
HIERONYMUS
ANDOVER-HARVARD
THEOLOGICAL LIBRARY

VETUS TESTAMENTUM GRAECE

IUXTA LXX INTERPRETES.

TOMUS PRIMUS.

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

VETUS TESTAMENTUM
GRAECE
IUXTA LXX INTERPRETES.

TEXTUM VATICANUM ROMANUM EMENDATIUS EDIDIT, ARGUMENTA ET LOCOS NOVI TESTAMENTI PARALLELOS NOTAVIT, OMNEM LECTIONIS VARIETATEM CODICUM VETUSTISSIMORUM ALEXANDRINI, EPHRAEMI SYRI, FRIDERICO-AUGUSTANI SUBIUNXIT, PROLEGOMENIS UBERRIMIS INSTRUXIT

CONSTANTINUS DE TISCHENDORF.

EDITIO SEXTA.

PROLEGOMENA RECOGNOVIT COLLATIONEM CODICIS VATICANI ET SINAITICI ADJECIT

EBERARDUS NESTLE.

TOMUS I.

LIPSIAE:
F. A. BROCKHAUS.
1880.

PIAE MEMORIAE

DIVI FRIDERICI GUILIELMI IV.

AUGUSTISSIMI BORUSSIAE REGIS

CUI DUM VIVEBAT LITTERARUM PATRONO FIDEIQUE DEFENSORI

EDITIONES I. II. III. DEDICATAE ERANT

MENTE VENERABUNDA

CONSECRAT

CONSTANTINUS DE TISCHENDORF

(† VII. DEC. MDCCCLXXIV)

ΕΓΩ ΔΕ ΚΑΙ Η ΟΙΚΙΑ ΜΟΥ
ΔΟΥΛΕΥΣΟΜΕΝ ΚΥΡΙΩ
Ἰησ. Ναυῆ XXIV, 15.

PROOEMIUM.

Quod Tischendorfius decem abhinc annis, hanc suam Veteris Testamenti Graeci editionem postremum ipse emittens, sibi proposuerat: aggredi dico novam versionis Alexandrinae editionem, talem qualem litterae sacrae poscerent et per instrumenta critica perfici licéret (vid. p. XI), id praematura morte abreptus aliis suscipiendum reliquit. Longum tempus multorumque vires unitas talis editio poscet: interim prodit recens eaque sexta operis Tischendorfiani impressio, post ipsius obitum [7. Dec. 1874] secunda.

Pars mea quae fuerit in curanda hac sexta editione, paucis dici potest.

In brevius contraxi uberrima Tischendorfii Prolegomena: quae omisi suo loco notavi, a me addita uncis [ ], mutata asteriscis (*) indicavi.

Collationem codicum Vaticani et Sinaitici a me institutam supplementi instar addidi.

Quo in conficiendo quae in textu firmis typis exscripto inveni errata mendaque typographica Lipsiam corrigenda transmisi.*

Tubingae, Id. Dec. 1879.

E. Nestle.

* I. 79. Exod. XIV. 2 scribe στρατοπεδευσάτωσαν (in tollendis mendis a me notatis quin nova in textum irreperent, prohibere non poteram) — in apparatu I p. 347, l. 1. corr. ον θαν (et inde suppl. ad loc.; notae 1 p. LVI Prolegomenon suo tempore non memini) — 884 l. 4. corr. 21. pro 12 — II 397 l. 5. FA *.*.* pro FA *.* *.* — 466 l. 8. scribe μηχος 8. το μηχος.

Quum operis Tischendorfiani denuo edendi atque collatione et Vaticani et Sinaitici codicis augendi negotium a Brockhausiis fratribus illustrissimis Eberardo Nestlio committebatur, quo vix quemquam tali tantoque labori suscipiendo magis parem esse declaraveram: stipulatus sum adjiciendarum in nova editione nonnullarum adnotationum copiam. Ac primum quidem professurus eram, me volente Epistulam meam defensoriam editioni quintae

praemissam non repeti, quippe quae semel publicata consilium impleverit. Deinde curae mihi erat, ut duos errores corrigerem: in p. CXII « palaeographiolus » mutandus est in palaeographiologum et in p. CXVII levi auditione seductus Theodorum Heysium, qui quantum scio etiamnunc Florentiae degit, defunctum esse sumpsi.

Est quoque quod doleam sero me meminisse, extare inter chartas a Tischendorfio relictas aliquot epistulas Professoris Cantabrigiensis Americani Ezrae Abbot, quibus complures quartae editionis (1869) locos corrigendos recenset. Quae epistulae aestate ai. 1872 ad Tischendorfium missae neque mihi in retractandis editionis quintae Prolegomenis (1875) neque Nestlio in adornanda hac sexta editione praesto fuerunt.

Nonnullae emendationum Abbotianarum ad partes quasdam editionis quintae pertinent, quae in hac sexta omissae sunt. Quod ibi ad xxxv l. 21 animadvertit, scriptionem Μαχείρ auctoritate codicum AB commendari, Nestlius quoque in Supplemento indicavit. Ibidem XLI ll. 33. 34. verba « 4, 39 ἱεροσυλημάτων pro ἱεροσολυμάτων » delenda sunt; est enim ille ipse locus libri 2 Macc. de quo XLII l. 3 sermo est, cf. p. XII Praefationis, ubi Tischendorfii « 1 Macc. » a Nestlio tacite in 2 Macc. mutatum est.

Aliae tales sunt quae etiam in hanc sextam editionem cadant: I p. XLIII l. 10 pro sedecim lege septendecim; namque omissus est Cod. Turicensis, 262 apud Holmes. Hunc jam a Holmesio adhibitum esse Tischendorfius omnino neglexit — Ibid. l. ult. textus: quartus, adde (27 Ho.)

Pleraque eorum mendorum, quae in textu et apparatu critico Abbotii perspicacitas detexit, etiam Nestlium non fugerunt, exceptis hisce: I, 11 in notis l. 1 lege ** ασαρμωϑ . . . ιαραδ 27. αιζηλ — 269 Jos. XVII, 10 pro Ἐραΐμ lege Ἐφραΐμ — 498 in notis l. 10 pro 3. εζερ lege 4. εζερ — 505 in notis l. 11 pro 18. ιεους lege 10. ιεους — 578 supra post Παραλ. β′ insere 36 — II, 368 supra pro 31, 41 lege 31, 21.

Denique memoratu dignum arbitror, repertam esse inter libros a Tischendorfio relictos Genesin a Holmesio ex Codice Purpureo-Argenteo Caesareo-Vindobonensi expressam (Oxonii 1795 Fol.), cui suam illorum pretiosorum Genesis fragmentorum collationem adscripsit, quam cum foliis Codicis Sarraviani Parisiensibus (nunc a de Lagardio in altera parte Semiticorum 1879 editis) propediem se editurum in Prolegomenis Veteris Testamenti juxta LXX (p. XLIV huius editionis) pollicitus erat.

Franciscus Delitzsch.

PRAEFATIO.

Quum ante hos viginti et quod excedit annos hanc Veteris Testamenti Graeci editionem suscipiebam, persuasum mihi erat multis laboribus opus esse, ut ea textus sacri ratio, qua olim aetas Christi utebatur, restitui posset. Sciebam autem pro insigni auctoritate, quam ipsi apostoli versioni Alexandrinae tribuerunt, vel maxime ad id adnitendum esse, ut et quibus modis a pristina integritate discessum esset demonstraretur, et vera scriptura ubicumque per testes liceret pro suspectis reponeretur. At tum quidem, quum praeter Alexandrinum, palimpsestum Ephraemi et Friderico-Augustanum nullus fere codicum praestantissimorum editus aut recte excussus esset, nec magis de ipso Vaticano editionis Romanae fundamento satis constaret, nisi quis religionem posthaberet licentiae arbitrioque quam testium auctoritate mallet uti, fieri nequibat ut scriptorum sacrorum nova recensio institueretur. Neque igitur aliud a considerato editore fieri poterat, nisi ut longo usu plerisque comprobata cum manifestorum errorum emendatione repeteret, adnotatis quae studia critica iuvarent. Quod quemadmodum fecerim in promptu est; dum autem faciebam, illud in me officii recepisse mihi videbar, ut omni cura incumberem ad augendam supellectilem criticam atque ita idoneam universi textus emendationem praepararem.

Ac iuvit deus officii memorem, nec frustra bibliothecas Europae atque monasteria orientis identidem perscrutatus sum.

Quae autem hac via ab anno inde huius saeculi quadragesimo, in quem peregrinationum mearum initium incidit, adsequutus sum, paucis hoc loco complecti placet, quamquam in Prolegomenis de eisdem disserendi locus erit.

Meis igitur studiis debentur ipsi duo illi codices qui cum Alexandrino ad commentarium perpetuum huius editionis adhibiti sunt, codex Friderico-Augustanus et codex Ephraemi Syri. Huius enim folia palimpsesta nemo ante me (nec magis postea) investigavit; illum vero primo itinere meo orientali anno 1844 inter membranas chartasque abiectas ac perniciei proximas detexi. Est is autem, ut constat, eiusdem corporis pars atque codex Sinaiticus Petropolitanus, quem anno 1859 ex tenebris protraxi. Utrique accesserunt aliquot versus capitis 24 libri Genesis anno 1853 a me inventi et fragmenta capitum Genesis 23 et 24, item capitum 5. 6. 7. libri Numerorum, quae a Porfirio Uspenskio ex vetustis librorum scriptorum tegumentis protracta in Appendice codicum celeberrimorum Sin. Vat. Alex. anno 1867 in lucem protuli. Praeterea ex oriente in Europam transtuli codices novem. Primus nunc Oxoniensis longe maiorem Genesis partem continet saeculo fere nono medio scriptam. Secundus palimpsestus saeculi fere sexti nunc Petropolitanus maiorem libri Numerorum partem continet. Tertius palimpsestus nunc Lipsiensis (Tischend. II.) fragmenta continet Numerorum Deuteronomii Iosuae Iudicum saeculo fere septimo scripta, quibus accedunt folia alia sex nunc Petropolitana, quibus eorumdem librorum fragmenta insunt. Quartus est lectionarium Veteris Testamenti nunc Petropolitanum saeculi fere noni, quibus fragmenta accedunt similium librorum. Quintus eadem aetate qua is quem primo loco posuimus totum Pentateuchum continet, a posteriore Genesis parte incipientem, item Iosuam, Iudices, Ruth, Samuelis libros duos, priorem Regum usque 16, 28. Qui codex, licet a Gen. 42, 31 medio folio ab unciali scriptura ad minusculam transeat, summi pretii est. Sextus palimpsestus sexti fere saeculi nunc Petropolitanus fragmenta Sapientiae Salomonis et Iesu Siracidae continet, textu per trinas columnas exarato. Septimus palimpsestus nunc Petropolitanus fragmenta prophetae Esaiae continet saeculo fere

septimo scripta. Octavus fragmentis paucis constat psalterii saeculi quinti. Nonus palimpsestus nunc Petropolitanus tribus foliis librorum II. et III. Regum constat saeculi fere septimi. Quos autem diximus omnes vel iam edidimus vel editioni destinavimus.

Auximus vero etiam supellectilem criticam pluribus codicibus antiquissimis per Europam dispersis, qui antea vel latuerant vel nondum aut parum recte in rem criticam conversi erant. Edidimus enim 1. fragmenta Genesis Cottoniana saeculi quinti, quotquot ex flammis erepta sunt: 2. quicquid fragmentorum Octateuchi Origeniani circa finem saeculi quarti ut videtur scripti Lugduni Batavorum et Petropoli superest: 3. psalterii papyracei vix quarto saeculo posterioris fragmenta Londinensia: 4. reliquias paucas palimpsestas tertii libri Regum et prophetae Ezechielis et quarti Maccabaeorum libri. Quibus accedent hoc ipso anno et proximo, si deus voluerit, psalterium Turicense saeculi fere septimi[1], Genesis fragmenta purpurea Vindobonensia, fragmenta Octateuchi Origeniani quae bibliotheca Caesarea Parisiensis possidet, liber Danielis et ceterorum prophetarum plures ex codice Claromontano Vaticano, quicquid in codice Chrysostomi Guelferbytano saeculi fere sexti ex Vetere Testamento adfertur — sunt autem loci plus quadraginta.

Quae quidem omnia ubi feliciter absoluta fuerint, aucta etiam aliis nonnullis quae dudum mihi curae cordique sunt, item aliorum laboribus, in quibus eminent Iosephi Cozza et Antonii Ceriani, dum alii sesquipedalia verba iactant et Thersitae virtutem sectantur, aggredi propositum mihi est novam versionis Alexandrinae editionem, talem qualem litterae sacrae poscunt et per instrumenta critica perfici licebit. Quod si mihi ipsi per vitae terminos perficere non licuerit, certe operam dabo ut societas constituatur Christiana diplomatica — hoc enim nomine dicenda videtur — cuius et opibus et studiis incepta ad finem perducantur, sive ut definitius dicam, cuius cura suscipiatur atque absolvatur quicquid ad sacros libros

[1) Prodiit in quarto Monumentorum volumine addito Danihelis libro ex cod. prophetarum Marchaliano (1869); Micha ex eodem codice cum partibus Am. et Hos. 1870 in nono volumine.]

utriusque Foederis — nec enim Novum Testamentum excludendum erit — veritati pristinae restituendos vel etiam ad illustrandam historiam textus sacri quem vocant facturum videatur. Cui rei inprimis fautores Anglos haud defuturos esse spes est.

Interea editionem anni 1850 tertium repetentes, quamvis iam annis 1856 et 1860 magnopere locupletata esset, novo emendandi augendique labori haud pepercimus. Ut enim aliquoties in ipsum textum veriora pro manifestis editionis Romanae erroribus recepimus, cuiusmodi sunt Ios. 24, 26 τερέμινθον pro τέρμινθον, Βασ. α' 17, 37 ἄρκου pro ἄρκτου, Sirac. 43, 12 ἐτάνυσαν pro ἐτάννυσαν, Esa. 51, 19 δύο pro διό, 65, 4. 66, 3. 17. ὕειον pro ὑέιον, 2 Macc. 4, 39 ἱεροσυλημάτων pro ἱεροσολυμάτων, atque alia similia quae vix recte ab editis arcebamus certe in Prolegg. commendavimus, ut quae ad Prov. 24, 51 (30, 16), ad Cantic. 8, 4, ad Sirac. 12, 17 pagina XLV. adnotata sunt: ita etiam commentarium perpetuum duobus locis augendum curavimus, Βασ. α' 12, 18—14, 9 et Psalm. 49, 19—79, 11. Quorum utroque quum codex Alexandrinus deficiat, priore adscripsimus quibus ab editis differt Vaticanus codex, altero Sinaiticum contulimus. Multo plura vero in Prolegomenis accesserunt. Inprimis mutavimus et auximus capita XXIII. et XXIV., quibus de antiquissimis LXX virorum codicibus explicatur. Item caput XXXII. mutatum est. Caput XXXVII., quod est de Vaticano codice, eis potissimum adauctum est quae editionem spectant nuperrime Romae typis meis Sinaiticis susceptam. Quae vero ultimo capite scripta sunt de codice Sinaitico, ea maximam partem nunc demum accesserunt.

Quae quum ita sint, speramus etiam quarta hac editione multorum studia circa hoc tam grave tamque sanctum antiquae fidei monumentum et excitatum et adiutum iri.

Scribebam Lipsiae inter dies festos Pentecostes ann. 1869.

PROLEGOMENA.

I. Inter docta antiquitatis sacrae monumenta insignem locum occupat Septuagintaviralis quae dicitur librorum Veteris Testamenti interpretatio. Huius de origine antiquus exstat libellus, a quo veteres qui de eadem re scripserunt fere omnes pependisse videntur. Circumfertur nomine Aristeae, formamque epistulae habet ab Aristea scriptae Philocrati fratri [1]). Narrat igitur Aristeas, quem virum apud Ptolemaeum Philadelphum Aegypti regem magno in honore constitutum ipsa epistula testatur et Iosephus eidem regi a custodia corporis fuisse perhibet, Demetrium Phalereum bibliothecae Alexandrinae praepositum regi Ptolemaeo Philadelpho — regnavit ab anno ante Chr. 284. usque 246. — bibliothecam, quam ad augendam praecipua eius cura pertineret, quondam inspicienti praesente ipso Aristea suasorem exstitisse ut etiam Iudaeorum leges (καὶ τῶν Ἰουδαίων νόμιμα) in Graecum sermonem converterentur atque in bibliothecam regiam conferrentur. Cui proposito ut satisfieret, regem ad Iudaeorum pontificem litteras se daturum promisisse. Eventus autem praeparandi caussa regem eodem Aristea suasore Iudaeis omnibus vel a patre Ptolemaeo Lagi filio vel iam antea in captivitatem abductis cum eximia quadam animi magnitudine libertatem impertivisse. Tum vero repetito Demetrii consilio, testantis legis Mosaicae libros negligentius neque ut revera essent interpretatos esse, quippe quibus regii animi cura non contigisset [2]), scripsisse regem

1) Epistulae Aristeae post editionem principem Graecam Latinam Basileensem a. 1561. variae editiones prodierunt, ut Francofurtensis iuxta exemplar Vaticanum — sed id non celeberrimum bibliorum exemplar est — emendata, ex recensione Eldani de Parchum a. 1610., item Oxoniensis a. 1692., repetita in dissertatione Antonii van Dale Oxonii 1705. atque ibidem eodemque anno ab Humfr. Hodio praemissa libris IV de bibliorum textibus originalibus. *Novam editionem Mauricio Schmidt (et Adalberto Merx) debemus, Halis 1868.

2) τοῦ νόμου τῶν Ἰουδαίων βιβλία σὺν ἑτέροις ὀλίγοις τισὶν ἀπολείπει· τυγχάνει γὰρ Ἑβραϊκοῖς γράμμασι καὶ φωνῇ λεγόμενα· ἀμελέστερον δὲ καὶ οὐχ ὡς ὑπάρχει σεσήμανται, καθὼς ὑπὸ τῶν εἰδότων προσαναφέρεται, προνοίας γὰρ βασιλικῆς οὐ τέτευχε. Grave in his atque ambiguum est illud σεσήμανται. Mihi quidem pro contextu non videtur aliter quam interpretationis sensu accipiendum esse.

Eleazaro Iudaeorum pontifici, ut ad se mitteret una cum legis exemplari viros seniores septuaginta et duo, electos ex quaque tribu sex, quum aliis virtutibus tum interpretandi facultate pollentes. Quibus litteris cum donariis magnificis ab Andrea et Aristea Hierosolymam perlatis, Eleazarum regi Aegyptiorum per omnia morem gessisse, legatos eius rebus Iudaeorum mirum in modum delectatos cum lege aureis litteris perscripta aliisque muneribus, quibus regem remuneraretur, auxisse et cum probatissimis viris septuaginta et duobus, quorum ipsa nomina afferuntur, Alexandriam remisisse. Iudaeos Alexandriam perductos et a rege splendide exceptos propterque sapientiam inter convivia luculenter probatam admiratione affectos undecimo post adventum die legis interpretationem aggressos esse. Hoc autem ita esse institutum ut Demetrio duce in Pharum insulam traiicerent ibique omnia factis per singula conlationibus ad perfectam convenientiam elaborarent atque Demetrio dictarent. Opere intra dies septuaginta et duo absoluto statutum esse diem quo interpretatio coram Iudaeis atque Aegyptiis praelegeretur; praelectam ipsos Iudaeos magna laude affecisse, dira insuper Demetrio rogante imprecantes ei qui aliquid de textu immutaturus esset. Rebus ita gestis regem laetatum esse atque admiratione ipsius Iudaeorum legislatoris plenum interrogasse cur nemo poetarum aut historicorum tanti operis mentionem fecisset. Respondisse Demetrium, legem, qua singulari esset sanctitate, non potuisse nisi cum periculo usurpari ab exteris, ab eaque re Theopompum et Theodecten poenis divinis coërcitos esse. Quibus auditis regem veneratione legem prosecutum libros interpretum religiose servari iussisse ipsosque interpretes muneribus regiis ornatos in patriam remisisse.

II. Haec igitur epistulae Aristeae summa. Iamvero post Aristeam de Graeca librorum legis interpretatione mentionem fecit Aristobulus Iudaeus philosophus, Ptolemaei Philometoris 180/145 aequalis[1]). Is testibus Clemente et Eusebio[2]) quum totam

1) De aetate Aristobuli conferendus omnino est Valckenaer in diatribe de Aristobulo Iudaeo etc. 1806. pag. 27 seqq. *et Freudenthal, Hellenistische Studien 1874. 1875.

2) Eusebio teste in Praep. Evang. IX, 6. (ed. Gaisf. II. pag. 356.) et XIII, 12. (ed. Gaisf. III, pag. 340.) Aristobulus haec scripsit: Φανερὸν ὅτι κατηκολούθηκεν ὁ Πλάτων τῇ καθ' ἡμᾶς νομοθεσίᾳ, καὶ φανερός ἐστι περιειργασμένος ἕκαστα τῶν ἐν αὐτῇ λεγομένων. διηρμήνευται γὰρ πρὸ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως, δι' ἑτέρων (ὑφ' ἑτέρων, ὑφ' ἑτέρου), πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Περσῶν ἐπικρατήσεως, τά τε κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τὴν ἐξ Αἰγύπτου τῶν Ἑβραίων, ἡμετέρων δὲ πολιτῶν, καὶ ἡ τῶν γεγονότων ἁπάντων αὐτοῖς ἐπιφάνεια καὶ κράτησις τῆς χώρας καὶ τῆς ὅλης νομοθεσίας ἐπεξήγησις --- ἡ δὲ ὅλη ἑρμηνεία τῶν διὰ τοῦ νόμου πάντων ἐπὶ τοῦ

legis interpretationem sub Ptolemaeo Philadelpho factam esse, tum antea iam varia plura ex Iudaeorum historia ad exterorum cognitionem pervenisse asseruit.

Duobus fere saeculis post Philo Iudaeus eadem de re haec tradidit. Ptolemaeum Philadelphum summis illum laudibus dignum interpretandae legis caussa (ζῆλον καὶ πόθον λαβὼν τῆς νομοθεσίας ἡμῶν) ad Iudaeorum pontificem eundemque et regem legatos misisse. Hunc regis consilio tamquam divinitus dato magnopere delectatum misisse ad eum probatissimos quosque utriusque linguae gnaros. Qui ubi advenissent, a rege liberaliter exceptos responsis ad difficiles quaestiones sapientiam approbasse, tum vero interpretationis faciundae caussa in Pharum insulam tranquillitate insignem solos se cum libris suis recepisse ac deo mirabiliter ipsorum precibus favente ita vertisse ut omnia penitus inter se convenirent. Interpretationis virtutem iudicio hominum et Chaldaice et Graece doctorum revera tantam inventam esse ut non interpretes illos sed vates et prophetas haberent (οὐχ ἑρμηνεῖς ἐκείνους ἀλλ' ἱεροφάντας καὶ προφήτας προσαγορεύοντες, οἷς ἐξεγένετο συνδραμεῖν λογισμοῖς εἰλικρινέσι τῷ Μωυσέως καθαρωτάτῳ πνεύματι). Proptereaque quotannis tantae rei gratam memoriam in Pharo insula celebrari, non a Iudaeis modo verum etiam ab aliis multis [1]).

Philonem, qui circa Christum natum lucem adspexit, Iosephus excepit, anno post Christum 37. natus. Is ipse dicit historiam de interpretatione librorum legis ex Aristaei — hanc enim nominis formam usurpat, Ἀρισταῖος, non Ἀριστέας — epistula se hausisse: cuius textum, quemadmodum in antiquis nostris libris scriptis legitur, etsi saepe immutavit atque ad suum conformavit usum, tamen in summa rei nihil inter utrumque interest [2]).

III. Ab illis ad patres ecclesiae pervenimus, quorum in hac caussa princeps Iustinus Martyr est. Is historiam de accersitis a Ptolemaeo Philadelpho interpretibus, quorum numerum septuagenarium facit, non modo repetiit, verum etiam

---

προσαγορευθέντος Φιλαδέλφου βασιλέως --- προσενεγκαμένου μείζονα φιλοτιμίαν, Δημητρίου τοῦ Φαληρέως πραγματευσαμένου τὰ περὶ τούτων. Eadem fere, exceptis ultimis, apud Clementem Strom. I. pag. 410.

1) Vide Phil. de vita Moys. II. § 5 — 7. (ed. Mang. pag. 139 sqq.)

2) Vide Ioseph. Antiqq. XII. II. 1 — 15. Locus supra a nobis ex Aristeae textu allatus apud Iosephum sic legitur: δηλῶ σοι τὰ τῆς Ἰουδαίων νομοθεσίας βιβλία λείπειν ἡμῖν σὺν ἑτέροις· χαρακτῆρσι γὰρ Ἑβραϊκοῖς καὶ φωνῇ τῇ ἐθνικῇ ἐστὶν ἡμῖν ἀσαφῆ. συμβέβηκε δὲ αὐτὰ καὶ ἀμελέστερον ἢ ἔχει σεσημάνθαι, διὰ τὸ βασιλικῆς οὔπω τετυχηκέναι προνοίας. Statim subsequitur: ἔστι δὲ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ταῦτα παρὰ σοὶ διηκριβωμένα. Nec praeteriit Iosephus quae Aristeas de Theopompo et Theodecte tradiderat. Cf. l. l. XII. II. 14.

ita auxit atque excoluit ut interpretationem non ad legem sed ad Moysis ceterorumque prophetarum scripta [1]) referret atque ipsos Septuaginta interpretes ad interpretandi opus totidem cellulis inclusos atque sic a mutuo congressu prohibitos esse, nihilo vero secius unam eandemque omnes interpretationem protulisse faceret, rege hanc rem ut divinam admirante. In cuius narrationis fidem relata a se ab indigenis Alexandrinis accepisse illarumque cellularum rudera in Pharo insula suis oculis vidisse se testatur. Denique ex aliis quoque scriptoribus ac potissimum ex Philone et Iosepho idem disci posse notat [2]).

Quam in his Iustinus divinam virtutem interpretibus Septuaginta tribuerat, eam Irenaeus et Clemens ac post eos alii plurimi confirmarunt, quamvis singulas historiae partes, ut quae est de septuaginta cellulis, non omnes repeterent vel non eodem prorsus modo traderent. Sed duo inprimis digni sunt de quibus paullo accuratius videamus, Epiphanius et Hieronymus. Ille [3]) enim a traditione Iustini circa cellulas discedit eo quod duo et septuaginta interpretes in cellulis triginta sex et quidem in singulis binos inclusos dicit, ad eumque modum alia plura conformat. Dicit enim viginti septem i. e. omnes scripturae sacrae libros in sermonem Graecum conversos esse, remque totam ita narrat ut «mirum in modum »et ex singulari dei providentia sanctique spiritus consensu» gestam esse probet. Inprimis vero multis grave visum est quod ea quae Ptolemaeus Philadelphus Hierosolymam scribit, primum librorum prophetarum [4]), secundum interpretum Hebraici textus ad se mittendorum caussa, magnopere ab iis differunt quae in libello Aristeae atque etiam apud Iosephum leguntur, quamvis Epiphanius in ea re ad ipsum provocet Aristeam [5]).

Longe aliter Hieronymus. Ipsa eius verba in prologo ad Genesin haec sunt: «Nescio quis primus auctor LXX cellulas »Alexandriae mendacio suo exstruxerit, quibus divisi eadem »scriptitarint, quum Aristeas eiusdem Ptolemaei ὑπερασπιστής »et multo post tempore Iosephus nihil tale retulerint, sed in »una basilica congregatos contulisse scribant, non prophetasse.

1) τὴν τοῦ Μωυσέως καὶ τῶν ἄλλων προφητῶν.

2) *Vide spuriam Cohort. ad gentes cap. 13. Justinus in Apologia I. § 31. eandem historiam tangens libros prophetarum (τὰς βίβλους τῶν προφητειῶν) a Ptolemaeo rege expetitos confirmat; in eo vero tempora confundit quod ad Herodem regem legatos Aegyptios missos dicit.

3) Vide Epiph. de mensuris et ponderibus tom. II. pag. 161. (Col. 1682.)

4) *βίβλοι θεῖαι τῶν προφητῶν διηγούμεναι περὶ θεοῦ καὶ τῆς κοσμοποιΐας καὶ τῆς ἄλλης πάσης κοινωφελοῦς διδασκαλίας.

5) *ὡς ἐξέδωκεν Ἀρισταῖος ἐν τῷ αὐτοῦ συντάγματι.

»Aliud est enim vatem, aliud interpretem esse: ibi spiritus »ventura praedicit, hic eruditio et verborum copia ea quae »intellegit transfert.» Item identidem eorum refutat opinionem quibus omnes Veteris Testamenti libri a Septuaginta interpretibus translati videbantur, ut comm. in Ezech. V. habet: «Quamquam et Aristeas et Iosephus et omnis schola Iudaeo»rum quinque tantum libros Moysis a LXX translatos asse»rant.»

IV. Atque haec quidem e Graecis atque Latinis fontibus hausta sunt. Videndum vero etiam est quid Hebraei eadem de re senserint: quamquam, si verum quaerimus, non tam ab Hebraeis quam ab Hellenistis originem versionis Graecae discendam esse inde apparet quod Hebraeorum plerique sanctae linguae veneratione ducti versionem illam contemtui habuerunt [1]. Invenitur autem Hebraeorum de re nostra traditio duobus potissimum locis talmudicis, quorum alter Babylonici, alter Hierosolymitani talmudis est. Priore (talm. Babyl. Megilla 9ª) Rabbi Iehuda mentionem facit de senioribus septuaginta duobus a Ptolemaeo rege in totidem cellulas convocatis eiusque iussu Pentateuchum deo mirabiliter favente summa consensione interpretatis; sed locos quindecim taxat propterea quod sanctum textum mutatum exhibeant. Altero loco (talm. Hieros. Megilla I, 9) eadem res tractatur, sed nihil de Ptolemaeo rege summo interpretationis auctore legitur, nihil de septuagenario seniorum numero, nihil de cellulis, neque magis ad solum Pentateuchum interpretatio valuisse dicitur, quamquam loci tredecim qui tamquam ab Hebraeo diversi afferuntur non sunt nisi de Pentateucho petiti [2]. Posterior igitur locus priore simplicior est videturque illo superior; sed videndum potius est uter opiniones quae in ipsa antiquitate circumferebantur magis repraesentet.

V. His vero expositis omnibus quae fides habenda sit quaeritur. Per saecula plus quindecim libello Aristeae plena fides habita est, atque homines critici, ut magnus ille Hieronymus, eo tantum a vulgata traditione discedebant quod quibus narratio Aristeae post exculta atque aucta erat sano iudicio aspernabantur. Ex quo vero tempore Ludovico de Vivis in commentario ad Augustini libros de civitate dei (Basileae 1522.), ad XVIII, 42. fides libelli Aristeae in suspicionem venit, plures fuerunt qui probarent et totum libellum suppositicium et ipsam rem fictam esse. Quae sententia ab Humfredo Hodio acute ac

---

1) Cf. Humfr. Hodii de biblior. text. origin. pag. 218 sqq. inprimis pag. 227.

2) Hebraeum horum locorum textum vide apud Frankel: Vorstudien zu der Septuaginta, pag. 25 sqq.

docte defensa[1]) mox tantopere recepta est, ut vix esset qui dissentiret. Nec igitur Ptolemaei Philadelphi nomen ad vulgatam Graecam versionem ullo modo pertinuisse, nec LXX interpretes mirum in modum consensisse aut omnino exstitisse, nec divini quicquam in interpretatione accidisse aut revera inesse, longe plurimorum hodie opinio fert[2]). Nec dubium est quin multa contra fidem epistulae Aristeae earumque quas scriptores Christiani celebrabant traditionum suo iure dicantur[3]). Tamenvero videndum est ne ex varietate formarum quas traditio induit concludatur totam traditionem esse mendacium· ita enim fere fit ut pro dubitandi libidine una cum fabulosis etiam vera vel certe probabilia abiiciantur. Etiamsi Aristeae libellus pro apocrypho habeatur, ita ut non sit cuius esse dicitur ac plura contineat ab historica fide prorsus aliena, tamen non sequitur totam quam tradit historiam in mera ponendam esse fabula, nec magis originem libelli cum Antonio van Dale[4]) ad multo recentiora tempora revocandam esse. De aetate enimvero ipsius versionis Graecae si quaeritur, id ipsum quod sub Ptolemaeo Philadelpho facta dicitur, qua de re magna veterum scriptorum consensio est, a vero minime abhorret, praesertim quum de solo Pentateucho, qui ut ante omnes libros reliquos verteretur eximia eius in cultu gravitas facere debebat, apud Aristeam Aristobulum Philonem Iosephum sermo sit[5]). Cui sententiae quum plura sunt quae favent, tum inprimis diuturna Iudaeorum a Ptolemaeo Lagi filio in Aegyptum deductorum captivitas et insigne Ptolemaeorum studium Graecas propagandi litteras: quamquam verisimilius est usui horum Iudaeorum consulendi caussa quam pro curiositate regis ver-

---

1) Hoc fecit primum in dissertatione contra historiam Aristeae de LXX interpretibus, Oxonii 1685., rursus in libris IV de bibliorum textibus originalibus, versionibus Graecis et Latina vulgata, Oxonii 1705.

2) Iis qui hodieque aliter sentiunt ducem se praebet Const. Oiconomos, Atheniensis, qui quattuor volumina eruditionis et studii plena edidit hoc tituto: Περὶ τῶν ο΄ ἑρμηνευτῶν τῆς παλαιᾶς θείας γραφῆς βιβλία δ. Συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ οἰκονόμου τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, Κωνσταντίνου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. Ἀθήνησιν. ͵αωμδ΄ et seqq. Oiconomo vero vix cedere videtur doctus Anglus Grinfield, auctor libri: An Apology for the Septuagint. London 1850.

3) Cf. prae aliis Montfaucon in iis quae Hexaplis Origenis praeposuit Praeliminariis cap. III. sect. II. § VI sqq.

4) Is in dissertatione sua super Aristea Amst. 1705. pag. 4 sq. probare studuit hunc Pseudaristeam inter Philonis et Iosephi tempora prodisse, sed omnino posteriorem Philone esse. Si quo tempore dudum omnes libri sacri Graece legebantur, tum demum liber Aristeae confictus esset, non in eo acquievisset auctor ut solum Pentateuchum ab interpretibus illis versum diceret.

5) *Simile judicium Ae. Kurz tulit, Aristeae epistula ad Philocratem, Bernae 1872, et Wellhausen (Bleek[4], 574 sqq.), quem in primis conferas velim.

sionem susceptam esse. Huc etiam aliquid valet prologus libri Iesu Siracidae, ubi interpres anno tricesimo octavo Ptolemaei Euergetae i. e. anno ante Christum 132. Graecae omnium librorum sacrorum versionis [1]) testimonium perhibet, atque eum quidem in modum ut rem minime novam sed omnibus ex ipso usu notissimam ponere videatur. Quod ad testimonium accedit additamentorum ad librum Estherae subscriptio, in omnibus antiquissimis codicibus nostris, etiam in Friderico-Augustano exhibita, qua liber iste sub Ptolemaeo et Cleopatra i. e. ut plerisque videtur sub Ptolemaeo Philometore inter 181 et 145 ante Christum in Graecum translatus dicitur. Nimirum hoc tempore canonici Iudaeorum libri una cum ipsorum hagiographis iam versi fuisse videntur; Estherae enim liber, ut ex Iosepho et Hieronymo constat, non modo ultimum omnium locum tenebat, sed etiam separatim a legis, prophetarum atque hagiographorum voluminibus et scribi et asservari solebat. Iamvero si circa initium alterius ante Chr. saeculi Graeca librorum sacrorum versio in Hellenistarum usu fuisse statuendum est, haud absonum fidei est, quinquaginta vel sexaginta annis ante initium eius versionis Pentateucho factum esse.

VI. Sed ut haec ad coniiciendam versionis Graecae aetatem haud improbabiliter dicta sint, difficilior quaestio est de veris auctoribus deque legibus quas vertendo secuti sint. Illud quidem dubitari nequit, quin non iidem omnes sed alii alios libros et variis illi quidem temporibus converterint [2]). Hinc enim factum est ut singuli libri magnopere inter se differant versionis bonitate totoque ingenio et ratione; quemadmodum quinque Moysis libri [3]) maximam certe partem multo melius

---

1) Hoc planissimum certissimumque est; nec erat quod Frankel: Vorstudien zn der LXX pag. 22. dubitaret, verba prologi: οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ usque ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα, utrum de Chaldaica an de Graeca versione librorum sacrorum accipienda essent. Quum enim ipse interpres Graece scribat deque sua Graeca interpretatione loquatur, quod de lege, de prophetis librisque reliquis dicit non potest aliter quam de Graece versis eademque lingua pervulgatis intellegi. Similiter idem doctus Iudaeorum magister in eo offendit quod αἱ προφητεῖαι, non οἱ προφῆται scriptum sit. Quae quam male distinxerit, ex Iustino poterit discere qui (vide supra pag. XII. nota 2.) eundem prorsus in modum τὰς βίβλους τῶν προφητειῶν dixit.

2) Plures fuisse interpretes luculenter inde demonstratur quod eaedem voces Hebraicae non eodem in omnibus libris modo expressae sunt. Cuius rei exempla aliquot vide apud Eichhornium in introductione ad Vetus Testamentum 1823. vol. I. pag. 467 sq. Huc etiam pertinet scripturae differentia qua in variis libris nomina propria leguntur: quamquam videndum est ne inconstantiam codicum ipsis interpretibus imputemus.

3) In singulos qui esse videntur ipsius Pentateuchi auctores *1851 docte inquisivit Frankel: Ueber den Einfluss der palästinensischen Exegese auf die alexandrinische Hermeneutik pag. 4—227. cum epicrisi pag. 228 sq.

quam prophetae Graece redditi sunt. Sed multum abest ut sciatur quot interpretum studia in textibus nostris distingui queant. Plerosque ex Iudaeis Alexandrinis fuisse, idoneis argumentis efficitur [1]). Potest etiam textus primum editus manum correctricem subisse, unde maior singulorum unitas fieret.

Difficillimum vero dictu est unde interpretes ea hauserint quae apud ipsos ab Hebraeorum textu differunt. Fuerunt qui Graeca ex Chaldaica potius versione vel paraphrasi quam ex ipso textu Hebraeo fluxisse dicerent [2]); aliis satis videbatur nunc ipsum nullis punctis signatum propterea que erratu proclivem dicere. Alii Pentateuchum certe derivarunt ex codice Samaritanorum, quocum revera Graeca versio duobus fere locorum millibus consentit; alii ut Gesenius [3]) utrosque et Samaritanos et Graecos interpretes libros Moysis ex eodem fonte hausisse statuerunt; contra Frankelius Samaritanum ad Graeca conformatum censet [4]).

Quae quidem, sive hoc sive illud adsumis, non ita comparata sunt ut rationem quae est inter Graecum textum et Masoreticum Hebraicum satis èxplicent; nec enim satis est codicum unde interpretatio fluxerit inquirere proprietatem, sed etiam in hermeneuticis quas interpretes secuti sunt legibus momentum magnum est positum. Sunt haec omnia eiusmodi quae ut ad claritatem et ad ipsam probabilitatem perveniant novis variisque laboribus opus habent; neque vero, opinor, ulla res est quae post sanctos Novi Foederis libros doctorum theologorum studio industria diligentia dignior sit quam Graecus Veteris Testamenti textus. Is enim unde tantam in re sacra auctoritatem habeat, nemini dubium esse potest. Habet enim inde quod saepe invito ipso Hebraeo textu eximia cum gravitate ad sanctorum apostolorum scripta adhibita est. Quod inde auctoritatis iam a Philone et Iosepho [5]) magnopere

---

1) Exposuit hac de re post Hodium (De biblior. textib. origin. pag. 110 sqq.), a quo multa mutuavit, Eichhornius l. l. vol. I. pag. 472 sqq. Exempla Hodii impugnavit Frankel: Vorstudien etc. pag. 40 sqq.; tamen et ipse concedit plerosque libros ab Alexandrinis Iudaeis versos esse, nec nisi partem Asiaticis vindicat. Quod eo loco titulum primi libri Moysis: γενεσις του κοσμου, non ab ipsis interpretibus positum vult, id ab illa est cupidine contra ipsa certiora ab incertis rebus disserendi, cui vir doctissimus passim nimis indulget. Ceterum idem in utroque quem identidem vidimus libello probabiliter de multis exposuit quae ad totius interpretationis ingenium et ad singulorum interpretum rationem rectius cognoscendam faciunt.

2) De hac tota re conferendus est Frankel: Vorstudien etc. pag. 32 sqq.

3) Cf. eius dissertatio de Pentateuchi Samaritani origine, indole et auctoritate. 1815.

4) Cf. Ueber den Einfluss der palästinens. Exegese etc. pag. 238 sqq.

5) Philo constanter et Iosephus plerumque Graeco textu, non Hebraeo, in scriptis suis usi sunt.

comprobatae insigne incrementum cepit, ut fovit multorum patrum credulitatem et, quam Hieronymus iam explosit, superstitiosam sedulitatem circa veterem de interpretationis origine traditionem, ita non potuit non ipsius ecclesiae fide atque usu confirmari. Quam rem luculenter testantur interpretationes eiusdem Graeci textus, quae a primis inde post Christum saeculis quum in orientalibus tum in occidentalibus Christiani orbis partibus prodierunt. Nam Syri et Armeni, Copti et Aethiopes, Arabes, Iberi et Slavi, pariter atque Latini Vetus suum Testamentum vel solum vel inprimis e celebri textu Graeco petierunt. Ac quum Hieronymus in locum eius quem ipse antea magno studio correxerat popularium suorum textus novam interpretationem eamque ex Hebraeo fonte haustam substituisset, magnam illa quidem auctoritatem in Latina ecclesia sensim nacta est, tamen non tantum valuit ut Graecus ille textus antiquam dignitatem amitteret aut communi usu depelleretur.

VII. Hinc factum est ut, ubi primum post diuturnas medii aevi tenebras nova litterarum lux exorta est, non modo homines docti aeque ac pii in adornandis LXX interpretum editionibus strenua studia ponerent, sed ipsi Pontifices Romani, quippe bene consulturi Christiano orbi, eorum edendorum curam in se susciperent. Salutis enim anno 1587. editio prodiit Sixti V., qui iam antequam apostolicam sedem conscenderat Gregorio XIII. suscipiendi operis suasor atque auctor exstiterat [1]). Quae editio mox tantam assecuta est famam ut et Venetae et Complutensi, quae iam ante annos plus sexaginta iuris publici factae erant, ubique terrarum anteponeretur, neque magis postea Alexandrino codice Ernesti Grabii studiis in lucem emisso principatu deiiceretur. Quem principatum habuit inde

1) Ad eandem rem iam Pius V. animum attenderat, quamquam nulla eius fit mentio nec in epistula dedicatoria Antonii Carafae ad Sixtum V. nec in praefatione ad lectorem nec in decreto Papae. Testatur vero Ios. Silos, qui in Hist. clericor. regul. P. I. lib. XIII. ad annum 1575. haec habet: »Cavit accurate huic divinarum Scripturarum nitori sacrosanctum concilium »Tridentinum, ac iuxta eius decreta Pius Pontifex V. illarum correctionem »est aggressus; cumque in eiusmodi sacrorum bibliorum eruditione et littera»tura insigni tunc laude floreret Romae Agellius, linguarum maxime peritia »instructus, agi de iis gravissimae rei momentis non potuit quin ipse inter »paucos consuleretur adhibereturque operi. Igitur, ut testatur ipsemet data »ad Latinum Latinium epistula, demandatum hoc illi negotium fuit una cum »viris doctissimis Mariano Victorio episc. Reatino, Paulino e Dominicana »familia et P. Emanuele Sa societatis Iesu.» Ista ne de Latinis potius, ad quae certe concilii Tridentini decreta spectant, quam de Graecis bibliis dicta videantur, ea quae sequuntur vetant, ubi ipsi LXX memorantur. Ceterum cf. C. Vercellone, Variae Lectiones I (1860), Proleg. § II.

quod editores Romani celebri codice Vaticano editionis fundamento se usos professi sunt ac fere, ne nimium dicam, usi sunt, quum utraque quae praecesserat editio ad posteriorum codicum fidem non sine arbitrio conformata esset[1]), Grabiana[2]) vero non modo Alexandrinum codicem iusto pluris faceret

---

1) Editio Complutensis exstat in Polyglottis Complutensibus: Biblia hebr. chald. graec. et lat. nunc primum impressa in Complutensi universitate de mandato et sumptibus Franc. Ximenii de Cisneros (archiepisc. Toletani) industria Arn. Gu. de Brocario 1514—1517. 6 voll. (Sed publicata demum est brevi post annum 1522.) Mira est de hac editione dissensio inter editores atque eos qui post examinarunt. Ut enim ipsi editores exemplaria vetustissima simul et emendatissima, a Leone X. ex ipsa apostolica bibliotheca Complutum missa a se expressa simulque adhibita alia non pauca, etiam castigatissimum Bessarionis codicem, praedicarunt: ita Waltonus in Prolegg. bibl. polygl. IX, 28. omnibus inferiorem esse et a genuino LXX versione omnium longissime abesse dixit; novam enim versionem et mixtam esse, partim ex LXX, partim ex Origenis additamentis ex Theodotione, partim ex Aquilae, Symmachi aliorumque interpretum, imo et commentatorum Graecorum verbis consarcinatam, ut hoc modo textui Hebraeo per columnas aptius responderet. Ita igitur Waltonus, nec fere aliter alii multi. Justo iniquius, ut videtur, illi quidem. De cdd. Roma Complutum missis probabiliter exposuit nuper cl. Vercellone in ed. biblior. Mai. I. p. IV sq. Hinc apparet celeberr. cod. Vat. non missum esse. Missi vero, Holmesii 108. et 248., tantum non cum ed. Compl. consentiunt. Dicuntur illi saec. XIV. vel XIII. Textus Complutensis aliquoties repetitus est: Antwerpiae (studio Livineii et Canteri, Latine ab Ario Montano) in Regiis bibl. polygl. 1572., ex officina Sanctandreana in Polyglottis quae Vatabli plerumque dicuntur 1586. (eadem editio in aliis exemplaribus 1587. prodisse dicitur, in aliis 1599. Heidelbergae, item 1616. ex officina Commeliniana. Qua de re cf. Bibliothecam Sacram Andreae Gottl. Masch, p. I. cap. III. § VIII.); Hamburgi 1596. in Bibl. polygl. Wolderi (non ad Aldinam hunc textum conformatum esse, contra Fabricium monuit Masch in Biblioth. sacr. p. II. vol. II. sect. I. § LII.), Parisiis in Polyglottis (auctore potissimum D. Michaeli de Iay) 1645. — Qui rursus nuperrime in editione Theilii et Stieri polyglotta a Boeckelio editionis Complutensis usus est factus, eum a sana ratione critica prorsus alienum iudico.

Editio Veneta s. Aldina tribus voluminibus quae et V. et N. T. Graece complectuntur ex aedibus Aldi et Ansulani soceri prodiit anno 1518. Quae quamquam dudum Complutensi purior et Romanae editioni propior dicta est, tamen et ipsa vario modo et graviter a vero deflexit, quemadmodum iam Usserius his notavit: «Observavi eam sequi interdum non LXX sed Aquilae »lectiones, glossemata quoque plurima in manuscriptorum marginibus pri»mum notata et in textum postea admissa hic occurrere, eaque non ex »variis solum editionibus et versionibus petita, sed etiam in locis quos »citaverunt apostoli a vulgata Graeca τῶν ό lectione discrepantes.» Etiam haec editio (vitiis insuper plurimis typographi deformata) fidei dubiae est; nec enim satis constat e quibus codicibus fluxerit, nec magis quanta diligentia, quanta religione editores auctoritatem librorum mss. sint secuti. Repetitus est textus Aldinus Argentorati 1526. a Wolph. Cephaleo (novo titulo Arg. et ut alibi est Basil. 1529.); Basileae 1545. a Io. Hervagio, et ibidem 1550. a Nicol. Brylengero (denuo emissa 1582.); Francofurti ad Moenum typis Wechelianis 1597. (rursus Venetiis 1687.).

2) De Grabiana editione, item de repetitionibus eius vide infra ad codicem Alexandrinum.

sed etiam parum recte ad editionis Origenianae hexaplaris similitudinem accederet. Nihilominus inter viros doctos qui libros sacros penitus cognitos habent satis constat, suas virtutes quum unicuique harum trium editionum, quas praeter Vaticanam nominavimus, tum maxime Alexandrinae esse, ipsam vero Vaticanam sive potius Romanam minime omnibus esse numeris absolutam.

VIII. Quae quum ita se haberent, quid faciundum erat anno 1847 novam editionem cogitanti? Apparatus criticus si in promptu fuisset eiusmodi qui et multos maximeque antiquissimos testes complecteretur et lectionum varietatem plene atque accurate referret, arduum opus recensendi textum suscipi debebat; certe enim poterat. At eiusmodi apparatum celebre Holmesianum opus non modo non praebet sed ne praeparavit quidem. Neque vero exiguae temeritatis fuisset, versionis Alexandrinae novam recensionem parare et quam imperfectis perfectae recensionis subsidiis uti liceret bene scire. Debebam vero etiam tunc quidem eo magis a recensendo textu abstinere, quoniam quam editionem cogitabam communi usui destinabam. Tamen si quid possem editione nova manuali ad rem criticam vere iuvandam conferre, haud recusandum ducebam. Propterea eam viam ingressus sum, ut textum per tria fere saecula probatissimum repeterem, mutatis tantummodo quibus mutatione maxime opus esset, addita vero plena lectionis varietate ex tribus codicibus antiquissimis, quos fere solos utpote editos confidenter adhibere licebat. Ita enim providere videbar ne quae in textu Vaticano minus recte aut male haberent pro veris aut certis venditarentur, neve magis quicquam temere mutaretur aut dubium pro dubio reponeretur.

Quamvis autem ex illo anno, quo haec editio suscepta est, nostris potissimum studiis mutata res sit, ut iam supra in praefatione significavimus, tamen in hac certe editione repetenda, quum firmis typis exscripta sit, quod ipsam orationem contextam et continuam commentariorum seriem attinet, ab instituto discedi nequit.

Sed explicatius dicendum erit quum quas in repetendo textu Romano leges secuti simus et qui loci sint mutati, tum qui codices ad apparatum adhibiti sint. Quo loco simul de universo apparatu critico quo Graeca Veteris Testamenti interpretatio utitur exponetur, et nostri apparatus supplementa afferentur. Ante haec vero omnia de ipsa editione Vaticana paullo uberius referendum videtur.

IX. Editio Romana hunc titulum habet: η παλαια διαθηκη κατα τους εβδομηκοντα δι αυθεντιας ξυστου ε′ ακρου αρχιερεως εκδοθεισα. Vetus Testamentum iuxta Septua-

ginta ex auctoritate Sixti V. Pont. Max. editum. Liber est formae maximae, paginarum 783, accedentibus duabus cum addendis et corrigendis, de quibus infra dicemus. Textus quavis pagina in duas columnas divisus est, quarum unaquaeque 55 circiter linearum est. Observatur capitum distinctio, non item versuum. In ipso textu nec nomina propria nec alia ulla nec initia enuntiationum littera maiori sive initiali notantur. Exeunte capite plerumque adduntur notae [1]), in quibus Aquilae, Symmachi, Theodotionis, editionum quae dicuntur Quintae et Sextae, aliorumque vel patrum vel interpretationum vel codicum lectiones afferuntur, item loci obscuriores explicantur. Ita sub Genesis capite I. haec leguntur:

α Η δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος] Aquila, κένωσις καὶ οὐδέν. Symmachus. ἀργὸν καὶ ἀδιάκριτον. Theodotio, κενὸν καὶ οὐϑέν. β [Συναχϑήτω τὸ ὕδωρ] A. et S. συστήτω. γ [Σπεῖρον σπέρμα] A. σπερματίζον εἰς τὸ γένος αὐτῶν. δ [Εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς] L. V. εἰς φαῦσιν τῆς γῆς.

Item sub Exodi cap. VIII: α Καὶ ἐξαποστελῶ αὐτούς] AA. LL. τὸν λαόν. β [Σκνίφες] Ita VV. LL. et S. Augustinus. AA. LL. σκνίπες. quae scriptura reperitur apud Origenem et Philonem lib. 1. περὶ βίου μωυσέως. σκνιπῶν φορὰ ἐχύϑη. Schol. ἄλλος. φϑεῖρες. γ [Κυνόμυιαν] Schol. τὸ σαμαρειτικόν. κόρακα. κοινόμυιαν autem legendum non esse, sed κυνόμυιαν, intelligi potest vel ex etymologia, quam Philo explicat lib. 1. περὶ βίου μωυσέως. δ [Μὴ προσϑῆς ἔτι φαραὼ ἐξαπατῆσαι] Aquila et Symmachus παραλογίσασϑαι.

Item sub Psalmo III: α Ψαλμός.] Schol. ᾠδή, καὶ δι' ὅλης τῆς βίβλου ὁμοίως. β [διάψαλμα] Schol. Θεοδοτίων καὶ Σύμμαχος, διάψαλμα. ἡ δὲ πέμπτη ἔκδοσις. διαπαντός. καὶ δι' ὅλης δὲ τῆς βίβλου ἐπὶ τοῦ διαψάλματος ὁμοίως ἐκδεδώκασιν. De hoc autem disputatum est a S. Hieronymo in epist. ad Marcellam. γ [ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ.] Aquila, ἡγιασμένου. Symmachus, ἁγίου ἑαυτοῦ. δ [ἀντιλήψεταί μου] Iustinus legit, ἀντελάβετό μου. et ita est in paraphrasi Chaldaica, Psalterio Aethiopico, et Arabico. Item in translationibus Latinis, suscepit me.

---

1 Inprimis ad has notas contulisse se profitetur Petrus Morinus in epistula ad Silvium Antonianum haec scribens: *Mihi uni data est provincia commentariorum in Vetus Testamentum Vaticanorum, quae catenae dicuntur, evolvendorum ac perlegendorum, ut ex iis varias lectiones variasque interpretationes Aquilae, Symmachi et Theodotionis, Quintae praeterea ac Sextae editionis exciperem et in annotationes transferrem, quas itidem scribendas susceperam. Immensum id opus tam multa legendi aliquot annis exhausi ac pleraque correxi ex Hebraicae linguae coniectura.* De ceteris qui in paranda editione partem habuerunt vide infra pag. XXVIII. nota 1

Textui vero praemissa haec sunt:

1. ταξις των της παλαιας διαθηκης βιβλιων εν τηιδε τη εκδοσει. [1])

2. Dedicatoria epistula Antonii Carafae Cardinalis sanctae sedis apostolicae bibliothecarii ad Sixtum Quintum P. M.

3. Praefatio ad lectorem.

4. Sixti Papae V. de ea editione decretum.

X. In ea epistula quae secundo loco posita est, Sixto Quinto P. M. Antonius Carafa haec scribit:

Annus agitur iam fere octavus ex quo Sanctitas vestra pro singulari suo de sacris litteris benemerendi studio auctor fuit beatae memoriae Gregorio XIII. Pont. Max. ut sacrosancta Septuaginta Interpretum Biblia, quibus Ecclesia tum Graeca tum Latina iam inde ab Apostolorum temporibus usa est, ad fidem probatissimorum codicum emendarentur. Quod enim Sanctitas V. pro accurata sua in perlegendis divinis scripturis diligentia animadvertisset, infinitos pene locos ex iis non eodem modo ab antiquis sacris scriptoribus afferri quo in vulgatis Bibliorum Graecis editionibus circumferrentur, existimassetque non aliunde eam lectionum varietatem quam e multiplici eaque confusa veterum interpretatione fluxisse; rectissime censuit ad optimae notae exemplaria provocandum esse, ex quibus, quoad fieri posset, ea quae vera et sincera esset Septuaginta Interpretum scriptura eliceretur. Ex quo fit ut vestram non solum pietatem sed etiam sapientiam magnopere admirer; cum videam S. V. de Graecis Bibliis expoliendis idem multos post annos in mentem venisse quod sanctos illos Patres Tridenti congregatos auctoritate ac reverentia ductos verae ac purae Septuaginta interpretationis olim cogitasse cognovi ex actis eius Concilii nondum pervulgatis. Huius autem expolitionis constituendae munus cum mihi demandatum esset a Gregorio XIII., cuius cogitationes eo maxime spectabant ut Christiana Religio quam latissime propagaretur, operam dedi ut in celebrioribus Italiae bibliothecis optima quaeque exemplaria perquirerentur atque ex iis lectionum varietates descriptae ad me mitterentur. Quibus sane doctorum hominum quos ad id delegeram industria et iudicio clarae memoriae Gulielmi Cardinalis Sirleti (quem propter excellentem doctrinam et multiplicem linguarum peritiam in locis obscurioribus mihi consulendum proposueram) persaepe examinatis et cum vestro Vaticanae bibliothecae (cui me benignitas vestra

---

1) Quem editio Vaticana singulorum librorum ordinem habet expressum ut videbatur ad fidem codicis Vaticani, is nec a nobis mutatus est. Breviter de eo explicuit Morinus in praefatione ad lectorem. At vide infra, ubi de ipsius codicis ratione dicemus.

nuper praefecit) exemplari diligenter collatis; intelleximus cum ex ipsa collatione tum e sacrorum veterum scriptorum consensione, Vaticanum codicem non solum vetustate verum etiam bonitate caeteris anteire; quodque caput est, ad ipsam quam quaerebamus Septuaginta interpretationem, si non toto libro, maiori certe ex parte, quam proxime accedere. Quod mihi cum multis aliis argumentis constaret, vel ipso etiam libri titulo, qui est κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα, curavi de consilio et sententia eorum quos supra nominavi, huius libri editionem ad Vaticanum exemplar emendandam; vel potius exemplar ipsum, quod eius valde probaretur auctoritas, de verbo ad verbum repraesentandum, accurate prius sicubi opus fuit recognitum et notationibus etiam auctum. Factum est autem providentia sane divina, ut quod Sanctitate vestra suadente sui Cardinalatus tempore inchoatum est, id variis de causis aliquoties intermissum per ipsa fere initia Pontificatus sui fuerit absolutum; scilicet ut hoc praeclarum opus, vestro Sanctissimo nomini dicatum, quasi monumentum quoddam perpetuum esset futurum apud omnes bonos et vestrae erga Rempublicam Christianam voluntatis et meae erga Sanctitatem vestram observantiae.

XI. Praefatio vero ad lectorem, quam Petrum Morinum scripsisse constat, sic habet:

Qui sunt in sacrosanctis scripturis accuratius versati, fatentur omnes Graecam Septuaginta Interpretum editionem longe aliis omnibus quibus Graeci usi sunt et antiquiorem esse et probatiorem. Constat enim eos Interpretes, natione quidem Iudaeos, doctos vero Graece, trecentis uno plus annis ante Christi adventum, cum in Aegypto regnaret Ptolemaeus Philadelphus, Spiritu sancto plenos sacra Biblia interpretatos esse, eamque interpretationem a primis Ecclesiae nascentis temporibus tum publice in Ecclesiis ad legendum propositam fuisse, tum privatim receptam et explanatam ab Ecclesiasticis scriptoribus qui vixerunt ante B. Hieronymum, Latinae vulgatae editionis auctorem. Nam Aquila quidem Sinopensis, qui secundus post Septuaginta eosdem libros ex Hebraeo in Graecum convertit et multo post tempore sub Hadriano principe floruit, et eius interpretatio, (quod ea quae de Christo in scripturis praedicta fuerant, ut a Iudaeis gratiam iniret aliter quam Septuaginta vertendo, subdola obscuritate involverit) iamdiu est cum a recte sentientibus, licet in hexaplis haberetur, aliquibus locis non est probata. Hunc vero qui subsequuti sunt, Symmachus et Theodotio, alter Samaritanus sub L. Vero, alter Ephesius sub Imp. Commodo, uterque (quamvis et ipsi in hexaplis circumferrentur) parum fidus interpres habitus est. Symmachus, quod Samaritanis offensus, ut placeret Iudaeis, non unum sanctae scripturae locum perturbato sensu corruperit;

Theodotio, quod Marcionis haeretici sectator nonnullis locis perverterit potius quam converterit sacros libros. Fuerunt praeter has apud Graecos aliae duae editiones incertae auctoritatis: altera Antonio Caracalla Imp. apud Hierichuntem, altera apud Nicopolim sub Alexandro Severo in doliis repertae: quae quod in octaplis inter Graecas editiones quintum et sextum locum obtinerent, Quintae et Sextae editionis nomen retinuerunt. Sed nec hae satis fidae interpretationes habitae sunt. His additur alia quaedam editio sancti Luciani martyris, qui vixit sub Diocletiano et Maximiano Impp., valde illa quidem probata, sed quae cum Septuaginta Interpretibus comparari nullo modo possit, vel ipsis etiam Graecis scriptoribus testantibus et Niceta confirmante his plane verbis in commentario Psalmorum: ἡμεῖς δὲ καὶ τὴν τοιαύτην ἔκδοσιν σεβαζόμενοι, τῇ τῶν ἑβδομήκοντα προσκείμεθα μάλιστα, ὅτι διῃρημένως τὴν τῆς διαλέκτου μεταβολὴν ποιησάμενοι μίαν ἐν ἑκάστοις ἔννοιαν καὶ λέξιν ἀποδεδώκασιν.

Adeo Septuaginta Interpretum editio magni nominis apud omnes fuit; nimirum quae instinctu quodam divinitatis elaborata bono generis humani prodierit in lucem. Sed haec etiam ipsa, quod in hexaplis ita primum ab Origene collocata fuerit ut eius e regione aliae editiones quo inter se comparari commodius possent ad legendum propositae essent, deinde vero varietates tantum ex iis ad illam sub obelis et asteriscis notari essent coeptae, factum est ut vetustate notis obliteratis insincera nimis et valde sui dissimilis ad nos pervenerit: quippe quae insertis ubique aliorum interpretationibus, aliquibus autem locis duplici atque etiam triplici eiusdem sententiae interpretatione intrusa, male praeterea a librariis accepta, suum ob id nitorem integritatemque amiserit. Hinc illae lectionum penitus inter se dissidentes varietates et, quod doctissimorum hominum ingenia mentesque diu torsit, ipsae exemplarium non solum inter se sed a veteribus etiam scriptoribus dissensiones. Quod malum primo a multis ignoratum, ab aliis postea neglectum, quotidie longius serpens, principem librum, et a quo tota lex divina et Christiana pendent instituta, non levibus maculis inquinavit.

Quo nomine dici non potest quantum omnes boni debeant Sixto V. Pont. Max. Is enim quod in sacris litteris, unde sanctissimam hausit doctrinam, aetatem fere totam contriverit, quodque in hoc libro cum veterum scriptis conferendo singularem quandam diligentiam adhibuerit, vidit primus qua ratione huic malo medendum esset; nec vidit solum, sed auctoritate etiam sua effecit ut summus Pontifex Gregorius XIII. Graeca Septuaginta Interpretum Biblia, adhibita diligenti castigatione, in pristinum splendorem restituenda curaret. Quam rem exe-

quendam cum ille demandasset Antonio Carafae Cardinali, viro veteris sanctitatis et omnium honestarum artium cultori, nulla is interposita mora delectum habuit doctissimorum hominum [1]) qui domi suae statis diebus exemplaria manuscripta, quae permulta undique conquisierat, conferrent et ex iis optimas quasque lectiones elicerent; quibus deinde cum codice Vaticanae bibliothecae saepe ac diligenter comparatis intellectum est, eum codicem omnium qui extant longe optimum esse, ac operae pretium fore si ad eius fidem nova haec editio pararetur.

Sed emendationis consilio iam explicato, ipsa quoque ratio quae in emendando adhibita est nunc erit aperienda, in primisque Vaticanus liber describendus, ad cuius praescriptum haec editio expolita est. Codex is, quantum ex forma characterum coniici potest, cum sit maioribus litteris quas vere antiquas vocant exaratus, ante millesimum ducentesimum annum, hoc est ante tempora B. Hieronymi et non infra scriptus videtur [2]). Ex omnibus autem libris qui in manibus fuerunt unus hic prae aliis, quia ex editione Septuaginta si non toto libro certe maiorem partem constare visus est, mirum in modum institutam emendationem adiuvit; post eum vero alii duo qui

1) In elaboranda editione Romana, praeside Antonio Carafa Cardinali inprimis studia posuerunt sua iam sub Pio V, qui primus rem aggressus est, praeter Gulielm. Sirletum, cuius Carafa in ipsa dedicatione libri mentionem fecit, Antonius Agellius, Latinus Latinius, Marianus Victorius, Paulinus Dominicanus, Emmanuel Sa, Petrus Parra; tum sub Gregorio XIII. accessere praeter Petrum Morinum, quem de labore suo ipsum testantem iam vidimus, Petr. Ciaconius, Latinis potissimum libris occupatus, Francisc. Turrianus, Paulus Comitolus, Fulv. Ursinus, Laelius Carafae theologus, Ioh. Maldonatus, Ioh. Livineius, Bartholom. Valverda, Rob. Bellarminus, Franciscus Toletus.

2) Ex quo tempore haec Romae edita sunt, multa a multis circa aetatem Vaticani libri disputata sunt, quamquam ii tantum aliquid in his scire possunt qui quam plurimos summae antiquitatis libros ipsi viderunt et quaecunque ad definiendam aetatem faciunt omni diligentia observarunt. Argumentum maximae vetustatis quod editores Romani a litteris Vaticani codicis sumpserunt, id per se quidem non satis est, etsi revera perfecto uncialium litterarum genere ab Herculanensibus scripturis nonnullis vix diverso utitur; sed accedunt plura quibus illorum sententia, qua is codex quarto saeculo adscribitur, maiorem in modum confirmatur. Eiusmodi est interpunctionis simplicitas summaque raritas, item quod scriptura nondum initiales quas dicunt litteras reliquis maiores habet. Alia argumenta a Novo potissimum Testamento sumpta sunt. De quibus omnibus nuper alibi accuratius a nobis expositum est. Vide inprimis Nov. Test. Graece. Ex Sinaitico codice — edidit C. T. Lipsiae 1865. pag. LI sqq. et Nov. Test. Vaticanum. Post Ang. Maii — labores ex ipso codice edidit C. T. Lips. 1867. pag. XXVIIII sqq.

ad eius vetustatem proximi quidem sed longo proximi intervallo accedunt, unus Venetus ex bibliotheca Bessarionis Cardinalis, et is quoque grandioribus litteris scriptus [1]); alter qui ex Magna Graecia advectus nunc est Carafae Cardinalis [2]): qui liber cum Vaticano codice ita in omnibus consentit ut credi possit ex eodem archetypo descriptus esse. Praeter hos magno etiam usui fuerunt libri ex Medicea bibliotheca Florentiae collati, qui Vaticanas lectiones multis locis aut confirmarunt aut illustrarunt. Sed libri Vaticani bonitas non tam ex horum codicum miro consensu perspecta est, quam ex iis locis qui partim adducuntur partim explicantur ab antiquis sacris scriptoribus; qui fere nusquam huius exemplaris lectiones non exhibent ac reponunt, nisi ubi aliorum Interpretum locum aliquem afferunt, non Septuaginta. Quorum editio cum esset nova emendatione perpolienda, recte ad huius libri normam, qui longe omnium antiquissimus, solus [3]) iuxta Septuaginta inscribitur, perpolita est; vel potius rectissime liber ipse ad litteram, quoad fieri potuit per antiquam orthographiam aut per librarii lapsus, est expressus. Nam vetus illa et iam obsoleta eius aetatis scriptura aliquibus locis repraesentata non est; cum tamen in aliis omnibus, nisi ubi manifestus apparebat librarii lapsus, ne latum quidem unguem, ut aiunt, ab huius libri auctoritate discessum sit [4]), ne in iis quidem quae si minus mendo, certe suspicione mendi videbantur non carere.

---

1) Iacobo Morellio in Bibliotheca ms. Marciana gr. et lat. (Bassani 1802.) est codex I., quem tom. I. pag. 3—6. descripsit. Continet Iobi librum a cap. XXX, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum, Sapientiam Salomonis, Siracidem, Prophetas omnes, Tobiam, Iudith, Maccabaeorum libros tres. Ipse examinavi anno 1843., ac plura inde descripsi luce digna. Saeculo nono scriptum putavit cum aliis Morellius; nescio an octavum praestet. Variantes lectiones inde excerptas Holmes et Parsons in apparatu editionis Oxoniensis protulerunt, qui quum sero resciscerent uncialibus litteris scriptum esse, per errorem accidit ut codicem numero 23. insignirent. Ceterum hic codex inprimis valuisse videtur ad edendos Maccabaeorum libros quippe qui in ipso Vaticano prorsus desint.

2) Catalogus librorum mss. Carafae Cardinalis in bibliotheca Vaticana servatur. Cf. Blume in Itineris Italici tom. III. Constat ipsos libros mss., ex manibus Carafae in eam bibliothecam transisse. Illum vero codicem. inprimis ad Genesin edendam adhibitum esse credibile est, cuius longe maiorem partem in ipso Vaticano perisse constat. Deest vero etiam Psalmorum pars: quam si Carafae liber una cum Genesi praebuit, totum ille Vetus Testamentum continuisse credendus erit.

3) Perquam notabilis est subscriptio Proverbiorum Salomonis in codice Ephraemi Syri rescripti a nobis eruta: παροιμιαι σολομωντος παρα εβδομηκοντα. Ita enim eiusdem laudis, quam soli Vaticano tribuerunt editores Romani, codex Ephraemi Syri particeps est factus.

4) Ita Morinus quidem; paullo aliter alii laboris socii, cf. notam apud Maium in ed. codicis Vat. vol. I. p VI sq. Refutat vero Morinum ipse codex.

quendam cum ille demandasset Antonio Carafae Cardinali, viro veteris sanctitatis et omnium honestarum artium cultori, nulla is interposita mora delectum habuit doctissimorum hominum [1]) qui domi suae statis diebus exemplaria manuscripta, quae permulta undique conquisierat, conferrent et ex iis optimas quasque lectiones elicerent; quibus deinde cum codice Vaticanae bibliothecae saepe ac diligenter comparatis intellectum est, eum codicem omnium qui extant longe optimum esse, ac operae pretium fore si ad eius fidem nova haec editio pararetur.

Sed emendationis consilio iam explicato, ipsa quoque ratio quae in emendando adhibita est nunc erit aperienda, in primisque Vaticanus liber describendus, ad cuius praescriptum haec editio expolita est. Codex is, quantum ex forma characterum coniici potest, cum sit maioribus litteris quas vere antiquas vocant exaratus, ante millesimum ducentesimum annum, hoc est ante tempora B. Hieronymi et non infra scriptus videtur [2]). Ex omnibus autem libris qui in manibus fuerunt unus hic prae aliis, quia ex editione Septuaginta si non toto libro certe maiorem partem constare visus est, mirum in modum institutam emendationem adiuvit; post eum vero alii duo qui

---

1) In elaboranda editione Romana, praeside Antonio Carafa Cardinali inprimis studia posuerunt sua iam sub Pio V, qui primus rem aggressus est, praeter Gulielm. Sirletum, cuius Carafa in ipsa dedicatione libri mentionem fecit, Antonius Agellius, Latinus Latinius, Marianus Victorius, Paulinus Dominicanus, Emmanuel Sa, Petrus Parra; tum sub Gregorio XIII. accessere praeter Petrum Morinum, quem de labore suo ipsum testantem iam vidimus, Petr. Ciaconius, Latinis potissimum libris occupatus, Francisc. Turrianus, Paulus Comitolus, Fulv. Ursinus, Laelius Carafae theologus, Ioh. Maldonatus, Ioh. Livineius, Bartholom. Valverda, Rob. Bellarminus, Franciscus Toletus.

2) Ex quo tempore haec Romae edita sunt, multa a multis circa aetatem Vaticani libri disputata sunt, quamquam ii tantum aliquid in his scire possunt qui quam plurimos summae antiquitatis libros ipsi viderunt et quaecunque ad definiendam aetatem faciunt omni diligentia observarunt. Argumentum maximae vetustatis quod editores Romani a litteris Vaticani codicis sumpserunt, id per se quidem non satis est, etsi revera perfecto uncialium litterarum genere ab Herculanensibus scripturis nonnullis vix diverso utitur; sed accedunt plura quibus illorum sententia, qua is codex quarto saeculo adscribitur, maiorem in modum confirmatur. Eiusmodi est interpunctionis simplicitas summaque raritas, item quod scriptura nondum initiales quas dicunt litteras reliquis maiores habet. Alia argumenta a Novo potissimum Testamento sumpta sunt. De quibus omnibus nuper alibi accuratius a nobis expositum est. Vide inprimis Nov. Test. Graece. Ex Sinaitico codice — edidit C. T. Lipsiae 1865. pag. LI sqq. et Nov. Test. Vaticanum. Post Ang. Maii — labores ex ipso codice edidit C. T. Lips. 1867. pag. XXVIIII sqq.

ad eius vetustatem proximi quidem sed longo proximi intervallo accedunt, unus Venetus ex bibliotheca Bessarionis Cardinalis, et is quoque grandioribus litteris scriptus [1]); alter qui ex Magna Graecia advectus nunc est Carafae Cardinalis [2]): qui liber cum Vaticano codice ita in omnibus consentit ut credi possit ex eodem archetypo descriptus esse. Praeter hos magno etiam usui fuerunt libri ex Medicea bibliotheca Florentiae collati, qui Vaticanas lectiones multis locis aut confirmarunt aut illustrarunt. Sed libri Vaticani bonitas non tam ex horum codicum miro consensu perspecta est, quam ex iis locis qui partim adducuntur partim explicantur ab antiquis sacris scriptoribus; qui fere nusquam huius exemplaris lectiones non exhibent ac reponunt, nisi ubi aliorum Interpretum locum aliquem afferunt, non Septuaginta. Quorum editio cum esset nova emendatione perpolienda, recte ad huius libri normam, qui longe omnium antiquissimus, solus [3]) iuxta Septuaginta inscribitur, perpolita est; vel potius rectissime liber ipse ad litteram, quoad fieri potuit per antiquam orthographiam aut per librarii lapsus, est expressus. Nam vetus illa et iam obsoleta eius aetatis scriptura aliquibus locis repraesentata non est; cum tamen in aliis omnibus, nisi ubi manifestus apparebat librarii lapsus, ne latum quidem unguem, ut aiunt, ab huius libri auctoritate discessum sit [4]), ne in iis quidem quae si minus mendo, certe suspicione mendi videbantur non carere.

---

1) Iacobo Morellio in Bibliotheca ms. Marciana gr. et lat. (Bassani 1802.) est codex I., quem tom. I. pag. 3—6. descripsit. Continet Iobi librum a cap. XXX, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum, Sapientiam Salomonis, Siracidem, Prophetas omnes, Tobiam, Iudith, Maccabaeorum libros tres. Ipse examinavi anno 1843., ac plura inde descripsi luce digna. Saeculo nono scriptum putavit cum aliis Morellius; nescio an octavum praestet. Variantes lectiones inde excerptas Holmes et Parsons in apparatu editionis Oxoniensis protulerunt, qui quum sero resciscerent uncialibus litteris scriptum esse, per errorem accidit ut codicem numero 23. insignirent. Ceterum hic codex inprimis valuisse videtur ad edendos Maccabaeorum libros quippe qui in ipso Vaticano prorsus desint.

2) Catalogus librorum mss. Carafae Cardinalis in bibliotheca Vaticana servatur. Cf. Blume in Itineris Italici tom. III. Constat ipsos libros mss., ex manibus Carafae in eam bibliothecam transiisse. Illum vero codicem inprimis ad Genesin edendam adhibitum esse credibile est, cuius longe maiorem partem in ipso Vaticano perisse constat. Deest vero etiam Psalmorum pars: quam si Carafae liber una cum Genesi praebuit, totum ille Vetus Testamentum continuisse credendus erit.

3) Perquam notabilis est subscriptio Proverbiorum Salomonis in codice Ephraemi Syri rescripti a nobis eruta: παροιμιαι σολομωντος παρα εβδομηκοντα. Ita enim eiusdem laudis, quam soli Vaticano tribuerunt editores Romani, codex Ephraemi Syri particeps est factus.

4) Ita Morinus quidem; paullo aliter alii laboris socii, cf. notam apud Maium in ed. codicis Vat. vol. I. p VI sq. Refutat vero Morinum ipse codex.

Satius enim visum est locos vel aliquo modo suspectos (nec enim fieri potest ut in quantumvis expurgato exemplari non aliqua supersit macula) quemadmodum habentur in archetypo relinqui quam eos ex alicuius ingenio aut coniectura emendari: quod multa quae primo vel mendosa vel mutilata in hoc codice videbantur, ea postea cum aliis libris collata vera et sincera reperirentur. Nam in libris Prophetarum, qui maxime in hoc exemplari (uno excepto Daniele) puram Septuaginta editionem resipiunt, mirum quam multa non habeantur; quae tamen recte abesse et eorum Interpretum non esse, intellectum est tum ex commentariis veterum scriptorum Graecis et Latinis, tum ex libris manuscriptis in quibus illa addita sunt sub asteriscis.

Atque haec ratio in notationibus quoque servata est, in quibus cum multa sint ex commentariis Graecis petita quae in codicibus manuscriptis partim mutilata partim varie scripta aliquibus locis circumferuntur, ea non aliter atque in archetypis exemplaribus reperiuntur descripta sunt, quo uniuscuiusque arbitratu adiuvantibus libris restitui possint. Nec vero illud omittendum, quod item pertinet ad notationes; non omnia in iis repraesentata esse quae aut ad confirmandas lectiones Vaticanas e scriptoribus vulgatis aut ad explenda quae in Septuaginta non habentur, ex aliorum editionibus afferri potuissent, quod in communibus libris cum legantur, inde sibi unusquisque nullo negotio ea parare possit. Quae vero in libris manuscriptis reperta, vel ad indicandas antiquarum tum lectionum tum interpretationum varietates (sub scholii illas nomine, quod ipsarum incerta esset auctoritas, nonnunquam relatas) vel ad stabiliendam scripturam Vaticanam et eius obscuriores locos illustrandos pertinere visa sunt, ea certe non sunt praetermissa.

Ordo autem librorum in Vaticano exemplari cum idem fere sit cum eo qui apud Graecos circumfertur, a vulgatis tamen editionibus variat in hoc quod primo habet duodecim Prophetas et hos ipsos aliter dispositos; deinde reliquos quattuor, quemadmodum vulgo editi sunt. Atque hunc ordinem verum esse intelligimus ex eo quod illum agnoscunt et probant veteres Ecclesiastici scriptores. Et cum toto exemplari nulla capitum divisio sit, (nam in nova editione consultum est legentium commoditati) in libro tamen quattuor Prophetarum distinctio quaedam apparet subobscura, illi paene similis quam describit sanctus Dorotheus martyr, qui vixit sub Magno Constantino.

Maccabaeorum libri absunt ab hoc exemplari, atque item liber Genesis fere totus; nam longo aevo consumptis membranis mutilatus est ab initio libri usque ad caput XLVII;

et liber item Psalmorum, qui a Psalmo CV. usque ad CXXXVIII. nimia vetustate mancus est. Sed haec ex aliorum codicum collatione emendata sunt [1]).

Quod si aliqua videbuntur in hac editione, ut ait B. Hieronymus, vel lacerata vel inversa, quod ea sub obelis et asteriscis ab Origene suppleta et distincta non sint; vel obscura et perturbata, quod cum Latina vulgata non consentiant, et in aliquibus aliis editionibus apertius et expressius habeantur; eris lector admonendus, non eo spectasse huius expolitionis industriam ut haec editio ex permixtis eorum qui supra nominati sunt interpretationibus (instar eius quam scribit B. Hieronymus a Graecis κοινήν, a nostris appellatam Communem) concinnata, Latinae vulgatae editioni, hoc est Hebraeo, ad verbum respondeat; sed ut ad eam quam Septuaginta Interpretes Spiritus sancti auctoritatem sequuti ediderunt, quantum per veteres libros fieri potest, quam proxime accedat. Quam nunc novis emendationibus illustratam et aliorum Interpretum reliquiis quae supersunt auctam, non parum profuturam ad Latinae vulgatae intelligentiam, dubitabit nemo qui hanc cum illa accurate comparaverit.

Quae si doctis viris et pie sentientibus, ut aequum est, probabuntur, reliquum erit ut Sixto V. Pont. Max. huius boni auctori gratias agant et ab omnipotenti Deo publicis votis poscant, optimum Principem nobis florentem quam diutissime servet. Qui cum omnes curas cogitationesque suas in amplificandam ornandamque Ecclesiae dignitatem contulerit, dubitandum non est quin Rep. Christiana optimis legibus et sanctissimis institutis per eum reformata, religione ac pietate, revocatis antiquis ritibus, in suum splendorem restituta, in hoc quoque publicam causam sit adiuturus ut sacri veteres libri, hominum incuria vel improbitate corrupti, pro sua eximia benignitate ab omni labe vindicati, quam emendatissimi pervulgentur.

XII. Denique Sixti Papae V. decretum additur, datum Romae die VIII. Octobr. 1586, cuius priora ita habent:

Ad perpetuam rei memoriam. Cupientes, quantum in nobis est, commissi nobis gregis saluti quacunque ratione ac via prospicere, ad pastoralem nostram curam pertinere vehementer arbitramur, Sacrae Scripturae libros, quibus salutaris doctrina continetur, ab omnibus maculis expurgatos integros purosque pervulgari. Id nos in inferiori gradu constituti, quantum potuimus, studio et diligentia nostra praestitimus,

---

1) "Textus Geneseos a manu recentiori in codice Vaticano exaratus idem est ac Complutensis. Inc. antiqua manus Gen. 46, 28. πολιν εις γην.

et in hac altissima specula a Deo collocati assidue mentis nostrae oculis spectare non desistimus. Cum itaque superioribus annis piae recordationis Gregorius Papa XIII. praedecessor noster, nobis suggerentibus, Graecum Vetus Testamentum iuxta Septuaginta Interpretum editionem, qua ipsi etiam Apostoli nonnunquam usi fuerunt, ad emendatissimorum codicum fidem expoliendum mandaverit, eius rei cura dilecto filio nostro Antonio Sanctae Romanae Ecclesiae Presbytero Cardinali Carafae, et ad id per eum delectis eruditis aliquot viris demandata, et iam expolitio huiusmodi, permultis exemplaribus ex diversis Italiae bibliothecis et praecipue ex nostra Vaticana diligenter collatis matureque examinatis, absoluta sit: volumus et sancimus ad Dei gloriam et Ecclesiae utilitatem, ut Vetus Graecum Testamentum iuxta Septuaginta ita recognitum et expolitum ab omnibus recipiatur ac retineatur, quo potissimum ad Latinae vulgatae editionis et veterum Sanctorum Patrum intelligentiam utantur.

XIIII. Ad calcem libri duabus paginis exhibentur: Addenda in notationibus et: Animadvertenda; item Corrigenda in notationibus Psalterii et aliquot aliis locis. Haec postrema non modo ad notas verum etiam ad textum pertinent; sunt vero ab iis qui postea Vaticanum textum ediderunt, ut a Reineccio, *Holmes, van Ess, Iagero, Breitingero, quum in multis exemplaribus desint, in lectionum Vaticanarum indice maximam partem praetermissa. Potiora haec sunt: Βασ. δ 4, 31. ἐπέθηκε legendum dicitur pro ἀπέθηκε, item Psalm. 94, 8. πειρασμοῦ pro πικρασμοῦ, Ierem. 22, 19. ταφήσεται pro ταφήσονται, Dan. 8, 11. ἐράχθη pro ἐταράχθη, posito ἐταράχθη quod etiam in cod. Alexandrino est, in variis lectionibus. Accedunt quas plerique receperunt duae Psalmorum correctiones; Psalm. enim 118, 173. ῄρετισάμην pro ᾑρετισάμην et 143, 12. ἱδρυμένα pro ἱδρουμένα legendum esse scriptum est.

Praeterea vero aliae quoque emendationes in exemplaribus editionis principis ut videtur omnibus inveniuntur. Sunt enim loci in ipso textu editorum manu correcti calamo. Neque magis vero hos diligenter observarunt qui textum Vaticanum repetendum curarunt. Nos passim in apparatu id ipsum indicavimus, esse aliquid in editione Romana correctum calamo, ut tom. II. p. 60. Psalm. 47, 5; tom. II. p. 234. Mich. 7, 16; tom. II. p. 241. Ion. 4, 8; tom. II. p. 264. Malach. 2, 17. Sed de his correctionibus omnibus accuratius post videbimus.

[XIV—XVI. Quae in sequentibus sectionibus XIV—XVI exposita erant, quibus rebus in repetendo Vaticano textu ab ipsa editione Vaticana a Tischendorfio discessum — quoad interpunctionem, usum maiorum litterarum initialium, accentus, spiritus, iota subscriptum et adscriptum, ν ἐφελκυστικὸν etc., item de correctionibus maioris momenti — hic omittenda putavi cum cor-

rectiones plurimas aliasque haud paucas a Tischendorfio non excitatas suis locis in supplemento notaverim. Retinui autem lectiones aliquot in § XVII. subjunctas „quae Romanis quin praestent vix dubium est", deletis quinque et viginti circiter locis, quorum lectiones a Tischendorfio probatae nunc ex ipso codice Vaticano in supplemento exhibentur.]

XVII. Lev. 5, 4. mira lectio ἡ ἄνομος ἡ, quam Alex. cod. plane confirmat, (super ἡ enim priore lineola exprimit spiritum, et ante ἡ alterum interpungitur) corrigenda est ex testibus aliis multis nulla mutata littera: ἢ ἂν ὀμόσῃ. 26, 22. cum Alex. cod. legendum est ἀποστελῶ pro ἀποστέλλω Num. 30, 7. ante οὓς ὡρίσατο omnino deesse videntur verba, quamquam Holmes ex nullo codice affert, καὶ οἱ ὁρισμοί. Aliter Alex. codex cum aliis multis locum sanat, ὅσα pro οὓς substituto.

Iosuae 15, 8. corrige cum Alex. ἐπὶ βορρᾶν pro ἐπὶ βορρᾶ 22, 32. cum Alex. lege ἐκ γῆς Γαλαάδ pro ἐκ τῆς Γαλαάδ.

Iudic. 6, 32. malo αὐτόν pro αὐτό 15, 6. nescio an praestet τῳ ἐκ τῶν φίλων quam τῷ ἐκ τῶν φίλων, si tamen ista forma Attica apud LXX ferenda videatur.

I Βασ. 4, 3. ἔπαισεν pro ἔπταισεν (quod nec Grabe mutavit) repone • 23, 1. τοὺς ἅλω, quod in ipso Alex. cod. est, vitiosum videtur pro τοὺς ἅλως (ἅλωας) III Βασ. 2, 30 cum Alex. lege ἐκπορεύσομαι pro ἐκπορεύομαι. 8, 59. cum Alex. lege οὓς pro ὡς IV Βασ. 5, 21. post καὶ εἶπεν Εἰρήνη omnino excidit alterum καὶ εἶπεν Εἰρήνη, quemadmodum recte addit Alex. codex. 17, 6. scribendum est κατῴκισεν pro κατῴκησεν [1]). Huc recte addit cl. Field III Βασ. 10, 21. τοῦ ποτοῦ.

I Παραλ. 21, 10. editur αἱρῶ. Videtur αἴρω scribendum esse, quemadmodum est II Βασ. 24, 12. Tamen in ipso Hebraeo textu altero loco legitur נוטה, altero נטל II Παραλ. 28, 3. mirum est ἐν γέ. Praestat Alexandrini lectio ἐν γῇ. [2])

Iob. 8, 20. praestat cum Alex. legere ἀποποιήσεται quam ἀποποιήσηται 28, 12 et 13. nescio an εὑρέθη cum εὑρεθῇ commutandum sit. 34, 20. editum est ἐκκλεινομένων. Aut ἐκκλειομένων cum Alex. aut ἐκκλινομένων reponendum videtur. 36, 29. pro ἐὰν συνῇ ἀπέκτασις [3]) scribendum videtur ἐὰν συνῇ ἀπεκτάσεις. Ipsa ed. Rom. sub textu notat: «Nonnulli libri

---

1) κατῴκησεν etiam Alex. cod. tuetur, non ut Grabe refert κατῴκισεν.

[2) γε vel γαι (B) optime correspondet Hebraico גיא.]

3) Hoc loco interpunctionem editionis Vaticanae retinui, quum nec mutata interpunctione locus videretur restitui posse.

habent ἐπεκτάσεις» 37, 3. praeferendum videtur βοήσεται φωνή pro β. φωνῇ.

Psalm. 113, 5. σοί pro σύ legere praestat. 130, 2. praetulerim ἀνταπόδοσις (Alex. ανταποδοσεις) receptae lectioni ἀνταποδώσεις 138, 9. corrige cum Alex. κατ' ὄρθρον pro κατ' ὀρθόν 142. in inscriptione nescio an praestet κατεδίωκεν pro κατεδιώκει.

Prov. 9, 18. lege ὄμμα cum Alex. pro ὄνομα 12, 18. μαχαίρᾳ pro μάχαιραι reponendum videtur. Alex. cod. μάχαιραν habet. 18, 4. ἀναπηδύει, ut Romae editum est, codd. Vat. et Alex. ex itacismo habent pro ἀναπιδύει.

Sap. Sal. 19, 4 cum AC scribe προςαναπληρώσωσι.

Sirac. 10, 10. ἰατρόν lege pro ἰατρός 37, 5. πολεμίου pro -μου 38, 22 praestat μου et ουτωσ cum Alex. scribere, item 38, 28 τήξει pro recepto πήξει 40, 1. cum AC legendum est ἐπιταφῆς pro ἐπὶ ταφῇ 43, 23. mira est lectio ab ipsis AC confirmata: ἐφύτευσεν αὐτὴν Ἰησοῦς. Legendum est ἐφύτευσεν ἐν αὐτῇ νήσους 43, 31. nescio an μεγαλυνεῖ praestet quam μεγαλύνει 45, 24. legendum est προστατεῖν pro προστάτην.

Hoseae 14, 1. corrige cum Alex. ἠσθένησας pro ἠσθένησαν Habac. 2, 18. pro γλυπτὸν, τί (sic plane in ed. Rom. est) legendum videtur γλυπτὸν ὅτι cum cod. Alex. Esai. 30, 30. pro δεῖξαι scribe δείξει 53, 10. restituendum videtur δῶται Ierem. 22, 18. pro Καὶ ἐπί lege cum Ax (in FA neutrum est; cf. commentarium) Οὐαὶ ἐπί 23, 32. cum Ax FA omitte οὐ Ezech. 40, 29. pro τῷ αἰλαμμών cum Alex. corrige τὰ αἰλ.

Praeterea alia multa quum a pluribus tum a Schleusnero (in opusculis criticis ad versiones Graecas V. Ti. 1812.) ad emendandos Graecos Veteris Testamenti textus in medium prolata sunt. Qui quamvis passim ipsos interpretes non restituisse sed ex Hebraeo fonte correxisse videatur, egregie tamen novam textus recensionem instituturum adiuvabit; nec enim pauca observavit quae non tantum ingenio valent sed etiam magna probabilitate commendantur. Cuius rei probandae copiam facturus aliquid exemplorum apponam, etsi passim iam notavi quae acumen eius non fugerunt. Sunt autem vel ab eo primo proposita vel commendatione eius confirmata.

Gen. 19, 33. et 35. recte praefert lectionem multorum codicum αὐτήν receptae αὐτόν Exod. 16, 14. λεπτόν pro λευκόν proponit. Iudic. 5, 16. tribus modis sanare studet; vult enim ἐκάθισας, διγωνίας et ἀγελῶν (postremum iam a Lamberto Bos eiusque asseclis pro Vaticana lectione substitutum est)

legi. I Βασ. 11, 7. recte commendat ἔβησαν pro ἐβόησαν, rursusque 13, 4. ἀνεβόησαν pro ἀνέβησαν IV Βασ. 23, 5. et 11. κατέπαυσε pro κατέκαυσε legendum censet (cf. infra ad Iob. 3, 17.). I Παραλ. 4, 40. mavult πίονας quam πλείονας (saepissime πλιονας scriptum); quod idem ad Esai. 17, 4. et Psalm. 77, 31 [*] applicat. Iob. 4, 6. ἀκακία pro κακία commendat; ibidem 11, 12. νήφεται pro νήχεται; 13, 16. δόλιος pro δόλος; 42, 18. οὕτως pro οὗτος Psalm. 47, 10. proponit ναοῦ pro λαοῦ, item Sirac. 49, 12. ναόν pro λαόν[1]) 58, 5. κατεύθυναν pro κατεύθυνα legi vult. 63, 7. pro ἐξερευνῆσαι commendat ἐξερευνήσεις. Equidem maluerim ἐξερεύνησιν (quod ipsum «exereunesin» in antiquissimo Psalterio Veronensi est), quum ν in εξερευνησειν (ut saepe scribitur) sequente π facillime absorberi potuerit. 69, 1. proponit ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶσαί με, κύριε εἰς τὴν β. μ. πρόσχες. Equidem ab edito textu vix recedens sic legendum puto: Εἰς τὸ σῶσαί με κύριε· ὁ θεός, εἰς τήν etc. 78, 9. pro κύριε reponi vult καί. Rectissime; saepe enim κ͞ε et και (κε, ϗ) confusa sunt in libris scriptis. Prov. 9, 12. pro ἂν ἀντλήσεις sive ἀνατλήσεις sive cum Grabio ἂν τλήσεις legi vult. Equidem cum Grabio facio. 15, 10. παιδεία κακοῦ reponi vult pro παιδ. ἀκάκου, quae emendatio nullam a legibus criticis difficultatem habet. 26, 7. παροιμίαν pro παρανομίαν, ibidem 28, 28. στέγουσι pro στένουσι legi vult. Cantic. 1, 7. pro ἑταίρων commendat ἑτέρων, quod ipsum in *codd. CS est. 6, 11. ἔγνων ἡ pro ἔγνω ἡ commendat. Certe η et ν litterarum antiqua forma simillima est. Ierem. 5, 31. ἐπεκράτησαν mavult quam ἐπεκρότησαν, rursusque Amosi 6, 5. ἐπικροτοῦντες [AB] pro ἐπικρατοῦντες; Nah. 1, 12. κατ' ἀρχῶν pro κατάρχων; Malach. 1, 10. ἀνάψετε pro ἀνάψεται. Identidem voces transscriptis ipsis litteris Hebraicis constantes a librariis non ab interpretibus detortas esse docet; hos enim dedisse III Βασ. 18, 32. 35. 38. θααλαν, non θαλασσαν; II Παραλ. 3, 4. αυλαμ, non αιλαμ; Esth. 9, 26. 28. 29. φουραι, non φρουραι; Esai. 66, 19. Φουλ, non Φουδ; Ierem. 17, 26. et alibi μαναα, non μαννα. Multa vero quae iam editores Romani in notis exhibuerunt iubet in textum recipi, ut Gen. 15, 15. ταφείς pro τραφείς (Ed. Rom.: «Omnes LL. VV. τραφείς; nusquam ταφείς.» Vitium igitur illi quidem non librariorum sed interpretum esse statuerunt, nec codex inventus est qui a communi lectione discederet. Nihilo minus Complutensis editio ταφείς indeque etiam auctore Boeckelio editio nupera Theilii polyglotta ha-

1) Ita Psalm. 26, 4. in antiquissmo codice Londinensi papyraceo [a. 1855] a me in Monum. sacr. ined. nova collectione edito τον λαον αυτου pro τον ναον αυτου scriptum est.

bet.); Iob. 3, 17. ἐξέπαυσαν pro ἐξέκαυσαν; Psalm. 88, 21. et 91, 11. ἐλαίῳ pro ἐλέει et ἐλέῳ; Eccles. 7, 18. μὴ ἀνῇς pro μὴ μιάνῃς.

XVIII. Reddenda vero etiam ratio est de libro prophetae Danielis cum additamentis de Susanna deque Belo et Dracone a nobis ad calcem Vaticani textus adiecto. Iam in ipsa antiquitate Christiana Graecum libri Danielis textum non tam ex LXX virorum interpretatione quam iuxta Theodotionem legi solitum esse, testis est Hieronymus, cuius in praefatione in Danielem haec verba leguntur: «Danielem prophetam iuxta LXX »interpretes ecclesiae non legunt, utentes Theodotionis edi»tione et hoc cur acciderit nescio.» Eius rei caussam, quam Hieronymus ultimis verbis quae attulimus ignorare se professus est, fuerunt qui in eo positam dicerent quod Origenes in hexaplare opus suum versionem Danielis septuagintaviralem utpote ab ipso Hebraeo et a ceteris interpretationibus admodum diversam non recepisset, textu Theodotionis prae ceteris textui LXX virorum simili in eius locum substituto A celeberrimo enim illo Origenis opere quum totius ecclesiae usus tantopere penderet, factum esse ut Theodotionis textus mox in communem reciperetur usum, alter vero apud plerosque negligeretur. Sed ab ipso quidem Origene non prorsus esse neglectum, sed in Tetrapla receptum, «ubi», quae *Vincentii de Regibus verba sunt, «quoniam textus Hebraeus deesset, illa varietas etsi »deprehensa fuisset reprehendi non posset.» Tetrapla vero multo rarius quam hexaplarem textum describi solitum. Quae explicatio maxime eo laborat quod dubia distinctione Hexaplorum et Tetraplorum nititur. Illud quidem certum est, ipsi Origeni deberi quod saeculo superiore versio Danielis septuagintaviralis post diuturnam oblivionem Romae e codice Chisiano in lucem protrahi posset; hunc enim codicem ex Origenis Tetraplis depromptum fuisse, subscriptio testatur capiti Danielis ultimo apposita. Vide editionis nostrae [II] pag. 612.

Quum igitur in Vaticana editione textus Danielis iuxta Theodotionem exhibitus indeque a nobis repetitus esset, ceteris libris omnibus ex LXX interpretibus qui vocantur petitis, consentaneum nobis visum est illum Danielis textum qui ad eosdem LXX interpretes refertur appendicis loco addere. Qua in re secuti sumus praeeuntibus aliis [1]) editionem Romanam Simonis de Magistris [2] sed correctam ex collatione [immo corruptam]

---

1) Michaelem dico (Gottingae 1773., rursus 1774.), Segaarium Trai. ad Rhenum 1775.), Parsons (in editionis LXX Holmesianae tomo IV. 1818.) et editorem Oxoniensem (1848.).

2) Daniel secundum Septuaginta ex Tetraplis Origenis nunc primum editus e singulari Chisiano codice annorum supra IↃCCC. Romae 1772.

apud Holmesium exhibita[1] nec neglectis iis quae e Syriaco textu, tetraplari et ipso, sedecim annis post ex codice Mediolanensi a Caietano Bugato edito[2]), ad emendandum Chisianum textum hauriri poterant. Syrum autem adhibuimus duce potissimum Henr. Aug. Hahnio, qui in nupera Danielis editione sua[3]) non satis habuit e Syro passim Graecum emendare, sed etiam locos in utroque codice corruptos[4]) [parum] docte restituere conatus est[5]). Ipsi pro instituto nostro maluimus Graeca codicis Chisiani plerumque edere, notatis sub textu signis Origenianis unaque Syriacorum differentia, quam ipsum pristinum textum critice restitutum edere: quippe quod pro testium penuria ac ratione passim quidem sed non ubique cum aliqua probabilitate fieri potest.

De signis Origenianis in commentario a nobis expressis haec adnotanda sunt. Frequentissimus est ⋇ asteriscus: hunc Origenes iis praeposuit quae quamquam in Hebraeo lege-

---

Ceterum ex eodem codice anno 1840. ibidem prodiit liber Ezechielis, docto apparatu instructus.

1) Holmesii codex nr. 88 a Bernardo Stephanopoli, omnium mercenariorum Holmesianornm nequissimo, collatus indubitate non est celeber ille quia unicus codex Chisianus (literis R. VII. 45 in catalogo Bibliothecae notatus) sed vel secundum Cozzam collatio priori saeculo a C. Bugato instituta, vel ut rectius F. Field censet, apographum codicis saec. XVI a Leone Allatio factum. Quod Stephanopolis de suo codice 88 in notis ad Jeremiam scripsit „ut evincunt asterisci et obeli, characteres, transscriptus esse videtur anno 880", ex anonymi cujusdam nebulonis judicio fluxit codici praefixo, in editione Principe p. XLI impresso, qui numerum stichorum ad finem Jesaiae notatum (στιχ γωη sec. Cozzam et Allatium, i. e. 3808, γωκ sec. Mabillon=3820) pro anni numero habuit et quod recte legit, in στπη=6388 (anni Mundi) — 5508 (annus Nativitatis)=880 mutavit! Editus est Daniel ex unico codice Chisiano post Ed. Pr. anni 1772, in qua Blanchinius et Vincentius de Regibus maximas, Simon de Magistris minimas partes habuisse videntur, a Josepho Cozza, Sacr. Bibl. Vet. Fragm. III. Romae 1877. Vide collationem in supplemento.

2) Daniel secundum editionem LXX interpretum ex Tetraplis desumptam. Ex codice Syro-estranghelo bibliothecae Ambrosianae Syriace edidit, Latine vertit notisque criticis illustravit Caietanus Bugati. Mediol. 1788.

3) Δανιηλ κατα τους εβδομηκοντα. E codice Chisiano post Segaarium edidit, secundum versionem Syriaco-hexaplarem recognovit, annotationibus criticis et philologicis illustravit Henr. Aug. Hahn, Phil. Dr. et Theol. Cand. Lipsiae 1845.

4) Inter hos eminet VIII, 11.

5) Raro H. A. Hahnium in notanda codicis lectione errasse vidimus ut II, 9. III, 21. IV, 5. XII, 14. Ubicumque ν ἐφελκ. ante consonam edidimus, repetitum est ex ed. Rom., sed puto in ipso codice multo saepius quam in editione reperiri. Male in ed. Rom. et apud posteriores editores II, 11. et 15. Ἀριωχῇ et Ἀριώχης editum est; nec magis Αἰθιωπίας III, 1. cum iisdem repetendum censuimus. Contra στυπίον, qua in voce magna est scripturae varietas, III, 46. intactum reliquimus.

bantur, a LXX interpretibus non reddita erant, proptereaque ab ipso Origene ex aliis interpretibus, maxime ex Theodotione, adsumebantur. Contrariam vim in ※ obelo esse voluit; istum enim iis praefixit quae LXX interpretes invito Hebraeo textu habebant. De quo utroque signo quum inter omnes conveniat, tum magna est de lemnisco ÷ et hypolemnisco ⸓ [1]) dubitatio. Si Isidoro Hispalensi fides est, positi sunt eum in finem ut interpretes non singulis quidem verbis sed eodem sensu convenire significent. A qua sententia si proficiscimur, lemniscus et hypolemniscus, ut unum e pluribus dicam, ita inter se differre poterant ut alter omnes tres (Aquilam Symmachum et Theodotionem) cum LXX consentire, alter unum tantum eorum ab iisdem discedere significaret [2]). Reliquum signum est /. quod metobelum dixerunt. Id nunquam per se positum est sed aliud signum quod praecessit excipit; habet autem eam vim ut eorum verborum, ad quae signum praefixum pertinet, finem indicet. In aliis libris, ut in antiquissimis Octateuchi fragmentis Sarravianis, in locum metobeli duo puncta substituta sunt.

XIX. Ab hac disputatione discedere non possum quin breviter dicam de editionibus LXX interpretum cum antiquioribus tum recentioribus quae Vaticanum ducem habuerunt. Prima est editio Parisiensis quae accurante Iohanne Morino anno 1628. (rursus mutato tantummodo primo folio 1641.) prodiit. (In adornanda ipsa Rom. ed. partes habuit Petrus Morinus.) Hac in editione primum textus LXX interpretum versibus distinctus est ad normam vulgatae Latinae. Atque e regione Graeci textus apposita est Latina translatio, quam Morinus repetiit ex opere Flaminii Nobilii (V. T, secundum LXX Latine redditum et ex auctoritate Sixti V. P. M. editum cum annotationibus et scholiis, studio et cura Flaminii Nobilii cum ipsius praefatione, iuvantibus Ant. Agellio, Laelio, Barthol. Valverda et Petr. Morino. Romae 1588.), quo ille dederat operam ut veterem Latinam sive Italam textus Graeci versionem restitueret.

Altera et tertia prodierunt Londini 1653. et 1657. Posterior est pars celeberrimi operis polyglotti a Briano Waltono editi. Etiam haec Graeco textui appositum habet veterem Latinum eumque Flaminii Nobilii labore compilatum.

---

1) In Chisiano codice etiam ∸ invenitur, teste editore Romano. Id [vix] ab errore librarii esse videtur, cuius quidem quanta in ponendis illis signis omnibus negligentia fuerit, per priora capita satis indicavimus.

2) Cf. quae circa hanc rem disputavit *F. Field post Montfaucon in praeliminariis in Hexapla Origenis.

Praeterea Waltoni et Morini editiones in eo quoque conveniunt quod Romanum textum passim emendatum habent, ut Gen. 19, 5. πρὸς ἡμᾶς pro πρὸς ὑμᾶς 27, 45 ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν pro ἀ. τ. δ. ἡμῶν Exod. 10, 26. τῷ Θεῷ ἡμῶν pro τ. Θ. ὑμῶν Num. 10, 19. Σουρισαδαΐ pro Σουρισεδαΐ: quae quidem laudabiliter mutata esse apparet. Minus vero recte alia habent, ut Gen. 10, 19. Σεβωΐν pro Σεβωΐμ 41, 39. et Deut. 2, 16. ἐπειδάν pro ἐπειδή Gen. 36, 15. υἱοῦ ʻΗσαῦ pro υἱοὶ ʻΗσαῦ.

Hac utraque multo inferior est tertia, i. e. altera Londinensis editio iam ante Waltoni biblia anno 1653. publicata. Quae quanta licentia a Romano exemplari discedat quantisque sit vitiis deformata, allato magno exemplorum numero ostendit Lambertus Bos in Prolegomenis editionis suae, unde etiam Breitinger exscripsit. Nihilominus ea Londinensis editio ter repetita est: primum Cantabrigiae 1665. cum praefatione Iohannis Pearson, tum Amstelodami 1683. curante Iohanne Leusden, tertium Lipsiae 1697. auctoribus Clavero et Klumpfio. Contra magis Morini et Waltoni exemplum secutus est Lambertus Bos, cuius editio Franequerae Frisiorum prodiit anno 1709. Qui ut multis locis revera emendavit lectionem Romanam, ita saepe deseruit nulla idonea de caussa neque indicata Romanae editionis diversitate. Multa vero etiam immutata reliquit quae partim ad ipsius Rom. editionis emendationes vel calamo factas vel in calce libri (ut IV Βασ. 4, 31.) notatas conformare par erat. Praeterea textui subiecit apparatum criticum sed satis illum quidem imperfectum, ut iam docuit Breitingerus in praefatione in novam suam Grabiani operis editionem. A qua Bosii editione pependerunt Davidis Millii Amstelodamensis a. 1725.; Lipsiensis Reineccii 1730. et 1757. (cf. exempli caussa lectiones Bosio proprias Gen. 44, 20. et 32. Exod. 1, 4. Lev. 23, 39. Num. 20, 23. 30, 5. Iudic. 5, 16.; contra nec ipse correxit vitia editionis Romanae Deut. 14, 17. πελακᾶνα [Lev. 11, 18. recte πελεκᾶνα], 1 Regg. 25, 10. πεπληθυμένοι Lev. 8, 26. καὶ ἔλαβεν Num. 26, 35. [39.] δῆμος ὁ Σουθαλάν etc.), item Oxoniensis 1805. Similiter editio Londinensis in aedibus Valpianis 1819. impressa «ex editionibus Holmesii (vide post) et Lamberti Bos» petita ipso titulo dicitur. Veneta vero editio quae 1822. prodiit, iuxta exemplar Vaticanum Romae editum et Anglicanum Londini excusum, ut ipse titulus habet, instituta est. Quae prorsus eadem quum titulus editionis Lipsiensis 1697. habeat, videtur inprimis hanc editor Venetus secutus esse.

Supersunt quattuor: Lipsiensis Leandri van Ess stereotypa, primum 1824. edita, Parisiensis Iageri 1839., Oxoniensis 1848. (tomis tribus 12°.), cuius in titulo est: «Accedit

»potior varietas codicis Alexandrini», denique Londinensis apud Sam. Bagster filiosque nuperrime impressa. Nuperrimam Londin. non examinavi. Oxoniensis non emendatior est reliquis, cuius rei exempla post dabimus. Parisiensis Latina translatione (Flaminii illa Nobilii) atque, ut in titulo est, «animad-»versionibus et complementis ex aliis manuscriptis» aucta est. Tanta vero inconcinnitate laborat ut recte Lückius (Göttinger Gelehrte Anzeigen 1840. I. pag. 647.) dixerit hominem a criticis rationibus non prorsus abhorrentem unum hoc inde discere posse quomodo non sit edendum. Passim quidem editor Parisinus correctiones Vaticani textus assumpsit, ut Gen. 19, 5. 20, 14. et 16. 23, 8. 27, 45. 36, 37. 41, 1., multo vero plura, quamquam partim iam calamo correcta, partim etiam haud dubie vitiosa et inepta, intacta reliquit; cf. exempli caussa locos hos: Gen. 21, 21. 33, 18. 50, 23. Exod. 35, 7. Lev. 8, 26. Num. 6, 20. 10, 19. 21, 14 sq. 26, 39. 28, 4. Deut. 4, 43. 14, 17. 1 Regg. 25, 10. Etiam eiusmodi male retinuit ut λᾶρον Deut. 14, 15. et λάρον Lev. 11, 15.; Αὐνάν Gen. 14, 13. et Αὐνᾶν Gen. 14, 24.: quae quidem eadem inconcinnitate retenta sunt apud Reineccium, Holmesium aliosque [1]). Denique de Lipsiensi dicendum est editione quae nomen Leandri van Ess prae se fert. De ea multus fui in priore editione mea 1850. ubi in Prolegg. pag. XXIX sq. haec scripta sunt: «verum est incredibilem in eo opere »fidem servatam esse ipsis manifestis Vaticani exemplaris »vitiis; quod ut aliquot locis iam supra indicatum est» (ea etiamnum repetii), «ita longe pluribus, si quis catalogum »correctionum modo exhibitum cum Essiana editione conferre »voluerit clarissimum erit. Accedit vero vitiorum quae ipsa »plane sua vindicat numerus tantus ut Romanam editionem »longe superaverit. Exempla pauca ex prioribus libris affe-»ramus» etc. •Sed eadem non amplius repetere licet; quum enim ipse absoluta prima editione Carolo Tauchnitio, cuius in typis Essiana editio exscripta exstat, auctor exstitissem typorum ad meas notas expoliendorum, ille id diligenter faciundum curavit, unde 1855. ista editio multo correctior prodiit. Quae vero post demum in meis correxi, in illa desunt.

1) Item in ed. Oxon. 1848. In eadem etsi passim emendatum est, ut Gen. 19, 5. 23, 8. 27, 45. 33, 18. 36, 37. 41, 1., tamen multo plura intacta manserunt, ut Gen. 20, 14 et 16. 21, 21. 50, 23. Ex. 35, 7. Lev. 8, 26. Num. 6, 20. 10, 19. 21, 14 sq. 26, 39. 28, 4. 1 Regg. 25, 10. Deut. 14, 17. Extremo loco ad vitiosum πελαχᾶνα ne notatur quidem Alex. codicis differentia,

XX. Argumenta in margine superiore notata editionem nostram adhibituris grata fore spero. Quorum conscribendorum pro spatii ratione passim non exigua difficultas erat. Propterea neque neglectum est si quid subsidii a similibus aliorum laboribus peti poterat.

In adscribendis Novi Testamenti locis parallelis distinctum est inter eos quibus ad locum aliquem Veteris Testamenti alluditur et eos quibus ipsum dictum aliquod sive affertur sive dicitur afferri. Illis quibus alluditur asteriscum praefiximus, alteris non praefiximus. Ubi in evangeliis synopticis aliquid ex V. T. laudatur, aliquoties unius tantum locum adscripsimus, ad quem reliquorum geminos conferre facile esset; plerumque vero apposita nota «pp» (i. e. et locos parallelos) id ipsum significatum est.

XXI. Restat ut de apparatu critico explicemus. Superstitum codicum Graecorum qui textum Veteris Testamenti continent magnus numerus est [1]; ad plus trecentos apud Holmesium recensitos fere centum accedunt alii, ab eo nondum notati. Inveniuntur dispersi per Europam atque orientales terras, inprimis Romae, Parisiis, Florentiae, Vindobonae, Londini, Oxonii, Venetiis. Plurimi a decimo inde saeculo litteris minutis exarati sunt; pauci, quorum Holmes quindecim commemorat, a quarto fere usque ad nonum vel decimum saeculum uncialibus litteris. Ex his omnibus ne decem quidem totum V. T. complectuntur; Pentateuchi vel libros omnes vel partes plus octoginta, Psalmos fere centum quinquaginta, Esaiam et Danielem fere quadraginta, Iobum fere triginta, Proverbia, Ecclesiasten et Canticum, item librum Baruchi fere viginti, et paullo pauciores libros Tobit, Iudith, Sap. Sal., Ecclesiastici et Maccabaeorum. Plurimorum codicum collationes magno sumtu institutae sunt in usum editionis Holmesianae (Tom. I. Oxonii 1798. ed. Holmes; II—V. Oxonii 1810—1827. ed. Parsons). Eae vero quemadmodum in editis habentur non modo universae graviter differunt inter se fide atque accuratione, sed ad ipsos principales testes tam negligenter tamque male factae sunt ut etiam atque etiam dolendum sit tantos numos rara liberalitate per Angliam suppeditatos [2]) criticae sacrae parum profuisse. Quod quum

1) Multo etiam plures codices Novi Testamenti superesse constat; explent enim millenarium numerum.

2) Catalogo fautorum tom. I. a. 1798. exhibito hanc notam adiecit editor: Ii ergo fuerunt fautores quorum ab auctoritate factum est ut potuerim huc usque rem institutam assequi, et quorum ex subsidiis pecuniariis in hoc opus de anno in annum munificentissime collatis id mihi suppetebat, unde iam valuerim ad hanc collationem et editionem impendere ultra septem millia librarum Sterlingorum (circa 50,000 thaleros).

ab intellegentibus viris iam satis intellectum sit, *omisi exempla quibus in prioribus impressionibus Tischendorfius hoc demonstraverat.

XXII. Itaque ut ad apparatum perveniatur eiusmodi, unde textus Veteris Testamenti Graeci tum antiquissima ratio ea qua per antiquos testes licet probabilitate restituatur tum historia accurate discatur, non ab opere Holmesiano, ut iam supra diximus, sed a novis circa ipsos testes studiis criticis proficiscendum est. Constat tria instrumentorum criticorum genera esse, codices Graecos, versiones antiquas, patres aliosque scriptores veteres. Haec tria genera omnia summo studio ac labore in rem criticam convertenda sunt; sed maxima prae reliquis auctoritas est ipsis Graecis codicibus. Propterea, missis quidem pro editionis huius ratione interpretationibus [1]), patribus [2])

---

1) Fluxerunt ex LXX interpretum textu versiones inprimis hae: Latina vetus sive Itala, tertio vel secundo iam saeculo instituta; Aegyptiacae (Sahidica, Memphitica sive Coptica, Basmurica) tertii vel quarti saeculi; Aethiopica quarti vel quinti saeculi; Gothica quarti saeculi; Armeniaca quinti saeculi; Georgiana sexti saeculi; Syriacae aliquot, inprimis quae dicitur hexaplaris Pauli episcopi Telensis saeculo septimo ineunte facta; Slavonica noni saeculi; denique Arabicae aliquot velut quam abs me ex oriente allatam Baudissinus (1870) edidit. Primum in re critica locum obtinet Latina vetus, iam egregiis illa quidem laboribus tractata, sed multo pluribus indigens. De ceteris inprimis momentum criticum habent Aegyptiacae, Aethiopica, cui nunc clarissimi Dillmanni studiis nova lux affulget, Syriaca et Armeniaca.

2) Inter hos summum locum obtinet Origenes, cuius circa textum Veteris Testamenti Graecum studia magnam per totum orbem Christianum claritatem sunt assecuta. In magno opere suo quod Hexapla (item Tetrapla omissis Hebraeis?) inscripsit, columnis sex iuxta positis synopsin quam dicunt instituit Hebraei textus primum propriis tum Graecis litteris scripti et quattuor interpretationum Graecarum. Prima erat Aquilae qui in usum popularium suorum «diligentissimus verborum Hebraicorum explorator» exstitit, «studiose verbum ad verbum interpretans»; secunda Symmachi perspicua et eleganti versione Graecis auribus consulentis; tertia ipsorum LXX interpretum, quos Origenes ex reliquis maxime Theodotione praeposito signo ⋇ auxit iis quae invito Hebraeo minus erant, obelis sive virgulis designans ea quae ex superfluo sive invito Hebraeo apposita videbantur. Quarta denique interpretatio Theodotionis erat qui maxime id egerat ut textum Septuagintaviralem ex Hebraeo et Aquila emendaret. «Nonnulli vero libri», ut Hieronymi verbis pergam, «et maxime hi qui apud He»braeos versu compositi sunt, tres alias editiones additas habent, quam »Quintam et Sextam et Septimam translationem vocant, auctoritatem »sine nominibus interpretum consecutas.» Magnopere optandum est ut, quibus antehac Morinus, Drusius, Montefalconius, Bahrdtius, Schleusnerus aliique de sacris litteris promeruere, studia colligendorum omnium eorum quae ex opere Origenis passim etiamnum supersunt repetantur, id quod inde ab anno 1867 Frider. Fieldium Anglum sollerter suscepisse gaudemus. Ceterum ille textus Origenis Septuagintaviralis a communi sive

et scriptoribus aliis [1]), a. 1850 ex eis modo antiquissimis cdd. Graecis apparatum confecimus quorum lectiones omni cum fiducia afferri possent. Quos antequam accuratius videamus, breviter dicere placet, quot et quinam codices ante decimum saeculum litteris potissimum uncialibus scripti ad haec tempora pervenerint. Ab illis enim, ubi religiose excussi fuerint, inprimis pendebunt restituendorum LXX interpretum studia.

XXIII. Atque apud Holmesium quidem codices eiusmodi sedecim recensentur. Praeter principales enim duos, Vaticanum (II. Ho.) et Alexandrinum (III. Ho.), ad Pentateuchum adhibuit maiore ambitu tres: Ambrosianum (VII. Ho.), quinti vel sexti saeculi, ex quo nunc ipsum in Monumentis suis edendo A. M. Ceriani laudem sibi parit, Coislinianum, sexti fere saeculi, (X. Ho.), Basiliano-Vaticanum (XI. Ho.) a medio Levitico incipientem noni fere saeculi; item tres fragmentorum codices: Cottonianum (I. Ho.) Genesis quinti fere saeculi, Vindobonensem (VI. Ho.) Genesis purpureum saec. fere sexti, Sarravianum partim Lugduni Batavorum (IV. Ho.) partim Parisiis (V.) et Petropoli (V.) asservatum, saec. fere quarti exeuntis. Ex his octo (apud Ho. novem) cdd. Coislinianus etiam libros Iosuae, Iudicum, Ruth et Regum tres complectitur; Ambrosianus etiam Iosuae librum fere totum et alia varia plurima (teste Ceriano); Basiliano-Vaticanus etiam libros omnes a Iosua usque Esdram, Nehemiam et Esther; Sarravianus etiam fragmenta Iosuae et Iudicum. Ad ceteros libros Holm. praeter Alex. et Vat. habebat 7: 1. cod. prophetarum Claromont. (XII. Ho.) nunc Vat. saeculi fere VII, de quo vide Praefationem, 2. Dublinensem (VIII. Ho.) rescriptum cum paucis Iesaiae fragmentis, saec. fere sexti; 3. Venetum Marcianum (23. Ho.) octavi vel noni saec., ad alteram libri Iob partem, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum, Sap. Salomonis, Ecclesiasticum, Prophetas omnes, Tobit, Iudith et Maccabaeorum libros tres; 4. codicem Vaticanum libri Iob cum picturis, noni fere saeculi (258. Ho.), et tres eiusdem fere saeculi cum fragmentis psalterii, quorum unus Oxonii (13. Ho.), alter Cantabrigiae (294. Ho.), tertius multis picturis ornatus (43. Ho.) Parisiis servatur. Accedit quartus cum priore

---

κοινῇ i. e. immuni illa a criticis Origenis studiis distingui solebat. Mox vero ille ipse novae corruptionis caussa eo exstitit quod scriptores imperiti signa Origenis modo confundebant modo omittebant, praetereaque continuo textui immiscebant quae eos qui primum descripserant, ut Pamphilum ut Eusebium, ex reliquis columnis in margine adnotasse probabile est.

1) Inter hos maxime eminent Philo et Iosephus, quorum in scriptis tot antiquissimi LXX interpretum textus testimonia inveniuntur.

psalterii parte (usque 70, 11) fere integra, saeculo IX. antiquior, nisi quod quo ex Schnurreri manibus pervenerit latet.

Hos igitur cdd. Holmesius ad apparatum suum adhibuit. Ad plures vero iam etiam nostrum pertinebat studium compensandi editione diligenti imperfectas collationes. In altero enim vol. Monumentorum sacr. ined. anno 1857 edidimus p. 93—176 Cottoniani Genesis codicis reliquias ex flammis ereptas quae supersunt omnes, una cum supplementis ex Grabiana collatione ante incendium instituta et post auctoris mortem ab Henr. Owenio Londini 1778. publicata p. XXVI—XXXVI. Magna scripturae illius antiquae pars ex igne denigrata est nec poterat nisi magna cum difficultate legi. Pertinent autem reliquiae ad omnia fere Genesis capita. Eorundem Monumentorum volumine III. p. 1—262 edidimus Sarraviani codicis Octateuchi Origeniani partes Lugduni Batavorum et Petropoli depositas, Parisiensibus (ex Exod. Lev. Num.) reservatis volumini VIII., cui eidem Vindobonenses Genesis reliquias — iam anno 1795 ab Holmesio sed parum accurate typis exscriptas — destinavimus. Supersunt autem codicis Origeniani foliis eis quae edidimus Gen. 31, 54—36, 18. Lev. 4, 27—13, 17. 24, 9—27, 16. Num. 1, 1—7, 85. 11, 18—18, 2. 18, 30—20, 22. 29, 34 usque finem. Deut. 4, 11—26. 7, 13—17, 14. 18, 8. 19, 4. 28, 12—31, 12. Ios. 9, 33—19, 23. Iudic. 9, 48—10, 6. (folio Petropolitano). Item 15, 3—18, 16. 19, 25—21, 12.

XXIV. Praeterea accedunt alii 22, quorum 10 nostra opera in oriente detecti et in Europam allati sunt. Plurimos vel iam edidimus vel editioni destinavimus.

Primus est codex Sinaiticus, cuius pars est Friderico-Augustanus, quarti saeculi, alter codex Ephraemi Syri rescriptus Parisiensis, V. fere saeculi. Tertius est codex psalmorum Veronensis, Latinis litteris quinti vel sexti saec. scriptus, apposita interpretatione Latina. Quartus est psalmorum codex Turicensis purpureus VII. fere saeculi. Quintus codex papyraceus Londinensis cum fragmentis psalterii, cuius aetas saeculum quartum superare videtur. Sextus est codex Oxoniensis cum maxima parte libri Genesis, saec. noni medii. Septimus Petropolitanus palimpsestus, saeculi sexti, cum maxima libri Numerorum parte. Octavus codex est Tischendorfianus II. Lipsiensis, saec. fere septimi, cum fragmentis Numerorum, Deuteronomii, Iosuae, Iudicum, quibus accedunt eorundem librorum fragmenta Petropolitana. Nonus Petropolitanus saec. fere septimi sex foliis palimpsestis fragmenta Iesaiae, cui nuperrime accesserunt similes quarti Macc. libri reliquiae (vol. VI. Monum. editae), decimus Petropolitanus eiusdem ut videtur saec. tribus foliis palimps. fragmenta II. et

III. libri Regum, undecimus quinti fere saec. foliis duobus psalmorum fragmenta continent. Duodecimus, e libris Musei Britannici, tribus foliis palimpsestis constat, quorum duo saec. fere VII. fragmenta ex Ezechiele et ex tertio Regum libro, tertium V. fere saec. versus aliquot eiusdem Regum libri continet. Tertius decimus Petropolitanus saeculi VI. vel VII. reliquias palimpsestas triplici columna scriptas Sapientiae Salom. et Iesu Siracidae continet, item quart. dec. Taurinensis saeculi fere VIII. et ipse triplici columna insignis prophetas minores omnes. Quint. dec. palimpsestus Cryptoferratensis VII. fere saeculi prophetarum reliquias praebet, plurimas Iesaiae, pauciores Ieremiae, Baruchi, Ezechielis, Danielis, Oseae, Amosi, Sophoniae, Haggaei, Zachariae, Malachiae. Sextus dec. Petropolitanus est lectionarium Veteris Testamenti saeculi IX. ex libris historicis, propheticis, poeticis concinnatum. Simile lectionarium, nisi quod saeculo demum X. vel potius XI. scriptum videtur, apud Trevirenses nomine S. Simeonis clarum anno 1834. R. M. Steininger edidit. Accedunt nonnulla lectionariorum fragmenta, quae Petropoli, Monaci et apud Cryptoferratenses habentur. Septim. dec., oct. dec., non. dec. psalteria noni fere saeculi sunt, Abrahami de Noroff (nunc Moscov.), monasterii S. Crucis prope Hierosolymam, Athenaei Taurinensis. Vicesimus saeculi fere VIII. librum Iob multis excultum imaginibus continet, ornamentum monasterii S. Iohannis in Patmo insula. Vicesimus primus est altera pars codicis sexti, quem quae proxime sequuntur, Gen. 42, 18—30, eisdem litteris uncialibus scripta sunt, reliquis eodem saec. nono eademque manu scriptura minuscula additis. Sunt autem praeter extrema Genesis capita reliquae Pentateuchi partes, libri Iosuae, Iudicum, Ruth et Regum libri tres. Vices. sec. reliquiis constat Sangallensibus duorum psalterii librorum noni saeculi, de quibus exposuimus in Anecd. sacr. et prof. 1861. pag. 235 sqq. Psalterio Veronensi similes sunt, sed aliquot saeculis posteriores.

Haec veneranda antiquitatis Christianae monumenta multum valitura sunt ad restituendum priscum textus Alexandrini nitorem. Pleraque nunc certe paucis illustrabimus. Ac primum quidem de psalterio Veronensi videndum est, quod edidit Blanchinus additum Vindiciis suis canonicarum scripturarum etc. Romae 1740. hoc titulo: Psalterium duplex cum canticis iuxta vulgatam Graecam LXX seniorum et antiquam Latinam Italam versionem. Prodit ex insigni codice Graeco-latino Amplissimi Capituli Veronensis uncialibus characteribus ante septimum saeculum exarato.

Describam partem psalmi 142. a Blanchino in tabulis aeri

incisis exhibitam. Distinguam autem in utraque columna voces in ipso codice scriptas continuo.

psalmos to dauid	psalmus ipsi dauid
ote auton ediocen abessalom	quando eum filius suus
o yios autu	persequebatur
quirie isacuson tes proseuces mu	dne exaudi orationem meam
enotise ten deesin mu	auribus percipe praecem meam
en te alethia su	in veritate tua
isacuson mu en te diceosyne su	exaudi me in tua iustitia
ce me iseltes is crisin	et ne intres in iudicio
meta tu dulu su	cum seruo tuo
oti u diceothesete	quoniam non iustificabitur
enopion su pas zon	coram te omnis uiuens
oti catedioxen	quoniam persecutus est
o etros (sic) ten psycen mu	inimicus animam meam
etapinosen is gen ten zoen mu	humilavit in terra vita mea
ecatisan me en scotinys	collocaverunt me in tenebrosis
os necrus eonos	sicut mortuos saeculi
ce acediasen en emy	et tedium passus est in me
to pneuma mu	sps meus
en emy etaracte e cardia mu	in me conturuatum est cor meum
emneste imeron	memoratus sum dierum
arceon	antiquorum
ce emeletesa en pasin	et meditatus sum in omnibus
tys ergys su	operibus tuis
en pyemasin ton ciron su	in facturis manum tuarum
emeleton	meditatus sum
diepetasa pros se tas ciras mu	extendi manus meas ad te
e psyce mu os ge	anima mea sicut terra

Ceterum confirmat hic codex etiam formas ut λήμψομαι, ἀντιλήμπτωρ, ἐξολεθρεῦσαι, χεῖραν, hunc in modum: lempsome, antilemtor, exolethreuse, chiran.

2. (4.) Psalmorum codex Turicensis commentatorem invenit Ioannem Iacobum Breitinger, qui Turici 1748. libellum edidit hoc titulo: *De antiquissimo Turicensis bibliothecae Graeco Psalmorum libro in membrana purpurea titulis aureis ac litteris argenteis exarato, epistola ad Ang. Mar. Card. Quirinum.* Qua in commentatione postquam de scripturae codicis ratione grammatica expositum est, consentiente illa quidem in rei summa cum codice Alexandrino et similibus, lectio locorum potissimum eiusmodi affertur quos quomodo Hieronymus vel Iustinus legerit sciri possit. Ita Ps. 26, 6. a quo psalmo codicis Turicensis initium fit, habet και νυν ιδου υψωσεν κεφαλην μου, omisso contra Vat. et Alex. articulo, quemadmodum iam Hieronymus

in Graeco inventum testatur. Ibidem v. 8. tuetur lectionem iam ab Hieronymo allatam εξεζητησεν σε το προσωπον μου, quorum loco Vat. et Alex. habent: εξεζητησα το προσωπον σου. Item Ps. 27, 2. κυριε post εισακουσον invitis Vat. et Alex. habet, quod et ipsum Hieronymus ut « additum » in Graeco esse testatur. Ps. 36, 23. cum Alex. cod. post θελησει habet σφοδρα. Hoc rursus Hieronymus in Graeco additum nec apud quemquam haberi interpretum dicit. Ps. 38, 12. omittit cum Alex. cod. vocem ταράσσεται. Quem in locum Hieronymus: *Et dicitis in Graeco vos non invenisse conturbatur. Sed et hoc sub veru additum est in LXX. Et hinc apud vos et apud plerosque error exoritur quod scriptorum negligentia virgulis et asteriscis subtractis distinctio universa confunditur.* Ps. 39, 12. cum Alex. cod. pro προσχες habet σπευσον, quod ipsum Hieronymus in Graeco repertum dicit. Ps. 40, 7. de voce ει Hieronymus sic: *Et dicitis quod si in Graeco non sit positum, cum manifestissime et in Hebraeo et in cunctis interpretibus scriptum sit et LXX transtulerint.* Sed revera cod. Turic. cum Alex. cod. omittit ει. Mittimus alia. Instituimus vero totius codicis perquam insignis editionem, quemadmodum iam significatum est Prospectu quem vocant meorum Monum. sacror. ined. Horum enim vol. IV. totum thesaurus iste Turicensis efficiet.

3. (5.) Insigne hoc monumentum papyraceum, quo nullus codicum sacrorum antiquior videtur, Musei Britannici est. Psalmos tres et viginti (inter decimum et trigesimum sextum) quos foliis triginta continet anno 1855 edidi in Monumentorum sacrorum ineditorum nova collectione, vol. I. pag. 217—278. Quo in textu mira vitiositas mixta est cum antiquissima scripturae ratione. Exemplum sumam a pag. 241. cum quinque prioribus versibus pag. 242., quibus continetur Ps. 20, 14. — 21, 10. Singula verba seiungamus, accentibus praeter acutum, in quo nulla difficultas est, additis signis quae prope accedant expressis. (Alia eiusdem Psalterii fragm. in Britannia delitescunt.)

εν ταισ δυναστείαισ σου εσ τό τελοσ
υπερ τησ αντιλήμψεωσ τησ εώθι
κα' νησ ψαλμοσ τω δαυειδ ο θσ ο θσ μου
προσχεσ μοι ϊνα τϊ εγκατέλειπέσ με
μακράν απο τησ σωτηρίασ μου οι
λογοι των παραπτωμάτων μου
ο θσ μου καικράξομαι ημέρασ προσ
σε και ουκ=εισακούση μου και νυκτοσ
και ουκ εισ άνοιάν εμοϊ συ δε εν α
γίοισ κατηκεισ ο έπαινοσ του ιηλ
επι σοί ήλπισαν οι πρεσ ημων

ηλπισαν και ἐρρύσω αυτουσ
προσ σέ εκέκραξαν και εσώϑη
σαν επι σοί ήλπισαν και ου [κατησ]
χύνϑησαν εγώ δε εμί σκώληξ
και ουκ αανοσ όνειδοσ ανων
και εξουδένημα λαου πάντασ
οι ϑεωρούντεσ με εξεμυκτη

ρισαν με και ελάλησαν έν χεῖλε
σι και εκίνησαν κεφαλήν και
είπαν ήλπισεν επι κν ρυ
σάσϑω αυτών σωσάτω αυτον
ε ϑέλει αυτου ότι σϋ εί ὁ εκπά

4. (6.) Edidi 1857. vol. II. Monumentorum p. 177—308. De eodem vero iam explicueram in Anecdotis p. 6 sq. unde haec adscribam: «Lectionis bonitate tantopere excellit ut non dubitem quin egregie facturus sit ad pristinam integritatem Genesi Graecae reddendam; ipsi enim Alexandrino codici, quocum saepe facit, non raro praestare videtur. Cum Vaticanus liber, unde Romana editio fluxit, tota fere Genesi careat, inventum hunc thesaurum maximi faciundum existimo. Exemplum textus esto Gen. 31, 31—47. Ibi lectiones quadraginta quinque ab ed. Rom. differunt. Locis tredecim cum Alexandrino cod. consentit; aliis vero novem accedente sexies (ter hiat) codice Cottoniano illo qui incendio periit (vide supra) contra Alexandrinum est. Porro saepe cum Cottoniano consentit invitis Alex. codice et Rom. editione, ut v. 32. (transposita sunt καὶ εἶπεν --- ἡμῶν etc.) et v. 40. (ἐγινόμην et παγετός). Versu 33. cum Vind. codice purpureo omittit εἰς contra ed. Rom. et Alex. codicem. Notabilis etiam est consensio nostri codicis et codicis Veneti, de quo Holmesius, apud quem numero 72. notatur, sic iudicat: Est sane codex in suo genere singularis et maximi faciundus; continet enim textum hucusque incognitum. Cum eo cod. noster solus v. 36. omittit ἀποκριϑεὶς usque Λάβαν, item v. 37. cum eodem solus corruptam lectionem ϑέσω δὲ pro ϑὲς ὧδε tuetur. Quum vero plura alia tantum non solus praebeat, ut vv. 45. 47. 42. ubi habet εἰς στήλην, ἐκάλεσεν δέ, ἐχϑές, vv. 37 et 46. ubi omittit ὅτι et ἐκεῖ, tum multis locis plane propria habet, ut v. 33. εἰσῆλϑεν εἰς, v. 37. ἠραύνηκας (reliqui ἠρεύνησας, alii tres ἠρεύνηκας), ibidem εὕρηκας (reliqui εὗρες), v. 38. αἱ βόες (pro αἱ αἶγες), v. 41. τοῖς πρόβασιν (reliqui τ. προβάτοις), v. 43. ἃ σὺ ὁρᾷς ὅλα pro ὅσα σὺ ὁρᾷς» etc.

5. (7.) Hunc Numerorum codicem palimpsestum edidi in Monumentorum sacrorum ineditorum nova collectione, vol. I. pag. 49—138. De textu vero in Anecdotis meis sacris et pro-

fanis pag. 1 et seq. haec adnotavi: «Textu consentit saepe cum Alexandrino codice contra editionem Vaticanam Romanam, neque raro cum reliquis testibus nostris antiquissimis contra utrumque facit. Sunt etiam quae omnium solus eaque bene tueatur. Ita, ut exempli caussa ipsum primum folium videamus, quod continet 26, 54. — 27, 2. τὴν κληρονομίαν αὐτῶν usque τῶν ἀρχόντων καί, v. 57. habet δῆμος ὁ Γεδσών (pro Γεδσωνί) et δῆμος ὁ Καάϑ (pro Κααϑί): quae scriptura conferenda est cum δῆμ. ὁ Χεβρών v. seq. in codice Alex. Versu 58. codex palimps. noster ubique facit cum Alexandrino; in utroque enim legitur καὶ δῆμος ὁ Χεβρών· καὶ δῆμ. ὁ Ὀμουσὶ καὶ δῆμ. ὁ Κορέ, item Ἀμβράμ. Versu 59. rursus in utroque est τῆς γυναικὸς Ἀμβρὰμ Ἰωχαβέϑ, item postea Ἀμβράμ. Versu 60. uterque habet ἐτέχϑησαν pro ἐγενήϑησαν; item v. 62. συνεπεσκ. ἐν τοῖς υἱοῖς pro συνεπ. ἐν μέσῳ υἱῶν, et κλῆρ. ἐμμέσῳ pro κλ. ἐν μέσῳ. Versu 63. Alex. solus οἵ cum ὅτι commutat et v. 65. omittit κύριος: quod utrumque male habet. Exeunte vero capite et Alex. codex et noster υἱὸς Ναυή pro ὁ τοῦ Ναυή praebent. Versu 1. capitis 27. lectiones codicis Alex. Μαχείρ et Αἰγλά etiam in nostro codice sunt, non item Μαννασσῆ et Μαλά. Versu 2. noster codex ubique habet ἐναντίον pro ἔναντι. Lectionum inprimis notabilium nec dum alibi inventarum exempla haec habe: 14, 23. ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν σου. Pro σου plerumque legitur αὐτῶν, nisi quod in uno codice est ὑμῶν. 31, 16. ἕνεκεν Βεελφεγώρ. Eadem nominis forma — hoc certe loco — unus utitur Origenes pro vulgato Φογώρ. 33, 3. Ῥαμασσῆ, quod cum solo interprete Copto commune habet pro vulgari lectione Ῥαμεσσῆ.

6. (8.) Fragmenta quae a. 1845 Lipsiam attuli in Monumentor. nov. collect. volumine I. 1855 edita sunt. Petropolitana proxime ibidem sequentur volumine VIII. Lectionis exemplum de fragmentis Iosuae quorum textus maxime insignis est desumam. Locus Ios. 11, 6. usque 11. sic ibi scriptus est:

Και ειπεν κσ̄ προσ	κατεδιωκον εωσ
ιν̄· μη φοβηϑησ	σιδωνοσ τησ με
απο προσωπου αυ	γαλησ· και εωσ
των· οτι αυριον	μασερημωϑ απο
την ωραν ταυτην	ϑαλασσησ· και ε
παραδιδωμι αυ	ωσ των πεδιων
τουσ τετροπω	μασφαν κατα α
μενουσ εναντιον	νατολασ· και εκο
ιηλ̄· τουσ ιππουσ	ψαν αυτουσ· εωσ
αυτων νευροκο	του μη καταλει
πησεισ· και τα αρ	φϑηναι εξ αυτων
ματα αυτων κατα	σεσωσμενον· και

καυσεισ πυρι· και	διαπεφευγοτα·
πασ ο λαοσ ο πολεμι	και εποιησεν αυ
στησ· επ αυτουσ ε	τοισ ισ· καθοτι ειπεν
πι το υδωρ' μαρων	αυτω κσ· τουσ ιπ
εξαπεινα· και ε	πουσ αυτων ενευ
πεσον επ αυτουσ	ροκοπησεν· και τα
εν τη ορινη· και	αρματα αυτων ενε
παρεδωκεν αυτουσ	πρησεν πυρι: και
κσ υποχειριουσ	επεστραφη ισ· και
τω ιηλ'· και επατα	πασ ιηλ μετ αυτου
ξαν αυτουσ· και	εν τω καιρω εκει
κοπτοντεσ αυτουσ	νω: και κατελα

7. (9.) Haec fragmenta prophetae Iesaiae ex foliis Georgianis palimpsestis magna cum difficultate eruta in collectione mea nova Monumentorum sacrorum, volumine I. a pag. 185. usque 198. edidi. Sunt ex capitibus tertio, quinto, vigesimo nono, quadragesimo quarto, quadragesimo quinto. Textum optimae notae esse in Anecdotis meis sacr. et prof. pag. 9. exemplis his probavi: 3, 8—14. bis facit cum Alex. codice, v. 10. γενηματα et v. 12. την τριβον tuens; praeterea v. 8. διο et v. 11. συμβ. αυτω κατα cum perpaucis codd. habet; v. 10. δησομεν cum solo Eusebio, v. 14. αυτος ο κυριος cum solo Procopio. Item 5, 2—7. cum Alexandrino consentit sexies; v. 4. ινα ποιηση (item v. 7.) cum paucis codd. minusc. tuetur, assentientibus Origene, Basilio, Chrysostomo, et v. 5. νυν ουν cum cod. Clarom. Vaticano, aliis paucis et Severo. Reliquias IV. Macc. libri addidimus ibidem vol. VI.

8. (10.) Haec fragmenta alterius (ex cap. 22. et 23.) et tertii (ex capp. 13. 16. 17.) libri Regum palimpsesta in eadem mea Monumentorum sacrorum collectione edita sunt vol. I. 177. usque 184. In Anecdotis sacr. et profanis pag. 9. illustravi his: Ad recensionem pertinent perquam antiquam a Vaticana editione admodum diversam inprimis cum Holmesii codicibus X. (Coislin.) et XI. (Basiliano-Vatic.) consentientem. Ita folio primo per priores decem versus cum utroque contra ed. Rom. tuetur και ου μη αναστωσιν, επ εμε, και παιδευων, φοβον θεου, και ante ανατειλαι; item cum iisdem et Alexandrino ου παρηλθεν, item επανιστανομενους cum II. (Vatic.) et XI. (Alex. επανισταμενους), cum Alex. ο θεος ο φυλαξ, cum X. et Alex. ο ηλιος, cum Alex. ουτος ο οικος, cum duobus tantum codd. minusc. δυναμιν, cum uno Holm. nr. 64. εν ανθρωποις, denique ο διδους solus, reliquis κυριος vel κυρ. ο θεος praemittentibus.

9. (11.) Hoc fragmentum Psalterii antiquissimi stichometrice scripti psalm. 141(2), 7—8. 142(3), 1—3. 144(5), 7—13. continet. Edidi ibidem vol. II. Tractavi etiam in Anecd. p. 12. allata

inscriptione psalmi 142, quae contra Vat. et Alex. cum Psalterio Veronensi convenit.

10. (12.) Folium primum et tertium Monumentorum vol. II. p. 313 sqq. foras dedimus. Secundum, quod nuper demum ex codice Musei Britannici hausimus, volumine VIII. dabimus.

11. (13.) Has reliquias duorum librorum apocryphorum eidem Monumentorum volumini reservare placuit. Breviter iam tractavi in Notitiae parte altera, quae catalogum codicum a. 1859 ex oriente a me Petropolin perlatorum continet, pag. 48 et 49. Quae quum scribebam, quorsum quae legeram spectarent nondum compertum habebam.

12. (14.) De hoc codice perquam insigni vide catalogum Mss. codicum bibliothecae regii Taurin. Athenaei, quem a. 1749 Ios. Pasinus cum sociis edidit, parte II. pag. 74 seqq.

13. (15.) Accurate edidit docteque illustravit Jos. Cozza Romae anno 1867.

14. (16.) Paucis illustravi in Notitia editionis cod. Sinaitici etc. pag. 53 seq. Ibidem pag. 55 seq. fragmentum Ieremiae ex alio lectionario depromtum habes. Monacense vero Iesaiae et Zachariae fragmentum insertum est Anecdotis meis sacris et profanis a. 1861. pag. 238. De foliis Cryptoferratensibus rescriptis Ios. Cozza l. l. explicuit.

15. (20.) De hoc codice Iohannes Sakkelion, vir litterarum Graecarum antiquarum apprime doctus, in catalogo librorum scriptorum monasterii Patmii, quem dudum sub manibus habet, accurate expositurus est.

16. (21.) Primum folium, quod codicem VI. excipere diximus, propterea unicum est quod altera pagina uncialem, altera minusculam scripturam habet. Minusculae vero nescio an exemplum omnium sit antiquissimum; vix enim dubitari potest quin medio saeculo nono adscribendum sit. Meae est bibliothecae. Reliqua folia partim (libri Iudicum et Ruth) ad Museum Britannicum transiere, partim ad bibliothecam Caesar. Petropolitanam. Totus codex formas Alexandrinas, ut λήμψη, ἐξολεθρευθείς, βενιαμείν, σεραφείν, σύνσημον, ἤλθοσαν, ἴδαμεν, ἐριμμένην, ἐρύσατο, τοῖς λάψανσιν, ἐξηραύνησαν, ἐξένεγκον, ἀνέβεννεν, fideliter conservavit. Textum vero praebet inprimis notabilem ac paene singularem. Ita per primos versus 27 libri Iudicum quinquaginta locis a Rom. ed. discedit, duodevicies cum Alex. codice consentiens (v. 17. Σεφέρ cum Alex. solo, v. 27. Μαγεδών cum solis Alex. et Coisl.), tredecies cum aliis cdd. uncialibus, alia cum paucis minusculis communia habens, alia sociis plane nullis. Ultimi quod dixi generis sunt v. 1. ἐν τῷ κυρίῳ, v. 5. omissum τὸν prius, v. 7. ἑβδομήκοντα ἄνδρας βασιλεῖς et καὶ ἀποκεκομμένοι, v. 10. γεσί, (ed. Ro. γέσσί,

cod. Alex. γεϑϑ(), v. 11. πόλις γραμματέων, v. 14. ἐβόησεν pro ἐγόγγυζε, v. 16. τῶν υἱῶν εἰς γῆν Ἰούδα.

XXV. Iamvero transeundum est ad tres codices apparatui nostro adhibitos. Acquievimus eis quoniam quum primum hanc Vet. Test. editionem parabamus, nullus alius aetate vel auctoritate simili criticum in usum editus erat; nimirum Psalterium Veronense natura sua parum aptum videbatur quod in manualem hanc editionem transferremus.[1] Continet autem Alexandrinus codex totum Vetus Testamentum exceptis I Reg. (I Sam.) 12, 17—14, 9. Psalm. 49, 19—79, 12.[2]) paucisque alibi versibus vel vocibus. Qua in re ex antiquis similem non habet nisi Vaticanum, in quo desunt Genesis capita 46, psalmi triginta tres (105—138.) et tres Maccabaeorum libri. Codicibus vero Lipsiensi Friderico-Augustano et Parisiensi rescripto Ephraemi quae continentur nullo simili praeter Vaticanum et Alexandrinum teste utuntur.

Sed de his singulis iam paullo fusius dicendum est.

XXVI. Codex Alexandrinus Musei Britannici factus est, postquam, ut in ipso codice praenotatur, cubiculo patriarchali (Alexandriae) anno 1098. dono datus fuerat rursusque anno 1628. a Cyrillo Lucari patriarcha primum Alexandrino post Constantinopolitano dono missus Carolo I. Britanniae regi. Idem Cyrillus Lucaris sua manu traditionem testatur ex qua hic codex «manu Theclae nobilis feminae Aegyptiae paullo post concilium Nicaenum» scriptus dicitur. Quae traditio multis excogitata videtur ad venerandi libri gloriam. Quodsi verum est, ut in veteri est proverbio, non facile spargi rumorem quin aliquid subsit, ex celebri S. Theclae coenobio Seleucensi, quod iam Gregorii Nazianzeni tempore florebat[3]), Alexandrinus codex prodisse recte visus est; unde facile fieri poterat ut ipsius Theclae manu exaratus diceretur. Praeterea vero litterarum forma, interpunctionis simplicitas, compendiorum raritas ac quicquid denique ad definiendam libri aetatem facit, sive in Veteri sive in Novo Testamento, eiusmodi est ut quinto saeculo scriptus esse maxima cum probabilitate existimetur.

De quo codice ad rem criticam adhibendo post merita

---

1) Ex numero codicum minusculorum fragmenta Pentateuchi Lipsiensia, quae dudum editorem invenisse constat, non indigna erant quorum ratio haberetur.

2) Ad utrosque locos supplementa apparatus data sunt. Vide post.

3) Quemadmodum est in vita Gregorii Nazianzeni: Τῆς ἐκκλησίας ὑπανεχώρησε, καὶ καταλαβὼν Σελεύκειαν τῷ παρθενῶνι τῆς πανάγνου Θέκλης ἐνδιαιτᾶται etc. Neque aliter ipse Gregorius de se in iambis habet: Πρῶτον μὲν ἦλθον εἰς Σελεύκειαν φυγάς, Τὸν παρθενῶνα τῆς ἀοιδίμου κόρης Θέκλας· etc. Vide Grabii Prolegg. initio.

Waltoni, qui variantes lectiones Alexandri Huissi opera excerpendas suisque Polyglottis Bibliis inserendas curaverat, egregie promeruit vir multis nominibus clarus, Ernestus Grabe [1]). Is enim ipsius codicis edendi curam suscepit. Prodiit opus Oxonii 1707—1720. voluminibus quattuor formae maximae, quorum ab ipso Grabio primum et quartum publicata sunt; reliqua duo a duobus defuncti amicis, quorum alter, Franciscus Lee, et ipse volumini tertio doctam commentationem praeposuit. Cuius editionis quae ratio sit, ipse Grabius uberrime exponit in Prolegomenis. Asserit autem codicis lectiones omnes vel in ipso textu suo vel in margine a se expressas, exceptis iis de quibus in Prolegg. explicuisse satis habuit. Huiusmodi sunt quum omnes qui manifesti videbantur librarii errores, tum quae «priscorum librariorum scribendi rationi a nostra diversae» tribuit. Tamenvero ex istis [2]) pauca quaedam, ut συνπροπέμψαι Gen. 12, 20. atque alibi, item plerumque ν ἐφελκ. ante consonam se retinuisse testatur. Errores vero illos [3]) antequam recenset, praemittit haec: «Quod inter haec sphalmata occurrant aliqua quorum tamen similia vel eadem alibi in margine textus sunt posita, id diversis rationibus vel contrariis subinde amicorum consiliis est tribuendum; quorum alii modo exteriorem libri oram paucioribus maculandam, alii contra paucissima erratis annumeranda monuere.» Accedit quod locis antiqua manu mutatis plerumque non retulit nisi alterius manus emendationem [4]); ubi vero male quid mutaverat antiquus corrector, non admisit nisi ipsam primam manum. Quibus in rebus quamvis difficillimum sit omnibus satisfacere, atque etiam par sit editorem ex ipsius consilio non ex diversis aliorum rationibus metiri, tamen facile afferre possum multa quibus

---

1) «Natione Borussus» ab editoribus voluminum II. et III. in ipso titulo nuncupatur, quamquam «Germaniam suam illi haud satis gratam» Franc. Lee in Prolegg. dicit.

2) In his non modo ponuntur ν assimilatum in εμ μεσω, εγ γαστρι; ν assimilatione neglecta, ut in συνχαλυμμα, ενχωριον, ενπνεον; ρ omissum in ορθισας, χεαγρας; neglecta aspiratio ut in εχθρος (item εχχθρος); μ retentum in coniugatione verbi λαμβανω, ut ελημφθην; ν finale accusativorum in α desinentium, ut αχριδαν, νυκταν: sed etiam confusa ε cum α in τεσσεραχοντα, εκαθερισεν; α cum ε, ut in εραυναν; item formae quales διαβεννεις, εριψεν, χροσωτα; confusum saepissime ημεις, ημων etc. cum υμεις, υμων etc.

3) In his sunt: Gen. 1, 29. παν pro παντα (vide infra); 11, 17. Φαλεκ pro Φαλεγ; 14, 1. Σελλασαρ pro Ελλασαρ; 14, 5. Σομαιους pro Ομαιους; 24, 32. επεσαξεν pro απεσαξεν; 25, 27. αβλαστος pro απλαστος; 27, 1. Ισακ pro Ισαακ; 46, 20. Πετρεφη pro Πετεφρη; Exod. 5, 22. απεσταλκες; 8, 6. ἡ βάτραχος etc.

4) Ita Exod. 8, 3. refert tantum in Alex. post φυραμασιν σου addi και εν τοις φρεασιν. At primae manus lectio φρεασιν pro φυραμασι, quae et ipsa in aliis codd. est, non debebat praeteriri silentio.

ille libere correctis, ipsius codicis lectione nec in margine nec in Prolegg. notata, ab officio edendi codicis haud dubie discessit[1]). Praeterea per quattuor volumina Grabiana haud pauca in quibus nec vitium nec prisca orthographia est male ex codice exscripta reperiuntur[2]).

Atque haec quidem de solo Alexandrino codice apud Grabium dicta sunt. Quo edendo ille haud acquiescens adnixus est ut celebrem Origenianam editionem imitaretur. Hinc aliis quae ex Theodotione aut alio interprete ad LXX interpretum textum accessisse videbantur praefixit asteriscos, alia quae in Graeco quidem sed non in Hebraeo exstant textu obelis vel lemniscis vel hypolemniscis notavit. Qua de re non est quod hoc loco accuratius videamus; tamen hoc in promtu est, rem a Grabio susceptam quum difficillimam tum talem fuisse quae vix cum editione Alexandrini codicis conveniret facileque erroris ansam daret[3]).

---

1) Huiusmodi sunt Gen. 24, 21. ευωδωκεν apud Grabium pro ευοδωκεν in codice; Exod. 15, 17. κατειργασω pro κατηργασω, qualia alibi saepe; item Gen. 32, 7. μεϑ αυτου pro μετ αυτου; I Βασ. 18, 13. αφ αυτου pro απ αυτου; III Βασ. 11, 18. μεϑ αυτων pro μετ αυτων, quod genus tacitae correctionis frequens est; item Gen. 38, 9. οὐχ αὐτῷ pro ουκ αυτω; Gen. 42, 27. 28. μαρσιπος ter pro μαρσιππος; Lev. 18, 4. πορευεσϑαι pro πορευεσϑε (ut in ed. Rom.); 18, 6. προςελευσετε pro προςελευσεται (ut in ed. Rom.); Num. 31, 3. [και] παραταξασϑαι pro και παραταξασϑε (ut ed. Rom.); Deut. 15, 6. δανειη pro δανιη (ed. Rom. δανιεῖς); Deut. 17, 16. αποστρεψει pro αποστρεψη (quod ipsum in ed. Rom.); I Βασ. 3, 17. διακρυψεις pro διακρυψης (ed. Rom. δη κρυψης); Exod. 25, 16. πηχεως, sed Alex. cum Vat. πηχεος; Exod. 6, 5. ὧν οἱ, sed Alex. cum Vat. ὃν οἱ; Exod. 16, 17 sq. quater ᾧ pro ὃ, quod Alex. tuetur cum ed. Vat., ibidem τω γομορ pro το γομορ; Lev. 25, 16. οὗτος pro οὕτως, ut etiam ed. Rom. habet; Lev. 10, 16. Μωσης, sed Alex. cum Vat. Μωυσης; IV Βασ. 17, 9. ημφιεσαντο pro ημφιασαντο, ibidem 16, 5. εδυναντο pro ηδυναντο; Lev. 19, 29. εμπλησϑησεται pro εμπληϑησεται, atque item alia plurima, quae si corrigenda Grabio visa sunt, certe correctioni debebat apponi quod in ipso codice est.

2) Pauca de multis exempla haec sunt: Exod. 4, 13. αλλον δυναμενον pro δυν. αλλον; 13, 15. ϑυω τω κυριω pro ϑ. τ. ϑεω; 16, 6. ειπεν pro ειπεν δε Lev. 2, 3. απο ϑυσιων pro απο των ϑυσιων; 10, 10. και διαστειλαι, sed και deest; 11, 9. εν χειμαρροις et 11, 10. εν τοις χειμ., sed codex habet τοις 11, 9. non item 11, 10.; 13, 5. ημερα pro τη ημερα; 24, 11. της γυναικος Ισρ., sed est τ. γυν. της Ισρ.; 25, 10. εις και εκαστος pro εις κατ εκαστος I Βασ. 1, 21. non deest ἐν; 1, 26. non deest κυριε, sed pro eo legitur κυριος; 3, 7. refert και πριν, sed πριν non est in codice; 7, 12. non omittitur Μασσηφαϑ, sed pro eo est Μασηφα; 17, 11. non est ηκουσαν sed ηκουσεν (17, 18. στρυφαλιδας, non στρυνφαλιδας); II Βασ. 2, 13. non deest την ante κρηνην; III Βασ. 10, 1. deest ἐν teste Grabio, sed codex habet αιν ενιγμασιν etc. Mirum quid accidit in extrema libri Habacuci parte, ubi προςευχὴ Ἀμβακούμ traditur. Hanc enim is qui Grabianum opus continuavit non ex continuo prophetae textu ut debebat petiit, sed ex hymnorum collectione Psalterio adiuncta, in qua multa ab illo differunt.

3) Grabii studia circa codicem Alexandrinum totumque LXX interpretum textum diligenter secutus est Breitinger, qui edidit Tiguri Hel-

XXVII. Quae quum ita sint, mirum non est quod centum fere annis post mortem Grabii doctos Anglos immortali thesauri sui laude plenos cupido incessit editionis parandae eiusmodi quae exemplar scriptum totum quam splendidissime ac fidelissime repraesentaret. Hinc magno sumtu typis ad codicis similitudinem fusis edendi cura demandata est Henrico Hervejo Baber. Absolutum est opus intra annos quattuordecim; primum enim volumen anno 1812. prodiit, tertium cum Prolegomenis 1828. Quam veram Alexandrini codicis editionem immensum praestare Grabianae in promtu est. Ipsi igitur

---

vetiorum 1730—1732. voluminibus quattuor «*V. T. ex versione LXX inter-»pretum. Olim ad fidem codicis ms. Alex. summo studio et incredibili diligentia »expressum, emendatum ac suppletum a Jo. Ern. Grabe S. T. P. Nunc vero exem-»plaris Vaticani aliorumque mss. codd. lectionibus Var. nec non criticis disserta-»tionibus illustratum insigniterque locupletatum.*» Quo in opere quaecumque Grabius peccaverat fideliter repetita sunt. Deinde lectionibus Vaticanae editionis (editionis, non codicis; praeterea «*aliorumque mss. codd.*» omnino male in titulo est) saepe opposuit Grabii emendationes cum Alexandrinis lectionibus confusas. Exempla vide sub nota 1. pag. LIV.: Exod. 6, 5.; 16, 17.; 25, 16. Lev. 16, 5.; 18, 4. 6.; 25, 16. Deut. 17, 16. In quibus ut vitare non poterat a Grabio tacito in textum recepta, ita debebat corrigere de quibus ille explicuerat in Prolegomenis. Huiusmodi sunt Exod. 14, 13. ποιησει υμιν (Alex. cum Vat. ημιν); Deut. 12, 9. θεος υμων (Alex. cum Vat. ημων); Ios. 3, 10. προςωπου υμων (Alex. cum Vat. ημων); υμων bis Ios. 10, 19. Item αποστειλω I Βασ. 21, 2. cuius loco in Prolegg. recte notatum est codicem habere αποστελω (per errorem apud Grabium est αποτελω, quod ipsum fideliter repetiit Breitinger). Praeterea passim accidit ut Breitinger minutas Grabii litteras cum maioribus confunderet, i. e. Grabii emendationes cum ipsius codicis lectionibus, ut Deut. 29, 12. ubi σε την διαθηκην pro codicis lectione venditat, sed σε de suo addidit Grabius idque recte minoribus litteris expressit. Post Breitingerum etiam Reineccius ad repraesentandum codicem Alexandrinum editione Grabii usus est in Bibliis quae edidit Lipsiae 1751. quadrilinguibus, quorum in praefatione haec leguntur: «Graeca »τῶν ο′ interpretatio ad Grabianam codicis Alex. ἔκδοσιν conformata quidem »est. eidem vero etiam variantes codicis» (lege editionis) «Vaticani lectio-»nes aliorumque interpretum Graecorum maioris momenti subiectae sunt »expositiones.» Ipsam Grabianam ed. superavit quae a. 1859 Oxonii prodiit hoc titulo: Vetus Testamentum Graece iuxta LXX interpretes Recensionem Grabianam ad fidem codicis Alexandrini aliorumque denuo recognovit, Graeca secundum ordinem textus Hebraei reformavit, libros apocryphos a canonicis segregavit Frid. Field. Etiam Mosquensis editio conformata est ad Grabium, emendationibus eius et omnibus quae minutis formis addidit in textum receptis, relatis vero in appendicem quae in marginem ille relegaverat. Libri titulus est: Τα βιβλια, τουτεστιν, η θεια γραφη της παλαιας τε και καινης διαθηκης, και η μεν παλαια κατα τους εβδομηκοντα, εκ του ως οιον τε ακριβως εκδοθεντος αρχαιου αλεξανδρινου χειρογραφου, η δε καινη εκ της κατ επικυρωσιν του της Κωνσταντινουπολεως πατριαρχου Κυριλλου εκδοσεως ετει αωι. γενομενης, εξετυπωθη δι ευλογιας της αγιωτατης διοικουσης συνοδου πασων των Ρωσσιων, παρα της κατα την Μοσχαν ιεροβιβλιακης κοινοτητος. Εν Μοσχα. ετει ᾳωκά (i. e. 1821).

Baberi opus ubique ad apparatum nostrum adhibuimus; quapropter nostra non ad Grabium aut, quod etiam peius est, ad Breitingerum iudicari poterunt. Quorum uterque quum in conficiendo apparatu plerumque nobis ad manus esset, notavimus permulta quibus ex Babero corrigendi sunt; unde exempla pauca attulimus supra.

De suis circa codicem studiis exponens Baber in Prolegg. pag. XXXIV. «labores plane Herculeos in libros Veteris Testamenti typis codicis Alexandrini palaeographiae assimilibus describendo se exantlasse» fatetur; «plagulas enim terque quaterque, aliquando etiam sexies cum autographo se contulisse.» Quod quale sit plane scio, qui toties desudaverim in eodem laborum genere; et grato agnosco animo quam bene ille de criticis his studiis promeruerit. Tamenvero arduae rei quam suscepit nequaquam satisfecit ita ut non saepe a religione editoris subtilitateque discesserit cum magno operis sui detrimento. Primum enim in editione Baberi incredibilis copia est errorum sive typographi sive editoris, quorum quum magnam partem ipse in appendice correxerit, alios non correxit. Ita per solum Genesis librum notati sunt plus triginta. Ad Proverb. VI. in dimidia pagina indicantur tres, ad quos accedit ni fallor quartus non notatus; μηϑε enim ibidem pro μησε editum est. Quem errorem ex simili figura litterarum C et Θ ortum esse apparet. Item editum est IV Βασ. 22, 1. εβασιλευσεν ιλημ (pro εν ιλημ); I Esdr. 8, 56. στιαβοντα pro στιλβοντα [1]). Haec quidem quum per se eiusmodi sint ut multo magis ab editore quam a librario profecta videantur, tum nullo modo tanguntur in appendice quae alia similia pleraque tractat; denique nec inveniuntur apud Grabium in indice errorum codicis. Ita etiam Gen. 46, 10 et 16. Αωδ et Αροηλεις cum Grabio pro lectione codicis habui, quum Αωδ et Αροηδεις omnino ex errore fluxisse videantur Baberi. Gen. 46, 31. ο ante οικος, item 47, 4. ρ in γαρ voce suppleta sunt calamo in editione Baberi. Neque raro fit ut appendice textui contradicente quid codex habeat vel dubium sit vel plane non liqueat. Ita Ierem. 31, 36. editio: κειδαρεις, quod idem Grabius et iam ante eum Waltonus testatus est; appendix: «κειραδας. Ita habet cod. ms.» Recepi prius; vitium enim in appendice,

---

1) Posteriora duo exempla et quae sequuntur e Gen. duo confirmat cl. Field, alia vero duo olim allata: I Βασ. 16, 8. ον ϑαν (pro εαν) ειπω et Iob. 3, 23. ηδος (pro η οδος) librarii, non editoris vitia dicit. Quod si recte habet, utrumque debebat pro instituti ratione notari in appendice. Quod vero olim taxaveram, χιαιαδες pro χιλιαδες, revera in librarium cadere, nuper ipse me codex docuit. At debebat illud quidem in appendicem referri.

non in textu esse visum est. Eadem ratio loci I Macc. 4, 52. est, ubi textus: χασ· ελεου, appendix: «χασ· ελου. Sic cod. ms.» At illud etiam Grabius testatur. Item Gen. 50, 8. textus συγγενειαν cum Grabio, appendix male ut videtur συγγενεσιαν; item Esth. 6, 1. textus cum Grabio εις φερων, appendix per errorem ut videtur Romanam lectionem εις φερειν habet. I Macc. 8, 17. editum est cum Grabio αχχως, appendix vero habet: «ακκως. Sic cum duplici κ»; item III Macc. 7, 17. editio cum Grabio habet ροδοφονον, appendix: «ροδοφορον. Sic legit cod. ms.» Utroque vero loco, testante nuper cl. Field. errat appendix. Nec aliter eodem teste res habet I Εσδρ. 1, 23. et IV Βασ. 2, 3. quamvis et illo loco χαλχαμυς (pro καλχαμυς) et hoc loco απανωθεν (pro επανωθεν) cum appendice etiam Grabius tueatur. Ceterum idem contra Grabium testatur Baberi lectiones Gen. 49, 21. γεννηματι (non γενηματι) et III Βασ. 18, 12. ουχ (non ουκ) ευρησει[1]). Grabii vero lectionem πυριζουσα etiam Lev. 13, 49. confirmat, ubi Baberi et textus et appendix (inepte quidem ista: «πυρριζουσα pro πυριζουσα») cum ed. Rom. praebent πυρριζουσα.

Deinde vero minime probo Baberi studia circa locos alteram manum passos, quibus plerisque ita se expedivit ut diceret: «Quid a prima fuerit non liquet.» At debebat ex erasarum litterarum vestigiis atque ex ratione spatii, caute adhibito Holmesii apparatu, si non omnibus certe plurimis locis probabilia coniicere[2]). Neque enim pleraque tam recondita videntur ut strenuam investigationem frustrentur. Unde factum est ut passim ipsi quod nobis e coniectura visum est, addito interrogationis signo vel nota «videtur» «vdtr», in apparatu poneremus. Cui rei quam ille parum subtilitatis attulerit, paucis exemplis probabo ab ipso in appendice tractatis. II Παραλ. 19, 7. edidit γενεσθω |||| φοβος, significans unam erasam esse litteram. Ad quem locum in appendice habet: «Littera quaedam perperam scripta derasa est.» At nihil perperam scriptum erat, sed ὁ articulus quem multi codices tuentur a prima manu additus fuerat. Item II Παραλ. 29, 10. inter διαθεσθαι et διαθηκην κυριου decem fere litteras erasas significat, quod in appendice his illustrat: «Vox quaedam forsan bis perperam scripta erasa est.» At quod eo ipso loco editio Vaticana addit:

1) Contra affert Frid. Field 2 Reg. 5, 10. ut contrarium testetur. Ibi enim Baberus κυριος ο θεος παντοκρατωρ, eumque ipse secutus est, edidit, recte vero Grabius, quocum nos ab initio edidimus, κύρ. ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ.

2) Loci a correctoribus vexati frequentissimi sunt in Novi Testamenti fragmentis codicis Ephraemi Syri rescripti; sed pauci sunt quorum lectionem reconditiorem non probabiliter elicuisse mihi videar. Cuius rei in rescripto codice maiorem quam in ceteris difficultatem esse facile intellegitur.

διαθηκην μου, idem in Alexandrino codice erasum esse apparet. Item Ierem. 9, 12. post διοδευεσθαι quinque litteras erasas indicat, notans in appendice: « Ut ope vitreorum cerni potest librarius bis scripserat και ειπεν. » At nihil probabilius est quam αυτην, quod in Vaticano textu est, correctori displicuisse. Item II Παραλ. 6, 26. edidit οτῑ cum hoc commentario: « Correctio manus serioris. » At eo loco pro ratione spatii debet clarum esse utrum οταν an οτε a prima datum fuerit. Porro alibi nihil notat ubi nota vel maxime desideratur; ut ad I Esdr. 4, 7. ubi αποκτε̈λ̈νουσιν edidit, quo et antiquiorem et recentiorem lectionem sed neutram perspicuam significat. Quo loco quum Grabius αποκτεινουσιν edidisset, hoc ipsum secundae, αποκτεννουσιν vero primae manus esse conieci. Item Num. 7, 81. in textu Baberi est: αμνο-ενα, quod sic a librario scriptum esse nequit. Fuerat, nisi fallor, αμνō, ad quod corrector ενα addidit [1]).

Neque magis Baber operam dedit ut varios correctores recte distingueret, sed promiscue posuit omnia, nisi quod ambiguis commentarii verbis rem magis etiam implicuit quam explicuit. Ibi enim modo est « manu antiqua », modo « manu perantiqua », modo « corrector quidam vetustissimus », modo « corrector vetustus », modo similia alia. Quae quidem ab accurato codicis examine multum abhorrent.

Tertio denique loco totius appendicis imperfectissima ratio taxanda est. Quid tandem millies ac decies millies repetit esse in codice ειπεν pro ειπε, εποιησεν pro εποιησε etc.? Postquam autem coeptum est de omnibus referri quae vitiosa aut singularia sunt, rursus multa eiusdem generis non notantur, ita ut dubites utrum librario an typographo debeantur. Eadem inconstantia in notandis iis est quae in Grabii libro male de codice exscripta sunt. Denique passim talia proferuntur quae editorem rei quam tractat parum gnarum prodant, quale est ad III Βασ. 20, 9. και ε̄γεγραπτο: « linea est a manu quadam vetustissima. » Scilicet lineola super ε omnino ab ipso librario esse ac speciem spiritus habere videtur, qua και et ε iuxta posita (γεγραπτο ineunte versu proximo sequitur) separantur; quemadmodum passim fit in Alexandrino aliisque antiquissimis codd. Item ad Sirac. 45, 26. δοιη in commentario notatur: « Forsan pro δωη. » Quod notarum genus haud infrequens est.

XXVIII. Nostra igitur ex editione Baberi fluxisse, quamvis opera data sit ut corrigerentur quae apud hunc male habere viderentur, iam supra vel dictum vel significatum est. Quam

1) Ex Grabio supplevi quod Num. 2, 3. ex ουτοι corrector restituit οι, item quod Ios. 6, 5. εις την πολιν κατα προςωπον transposuit ad modum Vaticani textus: κατα πρ. εις τ. πολ.

in rem pauca addenda sunt. Lectionum variantium notatio quum hoc difficile habeat quod aliis notabilia videntur quae aliis non videntur, ipsi quidem dando quam negando displicere maluimus. Notavimus enim multa quae in scriptura antiqui librarii vel vitiosa vel negligenti vel singulari sunt posita. Sed sunt saepe per se quidem vitiosa ac nullius momenti quae curiosius indagantem ad probabilia aut ad verum ducant. Nihilominus providendum erat ne exscribendis fideliter omnibus quae inepte aut levissime differunt et nimis cresceret apparatus et utentibus molestior quam utilior fieret. Hinc plerumque praetermisimus ν ἐφελκυστικόν in Alexandrino fere ubique praeter morem additum; item ubi αι et ε differunt et differentia prorsus nihili est, e. c. υμεις οψεται, αυτος λεγετε, εν παιδες pro εν πεδαις (IV Βασ. 25, 7.); item passim confusa οι et υ (ut Tob. 3, 2. σοι κρινεις; Psalm. 118, 114. εἶ σοι), η et ι (ut Prov. 10, 12. φηλια; IV Βασ. 16, 17. λιϑηνην; Gen. 21, 23. αδιχασιν pro αδικησειν; Lev. 11. διχιλουν pro διχηλουν; modo enim hoc modo illud in codice est), η et ει (ut Gen. 39, 9. υπεξειρηται pro υπεξηρηται; Prov. 17, 1. μεϑ ειδονης), ι et οι (ut φινικης Esai. 23, 2.), η et υ (quod rarissimum est, sed e. c. Exod. 28, 27. υποδητην); item plerumque ν ante labiales et palatinas non mutatum neque ante liquidas assimilatum, ut ενπνουν, συνπεπτωκα, συνβιωτης, πανφυλων; ενκατελιπες, απεκτανκατε, ενχειριδιον, ενχρισαι, συνγραφην; ut ενμινατε, συνμισγειν, συνμειγη. Plerumque, ut notavimus, in codice est εμ μεσω (nescio an praestet εμ μεσω quam εμμεσω, εγ γαστρι quam εγγαστρι scribere); sed etiam εν μεσω invenitur ut Ezech. 7, 4. 9, 2.; plerumque est — quod passim praetermisimus, ut Gen. 16, 11. 38, 18 sqq. — εγ γαστρι, sed nec εν γαστρι vitatur ut Exod. 2, 22. II Βασ. 11, 5. [1]). Huc pertinent etiam, cuiusmodi alibi plerumque (ut Esai. 49, 12. εγ γης) indicavi, εχ χαρραν Gen. 29, 4.; διακεχχυμενοι I Βασ. 30, 16.; item quod Gen. 26, 21. Deut. 28, 48. omisimus εχϑρια et εχϑροις; item aliquoties ορϑου (ut Ios. 6, 15.) ορϑισας (ut Exod. 34, 4,) pro ορϑρου ορϑρισας (ut Exod. 32, 6. et alibi), quamquam similia quae identidem recurrunt (ut κεαγρας, επαρυστιδας) curiose indicavimus. Prae ceteris vero hoc loco de ι et ει confusis explicandum est. Haec enim confusio tam frequens ac tam parum sibi constans est ut inutile visum sit eam ubique accuratis-

1) Similis inconstantia in aliis est, quemadmodum plerumque τεσσερακοντα et εξολεϑρευειν habet, sed aliquoties ut Nehem. 5, 15. Exod. 16, 35. τεσσαρακοντα, item ut I Βασ. 2, 31. 33. εξολοϑρευειν. Item saepe εραυναν, sed passim etiam ερευναν legitur. Item similia alia, quae quidem omnia diligenter relata sunt. Erunt quibus etiam τεσσαρες (frequentissimum est τεσσερας) βοας Num. 7, 7. notabile videatur.

sime in apparatu exprimere. Relata vero est multo saepius in posteriore quam in priore operis parte [1]), neque facile neglecta ubi momentum aliquod (ut nusquam omissum est ειδεα, aliquoties obvium in ipso Vaticano textu, et alia) vel certe aliquam constantiae speciem (ut in αλιμμα, καταλελιμμενος et similibus) haberet. Neglexìmus vero ισραηλειται ισμαηλειται μωαβειται, ubi proxime ab iis posita erant ισραηλιται ισμαηλιται μωαβιται; item saepe οικτειρμοι οικτειρμων pro -ι-; item passim tacuimus ubi modo φλεια πλημμελεια δουλεια αγχιστεια πανοικεια, modo φλια πλημμελια δουλια αγχιστια πανοικια repertum est; item quae promiscue ponuntur λειτουργια λειτουργεια, λιτουργια λιτουργεια, κλιτος et κλειτος (paucis versibus continuis Exod. 25. scribuntur κλειτος κλειτη κλιτεσι κλιτων κλειτους κλιτους) saepius praeterita quam relata sunt. Item aliquoties εζεκειας praetermisimus quum plerumque esset εζεκιας; item saepe ιδωλον pro ειδωλον, quamquam saepius relatum est. Huc accedit magna mendorum copia eiusmodi quae non valeant nisi ad probandum, Alexandrinum codicem aeque ac tot monumenta similia alia multis vitiis deformatum esse; id quod iam iis satis testatum est quae ut in commentario referremus aliqua ratio suasit. Quale vitiorum genus dicam, haec exempla docebunt: Gen. 3, 10. περιπαντος pro περιπατουντος 10, 9. τιγας pro γιγας, alibi κην pro γην, οιγον pro οικον 13, 17. bis scriptum αυτης 24, 14. εν του pro εν τουτω 37, 3. ηγα pro ηγαπα 41, 27. επτα εστη (pro ετη) Exod. 14, 25. αυξονας pro αξονας 15, 21. αναβατηρ pro -την Lev. 25, 13. εστωεπι pro εν τω ετει I Βασ. 7, 12. ανα βεσον (pro μεσον) Gen. 28, 22. αποδεκατωσοι pro -τωσω Gen. 40, 20. εποιου pro εποιει Deut. 10, 8. επεχευσθαι pro επευχεσθαι, aliquoties in Genesi αβραν pro αβραμ; item οις (pro εις) οικον, ον (pro εν) οδυνη, διανεβαι pro διαβαινε, ν (pro η) καρδια, επληθυνθν (I Βασ. 1, 12.) pro επληθυνεν; item εωσσου pro εως ου, οι δουλοισσου etc.; item Ios. 4, 23. εποιησαν κυριος ο θεος Gen. 47, 24. το πεμπτος 19, 31. προς την νεωτερα 7, 9. τον (et praecedit et sequitur την) κιβωτον

---

1) Per aliquot Genesis capita praetermisimus etiam plerumque ιδεν, ιδον pro ειδεν, ειδον posita. Quae quamquam promiscue scribi videntur (cf. ειδεν 9, 22. 29, 32, item **ειδεν 1, 4. 31, 2.), atque etiam ειδειν 44, 23. ειδοντες 37, 4. et similia inveniuntur tamen praetermissa hoc loco supplebimus. Est igitur ιδεν in Alexandrino: VIII, 13. (locus rescriptus est) XIII, 10. XVIII, 2. XIX, 28. XXI, 19. XXII, 4. 13. 14. XXIV, 30. 63. 64. XXVI, 8. XXIX, 10. XXX, 9. XXXI, 12. XXXII, 25. XXXIII, 1. (locus rescriptus) 5. XXXIV, 2. Item ιδον: VII, 1. IX, 23. XVI, 13. 14. XXXII, 30. XXXIII, 10. Item IV, 4. ἐπιδεν. In ipsa ed. Rom. Gen. XII, 15. ιδον habetur. Saepe vero etiam codex Vaticanus, de quo maxima Genesis pars periit, eandem formam tuetur, ut teste Maio Gen. L, 11 ιδον, Exod. III, 4 et 7 ιδεν et ιδον, XIV, 30 et 31 bis ιδεν.

Exod. 7, 17. μεταβασιλει pro μεταβαλει Gen. 41, 51. επελαθεσθαι; item prorsus inepta Gen. 38, 16. προς με pro πρ. σε 27, 6. ισαακ pro ιακωβ 27, 17. ρεβεκκας pro ιακωβ I Βασ. 15, 5. πολεμων pro πολεων Deut. 28, 31. οινος pro ονος; item confusa υμεις et ημεις etc. locis eiusmodi ut I Macc. 3, 22. ημεις δε μη φοβηθητε Ierem. 3, 22. υμεις εσομεθα Ios. 9, 19. τα ιματια ημων και τα υποδημ. υμων, ibidem v. 30. εφοβηθημεν περι τ. ψυχων υμων απο προςωπου υμων [1]).

Contra saepe idoneis de caussis referenda duximus quae obiter intuenti nihili videbuntur, ut II Βασ. 22, 40. δυναμι pro δυναμει, ubi inter δυναμιν et δυναμει coniectura fluctuare potest. Item I Βασ. 4, 15. αυτων pro αυτου; in illo enim αυτω lectio latere potest. Item Deut. 13, 15. αναιλων αναιλεις pro αναιρων ανελεις retuli ut quam facile ab altero ad alterum transiri posset appareret. Item II Παραλ. 18, 26. αποθεσθαι pro αποθεσθε propter locum geminum III Βασ. 22, 27. exhibui. Item passim εξελουμαι sive εξελου μαι pro εξ. με relatum est, quamvis vix aliud momentum habeat quam quod dormitantem librarium de futuri forma propter soni similitudinem cogitasse demonstret. Item Ion. 1, 15. σαλους αυτης exscripsi adiuncta nota «(? σαλου εαυτης?).» Nisi enim forte ab editore codicis σ cum ε confusum est, omnino eadem confudisse librarius censendus erit.

Praeterea, ut alia transeam quae commentario non egere videntur, notandum est ea quae per compendium in codice scripta sunt plerumque a nobis plene esse scripta, ut κς θς πηρ μηρ ανος ουνος πνα ιλημ ιηλ. Pertinet huc inprimis δαδ, quod dubitare possis utrum δαυιδ (ut nos dedimus) an δαυειδ reddendum sit.

Denique exhibendus est ordo librorum, quem in Alexandrino codice ab editione Vaticana diversum esse in commentario significari non poterat. Quam in rem potero indicem transscribere, in ipso codice antiqua manu textui praemissum. Habet autem ita: Γενεσις κοσμου Εξοδος αιγυπτου Λευιτικον Αριθμοι Δευτερονομιον Ιησους Ναυη Κριται Ρουθ. Hoc loco additur: Ομου βιβλια η. Pergitur: Βασιλειων α Βασιλειων β Βασιλειων γ Βασιλειων δ Παραλειπομενων α Παραλειπομενων β. Rursus additur: Ομου βιβλια ϛ. Sequuntur: Προφηται ιϛ in hunc modum: Ωσηε α Αμως β Μιχαιας γ Ιωηλ δ Αβδειου ε Ιωνας ϛ Ναουμ ζ Αμβακουμ η Σοφονιας θ Αγγαιος ι Ζαχαριας ια Μα-

1) Ex alio genere sunt soloecismi ut παν χορτον, παν τεκτονα, παν οικον, παν πονον, παν λογον, modo in Alex. modo in Vatic. modo in utroque codice positi, ac passim etiam in Rom. editione servati: cuiusmodi a nobis ubique relata sunt.

λαχιας ιβ̄ Ησαΐας ιγ̄ Ιερεμιας ιδ̄ [1]) Ιεζεκιηλ ιε̄ Δανιηλ ις̄ Εσθηρ Τωβιτ Ιουδειθ Εσζρας ᾱ ιερευς [2]) Εσζρας β̄ ιερευς [3]) Μακκαβαιων λογος ᾱ Μακκαβαιων λογος β̄ Μακκαβαιων λογος γ̄ Μακκαβαιων λογος δ̄ Ψαλτηριον μετ ωδων [4]) Ιωβ Παροιμιαι Εκκλησιαστης Ασματα ασματων Σοφια η πανaρετος Σοφια Ιησου υιου Σιραχ.

XXIX. Oratio Mannassis quae dicitur, quum passim cum LXX interpretibus coniuncta habeatur tum in libris antiquis scriptis tum in editionibus pluribus (primum in ed. Waltoni polyglotta), Vaticanae editionis, si quis vult, supplendae caussa ex Alexandrino codice, in quo inter hymnos Psalterio adiunctos legitur, hoc loco adscribam [5]). Προςευχὴ Μανναςσῆ. Κύριε παντοκράτωρ ἐπουράνιε, Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, Τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, Καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου, Ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν, Ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου, Ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον καὶ σφραγισάμενος τῷ φοβερῷ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματί σου· Ὃν πάντα φρίττει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεώς σου, Ὅτι ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου, Καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου, Ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος (cod. ελαιον) τῆς ἐπαγγελίας σου· Ὅτι σὺ εἶ κύριος ὕψιστος, Εὔσπλαγχνος μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, Καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων. (Alibi plura h. l. adduntur in hunc modum: σὺ κύριε κατὰ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου ἐπηγγείλω μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν τοῖς ἡμαρτηκόσιν σοι, καὶ τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου ὥρισας μετάνοιαν ἁμαρτωλοῖς εἰς σω-

---

1) Post hunc in textu distinguuntur Βαρουχ, Θρηνοι et Επιστολη Ιερεμιου.

2) Inscriptum est textui: ο ιερευς, subscriptum: εζρας ᾱ.

3) Ipsius libri inscriptio est: ιερευς. Quem librum excipit Nehemias, ab eo qui praecedit libro non seiunctus.

4) Psalterio praefixa sunt: 1. Αθανασιου αρχιεπισκοπου Αλεξανδρειας εις τους ψαλμους. (Est Athanasii ad Marcellinum epistula.) 2. Υποθεσεις (ita codex) Ευσεβειου του Παμφυλου. 3. Περιοχαι εις τους ψαλμους. 4. Κανονες ημερινοι ψαλμων. 5. Κανονες νυκτερινοι ψαλμων. Sequuntur vero ad calcem Psalterii: υμνοι α' usque ιδ'. α' est oda Mosis Exod. 15, 1 sqq. β' oda Mosis Deut. 32, 1 sqq. Sub γ' usque θ' exhibentur precationes Annae matris Samuelis, Esaiae, Ionae, Habacuci, Hiskiae, Mannassis (vide supra), Azariae. ι' est υμνος των πατερων ημων Dan. 3, 52 sqq. ια' προςευχη Μαριας της θεοτοκου Luc. 1, 46 sqq. ιβ' προςευχη Συμεων Luc. 2, 29 sqq. ιγ' προςευχη Ζαχαριου Luc. 1, 68 sqq. ιδ' υμνος εωθινος. Incipit Δοξα εν υψιστοις θεω και επι γης ειρηνη; exit: Παρατεινον το ελεος σου τοις γινωσκουσιν σε.

5) Ex editione Baberi III, 567. Ipsius codicis scriptura a nostro textu differt his: κλισας, φριττι, μεγαλοπρεπια, πολυελαιος, ανομειαι, ιδεν (prima manu), σειδηρου, ανανευσε, προσοχθεισματα, δαιομενος, αιτουμε (totum verbum rescriptum) τηρησεις, διξης, σωσις, ελαιος, δυναμεις.

τηρίαν.) Σὺ οὖν κύριε ὁ θεὸς τῶν δικαίων Οὐκ ἔθου μετάνοιαν δικαίοις, Τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τοῖς οὐχ ἡμαρτηκόσιν σοι, Ἀλλ' ἔθου μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ, Διότι ἥμαρτον ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμου θαλάσσης. Ὅτι ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου, (alibi additur κύριε, ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου) Καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου, κατακαμπτόμενος πολλῷ δεσμῷ σιδήρου εἰς τὸ ἀνανεῦσαι με ὑπὲρ ἁμαρτιῶν μου (alibi εἰς τὸ μὴ ἀνανεῦσαι τὴν κεφαλήν μου), καὶ οὐκ ἔστιν μοι ἄνεσις, Διότι παρώργισα τὸν θυμόν σου Καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα (alibi additur μὴ ποιήσας τὸ θέλημά σου καὶ μὴ φυλάξας τὰ προστάγματά σου), Στήσας βδελύγματα καὶ πληθύνας προσοχθίσματα. Καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας (alibi additur μου) δεόμενος τῆς παρὰ σοῦ χρηστότητος· Ἡμάρτηκα, κύριε, ἡμάρτηκα, Καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω. Αἰτοῦμαι (alibi Ἀλλ' αἰτ.) δεόμενός σου, Ἄνες μοι, κύριε, ἄνες μοι, Μὴ (alibi Καὶ μὴ) συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου, Μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας τηρήσῃς τὰ κακά μοι, Μηδὲ καταδικάσῃς με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, Ὅτι σὺ εἶ, κύριε (alibi θεός), ὁ θεὸς τῶν μετανοούντων, Καὶ ἐν ἐμοὶ δείξῃς τὴν (alibi δείξεις πᾶσαν τὴν) ἀγαθωσύνην σου, Ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου. Καὶ αἰνέσω σε διὰ παντὸς ἐν (alibi additur πάσαις) ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς μου· Ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν, Καὶ σοῦ ἐστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.[1])

XXX. Transeo ad alterum locupletissimum apparatus nostri instrumentum, codicem Friderico-Augustanum. Hunc, quum anno 1844. celeberrimis Europae bibliothecis perlustratis orientales terras et quae ibi monasteria vigent adibam, in abiectis lacerorum voluminum reliquiis detexi. Inventum thesaurum eodem anno ex oriente attuli in patriam, ornatumque nomine Friderici Augusti regis Saxoniae, cuius auspiciis iter susceperam, non sine grati animi testificatione iis cessi penes quos tunc supremum administrandae patriae consilium erat. Horum ex voluntate quum in publica bibliotheca universitatis Lipsiensis depositus esset, accuratissimam et splendidissimam paravi editionem hoc titulo: Codex Friderico-Augustanus, sive Fragmenta Veteris Testamenti e codice Graeco omnium qui in Europa supersunt facile antiquissimo. In oriente detexit, in patriam attulit, ad modum codicis edidit Const. Tischendorf. Lipsiae 1846.[2]). Cui operi quae praefatus sum, in iis, ut cetera praeteream, de patria, de antiquitate, de correcto-

---

1) Ceterum ista oratio locum nacta est in Constitutionum Apostolicarum libro II. cap. 22. Vide editionis Guil. Ueltzen pag. 36 sq.

2) Prodiit praeter Prolegomena totus e lithographeo Uckermanni.

ribus et notis uberius explicatum est. Quibus de rebus breviter hoc loco dicturus plura quaerentem ad codicis editionem delegare possum.

Ac patria quidem codicis nescio an ipsa ea Aegypti pars fuerit ex qua LXX virorum interpretatio primum prodisse traditur; quod si minus, certe in uno de monasteriis Aegypto inferiori proximis elaboratus videtur. Cf. § 10.

De aetate codicis § 11. dixi. Ibi ab eo exorsus sum quod hominum ceteroquin doctorum quae prava esset licentia in aestimanda codicum antiquorum aetate exposui; quorum alteros antiquitatis laudem omni modo elevare, alteros omni modo extollere, ignorare vero id quod res esset saepe utrosque; nec enim scire quemquam posse nisi id studiorum genus diligenter exercuerit; ad quod prae ceteris pertinere ut quicquid papyrorum ac membranarum summae antiquitatis Graecae aetatem tulit suis oculis viderit. Quibus expositis summae antiquitatis indicia in codice nostro conspicua ita tractata sunt ut similes codices antiquissimos quos ipse vidi conferrem, ut Vaticanum biblicum, Vaticanum Dionis Cassii, fragmenta Iohannea Borgiana, Vindobonenses Genesis et utrumque Dioscoridis, Pentateuchi fragmenta Parisina et Leidensia, Institutionum Florentinum, codicem Alexandrinum et Ephraemi Syri rescriptum. Qua conlatione hoc effectum est, nullum esse codicem qui Friderico-Augustanum aetate antecedat, perpaucos, ut Vaticanum biblicum et Pentateuchi illa fragmenta, qui fere aequiparent. Cuius rei argumenta prae ceteris haec urgentur:

1. Litterarum uncialium genus tam et simplex et elegans tamque sibi constans est ut cum nonnullis papyris Herculanensibus prae omnibus codicibus Graecis conveniat.

2. Scriptura nullas prorsus initiales quas vocant litteras habet. Quod ut in voluminibus Herculanensibus aliisque papyris, item in Vaticano codice biblico atque in celeberrimis Pentateuchi fragmentis est, ita iam abhorret ab antiquissimis et ipsis Alexandrino, Dionis Cassii, Ephraemi Syri, Genesis Vindobonensi, Cantabrigiensi, aliisque codicibus qui quinto fere saeculo idoneis de caussis putantur scripti esse.

3. Interpunctionis tanta simplicitas atque raritas est ut e. c. per duas secundi folii columnas nusquam, tertia semel, quarta bis punctum inveniatur (cf. § 5.), quam rem nescio an cum nullo codice praeter Vaticanum biblicum communem habeat.

4. Soli omnium codici Friderico-Augustano proprium hoc est quod textum quavis pagina in quattuor columnas divisum habet; qua re proxime ad voluminum papyraceorum qualia Herculanum dedit similitudinem accedit. Quod quam grave antiquitatis argumentum sit, ex eo intellegitur quod alii codices

antiquissimi iique fere soli, ut Vaticanus biblicus, ut Dionis Cassii, ut duo Pentateuchi Samaritani exemplaria veterrima quae Neapoli *(Nâblus)* vidi, ut folia palimpsesta duo de quibus supra pag. XLV. numero 13. relatum est, ut fragmenta Pentateuchi Latini Lugdunensia antiquissima, quae a. 1843 vidi, trium columnarum usum habent.

Accedunt alia minus peculiaria, prae quibus correctorum ratio momentum habet. Horum enim alterum atque tertium quum aliquot fere saeculis post attigisse codicem probabile sit, tum ipsi sexto saeculo exeunte non posteriores videntur. Quibus omnibus caute diligenterque perpensis quod conclusi, codicem Friderico-Augustanum medio fere saeculo quarto scriptum videri, de eo neque nunc aliter sentio. Quod si quis et docte et religiose examinare voluerit, gratissimum fecerit; vagae enimvero dubitandi libidini aut ignorantiae quamvis arroganti nihil tribuo.

De textus ratione nec in Prolegomenis codicis fusius disserui neque id hoc loco facere animus est. Sed illud quidem, quod ab aliis nuper luculenter doctum est, nunquam dubitavi, codicem Friderico-Augustanum in praestantissimis textus LXX virorum restituendi instrumentis habendum esse.

XXXI. Quae autem codice Friderico-Augustano continentur haec sunt.

Foliis 4 prioribus inest I Chronic. (Παραλ.) 11, 22 — 19, 17. -βασαηλ ουτος επαταξεν usque και επολεμησεν αυτον. Sequitur II Esdr. 9, 9. (κυριος ο θεος ημων) usque finem libri; item Nehemiae et Estherae libri toti cum libro Tobiae usque 2, 2. πτωχον των αδελφων ημων. Fol. 5—19. Inde a folio 20. usque folium 42. legitur Ierem. 10, 25. επι γενεας usque finem Ieremiae. Denique adduntur Threni usque 2, 20. ιερεα και προφη-. Ceterum libris historicis codex Sinaiticus nil addidit nisi folium quod praecessit ipsum codicis Fr. Aug. initium. Sed praeterea a Porphyrio episcopo et a me inventa sunt fragmenta Genesis ex capp. 23 et 24. et Numerorum ex capp. 5. 6. 7.[1]

Gravis vero in hoc codice plurium manuum diversitas est. Is qui primus auctorem codicis subsecutus est ex numero eorum videtur qui antiquis διορθωταί vocabantur, i. e. qui id officii habebant ut recens scripta ad exemplar unde descripta erant curiosius recognoscerent. Huic quae debentur duobus asteriscis (**) in apparatu notavimus, sed fere non sunt nisi quae utpote perperam scripta emendari debebant. Sequuntur

1) Horum fragmentorum minimum 1853 a me inventum (Gen. 24, 9—10. 41—43.) continet Monumentorum vol. II. p. 321, Porphyriana vero 1867 recepimus in Appendicem codicum cel. Sin. Vat. Alex.

manus tertia et quarta sive correctores alter et tertius (in apparatu *,* et ::). Uterque multos locos attigit maximeque additamentis auxit. Multa conveniunt inter utrumque; quemadmodum enim tertius corrector quae secundus scripserat passim vel mutavit vel delevit, ita ipsi tertio quae nec mutavit nec delevit comprobata videntur[1]). Utrique enim commune hoc est quod ex opere Origenis hexaplari petierunt quae inferrent textui. Id quod duplex nota secundi correctoris a tertio recognita testatur. Exeunte enim libro Εσδρας β̅ tertia manu adscripta haec sunt: Αντεβληϑη προς παλαιωτατον λιαν αντιγραφον δεδιορϑωμενον χειρι του αγιου μαρτυρος παμφιλου· οπερ αντιγραφον προς τω τελει υποσημειωσις τις ιδιοχειρος αυτου υπεκειτο εχουσα ουτως: μετεληυφϑη και διορϑωϑη προς τα εξαπλα ωριγενους αντωνινος αντεβαλεν· παμφιλος διορϑωσα: — quae quidem eadem manu uberius ac definitius nec non rectius exeunte libro Esther in hunc modum repetita leguntur: αντεβληϑη προς παλαιωτατον λιαν αντιγραφον δεδιορϑωμενον χειρι του αγιου μαρτυρος παμφιλου· προς δε τω τελει του αυτου παλαιωτατου βιβλιου οπερ αρχην μεν ειχεν απο της πρωτης των βασιλειων· εις δε την εσϑηρ εληγεν· τοιαυτη τις εν πλατει ιδιωχειρος (ex ω correctum est ο) υποσημιωσις (correctum est -μει- pro -μι-) του αυτου μαρτυρος υπεκειτο εχουσα ουτως: μετεληυφϑη και διορϑωϑη προς τα εξαπλα ωριγενους υπ αυτου διορϑωμενα· αντωνινος ομολογητης αντεβαλεν· παμφιλος διορϑωσα το τευχος εν τη φυλακη· δια την του ϑεου πολλην και χαριν και πλατυσμον· και ει γε μη βαρυ ειπειν τουτω τω αντιγραφω παραπλησιον ευρειν αντιγραφον ου ραδιον: — διεφωνη δε το αυτο παλαιωτατον βιβλιον προς τοδε το τευχος εις τα (ex τα correctum est τινα) κυρια ονοματα. Ex hac nota simul clarum fit cur usque ad finem libri Estherae multo plura adnotata sint quam per fragmenta Ieremiae. Priora vero folia quattuor ex Chronicorum libris, quos ipsos exemplar Pamphili praebuisse testatur, qui factum sit ut iidem correctores adeo non attigerint, ex iis intellegitur quae tertia manu exeunte folio quarto adscripta reperiuntur, signo crucis ter apposito. Ea sic habent: Μεχρι του σημειου των τριων σταυρων εστιν το τελος των επτα φυλλων των περισσων και μη οντων του εσδρα. Testantur igitur, ista folia quattuor una cum tribus aliis dudum deperditis alieno loco non tam

1) Quum magna sit in distinguendis correctoribus secundo et tertio difficultas quum in ipso libro scripto tum in mea editione, ea quae studiose eruta in apparatu huius libri posuimus commentarii loco haberi poterunt. Praeterea in multis nominibus propriis aliisque quae ῑ habent dici nequit utrum puncta diaeresis soli correctori debeantur an corrector iam inventa instauraverit. Idem signum dubito an ubique a Babero (Grabe quidem quae sibi ipsi videbantur praebuit) recte ex Alexandrino codice exscriptum sit.

codici inserta quam ex librarii errore illata ac fortasse bis exarata esse. Propterea que, opinor, is qui recognovit praetermisit. Quinta denique manus, quae potissimum id egit ut passim pallentes litteras instauraret vel potius deformaret, quae in apparatum reciperemus semel tantum adscripsit: istis praefiximus signum *.*.*. Cf. Ierem. 52, 12.

Ceterum in lectionibus huius codicis notandis eandem atque in Alexandrino codice legem secuti sumus, nisi quod pauciora etiam ex iis quae minus ad talem apparatum pertinent (cf. XXVIII.) praetermissa sunt. Pauca tantum addam memoratu haud indigna. Saepius enim quam in apparatu expressum est οι et υ confusa leguntur, ut Neh. 9, 6. σοι (quod idem in Alex.[1])) pro συ (σὺ εἶ αὐτός), item Ierem. 22, 6. (σοι μοι); Esth. 1, 6. σχυνιοις; Ierem. 15, 18. λοιπουντες. Identidem in verbo φευγειν et similibus eiectum est (a prima manu) γ, ut Ierem. 27, 28. φευοντων; 45, 19. πεφευοτων. Similem rationem habent βιβιον[2]) bis Ierem. 28, 60. 63.; aliquoties ιουμαια pro ιδουμαια. Ad ει et ι confusa pertinent, quae suo loco referri poterant, I Chron. 12, 26. λευει (h. l. etiam in Alex.); 15, 4. λευειτας; Thren. 1, 6. ευπρεπια. Εφραιμ, non εφραΐμ, ad modum Alexandrini esse in FA I Chron. 12, 30. p. XXXII. ed. IV. notatum est.

XXXII. Dubium videbatur an haec de codice Fr. Aug. anno 1850 a me primum edita etiamnum, postquam in lucem protraxi Sinaiticum codicem, conservanda essent. At huic certe editioni conservanda videbantur, quippe quae solis fragmentis Lipsiensibus ad constituendum apparatum criticum utitur. Neque quae de aetate ipsius libri scripti iam anno 1846, quo editus est, disputavi, invento Novo Testamento Sinaitico cum reliquis quae supersunt Veteris Testamenti partibus ullo modo labefactata sed maiorem in modum confirmata sunt, ut in variis editionibus meis codicis Sinaitici (cf. inprimis N. T. Gr. ex Sinait. cod. Lipsiae 1865 p. LI sqq.) uberius expositum est. Certiora etiam de correctoribus docti sumus. Subscriptionibus vero librorum Esdrae II. et Estherae nil simile inventum est. Nec illas ad imminuendam antiquitatis laudem quisquam adhibere poterat nisi palaeographiae nimis ignarus.

XXXIII. Tertius LXX interpretum testis quem in apparatum recepimus codex est Ephraemi Syri rescriptus cum fragmentis librorum eorum qui iam antiquis, teste Gregorio Nazianzeno aliisque, βίβλοι στιχηραί dici ac per versus scribi

1) Magis etiam mirum quod in utroque est προστομα (pro προς στομα) Nehem. 2, 13, [item in B.]

2) Fortasse quispiam conferendum duxerit Italorum *bibbia* et similia.

solebant[1]). Haec fragmenta, omnino aequali quamquam non eadem manu scripta[2]), fragmentis Novi Testamenti immixta sunt, quibus per haec duo saecula tantam celebritatem is codex nactus est. Ad haec enim quum plurium doctorum virorum studia antequam ipse anno 1843. ederem pertinuissent, tum Veteris Testamenti fragmenta tantum non sepulta atque in oblivione iacebant. Praeterquam enim quod Wetstenius passim inspexit, quemadmodum ad I Thess. 2, 8. lectionem ὁμείρονται Iob. 3, 21. ex AC laudat; item quod auctor catalogi bibliothecae Regiae ad quos Veteris Testamenti libros pleraque folia pertinerent recte indicavit, nemo inventus est qui explorando hoc antiquitatis sacrae thesauro laudem quaereret. Tanto magis laboribus meis circa Novi Testamenti fragmenta feliciter absolutis meum esse existimavi, etiam Veteris Testamenti venerandas reliquias ex diuturnis tenebris in lucem vindicare. Quicquid igitur de antiquo textu ante tot saeculorum seriem de industria exstincto data opera erui poterat, id omne erui erutumque accurate edidi anno 1845. hoc titulo: Codex Ephraemi Syri rescriptus sive Fragmenta Veteris Testamenti e codice Graeco Parisiensi celeberrimo quinti ut videtur p. Chr. saeculi.

In Prolegomenis istius editionis, atque magis etiam in iis quae ad fragmenta Novi Testamenti[3]) praefati sumus, uberius expositum est de antiquitate codicis Ephraemi (quod nomen a tractatibus Ephraemi Syri iisque Graece versis antiquae scripturae superscriptis assumpsit). Ibi igitur argumenta vide quibus ducti medio fere saeculo quinto adscribendum diximus, ita ut Alexandrinum codicem, si non praestat utrumque aetate parem habere, paullo antecedere videatur.

Item de patria codicis ad Prolegg. Novi Testamenti dictum est pluribus quae probarent, Alexandriae vel certe in Aegypto codicem exaratum esse, inde in Palaestinam vel Syriam vel Asiam minorem transmigrasse, denique Constantinopolin advectum saeculo duodecimo manum eius expertum esse qui antiquis deletis nova superscriberet. Constantinopoli vero Andr. Io. Lascaris, a Laurentio de Medicis librorum emen-

---

1) In hanc rem locum confer epistulae Blanchini ad Garbellium in Vindiciis canonicarum scripturarum pag. CCXIX: *Ex sacris vero Voluminibus libri septem, nempe Psalterium, Proverbia, Canticum Canticorum, Ecclesiastes, Iob, Sapientia, et Ecclesiasticus per versus scribebantur antiquitus. Et nullus dubito (verbis utor Ven. Card. Thomasii in Praef. ad Psalterium Vulg. Ed.) quin a LXX Interpretibus ipsis iuxta vetustissimos suos Codices Hebraicos id factum fuerit in quinque Libris prioribus, et in duobus posterioribus a suis Auctoribus etc.*

2) Cf. Prolegg. ad meam horum fragmentorum editionem § 1. et 2.

3) Ceterum chemica diu ante me adhibita sunt. Quibus ut nunc viri docti codicem deformatum vident, ita iam ipse inveni, atque talem etiam investigavi.

dorum caussa in orientem missus, attulit in Italiam, unde, postquam ad Catharinam de Medicis pervenisset, bibliothecae Regiae Parisiensis factus est.

Emendationes antiqui textus per haec Veteris Testamenti fragmenta pauciores inveniuntur quam per Novum Testamentum. Manus cui debentur simillima est primi Novi Test. correctoris, quem septimo fere saeculo vixisse conieci.

Textus codicis Ephraemi inter Vaticanum atque Alexandrinum medium quiddam tenet. Quantopere vero prae ceteris ad sinceram scripturam LXX interpretum accedat, quos ipsos sequi se Proverbiorum subscriptione [1]) profitetur, satis inde intellegitur quod hexaplaribus studiis ut videtur immunis est.

XXXIV. Exhibendus est catalogus fragmentorum quae in codice Ephraemi supersunt. In quibus ipsis quum passim multa tantopere perierint ut legi nullo modo possent, ne quis codicem Ephraemi cum textu Romano edito consentire ponat ubi lectus non est, una indicabo quae deperdita sunt.

Iob. 2, 12 — 4, 12. -ρηξαντες εκαστος — εν λογοις σου 5, 27 — 7, 7. συ δε — ιδειν (Desunt plura verba post σεαυτω 5, 27.; item passim plura usque ισχυς μου 6, 12., pauca usque παντων 6, 18.; a quo inde usque μελετα 6, 30. plurima desunt; item aliqua usque 7, 7.) 10, 9 — 12, 2. μνησθητι — εστε ανθρωποι (Ab initio usque η και 11, 2. quovis versu aliquid deest; rursus duo verba post αμεμπτος 11, 4. Reliqua fere integra sunt.) 13, 18 — 18, 9. οιδα εγω — παγιδες (Inde a μου αντ- 16, 8. usque ανοικητος 18, 4. plura passim desiderantur.) 19, 27 — 22, 14. α ο οφθαλμος — ου κρινει νεφ- (fere integra.) 24, 7 — 30, 1. γυμνους — εν μερει (Inter αδικως 24, 10 — usque ορφανων 24, 20. pauca passim desunt; item 25, 1. 26, 1.[2]); item post μεωθησονται usque και ουκ 26, 5. 6.) 31, 6 — 35, 16. εσταμαι — οργην αυτου (Inter αυτου 31, 23. et και ει δε επιχαρης 31, 29. aliqua periere; reliqua fere integra sunt.) 37, 5 — 38, 17. βροντησει — θανατου (Periit utpote minio scriptum 38, 1.) 40, 20 — 42, 17. -σεις δε φορβεαν — βασιλευς (Perpauca perierunt inter 40, 20. et 42, 4.)

Proverb. 1, 1 — 2, 8. νοησε τε (quae praecedunt minio scripta erant ac prorsus evanuerunt) — διαφυλαξαι 15, 29 — 17. 1. κρεισσων — μετα μαχης 18, 11 — 19, 26. η δε δοξα — εσται (Inter καρδια αυτου 19, 3. et -μωρητος 19, 5. permulta desunt.) 22, 17 — 23, 25. την δε σην — η τε-

1) Vide supra pag. XXIX. notam 3.

2) Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει, Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει: haec atque similia quippe minio scripta fere ubique prorsus evanuerunt.

κουσα σε 24, 23 (i. e. 29, 27.) — 56 (i. e. 30, 21.) ωςτε αβρωτα — σειεται η γη 26, 23 — 28, 2. χειλη λεια — αυτας 29, 30 — 31. ψευδεις — ο ανηρ αυτης.

Eccles. 1, 1 — 14. ματαιοτης ματ. τα (priora minio scripta evanuerunt) — προαιρεσεις πνευματος 2, 18 — 12, 24. υπο τον ηλιον — πονηρον (Inter τον χουν 3, 20. et και τινι εγω 4, 8. plura desunt; item nil liquet inter πεσωσιν et τον μετοχον 4, 10.; item pauca passim latent inter του βασι- 4, 13. et αγαθον 5, 4.

Cant. Cantic. 1, 1 (sed incipit post tres versus evanidos: και οσμη) — 3, 9. σαλωμων (post συσκιος usque κεδροι 1, 16. 17., item post ιλημ fere usque εαν 2, 7., item aliqua alia passim non liquent.)

Sap. Salom. 8, 5 — 12, 10. -ζομενης — μετανοιας 14, 19 — 17, 18. ο μεν γαρ — ευμελης 18, 24 — 19, 22. επι γαρ — περιστατμ. (Perpauca passim evanuerunt, ut litterae inter γη σκν et αντι.)

Siracid. Prolog. — 7, 14. -φητων (priora non liquent) — πρεσβυτερων (In Prologo quae sunt inter υπερ ων et τον ισλ, inter εννομου et -ην ηρμενειαν (sic) et aliae litterae paucae latent; item latet 1, 1 et 2. Seqq. fere integra sunt.) 8, 15 — 11, 17. αυτος γαρ — ευσεβεσιν 12, 16 — 16, 1. και εαν — αχρηστον (Inter τι κοινω- 13, 2. et μη επεχε 13, 11. aliqua passim desunt; item permulta inter ανηρ 13, 16. et και εν τοις 14, 4.; item multa inter παρελθατω 14, 14. et εν καταλυματι 14, 25.; item pauca in seqq.) 17, 12 — 20, 5. διαθηκην — σοφος (fere integra.) 21, 12 — 22, 19. ου παιδευθησεται — αισθησιν 27, 19 — 28, 25. και ως — σταθμον 30, 8 — 31, 5. ιππος — καρδια 32, 22 — 34, 22. και ο κυριος — ου μη σοι (Pauca passim desunt.) 37, 11 — 38, 15. μετα γυναικος — εις χε- (Pauca passim desunt.) 39, 7 — 43, 27. αυτος κατευθυνει — εφικωμεθα (Inter αναστρεφει et η χιλιοι 40, 11. et 41, 12. passim aliqua desiderantur; item pauca inter 42, 18. et 43, 19. χεει.) 45, 24 — 49, 12. ινα — ιωσεδεκ (Sed inde a 45, 25. usque 46, 9. plurima interierunt; item aliqua inter 46, 9. et 47, 4. Post τυραννιδα 47, 21. usque εν αρματι 48, 9. pleraque desunt; item aliqua in seqq.; nihil liquet post ανεβη σεννα- 48, 18. usque εποιησεν 48, 22.; rursus plurima desunt usque finem horum fragmentorum.)

Quomodo in variis lectionibus notandis versati simus, iam dictum est; quae enim de codice FA in eam rem diximus, eadem de codice Ephraemi valent. Accurate ex hoc notata sunt εμ μεσω, λιγμα, λαρυξ et similia. Ad συνβασταχθησεται (notatum Iob. 28, 16. 19.) plura alia eius generis accedunt, ut συνβιωσις Sap. Sal. 8, 9. 16. ενκρατης ibidem 8, 21. ενκατελιπεν etc., quamquam etiam εγκαταλειψει Sirac. 4, 19. et alia

passim leguntur. Ad ορϑινη (notatum Sap. Sal. 11, 23.) adde ορϑιζοντες Sirac. 4, 12.; sed Sirac. 6, 36. est ορϑριζε. Confusum η et ει relatum est saepe, ut παϑηνους Iob. 29, 25.; οιη bis in Iobo; η τι Eccles. 6, 10.; η καλη bis Cantic. 1, 15.: quibus locis omnibus aliquid momenti habere visum est. Aliter est in επιτημησιν Eccles. 7, 5.; συνηδησει Eccles. 10, 20.; πλισιον Cantic. 1, 15.; μηδιασει Sirac. 21, 20.; ϑεισεις Sirac. 7, 6.; διηρτησαι Iob. 33, 6.; διμιουργων Sap. Sal. 15, 13. paucisque aliis locis. Contra relata sunt ρειπου et φενικων Iob. 14, 4. et 40, 25. Fere quinquies confusa sunt οι et υ, quemadmodum retulimus λοιμαινεται ad Prov. 27, 13. (adde λοιμαινειται Prov. 23, 8.), σοι pro συ Iob. 15, 4. διανυξει Iob. 11, 5.[1])

[XXXVI. Omisi Supplementum variarum lectionum ex opere Holmesiano petitum ad I Βασ. XII, 18 – XIV, 9., quia qualis sit fides operis Holmesiani ex collationibus meis cognitum habeo, item Supplementum variarum lectionum ad Ps. 49—79 a codice Tischendorfiano V bibliothecae universitatis Lipsiensis (XII s.) sumptum notisque Holmesianis auctum.]

XXXVII. *Quae ratio intercedat inter editionem Romanam et codicem Vaticanum, dudum suspicari licuít. Non enim, ut in ipsą ad Sixtum V. dedicatoria epistula scripsit Antonius Carafa[2]) et Morinus in praefatione ad lectorem confirmavit[3]), ipse codex fideliter in editione expressus est, sed, quemadmodum idem Carafa in epistula ad eundem Pontificem Maximum praefixa «Veteri Testamento secundum LXX Latine reddito» 1588. innuit[4]) — ut similia testimonia alia praetereamus — cum libertate quadam critica tantummodo fundamenti loco est positus. Quod quale esset, accuratius iam ex Holme-

1) Hac occasione data hi errores in ed. mea codicis Ephraemi corrigendi sunt: Pag. 11, 26. lege αυτοις; 22, 30. (Iob. 28, 8.) αυτην; 50, 30. αμπελων; 75, 16. μηλοις pro μημηλοις; 95, 2. ηκολουϑηκοτων; 115, 14. μη πορευου (et 135, 3. φυλης pro φυλπς), 68, 2. (Eccles. 9, 12.) exeunte malo praetermissum est κακω; item exeuntibus 69, 30. et 80, 5. verba: σου βασιλεα μη καταραση et εαν μη ο ϑ̅ς̅ δω per incuriam praetermissa sunt. 88, 25. Sap. Sal. 16, 17. πλεον pro πλειον quum dubitarem an recte ex codice edidissem, C. B. Hase mihi rescripsit nunc quidem prae nigredine loçi nihil prorsus cerni posse.

2) «exemplar ipsum, quod eius valde probaretur auctoritas, de verbo ad verbum repraesentandum, accurate prius sicubi opus fuit recognitum et adnotationibus etiam auctum» – – vide supra pag. XXX.

3) «Nam vetus illa et iam obsoleta eius aetatis scriptura aliquibus locis repraesentata non est; cum tamen in aliis omnibus, nisi ubi manifestus apparebat librarii lapsus, ne latum quidem unguem, ut ajunt, ab huius libri auctoritate discessum sit, ne in quidem quae si minus mendo, certe suspicione mendi videbantur non carere.» Vide supra p. XXIX.

4) «Superiore anno sacrosancta LXX interpretum Graeca Biblia ad vetustissimorum probatissimorumque codicum fidem ab eruditissimis viris ad id munus delectis accurate recognita iussu Sanctitatis Vestrae in lucem prodierunt.»

siano opere disci poterat, in quo exhibetur collatio ipsius Vaticani codicis ad singulos instituta libros, exceptis prophetis, proverbiis, ecclesiaste, cantico, sapientia Salomonis et Siracide[1], *melius etiam ex editione ipsius codicis, siquidem editio codicis nominari potest, quae a celeberrimo Angelo Maio dudum suscepta anno 1857, a Carolo Vercellone in lucem edita est. [Quae quum doctorum votis minime satis faceret — quibus de causis, cognoscas ex prioribus Tischendorfii editionibus, nam talia repetere piget — tandem et magna quidem ex parte Tischendorfii meritis eo perventum est, ut hodie nova codicis editione ab ipsa Sede Apostolica suscepta et ii quibus codicem ipsum Romae inspicere non licet, de vera codicis lectione non longius dubitare cogantur. Sed audias Tischendorfium.]

Quum anni 1866 mense Februario Pium IX. Summum Pontificem Romae adissem, veniam rogans edendi Novi Testamenti Vaticani sumptibus meis ad modum splendidissimae editionis bibliorum Sinaiticorum, talem editionem, qua vel maxime opus esse significabam, sibi ipsi curae fore respondit, nec mihi permisit nisi ut quas partes vellem in usum criticum conferrem. Quem laborem postquam subii, per invidum delatorem relatum illi est obfuturum esse gloriae editionis quam ipse cogitaret. Statim igitur praecidendam conlationem meam censuit, mandans ut ipsius editio sine mora susciperetur. Ac revera exeunte anno 1866 Novi Testamenti editio suscepta est meis adhibitis schedis, quibus intra duas et quadraginta horas ad examen concessas aliquot centena vitiorum Maii consignata erant, typisque Sinaiticis, quos rogatu typographi pontificalis meis ex formis Lipsiae fundendos ac Romam mittendos curaveram. Absoluto media aestate anni 1868 Novo Testamento, quod quintum totius editionis volumen efficiet, ad Veteris Testamenti libros est perrectum, quos quidem etiam minus curae ab Ang. Maio nactos esse Carolus Vercellone, cui cum Iosepho Cozza edendi cura demandata erat, brevi antequam obiit per litteras mihi significavit. Quemadmodum autem Novum Testamentum, quamvis non omnibus numeris absolutum, digne compensavit Maianas editiones, passim etiam ad supplendam meam valuit, ut Appendice Novi Testamenti Vaticani a. 1869 luculenter expositum est, ita *Vetus Testamentum quatuor voluminibus (a. 69. 70. 71. 72) absolutum codicis Vaticani scripturam multo rectius voluminibus Maianis repraesentat. [Subiungimus editionis titulum, dedicationem praefationem.

(1) Facta est haec collatio, quae cum codex a Gallis Parisios abductus esset, libros nominatos et Psalmos complecti non poterat, ab J. Elia Baldio, qui ab Anglis ultra quadringentas libras Sterlingorum pro opere suo accepit. Conferas si vis ipsius collationem et nostram qualem cunque, et Cerianio adstipulabis: Opus Holmesianum resumendum.]

BIBLIORUM SACRORUM
GRAECUS CODEX VATICANUS
auspice
PIO IX. PONTIFICE MAXIMO
collatis studiis
CAROLI VERCELLONE SODALIS BARNABITAE
et
JOSEPHI COZZA MONACHI BASILIANI
EDITUS
Carolum Vercellone excepit
CAIETANUS SERGIO SODALIS BARNABITES
Romae
Typis et impensis S. Congregationis de Propaganda Fide
Curante eq. Petro Marietti Socio admin.
Anno MDCCCLXIX.

Dedicatio haec est:

PIO · IX · PONT · MAX ·
codicem · graecvm · vetvstissimvm
librorvm · divinorvm
eivs · avspiciis
simillimis · litterarvm · formis · expressvm
editores
principi · favtori
religionis · bonarvm · artivm
providentissimo

Praefatio sonat:

DILECTIS FILIIS PRESBYTERIS
CAROLO VERCELLONE E CONGREGATIONE S. PAULI
ET
JOSEPHO COZZA E MONACHIS S. BASILII CRYPTAE FERRATAE
GRAECI VATICANI CODICIS SACRORUM BIBLIORUM
EDITORIBUS
PIUS PAPA IX.
DILECTI FILII SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Quod iamdiu eruditi omnes, ac potissimum biblicae critices studiosi desiderabant, Nosque in scientiae profectum decoremque Sanctae huius Sedis atque Urbis fieri optabamus, ut Graecus Vaticanus Bibliorum Codex, nobilitatis et vetustatis fama celeberrimus, exscriptus exhiberetur eadem prorsus forma, lineis, literis, apicibus, notis, quae singulas illius paginas graphice referentes, omnium oculis codicem ipsum quodammodo subiicerent; id a vobis perfici coepisse laetamur, egregieque praestitum conspicimus in volumine Novi Testamenti Nobis oblato. Non minorem certe a vobis accurationem a vobis expectabamus, quorum alter viginti iam ab hinc annis totus est in versandis conferendisque sacris codicibus, iisque per lucubrationes ampla doctorum laude commendatas, illustrandis; alter vero in viridi adhuc aetate, ea palaeographicae

peritiae specimina edidit in perplexa palimpsestorum lectione scriptisque adeo probatum fecit ingenium criticamque scientiam suam, ut claram sibi doctrinae famam quaesiverit. Quamobrem minime dubitamus, quin solertia vestra ac sedulitas, diuturno iuncta codicum usui, eam assecutura sit perfectionem, quam salebrosis hisce incoeptis sperare licet; eamque immunitatem editionis a vitiis quibuslibet et mendis, quae archetypum ipsum, nullo discrimine et ad unguem prorsus referre videatur. Prudentissimum autem censemus consilium, quo id maxime spectastis, ut editio vestra nativam priscae scripturae faciem praeferret iis expeditam implexibus, quos additamenta, retractationesque recentiorum manuum invecturae fuissent in textum; cum opportunior omnino iis locus pateat in animadversionibus criticis, quibus absolutum codicis apographum illustrare constituistis. A qua sane lucubratione non minimum accessurum confidimus emolumentum criticis disciplinis, et editioni lumen ac pretium; quod certe in huius Sanctae Sedis, Nostraeque Urbis decus recidet, penes quas huiusmodi studia, solo fota scientiae ac religionis amore tam belle clarere conspicientur. Gratulamur autem vobis, quod editionis nitor operis suscepti praestantiae respondeat; et gaudemus typographeum Nostrum de Propaganda Fide omnium olim nobilissimum, ad pristinum paulatim splendorem revocari curis et industria equitis Petri Marietti, cui illud commisimus, et cui propterea meritas deferimus laudes. Unicuique vestrum interea necessarias vires virtutemque adprecamur, ut quod fauste feliciterque coepistis, felicius etiam ad exitum perducere valeatis. Divini vero favoris auspicem et praecipuae Nostrae benevolentiae pignus Apostolicam Benedictionem Vobis peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die XXV Julii 1868, Pontificatus Nostri Anno XXIII.

Pius PP. IX.]

Huc addamus singulorum librorum ordinem quem codex habet, notatis simul inscriptionibus et subscriptionibus, in quibus non minima codicis et editionis differentia est.

γενεσις. Subscriptum est γενεσις κατα τους εβδομηκοντα. Editio nihil habet. εξοδος. Subscriptum est rursus εξοδος. Editio nihil habet. λευειτικον. Editio λευιτικον. Subscriptum λευειτικον. Editio nihil habet. αριϑμοι. Subscriptum αριϑμοι. Editio τέλος τῶν ἀριϑμῶν. δευτερονομιον. Idem subscriptum. Editio τέλος τοῦ δευτερονομίου. ιησους υιος ναυη. Editio ιησους ναυη. Subscriptum ut inscriptum. Editio nihil habet. κριται. Idem subscriptum Editio τέλος τῶν κριτῶν. ρουϑ. Idem subscriptum. Editio τέλος τῆς ῥούϑ. βασιλειων α΄ β΄ γ΄ δ΄. Eadem repetuntur in subscriptione, praetermissa in editis. παραλειπομενων α΄ et β΄: ita et inscriptio et subscriptio. Editio priore

loco praetermittit subscriptionem, altero loco habet τέλος τῶν παραλειπομένων. εσδρας α'. Ita etiam subscriptum est. Editio nihil habet. εσδρας β'. Eadem est subscriptio ad finem libri Nehemiae posita. Consentit igitur hac in re Vaticanus codex cum Alex. et Frid. Aug., omnes enim tres Nehemiae librum cum Esdra II. coniunctum habent. Aliter Romana editio, quamquam nec ad Esdram II. nec ad Nehemiam subscriptionem addit. ψαλμοι. Subscriptum ut in editis est βιβλος ψαλμων ρν̄, sed ista ante notam ουτος ο ψαλμος etc. posita sunt. παροιμιαι. Editio additum habet σαλωμωντος. Subscriptum est παροιμιαι, quod praetermissum est in editione. εκκλησιαστης. Idem subscriptum. Editio nihil subscriptum habet. ασμα. Idem subscriptum. Editio nullam subscriptionem habet. ιωβ. Ut ante. σοφια σαλωμων. Ut ante. σοφια σειραχ. Subscriptio: σοφια ιησου υιου σειραχ, in editis deest. εσθηρ. Idem subscriptum. Editio τέλος τῆς ἐσθήρ. ιουδειθ. Editio ιουδιθ. Subscriptum ιουδειθ. Editio τέλος τῆς ἰουδίθ. τωβειτ. Editio τωβιτ. Subscriptum τωβειτ. Editio nihil habet. (Inde a Psalmis ordo editionis plane alius est. Excipit enim Nehemiam Tobias cum libris Iudith et Esther. Tum sequuntur Iobus, psalmi, proverbia, ecclesiastes, canticum, sapientia, Siracides.) Iam sequuntur prophetae qui dicuntur minores: ωσης cum subscriptione ωσης α', αμως β', cum subscriptione αμως β', μειχαιας γ', cum eadem subscriptione, etc. usque ad μαλαχιας ιβ'. In editis ubique deest numerus, quem codex inde ab αμως additum habet; subscriptiones vero omnes praetermittuntur. Sequuntur ησαιας, ιερειμας, βαρουχ, θρηνοι et επιστολη ιερεμιου, ιεζεκιηλ, δανιηλ, repetito ubique titulo in subscriptione, quam editio ubique omittit. Praeterea ad finem prophetae Danielis Angelus Maius haec adnotat: «Sequitur in codice pagina pura, cuius membrana physico nexu sequenti paginae adhaeret, in qua incipit Matthaei evangelium. Ergo nihil interiectum fuit; adeoque constare videtur libros Maccabaeorum in codice vaticano numquam scriptos fuisse.»

[Accuratiorem codicis descriptionem in posteriorem occasionem differre cogimur, praesertim cum sextum editionis volumen, quod talem descriptionem et apparatum criticum continebit, nondum publici iuris factum sit. Saepius Romae inquirentibus quonam tempore hoc volumen per septem iam annos desideratum in lucem proditum foret, semper nobis nihil certi hac de re dici posse responsum est. Eadem de causa et in supplemento nostro viri docti haud pauca desiderabunt, sed longius rem trahere noluimus.]

XXXVIII. Restat ut de thesauro Sinaitico explicemus. Quum enim anno 1844, ubi primum orientem perlustrabam, contigisset in abiectis lacerorum voluminum reliquiis, ut iam supra relatum est, fragmenta aliquot vetustissimi Veteris Testamenti

codicis detegere, altera eaque pauciora impetravi, unde biennio post codex Friderico-Augustanus prodiit, altera, in quibus supererat cum priore Hieremiae parte propheta Esaias totus, Maccabaeorum libri duo et similia, certe ut melius digniusque conservarentur auctor fui, sperans brevi post de eisdem cedendis conventum iri. Quae quidem spes me fefellit, neque quum anno 1853 secundum perlustrabam orientales bibliothecas, ullum illorum fragmentorum vestigium reperi. Proptereaque anno post exiguam eorum partem, quam ipso anno 1844 descripseram (extrema Esaiae et prima Hieremiae verba), primo Monumentorum meorum sacrorum volumine [1]) edendam curavi.

At quum anno 1859 tertium orientem adibam, mandatu Alexandri II. imperatoris omnium Russiarum, decreverat deus mea uti opera ut litterae sacrae thesauro augerentur omnibus qui supersunt eiusmodi maiore. Illa enim Veteris Testamenti fragmenta, quae foliis constabant fere octoginta, non modo nondum exierant monasterio fratrum Sinaitarum, sed etiam mirum in modum adaucta erant. Contigerat enim post annum 1844 ut ex latebris nescio quibus maxima eiusdem cum Veteris tum Novi Testamenti codicis pars prodiret, quam cum foliis olim a me ex sporta voluminum lacerorum abiectorumque protractis in unum coniungendam esse facile intellectum erat. Quum igitur ineunte mense Febr. anni 1859 in monasterio montis Sinaitici degerem, unus ex monachis, quocum de editionibus meis Veteris et Novi Testamenti collocutus eram, in cubiculo suo se quoque volumen LXX interpretum tenere mihi significavit, ante oculos opponens pannum in quo involutum habebat. Aperui pannum, et vidi quod ultra omnem spem erat. Erant enim codicis antiquissimi reliquiae uberrimae, in quibus non modo Veteris Testamenti libros fere viginti, sed etiam Novum Testamentum totum ne minima quidem lacuna deformatum, auctum vero plena Barnabae epistula et prima Pastoris parte, superesse videbam. Quem tantum thesaurum ut in usum converterem litterarum atque ecclesiae, nulli operae peperci. Quicquid igitur scripturarum antiquarum supererat, Cahirae, quam in urbem meo rogatu ipsae membranae Sinaiticae statim perla-

1) Cf. ibi Prolegg. p. XXXX. ubi, postquam dixi alteras illarum membranarum partes dudum in Europam mihi perlatas videri, haec scripta sunt: Meum vindico ab interitu eas retraxisse: inter abiectas enim variorum codicum reliquias quanti illae pretii essent significavi, atque ut melius ac dignius conservarentur auctor fui. Quum vero illorum fragmentorum – – nondum quicquam in lucem prolatum sit, meum esse officium putavi ut, quae pauca ex antiquissimo thesauro illo deprompta habeo, publici iuris facerem.

tae sunt, vel mea manu descripsi vel amicorum duorum manu descriptum recognovi. Quo dum fungebar officio, fratribus Sinaitis auctor fui ut ipsum codicem pietatis significandae caussa per me offerrent imperatori Alexandro II. Id quod illi ex animo comprobarunt. Perlato vero codice Petropolin clementissimus imperator mihi mandavit ut sine mora editionem eius susciperem. Quam susceptam viris doctis significavi anno 1860 libro quem inscripsi Notitiam editionis codicis bibliorum Sinaitici etc. Prodiit autem totum opus, quum imperatori satisfaciendum iudicassem cupienti partem illud habere in concelebrandis maximis imperii Russici solemnibus, iam anno 1862 quattuor voluminibus formae maximae splendidissimis, quorum primum Prolegomena, commentarios criticos et tabulas viginti unam praebet, alterum libros Veteris Testamenti historicos et propheticos quotquot supersunt, tertium libros poeticos, quartum omnes Novi Testamenti libros cum epistula Barnabae et prima Pastoris parte. Ubi autem primum per otium licuerit, libros Veteris Testamenti, quotquot tum codice Sinaitico Petropolitano tum foliis illis Lipsiensibus memoriae Friderici Augusti sacratis continentur, libro ad communem usum destinato, typis quidem vulgaribus sed retenta universa scripturae specie repetendos curabo.

Continent autem membranae Sinaiticae, ut ordinem quo se singula excipiunt observem, folium prioris Chronicorum libri, quod quum 9, 27 το πρωι ανυγειν τας θυρας του ιερου usque 11, 22 πολλα εργα αυτου υπερ contineat, ipsum initium praecedit foliorum Lipsiensium (vide supra), librum τωβειθ praeter partem primam folio nono decimo codicis Frid. Aug. perscriptam, librum ιουδειθ, duo i. e. primum et quartum Maccabaeorum libros. Hos excipit Esaias totus cum prima Hieremiae parte. Sequuntur prophetae quos dicunt minores, exceptis tribus primis, hunc in modum: ιωηλ (δ), αβδιου (ε), ιωνας (ς), ναουμ (ζ), αμβακουμ (η), σοφονιας (θ), αγγαιος (ι), ζαχαριας (ια), μαλαχιας (ιβ). Post illos collocati sunt libri poetici, quorum verba contexta non quaternis, ut fit per ceteras codicis partes, sed binis columnis quavis pagina scripta sunt. Leguntur autem hoc ordine: ψαλμοι, παροιμιαι, εκκλησιαστης, ασμα, σοφια σαλομωντος (alibi codex σολομωντος habet), σοφια σειραχ, ιωβ.

[Excerpta ex pluribus libris a Tischendorfio subiuncta quo facilius perspici posset quae esset codicis Sinaitici indoles, post collationem totius codicis in Supplemento exhibitam hic omisimus, exceptis iis quae ex libro Tobith sumpta membranis Sinaiticis aliam ac Vaticanis huius libri recensionem contineri ostendunt, nempe illam, quam interpretes veteres et Latinus et Syrus secuti sunt. Legitur ergo in primo Sinaitici folio ut sequitur:]

εκ νινευη των αιχμαλωτων οσ μεμνηται εν ολη καρδια αυτου και αγαγε αυτον και φαγεται κοινωσ μετ εμου και ιδε ([3]ιδου) προσμενω σε παιδιον μεχρι του σε ελθειν και επορευθη τωβιασ ζητησαι τινα πτωχον των αδελφων ημων και επιστρεψασ λεγει πατερ και ειπα αυτω ἴδου εγω παιδιον· και αποκριθεισ ειπεν πατερ ιδου εισ εκ του εθνουσ ημων πεφονευται και ερριπται εν τη αγορα και αυτοθι νυν εστραγγαληται και αναπηδησασ αφηκα το αριστον πριν η γευσασθαι με αυτου και αναιρουμαι αυτον εκ τησ πλατειασ και εισ εν των οικιδιων εθηκα μεχρι του τον ηλιον δυειν και θαψω αυτον· επιστρεψασ ουν ελουσαμην και ησθιον τον αρτον μετα πενθουσ και εμνησθην του ρηματοσ του προφητου οσα ελαλησεν αμωσ επι βαιθηλ λεγων στραφησονται ὔμων αι εορται εισ πενθοσ και πασαι αι οδοι ὔμων εισ θρηνοσ και εκλαυσα και οτε εδυ ο ηλιοσ ωχομην και ορυξασ εθαψα αυτον και οι πλησιον μου κατεγελων λεγοντεσ ου φοβειται ουκετι ηδη γαρ επεζητηθη του φονευθηναι περι του πραγματοσ τουτου και παλιν ιδου θαπτει τουσ νεκρουσ και αυτη τη νυκτι ελουσαμην και εισηλθον και εισ αυλην μου και εκοιμηθην παρα τον τοιχον τησ αυλησ και το προσωπον μου ανακεκαλυμμενον δια το καυμα και ουκ ηδειν οτι στρουθια εν τω τοιχω επανω μου εισιν και εκαθισεν το αφοδευμα αυτων εισ τουσ οφθαλμουσ μου θερμον και επηγαγεν λευκωματα και επορευομην προσ τουσ ιατρουσ θεραπευθηναι etc.

Item inde ab initio capitis 14 sic legitur: και συνετελεσθησαν οι λογοι τησ εξομολογησεωσ τωβειθ και απεθανεν εν ειρηνη ετων εκατον δωδεκα και εταφη ενδοξωσ εν νινευη και ξβ′ ετων ην οτε εγενετο αναπειροσ τοισ οφθαλμοισ και μετα το αναβλεψαι αυτον εζησεν εν αγαθοισ και ελεημοσυνασ εποιησεν και ετι προσεθετο ευλογειν τον θεον και εξομολογεισθαι την μεγαλωσυνην του θεου: και οτε απεθνησκεν εκαλεσεν τωβειαν τον υιον αυτου και ενετειλατο αυτω λεγων παιδιον απαγαγε τα παιδια σου και αποτρεχε εισ μηδειαν οτι πιστευω εγω τω ρηματι του θεου επι νινευη α ελαλησεν ναουμ οτι παντα εσται και απαντησει επι αθηρ και νινευη και οσα ελαλησαν οι προφηται του ισραηλ ουσ απεστειλεν ο θεοσ παντα απαντησει και ου μη ουθεν ελαττονωθη εκ παντων των ρημάτων και παντα συμβησεται τοισ καιροισ αυτων και εν τη μηδεια εσται σωτηρια μαλλον ηπερ εν ασσυριοισ και εν βαβυλωνι διο γινωσκω εγω και πιστευω οτι παντα α ειπεν ο θεοσ συντελεσθησεται και εσται και ου μη διαπεση ρημα εκ των λογων και οι αδελφοι ημων οι κατοικουντεσ εν τη γη ισραηλ παντων λογισθησονται και αιχμαλωτισθησονται εκ τησ γησ τησ αγαθησ και εσται πασα η γη του ισραηλ ερημοσ και σαμαρια και ιερουσαλημ εσται ερημοσ και ο οικοσ του θεου εν λυπη και καυθησεται μεχρι χρονου και παλιν ελεησει αυτουσ ο θεοσ και επιστρεψει αυτουσ ο θεοσ εισ την γην του ισραηλ και παλιν οικοδομησουσιν τον οικον και ουχ ωσ τον πρωτον εωσ του χρονου etc

PROLEGOMENORUM INDEX.

SIGNA ET SCRIPTURAE COMPENDIA IN APPARATU ADHIBITA.

FA	significat	codicem Friderico-Augustanum.
Ax sive A	- -	codicem Alexandrinum (vide infra).
C	- -	codicem Ephraemi Syri rescriptum.
V	- -	codicem Vaticanum

S ad psalmos 49, 19 sqq. et ubicumque invenitur significat cod. Sinaiticum
• ad Βασ. α′ 12, 22—14, 6 significat codicem Vat.

*, ** etc.	- -	manum primam, secundam etc.
add	- -	addit.
om	- -	omittit.
in f.	- -	in fine.

Praeterea lectiones omnes quibus nullum in apparatu signum praepositum est Alexandrini sunt codicis.

ΓΕΝΕΣΙΣ.

I.

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ ϑεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. [2] ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος, καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου· καὶ πνεῦμα ϑεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. [3] καὶ εἶπεν ὁ ϑεός Γενηϑήτω φῶς. καὶ ἐγένετο φῶς. [4] καὶ εἶδεν ὁ ϑεὸς τὸ φῶς ὅτι καλόν. καὶ διεχώρισεν ὁ ϑεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους· [5] καὶ ἐκάλεσεν ὁ ϑεὸς τὸ φῶς ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα μία. [6] καὶ εἶπεν ὁ ϑεός Γενηϑήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος, καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. καὶ ἐγένετο οὕτως. [7] καὶ ἐποίησεν ὁ ϑεὸς τὸ στερέωμα· καὶ διεχώρισεν ὁ ϑεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος. [8] καὶ ἐκάλεσεν ὁ ϑεὸς τὸ στερέωμα οὐρανόν· καὶ εἶδεν ὁ ϑεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα δευτέρα. [9] καὶ εἶπεν ὁ ϑεός Συναχϑήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφϑήτω ἡ ξηρά. καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ συνήχϑη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὤφϑη ἡ ξηρά. [10] καὶ ἐκάλεσεν ὁ ϑεὸς τὴν ξηρὰν γῆν καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε ϑαλάσσας· καὶ εἶδεν ὁ ϑεὸς ὅτι καλόν. [11] καὶ εἶπεν ὁ ϑεός Βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καϑ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. [12] καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καϑ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. [13] καὶ εἶδεν ὁ ϑεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα τρίτη. [14] καὶ εἶπεν ὁ ϑεός Γενηϑήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός· καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς καὶ εἰς ἡμέρας καὶ εἰς ἐνιαυτούς· [15] καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥςτε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. [16] καὶ ἐποίησεν ὁ ϑεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέρας. [17] καὶ ἔϑετο αὐτοὺς ὁ ϑεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ ὥςτε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, [18] καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους· καὶ εἶδεν ὁ ϑεὸς ὅτι καλόν. [19] καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα τετάρτη. [20] καὶ εἶπεν ὁ ϑεός Ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο οὕτως. [21] καὶ ἐποίησεν ὁ ϑεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν, καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ ϑεὸς ὅτι καλά. [22] καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ ϑεὸς λέγων Αὐξάνεσϑε καὶ πληϑύνεσϑε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς ϑαλάσσαις, καὶ τὰ πετεινὰ πληϑυνέσϑωσαν ἐπὶ τῆς

*He. 11, 3. — *2 Pe. 3, 5.

Inscriptio: γενεσις κοσμου. I. 4. * ιδεν, item ιδεν vv. 8. 10. 13. 18. 21. 10. συστεματα 11. κ. γ. εις ομοιοτητα επι της 14. φαυσιν της γης· και αρχειν της ημερας και της νυκτος· και διαχωριζ. 21. πτερ. και πα (παν) γενος 22. ηυλογησεν

23 γῆς. [23] καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα πέμπτη. [24] καὶ εἶπεν ὁ
24 θεός Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα καὶ ἑρπετὰ καὶ
25 θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ ἐγένετο οὕτως. [25] καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ θηρία
τῆς γῆς κατὰ γένος καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ
26 τῆς γῆς κατὰ γένος· καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά. [26] καὶ εἶπεν ὁ θεός Ποιή-
σωμεν ἄνθρωπον κατ᾽ εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ᾽ ὁμοίωσιν· καὶ ἀρχέτωσαν τῶν
ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν κτηνῶν καὶ πά-
27 σης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. [27] καὶ ἐποίη-
σεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ᾽ εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἄρσεν καὶ θῆλυ
28 ἐποίησεν αὐτούς. [28] καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς λέγων Αὐξάνεσθε καὶ πλη-
θύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς, καὶ ἄρχετε τῶν
ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάντων τῶν κτηνῶν
29 καὶ πάσης τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. [29] καὶ
εἶπεν ὁ θεός Ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ
ἐστιν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς· καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρ-
30 ματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν. [30] καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ
πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἕρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ
ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρῶσιν. καὶ ἐγένετο
31 οὕτως. [31] καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησε· καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. καὶ
ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωί, ἡμέρα ἕκτη.

(Margin: * 1 Co. 11, 7. Mt. 19, 4.)

II.

2 Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. [2] καὶ
συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἃ ἐποίησε· καὶ κα-
τέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ ὧν ἐποίησε. He. 4, 4.
3 [3] καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην καὶ ἡγίασεν αὐτήν, ὅτι ἐν
αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι.
4 [4] αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο· ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησε
5 κύριος ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, [5] καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ
γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι. οὐ γὰρ
6 ἔβρεξεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν· [6] πηγὴ
7 δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. [7] καὶ ἔπλα-
σεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσ-
8 ωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. [8] καὶ 1 Co. 15, 45
ἐφύτευσεν ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν
9 ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε. [9] καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὡραῖον
εἰς ὅρασιν καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν· καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παρα- * Ap. 2, 7. 2.
10 δείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. [10] ποταμὸς δὲ
ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲμ ποτίζειν τὸν παράδεισον· ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσα-
11 ρας ἀρχάς. [11] ὄνομα τῷ ἑνὶ Φισῶν, οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐιλάτ,
12 ἐκεῖ οὗ ἔστι τὸ χρυσίον· [12] τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν· καὶ ἐκεῖ
13 ἔστιν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. [13] καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ
14 Γεών, οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας. [14] καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος
Τίγρις, οὗτος ὁ προπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρ-
15 τος Εὐφράτης. [15] καὶ ἔλαβε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε καὶ ἔθετο
16 αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν. [16] καὶ
ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ λέγων Ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ πα-
17 ραδείσῳ βρώσει φαγῇ· [17] ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν,

---

25. τα κτηνη κατα γενος και π. τ. ερπ. τ. γ. κατα γενος αυτων ... ιδεν, item 31. et alibi (v. Prolegg.) 28. ηυλογησεν 29. παν χορτον σποριμον σπειρων 30. παντι τω ερπετ. τω ερπ. II. 3. ηυλογησεν 5. εργαζεσθ. την γην 6. ανεβεννεν 8. κυριος ο θεος 9. εμμεσω τω παραδεισω 11. φεισων ... ευειλατ 13. γηων 14. ο πορευομενος ο τετ. ουτος 15. om της τρυφης

οὐ φάγεσθε ἀπ᾽ αὐτοῦ· ᾗ δ᾽ ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ᾽ αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. [18] καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον· ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ᾽ αὐτόν. [19] καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ. [20] καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ· τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὑρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ. [21] καὶ ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδάμ, καὶ ὕπνωσε· καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ καὶ ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ᾽ αὐτῆς. [22] καὶ ᾠκοδόμησεν ὁ θεὸς τὴν πλευράν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, εἰς γυναῖκα· καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν Ἀδάμ. [23] καὶ εἶπεν Ἀδάμ Τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη. [24] ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

*1 Co. 11, 8. *Eph. 5, 30. Mt. 19, 5. Eph. 5, 31. 1 Co. 6, 16.

III.

Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὅ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο. ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὧν ἐποίησε κύριος ὁ θεός. καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί Τί ὅτι εἶπεν ὁ θεός Οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου; [2] καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει Ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγούμεθα· [3] ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός Οὐ φάγεσθε ἀπ᾽ αὐτοῦ οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. [4] καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί Οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε· [5] ᾔδει γὰρ ὁ θεὸς ὅτι ᾗ ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ᾽ αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν. [6] καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρῶσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι, καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ᾽ αὐτῆς, καὶ ἔφαγον. [7] καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἔρραψαν φύλλα συκῆς καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα. [8] καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν· καὶ ἐκρύβησαν ὅ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου. [9] καὶ ἐκάλεσε κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀδάμ, ποῦ εἶ; [10] καὶ εἶπεν αὐτῷ Τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην. [11] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνὸς εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ᾽ αὐτοῦ ἔφαγες; [12] καὶ εἶπεν ὁ Ἀδάμ Ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ᾽ ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον. [13] καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῇ γυναικί Τί τοῦτο ἐποίησας; καὶ εἶπεν ἡ γυνή Ὁ ὄφις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον. [14] καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ ὄφει Ὅτι ἐποίησας τοῦτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. [15] καὶ ἔχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς· αὐτός σου τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν. [16] καὶ τῇ γυναικὶ εἶπε Πληθύνων πλη-

*Ap. 12, 9. *2 Co. 11, 3.

17. ημ. φαγησθε 19. ον. αυτου 20. τω τε 22. κύριος ο θε. 23. * om οστουν ... αυτ. εληµφθη αυτη 24. προσκολλ. τη γυναικι αυτ. III. 1. * του εν τω παραδεισω (?) 2. ** απο παντος ξυλου ... φαγομεθα 3. απο δε καρπου ... εμμεσω 5. οτι εν η ... φαγησθε 6. ιδεν ... om απο 8. την φωνην ... εμμεσω 10. την φωνην 11. om ο θεος 14. * om των επι

θυνῶ τὰς λύπας σου καὶ τὸν στεναγμόν σου· ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς
17 τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτός σου κυριεύσει. [17] τῷ δὲ Ἀδὰμ *1 Co. 11, 8.
εἶπεν Ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου οὗ
ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ᾽ αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ
γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου·
18 [18] ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. [19] ἐν
19 ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν
20 γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης· ὅτι γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. [20] καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ
21 τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώντων. [21] καὶ
ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους,
22 καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς. [22] καὶ εἶπεν ὁ θεός Ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν
τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν· καὶ νῦν μή ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
23 καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. [23] καὶ
ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι
24 τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη. [24] καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέ-
ναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, καὶ ἔταξε τὰ Χερουβὶμ καὶ τὴν φλογίνην
ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

IV.

Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Κάϊν.
2 καὶ εἶπεν Ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. [2] καὶ προσέθηκε τεκεῖν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ τὸν Ἄβελ. καὶ ἐγένετο Ἄβελ ποιμὴν προβάτων· Κάϊν δὲ ἦν ἐργα-
3 ζόμενος τὴν γῆν. [3] καὶ ἐγένετο μεθ᾽ ἡμέρας ἤνεγκε Κάϊν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς
4 γῆς θυσίαν τῷ κυρίῳ· [4] καὶ Ἄβελ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν
προβάτων αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν στεάτων αὐτῶν. καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἄβελ *He. 11, 4.
5 καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ· [5] ἐπὶ δὲ Κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσ-
6 έσχε. καὶ ἐλυπήθη Κάϊν λίαν καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. [6] καὶ εἶπε
κύριος ὁ θεὸς τῷ Κάϊν Ἵνα τί περίλυπος ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσ-
7 ωπόν σου; [7] οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύ-
8 χασον· πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφὴ αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ. [8] καὶ εἶπε Κάϊν *Mt. 23, 35. *He. 12, 24. *1 Jo. 3, 12. *Jud. 11.
πρὸς Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ ἀνέστη Κάϊν ἐπὶ Ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀπέ-
9 κτεινεν αὐτόν. [9] καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Κάϊν Ποῦ ἐστιν Ἄβελ ὁ ἀδελ-
10 φός σου; καὶ εἶπεν Οὐ γινώσκω· μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μού εἰμι ἐγώ; [10] καὶ
εἶπε κύριος Τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς μὲ ἐκ
11 τῆς γῆς. [11] καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς
12 δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου. [12] ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν,
καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς δοῦναί σοι· στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ
13 τῆς γῆς. [13] καὶ εἶπε Κάϊν πρὸς κύριον τὸν θεόν Μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ
14 ἀφεθῆναί με. [14] εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ
προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ
15 ἔσται πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτενεῖ με. [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεός Οὐχ
οὕτω· πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει. καὶ ἔθετο κύριος
ὁ θεὸς σημεῖον τῷ Κάϊν τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν.
16 [16] ἐξῆλθε δὲ Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ Ναΐδ κατέναντι
17 Ἐδέμ. [17] καὶ ἔγνω Κάϊν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἐνώχ.
καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν· καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ

---

19. εληµφθης 20. om αυτου... οτι αυτη μητ. 22. κυριος ο θεος... τ. χειρα και λαβη του 23. εληµφθη 24. χερουβιν IV. 1. και συνελαβεν και 5. ελυπησεν τον ... om αυτου 8. και ανεστη 9. om κυριος ... ο δε ειπεν 10. κ. ε. ο θεος τι εποιησας 11. συ επι της 12. οτι εργα 13. προς τον κυριον· μειζ. 14. εκβαλεις 15. ουτως

αὐτοῦ Ἐνώχ. 18 ἐγεννήθη δὲ τῷ Ἐνὼχ Γαϊδάδ, καὶ Γαϊδὰδ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ, καὶ Μαλελεὴλ ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα, καὶ Μαθουσάλα ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. 19 καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας· ὄνομα τῇ μιᾷ Ἀδά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Σελλά. 20 καὶ ἔτεκεν Ἀδὰ τὸν Ἰωβήλ· οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. 21 καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰουβάλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. 22 Σελλὰ δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε τὸν Θόβελ· καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ δὲ Θόβελ Νοεμά. 23 εἶπε δὲ Λάμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναιξίν, Ἀδὰ καὶ Σελλά Ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς, γυναῖκες Λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους· ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοὶ καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί· 24 ὅτι ἑπτάκις ἐκδεδίκηται ἐκ Καΐν, ἐκ δὲ Λάμεχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. 25 ἔγνω δὲ Ἀδὰμ Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σὴθ λέγουσα Ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἄβελ, ὃν ἀπέκτεινε Καΐν. 26 καὶ τῷ Σὴθ ἐγένετο υἱός, ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐνώς· οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ.

V.

Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδάμ, κατ᾽ εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· 2 ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀδάμ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν αὐτούς. 3 ἔζησε δὲ Ἀδὰμ τριάκοντα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σήθ. 4 ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ ἃς ἔζησε μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σὴθ ἔτη ἑπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 5 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ ἃς ἔζησε τριάκοντα καὶ ἐννακόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανεν. 6 ἔζησε δὲ Σὴθ πέντε καὶ διακόσια ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώς. 7 καὶ ἔζησε Σὴθ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐνὼς ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 8 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Σὴθ δώδεκα καὶ ἐννακόσια ἔτη, καὶ ἀπέθανε. 9 καὶ ἔζησεν Ἐνὼς ἔτη ἑκατὸν ἐνενήκοντα καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. 10 καὶ ἔζησεν Ἐνὼς μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ ἑπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 11 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼς πέντε ἔτη καὶ ἐννακόσια, καὶ ἀπέθανε. 12 καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ. 13 καὶ ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Μαλελεὴλ τεσσαράκοντα καὶ ἑπτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 14 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Καϊνᾶν δέκα ἔτη καὶ ἐννακόσια, καὶ ἀπέθανε. 15 καὶ ἔζησε Μαλελεὴλ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ. 16 καὶ ἔζησε Μαλελεὴλ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἰάρεδ ἔτη τριάκοντα καὶ ἑπτακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 17 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεὴλ ἔτη πέντε καὶ ἐνενήκοντα καὶ ὀκτακόσια, καὶ ἀπέθανε. 18 καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ δύο καὶ ἑξήκοντα ἔτη καὶ ἑκατὸν καὶ ἐγέννησε τὸν Ἐνώχ. 19 καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἐνὼχ ὀκτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 20 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ δύο καὶ ἑξήκοντα καὶ ἐννα-

---

18. εγενηθη... τον μαϊηλ· και μαϊηλ. 20. ιωβελ... ην ο πατηρ 22. ετεκε και αυτη V. 2. ** τ. ονομ. αυτων 3. διακοσ. κ. τριακ... ειδεαν 4. ** om ας εζησε... επτακ. ετη 5. ενναχ. κ. τριακ. 6. διακ. κ. πεντ. 7. επτακ. κ. επτ. 8. ενναχοσ. και (** om και) δωδ. 9. εκατ. ενενηκ. ετη 10. επτακοσ. κ. δεκαπεντε ετη 11. ενναχοσ. κ. πεντ. ετη 12. εκατον εβδομηκ. ετη 13. επτακοσ. κ. τεσσερακ. ετη 14. ενναχοσ. κ. δεκ. ετη 15. εκατον και εξηκ. πεντε ετη 16. επτακ. κ. τριακ. ετη 17. οκτακ. κ. ενενηκ. πεντ. ετη 18. ιαρετ... εκατ. κ. εξηκ. δυο ετη 20. ενναχ. κ. εξηκ. δυο ετη

21 κόσια ἔτη, καὶ ἀπέϑανε. [21] καὶ ἔζησεν Ἐνὼχ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν
22 ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Μαϑουσάλα. [22] εὐηρέστησε δὲ Ἐνὼχ τῷ ϑεῷ μετὰ τὸ
γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Μαϑουσάλα διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγα-
23 τέρας. [23] καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼχ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τρια-
24 κόσια ἔτη. [24] καὶ εὐηρέστησεν Ἐνὼχ τῷ ϑεῷ· καὶ οὐχ εὑρίσκετο, ὅτι μετέ- He. 11, 5.
25 ϑηκεν αὐτὸν ὁ ϑεός. [25] καὶ ἔζησε Μαϑουσάλα ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑκα-
26 τὸν καὶ ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. [26] καὶ ἔζησε Μαϑουσάλα μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν
27 τὸν Λάμεχ δύο καὶ ὀκτακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας. [27] καὶ
ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαϑουσάλα ἃς ἔζησεν ἐννέα καὶ ἑξήκοντα καὶ ἐννα-
28 κόσια ἔτη, καὶ ἀπέϑανε. [28] καὶ ἔζησε Λάμεχ ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκα-
29 τὸν ἔτη καὶ ἐγέννησεν υἱόν. [29] καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νῶε λέγων
Οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χει-
30 ρῶν ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς κατηράσατο κύριος ὁ ϑεός. [30] καὶ ἔζησε Λάμεχ
μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Νῶε πεντακόσια καὶ ἑξήκοντα καὶ πέντε ἔτη, καὶ
31 ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας. [31] καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ ἑπτα-
κόσια καὶ πεντήκοντα τρία ἔτη, καὶ ἀπέϑανε.

VI.

Καὶ ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων καὶ ἐγέννησε τρεῖς υἱούς, τὸν Σήμ, τὸν
Χάμ, τὸν Ἰάφεϑ. καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνϑρωποι πολλοὶ γίνεσϑαι ἐπὶ
2 τῆς γῆς, καὶ ϑυγατέρες ἐγεννήϑησαν αὐτοῖς. [2] ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ ϑεοῦ τὰς
ϑυγατέρας τῶν ἀνϑρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πα-
3 σῶν ὧν ἐξελέξαντο. [3] καὶ εἶπε κύριος ὁ ϑεός Οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά
μου ἐν τοῖς ἀνϑρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας·
4 ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσι ἔτη. [4] οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς
γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ μετ᾽ ἐκεῖνο ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ
ϑεοῦ πρὸς τὰς ϑυγατέρας τῶν ἀνϑρώπων, καὶ ἐγεννῶσαν αὐτοῖς· ἐκεῖνοι ἦσαν
5 οἱ γίγαντες οἱ ἀπ᾽ αἰῶνος, οἱ ἄνϑρωποι οἱ ὀνομαστοί. [5] ἰδὼν δὲ κύριος ὁ ϑεὸς *Mt. 24
ὅτι ἐπληϑύνϑησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνϑρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖ- 37. *Lc.
6 ται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας· [6] καὶ 17, 26.
7 ἐνεϑυμήϑη ὁ ϑεὸς ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνϑρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διενοήϑη. [7] καὶ *1 Pe. 3
εἶπεν ὁ ϑεός Ἀπαλείψω τὸν ἄνϑρωπον ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, 20. *2Pe.
ἀπὸ ἀνϑρώπου ἕως κτήνους καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι 2, 5. 3, 6.
8 ἐνεϑυμήϑην ὅτι ἐποίησα αὐτούς. [8] Νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντίον κυρίου τοῦ ϑεοῦ.
9 [9] αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε. Νῶε ἄνϑρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ *Mt. 24,
10 αὐτοῦ· τῷ ϑεῷ εὐηρέστησε Νῶε. [10] ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱούς, τὸν Σήμ, 37. *Lc.
11 τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεϑ. [11] ἐφϑάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ ϑεοῦ, καὶ ἐπλήσϑη ἡ 17, 26.
12 γῆ ἀδικίας. [12] καὶ εἶδε κύριος ὁ ϑεὸς τὴν γῆν, καὶ ἦν κατεφϑαρμένη, ὅτι
13 κατέφϑειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. [13] καὶ εἶπε κύριος ὁ ϑεὸς
τῷ Νῶε Καιρὸς παντὸς ἀνϑρώπου ἥκει ἐναντίον μου, ὅτι ἐπλήσϑη ἡ γῆ ἀδικίας
14 ἀπ᾽ αὐτῶν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφϑείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν. [14] ποίησον οὖν σεαυ-
τῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοσσιὰς ποιήσεις τὴν κιβωτόν, καὶ ἀσφαλ-
15 τώσεις αὐτὴν ἔσωϑεν καὶ ἔξωϑεν τῇ ἀσφάλτῳ. [15] καὶ οὕτω ποιήσεις τὴν κιβω-
τόν· τριακοσίων πήχεων τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πεντήκοντα πήχεων τὸ
16 πλάτος, καὶ τριάκοντα πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς. [16] ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν

---

21. εκατ. κ. εξηκ. πεντε ετη 23. τριακ. εξηκ. πεντ. ετη 24. ηυρισκετο διοτι 25. εκατ. κ. εξηκ. (** ογδοηκ.) επτα ετη 26. ** επτακοσια και ογδοηκοντα δυο ετη 27. ενναχοσ. κ. εξηκ. εννεα ετη 28. εκατ. ογδοηκ. οκτ. ετη 30. om και ante πεντε VI. 1. εγενν. νωε τρ... τον χαφ... γεινεσϑαι... εγενηϑησαν 2. δε οι αγγελοι του 4. εγενν. εαυτοις 7. εως των πετειν. ... οτι εϑυμωϑην 10. τον χαφ 12. ιδεν 13. κ. ειπ. ο ϑεος προς νωε 15 ουτως

κιβωτόν, καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν· τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων, κατάγαια διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν. [17] ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα ἐν ᾗ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὅσα ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς τελευτήσει. [18] καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ· εἰςελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτόν, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ἡ γυνή σου καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ. [19] καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων καὶ ἀπὸ πάσης σαρκός, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰςάξεις εἰς τὴν κιβωτὸν ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται. [20] ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰςελεύσονται πρὸς σὲ τρέφεσθαι μετὰ σοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ. [21] σὺ δὲ λήψῃ σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτόν, καὶ ἔσται σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. [22] καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός, οὕτως ἐποίησε.

*He. 11, 7.

VII.

Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε Εἴςελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ. [2] ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰςάγαγε πρὸς σὲ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ· [3] καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. [4] ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ ἐξαλείψω πᾶν τὸ ἀνάστημα ὃ ἐποίησα ἀπὸ προσώπου πάσης τῆς γῆς. [5] καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός. [6] Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. [7] εἰςῆλθε δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτὸν διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. [8] καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς [9] δύο δύο εἰςῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Νῶε. [10] καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. [11] ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε τοῦ δευτέρου μηνός, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός· τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐῤῥάγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταῤῥάκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν· [12] καὶ ἐγένετο ὁ ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. [13] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰςῆλθε Νῶε, Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ, οἱ υἱοὶ Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ Νῶε καὶ αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν. [14] καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος καὶ πᾶν ὄρνεον πετεινὸν κατὰ γένος αὐτοῦ [15] εἰςῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς ἐν ᾧ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς. [16] καὶ τὰ εἰςπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρκὸς εἰςῆλθε, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Νῶε· καὶ ἔκλεισε κύριος ὁ θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν αὐτοῦ. [17] καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα

*1 Pe. 3, 20. * 2 Pe. 2, 5. 3, 6.

17. εν η εστιν εν αυτη ... οσα εαν 18. τ. διαθ. μ. προς σε 21. λημψη VII. 4. τεσσερακοντα bis ... om πασης 6. κ. ο κατακλυσμος ην επι 8. ** κ. απο τ. πετειν. και α. τ. κτην. των καθαρ. κ. α. τ. κτην. των μη καθ. και α. τ. πετεινων και απο παντ. τ. ερπ. των επι 9. ενετ. αυτω ο θ. 11. καταρακται 12. τεσσερακοντα bis 13. om οι 14. om ορνεον ... om αυτου 17. επι της γης τεσσεραχ. η. κ. τεσσεραχ. ν. επι τ. γ. κ. επληθυνθη.

νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐπεπληθύνθη τὸ ὕδωρ καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτόν, καὶ
18 ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς. [18] καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς
19 γῆς. καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος. [19] τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφό-
δρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ ἃ ἦν ὑποκάτω
20 τοῦ οὐρανοῦ. [20] πεντεκαίδεκα πήχεις ὑπεράνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπεκάλυψε
21 πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά. [21] καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν
πετεινῶν καὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν θηρίων, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς
22 γῆς καὶ πᾶς ἄνθρωπος· [22] καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς καὶ πᾶν ὃ ἦν ἐπὶ τῆς
23 ξηρᾶς ἀπέθανε. [23] καὶ ἐξήλειψε πᾶν τὸ ἀνάστημα ὃ ἦν ἐπὶ προςώπου τῆς γῆς,
ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους καὶ ἑρπετῶν καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ
ἐξηλείφησαν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ
24 κιβωτῷ. [24] καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

VIII.

Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων καὶ πάντων τῶν
κτηνῶν καὶ πάντων τῶν πετεινῶν καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ὅσα ἦν
μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ· καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκό-
2 πασε τὸ ὕδωρ. [2] καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου καὶ οἱ καταῤῥάκται
3 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ συνεσχέθη ὁ ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, [3] καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ
πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκα-
4 τὸν ἡμέρας. [4] καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι
5 τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. [5] τὸ δὲ ὕδωρ ἠλαττονοῦτο ἕως τοῦ δεκάτου
μηνός· καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ
6 τῶν ὀρέων. [6] καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέῳξε Νῶε τὴν θυρίδα
7 τῆς κιβωτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα· [7] καὶ ἐξελθὼν οὐχ ἀνέστρε-
8 ψεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. [8] καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν
9 ὀπίσω αὐτοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. [9] καὶ οὐχ εὑροῦσα ἡ πε-
ριστερὰ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι
ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἔλαβεν αὐτὴν
10 καὶ εἰςήγαγεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. [10] καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας
11 ἑπτὰ ἑτέρας πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. [11] καὶ ἀνέστρεψε
πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερὰ τὸ πρὸς ἑσπέραν, καὶ εἶχε φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ
12 στόματι αὐτῆς· καὶ ἔγνω Νῶε ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. [12] καὶ ἐπι-
σχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστεράν, καὶ οὐ προς-
13 έθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. [13] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ
ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνὸς μιᾷ τοῦ μηνός, ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ
τῆς γῆς· καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ εἶδεν ὅτι
14 ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προςώπου τῆς γῆς. [14] ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἐξηράνθη ἡ
15 γῆ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. [15] καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε λέγων
16 [16] Ἔξελθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ, σὺ καὶ ἡ γυνή σου καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ γυναῖκες
17 τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, [17] καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα
σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν· καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἐξά-
18 γαγε μετὰ σεαυτοῦ. καὶ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. [18] καὶ ἐξῆλθε
Νῶε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ'

---

19. σφ. σφοδρως ... επεκαλ. 20. δεκαπεντε π. επανω 22. πας ος ην
23. αναστεμα ... πασης τ. γης ... εξηλειφθησ. VIII. 1. εμνησθη ... om τ. ερποντ.
2. απεκαλυφθησαν ... καταρακται 3. γης· ενεδιδου το υδωρ και ηλαττ. μετα
5. υδ. πορευομενον ηλαττ ... μηνος· εν δε τω ενδεκατω 6. τεσσεραχοντα ...
κορακα του ιδειν ει κεκοπακεν το υδωρ· και εξ. 7. ουχ υπεστρεψεν 9. επι
παντι προσωπω πασης τ. γ ... τ. χειρ. αυτου 13. του μηνος του πρωτου ...
εξελειπεν bis ... ** om ην εποιησε 14. τω μηνι τω δευτερ. εβδ. κ. εικ.
τ. μην. εξηρ. η γη 15. τω νωε 17. εξαγαγ. μετα σου 18. * om μετ αυτου

αὐτοῦ· [19] καὶ πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. [20] καὶ ᾠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. [21] καὶ ὠσφράνθη κύριος ὁ θεὸς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς διανοηθεὶς Οὐ προςθήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ· οὐ προςθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν καθὼς ἐποίησα. [22] πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς σπέρμα καὶ θερισμός, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσι.

IX.

Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. [2] καὶ ὁ τρόμος καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ἐπὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης· ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν δέδωκα. [3] καὶ πᾶν ἑρπετὸν ὅ ἐστι ζῶν ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. [4] πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε· [5] καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό· καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. [6] ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται, ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. [7] ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. [8] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ λέγων [9] Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς [10] καὶ πάσῃ ψυχῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ. [11] καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ οὐκέτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. [12] καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἥ ἐστι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰωνίους· [13] τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. [14] καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν ὀφθήσεται τὸ τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ, [15] καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐστιν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί· καὶ οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμόν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. [16] καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ ἀνὰ μέσον ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκὶ ἥ ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς. [17] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε Τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης ἧς διεθέμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πάσης σαρκὸς ἥ ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς. [18] ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νῶε οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ· Χὰμ δὲ ἦν πατὴρ Χαναάν. [19] τρεῖς οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Νῶε· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. [20] καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς, καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. [21] καὶ ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

*Ap. 13, 10.

---

20. θυσ. τω θεω· και ... om εις 21. ετι του καταρ... om αυτου
IX. 1. ηυλογησεν 2. υμων και ο φοβ. εσται ... γης και επι π. τ. ορνεα τ. ουρ... ** om επι ultim. 3. εδωκα 5. * εκζητησω· εκ χ. π. τ. θ. εκζ. α. 7. και πληθυνεσθε επι της γης pro κ. κατακυρ. αυτ. 9. om και ... εγω ιδου 10. * απ. των κτην. (?) ... om εστι 11. ουκ εσται ετι ... υδατ. του καταφθ. 14. τ. τοξ. μου εν 16. * οψ. αυτην sive αυτο του μν. (?) ... om και της γης . . μεσ. πασης ψυχ. 18. om δε ante ην 19. οι υιοι

22 [22] καὶ εἶδε Χάμ ὁ πατὴρ Χαναὰν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελϑὼν
23 ἀνήγγειλε τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. [23] καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεϑ τὸ
ἱμάτιον ἐπέϑεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύϑησαν ὀπισϑοφανῶς καὶ
συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν· καὶ τὸ πρόςωπον αὐτῶν ὀπισϑο-
24 φανῶς, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον. [24] ἐξένηψε δὲ Νῶε ἀπὸ
25 τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. [25] καὶ εἶπεν
26 Ἐπικατάρατος Χαναὰν παῖς· οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. [26] καὶ εἶπεν
Εὐλογητὸς κύριος ὁ ϑεὸς τοῦ Σήμ, καὶ ἔσται Χαναὰν παῖς οἰκέτης αὐτοῦ.
27 [27] πλατύναι ὁ ϑεὸς τῷ Ἰάφεϑ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ· καὶ
28 γενηϑήτω Χαναὰν παῖς αὐτοῦ. [28] ἔζησε δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη
29 τριακόσια πεντήκοντα. [29] καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἐννακόσια πεντή-
κοντα ἔτη, καὶ ἀπέϑανεν.

X.

Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σήμ, Χάμ, Ἰάφεϑ· καὶ ἐγεννήϑησαν
2 αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν. [2] υἱοὶ Ἰάφεϑ· Γαμὲρ καὶ Μαγὼγ καὶ Μαδοὶ
3 καὶ Ἰωύαν καὶ Ἐλισὰ καὶ Θοβὲλ καὶ Μοσὸχ καὶ Θείρας. [3] καὶ υἱοὶ Γαμέρ·
4 Ἀσχανὰζ καὶ Ῥιφὰϑ καὶ Θοργαμά. [4] καὶ υἱοὶ Ἰωύαν· Ἐλισὰ καὶ Θάρσεις,
5 Κήτιοι, Ῥόδιοι. [5] ἐκ τούτων ἀφωρίσϑησαν νῆσοι τῶν ἐϑνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν·
6 ἕκαστος κατὰ γλῶσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔϑνεσιν αὐτῶν. [6] υἱοὶ
7 δὲ Χάμ· Χοὺς καὶ Μεσραΐν, Φοὺδ καὶ Χαναάν. [7] υἱοὶ δὲ Χούς· Σαβὰ καὶ
Εὐιλὰ καὶ Σαβαϑὰ καὶ Ῥεγμὰ καὶ Σαβαϑακά. υἱοὶ δὲ Ῥεγμά· Σαβὰ καὶ Δα-
8 δάν. [8] Χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς.
9 [9] οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ ϑεοῦ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν Ὡς Νε-
10 βρὼδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου. [10] καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
11 Βαβυλὼν καὶ Ὀρὲχ καὶ Ἀρχὰδ καὶ Χαλάννη ἐν τῇ γῇ Σεναάρ. [11] ἐκ τῆς γῆς
ἐκείνης ἐξῆλϑεν Ἀσσούρ· καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Νινευὶ καὶ τὴν Ῥοωβὼϑ πόλιν καὶ
12 τὴν Χαλάχ [12] καὶ τὴν Δασή, ἀνὰ μέσον Νινευὶ καὶ ἀνὰ μέσον Χαλάχ· αὕτη ἡ
13 πόλις μεγάλη. [13] καὶ Μεσραΐν ἐγέννησε τοὺς Λουδιεὶμ καὶ τοὺς Νεφϑαλεὶμ καὶ
14 τοὺς Ἐνεμετιεὶμ καὶ τοὺς Λαβιεὶμ καὶ τοὺς Πατροσωνιεὶμ [14] καὶ τοὺς Χασμω-
15 νιείμ, ὅϑεν ἐξῆλϑε Φυλιστιείμ, καὶ τοὺς Γαφϑοριείμ. [15] Χαναὰν δὲ ἐγέννησε
16 τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον αὐτοῦ, [16] καὶ τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν
17 Ἀμορραῖον καὶ τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Εὐαῖον καὶ τὸν Ἀρουκαῖον [17] καὶ τὸν
18 Ἀσενναῖον καὶ τὸν Ἀράδιον καὶ τὸν Σαμαραῖον καὶ τὸν Ἀμαϑί. [18] καὶ μετὰ
19 τοῦτο διεσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν Χαναναίων· [19] καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν Χανα-
ναίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως ἐλϑεῖν εἰς Γεραρὰ καὶ Γαζάν, ἕως ἐλϑεῖν ἕως Σοδόμων
20 καὶ Γομόρρας, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωὶμ ἕως Δασά. [20] οὗτοι υἱοὶ Χὰμ ἐν ταῖς φυλαῖς
αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔϑνεσιν αὐτῶν.
21 [21] καὶ τῷ Σὴμ ἐγεννήϑη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἔβερ, ἀδελφῷ Ἰά-
22 φεϑ τοῦ μείζονος. [22] υἱοὶ Σήμ· Ἐλὰμ καὶ Ἀσσοὺρ καὶ Ἀρφαξὰδ καὶ Λοὺδ καὶ
23 Ἀρὰμ καὶ Καϊνᾶν. [23] καὶ υἱοὶ Ἀράμ· Οὖζ καὶ Οὖλ καὶ Γατὲρ καὶ Μοσόχ.
24 [24] καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν, καὶ Καϊνᾶν ἐγέννησε τὸν Σαλά, Σαλὰ
25 δὲ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ. [25] καὶ τῷ Ἔβερ ἐγεννήϑησαν δύο υἱοί· ὄνομα τῷ ἑνὶ
Φαλέγ, ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσϑη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐ-

23. επεϑηκαν ... οπιστοφανως ... αυτων οπισ - - φανες. 26. om οικετης
27. παις αυτων 28. τριακ. πεντηκ. ετη X. 1. εγενηϑησαν 2. μαδαι
3. ϑεργαμα 4. ϑαρσις 7. ρεγχμα bis ... σαβακαϑα 10. σεννααρ 11. νι-
νευη ... ροωβως ... και χαλαχ 12. δασεμ ... νινευη ... η μεγαλη 13. νεφ-
ϑαλιειμ ... αινεμετιειμ 14. οϑ. εξηλϑ. εκειϑεν ... χαφϑοριειμ 15. om αυτου
19. εγενοντο ... om των 21. εγενηϑη 22. αιλαμ ... ** και αραμων, omisso
και καιναν 23. ως pro ουζ ... γαϑερ 24. * om τον primum (?) ... καιναμ
bis 25. φαλεκ

τοῦ Ἰεκτάν. [26] Ἰεκτὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλμωδὰδ καὶ Σαλὲϑ καὶ τὸν Σαρμὼϑ 26
καὶ Ἰαρὰχ [27] καὶ Ὀδοῤῥὰ καὶ Αἰβὴλ καὶ Δεκλὰ [28] καὶ Εὐὰλ καὶ Ἀβιμαὲλ καὶ 27 28
Σαβὰ [29] καὶ Οὐφεὶρ καὶ Εὐειλὰ καὶ Ἰωβάβ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. [30] καὶ 29 30
ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἀπὸ Μασσῆ ἕως ἐλϑεῖν εἰς Σαφηρὰ ὄρος ἀνατολῶν.
[31] οὗτοι υἱοὶ Σὴμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις 31
αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔϑνεσιν αὐτῶν. [32] αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε κατὰ γενέσεις 32
αὐτῶν, κατὰ ἔϑνη αὐτῶν· ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐϑνῶν ἐπὶ τῆς
γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

XI.

Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἕν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι. [2] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κι- 2
νῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν εὗρον πεδίον ἐν γῇ Σενααρ καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ.
[3] καὶ εἶπεν ἄνϑρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ Δεῦτε πλινϑεύσωμεν πλίνϑους καὶ ὀπτή- 3
σωμεν αὐτὰς πυρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνϑος εἰς λίϑον, καὶ ἄσφαλτος ἦν
αὐτοῖς ὁ πηλός. [4] καὶ εἶπαν Δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ 4
ἔσται ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τοῦ δια-
σπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ προςώπου πάσης τῆς γῆς. [5] καὶ κατέβη κύριος ἰδεῖν τὴν 5
πόλιν καὶ τὸν πύργον ὃν ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνϑρώπων. [6] καὶ εἶπε κύριος 6
Ἰδοὺ γένος ἓν καὶ χεῖλος ἓν πάντων· καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι, καὶ νῦν οὐκ
ἐκλείψει ἀπ' αὐτῶν πάντα ὅσα ἂν ἐπιϑῶνται ποιεῖν. [7] δεῦτε καὶ καταβάντες συγ- 7
χέωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ
πλησίον. [8] καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖϑεν ἐπὶ πρόςωπον πάσης τῆς γῆς, 8
καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον. [9] διὰ τοῦτο ἐκλήϑη τὸ 9
ὄνομα αὐτῆς Σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεε κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς, καὶ
ἐκεῖϑεν διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐπὶ πρόςωπον πάσης τῆς γῆς. [10] καὶ αὗται αἱ 10
γενέσεις Σήμ. καὶ ἦν Σὴμ υἱὸς ἑκατὸν ἐτῶν ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξάδ, δευτέ-
ρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμόν. [11] καὶ ἔζησε Σὴμ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν 11
Ἀρφαξὰδ ἔτη πεντακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε.
[12] καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. 12
[13] καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν ἔτη τετρακόσια, 13
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑκατὸν καὶ
τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Σαλά. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐ-
τὸν τὸν Σαλὰ ἔτη τριακόσια τριάκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ
ἀπέϑανε. [14] καὶ ἔζησε Σαλὰ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ. 14
[15] καὶ ἔζησε Σαλὰ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἔβερ τριακόσια τριάκοντα ἔτη, 15
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. [16] καὶ ἔζησεν Ἔβερ ἑκατὸν 16
τριακοντατέσσαρα ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Φαλέγ. [17] καὶ ἔζησεν Ἔβερ μετὰ τὸ 17
γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Φαλὲγ ἔτη διακόσια ἑβδομήκοντα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ
ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. [18] καὶ ἔζησε Φαλὲγ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη καὶ 18
ἐγέννησε τὸν Ῥαγαῦ. [19] καὶ ἔζησε Φαλὲγ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ῥαγαῦ 19
ἐννέα καὶ διακόσια ἔτη, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. [20] καὶ 20
ἔζησε Ῥαγαῦ ἑκατὸν τριάκοντα καὶ δύο ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Σερούχ. [21] καὶ 21
ἔζησε Ῥαγαῦ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σεροὺχ διακόσια ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐγέν-
νησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. [22] καὶ ἔζησε Σεροὺχ ἑκατὸν τριάκοντα 22

---

26. ελμωδ. κ. τον σαλεφ ... ** ασαρμωϑ **27.** ιαραδ ... αιζηλ **28.** om και ευαλ ... αβιμεηλ κ. σαβευ **30.** μασσηε ... σωφηρα **31.** ουτ. οι υιοι σηϑ **32.** κατ. τα εϑνη **XI. 2.** σενναααρ **3.** om αυτου **4.** ου η κεφ. εστ. ... ποιησομεν εαυτων ... om ημ. **6.** εκλ. εξ ... επιϑ. ποιησαι **7.** εκ. αυτ. **9.** το ονομ. αυτου ... αυτ. κυριος ο ϑεος επι **10.** om και ην ... ετων εκατον **11.** πενταкοσ. ετη **13.** ad τετρακοσια add τριακοντα ... εκατον τριακ. ετη **16.** τεσσερα ... φαλεκ **17.** φαλεκ ... ετη τριακοσια εβδ. **18.** φαλεκ ... εκατον τριακοντ. ετη **19.** φαλεκ ... διακοσ. ενν. **20.** εκατ. τριακ. δυο

23 ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ναχώρ. 23 καὶ ἔζησε Σερούχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν
24 Ναχὼρ ἔτη διακόσια, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. 24 καὶ
25 ἔζησε Ναχὼρ ἔτη ἑκατὸν ἑβδομηκονταεννέα καὶ ἐγέννησε τὸν Θάῤῥα. 25 καὶ
ἔζησε Ναχὼρ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Θάῤῥα ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιπέντε, καὶ
26 ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ ϑυγατέρας, καὶ ἀπέϑανε. 26 καὶ ἔζησε Θάῤῥα ἑβδομήκοντα
27 ἔτη καὶ ἐγέννησε τὸν Ἅβραμ καὶ τὸν Ναχὼρ καὶ τὸν Ἀῤῥάν. 27 αὗται δὲ αἱ
γενέσεις Θάῤῥα· Θάῤῥα ἐγέννησε τὸν Ἅβραμ καὶ τὸν Ναχὼρ καὶ τὸν Ἀῤῥάν,
28 καὶ Ἀῤῥὰν ἐγέννησε τὸν Λώτ. 28 καὶ ἀπέϑανεν Ἀῤῥὰν ἐνώπιον Θάῤῥα τοῦ πα-
29 τρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ᾗ ἐγεννήϑη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων. 29 καὶ ἔλαβον
Ἅβραμ καὶ Ναχὼρ ἑαυτοῖς γυναῖκας· ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἅβραμ Σάρα, καὶ
ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχὼρ Μελχά, ϑυγάτηρ Ἀῤῥάν, καὶ πατὴρ Μελχὰ καὶ πατὴρ
30 Ἰεσχά. 30 καὶ ἦν Σάρα στεῖρα καὶ οὐκ ἐτεκνοποίει. 31 καὶ ἔλαβε Θάῤῥα τὸν
31 Ἅβραμ υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὸν Λὼτ υἱὸν Ἀῤῥάν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν Σά-
ραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖκα Ἅβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ
τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων πορευϑῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ ἦλϑον ἕως Χαῤῥάν,
32 καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. 32 καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Θάῤῥα ἐν γῇ Χαῤῥὰν δια-
κόσια πέντε ἔτη. καὶ ἀπέϑανε Θάῤῥα ἐν Χαῤῥάν.

XII.

Καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἅβραμ Ἔξελϑε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας Act. 7, 3.
σου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν σοι δείξω.
2 2 καὶ ποιήσω σε εἰς ἔϑνος μέγα καὶ εὐλογήσω σε καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου,
3 καὶ ἔσῃ εὐλογημένος· 3 καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμέ-
νους σε καταράσομαι, καὶ ἐνευλογηϑήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ga. 3, 8. Act. 3, 25.
4 4 καὶ ἐπορεύϑη Ἅβραμ καϑάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος, καὶ ᾤχετο μετ' αὐτοῦ *He. 11. 8.
5 Λώτ· Ἅβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε ὅτε ἐξῆλϑεν ἐκ Χαῤῥάν. 5 καὶ ἔλα-
βεν Ἅβραμ Σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὸν Λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ὅσα ἐκτήσαντο καὶ πᾶσαν ψυχὴν ἣν ἐκτήσαντο
6 ἐκ Χαῤῥάν, καὶ ἐξήλϑοσαν πορευϑῆναι εἰς γῆν Χαναάν. 6 καὶ διώδευσεν Ἅβραμ *Act. 7, 4.
τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχέμ, ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλήν·
7 οἱ δὲ Χαναναῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν. 7 καὶ ὤφϑη κύριος τῷ Ἅβραμ καὶ *He. 11. 9.
εἶπεν αὐτῷ Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ
8 Ἅβραμ ϑυσιαστήριον κυρίῳ τῷ ὀφϑέντι αὐτῷ. 8 καὶ ἀπέστη ἐκεῖϑεν εἰς τὸ ὄρος
κατὰ ἀνατολὰς Βαιϑήλ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν Βαιϑὴλ κατὰ
ϑάλασσαν καὶ Ἀγγαὶ κατὰ ἀνατολάς· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ϑυσιαστήριον τῷ
9 κυρίῳ καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου. 9 καὶ ἀπῆρεν Ἅβραμ καὶ πορευ-
10 ϑεὶς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 10 καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ κατέβη
11 Ἅβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆσαι ἐκεῖ, ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. 11 ἐγέ-
νετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν Ἅβραμ εἰςελϑεῖν εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Ἅβραμ Σάρᾳ τῇ
12 γυναικί Γινώσκω ἐγὼ ὅτι γυνὴ εὐπρόςωπος εἶ· 12 ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδωσί σε οἱ
Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστιν αὐτή, καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περι-
13 ποιήσονται. 13 εἰπὸν οὖν ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμί, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται διὰ σὲ
14 καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκεν σοῦ. 14 ἐγένετο δὲ ἡνίκα εἰςῆλϑεν Ἅβραμ εἰς

---

24. om εκατον ... ϑαρα 25. ϑαρα ... εκατ. εικοσιεννεα 26. ϑαρα
27. ** ϑαρα bis (* ϑαρρα) ... ϑαρ. δε εγενν. 28. αρρα ενωπ. ϑαρρα ...
εγενηϑη 31. ϑαρα ... τ. αβρ. τον υι. α... om αβραμ post γυναικα ... εις
την γην ... ηλϑεν 32. om πασαι ... ϑαρα bis ... om γη XII. 1. om κ. δευ.
2. εση ευλογητος 3. ευλογηϑησονται 5. την σαρα γυναικ. αυτ. 5. post
χαναααν add και ηλϑον εις γην χαναααν 6. om την γην prius 8. κατ ανα-
τολας bis ... * in fine add τω οφϑεντι αυτω sive simile quid (?) 11. τ.
γυναικ. αυτου

Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα· [15] καὶ 15
ἴδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραὼ καὶ ἐπῄνεσαν αὐτὴν πρὸς Φαραὼ καὶ εἰςήγαγον
αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. [16] καὶ τῷ Ἄβραμ εὖ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν, καὶ ἐγέ- 16
νοντο αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχοι καὶ ὄνοι καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι καὶ ἡμίονοι
καὶ κάμηλοι. [17] καὶ ἤτασεν ὁ θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς 17
καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ περὶ Σάρας τῆς γυναικὸς Ἄβραμ. [18] καλέσας δὲ Φαραὼ τὸν 18
Ἄβραμ εἶπεν Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ὅτι γυνή σού ἐστιν;
[19] ἵνα τί εἶπας ὅτι ἀδελφή μού ἐστιν; καὶ ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ γυναῖκα. καὶ 19
νῦν ἰδοὺ ἡ γυνή σου ἐναντί σου, λαβὼν ἀπότρεχε. [20] καὶ ἐνετείλατο Φαραὼ ἀν- 20
δράσι περὶ Ἄβραμ συμπροπέμψαι αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ πάντα ὅσα
ἦν αὐτῷ.

XIII.

Ἀνέβη δὲ Ἄβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ αὐ-
τοῦ καὶ Λὼτ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. [2] Ἄβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτή- 2
νεσι καὶ ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ. [3] καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον ἕως 3
Βαιθήλ, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἦν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀνὰ μέσον Βαιθὴλ
καὶ ἀνὰ μέσον Ἀγγαί, [4] εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαστηρίου οὗ ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν 4
ἀρχήν· καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ Ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. [5] καὶ Λὼτ τῷ συμ- 5
πορευομένῳ μετὰ Ἄβραμ ἦν πρόβατα καὶ βόες καὶ σκηναί. [6] καὶ οὐκ ἐχώρει 6
αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα, ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά· καὶ οὐκ ἐχώρει
αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα. [7] καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν 7
κτηνῶν τοῦ Ἄβραμ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ Λώτ· οἱ δὲ
Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν. [8] εἶπε δὲ Ἄβραμ τῷ Λὼτ 8
Μὴ ἔστω μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων μοῦ καὶ
ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σοῦ, ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοί ἐσμεν ἡμεῖς. [9] οὐχ ἰδοὺ 9
πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σού ἐστι; διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ. εἰ σὺ εἰς ἀριστερά, ἐγὼ
εἰς δεξιά· εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς ἀριστερά. [10] καὶ ἐπάρας Λὼτ τοὺς ὀφθαλ- 10
μοὺς αὐτοῦ ἐπεῖδε πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα ἦν ποτιζομένη
πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρα ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ
καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς Ζόγορα. [11] καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Λὼτ 11
πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἀπῆρε Λὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν· καὶ διε-
χωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [12] Ἄβραμ δὲ κατῴκησεν ἐν γῇ 12
Χαναάν· Λὼτ δὲ κατῴκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων καὶ ἐσκήνωσεν ἐν Σοδό-
μοις. [13] οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ 13
θεοῦ σφόδρα. [14] ὁ δὲ θεὸς εἶπε τῷ Ἄβραμ μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Λὼτ ἀπ' 14
αὐτοῦ Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ νῦν σὺ εἶ πρὸς
βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν· [15] ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν ἣν σὺ ὁρᾷς, 15
σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος. [16] καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου 16
ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς· εἰ δύναταί τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ
σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται. [17] ἀναστὰς διόδευσον τὴν γῆν εἴς τε τὸ μῆκος 17
αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος· ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν
αἰῶνα. [18] καὶ ἀποσκηνώσας Ἄβραμ ἐλθὼν κατῴκησε παρὰ τὴν δρῦν τὴν Μαμ- 18
βρῆ, ἣ ἦν ἐν Χεβρώμ· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

---

15. εισηγ. αυτ. προς φαραω 16. om και ante παιδες et ante ημιονοι
19. εμαυτ. εις γυναικα ... εναντιον σου 20. συνπροπεμψαι ... οσα ην αυτω
και λωτ μετ αυτου XIII. 4. σκηνην pro αρχην ... το ονομα κυριου
5. κτηνη pro σκηναι 6. πολλα· κ. ουκ εδυναντο κατοικειν αμα 8. τ.
ποιμ. σου κ. α. μ. τ. ποιμ. μου ... ημεις εσμεν 9. και ιδου ... om εστι ...
* om δε 12. ενσκηνωσεν 15. εως του αιωνος 16. αριθμηθησεται 18. μαμ-
βρην ... χεβρων ... om τω

XIV.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρφὰλ βασιλέως Σενναὰρ καὶ Ἀριὼχ βασιλέως Ἐλλασάρ, Χοδολλογομὸρ βασιλεὺς Ἐλὰμ καὶ Θαργὰλ βασιλεὺς ἐθνῶν
2 [2] ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων καὶ μετὰ Βαρσὰ βασιλέως Γομόῤῥας καὶ μετὰ Σενναὰρ βασιλέως Ἀδαμὰ καὶ μετὰ Συμοβὸρ βασιλέως Σε-
3 βωεὶμ καὶ βασιλέως Βαλάκ· αὕτη ἐστὶ Σηγώρ. [3] πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ
4 τὴν φάραγγα τὴν ἁλυκήν· αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν. [4] δώδεκα ἔτη αὐτοὶ
5 ἐδούλευσαν τῷ Χοδολλογομόρ, τῷ δὲ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέστησαν. [5] ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθε Χοδολλογομὸρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ἀσταρὼθ καὶ Καρναΐν, καὶ ἔθνη ἰσχυρὰ ἅμα
6 αὐτοῖς, καὶ τοὺς Ὀμμαίους τοὺς ἐν Σαυῇ τῇ πόλει, [6] καὶ τοὺς Χοῤῥαίους τοὺς
7 ἐν τοῖς ὄρεσι Σηεὶρ ἕως τῆς τερεβίνθου τῆς Φαράν, ἥ ἐστιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. [7] καὶ ἀναστρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως, αὕτη ἐστὶ Κάδης, καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλὴκ καὶ τοὺς Ἀμοῤῥαίους τοὺς κατοικοῦντας
8 ἐν Ἀσασονθαμάρ. [8] ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων καὶ βασιλεὺς Γομόῤῥας καὶ βασιλεὺς Ἀδαμὰ καὶ βασιλεὺς Σεβωεὶμ καὶ βασιλεὺς Βαλάκ, αὕτη ἐστὶ Σηγώρ,
9 καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἁλυκῇ [9] πρὸς Χοδολλογομὸρ βασιλέα Ἐλὰμ καὶ Θαργὰλ βασιλέα ἐθνῶν καὶ Ἀμαρφὰλ βασιλέα Σενναὰρ
10 καὶ Ἀριὼχ βασιλέα Ἐλλασάρ, οἱ τέσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. [10] ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἁλυκὴ φρέατα ἀσφάλτου. ἔφυγε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων καὶ βασιλεὺς Γομόῤῥας, καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ· οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὴν ὀρεινὴν ἔφυγον.
11 [11] ἔλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδόμων καὶ Γομόῤῥας καὶ πάντα τὰ βρώ-
12 ματα αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον. [12] ἔλαβον δὲ καὶ τὸν Λὼτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Ἅβραμ καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπῴχοντο· ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδόμοις.
13 [13] παραγενόμενος δὲ τῶν ἀνασωθέντων τις ἀπήγγειλεν Ἅβραμ τῷ περάτῃ· αὐτὸς δὲ κατῴκει παρὰ τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ Ἀμοῤῥαίου τοῦ ἀδελφοῦ Ἐσχὼλ καὶ
14 τοῦ ἀδελφοῦ Αὐνάν, οἳ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἅβραμ. [14] ἀκούσας δὲ Ἅβραμ ὅτι ᾐχμαλώτευται Λὼτ ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ, ἠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ,
15 τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Δάν. [15] καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ
16 κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως Χοβά, ἥ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ Δαμασκοῦ. [16] καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων· καὶ Λὼτ τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοῦ ἀπέστρεψε καὶ
17 πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν. [17] ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων εἰς συνάντησιν αὐτῷ, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομὸρ καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Σαβύ·
18 τοῦτο ἦν τὸ πεδίον τῶν βασιλέων. [18] καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλὴμ ἐξήνεγκε *He.7,1.
19 ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου. [19] καὶ εὐλόγησε τὸν Ἅβραμ καὶ εἶπεν Εὐλογημένος Ἅβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρα-
20 νὸν καὶ τὴν γῆν· [20] καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς
21 σου ὑποχειρίους σοι. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἅβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων. [21] εἶπε δὲ He.7,2. βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἅβραμ Δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ.
22 [22] εἶπε δὲ Ἅβραμ πρὸς τὸν βασιλέα Σοδόμων Ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς κύριον

XIV. 1. σενναααρ αριωχ βασιλευς σελλασαρ και ο χοδολλ... αιλαμ κ. θαλγα βασ. 2. και σενναααρ βασ. αδ. και συμ. (** συμοβορ ... * ?) β. σεβ. κ. μετα βασ. β. 4. om αυτοι ... εδουλευον 5. οι β. οι μετ ... om και ante χαρναϊν ... κ. τ. σομαιους 6. τερεμινθου 7. ηλθοσαν ... ασασανθαμαρ 9. αιλαμ ... θαλγαλ ... om και ante αριωχ ... οι τεσσ. ουτοι βασ. 11. ελαβεν 12. τον λωτ υιον 13. εν τη δρυι τ. μ. ο αμορις του ... συνομοται 14. ηχμαλωτευθη λ. ο αδελφος α... inde ab και κατ- - usque βασιλεων v. 17. periit. 17. τ. κοιλ. την σαυην ... το πεδ. βασιλ... ** βασιλεως 19. ηυλογησεν 20. om αβραμ ante δεκατην 22. προς βασιλεα ... om κυριον

τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, [23] εἰ ἀπὸ σπαρτίου 23
ἕως σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν· ἵνα μὴ εἴπῃς ὅτι
ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἄβραμ. [24] πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι καὶ τῆς μερίδος τῶν 24
ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ, Ἐσχώλ, Αὐνάν, Μαμβρῆ· οὗτοι λή-
ψονται μερίδα.

XV.

Μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἄβραμ ἐν ὁράματι
λέγων Μὴ φοβοῦ, Ἄβραμ· ἐγὼ ὑπερασπίζω σου· ὁ μισθός σου πολὺς ἔσται
σφόδρα. [2] λέγει δὲ Ἄβραμ Δέσποτα κύριε, τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι 2
ἄτεκνος· ὁ δὲ υἱὸς Μασὲκ τῆς οἰκογενοῦς μου, οὗτος Δαμασκὸς Ἑλιέζερ. [3] καὶ 3
εἶπεν Ἄβραμ Ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονο-
μήσει με. [4] καὶ εὐθὺς φωνὴ κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὐ κληρονομή- 4
σει σε οὗτος· ἀλλ' ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. [5] ἐξήγαγε δὲ 5
Ro.4,18. αὐτὸν ἔξω καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀρίθμησον τοὺς
ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.
Ro. 4, 3. Ja. 2,23. [6] καὶ ἐπίστευσεν Ἄβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. [7] εἶπε δὲ 6 7
Ga. 3, 6. πρὸς αὐτὸν Ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ χώρας Χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι
τὴν γῆν ταύτην κληρονομῆσαι. [8] εἶπε δέ Δέσποτα κύριε, κατὰ τί γνώσομαι ὅτι 8
κληρονομήσω αὐτήν; [9] εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν καὶ αἶγα 9
τριετίζουσαν καὶ κριὸν τριετίζοντα καὶ τρυγόνα καὶ περιστεράν. [10] ἔλαβε δὲ 10
αὐτῷ πάντα ταῦτα, καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλ-
λήλοις· τὰ δὲ ὄρνεα οὐ διεῖλε. [11] κατέβη δὲ ὄρνεα ἐπὶ τὰ σώματα, ἐπὶ τὰ διχο- 11
τομήματα αὐτῶν· καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἄβραμ. [12] περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς ἔκ- 12
στασις ἐπέπεσε τῷ Ἄβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ·
Act.7,6. [13] καὶ ἐῤῥέθη πρὸς Ἄβραμ Γινώσκων γνώσῃ ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου 13
ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς καὶ κακώσουσιν αὐτοὺς καὶ ταπεινώ-
Act.7,7. σουσιν αὐτοὺς τετρακόσια ἔτη. [14] τὸ δὲ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ· 14
μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. [15] σὺ δὲ ἀπελεύσῃ 15
πρὸς τοὺς πατέρας σου ἐν εἰρήνῃ, τραφεὶς ἐν γήρᾳ καλῷ. [16] τετάρτῃ δὲ γενεᾷ 16
ἀποστραφήσονται ὧδε· οὔπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμοῤῥαίων
ἕως τοῦ νῦν. [17] ἐπεὶ δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμάς, φλὸξ ἐγένετο· καὶ ἰδοὺ 17
κλίβανος καπνιζόμενος καὶ λαμπάδες πυρός, αἳ διῆλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτο-
μημάτων τούτων. [18] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο κύριος τῷ Ἄβραμ διαθήκην 18
λέγων Τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως
τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου· [19] τοὺς Κεναίους καὶ τοὺς Κενεζαίους καὶ 19
τοὺς Κεδμωναίους [20] καὶ τοὺς Χετταίους καὶ τοὺς Φερεζαίους καὶ τοὺς Ῥαφαεὶν 20
καὶ τοὺς Ἀμοῤῥαίους καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Εὐαίους καὶ τοὺς Γεργε-
σαίους καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

XVI.

Σάρα δὲ ἡ γυνὴ Ἄβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ· ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία
ᾗ ὄνομα Ἄγαρ. [2] εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ Ἰδοὺ συνέκλεισέ με κύριος τοῦ μὴ 2
τίκτειν· εἴσελθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς.
ὑπήκουσε δὲ Ἄβραμ τῆς φωνῆς Σάρας. [3] καὶ λαβοῦσα Σάρα ἡ γυνὴ Ἄβραμ 3
Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Ἄβραμ

---

23. σφαιρωτηρος ... λημψομαι 24. εισχωλ ... λημψονται XV. 1. inde a σου πο-- periit usque v. 6. και επιστευσεν 7. ειπ. δε αυτω 11. om επι post σωματα 13. αβραν ... ιδια, και κακωσουσιν αυτο και δουλωσουσιν αυτους κ. ταπ. α. 15. μετ ειρηνης ... εν γηρει Vv. 16. 17. 18. 19. periere. XVI. 2. * om ουν (?) ... ινα τεκνοποιησεις εξ .. τ. φωνης αυτης

4 ἐν γῇ Χαναάν, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἄβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. [4] καὶ εἰςῆλθε πρὸς Ἄγαρ καὶ συνέλαβε· καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, καὶ ἠτιμάσθη 5 ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. [5] εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἄβραμ Ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ· ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου· ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, 6 ἠτιμάσθην ἐναντίον αὐτῆς. κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. [6] εἶπε δὲ Ἄβραμ πρὸς Σάραν Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσί σου· χρῶ αὐτῇ ὡς ἄν σοι ἀρεστὸν ᾖ. καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν Σάρα, καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προςώπου αὐτῆς. 7 [7] εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπὶ τῆς 8 πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σούρ. [8] καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἄγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχῃ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν Ἀπὸ προςώπου Σάρας τῆς κυρίας 9 μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. [9] εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἀποστράφηθι πρὸς τὴν 10 κυρίαν σου καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. [10] καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ 11 πλήθους. [11] καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ, ὅτι ἐπήκουσε κύριος τῇ ταπεινώσει 12 σου. [12] οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν, καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοι-13 κήσει. [13] καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν Σὺ ὁ θεὸς ὁ 14 ἐπιδών με· ὅτι εἶπε Καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὀφθέντα μοι. [14] ἕνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ Φρέαρ οὗ ἐνώπιον εἶδον· ἰδοὺ ἀνὰ μέσον Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον 15 Βαράδ. [15] καὶ ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Ἄβραμ τὸ ὄνομα τοῦ 16 υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἄγαρ, Ἰσμαήλ. [16] Ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκονταὲξ ἡνίκα ἔτεκεν Ἄγαρ τῷ Ἄβραμ τὸν Ἰσμαήλ.

XVII.

Ἐγένετο δὲ Ἄβραμ ἐτῶν ἐνενηκονταεννέα, καὶ ὤφθη κύριος τῷ Ἄβραμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου· εὐαρέστει ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμ-2 πτος· [2] καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ 3 πληθυνῶ σε σφόδρα. [3] καὶ ἔπεσεν Ἄβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν 4 αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων [4] Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ· καὶ ἔσῃ πατὴρ 5 πλήθους ἐθνῶν. [5] καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἄβραμ, ἀλλ' ἔσται τὸ 6 ὄνομά σου Ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε. [6] καὶ αὐξανῶ σε 7 σφόδρα σφόδρα, καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. [7] καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον εἶναι σοῦ θεὸς καὶ τοῦ σπέρμα-8 τός σου μετὰ σέ. [8] καὶ δώσω σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ τὴν γῆν ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναὰν εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς 9 θεόν. [9] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ Σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ 10 καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. [10] καὶ αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διατηρήσεις ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ 11 σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. [11] καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ 12 μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. [12] καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· καὶ οἰκογενὴς καὶ ὁ ἀργυρώνητος ἀπὸ παντὸς 13 υἱοῦ ἀλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου, [13] περιτομῇ περιτμηθήσεται, ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου καὶ ὁ ἀργυρώνητος. καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου

Ro. 4, 17. *Lc. 1, 55. *Act. 7, 8. *Ro. 4. 11.

---

3. και εδωκεν 6. εναντιον σ. pro ε. τ. χερσι σ. ... desunt seqq. usque και ειπεν v. 10. 10. αριθμησεται απο 13. εκαλ. αγαρ το ... εφιδων 16. ογδοηκονταεξ ετων ... τον ισμ. τω αβρ. XVII. 1. εναντιον εμου 5. α. εστ. αβρααμ τ. ον. σου 6. om σφοδρα alterum 7. μου ανα μεσον εμου και α. μεσ. σου και ... εις γενεας 8. εσομ. αυτ. θεος (**) 11. εν σημειω 12. υμων· ο οικογενης της οικιας σου

ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. [14] καὶ ἀπερίτμητος ἄρσην, ὃς οὐ 14
περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς· ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε. [15] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ Σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα 15
αὐτῆς Σάρα, Σάῤῥα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς· [16] εὐλογήσω δὲ αὐτήν, καὶ δώσω 16
σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον. καὶ εὐλογήσω αὐτό, καὶ ἔσται εἰς ἔθνη, καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται. [17] καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐγέλασε 17
καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ λέγων, εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γενήσεται υἱός, καὶ εἰ ἡ Σάῤῥα ἐνενήκοντα ἐτῶν τέξεται. [18] εἶπε δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεόν Ἰσμαὴλ 18
οὗτος ζήτω ἐναντίον σου. [19] εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ Ναί· ἰδοὺ Σάῤῥα ἡ 19
γυνή σου τέξεταί σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ· καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ θεὸς καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. [20] περὶ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκα αὐτόν, καὶ αὐξανῶ αὐτὸν καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα· δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα. [21] τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς 20 21
Ἰσαάκ, ὃν τέξεταί σοι Σάῤῥα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ.
[22] συνετέλεσε δὲ λαλῶν πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ Ἀβραάμ. [23] καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραάμ, 22 23
καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός. [24] Ἀβραὰμ δὲ ἐνενηκονταεννέα ἦν ἐτῶν ἡνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ· [25] Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦν ἐτῶν δεκατριῶν ἡνίκα περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. [26] ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη Ἀβραὰμ καὶ Ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ [27] καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν. 24 25 26 27

XVIII.

Ὤφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. [2] ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ 2
εἶδε, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἱστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ. καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν [3] καὶ εἶπε Κύριε, εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν 3
παῖδά σου. [4] ληφθήτω δὴ ὕδωρ καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον. [5] καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε· καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν οὗ ἕνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπεν Οὕτω ποίησον καθὼς εἴρηκας. [6] καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν 4 5 6
πρὸς Σάῤῥαν καὶ εἶπεν αὐτῇ Σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως καὶ ποίησον ἐγκρυφίας. [7] καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβεν ἁπαλὸν 7
μοσχάριον καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό.
[8] ἔλαβε δὲ βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον· αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. [9] εἶπε δὲ πρὸς 8 9
αὐτόν Ποῦ Σάῤῥα ἡ γυνή σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. [10] εἶπε 10
Ro. 9, 9. δέ Ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἕξει υἱὸν Σάῤῥα ἡ γυνή σου. Σάῤῥα δὲ ἤκουσε πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς οὖσα ὄπισθεν

---

14. εξολεθρευθησεται 15. ειπεν δε ... σαρα αλλα σαρρα 16. αυτον pro αυτο 17. ε. προσωπον και ... ει σαρρα ε. ε. γενησεται 19. ο θεος τω αβρ... om ειναι αυτ. θεος 20. και (omisso ιδου) ευλογησα 23. τ. υιον αυτου 24. δε ην ενεν. ετ. ην. περιετεμεν 25. ετ. δεκατρ. ηνικα περιετμηθη 26. om δε 27. om αυτου post οικογενεις ... εθνων περιετεμεν αυτους XVIII. 4. λημφθητω ... νιψατω 5. λημψομαι ... ου ειν εκεν ... ουτως 7. ελαβον μοσχ. απαλον και καλ. 8. εφαγοσαν

11 αὐτοῦ. [11] Ἀβραὰμ δὲ καὶ Σάῤῥα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν· ἐξέλιπε δὲ
12 τῇ Σάῤῥᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. [12] ἐγέλασε δὲ Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Οὔπω
13 μέν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. [13] καὶ εἶπε κύριος *1 Pe.3, 6.
πρὸς Ἀβραάμ Τί ὅτι ἐγέλασε Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα Ἆρά γε ἀληθῶς τέξομαι;
14 ἐγὼ δὲ γεγήρακα· [14] μὴ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον
15 ἀναστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ ἔσται τῇ Σάῤῥᾳ υἱός. [15] ἠρνήσατο δὲ Σάῤῥα
λέγουσα Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν αὐτῇ Οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας.
16 [16] ἐξαναστάντες δὲ ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ
17 Γομόῤῥας· Ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμπροπέμπων αὐτούς. [17] ὁ δὲ
κύριος εἶπεν Οὐ μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραὰμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ.
18 [18] Ἀβραὰμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολύ, καὶ ἐνευλογηθήσονται
19 ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. [19] ᾔδειν γὰρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν, καὶ φυλάξουσι τὰς ὁδοὺς κυρίου ποιεῖν δικαιοσύνην
καὶ κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβραὰμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.
20 [20] εἶπε δὲ κύριος Κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γομόῤῥας πεπλήθυνται πρὸς μέ, καὶ αἱ
21 ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα. [21] καταβὰς οὖν ὄψομαι εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν
22 αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρός με συντελοῦνται· εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. [22] καὶ ἀπο-
στρέψαντες ἐκεῖθεν οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς Σόδομα· Ἀβραὰμ δὲ ἔτι ἦν ἑστηκὼς
23 ἐναντίον κυρίου. [23] καὶ ἐγγίσας Ἀβραὰμ εἶπε Μὴ συναπολέσῃς δίκαιον μετὰ
24 ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· [24] ἐὰν ὦσι πεντήκοντα δίκαιοι ἐν
τῇ πόλει, ἀπολεῖς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα
25 δικαίων, ἐὰν ὦσιν ἐν αὐτῇ; [25] μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο τοῦ
ἀποκτεῖναι δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· μηδαμῶς.
26 ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν; [26] εἶπε δὲ κύριος Ἐὰν ὦσιν ἐν
Σοδόμοις πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν καὶ πάντα τὸν
27 τόπον δι' αὐτούς. [27] καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραὰμ εἶπε Νῦν ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς
28 τὸν κύριόν μου, ἐγὼ δέ εἰμι γῆ καὶ σποδός· [28] ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντή-
κοντα δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολεῖς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πό-
29 λιν; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρακονταπέντε. [29] καὶ προς-
έθηκεν ἔτι λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα;
30 καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. [30] καὶ εἶπε Μή τι, κύριε,
ἐὰν λαλήσω· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνε-
31 κεν τῶν τριάκοντα. [31] καὶ εἶπεν Ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον, ἐὰν δὲ
32 εὑρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἐὰν εὕρω ἐκεῖ εἴκοσι. [32] καὶ
εἶπε Μή τι, κύριε, ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ· ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ
33 εἶπεν Οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα. [33] ἀπῆλθε δὲ ὁ κύριος ὡς ἐπαύσατο λα-
λῶν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

XIX.

Ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα ἑσπέρας· Λὼτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν *2 Pe.2, 6 sqq. *Jud.7.
πύλην Σοδόμων. ἰδὼν δὲ Λὼτ ἐξανέστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησε
2 τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν [2] καὶ εἶπεν Ἰδού, κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ
παιδὸς ὑμῶν καὶ καταλύσατε, καὶ νίψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες
ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. καὶ εἶπαν Οὐχί, ἀλλ' ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσο-

---

11. εξελειπεν δε σαρρα γεινεσθ. τ. γυναικια 13. om τι 14. αδυνατει 15. om αυτη 16 συνπροπεμπων 17. om ου 18. γεινομενος 19. μεθ εαυτον ... ελαλησεν επ αυτον 20. om προς με 22. om ετι 24. πεντ. εν τ. π. δικαιοι ... om παντα 26. εαν ευρω εν σοδ. πεντ. δικαιους ... om ολην τ. πολ. και 27. om μου 28. οι πεντ. δικ. πεντε, απολεις ... οτι ου μη ... τεσσεραχονταπ. 29. τεσσεραχοντα bis 30. απολεσω εαν ευρεθωσιν εκει τριαχοντα 31. απολεσω ενεκεν των εικοσι 33. δε κυριος XIX. 1. ανεστη 2. προς τον οικον ... νιψατε ... ειπαν δε ... αλλ η εν

μεν. [3] καὶ κατεβιάσατο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν. καὶ εἰςῆλθον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον καὶ ἀζύμους ἔπεψεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. [4] πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι δὲ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ Σοδομῖται περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. [5] καὶ ἐξεκαλοῦντο τὸν Λὼτ καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν Ποῦ εἰσιν οἱ ἄνδρες οἱ εἰςελθόντες πρὸς σὲ τὴν νύκτα; ἐξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. [6] ἐξῆλθε δὲ Λὼτ πρὸς αὐτοὺς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προςέῳξεν ὀπίσω αὐτοῦ. [7] εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς Μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσησθε. [8] εἰσὶ δέ μοι δύο θυγατέρες, αἳ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα· ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρᾶσθε αὐταῖς καθὰ ἂν ἀρέσκῃ ὑμῖν· μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἄδικον, οὗ εἵνεκεν εἰςῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου. [9] εἶπαν δὲ αὐτῷ Ἀπόστα ἐκεῖ· εἰςῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν σὲ κακώσωμεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Λὼτ σφόδρα, καὶ ἤγγισαν συντρίψαι τὴν θύραν. [10] ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰςεσπάσαντο τὸν Λὼτ πρὸς ἑαυτοὺς εἰς τὸν οἶκον, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν· [11] τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου ἐπάταξαν ἐν ἀορασίᾳ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν. [12] εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν Λὼτ Εἰσί σοι ὧδε γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυγατέρες, ἢ εἴ τίς σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου· [13] ὅτι ἡμεῖς ἀπόλλυμεν τὸν τόπον τοῦτον, ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἔναντι κυρίου καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν. [14] ἐξῆλθε δὲ Λὼτ καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἀνάστητε καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρίβει κύριος τὴν πόλιν. ἔδοξε δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. [15] ἡνίκα δὲ ὄρθρος ἐγένετο, ἐσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν Λὼτ λέγοντες Ἀναστὰς λάβε τὴν γυναῖκά σου καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου ἃς ἔχεις καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. [16] καὶ ἐταράχθησαν, καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ. [17] καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω καὶ εἶπαν Σῴζων σῷζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· μὴ περιβλέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω μηδὲ στῇς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ· εἰς τὸ ὄρος σῴζου, μή ποτε συμπαραληφθῇς. [18] εἶπε δὲ Λὼτ πρὸς αὐτούς Δέομαι, κύριε, [19] ἐπειδὴ εὗρεν ὁ παῖς σου ἔλεος ἐναντίον σου καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπ᾽ ἐμὲ τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου· ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μή ποτε καταλάβῃ με τὰ κακὰ καὶ ἀποθάνω. [20] ἰδοὺ πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστι μικρά· καὶ ἐκεῖ διασωθήσομαι. οὐ μικρά ἐστι; καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκεν σοῦ. [21] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἐθαύμασά σου τὸ πρόςωπον καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ τοῦ μὴ καταστρέψαι τὴν πόλιν περὶ ἧς ἐλάλησας· [22] σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ· οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης Σηγώρ. [23] ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ Λὼτ εἰςῆλθεν εἰς Σηγώρ, [24] καὶ κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ παρὰ κυρίου ἐξ οὐρανοῦ, [25] καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦν-

*Lc. 17, 29.

3. παρεβιαζετο ... εις την οικιαν αυτ. 3. 4. εφαγον προ τ. κοιμηθηναι. και οι 6. om προς το προθυρον ... και την θυραν 8. και χρησασθε ... καθα αρεσκη ... μηδεν αδικον ... στεγην pro σκεπην 9. om αυτω ... κρισ. κριναι ... κακωσομεν 11. om εν 12. προς λωτ Εστιν τις σοι ωδε 13. απολλυμεν ημεις ... εναντιον 14. εξελθατε 15. εγινετο ... επεσπουδαζον ... * ανδρες pro αγγελοι (?) ... om και συ 16. οι αγγ. τ. χ. αυτων 17. περιβλεψης ... συνπαραλημφθης 19. om ποτε 20. η πολις αυτη ... η εστ. μικρ. εκει σωθησομαι 22. του σε ελθ... επωνομασεν το ον. 24. εκ του ουρανου 25. τ. πολ. ταυτ. εν αις κατωκει εν αυταις λωτ κ. πασαν περιοικον και

26 τας ἐν ταῖς πόλεσι καὶ τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς. [26] καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ *Lc. 17, 32.
27 αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός. [27] ὤρθρισε δὲ Ἀβραὰμ τῷ πρωὶ
28 εἰς τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ἐναντίον κυρίου, [28] καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόςωπον Σοδόμων καὶ Γομόῤῥας καὶ ἐπὶ πρόςωπον τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε· καὶ ἰδοὺ ἀνέ-
29 βαινε φλὸξ ἐκ τῆς γῆς ὡςεὶ ἀτμὶς καμίνου. [29] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρίψαι τὸν θεὸν πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοίκου, ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ ἐξαπέστειλε τὸν Λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέψαι κύριον τὰς πό-
30 λεις, ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Λώτ. [30] ἀνέβη δὲ Λὼτ ἐκ Σηγώρ, καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· ἐφοβήθη γὰρ κατοικῆσαι ἐν Σηγώρ· καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες
31 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. [31] εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν Ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδείς ἐστιν ἐπὶ τῆς γῆς ὃς εἰςελεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς κα-
32 θήκει πάσῃ τῇ γῇ· [32] δεῦρο καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον καὶ κοιμη-
33 θῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. [33] ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἰςελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοι-
34 μηθῆναι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι. [34] ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν Ἰδοὺ ἐκοιμήθην χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ εἰςελθοῦσα κοιμήθητι μετ'
35 αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. [35] ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον, καὶ εἰςελθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ ἀναστῆναι.
36 [36] καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Λὼτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. [37] καὶ ἔτεκεν ἡ
37 πρεσβυτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωὰβ λέγουσα Ἐκ τοῦ πατρός
38 μου· οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. [38] ἔτεκε δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀμμὰν λέγουσα Υἱὸς γένους μου· οὗτος πατὴρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

XX.

Καὶ ἐκίνησεν ἐκεῖθεν Ἀβραὰμ εἰς γῆν πρὸς λίβα, καὶ ᾤκησεν ἀνὰ μέσον
2 Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον Σούρ· καὶ παρῴκησεν ἐν Γεράροις. [2] εἶπε δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάῤῥας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ὅτι ἀδελφή μού ἐστιν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνή μού ἐστι, μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν.
3 ἀπέστειλε δὲ Ἀβιμέλεχ βασιλεὺς Γεράρων καὶ ἔλαβε τὴν Σάῤῥαν. [3] καὶ εἰςῆλθεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα καὶ εἶπεν Ἰδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις
4 περὶ τῆς γυναικὸς ἧς ἔλαβες· αὕτη δέ ἐστι συνῳκηκυῖα ἀνδρί. [4] Ἀβιμέλεχ δὲ
5 οὐχ ἥψατο αὐτῆς, καὶ εἶπε Κύριε, ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολεῖς; [5] οὐκ αὐτός μοι εἶπεν Ἀδελφή μού ἐστι; καὶ αὕτη μοι εἶπεν Ἀδελφός μού ἐστιν; ἐν
6 καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο. [6] εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς καθ' ὕπνον Κἀγὼ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην σου τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ· ἕνεκα τούτου οὐκ ἀφῆκά σε ἅψασθαι αὐτῆς.
7 [7] νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι προφήτης ἐστὶ καὶ προσεύξεται περὶ σοῦ καὶ ζήσῃ· εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνώσῃ ὅτι ἀποθανῇ σὺ καὶ πάντα τὰ
8 σά. [8] καὶ ὤρθρισεν Ἀβιμέλεχ τῷ πρωὶ καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· ἐφοβήθησαν δὲ πάντες
9 οἱ ἄνθρωποι σφόδρα. [9] καὶ ἐκάλεσεν Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραὰμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί

---

25. κ. παντα τα αν. 27. το πρωι 28. της γης της περιχ. ... om εκ 29. εκτριψ. κυριον πασ. 30. και εξηλθεν pro ανεβ. δε ... om αυτος ... και ωκησεν 32. δευρο ουν ποτισ. 33. ε. τ. νυκτ. ταυτη ... την νυκτα εκεινην ... κοιμηθ. αυτην και αναστην. 34. δε τη επαυρ. ... εχθες ... οινον και την νυκτα ταυτην 35. κοιμηθ. αυτην 38. αμμαν ο υιος του γενους μου XX. 3. ειπεν αυτω 6. εφεισ. εγω σου ... ενεκεν 7. γνωθι οτι 8. το πρωι

τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μή τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁμαρτίαν μεγάλην; ἔργον ὃ οὐδεὶς ποιήσει πεποίηκάς μοι. [10] εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ Τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο; [11] εἶπε δὲ Ἀβραάμ 10 11 Εἶπα γάρ Ἄρα οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἕνεκεν τῆς γυναικός μου. [12] καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μού ἐστιν ἐκ πατρὸς ἀλλ' 12 οὐκ ἐκ μητρός· ἐγενήθη δέ μοι εἰς γυναῖκα. [13] ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ 13 θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου καὶ εἶπα αὐτῇ Ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις εἰς ἐμέ, εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰςέλθωμεν ἐκεῖ, εἰπὸν ἐμὲ ὅτι ἀδελφός μού ἐστιν. [14] ἔλαβε δὲ Ἀβιμέλεχ χίλια δίδραχμα καὶ πρόβατα καὶ μόσχους καὶ 14 παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβραάμ· καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. [15] καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ Ἰδοὺ ἡ γῆ μου ἐναντίον 15 σου· οὗ ἂν σοι ἀρέσκῃ κατοίκει. [16] τῇ δὲ Σάῤῥᾳ εἶπεν Ἰδοὺ δέδωκα χίλια δί- 16 δραχμα τῷ ἀδελφῷ σου· ταῦτα ἔσται σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ, καὶ πάντα ἀλήθευσον. [17] προςηύξατο δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν 17 θεόν, καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰς παιδίσκας αὐτοῦ, καὶ ἔτεκον· [18] ὅτι συγκλείων συνέκλεισε κύριος ἔξωθεν πᾶσαν μή- 18 τραν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ ἕνεκεν Σάῤῥας τῆς γυναικὸς Ἀβραάμ.

XXI.

Καὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάῤῥαν καθὰ εἶπε· καὶ ἐποίησε κύριος τῇ
*He. 11, 11. *Ga. 4, 22. Σάῤῥᾳ καθὰ ἐλάλησε. [2] καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, 2 εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος. [3] καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα 3 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάῤῥα, Ἰσαάκ· [4] περιέ- 4 τεμε δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. [5] καὶ Ἀβραὰμ ἦν ἑκατὸν ἐτῶν ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. [6] εἶπε 5 6 δὲ Σάῤῥα Γέλωτά μοι ἐποίησε κύριος· ὃς γὰρ ἂν ἀκούσῃ συγχαρεῖταί μοι. [7] καὶ 7 εἶπε Τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραὰμ ὅτι θηλάζει παιδίον Σάῤῥα, ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γήρᾳ μου; [8] καὶ ηὐξήθη τὸ παιδίον καὶ ἀπεγαλακτίσθη· καὶ ἐποίησεν 8 Ἀβραὰμ δοχὴν μεγάλην ᾗ ἡμέρᾳ ἀπεγαλακτίσθη Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. [9] ἰδοῦσα 9 δὲ Σάῤῥα τὸν υἱὸν Ἄγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ Ἀβραάμ, παίζοντα μετὰ
Ga. 4, 30. Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, [10] καὶ εἶπε τῷ Ἀβραάμ Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην 10 καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαάκ. [11] σκληρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον Ἀβραὰμ 11 περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. [12] εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ Μὴ σκληρὸν ἔστω ἐναντίον 12 σου περὶ τοῦ παιδίου καὶ περὶ τῆς παιδίσκης· πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ σοι Σάῤῥα,
Ro. 9, 7. He. 11, 18. ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς· ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. [13] καὶ τὸν υἱὸν 13 δὲ τῆς παιδίσκης ταύτης εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σόν ἐστιν. [14] ἀνέστη δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωί, καὶ ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἀσκὸν ὕδατος καὶ ἔδωκεν 14 τῇ Ἄγαρ· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν ὦμον αὐτῆς τὸ παιδίον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτήν. ἀπελθοῦσα δὲ ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου. [15] ἐξέλιπε 15 δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀσκοῦ, καὶ ἔῤῥιψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐλάτης· [16] ἀπελ- 16 θοῦσα δὲ ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν ὡςεὶ τόξου βολήν· εἶπε γὰρ Οὐ μὴ ἴδω τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου. καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ· ἀναβοήσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. [17] εἰςήκουσε δὲ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ 17 τόπου οὗ ἦν, καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστιν, Ἄγαρ; μὴ φοβοῦ· ἐπακήκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου

---

13. ποιησον επ εμε 14. διδραχμα προβατα ... τω αβραμ 15. ου εαν 18. om συγκλειων ... του αβιμελεχ XXI. 2. ετεκεν σαρρα τω 4. τη ογδοη ημερα 5. αβρ. δε ην 6. γαρ εαν 7. γηρει 9. τ. υι. εαυτης 10. om ταυτης 11. υι. αυτου ισμαηλ 12. εστω το ρημα εναντιον ... οσα εαν 14. εδωκεν αγαρ ... ωμον και το ... επλανατο την ερημον 15. εξελειπεν 16. μακροτερον ... μου. και εκαθητο απ. α. μακροθεν 17. τ. π. σου εκ sec. loc.

18 ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστίν. [18] ἀνάστηθι καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κράτησον τῇ χειρί
19 σου αὐτό· εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτό. [19] καὶ ἀνέῳξεν ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ εἶδε φρέαρ ὕδατος ζῶντος· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔπλησε τὸν ἀσκὸν
20 ὕδατος καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον. [20] καὶ ἦν ὁ θεὸς μετὰ τοῦ παιδίου, καὶ ηὐξήθη
21 καὶ κατῴκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐγένετο δὲ τοξότης. [21] καὶ κατῴκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ
22 Φαράν· καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖκα ἐκ τῆς Αἰγύπτου. [22] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ καὶ Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς Ἀβραὰμ λέγων Ὁ θεὸς μετὰ
23 σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιῇς. [23] νῦν οὖν ὄμοσόν μοι τὸν θεόν, μὴ ἀδικήσειν με μηδὲ τὸ σπέρμα μου μηδὲ τὸ ὄνομά μου· ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιοσύνην ἣν ἐποίησα μετὰ σοῦ ποιήσεις μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῇ ᾗ σὺ παρῴκησας ἐν αὐτῇ.
24 25 [24] καὶ εἶπεν Ἀβραάμ Ἐγὼ ὀμοῦμαι. [25] καὶ ἤλεγξεν Ἀβραὰμ τὸν Ἀβιμέλεχ
26 περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος ὧν ἀφείλοντο οἱ παῖδες τοῦ Ἀβιμέλεχ. [26] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ Οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησέ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο· οὐδὲ σύ μοι
27 ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα ἀλλ' ἢ σήμερον. [27] καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ πρόβατα
28 καὶ μόσχους καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβιμέλεχ· καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην. [28] καὶ
29 ἔστησεν Ἀβραὰμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μόνας. [29] καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ Τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων ἃς ἔστησας μόνας;
30 [30] καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνάδας λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὦσί μοι εἰς
31 μαρτύριον ὅτι ἐγὼ ὤρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. [31] διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ
32 τόπου ἐκείνου Φρέαρ ὁρκισμοῦ, ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι. [32] καὶ διέθεντο διαθήκην ἐν τῷ φρέατι τοῦ ὁρκισμοῦ. ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ, Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς
33 τὴν γῆν τῶν Φυλιστιείμ. [33] καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραὰμ ἄρουραν ἐπὶ τῷ φρέατι τοῦ
34 ὅρκου, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα κυρίου, θεὸς αἰώνιος. [34] παρῴκησε δὲ Ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιειμ ἡμέρας πολλάς

XXII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ὁ θεὸς ἐπείρασε τὸν Ἀβραὰμ καὶ εἶπεν *He. 11. 17.
2 αὐτῷ Ἀβραὰμ Ἀβραάμ. καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. [2] καὶ εἶπε Λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητὸν ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλήν, καὶ
3 ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων ὧν ἄν σοι εἴπω. [3] ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ τὸ πρωὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ· παρέλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖδας καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὁλοκάρπωσιν ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ
4 τρίτῃ. [4] καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε τὸν τόπον μακρό-
5 θεν· [5] καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε, καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέ-
6 ψομεν πρὸς ὑμᾶς. [6] ἔλαβε δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἔλαβε δὲ μετὰ χεῖρας καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ
7 ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. [7] εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ Πάτερ. ὁ δὲ εἶπε Τί ἐστι, τέκνον; εἶπε δέ Ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἔστι τὸ
8 πρόβατον τὸ εἰς ὁλοκάρπωσιν; [8] εἶπε δὲ Ἀβραάμ Ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβα-
9 τον εἰς ὁλοκάρπωσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἅμα [9] ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραὰμ τὸ θυσιαστήριον καὶ

---

18. ποιησω αυτον 21. ερημω τη φαραν ... εκ γης αιγυπτου 22. φιχολ 25. αφειλαντο 26. εποιησεν το πραγμα τουτο ... αλλα σημερον 30. αμν. ταυτας λημψη ... om μοι 32. φρ. του ορκου ... και οχοζαθ ... φιχολ XXII. 1. επειραζεν ... ειπ. προς αυτον ... ο δε ειπεν 2. ανενεγκον 4. om αυτου 5. το παιδιον ... αναστρεψωμεν 6. ελαβ. δε και το πυρ μετα χειρα και τ. μαχ. 7. και ειπεν ισαακ ... αυτου ειπας πατερ ... τεκνον λεγων ιδου το π. 9. εκει αβρααμ θυσιαστηριον

*Ja.2,21. ἐπέθηκε τὰ ξύλα· καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. [10] καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. [11] καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ Ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. [12] καὶ εἶπε Μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν· *He.11, 17. νῦν γὰρ ἔγνων ὅτι φοβῇ σὺ τὸν θεόν, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. [13] καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ τῶν κεράτων. καὶ ἐπορεύθη Ἀβραὰμ καὶ ἔλαβε τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. [14] καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κύριος εἶδεν· ἵνα εἴπωσι σήμερον Ἐν τῷ ὄρει κύριος ὤφθη. [15] καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραὰμ *Lc.1, 73. δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγων [16] Κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος, οὗ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ, He.6,14. et 11,12. [17] ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης· καὶ Act.3, 25. *Ga. 3, 16. κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων, [18] καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς. [19] ἀπεστράφη δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου· καὶ κατῴκησεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου. [20] ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβραὰμ λέγοντες Ἰδοὺ τέτοκε Μελχὰ καὶ αὐτὴ υἱοὺς τῷ Ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ σου, [21] τὸν Οὖζ πρωτότοκον καὶ τὸν Βαὺξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουὴλ πατέρα Σύρων, [22] καὶ τὸν Χαζὰδ καὶ Ἀζαῦ καὶ τὸν Φαλδὲς καὶ τὸν Ἰελδὰφ καὶ τὸν Βαθουήλ. [23] Βαθουὴλ δὲ ἐγέννησε τὴν Ῥεβέκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοὶ οὓς ἔτεκε Μελχὰ τῷ Ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραάμ. [24] καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ᾗ ὄνομα Ῥεύμα, ἔτεκε καὶ αὐτὴ τὸν Ταβὲκ καὶ τὸν Ταὰμ καὶ τὸν Τοχὸς καὶ τὸν Μοχά.

XXIII.

Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ Σάῤῥας ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτά. [2] καὶ ἀπέθανε Σάῤῥα ἐν πόλει Ἀρβόκ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ κοιλώματι· αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ἦλθε δὲ Ἀβραὰμ κόψασθαι Σάῤῥαν καὶ πενθῆσαι. [3] καὶ ἀνέστη Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χὲτ λέγων [4] Πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν· δότε μοι οὖν κτῆσιν τάφου μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ. [5] ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χὲτ πρὸς Ἀβραὰμ λέγοντες [6] Μή, κύριε· ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν, ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου· οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὐ μὴ κωλύσει τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου ἐκεῖ. [7] ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ προσεκύνησε τῷ λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ. [8] καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ἀβραὰμ λέγων Εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρὼν τῷ τοῦ Σαάρ· [9] καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν ὅ ἐστιν αὐτῷ, τὸ ὂν ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ· ἀργυρίου τοῦ ἀξίου δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν μνημείου. [10] Ἐφρὼν δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Χέτ· ἀποκριθεὶς δὲ Ἐφρὼν ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραὰμ εἶπεν, ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χὲτ καὶ τῶν εἰςπορευομένων εἰς τὴν πόλιν πάντων, λέγων [11] Παρ' ἐμοὶ γενοῦ, κύριε, καὶ ἄκουσόν μου.

---

11. και ειπεν αυτω ... om ο δε ειπεν 12. τον θεον συ 17. ει μην 18. om της γης 19. om αμα ... κατ. αβρ. επι τω φρεατι 20. om τω ante ναχωρ 21. ωξ pro ουζ 22. χασζαδ ... και τον αζαυ κ. τ. φαλδας 23. και βαθουηλ εγενν. 24. η ονομα ρεηρα ... μωχα XXIII. 2. εν γη χαναaν 3. τ. υιοις χετ 4. δοτε ουν μοι ... εκει pro απ εμου 6. γαρ ημ. το μνημ. αυτ. κωλ. απ. σ. 7. τ. υιοις χετ 9. εν μεριδι ... δοτε μ. αυτ. 10. εμμεσω .. κ. παντων τ. εισπ. ε. τ. πολ. λεγ.

τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ σοὶ δίδωμι· ἐναντίον πάντων τῶν πολι-
12 τῶν μου δέδωκά σοι· ϑάψον τὸν νεκρόν σου. 12 καὶ προσεκύνησεν Ἀβραὰμ ἐναν-
13 τίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, 13 καὶ εἶπε τῷ Ἐφρὼν εἰς τὰ ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς
γῆς Ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου· τὸ ἀργύριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ,
14 καὶ ϑάψω τὸν νεκρόν μου ἐκεῖ. 14 ἀπεκρίϑη δὲ Ἐφρὼν τῷ Ἀβραὰμ λέγων
15 15 Οὐχί, κύριε· ἀκήκοα γάρ, γῆ τετρακοσίων διδράχμων ἀργυρίου· ἀλλὰ τί ἂν
16 εἴη τοῦτο ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου ϑάψον. 16 καὶ ἤκουσεν
Ἀβραὰμ τοῦ Ἐφρών· καὶ ἀπεκατέστησεν Ἀβραὰμ τῷ Ἐφρὼν τὸ ἀργύριον ὃ
ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν υἱῶν Χέτ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμ-
17 πόροις. 17 καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ σπηλαίῳ, ὅς ἐστι κατὰ
πρόςωπον Μαμβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον ὃ
18 ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ πᾶν ὅ ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κύκλῳ 18 τῷ Ἀβραὰμ εἰς
κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χὲτ καὶ πάντων τῶν εἰςπορευομένων εἰς τὴν πόλιν.
19 19 μετὰ ταῦτα ἔϑαψεν Ἀβραὰμ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ
ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ· αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν τῇ γῇ Χα-
20 ναάν. 20 καὶ ἐκυρώϑη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ τῷ Ἀβραὰμ εἰς
κτῆσιν τάφου παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

XXIV.

Καὶ Ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμερῶν, καὶ κύριος ηὐλόγησε
2 τὸν Ἀβραὰμ κατὰ πάντα. 2 καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέρῳ
τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἄρχοντι πάντων τῶν αὐτοῦ Θὲς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μη-
3 ρόν μου, 3 καὶ ἐξορκιῶ σε κύριον τὸν ϑεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν ϑεὸν τῆς γῆς,
ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν ϑυγατέρων τῶν Χαναναίων,
4 μεϑ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς· 4 ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου οὗ ἐγεννήϑην πορεύσῃ καὶ
5 εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἐκεῖϑεν. 5 εἶπε δὲ
πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς Μή ποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευϑῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς
τὴν γῆν ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν ὅϑεν ἐξῆλϑες ἐκεῖϑεν;
6 6 εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραὰμ Πρόςεχε σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου
7 ἐκεῖ· 7 κύριος ὁ ϑεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ ϑεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ οἴκου
τοῦ πατρός μου καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήϑην, ὃς ἐλάλησέ μοι καὶ ὃς ὤμοσέ
μοι λέγων Σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου· αὐτὸς ἀποστελεῖ τὸν
8 ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσϑέν σου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖϑεν. 8 ἐὰν δὲ
μὴ ϑέλῃ ἡ γυνὴ πορευϑῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καϑαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ
9 ὅρκου μου· μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ. 9 καὶ ἔϑηκεν ὁ παῖς τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν Ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ περὶ
10 τοῦ ῥήματος τούτου. 10 καὶ ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τοῦ
κυρίου αὐτοῦ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαϑῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ μεϑ' ἑαυτοῦ, καὶ
11 ἀναστὰς ἐπορεύϑη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πόλιν Ναχώρ. 11 καὶ ἐκοίμισε
τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὀψέ, ἡνίκα
12 ἐκπορεύονται αἱ ὑδρευόμεναι. 12 καὶ εἶπε Κύριε ὁ ϑεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ,
εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον καὶ ποίησον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ.
13 13 ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, αἱ δὲ ϑυγατέρες τῶν οἰκούντων
14 τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ· 14 καὶ ἔσται ἡ παρϑένος ᾗ ἂν ἐγὼ εἴπω
Ἐπίκλινον τὴν ὑδρίαν σου ἵνα πίω, καὶ εἴπῃ μοι Πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους

---

11. om παντων 13. παντος του λαου ... ϑαψον 15. om γη ... αργυριου· ανα μεσον εμ. κ. σ. τι αν ειη τουτο 16. κ. ηκ. αβρ. τω εφρ. ... ενποροις 17. om εν ante αυτω et και παν ante ο 20. om εν XXIV. 1. ευλογησεν 3. *εξορκισω ... τ. ουρ. και της γης ... μετ αυτων pro εν αυτοις 4. αλλα εις ... ου εγενομην ... λημψη 5. βουλεται 7. εγενηϑην ... om ος ante ωμοσε ... λημψη ... μου ισαακ εκειϑ. 8. του ορκου τουτου· 9. *om αβρααμ (?) 11. εκοιμησεν 12. om μου prius

σου ποτιῶ ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι, ταύτην ἡτοίμασας τῷ παιδί σου τῷ Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ. [15] καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα Βαθουήλ, υἱῷ Μελχᾶς τῆς γυναικὸς Ναχώρ, ἀδελφοῦ δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς. [16] ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα· παρθένος ἦν, ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγὴν ἔπλησε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη. [17] ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς καὶ εἶπε Πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. [18] ἡ δὲ εἶπε Πίε, κύριε· καὶ ἔσπευσε καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς καὶ ἐπότισεν αὐτὸν ἕως ἐπαύσατο πίνων. [19] καὶ εἶπε Καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι. [20] καὶ ἔσπευσε καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον, καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλῆσαι πάλιν, καὶ ὑδρεύσατο πάσαις ταῖς καμήλοις. [21] ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν, καὶ παρεσιώπα τοῦ γνῶναι εἰ εὐώδωκε κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἢ οὔ. [22] ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἐνώτια χρυσᾶ ἀνὰ δραχμὴν ὁλκῆς καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς· δέκα χρυσῶν ὁλκὴ αὐτῶν. [23] καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὴν καὶ εἶπε Θυγάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγειλόν μοι· εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι; [24] ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ Θυγάτηρ Βαθουήλ εἰμι τοῦ Μελχᾶς, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ. [25] καὶ εἶπεν αὐτῷ Καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα πολλὰ παρ' ἡμῖν καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι. [26] καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προσεκύνησε τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν [27] Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς οὐκ ἐγκατέλιπε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου· ἐμέ τ' εὐώδωκε κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου. [28] καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. [29] τῇ δὲ Ῥεβέκκᾳ ἀδελφὸς ἦν ᾧ ὄνομα Λάβαν· καὶ ἔδραμε Λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγήν. [30] καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια ἐν ταῖς χερσὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ λεγούσης Οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἑστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς, [31] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο εἴσελθε, εὐλογητὸς κυρίου· ἵνα τί ἕστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν καὶ τόπον ταῖς καμήλοις. [32] εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀπέσαξε τὰς καμήλους· καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ ὕδωρ νίψασθαι τοῖς ποσὶν αὐτοῦ καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ, [33] καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. καὶ εἶπεν Οὐ μὴ φάγω ἕως τοῦ λαλῆσαί με τὰ ῥήματά μου. καὶ εἶπε Λάλησον. [34] καὶ εἶπε Παῖς Ἀβραὰμ ἐγώ εἰμι. [35] κύριος δὲ ηὐλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, παῖδας καὶ παιδίσκας, καμήλους καὶ ὄνους. [36] καὶ ἔτεκε Σάῤῥα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἕνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ τὸ γηρᾶσαι αὐτόν· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅσα ἦν αὐτῷ. [37] καὶ ὥρκισέ με ὁ κύριός μου λέγων Οὐ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· [38] ἀλλ' εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ καὶ εἰς τὴν φυλήν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. [39] εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου Μή ποτε οὐ πορεύσεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. [40] καὶ εἶπέ μοι Κύριος ὁ θεός, ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἐξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐ-

---

14. om τω ante ισαακ ... ελεος τω κυριω μ. αβρ. 15. om αυτου post διανοια 20. επι το ποτιστηρ. ... αντλησαι υδωρ και υδρ. 21. γνων. η ευοδωκεν 22. ανα δραχμης ολκ. ... ψελια 23. om του 24. και ειπεν αυτώ ... ειμι εγω του ... ετεκ. αυτω ναχωρ 25. χορτασμα πολυ 26. om τω 27. εγκατελειπεν τ. δικ. και τ. αλ. ... εμε ευοδωκεν 28. απηγγειλεν 30. ψελια επι τας χειρας ... ουτως 31. ευλογητος κυριος 32. επεσαξεν ... om νιψασθαι 33. κ. ειπαν λαλησον 35. ευλογησεν 37. λημψη 38. αλλ η εις ... λημψη 39. πορευθη

τοῦ μετὰ σοῦ καὶ εὐοδώσει τὴν ὁδόν σου· καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς
41 φυλῆς μου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. [41] τότε ἀθῷος ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς
μου· ἡνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλήν μου καὶ μή σοι δῶσι, καὶ ἔσῃ ἀθῷος
42 ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ μου. [42] καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν εἶπα Κύριε ὁ θεὸς
τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐοδοῖς τὴν ὁδόν μου, ἐν ᾗ νῦν ἐγὼ πορεύομαι
43 ἐν αὐτῇ· [43] ἰδοὺ ἐγὼ ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες
τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ, καὶ ἔσται ἡ παρθένος ᾗ
44 ἂν ἐγὼ εἴπω Πότισόν με ἐκ τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ, [44] καὶ εἴπῃ μοι Καὶ
σὺ πίε καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, αὕτη ἡ γυνὴ ἣν ἡτοίμασε κύριος τῷ
ἑαυτοῦ θεράποντι Ἰσαάκ· καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι πεποίηκας ἔλεος τῷ κυρίῳ
45 μου Ἀβραάμ. [45] καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ μου
εὐθὺς Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν
46 πηγὴν καὶ ὑδρεύσατο. εἶπα δὲ αὐτῇ Πότισόν με. [46] καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν
ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς καὶ εἶπε Πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους σου
47 ποτιῶ· καὶ ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους ἐπότισε. [47] καὶ ἠρώτησα αὐτὴν καὶ εἶπα Θυ-
γάτηρ τίνος εἶ; ἀνάγγειλόν μοι. ἡ δὲ ἔφη Θυγάτηρ Βαθουὴλ εἰμὶ υἱοῦ τοῦ Ναχώρ,
ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Μελχά. καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια περὶ τὰς
48 χεῖρας αὐτῆς· [48] καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα τῷ κυρίῳ, καὶ εὐλόγησα κύριον τὸν
θεὸν τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, ὃς εὐώδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγα-
49 τέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ. [49] εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος
καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν κύριόν μου· εἰ δὲ μή, ἀπαγγείλατέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω
50 εἰς δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. [50] ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν καὶ Βαθουὴλ εἶπαν Παρὰ κυ-
ρίου ἐξῆλθε τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐ δυνησόμεθά σοι ἀντειπεῖν κακὸν ἢ καλόν.
51 [51] ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου, λαβὼν ἀπότρεχε· καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυ-
52 ρίου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος. [52] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ
53 Ἀβραὰμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ κυρίῳ. [53] καὶ ἐξε-
νέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμὸν ἔδωκε τῇ Ῥεβέκκᾳ, καὶ
54 δῶρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς. [54] καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον
καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν. καὶ ἀναστὰς τὸ
55 πρωὶ εἶπεν Ἐκπέμψατέ με ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. [55] εἶπαν δὲ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ Μεινάτω ἡ παρθένος μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέκα,
56 καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεται. [56] ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς Μὴ κατέχετέ με· καὶ
κύριος εὐώδωσε τὴν ὁδόν μου ἐν ἐμοί· ἐκπέμψατέ με ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύ-
57 ριόν μου. [57] οἱ δὲ εἶπαν Καλέσωμεν τὴν παῖδα καὶ ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς.
58 [58] καὶ ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν καὶ εἶπαν αὐτῇ Πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου
59 τούτου; ἡ δὲ εἶπε Πορεύσομαι. [59] καὶ ἐξέπεμψαν Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐ-
τῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ.
60 [60] καὶ εὐλόγησαν Ῥεβέκκαν καὶ εἶπαν αὐτῇ Ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ· γίνου εἰς χιλιά-
δας μυριάδων, καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων.
61 [61] ἀναστᾶσα δὲ Ῥεβέκκα καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ
ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν Ῥεβέκκαν ἀπῆλθεν.
62 [62] Ἰσαὰκ δὲ διεπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως· αὐτὸς δὲ

---

40. λημψη 41 εση εκ της ... κ. μη δωσιν σοι 42. ην νυν ἐγ. πορ. επ αυτην 43. ** εστηκα ... επι την πηγην ... εξελευσονται υδρευσασθαι υδωρ ... με μικρον υδωρ εκ τ. υ. σ. 44. μοι πιε συ 46. τ. καμ. μου εποτ. 47. τινος θυγ. ει ... ειμι εγω του υιου ναχωρ ... ψελια επι τας 48. om τω ante κυριω ... ευοδωσεν μοι εν 49. om ει δε μη ... τ. εις αριστ. 50. το προσταγμα τουτο ... ου δυν. ουν σοι αντ. κακον καλω 52. τ. παιδ. τον αβρ. ... τ. ρημ. τουτων ... om τω ante κυριω 53. εδωκεν ρεβεκκα 54. επιον αυτος ... αναστας πρωι 56. ευοδωσεν ... om εν μοι 57. επερωτησωμεν 58. om την ... και pro η δε 59. τ. παιδ. τον αβρ. 60. ρεβεκκ. την αδελφην αυτων και 62. επορευετο

κατῴκει ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα. [63] καὶ ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον τὸ πρὸς δείλης, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε καμήλους ἐρχομένας. [64] καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδε τὸν Ἰσαὰκ καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου, [65] καὶ εἶπε τῷ παιδί Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῖν; εἶπε δὲ ὁ παῖς Οὗτός ἐστιν ὁ κύριός μου· ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον περιεβάλετο. [66] καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαὰκ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐποίησεν. [67] εἰςῆλθε δὲ Ἰσαὰκ εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή, καὶ ἠγάπησεν αὐτήν· καὶ παρεκλήθη Ἰσαὰκ περὶ Σάῤῥας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

XXV.

Προςθέμενος δὲ Ἀβραὰμ ἔλαβε γυναῖκα ᾗ ὄνομα Χεττούρα. [2] ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν Ζομβρᾶν καὶ τὸν Ἰεζὰν καὶ τὸν Μαδὰλ καὶ τὸν Μαδιὰμ καὶ τὸν Ἰεσβὼκ καὶ τὸν Σωιέ. [3] Ἰεζὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαβὰ καὶ τὸν Δεδάν· υἱοὶ δὲ Δεδὰν Ἀσσουριεὶμ καὶ Λατουσιεὶμ καὶ Λαωμείμ· [4] υἱοὶ δὲ Μαδιὰμ Γεφὰρ καὶ Ἀφεὶρ καὶ Ἐνὼχ καὶ Ἀβειδὰ καὶ Ἐλδαγά. πάντες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χεττούρας. [5] ἔδωκε δὲ Ἀβραὰμ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· [6] καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραὰμ δόματα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς εἰς γῆν ἀνατολῶν. [7] ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς Ἀβραὰμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταπέντε ἔτη· [8] καὶ ἐκλείπων ἀπέθανεν Ἀβραὰμ ἐν γήρᾳ καλῷ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ προςετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. [9] καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαὴλ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀγρὸν Ἐφρὼν τοῦ Σαὰρ τοῦ Χετταίου, ὅς ἐστιν ἀπέναντι Μαμβρῆ· [10] τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἐκτήσατο Ἀβραὰμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Χέτ, ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. [11] ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Ἰσαὰκ υἱὸν αὐτοῦ· καὶ κατῴκησεν Ἰσαὰκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. [12] αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ Αἰγυπτία ἡ παιδίσκη Σάῤῥας τῷ Ἀβραάμ. [13] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσμαὴλ κατ' ὀνόματα τῶν γενεῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰσμαήλ, καὶ Ναβαϊὼθ καὶ Κηδὰρ καὶ Ναβδεὴλ καὶ Μασσὰμ [14] καὶ Μασμὰ καὶ Δουμὰ καὶ Μασσῆ [15] καὶ Χοδδὰν καὶ Θαιμὰν καὶ Ἰετοὺρ καὶ Ναφὲς καὶ Κεδμά. [16] οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαήλ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν· δώδεκα ἄρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν. [17] καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Ἰσμαήλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔτη· καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε, καὶ προςετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ. [18] κατῴκησε δὲ ἀπὸ Εὐιλὰτ ἕως Σούρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως ἐλθεῖν πρὸς Ἀσσυρίους· κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατῴκησε. [19] καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ· Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ. [20] ἦν δὲ Ἰσαὰκ ἐτῶν τεσσαράκοντα ὅτε ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν θυγατέρα Βαθουὴλ τοῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας, ἀδελφὴν Λαβὰν τοῦ Σύρου, ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. [21] ἐδέετο δὲ Ἰσαὰκ κυρίου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι στεῖρα ἦν· ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ θεός, καὶ συνέλαβεν ἐν γαστρὶ Ῥεβέκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ. [22] ἐσκίρτων δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ· εἶπε δέ Εἰ οὕτω μοι μέλλει

---

63. om αυτου XXV. 2. * ζεβραν, ** ζεμβραν ... ** ιεξαν, * ιεκξαν s. ιεηξαν (?) ... * μαδαιμ, ** μαδαι (?) pro μαδαλ ... ιεσβοκ ... σωυε 3. ** ιεξαν (* ιεζαν?) ... τον σαβαν και τον θαιμαν και τον δαιδαν ... υ. δ. δαιδαν εγενοντο ραβουηλ και ναβδεηλ και ασουριμ κ. λατ. κ. λοωμειν 4. κ. αφερ ... κ. αβιρα κ. θεργαμα ... ουτοι παντες 7. om της 8. εν γηρει 9. οι δυο υιοι αυτ. ... ο εστιν 10. υιων χετ 11. τ. ισ. τον υ. α. 12. om η αιγυπτια 13. κατ ονομα ... om και ante ναβαιωδ 14. κ. ιδουμα 16. κατα εθνος 18. ευειλατ ε. σουηλ 20. τεσσερακοντα ... om συριας ... om εις 21. εδειτο ... και ελαβεν εγγαστρι 22. ουτως

23 γίνεσθαι, ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ κυρίου. [23] καὶ εἶπε κύριος αὐτῇ Δύο ἔθνη ἐν γαστρί σού εἰσι, καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διαστα-
24 λήσονται· καὶ λαὸς λαοῦ ὑπερέξει, καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. [24] καὶ Ro. 9, 12.
ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐ-
25 τῆς. [25] ἐξῆλθε δὲ ὁ πρωτότοκος πυῤῥάκης, ὅλος ὡσεὶ δορὰ δασύς· ἐπωνόμασε
26 δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἡσαῦ. [26] καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης Ἡσαῦ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰα-
27 κώβ. Ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἑξήκοντα ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα. [27] ηὐξήθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι· καὶ ἦν Ἡσαῦ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν, ἄγροικος· Ἰακὼβ δὲ
28 ἄνθρωπος ἄπλαστος, οἰκῶν οἰκίαν. [28] ἠγάπησε δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἡσαῦ, ὅτι ἡ θήρα
29 αὐτοῦ βρῶσις αὐτῷ· Ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν Ἰακώβ. [29] ἥψησε δὲ Ἰακὼβ ἕψημα·
30 ἦλθε δὲ Ἡσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων. [30] καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ Γεῦσόν με ἀπὸ τοῦ ἑψήματος πυῤῥοῦ τούτου, ὅτι ἐκλείπω· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα
31 αὐτοῦ Ἐδώμ. [31] εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ Ἡσαῦ Ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά
32 σου ἐμοί. [32] καὶ εἶπεν Ἡσαῦ Ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν, καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα
33 τὰ πρωτοτόκια; [33] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰακώβ Ὄμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤμοσεν
34 αὐτῷ· ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια τῷ Ἰακώβ. [34] Ἰακὼβ δὲ ἔδωκε τῷ *He. 12, 16.
Ἡσαῦ ἄρτον καὶ ἕψημα φακοῦ· καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἀναστὰς ᾤχετο· καὶ ἐφαύλισεν Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια.

XXVI.

Ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ πρότερον ὃς ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Ἀβραάμ· ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλι-
2 στιεὶμ εἰς Γέραρα. [2] ὤφθη δὲ αὐτῷ κύριος καὶ εἶπε Μὴ καταβῇς εἰς Αἴγυπτον·
*3 κατοίκησον δὲ ἐν τῇ γῇ ᾗ ἄν σοι εἴπω. [3] καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ εὐλογήσω σε· σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην, καὶ στήσω τὸν ὅρκον μου ὃν ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ τῷ πατρί σου.
4 [4] καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ· καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην· καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα
5 τὰ ἔθνη τῆς γῆς· [5] ἀνθ' ὧν ὑπήκουσεν Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου
6 7 καὶ τὰ νόμιμά μου. [6] κατῴκησε δὲ Ἰσαὰκ ἐν Γεράροις. [7] ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἀδελφή μού ἐστιν· ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνή μού ἐστι, μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες
8 τοῦ τόπου περὶ Ῥεβέκκας, ὅτι ὡραία τῇ ὄψει ἦν. [8] ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ· καὶ παρακύψας Ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς Γεράρων διὰ τῆς θυρίδος εἶδε τὸν Ἰσαὰκ
9 παίζοντα μετὰ Ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. [9] ἐκάλεσε δὲ Ἀβιμέλεχ τὸν Ἰσαὰκ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀρά γε γυνή σού ἐστι; τί ὅτι εἶπας Ἀδελφή μού ἐστιν; εἶπε
10 δὲ αὐτῷ Ἰσαάκ Εἶπα γάρ Μή ποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. [10] εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ Τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς
11 γυναικός σου, καὶ ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν. [11] συνέταξε δὲ Ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων Πᾶς ὁ ἁψάμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ τῆς γυ-
12 ναικὸς αὐτοῦ θανάτῳ ἔνοχος ἔσται. [12] ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν· εὐλόγησε δὲ αὐτὸν κύριος.
13 [13] καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ προβαίνων μείζων ἐγένετο ἕως οὗ μέγας ἐγένετο

---

23. εν τη γαστρι 24. εν τη γαστρι αυτης 25. δε ο υιος ο πρωτοτ. 26. εγεννησεν pro ετεκεν 27. ιακ. δε ην ... (αβλαστος) 29. εψεμα 30. εψεματος του π. τουτ. ... εκλειπ. εγω· δια το εκλ. 32. ειπεν δε ησ. ... πρωτοτοκεια (etiam 33. 34; contra πρωτοτοκια 31.) 34. εψεμα XXVI. 1. ος εγενηθη ε. τ. χρονω 3. ωμοσα αβρααμ 4. ενευλογηθησονται 6. και κατωκησεν 7. ειπεν οτι αδελφη 8. εκει· παραχ. δε (9. αποθανη) 10. om εκ ... om αν 11. απτομενος ... τουτου η της ... θανατου 13. εγινετο bis

σφόδρα· [14] ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων καὶ κτήνη βοῶν καὶ γεώργια πολλά. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιείμ· [15] καὶ πάντα τὰ φρέατα ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιείμ καὶ ἔπλησαν αὐτὰ γῆς. [16] εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰσαάκ Ἄπελθε ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. [17] καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαὰκ καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. [18] καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιείμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα κατὰ τὰ ὀνόματα ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [19] καὶ ὤρυξαν οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων, καὶ εὗρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζῶντος. [20] καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαάκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος Ἀδικία· ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν. [21] ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὤρυξε φρέαρ ἕτερον· ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐχθρία. [22] ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὤρυξε φρέαρ ἕτερον, καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εὐρυχωρία, λέγων Διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν καὶ ηὔξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς. [23] ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου. [24] καὶ ὤφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, μὴ φοβοῦ· μετὰ σοῦ γάρ εἰμι, καὶ εὐλογήσω σε καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' Ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου. [25] καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ ἔπηξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ· ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ φρέαρ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων. [26] καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ Φιχὼλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. [27] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαάκ Ἵνα τί ἤλθετε πρὸς μέ; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν. [28] οἱ δὲ εἶπαν Ἰδόντες ἑωράκαμεν ὅτι ἦν κύριος μετὰ σοῦ, καὶ εἴπαμεν Γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην [29] μὴ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι οὐκ ἐβδελυξάμεθά σε ἡμεῖς, καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σοι καλῶς καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης· καὶ νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ κυρίου. [30] καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχήν· καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. [31] καὶ ἀναστάντες τὸ πρωί, ὤμοσεν ἕκαστος τῷ πλησίον· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαάκ, καὶ ἀπῴχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας. [32] ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν, καὶ εἶπαν Οὐχ εὕρομεν ὕδωρ. [33] καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ Ὅρκος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν ὄνομα τῇ πόλει ἐκείνῃ Φρέαρ ὅρκου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. [34] ἦν δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἰουδὶθ, θυγατέρα Βεὼχ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Βασεμὰθ, θυγατέρα Ἐλὼν Χετταίου· [35] καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ῥεβέκκᾳ.

XXVII.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ γηρᾶσαι τὸν Ἰσαὰκ καὶ ἠμβλύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν· καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον καὶ εἶπεν αὐτῷ Υἱέ μου. καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. [2] καὶ εἶπεν Ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου· [3] νῦν οὖν λάβε τὸ σκεῦός σου, τήν τε φαρέ-

(14. αυτη pro αυτω) 18. ωνομ. αβρααμ ο πατ. α. 19. ωρυξαν δε 20. εκαλεσεν ... τ. φρεατος εκεινου 21. απ. δε ισααχ 24. δια αβρ. 25. om εν τη φαρ. γεραρ. 26. φιχολ 27. ηλθατε ... απεστειλατε 28. και pro οι δε 29. μη ποιησειν ... ** κακα, καθοτι ημεις σε ουκ εβδελυξ. ... εχρημεθα ... κ. ν. συ ευλογητος υ. κ. 31. ωμοσαν ανθρωπος τω πλησ. αυτου 33. το ονομα αυτου pro αυτο ... το ονομα ... om εκεινη 34. τεσσερακοντα ... ιουδιν θυγ. βεηρ ... μασεμμαθ θυγ. αιλωμ του ευαιου XXVII. 1. γηρασαι ισακ ... κ. ειπ. αυτω ιδ. εγ. 3. om σου

4 τραν καὶ τὸ τόξον, καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον καὶ θήρευσόν μοι θήραν· 4 καὶ
ποίησόν μοι ἐδέσματα ὡς φιλῶ ἐγώ, καὶ ἔνεγκέ μοι ἵνα φάγω· ὅπως εὐλογήσῃ
5 σε ἡ ψυχή μου πρὶν ἀποθανεῖν με. 5 Ῥεβέκκα δὲ ἤκουσε λαλοῦντος Ἰσαὰκ πρὸς
Ἠσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἐπορεύθη δὲ Ἠσαῦ εἰς τὸ πεδίον θηρεῦσαι θήραν τῷ
6 πατρὶ αὐτοῦ. 6 Ῥεβέκκα δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν ἐλάσσω
Ἴδε, ἤκουσα τοῦ πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ἠσαῦ τὸν ἀδελφόν σου λέγοντος
7 7 Ἔνεγκόν μοι θήραν, καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα· ἵνα φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναν-
8 τίον κυρίου πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. 8 νῦν οὖν, υἱέ μου, ἄκουσόν μου καθὰ ἐγώ
9 σοι ἐντέλλομαι· 9 καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρόβατα λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους
ἁπαλοὺς καὶ καλούς, καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέσματα τῷ πατρί σου ὡς φιλεῖ·
10 10 καὶ εἰςοίσεις τῷ πατρί σου, καὶ φάγεται· ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ
11 τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν. 11 εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ῥεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ
12 Ἔστιν Ἠσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος· 12 μή ποτε ψηλα-
φήσῃ με ὁ πατήρ, καὶ ἔσομαι ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ'
13 ἐμαυτὸν κατάραν καὶ οὐκ εὐλογίαν. 13 εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ Ἐπ' ἐμὲ ἡ κα-
τάρα σου, τέκνον· μόνον ἐπάκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ μοι.
14 14 πορευθεὶς δὲ ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ μητρί· καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέ-
15 σματα καθὰ ἐφίλει ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 15 καὶ λαβοῦσα Ῥεβέκκα τὴν στολὴν Ἠσαῦ
τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλήν, ἣ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέ-
16 δυσεν αὐτὴν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον· 16 καὶ τὰ δέρματα τῶν ἐρί-
φων περιέθηκεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰ γυμνὰ τοῦ τραχήλου αὐ-
17 τοῦ· 17 καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν εἰς τὰς χεῖρας
18 Ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. 18 καὶ εἰςήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· εἶπε δέ Πάτερ. ὁ δὲ
19 εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ· τίς εἶ σύ, τέκνον; 19 καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ πατρί Ἐγὼ Ἠσαῦ
ὁ πρωτότοκός σου, πεποίηκα καθὰ ἐλάλησάς μοι· ἀναστὰς κάθισον καὶ φάγε
20 ἀπὸ τῆς θήρας μου, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου. 20 εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ
αὐτοῦ Τί τοῦτο ὃ ταχὺ εὗρες, ὦ τέκνον; ὁ δὲ εἶπεν Ὃ παρέδωκε κύριος ὁ θεός
21 σου ἐναντίον μου. 21 εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ Ἰακὼβ Ἔγγισόν μοι καὶ ψηλαφήσω σε,
22 τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἠσαῦ ἢ οὔ. 22 ἤγγισε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν
πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐψηλάφησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἡ μὲν φωνὴ φωνὴ Ἰακώβ,
23 αἱ δὲ χεῖρες χεῖρες Ἠσαῦ. 23 καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτόν· ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ
24 ὡς αἱ χεῖρες Ἠσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι· καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν 24 καὶ
25 εἶπε Σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἠσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ. 25 καὶ εἶπε Προςάγαγέ μοι καὶ
φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου, τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. καὶ προς-
26 ήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε· καὶ εἰςήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιε. 26 καὶ εἶπεν
27 αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἔγγισόν μοι καὶ φίλησόν με, τέκνον. 27 καὶ ἐγγί-
σας ἐφίλησεν αὐτόν· καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ εὐλό- *He. 11 20.
γησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου ὡς ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐ-
28 λόγησε κύριος. 28 καὶ δῴη σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῆς
29 πιότητος τῆς γῆς, καὶ πλῆθος σίτου καὶ οἴνου· 29 καὶ δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη,
καὶ προςκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες· καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ
προςκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου· ὁ καταρώμενός σε ἐπικατάρατος, ὁ
30 δὲ εὐλογῶν σε εὐλογημένος. 30 καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα
Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς ἂν ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ
31 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἠσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. 31 καὶ

---

4. ενεγκον ... προ του αποθ. μ. 6. om τον primum ... ιδε εγω 8. om μου prius ... εγ. εντελλ. σοι 12. ο πατ. μου 13. υπακουσοι τ. φ. μου 15. και ενεδυσεν ιακωβ 18. πατερ μου ... εγω. ο δε ειπεν τις 19. ιακωβ ο υιος αυτου τω πατρι αυτου ... εποιησα ... om απο 20. om σου 22. om μεν 23. * om ησαυ (?) ... ηυλογησεν 25. οπως pro ινα 27. ηυλογησεν bis 28. ουρανου ανωθεν 29. κ. προςκυνησουσιν σοι αρχ. ... προςκυνησ. σε οι 30. τον ιακ. τον ... om αν ... θηρας αυτου

ἐποίησε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα καὶ προςήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε τῷ πατρί Ἀναστήτω ὁ πατήρ μου καὶ φαγέτω ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου. [32] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Τίς εἶ σύ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ἠσαῦ. [33] ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα καὶ εἶπε Τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ εἰςενέγκας μοι, καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάντων πρὸ τοῦ ἐλθεῖν σε; καὶ εὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλογημένος ἔσται. [34] ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἠσαῦ τὰ ῥήματα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ, ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα, καὶ εἶπεν Εὐλόγησον δὴ κἀμέ, πάτερ. [35] εἶπε δὲ αὐτῷ Ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ δόλου ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου. [36] καὶ εἶπε Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ· ἐπτέρνικε γάρ με ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο· τά τε πρωτοτόκιά μου εἴληφε, καὶ νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν Ἠσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Οὐχ ὑπελίπου μοι εὐλογίαν, πάτερ; [37] ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ εἶπε τῷ Ἠσαῦ Εἰ κύριον αὐτὸν πεποίηκά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας, σίτῳ καὶ οἴνῳ ἐστήριξα αὐτόν· σοὶ δὲ τί ποιήσω, τέκνον; [38] εἶπε δὲ Ἠσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Μὴ εὐλογία μία σοί ἐστι, πάτερ; εὐλόγησον δὴ κἀμέ, πάτερ. κατανυχθέντος δὲ Ἰσαὰκ ἀνεβόησε φωνῇ Ἠσαῦ καὶ ἔκλαυσεν. [39] ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν· [40] καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις· ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου. [41] καὶ ἐνεκότει Ἠσαῦ τῷ Ἰακὼβ περὶ τῆς εὐλογίας ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ἠσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ Ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πατρός μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακὼβ τὸν ἀδελφόν μου. [42] ἀπηγγέλη δὲ Ῥεβέκκᾳ τὰ ῥήματα Ἠσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου· καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ Ἠσαῦ ὁ ἀδελφός σου ἀπειλεῖ σοι τοῦ ἀποκτεῖναί σε. [43] νῦν οὖν, τέκνον, ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφόν μου εἰς Χαῤῥάν· [44] καὶ οἴκησον μετ᾽ αὐτοῦ ἡμέρας τινάς, [45] ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλάθηται ἃ πεποίηκας αὐτῷ· καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μή ποτε ἀποτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. [46] εἶπε δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαάκ Προςώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν Χέτ· εἰ λήψεται Ἰακὼβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα τί μοι τὸ ζῆν;

*He. 12, 17. *He. 11, 20.

XXVIII.

Προςκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ εὐλόγησεν αὐτόν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων· [2] ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὸν οἶκον Βαθουὴλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρός σου, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρός σου. [3] ὁ δὲ θεός μου εὐλογήσαι σε καὶ αὐξήσαι σε καὶ πληθύναι σε, καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν· [4] καὶ δῴη σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραὰμ τοῦ πατρός μου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου, ἣν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ. [5] καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ· καὶ

---

31. κ. ειπ. τ. πατρι αυτου ... om απο ... οπως ευλογησει 33. προ του σε εισελθειν ... ηυλογησα ... ευλογ. εστω 34. ισαακ του πατρ. αυτ. ... ανεβ. ησαυ φ. ... * πατηρ (?) 36. ηδη pro ιδου ... πρωτοτοκεια ... ειληφεν pro ελαβε ... υπελειπω 37. εποιησα bis pro πεποιηκα ... εστηρισα 38. προς ισαακ τον ... om κατανυχθεντ. usque εκλαυσεν 40. μαχαιρη ... εκλυσεις 45. ατεκνωθω ... (ed. r. ημων) 46. προσοχθεικα ... λημψεται ... om το XXVIII. 1. λημψη ... θυγατερων χαναan 2. μεσοποταμ. συριας 4. δεδωκεν

ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουὴλ τοῦ Σύρου, ἀδελ-
6 φὸν Ῥεβέκκας τῆς μητρὸς Ἰακὼβ καὶ Ἡσαῦ. 6 Ἴδε δὲ Ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας λαβεῖν ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων Οὐ λήψῃ
7 γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων· 7 καὶ ἤκουσεν Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς
8 καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας. 8 ἰδὼν δὲ καὶ Ἡσαῦ ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες Χαναὰν ἐναντίον Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς
9 αὐτοῦ, 9 ἐπορεύθη Ἡσαῦ πρὸς Ἰσμαήλ, καὶ ἔλαβε τὴν Μαελὲθ θυγατέρα Ἰσμαὴλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ἀδελφὴν Ναβεώθ, πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ γυναῖκα.
10 10 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου, καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαῤῥάν.
11 11 καὶ ἀπήντησε τόπῳ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος· καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ
12 ἐκείνῳ. 12 καὶ ἐνυπνιάσθη· καὶ ἰδοὺ κλῖμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἧς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' *Jo. 1 52.
13 αὐτῇ· 13 ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς. καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου καὶ ὁ θεὸς Ἰσαάκ, μὴ φοβοῦ· ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ'
14 αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου. 14 καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν καὶ λίβα καὶ βοῤῥᾶν καὶ ἐπὶ ἀνατολάς· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ σπέρ-
15 ματί σου. 15 καὶ ἰδοὺ ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, διαφυλάσσων σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ οὗ ἂν πορευθῇς· καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλίπω
16 ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. 16 καὶ ἐξηγέρθη Ἰακὼβ ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν ὅτι ἔστι κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν.
17 17 καὶ ἐφοβήθη, καὶ εἶπεν Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἢ
18 οἶκος θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. 18 καὶ ἀνέστη Ἰακὼβ τὸ πρωί, καὶ ἔλαβε τὸν λίθον ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἔστησεν αὐτὸν στή-
19 λην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς. 19 καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
20 ἐκείνου Οἶκος θεοῦ· καὶ Οὐλαμλοὺζ ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον. 20 καὶ ηὔξατο Ἰακὼβ εὐχὴν λέγων Ἐὰν ᾖ κύριος ὁ θεὸς μετ' ἐμοῦ, καὶ διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ᾗ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῷ μοι ἄρτον φαγεῖν καὶ ἱμάτιον περι-
21 βαλέσθαι, 21 καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου
22 καὶ ἔσται κύριός μοι εἰς θεόν· 22 καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι οἶκος θεοῦ· καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

XXIX.

Καὶ ἐξάρας Ἰακὼβ τοὺς πόδας ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Λάβαν τὸν υἱὸν Βαθουὴλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας μητρὸς Ἰακὼβ καὶ Ἡσαῦ.
2 2 καὶ ὁρᾷ, καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτοῦ· ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια· λί-
3 θος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος. 3 καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια, καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα, καὶ ἀπεκαθίστων τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον
4 αὐτοῦ. 4 εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ Ἀδελφοί, πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν Ἐκ
5 Χαῤῥάν ἐσμεν. 5 εἶπε δὲ αὐτοῖς Γινώσκετε Λάβαν τὸν υἱὸν Ναχώρ; οἱ δὲ εἶπαν
6 Γινώσκομεν. 6 εἶπε δὲ αὐτοῖς Ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπαν Ὑγιαίνει. καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ

---

5. αδελφ. δε ρεβ. 6. απωχετο pro απεστειλεν ... om εκειθεν ... λημψη γυν. απο των θυγ. χαναan 7. εαυτου ... om συριας 8. και ιδεν ησαυ 9. και επορευθη ... ναβαιωθ 11. επεθηκε 12. επ αυτης 13. om ειμι 14. θαλασσης pro γης ... και επι λιβαν και επι βορραν και επ ανατολ. 15. om ειμι ... ου εαν ... εγκαταλειπω 16. απο pro εκ 18. ον εθηκεν 19. κ. εκαλ. ιακωβ ... ουλαμμαυς 21. μοι κυριος XXIX. 2. αναπ. επι το αυτο 6. ετι αυτου λαλουντος, και ιδου

ἡ ϑυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων. 7 καὶ εἶπεν Ἰακὼβ Ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή, οὔπω ὥρα συναχϑῆναι τὰ κτήνη· ποτίσαντες τὰ πρόβατα ἀπελϑόντες βόσκετε. 8 οἱ δὲ εἶπαν Οὐ δυνησόμεϑα ἕως τοῦ συναχϑῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσουσι τὸν λίϑον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα. 9 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ ϑυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς· αὐτὴ γὰρ ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. 10 ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακὼβ τὴν Ῥαχὴλ τὴν ϑυγατέρα Λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσελϑὼν Ἰακὼβ ἀπεκύλισε τὸν λίϑον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζε τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. 11 καὶ ἐφίλησεν Ἰακὼβ τὴν Ῥαχήλ, καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἔκλαυσε. 12 καὶ ἀπήγγειλε τῇ Ῥαχὴλ ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστί, καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστί· καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 13 ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησε, καὶ εἰςήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ διηγήσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. 14 καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν Ἐκ τῶν ὀστῶν μου καὶ ἐκ τῆς σαρκός μου εἶ σύ· καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. 15 εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακὼβ Ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν· ἀπάγγειλόν μοι τίς ὁ μισϑός σού ἐστι. 16 τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο ϑυγατέρες· ὄνομα τῇ μείζονι Λεία, καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ Ῥαχήλ. 17 οἱ δὲ ὀφϑαλμοὶ Λείας ἀσϑενεῖς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ τῷ εἴδει καὶ ὡραία τῇ ὄψει σφόδρα. 18 ἠγάπησε δὲ Ἰακὼβ τὴν Ῥαχήλ, καὶ εἶπε Δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη περὶ τῆς Ῥαχὴλ τῆς ϑυγατρός σου τῆς νεωτέρας. 19 εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν Βέλτιον δοῦναί με αὐτὴν σοὶ ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ· οἴκησον μετ' ἐμοῦ. 20 καὶ ἐδούλευσεν Ἰακὼβ περὶ Ῥαχὴλ ἑπτὰ ἔτη· καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτήν. 21 εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ Λάβαν Δός μοι τὴν γυναῖκά μου· πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι ὅπως εἰςέλϑω πρὸς αὐτήν. 22 συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου καὶ ἐποίησε γάμον. 23 καὶ ἐγένετο ἑσπέρα· καὶ λαβὼν Λείαν τὴν ϑυγατέρα αὐτοῦ εἰςήγαγεν πρὸς Ἰακώβ, καὶ εἰςῆλϑε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. 24 ἔδωκε δὲ Λάβαν Λείᾳ τῇ ϑυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. 25 ἐγένετο δὲ πρωΐ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία· εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ Λάβαν Τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ Ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνα τί παρελογίσω με; 26 ἀπεκρίϑη δὲ Λάβαν Οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν ἢ τὴν πρεσβυτέραν· 27 συντέλεσον οὖν τὰ ἕβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοὶ ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. 28 ἐποίησε δὲ Ἰακὼβ οὕτως, καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἕβδομα ταύτης· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν ϑυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. 29 ἔδωκε δὲ Λάβαν τῇ ϑυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. 30 καὶ εἰςῆλϑε πρὸς Ῥαχήλ· ἠγάπησε δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λείαν· καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. 31 ἰδὼν δὲ κύριος ὁ ϑεὸς ὅτι ἐμισεῖτο Λεία, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐτῆς· Ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. 32 καὶ συνέλαβε Λεία καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ· ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ῥουβὴν λέγουσα Διότι εἶδέ μου κύριος τὴν ταπείνωσιν καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· νῦν οὖν ἀγα-

---

6. 7. προβατων του πατρος αυτης· αυτη γαρ εβοσκεν τα προβατα του πατρος αυτης. και ειπεν ιακ. 8. αποκυλισωσι 9. om ιδου 10. om την ante ϑυγατερα ... om και τα προβ. λαβ. τ. αδ. τ. μ. αυτου ... εποτισεν 12. ανηγγειλεν 13. και εγενετο ως ... συναντ. αυτου 17. om σφοδρα 18. περι ραχηλ 20. om και ησαν usque αυτον αυτην 21. αποδος pro δος ... ημερ. μου οπως 23. ειςηγ. αυτην προς 24. λαβαν ζελφαν λεια τ. ϑυγ. αυτ. 25. om τω ... om παρα 26. ειπεν δε λαβαν 28. εδωκεν λαβαν 29. λαβ. ραχηλ τη 31. οτι μισειται 32. om και εδωκε μοι υιον ... om ουν

33 πήσει με ὁ ἀνήρ μου. [33] καὶ συνέλαβε πάλιν καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν ὅτι ἤκουσε κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον· καὶ 34 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Συμεών. [34] καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ εἶπεν Ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς 35 υἱούς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Λευεί. [35] καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἔτεκεν υἱόν, καὶ εἶπε Νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰούδαν. καὶ ἔστη τοῦ τίκτειν.

XXX.

Ἰδοῦσα δὲ Ῥαχὴλ ὅτι οὐ τέτοκε τῷ Ἰακώβ, καὶ ἐζήλωσε Ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ εἶπε τῷ Ἰακὼβ Δός μοι τέκνα· εἰ δὲ μή, τελευτήσω ἐγώ. 2 [2] θυμωθεὶς δὲ Ἰακὼβ τῇ Ῥαχὴλ εἶπεν αὐτῇ Μὴ ἀντὶ θεοῦ ἐγώ εἰμι, ὃς ἐστέ- 3 ρησέ σε καρπὸν κοιλίας; [3] εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῷ Ἰακὼβ Ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλά, εἴσελθε πρὸς αὐτήν· καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιή- 4 σομαι κἀγὼ ἐξ αὐτῆς. [4] καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ 5 γυναῖκα, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ· [5] καὶ συνέλαβε Βαλλὰ ἡ παιδίσκη 6 Ῥαχὴλ καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱόν. [6] καὶ εἶπε Ῥαχήλ Ἔκρινέ μοι ὁ θεὸς καὶ ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐ- 7 τοῦ Δάν. [7] καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον 8 τῷ Ἰακώβ. [8] καὶ εἶπε Ῥαχήλ Συναντελάβετό μου ὁ θεός, καὶ συνανεστράφην 9 τῇ ἀδελφῇ μου, καὶ ἠδυνάσθην· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νεφθαλεί. [9] εἶδε δὲ Λεία ὅτι ἔστη τοῦ τίκτειν, καὶ ἔλαβε Ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς καὶ ἔδω- 10 κεν αὐτὴν τῷ Ἰακὼβ γυναῖκα. [10] καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ συνέλαβε Ζελφὰ 11 ἡ παιδίσκη Λείας καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱόν. [11] καὶ εἶπε Λεία Ἐν τύχῃ· καὶ 12 ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γάδ. [12] καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας 13 καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱὸν δεύτερον. [13] καὶ εἶπε Λεία Μακαρία ἐγώ, ὅτι μακα- 14 ριοῦσί με αἱ γυναῖκες· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀσήρ. [14] ἐπορεύθη δὲ Ῥου- βὴν ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν καὶ εὗρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῇ Λείᾳ τῇ ἀδελφῇ 15 αὐτῆς Δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. [15] εἶπε δὲ Λεία Οὐχ ἱκανόν σοι ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε δὲ Ῥαχὴλ Οὐχ οὕτως· κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μαν- 16 δραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. [16] εἰσῆλθε δὲ Ἰακὼβ ἐξ ἀγροῦ ἑσπέρας, καὶ ἐξῆλθε Λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ εἶπε Πρὸς ἐμὲ εἰσελεύσῃ σήμερον· μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου· καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα 17 ἐκείνην. [17] καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς Λείας, καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱὸν 18 πέμπτον. [18] καὶ εἶπε Λεία Δέδωκέ μοι ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρί μου· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσσάχαρ, ὅ ἐστι 19 20 μισθός. [19] καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεία καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ Ἰακώβ. [20] καὶ εἶπε Λεία Δεδώρηται ὁ θεός μοι δῶρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ· αἱρετιεῖ με ὁ ἀνήρ 21 μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱοὺς ἕξ· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαβουλών. [21] καὶ 22 μετὰ τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Δεινα. [22] ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς τῆς Ῥαχήλ· καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεός, καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν μή- 23 τραν· [23] καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ υἱόν. εἶπε δὲ Ῥαχὴλ Ἀφεῖλεν ὁ θεός 24 μου τὸ ὄνειδος· [24] καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσὴφ λέγουσα Προσθέτω ὁ 25 θεός μοι υἱὸν ἕτερον. [25] ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπεν Ἰακὼβ

---

33. παλιν λεια 34. εκληθη pro εκαλεσε ... λευι 35. ιουδα XXX. 2. εθυμωθη δε ... και ειπεν ... του θεου 3. μου ινα τεκνοποιησωμαι 8. συνεβαλετο μοι ο θεος 10. εισηλθεν δε πρ. αυτ. ιακωβ 12. ετεκεν ετι τω 13. μακαριζουσιν με πασαι αι γυν. 14. εν ημεραις ... μανδραγορου ... om τη αδελφ. αυτης 15. μανδραγορους ... λημψη 17. κ. επηκ. αυτης ο θεος, και 18. ανθ ων 21. δεινα· και εστη του τικτειν 22. om της

τῷ Λάβαν Ἀπόστειλόν με ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. [26] ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου καὶ τὰ παιδία μου, περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα ἀπέλθω· σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν ἣν δεδούλευκά σοι. [27] εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, οἰωνισάμην ἄν· εὐλόγησε γάρ με ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ σῇ εἰςόδῳ. [28] διάστειλον τὸν μισθόν σου πρὸς μέ, καὶ δώσω. [29] εἶπε δὲ Ἰακὼβ Σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ. [30] μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ηὐξήθη εἰς πλῆθος· καὶ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον; [31] καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν Τί σοι δώσω; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰακὼβ Οὐ δώσεις μοι οὐθέν· ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου καὶ φυλάξω. [32] παρελθέτω πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχώρισον ἐκεῖθεν πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι καὶ πᾶν διάλευκον καὶ ῥαντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσται μοι μισθός. [33] ἐπακούσεταί μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπαύριον, ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου· πᾶν ὃ ἐὰν μὴ ᾖ ῥαντὸν καὶ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξὶ καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι, κεκλεμμένον ἔσται παρ' ἐμοί. [34] εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν Ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. [35] καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους τοὺς ῥαντοὺς καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ πάσας τὰς αἶγας τὰς ῥαντὰς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ πᾶν ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. [36] καὶ ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἐποίμαινε τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα. [37] ἔλαβε δὲ ἑαυτῷ Ἰακὼβ ῥάβδον στυρακίνην χλωρὰν καὶ καρυΐνην καὶ πλατάνου, καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακὼβ λεπίσματα λευκά· καὶ περισύρων τὸ χλωρόν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκὸν ὃ ἐλέπισε ποικίλον. [38] καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους ἃς ἐλέπισεν ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος, ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν ῥάβδων ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισσήσωσι τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους. [39] καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους, καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διάλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ῥαντά. [40] τοὺς δὲ ἀμνοὺς διέστειλεν Ἰακώβ, καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κριὸν διάλευκον καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἀμνοῖς· καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτόν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν. [41] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα ἔθηκεν Ἰακὼβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ῥάβδους· [42] ἡνίκα δ' ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει· ἐγένετο δὲ τὰ μὲν ἄσημα τοῦ Λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ. [43] καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ καὶ βόες καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι καὶ κάμηλοι καὶ ὄνοι.

XXXI.

Ἤκουσε δὲ Ἰακὼβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν λεγόντων Εἴληφεν Ἰακὼβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην. [2] καὶ εἶδεν Ἰακὼβ τὸ πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν πρὸς αὐτὸν ὡςεὶ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. [3] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἰακὼβ Ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρός σου καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. [4] ἀπο-

26. απ. μοι τ. γυν. και τ. παιδ. περι ... δουλιαν 27. om επι 28. δωσω σοι 29. ειπ. δ. αυτω ιακ. 30. ην οσα ην εναντ. μου ... ηυλογησεν ... om ο θεος ... * om καγω (?) 31. εαν ποιησεις 32. παρελθατω ... om παντα ... κ. παν διαραντον και λευκον 33. τη αυριον 35. κ. παν ο ην λευκ. εν αυτοις κ. παν ο ην φαιον ε. τ. αρνασιν 36. ημερων ανα 37. αυτω pro εαυτω ... om και ante περισυρων ... εφαινετο δε (... τοις ραβδ.) 38. εν ταις ληνοις ... ραβδων και ελθοντων 39. om και ενεκ. usque ραβδους 41. ε. ταις ληνοις ... 42. ηνικα γαρ ετεχον ... om μεν XXXI. 2. om του ... ως εχθες

στείλας δὲ Ἰακὼβ ἐκάλεσε Λείαν καὶ Ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδίον οὗ ἦν τὰ ποίμνια,
5 5 καὶ εἶπεν αὐταῖς Ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς
ἐμοῦ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρός μου ἦν μετ' ἐμοῦ·
6 6 καὶ αὐταὶ δὲ οἴδατε ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχύϊ μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν.
7 7 ὁ δὲ πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου τῶν δέκα
8 ἀμνῶν, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς κακοποιῆσαί με. 8 ἐὰν οὕτως εἴπῃ Τὰ
ποικίλα ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα· ἐὰν δὲ εἴπῃ
9 Τὰ λευκὰ ἔσται σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά· 9 καὶ ἀφεί-
10 λετο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ ἔδωκέ μοι αὐτά. 10 καὶ ἐγέ-
νετο ἡνίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, καὶ εἶδον τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς μου ἐν τῷ ὕπνῳ, καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρό-
11 βατα καὶ τὰς αἶγας διάλευκοι καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί. 11 καὶ εἶπέ
12 μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καθ' ὕπνον Ἰακώβ. ἐγὼ δὲ εἶπα Τί ἐστι; 12 καὶ εἶπεν
Ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαί-
νοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς
13 ῥαντούς· ἑώρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιεῖ. 13 ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὁ ὀφθείς σοι ἐν
τόπῳ θεοῦ, οὗ ἤλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην καὶ ηὔξω μοι ἐκεῖ εὐχήν· νῦν οὖν ἀνά-
στηθι καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης καὶ ἄπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου,
14 καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. 14 καὶ ἀποκριθεῖσαι Ῥαχὴλ καὶ Λεία εἶπαν αὐτῷ Μὴ
15 ἔστιν ἡμῖν ἔτι μερὶς ἢ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν; 15 οὐχ ὡς αἱ
ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ καταβρώσει κατέφαγε τὸ
16 ἀργύριον ἡμῶν. 16 πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν ἣν ἀφείλετο ὁ θεὸς τοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν· νῦν οὖν ὅσα σοι εἴρηκεν ὁ θεὸς
17 ποίει. 17 ἀναστὰς δὲ Ἰακὼβ ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ ἐπὶ
18 τὰς καμήλους· 18 καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ καὶ πᾶσαν τὴν ἀπο-
σκευὴν αὐτοῦ, ἣν περιεποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ,
19 ἀπελθεῖν πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν Χαναάν. 19 Λάβαν δὲ ᾤχετο
κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ· ἔκλεψε δὲ Ῥαχὴλ τὰ εἴδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς.
20 20 ἔκρυψε δὲ Ἰακὼβ Λάβαν τὸν Σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι ἀποδιδρά-
21 σκει· 21 καὶ ἀπέδρα αὐτὸς καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα, καὶ διέβη τὸν ποταμόν, καὶ
22 ὥρμησεν εἰς τὸ ὄρος Γαλαάδ. 22 ἀνηγγέλη δὲ Λάβαν τῷ Σύρῳ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
23 τρίτῃ ὅτι ἀπέδρα Ἰακώβ· 23 καὶ παραλαβὼν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ
ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτά, καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γα-
24 λαάδ. 24 ἦλθε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Λάβαν τὸν Σύρον καθ' ὕπνον τὴν νύκτα καὶ εἶπεν
25 αὐτῷ Φύλαξαι σεαυτὸν μή ποτε λαλήσῃς μετὰ Ἰακὼβ πονηρά. 25 καὶ κατέλαβε
Λάβαν τὸν Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει· Λάβαν δὲ
26 ἔστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ. 26 εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακὼβ
Τί ἐποίησας; ἵνα τί κρυφῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες
27 τὰς θυγατέρας μου ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρᾳ; 27 καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξα-
πέστειλα ἄν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν καὶ τυμπάνων καὶ κιθά-
28 ρας· 28 καὶ οὐκ ἠξιώθην καταφιλῆσαι τὰ παιδία μου καὶ τὰς θυγατέρας μου·
29 νῦν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας. 29 καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαί σε· ὁ δὲ
θεὸς τοῦ πατρός σου χθὲς εἶπε πρὸς μὲ λέγων Φύλαξαι σεαυτὸν μή ποτε λαλήσῃς
30 μετὰ Ἰακὼβ πονηρά. 30 νῦν οὖν πεπόρευσαι· ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησας ἀπελ-

---

4. ραχηλ και λιαν ... om ην 5. μετ εμου pro προς εμου 6. om τη 9. αφειλατο 10. om εν γαστρι λαμβαν. ... ιδον εν τοις ... om μου ... αναβαιν. ησαν επι 11. ιακωβ ιακωβ 13. εν τω τοπω ω ηλιψας ... απελθε pro εξελθε 14. αποκριθεισα 15. κατεφαγεν καταβρωσει 16. αφειλατο ... οσα ειρηκ. ο θ. σοι 17. om αυτου prius 18. υπαρχοντα αυτου 21. και παντα τα αυτου 22. τη τριτη ημερα 23. παραλαβ. παντας τους 26. κρυβη 27. om και ante τυμπανων 28. om και prius 29. εχθες

θεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου· ἵνα τί ἔκλεψας τοὺς θεούς μου; [31] ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ εἶπε τῷ Λάβαν ὅτι ἐφοβήθην· εἶπα γάρ Μή ποτε ἀφέλῃ τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ καὶ πάντα τὰ ἐμά. [32] καὶ εἶπεν Ἰακὼβ Παρ' ᾧ ἂν εὕρῃς τοὺς θεούς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐπίγνωθι τί ἐστι παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν καὶ λάβε. καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν· οὐκ ᾔδει δὲ Ἰακὼβ ὅτι Ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς. [33] εἰσελθὼν δὲ Λάβαν ἠρεύνησεν εἰς τὸν οἶκον Λείας, καὶ οὐχ εὗρεν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου Λείας, καὶ ἠρεύνησε τὸν οἶκον Ἰακὼβ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐχ εὗρεν· εἰσῆλθε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον Ῥαχήλ. [34] Ῥαχὴλ δὲ ἔλαβε τὰ εἴδωλα καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς, [35] καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς Μὴ βαρέως φέρε, κύριε, οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοί ἐστιν. ἠρεύνησε Λάβαν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρε τὰ εἴδωλα. [36] ὠργίσθη δὲ Ἰακὼβ καὶ ἐμαχέσατο τῷ Λάβαν· ἀποκριθεὶς δὲ Ἰακὼβ εἶπε τῷ Λάβαν Τί τὸ ἀδίκημά μου; καὶ τί τὸ ἁμάρτημά μου, ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου, [37] καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου μου; τί εὗρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θὲς ὧδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο ἡμῶν. [38] ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ· τὰ πρόβατά σου καὶ αἱ αἶγές σου οὐκ ἠτεκνώθησαν· κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον· [39] θηριάλωτον οὐκ ἐνήνοχά σοι· ἐγὼ ἀπετίννυον παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας καὶ κλέμματα νυκτός· [40] ἐγενόμην τῆς ἡμέρας συγκαιόμενος τῷ καύματι καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός, καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. [41] ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου· ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου καὶ ἓξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου, καὶ παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν. [42] εἰ μὴ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραὰμ καὶ ὁ φόβος Ἰσαὰκ ἦν μοι, νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας· τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεός, καὶ ἤλεγξέ σε χθές. [43] ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν εἶπε τῷ Ἰακὼβ Αἱ θυγατέρες θυγατέρες μοῦ, καὶ υἱοὶ υἱοὶ μοῦ, καὶ τὰ κτήνη κτήνη μοῦ, καὶ πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς ἐμά ἐστι καὶ τῶν θυγατέρων μου· τί ποιήσω ταύταις σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν οἷς ἔτεκον; [44] νῦν οὖν δεῦρο διαθῶμαι διαθήκην ἐγώ τε καὶ σύ, καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰδοὺ οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστίν· ἴδε ὁ θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. [45] λαβὼν δὲ Ἰακὼβ λίθον ἔστησεν αὐτὸν στήλην. [46] εἶπε δὲ Ἰακὼβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ Συλλέγετε λίθους. καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνόν· καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν Ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον· [47] καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν Βουνὸς τῆς μαρτυρίας, Ἰακὼβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν Βουνὸς μάρτυς. [48] εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακὼβ Ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη ἣν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ· μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα Βουνὸς μαρτυρεῖ, [49] καὶ ἡ ὅρασις ἣν εἶπεν Ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησόμεθα ἕτερος ἀφ' ἑτέρου. [50] εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λάβῃς γυναῖ-

30. τ. πατρ. σου απελθειν· και ινα τι 31. om οτι εφοβηθην ... αφελης 32. κ. ειπ. αυτω ιακ. π. ω εαν ... των σων παρ εμοι 33. ηραυνησεν ... και εξελθων ε. τ. ο. λειας ηραυνησεν εις τον 35. * καθ εθισμ. ... των γυναικων μου εστιν ... ηρευν. δε 37. ωδε εναντιον των 39. ουκ ανενηνοχα ... απ εμαυτου ... της νυκτος 40. τω καυσωνι και παγετω 41. δεκα και τεσσερα ... * om δυο 43. αι θυγατ. σου θυγατ. μου κ. οι υιοι σου υιοι μου κ. τ. κτηνη σου κτ. μου ... εμα εστ. κ. ταις θυγατερες μ. 44. ** (* διαθωμεν?) διαθωμεθα ... om τε ... αυτω ιακωβ 46. και εφαγον και επιον εκει 47. μαρτυς pro της μαρτυριας et μαρτυρει pro μαρτυς 48. η στηλη αυτη ην εστησα ... τ. ονομα αυτου 49. εφιδοι ... απο τοι pro αφ 50. ει λημψη γ. επι ταις

χας πρὸς ταῖς θυγατράσι μου, ὅρα, οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν ὁρῶν· θεὸς μάρτυς
51 μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ. [51] καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακὼβ Ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος
52 καὶ μάρτυς ἡ στήλη αὕτη· [52] ἐάν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σὲ μήτε σὺ διαβῇς
53 πρὸς μὲ τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ· [53] ὁ θεὸς Ἀβραὰμ
54 καὶ ὁ θεὸς Ναχὼρ κρίναι ἀνὰ μέσον ἡμῶν. [54] καὶ ὤμοσεν Ἰακὼβ κατὰ τοῦ φό-
βου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. καὶ ἔθυσε θυσίαν ἐν τῷ ὄρει· καὶ ἐκάλεσε τοὺς
55 ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει. [55] ἀνα-
στὰς δὲ Λάβαν τὸ πρωὶ κατεφίλησε τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ
εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ ἀποστραφεὶς Λάβαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

XXXII.

Καὶ Ἰακὼβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ἑαυτοῦ· καὶ ἀναβλέψας εἶδε παρεμβολὴν
2 θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν, καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. [2] εἶπε δὲ
Ἰακὼβ ἡνίκα εἶδεν αὐτούς Παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ
3 τόπου ἐκείνου Παρεμβολαί. [3] ἀπέστειλε δὲ Ἰακὼβ ἀγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ
4 πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηεὶρ εἰς χώραν Ἐδώμ, [4] καὶ ἐνετείλατο
αὐτοῖς λέγων Οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ Οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ·
5 μετὰ Λάβαν παρῴκησα καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν· [5] καὶ ἐγένοντό μοι βόες καὶ
ὄνοι καὶ πρόβατα καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι· καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ
6 μου Ἡσαῦ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. [6] καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγε-
λοι πρὸς Ἰακὼβ λέγοντες Ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ἡσαῦ, καὶ ἰδοὺ αὐ-
7 τὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. [7] ἐφοβήθη
δὲ Ἰακὼβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο· καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τοὺς
8 βόας καὶ τὰς καμήλους καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς. [8] καὶ εἶπεν Ἰακώβ
Ἐὰν ἔλθῃ Ἡσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν καὶ κόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ
9 δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. [9] εἶπε δὲ Ἰακὼβ Ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἀβραὰμ καὶ
ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Ἰσαάκ, κύριε σὺ ὁ εἰπών μοι Ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς
10 γενέσεώς σου, καὶ εὖ σε ποιήσω· [10] ἱκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης καὶ
ἀπὸ πάσης ἀληθείας ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου· ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου ταύτῃ
11 διέβην τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς. [11] ἐξελοῦ με
ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐκ χειρὸς Ἡσαῦ· ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτόν, μή
12 ποτε ἐλθὼν πατάξῃ με καὶ μητέρα ἐπὶ τέκνοις. [12] σὺ δὲ εἶπας Εὖ σε ποιήσω,
καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἀριθμηθήσεται
13 ὑπὸ τοῦ πλήθους. [13] καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερε
14 δῶρα καὶ ἐξαπέστειλεν Ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, [14] αἶγας διακοσίας, τράγους
15 εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι, [15] καμήλους θηλαζούσας καὶ τὰ
παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι καὶ
16 πώλους δέκα· [16] καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ ποίμνιον κατὰ μόνας. εἶπε
δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ
17 μέσον ποίμνης καὶ ποίμνης. [17] καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ λέγων Ἐάν σοι συναν-
τήσῃ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἐρωτᾷ σε λέγων Τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ
18 τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου; [18] ἐρεῖς Τοῦ παιδός σου Ἰακώβ· δῶρα
19 ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. [19] καὶ ἐνετείλατο
τῷ πρώτῳ καὶ τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω

---

50. 51. om ορων usque η στηλη αυτη 52. μηδε 53. κρινει 54. εθυσεν ιακωβ 55. τ. υιους αυτου XXXII. 1. εαυτου οδον ... αναβλ. τοις οφθαλμοις ιδεν 3. om εμπροσθεν αυτου 5. βοες pro παιδες 6. om ιδου αυτος ... σοι pro σου 7. εφοβειτο ... τον μετ αυτου ... om και τας καμηλους 8. εκκοψη 9. κυριε ο ειπας μοι 10. ικανουσαι μοι ... om ταυτη ... νυν δε 11. εξελουμαι εκ ... om εκ χειρος ante ησαυ 12. ειπας καλως ευ ... απο pro υπο 15. τεσσερακοντα ... om και ante πωλους 16. κ. εδωκ. δια χειρος τ. παισ. α. 18. και ερεις

τῶν ποιμνίων τούτων λέγων Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε Ἡσαῦ ἐν τῷ εὑρεῖν ὑμᾶς αὐτόν, [20] καὶ ἐρεῖτε Ἰδοὺ ὁ παῖς σου Ἰακὼβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. εἶπε γάρ Ἐξιλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἴσως γὰρ προςδέξεται τὸ πρόςωπόν μου. [21] καὶ προεπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. [22] ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας καὶ τὰς δύο παιδίσκας καὶ τὰ ἕνδεκα παιδία αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ Ἰαβώχ. [23] καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς καὶ διέβη τὸν χειμάῤῥουν, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ. [24] ὑπελείφθη δὲ Ἰακὼβ μόνος, καὶ ἐπάλαιεν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ. [25] εἶδε δὲ ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν, καὶ ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ· [26] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀπόστειλόν με· ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν Οὐ μή σε ἀποστείλω ἐὰν μή με εὐλογήσῃς. [27] εἶπε δὲ αὐτῷ Τί τὸ ὄνομά σού ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν Ἰακώβ. [28] καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου· ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔσῃ. [29] ἠρώτησε δὲ Ἰακὼβ καὶ εἶπεν Ἀνάγγειλόν μοι τὸ ὄνομά σου. καὶ εἶπεν Ἵνα τί τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ ὄνομά μου; καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ. [30] καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Εἶδος θεοῦ· εἶδον γὰρ θεὸν πρόςωπον πρὸς πρόςωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. [31] ἀνέτειλε δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος ἡνίκα παρῆλθε τὸ εἶδος τοῦ θεοῦ· αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. [32] ἕνεκεν τούτου οὐ μὴ φάγωσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον ὃ ἐνάρκησεν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ὅτι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακὼβ τοῦ νεύρου ὃ ἐνάρκησεν.

XXXIII.

Ἀναβλέψας δὲ Ἰακὼβ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. καὶ διεῖλεν Ἰακὼβ τὰ παιδία ἐπὶ Λείαν καὶ ἐπὶ Ῥαχὴλ καὶ τὰς δύο παιδίσκας· [2] καὶ ἔθετο τὰς δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λείαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὀπίσω, καὶ Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσὴφ ἐσχάτους. [3] αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτάκις ἕως τοῦ ἐγγίσαι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. [4] καὶ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ περιλαβὼν αὐτὸν προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. [5] καὶ ἀναβλέψας Ἡσαῦ εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία, καὶ εἶπε Τί ταῦτά σοί ἐστιν; ὁ δὲ εἶπε Τὰ παιδία οἷς ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου. [6] καὶ προςήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν· [7] καὶ προςήγγισε Λεία καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν· καὶ μετὰ ταῦτα προςήγγισε Ῥαχὴλ καὶ Ἰωσήφ, καὶ προσεκύνησαν. [8] καὶ εἶπε Τί ταῦτά σοί ἐστιν, πᾶσαι αἱ παρεμβολαὶ αὗται αἷς ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν Ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου, κύριε. [9] εἶπε δὲ Ἡσαῦ Ἔστι μοι πολλά, ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά. [10] εἶπε δὲ Ἰακώβ Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν· ἕνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου ὡς ἄν τις ἴδοι πρόςωπον θεοῦ, καὶ εὐδοκήσεις με· [11] λάβε τὰς εὐλογίας μου ἃς ἤνεγκά σοι, ὅτι ἠλέησέ με ὁ θεὸς καὶ ἔστι μοι πάντα. καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ ἔλαβε. [12] καὶ εἶπεν Ἀπά-

---

19. τω ησαυ 21. προεπορευοντο 22. ιαβοκ 24. μετ αυτου ανθρωπος 26. μη ευλογ. με 28. αλλα ισρ. το ον. σ. εσται ... om εση 29. συ ερωτ. το ον. μ. ... ηυλογησεν 32. ενεκ. γαρ τουτου ... οι υιοι ... ** του μηρου ιακωβ εως ... ** νευρου και εναρκησεν XXXIII. 1. ** (etiam * ?) om τοις οφθαλμ. αυτου ... ** ερχ. αυτος και τετρ. ... και επιδιειλεν 2. εποιησεν pro εθετο 3. παρηλθεν ... του αδελφου 4. εφιλησεν και προσεπεσεν, omissis κ. κατεφ. αυτ. 5. om ησαυ 6. παιδια pro τεκνα 8. χαριν εν οφθαλμοις σου 10. ει ευρηκα

13 ραντες πορευσώμεθα ἐπ' εὐθεῖαν. 13 εἶπε δὲ αὐτῷ Ὁ κύριός μου γινώσκει ὅτι τὰ παιδία ἁπαλώτερα, καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ· ἐὰν
14 οὖν καταδιώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη. 14 προελθέτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων, ἕως τοῦ
15 ἐλθεῖν με πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς Σηείρ. 15 εἶπε δὲ Ἡσαῦ Καταλείψω μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ. ὁ δὲ εἶπεν Ἵνα τί τοῦτο; ἱκανὸν ὅτι εὗρον χάριν
16 ἐναντίον σου, κύριε. 16 ἀπέστρεψε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν
17 αὐτοῦ εἰς Σηείρ. 17 καὶ Ἰακὼβ ἀπαίρει εἰς Σκηνάς· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
18 τοῦ τόπου ἐκείνου Σκηναί. 18 καὶ ἦλθεν Ἰακὼβ εἰς Σαλὴμ πόλιν Σηκίμων, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας Συρίας· καὶ παρεν-
19 έβαλε κατὰ πρόςωπον τῆς πόλεως. 19 καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ Ἐμμὼρ πατρὸς Συχὲμ ἑκατὸν ἀμνῶν·
20 20 καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ἰσραήλ.

XXXIV.

Ἐξῆλθε δὲ Δείνα ἡ θυγάτηρ Λείας, ἣν ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, καταμαθεῖν τὰς
2 θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων. 2 καὶ εἶδεν αὐτὴν Συχὲμ ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ ὁ Εὐαῖος, ὁ ἄρχων τῆς γῆς· καὶ λαβὼν αὐτὴν ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν.
3 3 καὶ προςέσχε τῇ ψυχῇ Δείνας τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ, καὶ ἠγάπησε τὴν παρθέ-
4 νον, καὶ ἐλάλησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῇ. 4 εἶπε Συχὲμ πρὸς Ἐμμὼρ τὸν πατέρα αὐτοῦ λέγων Λάβε μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα.
5 5 Ἰακὼβ δὲ ἤκουσεν ὅτι ἐμίανεν ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ Δεῖναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ· παρεσιώπησε δὲ Ἰα-
6 κὼβ ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτούς. 6 ἐξῆλθε δὲ Ἐμμὼρ ὁ πατὴρ Συχὲμ πρὸς Ἰακὼβ
7 λαλῆσαι αὐτῷ. 7 οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου· ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν ἐν
8 Ἰσραήλ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ· καὶ οὐχ οὕτως ἔσται. 8 καὶ ἐλάλησεν Ἐμμὼρ αὐτοῖς λέγων Συχὲμ ὁ υἱός μου προείλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα
9 ὑμῶν· δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. 9 καὶ ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν· τὰς θυγα-
10 τέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. 10 καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε, καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν· κατοικεῖτε καὶ ἐμπο-
11 ρεύεσθε ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ. 11 εἶπε δὲ Συχὲμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς Εὕροιμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν, καὶ ὃ ἐὰν
12 εἴπητε δώσομεν. 12 πληθύνατε τὴν φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθότι ἂν εἴπητέ
13 μοι, καὶ δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. 13 ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ τῷ Συχὲμ καὶ Ἐμμὼρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δόλου, καὶ ἐλάλησαν αὐ-
14 τοῖς, ὅτι ἐμίαναν Δεῖναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. 14 καὶ εἶπαν αὐτοῖς Συμεὼν καὶ Λευὶ οἱ ἀδελφοὶ Δείνας Οὐ δυνησόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν
15 ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ ὃς ἔχει ἀκροβυστίαν· ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. 15 μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν καὶ κατοικήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς
16 καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν· 16 καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ
17 οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἕν. 17 ἐὰν δὲ μὴ εἰςακούσητε ἡμῶν

---

12. πορευθωμεν 13. αυτους pro αυτα 14. * προςελθατω ** προελθατω ... om αυτου ... με ελθειν 17. αυτω pro εαυτω 18. σικιμων ... οτε ηλθεν εκ XXXIV. 2. εμμωρ ο χορραιος 4. ειπεν δε ... την παιδισκην ταυτ. 7. κατενυχθησαν ... συχεμ εν ισραηλ 8. αυτοις εμμωρ ... προειλατο 9. om και ... επιγαμβρευσατε 10. κ. ιδου η γη 11. ειπ. ημιν δωσομ. 14. δεινας, υιοι δε λειας ... om το ρημα 15. om μονον ... κατοικησωμεν 16. λημψομεθα ... οικησωμεν

τοῦ περιτεμέσϑαι, λαβόντες τὴν ϑυγατέρα ἡμῶν ἀπελευσόμεϑα. [18] καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμὼρ καὶ ἐναντίον Συχὲμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμώρ. [19] καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ἐνέκειτο γὰρ τῇ ϑυγατρὶ Ἰακώβ· αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [20] ἦλϑε δὲ Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν λέγοντες [21] Οἱ ἄνϑρωποι οὗτοι εἰρηνικοί εἰσι, μεϑ' ἡμῶν οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐμπορευέσϑωσαν αὐτήν, ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν· τὰς ϑυγατέρας αὐτῶν ληψόμεϑα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς ϑυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. [22] ἐν τούτῳ μόνον ὁμοιωϑήσονται ἡμῖν οἱ ἄνϑρωποι τοῦ κατοικεῖν μεϑ' ἡμῶν ὥςτε εἶναι λαὸν ἕνα, ἐν τῷ περιτεμέσϑαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καϑὰ καὶ αὐτοὶ περιτέτμηνται. [23] καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν οὐχ ἡμῶν ἔσται; μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωϑῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεϑ' ἡμῶν. [24] καὶ εἰςήκουσαν Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐμπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ περιετέμοντο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶς ἄρσην. [25] ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακὼβ Συμεὼν καὶ Λευί, ἀδελφοὶ Δείνας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλϑον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· [26] τόν τε Ἐμμὼρ καὶ Συχὲμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ ἔλαβον τὴν Δείναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχέμ, καὶ ἐξῆλϑον. [27] οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακὼβ εἰςῆλϑον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν ἐν ᾗ ἐμίαναν Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν [28] καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς βόας αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον. [29] καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ᾐχμαλώτευσαν· καὶ διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις. [30] εἶπε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Συμεὼν καὶ Λευί Μισητόν με πεποιήκατε, ὥςτε πονηρόν με εἶναι πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν ἔν τε τοῖς Χαναναίοις καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις· ἐγὼ δὲ ὀλιγοστός εἰμι ἐν ἀριϑμῷ, καὶ συναχϑέντες ἐπ' ἐμὲ συγκόψουσί με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγὼ καὶ ὁ οἶκός μου. [31] οἱ δὲ εἶπαν Ἀλλ' ὡςεὶ πόρνῃ χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

XXXV.

Εἶπε δὲ ὁ ϑεὸς πρὸς Ἰακὼβ Ἀναστὰς ἀνάβηϑι εἰς τὸν τόπον Βαιϑήλ, καὶ οἴκει ἐκεῖ· καὶ ποίησον ἐκεῖ ϑυσιαστήριον τῷ ϑεῷ τῷ ὀφϑέντι σοι ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν σε ἀπὸ προςώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. [2] εἶπε δὲ Ἰακὼβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ Ἄρατε τοὺς ϑεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς μεϑ' ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καϑαρίσϑητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν· [3] καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιϑήλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ϑυσιαστήριον τῷ ϑεῷ τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ ϑλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύϑην. [4] καὶ ἔδωκαν τῷ Ἰακὼβ τοὺς ϑεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους οἳ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν· καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ Ἰακὼβ ὑπὸ τὴν τερέβινϑον τὴν ἐν Σηκίμοις, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. [5] καὶ ἐξῆρεν Ἰσραὴλ ἐκ Σηκίμων· καὶ ἐγένετο φόβος ϑεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν, καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [6] ἦλϑε δὲ Ἰακὼβ εἰς Λουζὰ ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν, ἥ ἐστι Βαιϑήλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς

---

17. περιτεμνεσϑαι ... λαβ. τας ϑυγατερας 21. εισιν μεϑ ημων· οικειτωσαν ... λημψομεϑα 22. μονον εν τουτω ... περιτεμνεσϑαι ... περιτετετμηνται 23. κ. τα υπαρχοντα και τ. τετραπ. αυτων κ. τ. υπαρχ. αυτων (extrema κ. τ. υπ. αυτ. corrector improbavit) 24. εισηκουσεν ... εκπορευομενοι 26. και τον συχεμ ... την δεινα 30. om προς ... om πασι ... και τοις φερεζεοις ... εκτριβομαι 31. χρησωνται XXXV. 2. om τους μεϑ υμων ... και καϑαρισασϑε 3. επακ. μοι ... επορευομην 4. εν σικιμοις 5. εκ σικιμων

7 ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ. [7] καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου Βαιθήλ· ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ θεὸς ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν
8 ἀπὸ προςώπου Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [8] ἀπέθανε δὲ Δεβόῤῥα ἡ τροφὸς Ῥεβέκκας, καὶ ἐτάφη κατώτερον Βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλανον· καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ
9 τὸ ὄνομα αὐτῆς Βάλανος πένθους. [9] ὤφθη δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἰακὼβ ἔτι ἐν Λουζᾷ, ὅτε παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός.
10 [10] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Τὸ ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ
11 ἔσται τὸ ὄνομά σου· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραήλ. [11] εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός Ἐγὼ ὁ θεός σου· αὐξάνου καὶ πληθύνου· ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἐθνῶν ἔσον-
12 ται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου ἐξελεύσονται. [12] καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκα Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, σοὶ δέδωκα αὐτήν· σοὶ ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί
13 σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην. [13] ἀνέβη δὲ ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου
14 οὗ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ. [14] καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ὁ θεός, στήλην λιθίνην· καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτὴν σπονδήν, καὶ ἐπέ-
15 χεεν ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον. [15] καὶ ἐκάλεσεν Ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐλά-
16 λησε μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ θεός, Βαιθήλ. [16] ἀπάρας δὲ Ἰακὼβ ἐκ Βαιθὴλ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπέκεινα τοῦ πύργου Γαδέρ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν εἰς Χαβραθὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἐφραθά, ἔτεκε Ῥαχήλ· καὶ ἐδυςτόκησεν ἐν τῷ
17 τοκετῷ. [17] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκληρῶς αὐτὴν τίκτειν εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα Θάρσει,
18 καὶ γὰρ οὗτός σοί ἐστιν υἱός. [18] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχήν, ἀπέθνησκε γάρ, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Υἱὸς ὀδύνης μου· ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσε
19 τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βενιαμίν. [19] ἀπέθανε δὲ Ῥαχήλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπ-
20 ποδρόμου Ἐφραθά· αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. [20] καὶ ἔστησεν Ἰακὼβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐτῆς· αὕτη ἐστὶν ἡ στήλη ἐπὶ τοῦ μνημείου Ῥαχὴλ ἕως τῆς ἡμέρας
21 ταύτης. [21] ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη Ῥουβὴν καὶ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλᾶς τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· καὶ
22 ἤκουσεν Ἰσραήλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ. [22] ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακὼβ
23 δώδεκα· [23] υἱοὶ Λείας πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβήν, Συμεών, Λευί, Ἰούδας,
24 25 Ἰσσάχαρ, Ζαβουλών· [24] υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ Ἰωσὴφ καὶ Βενιαμίν· [25] υἱοὶ δὲ Βαλλᾶς
26 παιδίσκης Ῥαχὴλ Δὰν καὶ Νεφθαλείμ· [26] υἱοὶ δὲ Ζελφᾶς παιδίσκης Λείας Γὰδ καὶ Ἀσήρ· οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας.
27 [27] ἦλθε δὲ Ἰακὼβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς Μαμβρῆ, εἰς πόλιν τοῦ πεδίου· αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν γῇ Χαναάν, οὗ παρῴκησεν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ.
28 29 [28] ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαὰκ ἃς ἔζησεν ἔτη ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. [29] καὶ ἐκλείπων Ἰσαὰκ ἀπέθανε, καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Ἡσαῦ καὶ Ἰακὼβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

XXXVI.

2 Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαῦ· αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. [2] Ἡσαῦ δὲ ἔλαβε τὰς γυναῖκας ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Χαναναίων· τὴν Ἀδά, θυγατέρα Αἰλὼμ τοῦ Χετταίου, καὶ τὴν Ὀλιβεμά, θυγατέρα Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγὼν τοῦ
3 4 Εὐαίου, [3] καὶ τὴν Βασεμάθ, θυγατέρα Ἰσμαήλ, ἀδελφὴν Ναβαιώθ. [4] ἔτεκε δὲ
5 αὐτῷ Ἀδὰ τὸν Ἐλιφάς, καὶ Βασεμὰθ ἔτεκε τὸν Ῥαγουήλ, [5] καὶ Ὀλιβεμὰ ἔτεκε τὸν Ἰεοὺς καὶ τὸν Ἰεγλὸμ καὶ τὸν Κορέ· οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, οἳ ἐγένοντο

---

7. επεφανη 8. δεββωρα ... om και εταφη 9. om τω ... ηυλογησεν 10. * om ετι (?) ... om και εκαλ. τ. ο. α. ισρ. 11. και εθνη και 12. την δεδωκα ... om σοι εσται 14. om ο θεος 16. ηγγεισεν χαβραθα εις γην ελθειν εφραθα 17. om σοι 18. πατ. αυτου εκαλ. αυτον βενιαμειν 19. om του ιπποδρομου 20. εστιν στηλη μνημειου ραχ. ε. τ. σημερον ημερας 21. om ιακωβ 23. λευεις 24. βενιαμειν 26. ουτοι οι υιοι 29. εκλιπων ... om ισαακ XXXVI. 2. om τας ... ελωμ 3. βασεμμαθ 4. δε αδα τω ησαυ (... βασεμ)

αὐτῷ ἐν γῇ Χαναάν. [6] ἔλαβε δὲ Ἡσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ 6
καὶ τὰς ϑυγατέρας αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σώματα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο καὶ πάντα ὅσα
περιεποιήσατο ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ἐπορεύϑη Ἡσαῦ ἐκ τῆς γῆς Χαναὰν ἀπὸ
προσώπου Ἰακὼβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [7] ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ τοῦ 7
οἰκεῖν ἅμα, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτοὺς ἀπὸ
τοῦ πλήϑους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. [8] κατῴκησε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῷ ὄρει Σηείρ· 8
Ἡσαῦ αὐτός ἐστιν Ἐδώμ. [9] αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαῦ πατρὸς Ἐδὼμ ἐν τῷ 9
ὄρει Σηείρ. [10] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἡσαῦ· Ἐλιφάς, υἱὸς Ἀδᾶς γυ- 10
ναικὸς Ἡσαῦ, καὶ Ῥαγουήλ, υἱὸς Βασεμὰϑ γυναικὸς Ἡσαῦ. [11] ἐγένοντο δὲ 11
Ἐλιφὰς υἱοί· Θαιμάν, Ὠμάρ, Σωφάρ, Γοϑὼμ καὶ Κενέζ. [12] Θαμνὰ δὲ ἦν 12
παλλακὴ Ἐλιφὰς τοῦ υἱοῦ Ἡσαῦ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἐλιφὰς τὸν Ἀμαλήκ. οὗτοι
υἱοὶ Ἀδᾶς γυναικὸς Ἡσαῦ. [13] οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Ναχόϑ, Ζαρέ, Σομὲ 13
καὶ Μοζέ· οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμὰϑ γυναικὸς Ἡσαῦ. [14] οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμᾶς 14
ϑυγατρὸς Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβεγών, γυναικὸς Ἡσαῦ· ἔτεκε δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν
Ἰεοὺς καὶ τὸν Ἰεγλὸμ καὶ τὸν Κορέ. [15] οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ Ἡσαῦ. υἱοὶ Ἐλιφὰς 15
πρωτοτόκου Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Ὠμάρ, ἡγεμὼν Σωφάρ, ἡγε-
μων Κενέζ, [16] ἡγεμὼν Κορέ, ἡγεμὼν Γοϑώμ, ἡγεμὼν Ἀμαλήκ· οὗτοι ἡγεμό- 16
νες Ἐλιφὰς ἐν γῇ Ἰδουμαίᾳ, οὗτοι υἱοὶ Ἀδᾶς. [17] καὶ οὗτοι υἱοὶ Ῥαγουὴλ υἱοῦ 17
Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Ναχώϑ, ἡγεμὼν Ζαρέ, ἡγεμὼν Σομέ, ἡγεμὼν Μοζέ· οὗτοι
ἡγεμόνες Ῥαγουὴλ ἐν γῇ Ἐδώμ, οὗτοι υἱοὶ Βασεμὰϑ γυναικὸς Ἡσαῦ. [18] οὗτοι 18
δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμᾶς γυναικὸς Ἡσαῦ· ἡγεμὼν Ἰεούλ, ἡγεμὼν Ἰεγλόμ, ἡγεμὼν
Κορέ· οὗτοι ἡγεμόνες Ὀλιβεμᾶς ϑυγατρὸς Ἀνὰ γυναικὸς Ἡσαῦ. [19] οὗτοι υἱοὶ 19
Ἡσαῦ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν· οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἐδώμ. [20] οὗτοι δὲ υἱοὶ 20
Σηεὶρ τοῦ Χοῤῥαίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών,
Ἀνὰ [21] καὶ Δησὼν καὶ Ἀσὰρ καὶ Ῥισών· οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χοῤῥαίου τοῦ 21
υἱοῦ Σηεὶρ ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ. [22] ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Λωτὰν Χοῤῥὶ καὶ Αἱμάν· 22
ἀδελφὴ δὲ Λωτὰν Θαμνά. [23] οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ· Γωλὰμ καὶ Μαναχὰϑ καὶ 23
Γαιβὴλ καὶ Σωφὰρ καὶ Ὠμάρ. [24] καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγών· Αἰὲ καὶ Ἀνά· οὗ- 24
τός ἐστιν Ἀνὰ ὃς εὗρε τὸν Ἰαμεὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμε τὰ ὑποζύγια Σεβε-
γὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [25] οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά· Δησὼν καὶ Ὀλιβεμὰ ϑυγάτηρ 25
Ἀνά. [26] οὗτοι δὲ υἱοὶ Δησών· Ἀμαδὰ καὶ Ἀσβὰν καὶ Ἰϑρὰν καὶ Χαῤῥάν. 26
[27] οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀσάρ· Βαλαὰμ καὶ Ζουκὰμ καὶ Ἰουκάμ. [28] οὗτοι δὲ υἱοὶ Ῥι- 27 28
σών· Ὢς καὶ Ἀράν. [29] οὗτοι δὲ ἡγεμόνες Χοῤῥί· ἡγεμὼν Λωτάν, ἡγεμὼν Σω- 29
βάλ, ἡγεμὼν Σεβεγών, ἡγεμὼν Ἀνά, [30] ἡγεμὼν Δησών, ἡγεμὼν Ἀσάρ, ἡγε- 30
μὼν Ῥισών· οὗτοι ἡγεμόνες Χοῤῥὶ ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ Ἐδώμ.
[31] καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδὼμ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα 31
ἐν Ἰσραήλ. [32] καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδὼμ Βαλὰκ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει 32
αὐτοῦ Δενναβά. [33] ἀπέϑανε δὲ Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἰωβὰβ υἱὸς 33
Ζαρὰ ἐκ Βοσόῤῥας. [34] ἀπέϑανε δὲ Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἀσὼμ 34

---

6. κ. τ. υιους και τ. ϑυγ. και ... κ. π. τ. υπαρχ. και τα κτηνη ... και οσα περιεπ. ... om ησαυ ... εκ γης 7. εδυνατο 8. ωκησεν 10. υιος αδα ... βασεμμαϑ 11. δε οι υιοι ελιφας ϑαιμ., ωμαν, σωφαρ, γοϑομ 12. ουτοι οι υιοι αδα 13. ναχομ ... μασεμμαϑ 14. ελιβεμας ... τον ιευς 15. ουτοι οι ηγεμονες υιου ησ. 16. γοϑα 17. ναχοϑ ... ηγ. μοζε, ηγ. σομε ... μασεμμαϑ 18. ελιβεμας, omissis ϑυγ. α. γυν. ησαυ 19. ουτ. δε υιοι ... κ. ουτ. οι ηγεμ. αυτ. ουτοι εισιν οι ηγεμονες αυτων· υιοι εδωμ. 21. 21. σααρ κ. ρεισων· ουτ. οι ηγεμ. 22. χορρει 23. γωλων κ. μανναχαϑ κ. γαιβηλ, σωφ και ωμαν 24. και ωναν· ουτ. εστ. ο ωνας 26. ιεϑραν 27. σααρ· βαλααν κ. ζ. κ. ιωυχαμ και ουχαν 28. ρεισων ... αραμ 29. om δε ... χορρει 30. ηγεμ. σααρ ηγ. ρεισων ... χορρει 31. εν ιερουσαλημ 32. υι. του βεωρ (33. ιωβαδ) 34. ασομ

35 ἐκ τῆς γῆς Θαιμανών. [35] ἀπέθανε δὲ Ἀσώμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ 36 Γεθθαίμ. [36] ἀπέθανε δὲ Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαμαδὰ ἐκ Μασ- 37 σεκκᾶς. [37] ἀπέθανε δὲ Σαμαδά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ Ῥοωβὼθ 38 τῆς παρὰ ποταμόν. [38] ἀπέθανε δὲ Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλλε- 39 νὼν υἱὸς Ἀχοβώρ. [39] ἀπέθανε δὲ Βαλλενὼν υἱὸς Ἀχοβώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀρὰδ υἱὸς Βαράδ· καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ· ὄνομα δὲ τῇ γυ- 40 ναικὶ αὐτοῦ Μετεβεὴλ, θυγάτηρ Ματραὶθ υἱοῦ Μαιζοώβ. [40] ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἡσαῦ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν· ἡγεμὼν Θαμνά, ἡγεμὼν Γωλά, ἡγεμὼν 41 42 Ἰεθέρ, [41] ἡγεμὼν Ὀλιβεμάς, ἡγεμὼν Ἠλάς, ἡγεμὼν Φινών, [42] ἡγεμὼν Κενέζ, 43 ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Μαζάρ, [43] ἡγεμὼν Μαγεδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωίν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδὼμ ἐν ταῖς κατῳκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος 1 Ἡσαῦ πατὴρ Ἐδώμ. [1] κατῴκει δὲ Ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ οὗ παρῴκησεν ὁ πατὴρ αὐ- 2 τοῦ, ἐν γῇ Χαναάν· [2] αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰακώβ.

XXXVII.

Ἰωσὴφ δὲ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἦν, ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὢν νέος μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλᾶς καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελφᾶς τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· κατήνεγκαν δὲ Ἰωσὴφ ψόγον 3 πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. [3] Ἰακὼβ δὲ ἠγάπα τὸν Ἰωσὴφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γήρως ἦν αὐτῷ· ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα 4 ποικίλον. [4] ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτόν, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν. 5 6 [5] ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσὴφ ἐνύπνιον ἀπήγγειλεν αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, [6] καὶ 7 εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου οὗ ἐνυπνιάσθην. [7] ᾤμην ὑμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ· καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα καὶ ὠρθώ- 8 θη· περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. [8] εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ 9 καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. [9] εἶδε δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον 10 ἕτερον· ὥσπερ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ ἕνδεκα ἀστέρες προσεκύνουν με. [10] καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο ὃ ἐνυπνιάσθης; ἆρά γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγώ τε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί 11 σου προσκυνῆσαί σοι ἐπὶ τὴν γῆν; [11] ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ *Act. 7, 9. 12 πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. [12] ἐπορεύθησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν 13 τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ. [13] καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ Οὐχὶ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς Συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. 14 εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ. [14] εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραὴλ Πορευθεὶς ἴδε εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου καὶ τὰ πρόβατα, καὶ ἀνάγγειλόν μοι. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ 15 τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρών· καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ. [15] καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος 16 πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ· ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος λέγων Τί ζητεῖς; [16] ὁ

---

34. εκ γης θεμανων 35. ασομ ... γεθθαιμ 36. σαλαμα εκ μασεκκας 37. σαλαμα 38. βαλαεννων ... * χοβωρ (v. 39. απεθ. usque αχοβ. suppletum est) 39. αραθ ... βαραθ ... ματραειθ υι. μεζοοβ 40. ιεβερ pro ιεθερ 41. ελιβεμας ... φινες 43. μετοδιηλ ... ζαφωει XXXVII. 1. om δε ... δεκα επτα ... ποιμ. μ. τ. αδελφ. αυτ. τα προβατα· ων 3. γηρους 4. ειδοντες ... αυτον εφιλει ο πατηρ αυτου εκ ... εδυναντο 7. δραχματα εμμεσω ... δραγχματα et δραγχμα 8. om αυτου primum 9. ιδεν ... ενυπνιασθην 10. om αυτω post ειπεν 13. ουχ οι ... εν συχεμ 14. ει αναγγ. pro και αναγγ.

δὲ εἶπε Τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ· ἀπάγγειλόν μοι ποῦ βόσκουσιν. 17 εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος Ἀπήρκασιν ἐντεῦθεν· ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων Πορευθῶμεν εἰς Δωθαείμ. καὶ ἐπορεύθη Ἰωσὴφ κατόπισθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν Δωθαείμ. 18 προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτόν. 19 εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται· 20 νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων, καὶ ἐροῦμεν Θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, καὶ ὀψόμεθα τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. 21 ἀκούσας δὲ Ῥουβὴν ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ εἶπεν Οὐ πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυχήν. 22 εἶπε δὲ αὐτοῖς Ῥουβήν Μὴ ἐκχέητε αἷμα· ἐμβάλλετε αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων τούτων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ· ὅπως ἐξέληται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 23 ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν Ἰωσὴφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν, 24 καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον· ὁ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχεν. 25 ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι Ἰσμαηλῖται ἤρχοντο ἐκ Γαλαάδ, καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς· ἐπορεύοντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον. 26 εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Τί χρήσιμον ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ; 27 δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς Ἰσμαηλίταις τούτοις· αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ᾽ αὐτόν, ὅτι ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστίν. ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. 28 καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ Μαδιηναῖοι ἔμποροι, καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσὴφ ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσὴφ τοῖς Ἰσμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν· καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον. 29 ἀνέστρεψε δὲ Ῥουβὴν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ οὐχ ὁρᾷ τὸν Ἰωσὴφ ἐν τῷ λάκκῳ· καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. 30 καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπε Τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν· ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἔτι; 31 λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσὴφ ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι. 32 καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν, καὶ εἶπαν Τοῦτον εὕρομεν, ἐπίγνωθι εἰ χιτὼν τοῦ υἱοῦ σού ἐστιν ἢ οὔ. 33 καὶ ἐπέγνω αὐτὸν καὶ εἶπε Χιτὼν τοῦ υἱοῦ μού ἐστι· θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, θηρίον ἥρπασε τὸν Ἰωσήφ. 34 διέῤῥηξε δὲ Ἰακὼβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλάς. 35 συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν· καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου πενθῶν εἰς ᾅδου· καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 36 οἱ δὲ Μαδιηναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσὴφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφρῇ τῷ σπάδοντι Φαραὼ ἀρχιμαγείρῳ.

Act. 7, 9.

XXXVIII.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπόν τινα Ὀδολλαμίτην ᾧ ὄνομα Εἰράς. 2 καὶ εἶδεν ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου ᾗ ὄνομα Σαυά· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. 3 καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἤρ. 4 καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αὐνάν. 5 καὶ προσθεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σηλώμ· αὕτη δὲ ἦν ἐν Χασβὶ ἡνίκα ἔτεκεν αὐτούς. 6 καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἤρ τῷ πρω-

---

17. κατοπισθεν ... * om κ. ευρ. αυτους (?) ... εις δωθαειμ 18. προιδον ... και επορευοντο αποκτ. αυτ. 19. ειπαν δε 20. ριψομεν ... τι εστιν 21. εξειλατο ... παταξομεν 22. εμβαλετε δε αυτον ... om τουτων 23. εξεδ. τον ιωσ. 24. εκεινος pro κενος 25. ιδον ... οι καμηλοι ... ριτινης 28. οι μαδ. οι εμπορ. 30. ανεστρεψεν 31. om τω 34. ημερ. τινας 36. τω πετρεφη XXXVIII. 1. οδολλαμειτην (* om τινα ?) 2. ιδεν 4. συλλ. ετι ετ. υιον 5. προσθ. ετι

7 τοτόκῳ αὐτοῦ, ᾗ ὄνομα Θάμαρ. [7] ἐγένετο δὲ Ἢρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς
8 ἔναντι κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θεός. [8] εἶπε δὲ Ἰούδας τῷ Αὐνὰν Εἴςελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ἐπιγάμβρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστησον
9 σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. [9] γνοὺς δὲ Αὐνὰν ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο ὅταν εἰςήρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν
10 τοῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. [10] πονηρὸν δὲ ἐφάνη ἐναντίον τοῦ
11 θεοῦ ὅτι ἐποίησε τοῦτο, καὶ ἐθανάτωσε καὶ τοῦτον. [11] εἶπε δὲ Ἰούδας Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ Κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου ἕως μέγας γένηται Σηλὼμ ὁ υἱός μου· εἶπε γὰρ Μή ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος ὥςπερ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπελθοῦσα δὲ Θάμαρ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.
12 [12] ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι καὶ ἀπέθανε Σαυὰ ἡ γυνὴ Ἰούδα· καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Εἰρὰς ὁ
13 ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Ὀδολλαμίτης, εἰς Θαμνά. [13] καὶ ἀπηγγέλη Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ πενθερός σου ἀναβαίνει εἰς Θαμνὰ κεῖραι τὰ πρόβατα
14 αὐτοῦ. [14] καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ' ἑαυτῆς περιέβαλε τὸ θέριστρον καὶ ἐκαλλωπίσατο, καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνάν, ἥ ἐστιν ἐν παρόδῳ Θαμνά· ἴδε γὰρ ὅτι μέγας γέγονε Σηλώμ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν
15 αὐτῷ γυναῖκα. [15] καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἰούδας ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι· κατεκα-
16 λύψατο γὰρ τὸ πρόςωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν. [16] ἐξέκλινε δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδὸν καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἔασόν με εἰςελθεῖν πρὸς σέ· οὐ γὰρ ἔγνω ὅτι
17 νύμφη αὐτοῦ ἐστίν. ἡ δὲ εἶπε Τί μοι δώσεις ἐὰν εἰςέλθῃς πρὸς μέ; [17] ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων μου. ἡ δὲ εἶπεν Ἐὰν
18 δῷς μοι ἀῤῥαβῶνα ἕως τοῦ ἀποστεῖλαί σε. [18] ὁ δὲ εἶπε Τίνα τὸν ἀῤῥαβῶνά σοι δώσω; ἡ δὲ εἶπε Τὸν δακτύλιόν σου καὶ τὸν ὁρμίσκον καὶ τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ
19 αὐτοῦ. [19] καὶ ἀναστᾶσα ἀπῆλθε, καὶ περιείλετο τὸ θέριστρον αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς,
20 καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. [20] ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένος αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμίτου, κομίσασθαι παρὰ
21 τῆς γυναικὸς τὸν ἀῤῥαβῶνα· καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν. [21] ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου Ποῦ ἐστιν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ; καὶ
22 εἶπαν Οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη. [22] καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν καὶ εἶπεν Οὐχ
23 εὗρον, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσι μὴ εἶναι ὧδε πόρνην. [23] εἶπε δὲ Ἰούδας Ἐχέτω αὐτά, ἀλλὰ μή ποτε καταγελασθῶμεν· ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα
24 τὸν ἔριφον τοῦτον, σὺ δὲ οὐχ εὕρηκας. [24] ἐγένετο δὲ μετὰ τρίμηνον ἀνηγγέλη τῷ Ἰούδᾳ λέγοντες Ἐκπεπόρνευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου, καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ
25 ἔχει ἐκ πορνείας. εἶπε δὲ Ἰούδας Ἐξαγάγετε αὐτὴν καὶ κατακαυθήτω. [25] αὐτὴ δὲ ἀγομένη ἀπέστειλε πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς λέγουσα Ἐκ τοῦ ἀνθρώπου οὗτινος ταῦτά ἐστιν ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω· καὶ εἶπεν Ἐπίγνωθι τίνος ὁ δακτύλιος καὶ
26 ὁ ὁρμίσκος καὶ ἡ ῥάβδος αὕτη. [26] ἐπέγνω δὲ Ἰούδας καὶ εἶπε Δεδικαίωται Θάμαρ ἢ ἐγώ, οὗ ἕνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν Σηλὼμ τῷ υἱῷ μου· καὶ οὐ προςέθετο
27 ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν. [27] ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτικτε, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ
28 γαστρὶ αὐτῆς. [28] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτὴν ὁ εἷς προεξήνεγκε τὴν χεῖρα· λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα Οὗτος ἐξε-
29 λεύσεται πρότερος. [29] ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπε Τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐ-

---

7. εναντιον 8. και γαμβρευσαι 9. εγινετο 10. εφανη το ρημα εναντ 11. ωςπερ οι αδ. 12. ο οδολλαμειτης ... (θαιμνα) 13. ανεβη 14. περιεβαλετο θεριστρω ... σηλωμ ο υιος αυτου 16. οτι η νυμφη 17. αποστελλω ... om μου et μοι 19. * αναστας ... περιεβαλετο τ. θερ. αφ εαυτ. ... (in fine add αφ εαυτης) 20. οδολλαμειτου ... τ. αρραβ. παρ. τ. γυν. 21. τους επι του 22. ειν. ενταυθα πορν. 24. απηγγελη 25. τινος pro ουτινος 26. ειΝεκεν 27. ηνικα ετεκεν ... κοιλια pro γαστρι

τοῦ Φαρές. [30] καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ 30
αὐτοῦ τὸ κόκκινον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ζαρά.

XXXIX.

Ἰωσὴφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν Πετεφρὴς ὁ εὐνοῦχος Φαραὼ ὁ ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσμαηλιτῶν, οἳ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. [2] καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ, καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων· 2 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ. [3] ᾔδει δὲ ὁ κύριος 3 αὐτοῦ ὅτι ὁ κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐὰν ποιῇ, κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. [4] καὶ εὗρεν Ἰωσὴφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ εὐηρέστησεν 4 αὐτῷ· καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ ἔδωκε διὰ χειρὸς Ἰωσήφ. [5] ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ κατασταθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου 5 αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ ηὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυπτίου διὰ Ἰωσήφ· καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. [6] καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ εἰς χεῖρας Ἰω- 6 σήφ, καὶ οὐκ ᾔδει τῶν καθ' αὐτὸν οὐδὲν πλὴν τοῦ ἄρτου οὗ ἤσθιεν αὐτός. καὶ ἦν Ἰωσὴφ καλὸς τῷ εἴδει καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. [7] καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ 7 ῥήματα ταῦτα καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ, καὶ εἶπεν Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. [8] ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ 8 τοῦ κυρίου αὐτοῦ Εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι' ἐμὲ οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου, [9] καὶ οὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ 9 οἰκίᾳ ταύτῃ οὐθὲν ἐμοῦ οὐδὲ ὑπεξῄρηται ἀπ' ἐμοῦ οὐδέν, πλὴν σοῦ διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο καὶ ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ θεοῦ; [10] ἡνίκα δὲ ἐλάλει τῷ Ἰωσὴφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ 10 οὐχ ὑπήκουεν αὐτῇ καθεύδειν μετ' αὐτῆς τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. [11] ἐγένετο δὲ 11 τοιαύτη τις ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐθεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω· [12] καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων λέγουσα 12 Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. καὶ καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. [13] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ 13 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω, [14] καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ 14 οἰκίᾳ καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα Ἴδετε, εἰσήγαγεν ἡμῖν παῖδα Ἑβραῖον ἐμπαίζειν ἡμῖν· εἰσῆλθε πρός με λέγων Κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ. [15] ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν 15 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. [16] καὶ καταλιμπάνει τὰ ἱμά- 16 τια παρ' ἑαυτῇ ἕως ἦλθεν ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [17] καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ 17 κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα λέγουσα Εἰσῆλθε πρός με ὁ παῖς ὁ Ἑβραῖος, ὃν εἰσήγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαί μοι, καὶ εἶπέ μοι Κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. [18] ὡς 18 δὲ ἤκουσεν ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. [19] ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ 19 ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς σου, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ. [20] καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσὴφ ἐνέβαλεν αὐ- 20 τὸν εἰς τὸ ὀχύρωμα, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυρώματι. [21] καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσὴφ καὶ κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος, 21 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος. [22] καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχι- 22

---

30. ** μετα τουτον ... επι την χειρα α. XXXIX. 1. om των 2. om αυτου 3. οτι κυριος μετ αυτου ... οσα αν 4. ευηρεστει δε αυτω 5. κατασταθηναι ... κυρ. επι πασιν ... om αυτου 6. επεστρεψεν ... καθ εαυτον 9. οικ. αυτου ουθ. 10. om τω 11. om και prius ... του ποιειν ... om αυτων 12. ιματ. αυτου 12. καταλειπων ... om εν τ. χερσ. αυτης 13. οτι κατελειπεν ... και εφυγεν 14. ειδετε 15. καταλειπων 17. μοι Κοιμηθητι μετ εμου 18. κατελειπεν ... και εφυγεν 19. om αυτου prius 20. και ελαβεν ... και ενεβαλεν

δεσμοφύλαξ τὸ δεσμωτήριον διὰ χειρὸς Ἰωσὴφ καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμένους
23 ὅσοι ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ αὐτὸς ἦν ποιῶν. [23] οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμωτηρίου γινώσκων δι' αὐτὸν οὐθέν· πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς Ἰωσὴφ διὰ τὸ τὸν κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι· καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει, ὁ κύριος εὐώδου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

XL.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἥμαρτεν ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως
2 Αἰγύπτου καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ Αἰγύπτου. [2] καὶ ὠργίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνούχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχόῳ καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισι-
3 τοποιῷ· [3] καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ εἰς τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν τόπον οὗ
4 Ἰωσὴφ ἀπῆκτο ἐκεῖ. [4] καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ἰωσὴφ αὐτούς, καὶ
5 παρέστη αὐτοῖς· ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ. [5] καὶ εἶδον ἀμφότεροι ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί· ἡ δὲ ὅρασις τοῦ ἐνυπνίου τοῦ ἀρχιοινοχόου καὶ ἀρχισιτοποιοῦ, οἳ
6 ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ ὄντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἦν αὕτη. [6] εἰσῆλθε
7 πρὸς αὐτοὺς Ἰωσὴφ τὸ πρωί, καὶ εἶδεν αὐτοὺς καὶ ἦσαν τεταραγμένοι. [7] καὶ ἠρώτα τοὺς εὐνούχους Φαραώ, οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυ-
8 ρίῳ αὐτοῦ, λέγων Τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον; [8] οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ἐνύπνιον εἴδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰω-
9 σήφ Οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἐστί; διηγήσασθε οὖν μοι. [9] καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσὴφ καὶ εἶπεν Ἐν τῷ ὕπνῳ
10 μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου· [10] ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὐτὴ
11 θάλλουσα ἀνενηνοχυῖα βλαστούς· πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς. [11] καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου· καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν
12 εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραώ. [12] καὶ εἶπεν αὐτῷ
13 Ἰωσήφ Τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. οἱ τρεῖς πυθμένες τρεῖς ἡμέραι εἰσίν· [13] ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοΐαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ
14 κατὰ τὴν ἀρχήν σου τὴν προτέραν, ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν. [14] ἀλλὰ μνήσθητί μου διὰ σεαυτοῦ ὅταν εὖ γένηταί σοι, καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος, καὶ μνησθήσῃ
15 περὶ ἐμοῦ πρὸς Φαραώ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου· [15] ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἑβραίων, καὶ ὧδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλόν με εἰς
16 τὸν λάκκον τοῦτον. [16] καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιὸς ὅτι ὀρθῶς συνέκρινε, καὶ εἶπε τῷ Ἰωσὴφ Κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον, καὶ ᾤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς
17 κεφαλῆς μου· [17] ἐν δὲ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν ὧν Φαραὼ ἐσθίει, ἔργον σιτοποιοῦ· καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ
18 κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου. [18] ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ εἶπεν αὐτῷ Αὕτη
19 ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. τὰ τρία κανᾶ τρεῖς ἡμέραι εἰσίν· [19] ἔτι τριῶν ἡμερῶν καὶ ἀφελεῖ Φαραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ κρεμάσει σε ἐπὶ ξύλου, καὶ φά-
20 γεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. [20] ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραώ, καὶ ἐποίει πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ· καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ οἰνοχόου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν
21 παίδων αὐτοῦ. [21] καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ
22 ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραώ· [22] τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασεν,

---

22. om αυτος ην ποιων 23. om του δεσμωτηριου ... εποιει, κυριος ευοδοι XL. 3. εν φυλ. παρα τω αρχιδεσμοφυλακι εις το 5. κ. ιδον αμφ. ενυπν. εκατερος ενυπνιον εν μ. νυκτι· ορασις τ. ενυπν. αυτου· ο αρχιοιν. κ. ο αρχισ.... om ην αυτη 6. εισηλθ. δε πρ. α. το πρ. ιωσηφ ... ιδεν 8. ιδομεν ... αυτο ουκ εστιν 11. εις τας χειρας φαρ. 14. ευ σοι γενηται ... περι εμου φαραω 16. ιδεν ... ιδον 17. εν δε τω κ. τω ... τ. γενηματων ων ο βασιλευς φαρ. εσθ. 19. om και ante αφελει 20. του αρχιοινοχοου ... του αρχισιτοποιου 21. απεκατεστησεν

καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ἰωσήφ. 23 καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσὴφ ἀλλ' ἐπελάθετο αὐτοῦ.

XLI.

Ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν Φαραὼ εἶδεν ἐνύπνιον. ᾤετο ἑστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, 2 καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἴδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξί, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῷ ἄχει· 3 ἄλλαι δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχραὶ τῷ εἴδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξί, καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· 4 καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἴδει καὶ τὰς ἐκλεκτὰς ταῖς σαρξίν. ἠγέρθη δὲ Φαραώ, 5 καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἑνὶ ἐκλεκτοὶ καὶ καλοί· 6 καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο μετ' αὐτούς· 7 καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. ἠγέρθη δὲ Φαραώ, καὶ ἦν ἐνύπνιον. 8 ἐγένετο δὲ πρωὶ καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐξηγητὰς Αἰγύπτου καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραὼ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραῷ. 9 καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραὼ λέγων Τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω σήμερον. 10 Φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν· 11 καὶ εἴδομεν ἐνύπνιον ἀμφότεροι ἐν νυκτὶ μιᾷ, ἐγὼ καὶ αὐτός· ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἴδομεν. 12 ἦν δὲ ἐκεῖ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. 13 ἐγενήθη δὲ καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτω καὶ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχήν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι. 14 ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐξύρησαν αὐτὸν καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ· καὶ ἦλθε πρὸς Φαραώ. 15 εἶπε δὲ Φαραὼ πρὸς Ἰωσὴφ Ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό· ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια συγκρῖναι αὐτά. 16 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσὴφ τῷ Φαραῷ εἶπεν Ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον Φαραώ. 17 ἐλάλησε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ λέγων Ἐν τῷ ὕπνῳ μου ᾤμην ἑστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, 18 καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἴδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξί, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ ἄχει· 19 καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ εἴδει καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, οἵας οὐκ εἶδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτου αἰσχροτέρας· 20 καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἑπτὰ βόας τὰς πρώτας τὰς καλὰς καὶ τὰς ἐκλεκτάς, 21 καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν· καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν, καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραὶ καθὰ καὶ τὴν ἀρχήν. ἐξεγερθεὶς δὲ ἐκοιμήθην. 22 καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ πλήρεις καὶ καλοί· 23 ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν· 24 καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχυας τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἐξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό. 25 καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τῷ Φαραῷ Τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἕν ἐστιν· ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ ἔδειξε τῷ Φαραῷ.

---

23. ουκ εμν. δε ... αλλα επελ. XLI. 1. ιδεν 3. κ. ενεμ. αι βοες παρα το χ. τ. π. εν τω αχει 4. τας εκλεκτας, omisso τ. σαρξ. 5. εν πυθμενι ενι 6. αλλοι δε επτα sine κ. ιδου 8. το ενυπν. sine αυτου 10. οικ. του αρχιδεσμοφυλαχος 11. ιδομεν bis ... om αμφοτεροι ... * om εκαστος ... * κατα το αυτο 13. ουτως 14. εξηγαγεν α. εκ 15. φαρ. τω ιωσηφ ... αυτο ουκ εστ. 17. εσταν. επι το 19. τ. σαρξιν, και ενεμοντο εν τω αχει οιας ... εν ολη αιγυπτω 20. και εκλεκτας 22. ιδον 24. om αυτο

26 [26] αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαὶ ἑπτὰ ἔτη ἐστί, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ ἑπτὰ ἔτη
27 ἐστί· τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἕν ἐστι. [27] καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν ἑπτὰ ἔτη ἐστί, καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθο-
28 ροι ἑπτὰ ἔτη ἐστίν· ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ. [28] τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἴρηκα Φαραῷ
29 Ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ ἔδειξε τῷ Φαραῷ, [29] ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν
30 πάσῃ γῇ Αἰγύπτου· [30] ἥξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπιλήσονται τῆς
31 πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ, καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν· [31] καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ
32 ταῦτα, ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα. [32] περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ δίς, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ
33 ποιῆσαι αὐτό. [33] νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετόν, καὶ κατάστη-
34 σον αὐτὸν ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου· [34] καὶ ποιησάτω Φαραὼ καὶ καταστησάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς
35 Αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας, [35] καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων· καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος
36 ὑπὸ χεῖρα Φαραώ, βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθήτω. [36] καὶ ἔσται τὰ βρώματα τὰ πεφυλαγμένα τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἃ ἔσονται ἐν γῇ Αἰγύ-
37 πτου, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐν τῷ λιμῷ. [37] ἤρεσε δὲ τὸ ῥῆμα ἐναντίον
38 Φαραὼ καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ· [38] καὶ εἶπε Φαραὼ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ Μὴ εὑρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ;
39 [39] εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ Ἐπειδὴ ἔδειξεν ὁ θεός σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν
40 ἄνθρωπος φρονιμώτερος καὶ συνετώτερος σοῦ. [40] σὺ ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαός μου· πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου
41 ἐγώ. [41] εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ Ἰδοὺ καθίστημί σε σήμερον ἐπὶ πάσῃ γῇ
42 Αἰγύπτου. [42] καὶ περιελόμενος Φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην, καὶ
43 περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ· [43] καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δεύτερον τῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ· καὶ κα-
44 τέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου. [44] εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰωσὴφ Ἐγὼ Φαραώ, ἄνευ σοῦ οὐκ ἐξαρεῖ οὐθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου.
45 [45] καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ τὸ ὄνομα Ἰωσὴφ Ψονθομφανήχ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν
46 Ἀσενὲθ θυγατέρα Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα. [46] Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. ἐξῆλθε δὲ
47 Ἰωσὴφ ἀπὸ προσώπου Φαραώ, καὶ διῆλθε πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. [47] καὶ ἐποίη-
48 σεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δράγματα· [48] καὶ συνήγαγε πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι· βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλῳ αὐτῆς
49 ἔθηκεν ἐν αὐτῇ. [49] καὶ συνήγαγεν Ἰωσὴφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης
50 πολὺν σφόδρα, ἕως οὐκ ἠδύνατο ἀριθμηθῆναι· οὐ γὰρ ἦν ἀριθμός. [50] τῷ δὲ Ἰωσὴφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν
51 αὐτῷ Ἀσενὲθ ἡ θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως. [51] ἐκάλεσε δὲ Ἰωσὴφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου Μανασσῆ, ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάν-
52 των τῶν πόνων μου καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου· [52] τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου

---

27. om επτ. ετ. εστι ante εσονται 29. γη αιγυπτω 30. επιλησθησονται ... om της εσομενης ... εν ολη τη γη αιγ. 33. επι της γης αιγ. 34. γενηματα 35. ε. τ. πολ. συναχθητω 36. τα βρωμ. πεφυλαγμενα ... τ. λιμου εσονται εν γ. αιγυπτω 37. τα ρηματα 39. σου ante και συνετωτ. ponit 41. επι πασης γης 43. εφ ολ. της γης 44. επι παση γη 45. ασεννεθ ... πετρεφη ... ιλιουπολεως 46. εκ προσωπου 48. εν γη ... αυτης ων εθηκ. 49. αριθμησαι 50. ασεννεθ θυγατηρ πετρεφη ... ιλιουπολεως 51. μαννασση λεγων οτι

ἐκάλεσεν Ἐφραΐμ, ὅτι ηὔξησέ με ὁ θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου. [53] παρῆλθον δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας ἃ ἐγένοντο ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου, [54] καὶ ἤρξατο τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ· ἐν δὲ πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι. [55] καὶ ἐπείνασε πᾶσα ἡ γῆ Αἰγύπτου, ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραὼ περὶ ἄρτων· εἶπε δὲ Φαραὼ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις Πορεύεσθε πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ ὑμῖν ποιήσατε. [56] καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς· ἀνέῳξε δὲ Ἰωσὴφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. [57] καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι ἦλθον εἰς Αἴγυπτον ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ· ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

XLII.

Ἰδὼν δὲ Ἰακὼβ ὅτι ἐστὶ πρᾶσις ἐν Αἰγύπτῳ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ἵνα τί ῥαθυμεῖτε; [2] ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ· κατάβητε ἐκεῖ καὶ πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζήσωμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν. [3] κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ οἱ δέκα πρίασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου· [4] τὸν δὲ Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν Ἰωσὴφ οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· εἶπε γὰρ Μή ποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία. [5] ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων· ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. [6] Ἰωσὴφ δὲ ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς, οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς· ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσὴφ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. [7] ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπέγνω, καὶ ἠλλοτριοῦτο ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πόθεν ἥκατε; οἱ δὲ εἶπον Ἐκ γῆς Χαναάν, ἀγοράσαι βρώματα. [8] ἐπέγνω δὲ Ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν· [9] καὶ ἐμνήσθη Ἰωσὴφ τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ ὧν εἶδεν αὐτός. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κατάσκοποί ἐστε, κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἥκατε. [10] οἱ δὲ εἶπαν Οὐχί, κύριε· οἱ παῖδές σου ἤλθομεν πρίασθαι βρώματα· [11] πάντες ἐσμὲν υἱοὶ ἑνὸς ἀνθρώπου, εἰρηνικοί ἐσμεν· οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδές σου κατάσκοποι. [12] εἶπε δὲ αὐτοῖς Οὐχί, ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἤλθετε ἰδεῖν. [13] οἱ δὲ εἶπαν Δώδεκά ἐσμεν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον, ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει. [14] εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσὴφ Τοῦτό ἐστιν ὃ εἴρηκα ὑμῖν, λέγων ὅτι κατάσκοποί ἐστε· [15] ἐν τούτῳ φανεῖσθε· νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραώ, οὐ μὴ ἐξέλθητε ἐντεῦθεν ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε. [16] ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν ἕνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν· ὑμεῖς δὲ ἀπάχθητε ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὔ· εἰ δὲ μή, νὴ τὴν ὑγίειαν Φαραώ, ἦ μὴν κατάσκοποί ἐστε. [17] καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς· [18] εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ Τοῦτο ποιήσατε, καὶ ζήσεσθε· τὸν θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι. [19] εἰ εἰρηνικοί ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθήτω εἷς ἐν τῇ φυλακῇ· αὐτοὶ δὲ βαδίσατε καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν, [20] καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρὸς μέ, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν· εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖσθε. ἐποίησαν δὲ οὕτως. [21] καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ναί, ἐν ἁμαρτίαις γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλῖψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅτε κατεδέετο ἡμῶν καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν αὐτοῦ· καὶ ἕνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς ἡ θλῖψις αὕτη. [22] ἀποκριθεὶς δὲ Ῥουβὴν εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν λέγων Μὴ ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου; καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. [23] αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ, ὁ γὰρ ἑρμηνευτὴς ἀνὰ μέσον αὐτῶν

---

52. εφραιμ, οτι υψωσεν με 53. ευθηνειας α εγενετο εν γη αιγυπτω 54. ηρξαντο ... εν δε παση γη αιγ. ουκ ησαν 55. εκεκραξεν δε πας ο λαος XLII. 2. ινα ζωμεν 4. βενιαμειν 6. ην αρχων 7. ειπαν 9. om αυτου ... ιδεν 10. πριασασθαι 12. ηλθατε 14. εστιν το ειρηκα 15. υγιαν 16. υγιαν ... ει μην 19. εις κατασχεθητω 20. καταγαγετε 21. εν αμαρτια ... υπεριδομεν ... om και ante ενεκεν

24 ην· [24] ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἔκλαυσεν Ἰωσήφ. καὶ πάλιν προςῆλθε πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδησεν αὐτὸν
25 ἐναντίον αὐτῶν. [25] ἐνετείλατο δὲ Ἰωσὴφ ἐμπλῆσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῶν ἑκάστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς
26 ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως· [26] καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον
27 ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἀπῆλθον ἐκεῖθεν. [27] λύσας δὲ εἷς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ οὗ κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀρ-
28 γυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου· [28] καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ Ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου. καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Τί τοῦτο
29 ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν; [29] ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χα-
30 ναάν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς λέγοντες [30] Λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρά, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ ὡς
31 κατασκοπεύοντας τὴν γῆν. [31] εἴπαμεν δὲ αὐτῷ Εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ ἐσμὲν κα-
32 τάσκοποι· [32] δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ὁ εἷς οὐχ ὑπάρχει,
33 ὁ δὲ μικρὸς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χαναάν. [33] εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς Ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· ἀδελφὸν ἕνα ἄφετε ὧδε μετ' ἐμοῦ, τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόν-
34 τες ἀπέλθατε, [34] καὶ ἀγάγετε πρὸς μὲ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον. καὶ γνώσομαι ὅτι οὐ κατάσκοποί ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοί ἐστε· καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν
35 ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύσεσθε. [35] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν καὶ ἦν ἑκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν· καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφο-
36 βήθησαν. [36] εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν Ἐμὲ ἠτεκνώσατε· Ἰωσὴφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν Βενιαμὶν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα
37 πάντα. [37] εἶπε δὲ Ῥουβὴν τῷ πατρὶ αὐτῶν λέγων Τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόκτεινον ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ· δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, κἀγὼ ἀνάξω
38 αὐτὸν πρὸς σέ. [38] ὁ δὲ εἶπεν Οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται· καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐὰν πορεύησθε, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου.

XLIII.

39 [39] Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς. [1] ἐγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σῖτον ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν Πά-
2 λιν πορευθέντες πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. [2] εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας λέγων Διαμαρτυρίᾳ μεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς λέγων Οὐκ ὄψε-
3 σθε τὸ πρόσωπόν μου ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾖ. [3] εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα καὶ ἀγοράσομέν
4 σοι βρώματα· [4] εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα· ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν λέγων Οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον ἐὰν
5 μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾖ. [5] εἶπε δὲ Ἰσραὴλ Τί ἐκακοποιή-
6 σατέ με, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; [6] οἱ δὲ εἶπαν Ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν, λέγων Εἰ ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός; καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν

---

25. αγγια ... το αργυριον εκαστου εις 27. κατελυσαν, ιδεν 29. συμβεβηκοτα 32. ο δε μικροτερος ... εις γην χαν. 33. γνωσομεθα ... om του οικου 34. εμπορευεσθε 35. ιδον 36. βενιαμειν λημψεσθε ... παντα ταυτα 38. η αν πορευεσθε XLII. 2. διαμαρτ. διαμεμαρτυρηται ... om ο κυριος της γης ... ο νεωτερ. καταβη προς με 3. αποστελλεις ... αγορασωμεν 4. αποστελλεις 5. μοι pro με ... ει pro οτι 6. ζη, ει εστιν

ἐπερώτησιν ταύτην. μὴ ᾔδειμεν ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν Ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν; [7] εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ, καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. [8] ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρός μου ζήτησον αὐτόν· ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς σὲ πάσας τὰς ἡμέρας. [9] εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέψαμεν δίς. [10] εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν Εἰ οὕτως ἐστί, τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης καὶ τοῦ μέλιτος, θυμίαμά τε καὶ στακτὴν καὶ τερέβινθον καὶ κάρυα. [11] καὶ τὸ ἀργύριον δισσὸν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν· μή ποτε ἀγνόημά ἐστι. [12] καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ ἀναστάντες κατάβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. [13] ὁ δὲ θεός μου δῴη ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα καὶ τὸν Βενιαμίν· ἐγὼ μὲν γὰρ καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι. [14] λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὸν Βενιαμίν· καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. [15] εἶδε δὲ Ἰωσὴφ αὐτοὺς καὶ τὸν Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ Εἰςάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα καὶ ἑτοίμασον· μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν. [16] ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ, καὶ εἰςήγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ. [17] ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες ὅτι εἰςήχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσὴφ εἶπαν Διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν ἡμεῖς εἰςαγόμεθα, τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν. [18] προςελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰωσὴφ ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου [19] λέγοντες Δεόμεθα, κύριε. κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα· [20] ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι καὶ ἠνοίξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἑκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ. τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, [21] καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν ἀγοράσαι βρώματα· οὐκ οἴδαμεν τίς ἐνέβαλε τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. [22] εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἵλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε· ὁ θεὸς ὑμῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν, καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκιμοῦν ἀπέχω. καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεών, [23] καὶ ἤνεγκεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. [24] ἡτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα ἕως τοῦ ἐλθεῖν τὸν Ἰωσὴφ μεσημβρίας· ἤκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν. [25] εἰςῆλθε δὲ Ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προςήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόςωπον ἐπὶ τὴν γῆν. [26] ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς Πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτης ὃν εἴπατε, ἔτι ζῇ; [27] οἱ δὲ εἶπαν Ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. καὶ εἶπεν Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ· καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ. [28] ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ Ἰωσὴφ εἶδε Βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον, καὶ εἶπεν Οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν

---

6. τ. επερωτ. αυτου ... ει ερει 8. εσομ. προς σε 10. * om ισραηλ ... αγγιοις ... ριτινης ... om τε ... τερεμινθον 11. om και secund. 13. βενιαμειν ... καθα 14. βενιαμειν 15. ιδεν ... βενιαμειν ... κ. ενετειλατο τω επι ... ειςαγαγειν 16. εις την οικιαν 17. οτι εισηνεχθησαν ... οικον ιωσηφ 18. οικου ιωσηφ 20. και εγενετο ηνικα ... νυν εν τοις μαρσιπποις ημων 22. αυτοις ο ανθρωπος ... υμων· το δε ... om τον ante συμεων 23. ηνεγκεν pro εδωκε 24. ελθειν ιωσηφ μεσημβρια 26. ο πρεσβυτερος 27. ευλογητος ... om αυτω 28. om αυτου prius ... ιδεν βενιαμειν ... κ. ειπεν αυτοις Ουτος εστιν ο αδ.

29 εἴπατε πρὸς μὲ ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ἐλεήσαι σε, τέκνον. [29] ἐταράχθη δὲ
'Ιωσήφ· συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐζήτει
30 κλαῦσαι· εἰςελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον ἔκλαυσεν ἐκεῖ. [30] καὶ νιψάμενος τὸ πρός-
31 ωπον ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο, καὶ εἶπε Παράθετε ἄρτους. [31] καὶ παρέθηκαν
αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτούς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσι
μετ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτούς· οὐ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν
32 Ἑβραίων ἄρτους, βδέλυγμα γάρ ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις. [32] ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον
αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα
33 αὐτοῦ· ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. [33] ἦραν δὲ
μερίδας παρ' αὐτοῦ πρὸς ἑαυτούς· ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς Βενιαμὶν παρὰ τὰς
μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων ἔπιον δὲ καὶ ἐμεθύσθησαν
μετ' αὐτοῦ.

XLIV.

Καὶ ἐνετείλατο ὁ 'Ιωσὴφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ λέγων Πλήσατε
τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων ὅσα ἐὰν δύνωνται ἆραι, καὶ ἐμβά-
2 λετε ἑκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου· [2] καὶ τὸ κόνδυ μου
τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου
3 αὐτοῦ. ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα 'Ιωσὴφ καθὼς εἶπε. [3] τὸ πρωὶ διέφαυσε καὶ
4 οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. [4] ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν
πόλιν οὐκ ἀπέσχον μακράν, καὶ 'Ιωσὴφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ 'Αναστὰς
ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων καὶ καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Τί ὅτι
ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν;
5 [5] οὐ τοῦτό ἐστιν ἐν ᾧ πίνει ὁ κύριός μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ·
6 πονηρὰ συντετελέκατε ἃ πεποιήκατε. [6] εὑρὼν δὲ αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ
7 ῥήματα ταῦτα. [7] οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ἵνα τί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα
8 ταῦτα; μὴ γένοιτο τοῖς παισί σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. [8] εἰ τὸ μὲν ἀρ-
γύριον ὃ εὕρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν ἀπεστρέψαμεν πρὸς σὲ ἐκ γῆς Χα-
9 ναάν, πῶς ἂν κλέψαιμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον; [9] παρ'
ᾧ ἂν εὕρῃς τὸ κόνδυ τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέτω· καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα
10 παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν. [10] ὁ δὲ εἶπε Καὶ νῦν ὡς λέγετε, οὕτως ἔσται· παρ' ᾧ
11 ἂν εὑρεθῇ τὸ κόνδυ, ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί. [11] καὶ ἔσπευ-
σαν καὶ καθεῖλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξαν ἕκα-
12 στος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. [12] ἠρεύνησε δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος ἕως
13 ἦλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον, καὶ εὗρε τὸ κόνδυ ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ Βενιαμίν. [13] καὶ
διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
14 ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν. [14] εἰςῆλθε δὲ 'Ιούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ πρὸς 'Ιωσήφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ· καὶ ἔπεσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
15 γῆν. [15] εἶπε δὲ αὐτοῖς 'Ιωσὴφ Τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; οὐκ οἴδατε ὅτι
16 οἰωνισμῷ οἰωνιεῖται ὁ ἄνθρωπος οἷος ἐγώ; [16] εἶπε δὲ 'Ιούδας Τί ἀντεροῦμεν τῷ
κυρίῳ ἢ τί λαλήσομεν ἢ τί δικαιωθῶμεν; ὁ θεὸς δὲ εὗρε τὴν ἀδικίαν τῶν παί-
δων σου· ἰδού ἐσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς καὶ παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ
17 κόνδυ. [17] εἶπε δὲ 'Ιωσὴφ Μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο· ὁ ἄνθρωπος
παρ' ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσται μου παῖς· ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτη-
18 ρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν. [18] ἐγγίσας δὲ αὐτῷ 'Ιούδας εἶπε Δέομαι, κύριε·

---

29. τα εντερα αυτου ... ταμιειον 31. τοις αιγυπτ. πας ποιμην προβατων 33. μεριδα ... προς αυτους ... βενιαμειν XLIV. 1. ιωσηφ pro ο ιωσηφ ... εμβαλατε ... του μαρσιππου αυτου 2. εμβαλατε 4. λεγων Αναστας ... καταλημψη ... μοι πονηρα 5. συντετελεσθαι 7. " ειπον ... " ποιησαι το ρημ. τ. 8. ευραμεν 9. ευρεθη 10. ο ανθρωπος παρ ω ... αυτος εσται 11. ηνοιξεν 12. ηραυνα ... τω βενιαμειν 15. om ο ante ανθρωπ. 16. λαλησωμεν ... ο δε θεος

λαλησάτω ὁ παῖς σου ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῇς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ Φαραώ. 19 κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδάς σου λέγων Εἰ ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν; 20 καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ Ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ παιδίον γήρους νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἠγάπησεν. 21 εἶπας δὲ τοῖς παισί σου Καταγάγετε αὐτὸν πρός μέ, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ. 22 καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ Οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ καταλίπῃ τὸν πατέρα, ἀποθανεῖται. 23 σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισί σου Ἐὰν μὴ καταβῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ᾽ ὑμῶν, οὐ προςθήσεσθε ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. 24 ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν παῖδά σου πατέρα ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν. 25 εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν Βαδίσατε πάλιν καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. 26 ἡμεῖς δὲ εἴπομεν Οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι· ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ᾽ ἡμῶν, καταβησόμεθα· οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόςωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεθ᾽ ἡμῶν. 27 εἶπε δὲ ὁ παῖς σου πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς Ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτεκε μοι ἡ γυνή· 28 καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ εἴπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐχ ἴδον αὐτὸν ἄχρι νῦν· 29 ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ προσώπου μου καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. 30 νῦν οὖν ἐὰν εἰςπορεύωμαι πρὸς τὸν παῖδά σου πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ᾖ μεθ᾽ ἡμῶν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς, 31 καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὂν τὸ παιδίον μεθ᾽ ἡμῶν, τελευτήσει, καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδές σου τὸ γῆρας τοῦ παιδός σου πατρὸς δὲ ἡμῶν μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. 32 ὁ γὰρ παῖς σου παρὰ τοῦ πατρὸς λέγων ἐκδέδεκται τὸ παιδίον Ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σὲ καὶ στήσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας. 33 νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου· τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. 34 πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ᾽ ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ ἃ εὑρήσει τὸν πατέρα μου.

XLV.

Καὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσὴφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ᾽ εἶπεν Ἐξαποστείλατε πάντας ἀπ᾽ ἐμοῦ· καὶ οὐ παρειστήκει οὐδεὶς τῷ Ἰωσὴφ ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 2 καὶ ἀφῆκε φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ· ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. 3 εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἐγώ εἰμι Ἰωσήφ· ἔτι ὁ πατήρ μου ζῇ; καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ· ἐταράχθησαν γάρ. 4 εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἐγγίσατε πρὸς μέ. καὶ ἤγγισαν, καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι Ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἴγυπτον. 5 νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε· εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστειλέ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν· 6 τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη ἐν οἷς οὐκ ἔστιν ἀροτρίασις οὐδὲ ἀμητός· 7 ἀπέστειλε

---

19. om σου 20. νεωτερον γηρως ... υπελ. τω πατρι αυτου 21. οτι καταγαγετε 22. τον πατερα· εαν δε καταλειπη 23. προςθ. ετι ειδειν 24. πατερα δε ημων ... om ημων posterius 25. ειπ. δε ημιν ... om και 26. ειπαμεν ... om ημων ante του νεωτ. 27. ο πατηρ ημ. 28. om οτι ... ετι pro αχρι νυν 29. om του 30. εαν εις πορευομαι ... το παιδαριον 31. το παιδαριον ... μετ οδυνης εις 32. σου εκδεδεκται το παιδιον παρα τ. πατρ. λεγων εαν μη ... εναντιον σου ... εσομ. προς τον 33. om αυτου XLV. 1. παριστηκει ουδ. ετι τω ... ανεγν. ιωσηφ τοις 3. ε. ειμ. ιωσ. (seqq. usque γαρ **) ο αδελφος υμων ον απεδοσθε εις αιγυπτον· ετι .. εδυναντο 4. om ειπε δε ιωσηφ usque ηγγισαν 6. ουκ εσται

γάρ με ὁ ϑεὸς ἔμπροσϑεν ὑμῶν, ὑπολείπεσϑαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ
8 ἐκϑρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην. [8] νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε
ἀλλὰ ὁ ϑεός, καὶ ἐποίησέ με ὡς πατέρα Φαραὼ καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου
9 αὐτοῦ καὶ ἄρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου. [9] σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν
πατέρα μου καὶ εἴπατε αὐτῷ Τάδε λέγει ὁ υἱός σου Ἰωσήφ Ἐποίησέ με ὁ ϑεὸς
10 κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου· κατάβηϑι οὖν πρὸς μέ, καὶ μὴ μείνῃς· [10] καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβίας, καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ
11 υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου καὶ οἱ βόες σου καὶ ὅσα σοί ἐστι· [11] καὶ
ἐκϑρέψω σε ἐκεῖ, ἔτι γὰρ πέντε ἔτη λιμός· ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
12 καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου. [12] ἰδοὺ οἱ ὀφϑαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι καὶ οἱ ὀφϑαλ-
13 μοὶ Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. [13] ἀπαγγείλατε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὅσα ἴδετε,
14 καὶ ταχύναντες καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε. [14] καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ, καὶ Βενιαμὶν ἔκλαυσεν
15 ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ. [15] καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἔκλαυ-
16 σεν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. [16] καὶ
διεβοήϑη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραὼ λέγοντες Ἥκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ·
17 ἐχάρη δὲ Φαραὼ καὶ ἡ ϑεραπεία αὐτοῦ. [17] εἶπε δὲ Φαραὼ πρὸς Ἰωσήφ Εἰπὸν
τοῖς ἀδελφοῖς σου Τοῦτο ποιήσατε· γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν καὶ ἀπέλϑετε εἰς
18 γῆν Χαναάν, [18] καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν
ἥκετε πρὸς μέ· καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαϑῶν Αἰγύπτου, καὶ φάγεσϑε τὸν
19 μυελὸν τῆς γῆς. [19] σὺ δὲ ἔντειλαι ταῦτα, λαβεῖν αὐτοῖς ἁμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου
τοῖς παιδίοις ὑμῶν καὶ ταῖς γυναιξὶν ὑμῶν, καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν
20 παραγίνεσϑε· [20] καὶ μὴ φείσησϑε τοῖς ὀφϑαλμοῖς τῶν σκευῶν ὑμῶν, τὰ γὰρ
21 πάντα ἀγαϑὰ Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται. [21] ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ἔδωκε
δὲ Ἰωσὴφ αὐτοῖς ἁμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραὼ τοῦ βασιλέως, καὶ
22 ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν· [22] καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολάς, τῷ
23 δὲ Βενιαμὶν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς καὶ πέντε ἐξαλλασσούσας στολάς· [23] καὶ
τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλε κατὰ τὰ αὐτά, καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ πάντων
τῶν ἀγαϑῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς
24 ὁδόν. [24] ἐξαπέστειλε δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπορεύϑησαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς
25 Μὴ ὀργίζεσϑε ἐν τῇ ὁδῷ. [25] καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλϑον εἰς γῆν Χα-
26 ναὰν πρὸς Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν, [26] καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ υἱός
σου Ἰωσὴφ ζῇ, καὶ αὐτὸς ἄρχει πάσης γῆς Αἰγύπτου. καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ
27 Ἰακώβ, οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς. [27] ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηϑέντα ὑπὸ
Ἰωσὴφ ὅσα εἶπεν αὐτοῖς· ἰδὼν δὲ τὰς ἁμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ ὥστε
28 ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. [28] εἶπε
δὲ Ἰσραὴλ Μέγα μοί ἐστιν εἰ ἔτι Ἰωσὴφ ὁ υἱός μου ζῇ· πορευϑεὶς ὄψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποϑανεῖν με.

XLVI.

Ἀπάρας δὲ Ἰσραὴλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλϑεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ
2 ὅρκου, καὶ ἔϑυσε ϑυσίαν τῷ ϑεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. [2] εἶπε δὲ ὁ ϑεὸς τῷ
Ἰσραὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς εἰπών Ἰακὼβ Ἰακώβ. ὁ δὲ εἶπε Τί ἐστιν;

---

7. υπολειπ. υμων κατ. 8. αλλ η ο ϑεος 10. αι βοες ... εκει pro εστι 12. βενιαμειν 14. βενιαμειν τ. α. α. επεπεσεν ε. α. κ. βενιαμειν 17. τα πορια υμων κ. απελϑατε 18. παραλαβοντες 19. γυναιξιν absque υμων ... παραγεινεσϑε 20. υμων των σκευων· τα γαρ 22. και τω βενιαμειν ... αλλασσουσας (23. αιροντ. α. π. τ. αγ. αιγ. αιροντας) 26. και ουτος αρχει π. της γ. αιγ. κ. ε. η διανοια 27. ελαλησεν δε ... ανεζωπυρισεν 28. ο υιος μου ιωσηφ XLVI. 1. ηλϑον ... κ. εϑυσεν εκει ϑυσ. 2. ο ϑεος ισραηλ ... ειπας

[3] ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου· μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον, εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ· [4] καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος· καὶ Ἰωσὴφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου. [5] ἀνέστη δὲ Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου, καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἁμάξας ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσὴφ ἆραι αὐτόν· [6] καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν ἣν ἐκτήσαντο ἐν γῇ Χαναὰν εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, Ἰακὼβ καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, [7] υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, θυγατέρες καὶ θυγατέρες τῶν θυγατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἤγαγεν εἰς Αἴγυπτον. [8] ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰακὼβ Ῥουβήν. [9] υἱοὶ δὲ Ῥουβήν· Ἐνὼχ καὶ Φαλλός, Ἀσρὼν καὶ Χαρμί. [10] υἱοὶ δὲ Συμεών· Ἰεμουὴλ καὶ Ἰαμεὶν καὶ Ἀὼδ καὶ Ἀχεὶν καὶ Σαὰρ καὶ Σαοὺλ υἱὸς τῆς Χαναανίτιδος. [11] υἱοὶ δὲ Λευί· Γηρσών, Καὰθ καὶ Μεραρί. [12] υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἢρ καὶ Αὐνὰν καὶ Σηλὼμ καὶ Φαρὲς καὶ Ζαρά· ἀπέθανε δὲ Ἢρ καὶ Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν· ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Φαρὲς Ἐσρὼν καὶ Ἰεμουήλ. [13] υἱοὶ δὲ Ἰσσάχαρ· Θωλὰ καὶ Φουὰ καὶ Ἀσοὺμ καὶ Σαμβράν. [14] υἱοὶ δὲ Ζαβουλών· Σερὲδ καὶ Ἀλλὼν καὶ Ἀχοήλ. [15] οὗτοι υἱοὶ Λείας, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακὼβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Δείναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ· πᾶσαι αἱ ψυχαί, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς. [16] υἱοὶ δὲ Γάδ· Σαφὼν καὶ Ἀγγὶς καὶ Σαννὶς καὶ Θασοβὰν καὶ Ἀηδεὶς καὶ Ἀροηδεὶς καὶ Ἀρεηλείς. [17] υἱοὶ δὲ Ἀσήρ· Ἰεμνά, Ἰεσσουὰ καὶ Ἰεοὺλ καὶ Βαριὰ καὶ Σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. υἱοὶ δὲ Βαριά· Χοβὸρ καὶ Μελχιήλ. [18] οὗτοι υἱοὶ Ζελφᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ, δεκαὲξ ψυχάς. [19] υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ γυναικὸς Ἰακώβ· Ἰωσὴφ καὶ Βενιαμίν. [20] ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσὴφ ἐν γῇ Αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ θυγάτηρ Πετεφρῆ ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραΐμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, τὸν Μαχίρ· Μαχὶρ δὲ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ. υἱοὶ δὲ Ἐφραῒμ ἀδελφοῦ Μανασσῆ· Σουταλαὰμ καὶ Ταάμ, υἱοὶ δὲ Σουταλαάμ· Ἐδώμ. [21] υἱοὶ δὲ Βενιαμίν· Βαλὰ καὶ Βοχὸρ καὶ Ἀσβήλ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλὰ Γηρὰ καὶ Νοεμὰν καὶ Ἀγχὶς καὶ Ῥὼς καὶ Μαμφίμ· Γηρὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράδ. [22] οὗται υἱοὶ Ῥαχὴλ οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ. [23] υἱοὶ δὲ Δάν· Ἀσόμ. [24] καὶ υἱοὶ Νεφθαλί· Ἀσιὴλ καὶ Γωνὶ καὶ Ἰσσάαρ καὶ Σολλήμ. [25] οὗτοι υἱοὶ Βαλλᾶς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ· πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτά. [26] πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑξηκονταέξ. [27] υἱοὶ δὲ Ἰωσὴφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ψυχαὶ ἐννέα. πᾶσαι ψυχαὶ οἴκου Ἰακὼβ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον ψυχαὶ ἑβδομηκονταπέντε. [28] τὸν

---

3. λεγων pro ο δε λεγ. αυτ. 4. τας χειρ. σου 6. εκ γης χανααν και εισηλθεν ιακωβ εις αιγ. και 7. υι. κ. οι υιοι ... υιων pro θυγατερων ... αυτου μετ αυτου· και παν 8. om αμα ιακ. τ. π. αυτ. 9. φαλλουδ 10. και ιαχειμ ... και σαμουηλ υιος 11. μεραρει 12. ασρων 13. και ιασουφ και ζαμβραμ 14. σερ. κ. ασρων κ. αλοηλ 15. και αι θυγατ. 16. αγγεις κ. σαυνις ... αηδις κ. αροηδις κ. αροηλεις. 17. ιεμνα και ιεσσαι ... σααρ pro σαρα ... χοβωρ κ. μελχιηλ 19. βενιαμειν 20. ε. γ. αιγυπτω ... ασεννεθ ... πετρεφη ... ιλιουπολεως ... μανναση ter ... εφραιμ (ita semper, non εφραϊμ) ... μαχειρ bis ... εδεμ 21. βενιαμειν ... χοβωρ pro βοχορ ... αγχεις ... μαμφειν και οφιμιν· γηρα 22. ους εγεννησεν ιακωβ ... om αι 23. δε δαιδαν 24. γωυνι pro γωνι ... συλλημ 25. om αι 26. om αι ante ψυχαι 27. om μετα ιακωβ ... om ψυχαι extremum

δὲ Ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἰωσὴφ συναντῆσαι αὐτῷ καθ'
29 Ἡρώων πόλιν εἰς γῆν Ῥαμεσσῆ. [29] ζεύξας δὲ Ἰωσὴφ τὰ ἅρματα αὐτοῦ ἀνέβη εἰς
συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καθ' Ἡρώων πόλιν· καὶ ὀφθεὶς αὐτῷ ἐπέ-
30 πεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ πίονι. [30] καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ
πρὸς Ἰωσήφ Ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώρακα τὸ πρόσωπόν σου· ἔτι
31 γὰρ σὺ ζῇς. [31] εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἀναβὰς ἀπαγγελῶ
τῷ Φαραῷ καὶ ἐρῶ αὐτῷ Οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν
32 ἐν γῇ Χαναάν, ἥκασι πρός με· [32] οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες· ἄνδρες γὰρ κτη-
νοτρόφοι ἦσαν· καὶ τὰ κτήνη καὶ τοὺς βόας καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγηόχασιν.
33 34 [33] ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραὼ καὶ εἴπῃ ὑμῖν Τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστίν; [34] ἐρεῖτε
Ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς καὶ
οἱ πατέρες ἡμῶν· ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβίας. βδέλυγμα γάρ ἐστιν
Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

XLVII.

Ἐλθὼν δὲ Ἰωσὴφ ἀπήγγειλε τῷ Φαραῷ λέγων Ὁ πατήρ μου καὶ οἱ ἀδελ-
φοί μου καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες αὐτῶν καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἦλθον ἐκ γῆς Χα-
2 ναάν, καὶ ἰδού εἰσιν ἐν γῇ Γεσέμ. [2] ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε
3 ἄνδρας καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραώ. [3] καὶ εἶπε Φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς
Ἰωσήφ Τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπαν τῷ Φαραῷ Ποιμένες προβάτων οἱ παῖδές
4 σου, καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. [4] εἶπαν δὲ τῷ Φαραῷ Παροικεῖν ἐν τῇ γῇ
ἥκαμεν· οὐ γάρ ἐστι νομὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παίδων σου, ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς
5 ἐν γῇ Χαναάν· νῦν οὖν κατοικήσομεν ἐν γῇ Γεσέμ. [5] εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰω-
σήφ Κατοικείτωσαν ἐν γῇ Γεσέμ· εἰ δὲ ἐπίστῃ ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνα-
τοί, κατάστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν. ἦλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον
πρὸς Ἰωσὴφ Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἤκουσε Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου.
καὶ εἶπε Φαραὼ πρὸς Ἰωσὴφ λέγων Ὁ πατήρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἥκασι
6 πρὸς σέ· [6] ἰδοὺ ἡ γῆ Αἰγύπτου ἐναντίον σού ἐστιν, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκι-
7 σον τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. [7] εἰσήγαγε δὲ Ἰωσὴφ Ἰακὼβ τὸν
πατέρα αὐτοῦ καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραώ· καὶ ηὐλόγησεν Ἰακὼβ τὸν
8 9 Φαραώ. [8] εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰακώβ Πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου; [9] καὶ
εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Φαραῷ Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου ἃς παροικῶ ἑκατὸν *He. 11, 13.
τριάκοντα ἔτη· μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς
μου, οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἃς
10 ἡμέρας παρῴκησαν. [10] καὶ εὐλογήσας Ἰακὼβ τὸν Φαραὼ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.
11 [11] καὶ κατῴκισεν Ἰωσὴφ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔδω-
κεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ, ἐν γῇ Ῥαμεσσῆ,
12 καθὰ προσέταξε Φαραώ. [12] καὶ ἐσιτομέτρει Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς
13 ἀδελφοῖς καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σῖτον κατὰ σῶμα. [13] σῖτος δὲ
οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα· ἐξέλιπε δὲ ἡ γῆ Αἰγύ-
14 πτου καὶ ἡ γῆ Χαναὰν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. [14] συνήγαγε δὲ Ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον
τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ Χαναὰν τοῦ σίτου οὗ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτο-
μέτρει αὐτοῖς· καὶ εἰσήνεγκεν Ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.
15 [15] καὶ ἐξέλιπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκ γῆς Χαναάν· ἦλθον δὲ
πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσὴφ λέγοντες Δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνα τί ἀποθνή-
16 σκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν. [16] εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ

28. εμπροσθ. αυτων 29. κλαυθμ. πλιονι 33. om εστιν 34. κτην. οι παιδ. σ. εσμεν ... αραβια ... τοις αιγυπτιοις XLVII. 1. δε φαραω απηγγ. ιωσηφ 3. πατ. ημ. εκ παιδιοθεν εως του νυν 4. κατοικησωμεν οι παιδες σου εν 6. κατοικησον 7. ευλογησεν 8. om της 9. αφεικετο 11. κατωκησεν ιωσ. τ. πατερα και 12. τω πατρι και τοις αδ. αυτου 13. εξελειπεν 14. εν γη αιγυπτω 15. εξελειπεν ... om παν

Φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ὑμῶν. [17] ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ἰωσὴφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. [18] ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ καὶ εἶπαν αὐτῷ Μή ποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν; εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ἡμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σὲ τὸν κύριον, καὶ οὐχ ὑπολέλειπται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν ἀλλ' ἢ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν. [19] ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραῷ· δὸς σπέρμα ἵνα σπείρωμεν, καὶ ζῶμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται. [20] καὶ ἐκτήσατο Ἰωσὴφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραῷ· ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραῷ, ἐπεκράτησε γὰρ αὐτῶν ὁ λιμός, καὶ ἐγένετο ἡ γῆ τῷ Φαραῷ· [21] καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων Αἰγύπτου ἕως τῶν ἄκρων, [22] χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον. οὐκ ἐκτήσατο ταύτην Ἰωσήφ· ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραώ, καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραώ· διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν. [23] εἶπε δὲ Ἰωσὴφ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις Ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῷ, λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα καὶ σπείρατε τὴν γῆν· [24] καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραῷ· τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρμα τῇ γῇ καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν. [25] καὶ εἶπαν Σέσωκας ἡμᾶς, εὕρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ Φαραῷ. [26] καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ἰωσὴφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου τῷ Φαραῷ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον· οὐκ ἦν τῷ Φαραῷ. [27] κατῴκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ γῆς Γεσέμ· καὶ ἐκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. [28] ἐπέζησε δὲ Ἰακὼβ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη· καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Ἰακὼβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. [29] ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μή με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ· [30] ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς με ἐξ Αἰγύπτου καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν Ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. [31] εἶπε δέ Ὄμοσόν μοι. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ· καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

He. 11, 21.

XLVIII.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωσὴφ ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται· καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραΐμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ. [2] ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακὼβ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσὴφ ἔρχεται πρὸς σέ· καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην. [3] καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Ἰωσὴφ Ὁ θεός μου ὤφθη μοι ἐν Λουζᾷ ἐν γῇ Χαναάν, καὶ εὐλόγησέ με [4] καὶ εἶπέ μοι Ἰδοὺ ἐγὼ αὐξανῶ σε καὶ πληθυνῶ σε καὶ ποιήσω

---

17. τα κτηνη προς 18. το αργυριον και ... ουχ υπολειπεται εναντιον 19. ερημωθησεται ... παιδες φαραω ... σπερματα ... ζησωμεν ... * om ουκ 20. γαρ ο λιμ. αυτων 21. αυτων pro αυτω 22. om ταυτην ... δοματα 23. σπερματα 24. τ. γενηματα αυτης δωσετε ... μερος φαραω ... τεσσερα ... εις σπερματα 25. ευραμεν 26. αποπεμπτ. τω φαραω ... μονων 27. om γη ... εκληρονομηθησαν ... ευξηθησαν 28. τεσσερακοντα 29. μη θαψαι με XLVIII. 1. ανηγγελη ... αυτου μετ αυτου ... μαννασση 3. εν γη χαν. εν λουζα ... ηυλογησεν

σε εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου
5 μετὰ σὲ εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. 5 νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου οἱ γενόμενοί σοι ἐν
γῇ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σὲ εἰς Αἴγυπτον ἐμοί εἰσιν, Ἐφραῒμ καὶ
6 Μανασσῆ, ὡς Ῥουβὴν καὶ Συμεὼν ἔσονταί μοι· 6 τὰ δὲ ἔκγονα ἃ ἐὰν γεννήσῃς
μετὰ ταῦτα ἔσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, κληθήσονται ἐπὶ τοῖς
7 ἐκείνων κλήροις. 7 ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέ-
θανε Ῥαχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον
Χαβραθὰ τῆς γῆς τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθά· καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ
8 ἱπποδρόμου, αὕτη ἐστὶ Βηθλεέμ. 8 ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσὴφ εἶπε
9 Τίνες σοι οὗτοι; 9 εἶπε δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ Υἱοί μού εἰσιν οὓς ἔδωκέ μοι *He. 11, 21.
ὁ θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ἰακὼβ Προσάγαγέ μοι αὐτοὺς ἵνα εὐλογήσω αὐτούς.
10 10 οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ ἐβαρυώπησαν ἀπὸ τοῦ γήρως, καὶ οὐκ ἠδύνατο βλέ-
πειν· καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐφίλησεν αὐτοὺς καὶ περιέλαβεν αὐ-
11 τούς. 11 καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσὴφ Ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἐστερήθην,
12 καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. 12 καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσὴφ
ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς.
13 13 λαβὼν δὲ Ἰωσὴφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τόν τε Ἐφραῒμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀρι-
στερῶν δὲ Ἰσραήλ, τὸν δὲ Μανασσῆ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραήλ, ἤγγι-
14 σεν αὐτοὺς αὐτῷ. 14 ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν Ἐφραῒμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
15 Μανασσῆ, ἐναλλὰξ τὰς χεῖρας. 15 καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ᾧ
εὐηρέστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, ὁ θεὸς ὁ τρέ-
16 φων με ἐκ νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, 16 ὁ ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἐκ
πάντων τῶν κακῶν, εὐλογήσαι τὰ παιδία ταῦτα· καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς
τὸ ὄνομά μου καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαάκ, καὶ πληθυν-
17 θείησαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. 17 ἰδὼν δὲ Ἰωσὴφ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ
αὐτοῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραῒμ, βαρὺ αὐτῷ κατε-
φάνη· καὶ ἀντελάβετο Ἰωσὴφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ
18 τῆς κεφαλῆς Ἐφραῒμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ. 18 εἶπε δὲ Ἰωσὴφ τῷ πατρὶ
αὐτοῦ Οὐχ οὕτως, πάτερ· οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος, ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ
19 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 19 καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν Οἶδα, τέκνον, οἶδα· καὶ
οὗτος ἔσται εἰς λαόν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται· ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος
20 μείζων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν. 20 καὶ εὐλό-
γησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ λέγον-
τες Ποιήσαι σε ὁ θεὸς ὡς Ἐφραῒμ καὶ ὡς Μανασσῆ· καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραῒμ
21 ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ. 21 εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσὴφ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω,
καὶ ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων
22 ὑμῶν· 22 ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι Σίκιμα ἐξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἣν ἔλα-
βον ἐκ χειρὸς Ἀμορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

II.

Ἐκάλεσε δὲ Ἰακὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Συνάχθητε, ἵνα
2 ἀναγγείλω ὑμῖν τί ἀπαντήσει ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· 2 συνάχθητε καὶ
ἀκούσατέ μου, υἱοὶ Ἰακώβ· ἀκούσατε Ἰσραήλ, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν.
3 3 Ῥουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, σκληρὸς φερε-

5. μαννασση ... και ως συμεων 6. α αν γ. μ. τ. σοι εσονται ... κληθ. εν τοις 10. δε αυτου εβαρυωπ. ... ουχ εδυναντο (sed omnia inde a και ουχ εδυν. usque απο των γον. v. 12. **) ... και εγγεισεν δε αυτ. 13. μαννασση εν τη αριστερα 14. μαννασση 15. ηυλογησεν 17. μαννασση 19. αλλα ο αδελφ. 20. ηυλογησεν ... μαννασση bis 21. υμας εκ της γης ταυτης εις 22. εν μαχαιρη II. 1. om αυτοις 2. αθροισθητε και ακουσατε, νιοι ιακωβ· ακουσ. ισρ. του πατρ. υμ.

σθαι καὶ σκληρὸς αὐθάδης. [4] ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ, μὴ ἐκζέσῃς· ἀνέβης γὰρ ἐπὶ 4
τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου, τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν οὗ ἀνέβης. [5] Συμεὼν 5
καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξαιρέσεως αὐτῶν· [6] εἰς βουλὴν αὐτῶν 6
μὴ ἔλθοι ἡ ψυχή μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρίσαι τὰ ἥπατά μου· ὅτι
ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκό-
πησαν ταῦρον. [7] ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μῆνις αὐτῶν 7
ὅτι ἐσκληρύνθη· διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραήλ.
[8] Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου· αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν 8
Ap.5,5. σου, προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. [9] σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ 9
βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης· ἀναπεσὼν ἐκοιμήθης ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς
ἐγερεῖ αὐτόν; [10] οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐ- 10
τοῦ ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν· [11] δε- 11
σμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ,
πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ·
[12] χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὑπὲρ οἶνον, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα. 12
[13] Ζαβουλὼν παράλιος κατοικήσει καὶ αὐτὸς παρ᾽ ὅρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ 13
ἕως Σιδῶνος. [14] Ἰσσάχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἀναπαυόμενος ἀνὰ μέσον τῶν 14
κλήρων· [15] καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν ὅτι καλή, καὶ τὴν γῆν ὅτι πίων, ὑπέθηκε 15
τὸν ὦμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν, καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός. [16] Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν 16
αὐτοῦ, ὡςεὶ καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσραήλ. [17] καὶ γενηθήτω Δὰν ὄφις ἐφ᾽ ὁδοῦ, ἐγκα- 17
θήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρναν ἵππου· καὶ πεσεῖται ὁ ἱππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω,
[18] τὴν σωτηρίαν περιμένων κυρίου. [19] Γάδ, πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν· 18 19
αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτὸν κατὰ πόδας. [20] Ἀσήρ, πίων αὐτοῦ ὁ ἄρτος· καὶ 20
αὐτὸς δώσει τρυφὴν ἄρχουσι. [21] Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνειμένον, ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ 21
γεννήματι κάλλος. [22] υἱὸς ηὐξημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ηὐξημένος μου ζηλωτός, υἱός 22
μου νεώτατος, πρὸς μὲ ἀνάστρεψον. [23] εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν, καὶ 23
ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων· [24] καὶ συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν, 24
καὶ ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων χειρὸς αὐτῶν διὰ χεῖρα δυνάστου Ἰακώβ· ἐκεῖ-
θεν ὁ κατισχύσας Ἰσραὴλ παρὰ θεοῦ τοῦ πατρός σου. [25] καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ θεὸς 25
ὁ ἐμός, καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν καὶ εὐλογίαν γῆς ἐχούσης
πάντα, εἵνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας, [26] εὐλογίας πατρός σου καὶ μη- 26
τρός σου· ὑπερίσχυσεν ὑπὲρ εὐλογίας ὀρέων μονίμων καὶ ἐπ᾽ εὐλογίαις θινῶν
ἀενάων· ἔσονται ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσὴφ καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὧν ἡγήσατο ἀδελφῶν.
[27] Βενιαμὶν λύκος ἅρπαξ, τὸ πρωινὸν ἔδεται ἔτι καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας δίδωσι τρο- 27
φήν. [28] πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰακὼβ δώδεκα, καὶ ταῦτα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ 28
αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς· ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐ-
τούς. [29] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ προστίθεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν· θάψετέ με
μετὰ τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἀγρῷ Ἐφρὼν τοῦ Χετ-
ταίου, [30] ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ τῷ ἀπέναντι Μαμβρῆ ἐν γῇ Χαναάν, ὃ 30
ἐκτήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον παρὰ Ἐφρὼν τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει μνημείου.
[31] ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Ἰσαὰκ 31
καὶ Ῥεβέκκαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκεῖ ἔθαψαν Λείαν, [32] ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ 32
καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐτῷ παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ. [33] καὶ κατέπαυσεν 33

---

7. διασκορπιω pro διασπερω 8. προςκυν. σε 10. εως αν 12. απο οινου 14. εμμεσω 17. και εγενηθη τω δαν οφ. επ οδ. 19. πειρ. αυτων κατα 20. διαδωσει τροφην 21. νεφθαλειμ 22. om μου prius 24. χειρων αυτων ... κατισχ. σε ιακωβ παρα του θεου του 25. ευλ. της γης ... ενεκεν ... μαστων μητρας 26. υπερισχ. επ ευλογιαις μονιμων ... επι κεφαλης 27. βενιαμειν ... διαδωσει τροφην 28. παντ. οι υιοι ιακωβ ... αυτοις ελαλησεν ... ηυλογησεν bis 29. (εγω προστιθεμεν) ... θαψατε ... εστιν εφρων εν τω αγρ. του χ. 30. εν τη γη 31. αυτου· και εκει εθ. ισαακ ... και εκει εθ. λ.

'Ιακὼβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐξάρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην
ἐξέλιπε· καὶ προςετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

L.

Καὶ ἐπιπεσὼν 'Ιωσὴφ ἐπὶ πρόςωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔκλαυσεν αὐτὸν καὶ
2 ἐφίλησεν αὐτόν. [2] καὶ προςέταξεν 'Ιωσὴφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφιασταῖς
ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ ἐνεταφίασαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν 'Ισραήλ.
3 [3] καὶ ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσσαράκοντα ἡμέρας· οὕτω γὰρ καταριθμοῦνται αἱ
4 ἡμέραι τῆς ταφῆς· καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν Αἴγυπτος ἑβδομήκοντα ἡμέρας. [4] ἐπεὶ
δὲ παρῆλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν 'Ιωσὴφ πρὸς τοὺς δυνάστας
Φαραὼ λέγων Εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὦτα
5 Φαραὼ λέγοντες [5] Ὁ πατήρ μου ὥρκισέ με λέγων 'Εν τῷ μνημείῳ ᾧ ὤρυξα
ἐμαυτῷ ἐν γῇ Χαναάν, ἐκεῖ με θάψεις. νῦν οὖν ἀναβὰς θάψω τὸν πατέρα μου,
6 καὶ ἐπανελεύσομαι. [6] καὶ εἶπε Φαραὼ τῷ 'Ιωσὴφ 'Ανάβηθι θάψον τὸν πατέρα
7 σου καθάπερ ὥρκισέ σε. [7] καὶ ἀνέβη 'Ιωσὴφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ· καὶ
συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες Φαραὼ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου
8 αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι τῆς γῆς Αἰγύπτου, [8] καὶ πᾶσα ἡ πανοικία
'Ιωσὴφ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐτοῦ καὶ ἡ συγγέ-
9 νεια αὐτοῦ· καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑπελίποντο ἐν γῇ Γεσέμ. [9] καὶ συν-
ανέβησαν μετ' αὐτοῦ καὶ ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ ἐγένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη
10 σφόδρα. [10] καὶ παρεγένοντο εἰς ἅλωνα 'Ατάδ, ὅ ἐστι πέραν τοῦ 'Ιορδάνου, καὶ
ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφόδρα· καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ
11 πατρὶ αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. [11] καὶ εἶδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς Χαναὰν τὸ πένθος
ἐπὶ ἅλωνι 'Ατὰδ καὶ εἶπαν Πένθος μέγα τοῦτό ἐστι τοῖς Αἰγυπτίοις· διὰ τοῦτο
12 ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Πένθος Αἰγύπτου, ὅ ἐστι πέραν τοῦ 'Ιορδάνου. [12] καὶ
13 ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. [13] καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν
Χαναάν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκτήσατο 'Αβραὰμ
τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ 'Εφρὼν τοῦ Χετταίου, κατέναντι Μαμβρῆ.
14 [14] καὶ ὑπέστρεψεν 'Ιωσὴφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ συν-
15 αναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. [15] ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ 'Ιωσὴφ ὅτι τέθνη-
κεν ὁ πατὴρ αὐτῶν εἶπαν Μή ποτε μνησικακήσῃ ἡμῖν 'Ιωσήφ, καὶ ἀνταπόδομα
16 ἀνταποδῷ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐνεδειξάμεθα εἰς αὐτόν. [16] καὶ παραγενόμενοι
17 πρὸς 'Ιωσὴφ εἶπαν Ὁ πατήρ σου ὥρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτὸν λέγων [17] Οὕ-
τως εἴπατε 'Ιωσήφ Ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πο-
νηρά σοι ἐνεδείξαντο· καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ
18 πατρός σου. καὶ ἔκλαυσεν 'Ιωσὴφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. [18] καὶ ἐλθόντες
19 πρὸς αὐτὸν εἶπαν Οἵδε ἡμεῖς σοὶ οἰκέται. [19] καὶ εἶπεν αὐτοῖς 'Ιωσὴφ Μὴ φοβεῖ-
20 σθε, τοῦ γὰρ θεοῦ εἰμὶ ἐγώ· [20] ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ
δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν γενηθῇ ὡς σήμερον καὶ
21 τραφῇ λαὸς πολύς. [21] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε· ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς καὶ
τὰς οἰκίας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν.
22 [22] καὶ κατῴκησεν 'Ιωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα
23 ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἔζησεν 'Ιωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. [23] καὶ εἶδε
'Ιωσὴφ 'Εφραῖμ παιδία ἕως τρίτης γενεᾶς· καὶ οἱ υἱοὶ Μαχὶρ τοῦ υἱοῦ Μανασσῆ

---

33. εξαρ. ιακωβ τ. ποδας επι ... εξελειπεν L. 1. επι τον τραχηλον του π. α. εκλ. επ αυτον 3. τεσσεραχοντα 4. επειδη παρηλθ. 5. με προ του τελευτησαι λεγων ... επελευσομαι 7. της αιγυπτου 8. και την συγγενειαν κ. τα ... υπελειποντο 10. παρεγενετο εφ αλωνα 11. ιδον ... εν αλωνι ... εστιν τουτο ... το ονομα του τοπου εκεινου 12. οι υιοι ισραηλ καθως ενετειλατο αυτοις 14. επεστρεψεν ... οι συναναβ. παντες 15. ενεδειξ. αυτω 17. om και την αμαρτιαν 18. ειπον 19. om ιωσηφ 20. σημερον ινα διατραφη 22. εις αιγυπτον 23. ιδεν ... και υιοι μαχειρ ... μαννασση

*He. 11, 22. ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ. [24] καὶ εἶπεν Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ λέγων Ἐγὼ ἀποθνήσκω· ἐπισκοπῇ δὲ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. (He. 11, 22.) [25] καὶ ὥρκισεν Ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγων Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ῇ ἐπισκέψηται ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ συνανοίσετε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. [26] καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσὴφ ἐτῶν ἑκατὸν δέκα· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἰγύπτῳ.

ΕΞΟΔΟΣ.

I.

Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰςπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτῶν· ἕκαστος πανοικὶ αὐτῶν εἰςήλθοσαν· [2] Ῥουβήν, Συμεών, Λευί, Ἰούδας, [3] Ἰσσάχαρ, Ζαβουλὼν, Βενιαμίν, [4] Δὰν καὶ Νεφθαλί, Γὰδ καὶ Ἀσήρ. [5] Ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ· ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ ἐξ Ἰακὼβ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. [6] ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσὴφ καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. (*Act. 7, 17.) [7] οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα· ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς. (Act. 7, 18.) [8] ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. [9] εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ Ἰδοὺ τὸ γένος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς· [10] δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτοὺς μή ποτε πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα ἂν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος προςτεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐκπολεμήσαντες ἡμᾶς ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. [11] καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις· καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς τῷ Φαραῴ, τήν τε Πειθὼ καὶ Ῥαμεσσῆ καὶ Ὤν, ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις. [12] καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσούτῳ πλείους ἐγίγνοντο, καὶ ἴσχυον σφόδρα σφόδρα· καὶ ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [13] καὶ κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ, [14] καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς μετὰ βίας. [15] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς μαίαις τῶν Ἑβραίων, τῇ μιᾷ αὐτῶν ὄνομα Σεπφώρα καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας Φουά, (*Act. 7, 19.) [16] καὶ εἶπεν Ὅταν μαιοῦσθε τὰς Ἑβραίας καὶ ὦσι πρὸς τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνατε αὐτό· ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιεῖσθε αὐτό. [17] ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεόν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἐζωογόνουν τὰ ἄρσενα. [18] ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς μαίας καὶ εἶπεν αὐταῖς Τί ὅτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ ἄρσενα; [19] εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῷ Φαραῷ Οὐχ ὡς γυναῖκες Αἰγύπτου αἱ Ἑβραῖαι· τίκτουσι γὰρ πρὶν ἢ εἰςελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας, καὶ ἔτικτον. [20] εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις, καὶ ἐπλήθυνεν ὁ λαὸς καὶ ἴσχυε σφόδρα. [21] ἐπεὶ δὲ ἐφοβοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θεόν,

---

24. om λεγων ... om τοις πατρασιν ημων ... αβρ. και ισ. και 25. επισκεψεται 26. εθηκαν αυτον

Subscriptio (eadem atque inscriptio): γενεσις κοσμου

Inscriptio: εξοδος αιγυπτου

I. 1. πανοικια 2. ιουδα 3. ζαβ. και βενιαμειν 7. κατισχυσαν 9. om αυτου ... ιδου το εθνος 10. om ουν ... ηνικα εαν 11. ινα κακωσουσιν ... την δε πιθωμ ... ηλιουπολεις 12. εγινοντο 15. αυτων η ονομα 21 επειδη εφοβ.

22 ἐποίησαν ἑαυταῖς οἰκίας. [22] συνέταξε δὲ Φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ λέγων Πᾶν ἄρσεν ὃ ἐὰν τεχθῇ τοῖς Ἑβραίοις εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε, καὶ πᾶν θῆλυ ζωογονεῖτε αὐτό.

II.

2 Ἦν δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ ὃς ἔλαβε τῶν θυγατέρων Λευί. [2] καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν· ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἀστεῖον ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας 3 τρεῖς. [3] ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸ ἔτι κρύπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θῖβιν καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφαλτοπίσσῃ καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, 4 καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἕλος παρὰ τὸν ποταμόν. [4] καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελφὴ 5 αὐτοῦ μακρόθεν μαθεῖν τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ. [5] κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμόν· καὶ ἰδοῦσα τὴν θῖβιν ἐν τῷ ἕλει ἀποστείλασα τὴν ἅβραν ἀνείλατο αὐ- 6 τήν. [6] ἀνοίξασα δὲ ὁρᾷ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θίβει· καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγά- 7 τηρ Φαραώ, καὶ ἔφη Ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν Ἑβραίων τοῦτο. [7] καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραὼ Θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ 8 τῶν Ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον; [8] ἡ δὲ εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ 9 Πορεύου. ἐλθοῦσα δὲ νεᾶνις ἐκάλεσε τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. [9] εἶπε δὲ πρὸς αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ Διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο καὶ θήλασόν μοι αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν. ἔλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον καὶ ἐθήλαζεν 10 αὐτό. [10] ἁδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγατέρα Φαραώ, καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς υἱόν· ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωυσῆν λέγουσα Ἐκ 11 τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀνειλόμην. [11] ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις μέγας γενόμενος Μωυσῆς ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν ὁρᾷ ἄνθρωπον Αἰγύπτιον τύπτοντα 12 τινὰ Ἑβραῖον τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· [12] περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε οὐχ ὁρᾷ οὐδένα, καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ. 13 [13] ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ὁρᾷ δύο ἄνδρας Ἑβραίους διαπληκτιζομέ- 14 νους, καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι Διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; [14] ὁ δὲ εἶπε Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; ἐφοβήθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν Εἰ οὕτως 15 ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο; [15] ἤκουσε δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν Μωυσῆν· ἀνεχώρησε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραὼ καὶ ᾤκησεν ἐν 16 γῇ Μαδιάμ· ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιὰμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. [16] τῷ δὲ ἱερεῖ Μαδιὰμ ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθόρ· παραγενόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἔπλησαν τὰς δεξαμενάς, ποτίσαι τὰ πρό- 17 βατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθόρ. [17] παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλλον αὐτάς· ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς ἐρρύσατο αὐτάς, καὶ ἤντλησεν αὐταῖς καὶ ἐπότισε τὰ 18 πρόβατα αὐτῶν. [18] παρεγένοντο δὲ πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπεν 19 αὐταῖς Διὰ τί ἐταχύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον; [19] αἱ δὲ εἶπαν Ἄνθρωπος Αἰγύπτιος ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡμῖν καὶ ἐπότισε τὰ 20 πρόβατα ἡμῶν. [20] ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ Καὶ ποῦ ἐστιν; καὶ ἵνα τί 21 καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν αὐτὸν ὅπως φάγῃ ἄρτον. [21] κατῳκίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ· καὶ ἐξέδοτο Σεπφώραν τὴν θυγατέρα

*Act. 7, 20. *He. 11, 23. *Act. 7, 21. *Act. 7, 21. *Act. 7, 24. *Act. 7, 26. Act. 7, 27. 28. *Act. 7, 29. *He. 11, 27.

II. 2. και εσχεν αυτην κ. εγγαστ. ελ. 3. επειδη δε ... ετι κρυπτ. αυτο ... ελαβεν η μητηρ αυτω θιβιν 4. om τι 5. παρεπορ. επι τον 7. και θηλαθη σοι 8. αυτη η θυγατηρ ... η νεανις 10. μωυση ... ανειλ. αυτον 11. των αδελφων αυτου 13. * om εβραιους ... om συ 14. η pro μη ... τον αιγυπτ. χθες 15. και κατωκησεν 16. ποιμαιν. τ. π. ιοθορ του πατρ. αυτων ... * om ιοθορ posterius 17. εξεβαλον ... om και ηντλησ. αυταις 18. προς ιοθορ ... αυταις τι οτι 19. ειπον ... om ημων 20. om και ante που ... ουτως καταλελοιπ. 21. εξεδετο ... μωυσει

*Act. 7, 29. αὐτοῦ Μωυσῇ γυναῖκα. [22] ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γηρσάμ, λέγων ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. [23] μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων. [24] καὶ εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· [25] καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

III.

Καὶ Μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοθὸρ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως Μαδιάμ, καὶ ἤγαγε τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος (Act. 7, 30.) Χωρήβ. [2] ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν πυρὶ φλογὸς ἐκ τοῦ βάτου· καὶ ὁρᾷ ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρί, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. [3] εἶπε δὲ Μωυσῆς Παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο, ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάτος. [4] ὡς δὲ εἶδε κύριος ὅτι προςάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βάτου λέγων Μωυσῆ (Act. 7, 33.) Μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπε Τί ἐστιν; [5] ὁ δὲ εἶπε Μὴ ἐγγίσῃς ὧδε· λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ (Act. 7, 32. Mt. 22, 32.) τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστί. [6] καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ Μωυσῆς τὸ πρόςωπον αὐτοῦ· εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον (Act. 7, 34.) τοῦ θεοῦ. [7] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, [8] καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰςαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμοῤῥαίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Εὐαίων καὶ Ἰεβουσαίων. [9] καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἥκει πρὸς μέ, κἀγὼ ἑώρακα (Act. 7, 34.) τὸν θλιμμὸν ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς· [10] καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [11] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Τίς εἰμι ἐγὼ ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου; [12] εἶπε δὲ ὁ θεὸς Μωυσῇ λέγων ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ· καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγώ σε ἐξαποστελῶ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, (*Act. 7, 7.) καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. [13] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξελεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· ἐρωτήσουσί με Τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; [14] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἐγώ εἰμι ὁ ὤν, καὶ εἶπεν Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. [15] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωυσῆν Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς· τοῦτό μού ἐστιν ὄνομα αἰώνιον καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. [16] ἐλθὼν οὖν συνάγαγε τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὦπταί μοι, θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ, λέγων Ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ· [17] καὶ εἶπεν Ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς

---

22. om μωυσης ... om οτι 25. και εισιδεν III. 1. και ηγεν 2. εν φλογι πυρος ... τουτο· τι οτι 4. ιδεν 5. και ειπεν ... om συ 6. και ειπεν αυτω ... ο θεος αβρααμ 7. ιδων ιδον 8. χειρος αιγυπτιων ... om και εισαγαγειν αυτους ... κ. ευαιων κ. γεργεσ. 9. και εγω 11. * om εγω (?) 12. om ο θεος μωυση λεγων ... αποστελλω ... σε εξαγαγειν ... μου additur in marg. 13. εγω ελευσομαι ... τ. πατ. υμων 14. om λεγων 15. τ. πατ. υμων ... om γενεων 16. om ουν ... τ. πατ. υμων 17. και ειπα

τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμοῤῥαίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Εὐαίων καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. [18] καὶ εἰςακούσονταί σου τῆς φωνῆς· καὶ εἰςελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προςκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον ἵνα θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. [19] ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς· [20] καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. [21] καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων· ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί· [22] ἀλλὰ αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ σκυλεύσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

IV.

Ἀπεκρίθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν Ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι μηδὲ εἰςακούσωσι τῆς φωνῆς μου, ἐροῦσι γὰρ ὅτι οὐκ ὦπταί σοι ὁ θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; [2] εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος Τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρί σου; ὁ δὲ εἶπε Ῥάβδος. [3] καὶ εἶπεν Ῥῖψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔῤῥιψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις· καὶ ἔφυγε Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. [4] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἔκτεινον τὴν χεῖρα καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· [5] ἵνα πιστεύσωσί σοι ὅτι ὦπταί σοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ. [6] εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν Εἰςένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰςήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡςεὶ χιών. [7] καὶ εἶπε πάλιν Εἰςένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰςήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτῆς. [8] ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι μηδὲ εἰςακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου· [9] καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις μηδὲ εἰςακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν, καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. [10] εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον Δέομαι, κύριε, οὐχ ἱκανός εἰμι πρὸ τῆς χθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου· ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι. [11] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησε δύςκωφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ ὁ θεός; [12] καὶ νῦν πορεύου καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε ὃ μέλλεις λαλῆσαι. [13] καὶ εἶπε Μωυσῆς Δέομαι, κύριε, προχείρισαι δυνάμενον ἄλλον ὃν ἀποστελεῖς. [14] καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν εἶπεν Οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδών σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. [15] καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σοῦ καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε. [16] καὶ αὐτός σοι λαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα· σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν. [17] καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς

---

18. πορευσωμεθα 22. om αλλα ... και συσκευασετε τ. αιγ. IV. 1. εαν ουν μη ... κυριος ο θεος 5. σοι κυριος ο θεος 6. εισενεγκαι ... η χειρ μωυσεως ωσει 7. εισενεγκαι ... και εισην. τ. χ. αυτου ... τ. σαρκος αυτου 8. πρωτου, πιστευσωσιν σοι τ. φ. τ. σ. του εσχατου 9. λημψη 10. προς τον θεον ... εχθες και προ 11. κυριος τω μωυσει... εγω κυριος ο θεος 12. α μελλεις 13. προχειρησαι 16. προςλαλησει προς

ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. [18] ἐπορεύϑη δὲ Μωυσῆς καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰοϑὸρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ καὶ λέγει Πορεύσομαι καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἔτι ζῶσι. καὶ εἶπεν Ἰοϑὸρ Μωυσῇ Βάδιζε ὑγιαίνων. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. [19] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν Μαδιάμ Βάδιζε ἄπελϑε εἰς Αἴγυπτον· τεϑνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές σου τὴν ψυχήν. [20] ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον· ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ ϑεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. [21] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ τέρατα ἃ δέδωκα ἐν ταῖς χερσί σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ· ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. [22] σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραῷ Τάδε λέγει κύριος Υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ· [23] εἶπα δέ σοι Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσῃ· εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. [24] ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐζήτει αὐτὸν ἀποκτεῖναι. [25] καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφον περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. [26] καὶ ἀπῆλϑεν ἀπ' αὐτοῦ διότι εἶπεν Ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. [27] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρὼν Πορεύϑητι εἰς συνάντησιν Μωυσῇ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορεύϑη καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ ϑεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. [28] καὶ ἀνήγγειλε Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν πάντας τοὺς λόγους κυρίου οὓς ἀπέστειλε καὶ πάντα τὰ ῥήματα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ. [29] ἐπορεύϑη δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [30] καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησεν ὁ ϑεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ. [31] καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαός, καὶ ἐχάρη ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ ϑεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν ϑλῖψιν· κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησε.

V.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλϑε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραὼ καὶ εἶπαν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι ἑορτάσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. [2] καὶ εἶπε Φαραώ Τίς ἐστιν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν Ἰσραὴλ οὐκ ἐξαποστέλλω. [3] καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ὁ ϑεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς· πορευσόμεϑα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον ὅπως ϑύσωμεν κυρίῳ τῷ ϑεῷ ἡμῶν, μή ποτε συναντήσῃ ἡμῖν ϑάνατος ἢ φόνος. [4] καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου Ἵνα τί, Μωυσῆ καὶ Ἀαρών, διαστρέφετε τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλϑατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. [5] καὶ εἶπε Φαραώ Ἰδοὺ νῦν πολυπληϑεῖ ὁ λαός, μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. [6] συνέταξε δὲ Φαραὼ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσι λέγων [7] Οὐκέτι προστεϑήσεσϑε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινϑουργίαν καϑάπερ χϑὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' αὐτοὶ πορευέσϑωσαν καὶ συναγαγέτωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρα· [8] καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινϑείας ἧς αὐτοὶ ποιοῦσι καϑ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς, οὐκ ἀφελεῖς οὐδέν· σχολάζουσι γάρ, διὰ τοῦτο κεκράγασι λέγοντες Ἐγερϑῶμεν καὶ ϑύσωμεν τῷ ϑεῷ ἡμῶν. [9] βαρυνέσϑω τὰ ἔργα τῶν ἀν-

---

17. λημψη 18. επεστρεψεν 20. εν χειρι αυτ. 21. α εδωκα ... αυτου τ. καρδ. 23. βουλη 25. om αυτου 26. om μου 27. μωυσει 28. μωυσης ααρων ... π. τα σημεια 31. ιδεν V. 1. ινα εορτασ. μοι 2. τ. εστ. ϑεος ου 3. om κυριω ... συναντησει 4. τον λαον μου 5. ο λαος της γης 7. * om την ... εχϑες ... ημεραν και το της σημερον ... om αλλ 8. της πλινϑουργιας ... πορευϑωμεν pro εγερϑωμεν

θρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις
10 κενοῖς. [10] κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιῶκται καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔλεγον
11 πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες Τάδε λέγει Φαραώ Οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα· [11] αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα ὅθεν ἐὰν εὕρητε, οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται
12 ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. [12] καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ
13 συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα· [13] οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσπευδον αὐτοὺς λέγοντες Συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον
14 ἐδίδοτο ὑμῖν. [14] καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραώ, λέγοντες Διὰ τί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας καθάπερ χθὲς καὶ τρίτην
15 ἡμέραν καὶ τὸ τῆς σήμερον; [15] εἰςελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατεβόησαν πρὸς Φαραὼ λέγοντες Ἵνα τί σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις;
16 [16] ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλίνθον ἡμῖν λέγουσι ποιεῖν,
17 καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μεμαστίγωνται· ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου. [17] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σχολάζετε, σχολασταί ἐστε· διὰ τοῦτο λέγετε Πορευθῶμεν θύσωμεν
18 τῷ θεῷ ἡμῶν. [18] νῦν οὖν πορευθέντες ἐργάζεσθε· τὸ γὰρ ἄχυρον οὐ δοθήσεται
19 ὑμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε. [19] ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς λέγοντες Οὐκ ἀπολείψετε τῆς πλινθείας
20 τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. [20] συνήντησαν δὲ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συν-
21 άντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ, [21] καὶ εἶπαν αὐτοῖς Ἴδοι ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτεῖναι
22 ἡμᾶς. [22] ἐπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον καὶ εἶπε Δέομαι, κύριε, τί ἐκάκω-
23 σας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνα τί ἀπέσταλκάς με; [23] καὶ ἀφ' οὗ πεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐῤῥύσω τὸν λαόν σου.

VI.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἤδη ὄψει ἃ ποιήσω τῷ Φαραῷ· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ *Act.13,17.
2 τῆς γῆς αὐτοῦ. [2] ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἐγὼ
3 κύριος, [3] καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, θεὸς ὢν αὐτῶν, καὶ
4 τὸ ὄνομά μου Κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς· [4] καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτοὺς ὥςτε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν ἣν παρῳκήκα-
5 σιν, ἐν ᾗ καὶ παρῴκησαν ἐπ' αὐτῆς· [5] καὶ ἐγὼ εἰςήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς, καὶ ἐμνήσθην τῆς δια-
6 θήκης ὑμῶν. [6] βάδιζε εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἐγὼ κύριος, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας,
7 καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλῃ· [7] καὶ λήψομαι *Act.13,17. ἐμαυτῷ ὑμᾶς λαὸν ἐμοί, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος
8 ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων· [8] καὶ εἰςάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλήρῳ, ἐγὼ κύριος
9 [9] ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ οὐκ εἰςήκουσαν Μωυσῆ ἀπὸ
10 τῆς ὀλιγοψυχίας καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. [10] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυ-
11 σῆν λέγων [11] Εἴςελθε λάλησον Φαραῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς
12 υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. [12] ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς ἔναντι κυρίου λέγων

---

9. μεριμνασθωσαν bis 11. αφαιρειτε 12. om γη 13. εδιδετο 14. εχθες 15. om συ 17. πορευθ. και θυσωμ. 18. απελθοντες εργαζ. (21. ειπεν) 22. ειπεν Κυριε δια τι εκακ. ... απεσταλκες 23. λαλησαι αυτω επι ... ερυσω VI. 1. οψη 5. καταδουλωσιν 6. δουλιας 7. λημψομαι υμ. εμαυτ. 8. αυτην υμιν ⁒ 9. ουτως 12. εναντιον

Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰςήκουσάν μου, καὶ πῶς εἰςακούσεταί μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. [13] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ὥςτε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [14] καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκων πατριῶν αὐτῶν. υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· Ἐνὼχ καὶ Φαλλούς, Ἀσρὼν καὶ Χαρμί· αὕτη ἡ συγγένεια Ῥουβήν. [15] καὶ υἱοὶ Συμεών· Ἰεμουὴλ καὶ Ἰαμεὶμ καὶ Ἀὼδ καὶ Ἰαχεὶν καὶ Σαὰρ καὶ Σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς Φοινίσσης· αὗται αἱ πατριαὶ τῶν υἱῶν Συμεών. [16] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν· Γεδσών, Καὰϑ καὶ Μεραρί· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευὶ ἑκατὸν τριακονταεπτά. [17] καὶ οὗτοι υἱοὶ Γεδσών· Λοβενὶ καὶ Σεμεΐ, οἶκοι πατριᾶς αὐτῶν. [18] καὶ υἱοὶ Καάϑ· Ἀμβρὰμ καὶ Ἰσσάαρ, Χεβρὼν καὶ Ὀζιήλ· καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καὰϑ ἑκατὸν τριακοντατρία ἔτη. [19] καὶ υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ καὶ Ὁμουσί. οὗτοι οἱ οἶκοι πατριῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν. [20] καὶ ἔλαβεν Ἀμβρὰμ τὴν Ἰωχαβὲδ ϑυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τόν τε Ἀαρὼν καὶ τὸν Μωυσῆν καὶ Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν· τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβρὰμ ἑκατὸν τριακονταδύο ἔτη. [21] καὶ υἱοὶ Ἰσσάαρ· Κορὲ καὶ Ναφὲκ καὶ Ζεχρεί. [22] καὶ υἱοὶ Ὀζιήλ· Μισαὴλ καὶ Ἐλισαφὰν καὶ Σεγρεί. [23] ἔλαβε δὲ Ἀαρὼν τὴν Ἐλισαβὲϑ ϑυγατέρα Ἀμιναδὰβ ἀδελφὴν Ναασσὼν αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τόν τε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ τὸν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰϑάμαρ. [24] υἱοὶ δὲ Κορέ· Ἀσεὶρ καὶ Ἑλκανὰ καὶ Ἀβιάσαρ· αὗται αἱ γενέσεις Κορέ. [25] καὶ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Ἀαρὼν ἔλαβε τῶν ϑυγατέρων Φουτιὴλ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεές· αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν. [26] οὗτος Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς, οἷς εἶπεν αὐτοῖς ὁ ϑεὸς ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν. [27] οὗτοί εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐξήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, αὐτὸς Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς, [28] ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος Μωυσῇ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. [29] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἐγὼ κύριος· λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ. [30] καὶ εἶπε Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου Ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφωνός εἰμι, καὶ πῶς εἰςακούσεταί μου Φαραώ;

VII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἰδοὺ δέδωκά σε ϑεὸν Φαραῷ, καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης· [2] σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα σοι ἐντέλλομαι, ὁ δὲ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραὼ ὥςτε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. [3] ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ πληϑυνῶ τὰ σημεῖά μου καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· [4] καὶ οὐκ εἰςακούσεται ὑμῶν Φαραώ. καὶ ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ· [5] καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος, ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν. [6] ἐποίησε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καϑάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, οὕτως ἐποίησαν. [7] Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐτῶν ὀγδοηκοντατριῶν, ἡνίκα ἐλάλησε πρὸς Φαραώ. [8] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν

*Act. 7, 36.

---

13. ωςτε εξαγαγειν 15. ιαμειν κ. ιαωαδι κ. ιαχει 16. γηρσων ... μεραρει ... λευει secundo loco (priore et v. 19. λευι) 17. σεμει 18. οζειηλ ... εκ. τριακοντα ετ. 19. κ. οι υιοι ... μοολει κ. ομουσει ... ουτοι οικοι 20. και μωυσην ... τριακονταεξ 22. και οι υιοι ... om μισαηλ και ... σεϑρει 23. τ. ελισαβετ ... αμιναδαμ ... * νασσων (?) ... αβισουρ pro αβιουδ ... και ελεαζαρ 24. ασηρ 26. ο αρων (sic) κ. μωσης (?) ... ο ϑεος αυτοις ... εξ αιγυπτου 27. εξ αιγυπτου 28. εν ημερα VII. 3. τα σημεια και τερατα μου 5. * om μου ... εκ μεσ. αυτης 7. αυτου ογδοηκοντατριων ετων ην ... ελαλησαν

9 καὶ Ἀαρὼν λέγων [9] Καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ λέγων Δότε ἡμῖν σημεῖον
ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου Λάβε τὴν ῥάβδον καὶ ῥῖψον ἐπὶ τὴν
γῆν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων.
10 [10] εἰςῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ,
καὶ ἐποίησαν οὕτως καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος· καὶ ἔῤῥιψεν Ἀαρὼν τὴν
ῥάβδον ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δρά-
11 κων. [11] συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ τοὺς σοφιστὰς Αἰγύπτου καὶ τοὺς φαρμακούς· *2 Tim. 3, 8.
καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡςαύτως,
12 [12] καὶ ἔῤῥιψαν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέ-
13 πιεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους. [13] καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φα-
14 ραώ, καὶ οὐκ εἰςήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. [14] εἶπε δὲ
κύριος πρὸς Μωυσῆν Βεβάρηται ἡ καρδία Φαραὼ τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.
15 [15] βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρωΐ· ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔσῃ
συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς
16 ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, [16] καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων
ἀπέσταλκέ με πρὸς σὲ λέγων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσῃ ἐν
17 τῇ ἐρήμῳ· καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰςήκουσας ἕως τούτου. [17] τάδε λέγει κύριος Ἐν τούτῳ
γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μου ἐπὶ τὸ
18 ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα· [18] καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ πο-
ταμῷ τελευτήσουσι, καὶ ἐποζέσει ὁ ποταμός, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι
19 πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. [19] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὸν Ἀαρὼν τῷ
ἀδελφῷ σου Λάβε τὴν ῥάβδον σου ἐν τῇ χειρί σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου
ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐ- *Ap. 9, 6.
τῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα·
καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου, ἔν τε τοῖς ξύλοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις.
20 [20] καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος·
καὶ ἐπάρας τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φα-
ραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ
21 ποταμῷ εἰς αἷμα. [21] καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν, καὶ ἐπώζεσεν
ὁ ποταμός, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν
22 τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. [22] ἐποίησαν δὲ ὡςαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰ- *2 Tim. 3, 8.
γυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ
23 εἰςήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε κύριος. [23] ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ εἰςῆλθεν εἰς
24 τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ. [24] ὤρυξαν
δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ ὥςτε πιεῖν ὕδωρ, καὶ οὐκ ἠδύναντο
25 πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ· [25] καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πα-
τάξαι κύριον τὸν ποταμόν.

VIII.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἴςελθε πρὸς Φαραὼ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν
2 Τάδε λέγει κύριος Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσωσιν· [2] εἰ δὲ μὴ
βούλει σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅριά σου τοῖς βατράχοις.
3 [3] καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους· καὶ ἀναβάντες εἰςελεύσονται εἰς τοὺς
οἴκους σου καὶ εἰς τὰ ταμιεῖα τῶν κοιτώνων σου καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ ἐπὶ
τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου
4 καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου· [4] καὶ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου καὶ ἐπὶ τὸν

---

9. ριψον αυτην επι 10. εριψεν 12. ερριψεν ε. τ. ρ. αυτου 13. καθαπ. ελαλησεν αυτ. 14. και ειπεν κυρ. 15. και στηση συναντων ... λημψη 19. om εν τη χειρ. σου ... τ. χειρα επι του ποταμου pro αιγυπτου ... γη αιγυπτω 20. επαρας ααρων την ραβδον VIII. 2. βουλη ... om τοις 3. εις τους οικους pro επι τους οικους ... * φρεασιν pro φυραμασι, ** κ. ε. τ. φυραμασιν σου και εν τοις φρεασιν σου κ. ε. τ. κ. σ.

λαόν σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. [5] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὸν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου Ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. [6] καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους· καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε τὴν γῆν Αἰγύπτου. [7] ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. [8] καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ εἶπεν Εὔξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαποστελῶ αὐτούς καὶ θύσωσι τῷ κυρίῳ. [9] εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Φαραὼ Τάξαι πρὸς μὲ πότε εὔξομαι περὶ σοῦ καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. [10] ὁ δὲ εἶπεν Εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν Ὡς εἴρηκας· ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου· [11] καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου· πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. [12] ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραώ· καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραώ. [13] ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς, καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν· [14] καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας, καὶ ὦζεσεν ἡ γῆ. [15] ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. [16] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰπὸν Ἀαρών Ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνῖφες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσι καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. [17] ἐξέτεινεν οὖν Ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῖφες ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἔν τε τοῖς τετράποσι καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνῖφες. [18] ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ἐξαγαγεῖν τὸν σκνῖφα, καὶ οὐκ ἠδύναντο· καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῖφες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν. [19] εἶπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ Φαραῷ Δάκτυλος θεοῦ ἐστὶ τοῦτο· καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. [20] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ὄρθρισον τὸ πρωὶ καὶ στῆθι ἐναντίον Φαραώ· καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ· [21] ἐὰν δὲ μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν κυνόμυιαν, καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς κυνομυίης, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσὶν ἐπ' αὐτῆς. [22] καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσέμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἔπεστιν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμυια· ἵνα εἰδῇς ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς πάσης τῆς γῆς. [23] καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ· ἐν δὲ τῇ αὔριον ἔσται τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. [24] ἐποίησε δὲ κύριος οὕτως, καὶ παρεγένετο ἡ κυνόμυια πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραὼ καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου· καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς

---

5. συναγαγε 6. η βατραχος 7. εν ταις επαοιδαις αυτων ... επι πασαν γην 8. ευξε ... και εξαποστελω τον λαον κ. θυσωσιν κυριω. 9. οικειων 10. πλην κυριος 11. και εκ των οικειων υμ. κ. εκ των επ. 13. οικειων 14. θειμωνιας θειμωνιας 17. εν τε τοις ανθρ. και εν τοις τετραποσιν ... γης· εγενοντο οι σκνιφες εν παση γη αιγυπτου 18. φαρμακειαις (VII, 11. et 22. φαρμακιαις) ... τον σκνιφαν ... εδυναντο ... om τε 20. φαραω· ιδου αυτ. εκπορευεται ... λατρευση 21. βουλη ... της κυνομυιας 22. εφ η ουκ ... om ειμι 23. εσται το σημειον τουτο 24. πασαν γην ... εξωλεθρευθη

25 κυνομυίης. [25] ἐκάλεσε δὲ Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Ἐλθόντες θύσατε
26 κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ. [26] καὶ εἶπε Μωυσῆς Οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως,
τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἐὰν γὰρ θύ-
σωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθησόμεθα.
27 [27] ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ θύσομεν τῷ θεῷ ἡμῶν
28 καθάπερ εἶπε κύριος ἡμῖν. [28] καὶ εἶπε Φαραὼ Ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς, καὶ θύ-
σατε τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι· εὔ-
29 ξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον. [29] εἶπε δὲ Μωυσῆς Ὁ δὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι
ἀπὸ σοῦ καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμυια καὶ ἀπὸ τῶν
θεραπόντων σου καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὔριον· μὴ προςθῇς ἔτι Φαραὼ ἐξαπα-
30 τῆσαι τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαὸν θῦσαι κυρίῳ. [30] ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ
31 Φαραὼ καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν θεόν· [31] ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς,
καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ καὶ τοῦ
32 λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία. [32] καὶ ἐβάρυνε Φαραὼ τὴν καρδίαν
αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν.

IX.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἴςελθε πρὸς Φαραὼ καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Τάδε
λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα μοι λατρεύ-
2 σωσιν· [2] εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου ἀλλὰ ἔτι ἐγκρατεῖς
3 αὐτοῦ, [3] ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἔν
τε τοῖς ἵπποις καὶ ἐν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ ταῖς καμήλοις καὶ βουσὶ καὶ προβάτοις
4 θάνατος μέγας σφόδρα. [4] καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον
τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· οὐ
5 τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ Ἰσραὴλ υἱῶν ῥητόν. [5] καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον
6 λέγων Ἐν τῇ αὔριον ποιήσει κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. [6] καὶ ἐποίησε
κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυ-
7 πτίων· ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν. [7] ἰδὼν δὲ
Φαραὼ ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδέν,
8 ἐβαρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν. [8] εἶπε δὲ κύριος
πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Λάβετε ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης κα-
μιναίας, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον
9 τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, [9] καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου·
καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ τετράποδα ἕλκη, φλυκτίδες ἀναζέου- *Ap. 16, 2.
10 σαι, ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. [10] καὶ
ἔλαβε τὴν αἰθάλην τῆς καμιναίας ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωυσῆς
εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο ἕλκη, φλυκτίδες ἀναζέουσαι, ἔν τε τοῖς ἀνθρώ-
11 ποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. [11] καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρμακοὶ στῆναι ἐναντίον
Μωυσῆ διὰ τὰ ἕλκη· ἐγένετο γὰρ τὰ ἕλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς καὶ ἐν πάσῃ γῇ
12 Αἰγύπτου. [12] ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ εἰςήκουσεν αὐ-
13 τῶν, καθὰ συνέταξε κύριος. [13] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ὄρθρισον τὸ πρωὶ

---

24. κυνομυιας 26. θυσωμεν pro θυσομεν 27. πορευσωμεθα ... θυσωμεν κυριω τ. θ. ημ. ... om κυριος 28. εξαποστελλω ... θυσετε κυριω τ. θ. υ. 29. απο σου και απο των ... * om και απο του λαου σου ... απατησαι 31. και απο των ... και απο του IX. 1. λατρευσωσιν μοι 2. βουλη ... και pro αλλα 3. εσται εν ... * om εν τε τοις ιπποις ... και εν τοις καμηλοις 4. * om εν τ. καιρ. εκεινω ... κτηνων του ισραηλ· και ου τ. α. π. των κτηνων των υιων ισρ. ρητον 5. 6. 7. ab ορον usque λαον ** 5. ** λεγων αυριον ... ** γης αιγυπτου 6. ** κτηνων του ισρ. 7. ** om παντων 8. λαβετε υμιν πλ. ... ** καμινιαιας 9. πασαν γην ... και εν παση 10. και ελαβον ... ** καμινιαιας (inde a -νιαιας usque ad finem v. 12. omnia **) ... ** εγενοντο ελκη 11. ** εγενοντο γαρ 12. ** συνετ. κυρ. τω μωυση

καὶ στῆϑι ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος ὁ ϑεὸς τῶν
Ἑβραίων Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα λατρεύσωσί μοι. [14] ἐν τῷ γὰρ νῦν 14
καιρῷ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ
τῶν ϑεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ἐγὼ ἄλλος
ἐν πάσῃ τῇ γῇ. [15] νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρα πατάξω σε, καὶ τὸν λαόν σου 15
Ro. 9, 17. ϑανατώσω, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς· [16] καὶ ἕνεκεν τούτου διετηρήϑης ἵνα 16
ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.
[17] ἔτι οὖν σὺ ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς; [18] ἰδοὺ ἐγὼ 17 18
ὕω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν
ἐν Αἰγύπτῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισται ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [19] νῦν οὖν κατά- 19
σπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου καὶ ὅσα σοί ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ· πάντες γὰρ
οἱ ἄνϑρωποι καὶ τὰ κτήνη ὅσα ἐὰν εὑρεϑῇ ἐν τοῖς πεδίοις καὶ μὴ εἰςέλϑῃ εἰς
οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσει. [20] ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα κυ- 20
ρίου τῶν ϑεραπόντων Φαραὼ συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους· [21] ὃς 21
δὲ μὴ προσέσχε τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις.
[22] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ 22
ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἐπί τε τοὺς ἀνϑρώπους καὶ τὰ κτήνη
*Ap. 8, 7. καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. [23] ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν 23
οὐρανόν, καὶ κύριος ἔδωκε φωνὰς καὶ χάλαζαν, καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς
γῆς· καὶ ἔβρεξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. [24] ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ 24
τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ· ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ
γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγένηται ἐπ' αὐτῆς ἔϑνος. [25] ἐπάταξε δὲ ἡ 25
χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου ἀπὸ ἀνϑρώπου ἕως κτήνους, καὶ πᾶσαν βοτάνην
τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα, καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις
συνέτριψεν ἡ χάλαζα· [26] πλὴν ἐν γῇ Γεσέμ, οὗ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, οὐκ ἐγέ- 26
νετο ἡ χάλαζα. [27] ἀποστείλας δὲ Φαραὼ ἐκάλεσε Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ εἶπεν 27
αὐτοῖς Ἡμάρτηκα τὸ νῦν· ὁ κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς.
[28] εὔξασϑε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ παυσάσϑω τοῦ γενηϑῆναι φωνὰς 28
ϑεοῦ καὶ χάλαζαν καὶ πῦρ· καὶ ἐξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προςτεϑήσεσϑε
μένειν. [29] εἶπε δὲ αὐτῷ Μωυσῆς Ὡς ἂν ἐξέλϑω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖ- 29
ράς μου πρὸς τὸν κύριον, καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς
*1 Co. 10, 26. οὐκ ἔσται ἔτι· ἵνα γνῷς ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ. [30] καὶ σὺ καὶ οἱ ϑεράποντές σου 30
ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησϑε τὸν κύριον. [31] τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριϑὴ ἐπλήγη· 31
ἡ γὰρ κριϑὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λίνον σπερματίζον· [32] ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα 32
οὐκ ἐπλήγησαν, ὄψιμα γὰρ ἦν. [33] ἐξῆλϑε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ ἐκτὸς τῆς 33
πόλεως καὶ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς κύριον· καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ
χάλαζα καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν. [34] ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι πέπαυ- 34
ται ὁ ὑετὸς καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναί, προσέϑετο τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐβά-
ρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν ϑεραπόντων αὐτοῦ. [35] καὶ ἐσκληρύνϑη ἡ καρ- 35
δία Φαραώ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καϑάπερ ἐλάλησε κύριος
τῷ Μωυσῇ.

---

14. om αλλος 15. τ. χειρ. μου ... * ϑανατω pro ϑανατωσω και (?) ... δυναμιν pro ισχυν 17. ενποιη συ 18. υων 19. σου οσα σοι εισιν εν ... ** οσα αν ευρεϑη (* οσα σοι εστιν?) ... εν τω πεδιω ... η χαλαζα επ αυτα 21. εν τω πεδιω 24. σφοδρα σφοδρα ... ητις ου γεγ. τοιαυτη ... αφ ου γεγενηται 25. γη αιγυπτω ... * om η χαλαζα extremum 28. om περι εμου ... * om και πυρ ... προςϑησεσϑε 29. προς τον ϑεον εις τον ουρανον, και αι 31. παρεστηκ. και το λινον 32. επληγη 33. κ. εξεπετασεν τ. χ. αυτου ... εσταξαν 34. την καρδ. αυτου 35. om τω

X.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἴςελθε πρὸς Φαραώ· ἐγὼ γὰρ ἐσκλή-
ρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἑξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖα
2 ταῦτα ἐπ' αὐτούς· [2] ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν καὶ τοῖς
τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου
3 ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. [3] εἰςῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ
Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ καὶ εἶπαν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων
Ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναί με; ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου ἵνα λατρεύσωσί
4 μοι. [4] ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτην
5 τὴν ὥραν αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὅριά σου· [5] καὶ καλύψει τὴν ὄψιν
τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν· καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τῆς
γῆς τὸ καταλειφθέν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν ξύλον τὸ
6 φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς· [6] καὶ πλησθήσονταί σου αἱ οἰκίαι καὶ αἱ οἰκίαι τῶν
θεραπόντων σου καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ γῇ τῶν Αἰγυπτίων, ἃ οὐδέποτε
ἑωράκασιν οἱ πατέρες σου οὐδ' οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγόνασιν
ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκκλίνας Μωυσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ Φαραώ.
7 [7] καὶ λέγουσιν οἱ θεράποντες Φαραὼ πρὸς αὐτόν Ἕως τίνος ἔσται τοῦτο ἡμῖν
σκῶλον; ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνθρώπους ὅπως λατρεύσωσι τῷ θεῷ αὐτῶν· ἢ εἰδέ-
8 ναι βούλει ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; [8] καὶ ἀπέστρεψαν τόν τε Μωυσῆν καὶ Ἀα-
ρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ
9 ὑμῶν· τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πορευόμενοι; [9] καὶ λέγει Μωυσῆς Σὺν τοῖς
νεανίσκοις καὶ πρεσβυτέροις πορευσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγατράσι καὶ
10 προβάτοις καὶ βουσὶν ἡμῶν· ἔστι γὰρ ἑορτὴ κυρίου. [10] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς
Ἔστω οὕτω κύριος μεθ' ὑμῶν· καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν ἀποσκευὴν
11 ὑμῶν; ἴδετε ὅτι πονηρία πρόςκειται ὑμῖν. [11] μὴ οὕτως· πορευέσθωσαν δὲ οἱ
ἄνδρες καὶ λατρευσάτωσαν τῷ θεῷ· τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζητεῖτε. ἐξέβαλον δὲ
12 αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου Φαραώ. [12] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἔκτεινον τὴν
χεῖρα ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶσαν
13 βοτάνην τῆς γῆς καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃν ὑπελίπετο ἡ χάλαζα. [13] καὶ
ἐπῆρε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον
ἐπὶ τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· τὸ πρωὶ ἐγενήθη καὶ
14 ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα [14] καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰ-
γύπτου, καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα· προτέρα
15 αὐτῆς οὐ γέγονε τοιαύτη ἀκρὶς καὶ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔσται οὕτως. [15] καὶ ἐκάλυψε
τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ· καὶ κατέφαγε πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς καὶ
πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης· οὐχ ὑπελείφθη
χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύ-
16 πτου. [16] κατέσπευδε δὲ Φαραὼ καλέσαι Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Ἡμάρτηκα
17 ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ εἰς ὑμᾶς· [17] προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρ-
τίαν ἔτι νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ'
18 ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. [18] ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ καὶ ηὔξατο πρὸς
19 τὸν θεόν. [19] καὶ μετέβαλε κύριος ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρόν, καὶ ἀνέλαβε

X. 1. εβαρυνα την καρδ. αυτου ... τα σημ. μου ταυτα 2. ενπεπαιχα ... οσα εποιησα ... εγω ειμι χυρ. 4. om συ ... ακριδαν 5. om της γης ... κατελειπεν .. παν το ξυλ. 6. γη αιγυπτου, ο ουδεποτε ... om μωυσης 7. λεγουσιν δε ... * εσται ημιν, ** εσται ημιν τουτο ... κυριω τω θ. αυτ. 8. επεστρεψαν ... αυτοις φαραω Πορευεσθε λατρευσ. 9. λεγει δε ... νεαν. ημων κ. τοις πρεσβυταις ... κυριου του θεου ημων 10. ** ειπεν φαραω προς ... ουτως ... προκειται 11. om δε ... λατρευσατε τω κυριω ... ζητειτε 12. τ. χειρα σου ... α υπελειπετο 13. om ανεμον 14. και μετ αυτην ουκ 15. ου κατελειφθη χλωρ. 18. προς κυριον 19. κυρ. απο θαλασσ. ανεμον ...

τὴν ἀκρίδα καὶ ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρὶς μία ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. [20] καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. [21] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκότος. [22] ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο σκότος γνόφος θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας· [23] καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας· πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ φῶς ἦν ἐν πᾶσιν οἷς κατεγίνοντο. [24] καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων Βαδίζετε λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε, καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν. [25] καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας ἃ ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, [26] καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ὁπλήν· ἀπ' αὐτῶν γὰρ λημψόμεθα λατρεῦσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ. [27] ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐτούς. [28] καὶ λέγει Φαραὼ Ἄπελθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόςεχε σεαυτῷ ἔτι προςθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόςωπον· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀποθανῇ. [29] λέγει δὲ Μωυσῆς Εἴρηκας· οὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόςωπον.

XI.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἔτι μίαν πληγὴν ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραὼ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν· ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃ ὑμᾶς σὺν παντί, ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῇ. [2] λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ πλησίον σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. [3] κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. [4] καὶ εἶπε Μωυσῆς Τάδε λέγει κύριος Περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰςπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου, [5] καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραώ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕως πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους· [6] καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονε καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προςτεθήσεται. [7] καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους· ὅπως εἰδῇς ὅσα παραδοξάσει κύριος ἀνὰ μέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ἰσραήλ. [8] καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδές σου οὗτοι πρὸς μὲ καὶ προςκυνήσουσί με λέγοντες Ἔξελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ λαός σου οὗ σὺ ἀφηγῇ· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραὼ μετὰ θυμοῦ. [9] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Οὐκ εἰςακούσεται ὑμῶν Φαραὼ ἵνα πληθύνων πληθύνω μου τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. [10] Μωυσῆς δὲ καὶ Ἀαρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραώ· ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ εἰςήκουσεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

---

19. και ενεβαλεν αυτην ε. τ. θαλασσ. την ερυθρ. 21. επι γην 22. τ. χειρα αυτου 23. ουχ ειδεν ... om τρεις ημερ. prius ... ανεστη ... ην φως ... κατεγεινοντο 25. ποιησωμεν 26. λημψομεθα ... λατρευσωμεν 28. αυτω φαραω ... ειδειν XI. 1. om εγω ... δε αποστελλη ... εκβολη εκβαλει υμας 2. πλησιον, και γυνη παρα της πλησιον 5. θρονου, εως του πρωτοτ. 7. εν δε πασιν ... ανα μεσον αιγυπτ. κ. ανα μεσον του ισρ. 9. om πληθυνων ... τα σημ. μου κ. τα τερ. μου 10. * om τα σημεια και (?), ** add τα σημεια και ante παντα τα τερ. ... * om εν γη αιγυπτω (?) ... ηθελησεν pro εισηκουσεν ... εκ της γης αυτου

XII.

2 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτου λέγων [2] Ὁ μὴν
3 οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ. [3] λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγων Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ' οἴκους πατριῶν, ἕκαστος πρόβατον κατ'
4 οἰκίαν. [4] ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὥστε μὴ εἶναι ἱκανοὺς εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ' ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ· κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν
5 ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμήσεται εἰς πρόβατον. [5] πρόβατον τέλειον, ἄρ-
6 σεν, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. [6] καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφά-
7 ξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. [7] καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἐπὶ τὴν φλιάν,
8 ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. [8] καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ
9 νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρί, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. [9] οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι ἀλλ' ἢ ὀπτὰ πυρί, κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ
10 τοῖς ἐνδοσθίοις. [10] οὐκ ἀπολείψετε ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωί, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ· τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωὶ ἐν πυρὶ κατακαύ-
11 σετε. [11] οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό· αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ ἔδεσθε
12 αὐτὸ μετὰ σπουδῆς· πάσχα ἐστὶ κυρίῳ. [12] καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν, ἐγὼ κύ-
13 ριος. [13] καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ὑμεῖς ἐστὲ ἐκεῖ· καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ
14 τοῦ ἐκτριβῆναι ὅταν παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. [14] καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα ὑμῖν αὕτη μνημόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν· νόμι-
15 μον αἰώνιον ἑορτάσετε αὐτήν. [15] ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως
16 τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. [16] καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κληθήσεται ἁγία, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν.
17 [17] καὶ φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμι-
18 μον αἰώνιον· [18] ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς ἕως
19 ἑσπέρας. [19] ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν· πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτόν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς Ἰσραήλ, ἔν
20 τε τοῖς γειώραις καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς· [20] πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ
21 δὲ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. [21] ἐκάλεσε δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερουσίαν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον *He. 11, 28.

XII. 1. εν γη αιγυπτω 3. * om εκαστος secundum (?) 4. ωσιν οι εν ... ικανους ειναι ... συλλημψεται 5. αμνων pro αρνων ... λημψεσθε 6. των υιων 7. λημψονται ... φλειαν ... αν φαγωσιν αυτο 10. απολειψεσθε ... εις το πρωι ... συντριψεται et κατακαυσεται 11. ουτως ... υποδημ. υμων ... βακτηρ. υμων ... εστιν κυριου 12. πασι θεοις αιγυπτιων 13. κατοικειτε pro εστε 14. αυτη υμιν ... om πασας ... om νομιμον αιωνιον 15. δε της πρωτης ημερας ... εξολεθρευθησεται 16. κεκλησεται ... ου ποιησεται εν 17. φυλαξασθε ... ε. γ. υ. νομ. αιων. εις τας γενεας υμων 18. εναρχομενου ... om εως ante εσπερας 19. εξολεθρευθησεται 20. om δε 21. om υιων ... προβατα

κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα. [22] λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν καθίξετε τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι παρὰ τὴν θύραν· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωί. [23] καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰςελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι. [24] καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. [25] ἐὰν δὲ εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν καθότι ἐλάλησε, φυλάξασθε τὴν λατρείαν ταύτην· [26] καὶ ἔσται ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν Τίς ἡ λατρεία αὕτη; [27] καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίῳ, ὡς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἡνίκα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο· καὶ κύψας ὁ λαὸς προςεκύνησε. [28] καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν. [29] ἐγενήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκτὸς καὶ κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου ἕως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους. [30] καὶ ἀναστὰς Φαραὼ νυκτὸς καὶ οἱ θεράποντες αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ· οὐ γὰρ ἦν οἰκία ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. [31] καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀνάστητε καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· βαδίζετε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν καθὰ λέγετε· [32] καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε, εὐλογήσατε δὴ κἀμέ. [33] καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· εἶπαν γὰρ ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. [34] ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων. [35] οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς, καὶ ᾔτησαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. [36] καὶ ἔδωκε κύριος τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς· καὶ ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους. [37] ἀπάραντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ εἰς Σοκχὼθ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς· [38] καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα καὶ βόες καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα. [39] καὶ ἔπεψαν τὸ σταῖς ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου ἐγκρυφίας ἀζύμους, οὐ γὰρ ἐζυμώθη· ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐπιμεῖναι, οὐδὲ ἐπισιτισμὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. [40] ἡ δὲ κατοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἣν κατῴκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χαναὰν ἔτη τετρακόσια τριάκοντα· [41] καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη ἐξῆλθε πᾶσα ἡ δύναμις κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου νυκτός. [42] προφυλακή ἐστι τῷ κυρίῳ ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη προφυλακὴ κυρίῳ, ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν. [43] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών Οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα· πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ᾽ αὐτοῦ· [44] καὶ πάντα οἰκέτην ἢ ἀργυρώνητον περιτεμεῖς αὐτόν, καὶ τότε φάγεται ἀπ᾽ αὐτοῦ· [45] πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. [46] ἐν οἰκίᾳ μιᾷ

*He. 11, 28. *Ge. 15, 13. *Act. 7, 6. *He. 11, 27.

22. λημψεσθε ... απο της φλειας 23. φλειας ... ολεθρευοντα 24. νομ. αιωνιον σεαυτω 28. om και ααρων 29. θρονου και εως ... λακκω και παν πρωτοτοκον κτηνους 30. και ανεστη ... κ. παντες οι θεραπ. 31. βαδιζετε λατρευετε 32. δε καμε 33. απο της γης 35. χρυσα και αργυρα 36. κυριος εδωκεν 37. απηραν δε οι υιοι ... πλην αποσκευης 39. ου γαρ εδυνασθησαν υπομειναι 40. παροικησις ... παρωκησαν ... χαναααν αυτοι και οι πατερες αυτων ετη 41. εγενετο δε ... ' om νυκτος 44. οικετην τινος και αργυρ. 45. παρ. και μισθ.

βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἔξω, καὶ ὀστοῦν οὐ συν- Jo. 19, 36.
47 48 τρίψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ. [47] πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό. [48] ἐὰν δέ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ποιῆσαι τὸ πάσχα κυρίῳ, περιτεμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν· καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτό, καὶ ἔσται ὥσπερ καὶ ὁ
49 αὐτόχθων τῆς γῆς· πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. [49] νόμος εἷς ἔσται
50 τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν. [50] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
51 Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν πρὸς αὐτούς, οὕτως ἐποίησαν. [51] καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξήγαγε κύριος τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

XIII.

2 Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρω- Lc. 2, 23.
τογενὲς διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτή-
3 νους, ἐμοί ἐστιν. [3] εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν ᾗ ἐξήλθατε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· ἐν γὰρ χειρὶ κρα-
4 ταιᾷ ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐντεῦθεν· καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. [4] ἐν γὰρ τῇ σή-
5 μερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων. [5] καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν εἰςαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμοῤῥαίων καὶ Εὐαίων καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Φερεζαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν
6 τῷ μηνὶ τούτῳ. [6] ἓξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ κυ-
7 ρίου· [7] ἄζυμα ἔδεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζυμωτὸν οὐδὲ ἔσται σοι
8 ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. [8] καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Διὰ τοῦτο ἐποίησε κύριος ὁ θεός μοι, ὡς ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου.
9 [9] καὶ ἔσται σοι σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξή-
10 γαγέ σε κύριος ὁ θεὸς ἐξ Αἰγύπτου. [10] καὶ φυλάξασθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ
11 καιροὺς ὡρῶν, ἀφ᾽ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. [11] καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰςαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ
12 δώσει σοι αὐτήν, [12] καὶ ἀφελεῖς πᾶν διανοῖγον μήτραν τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ· πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐκ βουκολίων ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου ὅσα ἐὰν γένηταί σοι,
13 τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις τῷ κυρίῳ. [13] πᾶν διανοῖγον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ ἀλλάξῃς, λυτρώσῃ αὐτό· πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν
14 σου λυτρώσῃ. [14] ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα λέγων Τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγε κύριος ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ
15 οἴκου δουλείας· [15] ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτηνῶν· διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω πᾶν διανοῖγον μήτραν τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ, καὶ
16 πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι. [16] καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε
17 κύριος ἐξ Αἰγύπτου. [17] ὡς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς Φυλιστιείμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν· εἶπε γὰρ ὁ θεός Μή ποτε μετα-
18 μελήσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. [18] καὶ ἐκύκλωσεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· πέμπτη

46. βρωθησεται· ου καταλειψετε απο των κρεων εις το πρωι· ουκ εξοισετε ... συντριψεται 47. ποιησει τουτο 48. προσηλ. και ποιη το ... ωςπερ ο αυτοχθ. 49. εγχωρ. και τω προσηλυτω τω προςκειμενω εν υμιν 50. ο κυριος ... om προς αυτους XIII. 2. πρωτ. και διαν. 3. εξ αιγυπτου 7. τας επτα ημερας 9. om ο θεος 11. και δω σοι 12. και αφοριεις παν ... ** τα αρσ. αγιασεις τω ... βουκ. και εν ... οσα αν ... * om αγιασεις (?) 14. ημας κυριος 15. απο πρωτοτοκου α. εως πρωτοτοκου ... θυω τω θεω ... om τω κυριω 17. αποστρεψει

δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [19] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ μεθ' ἑαυτοῦ· ὅρκῳ γὰρ ὥρκισε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγων Ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς κύριος, καὶ συνανοίσετέ μου τὰ ὀστᾶ ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. [20] ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοχχὼθ ἐστρατοπέδευσαν ἐν Ὀθὼμ παρὰ τὴν ἔρημον. [21] ὁ δὲ θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν, τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός· [22] οὐκ ἐξέλιπε δὲ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἡμέρας καὶ ὁ στῦλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς ἐναντίον τοῦ λαοῦ παντός. 19 20 21 22

*1Co. 10, 1.

XIV.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδευσάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνὰ μέσον Μαγδώλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας Βεελσεπφῶν· ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. [3] καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλανῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ· συγκέκλεικε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἔρημος. [4] ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραῷ καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. [5] καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων ὅτι πέφευγεν ὁ λαός· καὶ μετεστράφη ἡ καρδία Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπαν Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; [6] ἔζευξεν οὖν Φαραὼ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ συναπήγαγε μεθ' ἑαυτοῦ, [7] καὶ λαβὼν ἑξακόσια ἅρματα ἐκλεκτὰ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων. [8] καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. [9] καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εὕροσαν αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶσα ἡ ἵππος καὶ τὰ ἅρματα Φαραὼ καὶ οἱ ἱππεῖς καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἐξεναντίας Βεελσεπφῶν. [10] καὶ Φαραὼ προςῆγε· καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρῶσι, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, [11] καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ· τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰγύπτου; [12] οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν πρὸς σὲ ἐν Αἰγύπτῳ λέγοντες Πάρες ἡμᾶς ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις; κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. [13] εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Θαρσεῖτε στῆτε καὶ ὁρᾶτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου, ἣν ποιήσει ἡμῖν σήμερον· ὃν τρόπον γὰρ ἑωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προςθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· [14] κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσετε. [15] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τί βοᾷς πρὸς μέ; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἀναζευξάτωσαν· [16] καὶ σὺ ἔπαρον τῇ ῥάβδῳ σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ῥῆξον αὐτήν, καὶ εἰςελθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. [17] καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰςελεύσονται ὀπίσω

2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

---

18. εξ αιγυπτου 19. κυριος υμας ... τα οστα μου 20. οθομ 21. νυκταν 22. ουχ εξελειπεν ο στυλος ... παντ. του λαου XIV. 2. βεελσεφων 3. * om τω λαω αυτου (?) ... περι των υιων ισραηλ Πλανωνται ουτοι ... om γαρ 4. στρατεια ... επιγνωσονται 5. ανηγγ. τω φαραω λεγοντες οτι ... ειπον ... πεποιηκαμεν 7. και ελαβεν 8. 9. inde a βασιλεως usque παρεμβε omnia rescripta 8. * om βασιλ. αιγ. (?) ... ** και την καρδιαν των θεραπ. α. κ. κατεδιωξαν 9. ** ευρον ... βεελσεφων 10. προσηγαγεν ... * om τοις οφθαλμοις ... και οιδε οι αιγ. 11. εξηγ. θανατωσαι ημας ... ημ. εξαγαγ. ημας 13. στηκετε ... την παρα τ. θεου 16. την ραβδον

αὐτῶν· καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραῷ καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ καὶ ἐν
18 τοῖς ἅρμασι καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ. [18] καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι ὅτι
ἐγώ εἰμι κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραῷ καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι καὶ ἵπποις
19 αὐτοῦ. [19] ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν
υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὄπισθεν· ἐξῆρε δὲ καὶ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης
20 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν. [20] καὶ εἰςῆλθεν ἀνὰ μέσον
τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ἰσραήλ, καὶ
ἔστη· καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος, καὶ διῆλθεν ἡ νύξ, καὶ οὐ συνέμιξαν ἀλ-
21 λήλοις ὅλην τὴν νύκτα. [21] ἐξέτεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ
ὑπήγαγε κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε
22 τὴν θάλασσαν ξηράν, καὶ ἐσχίσθη τὸ ὕδωρ. [22] καὶ εἰςῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς
μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ
23 τεῖχος ἐξ εὐωνύμων· [23] καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ εἰςῆλθον ὀπίσω αὐτῶν
καὶ πᾶς ἵππος Φαραὼ καὶ τὰ ἅρματα καὶ οἱ ἀναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης.
24 [24] ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἑωθινῇ καὶ ἐπέβλεψε κύριος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν
τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν
25 τῶν Αἰγυπτίων, [25] καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμάτων αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν
αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι Φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ· ὁ
26 γὰρ κύριος πολεμεῖ περὶ αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους. [26] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν
Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ καὶ
27 ἐπικαλυψάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπί τε τὰ ἅρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας. [27] ἐξέτεινε
δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν
ἐπὶ χώρας· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐξετίναξε κύριος τοὺς Αἰ-
28 γυπτίους μέσον τῆς θαλάσσης. [28] καὶ ἐπαναστραφὲν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἅρ-
ματα καὶ τοὺς ἀναβάτας καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραώ, τοὺς εἰςπεπορευμένους
29 ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. [29] οἱ δὲ
υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς
30 τεῖχος ἐκ δεξιῶν καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. [30] καὶ ἐρρύσατο κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων· καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους
31 τεθνηκότας παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. [31] εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν
μεγάλην, ἃ ἐποίησε κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις· ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν κύριον, καὶ
ἐπίστευσαν τῷ θεῷ καὶ Μωυσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ.

*1 Co. 10, 1. *He. 11, 29. *He. 11, 29.

XV.

Τότε ᾖσε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν ταύτην τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν
λέγοντες Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην
2 ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. [2] βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν· οὗτός
3 μου θεός, καὶ δοξάσω αὐτόν· θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν. [3] κύριος
4 συντρίβων πολέμους, κύριος ὄνομα αὐτῷ. [4] ἅρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ
ἔρριψεν εἰς θάλασσαν, ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας· κατεπόθησαν ἐν ἐρυθρᾷ
5 6 θαλάσσῃ. [5] πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡςεὶ λίθος. [6] ἡ δεξιά σου,
7 κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιά σου χείρ, κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς. [7] καὶ τῷ
πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· ἀπέστειλας τὴν ὀργήν σου,
8 κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς καλάμην. [8] καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ
ὕδωρ· ἐπάγη ὡςεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

*Ap. 15, 3. *He. 11, 29.

---

17. στρατεια 21. διεσχισθη 22. αυτοις pro αυτης 23. κατεδιωξ. δε ... εισηλθεν οπ. αυτ. πασα η ιππος ... και εισηλθον εις μεσον 24. εις pro επι 25. ηγεν ... τους αιγ. περι αυτ. 26. και επι τους αναβ. 28. om και ante ου κατελ. 29. εμμεσω 30. χειρος αιγυπτιων ... ιδεν 31. και ιδεν ισρ. ... και εφοβηθη XV. 1. * om και οι υιοι ισρ. ... ταυτην τω κυριω, και ειπαν τω λεγειν 2. ουτ. θεος μου 4. κατεποντισεν εν 7. και κατεφαγεν 8. εμμεσω

9 εἶπεν ὁ ἐχθρός Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου. 10 ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα· ἔδυσαν ὡςεὶ μόλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῷ. 11 τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, κύριε, τίς ὅμοιός σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα. 12 ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ. 13 ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου. 14 ἤκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιείμ. 15 τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν. 16 ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος, μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν, ἕως παρέλθῃ ὁ λαός σου, κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος ὃν ἐκτήσω. 17 εἰςαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου ὃ κατηρτίσω, κύριε, ἁγίασμα, κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου. 18 κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα καὶ ἐπ' αἰῶνα καὶ ἔτι. 19 ὅτι εἰςῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἅρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. 20 λαβοῦσα δὲ Μαριὰμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν. 21 ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριὰμ λέγουσα Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔῤῥιψεν εἰς θάλασσαν. 22 ἐξῆρε δὲ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ· καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ ηὕρισκον ὕδωρ ὥςτε πιεῖν. 23 ἦλθον δὲ εἰς Μεῤῥᾶ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ἐκ Μεῤῥᾶς, πικρὸν γὰρ ἦν· διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πικρία. 24 καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωυσῇ λέγοντες Τί πιόμεθα; 25 ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασε, 26 καὶ εἶπεν Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ ἐνωτίσῃ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον ἣν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου ὁ ἰώμενός σε. 27 καὶ ἤλθοσαν εἰς Αἰλείμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων· παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα.

XVI.

Ἀπῆραν δὲ ἐξ Αἰλείμ, καὶ ἤλθοσαν πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σίν, ὅ ἐστιν ἀνὰ μέσον Αἰλεὶμ καὶ ἀνὰ μέσον Σινᾶ. τῇ δὲ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου 2 διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών· 3 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ Ὄφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν καὶ ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. 4 εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξελεύσεται ὁ λαὸς καὶ συλλέξουσι τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται τῷ νόμῳ μου ἢ οὔ·

9. καταλημψομαι 10. και εκαλυψεν 12. και κατεπιεν αυτ. η γη 14. εφοβηθησαν pro ωργισθησαν 16. φοβος κ. τρομος ... απολιθ. εως αν ... ουτος ον ελυτρωσω 17. κατηργασω pro κατηρτισω 18. κυριε βασιλευων 19. αναβατ. αυτου εις ... κυριος επ αυτους ... εμμεσω 20. ελαβεν δε μαριαμ ... εξηλθον 23. εις μερραν ... εδυναντο π. υδωρ εκ ... επωνομασθη 24. κατα μωυση 25. επειραζεν αυτον 26. om ο θεος σου 27. ηλθον ... επι τα υδατα XVI. 1. ηλθον 4. ονοματι pro νομω

5 5 καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ καὶ ἑτοιμάσουσιν ὃ ἐὰν εἰςενέγκωσι, καὶ ἔσται
6 διπλοῦν ὃ ἐὰν συναγάγωσι τὸ καϑ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν. 6 καὶ εἶπε Μωυσῆς καὶ
'Ααρὼν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν 'Ισραὴλ 'Εσπέρας γνώσεσϑε ὅτι κύριος ἐξή-
7 γαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, 7 καὶ πρωὶ ὄψεσϑε τὴν δόξαν κυρίου ἐν τῷ εἰς-
ακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ ϑεῷ· ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν ὅτι διαγογγύζετε
8 καϑ' ἡμῶν; 8 καὶ εἶπε Μωυσῆς 'Εν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἑσπέρας κρέα φα-
γεῖν καὶ ἄρτους τὸ πρωὶ εἰς πλησμονήν, διὰ τὸ εἰςακοῦσαι κύριον τὸν γογγυ-
σμὸν ὑμῶν ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καϑ' ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ καϑ'
9 ἡμῶν ἐστιν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἀλλ' ἢ κατὰ τοῦ ϑεοῦ. 9 εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς
'Ααρὼν Εἰπὸν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν 'Ισραὴλ Προςέλϑετε ἐναντίον τοῦ ϑεοῦ· εἰς-
10 ακήκοε γὰρ τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν. 10 ἡνίκα δὲ ἐλάλει 'Ααρὼν πάσῃ συναγωγῇ
υἱῶν 'Ισραήλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφϑη ἐν
11 12 νεφέλῃ. 11 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 12 Εἰςακήκοα τὸν γογγυσμὸν
τῶν υἱῶν 'Ισραήλ· λάλησον πρὸς αὐτοὺς λέγων Τὸ πρὸς ἑσπέραν ἔδεσϑε κρέα,
καὶ τὸ πρωὶ πλησϑήσεσϑε ἄρτων· καὶ γνώσεσϑε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν.
13 13 ἐγένετο δὲ ἑσπέρα, καὶ ἀνέβη ὀρτυγομήτρα καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν·
14 τὸ πρωὶ ἐγένετο καταπαυομένης τῆς δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς· 14 καὶ ἰδοὺ
ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡςεὶ κόριον λευκόν, ὡςεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς.
15 15 ἰδόντες δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ 'Ισραὴλ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ Τί ἐστι τοῦτο; οὐ γὰρ
ᾔδεισαν τί ἦν. εἶπε δὲ Μωυσῆς αὐτοῖς Οὗτος ὁ ἄρτος ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φα- *Jo. 6, 49. 50. *1 Co. 10, 3.
16 γεῖν· 16 τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος Συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς
τοὺς καϑήκοντας, γομὸρ κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριϑμὸν ψυχῶν ὑμῶν· ἕκαστος
17 σὺν τοῖς συσκηνίοις ὑμῶν συλλέξατε. 17 ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ 'Ισραήλ, καὶ
18 συνέλεξαν ὁ τὸ πολὺ καὶ ὁ τὸ ἔλαττον· 18 καὶ μετρήσαντες γομόρ, οὐκ ἐπλεό- 2 Co. 8, 15.
νασεν ὁ τὸ πολύ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον οὐκ ἠλαττόνησεν· ἕκαστος εἰς τοὺς καϑή-
19 κοντας παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν. 19 εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς Μηδεὶς καταλει-
20 πέτω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί. 20 καὶ οὐκ εἰςήκουσαν Μωυσῇ, ἀλλὰ κατέλιπόν
τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί· καὶ ἐξέζεσε σκώληκας καὶ ἐπώζεσε· καὶ ἐπι-
21 κράνϑη ἐπ' αὐτοῖς Μωυσῆς. 21 καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωὶ πρωὶ ἕκαστος τὸ καϑῆ-
22 κον αὐτῷ· ἡνίκα δὲ διεϑέρμαινεν ὁ ἥλιος, ἐτήκετο. 22 ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ἕκτῃ συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γομὸρ τῷ ἑνί· εἰςήλϑοσαν δὲ πάντες οἱ
23 ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς καὶ ἀνήγγειλαν Μωυσεῖ. 23 εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐ-
τούς Οὐ τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν ὃ ἐλάλησε κύριος; Σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ
κυρίῳ αὔριον· ὅσα ἐὰν πέσσητε πέσσετε, καὶ ὅσα ἐὰν ἕψητε ἕψετε· καὶ πᾶν
24 τὸ πλεονάζον καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποϑήκην εἰς τὸ πρωί. 24 καὶ κατελίποσαν
ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωί, καϑὼς συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ οὐκ ἐπώζεσεν,
25 οὐδὲ σκώληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ. 25 εἶπε δὲ Μωυσῆς Φάγετε σήμερον· ἔστι γὰρ
26 σάββατα σήμερον τῷ κυρίῳ, οὐχ εὑρεϑήσεται ἐν τῷ πεδίῳ. 26 ἓξ ἡμέρας συλ-
27 λέξετε· τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ. 27 ἐγένετο
δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξήλϑοσάν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐχ
28 εὗρον. 28 εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἕως τίνος οὐ βούλεσϑε εἰςακούειν τὰς

5. ετοιμασωσιν ο αν ... διπλουν ο αν ειςενεγκωσιν το 6. ειπεν δε 7. την δοξ. του ϑεου εν τ. ειςαχ. κυριον τ. γογγ. ... οτι γογγυζετε 8. ο γογγ. υμων εστιν 9. προςελϑατε ... υμων τον γογγυσμ. 13. και εγενετο εσπ. ... το πρωι δε 15. ειδοντες ... om αυτο ... μωυσ. προς αυτους 16. εν τοις συσκηνοις 17. και εποιησαν ουτως ... ελαττον ουκ ηλαττονησεν VV. 18—21 toti rescripti sunt. 18. ** το γομορ ... ** ολιγον pro ελαττον ... ** παρ αυτω συνελεξεν 19. ** εις το πρωι απ αυτου 20. ** κατελειπον ... ** και εζεσεν σκ. ... ** μωυσης επ αυτοις 22. ειςηλϑον ... μωυση 23. om Ου ... οσα αν εψητε ... καταλειπετω ... εως πρωι 24. και κατελειπον ... καϑαπερ συνεταξ. 25. σαββ. τω κυρ. σημερ., ουχ ευρησετε 26. om οτι 27. εξηλϑον ... κ. ουκ ευρον

ἐντολάς μου καὶ τὸν νόμον μου; [29] ἴδετε, ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν ὑμῖν σάββατα τὴν ἡμέραν ταύτην· διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρτους δύο ἡμερῶν· καθίσεσθε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, μηδεὶς ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. [30] καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. [31] καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μάν· ἦν δὲ ὡσεὶ σπέρμα κορίου λευκόν, τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι. [32] εἶπε δὲ Μωυσῆς Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος Πλήσατε τὸ γομὸρ τοῦ μὰν εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [33] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς *Ἀαρὼν Λάβε στάμνον χρυσοῦν ἕνα καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλῆρες τὸ γομὸρ τοῦ μάν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ θεοῦ εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, [34] ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἀπέθηκεν Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν. [35] οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔφαγον τὸ μὰν ἔτη τεσσαράκοντα· ἕως ἦλθον εἰς τὴν οἰκουμένην ἐφάγοσαν τὸ μάν, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης. [36] τὸ δὲ γομὸρ τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

*He. 9, 4.

XVII.

Καὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου, καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Ῥαφιδείν· οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. [2] καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Δὸς ἡμῖν ὕδωρ ἵνα πίωμεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Τί λοιδορεῖσθέ μοι, καὶ τί πειράζετε κύριον; [3] ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι· καὶ διεγόγγυζεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Ἵνα τί τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη τῷ δίψει; [4] ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον λέγων Τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρὸν καὶ καταλιθοβολήσουσί με. [5] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου, λάβε δὲ σεαυτῷ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ· καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν ποταμόν, λάβε ἐν τῇ χειρί σου καὶ πορεύσῃ. [6] ὅδε ἐγὼ ἕστηκα ἐκεῖ πρὸ τοῦ σὲ ἐπὶ τῆς *πέτρας ἐν Χωρήβ· καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. ἐποίησε δὲ Μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [7] καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πειρασμὸς καὶ Λοιδόρησις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον λέγοντας Εἰ ἔστι κύριος ἐν ἡμῖν ἢ οὔ. [8] ἦλθε δὲ Ἀμαλὴκ καὶ ἐπολέμει Ἰσραὴλ ἐν Ῥαφιδείν. [9] εἶπε δὲ Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας δυνατοὺς καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῷ Ἀμαλὴκ αὔριον· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἕστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρί μου. [10] καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἐξελθὼν παρετάξατο τῷ Ἀμαλήκ· καὶ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. [11] καὶ ἐγένετο ὅταν ἐπῆρε Μωυσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραήλ· ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἀμαλήκ. [12] αἱ δὲ χεῖρες Μωυσῆ βαρεῖαι· καὶ λαβόντες λίθον ὑπέθηκαν ὑπ' αὐτόν, καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ· καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐντεῦθεν εἷς καὶ ἐντεῦθεν εἷς· καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωυσῆ ἐστηριγμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου. [13] καὶ ἐτρέψατο Ἰησοῦς τὸν Ἀμαλὴκ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόνῳ μαχαίρας. [14] εἶπε δὲ κύριος

*1 Co. 10, 4.

---

29. υμιν την ημ. ταυτ. και τα σαββατα ... καθησεσθε ... μηδεις υμων εκπ. εκαστος εκ τ. οικου 31. om αυτο ... δε ως σπερμα 32. ειδωσιν 34. και απεθετο 35. το μαννα ... εις γην οικουμενην το μαν εφαγον XVII. 1. παρενεβαλον 2. μωυσην και ελεγον δος 3. και εγογγυζεν ο λαος επι μωυσην 4. om δε 5. om τουτου ... και λαβε μετα σεαυτου 6. * om εκει (?) ... σε ελθειν επι ... και εποιησεν μωυσ. 8. επορευθη pro επολεμει 9. τω ιησου ... om δυνατους 10. om εξελθων 11. εγινετο 12. υπεθηκ. επ αυτον κ. εκαθ. επ αυτον· ααρ. δε ... τας χειρας εντευθεν 14. και ειπεν

πρὸς Μωυσῆν Κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον εἰς βιβλίον, καὶ δὸς εἰς τὰ
ὦτα Ἰησοῖ, ὅτι ἀλοιφῇ ἐξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐ-
15 ρανόν. [15] καὶ ᾠκοδόμησε Μωυσῆς ϑυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ
16 ὄνομα αὐτοῦ Κύριος καταφυγή μου· [16] ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ πολεμεῖ κύριος
ἐπὶ Ἀμαλὴκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

XVIII.

Ἤκουσε δὲ Ἰοϑὸρ ἱερεὺς Μαδιὰμ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πάντα ὅσα ἐποίησε
κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ· ἐξήγαγε γὰρ κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου.
2 [2] ἔλαβε δὲ Ἰοϑὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ Σεπφώραν τὴν γυναῖκα Μωυσῆ, μετὰ
3 τὴν ἄφεσιν αὐτῆς, [3] καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς· ὄνομα τῷ ἑνὶ αὐτῶν Γηρσάμ,
4 λέγων Πάροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ· [4] καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλιέζερ,
λέγων Ὁ γὰρ ϑεὸς τοῦ πατρός μου βοηϑός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς
5 Φαραώ. [5] καὶ ἐξῆλϑεν Ἰοϑὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς
6 Μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον, οὗ παρενέβαλεν ἐπ᾽ ὄρους τοῦ ϑεοῦ. [6] ἀνηγγέλη δὲ
Μωυσῆ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ γαμβρός σου Ἰοϑὸρ παραγίνεται πρὸς σέ, καὶ ἡ γυνὴ
7 καὶ οἱ δύο υἱοί σου μετ᾽ αὐτοῦ. [7] ἐξῆλϑε δὲ Μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμ-
βρῷ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους·
8 καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν. [8] καὶ διηγήσατο Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ
πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῷ Φαραῷ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἕνεκεν τοῦ
Ἰσραήλ, καὶ πάντα τὸν μόχϑον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξεί-
9 λατο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς Φαραὼ καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. [9] ἐξέστη
δὲ Ἰοϑὸρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαϑοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς κύριος, ὅτι ἐξείλατο
10 αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ. [10] καὶ εἶπεν Ἰοϑόρ Εὐλο-
γητὸς κύριος, ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ·
11 [11] νῦν ἔγνων ὅτι μέγας κύριος παρὰ πάντας τοὺς ϑεούς, ἕνεκεν τούτου ὅτι
12 ἐπέϑεντο αὐτοῖς. [12] καὶ ἔλαβεν Ἰοϑὸρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ
ϑυσίας τῷ ϑεῷ· παρεγένετο δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ
13 συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἐναντίον τοῦ ϑεοῦ. [13] καὶ ἐγένετο
μετὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάϑισε Μωυσῆς κρίνειν τὸν λαόν· παρειστήκει δὲ πᾶς
14 ὁ λαὸς Μωυσῆ ἀπὸ πρωίϑεν ἕως δείλης. [14] καὶ ἰδὼν Ἰοϑὸρ πάντα ὅσα ποιεῖ
τῷ λαῷ λέγει Τί τοῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διὰ τί σὺ κάϑησαι μόνος, πᾶς
15 δὲ ὁ λαὸς παρέστηκέ σοι ἀπὸ πρωίϑεν ἕως δείλης; [15] καὶ λέγει Μωυσῆς τῷ
γαμβρῷ Ὅτι παραγίνεται πρὸς μὲ ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ ϑεοῦ·
16 [16] ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία καὶ ἔλϑωσι πρὸς μέ, διακρίνω ἕκαστον,
17 καὶ συμβιβάζω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ ϑεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. [17] εἶπε
18 δὲ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πρὸς αὐτόν [18] Οὐκ ὀρϑῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο·
φϑορᾷ καταφϑαρήσῃ ἀνυπομονήτῳ καὶ σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὅς ἐστι μετὰ
19 σοῦ· βαρύ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος. [19] νῦν οὖν ἄκου-
σόν μου, καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ ἔσται ὁ ϑεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ
20 λαῷ τὰ πρὸς τὸν ϑεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν ϑεόν· [20] καὶ
διαμαρτύρῃ αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ ϑεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ ση-
μανεῖς αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς πορεύσονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιή-

---

14. εν βιβλιω ... ωτα ιησου ... εξαλειψω τον αμαληκ 15. om κυριω ... το ονομα του τοπου κυριος μου καταφυγη 16. πολεμησει XVIII. 1. ιοϑορ ο γαμβρ. μωυσ. ο ιερ. μαδ. 3. υιους αυτου ... om αυτων 4. om λεγων 5. και ηλϑεν ... εις το ορος 6. απηγγελη ... ιδου ιοϑορ ο γ. σ. παραγεινεται ... η γυνη σου 7. γαμβρω αυτου 8. om πασι 9. κυριος αυτοις ... εξειλατο κυριος ... των αιγυπτιων 10. εξειλατο τον λαον αυτου 11. om οτι ante επεϑεντο 12. και ααρων και ... φαγειν αρτον 13. παριστηκει ... εως εσπερας 14. εποιει ... απο πρωι 15. παραγεινεται 18. ανυπονοητω ... λαος σου ουτος ... om βαρυ σοι usque ο ϑεος μετα σου v. 19.

σουσι. [21] καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνατούς, θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μισοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις ἐπ᾽ αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους, [22] καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ, τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν αὐτοί, καὶ κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ καὶ συναντιλήψονταί σοι. [23] ἐὰν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, κατισχύσει σε ὁ θεὸς καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ᾽ εἰρήνης ἥξει. [24] ἤκουσε δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἐποίησεν ὅσα εἶπεν αὐτῷ. [25] καὶ ἐπέλεξε Μωυσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐπ᾽ αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκαδάρχους, [26] καὶ ἐκρίνοσαν τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν· πᾶν δὲ ῥῆμα ὑπέρογκον ἀνεφέροσαν ἐπὶ Μωυσῆν, πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἐκρίνοσαν αὐτοί. [27] ἐξαπέστειλε δὲ Μωυσῆς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

XIX.

Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἤλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ. [2] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδεὶν καὶ ἤλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ὄρους. [3] *καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους λέγων Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ [4] Αὐτοὶ ἑωράκατε ὅσα πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς ὡσεὶ ἐπὶ πτερύγων ἀετῶν, καὶ προσηγαγόμην ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν. [5] καὶ νῦν ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, *ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστι πᾶσα ἡ γῆ, [6] *ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [7] ἦλθε δὲ Μωυσῆς καὶ ἐκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ θεός. [8] ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν Πάντα ὅσα εἶπεν ὁ θεὸς ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα· ἀνήνεγκε δὲ Μωυσῆς τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν θεόν. [9] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σὲ ἐν στύλῳ νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς σὲ καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀνήγγειλε δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον. [10] εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, καὶ ἅγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια, [11] καὶ ἔστωσαν ἕτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην· τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. [12] καὶ ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλῳ λέγων Προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος καὶ θιγεῖν τι αὐτοῦ· *πᾶς ὁ ἁψάμενος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσει. [13] οὐχ ἅψεται αὐτοῦ χείρ· ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται· ἐάν τε κτῆνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. [14] κατέβη δὲ Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς· καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια. [15] καὶ εἶπε τῷ λαῷ Γίνεσθε ἕτοιμοι τρεῖς ἡμέρας, μὴ προσέλθητε γυναικί. [16] *ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γενηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγένοντο φωναὶ

*Act. 7, 38. *1 Pe. 2, 9. *Ap. 1, 6. *He. 12, 20. *Act. 7, 38.

---

21. αυτους επ αυτων ... δεκαδαρχ. και γραμματοεισαγωγεις 22. κουφισουσιν ... συναντιλημψονται σου 23. ηξει εις τον τοπον αυτου μετ ειρηνης 24. οσα αυτω ειπεν 25. δεκαδαρχ. και γραμματοεισαγωγεις 26. και εκρινον ... το δε ρημα το υπερογχ. ανεφερον προς ... εκρινον αυτοι 27. τον γαμβρ. εαυτου XIX. 1. ηλθον ... ερημον σινα 2. και εξηραν ... ηλθον 5. της φωνης μου 7. τ. πρεσβυτ. ισραηλ 8. και απεκριθη πας ... του λαου pro τουτους 9. παραγεινομαι 10. και πλυνουσιν 11. το ορος σινα 14. απο του ορους 16. γεννηθεντος πρ. ορθρ. εγινοντο

καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ᾽ ὄρους Σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει *He. 12, 19.
17 μέγα· καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. 17 καὶ ἐξήγαγε Μωυσῆς
τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ
18 ὄρος. 18 τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ᾽ αὐτὸ τὸν *He. 12, 18.
θεὸν ἐν πυρί, καὶ ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς ὡςεὶ καπνὸς καμίνου· καὶ ἐξέστη πᾶς
19 ὁ λαὸς σφόδρα. 19 ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι ἰσχυρό- *Ap. 9, 2.
20 τεραι σφόδρα· Μωυσῆς ἐλάλησεν, ὁ δὲ θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. 20 κατέβη
δὲ κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ ἐκάλεσε κύ-
21 ριος Μωυσῆν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἀνέβη Μωυσῆς. 21 καὶ εἶπεν ὁ
θεὸς πρὸς Μωυσῆν λέγων Καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μή ποτε ἐγγίσωσι
22 πρὸς τὸν θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πλῆθος· 22 καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ
ἐγγίζοντες κυρίῳ τῷ θεῷ ἁγιασθήτωσαν, μή ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ᾽ αὐτῶν κύριος.
23 23 καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν Οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προςαναβῆναι πρὸς
τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ· σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν λέγων Ἀφόρισαι τὸ ὄρος καὶ
24 ἁγίασαι αὐτό. 24 εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος Βάδιζε κατάβηθι καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ
Ἀαρὼν μετὰ σοῦ· οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς
25 τὸν θεόν, μή ποτε ἀπολέσῃ ἀπ᾽ αὐτῶν κύριος. 25 κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν
λαὸν καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

XX.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων 2 Ἐγώ εἰμι κύριος
3 ὁ θεός σου, ὅςτις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. 3 οὐκ ἔσον-
4 ταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. 4 οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον οὐδὲ παντὸς
ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς
5 ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. 5 οὐ προςκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς·
ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτής, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων
6 ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με, 6 καὶ ποιῶν ἔλεος
7 εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. 7 οὐ
λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος
8 ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. 8 μνήσθητι τὴν ἡμέ-
9 ραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν· 9 ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ
10 ἔργα σου, 10 τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις
ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ
ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ
11 ὁ προςήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. 11 ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατ-
έπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· διὰ τοῦτο εὐλόγησε κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδό- Mt. 15, 4.
12 μην καὶ ἡγίασεν αὐτήν. 12 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ 19, 19.
σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς κύριος ὁ Eph. 6, 2. 3.
13—16 θεός σου δίδωσί σοι. 13 οὐ μοιχεύσεις. 14 οὐ κλέψεις. 15 οὐ φονεύσεις. 16 οὐ Mt. 19,
17 ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. 17 οὐκ ἐπιθυμήσεις 18. 5. 21.
τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου 27. Ro. 13, 9. Ja.
οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε 2, 11.
τοῦ βοὸς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε Ro. 7, 7.

---

16. ο λαος εν 17. εις την συναντ. 18. το δε ορος σινα ... τον θεον εν πυρι επ αυτο· ανεβαινεν δε ... ως pro ωσει 19. ελαλει 20. ορος σινα 21. πεση 22. και οι ιερ. δε ... om κυριω ... πληθος pro κυριος 24. και ειπεν αυτω XX. 1. κυριος προς μωυσην παντ. 2. σου ο εξαγαγων σε 5. λατρευσης ... επι τριτην και τεταρτην γενεαν 7. λημψη ... om ο θεος σου 10. om κυριω ... * οι υιοι ... * om ο ante προσηλυτος 11. τον τε ουρανον ... ηυλογησεν 12. om σου ινα ευ σοι γενηται 13. 14. 15. ου φονευσεις. ου μοιχευσεις. ου κλεψεις 17. ουδε τ. αγρ. α. ουδε τ. π. α. ουδε την

ὅσα τῷ πλησίον σού ἐστι. [18] καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν καὶ τὰς λαμ- 18
πάδας καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηϑέντες δὲ
πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόϑεν, [19] καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Λάλησον σὺ ἡμῖν, 19
καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ ϑεός, μὴ ἀποϑάνωμεν. [20] καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυ- 20
σῆς Θαρσεῖτε· ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήϑη ὁ ϑεὸς πρὸς ὑμᾶς,
ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε. [21] εἱστήκει δὲ 21
ὁ λαὸς μακρόϑεν, Μωυσῆς δὲ εἰσῆλϑεν εἰς τὸν γνόφον οὗ ἦν ὁ ϑεός. [22] εἶπε 22
δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν Τάδε ἐρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς
Ἰσραήλ Ὑμεῖς ἑωράκατε ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα πρὸς ὑμᾶς· [23] οὐ ποιή- 23
σετε ὑμῖν αὐτοῖς ϑεοὺς ἀργυροῦς, καὶ ϑεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς.
[24] ϑυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ ϑύσετε ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὁλοκαυτώματα 24
ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ
τόπῳ οὗ ἐὰν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἥξω πρὸς σὲ καὶ εὐλογήσω
σε. [25] ἐὰν δὲ ϑυσιαστήριον ἐκ λίϑων ποιῇς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμη- 25
τούς· τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτοὺς καὶ μεμίανται. [26] οὐκ 26
ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαϑμίσιν ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριόν μου, ὅπως ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς
τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

XXI.

Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα ἃ παραϑήσῃ ἐνώπιον αὐτῶν. [2] ἐὰν κτήσῃ παῖδα 2
Ἑβραῖον, ἓξ ἔτη δουλεύσει σοι· τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει ἀπελεύσεται ἐλεύϑερος
δωρεάν. [3] ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰςέλϑῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· ἐὰν δὲ γυνὴ συν- 3
ειςέλϑῃ μετ' αὐτοῦ, ἐξελεύσεται καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. [4] καὶ ἐὰν δὲ ὁ κύριος δῷ 4
αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκῃ αὐτῷ υἱοὺς ἢ ϑυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσται
τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται. [5] ἐὰν δὲ ἀποκριϑεὶς εἴπῃ ὁ παῖς 5
Ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία, οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύ-
ϑερος· [6] προςάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κριτήριον τοῦ ϑεοῦ, καὶ τότε 6
προςάξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν ϑύραν ἐπὶ τὸν σταϑμὸν καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ
τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. [7] ἐὰν δέ τις ἀποδῶται 7
τὴν ἑαυτοῦ ϑυγατέρα οἰκέτιν, οὐκ ἀπελεύσεται ὥςπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι.
[8] ἐὰν μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς ἣ αὐτῷ καϑωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει 8
αὐτήν· ἔϑνει δὲ ἀλλοτρίῳ οὐ κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἠϑέτησεν ἐν αὐτῇ.
[9] ἐὰν δὲ τῷ υἱῷ καϑομολογήσηται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν ϑυγατέρων 9
ποιήσει αὐτῇ. [10] ἐὰν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ 10
τὴν ὁμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει. [11] ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιήσῃ αὐτῇ, 11
ἐξελεύσεται δωρεὰν ἄνευ ἀργυρίου. [12] ἐὰν δὲ πατάξῃ τίς τινα καὶ ἀποϑάνῃ, 12
ϑανάτῳ ϑανατούσϑω· [13] ὁ δὲ οὐχ ἑκών, ἀλλὰ ὁ ϑεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας 13
αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. [14] ἐὰν δέ τις ἐπιϑῆται 14
τῷ πλησίον ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλῳ καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ ϑυσιαστηρίου μου
λήψῃ αὐτὸν ϑανατῶσαι. [15] ὃς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, ϑανάτῳ 15
Mt.15,4. ϑανατούσϑω. [16] ὁ κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ τελευτήσει ϑανάτῳ. 16
[17] ὃς ἐὰν κλέψῃ τίς τινα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀπο- 17

---

19. μη ποτε αποϑαν. 21. ιστηκει .. ου ην εκει 23. ου ποιησετε εαυτοις ... ου ποιησ. υμιν αυτοις 24. επ αυτο τα ολοκ. και ... om και ante τα προβ. 25. ενχειριδ. μου επιβ. επ αυτο 26. * om εν ... om αν **XXI**. 1. παραϑησεις 2. τω δε ετει τω εβδ. εξαποστελεις αυτον ελευϑερον 3. και η γυνη εξελευσεται μετ αυτου 4. om και ab initio ... και τεκη υιους και ϑυγ. ... κυριω αυτης 6. προς την ϑυραν ... τρυπ. αυτου ο κυριος το 8. εαν δε μη ... αυτης ην ου καϑωμολ. αυτω, sed αυτης ην et αυτω (* αυτην) rescripta sunt 9. καϑομολογησεται 10. λαβη αυτω 12. * εαν δε και (?) 13. παρεδωκεν αυτον εις ... om εκει 14. λημψη 15. * om αυτου secundum (?) 16. ϑανατω τελευτατω 17. ος αν

18 δῶται καὶ εὑρεϑῇ ἐν αὐτῷ, ϑανάτῳ τελευτάτω. [18] ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο
ἄνδρες καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίϑῳ ἢ πυγμῇ, καὶ μὴ ἀποϑάνῃ, κατα-
19 κλιϑῇ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην, [19] ἐὰν ἐξαναστὰς ὁ ἄνϑρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ
ῥάβδου, ἀϑῷος ἔσται ὁ πατάξας· πλὴν τῆς ἀργείας αὐτοῦ ἀποτίσει καὶ τὰ
20 ἰατρεῖα. [20] ἐὰν δέ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν
21 ῥάβδῳ, καὶ ἀποϑάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκῃ ἐκδικηϑήσεται. [21] ἐὰν δὲ
διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηϑήτω· τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἐστίν.
22 [22] ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ
ἐξέλϑῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωϑήσεται· καϑότι
23 ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, δώσει μετὰ ἀξιώματος· [23] ἐὰν δὲ ἐξεικο-
24 νισμένον ᾖ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, [24] ὀφϑαλμὸν ἀντὶ ὀφϑαλμοῦ, ὀδόντα Mt.5,38.
25 ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός, [25] κατάκαυμα ἀντὶ κατα-
26 καύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. [26] ἐὰν δέ τις πα-
τάξῃ τὸν ὀφϑαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ ἢ τὸν ὀφϑαλμὸν τῆς ϑεραπαίνης αὐτοῦ,
καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευϑέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφϑαλμοῦ αὐτῶν.
27 [27] ἐὰν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου ἢ τὸν ὀδόντα τῆς ϑεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ,
28 ἐλευϑέρους ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν. [28] ἐὰν δὲ κερατίσῃ
ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ ἀποϑάνῃ, λίϑοις λιϑοβοληϑήσεται ὁ ταῦρος, καὶ
29 οὐ βρωϑήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀϑῷος ἔσται. [29] ἐὰν
δὲ ὁ ταῦρος κερατιστὴς ᾖ πρὸ τῆς χϑὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύ-
ρωνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα,
30 ὁ ταῦρος λιϑοβοληϑήσεται καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσαποϑανεῖται. [30] ἐὰν δὲ λύτρα
ἐπιβληϑῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἐὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ.
31 [31] ἐὰν δὲ υἱὸν ἢ ϑυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ποιήσωσιν αὐτῷ.
32 [32] ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραχμα
33 δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιϑοβοληϑήσεται. [33] ἐὰν δέ τις ἀνοίξῃ
λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον καὶ μὴ καλύψῃ αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος
34 ἢ ὄνος, [34] ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν,
35 τὸ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται. [35] ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ
πλησίον καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα καὶ διελοῦνται
36 τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεϑνηκότα διελοῦνται. [36] ἐὰν δὲ γνω-
ρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστής ἐστι πρὸ τῆς χϑὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας,
καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὦσι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει
ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελευτηκὼς αὐτῷ ἔσται.

XXII.

Ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον καὶ σφάξῃ ἢ ἀποδῶται, πέντε
μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου.
2 [2] ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεϑῇ ὁ κλέπτης καὶ πληγεὶς ἀποϑάνῃ, οὐκ ἔστιν
3 αὐτῷ φόνος· [3] ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ᾽ αὐτῷ, ἔνοχός ἐστιν, ἀνταποϑα-
4 νεῖται. ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, πραϑήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος. [4] ἐὰν δὲ κα-
ταλειφϑῇ καὶ εὑρεϑῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπό τε ὄνου ἕως προβά-
5 του ζῶντα, διπλᾶ αὐτὰ ἀποτίσει. [5] ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγρὸν ἢ ἀμπε-
λῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ
ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ· ἐὰν δὲ πάντα τὸν ἀγρὸν καταβοσκήσῃ,

17. ϑανατω ϑανατουσϑω 18. και παταξη τις 19. εαν δε ... ιατρια
21. διαβωσιν ... ουκ εκδικηϑησεται 22. καϑ. εαν ... και δωσει 24. * om
χειρα αντι χειρος 26. παταξη οφϑαλμον ... εξαποστελεις 29. εχϑες ... τω
κυριω αυτων 30. οσα αν επιβαλη 31. υιον κερατιση η ϑυγατερα ... ποιη-
σουσιν 33. om η λατομ. λακκον 34. το δε τεϑνηκος 35. τελευτησει
36. εχϑες ... om ημερας XXII. 1. σφαξη αυτο η ... τεσσερα 3. απο-
ϑανειται 4. καταλημφϑη . απο ονου . om αυτα

τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτίσει.
[6] ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εὕρῃ ἀκάνθας καὶ προςεμπρήσῃ ἅλωνας ἢ στάχυς ἢ πεδίον, 6
ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. [7] ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη 7
φυλάξαι καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀπο-
τίσει τὸ διπλοῦν· [8] ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προςελεύσεται ὁ κύριος τῆς 8
οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ὀμεῖται, ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης
τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον. [9] κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, περί τε μόσχου 9
καὶ ὑποζυγίου καὶ προβάτου καὶ ἱματίου καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλου-
μένης, ὅ τι οὖν ἂν ᾖ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, καὶ
ὁ ἁλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον. [10] ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλη- 10
σίον ὑποζύγιον ἢ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ συντριβῇ ἢ
τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ μηδεὶς γνῷ, [11] ὅρκος ἔσται τοῦ θεοῦ 11
ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων, ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι καθόλου τῆς παρα-
καταθήκης τοῦ πλησίον· καὶ οὕτως προςδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπο-
τίσει. [12] ἐὰν δὲ κλαπῇ παρ' αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ. [13] ἐὰν δὲ θηριάλωτον 12 13
γένηται, ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει. [14] ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις 14
παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, ὁ δὲ κύ-
ριος μὴ ᾖ μετ' αὐτοῦ, ἀποτίσει· [15] ἐὰν δὲ ὁ κύριος ᾖ μετ' αὐτοῦ, οὐκ ἀπο- 15
τίσει· ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. [16] ἐὰν δὲ ἀπα- 16
τήσῃ τις παρθένον ἀμνήστευτον καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φερνῇ φερνιεῖ αὐτὴν
αὐτῷ γυναῖκα. [17] ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς 17
δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πατρὶ καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ
φερνὴ τῶν παρθένων. [18] φαρμακοὺς οὐ περιποιήσετε. [19] πᾶν κοιμώμενον μετὰ 18 19
κτήνους θανάτῳ ἀποκτενεῖτε αὐτούς. [20] ὁ θυσιάζων θεοῖς θανάτῳ ἐξολοθρευ- 20
θήσεται, πλὴν κυρίῳ μόνῳ. [21] καὶ προςήλυτον οὐ κακώσετε οὐδὲ μὴ θλίψητε 21
αὐτόν· ἦτε γὰρ προςήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. [22] πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ 22
κακώσετε· [23] ἐὰν δὲ κακίᾳ κακώσητε αὐτοὺς καὶ κεκράξαντες καταβοήσωσι 23
πρὸς μέ, ἀκοῇ εἰςακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν, [24] καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ 24
καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ, καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι καὶ τὰ
παιδία ὑμῶν ὀρφανά. [25] ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ 25
παρὰ σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον. [26] ἐὰν δὲ 26
ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις
αὐτῷ· [27] ἔστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχημο- 27
σύνης αὐτοῦ· ἐν τίνι κοιμηθήσεται; ἐὰν οὖν καταβοήσῃ πρὸς μέ, εἰςακού-
act. 23, 5. σομαι αὐτοῦ· ἐλεήμων γάρ εἰμι. [28] θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ 28
λαοῦ σου οὐ κακῶς ἐρεῖς. [29] ἀπαρχὰς ἅλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερήσεις· 29
τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί. [30] οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου 30
καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου· ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ὑπὸ τὴν μη-
τέρα, τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀποδώσεις μοι αὐτό. [31] καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι· 31
καὶ κρέας θηριάλωτον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀποῤῥίψατε αὐτό.

XXIII.

Οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν· οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου γενέ-
σθαι μάρτυς ἄδικος. [2] οὐκ ἔσῃ μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ· οὐ προστεθήσῃ μετὰ 2

---

5. αυτου η τα βελτ. 6. αλωνα 7. αποτισει διπλουν 8. η μην αυτος πεπονηρ. 9. οτι ου εαν η ... διπλον 10. η προβατον η μοσχον ... και τελευτησει η συντριβη 11. εφ ολης pro καθολου ... και ου μη αποτιση 12. αποτισει τω πλησιον 14. * om η αιχμαλ. γενηται 15. μετ αυτου η 17. αυτω pro τω πατρι 18. περιβιωσετε 19. αποκτενειτε sine αυτους 20. θεοις ετεροις εξολεθρευθησεται 21. ουτε μη θλιψετε 25. * λαω pro αδελφω (?) 28. ουκ ερεις κακως 30. ουτως ... τ. μητερα αυτου, τη δε ημερα τη ογδοη δωσεις 31. αποριψετε

3 πλήϑους ἐκκλῖναι μετὰ τῶν πλειόνων ὥστε ἐκκλεῖσαι κρίσιν. 3 καὶ πένητα οὐκ
4 ἐλεήσεις ἐν κρίσει. 4 ἐὰν δὲ συναντήσῃς τῷ βοΐ τοῦ ἐχϑροῦ σου ἢ τῷ ὑποζυ-
5 γίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποδώσεις αὐτῷ. 5 ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑπο-
ζύγιον τοῦ ἐχϑροῦ σου πεπτωκὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό,
6 ἀλλὰ συναρεῖς αὐτὸ μετ' αὐτοῦ. 6 οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος ἐν κρίσει αὐτοῦ.
7 7 ἀπὸ παντὸς ῥήματος ἀδίκου ἀποστήσῃ. ἀϑῷον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς,
8 καὶ οὐ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων. 8 καὶ δῶρα οὐ λήψῃ· τὰ γὰρ δῶρα
9 ἐκτυφλοῖ ὀφϑαλμοὺς βλεπόντων καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια. 9 καὶ προσήλυ-
τον οὐ ϑλίψετε· ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ προσηλύτου· αὐτοὶ γὰρ προσ-
10 ήλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. 10 ἓξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου καὶ συνάξεις τὰ
11 γεννήματα αὐτῆς· 11 τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις καὶ ἀνήσεις αὐτήν, καὶ
ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔϑνους σου· τὰ δὲ ὑπολειπόμενα ἔδεται τὰ ἄγρια ϑηρία.
12 οὕτω ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου. 12 ἓξ ἡμέρας ποιήσεις
τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνάπαυσις· ἵνα ἀναπαύσηται ὁ βοῦς
σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου καὶ
13 ὁ προσήλυτος. 13 πάντα ὅσα εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς φυλάξασϑε· καὶ ὄνομα ϑεῶν
14 ἑτέρων οὐκ ἀναμνησϑήσεσϑε, οὐδὲ μὴ ἀκουσϑῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. 14 τρεῖς
15 καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάσατέ μοι. 15 τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξασϑε
ποιεῖν· ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσϑε ἄζυμα, καϑάπερ ἐνετειλάμην σοι, κατὰ τὸν και-
ρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων· ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλϑες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφϑήσῃ ἐνώ-
16 πιόν μου κενός. 16 καὶ ἑορτὴν ϑερισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων
σου ὧν ἐὰν σπείρῃς ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ' ἐξόδου τοῦ
17 ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. 17 τρεῖς και-
ροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφϑήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου.
18 18 ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔϑνη ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὅριά σου,
οὐ ϑύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα ϑυμιάματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηϑῇ στέαρ τῆς ἑορ-
19 τῆς μου ἕως πρωΐ. 19 τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσοί-
σεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς
20 αὐτοῦ. 20 καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ἵνα *Mt. 11, 10.
21 φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν ἣν ἡτοίμασά σοι. 21 πρόσ-
εχε σεαυτῷ καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπείϑει αὐτῷ, οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληταί
22 σε· τὸ γὰρ ὄνομά μού ἐστιν ἐπ' αὐτῷ. 22 ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φωνῆς,
καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ φυλάξητε τὴν διαϑήκην μου,
ἔσεσϑέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐϑνῶν· ἐμὴ γάρ ἐστι πᾶσα ἡ
γῆ, ὑμεῖς δὲ ἔσεσϑέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα καὶ ἔϑνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα *1Pe. 2, 9. *Ap. 1, 6.
ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσητε
πάντα ὅσα ἂν εἴπω σοι, ἐχϑρεύσω τοῖς ἐχϑροῖς σου καὶ ἀντικείσομαι τοῖς ἀν-
23 τικειμένοις σοι. 23 πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει
σε πρὸς τὸν Ἀμοῤῥαῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Γερ-
24 γεσαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς. 24 οὐ προσκυνήσεις τοῖς
ϑεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ
25 καϑαιρέσει καϑελεῖς καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. 25 καὶ λατρεύ-
σεις κυρίῳ τῷ ϑεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ

XXIII. 2. εκκλειναι μετα πλειονων ωστε εκκλειναι κρ. 5. αλλα εγερεις 8. λημψη 9. προσηλ. ου κακωσετε ουδε μη ϑλιψετε 10. * εισαξεις ... γενηματα 11. εβδομ. ετει ... τα ϑηρια τα αγρια ... ουτως ... και ελαιωνα σ. 12. αναπαυση pro αναπαυσις 13. οσα λελαληκα ... φυλαξεσϑε 14. εορτασετε 15. φυλαξεσϑε sine ποιειν 16. του ϑερισμου πρωτογενηματων ... επ εξοδω 17. om σου prius 18. * ου ϑυμιασεις ... * ϑυσιασματος 19. πρωτογενημκτων 21. om και secundum 22. ακουση της φωνης μου ... οσα εντελλομαι ... εμου γαρ εστιν, ** εμου γαρ εσται ... Εαν ακουσης ... ποιησης ... εχϑροις 24. αλλα και 25. * om και τον οινον σου

τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑμῶν. [26] οὐκ ἔσται ἄγονος οὐδὲ στεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς σου· τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρῶν ἀναπληρώσω. [27] καὶ τὸν φόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη εἰς οὓς σὺ εἰςπορεύῃ εἰς αὐτούς, καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας. [28] καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου, καὶ ἐκβαλεῖς τοὺς Ἀμορραίους καὶ τοὺς Εὐαίους καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Χετταίους ἀπὸ σοῦ. [29] οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐν ἐνιαυτῷ ἑνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς· [30] κατὰ μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν. [31] καὶ θήσω τὰ ὅριά σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιείμ, καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου· καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ. [32] οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην· [33] καὶ οὐκ ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρὸς μέ· ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονταί σοι πρόςκομμα.

XXIV.

Καὶ Μωυσῇ εἶπεν Ἀνάβηθι πρὸς τὸν κύριον σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ, καὶ προςκυνήσουσι μακρόθεν τῷ κυρίῳ. [2] καὶ ἐγγιεῖ Μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιοῦσιν· ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ' αὐτῶν. [3] *εἰςῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα· ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ λέγοντες Πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε κύριος ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. [4] καὶ ἔγραψε Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα κυρίου. ὀρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, [5] καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ θεῷ μοσχάρια. [6] λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας· τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον. [7] καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν Πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. [8] λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ αἷμα κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων. [9] καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ ἑβδομήκοντα τῆς γερουσίας Ἰσραήλ, [10] καὶ εἶδον τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ· καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡςεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὥςπερ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαριότητι. [11] καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς· καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. [12] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀνάβηθι πρὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος καὶ ἴσθι ἐκεῖ· καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολὰς ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς. [13] καὶ ἀναστὰς Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ, [14] καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν Ἡσυχάζετε αὐτοῦ ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὢρ μεθ' ὑμῶν· ἐάν τινι συμβῇ κρίσις, προςπορευέσθωσαν αὐτοῖς. [15] καὶ ἀνέβη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. [16] καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἓξ ἡμέρας· καὶ ἐκάλεσε κύριος τὸν Μωυσῆν τῇ

* He. 9, 19. — He. 9, 20.

26. om αναπληρων 28. και εκβαλω 30. κατα μικρον μικρον 31. εως του ποταμου του μεγαλου ... εις χειρας XXIV. 1. προς κυριον 4. (et * et ** ορθισας) * om το πρωι 5. ανηνεγκεν ... εθυσεν 6. εις κρατηρα 9. εβδομηκ. των πρεσβυτερων ισραηλ 10. ιδον ... ου ιστηκει εκει ... πλινθου σαπφειρος ... τη καθαροτητι 13. (* om και ιησους) ... επι το ορος 14. ειπεν 15. om και ιησους 16. ορος σινα ... κυριος μωυσην

17 ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. [17] τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης κυρίου ὡςεὶ
18 πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [18] καὶ εἰς-
ῆλθε Μωυσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ
ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

XXV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Εἰπὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ
λάβετε ἀπαρχὰς παρὰ πάντων οἷς ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ, καὶ λήψεσθε τὰς ἀπαρ-
3 χάς μου. [3] καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν· χρυσίον καὶ
4 ἀργύριον καὶ χαλκόν, [4] καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ κόκκινον διπλοῦν καὶ
5 βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, [5] καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανω-
6 μένα καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, [6] καὶ λίθους σαρδίου καὶ
7 λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. [7] καὶ ποιήσεις μοι * Act. 7, 44.
8 ἁγίασμα, καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν· [8] καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα σοι
δεικνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς καὶ τὸ παράδειγμα πάντων
9 τῶν σκευῶν αὐτῆς, οὕτω ποιήσεις. [9] καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων
ἀσήπτων, δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ
10 πλάτος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. [10] καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ * He. 9 4.
καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν· καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια
11 χρυσᾶ στρεπτὰ κύκλῳ. [11] καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς καὶ
ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο
12 δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. [12] ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα,
13 καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ· [13] καὶ εἰςάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυ-
14 λίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς· [14] ἐν
15 τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. [15] καὶ ἐμβαλεῖς εἰς
16 τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι. [16] καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα * He. 9, 4.
χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους
17 τὸ πλάτος. [17] καὶ ποιήσεις δύο Χερουβὶμ χρυσοτορευτά, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ
18 ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου· [18] ποιηθήσονται Χεροὺβ εἷς ἐκ τοῦ
κλίτους τούτου καὶ Χεροὺβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου·
19 καὶ ποιήσεις τοὺς δύο Χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. [19] ἔσονται οἱ Χερουβὶμ ἐκ- * He. 9, 5.
τείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ
ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ
20 πρόσωπα τῶν Χερουβίμ. [20] καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνω-
21 θεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια ἃ ἂν δῶ σοι. [21] καὶ γνωσθή-
σομαί σοι ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο
Χερουβὶμ τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ κατὰ πάντα ὅσα
22 ἐὰν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. [22] καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυσῆν
χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πήχεος τὸ εὖρος, καὶ πήχεος
23 καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. [23] καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ κύκλῳ·
24 καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ· [24] καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυ-
25 μάτιον τῇ στεφάνῃ κύκλῳ. [25] καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ
ἐπιθήσεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς

---

17. εναντι 18. εις μεσον ... εκαθητο pro ην ... τεσσερακοντα bis
XXV. 2. λαβετε μοι ... om και ante λημψεσθε 3. λημψεσθε ... om και
ante χαλκον 5. ηρυθοδανωμενα 6. γλυφην και εις (7. ποιησης) 8. οσα
εγω διγνυω σοι ... ουτως 9. ημισυς ter ... πηχεως bis (v. 16. 22. πηχεος)
10. om χρυσα 11. τεσσερα 12. εκ ξυλων ασηπτων 14. δακτυλ. της δια-
θηκης 16. ημισυς bis 17. χερουβειμ χρυσα τορευτα 18. χερουβειμ 19.
χερουβειν bis ... συσκιαζοντες ταις 21. χερουβειν ... οσα αν 22. om χρυ-
σην ... ημισυς 23. στρεπτον κυματιον χρυσουν 24. στρεπτ. κυμ. χρυσουν
25. om και επιθησ. τ. τεσσ. δακτυλιους ... επι τα τεσσερα

ὑπὸ τὴν στεφάνην· [26] καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν. [27] καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. [28] καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς καὶ τὰς θυΐσκας καὶ τὰ σπονδεῖα καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς, ἐκ χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά. [29] καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου διὰ παντός. [30] καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν· ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ κρατῆρες καὶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται. [31] ἓξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ ἑνὸς αὐτῆς, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. [32] καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους· ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον· οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. [33] καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους· ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. [34] ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς· οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. [35] καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους. [36] οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν· ὅλη τορευτὴ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ. [37] καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά· καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἑνὸς προσώπου. [38] καὶ τὸν ἐπαρυστῆρα αὐτῆς καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις. [39] πάντα τὰ σκεύη ταῦτα τάλαντον χρυσίου καθαροῦ. [40] *ὅρα ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.

*He 8,5.

XXVI.

Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου· Χερουβὶμ ἐργασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. [2] μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ εὖρος τεσσάρων πήχεων ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσται· μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πάσαις ταῖς αὐλαίαις. [3] πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας, καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ. [4] καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν· καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. [5] πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευτέρας· ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην. [6] καὶ ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυσοῦς, καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις· καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. [7] καὶ ποιήσεις δέρρεις

---

26. την τραπ. εν αυτοις 28. σπονδια ... om εκ 31. om δε ... αυτης του ενος ... om της λυχνιας sec. 32. εν καρυισκ. τω ενι ... ουτως 33. και εκ της λυχνιας ... εν καλαμισκ. τω ενι σφαιρωτηρ κ. κρινον et pergitur: τοις εξ καλαμισκ. τοις εκπορ. εκ της λυχν., omissis v. 34. ο σφαιρωτηρ usque εξ αυτης. 35. και εκ της λυχνιας. Post v. 35. add οι σφαιρωτηρες και τα κρινα αυτης. Ο σφαιρωτηρ υπο τους δυο καλαμισκους εξ αυτης· και σφαιρωτηρ υπο τους τεσσαρας καλαμισκους εξ αυτης· (haec * scripsit, ** rescripsit omissis και σφαιρωτηρ υπο τ. τεσσ. καλ. ε. αυτ.) ουτως τοις εξ καλαμισκοις τοις εκπορευομενοις εκ της λυχνιας. Haec vs. 36. sequitur. 37. λυχν. αυτης και φανουσιν 38. om ποιησεις 39. ταλαντ. χρ. καθ. ποιησεις παντα τα σκ. ταυτ. XXVI. 1. χερουβειν 2. * om κ. ευρ. τεσσ. πηχ. ... εσται το αυτο ... om πασαις 3. εσονται συνεχομεναι ετερα εκ της ετερας ... ετερα εκ της ετερας 4. (αυτας pro αυταις) ... ουτως 5. πεντηκ. δε αγκ. π. τη ... εις αλληλας εκαστη

8 τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς· ἕνδεκα δέῤῥεις ποιήσεις αὐτάς. [8] τὸ μῆκος
τῆς δέῤῥεως τῆς μιᾶς τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς
9 δέῤῥεως τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ μέτρον ἔσται ταῖς ἕνδεκα δέῤῥεσι. [9] καὶ συνάψεις
τὰς πέντε δέῤῥεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέῤῥεις ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπιδιπλώ-
10 σεις τὴν δέῤῥιν τὴν ἕκτην κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. [10] καὶ ποιήσεις ἀγκύλας
πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέῤῥεως τῆς μιᾶς τῆς ἀνὰ μέσον κατὰ συμ-
βολήν· καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέῤῥεως τῆς
11 συναπτούσης τῆς δευτέρας. [11] καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα, καὶ
συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνάψεις τὰς δέῤῥεις καὶ ἔσται ἕν.
12 [12] καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέῤῥεσι τῆς σκηνῆς· τὸ ἥμισυ τῆς δέῤῥεως
τὸ ὑπολελειμμένον ὑποκαλύψεις εἰς τὸ πλεονάζον τῶν δέῤῥεων τῆς σκηνῆς, ὑπο-
13 καλύψεις ὀπίσω τῆς σκηνῆς· [13] πῆχυν ἐκ τούτου καὶ πῆχυν ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ
ὑπερέχοντος τῶν δέῤῥεων, ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέῤῥεων τῆς σκηνῆς· ἔσται συγ-
14 καλύπτον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἵνα καλύπτῃ. [14] καὶ ποιή-
σεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμ-
15 ματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. [15] καὶ ποιήσεις στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων
16 ἀσήπτων· [16] δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στῦλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ
17 ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός· [17] δύο ἀγκωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἑνί,
ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ· οὕτω ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς.
18 [18] καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ, εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς βοῤῥᾶν.
19 [19] καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις, δύο βάσεις
τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ
20 ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. [20] καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς νότον
21 εἴκοσι στύλους· [21] καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς, δύο βάσεις τῷ
στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ
22 εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. [22] καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος
23 τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἓξ στύλους. [23] καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν
24 γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων, [24] καὶ ἔσται ἐξ ἴσου κάτωθεν· κατὰ τὸ
αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν· οὕτω ποιήσεις ἀμφο-
25 τέραις ταῖς δυσὶ γωνίαις, ἴσαι ἔστωσαν. [25] καὶ ἔσονται ὀκτὼ στῦλοι, καὶ αἱ
βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ· δύο βάσεις τῷ ἑνὶ στύλῳ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη
26 αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί. [26] καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσή-
27 πτων πέντε τῷ ἑνὶ στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, [27] καὶ πέντε μοχλοὺς
τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ
28 τῷ ὀπισθίῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν· [28] καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος
ἀνὰ μέσον τῶν στύλων διικνείσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος.
29 [29] καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ, καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυ-
σοῦς εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς, καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ.
30 [30] καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει.
31 [31] καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλω-
32 σμένου καὶ βύσσου νενησμένης· ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ Χερουβίμ. [32] καὶ
ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ· καὶ αἱ
33 κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. [33] καὶ θήσεις

---

7. σκεπειν 8. μιας εσται τριακ. ... μετρον το αυτο εσται 9. * om κ. τ. εξ δερρ. ε. τ. αυτο 10. κατα την συμβολ. 11. και εσονται εν 12. om το ημ. της δερρεως ... υποκαλυψεις το ... επικαλυψεις 13. om εκ τ. μηκ. τ. δερρ. 14. ηρυθοδανωμενα 15. τη σκηνη 16. om ποιησεις ... πηχεος 17. ουτως 19. τεσσερακοντα ... om και δυο βασ. usque αυτου 20. εικοσι στυλ. το προς νοτ. 21. τεσσεραχ. β. αυτοις 24. εσονται pro εσται ... κατωθ. και κατα ... κεφαλιδων εις συμβολην μ. ουτως 25. και βασεις ... δ. β. τω στυλω τω ενι και δυο β. τ. στ. τ. ενι εις αμφοτ. τα μερ. αυτου 27. om ενι ... τω οπισθιω κλιτει (30. αναστησης) 31. χερουβειν

τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τῶν στύλων, καὶ εἰςοίσεις ἐκεῖ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀνὰ μέσον τοῦ ἁγίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων. [34] καὶ κατακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων. [35] καὶ ἐπιθήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βοῤῥᾶν. [36] καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ. [37] καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους, καὶ χρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

XXVII.

Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος· τετράγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ. [2] καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ. [3] καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ. [4] καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν· καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ὑπὸ τὰ τέσσαρα κλίτη. [5] καὶ ὑποθήσεις αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν· ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου. [6] καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ. [7] καὶ εἰςάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους· καὶ ἔστωσαν ἀναφορεῖς κατὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν αὐτό. [8] κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό· κατὰ τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιήσεις αὐτό. [9] καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ· εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, μῆκος ἑκατὸν πήχεων τῷ ἑνὶ κλίτει· [10] καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες ἀργυραῖ. [11] οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς ἀπηλιώτην ἱστία ἑκατὸν πήχεων μῆκος· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ, καὶ οἱ κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. [12] τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ θάλασσαν ἱστία πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. [13] καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τῆς πρὸς νότον ἱστία πεντήκοντα πήχεων· στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. [14] καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ ὕψος τῶν ἱστίων τῷ κλίτει τῷ ἑνί· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. [15] καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον δεκαπέντε πήχεων τῶν ἱστίων τὸ ὕψος· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. [16] καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα, εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος, ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδευτοῦ· στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες. [17] πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐ-

---

33. επι τους στυλους 35. θησεις pro επιθησεις 36. om τη θυρα της σκην. XXVII. 1. μηκος et ευρος sine articulo 3. κεαγρας (cf. 38, 23.) ... om και ante παντα ... om αυτου 4. επι pro υπο ... τεσσερα 5. εως ημισυς 6. φορεις τω θυσιαστ. εκ 7. τους φορεις ... εστωσ. οι φορεις κατα τα δυο πλευρα 8. ουτως ... om αυτο secund. 10. και στυλοι ... και βασεις ... ψαλιδ. αυτων αργ. 11. πορραν pro απηλιωτην ... * om και αι βασ. αυτ. εικοσι ... * χαλκοι ... κρικοι αυτων και ... om αυτων ante περιηργ. 13. αυλης το προς ανατολας 14. των ιστιων το υψος ... και βασεις 15. πεντεκαιδεκα ... και βασεις 16. και βασεις 17. αργυραι pro αργυριω

18 τῶν χαλκαῖ. [18] τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν, καὶ εὖρος πεντή-
κοντα ἐπὶ πεντήκοντα, καὶ ὕψος πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ
19 βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. [19] καὶ πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ
20 οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς χαλκοῖ. [20] καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λα-
βέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαίων ἄτρυγον καϑαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς καῦσαι,
21 ἵνα καίηται λύχνος διὰ παντὸς [21] ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἔξωϑεν τοῦ κατα-
πετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαϑήκης· καύσει αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ᾽
ἑσπέρας ἕως πρωὶ ἐναντίον κυρίου· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

XXVIII.

Καὶ σὺ προςαγάγου πρὸς σεαυτὸν τόν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ
τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἱερατεύειν μοι, Ἀαρὼν καὶ Ναδὰβ
2 καὶ Ἀβιοὺδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰϑάμαρ υἱοὺς Ἀαρών. [2] καὶ ποιήσεις στολὴν
3 ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. [3] καὶ σὺ λάλησον πᾶσι τοῖς
σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσϑήσεως, καὶ ποιή-
4 σουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι. [4] καὶ
αὗται αἱ στολαὶ ἃς ποιήσουσι· τὸ περιστήϑιον καὶ τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν πο-
δήρη καὶ χιτῶνα κοσυμβωτὸν καὶ κίδαριν καὶ ζώνην· καὶ ποιήσουσι στολὰς
5 ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι. [5] καὶ αὐτοὶ λήψονται
τὸ χρυσίον καὶ τὸν ὑάκινϑον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον καὶ τὴν βύσ-
6 σον, [6] καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν ποι-
7 κιλτοῦ· [7] δύο ἐπωμίδες συνέχουσαι ἔσονται αὐτῷ ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς
8 δυσὶ μέρεσιν ἐξηρτημέναι· [8] καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων, ὅ ἐστιν ἐπ᾽ αὐτῷ,
κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ χρυσίου καϑαροῦ καὶ ὑακίνϑου καὶ πορ-
9 φύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. [9] καὶ λήψῃ τοὺς
δύο λίϑους, λίϑους σμαράγδου, καὶ γλύψεις ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν
10 Ἰσραήλ· [10] ἓξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίϑον τὸν ἕνα καὶ τὰ ἓξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ
11 τὸν λίϑον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέσεις αὐτῶν, [11] ἔργον λιϑουργικῆς τέχνης·
γλύμμα σφραγῖδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίϑους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
12 [12] καὶ ϑήσεις τοὺς δύο λίϑους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος· λίϑοι μνημοσύνου
εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἀναλήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
13 ἔναντι κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ αὐτῶν. [13] καὶ ποιή-
14 σεις ἀσπιδίσκας ἐκ χρυσίου καϑαροῦ· [14] καὶ ποιήσεις δύο κροσσωτὰ ἐκ χρυ-
σίου καϑαροῦ, καταμεμιγμένα ἐν ἄνϑεσιν, ἔργον πλοκῆς· καὶ ἐπιϑήσεις τὰ
κροσσωτὰ τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ
15 τῶν ἐμπροσϑίων. [15] καὶ ποιήσεις λογεῖον τῶν κρίσεων ἔργον ποικιλτοῦ· κατὰ
τὸν ῥυϑμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνϑου καὶ πορφύρας
16 καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης. [16] ποιήσεις αὐτὸ τετράγω-
17 νον, ἔσται διπλοῦν· σπιϑαμῆς τὸ μῆκος αὐτοῦ καὶ σπιϑαμῆς τὸ εὖρος. [17] καὶ
καϑυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιϑον τετράστιχον. στίχος λίϑων ἔσται· σάρ-
18 διον, τοπάζιον καὶ σμάραγδος ὁ στίχος ὁ εἷς· [18] καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος ἄν-
19 ϑραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις· [19] καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος λιγύριον, ἀχάτης,
20 ἀμέϑυστος· [20] καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος χρυσόλιϑος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον·

---

18. και αι βασεις 19. η αποσκευη 20. ατρυγητον ... om καυσαι 21. καυσει αυτον ... εναντι κυριου XXVIII. 1. om και ante εκ ... τους υιους ααρ. 3. ενεπλησας πνευματος αισϑησεως 5. λημψονται ... την υακινϑον 7. εσοντ. αυτω συνεχουσαι αυτω ... εξηρτισμεναι 8. om καϑαρου 9. λημψη ... επ αυτοις 11. διαγλυψ. τ. δ. λιϑ. διαγλυψεις 12. αναλημψεται ... μνημοσυν. εναντι κυριου περι 14. κροσωτα bis 15. λογιον (βυσσ. κεκλωσμενου) 16. om αυτου 17. om και ante σμαραγδ. 19. και αχατης και αμεϑ. (20. βιρυλλιον)

περικεχαλυμμένα χρυσίῳ, συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ, ἔστωσαν κατὰ στίχον αὐτῶν. 21 καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· γλυφαὶ σφραγίδων ἕκαστος κατὰ τὸ ὄνομα ἔστωσαν εἰς δεκαδύο φυλάς. 22 καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον κρωσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἁλυσιδωτὸν ἐκ χρυσίου καθαροῦ. 23 καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰςιόντι εἰς τὸ ἅγιον, μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ θεοῦ. 24 καὶ θήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τοὺς κρωσσούς· τὰ ἁλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου ἐπιθήσεις, 25 καὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον. 26 καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν ὅταν εἰςπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου· καὶ οἴσει Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναντι κυρίου διὰ παντός. 27 καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρη ὅλον ὑακίνθινον. 28 καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὤαν ἔχον κύκλῳ τοῦ περιστομίου, ἔργον ὑφάντου, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ. 29 καὶ ποιήσεις ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡςεὶ ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ· τὸ αὐτὸ εἶδος ῥοΐσκους χρυσοῦς, καὶ κώδωνας ἀνὰ μέσον τούτων περικύκλῳ· 30 παρὰ ῥοΐσκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ. 31 καὶ ἔσται Ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστὴ ἡ φωνὴ αὐτοῦ, εἰςιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. 32 καὶ ποιήσεις πέταλον χρυσοῦν καθαρόν, καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγῖδος, ἁγίασμα κυρίου. 33 καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης, καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, κατὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται· 34 καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρών, καὶ ἐξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν· καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διὰ παντὸς δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου. 35 καὶ οἱ κοσυμβωτοὶ τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου· καὶ ποιήσεις κίδαριν βυσσίνην, καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλτοῦ. 36 καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. 37 καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ χρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας· καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἵνα ἱερατεύωσί μοι. 38 καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκελῆ λινᾶ καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν, ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσται. 39 καὶ ἕξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὅταν εἰςπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προςπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου· καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

XXIX.

Καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις αὐτοῖς· ἁγιάσεις αὐτοὺς ὥςτε ἱερατεύειν μοι αὐτούς· λήψῃ δὲ μοσχάριον ἐκ βοῶν ἓν καὶ κριοὺς ἀμώμους δύο, 2 καὶ ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ· σεμίδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτά. 3 καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἕν· καὶ

---

20. και συνδεδ. ... * om εν χρυσιω 21. ισραηλ δωδεκα κατα τας γενεσεις αυτων κατα τα ονομ. αυτων ... εκαστου ... εις τας δωδεκα φυλας 22. λογιον ... κροσους ... om εκ 23. λημψεται ... επι το λογιον ... εναντι 24. λογιον ... κροσους ... λογιου 26. λογιον 27. ολον ποδηρη 28. ωιαν 29. επι το λωμα τ. υ. κυκλοθεν ... επι του λωματος ... το δε αυτο 35. οι κοσυμβοι 37. ιερατευσωσιν 39. εφ εαυτοις αμαρτιαν XXIX. 1. αγιασαι ... λημψη μοσχαριον εκ βοων αμωμον και 2. om και λαγ. αζ. κεχρ. εν ελ. 3. om κ. επιθ. αυτ.

4 προςοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ, καὶ τὸ μοσχάριον καὶ τοὺς δύο κριούς· [4] καὶ
'Ααρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προςάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ-
5 ρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ἐν ὕδατι. [5] καὶ λαβὼν τὰς στολὰς ἐνδύσεις 'Ααρὼν
τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη καὶ τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸ λο-
6 γεῖον· καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογεῖον πρὸς τὴν ἐπωμίδα. [6] καὶ ἐπιθήσεις τὴν
μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν
7 μίτραν. [7] καὶ λήψῃ τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος καὶ ἐπιχεεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κε-
8 φαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν. [8] καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προςάξεις καὶ ἐνδύ-
9 σεις αὐτοὺς χιτῶνας· [9] καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς
τὰς κιδάρεις· καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία μοι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τελειώσεις
10 'Ααρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. [10] καὶ προςάξεις τὸν
μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν 'Ααρὼν καὶ
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου παρὰ
11 τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [11] καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου
12 παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [12] καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
μόσχου καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτύλῳ σου· τὸ δὲ
13 λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. [13] καὶ λήψῃ πᾶν τὸ
στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ
14 τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. [14] τὰ δὲ κρέατα
τοῦ μόσχου καὶ τὸ δέρμα καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις πυρὶ ἔξω τῆς παρεμ-
15 βολῆς· ἁμαρτίας γάρ ἐστι. [15] καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν 'Αα-
16 ρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ· [16] καὶ
σφάξεις αὐτόν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προςχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ.
17 [17] καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη, καὶ πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς
18 πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ. [18] καὶ ἀνοίσεις
ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας·
19 θυμίαμα κυρίῳ ἐστί. [19] καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει 'Αα-
20 ρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ, [20] καὶ
σφάξεις αὐτόν· καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ
ὠτὸς 'Ααρὼν τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν
καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν
21 αὐτῶν τῶν δεξιῶν. [21] καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ
ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ 'Ααρὼν καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ
ἁγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολαὶ τῶν
υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προςχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστή-
22 ριον κύκλῳ. [22] καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ καὶ τὸ στέαρ τὸ κα-
τακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ
τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· ἔστι γὰρ τελείωσις
23 αὕτη· [23] καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάγανον ἓν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύ-
24 μων τῶν προτεθειμένων ἔναντι κυρίου· [24] καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖ-

*He. 13, 11.

---

4. om και primum 5. ενδυσεις αυτα ... λογιον bis 7. λημψη 9. εμοι ... inde ab αιωνα usque του μαρτυριου v. 10. extr. rescripta ... ** τας χειρας ααρων και 11. om totum v. 12. λημψη ... * αιματος του (** h. l. add μοσχου και θησεις επι των κερατων του) θυσιαστηριου και επιθησεις επι τ. κ. τ. θυσ. ... om παν 13. λημψη 14. κρεα 15. λημψη 16. κ. σφαξ. τον κριον 17. * om υδατι 18. τον κριον ολον ... θυσιασμα τω κυρ. ε. 19. om ληψη 20. λημψη ... της χειρος της δεξιας 21. λημψη ... αιματος του θυσιαστηριου .. om κ. επι τ. στολην αυτου ... om κ. οι υι. αυτου 22. λημψη ... κ. τους δ. νεφρ. και τον λοβ. τ. ηπατος ... το επ αυτων

ρας Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου. [25] καὶ λήψῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως εἰς ὀσμὴν εὐωδίας ἔναντι κυρίου· κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. [26] καὶ λήψῃ τὸ στηϑύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ὅ ἐστιν Ἀαρών, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου, καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι. [27] καὶ ἁγιάσεις τὸ στηϑύνιον ἀφόρισμα καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται καὶ ὃς ἀφῄρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρὼν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ· [28] καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· ἔστι γὰρ ἀφόρισμα τοῦτο, καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ϑυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἀφαίρεμα κυρίῳ. [29] καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου ἥ ἐστιν Ἀαρὼν ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν, χρισϑῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν· [30] ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς εἰςελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἁγίοις. [31] καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ καὶ ἑψήσεις τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἁγίῳ· [32] καὶ ἔδονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ παρὰ τὰς ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [33] ἔδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἡγιάσϑησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἁγιάσαι αὐτούς· καὶ ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν, ἔστι γὰρ ἅγια. [34] ἐὰν δὲ καταλειφϑῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς ϑυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωΐ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί· οὐ βρωϑήσεται, ἁγίασμα γάρ ἐστι. [35] καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι· ἑπτὰ ἡμέρας τελειώσεις τὰς χεῖρας αὐτῶν. [36] καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καϑαρισμοῦ, καὶ καϑαριεῖς τὸ ϑυσιαστήριον ἐν τῷ ἁγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ, καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥςτε ἁγιάσαι αὐτό. [37] ἑπτὰ ἡμέρας καϑαριεῖς τὸ ϑυσιαστήριον καὶ ἁγιάσεις αὐτό, καὶ ἔσται τὸ ϑυσιαστήριον ἅγιον τοῦ ἁγίου· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ ϑυσιαστηρίου ἁγιασϑήσεται. [38] καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις ἐπὶ τοῦ ϑυσιαστηρίου· ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον ἐνδελεχῶς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ· [39] τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωΐ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν· [40] καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ εἶν καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ εἶν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· [41] καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινὸν κατὰ τὴν ϑυσίαν τὴν πρωϊνὴν καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ· ποιήσεις εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, [42] ϑυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς γενεὰς ὑμῶν, ἐπὶ ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, ἐν οἷς γνωσϑήσομαί σοι ἐκεῖϑεν ὥςτε λαλῆσαί σοι. [43] καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἁγιασϑήσομαι ἐν δόξῃ μου· [44] καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ ϑυσιαστήριον, καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἁγιάσω ἱερατεύειν μοι· [45] καὶ ἐπικληϑήσομαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν ϑεός· [46] καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ϑεὸς αὐτῶν ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐπικληϑῆναι αὐτοῖς καὶ εἶναι αὐτῶν ϑεός.

XXX.

Καὶ ποιήσεις ϑυσιαστήριον ϑυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων· [2] καὶ ποιήσεις αὐτὸ πήχεως τὸ μῆκος καὶ πήχεως τὸ εὖρος, τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο πή-

---

24. αφοριεις αυτους 25. και δεξη αυτα ... ανοισεις αυτα 26. λημψη 28. γαρ αφαιρεμα τουτο κ. αφαιρεμα ... * om των υι. ισρ. 29. και η στ. ααρων η εσται του αγιου εσται τοις 31. λημψη 32. παρα την ϑυραν 33. και αγιασαι 35. ουτως 36. το μοσχ. το της ... * om ωςτε αγ. αυτο 38. οσα ποιησεις ... post την ημεραν ** add επτα ημερας 40. του τεταρτου (pro τω τετ.) του ιν ... του ιν (30, 24. ειν habet) 41. om εις 42. εις τας γ. υ. επι τας ϑυρ. (46. και γνωσομαι) XXX. 2. πηχεος sec. loco

3 χεων τὸ ὕψος· ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ. 3 καὶ καταχρυσώσεις χρυσίῳ
καθαρῷ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ καὶ τὰ κέρατα αὐ-
4 τοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. 4 καὶ δύο δακτυ-
λίους χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ
δύο κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς· καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκυτάλαις,
5 ὥςτε αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. 5 καὶ ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ
6 καταχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ. 6 καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσμα-
τος τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ-
7 θεν. 7 καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν θυμίαμα σύνθετον λεπτὸν τὸ πρωὶ πρωί·
8 ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ, 8 καὶ ὅταν ἐξάπτῃ Ἀαρὼν
τοὺς λύχνους, ὀψὲ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ· θυμίαμα ἐνδελεχισμοῦ διὰ παντὸς ἔναντι
9 κυρίου εἰς γενεὰς αὐτῶν. 9 καὶ οὐκ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα ἕτερον, κάρπωμα
10 θυσίαν καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ' αὐτοῦ. 10 καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν * He. 9, 7.
ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ
11 καθαριεῖ αὐτό· εἰς γενεὰς αὐτῶν ἅγιον τῶν ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ. 11 καὶ ἐλάλησε
12 κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 12 Ἐὰν λάβῃς τὸν συλλογισμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κυρίῳ,
13 καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτῶσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. 13 καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ
δώσουσιν ὅσοι ἂν παραπορεύωνται τὴν ἐπίσκεψιν, τὸ ἥμισυ τοῦ διδράχμου,
ὅ ἐστι κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον, εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον· τὸ δὲ ἥμισυ
14 τοῦ διδράχμου εἰςφορὰ κυρίῳ. 14 πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν
15 ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω δώσουσι τὴν εἰςφορὰν κυρίῳ. 15 ὁ πλουτῶν οὐ
προςθήσει καὶ ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ διδράχμου
16 ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰςφορὰν κυρίῳ, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. 16 καὶ
λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰςφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς
τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνημό-
17 συνον ἔναντι κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. 17 καὶ ἐλάλησε κύ-
18 ριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 18 Ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν,
ὥςτε νίπτεσθαι· καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ
19 ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐκχεεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ· 19 καὶ νίψεται Ἀα-
20 ρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. 20 ὅταν
εἰςπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι καὶ οὐ μὴ ἀπο-
θάνωσιν· ὅταν προςπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέ-
21 ρειν τὰ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, 21 νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι·
ὅταν εἰςπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι ἵνα μὴ ἀπο-
θάνωσι· καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ'
22 23 αὐτόν. 22 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 23 Καὶ σὺ λάβε ἡδύσματα,
τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πενταχοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ
ἥμισυ τούτου διακοσίους πεντήκοντα, καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πεν-
24 τήκοντα, 24 καὶ ἴρεως πενταχοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν
25 εἶν· 25 καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρῖσμα ἅγιον μύρον μυρεψικὸν τέχνῃ μυρε-

---

3. καταχρ. αυτα ... εσχαριδα 4. ποιησ. αυτους υπο 5. αυτα 6. εκει 7. οταν επισκευαζει 8. * απτη ... * om δια παντος ... εις τας γεν. 9. ανοισεται ... σπεισεται 10. ** κ. εξιλ. επ αυτο και επιθησει επι των ... τ καθαρισμου των αμαρτιων του εξιλασμου απαξ του ενιαυτου καθαριεις αυτο εις τας γεν. ... εστιν τω κυρ. 12. τα λυτρα ... τω κυριω 13. κατα το διδραχμα το αγ. 14. δωσουσιν εισφοραν 15. ελαττονωσει ... του ημισυς 16. λημψη 19. τας χειρας αυτων εξ αυτου ... * om υδατι 20. οταν εις-πορευονται ab initio ... αποθανωσ. η οταν ... τω κυριω 21. ** και ου μη pro ινα μη ... ** om αυτω ... ** γεν. αυτων μετ αυτους (totum v. 21. rescripsit corrector) 23. ανθον (sic) omisso το ... διακ. και πεντηκ. ... * om κ. καλ. ε. διακ. πεντ. (** διακ. και πεντ.) 25. * om ελαιον prius

ψοῦ· ἔλαιον χρῖσμα ἅγιον ἔσται. 26 καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ- 26
τυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου 27 καὶ πάντα τὰ σκεύη 27
αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ
θυμιάματος, 28 καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ πάντα αὐτοῦ τὰ 28
σκεύη, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸν λουτῆρα· 29 καὶ 29
ἁγιάσεις αὐτά, καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῶν ἁγιασθή-
σεται. 30 καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἱερα- 30
τεύειν μοι. 31 καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων Ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως 31
ἅγιον ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· 32 ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρι- 32
σθήσεται, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως·
ἅγιόν ἐστι, καὶ ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν. 33 ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῷ 33
ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 34 καὶ εἶπε κύριος 34
πρὸς Μωυσῆν Λάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτήν, ὄνυχα, χαλβάνην ἡδυσμοῦ
καὶ λίβανον διαφανῆ· ἴσον ἴσῳ ἔσται· 35 καὶ ποιήσουσιν ἐν αὐτῷ θυμίαμα μυρε- 35
ψικὸν ἔργον μυρεψοῦ μεμιγμένον, καθαρὸν ἔργον ἅγιον. 36 καὶ συγκόψεις ἐκ 36
τούτων λεπτὸν καὶ θήσεις ἀπέναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου,
ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖθεν· ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν. 37 θυμίαμα κατὰ 37
τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς· ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν κυρίῳ· 38 ὃς 38
ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ, ἀπολεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

XXXI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Ἰδοὺ ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος 2
τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρείου τὸν Ὢρ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, 3 καὶ ἐνέπλησα 3
αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐν παντὶ ἔργῳ, 4 δια- 4
νοεῖσθαι καὶ ἀρχιτεκτονῆσαι, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν
χαλκόν, καὶ τὴν ὑάκινθον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον τὸ νηστόν, 5 καὶ 5
τὰ λιθουργικά, καὶ εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι κατὰ
πάντα τὰ ἔργα. 6 καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλιὰβ τὸν τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ 6
φυλῆς Δάν, καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν, καὶ ποιήσουσι πάντα
ὅσα συνέταξά σοι· 7 τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης 7
καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς, 8 καὶ τὰ θυ- 8
σιαστήρια, καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν
τὴν καθαρὰν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, 9 καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν 9
αὐτοῦ, 10 καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν 10
αὐτοῦ ἱερατεύειν μοι, 11 καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συν- 11
θέσεως τοῦ ἁγίου· κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐνετειλάμην σοι ποιήσουσι. 12 καὶ ἐλά- 12
λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 13 Καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων 13
Ὁρᾶτε καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· σημεῖόν ἐστι παρ' ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν
εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. 14 καὶ φυ- 14
λάξεσθε τὰ σάββατα, ὅτι ἅγιον τοῦτό ἐστι κυρίῳ ὑμῖν· ὁ βεβηλῶν αὐτὸ θα-
νάτῳ θανατωθήσεται· πᾶς ὃς ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ
ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 15 ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ 15
ἑβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ· πᾶς ὃς ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ

---

26. om της σκηνης **28.** λουτηρα και την βασιν αυτου **33.** εξολεθρευθησεται ... om αυτου **34.** και χαρβανην **35.** ** αυτο pro εν αυτω ... ** μεμιγμ. συνθεσεως καθ. (* ?) **XXXI. 2.** του ουρι υιου ωρ της **3.** conjungit εν π. εργω διανοεισθαι ... αρχιτεκτονειν **4.** νηστον και την βυσσον την κεκλωσμενην **5.** om και ante εις ... εργα και τα **6.** ποιησουσιν pro ποιησουσι **10.** εις το ιερατ. μοι **11.** εντεταλμαι **13.** εστιν γαρ σημειον **14.** φυλαξασθε το σαββατον οτι αγιον εσται υμιν **14.** πας οστις π. εν αυτη εργ. εξολεθρευθησεται ... λαου αυτης **15.** πας οστις π. ε. τη ημ. του σαββατου

16 τῇ ἑβδόμῃ θανατωθήσεται. [16] καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα ποιεῖν
17 αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· διαθήκη αἰώνιος [17] ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, σημεῖόν ἐστιν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον· ὅτι ἓξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ
18 τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατέπαυσε καὶ ἐπαύσατο. [18] καὶ ἔδωκε Μωυσῇ, ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ, τὰς δύο πλάκας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

XXXII.

Καὶ ἰδὼν ὁ λαὸς ὅτι κεχρόνικε Μωυσῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρὼν καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ (Act. 7, 40.)
2 γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. [2] καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρὼν Περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων
3 καὶ ἐνέγκατε πρός με. [3] καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ
4 ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρών. [4] καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ ἔπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι, καὶ ἐποίησεν αὐτὰ μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπεν Οὗτοι οἱ θεοί σου, Ἰσραήλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
5 [5] καὶ ἰδὼν Ἀαρὼν ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ· καὶ ἐκήρυξεν
6 Ἀαρὼν λέγων Ἑορτὴ τοῦ κυρίου αὔριον. [6] καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν ὁλοκαυτώματα, καὶ προςήνεγκε θυσίαν σωτηρίου· καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν (1 Co. 10 7.)
7 καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. [7] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Βάδιζε τὸ τάχος κατάβηθι ἐντεῦθεν· ἠνόμησε γὰρ ὁ λαός σου ὃν ἐξήγαγες ἐκ
8 γῆς Αἰγύπτου. [8] παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς· ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκεκυνήκασιν αὐτῷ καὶ τεθύκασιν αὐτῷ καὶ εἶπαν
9 10 [9] Οὗτοι οἱ θεοί σου, Ἰσραήλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [10] καὶ νῦν ἔασόν με καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτοὺς ἐκτρίψω αὐτούς, καὶ ποιήσω σε
11 εἰς ἔθνος μέγα. [11] καὶ ἐδεήθη Μωυσῆς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν Ἵνα τί, κύριε, θυμοῖ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ
12 μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ; [12] μή ποτε εἴπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι λέγοντες Μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἵλεως γενοῦ
13 ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, [13] μνησθεὶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων Πολὺ πληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην ἣν εἶπας δοῦναι αὐτοῖς, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
14 15 [14] καὶ ἱλάσθη κύριος περιποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. [15] καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους· καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι, καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ
16 ἔνθεν ἦσαν γεγραμμέναι· [16] καὶ αἱ πλάκες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ
17 θεοῦ κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξί. [17] καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ
18 κραζόντων λέγει πρὸς Μωυσῆν Φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ. [18] καὶ λέγει Οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχὺν οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ
19 φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου ἐγὼ ἀκούω. [19] καὶ ἡνίκα ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ, ὁρᾷ

---

15. θανατω θανατωθησεται 16. 17. conjung. αυτων διαθ. αιων. εν εμοι 17. om εν εμοι ... οτι εν εξ ... τον τε ουρανον ... επαυσατο και κατεπαυσεν 18. λαλων προς αυτον εν XXXII. 1. και ελεγον αυτω 3. ωσιν των γυναικων αυτων κ. ηνεγκ. 4. επλ. αυτο εν γραφιδι ... εποιησ. αυτο ... και ειπαν 5. εορτη κυριου 7. καταβηθι το ταχος ... ους εξηγ. 11. κατεναντι του θεου αυτου ... κ. εν βραχιονι υψηλω 13. οις ωμοσας αυτοις κ. σαυτου ... δουναι τω σπερματι αυτων 14. κυριος περι της κακιας ης ειπεν ποιησαι τον λ. αυτ. 15. γεγραμμεναι pro καταγεγρ. 16. εστιν κεκολαμμενη 17. την φωνην 19. ηνικα δε ηγγισεν

τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς· καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς ἔῤῥιψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος· [20] καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρί, καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτὸν καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. [21] καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρών Τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς οὗτος ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην; [22] καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν Μὴ ὀργίζου, κύριε· σὺ γὰρ οἶδας τὸ ὅρμημα τοῦ λαοῦ τούτου. [23] λέγουσι γάρ μοι Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. [24] καὶ εἶπα αὐτοῖς Εἴ τινι ὑπάρχει χρυσία, περιέλεσθε. καὶ ἔδωκάν μοι· καὶ ἔῤῥιψα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος. [25] καὶ ἰδὼν Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται, διεσκέδασε γὰρ αὐτοὺς Ἀαρὼν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν· [26] ἔστη δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς καὶ εἶπε Τίς πρὸς κύριον; ἴτω πρός με. συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λευί. [27] καὶ λέγει αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Θέσθε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρόν, καὶ διέλθατε καὶ ἀνακάμψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἔγγιστα αὐτοῦ. [28] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λευὶ καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς· καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τρισχιλίους ἄνδρας. [29] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ, ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ ἢ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογίαν. [30] καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὔριον εἶπε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν Ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλην· καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεὸν ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν. [31] ὑπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον καὶ εἶπε Δέομαι, κύριε· ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς· [32] καὶ νῦν εἰ μὲν ἀφεῖς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες· εἰ δὲ μή, ἐξάλειψόν με ἐκ τῆς βίβλου σου ἧς ἔγραψας. [33] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἴ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐτοὺς ἐκ τῆς βίβλου μου. [34] νυνὶ δὲ βάδιζε κατάβηθι καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπά σοι· ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν. [35] καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου οὗ ἐποίησεν Ἀαρών.

XXXIII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Προπορεύου ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ λέγων Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. [2] καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Ἀμοῤῥαῖον καὶ Χετταῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον [3] καὶ Χαναναῖον, καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· οὐ γὰρ μὴ συναναβῶ μετὰ σοῦ διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. [4] καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο κατεπένθησεν ἐν πενθικοῖς. [5] καὶ εἶπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος· ὁρᾶτε μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς· νῦν οὖν

---

20. κατεκαυσεν πυρι κ. κατηλασεν λεπτον ... επι το υδωρ 21. προς ααρων 22. προς μωυσ. λεγων 23. εκ γης αιγυπτου 24. om ει 26. συνηλθοσαν 27. κ. ειπεν αυτοις ... τ. ρομφ. εαυτου ... πυλης pro πυλην 28. τη ημερα εκεινη 29. σημ. τω κυριω ... υιω και εν ... om αυτου 30. και ειπεν 31. επεστρεψεν 32. om αυτων ... καμε εκ 33. εξαλ. αυτον 34. om καταβηθι 35. μοσχου ον XXXIII. 2. μου προτερον σου κ. εκβ. τον χαναναιον και τον αμορρ. κ. τον χεττ. και φερεζ. κ. γεργ. κ. ευ. κ. ιεβ. 3. om κ. χαναναιον ... εισαξει ... om μη prius 4. κατεπενθησαν 5. εγω επαγω

ἀφέλεσθε τὰς στολὰς τῶν δοξῶν ὑμῶν καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω σοι ἃ ποιήσω
6 σοι. 6 καὶ περιείλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ
7 τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ. 7 καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἔπηξεν ἔξω τῆς
παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου· καὶ
ἐγένετο πᾶς ὁ ζητῶν κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἔξω τῆς παρεμ-
8 βολῆς. 8 ἡνίκα δ' ἂν εἰςεπορεύετο Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβο-
λῆς, εἱστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
αὐτοῦ· καὶ κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωυσῆ ἕως τοῦ εἰςελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκη-
9 νήν. 9 ὡς δ' ἂν εἰςῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν σκηνήν, κατέβαινεν ὁ στῦλος τῆς νεφέ-
10 λης καὶ ἵστατο ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωυσῆ· 10 καὶ ἑώρα
πᾶς ὁ λαὸς τὸν στῦλον τῆς νεφέλης ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς· καὶ
στάντες πᾶς ὁ λαὸς προςεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ.
11 11 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡς εἴ τις λαλήσαι πρὸς
τὸν ἑαυτοῦ φίλον· καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς
12 υἱὸς Ναυὴ νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. 12 καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον
Ἰδοὺ σύ μοι λέγεις Ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι ὃν
συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ· σὺ δέ μοι εἶπας Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν
13 ἔχεις παρ' ἐμοί. 13 εἰ οὖν εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν
γνωστῶς ἵνα ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὑρηκὼς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γνῶ
14 ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. 14 καὶ λέγει Αὐτὸς προπορεύσομαί σου
15 καὶ καταπαύσω σε. 15 καὶ λέγει πρὸς αὐτόν Εἰ μὴ αὐτὸς σὺ συμπορεύῃ, μή
16 με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. 16 καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς ὅτι εὕρηκα χάριν
παρὰ σοί, ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν;
καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐπὶ τῆς
17 γῆς ἐστίν. 17 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον ὃν εἴρη-
18 κας ποιήσω· εὕρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας. 18 καὶ
19 λέγει Ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν. 19 καὶ εἶπεν Ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου
τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω τῷ ὀνόματί μου κύριος ἐναντίον σου· καὶ ἐλεήσω Ro. 9,
20 ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτειρῶ. 20 καὶ εἶπεν Οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ 15.
21 πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζήσεται. 21 καὶ
22 εἶπε κύριος Ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας· 22 ἡνίκα δ' ἂν παρ-
έλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρί
23 μου ἐπὶ σὲ ἕως ἂν παρέλθω· 23 καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρα, καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω
μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί σοι.

XXXIV.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας κα-
θὼς καὶ αἱ πρῶται, καὶ ἀνάβηθι πρὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ γράψω ἐπὶ τῶν
2 πλακῶν τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις αἷς συνέτριψας. 2 καὶ
γίνου ἕτοιμος εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ στήσῃ μοι
3 ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους. 3 καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ μηδὲ ὀφθήτω ἐν
παντὶ τῷ ὄρει· καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους
4 ἐκείνου. 4 καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας καθάπερ καὶ αἱ πρῶται· καὶ

---

5. αφελετε 6. ορους χωρηβ 7. om και εγενετο ... σκηνην εξω 8. om εξω της παρεμβολης ... κατενοουν ... ελθειν 9. επι των θυρων 10. και εορα ... επι των θυρων ... post αυτου add και κατενοουν απιοντος μωυση 11. προς εαυτου 13. om ινα ante ιδω ... om αν ... ενωπιον σου ... * om το μεγα 15. και ειπεν ... συ αυτος συμπορευση μεθ ημων 16. ενδοξασθησομεθα 17. ειπεν δε 18. κ. λεγ. Δειξον μοι την σεαυτου δοξαν 19. τω ον. κυριου εναντ. σ. 21. και στηση 23. οψη XXXIV. 1. εις το ορος προς με ... επι pro εν ... ας συνετρ. 2. εις το ορος 3. σου και μηδεις οφθητω ... και αι βοες 4. καθαπερ αι πρωται

ὀρϑρίσας Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καϑότι συνέταξεν αὐτῷ κύριος· καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιϑίνας. 5 καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίου. 6 καὶ παρῆλϑε κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε Κύριος ὁ ϑεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόϑυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληϑινός, 7 καὶ δικαιοσύνην διατηρῶν καὶ ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ οὐ καϑαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἐπάγων ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. 8 καὶ σπεύσας Μωυσῆς κύψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησε, 9 καὶ εἶπεν Εἰ εὕρηκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευϑήτω ὁ κύριός μου μεϑ᾽ ἡμῶν· ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστι, καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεϑα σοί. 10 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἐγὼ τίϑημί σοι διαϑήκην ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ποιήσω ἔνδοξα ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ ἐν παντὶ ἔϑνει· καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαός, ἐν οἷς εἶ σύ, τὰ ἔργα κυρίου, ὅτι ϑαυμαστά ἐστιν ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι. 11 πρόσεχε σὺ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι· ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Ἀμοῤῥαῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Χετταῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον· 12 πρόσεχε σεαυτῷ μή ποτε ϑῇς διαϑήκην τοῖς ἐγκαϑημένοις ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτήν, μή σοι γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν. 13 τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καϑελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν ϑεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρί. 14 οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε ϑεοῖς ἑτέροις· ὁ γὰρ κύριος ὁ ϑεὸς ζηλωτὸν ὄνομα, ϑεὸς ζηλωτής ἐστι. 15 μή ποτε ϑῇς διαϑήκην τοῖς ἐγκαϑημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν ϑεῶν αὐτῶν, καὶ ϑύσωσι τοῖς ϑεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε καὶ φάγῃς τῶν αὐτῶν, 16 καὶ λάβῃς τῶν ϑυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν ϑυγατέρων σου δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ ϑυγατέρες σου ὀπίσω τῶν ϑεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν οἱ υἱοί σου ὀπίσω τῶν ϑεῶν αὐτῶν. 17 καὶ ϑεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. 18 καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καϑάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μηνὶ τῶν νέων· ἐν γὰρ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλϑες ἐξ Αἰγύπτου. 19 πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά, πᾶν πρωτότοκον μόσχου καὶ πρωτότοκον προβάτου. 20 καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτό, τιμὴν δώσεις. πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ· οὐκ ὀφϑήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. 21 ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, τῇ δὲ ἑβδόμῃ καταπαύσεις· τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμητῷ κατάπαυσις. 22 καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι, ἀρχὴν ϑερισμοῦ πυροῦ, καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς μεσοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. 23 τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφϑήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ ϑεοῦ Ἰσραήλ. 24 ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔϑνη πρὸ προσώπου σου καὶ πλατύνω τὰ ὅριά σου, οὐκ ἐπιϑυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἡνίκα ἂν ἀναβαίνῃς ὀφϑῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ. 25 οὐ

---

4. (ορϑισας) ... το πρωι ανεβη ... καϑα συνετ. ... μεϑ εαυτου τας δυο 6. εκαλ. Κυριος κυριος 7. και ποιων ελεος ... και τον ενοχ. ου καϑαριει ... επαγ. αμαρτιας πατ. 9. ει ευρον ... συμπορευϑητω κυριος μεϑ ημ. ... om ημων post αμαρτιας 10. και ελαλησεν κυρ. et * pergit και ειπεν Ιδου (?); ** pergit πρ. μωυσ. Ιδου ... om σοι utroque loco 11. απο προσωπου σου ... και τον χαναν. κ. τον χεττ. κ. τον φερεζ. κ. τον ευ. κ. τον γεργ. κ. τον ιεβ. 12. διαϑη pro ϑης ... μη ποτε γενηται 13. om και τα αλση α. εκκ. ... om εν 14. προσκ. ϑεω ετερω 15. διαϑη pro ϑης ... ** εγκαϑημ. προς αλλοφυλους επι ... φαγης των ϑυσιων αυτων 16. δωσεις ... εκπορνευσουσιν ... om και εκπορν. οι υιοι usque αυτων 18. εν γαρ τω μηνι 19. om παν secund. 20. * om προβατω ... om αυτο ... τιμ. δωσ. αυτου 21. τη δε ημερα τη εβδομη ... αμητω καταπαυσεις 22. πυρων 24. απο προσωπου σου κ. εμπλατυνω ... ηνικ. εαν

σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυμιαμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωὶ
26 θύματα ἑορτῆς τοῦ πάσχα. [26] τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν
27 οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. [27] καὶ
εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα· ἐπὶ γὰρ τῶν
28 λόγων τούτων τέθειμαι σοὶ διαθήκην καὶ τῷ Ἰσραήλ. [28] καὶ ἦν ἐκεῖ Μωυσῆς
ἐναντίον κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ
ἔφαγε καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε, καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς
29 διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους. [29] ὡς δὲ κατέβαινε Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ
αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωυσῆ· καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄρους,
Μωυσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδόξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προςώπου αὐτοῦ ἐν
30 τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ· [30] καὶ εἶδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ
τὸν Μωυσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προςώπου αὐτοῦ· *2Co. 3, 7.
31 καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτῷ. [31] καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωυσῆς, καὶ ἐπεστρά-
φησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς· καὶ ἐλάλη-
32 σεν αὐτοῖς Μωυσῆς. [32] καὶ μετὰ ταῦτα προςῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ
Ἰσραήλ· καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ
33 ὄρει Σινᾶ. [33] καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρός- *2Co. 3, 13.
34 ωπον αὐτοῦ κάλυμμα. [34] ἡνίκα δ' ἂν εἰςεπορεύετο Μωυσῆς ἔναντι κυρίου λαλεῖν
αὐτῷ, περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι· καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι
35 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. [35] καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ
πρόςωπον Μωυσέως ὅτι δεδόξασται· καὶ περιέθηκε Μωυσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ
πρόςωπον ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰςέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

XXXV.

Καὶ συνήθροισε Μωυσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Οὗτοι
2 οἱ λόγοι οὓς εἶπε κύριος ποιῆσαι αὐτούς. [2] ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατάπαυσις, ἅγια σάββατα, ἀνάπαυσις κυρίῳ· πᾶς ὁ ποιῶν
3 ἔργον ἐν αὐτῇ τελευτάτω. [3] οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ
4 τῶν σαββάτων· ἐγὼ κύριος. [4] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν
5 Ἰσραὴλ λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος λέγων [5] Λάβετε παρ' ὑμῶν
αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ· πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ οἴσουσι τὰς ἀπαρχὰς
6 κυρίῳ, χρυσίον ἀργύριον χαλκόν, [6] ὑάκινθον πορφύραν κόκκινον διπλοῦν δια-
7 νενησμένον καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, [7] καὶ δέρματα κριῶν
8 ἠρυθροδανωμένα καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, [8] καὶ λίθους σαρ-
9 δίου καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδήρη. [9] καὶ πᾶς
10 σοφὸς τῇ καρδίᾳ ἐν ὑμῖν ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξε κύριος· [10] τὴν
σκηνὴν καὶ τὰ παραρύματα καὶ τὰ κατακαλύμματα καὶ τὰ διατόνια καὶ τοὺς
11 μοχλοὺς καὶ τοὺς στύλους, [11] καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου καὶ τοὺς ἀναφο-
12 ρεῖς αὐτῆς καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς καὶ τὸ καταπέτασμα, [12] καὶ τὰ ἱστία τῆς
13 14 αὐλῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, [13] καὶ τοὺς λίθους τοὺς τῆς σμαράγδου, [14] καὶ
15 τὸ θυμίαμα, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, [15] καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ

---

25. θυσιασματων ... θυμιαμα εορτης 26. πρωτογενηματα ... εισοισεις pro θησεις 28. εναντι κυρ. τεσσερακοντα ... τεσσερακοντα ... των δυο πλακων 29. απο του ορους σινα και ιδου αι πλακες ... απο του ορους και μωυσης ... χρωτος pro χρωματος 30. ιδεν ... υιοι pro πρεσβυτεροι ... του χρωτος 31. ελαλ. μωυσ. προς αυτους 32. * υιοι pro πρεσβυτεροι ... οσα ελαλησεν κυρ. 33. κατεπ. μωυσης λαλ. 34. εως ου εκπ. 35. ιδον ... τ. προς. μωυση ... το καλυμμα ε. τ. πρ. αυτου XXXV. 1. πασαν την ... ειπεν προς αυτους 2. καταπαυσεις αγιον σαββατον αναπαυσεις τω κυριω ... εν αυτη εργον 3. εν τη ημερα 6. * om διανενησμενον 7. ηρυθροδανωμενα 8. κ. εις τον 9. σοφ. τη διανοια ... om παντα 10. γλυμματα pro κατακαλυμματα 14. τα θυμιαματα (**sed vv. 14. et 15. rescripti sunt**)

σκεύη αὐτῆς, [16] καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, [17] καὶ τὸ ϑυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, [18] καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς, [19] καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατείας, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ ϑυμίαμα τῆς συνϑέσεως. [20] καὶ ἐξῆλϑε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Μωυσῆ. [21] καὶ ἤνεγκαν ἕκαστος ὧν ἔφερεν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ὅσοις ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν ἀφαίρεμα· καὶ ἤνεγκαν ἀφαίρεμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου. [22] καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν, πᾶς ᾧ ἔδοξε τῇ διανοίᾳ ἤνεγκαν σφραγῖδας καὶ ἐνώτια καὶ δακτυλίους καὶ ἐμπλόκια καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν· καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσίου κυρίῳ. [23] καὶ παρ' ᾧ εὑρέϑη βύσσος, καὶ δέρματα ὑακίνϑινα καὶ δέρματα κριῶν ἠρυϑροδανωμένα ἤνεγκαν. [24] καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαίρεμα ἤνεγκαν ἀργύριον καὶ χαλκόν, τὰ ἀφαιρέματα κυρίῳ· καὶ παρ' οἷς εὑρέϑη ξύλα ἄσηπτα, καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν. [25] καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶ νήϑειν ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑάκινϑον καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον καὶ τὴν βύσσον· [26] καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. [27] καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίϑους τῆς σμαράγδου καὶ τοὺς λίϑους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸ λογεῖον, [28] καὶ τὰς συνϑέσεις, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύνϑεσιν τοῦ ϑυμιάματος. [29] καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ ὧν ἔφερεν ἡ διάνοια αὐτῶν εἰςελϑόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωυσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαίρεμα κυρίῳ. [30] καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ ϑεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρίου τὸν Ὢρ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, [31] καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα ϑεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάντων, [32] ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, [33] καὶ λιϑουργῆσαι τὸν λίϑον, καὶ κατεργάζεσϑαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας· [34] καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε καὶ τῷ Ἐλιὰβ τῷ τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς Δάν· [35] καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας συνέσεως διανοίας, πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ ὑφαντὰ καὶ ποικιλτὰ ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ, ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας.

XXXVI.

Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἐδόϑη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα κατὰ τὰ ἅγια καϑήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος. [2] καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Βεσελεὴλ καὶ Ἐλιὰβ καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ᾧ ἔδωκεν ὁ ϑεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἑκουσίως βουλομένους προςπορεύεσϑαι πρὸς τὰ ἔργα ὥςτε συντελεῖν αὐτά· [3] καὶ ἔλαβον παρὰ Μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου ποιεῖν αὐτά· καὶ αὐτοὶ προςεδέχοντο ἔτι τὰ προςφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρωί. [4] καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ

---

16. ponitur post v. 17. 18. λειτουργουσιν ε. αυτ. εν τω αγιω 21. οις pro οσοις ... om αφαιρεμα και 22. γυναικ. αυτων ... αφαιρεμα 23. και πας ω ευρεϑη παρ αυτω υακινϑος και πορφυρα και κοκκινον και βυσσ. και ... ηρυϑοδανωμενα et pergit και δερματα αγια ηνεγκαν 24. om και ab initio ... αργ. κ. χαλκ. ηνεγκ. ... om και ult. ... της κατασκευης 26. αγιας pro αιγειας 27. 28. εις το λογειον της συνϑεσεως, και το ελαιον 29. ανηρ η γυνη ... παντα εργα 30. του ουρι υιου ωρ 34. om γε 35. om συνεσεως ... συνιεναι ποιησ. παντα τ. ε. τ. αγιου τα υφαντ. κ. τα XXXVI. 1. κ. τα αγ. τα καϑηκ. 2. τον βεσελεηλ 3. το πρωι πρωι 4. και παραγενομενοι

5 ἔργον ὃ εἰργάζοντο αὐτοί, 5 καὶ εἶπε πρὸς Μωυσῆν ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς
6 κατὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι. 6 καὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἐκή-
ρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ λέγων Ἀνὴρ καὶ γυνὴ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς
7 ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου· καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. 7 καὶ τὰ ἔργα ἦν αὐ-
8 τοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι, καὶ προσκατέλιπον. 8 καὶ ἐποίησε πᾶς
σοφὸς ἐν τοῖς ἐργαζομένοις (39, 1.) τὰς στολὰς τῶν ἁγίων, αἵ εἰσιν Ἀαρὼν
9 (2) τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 9 καὶ ἐποίησε τὴν ἐπωμίδα ἐκ
χρυσίου καὶ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλω-
10 (3) σμένης. 10 καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τρίχες, ὥστε συνυφᾶναι σὺν τῇ
ὑακίνθῳ καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ καὶ τῇ βύσσῳ
11 (4) τῇ κεκλωσμένῃ· ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησαν αὐτό· 11 ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ
ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγμένα καθ' ἑαυτό.
12 (5) 12 ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν, ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου
καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συν-
13 (6) έταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 13 καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμα-
ράγδου συμπεπορπημένους καὶ περισεσιαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ
ἐκκεκολαμμένους ἐγκόλαμμα σφραγῖδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ·
14 (7) 14 καὶ ἐπέθηκεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου
15 (8) τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 15 καὶ ἐποίησαν λογεῖον
ἔργον ὑφαντὸν ποικιλίᾳ κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου
16 (9) καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου διανενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης· 16 τετρά-
γωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον, σπιθαμῆς τὸ μῆκος καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος
17 (10) διπλοῦν. 17 καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον, στί-
18 (11) χος λίθων· σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος ὁ στίχος ὁ εἷς· 18 καὶ
19 (12) ὁ στίχος ὁ δεύτερος ἄνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις· 19 καὶ ὁ στίχος ὁ
20 (13) τρίτος λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυστος· 20 καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος χρυ-
σόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, περικεκυκλωμένα χρυσίῳ καὶ συνδεδεμένα
21 (14) χρυσίῳ. 21 καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα,
ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα εἰς σφραγῖδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ
22 (15) ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. 22 καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κρωσσοὺς
23 (16) συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθαροῦ· 23 καὶ ἐποίησαν
24 δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς. 24 καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο
25 (17) δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογείου· 25 καὶ ἐπέ-
θηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν
26 τοῦ λογείου, (18) καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια, 26 καὶ ἐπέθηκαν
ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας· καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξεναν-
27 (19) τίας κατὰ πρόσωπον. 27 καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέ-
θηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπ' ἄκρου τοῦ λογείου καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπι-
28 (20) σθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. 28 καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ
ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ κατὰ πρόσ-
29 (21) ωπον κατὰ τὴν συμβολήν, ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. 29 καὶ συν-
έσφιγξε τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς
ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα
τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε

---

4. ο αυτοι ηργαζοντο 5. και ειπαν πρ. μ. λεγοντες ... παρα pro κατα
7. ικανα ην αυτοις ... προσκατελειπον 8. εποιησαν ... σοφος τη διανοια
9. εποιησαν 10. και συν τη βυσσω 11. μερων αυτου ... συνπεπλεγμενον
12. om αυτο κατα τ. α. ποιησιν 13. συνπεπορπ. ... * om και εκκεκολαμμ.
... εκκολαμμα 15. εποιησεν το λογιον 16. λογιον ... μηκ. αυτου ... ευρ.
αυτου διπλ. 20. συνδεδ. εν χρυσ. 21. δωδεκα κατα ονοματα αυτ. εγγ.
σφραγιδες 22. λογιον κροσσους 24. λογιου 25. τους δυο δακτυλ. εξ αμφ.
... λογιου 26. προσωπ. αυτου 27. λογιου επι το 29. λογιον bis

κύριος τῷ Μωυσῇ. 30 καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον (22) 30
ὑφαντὸν ὅλον ὑακίνϑινον· 31 τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ (23) 31
διυφασμένον συμπλεκτόν, ὤαν ἔχον κύκλῳ τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον. 32 καὶ (24) 32
ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωϑεν ὡς ἐξανϑούσης ῥόας ῥοΐσκους,
ἐξ ὑακίνϑου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης.
33 καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ἐπέϑηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὸ λῶμα (25) 33
τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ μέσον τῶν ῥοΐσκων· 34 κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοΐσκος (26) 34
ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καϑὰ συνέταξε κύ-
ριος τῷ Μωυσῇ. 35 καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους ἔργον ὑφαντὸν Ἀαρὼν (27) 35
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, 36 καὶ τὰς κιδάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ (28) 36
βύσσου, καὶ τὰ περισκελῆ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, 37 καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν (29) 37
ἐκ βύσσου καὶ ὑακίνϑου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου, ἔργον ποικιλ-
τοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 38 καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ (30) 38
χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσίου καϑαροῦ· 39 καὶ ἔγραψεν ἐπ᾽ αὐτοῦ 39
γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγῖδος Ἁγίασμα κυρίῳ· 40 καὶ ἐπέϑηκαν ἐπὶ (31) 40
τὸ λῶμα ὑακίνϑινον, ὥστε ἐπικεῖσϑαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωϑεν, ὃν τρόπον συν-
έταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

XXXVII.

(36, 8.) Καὶ ἐποίησαν τῇ σκηνῇ δέκα αὐλαίας· 2 ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πή- (9) 2
χεων μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς· τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις· καὶ τεσσάρων πήχεων
τὸ εὖρος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς. 3 καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίν- (35) 3
ϑου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον
ὑφαντὸν Χερουβίμ· 4 καὶ ἐπέϑηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας στύλους ἀσήπτους (36) 4
κατακεχρυσωμένους ἐν χρυσίῳ· καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις
αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. 5 καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς ϑύρας τῆς (37) 5
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνϑου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ
βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν Χερουβίμ, 6 καὶ τοὺς στύλους αὐτῶν (38) 6
πέντε καὶ τοὺς κρίκους· καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν
κατεχρύσωσαν χρυσίῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ. (38, 9.) 7 καὶ 7
ἐποίησαν τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης
ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν· 8 καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. (10) 8
9 καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς (11) 9
νότον ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν· καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν
εἴκοσι. 10 καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ϑάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πήχεων· (12) 10
στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. 11 καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς (13) 11
ἀνατολὰς πεντήκοντα πήχεων, ἱστία 12 πεντεκαίδεκα πηχῶν τὸ κατὰ νώτου· (14) 12
καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. 13 καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου (15) 13
τοῦ δευτέρου ἔνϑεν καὶ ἔνϑεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα
πήχεων· στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. 14 πᾶσαι αἱ αὐ- (16) 14
λαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης· 15 καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων (17) 15
αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν πε-
ριηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στῦλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ, πάντες οἱ

---

31. συνπλεκτον ωιαν ... διαλυτον 34. επι το λωμα (sed locus est **) 36. και περισκελη 39. τα γραμματα εντετυπωμενα XXXVII. 2. εικοσι πηχων ... το αυτο ησαν πασαι 3. χερουβειν 4. om εν 5. * om της ϑυρας ... εργ. υφαντου χερουβειν 6. και τους χερουβειν και τους στυλους αυτ. ... κρικ. αυτων ... και τας βασεις α. π. χαλκας 7. * τα προς νοτον (?) 8. in fine add χαλκαι Vv. 9. 10. 11. 12. rescripti. 9. ** om και το κλ. το πρ. νοτον εκ. εφ εκατον ... ** in fine add χαλκαι 10. ** om πηχεων ... ** και βασεις 12. ** πηχεων τα κατα 13. και οι στυλοι 14. πασ. αι πυλαι αι της αυλης εκ 15. om αυτων primum ... και παντες

16 (18) στῦλοι τῆς αὐλῆς. 16 καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου νενησμένου καὶ βύσσου κεκλωσμένης, εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων,
17 (19) ἐξισούμενον τοῖς ἱστίοις τῆς αὐλῆς· 17 καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ
18 (20) κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. 18 καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς
19 (21) αὐλῆς κύκλῳ χαλκοῖ, καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. 19 καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συνετάγη Μωυσῇ, τὴν λειτουργίαν
20 (22) εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. 20 καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ Οὐρείου ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἐποίησε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ,
21 (23) 21 καὶ Ἐλιὰβ ὁ τοῦ Ἀχισαμὰχ ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἠρχιτεκτόνησε τὰ ὑφαντὰ καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ ποικιλτικά, ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

XXXVIII.

2 (2) (37, 1.) Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν κιβωτόν, 2 καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν
3 (3) χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. 3 καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἓν καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον,
4 5 (5 6) 4 εὑρεῖς τοῖς διωστῆρσιν ὥστε αἴρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς. 5 καὶ ἐποίησε τὸ ἱλα-
6 (7) στήριον ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσίου καθαροῦ, 6 καὶ τοὺς δύο Χερου-
7 (8) βὶμ χρυσοῦς· 7 Χεροὺβ ἕνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ ἓν καὶ Χεροὺβ
8 (9) ἕνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ δεύτερον, 8 σκιάζοντα ταῖς πτέρυξιν
9 (10) αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον. 9 καὶ ἐποίησε τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην (11)
10 (13) ἐκ χρυσίου καθαροῦ, 10 καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους, δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ ἑνὸς καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου, (14) εὑρεῖς ὥστε
11 (15) αἴρειν τοῖς διωστῆρσιν ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ τοὺς διωστῆρας τῆς κιβωτοῦ καὶ
12 (16) τῆς τραπέζης ἐποίησε, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. 12 καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τά τε τρυβλία καὶ τὰς θυΐσκας καὶ τοὺς κυάθους καὶ
13 (17) τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾶ. 13 καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν
14 ἣ φωτίζει χρυσῆν, 14 στερεὰν τὸν καυλόν, καὶ τοὺς καλαμίσκους ἐξ ἀμφοτέρων
15 (18) τῶν μερῶν αὐτῆς· 15 ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες, τρεῖς
16 (19—22) ἐκ τούτου καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις· 16 καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν ἅ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἄκρων, καρυωτὰ ἐξ αὐτῶν· καὶ τὰ ἐνθέμια ἐξ αὐτῶν, ἵνα ὦσιν οἱ λύχνοι ἐπ᾽ αὐτῶν· καὶ τὸ ἐνθέμιον τὸ ἕβδομον τὸ ἐπ᾽
17 (23) ἄκρου τοῦ λαμπαδίου ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν, στερεὸν ὅλον χρυσοῦν· 17 καὶ ἑπτὰ λύχνους ἐπ᾽ αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς
18 ἐπαρυστρίδας αὐτῶν χρυσᾶς. (36, 34—36.) 18 οὗτος περιηργύρωσε τοὺς στύλους, καὶ ἐχώνευσε τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐχρύσωσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ, καὶ κατεχρύσωσε τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος χρυσίῳ,

---

16. καταχαλυμμα pro καταπετασμα 17. in fine add και αυτοι περιηργυρωμεναι (sic) αργυριω 18. om και αυτοι περιηργ. αργ. 20. του Ουρι 21. και ραφιδευτα και ποικιλτα XXXVIII. 1. in fine add δυο πηχεων και ημισυς το μηκος αυτης και πηχεως και ημισυς το πλατος αυτης και πηχεως και ημισυς το υψος αυτης 3. και εποιησεν αυτη κυματιον χρυσουν κυκλω· κ. εχωνευσ. ... χρυσ. επι τα τεσσερα μερη αυτης, δυο επ. 4. ευρος 5. ανωθεν 6. και εποιησεν δυο χερουβειν 7. και χερ. ab initio ... το δευτερον του ιλαστηριου 8. αυτων κατα προσωπον αυτων επι 10. δακτυλ. χρυσους, δυο δακτυλιους επι το κλιτος το εν και δυο δακτυλιους επι το κλιτος το δευτερον 11. χρυσιω καθαρω 12. om τε ... σπονδια ... σπεισεις 14. χρυσην στερεαν· τον ita dist. 16. ακρων αυτων ... om εξ post ενθεμια ... εξ pro επ ... εβδομον του επ ακρ. 17. λυχν. αυτη επ αυτης .. επαρυστρ. αυτης 18. εχωνευσ. τοις στυλοι-

καὶ ἐποίησε τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. 19 οὗτος ἐποίησε καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκηνῆς χρυσοῦς, καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς καὶ κρίκους εἰς τὸ ἐκτείνειν τὸ κατακάλυμμα ἄνωθεν χαλκοῦς. 20 οὗτος ἐχώνευσε τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τῆς σκηνῆς, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς· καὶ ἀγκύλας ἐποίησε τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς ἐπὶ τῶν στύλων· οὗτος περιηργύρωσεν αὐτάς. (38, 20.) 21 οὗτος ἐποίησε τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς. 22 οὗτος ἐποίησε τὸ θυσια- (1) στήριον τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσι τοῖς καταστασιάσασι μετὰ τῆς Κορὲ συναγωγῆς. 23 οὗτος ἐποίησε πάντα τὰ (3) σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ καὶ τὴν βάσιν καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς κρεάγρας τὰς χαλκᾶς. 24 οὗτος ἐποίησε θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον (4) δικτυωτὸν κάτωθεν τοῦ πυρείου ὑπὸ αὐτὸ ἕως τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ· (5. 6) καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς, (7) εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς ὥστε αἴρειν ἐν αὐτοῖς τὸ θυσιαστήριον. (37, 29.) 25 οὗτος ἐποιησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ. (38, 8.) 26 οὗτος ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἔπηξεν αὐτήν· (40, 30. 31.) 27 καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, (32) εἰςπορευομένων αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· ἢ ὅταν προςπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

XXXIX.

(38, 24.) Πᾶν τὸ χρυσίον ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων ἐγένετο χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα καὶ ἑπτακόσιοι εἴκοσι σίκλοι, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 2 καὶ ἀρ- (25) γυρίου ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε σίκλοι· (26) δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. 3 πᾶς ὁ παραπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξήκοντα μυριάδας καὶ τριςχίλιοι πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 4 καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα (27) τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν ἑκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, 5 ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι. 6 καὶ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομηκονταπέντε (28) σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις, καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. 7 καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος (29) ἑβδομήκοντα τάλαντα καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι. 8 καὶ ἐποίησαν ἐξ (30) αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, 9 καὶ τὰς βάσεις τῆς

---

19. ουτ. εποιησ. τους στυλους pro ουτ. επ. και τ. κριχους ... ανωθεν το καταχαλ. 20. ** τας αργυρ. τοις στυλοις και (* om της σκηνης prius) ... και τη πυλη της αυλ. κ. αγκ. εποιησαν αργ. επι των ... περιηργ. αυτους 22. om το secund. ... πυριων ... α ην τοις 23. και την βασ. αυτου και το πυρειον αυτ. ... τας κεαγρας (cf. 27, 3.) χαλκας 24. τω θυσιαστηρ. περιθεμα ... εις αυτο εως του ημισυς ... το θυσιαστηρ. εν αυτοις 25. του χρισματος pro της χρισ. 31. τας χειρ. και τ. ποδ. αυτων XXXIX. 1. εγεν. εκ χρυσ. ... επτακοσιοι και τριακοντα σικλοι 2. χιλ. και επτ. και εβδομ. ... κεφ. και το ημ. 3. κ. τριςχιλιους και πεντακοσιους και π. 4. om εκατον secund. 5. ταλαντον εν τη 6. χιλ. και επτ. και εβδομ. σ. εποιησαν ε. τ. α. των στυλων 7. τετρακοσια εβδομηκοντα ... διςχιλιοι και τετρακοσιοι σικλ.

αὐλῆς κύκλῳ, ([31]) καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους
10 τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, [10] καὶ τὸ παράθεμα τὸ
χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα
11 τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. (39, 32.) [11] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
12 Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν. [12] τὸ δὲ λοιπὸν
χρυσίον τοῦ ἀφαιρέματος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἔναντι
13 ([1]) κυρίου· [13] καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον
ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρών, ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ.
14 ([33]) [14] καὶ ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωυσῆν, καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὰ σκεύη
15 ([35]) αὐτῆς, τὰς βάσεις καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς στύλους, [15] καὶ τὴν
κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς, ([38]) καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ
16 πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, [16] καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὸ θυμίαμα τῆς
17 συνθέσεως, ([37]) καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν [17] καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύ-
18 ([36]) χνους τῆς καύσεως καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός, [18] καὶ τὴν τράπεζαν τῆς
προθέσεως καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς προκειμένους,
19 ([41]) [19] καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου αἵ εἰσιν Ἀαρών, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν
20 ([40]) αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν, [20] καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς καὶ τοὺς στύλους, καὶ
21 τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς καὶ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, [21] καὶ πάντα
τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς, ([34]) καὶ τὰς διφθέρας
δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα καὶ τὰ καλύμματα ὑακίνθινα καὶ τῶν λοι-
πῶν τὰ ἐπικαλύμματα, ([40]) καὶ τοὺς πασσάλους καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ
22 ([42]) εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [22] ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ,
23 ([43]) οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν ἀποσκευήν. [23] καὶ εἶδε Μωυσῆς
πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ
Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά· καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωυσῆς.

XL.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς
3 τοῦ πρώτου νουμηνίᾳ στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· [3] καὶ θήσεις τὴν
4 κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπετάσματι· [4] καὶ
εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ προθήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς· καὶ εἰσοίσεις τὴν
5 λυχνίαν, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς· [5] καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ
χρυσοῦν εἰς τὸ θυμιᾶν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ· καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα καταπε-
6 τάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [6] καὶ τὸ θυσιαστήριον
τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· ([8]) καὶ
7 ([9]) περιθήσεις τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἁγιάσεις κύκλῳ. [7] καὶ λήψῃ
τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ
8 ([10]) ἁγιάσεις αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔσται ἁγία. [8] καὶ χρίσεις
9 τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, [9] καὶ ἁγιάσεις
10 ([11]) τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων. [10] καὶ προς-
άξεις Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
11 ([13]) καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι· [11] καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς τὰς ἁγίας,

---

9. σκηνης pro αυλης ab initio 10. χαλκ. κυκλω του θυσ. 13. κοκκιν. και βυσσον εποιησ. 14. om τας βασεις ... μοχλους sine αυτης ... στυλους και τας βασεις αυτης 18. 19. 20. inde a προθεσεως usque τα ιστια rescripta s. 18. ** π. αυτης τα σκευη κ. τ. αρτ. της προθεσεως 20. στυλους και τας βασεις αυτης και το 21. om παντα secund. ... ηρυθροδανωμενα κ. τ. καταχαλυμματα δερματα υακινθινα ... τα εις εργα 22. παρασκευην 23. ιδεν XL. 2. om μια 5. ενωπιον της κιβωτ. του μαρτυριου· και θησεις το καλ. του καταπ. 6. παρα την θυραν ... την αυλην κυκλω pro την σκηνην omissis reliquis 7. λημψη ... ελαιον της χρισεως 8. παντ. αυτου τα σκευη

καὶ χρίσεις αὐτὸν καὶ ἁγιάσεις αὐτόν, καὶ ἱερατεύσει μοι· [12] καὶ τοὺς (14) 12
υἱοὺς αὐτοῦ προςάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, [13] καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς (15) 13
ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι· καὶ ἔσται ὥςτε
εἶναι αὐτοῖς χρῖσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. [14] καὶ (16) 14
ἐποίησε Μωυσῆς πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησε. [15] καὶ (17) 15
ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ
Αἰγύπτου νουμηνίᾳ, ἐστάθη ἡ σκηνή· [16] καὶ ἔστησε Μωυσῆς τὴν σκηνήν, (18) 16
καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας καὶ διενέβαλε τοὺς μοχλοὺς καὶ ἔστησε τοὺς
στύλους· [17] καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κα- (19) 17
τακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.
[18] καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ὑπέθηκε τοὺς (20) 18
διωστῆρας ὑπὸ τὴν κιβωτόν, [19] καὶ εἰςήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνὴν (21) 19
καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβω-
τὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [20] καὶ ἐπέθηκε (22) 20
τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου τὸ πρὸς βορρᾶν ἔξωθεν τοῦ κα-
ταπετάσματος τῆς σκηνῆς, [21] καὶ προςέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς προ- (23) 21
θέσεως ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [22] καὶ ἔθηκε (24) 22
τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς
νότον, [23] καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέ- (25) 23
ταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [24] καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ (26) 24
σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, [25] καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' (27) 25
αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [26] καὶ (29) 26
τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς, [27] καὶ (33) 27
ἔστησε τὴν αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ συνετέλεσε
Μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα. [28] καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ- (34) 28
τυρίου, καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή· [29] καὶ οὐκ ἠδυνάσθη Μωυ- (35) 29
σῆς εἰςελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ' αὐτὴν ἡ νε-
φέλη, καὶ δόξης κυρίου ἐνεπλήσθη ἡ σκηνή. [30] ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβη ἡ νε- (36) 30
φέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεζεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν·
[31] εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν ἕως ἡμέρας ἧς ἀνέβη ἡ (37) 31
νεφέλη. [32] νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ' αὐτῆς (38) 32
νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραήλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

Τέλος τῆς ἐξόδου.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

I.

Καὶ ἀνεκάλεσε Μωυσῆν καὶ ἐλάλησε κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρω- 2

14. οσα συνεταξεν κυριος 15. om τω ante δευτερω 16. κεφαλιδ. αυτης ... στυλους αυτης 18. ενεβαλεν εις αυτην και επεθηκεν τους διωστηρ. 19. * εθηκεν 20. και εθηκεν ... μαρτυριου επι το κλιτος της σκηνης του μαρτυριου προς βορρ. 21. εναντιον 23. εναντιον 25. ον τροπον pro καθαπερ 26. ** της σκηνης του μαρτυριου 27. ** om και εστησε usque θυσιαστηριου 29. ηδυνηθη ... επλησθη 31. εως της ημερας ... * επ αυτην

Subscriptio: εξοδος των υιων ιηλ εξ αιγυπτου

Inscriptio: λευειτικον I. 1. μωσην

πος ἐξ ὑμῶν ἐὰν προςαγάγῃ δῶρα τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν
3 βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προςοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. [3] ἐὰν ὁλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐκ τῶν βοῶν, ἄρσεν ἄμωμον προςάξει· πρὸς τὴν θύραν τῆς σκη-
4 νῆς τοῦ μαρτυρίου προςοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον κυρίου, [4] καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος, δεκτὸν αὐτῷ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐ-
5 τοῦ. [5] καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου· καὶ προςοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προςχεοῦσι τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ
6 τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [6] καὶ ἐκδείραντες τὸ ὁλοκαύ-
7 τωμα μελιοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη· [7] καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς
8 πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπιστοιβάσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ· [8] καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ
9 στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, [9] τὰ δὲ ἐγκοίλια καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα
10 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. [10] ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπό τε τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων εἰς ὁλοκαυτώματα, ἄρσεν ἄμωμον προςάξει αὐτό, καὶ ἐπιθήσει τὴν
11 χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. [11] καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς βοῤῥᾶν ἔναντι κυρίου· καὶ προςχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς
12 τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ· [12] καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στέαρ· καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ
13 ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, [13] καὶ τὰ ἐγκοίλια καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι· καὶ προςοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ
14 τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμά ἐστι θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. [14] ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν κάρπωμα προςφέρει δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προςοίσει ἀπὸ
15 τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ· [15] καὶ προςοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλήν· καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυ-
16 σιαστηρίου· [16] καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὸ
17 παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ· [17] καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερύγων καὶ οὐ διελεῖ· καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός· κάρπωμά ἐστι θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

II.

Ἐὰν δὲ ψυχὴ προςφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ· καὶ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· θυσία
2 ἐστί. [2] καὶ οἴσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς ἱερεῖς· καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
3 ριον· θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. [3] καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρὼν
4 καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. [4] ἐὰν δὲ προςφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου δῶρον κυρίῳ ἐκ σεμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν
5 ἐλαίῳ. [5] ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου το δῶρόν σου, σεμίδαλις πεφυραμένη ἐν
6 ἐλαίῳ ἄζυμά ἐστι· [6] καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ

---

2. εαν προσφερη ... κτηνων· απο 3. εναντι 6. δειραντες 7. στοιβασουσιν 8. * om οι ιερεις ... επι τα διχοτ. ... στεαρ και τα ξυλα επι 9. επιθησει ο ιερευς 10. εις ολοκαυτωμα 12. αυτο οι ιερεις ε. τ. ξυλα επι 13. κυριω sine τω 14. προσφερης δωρον τω κυριω (... * προσοιση) 15. om αυτο ... επι pro προς 16. κατα ανατολας 17. καρπωμα εστιν· θυσια ita disting. II. 4. προσφερης (... εκ λιβανου) ... κυριω· εκ sic disting. 5. αζυμ. εσται

ἔλαιον· ϑυσία ἐστὶ κυρίῳ. [7] ἐὰν δὲ ϑυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν σου, σεμί- 7
δαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηϑήσεται. [8] καὶ προσοίσει τὴν ϑυσίαν ἣν ἂν ποιήσῃ ἐκ τού- 8
των τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ ϑυσια-
στήριον [9] ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ϑυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιϑήσει 9
ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον· κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας κυρίῳ. [10] τὸ δὲ κατα- 10
λειφϑὲν ἀπὸ τῆς ϑυσίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ
τῶν καρπωμάτων κυρίου. [11] πᾶσαν ϑυσίαν ἣν ἂν προσφέρητε κυρίῳ οὐ ποιή- 11
σετε ζυμωτόν· πᾶσαν γὰρ ζύμην καὶ πᾶν μέλι, οὐ προσοίσετε ἀπ᾽ αὐτοῦ καρ-
πῶσαι κυρίῳ. [12] δῶρον ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ κυρίῳ· ἐπὶ δὲ τὸ ϑυσιαστή- 12
ριον οὐκ ἀναβιβασϑήσεται εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. [13] καὶ πᾶν δῶρον ϑυσίας 13
Mc. 9, 49. ὑμῶν ἁλὶ ἁλισϑήσεται· οὐ διαπαύσατε ἅλας διαϑήκης κυρίου ἀπὸ ϑυσιασμά-
των ὑμῶν· ἐπὶ παντὸς δώρου ὑμῶν προσοίσετε κυρίῳ τῷ ϑεῷ ὑμῶν ἅλας.
[14] ἐὰν δὲ προσφέρῃς ϑυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, νέα πεφρυγμένα χίδρα 14
ἐρικτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσεις τὴν ϑυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων· [15] καὶ 15
ἐπιχεεῖς ἐπ᾽ αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιϑήσεις ἐπ᾽ αὐτὴν λίβανον· ϑυσία ἐστί. [16] καὶ 16
ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ καὶ πάντα
τὸν λίβανον αὐτῆς· κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

III.

Ἐὰν δὲ ϑυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν βοῶν
αὐτὸ προσαγάγῃ, ἐάν τε ἄρσεν ἐάν τε ϑῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἔναντι
κυρίου· [2] καὶ ἐπιϑήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφάξει 2
αὐτὸ ἐναντίον κυρίου παρὰ τὰς ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προς-
χεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτω-
μάτων κύκλῳ. [3] καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς ϑυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα κυρίῳ, 3
τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας,
[4] καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ 4
τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ· [5] καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ 5
οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον, ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἐπὶ τὰ ξύλα
τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τοῦ ϑυσιαστηρίου· κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας κυρίῳ. [6] ἐὰν 6
δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ ϑυσία σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρσεν ἢ
ϑῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. [7] ἐὰν ἄρνα προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προς- 7
άξει αὐτὸ ἔναντι κυρίου· [8] καὶ ἐπιϑήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου 8
αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προς-
χεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον κύκλῳ. [9] καὶ 9
προσοίσει ἀπὸ τῆς ϑυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ κυρίῳ, τὸ στέαρ καὶ
τὴν ὀσφὺν ἄμωμον σὺν ταῖς ψόαις περιελεῖ αὐτό· καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατα-
καλύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, [10] καὶ ἀμφοτέρους 10
τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν
τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελὼν [11] ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ ϑυσια- 11
στήριον· ὀσμὴ εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ. [12] ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον 12
αὐτοῦ, καὶ προσάξει ἔναντι κυρίου· [13] καὶ ἐπιϑήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφα- 13
λὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου· καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ ϑυσιαστή-
ριον κύκλῳ. [14] καὶ ἀνοίσει ἀπ᾽ αὐτοῦ κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακα- 14
λύπτον τὴν κοιλίαν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, [15] καὶ ἀμφοτέρους 15

---

7. om σεμιδαλις 8. ποιη 13. διαπαυσ. αλα ... απο pro επι 14. προσφερη ... πρωτογενηματων bis ... απαλον νεα ... προσοισει III. 1. ϑυσιαν ... βοων αυτου πρ. 2. om εναντιον κυριου 5. τ. ολοχ. τα επι 6. ϑυσιαν ... * προσοισεις 9. καρπ. τω ϑεω· το ... om και παν το στ. το κατ. τ. κοιλιαν ... και το στεαρ της κοιλιας 11. οσμην 13. ʼσφαξουσ. αυτον 14. επ αυτου ... το καλυπτον ... * om και παν usque κοιλιας

τοὺς νεφροὺς καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν
16 λοβὸν τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ· [16] καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κάρπωμα ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. πᾶν τὸ στέαρ τῷ κυρίῳ·
17 [17] νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

IV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγων Ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ ἔναντι κυρίου ἀκουσίως ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμά-
3 των κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἕν τι ἀπ' αὐτῶν· [3] ἐὰν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτῃ τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρ-
4 τίας. [4] καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι
5 κυρίου, καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον κυρίου. [5] καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ εἰςοίσει αὐτὸ
6 εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· [6] καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προςρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἑπτάκις ἔναντι κυρίου κατὰ τὸ καταπέτασμα
7 τὸ ἅγιον· [7] καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἐναντίον κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων, ὅ ἐστι παρὰ τὰς θύρας τῆς σκη-
8 νῆς τοῦ μαρτυρίου. [8] καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας, περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ
9 ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, [9] καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς
10 περιελεῖ αὐτό, [10] ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς θυσίας
11 τοῦ σωτηρίου· καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως. [11] καὶ τὸ δέρμα τοῦ μόσχου καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς
12 ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ, [12] καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν οὗ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιάν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί· ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται.
13 [13] ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου
14 ἣ οὐ ποιηθήσεται καὶ πλημμελήσωσι, [14] καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς
15 ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [15] καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
16 τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου, καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου. [16] καὶ εἰςοίσει ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρ-
17 τυρίου· [17] καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ
18 ῥανεῖ ἑπτάκις ἔναντι κυρίου κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγίου· [18] καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων τῆς συνθέσεως, ὅ ἐστιν ἐνώπιον κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν
19 καρπώσεων τοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [19] καὶ τὸ πᾶν στέαρ
20 περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [20] καὶ ποιήσει τὸν μόσχον

---

15. om παν 16. 17. κυριω νομιμον sine distinct. IV. 2. om παντων ... ποιησει 3. του λαον ... add αυτου in fine 5. οισει α. επι την 7. εναντι 8. και το παν ab initio 9. το επι pro ο εστιν επι 10. αφελειται ... om αυτο (... διανοισει pro και ανοισει) 13. παντων pro πασων ... πλημμελησουσιν 17. ενωπιον 18. των προς την θυραν

ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, οὕτω ποιηθήσεται· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία. [21] καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον· ἁμαρτία συναγωγῆς ἐστίν. [22] ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἣ οὐ ποιηθήσεται ἀκουσίως, καὶ ἁμάρτῃ καὶ πλημμελήσῃ, [23] καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προςοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἄρσεν ἄμωμον. [24] καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου· ἁμαρτία ἐστί. [25] καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτ μάτων, καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. [26] καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὥςπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. [27] ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ, [28] καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οἴσει χίμαιραν ἐξ αἰγῶν· θήλειαν ἄμωμον οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε. [29] καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάξουσι τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα. [30] καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. [31] καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. [32] ἐὰν δὲ πρόβατον προςενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας, θῆλυ ἄμωμον προςοίσει αὐτό. [33] καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα. [34] καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαρπώσεως, καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως. [35] καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

V.

Ἐὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτῃ καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὁρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἢ ἑώρακεν ἢ σύνοιδεν, ἐὰν μὴ ἀπαγγείλῃ, λήψεται τὴν ἁμαρτίαν. [2] ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἥτις ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ θνησιμαίου ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου ἢ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων ἢ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων· [3] ἢ ἅψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ ἧς ἂν ἁψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν, μετὰ τοῦτο δὲ γνῷ, καὶ πλημμελήσῃ· [4] ἡ ψυχὴ ἡ ἄνομος ἡ διαστέλλουσα τοῖς χείλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος μεθ᾽ ὅρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὗτος γνῷ, καὶ ἁμάρτῃ ἕν τι τούτων· [5] καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν περὶ ὧν ἡμάρτηκε κατ᾽ αὐτῆς,

20. ουτως 21. om ολον 22. θεου αυτων 23. ημαρτησεν ... χειμαρρον 24. χειμαρρου ... τοπω ω 27. παντων pro πασων 28. χειμερραν 29. χειμεραν ... εν τοπω ω 30. λημψεται 32. εις αμαρτιαν 34. ολοκαυτωσεως pro ολοκαρπωσεως V. 1. ει εωρ. ει συνοιδ. ... λημψεται 2. om εκεινη ... ante βδελυγμ. add η των 4. μετ ορκου 5. και εξαγορευση

6 [6] καὶ οἴσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθή-
7 σεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία. [7] ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς
8 περιστερῶν κυρίῳ, ἕνα περὶ ἁμαρτίας καὶ ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, [8] καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προςάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας πρότερον· καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου καὶ οὐ διελεῖ,
9 [9] καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου, τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυ-
10 σιαστηρίου· ἁμαρτία γάρ ἐστι. [10] καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὁλοκάρπωμα ὡς καθήκει· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτε, καὶ
11 ἀφεθήσεται αὐτῷ. [11] ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἥμαρτε τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμιδάλεως περὶ ἁμαρτίας· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον οὐδὲ ἐπιθήσει
12 ἐπ' αὐτῷ λίβανον, ὅτι περὶ ἁμαρτίας ἐστί· [12] καὶ οἴσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δραξάμενος ὁ ἱερεὺς ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα τὸ μνημόσυνον αὐτῆς
13 ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων κυρίῳ· ἁμαρτία ἐστί. [13] καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἧς ἥμαρτεν ἀφ' ἑνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ· τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς θυσία
14 15 τῆς σεμιδάλεως. [14] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [15] Ψυχὴ ἣ ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ καὶ ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων κυρίου, καὶ οἴσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων τιμῆς ἀργυρίου
16 σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἁγίων, περὶ οὗ ἐπλημμέλησε· [16] καὶ ὃ ἥμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποτίσει αὐτό, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προςθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμε-
17 λείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. [17] καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημ
18 μελήσῃ καὶ λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν, [18] καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ ἧς ἠγνόησε καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, καὶ ἀφεθήσε-
19 ται αὐτῷ· [19] ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμελείᾳ ἔναντι κυρίου.

VI.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ καὶ παρ ιδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου, καὶ ψεύσηται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παρα
3 θήκῃ ἢ περὶ κοινωνίας ἢ περὶ ἁρπαγῆς, ἢ ἠδίκησέ τι τὸν πλησίον, [3] ἢ εὗρεν ἀπώλειαν καὶ ψεύσηται περὶ αὐτῆς, καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων
4 ὧν ἐὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος ὥςτε ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις· [4] καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν ἁμάρτῃ καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἅρπαγμα ὃ ἥρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην ἥτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν ἣν εὗρεν,
5 [5] ἀπὸ παντὸς πράγματος οὗ ὤμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προςθήσει ἐπ' αὐτό· τίνος ἐστίν, αὐτῷ ἀπο-
6 δώσει ᾗ ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ. [6] καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσει τῷ κυρίῳ κριὸν
7 ἀπὸ τῶν προβάτων ἄμωμον τιμῆς εἰς ὃ ἐπλημμέλησε· [7] καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν

---

6. χειμεραν 7. ισχυι ... εις προβατον ... νεοσσους 8. περι αμαρτιας 9. αμαρτιας γαρ 10. ποιησεις ... περι αμαρτιας 11. αυτου η χειρ ... νεοσσους ... σεμιδαλιν ... επ αυτο λιβανον 12. απ αυτης ο ιερευς 15. ψυχη εαν λαθη ... του σικλου των αγιων 16. και ημαρτεν omisso ὃ ... αποτισαι 17. και ψυχη εαν α. κ. ποιηση 19. πλημμελησιν pro πλημμελεια VI. 2. ψυχη εαν 4. ηρπασεν, το αδ. 5. * το πεμπτον 6. οισει κυριω

ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ. [8] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 8
[9] Ἔντειλαι τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὗτος ὁ νόμος τῆς ὁλοκαυ- 9
τώσεως· αὐτὴ ἡ ὁλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου
ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ πρωΐ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ᾽
αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται. [10] καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκε- 10
λὲς λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν ἣν
ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν ὁλοκαύτωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ παρα-
θήσει αὐτὸ ἐχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου· [11] καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ 11
ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην, καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς
εἰς τόπον καθαρόν. [12] καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ 12
οὐ σβεσθήσεται· καὶ καύσει ἐπ᾽ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τὸ πρωὶ πρωΐ, καὶ στοι-
βάσει ἐπ᾽ αὐτοῦ τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἐπιθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σω-
τηρίου· [13] καὶ πῦρ διὰ παντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ σβεσθήσεται. 13
[14] οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἔναντι κυρίου 14
ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου· [15] καὶ ἀφελεῖ ἀπ᾽ αὐτοῦ τῇ δρακὶ ἀπὸ τῆς σεμι- 15
δάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς τὰ
ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴν εὐω-
δίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς τῷ κυρίῳ. [16] τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ᾽ αὐτῆς ἔδεται 16
Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ· ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ τῆς σκη-
νῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν. [17] οὐ πεφθήσεται ἐζυμωμένη· μερίδα αὐτὴν 17
ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· ἅγια ἁγίων ἐστίν, ὥσπερ τὸ τῆς
ἁμαρτίας καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας. [18] πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται 18
αὐτήν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου·
πᾶς ὃς ἐὰν ἅψηται αὐτῶν ἁγιασθήσεται. [19] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν 19
λέγων [20] Τοῦτο τὸ δῶρον Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὃ προσοίσουσι κυρίῳ ἐν 20
τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν χρίσῃς αὐτόν, τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διὰ
παντός, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ δειλινόν. [21] ἐπὶ τηγά- 21
νου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυραμένην οἴσει αὐτὴν ἑλικτά, θυσίαν ἐκ κλα-
σμάτων, θυσίαν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. [22] ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ ἀντ᾽ αὐτοῦ 22
ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτήν· νόμος αἰώνιος, ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται· [23] καὶ 23
πᾶσα θυσία ἱερέως ὁλόκαυτος ἔσται καὶ οὐ βρωθήσεται. [24] καὶ ἐλάλησε κύριος 24
πρὸς Μωυσῆν λέγων [25] Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὗτος 25
ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας· ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὸ ὁλοκαύτωμα σφάξουσι τὰ περὶ
τῆς ἁμαρτίας ἔναντι κυρίου· ἅγια ἁγίων ἐστίν. [26] ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὴν 26
ἔδεται αὐτήν· ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
[27] πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς ἁγιασθήσεται· καὶ ᾧ ἐὰν ἐπιῤῥαντισθῇ 27
ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, ὃς ἐὰν ῥαντισθῇ ἐπ᾽ αὐτό, πλυθήσεται
ἐν τόπῳ ἁγίῳ. [28] καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἐὰν ἑψηθῇ ἐν αὐτῷ συντριβήσεται· 28
ἐὰν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἑψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ καὶ ἐκκλύσει ὕδατι. [29] πᾶς ἄρ- 29
σην ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐτά, ἅγια ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ· [30] καὶ πάντα τὰ 30
περὶ τῆς ἁμαρτίας ὧν ἐὰν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν
τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθή-
σεται. (7, 1) [31] καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας· ἅγια 31
ἁγίων ἐστίν. [32] ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὸ ὁλοκαύτωμα σφάξουσι τὸν κριὸν (2) 32
τῆς πλημμελείας ἔναντι κυρίου, καὶ τὸ αἷμα προσχεεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυ-
σιαστηρίου κύκλῳ· [33] καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ (3) 33

---

7. επλημμελησεν αυτω 9. εντειλαι ααρων 10. om περι ... καταναλωσει 12. καυθησ. επ αυτου ... καυσ. ο ιερ. επ αυτο ... om πρωι alterum 15. om παντι ... οσμη 17. om εστιν 18. πας ος αν VV. 19. 20. 21. 22. 23. praetermissi sunt 25. λαλησον ααρων ... εν τοπω ω ... σφαξουσιν τας αμαρτιας 27. επιραντισθη 28. om εν αυτω ... εψεθη bis 29. εστιν κυριου 30. ων αν ... εξιλασ. εν τοπω αγ.

τὴν ὀσφὺν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια καὶ πᾶν τὸ στέαρ
34 (4) τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, 34 καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς
35 (5) περιελεῖ αὐτά· 35 καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα
36 (6) τῷ κυρίῳ· περὶ πλημμελείας ἐστί. 36 πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά,
37 (7) ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἔδονται αὐτά· ἅγια ἁγίων ἐστίν. 37 ὥσπερ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας, νόμος εἷς αὐτῶν· ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλάσε-
38 (8) ται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. 38 καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὁλοκαύτωμα ἀνθρώ-
39 (9) που, τὸ δέρμα τῆς ὁλοκαυτώσεως ἧς προσφέρει αὐτὸς αὐτῷ ἔσται. 39 καὶ πᾶσα θυσία ἥτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἥτις ποιηθήσεται ἐπ' ἐσχάρας ἢ ἐπὶ τηγάνου τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτῷ ἔσται.
40 (10) 40 καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ καὶ μὴ ἀναπεποιημένη πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔσται, ἑκάστῳ τὸ ἴσον.

VII.

2 (11. 12) 1 Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου ἣν προσοίσουσι κυρίῳ. 2 ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακε-
3 (13) χρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· 3 ἐπ' ἄρτοις
4 (14) ζυμίταις προσοίσει τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσίᾳ αἰνέσεως σωτηρίου. 4 καὶ προσάξει ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ· τῷ ἱερεῖ τῷ προσ-
5 (15) χέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται· 5 καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται· καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ δωρεῖται βρωθήσεται, οὐ καταλεί-
6 (16) ψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. 6 καὶ ἐὰν εὐχὴ ᾖ ἢ ἑκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ προσαγάγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ βρωθήσεται καὶ τῇ
7 (17) αὔριον· 7 καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης
8 (18) ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. 8 ἐὰν δὲ φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό, οὐ λογισθήσεται αὐτῷ, μίασμά ἐστιν· ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἁμαρτίαν λήψεται.
9 (19) 9 καὶ κρέα ὅσα ἐὰν ἅψηται παντὸς ἀκαθάρτου οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ
10 (20) κατακαυθήσεται· πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα. 10 ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἐὰν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου ὅ ἐστι κυρίου, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ
11 (21) ἐπ' αὐτῷ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 11 καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου ὅ ἐστι κυρίου, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη
12 13 (22. 23) ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.* 12 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 13 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Πᾶν στέαρ βοῶν καὶ προβάτων καὶ αἰγῶν οὐκ
14 (24) ἔδεσθε· 14 καὶ στέαρ θνησιμαίων καὶ θηριαλώτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν
15 (25) ἔργον, καὶ εἰς βρῶσιν οὐ βρωθήσεται· 15 πᾶς ὁ ἔσθων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ
16 (26) τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 16 πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπό
17 (27) τε τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν· 17 πᾶσα ψυχὴ ἣ ἂν φάγῃ αἷμα,
18 (28) ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 18 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
19 (29) Μωυσῆν λέγων 19 Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων Ὁ προσφέρων

---

37. εξιλασ. εν αυτω εσται 38. ης αυτος προσφερ. 39. επ εσχαρας επι 40. om αναπεποιημενη secund. VII. 2. εαν μεντοι ... om και ante λαγανα 3. ** το δωρον αυτ. επι θυσιαν (inde α-χρισμενα v. 2. usque αινεσεως v. 3. rescripta) 6. ευχη η εκουσιον 8. λογισεται ... λημψεται 9. ος αν αψηται 10. ου εστιν κυριου ... αυτου επ αυτου 11. και ψυχη 14. θνησιμαιον κ. θηριαλωτον ου ποιηθησεται ... φαγεται pro βρωθησεται 15. * om απ ... εκ pro απο 16. τ. πετεινων κ. απο τ. κτηνων

θυσίαν σωτηρίου οἴσει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ καὶ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου· [20] αἱ χεῖρες αὐτοῦ προςοίσουσι τὰ καρπώματα κυρίῳ· τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ (30) 20 τοῦ στηθυνίου καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος προςοίσει αὐτὰ ὥςτε ἐπιθέναι δόμα ἔναντι κυρίου. [21] καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ (31) 21 ἔσται τὸ στηθύνιον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. [22] καὶ τὸν βραχίονα τὸν (32) 22 δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν· [23] ὁ (33) 23 προςφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀαρών, αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι. [24] τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ (34) 24 τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [25] αὕτη ἡ χρῖσις Ἀαρὼν καὶ (35) 25 ἡ χρῖσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ προςηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεύειν τῷ κυρίῳ, [26] καθὰ ἐνετείλατο κύριος δοῦναι (36) 26 αὐτοῖς ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. [27] οὗτος ὁ νόμος τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσίας καὶ (37) 27 περὶ ἁμαρτίας καὶ τῆς πλημμελείας καὶ τῆς τελειώσεως καὶ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, [28] ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ᾗ (38) 28 ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προςφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ.

VIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάβε Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς 2 αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοὺς δύο κριοὺς καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων· [3] καὶ πᾶ- 3 σαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [4] καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἐξεκκλησίασε 4 τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [5] καὶ εἶπε Μωυσῆς 5 τῇ συναγωγῇ Τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος ποιῆσαι. [6] καὶ προς- 6 ήνεγκε Μωυσῆς τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι· [7] καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν 7 αὐτὸν τὸν ὑποδύτην καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα, καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ· [8] καὶ ἐπέ- 8 θηκεν ἐπ' αὐτὴν τὸ λογεῖον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογεῖον τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· [9] καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ 9 τὴν μίτραν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [10] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ 10 ἐλαίου τῆς χρίσεως, [11] καὶ ἔῤῥανεν ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἑπτάκις· 11 καὶ ἔχρισε τὸ θυσιαστήριον καὶ ἡγίασεν αὐτό, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἡγίασεν αὐτά· καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. [12] καὶ ἐπέχεε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ 12 ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρών, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν καὶ ἡγίασεν αὐτόν. [13] καὶ προςήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρών, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶ- 13 νας καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιδάρεις, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [14] καὶ προςήγαγε Μωυσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς 14 ἁμαρτίας, καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας· [15] καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἔλαβε Μωυσῆς 15 ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ

---

19. σωτηριου κυριου οισει 20. επιθειναι 22. δωσεται VIII. 4. αυτω συνεταξεν 5. add τουτο εστιν ante ο ενετειλ. 7. ενεδ. αυτους ... εζωσ. αυτους ... αυτον επενδυτην ... επεθηκεν αυτω 8. επ αυτο το λογιον ... λογιον 11. ερανεν επ αυτου ... τα σκευη αυτου pro τα εν αυτη ... τα εν αυτη pro τα σκευη αυτης 13. καθα 14. και υιοι ααρων

δακτύλῳ, καὶ ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον· καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν
16 τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἡγίασεν αὐτὸ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ. [16] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκε
17 Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [17] καὶ τὸν μόσχον καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμ-
18 βολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [18] καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας
19 αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. [19] καὶ ἔσφαξε Μωυσῆς τὸν κριόν· καὶ προς-
20 έχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, [20] καὶ τὸν κριὸν ἐκρεανόμησε κατὰ μέλη· καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ μέλη καὶ τὸ
21 στέαρ, [21] καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ἔπλυνεν ὕδατι· καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· ὁλοκαύτωμά ἐστιν εἰς ὀσμὴν εὐω-
22 δίας, κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. [22] καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριόν, τὸν δεύτερον κριὸν τελειώσεως· καὶ ἐπέθηκεν
23 Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. [23] καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς
24 καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. [24] καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρών· καὶ ἐπέθηκε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν· καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσια-
25 στήριον κύκλῳ. [25] καὶ ἔλαβε τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφὺν καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ'
26 αὐτῶν καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· [26] καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως τοῦ ὄντος ἔναντι κυρίου ἔλαβεν ἄρτον ἕνα ἄζυμον καὶ ἄρτον ἐξ ἐλαίου ἕνα καὶ
27 λάγανον ἕν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· [27] καὶ ἐπέθηκεν ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ,
28 καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου. [28] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὅ ἐστιν ὀσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ.
29 [29] καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στηθύνιον ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου, ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο Μωυσῇ ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο
30 κύριος τῷ Μωυσῇ. [30] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέῤῥανεν ἐπὶ Ἀαρὼν καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἡγίασεν Ἀαρὼν καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς
31 στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. [31] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Ἑψήσατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συντέτακταί μοι λέγων Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγονται
32 αὐτά· [32] καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακαύσατε.
33 [33] καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἕως ἡμέρα πληρωθῇ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν· ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς
34 χεῖρας ὑμῶν, [34] καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ᾗ ἐνετείλατο κύριος τοῦ
35 ποιῆσαι ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. [35] καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ

---

15. και εξεχ. το αιμα ... εξιλασ. περι αυτου 17. και τα κρεα αυτ. και την βυρσαν αυτ. κ. τ. κ. α. και κατεκαυσ. α. παρεξω 18. και οι υιοι 21. ολοκαυτ. ο εστιν 22. της τελειωσεως 24. ποδων pro χειρων ... χειρων pro ποδων 29. αφειλεν το επιθεμα 30. προσερανεν ... τους υιους αυτου μετ αυτου κ. τας ... om και ηγιασεν ααρων usque υιων αυτου μ. αυτου 31. φαγονται ταυτα 32. κατακαυθησεται 33. om ημερα ante τελειωσεως

μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας ἡμέραν καὶ νύκτα· φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· οὕτω γὰρ ἐνετείλατό μοι κύριος ὁ θεός. [36] καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους οὓς συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

IX.

Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν γερουσίαν Ἰσραήλ· [2] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν Λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριὸν εἰς ὁλοκαύτωμα ἄμωμα, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἔναντι κυρίου· [3] καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ λάλησον λέγων Λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ μοσχάριον καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάρπωσιν ἄμωμα, [4] καὶ μόσχον καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἔναντι κυρίου, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ· ὅτι σήμερον κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν. [5] καὶ ἔλαβον καθὸ ἐνετείλατο Μωυσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ προσῆλθε πᾶσα συναγωγή, καὶ ἔστησαν ἔναντι κυρίου. [6] καὶ εἶπε Μωυσῆς Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ εἶπε κύριος Ποιήσατε, καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα κυρίου. [7] καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρὼν Πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποίησον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου, καὶ ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου σου· καὶ ποίησον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. [8] καὶ προσῆλθεν Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· [9] καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ ἔβαψε τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου· [10] καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ· [11] καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς. [12] καὶ ἔσφαξε τὸ ὁλοκαύτωμα· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ· [13] καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτὸ κατὰ μέλη, αὐτὰ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [14] καὶ ἔπλυνε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. [15] καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ· καὶ ἔλαβε τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν καὶ ἐκαθάρισεν αὐτὸν καθὰ καὶ τὸν πρῶτον. [16] καὶ προσήνεγκε τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει. [17] καὶ προσήνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ πρωινοῦ. [18] καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ· καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ· [19] καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου καὶ τοῦ κριοῦ, τὴν ὀσφὺν καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος· [20] καὶ ἐπέθηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύνια, καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· [21] καὶ τὸ στηθύνιον καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφεῖλεν Ἀαρὼν ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [22] καὶ ἐξάρας Ἀαρὼν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαὸν εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου. [23] καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν

---

35. επτα ημερας· ημερας και νυκτας φυλαξασθε ... ουτως IX. 3. χειμαρρον ... εις ολοκαρπ. ενιαυσιον 5. ελαβον καθως 6. δοξα pro η δοξα 7. εξιλαση π. σεαυτου 8. om αυτου 13. και επεθηκεν 15. χειμαρρον ... εσφαξεν αυτο ... * om και εκαθαρισεν αυτον, ** και εκαθαρισεν καθο (* καθο?) 17. προϊνου 22. ολοκαυτ. του σωτηριου, omissis και τα

τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν· καὶ ὤφθη δόξα 24 κυρίου παντὶ τῷ λαῷ. [24] καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τά τε ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα· καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαὸς καὶ ἐξέστη, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον.

X.

Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρὼν Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸ πῦρ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ προς-2 ήνεγκαν ἔναντι κυρίου πῦρ ἀλλότριον ὃ οὐ προςέταξε κύριος αὐτοῖς. [2] καὶ ἐξῆλθε 3 πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι κυρίου. [3] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών Τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπε κύριος λέγων Ἐν τοῖς ἐγγίζουσί μοι ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι· καὶ κατενύχθη 4 Ἀαρών. [4] καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς τὸν Μισαδάη καὶ τὸν Ἐλισαφάν, υἱοὺς Ὀζιήλ, υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρών, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Προσέλθατε καὶ ἄρατε 5 τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς. [5] καὶ προς-ῆλθον καὶ ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον 6 εἶπε Μωυσῆς. [6] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους Τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαῤῥήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμός· οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ κλαύσονται 7 τὸν ἐμπυρισμὸν ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ κυρίου. [7] καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε· τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρί-8 σεως τὸ παρὰ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωυσῆ. [8] καὶ 9 ἐλάλησε κύριος τῷ Ἀαρὼν λέγων [9] Οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα ἐὰν εἰςπορεύησθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἢ προςπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· νόμιμον 10 αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· [10] διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβή-11 λων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν, [11] καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἅπαντα τὰ νόμιμα ἃ ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς 12 Μωυσῆ. [12] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλειφθέντας Λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, καὶ φάγεσθε ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον, ἅγια 13 ἁγίων ἐστί. [13] καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ· νόμιμον γάρ σοί ἐστι καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου· οὕτω γὰρ ἐντέ-14 ταλταί μοι. [14] καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαι-ρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ· νόμιμον γάρ σοὶ καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ 15 σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [15] τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων προςοίσουσιν ἀφόρισμα ἀφορίσαι ἔναντι κυρίου· καὶ ἔσται σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι 16 σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [16] καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησε Μωυσῆς, καὶ ὅδε ἐνεπε-πύριστο· καὶ ἐθυμώθη Μωυσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν 17 τοὺς καταλελειμμένους λέγων [17] Διὰ τί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστί, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέ-λητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς καὶ ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου.

---

23. ηυλογησαν ... η δοξα X. 1. om δυο ... πυριον ... εθηκαν ... επ αυτα θυμιαματα 4. μισαδαι 5. (προσηλθεν ...) om αυτους 6. μωυσης τω ααρων ... οι αδελφ. υμ. πας οικος 7. το γαρ ελαιον 9. ηνικα αν 11. και συμβιβασεις ... παντα 12. παρα του θυσιαστηριου 14. * om των υιων ισραηλ 15. αφοριεις pro αφορισαι 16. εμπεπυριστο ... τους ιερεις τ. υιους

[18] οὐ γὰρ εἰςήχϑη τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον· κατὰ πρόςωπον ἔσω φάγεσϑε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξε κύριος. [19] καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰ σήμερον προςαγηόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι τοιαῦτα, καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται κυρίῳ; [20] καὶ ἤκουσε Μωυσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ.

XI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [2] Λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγοντες Ταῦτα τὰ κτήνη ἃ φάγεσϑε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· [3] πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσϑε. [4] πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσϑε, ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας· τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο ὁπλὴν δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκάϑαρτον τοῦτο ὑμῖν· [5] καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάϑαρτον τοῦτο ὑμῖν· [6] καὶ τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι οὐκ ἀνάγει μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάϑαρτον τοῦτο ὑμῖν· [7] καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο καὶ ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μηρυκισμόν, ἀκάϑαρτον τοῦτο ὑμῖν. [8] ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσϑε, καὶ τῶν ϑνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσϑε· ἀκάϑαρτα ταῦτα ὑμῖν. [9] καὶ ταῦτα ἃ φάγεσϑε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι· πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι καὶ ἐν ταῖς ϑαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάῤῥοις, ταῦτα φάγεσϑε. [10] καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια οὐδὲ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐν ταῖς ϑαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάῤῥοις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς τῆς ζώσης ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστι, [11] καὶ βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσϑε, καὶ τὰ ϑνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσϑε. [12] καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα τοῦτό ἐστιν ὑμῖν. [13] καὶ ταῦτα ἃ βδελύξεσϑε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρωϑήσεται, βδέλυγμά ἐστι· τὸν ἀετὸν καὶ τὸν γρῦπα καὶ τὸν ἁλιαίετον, [14] καὶ τὸν γῦπα καὶ τὸν ἴκτινον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, [15] καὶ στρουϑὸν καὶ γλαῦκα καὶ λάρον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, [16] καὶ πάντα κόρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἱέρακα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, [17] καὶ νυκτικόρακα καὶ καταράκτην καὶ ἶβιν [18] καὶ πορφυρίωνα καὶ πελεκᾶνα καὶ κύκνον [19] καὶ ἐρωδιὸν καὶ χαραδριὸν καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα καὶ νυκτερίδα. [20] καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα βδελύγματά ἐστιν ὑμῖν. [21] ἀλλὰ ταῦτα φάγεσϑε ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν τῶν πετεινῶν ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, [22] καὶ ταῦτα φάγεσϑε ἀπ᾽ αὐτῶν· τὸν βροῦχον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὸν ἀττάκην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ὀφιομάχην καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ τὴν ἀκρίδα καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ. [23] πᾶν ἑρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν οἷς εἰσὶ τέσσαρες πόδες βδελύγματά ἐστιν ὑμῖν, [24] καὶ ἐν τούτοις μιανϑήσεσϑε· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν ϑνησιμαίων αὐτῶν ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, [25] καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν ϑνησιμαίων αὐτῶν

---

18. εως pro εσω 19. (προςαγειοχασιν ...) ταυτα pro τοιαυτα 20. μωσης XI. 4. om πλην α. τ. ου φαγεσϑε 5. οτι αναγει 6. (χυρογλυλλιον ...) οτι αναγει 8. ϑνησιμαιων ουχ αψεσϑε οτι 9. om παντα οσα εστιν usque υδασι 10. και εν χειμαρροις ... ψυχης ζωσης 12. πτερ. και λεπιδες εν τω υδατι ... εσται υμιν 13. και ταυτα βδελυξεσϑε 13. γυπα κ. τ. αλιετον 14. κ. τ. γρυπα και ικτινα ... ομοια αυτων 15. ομοια αυτων 16. om totus v. 18. πορφυρωνα 19. και γλαυκα και αρωδιον ... ομοια αυτων 20. τεσσερα 21. τεσσερα εχει 22. κ. την ακριδα κ. τ. ο. αυτη κ. τον οφιομαχην κ. τ. ο. αυτω 23. οις εστιν ... υμιν εστιν

25 πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [26] καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὅ ἐστι διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζει καὶ μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν· πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν
27 ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [27] καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα ἀκάθαρτά ἐστιν ὑμῖν· πᾶς ὁ ἁπτόμενος
28 τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, [28] καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας·
29 ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστιν ὑμῖν. [29] καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν
30 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἡ γαλῆ καὶ ὁ μῦς καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος, [30] μυγάλη
31 καὶ χαμαιλέων καὶ χαλαβώτης καὶ σαῦρα καὶ ἀσπάλαξ. [31] ταῦτα ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῶν
32 τεθνηκότων ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [32] καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν ἀκάθαρτον ἔσται, ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου ἢ ἱματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου· πᾶν σκεῦος ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ εἰς ὕδωρ βαφήσεται καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας, καὶ καθαρὸν ἔσται·
33 [33] καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον εἰς ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τούτων ἔνδον, ὅσα ἐὰν ἔνδον
34 ᾖ ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται. [34] καὶ πᾶν βρῶμα ὃ ἔσθεται, εἰς ὃ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται· καὶ πᾶν ποτὸν ὃ πίνεται ἐν
35 παντὶ ἀγγείῳ ἀκάθαρτον ἔσται. [35] καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ ἀκάθαρτον ἔσται· κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται·
36 ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστι, καὶ ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσονται. [36] πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὕδατος ἔσται καθαρόν· ὁ δὲ ἁπτόμενος τῶν
37 θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται. [37] ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων
38 αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον ὃ σπαρήσεται, καθαρὸν ἔσται· [38] ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτό,
39 ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν. [39] ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν ὅ ἐστιν ὑμῖν φαγεῖν τοῦτο,
40 ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· [40] καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τούτων πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσε-
41 ται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [41] καὶ πᾶν ἑρπετὸν ὃ ἕρπει ἐπὶ
42 τῆς γῆς, βδέλυγμα ἔσται τοῦτο ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται. [42] καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα διὰ παντός, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτό,
43 ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἐστί. [43] καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ
44 ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς, [44] ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· καὶ ἁγιασθήσεσθε καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, 1 Pe. 1 16.
45 [45] ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός·
46 καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος. [46] οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι καὶ πάσης
47 ψυχῆς ἑρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς, [47] διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀνὰ μέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

---

25. τα ιματια και ακ. 26. ουκ αναμαρυκαται 27. τεσσερα ... εσται υμιν 28. om αυτου ... υμιν εστιν 29. γαλη pro η γαλη ... κορκοδιλος 30. χαμηλεον ... καλαβωτης ... ** σπαλαξ (* om κ. σπαλ.) 31. εστιν υμιν 32. επιπεση απο των τεθνηκ. αυτων ... ξυλινου η δερματινου η σακκου ... ο εαν ποιηθη 33. εις ο αν 34. εσθετε ... εις ο εαν απελθη ... αγγιω 35. ο εαν πεση 37. om απο ... * om σποριμον 39. αποθ. απο των ... τουτο φαγειν 40. post ιματια prius add και λουσεται υδατι (sed ab ακαθαρτος seq. usque ακαθαρτος proximum * om) 41. τουτο εσται 42. τεσσερα 45. και αγιοι εσεσθε

XII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ καὶ τέκῃ ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται· [3] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ· [4] καὶ τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς· παντὸς ἁγίου οὐχ ἅψεται καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰςελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς. [5] ἐὰν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δὶς ἑπτὰ ἡμέρας κατὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς· καὶ ἑξήκοντα ἡμέρας καὶ ἓξ καθεσθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. [6] καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ᾽ υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρί, προςοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα καὶ νοσσὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα· [7] καὶ προςοίσει αὐτὸν ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς· οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ. [8] ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται.

[Margin: 3: Jo. 7, 22. Lc. 2, 21. — 4: Lc. 2, 22. — 8: Lc. 2, 24.]

XIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [2] Ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγής, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἁφὴ λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. [3] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θρὶξ ἐν τῇ ἁφῇ μεταβάλῃ λευκή, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτός, ἁφὴ λέπρας ἐστί· καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ μιανεῖ αὐτόν. [4] ἐὰν δὲ καὶ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ᾖ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλε τρίχα λευκήν, αὐτὴ δέ ἐστιν ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἑπτὰ ἡμέρας· [5] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον· [6] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ ἡ ἁφή, οὐ μετέπεσεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· σημασία γάρ ἐστι, καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καθαρὸς ἔσται. [7] ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρίσαι αὐτόν, καὶ ὀφθήσεται τὸ δεύτερον τῷ ἱερεῖ· [8] καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· λέπρα ἐστί. [9] καὶ ἁφὴ λέπρας ἐὰν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ ἥξει πρὸς τὸν ἱερέα· [10] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὕτη μετέβαλε τρίχα λευκήν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρκὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ, [11] λέπρα παλαιουμένη ἐστὶν ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτός· καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς καὶ ἀφοριεῖ αὐτόν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. [12] ἐὰν δὲ ἀνθοῦσα ἐξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ

XII. 4. κ. τριακοντα ημερας και δεκα καθ. εν ιματιω ... παντος αγγιου ... εως ου πληρ. 5. αφεδρον pro αφ. αυτης ... μιαν pro εξ ... καθησεται 6. η δυο τρυγονας 7. om αυτον 8. λημψεται ... νεοσσους
XIII. 2. ανθρ. τινι εαν ... σημασια ... και αχθησεται 3. μεταβαλη εν τη αφη 4. εαν δε τηλαυγ. λευκ. ην ... om αυτου prius ... om μη η 6. αυτον ο ιερευς ... om και ante καθαριει ... ιματια pro ιμ. αυτου 7. το καθαρισαι 9. εν τω ανθρωπω (10. ηλιους pro υγιους) 11. χρωτος εστιν 12. εξανθουσα εξανθησει η λεπρα

δέρματι, καὶ καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τῆς ἁφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν
13 καθ᾽ ὅλην τὴν ὅρασιν τοῦ ἱερέως, [13] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν
ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τοῦ χρωτός, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν·
14 ὅτι πᾶν μετέβαλε λευκόν, καθαρόν ἐστι. [14] καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇ ἐν αὐτῷ
15 χρὼς ζῶν, μιανθήσεται· [15] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸν χρῶτα τὸν ὑγιῆ, καὶ μιανεῖ
16 αὐτὸν ὁ χρὼς ὁ ὑγιής, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστι· λέπρα ἐστίν. [16] ἐὰν δὲ ἀποκατα-
17 στῇ ὁ χρὼς ὁ ὑγιὴς καὶ μεταβάλῃ λευκή, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα· [17] καὶ
ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἁφὴ εἰς τὸ λευκόν, καὶ καθαριεῖ ὁ
18 ἱερεὺς τὴν ἁφήν, καθαρός ἐστι. [18] καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ
19 ἕλκος, καὶ ὑγιασθῇ, [19] καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἕλκους οὐλὴ λευκὴ ἢ τηλαυ-
20 γὴς λευκαίνουσα ἢ πυῤῥίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἱερεῖ· [20] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς,
καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις ταπεινοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς
λευκήν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ὅτι λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν.
21 [21] ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ θρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν
μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτός, καὶ αὐτὴ ᾖ ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν
22 ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας. [22] ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ
23 αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἁφὴ λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν. [23] ἐὰν δὲ κατὰ
χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἕλκους ἐστί, καὶ κα-
24 θαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. [24] καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ κατά-
καυμα πυρός, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ κατακαύ-
25 ματος αὐγάζον τηλαυγὲς λευκόν, ὑποπυῤῥίζον ἢ ἔκλευκον, [25] καὶ ὄψεται αὐτὸν
ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλε θρὶξ λευκὴ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ
ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ κατακαύματι ἐξήνθησε· καὶ
26 μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἁφὴ λέπρας ἐστίν. [26] ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ
οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐγάζοντι θρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρματος,
27 αὐτὸ δὲ ἀμαυρόν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας· [27] καὶ ὄψεται αὐ-
τὸν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι,
28 καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ἁφὴ λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν. [28] ἐὰν
δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον καὶ μὴ διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ
ἀμαυρὰ ᾖ, οὐλὴ τοῦ κατακαύματός ἐστι, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· ὁ γὰρ
29 χαρακτὴρ τοῦ κατακαύματός ἐστι. [29] καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς
30 ἁφὴ λέπρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι, [30] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν,
καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρὶξ ξανθίζουσα
λεπτή, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· θραῦσμά ἐστι, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα
31 τοῦ πώγωνός ἐστι. [31] καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος, καὶ ἰδοὺ
οὐχ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ,
32 καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος ἑπτὰ ἡμέρας· [32] καὶ ὄψεται
ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα,
καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι
33 κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, [33] καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ
34 ξυρηθήσεται, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον· [34] καὶ
ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ
θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος
οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς· καὶ πλυνά-
35 μενος τὰ ἱμάτια καθαρὸς ἔσται. [35] ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν
36 τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν, [36] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ
διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς

---

12. καλυψει 15. τον χρωτα υγιην 17. και καθαρος εσται 20. om οτι ante λεπρα 21. om και ante αφοριει 22. om διαχυσει 24. om το ante υγιασθεν 25. οψεται αυτο (... * om εν τω καταχ. usque εστιν) ... ** μιανει αυτο 28. η αμαυρα· η ουλη 29. κ. ανδρ. και γυν. 30. λεπρα εστιν της 31. του τραυματος bis ... ουχ η οψις

τριχὸς τῆς ξανϑῆς, ὅτι ἀκάϑαρτός ἐστιν· [37] ἐὰν δὲ ἐνώπιον μείνῃ ἐπὶ χώρας τὸ ϑραῦσμα καὶ ϑρὶξ μέλαινα ἀνατείλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίακε τὸ ϑραῦσμα, καϑαρός ἐστι, καὶ καϑαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. [38] καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ἐὰν γένηται ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανϑίζοντα, [39] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανϑίζοντα, ἀλφός ἐστιν, ἐξανϑεῖ ἐν τῷ δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καϑαρός ἐστιν. [40] ἐὰν δέ τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, φαλακρός ἐστι, καϑαρός ἐστιν· [41] ἐὰν δὲ κατὰ πρόςωπον μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἐστι, καϑαρός ἐστιν. [42] ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ἀφὴ λευκὴ ἢ πυῤῥίζουσα, λέπρα ἐστὶν ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ· [43] καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ ἢ πυῤῥίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ φαλαντώματι αὐτοῦ, ὡς εἶδος λέπρας ἐν δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, [44] ἄνϑρωπος λεπρός ἐστι· μιάνσει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ ἀφὴ αὐτοῦ. [45] καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἀφή, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παραλελυμένα καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκάλυπτος καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσϑω, καὶ ἀκάϑαρτος κεκλήσεται· [46] πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἐὰν ᾖ ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ ἀφή, ἀκάϑαρτος ὢν ἀκάϑαρτος ἔσται, κεχωρισμένος καϑήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς αὐτοῦ ἔσται ἡ διατριβή. [47] καὶ ἱματίῳ ἐὰν γένηται ἀφὴ ἐν αὐτῷ λέπρας, ἐν ἱματίῳ ἐρεῷ ἢ ἐν ἱματίῳ στυππυΐνῳ, [48] ἢ ἐν στήμονι ἢ ἐν κρόκῃ, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς ἢ ἐν τοῖς ἐρεοῖς, ἢ ἐν δέρματι ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι, [49] καὶ γένηται ἡ ἀφὴ χλωρίζουσα ἢ πυῤῥίζουσα ἐν τῷ δέρματι ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει ἐργασίμῳ δέρματος, ἀφὴ λέπρας ἐστί, καὶ δείξει τῷ ἱερεῖ· [50] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἑπτὰ ἡμέρας. [51] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἀφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν τῷ δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηϑῇ δέρματα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἡ ἀφή, ἀκάϑαρτός ἐστι. [52] κατακαύσει τὸ ἱμάτιον ἢ τὸν στήμονα ἢ τὴν κρόκην, ἐν τοῖς ἐρεοῖς ἢ ἐν τοῖς λινοῖς ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ἡ ἀφή· ὅτι λέπρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυϑήσεται. [53] ἐὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἀφὴ ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, [54] καὶ συντάξει ὁ ἱερεύς, καὶ πλυνεῖ ἐφ᾽ οὗ ἐὰν ᾖ ἐπ᾽ αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. [55] καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυϑῆναι αὐτὸ τὴν ἀφήν, καὶ ἥδε οὐ μὴ μετέβαλεν ἡ ἀφὴ τὴν ὄψιν, καὶ ἡ ἀφὴ οὐ διαχεῖται, ἀκάϑαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυϑήσεται· ἐστήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. [56] καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ ᾖ ἀμαυρὰ ἡ ἀφὴ μετὰ τὸ πλυϑῆναι αὐτό, ἀποῤῥήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης ἢ ἀπὸ τοῦ δέρματος. [57] ἐὰν δὲ ὀφϑῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ ἢ ἐν τῷ στήμονι ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερματίνῳ, λέπρα ἐξανϑοῦσά ἐστιν· ἐν πυρὶ κατακαυϑήσεται ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή. [58] καὶ τὸ ἱμάτιον ἢ ὁ στήμων ἢ ἡ κρόκη ἢ πᾶν σκεῦος δερμάτινον ὃ πλυϑήσεται καὶ ἀποστήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ ἡ ἀφή, καὶ πλυϑήσεται τὸ δεύτερον, καὶ καϑαρὸν ἔσται.

---

37. το ϑραυσμ. επι χωρας 38. αυγασμα ... λευκαϑιζοντα 39. λευκαϑιζοντα ... post αλφος εστιν add καϑαρος εστιν (altero non omisso) 43. αναφαλαντωματι 44. om μιανσει 45. εσται pro εστω ... ακατακαλυπτος ... περιβαλλεσϑω 46. οσας αν η επ αυτου αφη ... ακαϑαρτος εστιν ... εσται αυτου η διατρ. 47. εν αυτω αφη ... στιππυινω 49. πυριζ. 51. εμμ. εστιν· η αφη ακ. ε. ita disting. 52. εν ω εαν γενηται η αφη· οτι λεπρα· εν 55. πλυϑ. αυτου την αφην ... μη pro ου μη ... την οψιν η αφη ... διαχεειται ... εστηρισται 56. μετα το καυϑηναι αυτον ... η α. τ. δερματος η α. τ. στημ. η α. τ. κροχης 57. οφϑησεται pro οφϑ. ετι 58. om και ante καϑαρον

59 [59] οὗτος ὁ νόμος ἀφῆς λέπρας ἱματίου ἐρέου ἢ στυππυΐνου ἢ στήμονος ἢ κρόκης
ἢ παντὸς σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ ἢ μιᾶναι αὐτό.

XIV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ·
3 ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ, καὶ προςαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα· [3] καὶ ἐξελεύσεται *Mt.8,4
ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἴαται ἡ ἀφὴ τῆς
4 λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ. [4] καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρι-
σμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρά, καὶ ξύλον κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκ-
5 κινον καὶ ὕσσωπον· [5] καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ σφάξουσι τὸ ὀρνίθιον τὸ ἓν
6 εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι· [6] καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτό,
καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδρινον καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ βά-
ψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ᾽
7 ὕδατι ζῶντι· [7] καὶ περιῤῥανεῖ ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἑπτάκις,
8 καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδίον. [8] καὶ
πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρηθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν
τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύ-
σεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας.
9 [9] καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν πώγωνα καὶ τὰς ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ
ξυρηθήσεται· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ
10 καθαρὸς ἔσται. [10] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυ-
σίους, καὶ πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν
11 πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν· [11] καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ
καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον καὶ ταῦτα ἔναντι κυρίου, ἐπὶ τὴν
12 θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [12] καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα,
καὶ προςάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφο-
13 ριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου. [13] καὶ σφάξουσι τὸν ἀμνὸν ἐν τόπῳ οὗ σφά-
ζουσι τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ τὸ
περὶ ἁμαρτίας ὥςπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἐστὶ τῷ ἱερεῖ, ἅγια ἁγίων ἐστί.
14 [14] καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει
ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ
15 ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ· [15] καὶ
λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως
16 τὴν ἀριστεράν, [16] καὶ βάψει τὸν δάκτυλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος
ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις ἔναντι
17 κυρίου. [17] τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ὂν ἐν τῇ χειρὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ
τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς
τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος
18 τοῦ τῆς πλημμελείας· [18] τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως
ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ
19 αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου. [19] καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας,
καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ· καὶ
20 μετὰ τοῦτο σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα. [20] καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύ-
τωμα καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κυρίου· καὶ ἐξιλάσεται περὶ
21 αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται. [21] ἐὰν δὲ πένηται καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ

---

59. αφη λεπρας ... om ερεου η στυππ. XIV. 4. λημψονται 5. αγγιον
6. λημψεται ... κεκλωσμενον 7. περιρανιει 9. τας οφρυας 10. λημψεται ...
ενιαυσιους αμωμους ... προβ. εις ενιαυσ. αμωμον 11. om ο ante καθαριζων
12. λημψεται ... αφορ. αυτο 13. εν τοπω ω 14. λημψεται 16. om αυτου ...
κ. ρανιει ο ιερευς 17. το εν τη 19. περι του ακαθαρτου του καθαριζομενου
20. ** και οισει (inde ab ολοκαυτωμα v. 20. usque καθαρισθησεται v. 21. **)

εὑρίσκῃ, λήψεται ἀμνὸν ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν εἰς ἀφαίρεμα ὥςτε ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν, 22 καὶ δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, ὅσα εὗρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας καὶ ἡ μία εἰς ὁλοκαύτωμα· 23 καὶ προςοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου. 24 καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τῆς πλημμελείας καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου. 25 καὶ σφάξει τὸν ἀμνὸν τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. 26 καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν· 27 καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἑπτάκις ἔναντι κυρίου· 28 καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας· 29 τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τὸ ὂν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου. 30 καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νοσσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι εὗρεν αὐτοῦ ἡ χείρ, 31 τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ· καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι κυρίου. 32 οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας καὶ τοῦ μὴ εὑρίσκοντος τῇ χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ. 33 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων 34 Ὡς ἂν εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἁφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς ἐγκτήτου ὑμῖν, 35 καὶ ἥξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεῖ λέγων Ὥςπερ ἁφὴ ἑώραταί μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ. 36 καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν πρὸ τοῦ εἰςελθόντα τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἁφήν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα ἂν ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν. 37 καὶ ὄψεται τὴν ἁφήν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας χλωριζούσας ἢ πυῤῥιζούσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινοτέρα τῶν τοίχων· 38 καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας. 39 καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας· 40 καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστὶν ἡ ἁφή, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον· 41 καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐκχεοῦσι τὸν χοῦν τὸν ἀπεξυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον· 42 καὶ λήψονται λίθους ἀπεξυσμένους ἑτέρους καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων, καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται καὶ ἐξαλείψουσι τὴν οἰκίαν. 43 ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἁφὴ καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι, 44 καὶ εἰςελεύσεται ὁ ἱερεὺς καὶ ὄψεται· εἰ διακέχυται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστι. 45 καὶ καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς καὶ πάντα

---

21. λημψεται 22. η δυο τρυγ. η δυο νεοσσους 25. τον αμνον της πλημμ. ... λημψεται ... του δεξ. τ. καθαριζομ. 29. του καθαριζομενου 30. μιαν των τρυγονων ... νεοσσων (** ? * ?) 32. η αφη λεπρας 35. αναγγειλη ... εωρατ. μου εν 36. ιδειν τον ιερεα την οικιαν ... οσα εαν 37. om και ιδου η αφη ... om η πυρριζουσας 39. ιδ. ου διεχυθη 41. αποξυσ. τ. οικιαν ... om τον απεξυσμενον 42. λημψονται bis ... στερεους pro ετερους 43. παλιν αφη 44. οψεται ει sine distinct.

46 τὸν χοῦν ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάϑαρτον· [46] καὶ ὁ εἰςπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἀφωρισμένη ἐστὶν ἀκάϑαρτος ἔσται
47 ἕως ἑσπέρας, [47] καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ ἔσϑων ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
48 αὐτοῦ καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [48] ἐὰν δὲ παραγενόμενος εἰςέλϑῃ ὁ ἱερεὺς καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ διαχύσει οὐ διαχεῖται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφϑῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καϑαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάϑη ἡ ἁφή.
49 [49] καὶ λήψεται ἀφαγνίσαι τὴν οἰκίαν δύο ὀρνίϑια ζῶντα καϑαρὰ καὶ ξύλον
50 κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ ὕσσωπον· [50] καὶ σφάξει τὸ ὀρνίϑιον
51 τὸ ἓν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι, [51] καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ τὸν ὕσσωπον καὶ τὸ ὀρνίϑιον τὸ ζῶν, καὶ βάψει αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιϑίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι,
52 καὶ περιῤῥανεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἑπτάκις. [52] καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιϑίου καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι καὶ ἐν τῷ ὀρνιϑίῳ τῷ ζῶντι καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ καὶ ἐν τῷ ὑσσώπῳ καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ
53 κοκκίνῳ· [53] καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίϑιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον,
54 καὶ ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καϑαρὰ ἔσται. [54] οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν
55 56 ἁφὴν λέπρας καὶ ϑραύσματος, [55] καὶ τῆς λέπρας ἱματίου καὶ οἰκίας, [56] καὶ
57 οὐλῆς καὶ σημασίας καὶ τοῦ αὐγάζοντος, [57] καὶ τοῦ ἐξηγήσασϑαι ᾗ ἡμέρᾳ ἀκάϑαρτον καὶ ᾗ ἡμέρᾳ καϑαρισϑήσεται· οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

XV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἀνδρὶ ἀνδρὶ ᾧ ἐὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος
3 αὐτοῦ, ἡ ῥύσις αὐτοῦ ἀκάϑαρτός ἐστι. [3] καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαϑαρσίας αὐτοῦ· ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς ῥύσεως ἧς συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαϑαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ· πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ ᾗ συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως ἀκαϑαρ-
4 σία αὐτοῦ ἐστί. [4] πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ἧς ἂν κοιμηϑῇ ἐπ᾽ αὐτῆς ὁ γονοῤῥυὴς ἀκάϑαρτός ἐστι, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ᾽ ὃ ἂν καϑίσῃ ἐπ᾽ αὐτὸ ὁ γονοῤῥυὴς ἀκάϑαρ-
5 τον ἔσται. [5] καὶ ἄνϑρωπος ὃς ἐὰν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
6 αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· [6] καὶ ὁ καϑήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ᾽ ὃ ἂν καϑίσῃ ὁ γονοῤῥυὴς πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
7 καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [7] καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονοῤῥυοῦς πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάϑαρτος
8 ἔσται ἕως ἑσπέρας· [8] ἐὰν δὲ προσσιελίσῃ ὁ γονοῤῥυὴς ἐπὶ τὸν καϑαρόν, πλυνεῖ
9 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [9] καὶ πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπιβῇ ἐπ᾽ αὐτὸ ὁ γονοῤῥυὴς ἀκάϑαρτον ἔσται
10 ἕως ἑσπέρας. [10] καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτοῦ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ὁ αἴρων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται
11 ὕδατι, καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [11] καὶ ὅσων ἐὰν ἅψηται ὁ γονοῤῥυὴς καὶ τὰς χεῖρας οὐ νένιπται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα
12 ὕδατι, καὶ ἀκάϑαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [12] καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἂν ἅψηται ὁ γονοῤῥυὴς συντριβήσεται· καὶ σκεῦος ξύλινον νιφήσεται ὕδατι, καὶ
13 καϑαρὸν ἔσται. [13] ἐὰν δὲ καϑαρισϑῇ ὁ γονοῤῥυὴς ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐξαριϑμηϑήσεται αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καϑαρισμὸν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ

---

48. ιδου ου διαχυσ. ου διαχ. 49. λημψεται 51. λημψεται ... περιρανει 53. εξω πολεως 56. ' om του XV. 2. om η ρυσις αυτου ... ακαϑ. εσται 4. εφ η αν κοιμ. επ αυτη 5. ος αν 7. om του prius 8. εαν δε προσεγγιση ... om αυτου 9. και επι παν ... καϑιση pro επιβη 10. ος εαν η 11. om υδατι prius 12. ου εαν 13. εξαριϑμησεται εαυτω ... καϑαρισμον sine αυτου

ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. [14] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν καὶ οἴσει αὐτὰ ἔναντι κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ· [15] καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ. [16] καὶ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· [17] καὶ πᾶν ἱμάτιον καὶ πᾶν δέρμα ἐφ᾿ ὃ ἂν ᾖ ἐπ᾿ αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας. [18] καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ᾿ αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι καὶ ἀκάθαρτοι ἔσονται ἕως ἑσπέρας. [19] καὶ γυνὴ ἥτις ἂν ᾖ ῥέουσα αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ῥύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς· πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, [20] καὶ πᾶν ἐφ᾿ ὃ ἂν κοιτάζηται ἐπ᾿ αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς ἀκάθαρτον ἔσται, καὶ πᾶν ἐφ᾿ ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ ἐπ᾿ αὐτὸ ἀκάθαρτον ἔσται. [21] καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτῆς πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· [22] καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος παντὸς σκεύους οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ᾿ αὐτὸ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [23] ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης ἢ ἐπὶ τοῦ σκεύους οὗ ἐὰν καθίσῃ ἐπ᾿ αὐτῷ ἐν τῷ ἅπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [24] ἐὰν δὲ κοίτῃ κοιμηθῇ τις μετ᾿ αὐτῆς καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ᾿ αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾿ ᾗ ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾿ αὐτῇ ἀκάθαρτος ἔσται. [25] καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ ῥύσει αἵματος ἡμέρας πλείους οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος· [26] καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾿ ἧς ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾿ αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου ἔσται αὐτῇ, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ᾿ ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ᾿ αὐτὸ ἀκάθαρτον ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου· [27] πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [28] ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως, καὶ ἐξαριθμήσεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. [29] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται αὕτη δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [30] καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς. [31] καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. [32] οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονοῤῥυοῦς, καὶ ἐάν τινι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ, [33] καὶ τῇ αἱμοῤῥοούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονοῤῥυὴς ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσενι ἢ τῇ θηλείᾳ, καὶ τῷ ἀνδρὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθημένης.

XVI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ἀαρὼν, ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου καὶ ἐτελεύτησαν·

---

14. λημψεται ... νεοσσους 15. περι της ρυσ. 16. ος εαν εξελθη 17. εφ ο εαν ... πλυνθησεται 19. ητις εαν ... αιματι εσται ... εστω εν τη 20. εαν pro παν ab initio 21. ος εαν 23. ου εαν αυτη καθηται επ αυτω· εν δε τω 24. τις κοιμηθη ... και ακαθαρτος ... επ αυτης ακαθαρτος 25. om αυτης extr. ... ακαθ. εσται 26. πασαν κοιτην εφ ην 29. λημψεται δυο ... νεοσσους 31. om αυτων post ακαθαρσιαν 33. αυτης, ο γονορρυης ... και εν τω ανδρι

2 [2] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ
μὴ εἰςπορευέσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς
πρόςωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ
3 ἀποθανεῖται· ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου. [3] οὕτως εἰςελεύ-
σεται Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον· ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς
4 ὁλοκαύτωμα. [4] καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελὲς λινοῦν
ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαριν λινῆν περι-
θήσεται· ἱμάτια ἅγιά ἐστι, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐν-
5 δύσεται αὐτά. [5] καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψεται δύο χιμά-
6 ρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. [6] καὶ προσάξει
Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ
7 καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. [7] καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμάρους καὶ στήσει αὐτοὺς
8 ἔναντι κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [8] καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν
ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κλήρους, κλῆρον ἕνα τῷ κυρίῳ καὶ κλῆρον ἕνα τῷ ἀπο-
9 πομπαίῳ. [9] καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆ-
10 ρος τῷ κυρίῳ, καὶ προςοίσει περὶ ἁμαρτίας· [10] καὶ τὸν χίμαρον ἐφ' ὃν ἐπῆλ-
θεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κυρίου
τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν, καὶ
11 ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. [11] καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς
ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου, καὶ σφάξει τὸν
12 μόσχον περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. [12] καὶ λήψεται τὸ πυρεῖον πλῆρες ἀνθράκων
πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ ἀπέναντι κυρίου, καὶ πλήσει τὰς χεῖρας θυ-
13 μιάματος συνθέσεως λεπτῆς καὶ εἰςοίσει ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, [13] καὶ
ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι κυρίου· καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυ-
14 μιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. [14] καὶ
λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστή-
ριον κατὰ ἀνατολάς· κατὰ πρόςωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἑπτάκις ἀπὸ τοῦ
15 αἵματος τῷ δακτύλῳ. [15] καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν περὶ ἁμαρτίας τὸν περὶ
τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ εἰςοίσει τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ κατα-
πετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μό-
σχου, καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ πρόςωπον τοῦ ἱλαστη-
16 ρίου, [16] καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ
ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ οὕτω ποιή-
σει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας
17 αὐτῶν. [17] καὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου εἰςπορευο-
μένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ ἕως ἂν ἐξέλθῃ· καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυ-
18 τοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ. [18] καὶ
ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὂν ἀπέναντι κυρίου καὶ ἐξιλάσεται ἐπ'
αὐτοῦ· καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
19 χιμάρου καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ, [19] καὶ ῥανεῖ
ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ ἑπτάκις καὶ καθαριεῖ αὐτό, καὶ ἁγιά-
20 σει αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [20] καὶ συντελέσει ἐξιλασκό-

---

XVI. 2. μωυσην λεγων ... ειςπορευεσθωσαν 4. χρωτ. αυτου και κιδαρεις περι τον τραχηλον αυτου, και ζωνη λινη ζωσεται, αγιασμα εστιν· και λουσεται 5. λημψεται δ. χειμαρρους 7. λημψεται ... χειμαρρους 8. χειμαρρους κληρον ενα 9. χειμαρρον ... αυτον κληρος 10. χειμαρρον ... αποπομπην αφησει 11. αμαρτιας τον αυτου και του οικου αυτου μονον, και εξιλ. π. αυτου κ. τ. οικ. αυτου ... τον μοσχον τον ... αμαρτ. τον αυτου 12. λημψεται τ. πυριον 14. λημψεται ... κατ ανατολας 15. χειμαρρον τ. π. της αμαρτιας ... και οισουσιν απο του 16. αμαρτιων αυτου· και ουτως ... εμμεσω 17. ως αν εξελθη ... αυτου pro εαυτου 18. απ αυτου και λημψεται ... χειμαρρου 19. επ αυτου απο ... om των ante υιων

μενος τὸ ἅγιον καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ· καὶ προςάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα. [21] καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ᾽ αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν καὶ πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου εἰς τὴν ἔρημον· [22] καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ᾽ ἑαυτῷ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον, καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον. [23] καὶ εἰςελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν ἣν ἐνδεδύκει εἰςπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον, καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ· [24] καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τόπῳ ἁγίῳ καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ λαοῦ ὡς περὶ τῶν ἱερέων· [25] καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. [26] καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. [27] καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν τὸ αἷμα εἰςηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, *ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρί, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν· [28] ὁ δὲ κατακαίων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. [29] καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, ὁ αὐτόχθων καὶ ὁ προςήλυτος ὁ προςκείμενος ἐν ὑμῖν· [30] ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθαρίσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἔναντι κυρίου, καὶ καθαρισθήσεσθε. [31] σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον. [32] ἐξιλάσεται ὁ ἱερεύς, ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτὸν καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν, στολὴν ἁγίαν· [33] καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς ἐξιλάσεται. [34] καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

*He. 13, 11.

XVII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος λέγων [3] Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προςηλύτων τῶν προςκειμένων ἐν ὑμῖν ὃς ἐὰν σφάξῃ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς [4] καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ σωτήριον κυρίῳ δεκτὸν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτὸ ὥστε προςενέγκαι δῶρον τῷ κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ λογισθήσεται τῷ ἀν-

20. προςαξ. ααρων τ. χειμαρρον 21. προςαξει pro επιθησει ... χειμαρρου bis ... * om ετοιμου (?) 22. λημψεται ο χειμαρρος ... χειμαρρον (23. ενεδυκει) 24. εκδυσεται ... ολοκαρπωμα pro ολοκαυτωμα ... om περι ante του οικου ... om και περι του λαου 26. 27. χειμαρρον 29. om δεκατη τ. μηνος ... ταπεινωσατε 32. τελειωσουσιν 34. καθαπερ XVII. 2. παντας τους υιους 3. προςηλ. η των προςκ. ... αν pro εαν 4. σωτηριον κυριου ... ωςτε μη προςενεγκαι δωρ. κυριω

θρώπῳ ἐκείνῳ αἷμα· αἷμα ἐξέχεεν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ
5 λαοῦ αὐτῆς. 5 ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν ὅσας αὐτοὶ
σφάξουσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴσουσι τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ θύσουσι θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ αὐτά·
6 6 καὶ προςχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι κυρίου
παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὀσμὴν
7 εὐωδίας κυρίῳ· 7 καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ
ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν· νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.
8 8 καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν
τῶν προςηλύτων τῶν προςκειμένων ἐν ὑμῖν ὃς ἂν ποιήσῃ ὁλοκαύτωμα ἢ θυ-
9 σίαν 9 καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ
10 τῷ κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 10 καὶ
ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προςηλύτων τῶν προςκειμένων ἐν
ὑμῖν ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόςωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν
11 τὴν ἔσθουσαν τὸ αἷμα καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 11 ἡ γὰρ ψυχὴ
πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστί, καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστη-
ρίου ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξι-
12 λάσεται. 12 διὰ τοῦτο εἴρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φά-
13 γεται αἷμα, καὶ ὁ προςήλυτος ὁ προςκείμενος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα. 13 καὶ
ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ τῶν προςηλύτων τῶν προςκειμένων ἐν
ὑμῖν ὃς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα θηρίον ἢ πετεινὸν ὃ ἔσθεται, καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα
14 καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῇ· 14 ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστί. καὶ
εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης
15 σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἐστί· πᾶς ὁ ἔσθων αὐτὸ ἐξολοθρευθήσεται. 15 καὶ πᾶσα
ψυχὴ ἥτις φάγεται θνησιμαῖον ἢ θηριάλωτον, ἐν τοῖς αὐτόχθοσιν ἢ ἐν τοῖς προς-
ηλύτοις, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως
16 ἑσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται· 16 ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια καὶ τὸ σῶμα μὴ
λούσηται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

XVIII.

2 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ
3 ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· 3 κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύ-
πτου, ἐν ᾗ κατῳκήσατε ἐπ᾽ αὐτῇ, οὐ ποιήσετε· καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς
Χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰςάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, καὶ τοῖς νομίμοις αὐτῶν
4 οὐ πορεύσεσθε. 4 τὰ κρίματά μου ποιήσετε καὶ τὰ προστάγματά μου φυλά-
5 ξεσθε καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 5 καὶ φυλάξεσθε
πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ πάντα τὰ κρίματα μου, καὶ ποιήσετε αὐτά·
6 ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 6 ἄν-
θρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεῖα σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προςελεύσεται ἀποκα-
7 λύψαι ἀσχημοσύνην· ἐγὼ κύριος. 7 ἀσχημοσύνην πατρός σου καὶ ἀσχημοσύνην
μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· μήτηρ γάρ σού ἐστιν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχη-
8 μοσύνην αὐτῆς. 8 ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχη-
9 μοσύνη πατρός σού ἐστιν. 9 ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ
ἐκ μητρός σου, ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύ-
10 νην αὐτῶν. 10 ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγατρός σου, οὐκ

Ro. 10. 5. Ga. 3, 12. *Lc. 10, 28.

---

4. εξολεθρευθησεται 5. σφαξωσιν 7. θυσουσ. επι τας θυρας αυτων τοις 8. ισραηλ και απο 9. ** (etiam * ?) om και ab initio ... εξολεθρευθησεται 10. των pro η των ... λαου αυτου 11. αντι της ψυχης 13. ισραηλ και των ... το αιμα αυτου 14. εξολεθρευθησεται 16. λημψεται XVIII. 3. γης αιγυπτου ... επ αυτης ... και εν τοις 4. om και ante πορευεσθε 5. φυλαξασθε ... om αυτα poster. 7. εστιν, και ουκ 9. ενδογ. γεγενν. η εξω ... ασχημοσ. αυτης 10. om θυγατρος σου

ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. [11] ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ὁμοπατρία ἀδελφή σού ἐστιν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. [12] ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γὰρ πατρός σού ἐστιν. [13] ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· οἰκεία γὰρ μητρός σού ἐστιν. [14] ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰςελεύσῃ· συγγενὴς γάρ σού ἐστιν. [15] ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις· γυνὴ γὰρ υἱοῦ σού ἐστιν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. [16] ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις· ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σού ἐστιν. [17] ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν· οἰκεῖαι γάρ σού εἰσιν, ἀσέβημά ἐστι. [18] γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἔτι ζώσης αὐτῆς. [19] καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐκ εἰςελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. [20] καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτήν. [21] καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον· ἐγὼ κύριος. [22] καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικείαν· βδέλυγμα γάρ ἐστι. [23] καὶ πρὸς πᾶν τετράπουν οὐ δώσεις τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμὸν ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό· καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι· μυσαρὸν γάρ ἐστι. [24] μὴ μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τούτοις· ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη ἃ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πρὸ προςώπου ὑμῶν, [25] καὶ ἐξεμιάνθη ἡ γῆ· καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς δι' αὐτήν, καὶ προςώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς. [26] καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὁ ἐγχώριος καὶ ὁ προςγενόμενος προςήλυτος ἐν ὑμῖν· [27] πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς οἱ ὄντες πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ· [28] καὶ ἵνα μὴ προςοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προςώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν· [29] ὅτι πᾶς ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. [30] καὶ φυλάξετε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσητε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς, καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

XIX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [3] ἕκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [4] οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [5] καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε· [6] ᾗ ἂν ἡμέρᾳ θύσετε βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον· καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. [7] ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἄθυτόν

(margin: 1 Pe. 1, 16.)

10. om σῇ 12. οἰκ. γαρ μητρος 13. om versus 16. γυνη γαρ pro ασχημοσυνη 17. 18. λημψη 19. ου προσελευση 22. κοιτην γυναικος 23. δωσεις κοιτην ... μυσερον 24. εξαποστελω 25. εμιανθη ... αδικιαν αυτων ... η γη εν τοις εγκαταλελιμμενοις 26. om και παντα τ. προστ. μου ... ο εγχ. η ο προςηλ. ο προςγεν. 27. προτεροι υμων· εμιανθη 28. προςωχθεισεν εν τοις 29. ος αν ... εξολεθρευθησονται 30. ανομων pro νομιμων ... ο γεγονεν ... αυτοις· εγω XIX. 2. εγω αγιος 3. om και μητερα αυτου 5. δεκτην υμων 6. θυσητε

8 ἐστιν, οὐ δεχθήσεται· [8] ὁ δὲ ἔσθων αὐτὸ ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐβεβήλωσε· καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἔσθουσαι ἐκ τοῦ λαοῦ
9 αὐτῶν. [9] καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερι-
10 σμοῦ σου οὐ συλλέξεις· [10] καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥῶγας τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ κα-
11 ταλείψεις αὐτά· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [11] οὐ κλέψετε, οὐ ψεύσεσθε,
12 οὐδὲ συκοφαντήσει ἕκαστος τὸν πλησίον. [12] καὶ οὐκ ὀμεῖσθε τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν· ἐγώ εἰμι* Mt. 5, 33.
13 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [13] οὐκ ἀδικήσεις τὸν πλησίον, καὶ οὐχ ἁρπᾷ, καὶ οὐ μὴ
14 κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ. [14] οὐ κακῶς ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προςθήσεις σκάνδαλον· καὶ φοβηθήσῃ
15 κύριον τὸν θεόν σου, ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [15] οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήψῃ πρόςωπον πτωχοῦ οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόςωπον δυνάστου,
16 ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. [16] οὐ πορεύσῃ δόλῳ ἐν τῷ ἔθνει σου·
17 οὐκ ἐπιστήσῃ ἐφ' αἷμα τοῦ πλησίον σου· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [17] οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου· ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου,
18 καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν. [18] καὶ οὐκ ἐκδικᾶταί σου ἡ χείρ, καὶ οὐ μηνιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· Mt. 19, 19. 22, 39. 5, 43. Ro. 13, 9. Ga. 5, 14. Ja. 2, 8.
19 ἐγώ εἰμι κύριος. [19] τὸν νόμον μου φυλάξεσθε· τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγῳ, καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον, καὶ ἱμάτιον ἐκ
20 δύο ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. [20] καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὕτη ἡ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὕτη λύτροις οὐ λελύτρωται ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπὴ ἔσται αὐ-
21 τοῖς· οὐκ ἀποθανοῦνται, ὅτι οὐκ ἀπηλευθερώθη· [21] καὶ προςάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κριὸν πλημ-
22 μελείας· [22] καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι κυρίου περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρ-
23 τία ἣν ἥμαρτεν. [23] ὅταν δὲ εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύσετε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται ὑμῖν ἀπερικάθαρτος, οὐ
24 βρωθήσεται. [24] καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰ-
25 νετὸς τῷ κυρίῳ, [25] ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπόν, πρόςθεμα
26 ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [26] μὴ ἔσθετε ἐπὶ
27 τῶν ὀρέων, καὶ οὐκ οἰωνιεῖσθε οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσεσθε. [27] οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν.
28 [28] καὶ ἐντομίδας οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ γράμματα
29 στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [29] οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ
30 πλησθήσεται ἀνομίας. [30] τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου
31 φοβηθήσεσθε· ἐγώ εἰμι κύριος. [31] οὐκ ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προςκολληθήσεσθε ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς
32 ὑμῶν. [32] ἀπὸ προςώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόςωπον πρεσβυτέ-
33 ρου· καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου, ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [33] ἐὰν δέ τις

---

8. λημψεται ... εξολεθρευθησονται (9. om ου συντ. τ. θ. υμων) 10. τους ρωγας 11. ου συκοφ. 12. βεβηλωσεται ... om το αγιον ... om ειμι 13. ουκ αρπασεις ... του μισθιου παρα 14. προθησεις 15. λημψη ... ου θαυμασεις 16. εφ αιματι 17. λημψη 18 μηνιοις 19. φυλαξασθε 20. αυτη οικετις 23. καταφυτευσητε ... om ο καρπος αυτου ... απερικαθαρτον 25. γενηματα 26. οιωνισθε ... ορνιθοσκοπηθησεσθε 28. επι ψυχης ου ποιησετε ... om ειμι 29. εμπληθησεται 31. επακολουθησεσθε εγγαστριμυθοις

προςέλθη ὑμῖν προςήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν· [34] ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προςήλυτος ὁ προςπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν· ὅτι προςήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [35] οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς· [36] ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ἐν ὑμῖν· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [37] καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου καὶ πάντα τὰ προςτάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

XX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις Ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ ἀπὸ τῶν γεγενημένων προςηλύτων ἐν Ἰσραὴλ ὃς ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. [3] καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγιά μου καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἡγιασμένων μοι. [4] ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν· [5] καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόςωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς ὁμονοοῦντας αὐτῷ ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. [6] καὶ ψυχὴ ἣ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόςωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. [7] καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· [8] καὶ φυλάξεσθε τὰ προςτάγματά μου καὶ ποιήσετε αὐτά, ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. [9] ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ θανάτῳ θανατούσθω· πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν, ἔνοχος ἔσται. [10] ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα τοῦ πλησίον, θανάτῳ θανατούσθωσαν ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη. (Jo. 8, 5.) [11] καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἔνοχοί εἰσι. [12] καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· ἠσεβήκασι γάρ, ἔνοχοί εἰσιν. [13] καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικός, βδέλυγμα ἐποίησαν ἀμφότεροι· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. [14] ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἐστιν· ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνομία ἐν ὑμῖν. [15] καὶ ὃς ἂν δῷ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε. [16] καὶ γυνὴ ἥτις προςελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος βιβασθῆναι αὐτὴν ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτῆνος· θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. [17] ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἐστιν, ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν· ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν κομιοῦνται. [18] καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐξολοθρευθήσονται

---

33. προςηλυτος υμιν 34. ως αυτοχθων 36. εσται υμιν 37. φυλαξασθε XX. 2. η των προςγεγεννημενων προςηλ. εν τω ισρ. ... δω απο του 4. om του ante μη 6. ψυχη εαν ... λαου αυτου 7. οτι εγω κυρ. ο θ. υμ. αγιος ειμι 8. κυρ. ο θεος υμων ο αγ. υμ. 9. ος ειπη κακως 11. om και ab initio 12. om και 13. εποιησεν ... om θανατω 14. ανομημα pro ανομια 16. απ αυτου 17. εξολεθρευθησονται 18. εξολεθρευθησονται

19 ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν. [19] καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου καὶ ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἁμαρ-
20 τίαν ἀποίσονται. [20] ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην
21 τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν· ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. [21] ὃς ἐὰν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
22 τοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. [22] καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά· καὶ οὐ μὴ προςοχθίσῃ
23 ὑμῖν ἡ γῆ εἰς ἣν ἐγὼ εἰςάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς. [23] καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξαποστέλλω ἀφ' ὑμῶν, ὅτι ταῦτα πάντα
24 ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς. [24] καὶ εἶπα ὑμῖν Ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι·
25 ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. [25] καὶ ἀφοριεῖτε αὐτοὺς ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων· καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.
26 [26] καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας
27 ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν εἶναί μοι. [27] καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπαοιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι· λίθοις λιθοβολήσετε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι.

XXI.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Εἰπὸν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς Ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐ-
2 τῶν, [2] ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρί, καὶ υἱοῖς
3 καὶ θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῷ [3] καὶ ἐπ' ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ
4 τῇ μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρί, ἐπὶ τούτοις μιανθήσεται. [4] οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα
5 ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ. [5] καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ, καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται, καὶ ἐπὶ τὰς
6 σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας. [6] ἅγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας κυρίου δῶρα τοῦ
7 θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προςφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι. [7] γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήψονται καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς, ὅτι
8 ἅγιός ἐστι κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ. [8] καὶ ἁγιάσεις αὐτόν· τὰ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προςφέρει· ἅγιος ἔσται, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων
9 αὐτούς. [9] καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, τὸ
10 ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ· ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται. [10] καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστοῦ καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφα-
11 λὴν οὐκ ἀποκιδαρώσει καὶ τὰ ἱμάτια οὐ διαῤῥήξει, [11] καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰςελεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ
12 μιανθήσεται, [12] καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ θεοῦ ἐπ' αὐτῷ·
13 14 ἐγὼ κύριος. [13] οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται· [14] χήραν δὲ καὶ ἐκβεβλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ'

---

18. εκ του γενους 19. οικειοτ. απεκαλυψας 21. ος αν λαβ. την γυν. 22. μου ποιειν αυτα ... προςοχθ. υμας 23. εξαποστελω 25. και των πετεινων τ. ακαθαρτων και των καθαρων ... εγω pro α εγω 26. ειναι εμοι 27. λιθοβολησατε XXI. 1. μιανθησεσθε 2. και επι μητρι κ. επι υι. κ. επι θυγ. 3. τη μη εγγιζουση ανδρι ... μιανθησεσθαι 4. om ου μιανθησεται 5. ξυρησεται 7. λημψονται ... om οτι ... κυριω θεω 8. αγιασει 13. om γυναικα ... λημψεται 14. εβδελυγμενην pro εκβεβλημενην ... λημψεται bis

ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα· [15] καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν. [16] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [17] Εἰπὸν Ἀαρών Ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τίνι ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προςελεύσεται προςφέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. [18] πᾶς ἄνθρωπος ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος οὐ προςελεύσεται· ἄνθρωπος τυφλὸς ἢ χωλὸς ἢ κολοβόριν ἢ ὠτότμητος, [19] ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς ἢ σύντριμμα ποδός, [20] ἢ κυρτὸς ἢ ἔφηλος ἢ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία ἢ λειχὴν ἢ μόνορχις, [21] πᾶς ᾧ ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ προςενεγκεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ οὐ προςελεύσεται προςενεγκεῖν. [22] τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται· [23] πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προςελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶμον ἔχει· καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. [24] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ.

XXII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Εἰπὸν Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Καὶ προςεχέτωσαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιάζουσί μοι· ἐγὼ κύριος. [3] εἰπὸν αὐτοῖς Εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν προςέλθῃ ἀπὸ παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια ὅσα ἂν ἁγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ᾖ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐμοῦ· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [4] καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρᾷ ἢ γονοῤῥυεῖ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται ἕως ἂν καθαρισθῇ· καὶ ὁ ἁπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, [5] ἢ ὅστις ἂν ἅψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου ὃ μιανεῖ αὐτόν, ἢ ἐπ' ἀνθρώπῳ ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ, [6] ψυχὴ ἥτις ἐὰν ἅψηται αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι [7] καὶ δύῃ ὁ ἥλιος καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ τότε φάγεται τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἐστί. [8] θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς· ἐγὼ κύριος. [9] καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι δι' αὐτὰ ἐὰν βεβηλώσουσιν αὐτά· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἁγιάζων αὐτούς. [10] καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια· πάροικος ἱερέως ἢ μισθωτὸς οὐ φάγεται ἅγια. [11] ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. [12] καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν ἁγίου οὐ φάγεται. [13] καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ αὐτῇ, ἐπαναστρέψει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται· καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῶν. [14] καὶ ἄνθρωπος

---

14. om λαου 17. ην εν αυτω ... προσφερων 18. ω εαν η εν ... χωλος η τυφλος 19. om η ab initio ... ανθρ. ω εστιν εν αυτω 20. πτιλος τοις οφθαλμοις ... ανθρ. ος εαν η εν ... λιχην 21. πας ος εστιν ... ου προςεγγιει ... θυσιας του θεου 23. om αυτου 24. ελαλ. κυριος προς μωυσην και ααρ. XXII. 2. αγιων υιων 3. αυτοις εις sine distinct. ... παντος σπερματος ... επ αυτω, εξολεθρευθησεται 4. λεπρος η γονορρυης 5. om η ab initio 6. ητις αψηται 7. εστιν αυτου 8. ουκ εδεται 9. φυλαξουσιν ... δι αυτο· εαν δε βεβηλωσιν αυτα 11. εκ των εργων αυτ. 12. τ. απ. των αγιων 13. ανθρωπου ιερεως ... χηρα εκβεβλημενη ... μ^η^ ην αυτη

ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προςϑήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸ
15 καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον. [15] καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν 'Ι-
16 σραὴλ ἃ αὐτοὶ ἀφαιροῦσι τῷ κυρίῳ, [16] καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν
πλημμελείας ἐν τῷ ἐσϑίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων
17 18 αὐτούς. [17] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [18] Λάλησον 'Ααρὼν καὶ
τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ πάσῃ συναγωγῇ 'Ισραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνϑρω-
πος ἀπὸ τῶν υἱῶν 'Ισραὴλ ἢ τῶν προςηλύτων τῶν προςκειμένων πρὸς αὐτοὺς
ἐν 'Ισραήλ, ὃς ἂν προςενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν
ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προςενέγκωσι τῷ ϑεῷ εἰς ὁλοκαύτωμα,
19 [19] δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἄρσενα ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ
20 τῶν αἰγῶν· [20] πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτῷ οὐ προςάξουσι κυρίῳ, διότι
21 οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν. [21] καὶ ἄνϑρωπος ὃς ἂν προςενέγκῃ ϑυσίαν σωτηρίου τῷ
κυρίῳ, διαστείλας εὐχὴν ἢ κατὰ αἵρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βου-
κολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰςδεκτόν, πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται
22 ἐν αὐτῷ. [22] τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκιῶντα ἢ ψω-
ραγριῶντα ἢ λειχῆνας ἔχοντα, οὐ προςάξουσι ταῦτα τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς κάρ-
23 πωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. [23] καὶ μόσχον
ἢ πρόβατον ὠτότμητον ἢ κολοβόκερκον σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ
24 εὐχήν σου οὐ δεχϑήσεται. [24] ϑλαδίαν καὶ ἐκτεϑλιμμένον καὶ ἐκτομίαν καὶ
ἀπεσπασμένον οὐ προςάξεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιή-
25 σετε. [25] καὶ ἐκ χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προςοίσετε τὰ δῶρα τοῦ ϑεοῦ ὑμῶν ἀπὸ
πάντων τούτων, ὅτι φϑάρματά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς· οὐ δεχϑή-
26 27 σεται ταῦτα ὑμῖν. [26] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [27] Μόσχον ἢ
πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχϑῇ, καὶ ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ
δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχϑήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα κυρίῳ.
28 [28] καὶ μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, οὐ σφάξεις ἐν ἡμέρᾳ
29 μιᾷ. [29] ἐὰν δὲ ϑύσῃς ϑυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης κυρίῳ, εἰςδεκτὸν ὑμῖν ϑύσετε
30 αὐτό· [30] αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωϑήσεται, οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν
31 εἰς τὸ πρωΐ· ἐγώ εἰμι κύριος. [31] καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσετε
32 αὐτάς. [32] καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασϑήσομαι ἐν μέσῳ
33 τῶν υἱῶν 'Ισραήλ· ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς, [33] ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς
Αἰγύπτου ὥςτε εἶναι ὑμῶν ϑεός· ἐγὼ κύριος.

XXIII.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς 'Ισραὴλ καὶ
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Αἱ ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, αὗταί
3 εἰσιν αἱ ἑορταί μου. [3] ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάβ-
βατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ· πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις, σάββατά
4 ἐστι τῷ κυρίῳ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. [4] αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ κληταὶ
5 ἅγιαι ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. [5] ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ
τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυ-
6 ρίῳ. [6] καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ τῶν ἀζύμων
7 τῷ κυρίῳ, ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσϑε. [7] καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία

---

14. κατα αγνοιαν ... om και extr. 15. αυτοι προσφερουσιν 18. η απο των υιων των προςηλ. 19. και εκ των προβ. 20. οτι ου δ. υμιν εστιν 21. ευχην κατα αιρεσιν εν ταις 22. 23. toti **. 22. ** μυρμικιωντα et λιχηνας ... ** προςαξ. αυτα 23. ** αποϑησεις αυτα ... ** εις ευχην σ. ου προςδεχϑησεται 24. εκτομιδα ... προςαξετε 25. οτι φϑαρτα ... om μωμος εν αυτοις 28. η προβατον ... αυτην η τα 32. εμμεσω XXIII. 2. εισιν εορται 3. και τη ημερα ... κυρ. υμων εν 4. τ. κυριω και αυται αγιας καλεσατε αυτας 7. και η ημερα

ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· [8] καὶ προςάξετε ὁλοκαυτώματα 8 τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. [9] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [10] Εἰπὸν 9 10 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὅταν εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα· [11] καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυ- 11 ρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεύς. [12] καὶ ποιή- 12 σετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἂν φέρητε τὸ δράγμα πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· [13] καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως 13 ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, θυσία τῷ κυρίῳ, ὀσμὴ εὐωδίας κυρίῳ, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἲν οἴνου· [14] καὶ ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα 14 οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προςενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. [15] καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων ἀπὸ 15 τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προςενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους, [16] ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντή- 16 κοντα ἡμέρας, καὶ προςοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ. [17] ἀπὸ τῆς κατοικίας 17 ὑμῶν προςοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθήσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ· [18] καὶ προςά- 18 ξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βουκολίου καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἔσονται ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ· [19] καὶ 19 ποιήσουσι χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας καὶ δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος· [20] καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ 20 ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος ἐπίθεμα ἐναντίον κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν· ἅγια ἔσονται τῷ κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ προςφέροντι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται. [21] καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν· ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον 21 λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. [22] καὶ ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συν- 22 τελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προςηλύτῳ ὑπολείψεις αὐτά· ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [23] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυ- 23 σῆν λέγων [24] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ 24 τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· [25] πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προςάξετε ὁλοκαύτωμα κυρίῳ. 25 [26] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [27] Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ 26 27 ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προςάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. [28] πᾶν ἔργον οὐ ποιή- 28 σετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. [29] πᾶσα ψυχὴ ἥτις μὴ τα- 29 πεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. [30] καὶ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ 30 ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. [31] πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε· νόμιμον αἰώνιον 31 εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν. [32] σάββατα σαββάτων ἔσται 32 ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς ἀπὸ ἑσπέρας

---

8. και η εβδομη ημερα 10. τα δραγματα 11. αυτα ο ιερευς 12. εν η εαν 13. ευωδ. τω κυριω ... σπονδη αυτω 14. του θεου ... εις τας γενεας υμων νομιμ. αιων. 15. αριθμ. υμεις απο 16. εσχατ. εβδομης 17. πρωτογενηματων 18. προςαξει ... εκ βουκολιων ... om και ante εσονται ... θυσιαν οσμην 19. χιμαρρον 19. 20. πρωτογενηματος 20. εναντι 21. ημεραν κλητη 22. υπολειψη ... κυριος θεος 25. τω κυριω 28. om εν 29. εξολεθρευθησεται

33 ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. [33] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυ-
34 σῆν λέγων [34] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς
35 τοῦ ἑβδόμου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυρίῳ. [35] καὶ ἡ ἡμέρα ἡ
36 πρώτη κλητὴ ἁγία, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· [36] ἑπτὰ ἡμέρας προςά-
ξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν,
καὶ προςάξετε ὁλοκαυτώματα κυρίῳ· ἐξόδιόν ἐστι, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ
37 ποιήσετε. [37] αὗται ἑορταὶ κυρίῳ ἃς καλέσετε κλητὰς ἁγίας ὥςτε προςενέγκαι
καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα καὶ ϑυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν
38 τὸ καϑ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν, [38] πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου καὶ πλὴν τῶν δο-
μάτων ὑμῶν καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν καὶ πλὴν τῶν ἑκουσίων ὑμῶν
39 ἃ ἂν δῶτε τῷ κυρίῳ. [39] καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδό-
μου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσατε τῷ κυρίῳ
ἑπτὰ ἡμέρας· τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνά-
40 παυσις. [40] καὶ λήψεσϑε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον καὶ κάλ-
λυνϑρα φοινίκων καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς καὶ ἰτέας καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ
χειμάρρου, εὐφρανϑῆναι ἔναντι κυρίου τοῦ ϑεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνι-
41 αυτοῦ· [41] νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορ-
42 τάσετε αὐτήν· [42] ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας, πᾶς ὁ αὐτόχϑων ἐν
43 Ἰσραὴλ κατοικήσει ἐν σκηναῖς, [43] ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν ὅτι ἐν σκηναῖς
κατῴκισα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου
44 ἐγὼ κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν. [44] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῖς
υἱοῖς Ἰσραήλ.

XXIV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ,
καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλάϊνον καϑαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύ-
3 χνον διὰ παντὸς [3] ἔξωϑεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου,
καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωὶ ἐνώ-
4 πιον κυρίου ἐνδελεχῶς· νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· [4] ἐπὶ τῆς λυ-
χνίας τῆς καϑαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους ἐναντίον κυρίου ἕως εἰς τὸ πρωί.
5 [5] καὶ λήψεσϑε σεμίδαλιν καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους, δύο δεκάτων
6 ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς· [6] καὶ ἐπιϑήσετε αὐτοὺς δύο ϑέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν ϑέμα,
7 ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καϑαρὰν ἔναντι κυρίου· [7] καὶ ἐπιϑήσετε ἐπὶ τὸ ϑέμα
λίβανον καϑαρὸν καὶ ἅλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκείμενα
8 τῷ κυρίῳ· [8] τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προςϑήσεται ἔναντι κυρίου διὰ παντὸς
9 ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, διαϑήκην αἰώνιον. [9] καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς
υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων
10 τοῦτο αὐτῶν ἀπὸ τῶν ϑυσιαζομένων τῷ κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον. [10] καὶ ἐξῆλ-
ϑεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς
Ἰσραήλ· καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος καὶ ὁ ἄν-
11 ϑρωπος ὁ Ἰσραηλίτης, [11] καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτι-
δος τὸ ὄνομα κατηράσατο. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν· καὶ τὸ ὄνομα
12 τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμεὶϑ ϑυγάτηρ Δαβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν· [12] καὶ ἀπέ-
13 ϑεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρῖναι αὐτὸν διὰ προστάγματος κυρίου. [13] καὶ
14 ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [14] Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς
παρεμβολῆς, καὶ ἐπιϑήσουσι πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν

---

36. ολοκαυτωμα bis ... τω κυριω pro κυριω 37. αυται αι εορτ. τω κυρ. 38. παντων των ευχων 39. add τη ante ημερα ... γενηματα ... εορτασετε 40. λημψεσϑε ... om τη ημερα ... ξυλων ... εχχειμαρρου (43. κατωκησα) XXIV. 2. λαβετωσαν μοι 3. απ εσπερας 4. εναντι κυριου εως πρωι 5. λημψεσϑε 8. προϑησεται 9. τουτο αυτω απο 10. γυναικ. ιεζραηλιτιδος 11. υιος pro ο υιος ... δαβρι 12. εν φυλακη

κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγή. [15] καὶ τοῖς υἱοῖς 15 Ἰσραὴλ λάλησον καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καταράσηται θεὸν *Jo.19,7. ἁμαρτίαν λήψεται, [16] ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου θανάτῳ θανατούσθω· λί- 16 θοις λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ Ἰσραήλ· ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου τελευτάτω. [17] καὶ ἄνθρω- 17 πος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. [18] καὶ 18 ὃς ἂν πατάξῃ κτῆνος, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτισάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. [19] καὶ 19 ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται *Mt.5,38. αὐτῷ· [20] σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα 20 ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτω δοθήσεται αὐτῷ. [21] ὃς 21 ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω· [22] δικαίωσις μία 22 ἔσται τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [23] καὶ 23 ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις· καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

XXV.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ λέγων [2] Λάλησον 2 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὅταν εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν σάββατα τῷ κυρίῳ. [3] Ἓξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου 3 καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς· [4] τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα ἀνάπαυσις 4 ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ κυρίῳ· τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς καὶ τὴν ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς, [5] καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθε- 5 ρίσεις καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἁγιάσματός σου οὐκ ἐκτρυγήσεις· ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ. [6] καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι καὶ τῷ 6 παιδί σου καὶ τῇ παιδίσκῃ σου καὶ τῷ μισθωτῷ σου καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προςκειμένῳ πρὸς σέ· [7] καὶ τοῖς κτήνεσί σου καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ 7 σου ἔσται πᾶν τὸ γέννημα αὐτοῦ εἰς βρῶσιν. [8] καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ 8 ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις· καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες ἐτῶν ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη. [9] διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῇ 9 ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱλασμοῦ, διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν. [10] καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸν πεν- 10 τηκοστὸν ἐνιαυτόν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν, καὶ ἀπελεύσεται εἷς ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. [11] ἀφέσεως σημασία αὕτη τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν· 11 οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ ἀμήσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς· [12] ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν, ἅγιον ἔσται ὑμῖν, 12 ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γεννήματα αὐτῆς. [13] ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως 13 σημασίας αὐτῆς ἐπανελεύσεται εἰς τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ. [14] ἐὰν δὲ ἀποδῷ πρᾶ- 14 σιν τῷ πλησίον σου, ἐὰν δὲ καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον· [15] κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ 15 τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεταί σοι. [16] καθότι 16

---

15. λημψεται 16. om η 17. ανθρωπος εαν (19. δη pro δω) 20. ουτως 22. και εγχωριω 23. καθα XXV. 2. εαν εισελθητε 5. τα αυτοματα τα ... αγιασματος μου 7. γενημα σου 8. τεσσερακοντα 9. και διαγγελειτε ... υμων τω μηνι ... *om τη δεκατη et** add post μηνος 10. αγιασατε ... εις κατ εκαστος ... την πατριδα 11. ουδε μη αμησητε 12. 13. φαγεσθε· τα γενηματα αυτης εστω επι της αφεσεως· σημασια αυτη· επαν. εκαστος ε. τ. κτησιν α. 14. εαν και κτηση 15. om ετων μετα usque αριθμον ... γενηματων

αν πλεῖον τῶν ἐτῶν πληθυνεῖ τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσει τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ· ὅτι ἀριθμὸν γεννημάτων αὐτοῦ,
17 οὕτως ἀποδώσεταί σοι. [17] μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον, καὶ φοβηθήσῃ
18 κύριον τὸν θεόν σου· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [18] καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά μου καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε καὶ ποιήσετε
19 αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες· [19] καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ' αὐ-
20 τῆς. [20] ἐὰν δὲ λέγητε Τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ ἐὰν μὴ
21 σπείρωμεν μηδὲ συναγάγωμεν τὰ γεννήματα ἡμῶν; [21] καὶ ἀποστέλλω τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς
22 τὰ τρία ἔτη. [22] καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεννημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ γέννημα αὐτῆς,
23 φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. [23] καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν· ἐμὴ γάρ
24 ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστὲ ἐναντίον μου· [24] καὶ *
25 κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς. [25] ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγχιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελ-
26 φοῦ αὐτοῦ. [26] ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων, καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ καὶ
27 εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, [27] καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ ᾧ ἀπέδοτο αὐτὸ αὐτῷ, καὶ
28 ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. [28] ἐὰν δὲ μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ τὸ ἱκανὸν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ ἕκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπε-
29 λεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. [29] ἐὰν δέ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειχισμένῃ, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς· ἕως πληρωθῇ ἐνιαυτὸς ἡμε-
30 ρῶν, ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς. [30] ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν
31 τῇ ἀφέσει. [31] αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται· λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται
32 καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται. [32] καὶ αἱ πόλεις Λευιτῶν, οἰκίαι τῶν πόλεων
33 κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διὰ παντὸς ἔσονται τοῖς Λευίταις· [33] καὶ ὃς ἂν λυτρώσηται παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν
34 Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. [34] καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν
35 ἐστίν. [35] ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶ παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται
36 ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. [36] οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον οὐδὲ ἐπὶ πλήθει, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου, ἐγὼ κύριος, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ.
37 [37] τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις

* 1 Pe. 2, 11.

---

16. πληθυνη ... om και ante καθοτι ... om ελαττ. τ. ετ. ... ελαττονωση τ. κτησιν (priore loco εκτησιν scribitur) ... γενηματων (17. θλιψετω) 18. ποιησατε αυτας ... κατοικησητε ... om επι τ. γης 20. om δε ... γενηματα 21. αποστελω ... γενηματα 22. γενηματων et γενημα 23. *και γη 25. και αποδωσεται ... ο αγχιστευων εγγιζων εγγιστα αυτου 26. ευρεθη pro ευπορηθη 27. συλλογιειτε τα επι της ... αποδωσ. οπερ εχει ... απεδ. αυτον εαυτω 28. μη ευρεθη η χειρ αυτου ... αποδουν. αυτα ... εξελευσ. την αφεσιν ... καταπαυσιν pro κατασχεσιν 31. αι ουκ εστιν αυταις ... λογισθητωσαν 32. οικειαι ... αυτων κατασχεσεως 33. λυτρωσαμενος ... εμμεσω 35. om ο μετα σου ... παρα σου ... αντιλημψη 36. λημψη (... το κακον pro τοκον) ... θεον· εγω 37. και πλεονασμον ου

αὐτῷ τὰ βρώματά σου. [38] ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναὰν ὥςτε εἶναι ὑμῶν θεός. [39] ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοὶ καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου· [40] ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι, ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως ἐργᾶται παρὰ σοί· [41] καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν ἀποδραμεῖται. [42] διότι οἰκέται μού εἰσιν οὗτοι οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου· [43] οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. [44] καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσα κύκλῳ σού εἰσιν, ἀπ' αὐτῶν κτήσεσθε δοῦλον καὶ δούλην· [45] καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. [46] καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα· τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις. [47] ἐὰν δὲ εὕρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προςηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθεὶς ὁ ἀδελφός σου πραθῇ τῷ προςηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοὶ ἢ ἐκ γενετῆς προςηλύτῳ, [48] μετὰ τὸ πραθῆναι αὐτῷ λύτρωσις ἔσται αὐτοῦ· εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν, [49] ἀδελφὸς πατρὸς αὐτοῦ ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρὸς λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρῶται αὐτόν· ἐὰν δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς χερσί, λυτρῶται ἑαυτόν. [50] καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς μισθίου· ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. [51] ἐὰν δέ τινι πλεῖον τῶν ἐτῶν ᾖ, πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ· [52] ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ὡς μισθωτός· [53] ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ· οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σου. [54] ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται κατὰ ταῦτα, ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· [55] ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἰκέται εἰσίν, παῖδές μου οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

XXVI.

Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα οὐδὲ γλυπτά, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προςκυνῆσαι αὐτῷ· ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [2] τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε· ἐγώ εἰμι κύριος. [3] ἐὰν τοῖς προστάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε καὶ ποιήσητε αὐτάς, [4] καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν· [5] καὶ καταλήψεται ὑμῖν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον, καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν·

---

39. δουλιαν 40. ο μισθωτος 41. εις την γην εαυτου ... αποθανειται 43. om και 44. κτησασθε 46. των αδελφων ... om αυτον 47. om η ante εκ γενετης 48. εσται αυτω 49. πατρος η υιος ... φυλης της σαρκος αυτου λυτρωσεται ... λυτρωσηται εαυτον 50. συλλογιειτε ... απεδοτο εαυτω εως 51. πλεον 52. συλλογιειτε 53. ενιαυτος .... κατατενισης 54. μετα ταυτα ... ενιαυτω pro ετει 55. οικεται, παιδες XXVI. 1. Εγω κυρ. ο θ. υμ. ad antecedd. trahit 4. γενηματα 5. καταλημψεται (bis) υμ. ο αμητος

6 [6] καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ κοιμηϑήσεσϑε καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ
7 ἐκφοβῶν, καὶ ἀπολῶ ϑηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν· [7] καὶ διώξεσϑε τοὺς
8 ἐχϑροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐναντίον ὑμῶν φόνῳ· [8] καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν
πέντε ἑκατόν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας, καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχϑροὶ
9 ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρᾳ· [9] καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς
10 καὶ πληϑυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαϑήκην μου μεϑ' ὑμῶν· [10] καὶ φάγεσϑε
11 παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε· [11] καὶ
12 ϑήσω τὴν σκηνήν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχή μου ὑμᾶς· [12] καὶ
ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσομαι ὑμῶν ϑεὸς καὶ ὑμεῖς ἔσεσϑέ μοι λαός· 2 Co. 6, 16.
13 [13] ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων
ὑμῶν δούλων, καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν καὶ ἤγαγον ὑμᾶς
14 μετὰ παῤῥησίας. [14] ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστά-
15 γματά μου ταῦτα [15] ἀλλὰ ἀπειϑήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχϑίσῃ
ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὥςτε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥςτε διασκε-
16 δάσαι τὴν διαϑήκην μου, [16] καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν, καὶ ἐπιστήσω ἐφ'
ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν τήν τε ψώραν καὶ τὸν ἴκτερα σφακελίζοντα τοὺς ὀφϑαλ-
μοὺς ὑμῶν καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτήκουσαν· καὶ σπερεῖτε διὰ κενῆς τὰ
17 σπέρματα ὑμῶν καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν· [17] καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσω-
πόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσϑε ἐναντίον τῶν ἐχϑρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται
18 ὑμᾶς οἱ μισοῦντες ὑμᾶς καὶ φεύξεσϑε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς. [18] καὶ ἐὰν
ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προςϑήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἑπτάκις
19 ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· [19] καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν,
20 καὶ ϑήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡςεὶ χαλκῆν· [20] καὶ
ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχὺς ὑμῶν, καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς,
21 καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ. [21] καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα
πορεύησϑε πλάγιοι καὶ μὴ βούλησϑε ὑπακούειν μου, προςϑήσω ὑμῖν πληγὰς
22 ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν· [22] καὶ ἀποστέλλω ἐφ' ὑμᾶς τὰ ϑηρία τὰ
ἄγρια τῆς γῆς καὶ κατέδεται ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλι-
23 γοστοὺς ποιήσω ὑμᾶς, καὶ ἐρημωϑήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. [23] καὶ ἐπὶ τούτοις
24 ἐὰν μὴ παιδευϑῆτε ἀλλὰ πορεύησϑε πρός με πλάγιοι, [24] πορεύσομαι κἀγὼ
μεϑ' ὑμῶν ϑυμῷ πλαγίῳ, καὶ πατάξω ὑμᾶς κἀγὼ ἑπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρ-
25 τιῶν ὑμῶν· [25] καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικοῦσαν δίκην διαϑήκης,
καὶ καταφεύξεσϑε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ ἐξαποστελῶ ϑάνατον εἰς ὑμᾶς,
26 καὶ παραδοϑήσεσϑε εἰς χεῖρας τῶν ἐχϑρῶν· [26] ἐν τῷ ϑλῖψαι ὑμᾶς σιτοδείᾳ
ἄρτων, καὶ πέψουσι δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνί, καὶ
ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταϑμῷ, καὶ φάγεσϑε καὶ οὐ μὴ ἐμπλη-
27 σϑῆτε. [27] ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου καὶ πορεύησϑε πρός με
28 πλάγιοι, [28] καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεϑ' ὑμῶν ἐν ϑυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω
29 ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν· [29] καὶ φάγεσϑε τὰς σάρκας
30 τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν ϑυγατέρων ὑμῶν φάγεσϑε· [30] καὶ ἐρη-
μώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοϑρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ
ϑήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχϑιεῖ ἡ
31 ψυχή μου ὑμῖν· [31] καὶ ϑήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ
32 ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανϑῶ τῆς ὀσμῆς τῶν ϑυσιῶν ὑμῶν· [32] καὶ ἐξε-
ρημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ϑαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχϑροὶ ὑμῶν οἱ
33 ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ· [33] καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔϑνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς
ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα· καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν

---

7. και πολεμος ου διελευσεται δια της γης υμων και διωξεσϑε 11. την διαϑηκην μου 12. μου λαος 16. επισυστησω ... ικτερον και σφακελιζοντας 17. om και φευξεσϑε usque υμας 18. προσϑησω παιδευσαι 21. πορευεσϑε 22. αποστελω ... ποιησει 23. πορευσησϑε 25. χειρας εχϑρων 26. εις το ϑλιψαι ... ** σιτοδιαν 27. πορευσησϑε πλαγιοι 30. εξολεϑρευσω

ἔσονται ἔρημοι. [34] τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας 34
τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε
σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς [35] πάσας τὰς ἡμέ- 35
ρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις
ὑμῶν, ἡνίκα κατῳκεῖτε αὐτήν. [36] καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω 36
δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διώξεται
αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου,
καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς διώκοντος· [37] καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν 37
ὡςεὶ ἐν πολέμῳ οὐθενὸς κατατρέχοντος, καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς
ἐχθροῖς ὑμῶν· [38] καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν 38
ἐχθρῶν ὑμῶν. [39] καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ' ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς 39
ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ἐν τῇ γῇ τῶν
ἐχθρῶν αὐτῶν ταχήσονται. [40] καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς 40
ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπο-
ρεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι [41] καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν θυμῷ 41
πλαγίῳ· καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· τότε ἐντραπήσεται
ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
[42] καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακώβ, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαὰκ καὶ τῆς 42
διαθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι· καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, [43] καὶ ἡ γῆ ἐγκα- 43
ταλειφθήσεται ἀπ' αὐτῶν· τότε προςδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς ἐν τῷ
ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι' αὐτούς, καὶ αὐτοὶ προςδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας
ἀνθ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον καὶ τοῖς προστάγμασί μου προςώχθισαν
τῇ ψυχῇ αὐτῶν. [44] καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν 44
οὐχ ὑπερεῖδον αὐτούς, οὐδὲ προςώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τοῦ
διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς
αὐτῶν. [45] καὶ μνησθήσομαι διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας ὅτε ἐξήγαγον αὐ- 45
τοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, ἔναντι τῶν ἐθνῶν τοῦ εἶναι αὐτῶν
θεός· ἐγώ εἰμι κύριος. [46] ταῦτα τὰ κρίματά μου καὶ τὰ προστάγματά μου, 46
καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε κύριος ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

XXVII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ 2
καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυ-
ρίῳ, [3] ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἕως ἑξηκονταετοῦς, ἔσται 3
αὐτοῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ· [4] τῆς δὲ 4
θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα. [5] ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς ἕως 5
εἴκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα, τῆς δὲ θηλείας δέκα
δίδραχμα. [6] ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε 6
δίδραχμα, τῆς δὲ θηλείας τρία δίδραχμα ἀργυρίου. [7] ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξηκονταε- 7
τῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα
ἀργυρίου, ἐὰν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. [8] ἐὰν δὲ ταπεινὸς ᾖ τῇ τιμῇ, στή- 8
σεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς· καθάπερ ἰσχύει ἡ
χεὶρ τοῦ εὐξαμένου τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. [9] ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν 9
προςφερομένων ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ κυ-

34. αυτης και πασας 36. διλιαν pro δουλειαν 39. αμαρτιας υμων ... om και δια τ. αμ. τ. πατ. αυτων 40. εναντ. εμου 43. και εγκαταλειφθ. η γη υπ αυτων ... υπεριδον 44. υπεριδον ... οτι εγω ειμι 45. αυτων της διαθηκης της XXVII. 2. 3. αυτου· τω κυριω εσται· sic distincta 3. εως εξηκοστου ετους 5. εως εικοστου ετους εστω 6. πεντε διδρ. αργυριου ... om αργυριου 7. om αυτου 8. χειρ αυτου ευξ. (9. δη pro δω)

10 ρίῳ, ἔσται ἅγιον. [10] οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῷ οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐὰν
δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα ἅγια.
11 [11] ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον
12 τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆνος ἔναντι τοῦ ἱερέως, [12] καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς
ἀνὰ μέσον καλοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πονηροῦ· καὶ καθότι ἂν τιμήσηται αὐτὸ ὁ
13 ἱερεύς, οὕτω στήσεται. [13] ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτό, προςθήσει τὸ
14 ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. [14] καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ ἁγίαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀνὰ μέσον καλῆς καὶ
15 ἀνὰ μέσον πονηρᾶς· ὡς ἂν τιμήσηται αὐτὴν ὁ ἱερεύς, οὕτω σταθήσεται. [15] ἐὰν
δὲ ὁ ἁγιάσας αὐτὴν λυτρῶται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προςθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπί-
16 πεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. [16] ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ
τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ
17 τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. [17] ἐὰν δὲ ἀπὸ
τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ
18 στήσεται. [18] ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἄφεσιν ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προς-
λογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα ἕως εἰς τὸν ἐνι-
19 αυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ. [19] ἐὰν
δὲ λυτρῶται τὸν ἀγρὸν ὁ ἁγιάσας αὐτόν, προςθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυ-
20 ρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. [20] ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται τὸν ἀγρόν,
21 καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσηται αὐτόν· [21] ἀλλ'
ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθυίας τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφω-
22 ρισμένη τῷ ἱερεῖ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ. [22] ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτη-
ται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἁγιάσῃ τῷ κυρίῳ,
23 [23] λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέ-
24 σεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἁγίαν τῷ κυρίῳ· [24] καὶ
ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὗ κέ-
25 κτηται αὐτόν, οὗ ἦν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς. [25] καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίοις
26 ἁγίοις, εἴκοσι ὀβολοὶ ἔσται τὸ δίδραχμον. [26] καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένη-
ται ἐν τοῖς κτήνεσί σου ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδείς· ἐάν
27 τε πρόβατον, τῷ κυρίῳ ἐστίν. [27] ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων ἀλ-
λάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προςθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς αὐτό, καὶ
28 ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, πραθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ. [28] πᾶν
δὲ ἀνάθεμα ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων ὅσα αὐτῷ ἐστίν,
ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀπο-
29 δώσεται οὐδὲ λυτρώσεται· πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ· [29] καὶ
πᾶν ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θα-
30 νατωθήσεται. [30] πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς καὶ τοῦ
31 καρποῦ τοῦ ξυλίνου τῷ κυρίῳ ἐστίν, ἅγιον τῷ κυρίῳ. [31] ἐὰν δὲ λυτρῶται λύ-
τρῳ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον προςθήσει πρὸς αὐτόν, καὶ
32 ἔσται αὐτῷ. [32] καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἔλθῃ ἐν
33 τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ. [33] οὐκ ἀλλά-
ξεις καλὸν πονηρῷ οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃς αὐτό, καὶ
34 τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται. [34] αὗταί εἰσιν αἱ ἐντολαὶ
ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

---

10. αγιον 11. προςφερετε ... εναντιον 12. τιμησει ... τιμησεται ο ιερευς ουτως 14. αγιασει ... αγιον ... ως αν τιμησεται ... ουτως 15. λυτρωσηται ... om της τιμης 19. λυτρουται 20. λυτρωσεται 21. η γη αφωρισμενη ... om αυτου 23. αγιον 26. καθαγιασει ουθεις 27. αλλαξει 28. ο εαν 29. λυτρωσεται 31. προς αυτο 32. ο εαν 33. om ουδε πονηρον καλω ... αλλαξεις pro αλλαξης
Subscriptio: λευειτικον

ΑΡΙΘΜΟΙ.

I.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους δευτέρου ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων [2] Λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, [3] πᾶς ἄρσην ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν δυνάμει Ἰσραήλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν, σὺ καὶ Ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς· [4] καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἑκάστου ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται. [5] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἵτινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν· τῶν Ῥουβὴν Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· [6] τῶν Συμεὼν Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ· [7] τῶν Ἰούδα Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ· [8] τῶν Ἰσσάχαρ Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· [9] τῶν Ζαβουλὼν Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών· τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, τῶν Ἐφραΐμ Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ, [10] τῶν Μανασσῆ Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσούρ· [11] τῶν Βενιαμὶν Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί· [12] τῶν Δὰν Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαΐ· [13] τῶν Ἀσὴρ Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν· [14] τῶν Γὰδ Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ· [15] τῶν Νεφθαλὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. [16] οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριὰς αὐτῶν, χιλίαρχοι Ἰσραήλ εἰσι. [17] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἄνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος, [18] καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους, καὶ ἐπηξονοῦσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, [19] ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. [20] καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [21] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [22] τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [23] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. [24] τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ (26) δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [25] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα (27) τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. [26] τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ (28) κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [27] ἡ ἐπίσκεψις (29) αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [28] τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, (30)

Inscriptio: αριθμοι

I. 2. συναγ. υιων ισραηλ . συγγενειας αυτων 4. εκαστος εκαστος 5. τω ρουβην ... υιος εδιουρ 6. τω συμεων 7. τω ιουδα 9. υιος σεμιουδ 10. μαννασση 11. βενιαμειν 12. αμισαδαι (non αμισαδαΐ) 13. φαγαιηλ (non φαγαΐηλ) 18. πασαν συναγωγ. εξεκκλησιασαν επεσκεπησαν pro επηξονουσαν 21. τεσσεραχοντα

κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν
αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν
29 (31) τῇ δυνάμει, [29] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν ἑπτὰ καὶ πεν-
30 (32) τήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [30] τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ υἱοῖς Ἐφραΐμ κατὰ
συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ
ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκο-
31 (33) σαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [31] ἡ ἐπίσκεψις
32 (34) αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [32] τοῖς
υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πα-
τριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα
ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,
33 (35) [33] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες
34 (36) καὶ διακόσιοι. [34] τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους
αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ
κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο-
35 (37) ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [35] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν
36 (24) πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [36] τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγ-
γενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀρι-
ϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς
37 (25) καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [37] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ
τῆς φυλῆς Γὰδ πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντή-
38 κοντα. [38] τοῖς υἱοῖς Δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ'
οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν,
πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνά-
39 μει, [39] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ
40 ἑπτακόσιοι. [40] τοῖς υἱοῖς Ἀσὴρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν,
κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν
αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν
41 τῇ δυνάμει, [41] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ μία καὶ τεσσαράκοντα
42 χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [42] τοῖς υἱοῖς Νεφϑαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ
δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριϑμὸν ὀνομάτων αὐτῶν,
κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο-
43 ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, [43] ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφϑαλὶ τρεῖς
44 καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [44] αὕτη ἡ ἐπίσκεψις ἣν ἐπεσκέψαντο
Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραήλ, δώδεκα ἄνδρες· ἀνὴρ εἷς κατὰ
45 φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἴκων πατριᾶς ἦσαν. [45] καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκε-
ψις υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκ-
46 πορευόμενος παρατάξασϑαι ἐν Ἰσραήλ, [46] ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ
47 πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. [47] οἱ δὲ Λευῖται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ
48 ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [48] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων
49 [49] Ὅρα τὴν φυλὴν Λευὶ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ τὸν ἀριϑμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ ἐν
50 μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. [50] καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ
μαρτυρίου καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ·
ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ λειτουργή-
51 σουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι· [51] καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν
τὴν σκηνὴν καϑελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν

---

29. ** πεντακοσιοι (ab εκ της φυλης usque πεντακοσιοι **) (31. τησσεραχοντα) 32. 33. μανασση 34. 35. βενιαμειν 37. 41. τεσσεραχοντα 44. επεσχεψατο ... ** δωδεκα αρχοντες ... πατριας αυτων 45. των υιων 47. om φυλης ... ου συνεπεσκεπησαν 49. λημψη εμμεσω των ... ** των αδελφων αυτων των υιων ισρ. 50. αυτοι αρουσιν ... om και ante κυκλω

ἀναστήσουσι· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προςπορευόμενος ἀποθανέτω. [52] καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν σὺν δυνάμει αὐτῶν· [53] οἱ δὲ Λευῖται παρεμβαλλέτωσαν ἐναντίοι κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἁμάρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [54] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν. 52 53 54

II.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [2] Ἄνθρωπος ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντίοι, κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [3] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατὰ ἀνατολὰς τάγμα παρεμβολῆς Ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ· [4] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. [5] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσσάχαρ Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· [6] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [7] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλών, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών· [8] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [9] πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακιςχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτοι ἐξαροῦσι. [10] τάγματα παρεμβολῆς Ῥουβὴν πρὸς λίβα δύναμις αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· [11] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [12] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Συμεών, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί· [13] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. [14] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Γάδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ· [15] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. [16] πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ῥουβὴν ἑκατὸν πεντήκοντα μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν δεύτεροι ἐξαροῦσι. [17] καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν μέσον τῶν παρεμβολῶν· ὡς καὶ παρεμβαλοῦσιν, οὕτω καὶ ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος καθ' ἡγεμονίας. [18] τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραῒμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραῒμ Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· [19] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [20] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσούρ· [21] δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. [22] καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Βενιαμίν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμὶν Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί· [23] δύναμις αὐτοῦ

2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23

51. αναστησουσιν αυτην 52. εν τη αυτου 53. παρεμβαλετωσαν 54. οσα ενετειλατο II. 2. κατα ταγμα αυτου και κατα τας σημ. ... παρεμβαλετωσαν ... εναντιον κυριου 3. και ουτοι (** οι) π. π. κατ ανατολας 4. 6. ηριθμημενοι pro επεσκεμμενοι 6. τεσσερες 9. φυλης ιουδα ... εκ. και ογδοηκ. ... πρωτ. αναζευξουσιν 10. ταγμα ... λιβα συν δυναμει αυτων ... υιος εδιουρ 11. οι ηριθμημενοι ... τεσσεραχοντα 12. φυλη συμεων 13. 15. 16. οι ηριθμημενοι 15. τεσσεραχοντα 16. ρουβην μια και πεντηκοντα και εκατον χιλ. ... δευτεροι αναζευξουσιν 17. ανα μεσων παρεμβολων· ως παρεμβαλλουσιν, ουτως και αναζευξουσιν ... εχομ. κατα ταγμα αυτων 18. κατα θαλασσαν 19. τεσσεραχοντα 20. φυλη (** φυλης) μαννασση (bis) 21. * τριακοσιοι 22. βενιαμειν bis ... αβειδαν

24 οἱ ἐπεσκεμμένοι πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 24 πάντες οἱ
ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ἐφραῒμ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ
25 ἑκατόν, σὺν δυνάμει αὐτῶν τρίτοι ἐξαροῦσι. 25 τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς
βοῤῥᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δὰν Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισα-
26 δαΐ· 26 δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτα-
27 κόσιοι. 27 καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Ἀσήρ, καὶ ὁ ἄρχων
28 τῶν υἱῶν Ἀσὴρ Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν· 28 δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι μία
29 καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 29 καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι
30 φυλῆς Νεφϑαλί, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφϑαλὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν· 30 δύνα-
μις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
31 31 πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δὰν ἑκατὸν καὶ πεντηκονταεπτὰ
32 χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, ἔσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν. 32 αὕτη ἡ ἐπί-
σκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν
παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι πεν-
33 τακόσιοι πεντήκοντα. 33 οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν αὐτοῖς, καϑὰ ἐνε-
34 τείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. 34 καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέ-
ταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· οὕτω παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως
ἐξῆρον ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

III.

Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆ, ἐν ῇ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος
2 τῷ Μωυσῇ ἐν ὄρει Σινᾶ. 2 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρών· πρωτό-
3 τοκος Ναδὰβ καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεάζαρ καὶ Ἰϑάμαρ· 3 ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν
υἱῶν Ἀαρών, οἱ ἱερεῖς οἱ ἠλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἱερα-
4 τεύειν. 4 καὶ ἐτελεύτησε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἔναντι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν
πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς·
5 καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰϑάμαρ μετὰ Ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 5 καὶ
6 ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 6 Λάβε τὴν φυλὴν Λευὶ καὶ στήσεις αὐ-
7 τοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ· 7 καὶ φυλάξουσι
τὰς φυλακὰς αὐτοῦ καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ
8 μαρτυρίου, ἐργάζεσϑαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς· 8 καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκεύη
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ
9 ἔργα τῆς σκηνῆς· 9 καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς
10 ἱερεῦσι· δεδομένοι δόμα οὗτοί μοί εἰσιν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 10 καὶ Ἀαρὼν
καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ φυλά-
ξουσι τὴν ἱερατείαν αὐτῶν καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν καὶ ἔσω τοῦ κατα-
11 πετάσματος· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος ἀποϑανεῖται. 11 καὶ ἐλάλησε κύριος
12 πρὸς Μωυσῆν λέγων 12 Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ·
13 λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται. 13 ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότο-
κον· ἐν ῇ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν
πρωτότοκον ἐν Ἰσραήλ, ἀπὸ ἀνϑρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται· ἐγὼ κύριος.
14 15 14 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ λέγων 15 Ἐπίσκεψαι
τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν· πᾶν ἄρσε-

---

24 οι ηριϑμημενοι ... τριτ. αναζευξουσιν 25. σαμισαδαι 26. οι ηριϑμημενοι 27. φαγαϊηλ 28. τεσσερακοντα 29. παρεμβαλοντες ... νεφϑαλειμ bis 31. οι αριϑμηϑεντες ... επτα και πεντηκ. και εκατον χιλ. κ. εξακ. συν δυναμει αυτων ... αναζευξουσιν 32. και πενταχοσ. και πεντηκ. 33. om εν 34. ισραηλ καϑα ενετειλατο κυρ. III. 1. εν τω ορει 2. και ελεαζαρ 3. και οι ηλιμμενοι ... χειρας του ιερατευειν 6. την λευι 9. ααρων τω αδελφω σου ... δομα δεδομενοι ... μονοι pro μοι 10. και τα εσω 12. εγω ιδου (... ηλιφα) 13. ηγιασας 15. ante παν add κατα συγγενειας αυτων

·κὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐπισκέψασθε αὐτούς. [16] καὶ ἐπεσκέψαντο αὐ- 16 τοὺς Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς κύριος. [17] καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν· Γεδσών, Καὰθ καὶ Με- 17 ραρί. [18] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· Λοβενὶ 18 καὶ Σεμεΐ. [19] καὶ υἱοὶ Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν· Ἀμρὰμ καὶ Ἰσσάαρ, Χε- 19 βρὼν καὶ Ὀζιήλ. [20] καὶ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μοολὶ καὶ Μουσί. 20 οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. [21] τῷ Γεδσὼν δῆμος 21 τοῦ Λοβενὶ καὶ δῆμος τοῦ Σεμεΐ· οὗτοι δῆμοι τοῦ Γεδσών. [22] ἡ ἐπίσκεψις 22 αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. [23] καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσὼν ὀπίσω τῆς σκηνῆς 23 παρεμβαλοῦσι παρὰ θάλασσαν· [24] καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δήμου τοῦ 24 Γεδσὼν Ἐλισὰφ υἱὸς Δαήλ. [25] καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ 25 μαρτυρίου· ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [26] καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς 26 πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοιπα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. [27] τῷ Καὰθ δῆμος ὁ Ἀμρὰμ εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ἰσσάαρ εἷς, καὶ 27 δῆμος ὁ Χεβρὼν εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ὀζιὴλ εἷς· οὗτοί εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ Καάθ, [28] κατὰ ἀριθμόν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ 28 ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. [29] οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καὰθ 29 παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λίβα· [30] καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πα- 30 τριῶν τῶν δήμων τοῦ Καὰθ Ἐλισαφὰν υἱὸς Ὀζιήλ. [31] καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν 31 ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ λυχνία καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. [32] καὶ ὁ ἄρχων ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν Ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς 32 Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. [33] τῷ 33 Μεραρὶ δῆμος ὁ Μοολὶ καὶ δῆμος ὁ Μουσί· οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ Μεραρί. [34] ἡ 34 ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμόν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ πεντήκοντα· [35] καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Με- 35 ραρὶ Σουριὴλ υἱὸς Ἀβιχαΐλ· ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς βοῤῥᾶν. [36] ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρί· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς 36 μοχλοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, [37] καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ 37 τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. [38] οἱ παρεμ- 38 βάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῆς Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος ἀποθανεῖται. [39] πᾶσα ἡ ἐπίσκε- 39 ψις τῶν Λευιτῶν οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. [40] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν 40 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος· [41] καὶ λήψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοί, ἐγὼ κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτο- 41 τόκων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [42] καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρό- 42 πον ἐνετείλατο κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· [43] καὶ ἐγένοντο 43

15. επανω αριθμησονται αυτους 16. και ηριθμησεν αυτους ... καθα συνετ. 17. ουτοι υιοι 19. αμβραμ 20. ουτοι υιοι ... ομουσι 21. σεμει (v. 18. σεμεῖ) 22. επανω ο αριθμος αυτων 23. κατα θαλασσαν 25. * om της θυρας 27. αμβρααμ ... σααρ ... εισιν δημοι 29. * κατα νοτον 30. om των 32. ο επι ... υιος pro ο υιος 33. ο ομουσι 36. * βασεις αυτων 37. πασσαλ. αυτων κ. τ. κλαδους α. 38. και οι παρεμβ. ... ανατολων ... προσπορευομενος pro απτομενος 40. λαβε τ. αρ. αυτων 41. λημψη 42. κυριος αυτω

πάντα τὰ πρωτότοκα τὰ ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ
44 45 ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι. [44] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [45] Λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται· ἐγὼ κύριος.
46 [46] καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες παρὰ
47 τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· [47] καὶ λήψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήψῃ, εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ
48 σίκλου· [48] καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν
49 πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. [49] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεο-
50 ναζόντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν· [50] παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἑξηκονταπέντε σίκλους, κατὰ
51 τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. [51] καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

IV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [2] Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευί, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πα-
3 τριῶν αὐτῶν, [3] ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω ἕως πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος λειτουργεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ-
4 τυρίου. [4] καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἅγιον
5 τῶν ἁγίων. [5] καὶ εἰςελεύσεται Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ ὅταν ἐξαίρῃ ἡ παρεμβολή, καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ
6 τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου· [6] καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ
7 διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς. [7] καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον καὶ τὰ τρυβλία καὶ τὰς θυΐσκας καὶ τοὺς κυάθους καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διὰ παντὸς ἐπ᾽
8 αὐτῆς ἔσονται· [8] καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι δι᾽ αὐτῆς τοὺς ἀνα-
9 φορεῖς. [9] καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον καὶ καλύψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας
10 αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐλαίου οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς· [10] καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίν-
11 θινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ᾽ ἀναφορέων. [11] καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι
12 δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. [12] καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερ-
13 ματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. [13] καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον·
14 [14] καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ πάντα τὰ σκεύη ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς κρεάγρας καὶ τὰς φιάλας καὶ τὸν καλυπτῆρα

---

43. om τα ante αρσενικα … χιλιαδες τρεις 45. των υιων 47. λημψη bis … εικ. οβολοι ο σικλος 49. om τα 50. πεντε και εξηκοντα και τριακοσιους και χιλιους κατα IV. 2. καθ 3. απο εικοσαετους και επανω 4. κααθ εκ μεσου υιων λευι κατα δημους αυτων κατ οικους πατριων αυτων 5. εισελευσονται … οι υιοι … σκηνην pro κιβωτον 8. διεμβαλ. τους αναφορεις αυτης 9. λημψονται (… επαρυστιδας) … αγια τ. ελ. αυτης οσοι λειτ. 11. επικαλυψουσιν pro καλυψουσιν … δερματι 12. λημψονται … δερματι 13. και επιθησεις τον καλυπτηρα 14. σκευη αυτου οσοι … om επ αυτω … κεαγρας

καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ· καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν καὶ συγκαλύψουσι τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. [15] καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καλύπτοντες τὰ ἅγια καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν· καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσονται υἱοὶ Καὰθ αἴρειν, καὶ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι· ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. [16] ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις. [17] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [18] Μὴ ὀλοθρεύσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καὰθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν· [19] τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι· προςπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προςπορευέσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ· [20] καὶ οὐ μὴ εἰςέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα τὰ ἅγια, καὶ ἀποθανοῦνται. [21] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [22] Λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν Γεδσών, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, [23] ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπίσκεψαι αὐτούς, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. [24] αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσών, λειτουργεῖν καὶ αἴρειν· [25] καὶ ἀρεῖ τὰς δέῤῥεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὂν ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [26] καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ περισσὰ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι· [27] κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος πάντα τὰ ἀρτὰ ὑπ' αὐτῶν. [28] αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. [29] οἱ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς, [30] ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [31] καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς καὶ τοὺς μοχλοὺς καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, [32] καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτοὺς καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν. [33] αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶν Μεραρὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ

14. εμβαλουσιν pro διεμβαλουσιν ... λημψονται ... εμβαλ. αυτα 15. εισελ. οι υιοι 16. και εν πασι 18. εξολεθρευσητε 19. εισπορευεσθωσαν 20. το αγιον 22. om και τουτους ... om κατα δημους αυτ. 23. επισκεψασθαι ... και ποιειν τ. εργ. της σκηνης τ. μαρτ. 24. δημου γεδσων 25. κατακαλυμμα bis pro καλυμμα ... επ αυτην 26. περισσα αυτων ... λειτουργικα αυτων και οσα 27. om και ante κατα ... αρτα δι αυτων pro εργα αυτων ... εξ ονοματων 31. υπ αυτου ... μοχλους αυτης ... κατακαλυμμ. της σκηνης ... το καλυμμα της 32. κλαδους pro καλους

34 τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. [34] καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰϑ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν
35 αὐτῶν, [35] ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς
36 ὁ εἰςπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· [36] καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν διςχίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα.
37 [37] αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Καάϑ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καϑὰ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ
38 Μωυσῆ. [38] καὶ ἐπεσκέπησαν υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
39 πατριῶν αὐτῶν, [39] ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ-
40 τυρίου· [40] καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
41 πατριῶν αὐτῶν, διςχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα· [41] αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσών, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυ-
42 σῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. [42] ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ
43 δῆμος υἱῶν Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, [43] ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος
44 λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [44] καὶ ἐγενήϑη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τριςχίλιοι καὶ
45 διακόσιοι· [45] αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Μεραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς
46 καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. [46] πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ
47 δήμους καὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, [47] ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων
48 καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· [48] καὶ ἐγενήϑησαν οἱ
49 ἐπισκεπέντες ὀκτακιςχίλιοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα. [49] διὰ φωνῆς κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἄνδρα κατὰ ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ ὧν αἴρουσιν αὐτοί, καὶ ἐπεσκέπησαν ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

V.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐξαποστειλάτωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν καὶ πάντα γονοῤῥυῆ
3 καὶ πάντα ἀκάϑαρτον ἐπὶ ψυχῇ, [3] ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως ϑηλυκοῦ, ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μὴ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ
4 καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. [4] καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καϑὰ ἐλάλησε κύριος Μωυσῇ, οὕτως ἐποίη-
5 6 σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [5] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [6] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅστις ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν
7 τῶν ἀνϑρωπίνων, καὶ παριδὼν παρίδῃ καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, [7] ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν ἣν ἐποίησε, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν, τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προςϑήσει ἐπ' αὐτό, καὶ ἀποδώσει τίνι ἐπλημ-
8 μέλησεν αὐτῷ. [8] ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνϑρώπῳ ὁ ἀγχιστεύων ὥςτε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτόν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον κυρίῳ τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ.
9 [9] καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅσα ἐὰν

---

35. ποιειν τα εργα της σκηνης τ. μαρτ. 36. διςχιλ. τριακοντα πεντηκ. 38. οι υιοι 39. και εως pro εως 40. om και εγεν. η επ. αυτων 44. κ. εγενετο η επισκ. της συγγενειας αυτων κατ οικ. 46. υιων ισραηλ ... δημους αυτων κατ 48. om και ... οι επεσκεμμενοι ... και πεντηκοντα pro ογδοηκοντα 49. ους επεσκεψ. αυτ. V. 2. εκ της συναγωγης 3. ου μιανουσιν 4. om αυτους ... τω μωυση 6. οςτις εαν ... om πασων 7. ην ημαρτεν 8. ανϑρωπω αγχιστευων ... τω κυριω ... εξιλασμου 9. απαρχη και παντα

προςφέρωσι κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔσται· 10 καὶ ἑκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ἔσται· καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται. 11 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 12 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ὑπεριδοῦσα παρίδῃ αὐτόν, 13 καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ᾖ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ἦν μετ' αὐτῆς καὶ αὐτὴ μὴ ᾖ συνειλημμένη, 14 καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίανται, ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ᾖ μεμιασμένη, 15 καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προςοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ ἄλευρον κρίθινον· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον, ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. 16 καὶ προςάξει αὐτὴν ὁ ἱερεύς, καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι κυρίου· 17 καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ· 18 καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικός, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας· ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. 19 καὶ ὁρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί Εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου· 20 εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὕπανδρος οὖσα ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ πλὴν τοῦ ἀνδρός σου, 21 καὶ ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί Δῴη σε κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην· 22 καὶ εἰςελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ ἐρεῖ ἡ γυνή Γένοιτο, γένοιτο. 23 καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου· 24 καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου, καὶ εἰςελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦ ἐλεγμοῦ. 25 καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναικὸς τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου καὶ προςοίσει αὐτὴν πρὸς τὸ θυσιαστήριον· 26 καὶ δράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς καὶ ἀνοίσεται αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ. 27 καὶ ἔσται ἐὰν ᾖ μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰςελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν τῷ λαῷ αὐτῆς· 28 ἐὰν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνὴ καὶ καθαρὰ ᾖ, καὶ ἀθῶα ἔσται καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. 29 οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ᾧ ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ ὕπανδρος οὖσα καὶ μιανθῇ· 30 ἢ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον· 31 καὶ ἀθῷος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

---

12. παριδη αυτον υπεριδουσα 13. μετ αυτης τις ... δε μη η μεμιαμμενη ... μη η μετ 14. ** (* ?) αυτη μεμιανται ... μεμιαμμενη 15. και οισει 17. λημψεται ... αγγιω 18. το επικαταρωμενον τουτο 19. προς τον ανδρα 21. εμμεσω 25. λημψεται ... επι το θυσιαστ. 26. ανοισει 27. εαν μεν η μεμιαμμενη ... αραν εν τω 30. ω εαν ... στησει 31. ** και η γυνη (* ?) ... λημψεται

VI.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν μεγάλως εὔξηται εὐχὴν ἀφαγνίσασϑαι
3 ἁγνείαν κυρίῳ, [3] ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἁγνισϑήσεται, καὶ ὄξος ἐξ οἴνου καὶ *Lc. 1, 15.
ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίεται, καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται, καὶ
4 σταφυλὴν πρόςφατον καὶ σταφίδα οὐ φάγεται, [4] πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς
αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρ-
5 του οὐ φάγεται· [5] πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἁγνισμοῦ ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωϑῶσιν αἱ ἡμέραι ὅσας ηὔξατο κυρίῳ, ἅγιος
6 ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς· [6] πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρίῳ ἐπὶ
7 πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰςελεύσεται. [7] ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρί, καὶ ἐπ᾽
ἀδελφῷ καὶ ἐπ᾽ ἀδελφῇ, οὐ μιανϑήσεται ἐπ᾽ αὐτοῖς ἀποϑανόντων αὐτῶν, ὅτι
8 εὐχὴ ϑεοῦ αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ· [8] πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς
9 αὐτοῦ ἅγιος ἔσται κυρίῳ. [9] ἐὰν δέ τις ἀποϑάνῃ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐξάπινα, παρα-
χρῆμα μιανϑήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
10 ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καϑαρισϑῇ· τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ξυρηϑήσεται. [10] καὶ τῇ ἡμέρᾳ
τῇ ὀγδόῃ οἴσει δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὰς
11 ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [11] καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας
καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα· καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἥμαρτε
12 περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ [12] ᾗ ἡγιά-
σϑη κυρίῳ τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς, καὶ προςάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμέ-
λειαν· καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνϑη ἡ κεφαλὴ εὐχῆς
13 αὐτοῦ. [13] καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου· ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς
14 αὐτοῦ προςοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [14] καὶ προς-
άξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωσιν, καὶ
ἀμνάδα ἐνιαυσίαν μίαν ἄμωμον εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄμωμον εἰς σω-
15 τήριον, [15] καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ,
καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ ϑυσίαν αὐτῶν καὶ σπονδὴν αὐτῶν.
16 [16] καὶ προςοίσει ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ
17 καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ, [17] καὶ τὸν κριὸν ποιήσει ϑυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ
ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων, καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν ϑυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν
18 σπονδὴν αὐτοῦ. [18] καὶ ξυρήσεται ὁ ηὐγμένος παρὰ τὰς ϑύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιϑήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ
19 ὅ ἐστιν ὑπὸ τὴν ϑυσίαν τοῦ σωτηρίου. [19] καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα
ἑφϑὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ καὶ ἄρτον ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ καὶ λάγανον ἄζυ-
μον ἕν, καὶ ἐπιϑήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ηὐγμένου μετὰ τὸ ξυρήσασϑαι αὐτὸν
20 τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, [20] καὶ προςοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίϑεμα ἔναντι κυρίου· ἅγιον
ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηϑυνίου τοῦ ἐπιϑέματος καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ
21 ἀφαιρέματος· καὶ μετὰ ταῦτα πίεται ὁ ηὐγμένος οἶνον. [21] οὗτος ὁ νόμος τοῦ
εὐξαμένου ὃς ἂν εὔξηται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν
ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἣν ἂν εὔξηται κατὰ
22 23 νόμον ἁγνείας. [22] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [23] Λάλησον Ἀαρὼν

VI. 2. ος εαν ... αγνιαν 3. σικερα· αγνισϑησεται απο οινου 4. αυτου· απο πασων οσα γεινεται ... στεμφυλλων 5. της ευχης του αγνισμου αυτου ... ας ηυξατο 7. και επι μητρι 9. ϑανατω αποϑανη ... * εβδομη καϑαρισϑησεται (?) 10. τη δε ημερα ... νεοσσους 12. ηγιασεν (omisso η) κυριω πασας τας ... αι προτερον ... οτε εμιανϑη κεφαλη 14. εις ολοκαυτωμα ... αμωμον μιαν ... om ενα 17. χυριω pro τω χυρ. 18. * ευγμενος ... εστιν επι την 19. λημψεται ... αζυμον ενα ... * ευγμενου ... κεφαλην pro ευχην 20. * ευγμενος 21. δυναμιν ευχης αυτ. ης αν ... κατα τον νομ. αγνιας
Inter v. 23. et v. 24. inseritur v. 27.

καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγοντες αὐτοῖς [24] Εὐλογήσαι σε κύριος καὶ φυλάξαι σε· [25] ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόςωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ ἐλεήσαι σε· [26] ἐπάραι κύριος τὸ πρόςωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ δῴη σοι εἰρήνην. [27] καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς.

VII.

Καὶ ἐγένετο ᾗ ἡμέρᾳ συνετέλεσε Μωυσῆς ὥςτε ἀναστῆσαι τὴν σκηνήν, καὶ ἔχρισεν αὐτὴν καὶ ἡγίασεν αὐτὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ καὶ ἡγίασεν αὐτά· [2] καὶ προςήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραήλ, δώδεκα ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν· οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς· [3] καὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἓξ ἁμάξας λαμπηνικὰς καὶ δώδεκα βόας, ἅμαξαν παρὰ δύο ἀρχόντων καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου, καὶ προςήγαγον ἐναντίον τῆς σκηνῆς. [4] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [5] Λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις ἑκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. [6] καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς βόας ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις, [7] καὶ τὰς δύο ἁμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, [8] καὶ τὰς τέσσαρας ἁμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως· [9] καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν· ἐπ' ὤμων ἀροῦσιν. [10] καὶ προςήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἔχρισεν αὐτό, καὶ προςήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. [11] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἄρχων εἷς καθ' ἡμέραν, ἄρχων καθ' ἡμέραν προςοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου. [12] καὶ ἦν ὁ προςφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ, ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰούδα· [13] καὶ προςήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· [14] θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· [15] μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· [16] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· [17] καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ Ἀμιναδάβ. [18] τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προςήνεγκε Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ, ὁ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ. [19] καὶ προςήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· [20] θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· [21] μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· [22] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· [23] καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ. [24] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλών, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών· [25] τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν· [26] θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος· [27] μόσχον ἕνα ἐκ

VII. 1. τη ημερα η 2. ουτοι αρχοντες ... παραστηκοντες 3. τα δωρα ... κ. προςηνεγκαν εναντιον 7. om και ab initio 8. του υιου 9. ουχ εδωκεν 12. το δωρον αυτου τη ημ. τ. πρωτη 16. χειμαρρον 17. τουτο το δωρ. 18. σωγαρ αρχων 22. χειμαρρον

βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 28 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας 29 καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ Χαιλών. 30 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβήν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· 31 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· 32 ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· 33 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 34 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 35 καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοὺρ υἱοῦ Σεδιούρ. 36 τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεών, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ· 37 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· 38 ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· 39 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 40 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 41 καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιὴλ υἱοῦ Σουρισαδαΐ. 42 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Γάδ, Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ· 43 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· 44 ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· 45 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 46 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 47 καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισὰφ υἱοῦ Ῥαγουήλ. 48 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· 49 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· 50 ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· 51 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 52 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 53 καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισαμὰ υἱοῦ Ἐμιούδ. 54 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσούρ· 55 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· 56 ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· 57 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 58 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· 59 καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιὴλ υἱοῦ Φαδασσούρ. 60 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί· 61 τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· 62 ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· 63 μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· 64 καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρ-

---

28. χειμαρρον 33. αμνον ενιαυσιον 35. om κριους πεντε 40. χειμαρρον 45. αμνον ενιαυσιον 46. χειμαρρον 51. αμνον ενιαυσιον 52. χειμαρον 54. μαννασση ... φαδασουρ 57. αμνον ενιαυσιον 58. χειμαρρον 60. βενιαμειν 63. αμνον ενιαυσιον 64. χειμαρρον

τίας· [65] καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀβιδὰν υἱοῦ Γαδεωνί. [66] τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαΐ· [67] τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· [68] ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· [69] μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· [70] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· [71] καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισαδαΐ. [72] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσήρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. [73] τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· [74] ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· [75] μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα· [76] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· [77] καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεὴλ υἱοῦ Ἐχράν. [78] τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφϑαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν· [79] τὸ δῶρον αὐτοῦ τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ, φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς ϑυσίαν· [80] ϑυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη ϑυμιάματος· [81] μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα· [82] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ αμαρτίας· [83] καὶ εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς τραγουσ πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε· τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν. [84] οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ ϑυσιαστηρίου ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτὸ παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, ϑυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα. [85] τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἕν, καὶ ἑβδομήκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία· πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι σίκλοι, σίκλοι ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. [86] ϑυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα, πλήρεις ϑυμιάματος· πᾶν τὸ χρυσίον τῶν ϑυΐσκῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ. [87] πᾶσαι αἱ βόες αἱ εἰς ὁλοκαύτωσιν μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι δώδεκα, καὶ αἱ ϑυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας· [88] πᾶσαι αἱ βόες εἰς ϑυσίαν σωτηρίου δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἑξήκοντα, τράγοι ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνάδες ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι ἄμωμοι. αὕτη ἡ ἐγκαίνωσις τοῦ ϑυσιαστηρίου μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸ χρῖσαι αὐτόν, [89] ἐν τῷ εἰςπορεύεσϑαι Μωυσῆν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ· καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἄνωϑεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου ἀνὰ μέσον τῶν δύο Χερουβίμ, καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν

VIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Ὅταν ἐπιτιϑῇς τοὺς λύχνους, ἐκ μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας

65. αβειδαν 66. 71. αμισαδαι (non αμισαδαϊ) 69. αμν. ενα ενιαυσ. αμωμον 70. χειμαρρον 72. 77. φαγαιηλ 75. om ενα tertium 76. χειμαρρον 81. * om ενα tertium 82. χειμαρον 84. om φιαλ. αργ. δωδ. 85. om σικλοι alterum 86. ** post ϑυμιαματος add φιαλαι αργυραι δωδεκα, praeterea sequitur η ϑυισκη εν τω σικλω των αγιων 87. βοες εις ... om και ante αι ϑυσιαι ... χειμαροι 88. om ενιαυσιοι prius ... ενιαυσιαι ... εγκαινισις 89. nec cod. Alex. ante εν τω εισπορ. distinguit ... χερουβειμ

3 φωτιοῦσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι. [3] καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρών· ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους
κατὰ πρόςωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε κύριος
4 τῷ Μωυσῇ. [4] καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ χρυσῆ ὁ καυλὸς αὐτῆς,
καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξε κύριος τῷ Μωυσῇ,
5 6 οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν. [5] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [6] Λάβε
7 τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς. [7] καὶ οὕτω ποιή-
σεις αὐτοῖς τὸν ἁγνισμὸν αὐτῶν· περιῤῥανεῖς αὐτοὺς ὕδωρ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐπε-
λεύσεται ξυρὸν ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ
8 καθαροὶ ἔσονται. [8] καὶ λήψονται μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν καὶ τούτου θυσίαν σεμί-
δαλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ, καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βοῶν λήψῃ περὶ ἁμαρ-
9 τίας. [9] καὶ προςάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συν-
10 άξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ· [10] καὶ προςάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι
κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευίτας·
11 [11] καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
12 καὶ ἔσονται ὥςτε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. [12] οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσι τὰς
χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων, καὶ ποιήσεις τὸν ἕνα περὶ ἁμαρτίας καὶ τὸν
13 ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν· [13] καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας
ἔναντι κυρίου καὶ ἔναντι Ἀαρὼν καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς
14 ἀπόδομα ἔναντι κυρίου· [14] καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ,
15 καὶ ἔσονται μοί. [15] καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσονται οἱ Λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ
ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς
16 ἔναντι κυρίου· [16] ὅτι ἀπόδομα ἀποδεδομένοι οὗτοί μοί εἰσιν ἐκ μέσου υἱῶν
Ἰσραήλ, ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν
17 Ἰσραὴλ εἴληφα αὐτοὺς ἐμοί· [17] ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ
ἀνθρώπων ἕως κτήνους· ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου
18 ἡγίασα αὐτοὺς ἐμοί, [18] καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν
19 υἱοῖς Ἰσραήλ. [19] καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ἀαρὼν καὶ
τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ οὐκ
20 ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προςεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια. [20] καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ
Ἀαρὼν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις· καθὰ ἐνετείλατο κύ-
21 ριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [21] καὶ
ἡγνίσαντο οἱ Λευῖται καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια· καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ἀαρὼν
ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν ἀφαγνίσασθαι αὐτούς.
22 [22] καὶ μετὰ ταῦτα εἰςῆλθον οἱ Λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ
σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καθὰ συνέταξε
23 κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς. [23] καὶ ἐλάλησε κύ-
24 ριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [24] Τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν· ἀπὸ πέντε καὶ εἰ-
25 κοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰςελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· [25] καὶ
ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας καὶ οὐκ ἐργᾶται ἔτι,
26 [26] καὶ λειτουργήσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλα-
κάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

IX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ
δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ λέγων

VIII. 4. om αυτης prius 6. των υιων 7. ουτως ... om αυτοις ... περιρανεις ... om παν 8. λημψονται ... λημψη 12. χειρας αυτων ... ποιησει 13. αποδομα κυριω 14. εμοι 17. εξ υιων ... απο ανθρωπου ... εν γη αιγυπτω 19. add των υιων ισραηλ post προςεγγιζων 20. πασα συναγωγη 21. επλυναν τ. ιμ. αυτων· κ. απεδωκαν 22. εισηλθοσαν 24. τουτ εστιν ... εισελ. λειτουργειν λειτουργειαν εν εργοις εν τη 25. ουχι εργ.

[2] Εἰπὸν καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐτοῦ· [3] τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν ποιήσεις αὐτὸ κατὰ καιρούς, κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό. [4] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα [5] ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ· καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [6] καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· [7] καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτόν Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑστερήσωμεν προσενέγκαι τὸ δῶρον κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ; [8] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται κύριος περὶ ὑμῶν. [9] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [10] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυρίῳ· [11] ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τὸ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό, [12] οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωὶ καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ· κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. [13] καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καθαρὸς ᾖ καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστι καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς· ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. [14] ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ποιήσει αὐτό· νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς. [15] καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου· καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωί. [16] οὕτως ἐγίνετο διὰ παντός, ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. [17] καὶ ἡνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [18] διὰ προστάγματος κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι· πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [19] καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ θεοῦ καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι· [20] καὶ ἔσται ὅταν σκεπάζῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσι καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι· [21] καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωί, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τὸ πρωί, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός· [22] μηνὸς ἡμέρας πλεοναζούσης τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπ' αὐτῆς παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν, [23] ὅτι διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι· τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

X.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυρᾶς, ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς· καὶ ἔσονταί σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν

IX. 3. ποιησετε ... κατα καιρον αυτου 5. ερημω σινα 7. προς αυτους ... ωςτε προσενεγκαι ... εμμεσω 10. μακραν η εν υμιν ... τω κυριω 11. ημερα προς εσπερ. 12. συντριψεται 13. ος αν ... του ποιησαι ... εξολεθρευθησεται ... δωρ. κυριου ... (*προσηνεγκαν) ... λημψεται 14. ποιησει ... ουτως ποιησει αυτο 15. επι της γης 17. απηρον ... παρενεβαλλον (18. κυριου παρεμβαλλουσιν) 20. σκεπαση ... εξαρουσιν 21. post νυκτος add και αναβη η νεφελη απαρουσιν ημερας 22. η μηνος ... om της νεφ. σκιαζ. .... παρεμβαλωσιν 23. εφυλαξαν

3 καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς. [3] καὶ σαλπιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχϑήσεται πᾶσα
4 ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν ϑύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [4] ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλ-
5 πίσωσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρχηγοὶ Ἰσραήλ. [5] καὶ
σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατο-
6 λάς· [6] καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ πα-
ρεμβάλλουσαι λίβα· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμ-
βολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι παρὰ ϑάλασσαν· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην,
καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι πρὸς βοῤῥᾶν· σημασίᾳ σαλ-
7 πιοῦσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. [7] καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγήν, σαλ-
8 πιεῖτε καὶ οὐ σημασίᾳ. [8] καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς σάλ-
9 πιγξι, καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. [9] ἐὰν δὲ ἐξέλϑητε
εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνϑεστηκότας ὑμῖν,
καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησϑήσεσϑε ἔναντι κυρίου, καὶ διασω-
10 ϑήσεσϑε ἀπὸ τῶν ἐχϑρῶν ὑμῶν. [10] καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν
καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ὑμῶν σαλπιεῖτε ταῖς σάλ-
πιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασι καὶ ἐπὶ ταῖς ϑυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν, καὶ
11 ἔσται ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ ϑεοῦ ὑμῶν· ἐγὼ κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν. [11] καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μη-
12 νὸς ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, [12] καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ
13 ἐρήμῳ τοῦ Φαράν. [13] καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ·
14 [14] καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ
15 ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ· [15] καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
16 φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ Ναϑαναὴλ υἱὸς Σωγάρ· [16] καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυ-
17 λῆς υἱῶν Ζαβουλὼν Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών· [17] καὶ καϑελοῦσι τὴν σκηνὴν καὶ
18 ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρί, οἱ αἴροντες τὴν σκηνήν. [18] καὶ
ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
19 αὐτῶν Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ· [19] καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν Σα-
20 λαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί· [20] καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γὰδ Ἐλισὰφ ὁ τοῦ
21 Ῥαγουήλ. [21] καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰϑ αἴροντες τὰ ἅγια, καὶ στήσουσι τὴν
22 σκηνὴν ἕως παραγένωνται. [22] καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ σὺν δυ-
23 νάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ· [23] καὶ ἐπὶ
24 τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ Γαμαλιὴλ ὁ τοῦ Φαδασσούρ· [24] καὶ ἐπὶ
25 τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν Ἀβιδὰν ὁ τοῦ Γαδεωνί. [25] καὶ ἐξαροῦσι
τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δὰν ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐ-
26 τῶν, καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν Ἀχιέζερ ὁ τοῦ Ἀμισαδαΐ· [26] καὶ ἐπὶ τῆς
27 δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν· [27] καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
28 φυλῆς υἱῶν Νεφϑαλὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. [28] αὗται αἱ στρατιαὶ υἱῶν Ἰσραήλ,
29 καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν. [29] καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ὀβὰβ υἱῷ Ῥαγουὴλ
τῷ Μαδιανίτῃ τῷ γαμβρῷ Μωυσῆ Ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε
κύριος Τοῦτον δώσω ὑμῖν· δεῦρο μεϑ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν, ὅτι κύ-
30 ριος ἐλάλησε καλὰ περὶ Ἰσραήλ. [30] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Οὐ πορεύσομαι ἀλλὰ
31 εἰς τὴν γῆν μου καὶ εἰς τὴν γενεάν μου. [31] καὶ εἶπε Μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς
32 οὗ ἕνεκεν ἦσϑα μεϑ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν πρεσβύτης· [32] καὶ
ἔσται ἐὰν πορευϑῇς μεϑ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαϑὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαϑο-
33 ποιήσῃ κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν. [33] καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου
ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαϑήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρα

X. 6. νοτον pro λιβα ... om παρα ... om προς 9. σαλπιειτε pro σημανειτε 12. ερημω του σινα 14. των υιων 17. αιροντες sine οι 23. μανvασση 24. βενιαμειν ... αβιδαν υιος γαδεωνι 25. μισαδαι 26. φαγαιηλ 27. αχειρε 29. τω ωβαβ ... τω μαδιανιτι γαμβρω 30. αλλ εις 31. εγκαταλειπης ... εινεκεν 32. α αν 33. κιβωτ. διαϑηκης

αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. [35] καὶ ἐγένετο 35
ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἐξεγέρθητι κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε. [36] καὶ ἐν τῇ 36
καταπαύσει εἶπεν Ἐπίστρεφε, κύριε, χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραήλ. [34] καὶ
ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς 34
παρεμβολῆς.

XI.

Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι κυρίου· καὶ ἤκουσε κύριος καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς. [2] καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν· καὶ ηὔξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ. [3] καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἐμπυρισμός, ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς παρὰ κυρίου. [4] καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν, καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ εἶπαν Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; [5] ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας οὓς ἠσθίομεν ἐν Αἰγύπτῳ δωρεάν, καὶ τοὺς σικύους καὶ τοὺς πέπονας καὶ τὰ πράσα καὶ τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα· [6] νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος, οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. [7] τὸ δὲ μάννα ὡςεὶ σπέρμα κορίου ἐστί, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου. [8] καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συνέλεγον, καὶ ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυΐᾳ, καὶ ἥψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ καὶ ἐποίουν αὐτὸ ἐγκρυφίας· καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡςεὶ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου. [9] καὶ ὅταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς. [10] καὶ ἤκουσε Μωυσῆς κλαιόντων αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφόδρα, καὶ ἔναντι Μωυσῇ ἦν πονηρόν. [11] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον Ἵνα τί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διὰ τί οὐχ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; [12] μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τοῦτον ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς, ὅτι λέγεις μοι Λάβε αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὡςεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν; [13] πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμοὶ λέγοντες Δὸς ἡμῖν κρέα ἵνα φάγωμεν. [14] οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι βαρύτερόν μοί ἐστι τὸ ῥῆμα τοῦτο. [15] εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὕρηκα ἔλεος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου.. [16] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ, οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ ἄξεις αὐτοὺς πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. [17] καὶ καταβήσομαι καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοὶ καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος. [18] καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς Ἁγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα· ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου λέγοντες Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ δώσει κύριος ὑμῖν φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε κρέα. [19] οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας· [20] ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε κυρίῳ ὅς ἐστιν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ λέγοντες Ἵνα τί ἡμῖν ἐξελ-

---

35. κυριε, διασκορπισθ. XI. 3. πυρ παρα 4. επεθυμησαν 5. σικυας ... κρομυα 7. ως ειδος 10. εκαστος κατα την θυραν 11. οργην pro ορμην 12. τον παντα λαον ... τετοκα ... λαβε αυτους ... εις γην 13. om μοι ... επ εμε 14. οτι βαρυ 15. ειδω 16. συ αυτος ... εις την 17. συναντιλημψονται 18. υμιν κρεα φαγειν

21 θεῖν ἐξ Αἰγύπτου; 21 καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαὸς ἐν
οἷς εἰμὶ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ εἶπας Κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται
22 μῆνα ἡμερῶν· 22 μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐ-
τοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς;
23 23 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Μὴ χεὶρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἤδη γνώσῃ
24 εἰ ἐπικαταλήψεταί σε ὁ λόγος μου ἢ οὔ. 24 καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς καὶ ἐλάλησε
πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου, καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν
25 πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. 25 καὶ κατέβη
κύριος ἐν νεφέλῃ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος
τοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους·
ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ οὐκ ἔτι προς-
26 έθεντο. 26 καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἑνὶ
Ἐλδὰδ καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάδ, καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς πνεῦμα·
καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων καὶ οὐκ ἦλθον πρὸς τὴν σκηνήν, καὶ
27 ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. 27 καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος ἀπήγγειλε
Μωυσῇ καὶ εἶπε λέγων Ἐλδὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ.
28 28 καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ ὁ παρεστηκὼς Μωυσῇ ὁ ἐκλεκτὸς εἶπε
29 Κύριε Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς. 29 καὶ εἶπε Μωυσῆς αὐτῷ Μὴ ζηλοῖς ἐμέ; καὶ
τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
30 ἐπ' αὐτούς; 30 καὶ ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸς καὶ οἱ πρε-
31 σβύτεροι Ἰσραήλ. 31 καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου καὶ ἐξεπέρασεν ὀρτυγομή-
τραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐν-
τεῦθεν καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡςεὶ δίπηχυ ἀπὸ
32 τῆς γῆς. 32 καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα καὶ ὅλην
τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὀρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον συν-
33 ήγαγε δέκα κόρους, καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. 33 τὰ
κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν, καὶ κύριος ἐθυμώθη εἰς
34 τὸν λαόν· καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. 34 καὶ ἐκλή-
θη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας, ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν
35 τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν. 35 ἀπὸ Μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ἀση-
ρώθ, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσηρώθ.

XII.

Καὶ ἐλάλησε Μαριὰμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῆ ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς
2 Αἰθιοπίσσης ἣν ἔλαβε Μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθιόπισσαν ἔλαβε, 2 καὶ εἶπαν
Μὴ Μωυσῇ μόνῳ λελάληκε κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε κύριος.
3 3 καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πραῢς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
4 ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. 4 καὶ εἶπε κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν
καὶ Μαριὰμ Ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐξῆλ-
5 θον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. 5 καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέ-
λης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν
6 καὶ Μαριάμ, καὶ ἐξήλθοσαν ἀμφότεροι. 6 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε τῶν
λόγων μου· ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσο-
7 μαι καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. 7 οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὅλῳ *He. 3, 2.

21. ** κρεας (εξ αιγυπτου v. 20. usque αυτοις extr. v. 22. **) ... **
om φαγειν 22. ** συναχθησεται, και 23. μη η χειρ κ. ουχι ... επικαταλημ-
ψεται 25. ελαλησ. κυριος προς ... του επ αυτου ... επ αυτους το πνευμα
26. το πνευμα ... εις την 27. τω μωυση 28. ο εκλεκτος αυτου ... κυριε
μου μωυσ. 29. αυτω μωυσης ... ζηλ. συ μοι 31. απο θαλασσης ... **
διπηχυν 32. τη επαυριον 33. εκλιπειν ... κυρ. εν τω λαω πλ. 35. της
επιθυμιας XII. 1. ης ελαβεν 2. ελαλησεν pro λελαληκε ... και εν ημιν
4. και μαριαμ και ααρων ... εξελθατε 7. ουτως ως

τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστι· [8] στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ, ἐν εἴδει καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν κυρίου εἶδε· καὶ διὰ τί οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωυσῆ; [9] καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἀπῆλθεν. [10] καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ ἰδοὺ Μαριὰμ λεπρῶσα ὡςεὶ χιών· καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν ἐπὶ Μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα. [11] καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν Δέομαι, κύριε, μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠγνοήσαμεν καθ' ὅτι ἡμάρτομεν· [12] μὴ γένηται ὡςεὶ ἴσον θανάτῳ, ὡςεὶ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρός· καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς. [13] καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον λέγων Ὁ θεός, δέομαί σου, ἴασαι αὐτήν. [14] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται ἑπτὰ ἡμέρας; ἀφορισθήτω ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσεται. [15] καὶ ἀφωρίσθη Μαριὰμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν ἕως ἐκαθαρίσθη Μαριάμ.

XIII.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν. [2] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [3] Ἀπόστειλον σεαυτῷ ἄνδρας καὶ κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν· ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν κατὰ δήμους πατριῶν αὐτῶν ἀποστελεῖς αὐτούς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. [4] καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαρὰν διὰ φωνῆς κυρίου· πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι. [5] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· τῆς φυλῆς Ῥουβήν, Σαμουὴλ υἱὸς Ζαχούρ [6] τῆς φυλῆς Συμεών, Σαφὰτ υἱὸς Σουρί· [7] τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ· [8] τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰωσήφ· [9] τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ, Αὐσὴ υἱὸς Ναυή· [10] τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Φαλτὶ υἱὸς Ῥαφοῦ· [11] τῆς φυλῆς Ζαβουλών, Γουδιὴλ υἱὸς Σουδί· [12] τῆς φυλῆς Ἰωσὴφ τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαδδὶ υἱὸς Σουσί· [13] τῆς φυλῆς Δάν, Ἀμιὴλ υἱὸς Γαμαλί· [14] τῆς φυλῆς Ἀσήρ, Σαθοὺρ υἱὸς Μιχαήλ· [15] τῆς φυλῆς Νεφθαλί, Ναβὶ υἱὸς Σαβί· [16] τῆς φυλῆς Γάδ, Γουδιὴλ υἱὸς Μαχχί. [17] ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν· καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸν Αὐσὴ υἱὸν Ναυὴ Ἰησοῦν. [18] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν Χαναὰν καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἀνάβητε ταύτῃ τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος, [19] καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς εἰ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί· [20] καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλή ἐστιν ἢ πονηρά· καὶ τίνες αἱ πόλεις ἃς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχήρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις· [21] καὶ τίς ἡ γῆ, ἢ πίων ἢ παρειμένη, εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὔ· καὶ προςκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς. [22] καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σὶν ἕως Ῥοόβ, εἰςπορευομένων Αἱμάθ. [23] καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον καὶ ἀπῆλθον ἕως Χεβρών, καὶ ἐκεῖ Ἀχιμὰν καὶ Σεσσὶ καὶ Θελαμί, γενεαὶ Ἐνάχ· καὶ Χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη πρὸ τοῦ Τανὶν Αἰγύπτου. [24] καὶ ἦλθοσαν ἕως φάραγγος Βότρυος, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν σταφυλῆς ἕνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἦραν αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦσι, καὶ

---

8. δοξαν μου ειδεν 9. απηλθον 10. απηλθεν απο ... ααρ. προς μαριαμ 12. μη γενοιτο 14. αφορισθησεται εξω 15. εως καθερισθη XIII. 1. παρενεβαλεν 4. απεστειλεν 5. σαμαλιηλ υιου (ita) ζαχρου 8. ιγαλ 10. βενιαμειν 12. μαννασση 15. ναβα υιος ιαβι 16. μαχι 19. η ισχυρος ... ει ολιγοι 20. επ αυτην ει καλη ... εις ας (... εν αντιχιστοις) 21. λημψεσθε 22. ροωβ 23. και ηλθον ... αχιχαμ κ. σεμει κ. θελαμειν ... εναχ 24. και ηρον

25 ἀπὸ τῶν ῥοῶν καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. [25] καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φά-
26 ραγξ Βότρυος, διὰ τὸν βότρυν ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [26] καὶ ἀπέ-
27 στρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας. [27] καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Φαρὰν Κάδης, καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πάσῃ
28 συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς· [28] καὶ διηγήσαντο αὐτῷ καὶ εἶπαν Ἤλθαμεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι,
29 καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς· [29] ἀλλ᾽ ἢ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ πόλεις ὀχυραὶ τετειχισμέναι μεγάλαι σφόδρα, καὶ τὴν γενεὰν Ἐνὰχ
30 ἑωράκαμεν ἐκεῖ· [30] καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον, καὶ ὁ Χετταῖος καὶ ὁ Εὐαῖος καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος καὶ ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην
31 ποταμόν. [31] καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐχί, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβησόμεθα καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνα-
32 τοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. [32] καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες μετ᾽ αὐτοῦ εἶπαν Οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι
33 ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστι μᾶλλον. [33] καὶ ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς ἣν κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ λέγοντες Τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ᾽ αὐτῆς ἐστί, καὶ
34 πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἑωράκαμεν ἐν αὐτῇ ἄνδρες ὑπερμήκεις· [34] καὶ ἐκεῖ ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

XIV.

Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐνέδωκε φωνήν, καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς
2 ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. [2] καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή Ὄφελον ἀπεθάνομεν
3 ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ εἰ ἀπεθάνομεν· [3] καὶ ἵνα τί κύριος εἰςάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ παιδία ἔσονται εἰς διαρπαγήν· νῦν οὖν βέλτιόν ἐστιν ἀποστραφῆναι εἰς
4 Αἴγυπτον. [4] καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ Δῶμεν ἀρχηγὸν καὶ ἀποστρέψωμεν
5 εἰς Αἴγυπτον. [5] καὶ ἔπεσε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης
6 συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ. [6] Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυὴ καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννῆ
7 τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, [7] καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγοντες Ἡ γῆ, ἣν κατεσκεψάμεθα αὐτήν,
8 ἀγαθή ἐστι σφόδρα σφόδρα· [8] εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς κύριος, εἰςάξει ἡμᾶς εἰς τὴν
9 γῆν ταύτην καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν, γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. [9] ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε· ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ἡμῖν ἐστίν· ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ᾽ αὐτῶν, ὁ δὲ
10 κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. [10] καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις· καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς
11 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [11] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι
12 ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς; [12] πατάξω αὐτοὺς θανάτῳ καὶ *Jud. 5 ἀπολῶ αὐτούς, καὶ ποιήσω σὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου εἰς ἔθνος μέγα
13 καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. [13] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον Καὶ ἀκούσεται

---

25. om και ab initio **26.** επεστρεψαν ... τεσσεραχοντα **27.** παση τη συναγ. **28.** ηλθομεν **29.** κατοικουν την γην, και αι πολεις ... γενεαν αιναχ **30.** γη προς νοτον **31.** κατακληρονομησωμεν **32.** μετ αυτων ... εστιν ημων **XIV. 1.** εδωκεν **2.** ει εν τη **3.** παιδια ημων εις διαρπ. εσονται ... βελτιον ημιν εστιν **9.** γεινεσθε **10.** εν νεφελη ... εν πασιν **11.** εν πασιν τοις θαυμασιοις

Αἴγυπτος, ὅτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν· [14] ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν ὅτι σὺ εἶ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅςτις ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμοὺς ὀπτάζῃ, κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα· [15] καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡςεὶ ἄνθρωπον ἕνα, καὶ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου λέγοντες [16] Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰςαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. [17] καὶ νῦν ὑψωθήτω ἡ ἰσχύς σου, κύριε, ὃν τρόπον εἶπας λέγων [18] Κύριος μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς· [19] ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἵλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. [20] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἵλεως αὐτοῖς εἰμὶ κατὰ τὸ ῥῆμά σου· [21] ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν· [22] ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον καὶ οὐκ εἰςήκουσαν τῆς φωνῆς μου, [23] ἦ μὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἅ ἐστι μετ' ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν οὐδὲ κακόν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν γῆν· πάντες δὲ οἱ παροξύναντές με οὐκ ὄψονται αὐτήν. [24] ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, ὅτι πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ καὶ ἐπηκολούθησέ μοι, εἰςάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰςῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν. [25] ὁ δὲ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι· αὔριον ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν. [26] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [27] Ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου; τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα. [28] εἰπὸν αὐτοῖς Ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἦ μὴν ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν· [29] ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ οἱ κατηριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ' ἐμοί· [30] εἰ ὑμεῖς εἰςελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή· [31] καὶ τὰ παιδία ἃ εἴπατε ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, εἰςάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. [32] καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ· [33] οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορνείαν ὑμῶν ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ· [34] κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ὅσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου. [35] ἐγὼ κύριος ἐλάλησα, ἦ μὴν οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ τῇ ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ· ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται. [36] καὶ οἱ ἄνθρωποι οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς, [37] καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατείπαντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου· [38] καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἔζησαν ἀπὸ τῶν

*He. 3, 8. 9. *He. 3, 11. *1 Co. 10, 5.

---

13. εν ισχυι 14. οφθαλμους κατ οφθαλμους 16. εισαγαγειν αυτους εις 17. η χειρ σου 22. ερημω ταυτη 23. ει μην ουκ ... αγαθον η κακον ... παροξυνοντες 24. οτι εγενηθη πνευμα ... και εισαξω 28. ει μη pro η μην ... om εις τα ωτα μου ... ουτως 31. εις διαρπαγην εσονται 33. τεσσερακοντα ... πορνειαν αυτων εως αναλωθη 34. τεσσερακοντα bis ... λημψεσθε 35. ει μην ουτως ... επισυνεσταμενη 36. επι pro περι

39 ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν. [39] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς 40 σφόδρα. [40] καὶ ὀρθρίσαντες τὸ πρωὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους λέγοντες Ἰδοὺ οἵδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτο- 41 μεν. [41] καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἵνα τί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὔοδα 42 ἔσται ὑμῖν· [42] μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε 43 πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· [43] ὅτι ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ οὗ εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες 44 κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν. [44] καὶ διαβιασάμενοι ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκι- 45 νήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. [45] καὶ κατέβη ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ ἐτρέψαντο αὐτοὺς καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως Ἑρμάν· καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

XV.

2 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν ἣν ἐγὼ 3 δίδωμι ὑμῖν, [3] καὶ ποιήσεις ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, ὁλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχὴν ἢ καθ' ἑκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὀσμὴν εὐωδίας 4 τῷ κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων, [4] καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ θυσίαν σεμιδάλεως δέκατον τοῦ οἰφὶ ἀναπε- 5 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἶν· [5] καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἶν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας· τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ 6 ποιήσεις τοσοῦτο, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. [6] καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο 7 δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἶν· [7] καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν 8 τὸ τρίτον τοῦ ἶν προσοίσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. [8] ἐὰν δὲ ποιῆτε ἀπὸ τῶν βοῶν εἰς ὁλοκαύτωσιν ἢ εἰς θυσίαν μεγαλῦναι εὐχὴν ἢ εἰς σωτήριον κυρίῳ, 9 [9] καὶ προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεποιημέ- 10 νης ἐν ἐλαίῳ ἥμισυ τοῦ ἶν, [10] καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ἶν, κάρ- 11 πωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. [11] οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ ἢ τῷ κριῷ 12 τῷ ἑνὶ ἢ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν· [12] κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὧν ἐὰν ποιήσητε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἑνὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 13 [13] πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν 14 εὐωδίας κυρίῳ. [14] ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτω ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ 15 [15] νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἔναντι κυρίου. 16 [16] νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἓν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσ- 17 18 κειμένῳ ἐν ὑμῖν. [17] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [18] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν 19 εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, [19] καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων 20 τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα κυρίῳ· [20] ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν

---

40. επι την κορυφην 43. οτι αμαληκ 44. επι κορυφην ... εκ μεσου της παρεμβ. 45. κατεβη δε ... ετρεψατο ... εως ερμα XV. 1. και ελαλησεν 2. της κατασχεσεως 3. και ποιησητε καρπωμα κυριω, ολοκαυτωματα η ... ευωδιας κυριω 4. του οιφι πεφυραμενης εν τεταρτω του ιν ελαιω 6. om ποιησεις θυσιαν ... αναπεφυραμενης εν ελαιω 8. ** post βοων add ποιησεται ... εις ολοκαυτωμα 9. αναπεφυραμενης εν ελαιω 11. ουτως 12. αριθμ. ον ποιησητε 14 και ποιηση ... ουτως 19. τω κυριω 20. απαρχων

ἄρτον ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐτό· ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἅλω, οὕτως ἀφελεῖτε αὐτόν, [21] ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. [22] ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, [23] καϑὰ συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ᾗ συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, [24] καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφϑαλμῶν τῆς συναγωγῆς γενηϑῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ ϑυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· [25] καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀφεϑήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν, [26] καὶ ἀφεϑήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον. [27] ἐὰν τε ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως, προσάξει αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας· [28] καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασϑείσης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου ἐξιλάσασϑαι περὶ αὐτοῦ. [29] τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖ; νόμος εἷς ἔσται αὐτοῖς, ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἀκουσίως. [30] καὶ ψυχὴ ἥτις ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχϑόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν ϑεὸν οὗτος παροξυνεῖ, ἐξολοϑρευϑήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, [31] ὅτι τὸ ῥῆμα κυρίου ἐφαύλισε καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν· ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ. [32] καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. [33] καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὑρόντες συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ· [34] καὶ ἀπέϑεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσωσιν αὐτόν. [35] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Θανάτῳ ϑανατούσϑω ὁ ἄνϑρωπος· λιϑοβολήσατε αὐτὸν λίϑοις πᾶσα ἡ συναγωγή. [36] καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐλιϑοβόλησεν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ λίϑοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καϑὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. [37] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [38] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, καὶ ἐπιϑήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνϑινον· [39] καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις καὶ ὄψεσϑε αὐτά, καὶ μνησϑήσεσϑε πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου καὶ ποιήσετε αὐτάς, καὶ οὐ διαστραφήσεσϑε ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν καὶ τῶν ὀφϑαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν· [40] ὅπως ἂν μνησϑῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ἔσεσϑε ἅγιοι τῷ ϑεῷ ὑμῶν· [41] ἐγὼ κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν ϑεός· ἐγὼ κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν.

XVI.

*Jud. 11. Καὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς Ἰσσάαρ υἱοῦ Καὰϑ υἱοῦ Λευί, καὶ Δαϑὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ Ἐλιάβ, καὶ Αὒν υἱὸς Φαλὲϑ υἱοῦ Ῥουβήν, [2] καὶ ἀνέστησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συνα-

20. αφαιρεμα αφοριειτε ... απο αλωνος 21. αρτον απαρχης 22. διαμαρτυρητε 23. κυριος υμιν εν ... ης συνετ. 24. συνταξιν αυτου ... χειμαρρον 26. πασα η συναγωγη ... προσηλ. και τω προσπορευομενω 27. εαν δε ψυχη ... αιγαν 28. post αυτου add και αφεϑησεται αυτω 29. ος αν 30. ποιησει ... και εξολεϑρευϑησεται 32. εν τη ημερα του σαββατου 33. αυτον συλλεγοντα τα ... om τη ημερα των σαββατ. 34. ποιησ. αυτω 36. ελιϑοβολησαν ... εν λιϑοις ... καϑα ελαλησεν κυρ. προς μωυσην. 39. και οπισω των οφϑ. υμων εν XVI. 1. αυναν

3 γωγῆς, σύγκλητοι βουλῆς καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί· [3] συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ εἶπαν Ἐχέτω ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι καὶ
4 ἐν αὐτοῖς κύριος, καὶ διὰ τί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου; [4] καὶ
5 ἀκούσας Μωυσῆς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, [5] καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν λέγων Ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν, καὶ οὓς ἐξελέξατο ἑαυτῷ
6 προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. [6] τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πυρεῖα, Κορὲ
7 καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, [7] καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὔριον· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἐκλέλεκται κύριος,
8 οὗτος ἅγιος· ἱκανούσθω ὑμῖν, υἱοὶ Λευί. [8] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορέ Εἰς-
9 ακούσατέ μου, υἱοὶ Λευί. [9] μὴ μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν ὅτι διέστειλεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραήλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου καὶ παρίστασθαι ἔναντι τῆς σκη-
10 νῆς λατρεύειν αὐτοῖς, [10] καὶ προσηγάγετο σὲ καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου
11 υἱοὺς Λευὶ μετὰ σοῦ; καὶ ζητεῖτε καὶ ἱερατεύειν; [11] οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν· καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστιν ὅτι δια-
12 γογγύζετε κατ' αὐτοῦ; [12] καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν
13 υἱοὺς Ἐλιάβ. καὶ εἶπαν Οὐκ ἀναβαίνομεν· [13] μὴ μικρὸν τοῦτο ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κα-
14 τάρχεις ἡμῶν; ἄρχων εἶ· [14] καὶ σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας; τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν
15 ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέκοψας· οὐκ ἀναβαίνομεν. [15] καὶ ἐβαρυθύμησε Μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον Μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· οὐκ
16 ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν. [16] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορέ Ἁγίασον τὴν συναγωγήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι
17 κυρίου σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ αὐτοὶ αὔριον· [17] καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἔναντι κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρὼν
18 ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ. [18] καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα· καὶ ἔστησαν παρὰ
19 τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, [19] καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς Κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκη-
20 νῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ. [20] καὶ ἐλά-
21 λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [21] Ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς
22 συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἅπαξ. [22] καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ εἶπαν Θεὸς θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, εἰ ἄν-
23 θρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὀργὴ κυρίου; [23] καὶ ἐλάλησε
24 κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [24] Λάλησον τῇ συναγωγῇ λέγων Ἀναχωρήσατε
25 κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς Κορέ. [25] καὶ ἀνέστη Μωυσῆς καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρών, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι
26 Ἰσραήλ· [26] καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν λέγων Ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ πάντων ὧν
27 ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. [27] καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κορὲ κύκλῳ· καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ἐξῆλθον, καὶ εἱστήκεισαν

2 Tm. 2 19.

*2 Tm. 2, 19.

---

3. ειπαν προς αυτους 5. om και ante προσηγαγετο ... ους ουκ εξελ. ε. ου προσηγ. 6. εαυτοις ... εαυτου 7. ον αν εκλεξηται 9. υμας ο θεος ισραηλ ... εναντι της συναγωγης 10. ζητειτε ιερατευειν 11. τι εστιν 13. 14. ημων αρχων· ει και συ sic dist. 16. συ κ. αυτοι κ. ααρων 17. 18. 19. και επιθησετε v. 17. usque μαρτυριου v. 19. ** 18. ** om κ. επεθ. επ αυτ. πυρ 19. ** πασαν αυτου την συναγωγην παρα τας θυρας 22. η οργη 24. κορε και δαθαν και αβειρων 26. παντων οσα 27. κορε και δαθαν και αβειρων κυκλω· κ. δαθ. κ. αβ. εξ. κ. ιστηκεισαν

παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. [28] καὶ εἶπε Μωυσῆς Ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι κύριος ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ· [29] εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος ἀπέσταλκέ με· [30] ἀλλ' ἢ ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ γνώσεσθε ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. [31] ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐῤῥάγη ἡ γῆ ὑποκάτω αὐτῶν, [32] καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κορὲ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· [33] καὶ κατέβησαν αὐτοὶ καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν ζῶντα εἰς ᾅδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. [34] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, ὅτι λέγοντες Μή ποτε καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ. [35] καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου καὶ κατέφαγε τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προςφέροντας τὸ θυμίαμα. [36] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν [37] καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα Ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν τὰ πυρεῖα τῶν ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν· [38] καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προςηνέχθησαν ἔναντι κυρίου καὶ ἡγιάσθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [39] καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ὅσα προςήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προςήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προςέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, [40] μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅπως ἂν μὴ προςέλθῃ μηδεὶς ἀλλογενὴς ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὥςπερ Κορὲ καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῇ αὐτῷ. [41] καὶ ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγοντες Ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαὸν κυρίου. [42] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ τήνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου. [43] καὶ εἰςῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ πρόςωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [44] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [45] Ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἅπαξ· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόςωπον αὐτῶν. [46] καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν Λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν· ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προςώπου κυρίου, ἦρκται θραύειν τὸν λαόν. [47] καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἤδη ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ λαοῦ, [48] καὶ ἔστη ἀνὰ μέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. [49] καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεςκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορέ. [50] καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

---

27. των σκηνωματων αυτ. 29. απεστειλεν 31. υποκ. των ποδων αυτων 33. παντα οσα εστ. αυτοις ζωντες 34. οτι ειπαν λεγοντες 38. εν τοις 40. om αυτω 44. * om και ααρων 46. * om οργη 47. και ελαβεν και επεβαλεν

XVII.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον κατ' οἴκους πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους· καὶ ἑκάστου 3 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου. [3] καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευί· ἔστι γὰρ ῥάβδος μία, κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐ-4 τῶν δώσουσι. [4] καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου κατέναντι τοῦ 5 μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. [5] καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει· καὶ περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυ-6 σμὸν υἱῶν Ἰσραήλ, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν. [6] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον, τῷ ἄρχοντι τῷ ἑνὶ ῥάβδον κατ' ἄρχοντα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥά-7 βδους· καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀνὰ μέσον τῶν ῥάβδων αὐτῶν. [7] καὶ ἀπέθηκε 8 Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. [8] καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευί, καὶ ἐξήνεγκε βλαστὸν καὶ *He.9,4. 9 ἐξήνθησεν ἄνθη καὶ ἐβλάστησε κάρυα. [9] καὶ ἐξήνεγκε Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ εἶδον, καὶ ἔλα-10 βον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ. [10] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀπόθες τὴν *He.9,4. ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι. 11 [11] καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως 12 ἐποίησαν. [12] καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Ἰδοὺ ἐξανηλώ-13 μεθα, ἀπολώλαμεν, παρανηλώμεθα· [13] πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς κυρίου ἀποθνήσκει· ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν.

XVIII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν λέγων Σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου λή-2 ψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. [2] καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευὶ δῆμον τοῦ πατρός σου προσαγάγου πρὸς σεαυτόν, καὶ προστεθήτωσάν σοι καὶ λειτουργείτωσάν σοι, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς 3 τοῦ μαρτυρίου, [3] καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς· πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύ-4 σονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. [4] καὶ προστεθήσονται πρὸς σέ, καὶ φυλάξονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου κατὰ πάσας τὰς 5 λειτουργίας τῆς σκηνῆς, καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ· [5] καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ 6 ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [6] καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς 7 λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· [7] καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱε-8 ρατείας ὑμῶν· καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανεῖται. [8] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρὼν Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν

XVII. 2. πατριων αυτων παρα ... om και ante εκαστου ... ραβδου αυτου 3. αυτου pro ααρων ... om γαρ 5. περιελω απο σου ... οσα αυτοι 6. κατα αρχοντα 8. εις την σκηνην ... η ραβδ. η ααρων ... εξηνθησεν pro εξηνεγκε 10. εις σημειον 11. οσα συνεταξεν XVIII. 1. πατρος σου μετα σου λημψεσθε ... λημψεσθε 2. om σοι prius 3. σκηνης σου 5. φυλαξετε ... εσται ετι 8. και εγω ιδου ... απαρχων μου

ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, νόμιμον αἰώνιον. [9] καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων, ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ϑυσιασμάτων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. [10] ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσϑε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν φάγεται αὐτά, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου· ἅγια ἔσται σοι. [11] καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιϑεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς ϑυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· πᾶς καϑαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. [12] πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ οἴνου, σίτου ἀπαρχὴ αὐτῶν, ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά. [13] τὰ πρωτογεννήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ, σοὶ ἔσται· πᾶς καϑαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. [14] πᾶν ἀνατεϑεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ σοὶ ἔσται. [15] καὶ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκός, ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνϑρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται· ἀλλ' ἢ λύτροις λυτρωϑήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνϑρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαϑάρτων λυτρώσῃ. [16] καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ μηνιαίου· ἡ συντίμησις πέντε σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, εἴκοσι ὀβολοί εἰσι. [17] πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προβάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ, ἅγιά ἐστι· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προςχεεῖς πρὸς τὸ ϑυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· [18] καὶ τὰ κρέα ἔσται σοὶ καϑὰ καὶ τὸ στηϑύνιον τοῦ ἐπιϑέματος, καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν σοὶ ἔσται. [19] πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίῳ, δέδωκα σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς ϑυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον· διαϑήκη ἁλὸς αἰωνίου ἐστὶν ἔναντι κυρίου σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ. [20] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρών Ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [21] καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. [22] καὶ οὐ προςελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν ϑανατηφόρον. [23] καὶ λειτουργήσει ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν. [24] ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅσα ἐὰν ἀφορίσωσι κυρίῳ ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν κλήρῳ, διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς Ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον. [25] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [26] Καὶ τοῖς Λευίταις λαλήσεις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου· [27] καὶ λογισϑήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος ἀπὸ ἅλω καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ. [28] οὕτως ἀφελεῖτε αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν ὅσα ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ· [29] ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ, ἢ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ. [30] καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ-

---

9. πασης της πλ. ... αμαρτιων οσα 12. σιτου και οινου 13. πρωτογενηματα 14. εν τοις υιοις 15. πας διανοιγον πασαν μητραν 18. και τον βραχιονα τ. δεξ. εσται σοι 20. om και κληρονομια σου ... εμμεσω 23. λημψονται ... εμμεσω των υιων 24. οσα αν ... εμμεσω των υιων 27. αφ αλωνος και ως αφαιρ. 28. om αυτους ... παντων αφαιρεματων ... παντων επιδεκατων ... οσα αν 29. om η 30. ερειτε

τούς Ὅταν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Λευί-
31 ταις ὡς γέννημα ἀπὸ ἅλω καὶ ὡς γέννημα ἀπὸ ληνοῦ· [31] καὶ ἔδεσθε αὐτὸ
ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστιν ἀντὶ τῶν
32 λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· [32] καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ
ἁμαρτίαν ὅτι ἂν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

XIX.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων [2] Αὕτη ἡ διαστολὴ
τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε κύριος λέγων Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ λαβέ-
τωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυῤῥὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον καὶ ᾗ
3 οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός, [3] καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα·
καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν, καὶ σφάξουσιν
4 αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ· [4] καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ
ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐ-
5 τῆς ἑπτάκις. [5] καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ τὸ δέρμα καὶ τὰ
6 κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται· [6] καὶ
λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν
7 εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως. [7] καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ
ἱερεὺς καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσεται εἰς
8 τὴν παρεμβολήν· καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας. [8] καὶ ὁ κατα-
καίων αὐτὴν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκά-
9 θαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [9] καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς
δαμάλεως καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν· καὶ ἔσται
10 τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν, ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἅγνισμά ἐστι. [10] καὶ
ὁ συνάγων τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρ-
τος ἔσται ἕως ἑσπέρας· καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς προςηλύτοις προς-
11 κειμένοις νόμιμον αἰώνιον. [11] ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀν-
12 θρώπου ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· [12] οὗτος ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ
τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγνισθῇ
13 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. [13] πᾶς ὁ
ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ μὴ ἀφα-
γνισθῇ, τὴν σκηνὴν κυρίου ἐμίανεν· ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ,
ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεῤῥαντίσθη ἐπ' αὐτόν· ἀκάθαρτός ἐστιν, ἔτι ἡ ἀκα-
14 θαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστί. [14] καὶ οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν
οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀκά-
15 θαρτα ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας· [15] καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον ὅσα οὐχὶ δεσμὸν
16 καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ ἀκάθαρτά ἐστι. [16] καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται ἐπὶ προςώ-
που τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου ἢ μνήματος ἑπτὰ
17 ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται. [17] καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς
κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος·
18 [18] καὶ λήψεται ὕσσωπον καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρός, καὶ περιῤῥα-
νεῖ ἐπὶ τὸν οἶκον καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσαι ἂν ὦσιν ἐκεῖ,
καὶ ἐπὶ τὸν ἡμμένον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου ἢ τοῦ τραυματίου ἢ τοῦ τε-
19 θνηκότος ἢ τοῦ μνήματος· [19] καὶ περιῤῥανεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν

---

30. γενημα bis ... απο αλωνος 31. υμεις και οι υιοι υμων και οι
32. και ουτοι λημψονται XIX. 2. εν εαυτη 4. λημψεται 5. αυτης και
τα κρεα και 6. λημψεται 10. την σποδον .. τ. πρ. τοις προςκειμ. εμ-
μεσω υμων 11. ** ημερας εως εσπερας 12. αγνισθησεται και τη ... και
καθαρ. εστιν 13. απο πασης ψυχης ... περιεραντισθη 15. οσα ουκ εχει
pro ουχι 16. επι προσωπον ... οστεου ανθρωπου 17. λημψονται 18. λημ-
ψεται ... περιρανει ... οσαι εαν ... τραυματος 19. περιρανει

τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ· καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. [20] καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν· ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεῤῥαντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστι. [21] καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ περιῤῥαίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας· [22] καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἅψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον ἔσται, καὶ ψυχὴ ἡ ἁπτομένη ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

XX.

Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν ἔρημον Σὶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης· καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριάμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. [2] καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἠθροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. [3] καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἔναντι κυρίου· [4] καὶ ἵνα τί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν; [5] καὶ ἵνα τί τοῦτο; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον, τόπος οὗ οὐ σπείρεται, οὐδὲ συκαῖ οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε ῥοαὶ οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πιεῖν. [6] καὶ ἦλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ προςώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον· καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτούς. [7] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [8] Λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς· καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. [9] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν ἀπέναντι κυρίου, καθὰ συνέταξε κύριος· [10] καὶ ἐξεκκλησίασε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀκούσατέ μου, οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ; [11] καὶ ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ῥάβδῳ δίς, καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολύ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. [12] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών Ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ἁγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰςάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα αὐτοῖς. [13] τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς. [14] καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ λέγων Τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραήλ Σὺ ἐπίστῃ πάντα τὸν μόχθον τὸν εὑρόντα ἡμᾶς· [15] καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῳκήσαμεν ἐν Αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν· [16] καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰςήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἄγγελον ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν Κάδης πόλει ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου. [17] παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· οὐ διελευσόμεθα δι' ἀγρῶν οὐδὲ δι' ἀμπελώνων, οὐδὲ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. [18] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐδώμ Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· εἰ δὲ μή, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι. [19] καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ Παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πίωμεν

19. τριτη επειτα και εν ... αφαγν. εν τη 20. εξολεθρευθησεται ... περιεραντισθη 21. περιραινων 22. και η ψυχη XX. 2. συνηθροισθησαν 3. οφελον απωλομεθα 5. σπερειται 6. επεσαν 8. om σου prius 13. τουτο υδωρ 15. παρωκησ. εις αιγυπτον και εκακ. ημ. οι αιγ. ημερας πλειους και τους

ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμήν σοι· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἐστι,
20 παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα. [20] ὁ δὲ εἶπεν Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· καὶ ἐξῆλ-
21 θεν Ἐδὼμ εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ καὶ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ. [21] καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ
22 ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ. [22] καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης· καὶ παρεγένοντο οἱ
23 υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς Ὢρ τὸ ὄρος. [23] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυ-
24 σῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων γῆς Ἐδὼμ λέγων [24] Προστε-θήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, διότι παρωξύνατέ με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς λοιδορίας.
25 [25] λάβε τὸν Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς
26 Ὢρ τὸ ὄρος ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς· [26] καὶ ἔκδυσον Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἔνδυσον Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Ἀαρὼν προστεθεὶς ἀποθα-
27 νέτω ἐκεῖ. [27] καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ συνέταξε κύριος αὐτῷ, καὶ ἀνεβίβα-
28 σεν αὐτὸν εἰς Ὢρ τὸ ὄρος ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς, [28] καὶ ἐξέδυσε τὸν Ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἀπέθανεν Ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, καὶ κατέβη Μωυσῆς καὶ Ἐλεά-
29 ζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. [29] καὶ εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπελύθη Ἀαρών· καὶ ἔκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραήλ.

XXI.

Καὶ ἤκουσεν ὁ Χανανεὶς βασιλεὺς Ἀρὰδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν Ἀθαρείν, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραὴλ καὶ κατεπροε-
2 νόμευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. [2] καὶ ηὔξατο Ἰσραὴλ εὐχὴν κυρίῳ καὶ εἶπεν Ἐάν μοι παραδῷς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς
3 πόλεις αὐτοῦ. [3] καὶ εἰςήκουσε κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ καὶ παρέδωκε τὸν Χαναν εἰν ὑποχείριον αὐτοῦ· καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ,
4 καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἀνάθεμα. [4] καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὢρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν περιεκύκλωσαν γῆν Ἐδώμ· καὶ ὠλι-
5 γοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ. [5] καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ Μωυσῆ λέγοντες Ἵνα τί τοῦτο; ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος οὐδὲ ὕδωρ, ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προςώχθισεν ἐν τῷ *1 Co. 10, 9.
6 ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ. [6] καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαόν· καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. *1 Co. 10, 9.
7 [7] καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν ἔλεγον ὅτι ἡμάρτομεν ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ σοῦ· εὖξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω
8 ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ηὔξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. [8] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ποίησον σεαυτῷ ὄφιν καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου, καὶ ἔσται ἐὰν δάκῃ ὄφις ἄνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται.
9 [9] καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου· καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδακνεν ὄφις ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, *Jo. 3, 14
10 11 καὶ ἔζη. [10] καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ. [11] καὶ ἐξάραντες ἐξ Ὠβώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀχαλγαὶ ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἥ
12 ἐστι κατὰ πρόςωπον Μωὰβ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου. [12] καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆραν, καὶ
13 παρενέβαλον εἰς φάραγγα Ζαρέδ. [13] καὶ ἐκεῖθεν ἀπάραντες παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἀμοῤῥαίων· ἔστι

---

19. εγω δε ... ορος πορευομεθα 20. συναντησιν αυτου 24. ην εδωκα τ. υ. ισρ. εν κατασχεσει 25. ααρων τον αδελφον σου ... εναντιον 27. ανεβιβασ. αυτους 28. ααρων εκει επι 29. ιδεν XXI. 1. ο χαναναιος ... αθαρειμ ... κατεπρονομησαν 3. τον χανανι υποχ. αυτω ... επεκαλεσεν 4. την γην 5. ινα τι εξηγαγετε ... αποκτ. ημας εν (6. εδαγνον) 7. ημαρτηκαμεν 9. οταν εδακεν 11. εξ ωβωθ παρενεβ. εν αχελγαϊ τω περαν 12. om και prius ... ζαρε

γὰρ Ἀρνῶν ὅρια Μωὰβ ἀνὰ μέσον Μωὰβ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Ἀμοῤῥαίου. [14] διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βιβλίῳ Πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν Ζωὸβ ἐφλόγισε καὶ 14 τοὺς χειμάῤῥους Ἀρνῶν, [15] καὶ τοὺς χειμάῤῥους κατέστησε κατοικίσαι Ἢρ· καὶ 15 πρόςκειται τοῖς ὁρίοις Μωάβ. [16] καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ· τοῦτο φρέαρ ὃ εἶπε 16 κύριος πρὸς Μωυσῆν Συνάγαγε τὸν λαόν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πιεῖν. [17] τότε 17 ᾖσεν Ἰσραὴλ τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος Ἐξάρχετε αὐτῷ [18] φρέαρ· ὤρυ- 18 ξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς Μανθαναείν· [19] καὶ ἀπὸ Μαν- 19 θαναεὶν εἰς Νααλιήλ· καὶ ἀπὸ Νααλιὴλ εἰς Βαμώθ· [20] καὶ ἀπὸ Βαμὼθ εἰς 20 Ἰανήν, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου τὸ βλέπον κατὰ πρόςωπον τῆς ἐρήμου. [21] καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Σηὼν βα- 21 σιλέα Ἀμοῤῥαίων λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων [22] Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· τῇ 22 ὁδῷ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν οὔτε εἰς ἀμπελῶνα, οὐ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα ἕως παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. [23] καὶ οὐκ ἔδωκε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ 23 συνήγαγε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσά, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραήλ. [24] καὶ ἐπά- 24 ταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβόκ, ἕως υἱῶν Ἀμμάν· ὅτι Ἰαζὴρ ὅρια υἱῶν Ἀμμών ἐστι. [25] καὶ 25 ἔλαβεν Ἰσραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας· καὶ κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμοῤῥαίων, ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ. [26] ἔστι γὰρ Ἐσεβών, πόλις Σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν Ἀμοῤῥαίων ἐστίν· 26 καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα Μωὰβ τὸ πρότερον, καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ ἀπὸ Ἀροὴρ ἕως Ἀρνῶν. [27] διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί Ἔλθετε 27 εἰς Ἐσεβὼν ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις Σηών· [28] ὅτι πῦρ ἐξῆλ- 28 θεν ἐξ Ἐσεβών, φλὸξ ἐκ πόλεως Σηών, καὶ κατέφαγεν ἕως Μωὰβ καὶ κα- τέπιε στήλας Ἀρνῶν. [29] οὐαί σοι Μωάβ, ἀπώλου λαὸς Χαμώς· ἀπεδόθησαν οἱ 29 υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμοῤῥαίων Σηών, [30] καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται Ἐσεβὼν ἕως Δαιβών, 30 καὶ αἱ γυναῖκες ἔτι προςεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ Μωάβ. [31] κατῴκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν 31 πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμοῤῥαίων. [32] καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι 32 τὴν Ἰαζήρ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἀμοῤῥαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ. [33] καὶ ἐπιστρέψαντες ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς 33 Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραείν. [34] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Μὴ 34 φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμοῤῥαίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών. [35] καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ 35 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρείαν· καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ.

XXII.

Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ. [2] καὶ ἰδὼν Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν 2 Ἰσραὴλ τῷ Ἀμοῤῥαίῳ, [3] καὶ ἐφοβήθη Μωὰβ τὸν λαὸν σφόδρα ὅτι πολλοὶ ἦσαν, 3 καὶ προςώχθισε Μωὰβ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [4] καὶ εἶπε Μωὰβ τῇ 4

14. εν βιβλω ... πολεμος κυριου την ζοοβ 16. τουτο εστιν το φρεαρ ... om συναγαγε τον λαον 18. μανθανιν 19. μανθανειν 20. εις ναπην 22. om τη ... αμπελωνα σου ... εως αν 24. αμμαν pro αμμων 25. συγκυρ. αυταις 26. om εστιν sec. ... ελαβεν 27. ελθατε 29. (απολου ...) om σηων 30. γυναικες αυτων 32. κατελαβετο ... τον οντα εκει 35. ζωγριαν ... την γην αυτων

γερουσίᾳ Μαδιάμ Νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ ἡμῶν, ὡςεὶ
ἐκλείξαι ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου· καὶ Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ βασι-
5 λεὺς Μωὰβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. 5 καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βα- *2 Pe. 2, 15.
λαὰμ υἱὸν Βεὼρ Φαθουρά, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, *Jud. 11
καλέσαι αὐτὸν λέγων Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκά-
6 λυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. 6 καὶ νῦν δεῦρο
ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἰσχύει οὗτος ἢ ἡμεῖς, ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι
ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι οἶδα οὓς ἐὰν εὐλογήσῃς σὺ
7 εὐλόγηνται, καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σὺ κεκατήρανται. 7 καὶ ἐπορεύθη ἡ γερου-
σία Μωὰβ καὶ ἡ γερουσία Μαδιάμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν·
8 καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰμ καὶ εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ. 8 καὶ εἶπε πρὸς
αὐτοὺς Καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα ἃ
ἂν λαλήσῃ κύριος πρὸς μέ· καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωὰβ παρὰ Βαλαάμ.
9 9 καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ
10 σοί; 10 καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς τὸν θεόν Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωὰβ
11 ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς μὲ λέγων 11 Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου καὶ
κεκάλυφε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου· καὶ νῦν
δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτὸν καὶ ἐκβαλῶ αὐτὸν
12 ἀπὸ τῆς γῆς. 12 καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ Οὐ πορεύσῃ μετ᾽ αὐτῶν οὐδὲ
13 καταράσῃ τὸν λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος. 13 καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τὸ πρωὶ
εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ Ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, οὐκ ἀφίησί με
14 ὁ θεὸς πορεύεσθαι μεθ᾽ ὑμῶν. 14 καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ ἦλθον πρὸς
15 Βαλὰκ καὶ εἶπαν Οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μεθ᾽ ἡμῶν. 15 καὶ προςέθετο
16 Βαλὰκ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. 16 καὶ ἦλθον
πρὸς Βαλαὰμ καὶ λέγουσιν αὐτῷ Τάδε λέγει Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφώρ Ἀξιῶ σε
17 μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρὸς μέ· 17 ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς
18 ποιήσω σοι· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον. 18 καὶ ἀπεκρίθη
Βαλαὰμ καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ Ἐὰν δῷ μοι Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον
αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ
19 θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου· 19 καὶ νῦν ὑπομείνατε
αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι τί προςθήσει κύριος λαλῆ-
20 σαι πρὸς μέ. 20 καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ κα-
λέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ
21 ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις. 21 καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τὸ πρωὶ
22 ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων Μωάβ. 22 καὶ ὠρ-
γίσθη θυμῷ ὁ θεὸς ὅτι ἐπορεύθη αὐτός, καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ δια-
βαλεῖν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες αὐ-
23 τοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. 23 καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν
τῇ ὁδῷ καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος
ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ
24 αὐτοῦ τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. 24 καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς
25 αὔλαξι τῶν ἀμπέλων, φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν· 25 καὶ ἰδοῦσα
ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ προςέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέ-
θλιψε τὸν πόδα Βαλαὰμ πρὸς τὸν τοῖχον· καὶ προςέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν.
26 26 καὶ προςέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς
27 ὃν οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν οὐδὲ ἀριστεράν· 27 καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον

XXII. 4. ωσει εκλιξει 5. βαιωρ βαθουρα ος 6. καταρασαι ... οτι ισχυροτερος μου εστιν ... οτι οιδα οτι ους αν ευλογης 8. πραγμα α αν 10. απεστ. αγγελους προς 11. εκαλυψεν ... εκ της γης 14. ειπον αυτω 15. ετι βαλαχ . 17. παντα οσα 18. *om κ. ειπ. τ. αρχ. βαλακ ... (βαλαμ ...) αργ. η χρυσ. 21. των ανδρων μωαβ 22. επορευετο ... ενδιαβαλλειν αυτον ... om και αυτος επιβεβηκει 24. αμπελωνων

τοῦ θεοῦ συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ· καὶ ἐθυμώθη Βαλαὰμ καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ. [28] καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου καὶ λέγει τῷ Βαλαάμ Τί ἐποίησά σοι ὅτι πέπαικάς με τρίτον τοῦτο; [29] καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῇ ὄνῳ Ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρί, ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε. [30] καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ Οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν Οὐχί. [31] ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς Βαλαάμ, καὶ ὁρᾷ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. [32] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ Διὰ τί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου, [33] καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον τοῦτο· καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν, νῦν οὖν σὲ μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιεποιησάμην. [34] καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ ἀγγέλῳ κυρίου Ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἠπιστάμην ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν· καὶ νῦν εἰ μή σοι ἀρκέσει, ἀποστραφήσομαι. [35] καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ πρὸς Βαλαάμ Συμπορεύθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλὴν τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλάκ. [36] καὶ ἀκούσας Βαλὰκ ὅτι ἥκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλιν Μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους τῶν ὁρίων. [37] καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ Οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σὲ καλέσαι σε; διὰ τί οὐκ ἤρχου πρός με; ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί σε; [38] καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ Ἰδοὺ ἥκω πρὸς σὲ νῦν· δυνατὸς ἔσομαι λαλῆσαί τι; τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο λαλήσω. [39] καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ Βαλάκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων. [40] καὶ ἔθυσε Βαλὰκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαὰμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. [41] καὶ ἐγενήθη πρωί, καὶ παραλαβὼν Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βάαλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

XXIII.

Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ Βαλάκ Οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριούς. [2] καὶ ἐποίησε Βαλὰκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. [3] καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι εἴ μοι φανεῖται ὁ θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ ἐάν μοι δείξῃ ἀναγγελῶ σοι. καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ· καὶ Βαλαὰμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν, καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. [4] καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ Τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. [5] καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαὰμ καὶ εἶπεν Ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλὰκ οὕτω λαλήσεις. [6] καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὅδε ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. [7] καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλὰκ βασιλεὺς Μωὰβ ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν λέγων Δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ. [8] τί ἀράσωμαι ὃν μὴ

---

28. και ειπεν τω ... πεποιηκα ... τουτο τριτον 29. χειρι μου 30. η ονος εφ ... εκ νεοτητος ... της ημερας ταυτης ... σοι τουτο 31. του βαλααμ ... αγγελ. του θεου ανθεστ. 32. λεγει αυτω 33. τουτο τριτον ... εξεκλ. απ εμου, νυν σε μεν 34. εις συναντησιν μοι εν τη οδω ... αρεσκει 38. προς σε· νυν δυνατος ita dist. ... εις την καρδιαν μου, τουτο φυλαξω λαλησαι XXIII. 3. εγω δε πορευσομαι 5. ουτως 6. εφιστηκει 8. αρασομαι

9 ἀρᾶται κύριος; ἢ τί καταράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ θεός; [9] ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν· ἰδοὺ λαὸς μό-
10 νος κατοικήσει καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται. [10] τίς ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ, καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰσραήλ; ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου
11 ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα τούτων. [11] καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ Τί πεποίηκάς μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέ-
12 κληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκας εὐλογίαν. [12] καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ
13 Οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι; [13] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλάκ Δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ ὄψει αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἢ μέρος τι αὐτοῦ ὄψει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ κα-
14 τάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. [14] καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν λελαξευμένου, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἀνεβίβασε μό-
15 σχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. [15] καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ Παράστηθι
16 ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. [16] καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαὰμ καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ εἶπεν
17 Ἀποστράφηθι πρὸς Βαλὰκ καὶ τάδε λαλήσεις. [17] καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὅδε ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες
18 Μωὰβ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλάκ Τί ἐλάλησε κύριος; [18] καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἀνάστηθι Βαλὰκ καὶ ἄκουε, ἐνώτισαι μάρ-
19 τυς υἱὸς Σεπφώρ. [19] οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι, οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι· αὐτὸς εἴπας οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ;
20 21 [20] ἰδοὺ εὐλογεῖν παρείλημμαι· εὐλογήσω, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω. [21] οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραήλ· κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ'
22 αὐτοῦ, τὰ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ. [22] θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου,
23 ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· [23] οὐ γάρ ἐστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραήλ· κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακὼβ καὶ τῷ Ἰσραὴλ τί ἐπιτελέσει
24 ὁ θεός. [24] ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γαυρωθήσεται·
25 οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θήραν καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται. [25] καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ Οὔτε κατάραις καταράσῃ μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν μὴ
26 εὐλογήσῃς αὐτόν. [26] καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαὰμ εἶπε τῷ Βαλάκ Οὐκ ἐλάλησά σοι
27 λέγων Τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεός, τοῦτο ποιήσω; [27] καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ Δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ κατά-
28 ρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. [28] καὶ παρέλαβε Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ ἐπὶ κορυφὴν τοῦ
29 Φογὼρ τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. [29] καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ Οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους καὶ
30 ἑπτὰ κριούς. [30] καὶ ἐποίησε Βαλὰκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

XXIV.

Καὶ ἰδὼν Βαλαὰμ ὅτι καλόν ἐστιν ἐναντίον κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέ-
2 στρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. [2] καὶ ἐξάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καθορᾷ τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς· καὶ ἐγένετο
3 ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ. [3] καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπε Φησὶ Βα-
4 λαὰμ υἱὸς Βεώρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, [4] φησὶν ἀκούων λόγια ἰσχυροῦ, ὅστις ὅρασιν θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ·

---

8. ο κυριος ... καταρασομαι 9. απο των βουνων ... om ου 11. εποιησας ... ευλογησας 12. om αν 13. οψη bis 16. αποστραφητι 17. εφιστηκει 21. τα δε ενδοξα 22. ο θεος 24. γαυριωθησεται 26. αποκριθεις δε 28. επι την κορυφην XXIV. 1. om αυτω 3. βαιωρ ... ο ανθρ. αληθεινος ορων 4. θεου ισχυρου ... απεκαλυμμενοι

[5]Ὡς καλοὶ οἱ οἶκοί σου Ἰακώβ, αἱ σκηναί σου Ἰσραήλ· [6]ὡσεὶ νάπαι σκιάζουσαι καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῷ, καὶ ὡσεὶ σκηναὶ ἃς ἔπηξε κύριος, καὶ ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. [7]ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γὼγ βασιλεία, καὶ αὐξηθήσεται βασιλεία αὐτοῦ. [8]θεὸς ὡδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ· ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν. [9]κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε εὐλόγηνται, καὶ οἱ καταρώμενοί σε κεκατήρανται. [10]καὶ ἐθυμώθη Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ Καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τρίτον τοῦτο· [11]νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου· εἶπα Τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε κύριος τῆς δόξης. [12]καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ Οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου οὓς ἀπέστειλας πρὸς μὲ ἐλάλησα λέγων [13]Ἐάν μοι δῷ Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου, ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἐμαυτοῦ· ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ θεός, ταῦτα ἐρῶ. [14]καὶ νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου· δεῦρο συμβουλεύσω σοι τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. [15]καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπε Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεώρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, [16]ἀκούων λόγια θεοῦ, ἐπιστάμενος ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου καὶ ὅρασιν θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· [17]Δείξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίζει· ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωὰβ καὶ προνομεύσει πάντας υἱοὺς Σήθ, [18]καὶ ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν ἐν ἰσχύϊ· [19]καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακὼβ καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. [20]καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλήκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται. [21]καὶ ἰδὼν τὸν Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, καὶ ἐὰν θῇς ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσιάν σου, [22]καὶ ἐὰν γένηται τῷ Βεὼρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι αἰχμαλωτεύσουσί σε. [23]καὶ ἰδὼν τὸν Ὤγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ὦ ὤ, τίς ζήσεται ὅταν θῇ ταῦτα ὁ θεός; [24]καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρῶν Κιτιαίων, καὶ κακώσουσιν Ἀσσούρ, καὶ κακώσουσιν Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. [25]καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· καὶ Βαλὰκ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτόν.

XXV.

(a 1 Co. 10, 8. b Ap. 2, 14.)

Καὶ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττείν· καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας Μωάβ. [2]καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, [3]καὶ ἐτελέσθη Ἰσραὴλ τῷ Βεελφεγώρ· καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ Ἰσραήλ. [4]καὶ εἶπε κύριος τῷ Μωυσῇ Λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ καὶ παραδειγμάτισον αὐτοὺς κυρίῳ κατέναντι τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ἰσραήλ. [5]καὶ εἶπε Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ Ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγώρ. [6]καὶ ἰδοὺ

5. καλοι οικοι 6. επι ποταμων ... κυριος, ωσει 7. η γωγ βασ. αυτου ... η βασιλεια 8. ο θεος ... εκχθρων 9. ηυλογηνται 10. καταρασασθαι ... τουτο τριτον 12. οις απεστειλας 13. οσα εαν ειπη μοι 15. βαιωρ 16. επιστημην υψιστου ... ιδων· εν υπνω ita dist. ... απεκαλυμμενοι 17. και αναστησεται ... παντ. τους υιους 21. καινεον 22. βαιωρ 24. κητιαιων XXV. 2. προσεκυνησεν 3. ετελεσθησαν τω 4. προς μωυσην ... om παντας ... τω κυριω κατεν. του λαου

ἄνϑρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλϑὼν προςήγαγε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανῖτιν ἐναντίον Μωυσῆ καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραήλ, αὐ-
7 τοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὴν ϑύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [7] καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς,
8 καὶ λαβὼν σειρομάστην ἐν τῇ χειρὶ [8] εἰςῆλϑεν ὀπίσω τοῦ ἀνϑρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνϑρωπον τὸν Ἰσραηλίτην καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς· καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ
9 ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. [9] καὶ ἐγένοντο οἱ τεϑνηκότες ἐν τῇ πληγῇ τέσσαρες καὶ εἴ- *1 Co. 10, 8.
10 11 κοσι χιλιάδες. [10] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [11] Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν ϑυμόν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζηλῶσαί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
12 ἐν τῷ ζήλῳ μου· [12] οὕτως εἰπόν Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ διαϑήκην εἰρήνης,
13 [13] καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν διαϑήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀνϑ' ὧν ἐζήλωσε τῷ ϑεῷ αὐτοῦ καὶ ἐξιλάσατο περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
14 [14] τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνϑρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρί, υἱὸς Σαλμὼν ἄρχων οἴκου πατριᾶς τῶν Συμεών·
15 [15] καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυίᾳ Χασβί, ϑυγάτηρ Σοὺρ
16 ἄρχοντος ἔϑνους Ὀμμώϑ, οἴκου πατριᾶς ἐστὶ τῶν Μαδιάμ. [16] καὶ ἐλάλησε κύ-
17 ριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων [17] Ἐχϑραίνετε
18 τοῖς Μαδιηναίοις καὶ πατάξατε αὐτούς, [18] ὅτι ἐχϑραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογὼρ καὶ διὰ Χασβὶ ϑυγατέρα ἄρχοντος Μαδιὰμ ἀδελφὴν αὐτῶν τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογώρ.

XXVI.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ
2 Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα λέγων [2] Λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε-
3 νος παρατάξασϑαι ἐν Ἰσραήλ. [3] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς
4 ἐν Ἀραβὼϑ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ λέγων [4] Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξελ-
5 ϑόντες ἐξ Αἰγύπτου· [5] Ῥουβὴν πρωτότοκος Ἰσραήλ. υἱοὶ δὲ Ῥουβήν· Ἐνὼχ
6 καὶ δῆμος τοῦ Ἐνώχ· τῷ Φαλλού, δῆμος τοῦ Φαλλουί· [6] τῷ Ἀσρών, δῆμος
7 τοῦ Ἀσρωνί· τῷ Χαρμί, δῆμος τοῦ Χαρμί. [7] οὗτοι δῆμοι Ῥουβήν· καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ
8 9 τριάκοντα. [8] καὶ υἱοὶ Φαλλού· Ἐλιάβ. [9] καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ· Ναμουὴλ καὶ Δαϑὰν καὶ Ἀβειρών· οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς, οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπισυστάντες ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ ἐν τῇ ἐπισυστάσει κυρίου·
10 [10] καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ Κορὲ ἐν τῷ ϑανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ τοὺς πεντήκοντα καὶ δια-
11 12 κοσίους, καὶ ἐγενήϑησαν ἐν σημείῳ· [11] οἱ δὲ υἱοὶ Κορὲ οὐκ ἀπέϑανον. [12] καὶ οἱ υἱοὶ Συμεών· ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεών· τῷ Ναμουήλ, δῆμος ὁ Να-
13 μουηλί· τῷ Ἰαμίν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰαχίν, δῆμος Ἰαχινί· [13] τῷ Ζα-
14 ρά, δῆμος ὁ Ζαραΐ· τῷ Σαούλ, δῆμος ὁ Σαουλί. [14] οὗτοι δῆμοι Συμεὼν ἐκ
15 (19) τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. [15] υἱοὶ δὲ Ἰούδα· Ἢρ καὶ Αὐνάν· καὶ ἀπέϑανον Ἢρ καὶ Αὐνὰν ἐν γῇ Χαναάν.

---

6. εναντι μωυση 8. απο των υιων 12. την διαϑηκην μου διαϑηκην ειρηνης 13. μετ αυτου 14. ζαμβρι υι. σαλω ... πατριας συμεων ... σομμωϑ 18. την αδελφην XXVI. 1. μωυσην λεγων και προς 2. πασης της 3. ελεαζαρ μετ αυτων εν 5. του φαλλουει 6. ασρωμ ... ασρωνει ... τω χαρμει 7. τεσσεραχοντα ... πεντηκοντα pro τριακοντα 9. επισταντες 12. συμεων· δημος ... ναμουηλει ... τω ιαχειν δημ. ο ιαχεινι 13. ζαραει ... σαουλει 15. post αυναν add και σηλων και φαρες και ζαρα .. απεϑανεν

[16] καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σηλώμ, δῆμος ὁ (20) 16
Σηλωνί· τῷ Φαρές, δῆμος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρά, δῆμος ὁ Ζαραΐ. [17] καὶ (21) 17
ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Φαρές· τῷ Ἀσρών, δῆμος ὁ Ἀσρωνί· τῷ Ἰαμούν, δῆμος ὁ
Ἰαμουνί. [18] οὗτοι δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἓξ καὶ (22) 18
ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [19] καὶ υἱοὶ Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους (23) 19
αὐτῶν· τῷ Θωλά, δῆμος ὁ Θωλαΐ· τῷ Φουά, δῆμος ὁ Φουαΐ· [20] τῷ (24) 20
Ἰασσύβ, δῆμος ὁ Ἰασουβί· τῷ Σαμράμ, δῆμος ὁ Σαμραμί. [21] οὗτοι δῆ- (25) 21
μοι Ἰσσάχαρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τε-
τρακόσιοι. [22] υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαρέδ, δῆμος ὁ Σα- (26) 22
ρεδί· τῷ Ἀλλών, δῆμος ὁ Ἀλλωνί· τῷ Ἀλλήλ, δῆμος ὁ Ἀλληλί. [23] οὗτοι (27) 23
δῆμοι Ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.
[24] υἱοὶ Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαφών, δῆμος ὁ Σαφωνί· τῷ Ἀγγί, (15) 24
δῆμος ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνί, δῆμος ὁ Σουνί· [25] τῷ Ἀζενί, δῆμος ὁ Ἀζενί· (16) 25
τῷ Ἀδδί, δῆμος ὁ Ἀδδί· [26] τῷ Ἀροαδί, δῆμος ὁ Ἀροαδί· τῷ Ἀριήλ, δῆ- (17) 26
μος ὁ Ἀριηλί. [27] οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες (18) 27
καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [28] υἱοὶ Ἀσὴρ κατὰ δήμους (44) 28
αὐτῶν· τῷ Ἰαμίν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰεσού, δῆμος ὁ Ἰεσουΐ· τῷ Βαριά,
δῆμος ὁ Βαριαΐ· [29] τῷ Χοβέρ, δῆμος ὁ Χοβερί· τῷ Μελχιήλ, δῆμος ὁ (45) 29
Μελχιηλί. [30] καὶ τὸ ὄνομα ϑυγατρὸς Ἀσὴρ Σάρα. [31] οὗτοι δῆμοι Ἀσὴρ (46. 47) 30 31
ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι.
[32] υἱοὶ Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ. [33] υἱοὶ (28. 29) 32 33
Μανασσῆ· τῷ Μαχίρ, δῆμος ὁ Μαχιρί· καὶ Μαχὶρ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· τῷ
Γαλαάδ, δῆμος ὁ Γαλααδί. [34] καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ· Ἀχιέζερ, δῆμος ὁ (30) 34
Ἀχιεζερί· τῷ Χελέγ, δῆμος ὁ Χελεγί· [35] τῷ Ἐσριήλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί· (31) 35
τῷ Συχέμ, δῆμος ὁ Συχεμί· [36] τῷ Συμαέρ, δῆμος ὁ Συμαερί· καὶ τῷ (32) 36
Ὀφέρ, δῆμος ὁ Ὀφερί. [37] καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφὲρ οὐκ ἐγένοντο αὐ- (33) 37
τῷ υἱοὶ ἀλλ᾽ ἢ ϑυγατέρες· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ϑυγατέρων Σαλπαάδ·
Μαλὰ καὶ Νουὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Θερσά. [38] οὗτοι δῆμοι Μα- (34) 38
νασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι.
[39] καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἐφραΐμ· τῷ Σουϑαλά, δῆμος ὁ Σουϑαλαΐ· τῷ Τανάχ, (35) 39
δῆμος ὁ Ταναχί. [40] οὗτοι υἱοὶ Σουϑαλά· τῷ Ἐδέν, δῆμος ὁ Ἐδενί. (36) 40
[41] οὗτοι δῆμοι Ἐφραΐμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες (37) 41
καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν. [42] υἱοὶ (38) 42
Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Βαλέ, δῆμος ὁ Βαλί· τῷ Ἀσυβήρ, δῆμος
ὁ Ἀσυβηρί· τῷ Ἰαχιράν, δῆμος ὁ Ἰαχιρανί· [43] τῷ Σωφάν, δῆμος ὁ Σω- (39) 43
φανί. [44] καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλὲ Ἀδὰρ καὶ Νοεμάν· τῷ Ἀδάρ, δῆμος (40) 44
ὁ Ἀδαρί, καὶ τῷ Νοεμάν, δῆμος ὁ Νοεμανί. [45] οὗτοι υἱοὶ Βενιαμὶν κατὰ (41) 45
δήμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεν-
τακόσιοι. [46] καὶ υἱοὶ Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Σαμέ, δῆμος ὁ Σαμεΐ· (42) 46
οὗτοι δῆμοι Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. [47] πάντες οἱ δῆμοι Σαμεΐ κατ᾽ (43) 47

---

16. σηλων ... δημ. ο φαρες ... ζαραει 17. εγενοντο υιοι (... αστρων) ... ιαμουηλ ... ιαμουηλι 20. αμβραν ... αμβραμει (24. om σαφων δημος ο) 25. τω αζαινι ... ο αζαινι 26. om τω αριηλ δημ. ο αρ. 27. om υιων ... om τεσσαρες ... τεσσερακοντα χιλ. και τετρακισχιλιοι κ. πεντ. 28. τω ιαμειν δημ. ο ιαμεινι ... ιεσουι bis (... ο βαραι) 30. της ϑυγατρος 31. τεσσερακοντα χιλ. κ. εξακοσιοι 32. μαννασση 33. μαννασση ... μαχειρ bis ... ο μαχειρι 34. τω χελεκ ... ο χελεκι 37. αιγλα 38. μαννασση ... εξηκοντα χιλ. κ. πεντακοσιοι 39. τω ϑωσουσαλα ... ο ϑουσαλαϊ 40. ϑουσαλα 42. βενιαμειν ... δημ. ο βαλει ... αχιραν ... αχιραϊ 44. εγενοντο υιοι βαλε αδερ κ. νοεμα (... om τω αδαρ, δημ. ο αδ. και τω νοεμ.) 45. βενιαμειν 46. τω σαμειδη, δημος σαμειδηι 47. σαμει

48 ἐπισκοπὴν αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [48] υἱοὶ Νεφθαλὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἀσιήλ, δῆμος ὁ Ἀσιηλί· τῷ Γαυνί, δῆμος ὁ
49 50 Γαυνί· [49] τῷ Ἰεσέρ, δῆμος ὁ Ἰεσερί· τῷ Σελλήμ, δῆμος ὁ Σελλημί. [50] οὗτοι δῆμοι Νεφθαλὶ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.
51 [51] αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραήλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτα-
52 53 κόσιοι καὶ τριάκοντα. [52] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [53] Τούτοις
54 μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων· [54] τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· ἑκάστῳ
55 καθὼς ἐπεσκέπησαν δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. [55] διὰ κλήρων μερισθή-
56 σεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν· [56] ἐκ τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀνὰ μέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.
57 [57] καὶ υἱοὶ Λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Γεδσών, δῆμος ὁ Γεδσωνί· τῷ Καάθ,
58 δῆμος ὁ Καάθί· τῷ Μεραρί, δῆμος ὁ Μεραρί. [58] οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευί· δῆμος ὁ Λοβενί, δῆμος ὁ Χεβρωνί, δῆμος ὁ Κορὲ καὶ δῆμος ὁ Μουσί. καὶ
59 Καὰθ ἐγέννησε τὸν Ἀμράμ· [59] τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἰωχαβέδ, θυγάτηρ Λευί, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Λευὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἀμρὰμ
60 τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆν καὶ Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. [60] καὶ ἐγεννήθησαν
61 τῷ Ἀαρὼν ὅ τε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. [61] καὶ ἀπέθανε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυ-
62 ρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. [62] καὶ ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν
63 Ἰσραήλ. [63] καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱε-
64 ριχώ. [64] καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ
65 Ἀαρών, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· [65] ὅτι εἶπε κύριος αὐτοῖς Θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

XXVII.

Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφὲρ υἱοῦ Γαλαὰδ υἱοῦ Μαχίρ, τοῦ δήμου Μανασσῆ τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν·
2 Μααλὰ καὶ Νουὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Θερσά· [2] καὶ στᾶσαι ἔναντι Μωυσῆ καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων καὶ ἔναντι
3 πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου λέγουσιν [3] Ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ ὅτι δι' ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέ-
4 θανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ. [4] μὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· δότε ἡμῖν κατά-
5 σχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν. [5] καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὴν κρίσιν
6 7 αὐτῶν ἔναντι κυρίου. [6] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [7] Ὀρθῶς θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασι· δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν
8 αὐταῖς. [8] καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις λέγων Ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ

---

47. εξακοσιοι pro τετρακοσιοι 48. γωυνι bis 49. τω ιεσρι, δημ. ο ιεσρι 50. πεντε και τεσσεραχοντα (56. του κληρους 57. τω γεδσωνι) 58. και δημος ο χεβρων κ. δημος ο ομουσι κ. δημ. ο κορε ... τον αμβραμ 59. γυναικος αμβραμ ιωχαβεθ ... τω αμβραμ 60. ετεχθησαν 62. συνεπεσκ. εν τοις υιοις ισραηλ ... εμμεσω 63. οτι pro οι 65. om κυριος ... ιησους υιος ναυη XXVII. 1. μαχειρ ... μαννασση ... μαλα ... αιγλα 2. πασης της συναγ. 3. εμμεσω ... δια αμαρτιαν 4. εμμεσω των αδ. 7. ως ορθως ... εμμεσω

υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ· 9 ἐὰν δὲ μὴ ᾖ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· 10 ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· 11 ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομῆσαι τὰ αὐτοῦ· καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 12 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο τὸ ὄρος Ναβαῦ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει· 13 καὶ ὄψῃ αὐτήν, καὶ προςτεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, καθὰ προςετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει, 14 διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν· ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν ἁγιάσαι με οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἔναντι αὐτῶν, τοῦτ' ἔστι τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. 15 καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον 16 Ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης, 17 ὅςτις ἐξελεύσεται πρὸ προςώπου αὐτῶν καὶ ὅςτις εἰςελεύσεται πρὸ προςώπου αὐτῶν, καὶ ὅςτις ἐξάξει αὐτοὺς καὶ ὅςτις εἰςάξει αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου ὡςεὶ πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν. 18 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων Λάβε πρὸς σεαυτὸν Ἰησοῦν υἱὸν Ναυή, ἄνθρωπον ὅςτις ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτόν· 19 καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐντελῇ αὐτῷ ἔναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐντελῇ περὶ αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν· 20 καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἂν εἰςακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 21 καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δήλων ἔναντι κυρίου· ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰςελεύσονται, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή. 22 καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς, 23 καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

XXVIII.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς λέγων Τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματά μου εἰς ὀσμὴν εὐωδίας διατηρήσετε προςφέρειν ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. 3 καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ταῦτα τὰ καρπώματα ὅσα προςάξετε κυρίῳ, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὁλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς· 4 τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωί, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν. 5 καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμίδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἵν· 6 ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· 7 καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἵν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, ἐν τῷ ἁγίῳ σπείσεις σπονδὴν σίκερα κυρίῳ. 8 καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν· κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 9 καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προςάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ σπονδήν, 10 ὁλοκαύτωμα σαββάτων

*Mt. 12, 5.

---

11. om ισραηλ 12. om του ιορδανου ... τουτο ορος 14. ερημω σινα ... του αγιασαι ... εναντιον ... τουτο δε εστιν ... αντιλογιας καδης 17. ως προβατα 18. τον ιησουν ... ος εχει 19. εναντιον ... και εντειλαι περι 20. αυτου υιοι 21. επερωτησωσιν 22. εναντι ελεαζαρ XXVIII. 2. διατηρησατε προςφερ. μοι 4. ποιησετε pro ποιησεις bis 7. και σπονδη αυτου 9. 10. εις θυσιαν αναπεποιημ. εν ελ. και σπονδην ολοκαυτωματος σαββατου

ἐν τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, καὶ τὴν σπονδὴν
11 αὐτοῦ. [11] καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, μόσχους
12 ἐκ βοῶν δύο καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· [12] τρία δέκατα
σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα σεμι-
13 δάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἑνί, [13] δέκατον δέκατον σεμι-
δάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, θυσίαν ὀσμὴν εὐωδίας κάρ-
14 πωμα κυρίῳ. [14] ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἲν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί,
καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἲν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἑνί, καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἲν ἔσται τῷ
ἀμνῷ τῷ ἑνὶ οἴνου· τοῦτο τὸ ὁλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ
15 ἐνιαυτοῦ. [15] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυ-
16 τώσεως τῆς διὰ παντὸς ποιηθήσεται καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ. [16] καὶ ἐν τῷ μηνὶ
17 τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πάσχα κυρίῳ. [17] καὶ τῇ πεν-
18 τεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτή, ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. [18] καὶ
ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιή-
19 σετε. [19] καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα κάρπωμα κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο,
20 κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν· [20] καὶ θυσία αὐτῶν
σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ καὶ δύο
21 δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, [21] δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ τοῖς
22 ἑπτὰ ἀμνοῖς· [22] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ
23 ὑμῶν, [23] πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντὸς τῆς πρωινῆς, ὅ ἐστιν ὁλο-
24 καύτωμα ἐνδελεχισμοῦ. [24] ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς
ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώ-
25 ματος τοῦ διὰ παντὸς ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. [25] καὶ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη
26 κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. [26] καὶ τῇ
ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπί-
27 κλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. [27] καὶ προσάξετε
ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ· μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα,
28 ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· [28] ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη
ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ (καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί,)
29 30 [29] δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς· [30] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν
31 ἕνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, [31] πλὴν τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ
διὰ παντός· καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, κα
τὰς σπονδὰς αὐτῶν

XXIX.

Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν
2 ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν. [2] καὶ ποιήσετε ὁλο-
καυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμ-
3 νοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους· [3] ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη
ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑν',
4 5 [4] δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς· [5] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν
6 ἕνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, [6] πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς
νουμηνίας καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα
τὸ διὰ παντὸς καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρι-

---

11. νουμηνιαις ... ολοκαυτωματα κυριω ... δυο, κριον 14. η σπονδ. αυτω 15. χειμαρρον (16. 17. om πασχα usque μηνος) 17. ποιηθησεται εορτη ... om επτα ημ. αζ. εδεσθε 19. ολοκαυτωμα κυριω ... επτα αμν. ενιαυσιους ... om αμωμοι 20. και η θυσια ... in fine add ποιησετε 22. χειμαρρον ... om περι αμαρτιας 23. om της ante δια 24. ** δυο pro επτα 25. και η ημερα 30. χειμαρρον 31. ολοκαυτωματος της νουμηνιας· και η θυσια αυτων και το ολοκαυτωμα το δια παντος και την ... αι σπονδαι XXIX. 5. χειμαρον 6. δια παντος, αι θυσιαι

σιν αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. [7] καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. [8] καὶ προςοίσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ καρπώματα κυρίῳ, μόσχον ἐκ βοῶν ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν· [9] ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, [10] δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνούς· [11] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως, καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις ἡ διὰ παντός, ἡ θυσία αὐτῆς καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν σύγκρισιν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ. [12] καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ ἑορτάσατε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. [13] καὶ προςάξατε ὁλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας, ἄμωμοι ἔσονται· [14] αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ τοῖς τριςκαίδεκα μόσχοις, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ ἐπὶ τοὺς δύο κριούς, [15] δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ἐπὶ τοὺς τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνούς· [16] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [17] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· [18] ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [19] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [20] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· [21] ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [22] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [23] τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· [24] αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [25] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [26] τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐννέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους· [27] αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [28] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [29] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μόσχους ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους· [30] αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [31] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [32] τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους· [33] αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ

---

7. εργον λατρευτον 8. ολοκαυτωμα εις οσμ. ευωδ. καρπωμα, μοσχον (... αμωμους) 11. * χειμαρον, ** χειμαρρον 12. εορτασετε 13. προςαξετε 15. και δεκατ. δεκατ. ... τεσσαρεςκαιδεκα 16. 19. * χειμαρον, ** χειμαρρον 20. και τη ημ. 21. om και η σπονδ. αυτ. 22. * χειμαρον, ** χειμαρρον 23. τεσσαρεςκαιδεκα 25. χειμαρρον 26. τεσσαρεςκαιδεκα 28. * χειμαρον, ** χειμαρρον 29. τεσσαρεςκαιδεκα 31. * χειμαρον, ** χειμαρρον 32. τεσσαρεςκαιδεκα

34 ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [34] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
35 σπονδαὶ αὐτῶν. [35] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λα-
36 τρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. [36] καὶ προςάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας καρπώματα τῷ κυρίῳ, μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ
37 ἀμώμους· [37] αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ
38 καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν· [38] καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διὰ παντός, αἱ
39 θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. [39] ταῦτα ποιήσετε κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

XXX.

Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύ-
2 ριος τῷ Μωυσῇ. [2] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν
3 Ἰσραὴλ λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος· [3] ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὀμόσῃ ὅρκον, ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος
4 αὐτοῦ ποιήσει. [4] ἐὰν δὲ εὔξηται γυνὴ εὐχὴν κυρίῳ ἢ ὁρίσηται ὁρισμὸν ἐν τῷ
5 οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, [5] καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατήρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ
6 πάντες οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μενοῦσιν αὐτῇ. [6] ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς ὁρισμοὺς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται
7 καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς. [7] ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρί, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων
8 αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, [8] καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς στήσονται.
9 [9] ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾗ ἐὰν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς οὐ
10 μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν. [10] καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης, ὅσα ἐὰν εὔξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς με-
11 νοῦσιν αὐτῇ. [11] ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ εὐχὴ αὐτῆς ἢ ὁ ὁρι-
12 σμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ' ὅρκου, [12] καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς στή-
13 σονται κατ' αὐτῆς. [13] ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ πάντα ὅσα ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς
14 περιεῖλε, καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν. [14] πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὅρκος δεσμοῦ κα-
15 κῶσαι ψυχήν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐτῇ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιελεῖ· [15] ἐὰν δὲ σιωπῶν παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐτῇ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώ-

34. * χειμαρον, ** χειμαρρον 36. ολοκαυτ. καρπωμ. εις οσμ. ευωδιας κυριω 38. * χειμαρον, ** χειμαρρον 39. τω κυριω XXX. 1. παντα α ενετ. 3. τω κυριω 4. γυνη ευξηται 5. ορισατο priore loco 6. om πασας ... ορισμους αυτης 7. ευχη pro αι ευχαι ... οσα pro ους 8. ουτως (8. 9. ωρισμοι) 9. η αν ημερα ∴.. οτι ανηρ ανεν. επ αυτης 10. οσ αν 11. ο ορισμ. ο 12. οι ωρισμ. ους 13. οσα αν 14. αυτην pro ψυχην 15. ορισμ. αυτης επ αυτη

πησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἤκουσεν· [16] ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς 16 μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκουσε, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. [17] ταῦτα τὰ 17 δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρός.

XXXI.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων [2] Ἐκδίκει τὴν ἐκδίκησιν υἱῶν 2 Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προςτεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου. [3] καὶ 3 ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν λέγων Ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας, καὶ παρατάξασθε ἔναντι κυρίου ἐπὶ Μαδιάν, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ κυρίου τῇ Μαδιάν· [4] χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν 4 Ἰσραὴλ ἀποστείλατε παρατάξασθαι. [5] καὶ ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραήλ, 5 χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν. [6] καὶ ἀπέ- 6 στειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως· καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. [7] καὶ παρετάξαντο ἐπὶ 7 Μαδιάν, καθὰ ἐνετείλατο κύριος Μωυσῇ, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν· [8] καὶ 8 τοὺς βασιλεῖς Μαδιὰν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, καὶ τὸν Εὐὶν καὶ τὸν Ῥοκὸν καὶ τὸν Σοὺρ καὶ τὸν Οὖρ καὶ τὸν Ῥοβόκ, πέντε βασιλεῖς Μαδιάν, καὶ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. [9] καὶ ἐπρονόμευσαν τὰς γυναῖκας Μαδιάν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν 9 καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἔγκτητα αὐτῶν καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμευσαν· [10] καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν 10 καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. [11] καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν 11 αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, [12] καὶ ἤγαγον 12 πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβὼθ Μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ. [13] καὶ ἐξῆλθε Μωυ- 13 σῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς· [14] καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκό- 14 ποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου· [15] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἵνα τί ἐζωγρήσατε πᾶν 15 θῆλυ; [16] αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαὰμ τοῦ ἀπο- 16 στῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου ἕνεκεν Φογώρ, καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. [17] καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρ- 17 τίᾳ, πᾶσαν γυναῖκα ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος ἀποκτείνατε· [18] καὶ πᾶσαν τὴν 18 ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν ἥτις οὐκ οἶδε κοίτην ἄρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς. [19] καὶ 19 ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας· πᾶς ὁ ἀνελὼν καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ τετρωμένου ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν· [20] καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος 20 δερμάτινον καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀφαγνιεῖτε. [21] καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομέ- 21 νους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου Τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου ὃ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· [22] πλὴν τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ 22 καὶ σιδήρου καὶ μολίβου καὶ κασσιτέρου, [23] πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν πυρί, 23

---

16. περιαιρων περιελη αυτης μετα ... λημψεται 17. και ανα μεσον γυναικ. XXXI. 2. των υιων 3. μαδιαμ bis 4. φυλης και χιλιους ... om υιων 6. φυλης και χιλιους ... υιος ελεαζαρ 7. μαδιαμ ... τω μωυση 8. μαδιαμ bis ... ευειν ... ροκομ ... βαιωρ ... εν ρομφαιαις ... ταις τραυματιαις 9. προενομευσαν ab initio ... μαδιαμ ... ενκτηματα 12. παντας τους 17. και πασαν γυναικα ... αρσενος αποκτενειτε 18. ουκ εγνω 19. παρεμβαλειτε. 22. τ. αργυρ. κ. τ. χρυσιου

καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ᾽ ἢ τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἁγνισθήσεται· καὶ πάντα
24 ὅσα ἐὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρὸς διελεύσεται δι᾽ ὕδατος. 24 καὶ πλυνεῖσθε
τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε· καὶ μετὰ ταῦτα εἰς-
25 ελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν. 25 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων
26 26 Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτή-
νους, σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς,
27 27 καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀνὰ μέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς
28 τὴν παράταξιν καὶ ἀνὰ μέσον πάσης συναγωγῆς. 28 καὶ ἀφελεῖτε τέλος κυρίῳ
παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν,
μίαν ψυχὴν ἀπὸ πενταχοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ
29 ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων· 29 καὶ ἀπὸ τοῦ
ἡμίσους αὐτῶν λήψεσθε, καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυρίου·
30 30 καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα ἀπὸ πεντήκοντα, ἀπὸ
τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων
καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι
31 τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκηνῇ κυρίου. 31 καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς
32 καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 32 καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς
ὃ προενόμευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀπὸ τῶν προβάτων ἑξακόσιαι χιλιά-
33 δες καὶ ἑβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες, 33 καὶ βόες δύο καὶ ἑβδομήκοντα
34 35 χιλιάδες, 34 καὶ ὄνοι μία καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες, 35 καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων
ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἳ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρός, πᾶσαι ψυχαί, δύο καὶ τριά-
36 κοντα χιλιάδες. 36 καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς
τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων τριακόσιαι καὶ τριάκοντα χιλιάδες
37 καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια, 37 καὶ ἐγένετο τὸ τέλος κυρίῳ ἀπὸ τῶν προ-
38 βάτων ἑξακόσιαι ἑβδομήκοντα πέντε· 38 καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες,
39 καὶ τὸ τέλος κυρίῳ δύο καὶ ἑβδομήκοντα· 39 καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ
40 πενταχόσιοι, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ εἷς καὶ ἑξήκοντα· 40 καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων
ἑκκαίδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί.
41 41 καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ
42 ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 42 ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν
43 Ἰσραήλ, οὓς διεῖλε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, 43 καὶ ἐγένετο
τὸ ἡμίσευμα ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων τριακόσιαι καὶ τριάκοντα
44 χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια, 44 καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιά-
45 46 δες, 45 ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πενταχόσιοι, 46 καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἓξ
47 καὶ δέκα χιλιάδες· 47 καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ
ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου,
48 ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 48 καὶ προσῆλθον πρὸς Μωυσῆν πάντες
οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι,
49 49 καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν Οἱ παῖδές σου εἰλήφασι τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν
τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ᾽ ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ᾽ αὐτῶν οὐδὲ εἷς·
50 50 καὶ προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ ἀνὴρ ὃ εὗρε σκεῦος χρυσοῦν καὶ χλι-
δῶνα καὶ ψέλλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιλάσασθαι
51 περὶ ἡμῶν ἔναντι κυρίου. 51 καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυ-
52 σίον παρ᾽ αὐτῶν, πᾶν σκεῦος εἰργασμένον· 52 καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ

---

23. οσα μη διαπορευεται ... ου διελευσεται 27. εκπορευομενων ... πασης της 28. το τελος ... εκπορευομενων 29. λημψεσθε 30. λημψη ... απο των πεντηκ. 32. επρονομευσαν ... εβδομηκοντα χιλιαδες και πεντακισχιλια 33. βοων 34. ονων 35. πασα ψυχη 36. εκπορευομενων ... post τριακοσιαι add χιλιαδες 40. εξ και δεκα 41. καθαπερ 43. το της pro απο της ... post τριακοσιαι add χιλιαδες 47. ισραηλ εν απο 49. παρ ημων 50. χρυσουν, χλιδωνα κ. ψελιον

ἀφαίρεμα ὃ ἀφεῖλον κυρίῳ ἑκκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων· [53] καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐπρονόμευσαν ἕκαστος ἑαυτῷ. [54] καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου. 53 54

XXXII.

Καὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γάδ, πλῆθος σφόδρα· καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζὴρ καὶ τὴν χώραν Γαλαάδ, καὶ ἦν ὁ τόπος τόπος κτήνεσι. [2] καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς λέγοντες [3] Ἀταρὼθ καὶ Δαιβὼν καὶ Ἰαζὴρ καὶ Ναμρὰ καὶ Ἐσεβὼν καὶ Ἐλεαλὴ καὶ Σεβαμὰ καὶ Ναβαὺ καὶ Βαιάν, [4] τὴν γῆν ἣν παραδέδωκε κύριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστί, καὶ τοῖς παισί σου κτήνη ὑπάρχει. [5] καὶ ἔλεγον Εἰ εὕρομεν χάριν ἐνωπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβάσῃς ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην. [6] καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβήν Οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ; [7] καὶ ἵνα τί διαστρέφετε τὰς διανοίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς; [8] οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάδης Βαρνὴ κατανοῆσαι τὴν γῆν; [9] καὶ ἀνέβησαν φάραγγα Βότρυος, καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκε κύριος αὐτοῖς. [10] καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὤμοσε λέγων [11] Εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω μου, [12] πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ ὁ διακεχωρισμένος καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή, ὅτι συνεπηκολούθησαν ὀπίσω κυρίου. [13] καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ κατερόμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεά, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυρίου. [14] ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύντριμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐπὶ Ἰσραήλ· [15] ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ' αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην. [16] καὶ προσῆλθον αὐτῷ καὶ ἔλεγον Ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσομεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν, [17] καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. [18] οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ· [19] καὶ οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. [20] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλίσησθε ἔναντι κυρίου εἰς πόλε-

---

52. εξ και δεκα XXXII. 1. πληθ. πολυ σφοδρα· κ. ιδον 2. ανδρας pro αρχοντας 3. αταρων ... αμβραμ pro ναμρα ... βαμα pro βαιαν 4. παρεδωκεν ... ενωπιον υιων ... κτηνοτρ. γη 5. ελεγοσαν ... εναντιον σου ... τοις παισιν σου 6. πορευσονται εις πολεμον 7. τας καρδιας ... αναβηναι 9. αυτοις κυριος 11. ωμοσα αβρααμ 13. κατερεμβευσεν ... τεσσερακοντα ... εως αν εξαναλωθη 14. συστρεμμα 16. οικοδομησωμεν ... κατασκευαις 17. προφυλακη 19. κληρονομησωμεν εαυτοις απο 20. εξοπλισθησεσθε

μον, [21] καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὁπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι κυρίου ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχϑρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ [22] καὶ κατακυριευϑῇ ἡ γῆ ἔναντι κυρίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσϑε, καὶ ἔσεσϑε ἀϑῷοι ἔναντι κυρίου καὶ ἀπὸ Ἰσραήλ, καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι κυρίου· [23] ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἁμαρτήσεσϑε ἔναντι κυρίου καὶ γνώσεσϑε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά. [24] καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν, καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. [25] καὶ εἶπαν υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν λέγοντες Οἱ παῖδές σου ποιήσουσι καϑὰ ὁ κύριος ἡμῶν ἐντέλλεται· [26] ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλαάδ· [27] οἱ δὲ παῖδές σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει. [28] καὶ συνέστησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὴ καὶ τοὺς ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν Ἰσραήλ, [29] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεϑ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ κατακυριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ ἐν κατασχέσει· [30] ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεϑ' ὑμῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ συγκατακληρονομηϑήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. [31] καὶ ἀπεκρίϑησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ λέγοντες Ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς ϑεράπουσιν, οὕτω ποιήσομεν· [32] ἡμεῖς διαβησόμεϑα ἐνωπλισμένοι ἔναντι κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. [33] καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς, τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἀμορραίων καὶ τὴν βασιλείαν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ. [34] καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν Δαιβὼν καὶ τὴν Ἀταρὼϑ καὶ τὴν Ἀροὴρ [35] καὶ τὴν Σοφὰρ καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ ὕψωσαν αὐτάς, [36] καὶ τὴν Ναμρὰμ καὶ τὴν Βαιϑαράν, πόλεις ὀχυρὰς καὶ ἐπαύλεις προβάτων. [37] καὶ οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν ᾠκοδόμησαν τὴν Ἐσεβὼν καὶ Ἐλεαλὴν καὶ Καριαϑὰμ [38] καὶ τὴν Βεελμεών, περικεκυκλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμά· καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων ἃς ᾠκοδόμησαν. [39] καὶ ἐπορεύϑη υἱὸς Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ Γαλαὰδ καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. [40] καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὴν Γαλαὰδ τῷ Μαχὶρ υἱῷ Μανασσῆ, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. [41] καὶ Ἰαΐρ ὁ τοῦ Μανασσῆ ἐπορεύϑη καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπαύλεις Ἰαΐρ. [42] καὶ Ναβαὺ ἐπορεύϑη καὶ ἔλαβε τὴν Καὰϑ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς Ναβὼϑ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

XXXIII.

Καὶ οὗτοι οἱ σταϑμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὡς ἐξῆλϑον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών· [2] καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰς

---

21. οπλιστης ... ως αν 22. κυριου απο ισρ. 25. οι υιοι bis ... ο κυρ. ημιν εντεταλται 26. κ. παντα τα κτ. ημ. και αι γυναικ. ημ. 29. και υιοι 30. εις πολεμον 31. ϑεραπουσιν αυτου, ουτως (31. 32. ποιησομεν· ημεις ita dist.) 32. εναντι κυρ. ενωπλισμ. εις την γ. 33. τω ημισυ φ. μαννασση ... των αμορραιων 35. την γην σωφαρ 36. την αμβραν ... την βαιϑαρρα πολεις οχυρας πολεις προβατων 37. ελεαλη κ. χαριαϑαιμ 38. και τήν βαμω κ. τ. βεελμ. περικεκαλυμμενας 39. μαχειρ ... μαννασση εις γαλ. 40. μαχειρ ... μαννασση 41. ιαειρ ... μαννασση ... ιαηρ 42. την κααναϑ

ἀπάρσεις αὐτῶν καὶ τοὺς σταϑμοὺς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου· καὶ οὗτοι σταϑμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. [3] ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσῆ τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλϑον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων· [4] καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔϑαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεϑνηκότας πάντας οὓς ἐπάταξε κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς ϑεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν κύριος. [5] καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσσῆ παρενέβαλον εἰς Σοκχώϑ· [6] καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοκχὼϑ παρενέβαλον εἰς Βουϑάν, ὅ ἐστι μέρος τι τῆς ἐρήμου. [7] καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουϑὰν καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ στόμα Εἰρώϑ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι Βεελσεπφών, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. [8] καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρὼϑ καὶ διέβησαν μέσον τῆς ϑαλάσσης εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορεύϑησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ καὶ παρενέβαλον ἐν Πικρίαις. [9] καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικριῶν καὶ ἦλϑον εἰς Αἰλείμ, καὶ ἐν Αἰλεὶμ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. [10] καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλεὶμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ ϑάλασσαν ἐρυϑράν· [11] καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ϑαλάσσης ἐρυϑρᾶς καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Σίν· [12] καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥαφακά· [13] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακὰ καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλούς· [14] καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλοὺς καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαφιδείν, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. [15] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδεὶν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ· [16] καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ καὶ παρενέβαλον ἐν Μνήμασι τῆς ἐπιϑυμίας· [17] καὶ ἀπῆραν ἐκ Μνημάτων τῆς ἐπιϑυμίας καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀσηρώϑ· [18] καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀσηρὼϑ καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαϑαμᾶ· [19] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαϑαμᾶ καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥεμμὼν Φαρές· [20] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμὼν Φαρὲς καὶ παρενέβαλον εἰς Λεβωνᾶ· [21] καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥεσσάν· [22] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσὰν καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελλάϑ· [23] καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακελλὰϑ καὶ παρενέβαλον εἰς Σαφάρ· [24] καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαφὰρ καὶ παρενέβαλον εἰς Χαραδάϑ· [25] καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδὰϑ καὶ παρενέβαλον εἰς Μακηλώϑ· [26] καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλὼϑ καὶ παρενέβαλον εἰς Καταάϑ· [27] καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταὰϑ καὶ παρενέβαλον εἰς Ταράϑ· [28] καὶ ἀπῆραν ἐκ Ταρὰϑ καὶ παρενέβαλον εἰς Μαϑεκκά· [29] καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαϑεκκὰ καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ· [30] καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ καὶ παρενέβαλον εἰς Μασουρούϑ· [31] καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουροὺϑ καὶ παρενέβαλον εἰς Βαναία· [32] καὶ ἀπῆραν ἐκ Βαναία καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος Γαδγάδ· [33] καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγὰδ καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐτεβαϑά· [34] καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐτεβαϑὰ καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐβρωνά· [35] καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνὰ καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιὼν Γάβερ· [36] καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν· καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν, αὕτη ἐστὶ Κάδης· [37] καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης καὶ παρενέβαλον εἰς Ὢρ τὸ ὄρος πλησίον γῆς Ἐδώμ. [38] καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς διὰ προστάγματος κυρίου, καὶ ἀπέϑανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός· [39] καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέϑνησκεν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει. [40] καὶ ἀκούσας ὁ Χανανεὶς βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε εἰςεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [41] καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὢρ τοῦ ὄρους

XXXIII. 2. επαρσεις ... ουτοι οι σταϑμ. τ.ποριας α. 3. και απηραν 4. παντας οσους 5. απαρ. δε 7. επι στομα ... βεελσεφων 9. υδατων υδατων 11. εν τη ερημω ... om σιν 12. om σιν ... ραφακαν 15. τη σινα pro σινα 20. εν λεβωνα 21. ρεσσα 22. ρεσσα ... μακελαϑ 23. μακελαϑ ... εν αρσαφαρ 24. εκ σαρσαφαρ ... επι χαραδαϑ 27. 28. ϑαραϑ 29. ασελμωνα 31. βανικαν 32. βανικαν ... εις ορος 33. ιεταβαϑαν 34. ιεταβαϑαν 38. ιερευς πλησιον του ορους δια ... τεσσερακοστω 40. χανανις

42 καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ· 42 καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ καὶ παρενέβαλον
43 44 εἰς Φινώ· 43 καὶ ἀπῆραν ἐκ Φινὼ καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώϑ· 44 καὶ ἀπῆραν
45 ἐξ Ὠβὼϑ καὶ παρενέβαλον ἐν Γαΐ, ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὁρίων Μωάβ· 45 καὶ
46 ἀπῆραν ἐκ Γαῒ καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβὼν Γάδ· 46 καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβὼν
47 Γὰδ καὶ παρενέβαλον ἐν Γελμὼν Δεβλαϑαίμ· 47 καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμὼν Δε-
48 βλαϑαὶμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρὶμ ἀπέναντι Ναβαῦ· 48 καὶ ἀπῆ-
ραν ἀπὸ ὀρέων Ἀραρὶμ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδά-
49 νου κατὰ Ἱεριχώ· 49 καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀνὰ μέσον Αἰσιμὼϑ
50 ἕως Βελσᾶ τὸ κατὰ δυσμὰς Μωάβ. 50 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ
51 δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχὼ λέγων 51 Λάλησον τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χα-
52 ναάν, 52 καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν,
καὶ ἐξαρεῖτε τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν
53 ἀπολεῖτε αὐτά, καὶ πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε· 53 καὶ ἀπολεῖτε πάν-
τας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ, ὑμῖν γὰρ δέδωκα
54 τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ. 54 καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ
κατὰ φυλὰς ὑμῶν, τοῖς πλείοσι πληϑυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς
ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν· εἰς ὃ ἂν ἐξέλϑῃ τὸ ὄνομα αὐ-
55 τοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται, κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν κληρονομήσετε. 55 ἐὰν δὲ μὴ
ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὓς
ἐὰν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφϑαλμοῖς ὑμῶν καὶ βολίδες ἐν
ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχϑρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἐφ' ἣν ὑμεῖς κατοι-
56 κήσετε· 56 καὶ ἔσται καϑότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοὺς ποιήσω ὑμᾶς.

XXXIV.

2 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 2 Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς εἰςπορεύεσϑε εἰς τὴν γῆν Χαναάν, αὕτη ἔσται
3 ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ Χαναὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς. 3 καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ
κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σὶν ἕως ἐχόμενον Ἐδώμ, καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ
4 ὅρια πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς ϑαλάσσης τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν· 4 καὶ
κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβίν, καὶ παρελεύσεται
Ἐννάκ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πρὸς λίβα Κάδης τοῦ Βαρνή, καὶ ἐξε-
5 λεύσεται εἰς ἔπαυλιν Ἀράδ, καὶ παρελεύσεται Ἀσεμωνᾶ· 5 καὶ κυκλώσει τὰ
6 ὅρια ἀπὸ Ἀσεμωνᾶ χειμάῤῥουν Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ ϑάλασσα. 6 καὶ
τὰ ὅρια τῆς ϑαλάσσης ἔσται ὑμῖν· ἡ ϑάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν
7 τὰ ὅρια τῆς ϑαλάσσης. 7 καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς βοῤῥᾶν· ἀπὸ τῆς
ϑαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὄρος·
8 8 καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰςπορευομένων εἰς Αἰ-
9 μάϑ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὅρια Σαραδάκ· 9 καὶ ἐξελεύσεται τὰ
ὅρια Δεφρωνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ Ἀρσεναΐν· τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὅρια
10 ἀπὸ βοῤῥᾶ. 10 καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ Ἀρσε-
11 ναῒν Σεπφαμάρ· 11 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ Σεπφαμὰρ Βηλὰ ἀπὸ
ἀνατολῶν ἐπὶ πηγάς, καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Βηλὰ ἐπὶ νώτου ϑαλάσσης Χε-
12 νερὲϑ ἀπὸ ἀνατολῶν· 12 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ

41. εν σελμωνα 42. εν φινω 46. εις γελμων 47. (δαιβλαϑαιμ) ... αβαρειμ 48. αβαρειμ 49. ασιμωϑ ... βελσαττιμ κατα 50. επι του ιορδανου 51. διαβεννετε 53. om παντας 54. την γην κληρωτι ... αυτου εκει· αυτου ita dist. 55. οσους αν καταλειπητε ... εκϑρευσουσιν 56. ποιησω υμιν XXXIV. 3. το πρ. βορρα απο 4. ακραβειν ... σεενναχ ... ασελμωνα 5. σελμωνα χειμαρρον 6. ϑαλασσα pro η ϑαλασσα ... υμιν το οριον 7. om το ορος alterum 8. καταμετρηϑησεται ... εις σαδαδακ 9. ζεφρωνα ... ασερναΐν 10. υμιν εαυτοις ... ασερναΐν

ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἁλυκή. αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ. 13 καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ· 14 ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν Ῥουβὴν καὶ φυλὴ υἱῶν Γὰδ κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν· 15 δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ νότου κατ᾽ ἀνατολάς. 16 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 17 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἳ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν, Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή· 18 καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν. 19 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή· 20 τῆς φυλῆς Συμεών, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σεμιούδ· 21 τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Ἐλδὰδ υἱὸς Χασλών· 22 τῆς φυλῆς Δάν, ἄρχων Βακχὶρ υἱὸς Ἐγλί· 23 τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ἄρχων Ἀνιὴλ υἱὸς Σουφί· 24 τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραίμ, ἄρχων Καμουὴλ υἱὸς Σαβαθάν· 25 τῆς φυλῆς Ζαβουλών, ἄρχων Ἐλισαφὰν υἱὸς Φαρνάχ· 26 τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ, ἄρχων Φαλτιὴλ υἱὸς Ὀζᾶ· 27 τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ, ἄρχων Ἀχιὼρ υἱὸς Σελεμί· 28 τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ἄρχων Φαδαὴλ υἱὸς Ἰαμιούδ. 29 τούτοις ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χανάαν.

XXXV.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχὼ λέγων 2 Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις· 3 καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. 4 καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω δισχιλίους πήχεις κύκλῳ· 5 καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν δισχιλίους πήχεις· καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ τὰ ὅμορα τῶν πόλεων. 6 καὶ τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις· 7 πάσας τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις, ταύτας καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν. 8 καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραήλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ πολλά, καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐλάττω· ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν κατακληρονομήσουσι, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευίταις. 9 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν λέγων 10 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χανάαν, 11 καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν, φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως. 12 καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς

---

13. 14. μαννασση 15. προς ανατολας 17. om υμιν ... ιησους υιος ναυη 18. λημψεσθε 20. υιος εμιουδ 21. βενιαμειν 22. βοκχι υιος εκλι 23. μαννασση ... υιος ουφιδ 27. αχιωβ 28. υιος αμιουδ 29. ουτοι οις ενετειλ. κ. καταμετρησαι τους υιους XXXV. 2. προαστια 3. αι πολεις αυτοις ... αφωρισματα ... ** om κ. πασι τ. τετραπ. αυτ. 6. πολεις ας δωσετε ... φευγειν ... τεσσερακοντα 7. ας δωσετε ... τεσσερακοντα ... προαστια 8. των υιων 10. διαβεννετε 11. φευγειν ... πας παταξας 12. απο αγχιστευοντος

13 χρίσιν. 13 καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε, τὰς ἓξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν·
14 14 τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε
15 ἐν γῇ Χαναάν. 15 φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ
τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν· ἔσονται αἱ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον, φυγεῖν
16 ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. 16 ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ
17 αὐτὸν καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. 17 ἐὰν
δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀπο-
18 θάνῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. 18 ἐὰν δὲ ἐν σκεύει
ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ,
19 φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής· 19 ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα,
οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα· ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος, ἀποκτενεῖ αὐ-
20 τόν. 20 ἐὰν δὲ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν καὶ ἐπιῤῥίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἐξ
21 ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, 21 ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτὸν τῇ χειρί, καὶ ἀποθάνῃ,
θανάτῳ θανατούσθω ὁ πατάξας, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φο-
νεύων· ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆσαι
22 αὐτῷ. 22 ἐὰν δὲ ἐξάπινα οὐ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν ἢ ἐπιῤῥίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν
23 σκεῦος οὐκ ἐξ ἐνέδρου, 23 ἢ παντὶ λίθῳ ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ οὐκ εἰ-
δώς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν
24 οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν, 24 καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀνὰ μέσον τοῦ πα-
τάξαντος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα.
25 25 καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα,
καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου
αὐτοῦ οὗ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,
26 ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ. 26 ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ
27 ὅρια τῆς πόλεως εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ, 27 καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ
αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων
28 τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχός ἐστιν· 28 ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς
κατοικείτω ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν
ἱερέα τὸν μέγαν ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέ-
29 σεως αὐτοῦ. 29 καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς
30 ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. 30 πᾶς πατάξας ψυχήν, διὰ μαρτύρων
φονεύσεις τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθα-
31 νεῖν· 31 καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου
32 ὄντος ἀναιρεθῆναι, θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. 32 οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυ-
γεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἕως ἂν
33 ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας· 33 καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς
κατοικεῖτε, τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ
γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκ-
34 χέοντος· 34 καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ
κατασκηνῶ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

XXXVI.

Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλαὰδ υἱοῦ Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,

---

14. εν τω περαν 15. φυγαδιον ... φευγειν 18. * om εν αυτω ... θανατω αποθανειται ο φον. 20. επιριψη 21. παταξει pro αποκτενει 22. εξαπινης ... επιριψη 25. και εις την πολ. του φυγαδ. αποκαταστησει αυτον η συναγωγη ου κατεφυγεν 28. καταφυγης αυτου 30. φονευσει 31. λημψεσθε λ. επι ψ. 32. λημψεσθε ... φευγειν 33. γην εφ ης υμ. κατ. επ αυτης ... και ου μη εξιλασθ. 34. κατασκηνω επ αυτης· εγω ... κυρ. ο κατασκ. εμμεσω XXXVI. 1. αρχ. πατριων φυλης ... μαχειρ ... μαννασση

[2] καὶ εἶπαν Τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ τῷ κυρίῳ συνέταξε κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· [3] καὶ ἔσονται ἑνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες, καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ προςτεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. [4] ἐὰν δὲ γένηται ἡ ἄφεσις τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ προςτεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. [5] καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διὰ προστάγματος κυρίου λέγων Οὕτως φυλὴ υἱῶν Ἰωσὴφ λέγουσι. [6] τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι Σαλπαὰδ λέγων Οὗ ἀρέσκῃ ἐναντίον αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες· [7] καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλήν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προςκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [8] καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἑνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ· [9] καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προςκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. [10] ὃν τρόπον συνέταξε κύριος Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν θυγατράσι Σαλπαάδ· [11] καὶ ἐγένοντο Θερσὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Νουὰ καὶ Μαλαὰ θυγατέρες Σαλπαὰδ τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν, [12] ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσὴφ ἐγενήθησαν γυναῖκες· καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν. αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

Τέλος τῶν ἀριθμῶν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

I.

Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀνὰ μέσον Φαράν, Τοφὸλ καὶ Λοβὸν καὶ Αὐλὼν καὶ Καταχρύσεα· [2] ἕνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηεὶρ ἕως Κάδης Βαρνή. [3] καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς, [4] μετὰ τὸ πατάξαι Σηὼν βασιλέα Ἀμοῤῥαίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβὼν

---

2. συνεταξ. δουν. κυρ. 3. προςτεθησονται εις την...(του κληρους) 4. η αφαιρεσις 6. αρεσκει 7. om και ab initio 8. om εκ των φυλων 9. και περιστραφησεται κληρος 10. κυρ. προς μωυσην ... εποιησ. θυγατερες 11. μαλαα και θερσα και αιγλα κ. μελχα κ. νουα 12. δημου μαννασση ... εγεν. αυτοις γυναικες
Subscriptio: αριθμοι

Inscriptio: δευτερονομιον
I, 1. Και ουτοι ... om θαλασσης 3. τεσσεραχοστω 4. τον σηων βασ. των αμορρ.

καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραΐν,
5 [5] ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ Μωὰβ ἤρξατο Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν
6 νόμον τοῦτον λέγων [6] Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρὴβ λέγων
7 Ἱκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ· [7] ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε
ὑμεῖς καὶ εἰςπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμοῤῥαίων καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους
Ἄραβα, εἰς ὄρος καὶ πεδίον, καὶ πρὸς λίβα καὶ παραλίαν γῆν Χαναναίων καὶ
8 Ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου. [8] ἴδετε παραδέδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, εἰςπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν ἣν
ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, δοῦναι αὐ-
9 τοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς. [9] καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ
10 ἐκείνῳ λέγων Οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς· [10] κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδού ἐστε σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει·
11 [11] κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προςθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χιλιοπλασίως, καὶ
12 εὐλογήσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν. [12] πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν
13 κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; [13] δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ
14 καταστήσω ἐφ᾽ ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν. [14] καὶ ἀπεκρίθητέ μοι καὶ εἴπατε
15 Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. [15] καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς
καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετούς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ᾽ ὑμῶν,
χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους καὶ γραμ-
16 ματοειςαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν. [16] καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων Διακούετε ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ κρίνατε δικαίως ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον ἀδελφοῦ καὶ ἀνὰ μέσον προση-
17 λύτου αὐτοῦ· [17] οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ
τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόςωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ
θεοῦ ἐστί· καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν σκληρὸν ᾖ ἀφ᾽ ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ᾽ ἐμέ,
18 καὶ ἀκούσομαι αὐτό. [18] καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας
19 τοὺς λόγους οὓς ποιήσετε. [19] καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρὴβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν
τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἣν εἴδετε ὁδὸν ὄρους τοῦ
Ἀμοῤῥαίου, καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως
20 Κάδης Βαρνή. [20] καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς Ἤλθατε ἕως τοῦ ὄρους τοῦ Ἀμοῤῥαίου,
21 ὃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν· [21] ἴδετε παραδέδωκεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς
ὑμῶν πρὸ προςώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες κληρονομήσατε, ὃν τρόπον εἶπε
22 κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν· μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε. [22] καὶ
προςήλθατέ μοι πάντες καὶ εἴπατε Ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν καὶ
ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν, τὴν ὁδὸν
δι᾽ ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰςπορευσόμεθα εἰς αὐ-
23 τάς. [23] καὶ ἤρεσεν ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄν-
24 δρας, ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλήν. [24] καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος,
25 καὶ ἤλθοσαν ἕως φάραγγος Βότρυος, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν· [25] καὶ ἐλάβοσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς καὶ κατήνεγκαν πρὸς
26 ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον Ἀγαθὴ ἡ γῆ ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. [26] καὶ
οὐκ ἠθελήσατε ἀναβῆναι, ἀλλ᾽ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν·
27 [27] καὶ διεγογγύζετε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν καὶ εἴπατε Διὰ τὸ μισεῖν κύριον

---

4. εδραειν 7. του μεγαλου ευφρατου 8. παραδεδωκα ... εισελθοντες pro ειςπορευθεντες ... τω ισαακ ... τω ιακωβ 10. θεος ημων 12. φερειν μονος 13. * αυτους ηγουμ. υμων, ** αυτους εφ υμας ηγουμ. υμ. 15. δεκαδαρχους 16. κρινετε ... του αδελφου αυτου 17. επιγνωσεσθε ... η σκληρον 18. τους παντας λογους 19. σοχωθ pro χωρηβ 20. εως ορους ... ὃ ὁ κυριος ... διδωσιν ημιν 21. om ημιν ... κληρονομειτε 22. ειςπορευομεθα 23. ενωπιον μου 25. ελαβον ... προς ημας 26. θεου υμων 27. διεγογγυσατε

ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς χεῖρας Ἀμορῥαίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς. [28] ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέστησαν τὴν καρδίαν ὑμῶν λέγοντες Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἑωράκαμεν ἐκεῖ. [29] καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς Μὴ πτήξητε μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν· [30] κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, [31] καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ἣν εἴδετε ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορῥαίου, ὡς τροφοφορήσει σε κύριος ὁ θεός σου ὡς εἴ τις τροφοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν εἰς ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον. [32] καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατέ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, [33] ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας. [34] καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε λέγων [35] Εἰ ὄψεταί τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· [36] πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον. [37] καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς λέγων Οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰςέλθῃς ἐκεῖ· [38] Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰςελεύσεται ἐκεῖ· αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτὴν τῷ Ἰσραήλ. [39] καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗτοι εἰςελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. [40] καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης· [41] καὶ ἀπεκρίθητε καὶ εἴπατε Ἡμάρτομεν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν· ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ συναθροισθέντες ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος. [42] καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Εἰπὸν αὐτοῖς Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβῆτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. [43] καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰςηκούσατέ μου· καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. [44] καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορῥαῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡςεὶ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σηεὶρ ἕως Ἑρμᾶ. [45] καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰςήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν οὐδὲ προςέσχεν ὑμῖν· [46] καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλάς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

*Act. 13, 18.

II.

Καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρὸς μέ, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ ἡμέρας πολλάς. [2] καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ [3] Ἱκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο, ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ βοῤῥᾶν· [4] καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι λέγων Ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἡσαῦ, οἳ κατοικοῦσιν ἐν Σηείρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. [5] μὴ συν-

27. ε. τας χειρ. των αμορραιων ... εξολεθρευσαι 30. ** in fine add κατ οφθαλμους αυτων 31. om οδον ορ. τ. αμορραιου ... ως ετροφοφορησεν ... ωςει τροφοφορησαι ... οδον ην 32. θεω υμων 33. πορευεται ... δειγνυων ... πορευεσθ. εν αυτη 34. και ως ηκουσεν ... υμων, παροξυνθεις 35. την αγαθην 38. κατακληροδοτησει ... in fine add και τα παιδια υμων α ειπατε εν διαρπαγη εσεσθε 41. ειπατε μοι ... εναντιον κυριου ... ημων ημεις· αναβαντες ita dist. ... πολεμησωμεν ... ανεβεννετε 45. εναντι κυριου, και ουκ II. 3. προς βορραν 4. om υμας ante σφοδρα

ἄψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον· οὐ γὰρ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα
6 ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἠσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηείρ. 6 ἀργυρίου
βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψεσθε παρ'
7 αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε· 7 ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ
ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ
τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, οὐκ
8 ἐπεδεήθης ῥήματος. 8 καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ἠσαῦ, τοὺς
κατοικοῦντας ἐν Σηεὶρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἄραβα ἀπὸ Αἰλὼν καὶ ἀπὸ Γεσιὼν
9 Γάβερ· καὶ ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον Μωάβ. 9 καὶ εἶπε κύριος
πρός μέ Μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πό-
λεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λὼτ
10 δέδωκα τὴν Ἀροὴρ κληρονομεῖν. 10 οἱ Ὀμμὶν πρότεροι ἐνεκάθηντο ἐπ' αὐτῆς,
11 ἔθνος μέγα καὶ πολύ, καὶ ἰσχύοντες ὥςπερ οἱ Ἐνακίμ· 11 Ῥαφαῒν λογισθή-
σονται καὶ οὗτοι ὥςπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ, καὶ οἱ Μωαβῖται ἐπονομάζουσιν αὐ-
12 τοὺς Ὀμμίν. 12 καὶ ἐν Σηεὶρ ἐνεκάθητο ὁ Χορραῖος τὸ πρότερον, καὶ υἱοὶ
Ἠσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατ-
ῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν· ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας
13 αὐτοῦ, ἣν δέδωκε κύριος αὐτοῖς. 13 νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ
14 παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα Ζαρέδ. 14 καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ
Κάδης Βαρνὴ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρὲδ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ
ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς
15 παρεμβολῆς, καθότι ὤμοσε κύριος ὁ θεὸς αὐτοῖς· 15 καὶ ἡ χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ'
16 αὐτοῖς ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἕως οὗ διέπεσαν. 16 καὶ
ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπεσαν πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέ-
17 18 σου τοῦ λαοῦ, 17 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μὲ λέγων 18 Σὺ παραπορεύσῃ σή-
19 μερον τὰ ὅρια Μωὰβ τὴν Ἀροήρ, 19 καὶ προςάξετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν· μὴ
ἐχθραίνετε αὐτοῖς μηδὲ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς
γῆς υἱῶν Ἀμμὰν σοὶ ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λὼτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ.
20 20 γῆ Ῥαφαῒν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς κατῴκουν οἱ Ῥαφαῒν τὸ πρό-
21 τερον, καὶ οἱ Ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ζοχομμίν, 21 ἔθνος μέγα καὶ
πολὺ καὶ δυνατώτερον ὑμῶν ὥςπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ· καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύ-
ριος πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐ-
22 τῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· 22 ὥςπερ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ἠσαῦ τοῖς κατοι-
κοῦσιν ἐν Σηείρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν Χορραῖον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν,
καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας
23 ταύτης· 23 καὶ οἱ Εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀσηδὼθ ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καπ-
πάδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ Καππαδοκίας ἐξέτριψαν αὐτοὺς καὶ κατῳκίσθησαν
24 ἀντ' αὐτῶν. 24 νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φά-
ραγγα Ἀρνῶν· ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν
τὸν Ἀμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ· ἐνάρχου κληρονομεῖν, σύναπτε πρὸς αὐτὸν

---

5. ου γαρ μη δωσω 6. αγορ. απ αυτων ... λημψεσθε 7. θεος υμων ... φοβεραν ταυτην ... τεσσεραχοντα 8. γασιων ... επιστραφεντες 9. δω υμιν απο, postea om υμιν 10. οι οομμειν το προτερον ... πολυ και ισχυρον ωςπερ οι εναχειμ 11. ραφαειμ ... ωςπερ οι εναχειμ ... ομμιειν 12. και οι υιοι ησ. εξετρ. αυτ. και απωλ. αυτ. απο ... γην κληρονομιας ... ην εδωκεν 13. αναστητε υμεις και παραπορευεσθε ... ** ζαρετ (*ζαρε? ζαρετ?) και παρηλθομεν την φαραγγα ζαρε 14. ζαρετ (v. Prolegg.) ... πασα η γενεα ... * om αποθνησκοντες ... om ο θεος 15. χειρ κυριου ην ... του εξαναλ. α. εκ της 18. παραπορευη 19. εκχθραινετε α. και μη συναψ. 20. ραφαειμ ... οι ραφαειμ κατωκουν ... ζομζομμειν 21. om υμων ... ωςπερ οι εναχειμ ... απο προςωπου 22. εποιησεν 23. εν ασηρωθ 24. om ουν ... παρελθατε

πόλεμον. [25] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου καὶ τὸν φόβον σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν ἀπὸ προσώπου σου. [26] καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου Κεδαμὼθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων [27] Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδ' ἀριστερά, [28] βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ φάγομαι, καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ πίομαι· πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσί, [29] καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σηεὶρ καὶ οἱ Μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀροήρ, ἕως ἂν παρέλθω τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. [30] καὶ οὐκ ἠθέλησε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [31] καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἰδοὺ ἦργμαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἔναρξαι κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτοῦ. [32] καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἰασσά. [33] καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν, καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· [34] καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν. [35] πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονομεύσαμεν καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν, [36] ἐξ Ἀροὴρ ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαάδ· οὐκ ἐγενήθη πόλις ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς, τὰς πάσας παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. [37] πλὴν ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμὰν οὐ προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάῤῥου Ἰαβὸκ καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν

III.

Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν· καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ, εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραΐμ. [2] καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Μὴ φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὥςπερ ἐποίησας Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμοῤῥαίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών. [3] καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα. [4] καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν· ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὸβ βασιλέως Ὢγ ἐν Βασάν, [5] πᾶσαι πόλεις ὀχυραί, τείχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί· πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα [6] ἐξωλοθρεύσαμεν ὥςπερ ἐποιήσαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβών, καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία [7] καὶ πάντα τὰ κτήνη· καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς. [8] καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χει-

---

25. επι προςωπον 26. κεδμωθ 27. ουτε αριστερα 28. τοις ποσιν μου (29. εν αροηλ) 30. om σηων 31. παραδουναι σοι τον σηων ... αυτου, εναρξαι 34. εξωλεθρευσαμεν ... πολεν εξης· και ita dist. ... κατελειπομεν 35. προενομευσαμεν αυτοις 36. απο αροηρ ... ουκ ην πολις 37. πλην εις γην υιων ... προςηλθαμεν ... χειμαρρω ... ημιν κυρ. ο θεος ημων III. 1. οδον της εις ... αυτου μετ αυτου ... εδραειν 2. τω σηων 3. αυτον και τον ωγ 6. εξωλεθρευσαμεν (bis) αυτους ωςπερ ... πολιν εξης· και ita dist. ... γυναικας αυτων

ρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμοῤῥαίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ
9 χειμάῤῥου Ἀρνῶν καὶ ἕως Ἀερμών· [9] οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ Ἀερμὼν
10 Σανιώρ, καὶ ὁ Ἀμοῤῥαῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σανίρ· [10] πᾶσαι πόλεις Μισώρ,
καὶ πᾶσα Γαλαάδ, καὶ πᾶσα Βασὰν ἕως Ἐλχᾶ καὶ Ἐδραΐμ, πόλεις βασι-
11 λείας τοῦ Ὢγ ἐν τῇ Βασάν· [11] ὅτι πλὴν Ὢγ βασιλεὺς Βασὰν κατελείφθη ἀπὸ
τῶν Ῥαφαΐν. ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν
υἱῶν Ἀμμάν, ἐννέα πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ τεσσάρων πήχεων τὸ εὖρος
12 αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός. [12] καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροήρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἥμισυ
τοῦ ὄρους Γαλαάδ· καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ.
13 [13] καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ καὶ πᾶσαν τὴν Βασὰν βασιλείαν Ὢγ ἔδωκα
τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν περίχωρον Ἀργόβ, πᾶσαν Βασὰν ἐκεί-
14 νην, γῆ Ῥαφαΐν λογισθήσεται. [14] καὶ Ἰαΐρ υἱὸς Μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν
περίχωρον Ἀργὸβ ἕως τῶν ὁρίων Γαργασὶ καὶ Μαχαθί· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ
15 τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασὰν Θαυὼθ Ἰαΐρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [15] καὶ
16 τῷ Μαχὶρ ἔδωκα τὴν Γαλαάδ. [16] καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ δέδωκα ὑπὸ
τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάῤῥου Ἀρνῶν, μέσον τοῦ χειμάῤῥου ὅριον καὶ ἕως τοῦ
17 Ἰαβόκ· ὁ χειμάῤῥους ὅριον τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν· [17] καὶ ἡ Ἄραβα καὶ ὁ Ἰορδά-
νης ὅριον Μαχαναρὲθ καὶ ἕως θαλάσσης Ἄραβα, θαλάσσης ἁλυκῆς ὑπὸ Ἀση-
18 δὼθ τὴν Φασγὰ ἀνατολῶν. [18] καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ λέγων
Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι
προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός·
19 [19] πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι
πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοικείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν αἷς ἔδωκα ὑμῖν·
20 [20] ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὥςπερ καὶ ὑμᾶς,
καὶ κατακληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν
αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν
21 κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν ἔδωκα ὑμῖν. [21] καὶ τῷ Ἰησοῖ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ λέγων Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς
ἡμῶν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις· οὕτως ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πάσας
22 τὰς βασιλείας ἐφ᾽ ἃς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ· [22] οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι
23 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν. [23] καὶ ἐδεήθην κυρίου ἐν τῷ
24 καιρῷ ἐκείνῳ λέγων [24] Κύριε θεέ, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν
σου καὶ τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν
ὑψηλόν· τίς γάρ ἐστι θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ
25 ἐποίησας σὺ καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου; [25] διαβὰς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγα-
θὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸν
26 Ἀντιλίβανον. [26] καὶ ὑπερεῖδε κύριος ἐμὲ ἕνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰςήκουσέ μου·
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἱκανούσθω σοι, μὴ προςθῇς ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον
27 τοῦτον. [27] ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ ἀναβλέψας τοῖς
ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ βοῤῥᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολάς, καὶ ἴδε
28 τοῖς ὀφθαλμοῖς σου· ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. [28] καὶ ἔντειλαι
Ἰησοῖ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτόν, ὅτι οὗτος διαβήσεται

---

8. αρνων εως 9. επονομασεν α. σανειρ 10. μεισωρ ... εδραειμ 11. ραφαειν 13. μαννασση ... πασ. την περιχωρον ... πασ. την βασαν ... ραφαειν 14. ιαειρ ... μαννασση ... γαργασει· και ο ιαειρ επωνομασεν αυτο επι ... βασαν αυωθ ιαειρ 15. μαχειρ 16. εδωκα απο της 17. οριον απο μαχενερεθ 18. δεδωκεν 19. πολλα τα κτ. 20. om υμων prius ... κατακληρονομησουσιν 21. τω ιησου ... ο θεος υμων τοις ... διαβεννεις 24. κυριε κυριε συ ηρξαι ... τις γαρ θεος εν ουρανω 27. επι κορυφην ... και αναβλεψον τ. οφθ. κατα ... νοτον pro λιβα 28. ενισχυσον

πρὸ προςώπου τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ οὗτος κατακληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ἑώρακας. [29] καὶ ἐνεκαϑήμεϑα ἐν νάπῃ σύνεγγυς οἴκου Φογώρ.

IV.

Καὶ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασϑῆτε, καὶ εἰςελϑόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ ϑεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. (*Ap. 22, 19.) [2] οὐ προςϑήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ᾽ αὐτοῦ· φυλάσσεσϑε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. [3] οἱ ὀφϑαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ ϑεὸς ἡμῶν τῷ Βεελφεγώρ, ὅτι πᾶς ἄνϑρωπος ὅςτις ἐπορεύϑη ὀπίσω Βεελφεγώρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν κύριος ὁ ϑεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν· [4] ὑμεῖς δὲ οἱ προςκείμενοι κυρίῳ τῷ ϑεῷ ὑμῶν ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον. [5] ἴδετε δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καϑὰ ἐνετείλατό μοι κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς εἰςπορεύεσϑε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν· [6] καὶ φυλάξεσϑε καὶ ποιήσετε, ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἐϑνῶν, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἐροῦσιν Ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔϑνος τὸ μέγα τοῦτο. [7] ὅτι ποῖον ἔϑνος μέγα ᾧ ἐστὶν αὐτῷ ϑεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς ὡς κύριος ὁ ϑεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεϑα; [8] καὶ ποῖον ἔϑνος μέγα ᾧ ἐστὶν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; [9] πρόςεχε σεαυτῷ καὶ φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα, μὴ ἐπιλάϑῃ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφϑαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν σου [10] ἡμέραν ἣν ἔστητε ἐνώπιον κυρίου τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι εἶπε κύριος πρός μέ Ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάϑωσι φοβεῖσϑαί με πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξουσι. (He. 12, 18.) [11] καὶ προςήλϑετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, σκότος, γνόφος, ϑύελλα. [12] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς φωνὴν ῥημάτων ἣν ὑμεῖς ἠκούσατε, καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε ἀλλ᾽ ἢ φωνήν· [13] καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαϑήκην αὐτοῦ ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιϑίνας. [14] καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς εἰςπορεύεσϑε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. [15] καὶ φυλάξεσϑε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἴδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· [16] μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ ἢ ϑηλυκοῦ, [17] ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν, [18] ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχϑύος ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς· [19] καὶ μὴ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ πλανηϑεὶς προςκυνήσῃς αὐτοῖς καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ ϑεός σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔϑνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. [20] ὑμᾶς δὲ ἔλαβεν ὁ ϑεὸς καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου τῆς

---

28. και αυτος καταχλ. ... om πασαν IV. 1. ρηματων pro χριματων ... om και πολυπλασ. 2. ϑεου υμων 3. ϑεος υμων τω ... ϑεος ημων εξ 5. κυριος ο ϑεος μου ... ουτως υμας εν ... om υμεις 6. ποιησετε· Οτι sic dist. 7. εστιν εν αυτω ... οις αν 8. εστιν εν αυτω 10. ϑεου υμων ... οτε ειπεν ... ωσας αυτοι 12. εν τω ορει εκ μεσου ... ρηματων υμεις 16. υμιν αυτοις ... αρσ. και ϑηλυκ. 19. προσκυνησεις 20. κυριος ο ϑεος ... om εκ γης αιγυπτου

σιδηρᾶς, ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.
21 [21] καὶ κύριος ὁ ϑεὸς ἐϑυμώϑη μοι περὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ὑμῶν, καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ἵνα μὴ εἰςέλϑω εἰς τὴν γῆν ἣν
22 κύριος ὁ ϑεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. [22] ἐγὼ γὰρ ἀποϑνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην τοῦτον· ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε καὶ κλη-
23 ρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαϑὴν ταύτην. [23] προςέχετε ὑμῖν, μὴ ἐπιλάϑησϑε τὴν διαϑήκην κυρίου τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν ἣν διέϑετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ σοι κύριος
24 ὁ ϑεός σου· [24] ὅτι κύριος ὁ ϑεός σου πῦρ καταναλίσκον ἐστί, ϑεὸς ζηλωτής. *He. 12, 29.
25 [25] ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονη-
26 ρὸν ἐνώπιον κυρίου τοῦ ϑεοῦ ὑμῶν παροργίσαι αὐτόν, [26] διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσϑε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε
27 ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἢ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσϑε. [27] καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔϑνεσι, καὶ καταλειφϑήσεσϑε ὀλίγοι ἀριϑμῷ ἐν πᾶσι τοῖς ἔϑνε-
28 σιν εἰς οὓς εἰςάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ· [28] καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ ϑεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνϑρώπων, ξύλοις καὶ λίϑοις, οἳ οὐκ ὄψονται οὔτε μὴ ἀκού-
29 σωσιν οὔτε μὴ φάγωσιν οὔτε μὴ ὀσφρανϑῶσι. [29] καὶ ζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν ϑεὸν ὑμῶν, καὶ εὑρήσετε αὐτὸν ὅταν ἐκζητήσετε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
30 σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ ϑλίψει σου· [30] καὶ εὑρήσουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον τὸν
31 ϑεόν σου καὶ εἰςακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ· [31] ὅτι ϑεὸς οἰκτίρμων κύριος ὁ ϑεός σου, οὐκ ἐγκαταλείψει σε οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε, οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαϑήκην
32 τῶν πατέρων σου ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κύριος. [32] ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτισεν ὁ ϑεὸς ἄνϑρωπον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε
33 κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἤκουσται τοιοῦτο· [33] εἰ ἀκήκοεν ἔϑνος φωνὴν ϑεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ
34 ἔζησας· [34] εἰ ἐπείρασεν ὁ ϑεὸς εἰςελϑὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔϑνος ἐκ μέσου ἔϑνους ἐν πειρασμῷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασι καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε
35 κύριος ὁ ϑεὸς ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος· [35] ὥςτε εἰδῆσαί σε
36 ὅτι κύριος ὁ ϑεός σου οὗτος ϑεός ἐστι καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. [36] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου
37 τοῦ πυρός· [37] διὰ τὸ ἀγαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ *Act. 13, 17.
38 τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου, [38] ἐξολοϑρεῦσαι ἔϑνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα σοῦ πρὸ προςώπου σου, εἰςαγαγεῖν σε δοῦναί σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καϑὼς
39 ἔχεις σήμερον. [39] καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι κύριος ὁ ϑεός σου οὗτος ϑεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ
40 ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ· [40] καὶ φυλάξασϑε τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώ-

---

21. om ο ϑεος ... υφ ημων ... ϑεος διδωσιν 23. προσεχ. υμεις μη ... om και ανομησητε ... ποιησετε υμ. αυτοις 25. εναντι κυριου 26. διαβεννετε ... κληρονομησαι αυτην 27. ολιγω 28. ουδε μη ter 29. και εκζητησετε ... ϑεον ημων ... οταν εκζητησητε ... καρδιας υμων 30. επ εσχατου ... επι κυριον 31. οτι ο ϑεος ... εκτριψη ... om κυριος in fine 32. τον ανϑρωπον ... εως ακρου ... om ει ηκουστ. τοιουτο 35. ωςτε ειδεναι ... αυτος pro ουτος ... εστιν αλλος πλην 36. ακουστην σοι εποιησεν την φωνην αυτου 38. εξολεϑρευσαι 40. και φυλαξη τα δικαιωμ. αυτ. και τας εντολας αυτ. οσας

ματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. [41] τότε ἀφώρισε Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, [42] φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτὴν ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται· [43] τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ῥουβήν, καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν Γαλαὰδ τῷ Γαδδί, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν Βασὰν τῷ Μανασσῇ. [44] οὗτος ὁ νόμος ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ· [45] ταῦτα τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, [46] ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι ἐγγὺς οἴκου Φογώρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμοῤῥαίων ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [47] καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ τὴν γῆν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασάν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμοῤῥαίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου, [48] ἀπὸ Ἀροὴρ ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν ὅ ἐστιν Ἀερμών, [49] πᾶσαν τὴν Ἄραβα πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτήν.

V.

Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. [2] κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ· [3] οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην ἀλλ᾽ ἢ πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς ὧδε πάντες ζῶντες σήμερον. [4] πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, [5] κἀγὼ εἱστήκειν ἀνὰ μέσον κυρίου καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρὸς καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων [6] Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. [7] οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πρὸ προσώπου μου. [8] οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς· [9] οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτής, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, [10] καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. [11] οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. [12] φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτὴν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου· [13] *ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, [14] τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου ὥσπερ καὶ

*Lc. 13, 14.

40. μακροχρονιοι pro μακροημεροι 42. φευγειν ... εχθες και τριτης 43. ραμμωθ ... μαννασση 45. ισραηλ εν τη ερημω εξελθ. 49. αραβα ο εστιν περαν ... απο ασηδωθ V. 3. om κυριος 4. om εν τω ορει 5. ιστηκειν ... αναγγ. υμιν ενωπιον κυριου 6. σου οστις εξηγαγον σε ... δουλιας 7. πλην εμου pro προ προσωπου μου 8. γλυπτον pro ειδωλον ... εν τω υδατι 9. αυτοις και ου λατρευσεις 11. λημψη ... του κυριου σου επι ... om ο θεος σου 14. και ο προσηλυτος ... om και το υποζυγ. σου ante ωσπερ

15 σύ. [15] καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· διὰ τοῦτο συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου ὥςτε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ
16 ἁγιάζειν αὐτήν. [16] τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ
17 18 ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. [17] οὐ φονεύσεις. [18] οὐ μοιχεύ-
19 20 σεις. [19] οὐ κλέψεις. [20] οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν
21 ψευδῆ. [21] οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παν-
22 τὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησίον σού ἐστι. [22] ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προςέθηκε· καὶ ἔγραψεν αὐτὰ
23 ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας καὶ ἔδωκέ μοι. [23] καὶ ἐγένετο ὡς ἠκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ προςήλθετε πρὸς μὲ πάν-
24 τες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, [24] καὶ ἐλέγετε Ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἴδομεν ὅτι λαλήσει ὁ
25 θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. [25] καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προςθώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν
26 κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα· [26] τίς γὰρ σὰρξ ἥτις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται;
27 [27] πρόςελθε σὺ καὶ ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ
28 ἀκουσόμεθα καὶ ποιήσομεν. [28] καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρὸς μέ, καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων
29 τοῦ λαοῦ τούτου ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ· ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. [29] τίς δώσει εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ὥςτε φοβεῖσθαί με καὶ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾖ αὐτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς
30 αὐτῶν δι' αἰῶνος; [30] βάδισον εἰπὸν αὐτοῖς Ἀποστράφητε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους
31 ὑμῶν. [31] σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σὲ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα διδάξεις αὐτούς, καὶ ποιείτωσαν οὕτως
32 ἐν τῇ γῇ ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. [32] καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου· οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ
33 [33] κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ᾖ, καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἣν κληρονομήσετε.

VI.

Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς
2 εἰςπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν· [2] ἵνα φοβῆσθε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, φυλάσσεσθαι πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας
3 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε. [3] καὶ ἄκουσον Ἰσραὴλ καὶ φύλαξον ποιεῖν, ὅπως εὖ σοι ᾖ καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλά-

---

15. συνεταξεν σε ... φυλαξεσθαι σε την 21. ουδε τον ... ουδε τον ... ουδε την ... ουδε του ... ουδε του υποζ. 22. τα ρημ. ταυτα ... εδωκεν εμοι 25. προςθωμεν ακουσαι ημεις 27. ακουσον οσα εαν ... προς σε, και συ ... οσα εαν λαληση 29. ουτως ... φυλασσειν 31. om ουτως 32. εκκλινεις δεξια 33. om σοι ... om εν αυτη VI. 1. εισπορ. υμεις ... om αυτην 2. θεον ημων 3. φυλαξαι ... ευ η σοι

λησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.
Mc. 12, 29. [4] καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς 4
Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου Ἄκουε Ἰσραήλ,
Mc. 12, 30. Mt. 22, 37. Lc. 10, 27. κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστί· [5] καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ 5
ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς
σου. [6] καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐν τῇ 6
καρδίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου· [7] καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ 7
λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ καὶ κοιτα-
ζόμενος καὶ διανιστάμενος· [8] καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός 8
σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· [9] καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς 9
φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν. [10] καὶ ἔσται ὅταν εἰςαγάγῃ σε 10
κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, τῷ Ἀβραὰμ καὶ
τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλὰς ἃς οὐκ ᾠκο-
δόμησας, [11] οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελα- 11
τομημένους οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς οὐ κατεφύ-
τευσας, καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθείς, [12] πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου 12
Mt. 4, 10. Lc. 4, 8. τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. [13] κύ- 13
ριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολ-
ληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. [14] οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων 14
ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν, [15] ὅτι ὁ θεὸς ζηλωτὴς κύριος 15
ὁ θεός σου ἐν σοί· μὴ ὀργισθεὶς θυμῷ κύριος ὁ θεός σού σοι ἐξολοθρεύσῃ σε
Mt. 4, 7. Lc. 4, 12. ἀπὸ προςώπου τῆς γῆς. [16] οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον 16
ἐξεπειράσατε ἐν τῷ πειρασμῷ. [17] φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ 17
θεοῦ σου, τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι· [18] καὶ ποιή- 18
σεις τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένη-
ται, καὶ εἰςέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσε κύριος
τοῖς πατράσιν υμῶν, [19] ἐκδιῶξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προςώπου σου, 19
καθὰ ἐλάλησε κύριος. [20] καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον λέγων 20
Τί ἐστι τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύ-
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν; [21] καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου Οἰκέται ἦμεν τῷ Φαραῷ 21
ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν
βραχίονι ὑψηλῷ· [22] καὶ ἔδωκε κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ 22
ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῷ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν, [23] καὶ ἡμᾶς 23
ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατρά-
σιν ἡμῶν· [24] καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, 24
φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ᾖ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶ-
μεν ὥσπερ καὶ σήμερον· [25] καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν 25
πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν.

VII.

Ἐὰν δὲ εἰςάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ
κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα ἀπὸ προςώπου σου, τὸν Χετ-

---

5. καρδιας pro διανοιας 7. και ανισταμενος 9. γραψεις ... φλειας 10. και ισαακ και ιακωβ 12. μη πλατυνθη η καρδια σου και επιλαθη 13. προς-κυνησεις pro φοβηθηση ... λατρευσης 14. ου μη πορευσεσθε 15. οτι θεος ... οργισθ. θυμωθη ... σου εν σοι και εξολεθρευση 16. εξεπειρασασθε 17. και τα μαρτ. αυτου 18. το καλον και το αρεστον εναντιον ... κληρονο-μησεις ... δουναι τοις πατρ. 19. om κυριος 20. τινα εστιν 23. κ. εξη-γαγ. ημας κυριος ο θεος ημων εκειθεν ινα εισαγαγη ημας δουναι ημ. τ. γ. τ. ην ωμοσεν κυριος ο θεος ημων τοις πατρ. ημ. δουναι ημιν 24. ποιειν πασας τας εντολας και τα κριματα φοβεισθ. κ. τ. θ. ημ. ινα πολυημεροι ωμεν πασας 25. εναντι VII. 1. Και εσται εν τω εισαγαγειν σε κυριον τον θεον σου ... μεγαλα και πολλα

ταῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ Εὐαῖον
2 καὶ Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν, [2] καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς, ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς· οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ ἐλεήσητε
3 αὐτούς, [3] οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ
4 υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου· [4] ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις, καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ
5 κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξολοθρεύσει σε τὸ τάχος. [5] ἀλλ᾽ οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς· τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση
6 αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί· [6] ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ προείλετο κύριος ὁ θεός σου εἶναι αὐτῷ
7 λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. [7] οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλετο κύριος ὑμᾶς καὶ ἐξελέξατο κύριος
8 ὑμᾶς, ὑμεῖς γάρ ἐστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη· [8] ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον ὑμᾶς, καὶ διατηρῶν τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ἐξ οἴκου δου-
9 λείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. [9] καὶ γνώσῃ ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεός, θεὸς πιστός, ὁ φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν
10 αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ εἰς χιλίας γενεάς, [10] καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσι κατὰ πρόσωπον ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς· καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ
11 τοῖς μισοῦσι, κατὰ πρόσωπον ἀποδώσει αὐτοῖς. [11] καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ταῦτα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποιεῖν.
12 [12] καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξητε καὶ ποιήσητε αὐτά, καὶ διαφυλάξει κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ
13 ἔλεος ὃ ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν· [13] καὶ ἀγαπήσει σε καὶ εὐλογήσει σε καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔγγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος
14 τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. [14] εὐλογητὸς ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη· οὐκ ἔσται
15 ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στεῖρα καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου· [15] καὶ περιελεῖ κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηρὰς ἃς ἑώρακας καὶ ὅσα ἔγνως οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ
16 πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. [16] καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἐθνῶν ἃ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ᾽ αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ
17 λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτο ἔστι σοι. [17] ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι
18 αὐτούς; [18] οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνείᾳ μνησθήσῃ ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός
19 σου τῷ Φαραῷ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις, [19] τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου· οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς σὺ φοβῇ
20 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. [20] καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ·
21 [21] οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, θεὸς μέγας
22 καὶ κραταιός. [22] καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προς-

---

1. τον γεργεσαιον ... τον αμορραιον ... τον ιεβουσαιον ... μεγαλα και πολλα 2. ελεησης 3. λημψη 4. εξολεθρευσει 5. ουτως 6. προειλατο 7. προειλατο ... om κυριος sec. 8. om και ante διατηρων ... εξηγ. κυρ. υμας εκειθεν εν χ. κρατ. και εν βραχιονι υψηλω ... om κυριος 9. ο θεος ο πιστος ... την διαθηκ. κ. το ελεος 10. εξολεθρευσαι 12. παντα τα δικ. ταυτα ... καθα ωμοσεν 13. εκγονα ... σου, τον καρπον 16. λατρευσεις 17. εξολεθρευσαι 19. ιδον ... ουτως ... θεος ημων πασιν

ώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν· οὐ δυνήσῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τὸ τάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. [23] καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἀπολεῖς αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ ἕως ἂν ἐξολοθρεύσητε αὐτούς· [24] καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐκ ἀντιστήσεται οὐθεὶς κατὰ πρόσωπόν σου ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς. [25] τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν καύσετε πυρί· οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν οὐ λήψῃ σεαυτῷ, μὴ πταίσῃς δι' αὐτό, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἐστι· [26] καὶ οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ τοῦτο· προσοχθίσματι προσοχθιεῖς καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά ἐστι.

VIII.

Πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. [2] καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἤγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἢ οὔ. [3] καὶ ἐκάκωσέ σε καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου· ἵνα ἀναγγείλῃ σοι ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. [4] τὰ ἱμάτιά σου οὐκ ἐπαλαιώθη ἀπὸ σοῦ, τὰ ὑποδήματά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ, οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη. [5] καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὡς εἴ τις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕτω κύριος ὁ θεός σου παιδεύσει σε· [6] καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν. [7] ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὀρέων· [8] γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥοαί, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος· [9] γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ ἐπ' αὐτῆς οὐδέν· γῆ ἧς οἱ λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν· [10] καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς δέδωκέ σοι. [11] πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· [12] μὴ φαγὼν καὶ ἐμπλησθείς, καὶ οἰκίας καλὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς, [13] καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι, καὶ πάντων ὅσων σοι ἔσται πληθυνθέντων σοι, [14] ὑψωθῇς τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας· [15] τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις δάκνων καὶ σκορπίος καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος· [16] τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε καὶ ἐκπειράσῃ σε, καὶ εὖ σε ποιήσῃ

Mt. 4, 4. Lc. 4, 4.

23. και απολεσει ... εξολεθρευσει 24. απολειται ... ουδεις ... εξολεθρευσης 25. κατακαυσετε πυρι· και ουκ ... λαβειν pro ου ληψη VIII. 1. τ. γην την αγαθην ... om ο θεος υμων 2. οπως κακωση 3. ρηματι εκπορευομενω 4. om ουκ επαλ. απο σου, τα υποδ. σου ... τεσσερακοντα 5. ουτως 7. εις την γην την αγ. ... ορεων κ. δια τ. πεδιων 9. ουδεν επ αυτης ... λιθ. αυτης σιδηρος 10. εδωκεν 11. του φυλαξαι αυτου τας εντ. (12. εμπλησθης ... ωκοδομησας) 14. καρδια σου ... δουλιας 16. om ηδεις συ και ουκ ... και ινα εκπειραση σε ευ σε ποιησαι

17 ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σου· [17] μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Ἡ ἰσχύς μου καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην.
18 [18] καὶ μνησθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πα-
19 τράσι σου ὡς σήμερον. [19] καὶ ἔσται ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς καὶ προςκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπο-
20 λεῖσθε· [20] καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη ὅσα κύριος ὁ θεὸς ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε ἀνθ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

IX.

Ἄκουε Ἰσραήλ, σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰςελθεῖν κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τει-
2 χήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ, [2] λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα καὶ σὺ ἀκήκοας Τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόςωπον υἱῶν Ἐνάκ;
3 [3] καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος προπορεύσεται πρὸ προςώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν, οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος *He. 12, 29. ἀποστρέψει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ
4 εἶπέ σοι κύριος. [4] μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι κύριον τὸν θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων Διὰ τὴν δικαιοσύνην μου
5 εἰςήγαγέ με κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. [5] οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰςπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην ἣν ὤμοσε
6 κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ. [6] καὶ γνώσῃ σήμερον ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ.
7 [7] μνήσθητι μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώξυνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπει-
8 θοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύριον. [8] καὶ ἐν Χωρὴβ παρωξύνατε κύριον, καὶ
9 ἐθυμώθη κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς, [9] ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης ἃς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς· καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας,
10 ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. [10] καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἡμέρᾳ ἐκ-
11 κλησίας· [11] καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσαράκοντα νυκτῶν ἔδωκε κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης.
12 [12] καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ Ἀνάστηθι κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαός σου οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς

---

16. επ εσχατω σου 17. και μη ειπης 18. δυναμιν ινα ... om κυριος 20. om ο θεος IX. 1. εις ελθ. και κληρ. 2. ευμηκεις ... ησθα και ακηκοας 3. εξολεθρευσει ... προ προσωπου ... ante κ. απολει add και εξολεθρευσει αυτους 4. τας δικαιοσυνας ... in fine add αλλα δια την ασεβειαν των εθνων τουτων κυριος εξολεθρευσει αυτους προ προσωπου σου 5. ανομιαν pro ασεβειαν ... εξολεθρευσει ... πατρασ. υμων αβρααμ και ισαακ και ιακωβ 6. om σημερον ... οτι ου δια ... θεος διδωσιν 7. αιγυπτου εως ηλθετε 8. εξολεθρευσαι 9. κατεγεινομην ... τεσσεραχ. bis 10. τας γεγραμμενας ... επεγραπτο (sic) ... * om ημερα εκκλησιας (?) ... ** εκ μεσου του πυρος ημερα εκκλησ. 11. τεσσεραχ. bis ... εδωκεν μοι κυριος ... της διαθηκης 12. αναστ. και καταβηθι

ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα. [13] καὶ εἶπε κύριος πρός με λέγων Λελάληκα πρός σε ἅπαξ καὶ δὶς λέγων Ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν· [14] καὶ νῦν ἔασόν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. [15] καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου. [16] καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν αὐτοῖς χωνευτόν, καὶ παρέβητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατο κύριος ὑμῖν ποιεῖν, [17] καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν ἔρριψα αὐτὰς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου καὶ συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν. [18] καὶ ἐδεήθην ἐναντίον κυρίου δεύτερον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἡμάρτετε, ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ παροξῦναι αὐτόν· [19] καὶ ἔκφοβός εἰμι διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργήν, ὅτι παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. [20] καὶ ἐπὶ Ἀαρὼν ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ηὐξάμην καὶ περὶ Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. [21] καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον, ἔλαβον αὐτὸν καὶ κατέκαυσα αὐτὸν ἐν πυρί, καὶ συνέκοψα αὐτὸν καταλέσας σφόδρα ἕως ἐγένετο λεπτόν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτός, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χειμάῤῥουν τὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους. [22] καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας παροξύναντες ἦτε κύριον. [23] καὶ ὅτε ἐξαπέστειλεν ὑμᾶς κύριος ἐκ Κάδης Βαρνὴ λέγων Ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ· [24] ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύριον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν. [25] καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ὅσας ἐδεήθην, εἶπε γὰρ κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς· [26] καὶ εὐξάμην πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπα Κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ ἐξολοθρεύσῃς τὸν λαόν σου καὶ τὴν μερίδα σου ἣν ἐλυτρώσω, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ· [27] μνήσθητι Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν θεραπόντων σου οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ, μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τὰ ἀσεβήματα καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν· [28] μὴ εἴπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν λέγοντες Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μισῆσαι αὐτοὺς ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀποκτεῖναι αὐτούς. [29] καὶ οὗτοι λαός σου καὶ κλῆρός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

He. 12, 21.

12. αυτοις, εποιησαν εαυτ. χωνευτα 13. om λεγων prius 14. om και νυν ... εξολεθρευσαι ... πολυ κ. ισχυρ. 15. om εως του ουρανου ... om δυσι 16. εναντι ... μοσχον χωνευτον, κ. παρ. ταχυ ... om ποιειν 17. ερειψα ... om δυο sec. ... συνετριψα αυτας 18. εναντι bis ... τεσσεραχ. bis ... θεου υμων του παροξ. 19. την οργην κ. τ. θυμον ... εξολεθρευσαι ... καιρω εκεινω 20. εθυμωθη κυριος σφοδρα του εξολεθρευσαι 21. πυρι, κ. συνετριψα αυτ. και κατηλασα σφ. εως ου εγεν. λ. κ. εγενηθη ... απο pro εκ 22. παροξυνοντες ητ. κυρ. τον θεον υμων 23. απεστειλεν ... αναβητε κληρονομησατε ... εγω διδωμι 24. κυριον αφ ης ημερας εγν. 25. τεσσεραχ. bis ... εξολεθρευσαι 26. ηυξαμην ... κυριε κυριε βασ. ... εξολεθρ. ... κληρονομιαν pro μεριδα ... ελυτρωσ. εν τη ισχυι σου τη μεγαλη, ους ... εν χειρι ... μεγαλω pro υψηλω 27. τουτου κ. επι τα αμαρτ. αυτ. κ. επι τα ασεβ. αυτων 28. μη ποτε ... εξηγαγεν ... μισησαι κυριον αυτ. ... αποκτ. εν τη ερημω sine αυτους 29. om και εν τ. χειρι σ. τη κρ.

X.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κύριος πρὸς μέ Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας
λιθίνας ὥσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρὸς μὲ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις
2 σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίνην· [2] καὶ γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα ἃ ἦν ἐν
ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν.
3 [3] καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐλάξευσα τὰς πλάκας λιθίνας
ὡς αἱ πρῶται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς χερσί
4 μου. [4] καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα
λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ
5 ἔδωκεν αὐτὰς κύριος ἐμοί. [5] καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέ-
βαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν ἣν ἐποίησα, καὶ ἦσαν ἐκεῖ καθὰ ἐνετεί-
6 λατό μοι κύριος. [6] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρὼθ υἱῶν Ἰακὶμ Μισαδαΐ·
ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρὼν καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ
7 ἀντ' αὐτοῦ. [7] ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ, καὶ ἀπὸ Γαδγὰδ εἰς Ἐτεβαθά, γῆ
8 χείμαῤῥοι ὑδάτων. [8] ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευὶ
αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου, λειτουρ-
9 γεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [9] διὰ τοῦτο
οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς καὶ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· κύριος αὐτὸς
10 κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. [10] κἀγὼ εἱστήκειν ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα
ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ
11 τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. [11] καὶ εἶπε κύριος πρὸς
μέ Βάδιζε ἄπαρον ἐναντίον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κλη-
12 ρονομείτωσαν τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. [12] καὶ
νῦν Ἰσραὴλ τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι κύριον
τὸν θεόν σου, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτόν,
καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς
13 ψυχῆς σου, [13] φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ δικαιώ-
14 ματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ἵνα εὖ σοι ᾖ; [14] ἰδοὺ κυρίου *1 Co. 10, 26.
τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα
15 ἐστὶν ἐν αὐτῇ· [15] πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προείλετο κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς,
καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ
16 τὴν ἡμέραν ταύτην. [16] καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν
17 τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε· [17] ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν οὗτος θεὸς τῶν
θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς καὶ φοβερός, ὅστις
18 οὐ θαυμάζει πρόσωπον οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ δῶρον, [18] ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ
καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ
19 ἱμάτιον. [19] καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον· προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.
20 [20] κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολ-
21 ληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ· [21] οὗτος καύχημά σου καὶ οὗτος
θεός σου, ὅστις ἐποίησεν ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔνδοξα ταῦτα ἃ ἴδοσαν
22 οἱ ὀφθαλμοί σου· [22] ἐν ἑβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς
Αἴγυπτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ
τῷ πλήθει.

X. 1. υπερ pro ωςπερ ... κιβωτ. λιθινην 2. γραψω ... οσα ην ...
αις συνετρ. 3. τας δυο πλαχ. τας λιθ. ωςπερ 6. ιακειμ μεισαδαι· και εκει
7. ιεταβαθα ... χειμαρρου 9. εσται ... καθα ειπ. 10. καγω εστην ...
τεσσεραχ. bis ... μου ... εθελησεν ... εξολεθρ. 11. εναντι ... πατρασιν
υμων δουν. αυτην αυτοις 12. σου, πορευεσθαι 15. προειλατο 16. σκλη-
ρυν. ετι 17. ο μεγ. ο ισχυρος κ. ο φοβερος ... ουδε μη 18. και αγαπαν
τον πλησιον δουναι 20. προσκυνησεις pro φοβηθηση ... αυτω μονω 21.
αυτος καυχ. σ. κ. αυτος ... εποιησεν σοι ... ιδον 22. εβδομηκ. πεντε

XI.

Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. [2] καὶ γνώσεσθε σήμερον ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν οὐδὲ ἴδοσαν τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, [3] καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραῶ βασιλεῖ Αἰγύπτου καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, [4] καὶ ὅσα ἐποίησε τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προςώπου αὐτῶν, καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, [5] καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, [6] καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβήν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραήλ· [7] ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑώρακαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον. [8] καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰςελθόντες κληρονομήσετε τὴν γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν· [9] ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. [10] ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, οὐχ ὥςπερ γῆ Αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐκπεπόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον καὶ ποτίζωσι τοῖς ποσὶν αὐτῶν ὡςεὶ κῆπον λαχανείας· [11] ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτὴν γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδεινή, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ· [12] γῆ ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτὴν διὰ παντός, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἕως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ. [13] ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, [14] καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου καθ' ὥραν πρώιμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰςοίσεις τὸν σῖτόν σου καὶ τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου, [15] καὶ δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου. [16] καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς πρόςεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου, καὶ παραβῆτε καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προςκυνήσητε αὐτοῖς· [17] καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐφ' ὑμῖν καὶ συσχῇ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετὸς καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ἧς κύριος ἔδωκεν ὑμῖν. [18] καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν· [19] καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν ἐν αὐτοῖς, καθημένου σου ἐν οἴκῳ καὶ πορευομένου

XI. 2. ουδε ειδον 3. εμμεσω ... βασιλεως 4. ** τη δυναμει ... αιγυπτιων, τα αρματα ... om και την δυν. αυτων ... κυρ. ο θεος εως 5. ερημω· ως εισηλθετε 6. εμμεσω 7. εωρων ... εποιησεν υμιν 8. εντελλ. υμιν σημερον ... κ. εισελθητε και κληρονομησητε ... διαβεννετε 10. εισπορευεσθε. υμεις ... η γη αιγυπτου, οθεν εκπορευεσθε ... om αυτων ... λαχανιας 11. συ εισπορευη 12. αυτην· Δια παντος ita dist. ... της συντελειας 13. εντολας αυτου οσας ... om σου extr. 14. της γης ... προιμον 15. δωσεις ... σου και εν τοις κτ. 17. οργισθη ... ης εδωκεν ο θεος υμιν 19. λαλειν αυτα καθημενους εν οικ. κ. πορευομενους

20 σου ἐν ὁδῷ, καὶ καθεύδοντός σου καὶ διανισταμένου σου· [20] καὶ γράψετε αὐτὰ
21 ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, [21] ἵνα μακροημερεύσητε, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πα-
22 τράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. [22] καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς
23 ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ προςκολλᾶσθαι αὐτῷ, [23] καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προςώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ μᾶλ-
24 λον ἢ ὑμεῖς. [24] πάντα τὸν τόπον οὗ ἐὰν πατήσῃ τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν ὑμῖν ἔσται· ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ
25 ὅριά σου. [25] οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόςωπον ὑμῶν· καὶ τὸν φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπὶ πρόςωπον πάσης τῆς γῆς ἐφ᾽ ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ᾽ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς.
26 [26] ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν·
27 [27] τὴν εὐλογίαν, ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ὅσας ἐγὼ
28 ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, [28] καὶ τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ
29 οἴδατε. [29] καὶ ἔσται ὅταν εἰςαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ δώσεις εὐλογίαν ἐπ᾽ ὄρος Γαριζὶν
30 καὶ τὴν κατάραν ἐπ᾽ ὄρος Γαιβάλ. [30] οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ Χαναὰν τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον
31 τοῦ Γολγὸλ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς; [31] ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην, εἰςελθόντες κληρονομῆσαι τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν
32 ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. [32] καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις ταύτας ὅσας ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

XII.

Καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ αἱ κρίσεις ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας
2 τὰς ἡμέρας ἃς ὑμεῖς ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς. [2] ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτούς, ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν θινῶν καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέως·
3 [3] καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε
4 πυρί, καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. [4] οὐ ποιήσετε οὕτω
5 κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· [5] ἀλλ᾽ ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὑμῶν, ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ἐπικλη-
6 θῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ ἐλεύσεσθε ἐκεῖ· [6] καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν,

---

19. εν οδ. κ. κοιταζομενους κ. διανισταμενους 20. φλειας τ. οικων 21. πολυημερευσητε 22. εντελλ. υμιν 23. ισχυροτερα μαλλον 24. ορια υμων 25. υμων· τον φοβον ... επι προσωπου ... ελαλ. κυριος πρ. 26. σημερον εναντιον υμων ευλογιας κ. καταρας 28. τας καταρας ... εισακουσητε ... υμων οσας εγω ... οις ουκ οιδ. 29. γην ην διαβεννεις ... την ευλογιαν ... γαζιρειν (sic) 31. ante κ. κατοικ. add και κληρονομησετε αυτην 32. προσταγμ. μου ... κρισεις αυτου ας XII. 1. προσταγμ. και τα κριματα α φυλαξεσθε του ποιησαι επι της γης ης ... πατερων ημων 2. παντα τα εθνη εν οις ... κατακληρονομειτε 3. απολειτε 4. ουτως 5. θεος υμων ... φυλων pro πολεων ... εκει επικληθηναι ... εισελευσεσθε 6. om και τας ευχας υμων

καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν· [7] καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν οὗ ἐὰν ἐπιβάλητε τὴν χεῖρα, ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου. [8] οὐ ποιήσετε πάντα ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ· [9] οὐ γὰρ ἥκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. [10] καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας. [11] καὶ ἔσται ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν ὅσα ἂν εὔξησθε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν· [12] καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μεθ' ὑμῶν. [13] πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὁλοκαυτώματά σου ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἐὰν ἴδῃς, [14] ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ἀνοίσετε τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. [15] ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις καὶ φαγῇ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγεται αὐτό, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον· [16] πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. [17] οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πάσας τὰς εὐχὰς ὅσας ἂν εὔξησθε καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν σου· [18] ἀλλ' ἢ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν· καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. [19] πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν Λευίτην πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἂν ζῇς ἐπὶ τῆς γῆς. [20] ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου καθάπερ ἐλάλησέ σοι, καὶ ἐρεῖς Φάγομαι κρέα, ἐὰν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχή σου ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φαγῇ κρέα. [21] ἐὰν δὲ μακρὰν ἀπέχῃ σου ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου, ὧν ἂν δῷ ὁ θεός σοι, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου· [22] ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτω φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται. [23] πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ ψυχή· οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν· [24] οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε

---

6. om τας ομολογ. υμων 7. τας χειρας ... ηυλογησεν 8. α ημεις ... εναντιον αυτου 10. θεος υμων ... κατακληρονομησει 11. θεος υμων ... ante κ. παν εκλ. add και τα δοματα υμων ... om κυριω 12. εναντι ... υμων, οι παιδες 14. πολεων pro φυλων ... ανοισεις τα ολ. σου 15. φαγετε αυτο 17. πασας ευχας ... ευξησθε, τας ... * om των χειρων sive τ. χ. σου ... ** των χειρων υμων 18. εναντι bis ... φαγη αυτα ... ου αν ... post παιδισκη σ. add και ο λευιτης ... πολεσιν σου 19. εγκαταλειπης ... λευιτην οσον αν χρονον ζη 20. ειπης pro ερεις ... επιθυμησει ... της καρδιας σου 21. μακροτερον απεχη ... om εκει prius ... ως αν δω σοι ο θεος σου 22. ουτως 23. το γαρ αιμα

25 αὐτὸ ὡς ὕδωρ· [25] οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου.
26 [26] πλὴν τὰ ἅγιά σου, ἐὰν γένηταί σοι, καὶ τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἥξεις εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ ϑεός σου ἐπικληϑῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ
27 ἐκεῖ, [27] καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου· τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν ϑυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν
28 βάσιν τοῦ ϑυσιαστηρίου κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῇ. [28] φυλάσσου καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἐὰν ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ
29 καλὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου. [29] ἐὰν δὲ ἐξολοϑρεύσῃ κύριος ὁ ϑεός σου τὰ ἔϑνη, εἰς οὓς εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀπὸ προςώπου
30 σου, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, [30] πρόςεχε σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουϑῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξολοϑρευϑῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προςώπου σου, λέγων Πῶς ποιοῦσι τὰ ἔϑνη ταῦτα τοῖς ϑεοῖς αὐτῶν,
31 ποιήσω κἀγώ. [31] οὐ ποιήσεις οὕτω τῷ ϑεῷ σου· τὰ γὰρ βδελύγματα κυρίου, ἃ ἐμίσησεν, ἐποίησαν ἐν τοῖς ϑεοῖς αὐτῶν, ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς ϑυ-
32 γατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς ϑεοῖς αὐτῶν. [32] πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν· οὐ προςϑήσεις ἐπ' αὐτό, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

XIII.

Ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος τὸ ἐνύπνιον καὶ δῷ
2 σοι σημεῖον ἢ τέρας, [2] καὶ ἔλϑῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σὲ
3 λέγων Πορευϑῶμεν καὶ λατρεύσωμεν ϑεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ οἴδατε, [3] οὐκ ἀκούσεσϑε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο· ὅτι πειράζει κύριος ὁ ϑεός σου ὑμᾶς εἰδέναι εἰ ἀγαπᾶτε τὸν ϑεὸν ὑμῶν ἐξ
4 ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. [4] ὀπίσω κυρίου τοῦ ϑεοῦ ὑμῶν πορεύσεσϑε, καὶ τοῦτον φοβηϑήσεσϑε καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκού-
5 σεσϑε καὶ αὐτῷ προστεϑήσεσϑε. [5] καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος ἀποϑανεῖται· ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαί σε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ ϑεός σου
6 πορεύεσϑαι ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφανιεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. [6] ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἢ ὁ υἱός σου ἢ ἡ ϑυγάτηρ, ἢ ἡ γυνή σου ἡ ἐν κόλπῳ σου, ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάϑρα λέγων Βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν ϑεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ
7 οἱ πατέρες σου, [7] ἀπὸ τῶν ϑεῶν τῶν ἐϑνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς,
8 [8] οὐ συνϑελήσεις αὐτῷ καὶ οὐκ εἰςακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφϑαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐπιποϑήσεις ἐπ' αὐτῷ οὐδ' οὐ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν.
9 [9] ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται ἐπ' αὐτὸν ἐν

---

25. μετα σε εις τον αιωνα ... εναντι 26. σου α αν σοι γενηται ... αυτω επικληϑηναι 28. καλον κ. το αρεστ. εναντι 29. εξολεϑρευση ... εις ους συ ... κατακληρονομησεις αυτους ... κατοικησεις 30. εξολεϑρευϑηναι ... ante λεγων add ου μη εκζητησης τους ϑεους αυτων ... και εγω 31. ουτως κυριω τω ϑ. σ. τα βδελυγμ. γαρ α κυριος εμισησεν ... εποιησαν τοις 32. σοι pro υμιν XIII. 1. ενυπνιον sine το ... δωσει 2. οις ουκ 3. ϑεος υμων υμας του ειδ. ει αγ. κυριον τον 4. πορευεσϑε, κ. αυτον φοβ. και τας εντολας αυτου φυλαξεσϑε κ. της φ. α. ακ. και αυτω δουλευσετε κ. αυτω πρ. 5. εκ της οδου ... αφανιειτε τον πονηρον 6. ϑυγατηρ σου ... η ο φιλος ο ισος ... πορευϑωμεν κ. λατρευσ. ... οις ουκ 8. ουδε μη σκεπ. 9. και η χειρ σου εσται επ αυτω

πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ· [10] καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. [11] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προςθήσει ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. [12] ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν σε ἐκεῖ λεγόντων [13] Ἐξήλθοσαν ἄνδρες παράνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν αὐτῶν λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ ᾔδειτε, [14] καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐρευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν, [15] ἀναιρῶν ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτὴν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ· [16] καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου· καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι. [17] καὶ οὐ προςκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρί σου, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ δώσῃ σοι ἔλεος, καὶ ἐλεήσῃ σε καὶ πληθύνῃ σε ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, [18] ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

XIV.

Υἱοί ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ· [2] ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεός σου γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. [3] οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα. [4] ταῦτα κτήνη ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν, [5] ἔλαφον καὶ δορκάδα καὶ πύγαργον, ὄρυγα καὶ καμηλοπάρδαλιν· [6] πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. [7] καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας, τὸν κάμηλον καὶ δασύποδα καὶ χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγουσι μηρυκισμὸν καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἐστί. [8] καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο καὶ ὀνυχίζει ὀνυχιστῆρας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν· ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε. [9] καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τῷ ὕδατι· πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες φάγεσθε. [10] καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες οὐ φάγεσθε, ἀκάθαρτα ὑμῖν ἐστίν. [11] πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε. [12] καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν ἀετὸν καὶ τὸν γρῦπα καὶ τὸν ἁλιαίετον, [13] καὶ τὸν γῦπα

---

11. προςθησουσιν ετι ποιησαι κατα το πονηρον ρημα 12. κατοικειν εκει 13. εξηλθον ... εξ ημων ... πολιν pro γην ... οις ουκ 14. εξετασεις ... εξεραυνησεις 15. αναιλων αναιλεις ... τη πολει εκεινη ... μαχαιρης 16. πανδημι εναντι 17. om και ab initio ... δωσει ... κ. πληθυνει σε κ. ελεησει σε και πλησθηση καθως ελαλησεν σοι, ον τρ. ωμ. κυριος τ. πατρ. σ. 18. ** εαν δε ... εισακουσητε ... πασας τας εντ. α. ας ... εναντι XIV. 1. ου φοιβησετε, ουκ επιθησετ. 2. γενεσθαι αυτω λαον 4. ταυτα τα ... χειμαρρον 5. post δορκαδα add και βουβαλον και τραγελαφον ... κ. πυδαργον και ορ. 6. διχηλευον ... (ονυχιζων) 7. (χυρογρυλιον) ... οτι αναγει μηρ. ταυτα ... om ταυτα 8. om οπλην ... ονυχιζει ονυχας οπλ. ... ουκ αναμαρυκαται ... και των θνησ. 9. εν τοις υδασιν ... εστιν αυτοις ... ταυτα φαγεσθε 10. ουδε λεπιδες ... ακ. ταυτα εσται υμιν 12. αλιετον

14 (15) καὶ τὸν ἴκτινον καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, [14] καὶ στρουθὸν καὶ γλαῦκα καὶ λάρον,
15 16 (16. 17) [15] καὶ ἐρωδιὸν καὶ κύκνον καὶ ἶβιν, [16] καὶ καταράκτην καὶ ἱέρακα καὶ
17 (18) τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ ἔποπα καὶ νυκτικόρακα, [17] καὶ πελεκᾶνα καὶ χαρα-
18 (19) δριὸν καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ πορφυρίωνα καὶ νυκτερίδα. [18] πάντα τὰ
19 (20) ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτά ἐστιν ὑμῖν, οὐ φάγεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν. [19] πᾶν
20 (21) πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε. [20] πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου δοθήσεται, καὶ φάγεται ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ· ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐ-
21 (22) τοῦ. [21] δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ
22 (23) γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ᾽ ἐνιαυτόν, [22] καὶ φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ· οἴσετε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον
23 (24) τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας. [23] ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ δύνῃ ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογήσει σε
24 (25) κύριος ὁ θεός σου, [24] καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσί σου καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός
25 (26) σου αὐτόν· [25] καὶ δώσεις ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶν ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἢ ἐπ᾽ οἴνῳ ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου· καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ εὐ-
26 (27) φρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, [26] καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου,
27 (28) ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ. [27] μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου· ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ θήσεις
28 (29) αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου, [28] καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οἷς ἐὰν ποιῇς.

XV.

2 Δι᾽ ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. [2] καὶ οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως· ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ
3 ἀπαιτήσεις· ἐπικέκληται γὰρ ἄφεσις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. [3] τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ᾖ σοι παρ᾽ αὐτῷ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ
4 χρέους σου· [4] ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονο-
5 μεῖν σε αὐτήν. [5] ἐὰν δὲ ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή-
6 μερον, [6] ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέ σε ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι, καὶ δανιεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ ἄρξεις ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρ-

---

13. ικτινα Inter v. 13. et 14. ** add και παντα κορακα και τα ομοια αυτω 14. post λαρον add και ιερακα και τα ομοια αυτω 15. αρωδιον ... ιβην 16. κ. καταρ. και υποπα και πορφυριωνα κ. νυκτικορ. 17. om και πορφυρ. 18. ακαθ. ταυτα εστ. υμ. 20. και παν ... ** ante ουχ add και ευφρανθηση 21. αποδεκ. παν το γενημα ... γενημα 22. αυτο εναντι κυριου του θεου σου εν τοπω ω αν ... αυτου· εκει (ita dist.) οισεις ... και τα πρωτοτ. 23. οτι ευλογηση 24. λημψη ... ο θεος αυτον 25. το αργυριον ... ου εαν ... προβατοις, επι οινω ... ου εαν επιθυμει ... εναντι ... om και ευφρανθ. 26. om αυτω 27. γενηματων 28. ινα ευλογησει .. εργοις σου XV. 2. ουτως ... οτι επικεκλ. αφ. 4. κατακληρονομησαι αυτην 5. εισακουσης ... om και ποιειν ... ταυτας ας 6. δανιη, και συ αρξει πολλ. εθν.

ξουσιν. [7] ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεὴς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου ἐν τῇ γῇ ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου, οὐδ' οὐ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου· [8] ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται. [9] πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη. [10] διδοὺς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται· καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. [11] οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς σου· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγων Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καὶ τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου. [12] ἐὰν δὲ πραθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔτη, καὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ. [13] ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν· [14] ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου· καθὰ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. [15] καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης οἶσθα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. [16] ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ Οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἐστιν αὐτῷ παρὰ σοί, [17] καὶ λήψῃ τὸ ὀπήτιον καὶ τρυπήσεις τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τὴν παιδίσκην σου ὡσαύτως ποιήσεις. [18] οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἓξ ἔτη, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν ποιῇς. [19] πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν τεχθῇ ἐν ταῖς βουσί σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐκ ἐργᾷ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρῃς τὰ πρωτότοκα τῶν προβάτων σου· [20] ἔναντι κυρίου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. [21] ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλόν, μῶμον πονηρόν, οὐ θύσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· [22] ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτό, ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον· [23] πλὴν αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

XVI.

Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός. [2] καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, πρόβατα καὶ βόας, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. [3] οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην· ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ

---

7. σοι εν κληρω, ουκ αποστρεψεις ... ουδε μη 8. αυτω, δανιον δανιεις α. οσ. αν επιδεηται και καθ οσον υστερειται 9. ετος αφεσεως ... βοησεται 10. δανιον δανιεις α. οσ. αν επιδεηται σου· και ου λυπηση ... εργοις σου 11. εκλειπη ... om ποιειν ... δεομενω 12. η η εβραια 14. της ληνου pro του οινου ... ηυλογησεν 15. ησθα ε. γ. αιγυπτω 16. ηγαπησεν 17. λημψη, omisso και ... το ους ... ** θυραν επι τον σταθμον ... εσται οικετης σου ... ποιησεις ωσαυτως 18. εφετιον 19. τοις βουσιν ... κειρης το πρωτοτοκον 20. κυριου του θεου σου ... ω αν 21. τυφλον, η και πας μωμος πονηρος, ου 22. φαγεται 23. το αιμα ... φαγη XVI. 2. ω αν

ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου, ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς
4 Αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. [4] οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν
5 ἐὰν θύσῃς τὸ ἑσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τὸ πρωΐ. [5] οὐ δυνήσῃ θῦσαι
6 τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεών σου ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· [6] ἀλλ᾽ ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς δυσμὰς ἡλίου ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλ-
7 θες ἐξ Αἰγύπτου· [7] καὶ ἑψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, καὶ ἀποστραφήσῃ τὸ πρωῒ καὶ ἐλεύσῃ εἰς
8 τοὺς οἴκους σου. [8] ἓξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξόδιον ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιη-
9 θήσεται ψυχῇ. [9] ἑπτὰ ἑβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ, ἀρξαμένου σου δρέ-
10 πανον ἐπ᾽ ἀμητὸν ἄρξῃ ἐξαριθμῆσαι ἑπτὰ ἑβδομάδας· [10] καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἑβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου καθὼς ἡ χείρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῷ κύριος
11 ὁ θεός σου· [11] καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ οὖσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν
12 ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ· [12] καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἐγένου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς
13 ἐντολὰς ταύτας. [13] ἑορτὴν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ συν-
14 αγαγεῖν σε ἐκ τῆς ἅλωνός σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου· [14] καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ
15 οὖσα ἐν ταῖς πόλεσί σου· [15] ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ· ἐὰν δὲ εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι γεννήμασί σου καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ
16 εὐφραινόμενος. [16] τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται αὐτὸν κύριος, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς
17 σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός, [17] ἕκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ
18 σοι. [18] κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου αἷς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς, καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν κρίσιν
19 δικαίαν· [19] οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσονται πρόσωπον, οὐδὲ λήψονται δῶρον· τὰ γὰρ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν καὶ ἐξαίρει λόγους
20 δικαίων. [20] δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζῆτε καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε
21 τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. [21] οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος, πᾶν
22 ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. [22] οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ θεός σου.

XVII.

Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον ἐν ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ
2 μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἐστιν. [2] ἐὰν δὲ

3. ** νυκτος, μνησθητε 4. ων αν θυσητε 6. θυσαι ... προς δυσμαις ... εκ γης αιγυπτου 7. τοπω ω αν ... απελευση 9. εβδομ. ολοκληρους 10. καθοτι ισχυει η χειρ σου ... δω σοι καθοτι ηυλογησεν σε κυριος ο θεος σου 11. εναντι ... λευιτης ο εν ταις πολεσιν σου ... om ουσα ... ω αν 12. οικετης ησθα ... φυλαξεις 13. των σκηνων ποιεις 14. ευφρανθ. εναντι κυριου του θεου σου, συ και 15. post θεος σου * add επικληθηναι το ονομα αυτου εκει et ** αυτον επικ. τ. ον. α. εκει ... πασι τοις γενημασιν 16. ω αν ... om αυτον 18. καταστησεις σ. εν πασαις ταις 19. om εκκλιν. κρισ. ουδε ... λημψονται δωρα ... εκτυφλοι 20. φυλαξη pro διωξη 21. κυριου του θεου σου XVII. 1. Ου προσοισεις

εὑρεϑῇ ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ ϑεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ποιήσει τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου, παρελϑεῖν τὴν διαϑήκην αὐτοῦ, 3 καὶ ἐλϑόντες λατρεύσωσι ϑεοῖς ἑτέροις καὶ προςκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ ἃ οὐ προσέταξέ σοι, 4 καὶ ἀναγγελῇ σοι καὶ ἐκζητήσῃς σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληϑῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν Ἰσραήλ, 5 καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνϑρωπον ἐκεῖνον ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, καὶ λιϑοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίϑοις, καὶ τελευτήσουσιν. 6 ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποϑανεῖται ὁ ἀποϑνήσκων, οὐκ ἀποϑανεῖται ἐφ᾽ ἑνὶ μάρτυρι. 7 καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν πρώτοις ϑανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτων· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 8 ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀνὰ μέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀνὰ μέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀνὰ μέσον ἁφὴ ἁφῆς, καὶ ἀνὰ μέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ ϑεός σου ἐκεῖ, 9 καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας καὶ πρὸς τὸν κριτὴν ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν. 10 καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ ϑεός σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι πάντα ὅσα ἂν νομοϑετηϑῇ σοι· 11 κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν ἂν εἴπωσί σοι ποιήσεις, οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. 12 καὶ ὁ ἄνϑρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ ὥςτε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποϑανεῖται ὁ ἄνϑρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ· 13 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηϑήσεται καὶ οὐκ ἀσεβήσει ἔτι. 14 ἐὰν δὲ εἰςέλϑῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ ϑεός σου δίδωσί σοι, καὶ κληρονομήσῃς αὐτὴν καὶ κατοικήσῃς ἐπ᾽ αὐτήν, καὶ εἴπῃς Καταστήσω ἐπ᾽ ἐμαυτὸν ἄρχοντα καϑὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔϑνη τὰ κύκλῳ μου, 15 καϑιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ ϑεὸς αὐτόν· ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, οὐ δυνήσῃ καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνϑρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σού ἐστι. 16 διότι οὐ πληϑυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως μὴ πληϑύνῃ αὐτῷ ἵππον· ὁ δὲ κύριος εἶπεν Οὐ προςϑήσεσϑε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι. 17 καὶ οὐ πληϑυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία· καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληϑυνεῖ ἑαυτῷ σφόδρα. 18 καὶ ὅταν καϑίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει αὐτῷ τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν, 19 καὶ ἔσται μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάϑῃ φοβεῖσϑαι κύριον τὸν ϑεόν σου καὶ φυλάσσεσϑαι πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα ποιεῖν· 20 ἵνα μὴ ὑψωϑῇ ἡ καρδία αὐτοῦ

*He. 10, 28. — *1 Co. 5, 13.

---

2. εν σοι εν μια ... οςτις ποιησει ... εναντι 3. απελϑοντες ... προςκυνησουσιν ... παντι τω κοσμω τω εκ του ουρ. α ου προσεταξα (sine σοι) 4. ανηγγελη ... εκζητησεις ... * om τουτο ... εν τω ισραηλ 5. γυναικ. εκεινην οιτινες εποιησαν το πραγμα το πονηρον τουτο επι την πυλην και τελευτησουσιν και λιϑοβολησουσιν αυτους εν λιϑοις (6. ο αποϑνησκων· ουκ ita dist.) 7. παντος του λαου επ εσχατω ... εξαρειτε 8. πολεσιν σου ... ο ϑεος σου επικληϑηναι το ονομα αυτου εκει 10. ρημα pro πραγμα ... ου αν ... ο ϑεος σου επικληϑηναι το ονομα αυτου εκει ... κατα παντα 11. ην εαν ... αναγγειλων 12. του μη pro ωςτε μη ... ος αν γενηται ... εν ισραηλ 14. διδ. σοι εν κληρω κ. κληρ. αυτης κ. κατοικησεις επ αυτης ... αρχοντας 15. καϑιστησεις ... ϑεος σου 16. πλην pro διοτι ... εαυτω pro αυτω ... ειπεν υμιν 18. και εσται οταν κ. επι του διφρου της αρχ. αυτου ... γραψ. εαυτω 19. ϑεον αυτου, φυλασσεσϑαι ... in fine add αυτα

ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

XVIII.

Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλῃ φυλῇ Λευὶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος *1 Co. 9, 13.
2 μετὰ Ἰσραήλ· καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά. [2] κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ,
3 καθότι εἶπεν αὐτῷ. [3] καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα, ἐάν τε μόσχον ἐάν τε πρόβατον· καὶ δώσεις τὸν
4 βραχίονα τῷ ἱερεῖ καὶ τὰ σιαγόνια καὶ τὸ ἔνυστρον, [4] καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κου-
5 ρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ· [5] ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο κύριος ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν
6 ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [6] ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκ-
7 λέξηται, [7] λειτουργήσει τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου·
8 9 [8] μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς πράσεως τῆς κατὰ πατριάν. [9] ἐὰν δὲ εἰςέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν
10 κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων. [10] οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαν-
11 τείαν, κληδονιζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακός, [11] ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγ-
12 γαστρίμυθος καὶ τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς· [12] ἔστι γὰρ βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα· ἕνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων
13 κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. [13] τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου
14 τοῦ θεοῦ σου· [14] τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι κληδόνων καὶ μαντειῶν ἀκούσονται, καὶ σοὶ οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ θεός
15 σου. [15] προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ὡς ἐμὲ ἀναστήσει σοι κύριος ὁ θεός
16 σου, αὐτοῦ ἀκούσεσθε. [16] κατὰ πάντα ὅσα ᾐτήσω παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας λέγοντες Οὐ προςθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀψόμεθα ἔτι, οὐδὲ
17 μὴ ἀποθάνωμεν· [17] καὶ εἶπε κύριος πρός μέ Ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν
18 πρὸς σέ· [18] προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ὥσπερ σέ, Act.3,22. 7, 37. καὶ δώσω τὰ ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθότι ἂν
19 ἐντείλωμαι αὐτῷ· [19] καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ Act.3,23.
20 προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. [20] πλὴν ὁ προφήτης ὃς ἂν ἀσεβήσῃ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥῆμα ὃ οὐ προςέταξα λαλῆσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐν ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης
21 ἐκεῖνος. [21] ἐὰν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ

---

20. μακροχρονιος η ... ** υιοι αυτ. μετ αυτου XVIII. 1. καρπωμα κυριω 2. αυτω εν τοις αδ. αυτου 3. θυοντων τας θυσιας ... δωσει τω ιερει τ. βραχ. 5. κυριος ο θεος σου ... θεου σου ... ονοματι κυριου ... πασας τας ημερας pro εν τοις υι. ισρ. 6. πολεων υμων ... εκλεξ. κυριος 7. και λειτουργησει ... εναντι ... om του θ. σου 9. om σου 10. ευρησεται ... η την θυγατερα ... και κληδονιζ. 11. επαοιδων ... και επερωτων 12. κυριος ο θεος σου εξολεθρευσει 13. εναντι 14. κληδονισμων ... σοι δε ουχ 16. θεου ημων ... το μεγα τουτο 17. om προς σε 18. εκ μεσου των ... το ρημα μου 19. ανθρ. εκεινος ... των λογων αυτου οσα εαν λαλ. επι τω ον. μου ο προφητης, εγω 20. ος εαν ... ρημα επι τω ον. μου ... προςεταξα αυτω λαλ. κ. ος εαν λ. επ ον.

ἐλάλησε κύριος; [22] ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ μὴ γένηται καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος· ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος, οὐκ ἀφέξεσθε αὐτοῦ. 22

XIX.

Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ἃ ὁ θεὸς δίδωσί σοι τὴν γῆν, καὶ κατακληρονομήσητε αὐτούς, καὶ κατοικήσητε ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, [2] τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· [3] στόχασαί σοι τὴν ὁδόν, καὶ τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου ἣν καταμερίζει σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσται ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ φονευτῇ. [4] τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ καὶ ζήσεται· ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς καὶ τρίτης· [5] καὶ ὃς ἐὰν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον εἰς τὸν δρυμὸν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον, καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου τύχῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων καὶ ζήσεται· [6] ἵνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, ἐὰν μακροτέρα ᾖ ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχήν· καὶ τούτῳ οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης. [7] διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο λέγων Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ. [8] ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῷ σοι κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι σου, [9] ἐὰν ἀκούσῃς ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας· [10] καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ γῇ ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος. [11] ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτὸν καὶ πατάξῃ αὐτοῦ ψυχήν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων· [12] καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀγχιστευόντων τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται· [13] οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραήλ, καὶ εὖ σοι ἔσται. [14] οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ πλησίον ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ, ᾗ κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. [15] οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν ἣν ἐὰν ἁμάρτῃ· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων στήσεται πᾶν ῥῆμα. [16] ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, [17] καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι οἷς ἐστιν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἔναντι κυρίου καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν οἳ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, [18] καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν ἄδικα, ἀντέστη κατὰ

Mt. 18, 16. Jo. 8, 17.

22. ο προφητης επι τω ... γενηται το ρημα ... * om εκεινος ... απ αυτου XIX. 1. θεος σου ... τ. γην αυτων ... κατακληρονομησεις ... κατοικησης 2. εμμεσω 3. καταφυγη εκει π. τω φον. 4. ακουσιως pro ουκ ειδως ... εχθες κ. προ της τριτ. 5. ος αν ... πλησιον αυτου ... ** εκκρουση 6. καρδια αυτου ... αυτου την ψυχην και αποθανη ... εχθες και προ 9. εαν εισακουσῃ ... και προσθησεις ... πρ. τας τρεις πολεις ταυτ. 10. γη σου ην κυρ. ο θεος διδ. 11. om εν σοι ... πλησιον αυτου 12. λημψονται ... τω αγχιστευοντι 14. πλησιον σου ... οι προτεροι σου ... κληρονομια σου ην ... ** in fine add κληρονομησαι αυτην 15. σταθησεται

19 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, [19] καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ
20 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξαρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· [20] καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προςθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ
21 ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. [21] οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ· ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ ποδός.

XX.

Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν· ὅτι κύριος ὁ θεός
2 σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [2] καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσῃς
3 τῷ πολέμῳ, καὶ προςεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ [3] καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς Ἄκουε, Ἰσραήλ· ὑμεῖς πορεύεσθε σήμερον εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε
4 μηδὲ ἐκκλίνετε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· [4] ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, συνεκπολεμῆσαι ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, διασῶσαι ὑμᾶς.
5 [5] καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαὸν λέγοντες Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος
6 ἕτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν. [6] καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ οὐκ εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ.
7 [7] καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ
8 καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. [8] καὶ προςθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἐροῦσι Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ
9 τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὥςπερ ἡ αὐτοῦ. [9] καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρα-
10 τιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ. [10] ἐὰν δὲ προςέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι
11 αὐτούς, καὶ ἐκκαλέσαι αὐτοὺς μετ' εἰρήνης· [11] ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαός, οἱ εὑρεθέντες ἐν αὐτῇ ἔσονταί σοι
12 φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοί σου· [12] ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι καὶ ποιῶσι πρὸς
13 σὲ πόλεμον, περικαθιεῖς αὐτήν, [13] ἕως ἂν παραδῷ σοι αὐτὴν κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαί-
14 ρας, [14] πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου ὧν κύριος ὁ θεός σου δί-
15 δωσί σοι. [15] οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὔσας σου σφόδρα·
16 οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων, [16] ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι
17 κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωγρήσετε πᾶν ἐμπνέον, [17] ἀλλ' ἢ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν Χετταῖον καὶ Ἀμοῤῥαῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερε-

19. επονηρ. τω πλησιον ποιησαι, και εξαρειτε τον 20. ποιειν 21. in fine add καθοτι αν δω μωμον τω πλησιον· ουτως δοθησεται αυτω XX. 3. προςπορευεσθε ... εις πολεμον ... εκκλινητε 4. και διασωσαι 5. επιστραφητω 6. ηυφρανθη ... επιστραφητω 7. επιστραφητω ... λημψεται 8. τις ανθρωπος ... post καρδιαν add αυτου και 10. εκπολεμ. αυτην, και εκκαλεση 11. ** και εσται εαν μεν ειρηνικα ... εν τη πολει εσονται ... om σοι ... υπηκοοι σοι 12. ποιησωσιν 13. και παραδωσει αυτην 15. ουτως ... ουσας απο σου ... αι ουχι απο των 16. ιδου δε απο των πολεων τουτων ων κυριος ... ου ζωγρησεται απ αυτων παν εντνεον 17. αλλα αναθεματι ... τον αμορρ. κ. τον χαν.

ζαῖον καὶ Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου· [18] ἵνα μὴ διδάξωσι ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. [19] ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν μίαν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐχ ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ' ἢ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ ἀγρῷ εἰςελθεῖν ἀπὸ προςώπου σου εἰς τὸν χάρακα; [20] ἀλλὰ ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ὀλοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

XXI.

Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, πεπτωκὼς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἴδασι τὸν πατάξαντα, [2] ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου· [3] καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἴργασται καὶ ἥτις οὐχ εἵλκυσε ζυγόν, [4] καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ εἴργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι. [5] καὶ προςελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐπέλεξε κύριος ὁ θεὸς παρεστηκέναι αὐτῷ καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία καὶ πᾶσα ἁφή· [6] καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νενευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι, [7] καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν Αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐχ ἑωράκασιν· [8] ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ οὓς ἐλυτρώσω, κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. [9] σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. [10] ἐὰν δὲ ἐξελθὼν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παραδῷ σοι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ προνομεύσῃς τὴν προνομὴν αὐτῶν, [11] καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, [12] καὶ εἰςάξῃς αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ περιονυχιεῖς αὐτὴν [13] καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας· καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται σου γυνή. [14] καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτήν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν. [15] ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἠγαπημένη καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, [16] καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κατακληρονομῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τῷ υἱῷ τῆς ἠγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον·

---

18. υμας ποιειν 19. om μιαν ... πλειονας ... καταλημψιν ... εξολεθρευσεις ... αλλα απ αυτου ... δρυμω pro αγρω 20. το ξυλον ... εξολεθρευσεις XXI. 1. ην κυριος 2. εκμετρησ. τας πολ. 3. λημψεται ... ουκ ειλκυσεν 4. την δαμαλιν 5. εξελεξατο ... θεος σου .. ονοματι pro στοματι 7. ουχ εωρακασιν 8. κυριε, εκ γης αιγυπτου 9. om κυριου ... om σου 10. εξελθης ... παραδω αυτους κυριος ... προνομευσεις 12. εις-αξεις 13. αιχμαλ. αυτης απ αυτης ... πατερα αυτης ... εσται σοι 16. κατακληροδοτη ... πρωτοτοκευσαι τον υιον

17 [17] ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὑρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ
18 τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα. [18] ἐὰν δέ τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐρεθιστής, οὐχ ὑπακούων φωνὴν πατρὸς καὶ φωνὴν μητρός, καὶ παιδεύωσιν αὐτὸν καὶ
19 μὴ εἰςακούῃ αὐτῶν, [19] καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὴν
20 πύλην τοῦ τόπου, [20] καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐτῶν Ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰ-
21 νοφλυγεῖ· [21] καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐπίλοιποι
22 ἀκούσαντες φοβηθήσονται. [22] ἐὰν δὲ γένηται ἔν τινι ἁμαρτίᾳ κρίμα θανάτου,
23 καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσητε αὐτὸν ἐπὶ ξύλου· [23] οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κε- Ga 3, 13 κατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· καὶ οὐ μὴ μιανεῖτε τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

XXII.

Μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ ὑπερίδῃς αὐτά· ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου καὶ
2 ἀποδώσεις αὐτῷ. [2] ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ ὁ ἀδελφός σου πρὸς σὲ μηδὲ ἐπίστῃ αὐτόν, συνάξεις αὐτὸν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ ἕως ἂν
3 ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. [3] οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅσα ἐὰν ἀπολῆται παρ' αὐτοῦ καὶ εὕρῃς, οὐ δυ-
4 νήσῃ ὑπεριδεῖν. [4] οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς αὐτούς, ἀνιστῶν ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ.
5 [5] οὐκ ἔσται σκεύη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ ἐνδύσηται ἀνὴρ στολὴν γυ-
6 ναικείαν· ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἐστι πᾶς ποιῶν ταῦτα. [6] ἐὰν δὲ συναντήσῃς νοσσιᾷ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, νοσσοῖς ἢ ᾠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλπῃ ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ
7 ἐπὶ τῶν ᾠῶν, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων· [7] ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ πολυήμερος
8 γένῃ. [8] ἐὰν οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινήν, καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ δώματί σου,
9 καὶ οὐ ποιήσεις φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου ἐὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ. [9] οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γέννημα καὶ
10 τὸ σπέρμα ὃ ἐὰν σπείρῃς μετὰ τοῦ γεννήματος τοῦ ἀμπελῶνός σου. [10] οὐκ
11 ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. [11] οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἔρια καὶ
12 λίνον ἐν τῷ αὐτῷ· [12] στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων
13 τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἐὰν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς. [13] ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα
14 καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτὴν [14] καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν καὶ λέγῃ Τὴν γυναῖκα ταύτην
15 εἴληφα, καὶ προςελθὼν αὐτῇ οὐχ εὕρηκα αὐτῆς τὰ παρθένια, [15] καὶ λαβὼν

---

18. πατρος αυτου ... μητρος αυτου ... ** εισακουση 19. om και ante εξαξουσιν ... πυλην της πολεως αυτου 20. πολεως αυτου ... ουκ ακουει 22. κρεμαση 23. ουκ επικοιμηθησεται ... θαψετε αυτον ... μιανηται XXII. 1. *om και αποδωσ. αυτω ... ** κ. αποδ. αυτω αυτα 2. προς σε ο αδ. σου ... ** επιστη αυτο ... αυτα ενδον ... αποδωσεις αυτα αυτω 3. ουτως ter ... ευρης αυτα ... ** in fine add αυτα 4. ** ουχ υπεροψη ... πεπτωκοτα ... υπεριδης αυτα ... ** ανιστησεις αυτα μετα σου 5. om οτι 6. δενδρει ... λημψη 7. λημψη ... εση pro γενη 8. εαν δε ... om και ante ποιησεις ... απ αυτης 9. γενημα ... γενηματος 11. ερεια ... λινον επι το αυτο 13. α αν 14. 15. παρθενεια

ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν
γερουσίαν ἐπὶ τὴν πύλην, [16] καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερουσίᾳ Τὴν 16
θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐ-
τὴν [17] νῦν οὗτος ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους, λέγων Οὐχ εὕρηκα 17
τῇ θυγατρί σου παρθένια, καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μου, καὶ
ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς πόλεως· [18] καὶ λήψεται 18
ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν,
[19] καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, 19
ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλῖτιν· καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή,
οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον. [20] ἐὰν δὲ ἐπ᾽ ἀληθείας 20
γένηται ὁ λόγος οὗτος καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι, [21] καὶ ἐξάξουσι 21
Jo. 8,5. τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν
αὐτὴν ἐν λίθοις καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ
ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
αὐτῶν. [22] ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνῳκισμένης 22
ἀνδρί, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς
καὶ τὴν γυναῖκα· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ. [23] ἐὰν δὲ γένηται παῖς 23
παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρί, καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει κοιμηθῇ
μετ᾽ αὐτῆς, [24] ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λι- 24
θοβοληθήσονται ἐν λίθοις καὶ ἀποθανοῦνται· τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν
τῇ πόλει, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον· καὶ
ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. [25] ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν 25
παῖδα τὴν μεμνηστευμένην καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ᾽ αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε
τὸν κοιμώμενον μετ᾽ αὐτῆς μόνον, [26] καὶ τῇ νεάνιδι οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα θα- 26
νάτου· ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ
ψυχήν, οὕτω τὸ πρᾶγμα τοῦτο· [27] ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν, ἐβόησεν ἡ 27
νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ. [28] ἐὰν δέ τις εὕρῃ 28
τὴν παῖδα τὴν παρθένον ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ᾽
αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ, [29] δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ᾽ αὐτῆς τῷ πατρὶ 29
τῆς νεάνιδος πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνθ᾽ ὧν
ἐταπείνωσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον.
[30] οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει 30
συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

XXIII.

Οὐκ εἰςελεύσεται θλαδίας οὐδὲ ἀποκεκομμένος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου.
[2] οὐκ εἰςελεύσεται ἐκ πόρνης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. [3] οὐκ εἰςελεύσεται Ἀμμα- 2 3
νίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰς-
ελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, [4] παρὰ τὸ μὴ συναν- 4
τῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένων ὑμῶν
ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Με-
σοποταμίας καταρᾶσθαί σε· [5] καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεός σου εἰςακοῦσαι 5

---

17. αυτος νυν επιτιθ. ... παρθενεια bis (v. 20. παρθενια) ... εναντι ... ** in fine add εκεινης 18. λημψεται ... παιδευσωσιν 19. δυνησει 21. θυρας οικου πατρος αυτης ... οι ανδρες της πολεως αυτης εν λιθοις 22. αμα αμφοτερους, τον τε 23. εμνηστευμενη (vv. 25. 27. μεμνηστ.) ... * om εν πολει (?) ... ** κοιμηθη ταυτης 24. του πλησιον αυτου 25. τον ανθρωπον τον κοιμωμενον 26. τη δε νεανιδι ου ποιησεται ουδεν· ουκ εστιν τη νεανιδι αμαρτ. θαν. οτι ως ει τις ... πλησιον αυτου ... ουτως 27. και ο βοηθων ουκ εστιν αυτη 28. βιασαμενος αυτην 29. ανθ ου 30. λημψεται ... αναχαλυψει XXIII. 1. και pro ουδε ... ** εις οικον κυρ. 2. om versum 4. καταρασασθαι

τοῦ Βαλαάμ, καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας εἰς εὐλογίαν,
6 ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου. [6] οὐ προςαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ
7 συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. [7] οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σού ἐστιν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν
8 τῇ γῇ αὐτοῦ· [8] υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾷ τρίτῃ εἰςελεύσονται εἰς ἐκ-
9 κλησίαν κυρίου. [9] ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυ-
10 λάξῃ ἀπὸ παντὸς ῥήματος πονηροῦ. [10] ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ
11 οὐκ εἰςελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν· [11] καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰςελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.
12 13 [12] καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω· [13] καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου, καὶ ἔσται ὅταν διακαθιζάνῃς ἔξω,
14 καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην σου· [14] ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου, ἐξελέσθαι σε καὶ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προςώπου σου· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ.
15 [15] οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προςτέθειταί σοι παρὰ τοῦ κυ-
16 ρίου αὐτοῦ· [16] μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει οὗ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ,
17 οὐ θλίψεις αὐτόν. [17] οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνεύων ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ· οὐκ ἔσται τελεςφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ,
18 καὶ οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. [18] οὐ προςοίσεις μίσθωμα πόρνης οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐ-
19 χήν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σού ἐστι καὶ ἀμφότερα. [19] οὐκ ἐκτοκιεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου καὶ τόκον βρωμάτων καὶ τόκον παντὸς πρά-
20 γματος οὗ ἐὰν ἐκδανείσῃς· [20] τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ
21 τῆς γῆς εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. [21] ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει κύ-
22 ριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία· [22] ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς
23 εὔξασθαι, οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ ἁμαρτία. [23] τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ηὔξω κυρίῳ τῷ θεῷ δόμα ὃ ἐλάλησας τῷ στόματί σου.

XXIV.

(23, 25.) Ἐὰν δὲ εἰςέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσί σου στάχυς, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπ᾽ ἀμητὸν τοῦ πλη-
2 σίον σου. (23, 24.) [2] ἐὰν δὲ εἰςέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλὴν ὅσον ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβαλῇς.
3 (24, 1.) [3] ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ ὅτι εὗρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ
4 5 (2. 3) αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· [4] καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, [5] καὶ μισήσῃ αὐτὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ·

Mt. 5, 31. 19, 7. Mc. 10, 4.

5. εις ευλογιας 9. ** εις πολεμον επι τους ... παντος πονηρου πραγματος 13. in fine add εν αυτω 14. om σου sec. ... παραδ. σοι τ. εχθ. σ. εις τας χειρας σου 16. εν παντι τοπω ου αρεσκη αυτω 17. πορνη απο των ... τελισκομ. προς πασαν ευχην απο 19. τοκον αργ. τω αδ. σου ... ου αν εκδανισης 23. θεω σου XXIV. vv. 1. 2. 3. toti ** 1. ** συναξεις pro συλλεξης ... ** επιβ. επι τον αμητον 2. ** οσον αν ψυχη ... ** ουκ εκβαλεις 3. ** συνοικησει ... ** οτι ευρηκεν ... ** αποστασιου εις τας 5. γραψει

καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, [6] οὐ δυνή- (4) 6
σεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτὴν
ἑαυτῷ γυναῖκα μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἐναντίον κυρίου
τοῦ θεοῦ σου· καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν
κλήρῳ. [7] ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, (5) 7
καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα· ἀθῷος ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
ἐνιαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβεν. [8] οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον (6) 8
οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει. [9] ἐὰν δὲ ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων (7) 9
ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν
ἀποδῶται, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
αὐτῶν. [10] πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἀφῇ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν (8) 10
κατὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται· ὃν τρό-
πον ἐνετειλάμην ὑμῖν φυλάξασθε ποιεῖν. [11] μνήσθητι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ (9) 11
θεός σου τῇ Μαριὰμ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. [12] ἐὰν (10) 12
ὀφείλημα ᾖ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὁτιοῦν, οὐκ εἰςελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ· [13] ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ (11) 13
δάνειόν σού ἐστιν ἐν αὐτῷ ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. [14] ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρω- (12) 14
πος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ· [15] ἀποδόσει ἀποδώσεις (13) 15
τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ,
καὶ εὐλογήσει σε, καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.
[16] οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἢ ἐκ (14) 16
τῶν προςηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου· [17] αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν (15) 17
αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ᾽ αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν
ἐλπίδα, καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία.
[18] οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται (16) 18
ὑπὲρ πατέρων· ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται. [19] οὐκ ἐκκλι- (17) 19
νεῖς κρίσιν προςηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας, οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμάτιον χήρας·
[20] καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος (18) 20
ὁ θεός σου ἐκεῖθεν, διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.
[21] ἐὰν δὲ ἀμήσῃς ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ (19) 21
σου, οὐκ ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· τῷ προςηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ
χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χει-
ρῶν σου. [22] ἐὰν δὲ ἐλαιολογῇς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω (20) 22
σου· τῷ προςηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· καὶ μνησθήσῃ ὅτι
οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα
τοῦτο. [23] ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπανατρυγήσῃς αὐτὸν (21) 23
τὰ ὀπίσω σου· τῷ προςηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται· [24] καὶ (22) 24
μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι
ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

XXV.

Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀνὰ μέσον ἀνθρώπων, καὶ προςέλθωσιν εἰς
κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸ δίκαιον καὶ καταγνῶσι τοῦ ἀσεβοῦς·
[2] καὶ ἔσται ἐὰν ἄξιος ᾖ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καθιεῖς αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν, 2
καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ. [3] καὶ ἀρι- 3

---

5. η αποθανη pro και αποθ. 6. εναντι ... θεος υμων διδ. υμιν 7. ουθεν 8. ενεχυρας 9. εξαρειτε 10. φυλαξεσθε 12. οτιουν τι ... om αυτου extr. 15. αποδωσεις το ιματιον αυτου περι δυσμας ... σοι εσται 16. ουκ αποστερησεις μισθον 17. και ου καταβοησ. περι σου 18. και υιοι ... om εν 19. και ουκ ενεχυρας 21. εαν αμησης αμητον σου ... επαναστραφηση ... τω πτωχω και τω προςηλ. 22. ελαιαλογησης 23. επανατρυγησεις ... om αυτον XXV. 1. δικαιωσουσιν τον δικαιον 2. και καθιεις 3. και om

θμῷ τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν, οὐ προςθήσουσιν· ἐὰν δὲ προςθῇς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου
4 5 ἐναντίον σου. [4] οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. [5] ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰςελεύσεται πρὸς αὐτὴν καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα καὶ συνοικήσει
6 αὐτῇ. [6] καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὃ ἐὰν τέκῃ κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος
7 τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραήλ. [7] ἐὰν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν καὶ ἐρεῖ Οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, οὐκ
8 ἠθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου. [8] καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ, καὶ στὰς εἴπῃ Οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν·
9 [9] καὶ προςελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ Οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ ὃς οὐκ
10 οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ· [10] καὶ κληθήσεται τὸ
11 ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ Οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα. [11] ἐὰν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προςέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς αὐτῶν ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος
12 αὐτόν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, [12] ἀποκόψεις
13 τὴν χεῖρα· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ. [13] οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρ-
14 σίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν· [14] οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ
15 σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα ἢ μικρόν· [15] στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς
16 γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ· [16] ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ
17 θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποιῶν ἄδικον. [17] μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι
18 Ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένου σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, [18] πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἔκοψέ σου τὴν οὐραγίαν τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, σὺ δὲ
19 ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν θεόν· [19] καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν τῇ γῇ ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάθῃ.

1 Co. 9, 9. 1 Tm. 5, 18. Mt. 22, 24. Mc. 12, 19. Lc. 20, 28.

XXVI.

Καὶ ἔσται ἐὰν εἰςέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι
2 κληρονομῆσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτὴν καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, [2] καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέ-
3 ξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ· [3] καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν Ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ τῷ θεῷ μου ὅτι εἰςελήλυθα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς

---

3. τεσσεραχοντα ... εαν δε προςθωσιν μαστ. αυτον ... om τας 5. του τετελευτηκοτος ... λημψεται 6. ο αν τεχθη 7. βουληται ανθρωπος ... το ονομα αυτου εν ισρ. 8. εκεινης pro αυτου 9. προς αυτον εναντι ... εις το προσωπον ... ουτως ... (οικοδομησουσιν ...) om εν ισραηλ 11. ανθρωποι δυο 12. τ. χειρα αυτης 13. και ουχ 14. μεγα και μικρ. 16. θεω σου εστιν ... * om πας π. αδικον ... ** om πας π. ταυτα 17. εξ αιγυπτου 18. κυριον pro θεον 19. * om των κυκλω σου ... ** om σου sec. ... εν κληρω κατακληρονομησαι XXVI. 1. σοι εν κληρω κατακληρονομησαι αυτην, και κατοικ. επ αυτης 2. λημψη ... ην κυριος ... διδ. σοι εν κληρω 3. ος αν ην εν ταις

πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. [4]καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου· [5]καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῴκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πολύ. [6]καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά· [7]καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ εἰςήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν· [8]καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασι· [9]καὶ εἰςήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. [10]καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς ἧς ἔδωκάς μοι, κύριε, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ἀφήσεις αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προςκυνήσεις ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, [11]καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἡ οἰκία σου καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προςήλυτος ὁ ἐν σοί. [12]ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προςηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου καὶ εὐφρανθήσονται. [13]καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου Ἐξεκάθαρα τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προςηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς ἐνετείλω μοι· οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου καὶ οὐκ ἐπελαθόμην· [14]καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ᾽ αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ᾽ αὐτῶν τῷ τεθνηκότι· ὑπήκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα καθὰ ἐνετείλω μοι. [15]κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. [16]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα· καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. [17]τὸν θεὸν εἵλου σήμερον εἶναί σου θεόν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ· [18]καὶ κύριος εἵλατό σε σήμερον γενέσθαί σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπε φυλάττειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, [19]καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστόν, εἶναί σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

XXVII.

Καὶ προςέταξε Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ λέγων Φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. [2]καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ· [3]καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων τούτων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν δια-

---

4. λημψεται ...' om του θυσιαστηριου (?) 5. και αποκριθηση και ερεις (... απελαβεν) ... πολυ και μεγα 7. θεον των πατερων ημων 8. εν ισχυι μεγαλη και ... και εν βραχ. αυτου τω υψηλ. 9. post ημας add εις την γην ταυτην 10. γενηματων ... om κυριε ... αφησεις αυτα εναντι ... εκει εναντι 11. επι πασι ... και τη οικια σου 12. γενηματων της γης σου ... εμπλησθησονται pro ευφρανθ. 13. τα αγια μου 14. θεου μου 16. κατα παντα τα δικ. ταυτα 17. om πασαις ... κριματα αυτου 18. ειπεν σοι φυλασσειν πασας τας XXVII. 3. om τουτων

βῆτε τὸν Ἰορδάνην, ἡνίκα ἂν εἰςέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος
4 ὁ θεὸς τῶν πατέρων σού σοι. [4] καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον ἐν ὄρει Γαιβάλ, καὶ
5 κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ. [5] καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ
6 σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων, οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτὸ σίδηρον· [6] λίθους ὁλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτὸ
7 ὁλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου· [7] καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου, καὶ
8 φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου· [8] καὶ
9 γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα. [9] καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ λέγοντες Σιώπα καὶ ἄκουε,
10 Ἰσραήλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, [10] καὶ εἰςακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐ-
11 τοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. [11] καὶ ἐνε-
12 τείλατο Μωυσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων [12] Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει Γαριζὶν διαβάντες τὸν Ἰορδάνην· Συμεών, Λευί, Ἰού-
13 δας, Ἰσσάχαρ, Ἰωσὴφ καὶ Βενιαμίν. [13] καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας
14 ἐν ὄρει Γαιβάλ· Ῥουβήν, Γὰδ καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλών, Δὰν καὶ Νεφθαλί. [14] καὶ
15 ἀποκριθέντες ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ [15] Ἐπικατάρατος ἄνθρωπος ὅςτις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνιτῶν, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς
16 ἐροῦσι Γένοιτο. [16] Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ·
17 καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [17] Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλη-
18 σίον· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [18] Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν
19 ὁδῷ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [19] Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν
20 προςηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς Γένοιτο. [20] Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε
21 συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [21] Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο.
22 [22] Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ· καὶ
23 ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [23] Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ νύμφης αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς
24 ἀδελφῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [24] Ἐπικατάρα-
25 τος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [25] Ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθῴου· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ
26 λαός Γένοιτο. [26] Ἐπικατάρατος πᾶς ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς· καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. Ga.3,10.

XXVIII.

Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον,
2 καὶ δώσει σε κύριος ὁ θεός σου ὑπεράνω ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς· [2] καὶ

---

3. εις ελθης 5. θυσιαστηριον prius post θεω σου pon ... επ αυτους 6. το θυσιαστηριον ... επ αυτου 7. θυσεις θυσιαστηριον κυριω τω θεω σου, και φαγη εκει 9. ιερεις και οι 11. ** παντι τω λαω 12. γαριζειν ... και λευι ... βενιαμειν 13. νεφθαλει 14. οι λευιται ερουσιν 15. ο ανθρωπος ... τεχνιτου ... ερει 16. Γενοιτο γενοιτο 21. om παντος 22. η εκ μητρος 23. πενθερας pro νυμφης ... om επικατ. ο κοιμ. μ. της αδελφ. usque γενοιτο 26. πας ο ανθρ. οςτις ... του ποιησαι XXVIII. 1. Και εσται ως αν διαβητε τον ιορδανην εις την γην ην κυριος ο θεος υμων διδωσιν υμιν εαν ακοη εις ακουσητε ... θεου υμων ... om ταυτας ... θεος υπερανω παντων των εθνων

ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται καὶ εὑρήσουσί σε, ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, [3] εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ· [4] εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς 4 γῆς σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου· [5] εὐλογημέναι αἱ ἀποθῆκαί σου καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου· [6] εὐλογημένος σὺ 5 6 ἐν τῷ εἰςπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. [7] παραδῴ 7 κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προςώπου σου· ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσονται πρός σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προςώπου σου. [8] ἀποστεῖλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς 8 ταμείοις σου, καὶ ἐπὶ πάντα οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. [9] ἀναστήσαι σε κύριος ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν 9 τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου καὶ πορευθῇς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ· [10] καὶ ὄψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη 10 τῆς γῆς ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονταί σε. [11] καὶ 11 πληθυνεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου καὶ ἐπὶ τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς σου ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. [12] ἀνοίξαι σοι 12 κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθόν, τὸν οὐρανόν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ. εὐλογήσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου· καὶ δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐχ ἄρξουσι. [13] καταστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλὴν καὶ μὴ εἰς οὐράν, καὶ ἔσῃ 13 τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω, ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον φυλάσσειν· [14] οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πασῶν 14 τῶν ἐντολῶν ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων λατρεύειν αὐτοῖς. [15] καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰςακούσῃς τῆς φω- 15 νῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται καὶ καταλήψονταί σε. [16] ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ· 16 [17] ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθῆκαί σου καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου· [18] ἐπικατάρατα 17 18 τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου· [19] ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰς- 19 πορεύεσθαί σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. [20] ἀποστεῖλαι 20 κύριος ἐπὶ σὲ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἐγκατέλιπές με. [21] προς- 21 κολλήσαι κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. [22] πατάξαι σε κύριος ἐν ἀπορίᾳ καὶ 22 πυρετῷ καὶ ῥίγει καὶ ἐρεθισμῷ καὶ ἀνεμοφθορίᾳ καὶ τῇ ὤχρᾳ, καὶ καταδιώξονταί σε ἕως ἂν ἀπολέσωσί σε. [23] καὶ ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς 23 σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ. [24] δῴη κύριος ὁ θεός σου τὸν 24 ὑετὸν τῆς γῆς σου κονιορτόν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται, ἕως ἂν

---

2. ειςακουσης 4. εκγονα pro γεννηματα ... om και post γης σου 6. ευλογητος bis 7. παραδω σοι ... εν οδω μια 8. ταμιειοις σου και εν πασιν ου 9. κυριος ο θεος σου ... ειςακουσης ... om πασαις 11. αγαθα επι τοις ... γενημασι ... γης ης ωμοσεν 12. τον αγαθον αυτου τον ουρανιον ... καιρου αυτου ... και εκδανιεις ... ου δανιη 13. ακουσης των εντολων κυριου ... φυλασσειν και ποιειν 14. απο παντων των λογων ων εγω ... δεξια η αριστ. 15. φυλασσειν και ποιειν πασας ... καταλημψονται 18. γενηματα 20. εξαποστειλαι κυρ. σοι την ... χειρα σου, οσα εαν ποιησης, εως αν εξολεθρ. σε κ. εως απολ. ... εγκατελειπας 21. συ ειςπορευη 22. κυριος απορια ... ρηγει ... post ερεθισμω add και φονω 23. om σοι 24. om ο θεος σου ... τη γη σου ... καταβησ. επι σε

25 ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει. [25] δῴη σε κύριος ἐπὶ κοπὴν
ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτούς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς
φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔσῃ διασπορὰ ἐν πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς.
26 [26] καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς
27 θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν. [27] πατάξαι σε κύριος ἕλκει Αἰγυ-
πτίῳ εἰς τὴν ἕδραν καὶ ψώρᾳ ἀγρίᾳ καὶ κνήφῃ, ὥςτε μὴ δύνασθαί σε ἰαθῆ-
28 ναι. [28] πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ καὶ ἀορασίᾳ καὶ ἐκστάσει διανοίας·
29 [29] καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὡς εἴ τις ψηλαφήσαι τυφλὸς ἐν τῷ σκότει,
καὶ οὐκ εὐοδώσει τὰς ὁδούς σου· καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος καὶ διαρπαζόμε-
30 νος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν. [30] γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ
ἕτερος ἕξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐκ οἰκήσεις ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα
31 φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν. [31] ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον
σου, καὶ οὐ φάγῃ ἐξ αὐτοῦ· ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀπο-
δοθήσεταί σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι
32 ὁ βοηθῶν. [32] οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομέναι ἔθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ
ὀφθαλμοί σου βλέψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτά, οὐκ ἰσχύσει ἡ χείρ σου.
33 [33] τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου καὶ πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος ὃ οὐκ
34 ἐπίστασαι, καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πάσας τὰς ἡμέρας· [34] καὶ
35 ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὁράματα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἃ βλέψῃ. [35] πατάξαι
σε κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥςτε μὴ δύνα-
36 σθαι ἰαθῆναί σε ἀπὸ ἴχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. [36] ἀπα-
γάγοι κύριος σὲ καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου οὓς ἂν καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτὸν ἐπ'
ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέ-
37 ροις, ξύλοις καὶ λίθοις· [37] καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διη-
38 γήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε κύριος ἐκεῖ. [38] σπέρμα
πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς.
39 [39] ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι οὐδὲ εὐφρανθήσῃ
40 ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ. [40] ἐλαῖαι ἔσονταί σοι ἐν πᾶσι τοῖς
41 ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου. [41] υἱοὺς καὶ θυγα-
42 τέρας γεννήσεις, καὶ οὐκ ἔσονται, ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ. [42] πάντα
43 τὰ ξύλινά σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη. [43] ὁ προς-
ήλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοὶ ἀναβήσεται ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω.
44 [44] οὗτος δανειεῖ σοί, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς· οὗτος ἔσται κεφαλή, σὺ δὲ ἔσῃ
45 οὐρά. [45] καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται καὶ καταδιώξονταί σε
καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε· ὅτι
οὐκ εἰςήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
46 καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό σοι. [46] καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα
47 ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος, [47] ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ
48 θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων. [48] καὶ λα-
τρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου, οὓς ἐπαποστελεῖ κύριος ἐπὶ σέ, ἐν λιμῷ καὶ ἐν
δίψει καὶ ἐν γυμνότητι καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων· καὶ ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν
49 ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε. [49] ἐπάξει ἐπὶ σὲ κύριος ἔθνος

---

24. om εν ταχει 25. επισκοπην pro επι κοπην ... εχθρων σου ... εση εν διασπορα εν πασ. ταις 26. ο αποσοβων 27. εν ελκει ... εν ταις εδραις 29. ως ει ψηλαφησαι ο τυφλος ... εσται σοι 30. λημψη 31. ου μη φαγη 32. δεδομενα ... εσονται pro βλεψονται ... και ουκ ισχ. 36. καταστησεις ... εις εθνος 41. εσονται σοι 42. γενηματα ... σου της γης 43. αναβησ. επι σε 44. δανιει ... δανιεις ... εις κεφαλην ... εις ουραν 45. καταλημψονται ... εξολεθρευσαι et απολεσαι ... ηκουσας ... του φυλασσεσθαι σε πασας τας ... δικαιωμ. αυτου οσα 46. και εν τω ... εως αιωνος 47. ** και εν αγαθη ... καρδια pro διανοια 48. οις επαποστελλει ... om επι σε ... om εν sec. ... επιθησει ... εξολεθρ. 49. κυρ. επ. σε 42. ερισυβη (et. ed. Ro.)

μακρόϑεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ὡσεὶ ὅρμημα ἀετοῦ, ἔϑνος ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, 50 ἔϑνος ἀναιδὲς προςώπῳ, ὅςτις οὐ ϑαυμάσει πρόςωπον πρεσβύτου καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει· 51 καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥςτε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε· 52 καὶ ἐκτρίψῃ σε ἐν ταῖς πόλεσί σου, ἕως ἂν καϑαιρεϑῶσι τὰ τείχη τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιϑας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου· καὶ ϑλίψει σε ἐν ταῖς πόλεσί σου αἷς ἔδωκέ σοι. 53 καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου καὶ ϑυγατέρων σου ὅσα ἔδωκέ σοι, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ϑλίψει σου ᾗ ϑλίψει σε ὁ ἐχϑρός σου. 54 ὁ ἁπαλὸς ὁ ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα βασκανεῖ τῷ ὀφϑαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ τὰ καταλελειμμένα τέκνα ἃ ἂν καταλειφϑῇ αὐτῷ, 55 ὥςτε δοῦναι ἑνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ ὧν ἂν κατέσϑῃ, διὰ τὸ μὴ καταλειφϑῆναι αὐτῷ οὐδὲν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ϑλίψει σου ᾗ ἂν ϑλίψωσί σε οἱ ἐχϑροί σου ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου. 56 καὶ ἡ ἁπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερά, ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ πούς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφϑαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν κόλπῳ αὐτῆς καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν ϑυγατέρα αὐτῆς, 57 καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξελϑὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἐὰν τέκῃ· καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ϑλίψει σου ᾗ ϑλίψει σε ὁ ἐχϑρός σου ἐν ταῖς πόλεσί σου, 58 ἐὰν μὴ εἰςακούσῃς ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσϑαι τὸ ὄνομα τὸ ἔντιμον τὸ ϑαυμαστὸν τοῦτο, κύριον τὸν ϑεόν σου. 59 καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ ϑαυμαστάς, καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς· 60 καὶ ἐπιστρέψει πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προςώπου αὐτῶν, καὶ κολληϑήσονται ἐν σοί· 61 καὶ πᾶσαν μαλακίαν καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου ἐπάξει κύριος ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐξολοϑρεύσῃ σε. 62 καὶ καταλειφϑήσεσϑε ἐν ἀριϑμῷ βραχεῖ, ἀνϑ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήϑει, ὅτι οὐκ εἰςήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου. 63 καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφράνϑη κύριος ἐφ' ὑμῖν εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς καὶ πληϑῦναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανϑήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοϑρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ ἐξαρϑήσεσϑε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. 64 καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ ϑεός σου εἰς πάντα τὰ ἔϑνη, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ ϑεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίϑοις, οὓς οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου. 65 ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔϑνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδ' οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει τοῦ ποδός σου· καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἑτέραν ἀπειϑοῦσαν καὶ ἐκλείποντας ὀφϑαλμοὺς καὶ τηκομένην ψυχήν. 66 καὶ ἔσται ἡ ζωή σου κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφϑαλμῶν σου, καὶ φοβηϑήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου· 67 τὸ πρωὶ ἐρεῖς

---

49. εϑνος ου ουκ 50. πρεσβυτερου 51. γενηματα ... και ελαιον, βουκολια 52. εν πασαις ταις ... τειχη σου ... εν πασαις ταις ... in f. add κυριος ο ϑεος σου 53. εδωκεν σοι κυριος ο ϑεος σου 54. ο απαλος εν ... γυναικα αυτου ... και καταλελ. τα τεκνα 55. καταλελειφϑαι αυτω μηϑεν ... om σου prim. ... ϑλιψει σε ο εχϑρος σου 56. η τρυφερα σφοδρα ... εν τω κολπω 57. om σου prim. et sec. ... η αν ϑλιψει ... εν πασαις ταις 58. εισακουσητε ... εντιμον και το 60. επιστρ. επι σε 61. om πασαν sec. ... εξολεϑρ. 62. εισηκουσατε ... ϑεου υμων 63. ηυφρανϑη ... εξολεϑρ. ... om εν ταχει ... υμεις εισπορευεσϑε 64. οις ουκ 65. ουδε μη ... καρδιαν αϑυμουσαν και εκλειπ. (66. κεχραμενη)

Πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα, καὶ τὸ ἑσπέρας ἐρεῖς Πῶς ἂν γένοιτο πρωΐ, ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὁραμάτων τῶν ὀφθαλ-
68 μῶν σου ὧν ὄψῃ. [68] καὶ ἀποστρέψει σε κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις, ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ εἶπα Οὐ προσθήσῃ ἔτι ἰδεῖν αὐτήν· καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

XXIX.

Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης οὓς ἐνετείλατο κύριος Μωυσῇ στῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωάβ, πλὴν τῆς διαθήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρήβ.
2 [2] καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραῷ
3 καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, [3] τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ με-
4 γάλα ἐκεῖνα· [4] καὶ οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι καὶ ὀφθαλ-
5 μοὺς βλέπειν καὶ ὦτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [5] καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ· οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπο-
6 δήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν· [6] ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον
7 καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐγώ. [7] καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου, καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν καὶ Ὢγ βασιλεὺς
8 Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς, [8] καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γαδδὶ
9 καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. [9] καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους
10 τῆς διαθήκης ταύτης, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε. [10] ὑμεῖς ἑστήκατε πάντες σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ
11 Ἰσραήλ, [11] αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ ἔκγονα ὑμῶν καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν,
12 [12] παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ,
13 ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σὲ σήμερον· [13] ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαὸν καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεός, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε
14 τοῖς πατράσι σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. [14] καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ
15 διατίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην, [15] ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὖσι
16 μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμερον. [16] ὅτι ὑμεῖς οἴδατε πῶς κατῳκήσαμεν ἐν γῇ Αἰγύ-
17 πτῳ, ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν οὓς παρήλθετε· [17] καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ χρυ-
18 σίον, ἅ ἐστι παρ' αὐτοῖς· [18] μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλὴ τίνος ἡ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, πορευθέντες λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων· μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ῥίζα ἄνω φύουσα *He. 12, 15.
19 ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ· [19] καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων Ὅσιά μοι γένοιτο ὅτι ἐν τῇ ἀπο-

---

68. πλοιοις και εν ... προςθησεσθε XXIX. 1. διαθηκης ης ενετ. κυρ. τω μ. 2. παντας υιους ... και πασι τοις 3. ειδον pro εωρακασιν ... in f. add την χειρα την κραταιαν και τον βραχιονα τον υψηλον 4. του βλεπειν ... και τα ωτα 5. τεσσερακοντα ... επαλαιωθησαν 6. οτι ουτος κυριος ... om εγω 7. της βασαν ... εν τω πολεμω 8. γαδδει ... τω ημισυ ... μανvασση 9. post ταυτης add ποιειν αυτους ... ποιησητε 10. σημερον παντες εναντι 11. και αι ... τεκνα pro εκγονα ... εμμεσω ... υμων εως 12. παρελθ. την διαθηκην ... θεου σου 13. σε εαυτω λαον 14. ουκ υμιν 15. σημερον μεθ υμων εναντι ... μεθ ημων ωδε ... ** in f. add εναντι κυριου του θεου υμων 16. ως pro πως ... και ως ... εμμεσω ... παρηλθομεν pro παρηλθετε 18. πορευεσθαι λατρευειν ... ριζα πικριας ... ενοχλη pro εν χολη

πλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον. [20] οὐ μὴ ϑελήσει ὁ ϑεὸς εὐιλατεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυϑήσεται ὀργὴ κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνϑρώπῳ ἐκείνῳ, καὶ κολληϑήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαϑήκης ταύτης αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν· [21] καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων υἱῶν Ἰσραήλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς διαϑήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου. [22] καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν οἳ ἀναστήσονται μεϑ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλϑῃ ἐκ γῆς μακρόϑεν, καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς ἃς ἀπέστειλε κύριος ἐπ' αὐτήν, [23] ϑεῖον καὶ ἅλα κατακεκαυμένον, πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ οὐδὲ μὴ ἀναβῇ ἐπ' αὐτὴν πᾶν χλωρόν· ὥςπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, Ἀδαμὰ καὶ Σεβωίμ, ἃς κατέστρεψε κύριος ἐν ϑυμῷ καὶ ὀργῇ. [24] καὶ ἐροῦσι πάντα τὰ ἔϑνη Διὰ τί ἐποίησε κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ ϑυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος; [25] καὶ ἐροῦσιν Ὅτι κατέλιπον τὴν διαϑήκην κυρίου τοῦ ϑεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέϑετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, [26] καὶ πορευϑέντες ἐλάτρευσαν ϑεοῖς ἑτέροις οὓς οὐκ ἠπίσταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς· [27] καὶ ὠργίσϑη ϑυμῷ κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας τὰς κατάρας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου· [28] καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ϑυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡςεὶ νῦν. [29] τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ ϑεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

XXX.

Καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλϑωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα ἣν ἔδωκα πρὸ προςώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔϑνεσιν οὗ ἐὰν διασκορπίσῃ σε κύριος ἐκεῖ, [2] καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν ϑεόν σου, καὶ εἰςακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, [3] καὶ ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐϑνῶν εἰς οὓς διεσκόρπισέ σε κύριος ἐκεῖ. [4] ἐὰν ᾖ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖϑεν συνάξει σε κύριος ὁ ϑεός σου, καὶ ἐκεῖϑεν λήψεταί σε κύριος ὁ ϑεός σου· [5] εἰςάξει σε ὁ ϑεός σου ἐκεῖϑεν εἰς τὴν γῆν ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου, καὶ κληρονομήσεις αὐτήν· καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεοναστόν σε ποιήσει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. [6] καὶ περικαϑαριεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν ϑεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῇς σύ· [7] καὶ δώσει κύριος ὁ ϑεός σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχϑρούς σου καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς σε οἳ ἐδίωξάν σε. [8] καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰςακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ ϑεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον· [9] καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ ϑεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκ-

---

20. ευειλατευειν ... βιβλιω του νομου τουτου 21. παντων των υιων ... της γεγραμμενης 23. αναβη επ αυτης ... σεβωειν ... οργη αυτου 24. ουτως κυριος 25. κατελειπον 26. ετεροις και προσεκυνησαν αυτοις οις ουκ 27. κυριος ϑυμω ... τας αρας της διαϑηκης τας γεγρ. 28. om απο της γης αυτων XXX. 1. δεδωκα ... κυριος ο ϑεος σου εκει 2. υπακουση 3. κυριος ο ϑεος σου εκει 4. λημψεται ... om in fine κυρ. ο ϑεος σου 5. κυριος ο ϑεος σου ... om εκειϑεν 6. ** in fine add και το σπερμα σου 7. om ο ϑεος σου 9. πολυωρησει pro ευλογησει

γόνοις τῆς κοιλίας σου καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου καὶ ἐν τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου· ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σοὶ
10 εἰς ἀγαθά, καθότι εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου, [10] ἐὰν εἰςακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ
11 ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου. [11] ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμε-
12 ρον οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστίν· [12] οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ἐστί, λέγων Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ λήψεται ἡμῖν αὐ- (Ro. 10, 6.)
13 τήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν; [13] οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστί, λέγων Τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λάβῃ ἡμῖν αὐτὴν καὶ (Ro. 10, 7.)
14 ἀκουστὴν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτήν, καὶ ποιήσομεν; [14] ἐγγύς σού ἐστι τὸ ῥῆμα (Ro. 10, 8.) σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ταῖς χερσί σου
15 ποιεῖν αὐτό. [15] ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν
16 θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· [16] ἐὰν εἰςακούσῃς τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ εἰς ἣν εἰςπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.
17 [17] καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου καὶ μὴ εἰςακούσῃς, καὶ πλανηθεὶς προς-
18 κυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, [18] ἀναγγέλλω σοι σήμερον ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς
19 διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. [19] διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν· ἔκλεξαι τὴν ζωὴν σύ, ἵνα
20 ζήσῃς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, [20] ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, εἰςακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ· ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ δοῦναι αὐτοῖς.

XXXI.

Καὶ συνετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας
2 υἱοὺς Ἰσραήλ, [2] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον, οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰςπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι· κύριος δὲ εἶπε πρὸς
3 μέ Οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. [3] κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, οὗτος ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς, καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου,
4 καθὰ ἐλάλησε κύριος. [4] καὶ ποιήσει κύριος ὁ θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε Σηὼν καὶ Ὢγ, δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
5 καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξωλόθρευσεν αὐτούς [5] καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος
6 ὑμῖν· καὶ ποιήσετε αὐτοῖς καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν. [6] ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλιάσῃς μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι κύριος ὁ θεός

---

9. γενημασιν ... επι σε εις ... ηυφρανθη 10. ειςακουση ... φυλασσ. και ποιειν πασας τας 12. αναβησ. ημων εις ... λημψεται 13. λημψεται ημιν αυτην· και ακουσαντες αυτην ποιησομεν 16. εαν δε ειςακουσητε ... θεου υμων οσας ... φυλασσειν ... ante τα δικαιωμ. add τας εντολας αυτου και 17. προςκυνησεις ... λατρευσεις 18. γης ης κυριος ο θεος σου διδωσιν σοι· εις ην 19. και εκλεξετε (** εκλεξαι) την ευλογιαν ινα ζης συ και 20. κατοικειν σε, omisso το XXXI. 2. ειςπορ. η εκπορ. 3. αυτος εξολεθρ. 4. ποιησει αυτοις κυριος καθως ... εξωλεθρ. 5. ενωπιον υμων pro υμιν 6. μηδε δειλια

He. 13, 5. σου ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μή σε ἀνῇ οὔτε μή σε ἐγκαταλίπῃ. [7] καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παντὸς Ἰσραὴλ Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· σὺ γὰρ εἰςελεύσῃ πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτοῖς· [8] καὶ κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ οὐκ ἀνήσει σε οὐδὲ μή σε ἐγκαταλίπῃ, μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλία. [9] καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [10] καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, [11] ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν· [12] ἐκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα καὶ τὸν προςήλυτον τὸν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἵν' ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου· [13] καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἳ οὐκ οἴδασιν ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. [14] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ ἐγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στῆτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [15] καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἔστη παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἔστη ὁ στῦλος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [16] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Ἰδοὺ σὺ κοιμᾷ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς οὗτος ὁ λαὸς ἐκπορνεύσει ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς εἰς ἣν οὗτος εἰςπορεύεται, καὶ καταλείψουσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου ἣν διεθέμην αὐτοῖς. [17] καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα· καὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις, καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου ἐν ἐμοί, εὕροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. [18] ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόςωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διὰ πάσας τὰς κακίας ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους. [19] καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ διδάξετε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόςωπον μαρτυροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. [20] εἰςάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνοῦσί με καὶ διασκεδάσουσι τὴν

---

6. σου ουτος ο προπ. ... om εν υμιν ... ου μη σε ανη ουδ ου μη σε εγκαταλειπη 7. πατρασιν αυτων ... κατακληρ. αυτην αυτοις 8. συνπροπορευομενος σοι μετα ... ουδ ου μη εγκαταλειπη σε 9. παντα τα ρηματα 11. συνπορευεσθαι ... θεου σου ... τοπω ον αν ... ** κυριος ο θεος σου 12. εκκλησιασατε ... προςηλυτον σου ... πολεσιν σου ... ινα ακουσωσιν 13. θεον υμων 15. κυριος εν στυλω νεφελης ... εστη επι τας ... επι τας ... * om του μαρτυριου extr. 16. κοιμασαι ... ο λαος ουτος ... εις πορευεται εκει εις αυτην ... εγκαταλειψουσιν 17. θυμω αυτοις εν ... εν υμιν pro εν εμοι 18. επεστρεψαν 19. om αυτην post διδαξατε ... εμβαλετε ... om κατα προσωπον ... εις μαρτυριον pro μαρτυρουσα 20. om δουναι αυτοις ... * om και φαγονται ... in fine add ην διεθεμην αυτοις

21 διαθήκην μου. 21 καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυ-
ροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ
σπέρματος αὐτῶν· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὧδε σή-
μερον πρὸ τοῦ εἰςαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ἣν ὤμοσα τοῖς
22 πατράσιν αὐτῶν. 22 καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,
23 καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 23 καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῖ καὶ εἶπεν
Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε· σὺ γὰρ εἰςάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμο-
24 σεν αὐτοῖς κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ. 24 ἡνίκα δὲ συνετέλεσε Μωυ-
σῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος,
25 25 καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου
26 λέγων 26 Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς
κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρ-
27 τύριον· 27 ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν
σκληρόν· ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον παραπικραίνοντες ἦτε τὰ
28 πρὸς τὸν θεόν, πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; 28 ἐκκλησιάσατε πρὸς
μὲ τοὺς φυλάρχους ὑμῶν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν
καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς
29 λόγους τούτους, καὶ διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 29 οἶδα
γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομίᾳ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς
ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμε-
ρῶν, ὅτι ποιήσετε τὰ πονηρὰ ἐναντίον κυρίου παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις
τῶν χειρῶν ὑμῶν.

XXXII.

(31, 30.) Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥή-
2 (1) ματα τῆς ᾠδῆς ταύτης ἕως εἰς τέλος 2 Πρόσεχε οὐρανέ, καὶ λαλήσω, καὶ
(2) ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. προςδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπό-
φθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡςεὶ ὄμβρος ἐπ'
3 ἄγρωστιν, καὶ ὡςεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον· 3 ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα· δότε
4 μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. 4 θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ
ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις· θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία, δίκαιος καὶ ὅσιος κύ-
5 ριος. 5 ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά, γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.
6 6 ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε, οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὗ-
7 τός σου πατὴρ ἐκτήσατό σε καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἔπλασέ σε; 7 μνήσθητε ἡμέρας
αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεῶν γενεαῖς· ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγε-
8 λεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου καὶ ἐροῦσί σοι. 8 ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος
ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων
9 θεοῦ, 9 καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα κληρονομίας
10 αὐτοῦ Ἰσραήλ. 10 αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δίψει καύματος ἐν γῇ
ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς
11 κόρην ὀφθαλμοῦ. 11 ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς
αὐτοῦ ἐπεπόθησε, διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτοὺς καὶ ἀνέλαβεν αὐ-
12 τοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ. 12 κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, οὐκ ἦν μετ'
13 αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος. 13 ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς, ἐψώμισεν
αὐτοὺς γεννήματα ἀγρῶν· ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς

---

21. ab initio και εσται οταν ευρωσιν αυτον κακα πολλα και θλιψεις κ. αντικαταστ. ... προσωπον αυτων ... ποιουσιν μοι ωδε 23. ενετειλ. μωυσης ιησου υιω ναυη κ. ειπ. αυτω ... κυριος αυτοις 28. διαμαρτυρωμαι 29. ανομησητε το πονηρον εναντι XXXII. 1. πασης της εκκλ. ισραηλ 2. ακουετω γη 3. οτι ονομα 6. εκτισεν pro επλασε 7. 8. inde a συνετε usque αγγελ. θεου ** 7. ** γενεας γενεων 8. ** ους διεσπειρ. 10. om γη 12. και ουκ 13. γενηματα

πέτρας, 14 βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιεν οἶνον. 15 καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος, ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλιπε τὸν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. 16 παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν παρεπίκρανάν με· 17 ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ, θεοῖς οἷς οὐκ ᾔδεισαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. 18 θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε. 19 καὶ εἶδε κύριος καὶ ἐζήλωσε, καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων, 20 καὶ εἶπεν Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν, υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς. 21 αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ, παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς. (Ro. 10, 19.) 22 ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ᾅδου κάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων. 23 συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συμπολεμήσω εἰς αὐτούς. 24 τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος· ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆν. 25 ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου. 26 εἶπα Διασπερῶ αὐτούς, παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν· 27 εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν ἵνα μὴ μακροχρονίσωσιν, ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι, μὴ εἴπωσιν Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ καὶ οὐχὶ κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα. 28 ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη. 29 οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι· ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον. 30 πῶς διώξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτούς; 31 ὅτι οὐκ εἰσὶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι. 32 ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόῤῥας· σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς· 33 θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος. 34 οὐκ ἰδοὺ ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου; 35 ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτοῖς, καὶ πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν· (Ro. 12, 19. He. 10, 30.) 36 ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται· εἶδε γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους. 37 καὶ εἶπε κύριος Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς; 38 ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν· ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταί. 39 ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω, πατάξω κἀγὼ ἰάσομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου. 40 ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὀμοῦμαι τὴν δεξιάν μου καὶ ἐρῶ Ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα· 41 ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω· 42 μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵ-

14. επιον 15. εγκατελειπεν θεον 16. εξεπικραναν 18. εγκατελειπες 20. om ημερων 21. παρωργισαν pro παρωξυναν 22. γενηματα 23. μου συντελεσω εις 24. οπιστοτονος ... επι της γης 25. πρεσβυτερου 26. καταπαυσω δη 27. μακροχρον. και ινα ... ημων υψηλη 28. οτι εθνος 29. συνιεναι ταυτα· καταδεξ. ita dist. 30. και ο κυριος 31. εστιν pro εισιν 32. η σταφυλη αυτων 34. ουχ ιδου 35. εν καιρω οταν ... απωλειας αυτων 36. εκλελοιποτας· εν ita dist. 37. θεοι σαυτων 38. εσθιετε 41. ** post χειρ μου add και εκδικησει ... και ανταποδωσω δικην

ματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμα-
43 λωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. [43] εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ Ro. 15, 10.
προςκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ· εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ
αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ
ἐκδικᾶται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦ-
44 σιν ἀνταποδώσει· καὶ ἐκκαθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. [44] καὶ ἔγραψε
Μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς
υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ εἰςῆλθε Μωυσῆς καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νό-
45 μου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή. [45] καὶ ἐξε-
46 τέλεσε Μωυσῆς λαλῶν παντὶ Ἰσραήλ, [46] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Προςέχετε τῇ
καρδίᾳ ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον,
ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ
47 νόμου τούτου· [47] ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν, ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ
ἕνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαί-
48 νετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι. [48] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν
49 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ λέγων [49] Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Ἀβαρίμ, τοῦτο ὄρος
Ναβαῦ ὅ ἐστιν ἐν γῇ Μωὰβ κατὰ πρόςωπον Ἱεριχώ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χα-
50 ναὰν ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· [50] καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀνα-
βαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν
51 ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει καὶ προςετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· [51] ὅτι
ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας
52 Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν, διότι οὐχ ἡγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [52] ἀπέ
ναντι ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰςελεύσῃ.

XXXIII.

Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἣν ηὐλόγησε Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς
2 Ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. [2] καὶ εἶπε Κύριος ἐκ Σινᾶ ἥκει, καὶ ἐπέ-
φανεν ἐκ Σηεὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαρὰν σὺν μυριάσι Κάδης,
3 ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ. [3] καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες
οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου, καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσι· καὶ ἐδέξατο ἀπὸ
4 τῶν λόγων αὐτοῦ [4] νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωυσῆς, κληρονομίαν συναγω-
5 γαῖς Ἰακώβ. [5] καὶ ἔσται ἐν τῷ ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν
6 ἅμα φυλαῖς Ἰσραήλ. [6] ζήτω Ῥουβὴν καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ ἔστω πολὺς ἐν
7 ἀριθμῷ. [7] καὶ αὕτη Ἰούδα· εἰςάκουσον, κύριε, φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν
αὐτοῦ ἔλθοις ἄν· αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινοῦσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν
8 ἔσῃ. [8] καὶ τῷ Λευὶ εἶπε Δότε Λευὶ δήλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ
ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ, ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος
9 ἀντιλογίας. [9] ὁ λέγων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρί Οὐχ ἑώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελ-
φοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπέγνω, ἐφύλαξε τὰ λόγιά σου,
10 καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε· [10] δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰα-
κώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ· ἐπιθήσουσι θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διά
11 παντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου. [11] εὐλόγησον, κύριε, τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ

---

42. καταφαγεται ... εθνων pro εχθρ. 43. υιοι pro αγγελοι ... ενισχυσ. αυτους παντ. αγγελοι θεου ... εκδικειται ... εχθροις αυτου 44. εν εκεινη τη ημερα ... προςηλθεν μωυσ. προς τον λαον 45. συνετελεσεν ... λαλων τους λογους τουτους 46. καρδια υμων 47. μακροημερευσητε ... in fin. add αυτην 49. αβαρειμ ... in fin. add εις κατασχεσιν 51. διοτι ηπειθησατε 52. οτι απεναντι οψη XXXIII. 1. προ τελευτης (2. Καδης· εκ ita dist.) 4. μωυσης ημιν 5. om αρχων 6. και συμεων εστω 7. της φωνης ... εισελθοις ... εχθρων αυτου εση 9. πατρι αυτου ... μητρι αυτου ... ** ουκ εγνω (*?) ... om κ. τους υιους αυτου απεγνω 10. ** εν εορτη ... του θυσιαστηριου

ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι· κάταξον ὀσφὺν ἐχθρῶν ἐπανεστηκότων αὐτῷ,
καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. [12] καὶ τῷ Βενιαμὶν εἶπεν Ἠγαπη- 12
μένος ὑπὸ κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ' αὐτῷ πά-
σας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ κατέπαυσε. [13] καὶ τῷ Ἰωσὴφ 13
εἶπεν Ἀπ' εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, ἀπὸ ὡρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ
ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν, [14] καὶ καθ' ὥραν γεννημάτων ἡλίου τροπῶν, 14
καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, [15] ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βου- 15
νῶν ἀενάων, [16] καὶ καθ' ὥραν γῆς πληρώσεως· καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν 16
τῇ βάτῳ ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐπ' ἀδελ-
φοῖς. [17] πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ, κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα 17
αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα ἕως ἀπ' ἄκρου γῆς. αὗται μυριάδες
Ἐφραΐμ, καὶ αὗται χιλιάδες Μανασσῆ. [18] καὶ τῷ Ζαβουλὼν εἶπεν Εὐφράν- 18
θητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσσάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ. [19] ἔθνη 19
ἐξολοθρεύσουσι· καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης·
ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, καὶ ἐμπόρια παράλιον κατοικούντων. [20] καὶ 20
τῷ Γὰδ εἶπεν Εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γάδ· ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συντρί-
ψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. [21] καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ 21
ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν· δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ
κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραήλ. [22] καὶ τῷ Δὰν εἶπε Δὰν σκύμνος λέοντος, καὶ 22
ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασάν. [23] καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἶπε Νεφθαλὶ πλησμονὴ 23
δεκτῶν· καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυρίου, θάλασσαν καὶ λίβα κληρο-
νομήσει. [24] καὶ τῷ Ἀσὴρ εἶπεν Εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ, καὶ ἔσται 24
δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ· [25] σίδηρος καὶ 25
χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται, ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχύς σου. [26] οὐκ ἔστιν 26
ὥσπερ ὁ θεὸς τοῦ ἠγαπημένου· ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ
ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. [27] καὶ σκεπάσει σε θεοῦ ἀρχή, καὶ ὑπὸ 27
ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων· καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρὸν λέγων Ἀπό-
λοιο. [28] καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ πεποιθὼς μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ, ἐπὶ σίτῳ 28
καὶ οἴνῳ· καὶ ὁ οὐρανός σοι συννεφὴς δρόσῳ. [29] μακάριος σὺ Ἰσραήλ· τίς 29
ὅμοιός σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μά-
χαιρα καύχημά σου· καὶ ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχη-
λον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

XXXIV.

Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαῦ ἐπὶ κο-
ρυφὴν Φασγά, ἥ ἐστιν ἐπὶ προσώπου Ἱεριχώ· καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶ-
σαν τὴν γῆν Γαλαὰδ ἕως Δάν, [2] καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Νεφθαλί, καὶ πᾶσαν 2
τὴν γῆν Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς θα-
λάσσης τῆς ἐσχάτης, [3] καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περίχωρα Ἱεριχὼ πόλιν φοι- 3
νίκων ἕως Σηγώρ. [4] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Αὕτη ἡ γῆ ἣν ὤμοσα τῷ 4
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ λέγων Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν· καὶ
ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. [5] καὶ ἐτελεύτησε Μωυσῆς 5
ὁ οἰκέτης κυρίου ἐν γῇ Μωὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. [6] καὶ ἔθαψαν αὐτὸν 6

---

11. οσφυν επανεστηκ. εχθρων αυτου 12. βενιαμειν ... om και extr. 13. ορεων pro ωρων 14. γενηματων 15. και απο ab initio 16. εν αδελφοις 17. της γης ... μαννασση 19. εξολεθρευσ. κ. επικαλεσασθε 20. ηυλογημενος 21. αυτων pro λαων 22. εκπηδησει 23. νεφθαλει bis 24. ηυλογημενος 25. και ως αι 27. σκεπασεις (** σκεπασεισε) θεου αρχην 28. μονος πεποιθως ... επι σιτου και οινου κ. ο ουρ. συννεφης αυτω δροσω 29. ομοιος σου XXXIV. 1. επι προσωπον ... om εως δαν 2. νεφθαλειμ ... μαννασση 4. ωμοσα αβρααμ ... *δωσω τὴν γην ταυτην ... εδειξα (omisso και) αυτην τοις 5. εκει μωυσης οικετης

ἐν Γαὶ ἐγγὺς οἴκου Φογώρ· καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας
7 ταύτης. [7] Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν· οὐκ
8 ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χελώνια αὐτοῦ. [8] καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Μωυσῆν ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ τριάκοντα ἡμέρας· καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ
9 Μωυσῆ. [9] καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτόν· καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ,
10 καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. [10] καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωυσῆς, ὃν ἔγνω κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσω-
11 πον [11] ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραῷ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ γῇ
12 αὐτοῦ, [12] τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, ἃ ἐποίησε Μωυσῆς ἔναντι παντὸς Ἰσραήλ.

Τέλος τοῦ δευτερονομίου.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ.

I.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωυσῆ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυὴ
2 τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ λέγων [2] Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν ἀναστὰς διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν γῆν ἣν
3 ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς. [3] πᾶς ὁ τόπος ἐφ᾽ ὃν ἂν ἐπιβῆτε τῷ ἴχνει τῶν ποδῶν
4 ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἴρηκα τῷ Μωυσῇ· [4] τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς
5 θαλάσσης τῆς ἐσχάτης· ἀφ᾽ ἡλίου δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν. [5] οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου· καὶ ὥςπερ ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω (He. 13, 5.)
6 σε οὐδ᾽ ὑπερόψομαί σε. [6] ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου· σὺ γὰρ ἀποδιελεῖς τῷ λαῷ
7 τούτῳ τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. [7] ἴσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου, καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῇς ἐν πᾶ-
8 σιν οἷς ἐὰν πράσσῃς. [8] καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα εἰδῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα· τότε εὐοδωθήσῃ καὶ εὐοδώσεις τὰς ὁδούς σου, καὶ
9 τότε συνήσεις. [9] ἰδοὺ ἐντέταλμαί σοι· ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς μηδὲ
10 φοβηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα οὗ ἐὰν πορεύῃ. [10] καὶ
11 ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ λέγων [11] Εἰςέλθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ λέγοντες Ἑτοιμάζεσθε ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τοῦτον,

---

6. εν γαι· εν γη μωαβ· εγγυς ... οιδεν ουδ. τ. τελευτην αυτου 7. τελευτησαι ... εφθαρη τα χελυνια 8. τον μωυσην 11. om παση 12. και τα θαυμασια ... πασαν την χειρα
Subscriptio: δευτερονομιον

Inscriptio: ιησους υιος ναυη
I, 1. και ειπεν κ. τ. ιησου ... τ. λιτουργω 4. ⁎om τα (?) 5. εγκαταλειπω ... ουδε υπ. 6. αποδιαστελεις ... ⁎⁎ αυτων pro υμων, ⁎om (?) s. hab. σου (?) 7. η pro ουδε 8. εν αυτω ... ινα συνης ποιειν 9. εντελλομαι ... om σου 11. om και sec. ... διαβησεσθε

εἰςελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν
ὑμῖν. [12] καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ εἶπεν 12
Ἰησοῦς [13] Μνήσθητε τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου λέ- 13
γων Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην.
[14] αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδία ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικείτωσαν 14
ἐν τῇ γῇ ᾗ ἔδωκεν ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὔζωνοι πρότεροι τῶν ἀδελ-
φῶν ὑμῶν, πᾶς ὁ ἰσχύων, καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς [15] ἕως ἂν καταπαύσῃ κύ- 15
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὥςπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομήσωσι
καὶ οὗτοι τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελεύσεσθε
ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς εἰς τὸ πέραν
τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῶν ἡλίου. [16] καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν Πάντα 16
ὅσα ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν ποιήσομεν, καὶ εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν ἀποστείλῃς ἡμᾶς
πορευσόμεθα. [17] κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν Μωυσῆ ἀκουσόμεθα σοῦ· πλὴν 17
ἔστω κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωυσῆ. [18] ὁ δὲ ἄν- 18
θρωπος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅςτις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι
ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω. ἀλλὰ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.

II.

Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ἐκ Σαττὶν δύο νεανίσκους κατασκο-
πεῦσαι λέγων Ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἱεριχώ. καὶ πορευθέντες
οἱ δύο νεανίσκοι εἰςήλθοσαν εἰς Ἱεριχώ, καὶ εἰςήλθοσαν εἰς οἰκίαν γυναικὸς
πόρνης ᾗ ὄνομα Ῥαάβ, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ. [2] καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἱε- 2
ριχὼ λέγοντες Εἰςπεπόρευνται ὧδε ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι
τὴν γῆν. [3] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἱεριχὼ καὶ εἶπε πρὸς Ῥαὰβ λέγων 3
Ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰςπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα·
κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἥκασι. [4] καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας 4
ἔκρυψεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγουσα Εἰςεληλύθασι πρός με οἱ ἄνδρες·
[5] ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίστα- 5
μαι ποῦ πεπόρευνται· καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς
[6] αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν τῇ λινο- 6
καλάμῃ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος. [7] καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν 7
ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη
ἐκλείσθη. [8] καὶ ἐγένετο ὡς ἐξήλθοσαν οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ 8
δὲ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, αὕτη δὲ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα [9] καὶ 9
εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκεν ὑμῖν κύριος τὴν γῆν, ἐπιπέπτωκε γὰρ
ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς. [10] ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὴν 10
ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προςώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμοῤῥαίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου, τῷ Σηὼν καὶ Ὢγ, οὓς ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς. [11] καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς 11
ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἡμῶν ἀπὸ
προςώπου ὑμῶν· ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς
γῆς κάτω. [12] καὶ νῦν ὀμόσατέ μοι κύριον τὸν θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ 12
ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου· [13] καὶ ζωγρήσατε τὸν 13

---

13. το ρημ. κυριου 14. προτερον 15. κληρονομησουσιν ... υμων διδω-
σιν ... κληρονομ. εαυτου ... εν τω περαν ... απ ανατολων 16. οσα αν 18.
ος εαν απειθησει ... ος εαν μη ... καθοτι αν II. 1. σαττει ... νεαν.
ηλθον ... εισηλθον ε. την οικ. 2. om λεγοντες ... ιδου ανδρες εισπεπ.
ωδε 3. εισαγαγε 4. om δυο ... πρ. με ωδε 5. (*οπισω αυτου ...) κα-
ταλημψεσθ. 8. εξηλθον οι καταδιωκοντες ... om δε post αυτοι ... και αυτη
ανεβη 9. κυριος υμιν ... προς pro εφ 10. την θαλασσαν την ερυθραν ...
εξ αιγυπτου ... εξολεθρευσατε 11. εν ουδενι απο

οἶκον τοῦ πατρός μου, τὴν μητέρα μου καὶ τοὺς ἀδελφούς μου καὶ πάντα τὸν οἶκόν μου καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχήν μου ἐκ
14 θανάτου. [14] καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον. καὶ αὐτὴ εἶπεν Ὡς ἂν παραδῷ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, ποιήσετε εἰς ἐμὲ
15 16 ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. [15] καὶ κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος, [16] καὶ εἶπεν *Jac. 2, 25. αὐτοῖς Εἰς τὴν ὀρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες
17 ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. [17] καὶ εἶπαν
18 πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες Ἀθῷοί ἐσμεν τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ· [18] ἰδοὺ ἡμεῖς εἰςπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς, τὸν δὲ πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου καὶ πάντα
19 τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου συνάξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου. [19] καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἔνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ· καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ
20 οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἔνοχοι ἐσόμεθα. [20] ἐὰν δέ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ ἢ καὶ ἀποκα-
21 λύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ. [21] καὶ
22 εἶπεν αὐτοῖς Κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν ἔστω· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. [22] καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἦλθοσαν εἰς τὴν ὀρεινήν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας·
23 καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδούς, καὶ οὐχ εὕροσαν. [23] καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ διέβησαν πρὸς
24 Ἰησοῦν υἱὸν Ναυή, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. [24] καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν ὅτι παραδέδωκε κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ κατέπτηχε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ' ἡμῶν.

III.

Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τὸ πρωὶ καὶ ἀπῆρεν ἐκ Σαττίν· καὶ ἦλθοσαν ἕως
2 τοῦ Ἰορδάνου, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. [2] καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς
3 ἡμέρας διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς [3] καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ λέγοντες Ὅταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἴροντας αὐτήν, ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων
4 ὑμῶν καὶ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς. [4] ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον δισχιλίους πήχεις στήσεσθε· μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε τὴν ὁδὸν ἣν πορεύσεσθε αὐτήν· οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθὲς καὶ
5 τρίτης ἡμέρας. [5] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ Ἁγνίσασθε εἰς αὔριον, ὅτι αὔριον
6 ποιήσει κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά. [6] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν Ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς
7 τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. [7] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἄρχομαι ὑψῶσαί σε κατενώπιον πάντων υἱῶν Ἰσραήλ, ἵνα γνῶσιν ὅτι καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ οὕτως ἔσο-
8 μαι καὶ μετὰ σοῦ. [8] καὶ νῦν ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης λέγων Ὡς ἂν εἰσέλθητε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου,
9 καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ στήσεσθε. [9] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Προσαγά-
10 γετε ὧδε καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. [10] ἐν τούτῳ γνώσεσθε

13. και την μ. ... και τας αδελφας μου pro κ. τον οικ. μου 14. * η ψυχη υμων ... ποιησατε μετ εμου 16. απελθατε ... εως αναστρεψωσιν 18. εκδησεις την ... ημας εν αυτη· και τον πατ. 19. οικιαν pro θυρ. της οικ. 20. om η 21. υμων ουτως εσται 22. ηλθον ... ευρον 24. παρεδωκεν ... εν χ. ημ. πασ. τ. γην ... κατεπτηκεν III. 1. απηρον εκ σαττειν κ. ηλθον 2. εγενηθη 3. πορευεσθε 4. πορευεσθε pro πορευσεσθε 5. εις την αυριον ... θαυμασια 7. αυτη pro ταυτη ... παντ. των υιων ... om οτι

ὅτι θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἡμῶν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Εὐαῖον καὶ τὸν Ἀμορῥαῖον καὶ τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. [11] ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην. [12] προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς. [13] καὶ ἔσται ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον στήσεται. [14] καὶ ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἤροσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ. [15] ὡς δὲ εἰςεπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐβάφησαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κρηπῖδα αὐτοῦ ὡσεὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν· [16] καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἓν ἀφεστηκὸς μακρὰν σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρους Καριαθιαρίμ, τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν Ἄραβα θάλασσαν ἁλός, ἕως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπε· καὶ ὁ λαὸς εἱστήκει ἀπέναντι Ἱεριχώ. [17] καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην.

'Act. 7, 45.

IV.

Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ λέγων [2] Παραλαβὼν ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἕνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς, [3] σύνταξον αὐτοῖς Καὶ ἀνέλεσθε ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου ἑτοίμους δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς θέτε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ ὑμῶν, οὗ ἐὰν παρεμβάλητε ἐκεῖ τὴν νύκτα. [4] καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοῦς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕνα ἀφ' ἑκάστης φυλῆς, [5] εἶπεν αὐτοῖς Προςαγάγετε ἔμπροσθέν μου πρὸ προσώπου κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον ἀράτω ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, [6] ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον διὰ παντός· ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σου αὔριον λέγων Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ἡμῖν; [7] καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου λέγων ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαινεν αὐτόν. καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος. [8] καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῖ· καὶ ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ διεκόμισαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολὴν καὶ ἀπέθηκαν ἐκεῖ. [9] ἔστησε δὲ Ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ἰορδάνῃ ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον

---

10. οτι εγω κυριος ζων ... ολεθρευων ολεθρευσει ... κ. τ. ευαιον κ. τ. φερεζεον κ. τ. γεργ. κ. τ. αμορρ. 11. της διαθηκης 12. εφ 14. ηραν την 15. om οἱ sec. ... om της διαθ. κυριου ... εις το μερος ... επληρου 16. om τα post υδατα ... * om σφοδρα σφοδρως, ** om σφοδρως ... om θαλ. αραβα ... θαλ. των αλων ... εξελειπεν ... ιστηκει IV. 1. προς ιησουν 2. απο τ. λ. δωδεκα ανδρας ... εφ 3. αυτοις λεγων Ανελεσθε εντευθεν εκ ... θησετε ... στρατοπαιδια 5. αυτοις ιησους ... * εκ μεσου (?) ... αρατω εκειθ. εκαστ. λιθ. ενα επι ... om δωδεκα 6. * υπαρχουσιν (?) 6. 7. ** inde α τι εισιν usque αυτον ... εξελειπεν ... υμιν οι λιθ. ουτ. 8. λαβοντες ... αμα αυτοις ... απεθηκεν αυτους εκει 9. εστηκεν ... ιορδανω

10 ἡμέρας. [10] εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἕως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοῦς πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος ἀναγγεῖλαι
11 τῷ λαῷ· καὶ ἔσπευσεν ὁ λαός, καὶ διέβησαν. [11] καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ λίθοι
12 ἔμπροσθεν αὐτῶν. [12] καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καθά-
13 περ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς. [13] τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην διέβησαν
14 ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἱεριχὼ πόλιν. [14] ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ηὔξησε κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντίον τοῦ παντὸς γένους Ἰσραήλ, καὶ ἐφοβοῦντο
15 αὐτὸν ὥςπερ Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. [15] καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ λέγων
16 [16] Ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυ-
17 ρίου κυρίου ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. [17] καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι
18 λέγων Ἔκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. [18] καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπο-
19 ρεύετο καθὰ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν δι᾽ ὅλης τῆς κρηπῖδος. [19] καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ
20 τῆς Ἱεριχώ. [20] καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου
21 ἔστησεν Ἰησοῦς ἐν Γαλγάλοις [21] λέγων Ὅταν ἐρωτῶσιν ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν
22 λέγοντες Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι; [22] ἀναγγείλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς
23 διέβη Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, [23] ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν μέχρις οὗ διέβησαν· καθάπερ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε κύριος
24 ὁ θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν ἕως παρήλθομεν. [24] ὅπως γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ ἔργῳ.

V.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμοῤῥαίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἳ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτούς, καὶ ἐτάκησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμία ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
2 [2] ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ Ποίησον σεαυτῷ μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ
3 δευτέρου. [3] καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε
4 τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου Βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. [4] ὃν δὲ τρόπον περιεκάθαρεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ
5 ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθότων ἐξ Αἰγύπτου, [5] πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς· τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ
6 ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαρίτιδι· [6] διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, οἷς καὶ διώρισε μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς
7 πατράσιν αὐτῶν δοῦναι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. [7] ἀντὶ δὲ τούτων ἀντι-

---

10. om οὗ ... παντα οσα εν. κ. τω ιησοι ... διεβη 14. εναντ. παντος του ... ωςπερ εφοβουντο μωυσην 18. εκ μεσου του ιορδ. ... επι της ξηρας, και ωρμησεν ... εχθες 20. om τουτους 21. οι υιοι υμων υμας 22. om τουτον 23. εκ του εμπρ. ... μεχρι ου 24. τον κυριον θεον υμων ε. π. χρονω V. 1. διαβηναι ... κατεταχησαν αι διαν. αυτων 2. om πετρινας 3. πετρ. εαυτω ακρ. 4. περιεκαθηρεν 5. τεσσερακοντα 6. διωρισ. κυριος αυτοις μη ... δουναι ημιν

κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοῦς περιέτεμε διὰ τὸ αὐτοὺς γεγεννῆσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους. [8] περιτμηθέντες δὲ ἡσυχίαν εἶχον αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν. [9] καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυή Ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ᾽ ὑμῶν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Γάλγαλα. [10] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ᾽ ἑσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ἱεριχὼ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ, [11] καὶ ἐφάγοσαν ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέα. [12] ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ μάννα μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάννα· ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. [13] καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἱεριχώ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἑστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προςελθὼν Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἡμέτερος εἶ ἢ τῶν ὑπεναντίων; [14] ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου, νυνὶ παραγέγονα. καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόςωπον ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέσποτα, τί προςτάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; [15] καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν Λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐφ᾽ ᾧ νῦν ἕστηκας ἐπ᾽ αὐτοῦ ἅγιός ἐστι.

VI.

(5, 16.) Καὶ Ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς οὐδὲ εἰςεπορεύετο. [2] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἰδοὺ ἐγὼ (1) παραδίδωμι ὑποχείριόν σοι τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύϊ. [3] σὺ δὲ περίστησον αὐτῇ τοὺς μαχίμους κύκλῳ. (2) [4] καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἅμα· [5] καὶ (4) ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ εἰςελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόςωπον εἰς τὴν πόλιν. [6] καὶ (5) εἰςῆλθεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ πρὸς τοὺς ἱερεῖς [7] καὶ εἶπεν αὐτοῖς λέγων (6) Παραγγείλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν, καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντίον κυρίου· [8] καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες (7) ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω. [9] οἱ (8) δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου σαλπίζοντες. [10] τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο (9) Ἰησοῦς λέγων Μὴ βοᾶτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἕως ἂν ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτὸς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσετε. [11] καὶ περιελ- (10) θοῦσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. [12] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τὸ πρωΐ, (11) καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, [13] καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς (12) οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἑπτὰ προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα εἰςεπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου· καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἑξάκις ἐγγύθεν, [14] καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν (13)

---

7. περιετ. ιησους ... γεγενησθαι 8. εσχον αυτοι καθ. 9. om υιω ναυη 10. om τη ... αφ εσπερου ... om εν τω περ. τ. ιορδ. 11. εφαγον 12. εξελειπεν 13. τ. οφθ. αυτου ιδεν 14. νυν 15. και ειπεν ο ... λυσον ... συ pro νυν VI. 2. υποχ. σου ... om οντας 3. παντας τους μαχητας 4. om αμα 5. ανακραγεντων ... εισελευσετε ...* εις τ. πολ. κατ. προσωπ. 6. ιησους υιος ναυη 7. εναντι 8. παρελθατωσαν 9. πορευομενοι και σαλπιζοντες 10. μ. βοατω και μη ακ. μηθεις ... ** ημερα ... αναβοησατε 11. την πολιν ευθεως 12. om της διαθηκης 13. κ. οι ιερ. οι επτα αιροντες τας επτα σαλπ. ... του κυρ. 13. 14. και μετα ταυτα usque διαθηκης κυριου ponuntur post την παρεμβολην 13. om περιεκυκλ. τ. π. εξ. εγγυθεν 14. απηλθον

15 (14) παρεμβολήν. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. [15] καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν ὄρϑρου, καὶ περιήλϑοσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑπτάκις.
16 (15) [16] καὶ ἐγένετο τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπεν Ἰησοῦς
17 (16) τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Κεκράξατε· παρέδωκε γὰρ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν. [17] καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάϑεμα, αὐτὴ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, κυρίῳ Σαβαώϑ· πλὴν Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασϑε, αὐτὴν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ
18 (17) οἴκῳ αὐτῆς. [18] ἀλλὰ ὑμεῖς φυλάξεσϑε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναϑέματος, μή ποτε ἐνϑυμηϑέντες ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναϑέματος καὶ ποιήσητε τὴν
19 (18) παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάϑεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς. [19] καὶ πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ χαλκὸς ἢ σίδηρος ἅγιον ἔσται τῷ κυρίῳ· εἰς ϑησαυρὸν
20 (19) κυρίου εἰςενεχϑήσεται. [20] καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν οἱ ἱερεῖς· ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τῶν σαλπίγγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἅμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ* καὶ ἰσχυρῷ. καὶ ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ, καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν
21 (20) πόλιν. [21] καὶ ἀνεϑεμάτισεν αὐτὴν Ἰησοῦς καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει, ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβύτου, καὶ ἕως μόσχου καὶ
22 (21) ὑποζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας. [22] καὶ τοῖς δυσὶ νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασιν εἶπεν Ἰησοῦς Εἰςέλϑατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικός, καὶ ἐξαγάγετε
23 (22) αὐτὴν ἐκεῖϑεν καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῇ. [23] καὶ εἰςῆλϑον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικός, καὶ ἐξηγάγοσαν Ῥαὰβ τὴν πόρνην καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῆς καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ κατέστησαν
24 (23) αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραήλ. [24] καὶ ἡ πόλις ἐνεπρήσϑη ἐν πυρισμῷ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ· πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου
25 (24) ἔδωκαν εἰς ϑησαυρὸν κυρίου εἰςενεχϑῆναι. [25] καὶ Ῥαὰβ τὴν πόρνην καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν ἐζώγρησεν Ἰησοῦς καὶ κατῴκισεν ἐν τῷ* Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυψε τοὺς κατασκοπεύσαντας οὓς
26 (25) ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ἱεριχώ. [26] καὶ ὥρκισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον κυρίου λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἄνϑρωπος ὃς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην· ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ϑεμελιώσει αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. καὶ οὕτως ἐποίησεν Ὀζὰν ὁ ἐκ Βαιϑήλ· ἐν τῷ Ἀβιρὼν τῷ πρωτοτόκῳ ἐϑεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐν τῷ
27 (26) ἐλαχίστῳ διασωϑέντι ἐπέστησε τὰς πύλας αὐτῆς. [27] καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

*He. 11, 30.

*He. 11, 31. Jac 2, 25.

VII.

Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλην καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναϑέματος· καὶ ἔλαβεν Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναϑέματος· καὶ ἐϑυμώϑη κύριος ὀργῇ τοῖς
2 υἱοῖς Ἰσραήλ. [2] καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαί, ἥ ἐστι κατὰ Βαιϑήλ,
3 λέγων Κατασκέψασϑε τὴν Γαί. [3] καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο

---

15. περιηλϑον ... om εν τ. ημ. εκεινη 16. om εγενετο ... παραδεδωκεν 17. των κυριω των δυναμεων· πληρ 18. φυλαξατε ... om σφοδρα ... om αυτοι ... ποιησετε 19. αργ. και χρυσ. και πας χ. και σιδ. 20. την φωνην των σαλπιγγων ... om απαν 21. ανεϑεματισαν ... om ιησους ... πρεσβυτερου ... μοσχ. και εως προβατου κ. υποζ. 22. τοις δυο ... κ. παντα οσα ε. εν αυτη 23. εξηγαγεν την ρααβ ... κ. παντα οσ. η. αυτ. και πασαν τ. συγγεν. αυτης 24. ενεπυρισϑη εν πυρι 25. και τον οικ. τον πατρ. αυτης ... κατωκησεν ... ιερειχω 26. om εναντ. κυριου ... ος αν στησει και οικοδ. ... εϑεμελιωσεν pro ϑεμελιωσει ... ο αζαν ... αβειρων ... διασωϑ. ελαχιστω ... om τας VII. 1. om μεγαλην ... αχαν ... ζαβρι ... οργη κυριος 2. γαϊ ... η εστιν την κατα βηϑαυν ... την γην pro την γαι

τὴν Γαί, καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Μὴ ἀναβήτω πᾶς ὁ λαός, ἀλλ' ὡςεὶ δις χίλιοι ἢ τρις χίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν· μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γάρ εἰσι. [4] καὶ ἀνέβησαν ὡςεὶ τρις χίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προςώπου ἀνδρῶν Γαί. 4
[5] καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαὶ εἰς τριακονταὲξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς· καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ καὶ ἐγένετο ὥςπερ ὕδωρ. 5 [6] καὶ διέῤῥηξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόςωπον ἐναντίον κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ, καὶ ἐπεβάλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. 6 [7] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Δέομαι, κύριε, ἵνα τί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην, παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμοῤῥαίῳ ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατῳκίσθημεν παρὰ τὸν Ἰορδάνην. 7 [8] καὶ τί ἐρῶ ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ; 8 [9] καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν περικυκλώσουσιν ἡμᾶς καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα; 9 [10] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἀνάστηθι, ἵνα τί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόςωπόν σου; 10 [11] ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην ἣν διεθέμην πρὸς αὐτούς· κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν. 11 [12] καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόςωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· αὐχένα ὑποστρέψουσιν ἔναντι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα· οὐ προςθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 12 [13] ἀναστὰς ἁγίασον τὸν λαόν, καὶ εἰπὸν ἁγιασθῆναι εἰς αὔριον. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν· οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. 13 [14] καὶ συναχθήσεσθε πάντες τὸ πρωὶ κατὰ φυλάς, καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δείξῃ κύριος, προςάξετε κατὰ δήμους· καὶ τὸν δῆμον ὃν ἂν δείξῃ κύριος, προςάξετε κατ' οἶκον· καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν δείξῃ κύριος, προςάξετε κατ' ἄνδρα. 14 [15] καὶ ὃς ἂν ἐνδειχθῇ, κατακαυθήσεται ἐν πυρί, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ· ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου καὶ ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν Ἰσραήλ. 15 [16] καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς καὶ προςήγαγε τὸν λαὸν κατὰ φυλάς· 16 καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα. [17] καὶ προςήχθη κατὰ δήμους, καὶ ἐνεδείχθη 17 δῆμος Ζαραΐ· καὶ προςήχθη κατ' ἄνδρα, [18] καὶ ἐνεδείχθη Ἄχαρ υἱὸς Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρά. 18 [19] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ Δὸς δόξαν σήμερον τῷ κυρίῳ 19 θεῷ Ἰσραήλ, καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ἀνάγγειλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. [20] καὶ ἀπεκρίθη Ἄχαρ τῷ Ἰησοῖ καὶ εἶπεν Ἀληθῶς 20 ἥμαρτον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα. [21] εἶδον 21 ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν ποικίλην καὶ διακόσια δίδραχμα ἀργυρίου καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῆν πεντήκοντα διδράχμων, καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον· καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐγκέκρυπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν. [22] καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν 22 παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. [23] καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἤνεγκαν πρὸς 23 Ἰησοῦν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραήλ, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἔναντι κυρίου. [24] καὶ 24

---

3. την γην γαϊ ... αναβαινετω ... ως δισχιλ. ... ενπολιορκησατωσαν 4. ανεβ. εκει ως τρισχ. ... γαϊ 5. γαϊ τριακοντα και εξ ... πυλ. εως συντρ. α. επι του 6. εναντι ... επεβαλον τον ... την κεφαλην 7. κυριε κυριε δια τι 11. διαθηκ. μου ην ... και κλεψαντες 12. om και ... ab εχθρων priore usq. υμων αυτων ** ... ** (et * ?) επιστρεψουσιν κατα προσωπον των 14. ενδειξη sec. et tert. ... κατ οικους 15. εποιησαν 17. δημ. ο ζαριει· κ. προσηχθ. δημος ο ζαριει κατ ανδρας 18. 19. αχαν 20. κυριου θεου 21. ιδον ... ψ. ποικ. καλην ... ενεκρυπται εν τη γη εν 22. κεκρυμμ. εν τη γη, και το 23. και προς τους

ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἄχαρ υἱὸν Ζαρὰ καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Ἀχώρ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς 25 εἰς Ἐμεκαχώρ. [25] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ Τί ὠλόθρευσας ἡμᾶς; ἐξολοθρεύσαι σε κύριος καθὰ καὶ σήμερον. καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις πᾶς 26 Ἰσραήλ, [26] καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν· καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχὼρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

VIII.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῇς μηδὲ δειλιάσῃς· λάβε μετὰ σοῦ πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί· ἰδοὺ 2 δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαὶ καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. [2] καὶ ποιήσεις τὴν Γαὶ ὃν τρόπον ἐποίησας τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ τὴν προνομὴν τῶν κτηνῶν προνομεύσεις σεαυτῷ· κατάστησον δὲ σεαυτῷ ἔνε- 3 δρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω. [3] καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί· ἐπέλεξε δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν 4 δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός. [4] καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Ὑμεῖς ἐνεδρεύσατε ὀπίσω τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως, 5 καὶ ἔσεσθε πάντες ἕτοιμοι. [5] καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ᾽ ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες Γαὶ εἰς συνάν- 6 τησιν ἡμῖν καθάπερ καὶ πρώην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. [6] καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· καὶ 7 ἐροῦσι Φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ὃν τρόπον καὶ ἔμπροσθεν. [7] ὑμεῖς 8 δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν. [8] κατὰ τὸ 9 ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. [9] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν· καὶ ἐνεκάθισαν ἀνὰ μέσον Βαιθὴλ καὶ ἀνὰ 10 μέσον Γαί, ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαί. [10] καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τὸ πρωὶ ἐπεσκέψατο τὸν λαόν· καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ 11 λαοῦ ἐπὶ Γαί. [11] καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ᾽ αὐτοῦ ἀνέβησαν, καὶ 12 πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν, [12] καὶ τὰ ἔνεδρα τῆς 14 πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. [14] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδε βασιλεὺς Γαί, ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ᾽ εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει ὅτι ἔνεδρα αὐτῷ ἐστιν ὀπίσω τῆς 15 πόλεως. [15] καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐ- 16 τῶν. [16] καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς 17 πόλεως· [17] οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ Γαὶ ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραήλ, 18 καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἠνεῳγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραήλ. [18] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρί σου ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν· καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα 19 αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν· [19] καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ ἐξήλθοσαν ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ εἰσήλθοσαν ἐπὶ

---

24. πας ισραηλ μετ ... ανηγαγ. αυτον εις 25. om τω αχαρ ... ωλεθρευσας et εξολεθρευσαι ... αυτ. πας ισρ. εν λιθοις VIII. 1. μετα σεαυτου ... γαϊ prius 2. ποιησης τη γαϊ ... τη ιερ. et τω βασιλει 3. γαϊ· και επελ. ιησ. 4. ενεδρευσετε ... om απο 5. πας ο λαος ο pro παντες οι ... γαϊ 6. αποστησομεν 8. ποιησατε 9. γαϊ bis 10. οι πρεσβ. ισραηλ ... γαϊ 14. ιδεν ο βασ. της γαϊ ... πας ο λαος αυτου· και ... εστιν απο της πολ. οπισω 15. ιδεν ... πας ισραηλ 17. γαϊ ... om και κατελιπον usq. ισρ. 18. οτι εις την χειρα σου ... τον γαισον κ. την χ. αυτ. 19. εισηλθον εις

τὴν πόλιν καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν ἐν πυρί. [20] καὶ περιβλέψαντες οἱ κάτοικοι Γαὶ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐθεώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οὐκέτι εἶχον ποῦ φύγωσιν ὧδε ἢ ὧδε. [21] καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον ὅτι ἔλαβον τὰ ἔνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς Γαί. [22] καὶ οὗτοι ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν, καὶ ἐγενήθησαν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα. [23] καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν. [24] καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτέννοντες πάντας τοὺς ἐν τῇ Γαὶ καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τῷ ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὗ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας. [25] καὶ ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς δώδεκα χιλιάδες, πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί. [27] πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει πάντα ἃ ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ. [28] καὶ ἐνεπύρισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί· χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτὴν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [29] καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου, καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως ἑσπέρας· καὶ ἐπιδύνοντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν Ἰησοῦς καὶ καθείλοσαν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον, καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

IX.

Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καὶ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ Χετταῖοι καὶ οἱ Χαναναῖοι καὶ οἱ Φερεζαῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι καὶ οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Γεργεσαῖοι καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, [2] συνήλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ ἅμα πάντες. (8, 30.) [3] Τότε ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄρει Γαιβάλ, [4] καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων ([31]) κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὁλοκλήρων ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη σίδηρος· καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ καὶ θυσίαν σωτηρίου. [5] καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων ([32]) τὸ δευτερονόμιον, νόμον Μωυσῆ, ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [6] καὶ πᾶς ([33]) Ισραὴλ καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν καὶ οἱ δικασταὶ καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων, οἳ ἦσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαριζὶν καὶ οἳ ἦσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαιβάλ, καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν ἐν πρώτοις. [7] καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα ([34]) τοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα

---

20. οι κατοικουντες γαϊ ... αυτων, εωρων αναβαιν. τον καπν. της πολ. 20. 21. om και ουκετι usq. εις τ. ουρανον ... γαϊ 22. εξηλθον ... επαταξεν 23. γαϊ 24. παντ. τους εκ της γαϊ, τους εν ... om επι ... αυτους εως εις ... επεστρ. αυτους εις γαϊ 25. γαϊ 27. πλην των κτηνων και τ. σκυλ. ... om παντα α ... om εαυτοις 29. γαϊ ... καθειλον ... ερριψ. αυτον IX. 1. παντες οι βασ. ... κ. οι χεττ. κ. οι αμορρ. κ. οι γεργ. κ. οι χαν. κ. οι φερεζ. κ. οι ευ. κ. οι ιεβ. 2. συνηλθον. VV. 3. 4. 5. 6. 7. 8. ante IX, 1. pon. 3. τω κυριω θεω 4. τω κυριω 5. μωυση, ον εγραψεν ενωπιον 6. δικαστ. αυτων ... om και post ιερεις ... αυτοχθων, ησαν οι ημισεις ... γαριζειν και οι ημισεις αυτων ... καθα ενετ. ... τ. λαον ισραηλ 7. om ουτως ... om ιησους

8 (35) ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ· 8 οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραήλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς
9 προσπορευομένοις τῷ Ἰσραήλ. (9, 3.) 9 Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ἤκου-
10 (4) σαν πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῇ Ἱεριχὼ καὶ τῇ Γαί. 10 καὶ ἐποίησαν καί γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας, καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο καὶ ἡτοιμάσαντο, καὶ λαβόντες σάκκους παλαιοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν καὶ ἀσκοὺς οἴνου παλαιοὺς
11 (5) καὶ κατεῤῥωγότας ἀποδεδεμένους· 11 καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ
12 (6) ἐπισιτισμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτιῶν καὶ βεβρωμένος. 12 καὶ ἦλθοσαν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ Ἰσραήλ
13 (7) Ἐκ γῆς μακρόθεν ἥκαμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην. 13 καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Χοῤῥαῖον Ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικεῖς, καὶ πῶς σοι
14 (8) διαθῶμαι διαθήκην; 14 καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν Οἰκέται σού ἐσμεν. καὶ εἶπε
15 (9) πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς Πόθεν ἐστέ, καὶ πόθεν παραγεγόνατε; 15 καὶ εἶπαν Ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἥκασιν οἱ παῖδές σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ
16 (10) σου· ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ, 16 καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμοῤῥαίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμοῤῥαίων καὶ τῷ Ὢγ βασιλεῖ τῆς Βασάν, ὃς κατῴκει ἐν
17 (11) Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραΐν. 17 καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν λέγοντες Λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς
18 (12) αὐτούς Οἰκέται σού ἐσμεν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν τὴν διαθήκην. 18 οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμοὺς ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήλθομεν παραγε-
19 (13) νέσθαι πρὸς ὑμᾶς, νῦν δὲ ἐξηράνθησαν καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι· 19 καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν καινούς, καὶ οὗτοι ἐῤῥώγασι· καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαίωται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ
20 (14) σφόδρα. 20 καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, καὶ κύριον οὐκ
21 (15) ἐπηρώτησαν. 21 καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ διέθεντο πρὸς αὐτοὺς διαθήκην τοῦ διασῶσαι αὐτούς, καὶ ὤμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες
22 (16) τῆς συναγωγῆς. 22 καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν αὐτῶν εἰσί, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοι-
23 (17) κοῦσι. 23 καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἦλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· αἱ
24 (18) δὲ πόλεις αὐτῶν Γαβαὼν καὶ Κεφιρὰ καὶ Βηρὼτ καὶ πόλεις Ἰαρίν. 24 καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρχοντες κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ· καὶ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τοῖς ἄρχουσι.
25 (19) 25 καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πάσῃ τῇ συναγωγῇ Ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς κύριον
26 (20) τὸν θεὸν Ἰσραήλ, καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἅψασθαι αὐτῶν. 26 τοῦτο ποιήσομεν, ζωγρῆσαι αὐτούς, καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσται καθ'
27 (21) ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὅρκον ὃν ὠμόσαμεν αὐτοῖς. 27 ζήσονται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ, καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχον-
28 (22) τες. 28 καὶ συνεκάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί παρελογί-

---

8. om υιων ... om και extr. (... προπορευομ.) 9. ιησους pro κυριος ... γαϊ 10. ονων pro ωμων 11. επ pro επανω ... οι αρτοι του επισιτισμου αυτων ξηροι και βεβρωμενοι 12. ηλθον ... παρεμβ. αυτων εις ... κ. προς παντα ισραηλ 13. κατωκεις ... διαθωμαι σοι 15. ειπ. προς αυτον 16. τοις δυσι βασ. ... βασιλει εσεβων pro β. των αμορρ. ... εδραειν 17. om ακουσαντες ... υμων pro σου ... om την 19. πεπαλαιωνται 20. τους επισιτισμους ... επερωτησαν 21. διεθετο 22. εισιν αυτων 23. εξηλθαν εις ... χεφειρα κ. βηρωθ κ. πολις ιαρειμ 24. αρχοντ. της συναγωγης τον κυρ. θεον 25. παντες οι αρχ. τη συν.

σασθέ με λέγοντες Μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμὲν σφόδρα, ὑμεῖς δὲ ἐγχώριοί ἐστε
τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν; [29] καὶ νῦν ἐπικατάρατοί ἐστε· οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἐξ (28) 29
ὑμῶν δοῦλος οὐδὲ ξυλοκόπος οὐδὲ ὑδροφόρος ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου. [30] καὶ (24) 30
ἀπεκρίθησαν τῷ Ἰησοῖ λέγοντες Ἀνηγγέλη ἡμῖν ὅσα συνέταξε κύριος ὁ θεός
σου Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην καὶ ἐξολοθρεῦσαι
ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἐφο-
βήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποιήσαμεν
τὸ πρᾶγμα τοῦτο. [31] καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς ὑποχείριοι ὑμῖν· ὡς ἀρέσκει ὑμῖν (25) 31
καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡμῖν. [32] καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως· καὶ ἐξεί- (26) 32
λατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐκ
ἀνεῖλον αὐτούς. [33] καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυ- (27) 33
λοκόπους καὶ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ· διὰ
τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου
τοῦ θεοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος.

X.

Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς
τὴν Γαὶ καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὸν
βασιλέα αὐτῆς οὕτως ἐποίησαν καὶ τὴν Γαὶ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ὅτι
ηὐτομόλησαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ἰσραήλ, [2] καὶ 2
ἐφοβήθησαν ἀπ' αὐτῶν σφόδρα· ᾔδει γὰρ ὅτι πόλις μεγάλη Γαβαὼν ὡσεὶ
μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί. [3] καὶ ἀπέστειλεν 3
Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Ἐλὰμ βασιλέα Χεβρὼν καὶ πρὸς Φιδὼν
βασιλέα Ἱεριμοὺθ καὶ πρὸς Ἰεφθᾶ βασιλέα Λαχὶς καὶ πρὸς Δαβὶν βασιλέα
Ὀδολλὰμ λέγων [4] Δεῦτε ἀνάβητε πρὸς μὲ καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμή- 4
σωμεν Γαβαών· ηὐτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.
[5] καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ καὶ 5
βασιλεὺς Χεβρὼν καὶ βασιλεὺς Ἱεριμοὺθ καὶ βασιλεὺς Λαχὶς καὶ βασιλεὺς
Ὀδολλάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν, καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβαὼν καὶ
ἐξεπολιόρκουν αὐτήν. [6] καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν 6
εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα λέγοντες Μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς
σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τὸ τάχος καὶ βοήθησον ἡμῖν
καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς, ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορ-
ραίων οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινήν. [7] καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγάλων, αὐτὸς 7
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ. [8] καὶ εἶπε 8
κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα
αὐτούς· οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν. [9] καὶ ἐπεὶ παρε- 9
γένετο Ἰησοῦς ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσεπορεύθη ἐκ Γαλγάλων.
[10] καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ συνέτρι- 10
ψεν αὐτοὺς κύριος συντρίψει μεγάλῃ ἐν Γαβαών· καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν
ἀναβάσεως Ὡρωνίν, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἕως Ἀζηκὰ καὶ ἕως Μακηδά.
[11] ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς κατα- 11
βάσεως Ὡρωνίν, καὶ κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ

---

28. εσμεν απο σου 29. δουλος ξυλοκοπος ... om ουδε υδροφ. 30. απηγγελη ... μωυση παιδι ... εξολεθρ. 31. δοκει ημιν ποιησαι ημιν 32. εκ χειρος 33. om δια τουτο usq. του θεου X. 1. γαϊ bis ... εξωλεθρευσεν ... εποιησεν bis 2. εφοβ. εν εαυτοις σφοδρα· ηδισαν γ. ο. η πολις ... ωσει και μια 3. αιλαμ ... φεραααμ pro φιδων ... ιαφιε βασ. λαχεις ... δαβειρ 5. λαχεις (... οδολλαχ) 6. *απεστειλον (?) ... κ. εξελ. ημ. κ. βοηθ. ημ. 8. ουχ υποστησεται 9. και επιπαρεγενετο ... επορευθη ιησους 10. om των υιων ... συντριψιν μεγαλην ... αναβασ. βηθωρων 11. om των ... καταβασ. βεθωρων (?) ... επεριψεν

ἕως Ἀζηκά· καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποϑανόντες διὰ τοὺς λίϑους τῆς χαλά-
12 ζης ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ. 12 τότε ἐλάλη-
σεν Ἰησοῦς πρὸς κύριον, ᾗ ἡμέρᾳ παρέδωκεν ὁ ϑεὸς τὸν Ἀμοῤῥαῖον ὑποχεί-
ριον Ἰσραήλ, ἡνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαὼν καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προςώπου
υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαών, καὶ ἡ σελήνη
13 κατὰ φάραγγα Αἰλών. 13 καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει ἕως ἠμύ-
νατο ὁ ϑεὸς τοὺς ἐχϑροὺς αὐτῶν· καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ,
14 οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς. 14 καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα
τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον ὥςτε ἐπακοῦσαι ϑεὸν ἀνϑρώπου,
16 ὅτι κύριος συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραήλ. 16 καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι,
17 καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν Μακηδά. 17 καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ
λέγοντες Εὕρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μα-
18 κηδά. 18 καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Κυλίσατε λίϑους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ
19 καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς· 19 ὑμεῖς δὲ μὴ ἑστήκατε κατα-
διώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχϑρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν καὶ
μὴ ἀφῆτε εἰςελϑεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ
20 ϑεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. 20 καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς καὶ
πᾶς υἱὸς Ἰσραὴλ κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ
21 οἱ διασωζόμενοι διεσώϑησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς. 21 καὶ ἀπεστράφη πᾶς
ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακηδὰ ὑγιεῖς, καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν
22 Ἰσραὴλ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ. 22 καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, καὶ
23 ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου. 23 καὶ ἐξηγάγοσαν
τοὺς πέντε βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν βα-
σιλέα Χεβρὼν καὶ τὸν βασιλέα Ἱεριμοὺϑ καὶ τὸν βασιλέα Λαχὶς καὶ τὸν βα-
24 σιλέα Ὀδολλάμ. 24 καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν
Ἰησοῦς πάντα Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπορευομέ-
νους αὐτῷ λέγων αὐτοῖς Προπορεύεσϑε καὶ ἐπίϑετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς
τραχήλους αὐτῶν. καὶ προςελϑόντες ἐπέϑηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τρα-
25 χήλους αὐτῶν. 25 καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς Μὴ φοβηϑῆτε αὐτοὺς μηδὲ
δειλιάσητε, ἀνδρίζεσϑε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτω ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχϑροῖς
26 ὑμῶν οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. 26 καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ
ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων· καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως
27 ἑσπέρας. 27 καὶ ἐγενήϑη πρὸς ἡλίου δυσμὰς ἐνετείλατο Ἰησοῦς καὶ καϑεῖλον
αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον εἰς ὃ κατεφύγο-
σαν ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν λίϑους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.
28 28 καὶ τὴν Μακηδὰ ἐλάβοσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν
στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόϑρευσαν πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατε-
λείφϑη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίησαν τῷ
29 βασιλεῖ Μακηδὰ ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. 29 καὶ ἀπῆλϑεν Ἰη-
σοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Μακηδὰ εἰς Λεβνά, καὶ ἐπολιόρκει Λεβνά.
30 30 καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραήλ, καὶ ἔλαβον αὐτὴν καὶ τὸν
βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν
αὐτῇ, καὶ οὐ κατελείφϑη ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος καὶ διαπεφευγώς· καὶ ἐποίη-
31 σαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. 31 καὶ ἀπῆλϑεν

---

12. η ημ. η παρεδ. κυριος ο ϑεος ... om υιων 14. συνεπολεμησεν
17. τω ιησοι 18. καταστησετε επ αυτου ανδρας φυλ. επ αυτους 19. αφητ.
αυτους εις ελϑ. 20. παντες οι υιοι ισρ. 21. επεστραφη 22. εξενεγκατε
23. βασιλ. τουτους εκ ... λαχεις 24. πολεμου και τους ... προςπορευεσϑε
25. * om ιησους ... ουτως 27. δυσμ. και ενετ. ... καϑειλεν ... κατεφυγον
28. ελαβον ... εξωλεϑρ. αυτους και παν ενπν. 29. πας ο λαος ο μετ ...
εν μακηδα ... λεβμνα bis 30. * και κυριος ... κυρ. εν χειρι ... ελαβεν ...
ενπνεον . . ουδε εις διασεσ. ... εποιησεν bis

Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λεβνὰ εἰς Λαχίς, καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν καὶ ἐπολιόρκει αὐτήν. [32] καὶ παρέδωκε κύριος τὴν Λαχὶς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραήλ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Λεβνά. [33] τότε ἀνέβη Ἐλὰμ βασιλεὺς Γαζὲρ βοηθήσων τῇ Λαχίς· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα. [34] καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λαχὶς εἰς Ὀδολλάμ, καὶ περιεκάθισεν αὐτὴν καὶ ἐξεπολιόρκησεν αὐτήν. [35] καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραήλ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐφόνευσαν ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχίς. [36] καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Χεβρών, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν. [37] καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους καὶ πᾶν τὸ ἐμπνέον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ, οὐκ ἦν διασεσωσμένος· ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ὀδολλάμ, ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ. [38] καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς Δαβίρ, καὶ περικαθίσαντες αὐτὴν [39] ἔλαβον αὐτὴν καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ, καὶ οὐ κατέλιπον αὐτῇ οὐδένα διασεσωσμένον ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Χεβρὼν καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ Δαβὶρ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. [40] καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὀρεινῆς καὶ τὴν Ναγὲβ καὶ τὴν πεδινὴν καὶ τὴν Ἀσηδὼθ καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς· οὐ κατέλιπον αὐτῶν σεσωσμένον, καὶ πᾶν ἐμπνέον ζωῆς ἐξωλόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. [41] ἀπὸ Κάδης Βαρνὴ ἕως Γάζης, πᾶσαν τὴν Γοσὸμ ἕως τῆς Γαβαών, [42] καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰς ἅπαξ· ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραήλ.

XI.

Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰαβὶς βασιλεὺς Ἀσώρ, ἀπέστειλε πρὸς Ἰωβὰβ βασιλέα Μαρὼν καὶ πρὸς βασιλέα Συμοὼν καὶ πρὸς βασιλέα Ἀζίφ, [2] καὶ πρὸς βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὀρεινὴν καὶ εἰς Ἄραβα ἀπέναντι Κενερώθ, καὶ εἰς τὸ πεδίον καὶ εἰς Φεναεδδώρ, [3] καὶ εἰς τοὺς παραλίους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ εἰς τοὺς παραλίους Ἀμοῤῥαίους καὶ τοὺς Χετταίους καὶ Φερεζαίους καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει καὶ τοὺς Εὐαίους καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀερμὼν εἰς γῆν Μασσύμα. [4] καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, ὥσπερ ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἅρματα πολλὰ σφόδρα. [5] καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτοὶ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος Μαρὼν πολεμῆσαι τὸν

---

31. λαβμνα ... λαχεις ... περιεκαθισαν 32. λαχεις ... εφονευσεν ... εξωλεθρευσεν ... εποιησεν τη λαβμνα 33. αιλαμ ... λαχεις ... αυτω pro αυτων 34. λαχεις ... επολιορκει 35. ενπνεον ... λαχεις 36. περιεκαθισαν 37. παντα τα ενπνεοντα ... τη οδολλαμ ... εξωλεθρ. 38. δαβειρ 39. τας πασας κωμ. ... επαταξαν ... εξωλεθρ. ... ενπνεον ... κατελειπον ... om αυτη ... om και τω βασ. αυτ. ... δαβειρ ... in fine add καθαπερ εποιησαν τη λεβμνα και τω βασιλει αυτης 40. κατελειπαν εν αυτη διασεσ. ... ενπνεον εξ αυτης εξωλεθρευσαν 41. και απεκτεινεν αυτους ιησους απο καδ. βαρν. ... τ. γην γοσ. 42. (πασας τους ...) βασιλεις αυτου τους κατα την γην αυτων ελαβεν ιησ. εις ... om ο θεος ισραηλ XI. 1. ιαβεις ... μαδων ... σομερων ... αχιφ 2. πρ. τους βασιλεις ... την ραβαθ pro αραβα ... απεν. χενερεθθι ... * ναφεδωρ, ** ναφεθδωρ (?) 3. φερεζεους ... ευαιους τους υπο ... εις την μασσηφαθ 4. η αμμ. η παρα το χειλος της θαλ. 5. βασ. ουτοι ... παρεγεν προς αυτον και παρενεβ. επι το αυτο επι του ... μερρων

6 Ἰσραήλ. [6] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὔριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ· τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν κατα-
7 καύσεις ἐν πυρί. [7] καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ Μαρὼν ἐξάπινα, καὶ ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὀρεινῇ.
8 [8] καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους Ἰσραήλ, καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατεδίωκον ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης καὶ ἕως Μασερὼν καὶ ἕως τῶν πεδίων Μασσὼχ κατ' ἀνατολάς· καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι
9 αὐτῶν διασεσωσμένον. [9] καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰησοῦς ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησε καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν ἐνέπρησε πυρί.
10 [10] καὶ ἐπεστράφη Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κατελάβετο Ἀσὼρ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· ἦν δὲ Ἀσὼρ τὸ πρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν τού-
11 των. [11] καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν ξίφει καὶ ἐξωλόθρευσαν πάντας, καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἐμπνέον· καὶ τὴν Ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρί.
12 [12] καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλειῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς ὃν τρόπον
13 συνέταξε Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. [13] ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχωματισμέ-
14 νας οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραήλ· πλὴν Ἀσὼρ μόνην ἐνέπρησεν Ἰσραήλ. [14] καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, αὐτοὺς δὲ πάντας ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους ἕως ἀπώλεσεν αὐτούς, οὐ κατέλιπον ἐξ αὐτῶν
15 οὐδὲν ἐμπνέον. [15] ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ Μωυσῆς ὡςαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ, καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς· οὐ παρέβη
16 οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν συνέταξεν αὐτῷ Μωυσῆς. [16] καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν ὀρεινὴν καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ναγὲβ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσὸμ καὶ τὴν πεδινὴν καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ τὸ ὄρος Ἰσραὴλ καὶ τὰ ταπεινὰ
17 [17] τὰ πρὸς τῷ ὄρει ἀπὸ ὄρους Χελχά, καὶ ὃ προςαναβαίνει εἰς Σηεὶρ καὶ ἕως Βαλαγάδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών· καὶ πάντας
18 τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε καὶ ἀνεῖλε καὶ ἀπέκτεινε. [18] καὶ ἡμέρας πλείους
19 ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πόλεμον. [19] καὶ οὐκ ἦν πόλις
20 ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραήλ· πάντα ἐλάβοσαν ἐν πολέμῳ, [20] ὅτι διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσραήλ, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος ἀλλ' ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν ὃν τρόπον
21 εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. [21] καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ ἐξωλόθρευσε τοὺς Ἐνακὶμ ἐκ τῆς ὀρεινῆς, ἐκ Χεβρὼν καὶ ἐκ Δαβὶρ καὶ ἐξ Ἀναβὼθ καὶ ἐκ παντὸς γένους Ἰσραὴλ καὶ ἐκ παντὸς ὄρους Ἰούδα, σὺν ταῖς πό-
22 λεσιν αὐτῶν· καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. [22] οὐ κατελείφθη τῶν Ἐνακὶμ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν Γάζῃ καὶ ἐν Γὲθ καὶ ἐν Ἀσελδὼ κατε-
23 λείφθη. [23] καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ

---

6. την ωραν ταυτην ... αυτους τετροπωμ. ... εναντ. υιων ισρ. ... om εν 7. μαρρων ... επεσαν αυτοις 8. αυτ. κατεδ. αυτους ... εως μασρεφωθ μαειμ ... πεδ. μασσηφα ... om και ult. ... κατεκοψεν 9. καθοτι pro ον τρ. ... εν πυρι 10. επεστρεψεν ... οτι ασωρ ην το 11. απεκτεινεν ... ενπνεον bis ... εν στοματι ξιφους κ. εξωλεθρευσεν 12. εξωλεθρευσεν 13. μονην αυτην ενεπρ. ιησους 14. εξωλεθρευσαν ... κατελειπον αυτων ουδε εν ενπν. 15. ουθεν ... συνεταξ. κυριος τω μωυση 16. τ. γ. την ναγεβ ... πεδεινην ... το οριον ισραηλ κ. τ. πεδινα 17. ορει αλακ ... om απο ορ. χελχα ... εις σηειρα ... βαλγαδ κ. το πεδιον ... κ. τους βασ. αυτ. παντ. ελαβ. κ. αν. αυτους κ. απ. 19. πολις ητις ου παρεδωκεν τοις υιοις ισραηλ· παντας ελαβεν ε. π. 20. την καρδ. αυτων ... εξολεθρευθωσιν bis 21. εξωλεθρευσεν bis ... δαβειρ ... εξ ανωβ ... παντος ορους ισρ. 22. κατελειφθησαν τω εναχιμ υπο ... γαζηβ ... εν αδωθ κατελειφθησαν

Μωυσῇ· καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη.

XII.

Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οὓς ἀνεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, ἀπὸ φάραγγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἄραβα ἀπ' ἀνατολῶν· [2] Σηὼν τὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών, κυριεύων 2 ἀπὸ Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν ἐν τῇ φάραγγι κατὰ μέρος τῆς φάραγγος, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ ἕως Ἰαβόκ, ὅρια υἱῶν Ἀμμών, [3] καὶ Ἄραβα ἕως τῆς θαλάσσης 3 Χενερὲθ κατ' ἀνατολὰς καὶ ἕως τῆς θαλάσσης Ἄραβα, θάλασσαν τῶν ἁλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ὁδὸν τὴν κατὰ Ἀσειμώθ, ἀπὸ Θαιμὰν τὴν ὑπὸ Ἀσηδὼθ Φασγά· [4] καὶ Ὢγ βασιλεὺς Βασὰν ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων, ὁ κατοικῶν ἐν Ἀσταρὼθ 4 καὶ ἐν Ἐδραΐν, [5] ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμὼν καὶ ἀπὸ Σεχχαί, καὶ πᾶσαν τὴν 5 γῆν Βασὰν ἕως ὁρίων Γεργεσὶ καὶ τὴν Μαχὶ καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαάδ, ὁρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών. [6] Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐτούς· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς ἐν κληρονομίᾳ Ῥουβὴν καὶ Γὰδ 6 καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. [7] καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οὓς 7 ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν Βαλαγὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λιβάνου καὶ ἕως ὄρους τοῦ Χελχὰ ἀναβαινόντων εἰς Σηείρ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κληρονομεῖν κατὰ κλῆρον αὐτῶν, [8] ἐν τῷ ὄρει καὶ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐν Ἄραβα καὶ ἐν Ἀσηδὼθ 8 καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ Ναγέβ, τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον καὶ τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Εὐαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον· [9] τὸν βασιλέα 9 Ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί, ἥ ἐστι πλησίον Βαιθήλ, [10] βασιλέα Ἱερουσαλήμ, βασιλέα Χεβρών, [11] βασιλέα Ἱεριμούθ, βασιλέα Λαχίς, [12] βασιλέα Αἰλάμ, βασιλέα Γαζέρ, [13] βασιλέα Δαβίρ, βασιλέα Γαδέρ, [14] βασιλέα Ἑρμάθ, 10 11 12 13 14 βασιλέα Ἀδέρ, [15] βασιλέα Λεβνά, βασιλέα Ὀδολλάμ, [16] βασιλέα Ἠλάθ, [17] βασιλέα Ταφούτ, βασιλέα Ὀφέρ, [18—22] βασιλέα Ὀφὲκ τῆς Ἀρώκ, βασιλέα 15 – 17 18 – 22 Ἀσώμ, βασιλέα Συμοών, βασιλέα Μαμβρώθ, βασιλέα Ἀζίφ, βασιλέα Κάδης, βασιλέα Ζαχάκ, βασιλέα Μαρεδώθ, βασιλέα Ἰεχὸμ τοῦ Χερμέλ, [23] βασιλέα 23 Ὀδολλὰμ τοῦ Φεννεαλδώρ, βασιλέα Γεῖ τῆς Γαλιλαίας, [24] βασιλέα Θερσά· 24 πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἰκοσιεννέα.

XIII.

Καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς τῶν ἡμερῶν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν Σὺ προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται πολλὴ εἰς κληρονομίαν. [2] καὶ αὕτη ἡ γῆ καταλελειμμένη· ὅρια Φυλιστιείμ, ὁ Γεσιρὶ καὶ ὁ 2 Χαναναῖος· [3] ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὁρίων 3

---

23. ** αυτην pro αυτους XII. 1. ανειλεν μωυσης και υιοι ισραηλ ... απο ηλιου ... om γην post. ... απο ανατ. 2. αροηρ pro αρνων 3. χεννερεθ ... σιμωθ pro ασειμωθ ... υπο pro απο 4. εδραειν 5. ασελχα pro σεχχαι ... om γην ... γεσουρι ... μαχατι 6. εν κληρω 7. * μωυσης pro ιησους ... οι υιοι ... παρα την θαλ. βαλγαδ ... αλοκ pro χελχα ... σηειρα ... κληρονομιαν κατα 8. μηδωθ pro ασηδωθ ... κ. εν αγεβ ... φερεζεον 9. γαϊ ... γεθ pro βαιθηλ 11. ιεριμου ... λαχεις 12. εγλωμ 13. δαβειρ 14. ερμα 15. λεβμνα 16. μακηδα pro ηλαθ 17. θαφφου 18—22. βασ. αφεκ, βασ. ασωρ, βασ. σαμρων, βασ. φασγα, βασ. μαρων, βασ. αχσαφ, βασ. θαναχ, βασ. μαγεδδων, βασ. κεδες, βασ. ιεκοναμ του χερμελ 23. βασ. αδδωρ του ναφεδδωρ, βασ. γωειμ της γελγεα 24. θερμα ... εικ. και εννεα XIII. 1. υπολελιπται 2. η γη η καταλελιμμ. ... ο γεσουρι

Ἀκκαρὼν ἐξ εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προςλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιείμ, τῷ Γαζαίῳ καὶ τῷ Ἀζωτίῳ καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ καὶ τῷ
4 Γετθαίῳ καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ καὶ τῷ Εὐαίῳ· [4] ἐκ Θαιμὰν καὶ πάσῃ γῇ Χαναὰν ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδώνιοι ἕως Ἀφὲκ ἕως τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορ-
5 ῥαίων· [5] καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γαλιὰθ Φυλιστιεὶμ καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, ἀπὸ Γαλγὰλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμὼν ἕως τῆς εἰςόδου Ἐμάθ·
6 [6] πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως τῆς Μασερὲθ Μεμφωμαίμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προςώπου Ἰσραήλ·
7 ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραήλ, ὃν τρόπον σοι ἐνετειλάμην. [7] καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ
8 δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν· ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. [8] ταῖς δυσὶ φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ, ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· κατ' ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτῷ Μωυσῆς ὁ
9 παῖς κυρίου, [9] ἀπὸ Ἀροήρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ἀπὸ Μαιδαβάν·
10 [10] πάσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως Ἀμοῤῥαίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβὼν
11 ἕως τῶν ὁρίων υἱῶν Ἀμμών· [11] καὶ τὴν Γαλααδῖτιδα καὶ τὰ ὅρια Γεσιρί, καὶ τοὺς Μαχατί, πᾶν ὄρος Ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν Βασανῖτιν ἕως Ἀχά·
12 [12] πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ὢγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραΐν· οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν
13 Μωυσῆς καὶ ἐξωλόθρευσε. [13] καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Γεσιρὶ καὶ τὸν Μαχατὶ καὶ τὸν Χαναναῖον· καὶ κατῴκει βασιλεὺς Γεσιρὶ καὶ
14 ὁ Μαχατὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. [14] πλὴν τῆς φυλῆς Λευὶ οὐκ ἐδόθη κληρονομία· κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, οὗτος κληρονομία αὐτῶν, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς κύριος· καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς ὃν κατεμέρισε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.
15 16 [15] καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῇ φυλῇ Ῥουβὴν κατὰ δήμους αὐτῶν. [16] καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀροήρ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ
17 πόλις ἡ ἐν τῇ φάραγγι Ἀρνῶν· καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ [17] ἕως Ἐσεβών, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς οὔσας ἐν τῇ Μισώρ, καὶ Δαιβὼν καὶ Βαιμὼν Βαὰλ καὶ
18 19 οἴκου Μεελβώθ, [18] καὶ Βασὰν καὶ Βακεδμὼθ καὶ Μαιφαάθ, [19] καὶ Καριαθαὶμ
20 καὶ Σεβαμὰ καὶ Σεραδὰ καὶ Σιὼν ἐν τῷ ὄρει Ἐνάβ, [20] καὶ Βαιθφογὼρ καὶ
21 Ἀσηδὼθ Φασγὰ καὶ Βαιθθασεινώθ, [21] καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισώρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμοῤῥαίων, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιάμ, καὶ τὸν Εὐὶ καὶ τὸν Ῥοβὸκ καὶ τὸν Σοὺρ καὶ τὸν Οὖρ καὶ τὸν Ῥοβὲ ἄρχοντα, ἔναρα Σιὼν καὶ τοὺς κατοικοῦν-
22 τας Σιών. [22] καὶ τὸν Βαλαὰμ τὸν τοῦ Βεὼρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ῥοπῇ.
23 [23] ἐγένετο δὲ τὰ ὅρια Ῥουβήν, Ἰορδάνης ὅριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ῥου-
24 βὴν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. [24] ἔδωκε

---

3. σατραπιαις ... γεθθαιω 4. θεμαν ... παση τη γη ... om γαζης ... εως αφεκα 5. γαβλι φυλιστ. ... απ ανατολ. ... αιμαθ 6. μασερεφωθ μαιμ ... εξολεθρευσω ... ενετειλ. σοι 7. της φυλης μαννασση 8. ταις δε δυο ... μανασσ. τοις μετ αυτου ... ην εδωκεν ... αυτην pro αυτω 9. μεισωρ ... μαιδαβα 10. των αμορραιων 11. γαλααδιτιν ... γεσουρι ... μαχαθι ... εως ελχα 12. και πασαν ... εν τη βασαν ... ασταρ. και νεσδραειμ ... εξωλεθρευσεν 13. εξωλεθρευσαν ... γεσουρι bis ... μαχαθι bis ... της ημερ. ταυτης 14. τη φυλη τη ... αυτων κληρονομια 16. αυτω pro αυτων ... η πολις εν 17. βισωρ ... δαιβωρ ... βαμωθ βααλ ... οιχους βελαμων 18. κ. ιασσα κ. κεδημωθ κ. μηφααθ 19. σαρθ pro σεραδα ... σιωρ ... εναχ 20. βεθφογωρ ... βησιμουθ pro βαιτθασεινωθ 21. σηωρ ... ροκομ pro ροβοκ ... τ. ρεβεκ αρχοντα σηωρ, τους κατοικ. την γην 23. om αυτων sec.

δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν. 25 καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζήρ, πᾶσαι πόλεις Γαλαὰδ καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Ἀμμὼν ἕως Ἄραβα, ἥ ἐστι κατὰ πρόςωπον Ἀράδ, 26 καὶ ἀπὸ Ἐσεβὼν ἕως Ἀραβὼθ κατὰ τὴν Μασσηφά, καὶ Βοτανὶμ καὶ Μαὰν ἕως τῶν ὁρίων Δαιβών, 27 καὶ Ἐναδὼμ καὶ Ὀθαργαῒ καὶ Βαινθαναβρὰ καὶ Σοχχωθὰ καὶ Σαφὰν καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών· καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁριεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης Χενερὲθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν. 28 αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν· κατὰ δήμους αὐτῶν αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κατὰ δήμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 29 καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν. 30 καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ Μαὰν καὶ πᾶσα βασιλεία Βασὰν καὶ πᾶσα βασιλεία Ὢγ βασιλέως τῆς Βασάν, καὶ πάσας τὰς κώμας Ἰαῒρ αἵ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἑξήκοντα πόλεις· 31 καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαάδ, καὶ ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν Ἐδραῒν πόλεις βασιλείας Ὢγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, τοῖς υἱοῖς Μαχὶρ υἱοῖς Μανασσῆ καὶ τοῖς ἡμίσεσιν υἱοῖς Μαχὶρ υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ δήμους αὐτῶν. 32 οὗτοι οὓς κατεκληρονόμησε Μωυσῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβὼθ Μωάβ, ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ ἀπ' ἀνατολῶν.

XIV.

Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναάν, οἷς κατεκληρονόμησαν αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 2 κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννέα φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς, 3 ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε κλῆρον ἐν αὐτοῖς, 4 ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ δύο φυλαὶ Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ· καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἢ πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. 5 ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐμέρισαν τὴν γῆν. 6 καὶ προςῆλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλγάλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννῆ ὁ Κενεζαῖος Σὺ ἐπίστῃ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνή. 7 τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ θεοῦ ἐκ Κάδης Βαρνὴ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν, καὶ ἀπεκρίθην αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ. 8 οἱ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ μετέστησαν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθην ἐπακολουθῆσαι κυρίῳ τῷ θεῷ μου. 9 καὶ ὤμοσε Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λέγων Ἡ γῆ ἐφ' ἣν ἐπέβης σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθης ἐπακολουθῆσαι ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. 10 καὶ νῦν διέθρεψέ με κύριος ὃν τρόπον εἶπε·

*Act. 13, 19.

---

25. πασαι αι πολ. γ. και ημισυ ... αροηρ pro αραβα ... προςωπ. ραββα 26. εως ραμωθ κ. τ. μασφα κ. βοτανιν κ. μαναϊμ εως οριων δαβειρ 27. κ. νεμεκ, βηθαραμ κ. βηθαμνα κ. σωχω κ. σαφων κ. την ... om και extr. ... μεριει ... χενερωθ 28. om κατα δ. αυτ. αυχενα usq. αι πολεις αυτ. 30. απο μαναϊμ, κ. πασα βασα, και ... om της 31. εν ασθαρωμ κ. ε. εδραϊμ π. της βασιλ. ... και εδοθησαν τοις υι. μαχειρ υιου μ. κ. τ. ημισεσιν, post haec ** pergit της φυλης μανασση εγενηθησαν τα ορια κατα φυλας αυτων και κατ. δημ. αυτ. 32. totus v. ** ... περ. του χειμαρρου εν ... om του extr. ... απο ανατ. XIV. 1. om εν τη γη ... εαυτοις 2. κυριος τω ιησου 4. τα αφωρισμ. αυτοις τοις ... om και τα κτηνη 5. τοις υιοις ισρ. ... εμερισαντο 6. προςηλθον ... εν γαλγαλοις 7. τεσσεραχ. ... μωυσης δουλος κυριου κατασκοπευσαι ... απεκριθησαν 8. om μου ... συναναβαντες ... την διανοιαν του 9. εφ ης ... προσετεθην

τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος ἀφ' οὗ ἐλάλησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο
πρὸς Μωυσῆν, καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον
11 ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν· [11] ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὡςεὶ ὅτε ἀπέστειλέ
12 με Μωυσῆς, ὡςαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελθεῖν καὶ εἰςελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον. [12] καὶ
νῦν αἰτοῦμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπε κύριος τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· ὅτι σὺ
ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. νῦν δὲ οἱ Ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσί,
πόλεις ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν κύριος μετ' ἐμοῦ ᾖ, ἐξολοθρεύσω αὐτοὺς
13 ὃν τρόπον εἶπέ μοι κύριος. [13] καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, καὶ ἔδωκε Χεβρὼν
14 τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ υἱῷ Κενὲζ ἐν κλήρῳ. [14] διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρὼν
τῷ Χάλεβ τῷ τοῦ Ἰεφοννῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύ-
15 της, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. [15] τὸ
δὲ ὄνομα τῆς Χεβρὼν ἦν τὸ πρότερον πόλις Ἀργόβ, μητρόπολις τῶν Ἐνακὶμ
αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

XV.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὁρίων
2 τῆς Ἰδουμαίας, ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σὶν ἕως Κάδης πρὸς λίβα. [2] καὶ ἐγενήθη
αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἁλυκῆς, ἀπὸ τῆς λοφιᾶς
3 τῆς φερούσης ἐπὶ λίβα· [3] καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προςαναβάσεως Ἀκρα-
βίν, καὶ ἐκπεριπορεύεται Σενά, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ Κάδης Βαρνή,
καὶ ἐκπορεύεται Ἀσωρών, καὶ προςαναβαίνει εἰς Σάραδα, καὶ ἐκπορεύεται
4 τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης, [4] καὶ ἐκπορεύεται ἐπὶ Σελμωνάν, καὶ διεκβάλλει
ἕως φάραγγος Αἰγύπτου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θά-
5 λασσαν· τοῦτό ἐστιν αὐτῶν ὅρια ἀπὸ λιβός. [5] καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα
ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ
6 ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορδάνου [6] ἐπιβαίνει
τὰ ὅρια ἐπὶ Βαιθαγλαάμ, καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ Βαιθάραβα, καὶ
7 προςαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱοῦ Ῥουβήν· [7] καὶ προςαναβαίνει
τὰ ὅρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Ἀχώρ, καὶ καταβαίνει ἐπὶ Γαλγάλ,
ἥ ἐστιν ἀπέναντι τῆς προςβάσεως Ἀδαμμίν, ἥ ἐστι κατὰ λίβα τῇ φάραγγι,
καὶ διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τοῦ ἡλίου, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξο-
8 δος πηγὴ Ῥωγήλ· [8] καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα Ἐννὸμ ἐπὶ νώτου
τοῦ Ἰεβοὺς ἀπὸ λιβός, αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ, καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια ἐπὶ
κορυφὴν ὄρους ἥ ἐστι κατὰ πρόςωπον φάραγγος Ἐννὸμ πρὸς θαλάσσης, ἥ
9 ἐστιν ἐκ μέρους γῆς Ῥαφαῒν ἐπὶ βορρᾶ· [9] καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον ἀπὸ κο-
ρυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθώ, καὶ διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών,
10 καὶ ἄξει τὸ ὅριον εἰς Βάαλ, αὕτη ἐστὶ πόλις Ἰαρίμ· [10] καὶ περιελεύσεται ὅριον
ἀπὸ Βάαλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος Ἀσσὰρ ἐπὶ νώτου πόλιν
Ἰαρὶν ἀπὸ βορρᾶ, αὕτη ἐστὶ Χασλών, καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ
11 παρελεύσεται ἐπὶ λίβα· [11] καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον κατὰ νώτου Ἀκκαρὼν ἐπὶ

---

10. τεσσεραχοστον 12. χυριος εν τη ... νυνι δε οι ... εξολεθρευσω 13. τη χεβρων υιω χαλ. τω ιεφ. τω χενεζεω 14. *εγεν. εν χεβρ., ** εγεν. χεβρ. ... τω ιεφ. ... της σημερον ημερας ... χυρ. του θεου 15. om της ... om ην ... αρβο XV. 1. των οριων σιμ pro της ερ. σιν ... προς νοτον 2. απο νοτου ... επι νοτον 3. αχραββειμ ... απο νοτου ... εκπορ. εσρωμ ... εις αδδαρα, χ. περιπορευεται 4. χ. πορευεται επι ασεμωνα ... ταυτα εστ. αυτ. τα ορια απ. νοτου 5. επι βορραν 6. βαιθαλα pro βαιθαγλ. 7. απο γαλγαλ ... προςαναβασεως αδομμι ... κατα νοτον φαραγγι ... πηγης ηλιου 8. νωτου ιεβους ... om απο λιβος ... επι χορυφης ... ραφαειμ επι βορραν 9. του υδατος ... διεχβ. ορους εφρ. χ. εξαξει 10. επι βααλ, επι θαλασσαν εις ορος σηειρ χαι παρελευσ. επι νωτου π. ιαριμ ... χασαλων ... παρ. επι νοτον

βοῤῥᾶν, καὶ διεκβαλεῖ τὰ ὅρια εἰς Σοχχώθ, καὶ παρελεύσεται ὅρια ἐπὶ λίβα, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ Λεβνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν. [12] καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δήμους αὐτῶν. [13] καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν Ἀρβὸκ μητρόπολιν Ἐνάκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρών. [14] καὶ ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ, τὸν Σουσὶ καὶ Θολαμὶ καὶ τὸν Ἀχιμᾶ. [15] καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα Δαβὶρ ἦν τὸ πρότερον πόλις γραμμάτων. [16] καὶ εἶπε Χάλεβ Ὃς ἂν λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. [17] καὶ ἔλαβεν αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσχὰν θυγατέρα αὐτοῦ γυναῖκα. [18] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ συνεβουλεύσατο αὐτῷ λέγουσα Αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν· καὶ ἐβόησεν ἐκ τοῦ ὄνου. καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ Τί ἐστί σοι; [19] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Ναγὲβ δέδωκάς με· δός μοι τὴν Βοτθανίς. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν Γοναιθλὰν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γοναιθλὰν τὴν κάτω. [20] αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα. [21] ἐγενήθησαν δὲ πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα ἐφ' ὁρίων Ἐδὼμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου, καὶ Βαισελεὴλ καὶ Ἀρὰ καὶ Ἀσώρ, [22] καὶ Ἰκὰμ καὶ Ῥεγμὰ καὶ Ἀρουήλ, [23] καὶ Κάδης καὶ Ἀσοριωναὶν καὶ Μαινὰμ [24] καὶ Βαλμαινὰν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, [25] καὶ αἱ πόλεις ([25]) Ἀσερών, αὕτη Ἀσώρ, [26] καὶ Σὴν καὶ Σαλμαὰ καὶ Μωλαδᾶ, [27] καὶ Σερὶ καὶ Βαιφαλάθ, [28] καὶ Χολασεωλὰ καὶ Βηρσαβεέ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν, [29] Βαλὰ καὶ Βαχὼκ καὶ Ἀσόμ, [30] καὶ Ἐλβωυδὰδ καὶ Βαιθὴλ καὶ Ἑρμᾶ, [31] καὶ Σεκελὰκ καὶ Μαχαρὶμ καὶ Σεθεννάκ, [32] καὶ Λαβὼς καὶ Σαλὴ καὶ Ἐρωμώθ, πόλεις εἰκοσιεννέα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· [33] ἐν τῇ πεδινῇ Ἀσταὼλ καὶ Ῥάα καὶ Ἄσσα, [34] καὶ Ῥάμεν καὶ Τανὼ καὶ Ἰλουθὼθ καὶ Μαιανί, [35] καὶ Ἱερμοὺθ καὶ Ὀδολλὰμ καὶ Μεμβρὰ καὶ Σαωχὼ καὶ Ἰαζηκά, [36] καὶ Σαχαρὶμ καὶ Γάδηρα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς, πόλεις δεκατέσσαρες καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· [37] Σεννὰ καὶ Ἀδασὰν καὶ Μαγαδαλγάδ, [38] καὶ Δαλὰδ καὶ Μασφὰ καὶ Ἰαχαρεήλ, [39] καὶ Βασηδὼθ καὶ Ἰδεαδαλέα, [40] καὶ Χαβρὰ καὶ Μαχὲς καὶ Μααχώς, [41] καὶ Γεδδὼρ καὶ Βαγαδιὴλ καὶ Νωμὰν καὶ Μαχηδάν, πόλεις ἑξκαίδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν·

---

11. βορραν, κ. διεκβαλλει τα ορ. εις ακχαρωνα, κ. παρελευσ. ορος της βαλα (** γαβαλα), κ. διεκβαλλει επι ιαβνηλ, κ. εσται 13. αρβεκ ... μητροπολις 14. εξωλεθρευσεν ... σουσαι κ. τον θολμαι (?) 15. δαβειρ ... om το δε ονομ. δαβ. ... το προτερ. ην 16. om και εκκοψη ... και δωσω αυτω αχσαν 17. χαλεβ ο νεωτερος ... αχσαν ... αυτου αυτω εις γυν. 18. εγενηθη ε. τ. εισπορευεσθαι ... απο του ονου 19. δος μοι γωλαθ μαϊμ ... αυτη χαλεβ την γωλαθ την κατω 21. δε αι πολεις αυτ. πολις πρωτη φυλης ... επι οριων ... ερημου κασθεηλ και εδραιν κ. ιαγουρ. Seqq. usque v. 44. plene sic habent: 22. και κινα κ. διμωνα κ. αδαδα 23. κ. κεδες κ. ιθναζιφ κ. τελεμ 24. κ. βαλωθ 25. κ. πολις ασερωμ, αυτη ασωραμαμ 26. κ. σαμαα κ. μωδαδα 27. κ. ασερ, γαδδα και βαιθφαλεθ 28. κ. ασαρσουλα κ. βηρσαβεθ κ. αι κ. αυτ. και αι επαυλις αυτων 29. βααλα κ. αυειμ κ. ασεμ 30. κ. ελθωλαδ κ. χασειρ κ. ερμαλ 31. κ. σικελεγ κ. βεδεβηνα κ. σανσαννα 32. κ. λαβωθ κ. σελεειμ κ. ρεμμων, πολ. εικ. και εννεα κ. αι κ. αυτ. 33. ε. τ. π. εσθαολ κ. σαραα κ. ασνα 34. κ. ραμεν κ. ζανω κ. αδιαθαειμ κ. ηναειμ 35. κ. ιεριμουθ κ. οδολλα κ. εμρα (** νεμρα) κ. σωχω κ. αζηκα 36. κ. σαργαρειμ κ. γαδηρα κ. αι etc. 37. σενναμ κ. αδασα κ. μαγδαλγαδ 38. κ. δαλααν κ. μασφα κ. ιεχθαηλ 39. κ. λαχεις κ. μασχαθ κ. εγλωμ 40. κ. χαββα κ. λαμας κ. χαθλως 41. κ. γαδηρωθ κ. βηθδαγων κ. νωμα κ. μακηδα, π. δεκαεξ κ. αι κ. α.

42 – 44 42 Λεβνὰ καὶ Ἰθὰκ καὶ Ἀνώχ, 43 καὶ Ἰανὰ καὶ Νασίβ, 44 καὶ Κεϊλὰμ καὶ
Ἀκιεζὶ καὶ Κεζὶβ καὶ Βαθησὰρ καὶ Αἰλώμ, πόλεις δέκα καὶ αἱ κῶμαι αὐ-
45 46 τῶν· 45 Ἀκκαρὼν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· 46 ἀπὸ Ἀκ-
καρὼν Γεμνά· καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον Ἀσηδὼθ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν·
47 47 Ἀσιεδὼθ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· Γάζα καὶ αἱ κῶμαι
αὐτῆς καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα ἡ
48 49 μεγάλη διορίζει· 48 καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ Σαμὶρ καὶ Ἰεθὲρ καὶ Σωχά, 49 καὶ
50 Ῥεννὰ καὶ πόλις γραμμάτων, αὕτη Δαβίρ, 50 καὶ Ἀνὼν καὶ Ἔς καὶ Μὰν καὶ
51 Αἰσάμ, 51 καὶ Γοσὸμ καὶ Χαλοὺ καὶ Χαννὰ καὶ Γηλώμ, πόλεις ἕνδεκα καὶ
52 53 αἱ κῶμαι αὐτῶν· 52 Αἰρὲμ καὶ Ῥεμνὰ καὶ Σομά, 53 καὶ Ἰεμαΐν καὶ Βαιθα-
54 χοὺ καὶ Φακουά, 54 καὶ Εὐμὰ καὶ πόλις Ἀρβόκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρών, καὶ Σω-
55 ραίθ, πόλεις ἐννέα καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· 55 Μαὼρ καὶ Χερμὲλ καὶ Ὀζὶβ
56 57 καὶ Ἰτάν, 56 καὶ Ἰαριὴλ καὶ Ἀρικὰμ καὶ Ζακαναΐμ, 57 καὶ Γαβαὰ καὶ
58 Θαμναθά, πόλεις ἐννέα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· 58 Αἰλουὰ καὶ Βηθσοὺρ καὶ
59 Γεδδών, 59 καὶ Μαγαρὼθ καὶ Βαιθανὰμ καὶ Θεκούμ, πόλεις ἓξ καὶ αἱ κῶ-
μαι αὐτῶν· Θεκὼ καὶ Ἐφραθά, αὕτη ἐστὶ Βαιθλεέμ, καὶ Φαγὼρ καὶ Αἰτὰν
καὶ Κουλὸν καὶ Τατὰμ καὶ Θωβὴς καὶ Καρὲμ καὶ Γαλὲμ καὶ Θεθὴρ καὶ
60 Μανοχώ, πόλεις ἕνδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· 60 Καριὰθ Βάαλ, αὕτη ἡ πόλις
61 Ἰαρίμ, καὶ Σωθηβᾶ, πόλεις δύο καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν· 61 καὶ Βαδδαργεὶς
62 καὶ Θαραβαὰμ καὶ Αἰνὼν 62 καὶ Αἰοχιοζὰ καὶ Ναφλαζών, καὶ αἱ πόλεις Σα-
63 δῶν καὶ Ἀγκάδης, πόλεις ἑπτὰ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 63 καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος
κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἀπολέσαι αὐ-
τούς· καὶ κατῴκησαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

XVI.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ
ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ Ἱεριχὼ εἰς τὴν ὀρεινὴν τὴν ἔρημον εἰς
2 Βαιθὴλ Λουζά, 2 καὶ ἐξελεύσεται εἰς Βαιθήλ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια
3 τοῦ Ἀχαταρωθί, 3 καὶ διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὅρια Ἀπταλὶμ
ἕως τῶν ὁρίων Βαιθωρὼν τὴν κάτω, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν
4 5 θάλασσαν. 4 καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ, Ἐφραῒμ καὶ Μανασσῆ. 5 καὶ
ἐγενήθη ὅρια υἱῶν Ἐφραῒμ κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια τῆς
κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν Ἀταρὼθ καὶ Ἐρὼκ ἕως Βαιθωρὼν τὴν ἄνω

---

42. λεβνα κ. αφερ (** αφερ, * αθερ?) κ. ιεφθα 43. κ. ασεννα κ. νεσιβ 44. κ. κεειλα κ. αχζεκ κ. μαρησα κ. εδωμ, π. εννεα κ. αι κ. αυτ. 46. και απο ακκ. ιεμναϊ ... ασδωμ ... om κ. αι κωμ. αυτων 47. om ασιεδωθ ... αι επαυλεις pro επαυλεις 48. σαφειρ κ. ιεθερ κ. σωχω 49. om και sec. ... αυτη εστιν δαβειρ Seqq. plene usq. v. 62: 50. κ. ανωβ κ. εσθεμω κ. ανειμ 51. κ. γοσομ κ. χιλουων κ. γηλων, π. δεκα κ. αι κ. αυτ. 52. ερεβ κ. εσαν κ. ρουμα 53. κ. ανουμ κ. βεθθαπφουε κ. αφακα 54. κ. χαμματα κ. π. αρβοα α. ε. χ. κ. σιωρ, π. ενν. κ. αι κωμαι αυτων 55. μαων κ. χερμελ κ. ζιφ κ. ιεττα 56. κ. ιεζδραελ κ. ιεκδααμ κ. ζανωακειμ 57. κ. γαβαα κ. θαμνα, π. ενν. κ. αι κ. αυτ. 58. αλουλ κ. βεθσουρ κ. γεδωρ 59. κ. μαρωθ κ. βαιθανων κ. ελθεκεν, π. εξ κ. αι κ. αυτ. θεκω κ. εφραθα, αυτ. ε. βηθλεεμ, κ. φαγωρ κ. αιταμ κ. κουλον κ. ταταμι κ. σωρης κ. καρεμ κ. γαλλιμ κ. βαιθηρ κ. μανοχω, π. ενδ. κ. αι κ. αυτ. 60. καριαθ βααλ, αυτη πολις ιαριμ, κ. αρεββα, π. δυο κ. αι κωμαι αυτων κ. αι επ. αυτ. 61. βαδδαργεις κ. βηθαραβα κ. μαδων 62. κ. σοχοχα κ. νεβσαν κ. αι πολις αλων κ. ηνγαδδι, π. επτ. κ. αι κ. αυτ. 63. ηδυνηθησαν ... κατωκεισαν ... ημερας εκεινης XVI. 1. α. ανατολ. την ερημον, και αναβ. ... om λουζα 2. απο βαιθηλ λουζα ... αχιαταρωθ 3. εις τα ορια του ιεφαλθι ... της κατω 5. τα ορια υιων ... αδαρ pro ερωκ ... της ανω

καὶ Γαζαρά. 6 καὶ ἐλεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς Ἰκασμὼν ἀπὸ βορρᾶ Θερμᾶ, περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Θηνασὰ καὶ Σέλλης, καὶ παρελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς Ἰανωκά 7 καὶ εἰς Μαχὼ καὶ Ἀταρώθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ Ἱεριχώ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην. 8 καὶ ἀπὸ Τάφου πορεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ Χελκανά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς Ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν. 9 καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραὶμ ἀνὰ μέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. 10 καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραὶμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ κατῴκει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραὶμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Φερεζαίους καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζὲρ ἐξεκέντησαν· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

XVII.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσήφ, τῷ Μαχὶρ πρωτοτόκῳ Μανασσῆ πατρὶ Γαλαάδ, ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς ἦν, ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι. 2 καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν, τοῖς υἱοῖς Ἰεζὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Κελὲζ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰεζιὴλ καὶ τοῖς υἱοῖς Συχὲμ καὶ τοῖς υἱοῖς Συμαρὶμ καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφέρ· οὗτοι ἄρσενες κατὰ δήμους αὐτῶν. 3 καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφὲρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ· Μααλὰ καὶ Νουὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Θερσά. 4 καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων λέγουσαι Ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς διὰ προστάγματος κυρίου κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 5 καὶ ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσσα, καὶ πεδίον Λαβὲκ ἐκ τῆς γῆς Γαλαὰδ ἥ ἐστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου· 6 ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κλῆρον ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· ἡ δὲ γῆ Γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλελειμμένοις. 7 καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν Μανασσῆ Δηλανάθ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἀνάθ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰαμὶν καὶ Ἰασσὶβ ἐπὶ πηγὴν Θαφθώθ. 8 τῷ Μανασσῆ ἔσται, καὶ Θαφὲθ ἐπὶ τῶν ὁρίων Μανασσῆ τοῖς υἱοῖς Ἐφραίμ. 9 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ φάραγγα Καρανὰ ἐπὶ λίβα κατὰ φάραγγα Ἰαριὴλ τερέμινθος τῷ Ἐφραὶμ ἀνὰ μέσον πόλεως Μανασσῆ· καὶ ὅρια Μανασσῆ ἐπὶ τὸν βορρᾶν εἰς τὸν χειμάρρουν. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος θάλασσα 10 ἀπὸ λιβὸς τῷ Ἐφραίμ, καὶ ἐπὶ βορρᾶν Μανασσῆ· καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια αὐτοῖς. καὶ ἐπὶ Ἀσὴβ συνάψουσιν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν. 11 καὶ ἔσται Μανασσῆ ἐν Ἰσσάχαρ καὶ ἐν Ἀσὴρ Βαιθσὰν καὶ αἱ κῶμαι αὐ-

---

6. διελευσεται ... εις μαχθωθ απο βορρα, και παρελευσεται επ α. ε. τηναθ σηλω και παρελ. ... ιανω 7. om κ. ε. μαχω και ... εις αταρωθ και νααραθα κ. αι κ. α. κ. διελευσ. εις ιερ. 8. α. εφφουε παρελευσεται ορια ε. θ. επι χειμαρρουν κανα ... η διεξ. αυτου ... φυλ. υιων εφρ. 10. ελαβεν την πολιν ... εξεκεντησεν XVII. 1. μαννασση ... μαχειρ ... om εν prius 2. αχιεζερ ... φελεκ ... εριηλ ... σεχεμ ... σεμιραε 3. σαλφααδ bis ... μαλα ... αιγλαμ 4. ιησου υιου ναυη ... α ο θεος ... κληρ. δια προσταγμ. κυρ. 5. μανασση pro αυτων ... om απο ανασσ. και ... εκ γης γαλααδ και της βασαν η εστι 6. καταλελιμμενοις 7. κ. εγ. ορ. υι. μαν. απο ασηρ μαχθωθ, η εστ. κατα προσωπ. συχεμ, και πορευεται τα ορια επι ιαμιν και εις ιασηφ επι την γην θαθφωθ 8. θαφθωθ ... om τ. υι. εφρ. 9. om και καταβ. τα ορια ... φαρ. κοναι ε. λ. κατα την φαρ. ιαειρ, η τερεβινθος ... επι βορρα ... om θαλασσα 10. τω μανασση ... επι ασηρ

τῶν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδδὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς Μαφετὰ καὶ τὰς κώμας
12 αὐτῆς. [12] καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύ-
13 τας· καὶ ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. [13] καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους,
14 ἐξολοθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλόθρευσαν. [14] ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ τῷ Ἰησοῖ λέγοντες Διὰ τί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα καὶ σχοίνισμα ἕν; ἐγὼ
15 δὲ λαὸς πολύς εἰμι, καὶ ὁ θεὸς εὐλόγησέ με. [15] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς Εἰ λαὸς πολὺς εἶ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν καὶ ἐκκάθαρον σεαυτῷ, εἰ στενοχωρεῖ
16 σε τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ. [16] καὶ εἶπαν Οὐκ ἀρέσκει ἡμῖν τὸ ὄρος τὸ Ἐφραΐμ· καὶ ἵππος ἐπίλεκτος καὶ σίδηρος τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν αὐτῷ ἐν
17 Βαιθσὰν καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. [17] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ Εἰ λαὸς πολὺς εἶ καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται
18 σοι κλῆρος εἷς· [18] ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμός ἐστι, καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτόν, καὶ ἔσται σοι· καὶ ὅταν ἐξολοθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτος αὐτῷ ἐστί· σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

XVIII.

Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Σηλώ, καὶ ἔπηξαν
2 ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. [2] καὶ κατε-
3 λείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἳ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυλαί. [3] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Ἕως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομῆσαι τὴν γῆν ἣν
4 ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; [4] δότε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀναστάντες διελθέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραψάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου καθὰ
5 δεήσει διελεῖν αὐτήν. καὶ διήλθοσαν πρὸς αὐτόν, [5] καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας· Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὅριον ἀπὸ λιβός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ στή-
6 σονται αὐτοῖς ἀπὸ βορρᾶ. [6] ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας καὶ ἐνέγκατε ὧδε πρὸς μέ, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
7 [7] οὐ γάρ ἐστι μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν, ἱερατεία γὰρ κυρίου μερὶς αὐτοῦ· καὶ Γὰδ καὶ Ῥουβὴν καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐλάβοσαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῆς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ
8 παῖς κυρίου. [8] καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν. καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν λέγων Πορεύεσθε καὶ χωροβατήσατε τὴν γῆν, καὶ παραγενήθητε πρὸς μέ, καὶ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν
9 κλῆρον ἔναντι κυρίου ἐν Σηλώ. [9] καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν, καὶ εἴδοσαν αὐτήν, καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις ἑπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον,
10 καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν. [10] καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλὼ
11 ἔναντι κυρίου. [11] καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δήμους αὐτῶν· καὶ ἐξῆλθεν ὅρια τοῦ κλήρου αὐτῶν ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀνὰ

---

11. μαγεδδωρ κ. τ. κωμ. αυτ., και τους κατοικουντας ταναχ και τας κωμας αυτης, και το τρ. της ναφεθα και 12. ηδυνηθησαν ... εξολεθρευσαι ... ηρξατο 13. om και sec. ... ολεθρευσει δε αυτ. ουκ εξωλεθρ. 14. με ηυλογησεν 15. ει συ ... εκκαθαρισον ... το ορος εφραιμ 16. ειπαν οι υιοι ιωσηφ ... αρκει ... om το εφραιμ ... om εν αυτω 17. λεγων Ει 18. εξολεθρευσης ... om εστι sec. ... υπερισχυσεις αυτον XVIII. 1. εξεκκλησιασθη ... σηλωμ ... εκραταιωθη 2. ου κατεκληρονομησαν 3. αυτοις ιησους Εως ... εδωκεν ημιν κυριος ο θεος των πατερων ημων 4. τρεις ανδρας ... διελθατωσαν ... εμου ... δεησει διελθειν ... ηλθον 5. om αυτοις extr. 6. προς με ωδε ... εναντιον 7. οτι η ιερατ. κυρ. μ. αυτων ... ** φυλ. υιων μανασση ... επ ανατολας 8. πορευθητε ... προς με ωδε, και εξοισω 9. ιδον ... πολ. αυτης επτα ... in fine add εις σηλω 10. εναντιον 11. μανασση pro βενιαμιν ... om υιων prius

μέσον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ. 12 καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ βορρᾶ· ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου προςαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νώτου Ἱεριχὼ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ Μαβδαρῖτις Βαιθών· 13 καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὅρια Λουζὰ ἐπὶ νώτου Λουζὰ ἀπὸ λιβὸς αὐτῆς, αὕτη ἐστὶ Βαιθήλ· καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Μααταρὼβ Ὀρὲχ ἐπὶ τὴν ὀρεινήν, ἥ ἐστι πρὸς λίβα Βαιθωρὼν ἡ κάτω· 14 καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον παρὰ θάλασσαν ἀπὸ λιβός, ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόςωπον Βαιθωρὼν λίβα, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος εἰς Καριὰθ Βάαλ, αὕτη ἐστὶ Καριαθιαρὶν πόλις υἱῶν Ἰούδα· τοῦτό ἐστι τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν. 15 καὶ μέρος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους Καριὰθ Βάαλ· καὶ διελεύσεται ὅρια εἰς Γασίν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθώ· 16 καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ μέρους, τοῦτό ἐστι κατὰ πρόςωπον νάπης Σοννάμ, ὅ ἐστιν ἐκ μέρους Ἐμὲκ Ῥαφαΐν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται Γαίεννα ἐπὶ νῶτον Ἰεβουσαὶ ἀπὸ λιβός, καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν Ῥωγήλ· 17 καὶ διελεύσεται ἐπὶ πηγὴν Βαιθσαμύς, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Γαλιλώθ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν Αἰθαμίν, καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱῶν Ῥουβήν· 18 καὶ διελεύσεται κατὰ νώτου Βαιθάραβα ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται 19 ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ νῶτον θάλασσαν ἀπὸ βορρᾶ· καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἐπὶ βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ λιβός· ταῦτα τὰ ὅριά ἐστιν ἀπὸ λιβός. 20 καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁριεῖ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμίν, τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δήμους. 21 καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἱῶν Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν Ἱεριχὼ καὶ Βεθεγαιὼ καὶ Ἀμεκασίς, 22 καὶ Βαιθαβαρὰ καὶ Σαρὰ καὶ Βησανά, 23 καὶ Αἰεὶν καὶ Φαρὰ καὶ Ἐφραθά, 24 καὶ Καραφὰ καὶ Κεφιρὰ καὶ Μονὶ καὶ Γαβαά, πόλεις δώδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν· 25 Γαβαὼν καὶ Ῥαμὰ καὶ Βεηρωθά, 26 καὶ Μασσημὰ καὶ Μιρὼν καὶ Ἀμωκή, 27 καὶ Φιρὰ καὶ Καφὰν καὶ Ναχὰν καὶ Σεληκὰν καὶ Θαρεηλά, 28 καὶ Ἰεβοῦς, αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ, καὶ Γαβαώθ, Ἰαρίμ, πόλεις δεκατρεῖς καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν.

XIX.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ δεύτερος κλῆρος τῶν υἱῶν Συμεών· καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἀνὰ μέσον κλήρων υἱῶν Ἰούδα. 2 καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεὲ καὶ Σαμαὰ καὶ Καλαδάμ, 3 καὶ Ἀρσωλὰ καὶ Βωλὰ καὶ Ἰασόν, 4 καὶ Ἐρθουλὰ καὶ Βουλὰ καὶ Ἑρμᾶ, 5 καὶ Σικελὰχ καὶ Βαιθμαχερὲβ καὶ Σαρσουσὶν 6 καὶ Βαθαρὼθ καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν, πόλεις δεκατρεῖς καὶ αἱ κῶμαι

---

11. om των 12. ιεριχω επι β. ... ορος κατα θαλασσαν ... βαιθαυν 13. επι νοτου ... om αυτης ... ορια απο αταρωθ αδδαρ επι 14. διελευσ. pro παρελευσεται ... βλεπ. εις θαλασσαν ... χαριαθιαριμ 15. τα ορια εις γαϊν 16. μερους του ορους, ο εστιν κατα ... ναπης υιου εννομ ... ραφαειμ ... καταβησ. επι γαϊ οννομ επι νωτου ιεβους α. λ. και καταβ. 17. πηγην σαμε ... επι αγαλλιλωθ ... αναβ. εδωμιν ... λιθ. βααμ υιου 19. om επι τα ορια ... επι νωτου βαιθαλαγα απο βορρα ... εσται αυτου η διεξ. ... απο βορρα εις ... om εστιν 20. βαινιαμιν ... δημους αυτων 21. βαινιαμιν ... βηθαγλα κ. αμεκκα σεις Seqq. plene: 22. κ. βαιθαραβα κ. σεμριμ κ. βηθηλ 23. κ. αυειμ κ. αφαρ κ. αφρα 24. κ. αιχαρεν κ. καφηραμμιν κ. γαβαα, π. δωδ. κ. αι κ. αυτ. 25. γαβαων κ. ραμα κ. βηρωθ 26. κ. μασφα κ. χεφειρα κ. αμωσα 27. κ. ρεκεμ κ. ιερφαηλ κ. θαραλα κ. σηλαλεφ 28. κ. ιεβους, α. ε. ιερ., κ. γαβααθ και πολις ιαριμ etc. ... βαινιαμιν XIX. 1. ο κληρος ο δευτερος τω συμεων ... κληρου 2. βηρσ. κ. σαβεε κ. μωλαδα Seqq. plene usq. v. 5: 3. κ. σερσουλα κ. βαθουλ κ. βελβωλα κ. ασομ 4. κ. ελθουδαδ κ. ερμα 5. κ. σεχελα κ. βαιθαμμαρχασβωθ κ. ασερσουσιμ 6. βαιθαλβαθ

7 αὐτῶν· [7] Ἐρεμμὼν καὶ Θαλχὰ καὶ Ἰεϑὲρ καὶ Ἀσάν, πόλεις τέσσαρες καὶ αἱ
8 κῶμαι αὐτῶν [8] κύκλῳ τῶν πόλεων αὐτῶν ἕως Βαλὲκ πορευομένων Βαμὲϑ κατὰ
9 λίβα· αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν κατὰ δήμους αὐτῶν. [9] ἀπὸ τοῦ
κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεών, ὅτι ἐγενήϑη ἡ μερὶς
υἱῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν· καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Συμεὼν ἐν μέσῳ
10 τοῦ κλήρου αὐτῶν. [10] καὶ ἐξῆλϑεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλὼν κατὰ δή-
μους αὐτῶν. ἔσται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν, Ἐσεδεκγωλὰ ὅρια αὐτῶν·
11 [11] ἡ ϑάλασσα καὶ Μαγελδά, καὶ συνάψει ἐπὶ Βαιϑάραβα εἰς τὴν φάραγγα,
12 ἥ ἐστι κατὰ πρόςωπον Ἰεκμάν· [12] καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ Σεδδοὺκ ἐξ ἐναντίας
ἀπὸ ἀνατολῶν Βαιϑσαμὺς ἐπὶ τὰ ὅρια Χασελωϑαίϑ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ Δαβι-
13 ρώϑ, καὶ προςαναβήσεται ἐπὶ Φαγγαί· [13] καὶ ἐκεῖϑεν περιελεύσεται ἐξ ἐναν-
τίας ἐπ᾽ ἀνατολὰς ἐπὶ Γεβερὲ ἐπὶ πόλιν Κατασέμ, καὶ διελεύσεται ἐπὶ Ῥεμ-
14 μωναὰ Μαϑαραοζά· [14] καὶ περιελεύσεται ὅρια ἐπὶ βορρᾶν ἐπὶ Ἀμώϑ, καὶ ἔσται
15 ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιφαὴλ [15] καὶ Κατανὰϑ καὶ Ναβαὰλ καὶ Συμοὼν καὶ
16 Ἱεριχὼ καὶ Βαιϑμάν. [16] αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν κατὰ
17 δήμους αὐτῶν, πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. [17] καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἐξῆλϑεν ὁ
18 κλῆρος ὁ τέταρτος. [18] καὶ ἐγενήϑη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζὴλ καὶ Χασαλὼϑ καὶ
19 20 Σουνάμ, [19] καὶ Ἀγὶν καὶ Σιωνὰ καὶ Ῥεηρώϑ, [20] καὶ Ἀναχερὲϑ καὶ Δαβιρὼν
21 καὶ Κισὼν καὶ Ῥεβές, [21] καὶ Ῥεμμὰς καὶ Ἰεὼν καὶ Τομμὰν καὶ Αἱμαρὲκ
22 καὶ Βηρσαφής. [22] καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ Γαιϑβὼρ καὶ ἐπὶ Σαλὶμ κατὰ
ϑάλασσαν καὶ Βαιϑσαμύς· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ὁ Ἰορδάνης.
23 [23] αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις
24 καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. [24] καὶ ἐξῆλϑεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ἀσὴρ κατὰ δήμους
25 αὐτῶν. [25] καὶ ἐγενήϑη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἐξελεκὲϑ καὶ Ἀλὲφ καὶ Βαιϑὸκ καὶ
26 Κεάφ, [26] καὶ Ἐλιμελὲχ καὶ Ἀμιὴλ καὶ Μαασά· καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ
27 κατὰ ϑάλασσαν καὶ τῷ Σιὼν καὶ Λαβανάϑ· [27] καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν
ἡλίου καὶ Βαιϑεγενέϑ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν καὶ Ἐκγαῒ καὶ Φϑαιὴλ κατὰ
βορρᾶν, καὶ εἰςελεύσεται ὅρια Σαφϑαιβαιϑμὲ καὶ Ἰναήλ, καὶ διελεύσεται εἰς
28 Χωβαμασομὲλ [28] καὶ Ἐλβὼν καὶ Ῥαὰβ καὶ Ἐμεμαὼν καὶ Κανϑὰν ἕως Σι-
29 δῶνος τῆς μεγάλης· [29] καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ῥαμὰ καὶ ἕως πηγῆς
Μασφασσὰτ καὶ τῶν Τυρίων· καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰασίφ, καὶ ἔσται
30 ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ ϑάλασσα καὶ Ἀπολὲβ καὶ Ἐχοζὸβ [30] καὶ Ἀρχὸβ καὶ Ἀφὲκ
31 καὶ Ῥααῦ. [31] αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν, πό-
32 33 λεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. [32] καὶ τῷ Νεφϑαλὶ ἐξῆλϑεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. [33] καὶ

---

7. αῒν και ρεμμωϑ κ. βεϑερ κ. ασαμ 8. αι περικυκλω τ. π. τουτων ε. βααλ ϑερηρραμμωϑ πορ. ιαμεϑ ... κληρους pro δημους 9. απο των υιων ιουδα ... εγενηϑη μερις ... om οι 10. και εσται τ. ορ. τ. κ α. εως σαρϑιδ· τα ορ. α. 11. μαριλα pro μαγελδα ... επι δαβασϑαι ... ιεκναμ 12. αναστρεψει α. σαριδ ε. ε. α. α. σαμε ε. τ. ο. χασαλωϑ βαϑωρ κ. δ. επι τα ορια δαβραϑ ... επι ιαφαγαι 13. επι ανατολας επι γαιϑϑα ε. π. κασιμ ... ρεμμωναμ μαϑαριμ αννουα 14. κ. περ. επι τα ορια βορρα επι ενναϑωϑ ... επι γαῒ ιεφϑαηλ 15. κ. κατταϑ κ. νααλωλ κ. σεμρων κ. ιαδηλα κ. βαιϑλεεμ 16. αι πολ. αυτων 18. αυτων ιεζραελ κ. αχασελωϑ κ. σ. 19. κ. αφεραειμ κ. σειαν κ. ρεναϑ 20. κ. αρρανεϑ κ. ραββωϑ κ. κεσιων κ. αεμε 21. κ. ραμαϑ κ. ην γαννιμ κ. ην αδδα κ. βαιϑφασης 22. επι ϑαφωϑ κ ε. σασειμαϑ ... βαιϑσμας ... om αυτου ... τ. ορ. αυτων 23. επαυλεις pro κωμαι 25. αυτων χελκαϑ και οολει και βατνε και αχσαφ 26. και αμαδ και μασαψ· και συναψει ... σειωρ 27. απ ανατολων ηλ. βηϑδαγων, κ. σ. τω ζ. κ. ενγαῒ ιεφϑαηλ κατα ... τα ορια ασαφϑα βηϑαεμεκ, και πορευεται το μεϑοριον ανιηλ, κ. διελ. εις χαβωλ 28. απο αριστερων, και αχραν και ροωβ κ. αμων κ. κανα εως 29. 30. και εως πολεως οχυρωματος των τυριων κ. α. τα ορια επι σουσα και απο του σχοινισματος αζειφ (** αχζειφ) κ. αμμα κ. αφεκ κ. ραωβ, πολεις εικοσι δυο 31. om πολεις 32. νεφϑαλιμ

ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Μοολὰμ καὶ Μωλὰ καὶ Βεσεμιὺν καὶ Ἀρμὲ καὶ Ναβὸκ καὶ Ἰεφθαμαὶ ἕως Δωδάμ· καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτοῦ Ἰορδάνης. [34] καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐν Ἀθθαβώρ, καὶ διελεύσεται ἐκεῖθεν Ἰακανά, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ νώτου, καὶ Ἀσὴρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. [35] καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν Τυρίων, Τύρος καὶ Ὠμαθαδακὲθ καὶ Κενερέθ, [36] καὶ Ἀρμαὶθ καὶ Ἀραὴλ καὶ Ἀσώρ, [37] καὶ Κάδες καὶ Ἀσσαρὶ καὶ πηγὴ Ἀσόρ, [38] καὶ Κερωὲ καὶ Μεγαλααρὶμ καὶ Βαιθθαμὲ καὶ Θεσσαμύς. [39] αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί. [40] καὶ τῷ Δὰν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕβδομος. [41] καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Σαρὰθ καὶ Ἀσὰ καὶ πόλεις Σαμμαύς, [42] καὶ Σαλαμὶν καὶ Ἀμμὼν καὶ Σιλαθά, [43] καὶ Ἐλὼν καὶ Θαμναθὰ καὶ Ἀκκαρών, [44] καὶ Ἀλκαθὰ καὶ Βεγεθὼν καὶ Γεβεελάν, [45] καὶ Ἀζὼρ καὶ Βαναιβακὰτ καὶ Γεθρεμμών, [46] καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ἱεράκων ὅριον πλησίον Ἰόππης. [47] αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς ([48]) υἱῶν Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ οὐκ ἐξέθλιψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸν Ἀμορραῖον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει· καὶ οὐκ εἴων αὐτοὺς οἱ Ἀμορραῖοι καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἔθλιψαν ἀπ' αὐτῶν τὸ ὅριον τῆς μερίδος αὐτῶν. [48] καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν καὶ ([47]) ἐπολέμησαν τὴν Λαχίς, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ κατῴκησαν αὐτὴν καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λασενδάν. καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλὼμ καὶ ἐν Σαλαμίν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραῒμ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον. [49] καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὅριον αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κλῆρον τῷ Ἰησοῖ τῷ υἱῷ Ναυὴ ἐν αὐτοῖς [50] διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ· καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ᾐτήσατο Θαμνασαράχ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ ᾠκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ. [51] αὗται αἱ διαιρέσεις ἃς κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν Σηλὼ ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

XX.

Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἰησοῖ λέγων [2] Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων Δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ. [3] φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως· καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ

---

33. εγενετο ... αυτων μελεφ κ. μηλων κ. βεσενανιμ κ. αρμαι κ. νακεβ κ. ιαβνηλ εως ακρου· και εγεν. αι διεξ. αυτων ο ιορδ. 34. θαλασσαν αζανωθ θαβωρ κ. διελ. εκ. εις ικωκ ... νοτου, κ. τω ασηρ ... απ ανατ. 35. om αι ... τυρος κ. αμαθ κ. ρεκκαθ κ. χενεροθ 36. κ. αδαμι κ. ραμα κ. ασωρ 37. κ. κεδες κ. εδραει κ. π. α. 38. κ. ιαριων κ. μαγδαλιηωραμ κ. βαιναθαθ κ. θασμους, πολεις δεκαεννεα 41. αυτων σαραα κ. εσθαολ κ. πολις σαμες 42. κ. σαλαμειν κ. ιααλων κ. ιεθλα 43. θαμνα 44. κ. ελθεκω κ. γαβαθων κ. βααλων 45. κ. ιουθ κ. βανηβαρακ κ. γ. 47. om αυτων sec. ... καταβαινειν ... εθλιβον 48. λεσεμ pro λαχις ... μαχαιρης ... κατεπατησαν pro κατωκησαν ... λεσενδαν ... σαλαμειμ ... επ αυτοις 49. om τω bis 50. κυριου pro τ. θεου ... θαμναθ σαρα 51. κατεκληρονομησαν ... om των ... του ισραηλ XX. 3. απο pro υπο Post v. 3. ita pergitur (4.) και φευξεται εις μιαν των πολεων τουτων· και στησετε επι την θυραν της πολεως· και λαλησει εν τοις ωσιν των πρεσβυτερων της πολεως εκεινης τους λογους τουτους· και επιστρεψουσιν αυτον η συναγωγη προς αυτους· και δωσωσιν αυτω τοπον· και κατοικησει μετ αυτων· (5.) και οτι (corrige οτε) διωξεται ο αγχιστευων το αιμα· οπισω αυτου· και ου συνκλισουσιν τον φονευσαντα εν τη χειρι αυτου· οτι ουκ ειδως επαταξεν τον πλησιον αυτου· και ου μισων αυτος αυτον απ εχθες· και τριτην· (6.) και κατοικησει εν τη

πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποϑανεῖται ὁ φονευτὴς ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύον-
7 τος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. [7]καὶ διέ-
στειλε τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ Νεφϑαλί, καὶ Συχὲμ ἐν
τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ, καὶ τὴν πόλιν Ἀρβόκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει
8 τῷ Ἰούδα. [8]καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἔδωκε Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν
τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβήν, καὶ Ἀρημὼϑ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς
9 Γάδ, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ. [9]αὗται αἱ
πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν
αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποϑάνῃ ἐν
χειρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς
εἰς κρίσιν.

XXI.

Καὶ προσῆλϑοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν
ἱερέα καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυὴ καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν
2 φυλῶν Ἰσραήλ, [2]καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλὼ ἐν γῇ Χαναὰν λέγοντες
Ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ περι-
3 σπόρια τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. [3]καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ
κατακληρονομεῖν διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν.
4 [4]καὶ ἐξῆλϑεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Καάϑ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς
ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ ἀπὸ φυλῆς
5 Βενιαμὶν κληρωτὶ πόλεις δεκατρεῖς· [5]καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰϑ τοῖς καταλελειμμέ-
νοις ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραῒμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς
6 Μανασσῆ κληρωτὶ πόλεις δέκα· [6]καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσσά-
χαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφϑαλὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμί-
7 σους φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασὰν πόλεις δεκατρεῖς· [7]καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ
κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς Γὰδ καὶ ἀπὸ φυλῆς
8 Ζαβουλὼν κληρωτὶ πόλεις δώδεκα. [8]καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις
τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ
9 κληρωτί. [9]καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεὼν καὶ ἀπὸ
10 τῆς φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν τὰς πόλεις ταύτας· καὶ ἐπεκλήϑησαν [10]τοῖς υἱοῖς
Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰϑ τῶν υἱῶν Λευί, ὅτι τούτοις ἐγενήϑη ὁ κλῆ-
11 ρος. [11]καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριαϑαρβὸκ μητρόπολιν τῶν Ἐνάκ, αὕτη ἐστὶ
12 Χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει Ἰούδα· τὰ δὲ περισπόρια κύκλῳ αὐτῆς [12]καὶ τοὺς ἀγροὺς
τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χάλεβ υἱοῦ Ἰε-
13 φοννῆ ἐν κατασχέσει. [13]καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φυγαδευτήριον
τῷ φονεύσαντι τὴν Χεβρὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ σὺν αὐτῇ, καὶ τὴν Λεμνὰ
14 καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ, [14]καὶ τὴν Αἰλὼμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ,

---

πολει εκεινη εως της (corrige εως στη) κατα προσωπον της συναγωγης
εις κρισιν· εως αποϑανη ο ιερευς ο μεγας ος εσται εν ταις ημεραις εκει-
ναις· τοτε επιστρεψει ο φονευσας· και ελευσεται εις την πολιν αυτου·
και προς τον οικον αυτου· και προς πολιν οϑεν εφυγεν εκειϑεν· 7. διε-
στειλαν ... κεδες ... νεφϑαλει ... αρβο 8. ιορδανου ιεριχω απ ανατολων
εδωκαν την βοσορ ... ραμωϑ pro αρημωϑ ... om εκ τ. φυλ. γαδ ... γωλαν
pro γαυλων 9. αποϑανη εκ χειρος XXI. 1. προσηλϑον ... και προς ιη-
σουν ... φυλ. των υιων ισρ. 2. ειπαν ... om τα περισπορια 3. κατακληρ.
αυτους 4. απο της φυλ. βαινιαμιν 5. καταλελιμμενοις ... ημισεις 6. γηρ-
σωρ pro γεδσων ... ημισει ... βασαν κληρωτι π. 7. της φυλης ter
9. βαινιαμιν ... om ταυτας 11. εδωκαν ... τ. ο. τω ιουδα ... τα κυκλω
12. ιησους τω χαλεβ υιω 13. ααρων του ιερεως ... om εδωκεν ... προς
αυτην pro συν αυτη ... λεβνα ... om τα extr. 14. ιεϑερ pro αιλωμ ...
pro αυτη bis τα προς αυτην ... εσϑεμω pro τεμα

καὶ τὴν Τεμὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [15]καὶ τὴν Γελλὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Δαβὶρ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [16]καὶ Ἀσὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Τανὺ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Βαιϑσαμὺς καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων. [17]καὶ παρὰ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν τὴν Γαβαὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Γαϑὲϑ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [18]καὶ Ἀναϑὼϑ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Γάμαλα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. [19]πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ἀαρὼν τῶν ἱερέων δεκατρεῖς. [20]καὶ τοῖς δήμοις υἱοῖς Καὰϑ τοῖς Λευίταις τοῖς καταλελειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν Καάϑ, καὶ ἐγενήϑη ἡ πόλις τῶν ἱερέων αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ἐφραΐμ· [21]καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ φονεύσαντος τὴν Συχὲμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Γάζαρα καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [22]καὶ Βαιϑωρὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. [23]καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν τὴν Ἑλκωϑαὶμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Γεϑεδὰν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [24]καὶ Αἰλὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Γεϑερεμμὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. [25]καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ τὴν Τανὰχ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Ἰεβαϑὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις δύο. [26]πᾶσαι πόλεις δέκα καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δήμοις υἱῶν Καὰϑ τοῖς ὑπολελειμμένοις. [27]καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν τοῖς Λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασι, τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ καὶ τὴν Βοσορὰν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις δύο. [28]καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ τὴν Κισὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Δεββὰ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [29]καὶ τὴν Ῥεμμὰϑ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Πηγὴν γραμμάτων καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. [30]καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ τὴν Βασελλὰν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Δαββὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, [31]καὶ Χελκὰτ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Ῥαὰβ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. [32]καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφϑαλὶ τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι τὴν Κάδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ τὴν Νεμμὰϑ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, καὶ Θεμμὼν καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τρεῖς. [33]πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν πόλεις δεκατρεῖς. [34]καὶ τῷ δήμῳ υἱῶν Μεραρὶ τοῖς Λευίταις τοῖς λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν τὴν Μαὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Κάδης καὶ τὰ περι-

---

15. ωλων pro γελλα ... pro αυτη bis τα προς αυτη ... δαβειρ 16. αιν pro ασα ... om κ. τανυ κ. τ. αφ. αυτη ... βεϑσαμες ... pro αυτη bis τα προς αυτη 17. βαινιαμιν της γαβ. κ. τ. αφ. τα προς αυτην, κ. γαβεε ... αφ. τα προς αυτη 18. αφ. τα προς αυτη, και την αλμων ... αφ. τα προς αυτην 19. πολεις δεκατρεις και τα περισπορια αυτων 20. δημ. υιων κααϑ .. καταλειλιμμενοις ... εγενηϑη πολις των οριων α. 21. φονευοντος ... αφ. τα προς αυτην κ. την γαζερ κ. τα αφωρισμενα τα προς αυτη 22. και την καβσαειμ και τα αφωρισμενα τα προς αυτη και την ανω βαιϑωρων κ. τα αφ. τα προς αυτην 23. ελϑεκω ... αφ. τα προς αυτην ... γαβεϑων ... αφ. τα προς αυτη 24. ιαλων ... αφ. τα προς αυτη ... γεϑρεμμων ... αφ. τα προς αυτη 25. ϑααναχ ... αφ. τα προς αυτη ... βαιϑσα pro ιεβαϑα ... αφ. τα προς αυτη 26. αι πασαι ... om αυτη ... προς αυτας ... υπολελιμμενοις 27. γηρσων ... την γωλαν ... την βεεϑαρα ... αφ. τα προς αυτη bis 28. απο pro εκ ... κισιων ... δεβραϑ ... αφ. τα προς αυτη bis 29. ιερμωϑ ... αφ. τα προς αυτη bis 30. την μασααλ ... την αβδων ... αφ. τα προς αυτη 31. ϑελκαϑ ... ροωβ ... αφ. τα προς αυτη bis 32. την κεδες ... την εμαϑδωρ ... την νοεμμων ... αφ. τα προς αυτη (sec. loco ' αυτην) ter 33. γηρσων 34. υιων ζαβουλων ... την εκναμ ... και καρϑα pro κ. τ. καδης

35 36 σπόρια αὐτῆς, [35] καὶ Σελλὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τρεῖς. [36] καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὴν Μισὼ καὶ τὰ 37 περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [37] καὶ τὴν Δεκμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαφὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 38 πόλεις τέσσαρες. [38] καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γὰδ τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, τὴν 39 Καμὶν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [39] καὶ τὴν Ἐσβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 40 καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πᾶσαι αἱ πόλεις τέσσαρες. [40] πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν τῶν καταλελειμμένων ἀπὸ τῆς 41 φυλῆς τῆς Λευί· καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αἱ πόλεις δεκαδύο. [41] πᾶσαι πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις, 42 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων· [42] πόλις καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις. καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῖ διὰ πρόσταγμα κυρίου· ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ᾐτήσατο· τὴν Θαμνασαχὰρ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. καὶ ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν καὶ ᾤκησεν ἐν αὐτῇ· καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 43 καὶ ἔθηκεν αὐτὰς ἐν Θαμνασαχάρ. [43] καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν καὶ 44 κατῴκησαν ἐν αὐτῇ. [44] καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν· οὐκ ἀντέστη οὐθεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκε κύριος εἰς τὰς χεῖρας 45 αὐτῶν. [45] οὐ διέπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν ὧν ἐλάλησε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, πάντα παρεγένετο.

XXII.

Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ τὸ 2 ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, [2] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, καὶ ὑπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ 3 πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν. [3] οὐκ ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας πλείους· ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν κυρίου 4 τοῦ θεοῦ ὑμῶν. [4] νῦν δὲ κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς· νῦν οὖν ἀποστραφέντες ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ἐν 5 τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. [5] ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, πορεύεσθαι πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάξασθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ προσκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν 6 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. [6] καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστει-7 λεν αὐτούς· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. [7] καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς

---

35. plene: δαμνα και τα περισπορια αυτης και την νααλωλ κ. τ. περ. αυτ., πολ. τεσσαρες 36. om του sec. ... ερημω τη μισωρ και τα 37. γεδσων ... μασφα 38. του φυγαδευτηριου ... om και sec. ... εν γη γαλααδ ... και την μαναϊμ 39. εσεβων 40. καταλελιμμενων ... φυλ. του λευι ... om αι ... πολ. δωδεκα 41. πασαι αι ... τεσσεραχ. 42. οριοις αυτης ... δια προσταγματος ... εθηκαν 44. κατεπ. αυτοις ... ανεστη ουδεις ... αυτοις εις 45. παρεγενοντο XXII. 1. ιησ. τους ρουβηνιτας 2. ενετ. ημιν ... κ. ουκ εισηκουσατε ... ενετειλαμην υμιν 3. ενκαταλειπατε ... ημων ... ημερ. και πλειους 4. νυνι δε 5. om ποιειν sec. ... θεον υμων ... πορ. εν πασαις ... φυλασσεσθαι ... καρδιας pro διανοιας 7. τοις pro τω

Μανασσῆ ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν. καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, [8] καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν· καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ ἱματισμὸν πολὺν διείλαντο τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. [9] καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Σηλὼ ἐν γῇ Χαναὰν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γαλαὰδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. [10] καὶ ἦλθον εἰς Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν· καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ ἰδεῖν. [11] καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων Ἰδοὺ ᾠκοδομήκασιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐφ᾽ ὁρίων γῆς Χαναὰν ἐπὶ τοῦ Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσραήλ. [12] καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Σηλὼ ὥστε ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. [13] καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ τόν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἀρχιερέως [14] καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ᾽ αὐτοῦ· ἄρχων εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ· ἄρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσι χιλίαρχοι Ἰσραήλ. [15] καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαάδ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς λέγοντες [16] Τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου Τίς ἡ πλημμέλεια αὕτη ἣν ἐπλημμελήσατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ κυρίου οἰκοδομήσαντες ὑμῖν ἑαυτοῖς βωμόν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ἀπὸ τοῦ κυρίου; [17] μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ ἁμάρτημα Φογώρ, ὅ τι οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου; [18] καὶ ὑμεῖς ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ κυρίου· καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ κυρίου καὶ αὔριον, ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ἔσται ἡ ὀργή. [19] καὶ νῦν εἰ μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς τὴν γῆν τῆς κυρίου κατασχέσεως οὗ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ κυρίου, καὶ κατακληρονομήσετε ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἀπὸ θεοῦ ἀποστάται γενήθητε, καὶ ὑμεῖς μηδ᾽ ἀπόστητε ἀπὸ κυρίου διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. [20] οὐκ ἰδοὺ Ἄχαρ ὁ τοῦ Ζαρὰ πλημμελείᾳ ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗτος εἷς αὐτὸς ἀπέθανε τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ. [21] καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ λέγοντες [22] Ὁ θεὸς θεὸς κύριός ἐστι, καὶ ὁ θεὸς θεὸς αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γνώσεται· εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημμελήσαμεν ἔναντι τοῦ κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· [23] καὶ

---

7. εν τη βασαν, και τοις ημισιν ... αδελφων αυτων ... om εν τω π. του ιορδ. 8. λεγων εν pro και εν ... om και σιδηρον ... πολυν σφοδρα ... εχθρων αυτων 9. εκ σηλω εκ γης ... εις γην γαλααδ ... om αυτην 10. ηλθοσαν εις γαλιλωθ ... το ημισει 11. ωκοδομησαν ... το ημισει ... γαλιλωθ pro γαλααδ 12. αναβηναι 13. και προς το ημισει 14. πασων των φυλ. 15. εις την γαλααδ 16. εναντι κυριου του θεου ... om υμιν ... om του extr. 17. κεκαθαρισμεθα 18. αποστραφησεσθε ... ' om σημερον sec. ... εσται οργη 19. νυνι μικρα υμιν η γη της ... επι την γην της κατασχ. κυριου ... κιβωτος pro σκηνη ... κατακληρονομησατε ... κυριου pro θεου ... γενηθητε, και απο ημων μη αποστητε δια το 20. αχαν ... πασαν την ... κ. ουτ. εις μονος ην· μη μονος ουτος απεθανεν 21. το ημισει 22. add κυριος ante αυτος οιδε ... εν αποστασει ... εναντι κυριου

εἰ ᾠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν ὥςτε ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὥςτε ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὁλοκαυτωμάτων, ὥςτε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ 24 θυσίαν σωτηρίου, κύριος ἐκζητήσει. [24] ἀλλ' ἕνεκεν εὐλαβείας ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο λέγοντες Ἵνα μὴ εἴπωσιν αὔριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις 25 ἡμῶν Τί ὑμῖν καὶ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ; [25] καὶ ὅρια ἔθηκε κύριος ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου, καὶ ἀπαλ-26 λοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱῶν ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. [26] καὶ εἴπαμεν ποιῆσαι οὕτω τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον, οὐχ ἕνεκεν καρ-27 πωμάτων οὐδὲ ἕνεκεν θυσιῶν, [27] ἀλλ' ἵνα ᾖ τοῦτο μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς τοῦ λατρεύειν λατρείαν κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς 28 τέκνοις ἡμῶν αὔριον Οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου. [28] καὶ εἴπαμεν Ἐὰν γένηταί ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς ἢ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ ἐροῦσιν Ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν οὐχ ἕνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἕνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀνὰ μέσον ὑμῶν 29 καὶ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν ἡμῶν. [29] μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστραφῆναι ἀπὸ κυρίου ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου ὥςτε οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι καὶ ταῖς θυσίαις Σαλαμὶν καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὅ ἐστιν ἐναντίον 30 τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. [30] καὶ ἀκούσας Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥου-31 βὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς. [31] καὶ εἶπε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ Σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον κυρίου πλημμέλειαν, καὶ ὅτι ἐῤῥύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ 32 ἐκ χειρὸς κυρίου. [32] καὶ ἀπέστρεψε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐκ τῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἀπεκρίθησαν 33 αὐτοῖς τοὺς λόγους. [33] καὶ ἤρεσε τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ· καὶ κατῴκησαν ἐπ' αὐτῆς. 34 [34] καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν τῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀνὰ μέσον αὐτῶν ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐστί.

XXIII.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι κύριον τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβη-2 κὼς ταῖς ἡμέραις. [2] καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ τὴν

---

23. η ωςτε ποιησαι ... κυρ. αυτος εκζ. 24. αυριον ειπωσιν ... λεγοντες Τι ... om και 25. υμων και ημων ... τους υιους ημων 26. ουτως ... ουκ ενεκεν 27. μαρτυριον τουτο ... α. μ. υμων κ. ανα μεσον ημων και α. μ. τ. τεκνων ημ. ... om κ. εν τ. θυσ. ημων 28. η και ταις ... ουκ ενεκεν ... ανα μεσ. ημων κ. α. μ. υμων ... τεκνων pro υιων 29. ημας αποστηναι ... om αποστηναι α. κυριου ... των σωτηριων ... κυριου του θεου ημων ο ε. απεναντιον 30. ακουσαντες ... om ισραηλ ... και οι ημισεις φυλης 31. ερυσασθε 32. οι αρχοντες των πατριων ... εκ γης γαλααδ 33. και ευλογησαν τ. θ. υι. ισρ. ante και ελαλησ. pon. ... εξολεθρευσαι 34. βωμ. του ρουβην κ. τω γαδ κ. τω ημισει ... ο θεος θεος XXIII. 1. μετα ημερας ... κυρ. τον θεον ... εχθρ. αυτων ... om ταις 2. ισρ. κατα την

γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. [3] ὑμεῖς δὲ ἑωράκατε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ἡμῖν. [4] ἴδετε ὅτι ἐπέῤῥιφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξωλόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὁριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου. [5] κύριος δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ἕως ἂν ἀπόλωνται· καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὑμῖν. [6] κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ ἢ εὐώνυμα, [7] ὅπως μὴ εἰςέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα· καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μὴ λατρεύσητε οὐδὲ μὴ προςκυνήσητε αὐτοῖς, [8] ἀλλὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν προςκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [9] καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά, καὶ οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· [10] εἷς ὑμῶν ἐδίωξε χιλίους, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν. [11] καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. [12] ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε καὶ προςθῆσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτούς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, [13] γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προςθῇ κύριος τοῦ ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἣν ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. [14] ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδὸν καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ γνώσεσθε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ψυχῇ ὑμῶν διότι οὐκ ἔπεσεν εἷς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων ὧν εἶπε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν, οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν. [15] καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἥκει πρὸς ἡμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ ἃ ἐλάλησε κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει κύριος ὁ θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρά, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἧς ἔδωκε κύριος ὑμῖν, [16] ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἣν ἐνετείλατο ἡμῖν, καὶ πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προςκυνήσητε αὐτοῖς.

XXIV.

Καὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας φυλὰς Ἰσραὴλ εἰς Σηλώ, καὶ συνεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. [2] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα

---

2. ειπεν αυτοις 3. εορακατε παντα οσα ... προςωπου υμων ... υμ. αυτος ο εκπ. υμιν 4. επεριφα ... καταλελιμμενα ... εθνη α εξωλεθρευσα 5. υμων αυτος εξολεθρευσει ... προσωπ. υμων ... αποστειλη ... ε. α. εξολεθρευσει ... κατακληρονομησατε ... ημων ημιν 6. η εις ευων. 7. καταλελιμμενα ... ουτε μη λατρ. αυτοις ουτε 8. αλλ η 9. εξωλεθρευσεν κυριος αυτους ... και υμιν ουδεις ... κατενωπ. υμων 10. εξεπολ. ημιν 12. υπολειφθητε pro προςθησθε ... om τοις μ. υμων ... υμεις pro υμιν 13. γνωσει γνωσεσθε ... εξολεθρευσαι ... ης εδωκεν 14. λογος εις ... ημων προς υμας· παντα ηκει υμιν· εν ου διαπεφωνηκεν 15. ηκει εφ υμας ... om ο θεος ... εξολεθρευση ... εδωκ. υμιν κυρ. ο θεος υμων 16. παραβαινειν ... θεου υμων ... υμιν XXIV. 1. πασας τας φ. ισρ. εν σηλω ... παντας τους πρ. ισραηλ και τους αρχοντας αυτων κ. τ. γρ. etc. ... κ. εστησαν εναντιον

τὸν λαόν Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Πέραν τοῦ ποταμοῦ παρῴκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπ' ἀρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραὰμ καὶ ὁ πατὴρ Να-
3 χώρ, καὶ ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις. [3] καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὡδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ ἐπλή-
4 θυνα αὐτοῦ σπέρμα καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ, [4] καὶ τῷ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ· καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ κληρονομῆσαι αὐτῷ. καὶ Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς
5 ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταιόν· καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι. [5] καὶ ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα
6 ἐξήγαγε [6] τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήλθατε εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν· καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν ἅρ-
7 μασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. [7] καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον· καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς. καὶ εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἦτε
8 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. [8] καὶ ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν· καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσατε αὐτοὺς
9 ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. [9] καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωὰβ καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαὰμ ἀράσασθαι ἡμῖν.
10 [10] καὶ οὐκ ἠθέλησέ κύριος ὁ θεός σου ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαις εὐλόγησεν
11 ἡμᾶς, καὶ ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτούς. [11] καὶ διέβητε τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ἡμᾶς οἱ κατοικοῦντες Ἱεριχώ, ὁ Ἀμορραῖος καὶ ὁ Χαναναῖος καὶ ὁ Φερεζαῖος καὶ ὁ Εὐαῖος καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος καὶ ὁ Χετταῖος καὶ ὁ Γεργεσαῖος· καὶ παρέδω-
12 κεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. [12] καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σφηκιάν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν
13 Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου. [13] καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ᾠκοδομήκατε, καὶ κατῳκίσθητε ἐν αὐταῖς· καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας οὓς οὐκ ἐφυτεύσατε
14 ὑμεῖς ἔδεσθε. [14] καὶ νῦν φοβήθητε κύριον καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε
15 κυρίῳ. [15] εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν κυρίῳ, ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν· ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι.
16 [16] καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε Μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν κύριον, ὥστε λα-

---

2. λαον λεγων ... του ισραηλ λεγων 3. om τον sec. ... το σπερμα αυτου, και γε εδωκα 4. κληρονομιαν αυτω 5. επαταξεν κυριος ... εποιησεν 6. υμας pro τ. πατ. ημων ... om τ. ερυθραν ... πατερων υμων 7. εκαλυψεν επ αυτους ... ιδοσαν οι οφθ. ημων ... αιγυπτω Και ita dist. 8. ηγαγ. υμας ... ιορδανου και παρεταξατο υμιν κ. παρεδωκ. α. κ. εις χειρ. υμων ... εξωλεθρευσατε 9. υμιν 10. om ο θεος σου ... ευλογιαν ευλογησεν υμας ... εξειλ. υμας εκ των ... om κ. παρεδ. αυτ. 11. προς υμας ... ο αμορρ. κ. ο φερεζ. κ. ο χαναν. κ. ο χεττ. κ. ο γεργ. κ. ο ευαι. κ. ο ιεβουσαιος ... om κυριος ... om τας 12. προτ. ημων τ. σφ., κ. εξεβαλεν α. α. πρ. υμων ... δωδ. πολεις των 13. * εφ η ουκ ... επ αυτην ... ας ωκοδομησατε ... ους ου κατεφυτευσατε 14. τον κυριον ... εν δικαιοσ. κ. εν ευθ. ... οι πατ. υμων 15. ελεσθε pro εκλεξασθε ... ο οικος μου λατρευσωμεν 16. καταλειπειν

τρεύειν ϑεοῖς ἑτέροις. [17] κύριος ὁ ϑεὸς ἡμῶν αὐτὸς ϑεός ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύϑημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔϑνεσιν οὓς παρήλϑομεν δι' αὐτῶν· [18] καὶ ἐξέβαλε κύριος τὸν Ἀμοῤῥαῖον καὶ πάντα τὰ ἔϑνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν κυρίῳ, οὗτος γὰρ ϑεὸς ἡμῶν ἐστί. [19] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Οὐ μὴ δύνησϑε λατρεύειν κυρίῳ ὅτι ὁ ϑεὸς ἅγιός ἐστι, καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν. [20] ἡνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε κύριον καὶ λατρεύσητε ϑεοῖς ἑτέροις, καὶ ἐπελϑὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀνϑ' ὧν εὖ ἐποίησεν ὑμᾶς. [21] καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν Οὐχί, ἀλλὰ κυρίῳ λατρεύσομεν. [22] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Μάρτυρες ὑμεῖς καϑ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασϑε κυρίῳ λατρεύειν αὐτῷ. [23] καὶ νῦν περιέλεσϑε τοὺς ϑεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐϑύνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον ϑεὸν Ἰσραήλ. [24] καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν Κυρίῳ λατρεύσομεν, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεϑα. [25] καὶ διέϑετο Ἰησοῦς διαϑήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλὼ ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ ϑεοῦ Ἰσραήλ. [26] καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον νόμων τοῦ ϑεοῦ· καὶ ἔλαβε λίϑον μέγαν καὶ ἔστησεν αὐτὸν Ἰησοῦς ὑπὸ τὴν τερέμινϑον ἀπέναντι κυρίου. [27] καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν Ἰδοὺ ὁ λίϑος οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι αὐτὸς ἀκήκοε πάντα τὰ λεχϑέντα αὐτῷ ὑπὸ κυρίου ὅ τι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον· καὶ οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἡνίκα ἂν ψεύσησϑε κυρίῳ τῷ ϑεῷ μου. [28] καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύϑησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [29] καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς (31) ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ καὶ ὅσοι εἴδοσαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ. [30] καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα καὶ ἀπέϑανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ δοῦλος (29) κυρίου ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. [31] καὶ ἔϑαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τοῦ κλήρου (30) αὐτοῦ ἐν Θαμνασαρὰχ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ, ἀπὸ βοῤῥᾶ τοῦ ὄρους τοῦ Γαλαάδ· ἐκεῖ ἔϑηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνῆμα, εἰς ὃ ἔϑαψαν αὐτὸν ἐκεῖ, τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου καϑὰ συνέταξεν αὐτοῖς κύριος· καὶ ἐκεῖ εἰσὶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. [32] καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου καὶ κατώρυξαν ἐν Σικίμοις, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακὼβ παρὰ τῶν Ἀμοῤῥαίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικίμοις ἀμνάδων ἑκατόν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσὴφ ἐν μερίδι. [33] καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν Γαβαὰρ Φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραΐμ. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ περιεφέροσαν ἐν ἑαυτοῖς· καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέϑανε, καὶ κατωρύγη ἐν Γαβαὰρ τῇ ἑαυτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπήλϑοσαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ

---

17. και γαρ ο ϑεος ημ. εστιν, αυτος ανηγαγ. ... εκ γης αιγυπτου 18. λατρευσωμεν ... ο ϑεος ημ. 19. κυριω τω ϑεω, οτι ϑεος 20. εγκαταλειπητε τον κυριον ... ϑεοις αλλοτριοις ... εποιησεν υμιν 21. τω κυριω λατρευσωμεν 22. εξελ. τον κυριον 24. λατρευσωμεν 26. νομον ... τερεβινϑον 27. εσται υμιν ... οτι ουτος ακηκοεν ... om αυτω ... οσα pro οτι ... ϑεω ημων 28. εξαπεστειλεν ... om κ. επορευϑησαν ... εκαστον 29. εκ. και δεκα 30. ϑαμνασαχαρ ... ορει εφραιμ ... ορους γαας· και εκει ... μνημιον εν ω ... om αυτοις 32. κατωρυξ. αυτα εν 33. ο υιος ααρ. ο ιερευς ... γαβααϑ ... της διαϑηκης του ϑεου περιεφερον ... κατωρυχϑη ε. γαβααϑ ... τοπον εαυτων

τὴν Ἀστάρτην καὶ Ἀσταρὼϑ καὶ τοὺς ϑεοὺς τῶν ἐϑνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλὼμ τῷ βασιλεῖ Μωάβ, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκαοκτώ.

ΚΡΙΤΑΙ.

I.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διὰ τοῦ κυρίου λέγοντες Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τοὺς Χαναναίους ἀφηγού-
2 μενος τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς; [2] καὶ εἶπε κύριος Ἰούδας ἀναβήσεται,
3 ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. [3] καὶ εἶπεν Ἰούδας τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀνάβηϑι μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ παραταξώμεϑα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι κἀγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ
4 ἐπορεύϑη μετ᾽ αὐτοῦ Συμεών. [4] καὶ ἀνέβη Ἰούδας· καὶ παρέδωκε κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν
5 Βεζὲκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. [5] καὶ κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ Βεζέκ, καὶ παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· καὶ ἔκοψαν τὸν Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον.
6 [6] καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζέκ· καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐλάβοσαν αὐτόν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
7 [7] καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζέκ Ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καϑὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ ϑεός. καὶ
8 ἄγουσιν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέϑανεν ἐκεῖ. [8] καὶ ἐπολέμουν υἱοὶ Ἰούδα τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι
9 ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. [9] καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὀρεινὴν καὶ
10 τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν. [10] καὶ ἐπορεύϑη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρών, καὶ ἐξῆλϑε Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας· καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρὼν τὸ πρότερον Καριαϑαρβοκσεφέρ· καὶ ἐπάταξαν τὸν Σεσσὶ καὶ Ἀχι-
11 μὰν καὶ Θολμί, γεννήματα τοῦ Ἐνάκ. [11] καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖϑεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δαβὶρ ἦν ἔμπροσϑεν Καριαϑσεφέρ, πόλις
12 γραμμάτων. [12] καὶ εἶπε Χάλεβ Ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχὰ ϑυγατέρα μου εἰς γυναῖκα.
13 [13] καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοϑονιὴλ υἱὸς Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ νεώτερος·
14 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Χάλεβ τὴν Ἀσχὰ ϑυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. [14] καὶ ἐγέ-

---

33. και την ασταρωϑ ... και κατεκυριευσεν
Subscriptio: ιησους υιος ναυη

Inscriptio: κριται

I, 1. ισρ. εν κυριω λεγοντες ... τον χαναναιον ... πολεμ. εν αυτω 3. προς συμεων τον αδελφον ... και πολεμησω εν τω χαναναιω κ. πορευσ. και γε εγω μετα 4. εδωκεν ... εν χειρι αυτου, και επαταξεν αυτ. εν βαζεκ, δεκα 5. και ευρον τον α. ε. τ. β. και επολεμησαν εν αυτω· και επαταξεν τ. χ. κ. τον φερεζεον 6. ελαβον 8. οι υιοι ... στομ. μαχαιρας 9. του πολεμησαι 10. om εν χεβρ. κ. εξηλϑ. χεβρων ... το δε ονομα χεβρ. ην εμπροσϑεν χαριαρβοχ σεφερ ... επαταξεν τον γεϑϑι κ. τον αχιμααμ κ. τον ϑαμει ... εναμ 11. επορευϑησαν εκειϑεν ... δαβειρ ... και το ονομα δαβειρ ... om χαριαϑσεφ. 12. ασχαν 13. κενεχ αδελφος χαλ. ο νεωτ. υπερ αυτον ... om χαλεβ ... ασχαν

νετο ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἀγρόν· καὶ ἐγόγγυζε καὶ ἔκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου Εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με. καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ Τί ἐστι σοι; [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀσχά Δὸς δή μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις-μοι λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν. [16] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰοθὸρ τοῦ Κιναίου τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ πόλεως τῶν φοινίκων μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ Ἰούδα, ἥ ἐστιν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ κατῴκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ. [17] καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἔκοψε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφέθ, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Ἀνάθεμα. [18] καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, τὴν Ἄζωτον οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς. [19] καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰούδα· καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἠδυνάσθησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ῥηχὰβ διεστείλατο αὐτοῖς. [20] καὶ ἔδωκαν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς· καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ. [21] καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμίν· καὶ κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [22] καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ καί γε αὐτοὶ εἰς Βαιθήλ, καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτῶν. [23] καὶ παρενέβαλον καὶ κατεσκέψαντο Βαιθήλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά. [24] καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἔλαβον αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῷ Δεῖξον ἡμῖν τῆς πόλεως τὴν εἴσοδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος. [25] καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως· καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας, τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν. [26] καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττίν, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [27] καὶ οὐκ ἐξῆρε Μανασσῆ τὴν Βαιθσάν, ἥ ἐστι Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Θανὰκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τὸν κατοικοῦντα Βαλὰκ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδὼ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς· καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. [28] καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραήλ, καὶ ἐποίησε τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ

14. εν τω εισπορευεσθαι αυτην κ. επ. αυτ. αιτησας παρα τ. π. α. τον αγρ. και εγογγ. επανω του υποζ. και εκραξεν απο του υποζυγιου 15. om δη ... την λυτρ. μετ. και την λυτρ. ταπ. 16. ιωαβ του κιν. πενθερου μω. αν. εκ της π. τ. φ. προς τους υιους ιουδ. ε. τ. ερ. ιουδα την ουσ. ε. τ. νοτω επι ... και επορευθη και κατωκησεν 17. επαταξαν pro εκοψε ... σεφερ κ. ανεθεματισαν αυτην και εξωλεθρευσαν αυτην· κ. εκαλεσαν τ. ο. τ. πολ. εξολεθρευσις 18. γαζαν κ. το οριον αυτ. και την ασκ. και το ορ. α. κ. τ. α. και το οριον α. και την 19. κυριος ην ... ουκ εδυνατο κληρονομησαι τους ... διεστ. αυτην 20. εδωκεν ... καθα ... πολεις· και εξηρεν εκειθεν τους τρεις υιους εναχ 21. ουκ εξηραν οι υι. βαινιαμιν ... βαινιαμιν ... om εν ιερουσαλ. 22. βαιθηλ, και ιουδας μετ αυτων 23. κ. παρεν. οικος ισραηλ κατα βαιθηλ 24. ιδον οι φυλ. ανδρα εκπορευομενον εκ ... ελαβαν ... την εισοδ. της πολ. 26. απηλθεν ο α. ε. γ. χεττιειμ 27. κ. ουκ εκληρονομησεν μανασσης τ. βαιθηλ ... τα περισπορια αυτ. ουδε τ. εκθαναααδ και τας ... δωρ και τας θ. α. και τους κατοικουντας βαλααμ και τας (omissis ουδε τα περ. αυτ.) ... και τους κ. μαγεδων και τας (omissis ουδε τ. περ. α.) ... om ουδε τ. περ. α. post ιεβλααμ 28. εθετο pro εποιησεν

29 ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν. [29] καὶ Ἐφραῒμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ κατῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζέρ, καὶ
30 ἐγένετο εἰς φόρον. [30] καὶ Ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Κέδρων οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωμανά· καὶ κατῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐ-
31 τῶν, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον. [31] καὶ Ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Ἀχχώ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαλάφ, τὸν Ἀσχαζὶ καὶ τὸν Χεβδὰ
32 καὶ τὸν Ναῒ καὶ τὸν Ἐρεώ. [32] καὶ κατῴκησεν ὁ Ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ Χανα-
33 ναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη ἐξᾶραι αὐτόν. [33] καὶ Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Βαιθσαμὺς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθανάχ· καὶ κατῴκησε Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθσαμὺς καὶ τὴν Βαιθενὲθ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φό-
34 ρον. [34] καὶ ἐξέθλιψεν ὁ Ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆ-
35 καν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. [35] καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῷ ὀστρακώδει, ἐν ᾧ αἱ ἄρκοι καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλώπεκες, ἐν τῷ Μυρσινῶνι καὶ ἐν Θαλαβίν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν Ἀμορ-
36 ραῖον, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς φόρον. [36] καὶ τὸ ὅριον τοῦ Ἀμορραίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβὶν ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

II.

Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλγὰλ ἐπὶ τὸν Κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει κύριος Ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσήγαγον ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ εἶπα Οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν
2 εἰς τὸν αἰῶνα· [2] καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν προςκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν καθελεῖτε· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φω-
3 νῆς μου, ὅτι ταῦτα ἐποιήσατε. [3] κἀγὼ εἶπον Οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προςώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν
4 εἰς σκάνδαλον. [4] καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ
5 ἔκλαυσαν. [5] καὶ ἐπωνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κλαυθμῶνες· καὶ
6 ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. [6] καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἦλθεν ἀνὴρ
7 εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν. [7] καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου
8 τὸ μέγα ὅσα ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραήλ. [8] καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ

---

29. κατωκει ... εμμεσω 30. τ. κ. χεβρων και τους κ. εναμμαν ... εν μεσω αυτου ... om αυτω 31. post δαλαφ ita pergit: και τον ασχενδει και την σχεδιαν και την ναφεχ και την ροωβ 32. ασηρ pro ο ασηρ ... ουκ εδυνασθη 33. νεφθαλιμ ... βεθσαμυς ουδε τους κ. βαιθενεθ· κ. κατωκησεν ισραηλ εν ... βεθσαμυς κ. τ. βεθενεχ εγενηθησαν 34. αφηκεν 35. ορει του μυρσινωνος οὗ αι αρκ. και αι αλωπεκες· και εβαρυνθη χειρ ... εγενετο ... om αυτοις 36. αμορραιου ο ιδουμαιος επανω ακραβειν επι της π. κ. επ. II. 1. om ταδε λεγει ... κυριος κυριος ανεβιβασεν ... ωμοσεν τ. π. υ. του δουναι υμιν κ. ειπεν υμιν 2. αυτων ου μη προςκυνησητε ... και τα θυσιαστ. α. κατακαυσετε ... οτε 3. και εγω ειπα Ου προςθησω του μετοικισαι τον λαον ον ειπα του εξολεθρευσαι αυτους εκ πρ. υμ. 4. προς παντα ισραηλ, κ. επηρεν 5. om και ... δια τουτο εκληθη το ... κλαυθμων ... εθυσαν 6. λαον, και απηλθαν οι υιοι ισραηλ εκαστος εις τον οικον αυτου και εις την κληρονομ. του καταχλ. τ. γ. 7. ο εποιησεν τω ισραηλ 8. om υιος sec.

δοῦλος κυρίου υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. [9] καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθαρὲς ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, ἀπὸ βοῤῥᾶ τοῦ ὄρους Γαάς. [10] καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προςετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν· καὶ ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτούς, οἳ οὐκ ἔγνωσαν τὸν κύριον καί γε τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραήλ. [11] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλίμ. [12] καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ προςεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ παρώργισαν τὸν κύριον [13] καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις. [14] καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας προνομευόντων, καὶ κατεπρονόμευσαν αὐτούς· καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χερσὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἔτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν [15] ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο. καὶ χεὶρ κυρίου ἦν ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακά, καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ καθὼς ὤμοσε κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα.

Act. 13, 20. [16] καὶ ἤγειρε κύριος κριτάς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. [17] καί γε τῶν κριτῶν οὐχ ὑπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων καὶ προςεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰςακούειν τῶν λόγων κυρίου· οὐκ ἐποίησαν οὕτω. [18] καὶ ὅτι ἤγειρε κύριος αὐτοῖς κριτάς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ· ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προςώπου τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς καὶ ἐκθλιβόντων αὐτούς. [19] καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτής, καὶ ἀπέστρεψαν καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προςκυνεῖν αὐτοῖς· οὐκ ἀπέῤῥιψαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὰς σκληράς. [20] καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ἀνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλιπον τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰςήκουσαν τῆς φωνῆς μου, [21] καὶ ἐγὼ οὐ προςθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἐκ προςώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὧν κατέλιπεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀφῆκε [22] τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οὔ. [23] καὶ ἀφήσει κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

III.

Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἃ ἀφῆκε κύριος αὐτὰ ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας τοὺς πολέμους Χαναάν, [2] πλὴν διὰ τὰς γενεὰς υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν

---

9. εν ορει της κλ. α. εν θαμναθαρ εως εν 10. οσοι ουκ ... οm γε ... εποιησαν τω ισρ. 11. εναντιον κυριου κ. ελατρευον 12. εγκατελειπον ... τον κυριον θεον ... αυτων pro των εθνων 13. εγκατελειπον τον κυριον ... τη βααλ 14. κυριος τω ισραηλ ... εν χειρι πρ. κ. επρονομευσαν α. κ. απεδοντο α. εν χειρι των προνομευοντων κυκλ. κ. ο. ηδυνασθησαν ... om των extr. 15. οις επορνευον ... ην αυτοις εις ... om αυτοις 16. om κυριος sec. 17. και γε τ. αυτων ουκ επηκουσαν ... και παρωργισαν τον κυριον κ. εξεκλιναν ... εισακουειν εντολας κυριου ... ουτως 18. ηγειρεν αυτοις κυριος ... εσ. αυτ. εν χειρι των κριτων αυτων πασας ... στεναγμ. αυτ. και προ προςωπου ... om και εκθλ. αυτ. 19. πορευθηναι ... ουκ απεριψαν τ. ε. α. και ουκ απεστησαν απο της οδου α. της σκληρας 20. εγκατελειπαν ... ουκ υπηκουσαν 21. κατελειπεν ... om υι. ναυη ε. τ. γη 22. εφυλαξαντο οι υιοι ισραηλ ... om η ου 23. αφηκεν III. 1. εθνη αφηκεν ιησους ωςτε 2. των υιων

3 οὐκ ἔγνωσαν αὐτά· [3] τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Σιδώνιον καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον 4 ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ἀερμὼν ἕως Λαβωεμάϑ. [4] καὶ ἐγένετο ὥςτε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, γνῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου ἃς ἐνετείλατο 5 τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ. [5] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμοῤῥαίου καὶ τοῦ Φερε-6 ζαίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου· [6] καὶ ἔλαβον τὰς ϑυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς ϑυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, 7 καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς ϑεοῖς αὐτῶν. [7] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπελάϑοντο κυρίου τοῦ ϑεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς 8 Βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσι. [8] καὶ ὠργίσϑη ϑυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Χουσαρσαϑαὶμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν· καὶ ἐδού-9 λευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρσαϑαὶμ ἔτη ὀκτώ. [9] καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον· καὶ ἤγειρε κύριος σωτῆρα τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔσωσεν αὐ-10 τούς, τὸν Γοϑονιὴλ υἱὸν Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν. [10] καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραήλ. καὶ ἐξῆλϑεν εἰς πόλεμον πρὸς Χουσαρσαϑαίμ· καὶ παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαϑαὶμ βασιλέα Συρίας ποταμῶν, καὶ ἐκραταιώϑη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 11 Χουσαρσαϑαίμ. [11] καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα· καὶ ἀπέϑανε Γοϑο-12 νιὴλ υἱὸς Κενέζ. [12] καὶ προςέϑεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐνίσχυσε κύριος τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωὰβ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, διὰ 13 τὸ πεποιηκέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου. [13] καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλήκ, καὶ ἐπορεύϑη καὶ ἐπάταξε τὸν 14 Ἰσραήλ, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν πόλιν τῶν φοινίκων. [14] καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ 15 Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωὰβ ἔτη δεκαοκτώ. [15] καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον· καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς σωτῆρα τὸν Ἀὼδ υἱὸν Γηρὰ υἱὸν τοῦ Ἰεμενί, ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον· καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ 16 αὐτοῦ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ. [16] καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστομον, σπιϑαμῆς τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν 17 ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν δεξιόν. [17] καὶ ἐπορεύϑη καὶ προςήνεγκε τὰ δῶρα τῷ 18 Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ· καὶ Ἐγλὼμ ἀνὴρ ἀστεῖος σφόδρα. [18] καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσεν Ἀὼδ προςφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς φέροντας τὰ 19 δῶρα· [19] καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν τῶν μετὰ τῆς Γαλγάλ, καὶ εἶπεν Ἀὼδ Λόγος μοι κρύφιος πρὸς σέ, βασιλεῦ. καὶ εἶπεν Ἐγλὼμ πρὸς αὐτόν Σιώπα· καὶ ἐξαπέστειλεν ἀφ' ἑαυτοῦ πάντας τοὺς ἐφεστῶτας ἐπ' αὐτόν. 20 [20] καὶ Ἀὼδ εἰςῆλϑε πρὸς αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἐκάϑητο ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ ϑερινῷ τῷ ἑαυτοῦ μονώτατος. καὶ εἶπεν Ἀὼδ Λόγος ϑεοῦ μοι πρὸς σέ, βασιλεῦ. 21 καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ ϑρόνου Ἐγλὼμ ἐγγὺς αὐτοῦ. [21] καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀναστῆναι αὐτόν, καὶ ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν ἐπάνωϑεν τοῦ μηροῦ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν ἐν

---

3. σατραπιας ... του βαλαερμων εως λοβωημαϑ 5. εμμεσω 7. εναντι κυριου ... επελαϑεντο κυριου ϑεου α. κ. ε. ταις βααλειμ 8. εις χειρας ... συριας μεσοποταμιας ποταμων ... ** οκτω ετη 9. τον νεωτερον αυτου· και εισηκουσαν αυτου 10. επι τον πολεμον ... om προς χουσαρσαϑαιμ 10. om ποταμων και εκρατ. χ. α. ε. τ. χουσαρσ. 11. ετη πεντηκοντα 12. εναντι pro ενωπιον 13. προςηγαγεν πρ. αυτον 15. αυτοις κυριος σωτηρα ... υιου του ιεμενει ... απεστειλαν 16. om αυτης ... μανδυαν αυτου ε. τ. μ. τ. δεξ. αυτου 17. om κ. επορευϑη 18. ως pro ηνικα ... τους αιροντας 19. κ. εγλωμ ανεστρεψεν ... om των sec. ... εγλωμ πασιν εκ μεσου· και εξηλϑον απ αυτου παντες οι παραστηκοντες αυτω 20. τω ϑερινω αυτου 21. αμα του ... om αυτον ... τ. μαχ. απο του μηρου του δεξ. αυτου ... εις την κοιλιαν εγλωμ

τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ, [22] καὶ ἐπειςήνεγκε καί γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός· καὶ 22
ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς
κοιλίας αὐτοῦ. [23] καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ τὴν προστάδα, καὶ ἐξῆλθε τοὺς διατε- 23
ταγμένους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐσφήνωσε.
[24] καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε· καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπῆλθον καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι 24
τοῦ ὑπερῴου ἐσφηνωμέναι, καὶ εἶπαν Μή ποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ
ἐν τῷ ταμείῳ τῷ θερινῷ; [25] καὶ ὑπέμειναν ἕως ᾐσχύνοντο. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν 25
ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου· καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα καὶ ἤνοιξαν, καὶ
ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς. [26] καὶ Ἀὼδ διεσώθη 26
ἕως ἐθορυβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προςνοῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς παρῆλθε τὰ γλυπτὰ
καὶ διεσώθη εἰς Σετειρωθά. [27] καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν Ἀὼδ εἰς γῆν Ἰσραήλ, 27
καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. [28] καὶ εἶπε πρὸς 28
αὐτούς Κατάβητε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν
τὴν Μωὰβ ἐν χειρὶ ἡμῶν. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο
τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα διαβῆναι.
[29] καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωὰβ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡςεὶ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, πᾶν 29
λιπαρὸν καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ὁ ἀνήρ. [30] καὶ ἐνετράπη 30
Μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ χεῖρα Ἰσραήλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀγδοήκοντα
ἔτη· καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ ἕως οὗ ἀπέθανε. [31] καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέστη Σαμε- 31
γὰρ υἱὸς Δινάχ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ
ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, καὶ ἔσωσε καί γε αὐτὸς τὸν Ἰσραήλ.

IV.

Καὶ προςέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· καὶ
Ἀὼδ ἀπέθανε. [2] καὶ ἀπέδοτο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβὶν βασι- 2
λέως Χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ· καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ
Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. [3] καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ 3
Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἔθλι-
ψε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ κράτος εἴκοσι ἔτη. [4] καὶ Δεββώρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ 4
Λαφιδώθ, αὕτη ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. [5] καὶ αὐτὴ ἐκάθητο 5
ὑπὸ φοίνικα Δεββώρα ἀνὰ μέσον τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς Βαιθὴλ ἐν
τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν. [6] καὶ 6
ἀπέστειλε Δεββώρα καὶ ἐκάλεσε τὸν Βαρὰκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ Κάδης Νεφθαλί, (* He. 11, 32.)
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ σοι Καὶ ἀπελεύσῃ
εἰς ὄρος Θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν υἱῶν
Νεφθαλὶ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλών, [7] καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάῤῥουν 7
Κισῶν ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ἰαβίν, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ
καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν εἰς χεῖράς σου; [8] καὶ εἶπε πρὸς 8

(22. της φλεγος ... κατα τ. φλεβος) 23. εις την προσταδα ... om κ. εξηλθ. τους διατ. ... επ αυτον 24. 25. εισηλθον και ιδον ... αποκεκλισμεναι ... μη ποτε προς διφρους καθηται εν τη αποχωρησει του κοιτωνος· και προσεμειναν αισχυνομενοι ... ουκ ην 26. εως σεειρωθα 27. om αωδ ε. γ. ισραηλ ... εσαλπισεν κερατινη 28. καταβαινετε ... εχθρους υμων ... χειρι υμων ... αφηκαν 29. μωαβ εν τω καιρω εκεινω ωσει δ. χ. α. παντας τους μαχητας και παντας ανδρας ... om ὁ 30. υπο την χειρα 31. μετα τουτον ... υιος αναθ ... αρατροποδι εκτος μοσχων βοων ... om και γε IV. 1. προσετ. ετι οι ... εναντι κυριου 2. απεδ. αυτους κυρ. ε. χ. ιαμειν ... ασειρωθ 5. ανα μεσον ιαμα κ. α. μ. βαιθηλ εν ορει ... ανεβησαν ... ισραηλ εκει του κρινεσθαι 6. βαραχ ... αβινεεμ εκ κεδες νεφθαλει ... ουχι συ (i. e. σοι) ... om σοι ... λημψη ... απο bis pro εκ 7. απαξω σε προς τον ... ιαμειν ... εν χειρι σου

αὐτὴν Βαράκ Ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς οὐ πορεύσομαι, ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐοδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ'
9 ἐμοῦ. [9] καὶ εἶπε Πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισάρα. καὶ ἀνέστη Δεββώρα καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαρὰκ
10 ἐκ Κάδης. [10] καὶ ἐβόησε Βαρὰκ τὸν Ζαβουλὼν καὶ τὸν Νεφθαλὶ ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ ἀνέβη Δεββώρα
11 μετ' αὐτοῦ. [11] καὶ Χαβὲρ ὁ Κιναῖος ἐχωρίσθη ἀπὸ Καινᾶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβὰβ γαμβροῦ Μωυσῆ, καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως δρυὸς πλεονεκτούντων,
12 ἥ ἐστιν ἐχόμενα Κεδές. [12] καὶ ἀνηγγέλη Σισάρᾳ ὅτι ἀνέβη Βαρὰκ υἱὸς Ἀβι-
13 νεὲμ εἰς ὄρος Θαβώρ. [13] καὶ ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρισὼθ τῶν
14 ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κισῶν. [14] καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς Βαράκ Ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ παρέδωκε κύριος τὸν Σισάρα ἐν τῇ χειρί σου, ὅτι κύριος ἐξελεύσεται ἔμπροσθέν σου. καὶ κατέβη Βαρὰκ κατὰ τοῦ ὄρους Θαβώρ,
15 καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ. [15] καὶ ἐξέστησε κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ· καὶ κατέβη Σισάρα ἐπάνωθεν τοῦ ἅρματος αὐτοῦ
16 καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. [16] καὶ Βαρὰκ διώκων ὀπίσω τῶν ἁρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπεσε πᾶσα παρεμβολὴ
17 Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας, οὐ κατελείφθη ἕως ἑνός. [17] καὶ Σισάρα ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ἰαὴλ γυναικὸς Χαβὲρ ἑταίρου τοῦ Κιναίου, ὅτι εἰρήνη ἦν ἀνὰ μέσον Ἰαβὶν βασιλέως Ἀσὼρ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Χαβὲρ
18 τοῦ Κιναίου. [18] καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς συνάντησιν Σισάρα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἔκκλινον, κύριέ μου, ἔκκλινον πρός με, μὴ φοβοῦ. καὶ ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν
19 εἰς τὴν σκηνήν· καὶ περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ. [19] καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτήν Πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ ἤνοιξε τὴν ἀσκὸν τοῦ
20 γάλακτος καὶ ἐπότισεν αὐτόν, καὶ περιέβαλεν αὐτόν. [20] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σισάρα Στῆθι δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐὰν ἀνὴρ ἔλθῃ πρὸς
21 σὲ καὶ ἐρωτήσῃ σε καὶ εἴπῃ Εἰ ἔστιν ὧδε ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς Οὐκ ἔστι. [21] καὶ ἔλαβεν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβὲρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκε τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἐν κρυφῇ καὶ ἔπηξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ· καὶ αὐτὸς ἐξεστὼς ἐσκο-
22 τώθη καὶ ἀπέθανε. [22] καὶ ἰδοὺ Βαρὰκ διώκων τὸν Σισάρα, καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς συνάντησιν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ

---

8. βαραχ ... μη πορ. μετ εμου ου 9. κ. ειπ. προς αυτον δεββωρα Πορευσομενη ... εις την οδον ... μετ αυτου βαραχ εκ κειδες 10. κ. παρηγγειλεν β. τω ζ. και τω ν. εις κειδες ... δεββ. ανεβη 11. και οι πλησιον του κειναιου εχωρισθησαν ... om απο καινα ... προς δρυν αναπαυομενων 12. ανηγγειλαν τω σ. ... υιος ιαβινεεμ επ ορος 13. οτι ενναχ. α. σ. ην αυτω ... om τον sec. ... ασειρωθ ... κεισων 14. βαραχ ... παραδωσει ... σεισαρα εν χειρι σου· ουχ ιδου κυρ. ελευσεται ... βαραχ απο του 15. σεισαρα ... βαραχ ... σισαρα απο του 16. βαραχ ... και εως δρυμου pro εως ασιρωθ ... πασα η παρεμβ. σεισαρα 17. ανεχωρησεν pro εφυγεν ... om εταιρου ... κειναιου bis ... om ην ... ιαβειν ... οικου sine του 18. απαντησιν ... ειπεν προς αυτον Εκνευσον κ. μ. εκνευσον ... και εκνευσεν προς αυτον ... συνεκαλυψεν αυτον εν τη δερρει αυτης 19. τον ασκον ... εποτ. α. και συνεκαλυψεν το προσωπον αυτου 20. om σισαρα ... στηθι εν τη θυρα ... εαν τις ελθη ... ειπη σοι Εστιν ενταυθα ανηρ 21. και συνεκαλυψεν αυτον εν τη θερρει αυτης κ. ελ. ιαηλ ... εισηλθ. πρ. α. ησυχη κ. εθηκεν τ. π. εν τη γναθω αυτ. κ. διηλασεν ε. τ. γ. κ. αυτος απεσκαρισεν ανα μεσον των γονατων αυτης και εξεψυξεν κ. απεθ. 22. βαραχ ... εις απαντην αυτου

ζητεῖς. καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἰδοὺ Σισάρα ἐῤῥιμμένος νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ. [23] καὶ ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔμπροσθεν υἱῶν Ἰσραήλ. [24] καὶ ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν. 23 24

V.

Καὶ ᾖσαν Δεββώρα καὶ Βαρὰκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγοντες [2] Ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκουσιασθῆναι λαόν, εὐλογεῖτε κύριον. [3] ἀκούσατε βασιλεῖς, καὶ ἐνωτίσασθε σατράπαι· ᾄσομαι ἐγώ εἰμι τῷ κυρίῳ, ἐγώ εἰμι ψαλῶ τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. [4] κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐν Σηείρ, ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Ἐδὼμ γῆ ἐσείσθη καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσταξε δρόσους καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ. [5] ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προςώπου κυρίου Ἐλωΐ, τοῦτο Σινᾶ ἀπὸ προςώπου κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. [6] ἐν ἡμέραις Σαμεγὰρ υἱοῦ Ἀνάθ, ἐν ἡμέραις Ἰαὴλ ἐξέλιπον ὁδοὺς καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραπούς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας. [7] ἐξέλιπον δυνατοὶ ἐν Ἰσραήλ, ἐξέλιπον ἕως οὗ ἀνέστη Δεββώρα, ἕως οὗ ἀνέστη μήτηρ ἐν Ἰσραήλ. [8] ἐξελέξαντο θεοὺς καινούς, τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων· θυρεὸς ἐὰν ὀφθῇ καὶ λόγχη ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν Ἰσραήλ, [9] ἡ καρδία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραήλ· οἱ ἐκουσιαζόμενοι ἐν λαῷ εὐλογεῖτε κύριον. [10] ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὄνου θηλείας μεσημβρίας, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοὺς συνέδρων ἐφ' ὁδῷ, [11] διηγεῖσθε ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀνὰ μέσον ὑδρευομένων· ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνας. κύριε, δικαιοσύνας αὔξησον ἐν Ἰσραήλ· τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις λαὸς κυρίου. [12] ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Δεββώρα, ἐξεγείρου ἐξεγείρου, λάλησον ᾠδήν· ἀνάστα, Βαράκ, καὶ αἰχμαλώτισον αἰχμαλωσίαν σου, υἱὸς Ἀβινεέμ. [13] τότε κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς· λαὸς κυρίου κατέβη αὐτῷ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἐμοῦ. [14] Ἐφραῒμ ἐξεῤῥίζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλήκ· ὀπίσω σου, Βενιαμίν, ἐν τοῖς λαοῖς σου· ἐν ἐμοὶ Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες, καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἕλκοντες ἐν ῥάβδῳ διηγήσεως γραμματέως. [15] καὶ ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσσάχαρ μετὰ Δεββώρας καὶ Βαράκ· οὕτω Βαρὰκ ἐν κοιλάσιν 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

---

22. σισαρα πεπτωκως νεκρος ... εν τη γναθω αυτου 23. κ. εταπεινωσεν κυριος ο θ. τον ιαβειν ... ενωπιον υιων 24. επορευθη χειρ κυριου υιων ισραηλ ... ιαβειν ... εως εξωλεθρευσαν αυτον. V. 1. ησεν ... βαραχ ... και ειπεν εν τη ωδη pro λεγοντες 2. plene: εν τω αρξασθαι αρχηγους εν ισρ. εν προαιρεσει λαου ευλογειτε τον κυρ. 3. plene: ακ. βασ., ενωτιζεσθε σατρ. δυνατοι· εγω τω κ. ασομαι, ψαλ. τω θεω ισρ. 4. εκ σηειρ ... ο ουραν. εξεσταθη και γε νεφελαι 5. om ελωι ... σεινα 6. υιου κεναθ ... εξελειπον βασιλεις κ. επορ. τριβους· επορ. οδ. διεστρεμμενας 7. εξελειπεν φραζων εν ισρ., εξελειπεν ... εξανεστη δεββωρα, οτι ανεστη μητ. εν τω ισρ. 8. ηρετισαν θ. κενους ως αρτον κριθινον σκεπη νεανιδων σιρομαστων· ανηφθη και σιρομαστης εν τεσσερακ. χιλιασιν ... om εν ισρ. 9. οι δυνασται του λαου ευλογ. τον κυρ. 10. 11. επιβ. επι υποζυγιων, καθημ. επι λαμπηνων φθεγξασθαι φωνην αναχρουομενων α. μ. ευφραινομενων· εκει δωσ. δικ. κυριω· δικ. ενισχυσαν εν τω ισραηλ ... πολεις αυτου ο λ. κ. 12. post δεββωρα add εξεγειρου μυριαδας μετα λαου ... λαλει μετ ωδης· ενισχυων εξαναστας ο βαραχ· και ενισχυσον δεββωρα τον βαραχ· αιχμαλωτευσον 13. plene: ποτε εμεγαλυνεν η ισχυς αυτου· κυριε ταπεινωσον μοι τους ισχυροτερους μου 14. plene: λαος εφρ. ετιμωρησατο αυτους εν κοιλαδι αδελφου σου βενιαμειν εν λαοις σου· εξ εμου μαχειρ κατεβησαν εξεραυνωντες· και εκ ζαβουλων κυριος επολεμει μοι εν δυνατοις εκειθεν· εν σκηπτρω ενισχυοντος ηγησεως 15. plene: εν ισσαχαρ μετα δεββ.· εξαπεστειλεν πεζους αυτου εις την κοιλαδα ινα σοι κατοικης εμμεσω χειλεων·

ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, εἰς τὰς μερίδας Ῥουβήν, μεγάλοι ἐξικνούμενοι καρ-
16 δίαν. [16] εἰς τί ἐκάϑισαν ἀνὰ μέσον τῆς διγομίας τοῦ ἀκοῦσαι συρισμοῦ ἀγγέ-
17 λων εἰς διαιρέσεις Ῥουβήν; μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρδίας [17] Γαλαάδ, ἐν τῷ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου οὗ ἐσκήνωσε· καὶ Δὰν εἰς τί παροικεῖ πλοίοις; Ἀσὴρ
18 ἐκάϑισε παραλίαν ϑαλασσῶν, καὶ ἐπὶ διεξόδοις αὐτοῦ σκηνώσει. [18] Ζαβουλὼν
λαὸς ὠνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς ϑάνατον, καὶ Νεφϑαλὶ ἐπὶ ὕψη ἀγροῦ ἦλϑον
19 αὐτῶν. [19] βασιλεῖς παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν Θα-
20 ναὰχ ἐπὶ ὕδατι Μαγεδδώ, δῶρον ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον. [20] ἐξ οὐρανοῦ παρε-
21 τάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τρίβων αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ Σισάρα. [21] χειμάῤ-
ῥους Κισῶν ἐξέσυρεν αὐτούς, χειμάῤῥους ἀρχαίων, χειμάῤῥους Κισῶν· κατα-
22 πατήσει αὐτὸν ψυχή μου δυνατή. [22] ὅτε ἐνεποδίσϑησαν πτέρναι ἵππου, σπουδῇ
23 ἔσπευσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ [23] καταρᾶσϑαι Μηρώζ, εἶπεν ἄγγελος κυρίου Κατα-
ρᾶσϑε· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτήν, ὅτι οὐκ ἤλϑοσαν εἰς βοήϑειαν
24 κυρίου, εἰς βοήϑειαν ἐν δυνατοῖς. [24] εὐλογηϑείη ἐν γυναιξὶν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβὲρ
25 τοῦ Κιναίου, ἀπὸ γυναικῶν ἐν σκηναῖς εὐλογηϑείη. [25] ὕδωρ ᾔτησεν, γάλα ἔδω-
26 κεν ἐν λεκάνῃ, ὑπερεχόντων προσήνεγκε βούτυρον. [26] χεῖρα αὐτῆς ἀριστερὰν
εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε καὶ δεξιὰν αὐτῆς εἰς σφῦραν κοπιώντων, καὶ ἐσφυρο-
κόπησε Σισάρα, διήλωσε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν, διήλωσε κρόταφον
27 αὐτοῦ· [27] ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσϑη, ἔπεσε καὶ ἐκοιμήϑη
ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς· κατακλιϑεὶς ἔπεσεν, καϑὼς κατεκλίϑη ἐκεῖ
28 ἔπεσεν ἐξοδευϑείς. [28] διὰ τῆς ϑυρίδος παρέκυψε μήτηρ Σισάρα ἐκτὸς τοῦ
τοξικοῦ Διότι ᾐσχύνϑη ἅρμα αὐτοῦ; διότι ἐχρόνισαν πόδες ἁρμάτων αὐτοῦ,
29 [29] αἱ σοφαὶ ἄρχουσαι αὐτῆς ἀπεκρίϑησαν πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπέστρεψε
30 λόγους αὐτῆς ἑαυτῇ [30] Οὐχ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; οἰκτίρμων
οἰκτειρήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρός· σκῦλα βαμμάτων τῷ Σισάρᾳ, σκῦλα βαμ-
31 μάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σκῦλα. [31] οὕτως
ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχϑροί σου, κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ὡς ἔξοδος
ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

---

15. εξετεινεν τοις ποσιν αυτου διαιρεσεις ρουβην μεγαλοι ακριβασμοι καρδιας· 16. plene: ινα τι μοι καϑησαι ανα μεσον των μοσφαιϑαμ· του εισακουειν συρισμους εξεγειροντων του διελϑειν εις τα του ρουβην· μεγαλοι εξιχνιασμοι καρδιας 17. om οὗ ... κατεσκηνωσεν ... ινα τι ... ασηρ παρωκησεν παρ αιγιαλον ϑαλασσων κ. ε. τας διακοπας αυτ. κατεσκηνωσεν 18. 19. ονειδισας ... νεφϑαλειμ ... ηλϑον βασιλεις και παρεταξ. ... εν ϑενναχ επι υδατος μεγεδδω· πλεονεξιαν αργυριου 20. plene: εκ του ουρ. επολεμηϑησαν· αστερες εκ της ταξεως αυτων επολεμησαν μετα ισραηλ 21. χ. κεισων εξεβαλεν α. χ. καδησειμ χ. κεισων 22. plene: τοτε απεκοπησαν πτ. ιππ. αμμαδαρωϑ δυνατων αυτου 23. καταρασαιαι μαζωρ ειπ. ο αγγ. καταρασει καταρασασϑαι τους ενοικους αυτης· οτι ουκ η. ε. την βοηϑ. κυρ.· βοηϑος ημων κυριος· εν μαχηταις δυνατοις 24. ε. εκ γυναικων ι. γ. χαλεβ τ. κειναιου· εκ γυν. εν σκηνη ευλ. 25. υ. ητ. αυτην· και γαλα εδ. αυτω· εν λακανη ισχυρων προσηγγεισεν βουτ. 26. την χειρ. α. την αρ. ε. π. ε.· την δεξ. α. εις αποτομας κατακοπων· κ. απετεμεν σισαρα· απετριψεν την κεφ. αυτ. κ. συνεϑλασεν· και διηλασεν την γναϑον αυτ. 27. plene: α. μ. τ. ποδ. α. συνκαμψας επεσεν· εκοιμηϑη μεταξυ ποδ. αυτης· εν ω εκαμψεν εκει επεσεν ταλαιπωρος 28. plene: δ. τ. ϑ. διεκυπτεν και κατεμανϑανεν η μητ. σ. δια της δικτυωτης επιβλεπουσα επι τους μεταστρεφοντας σισαρα· δια τι ησχατισεν το αρμα αυτου παραγενεσϑαι· δια τι εχρονισαν ιχνη αρμ. α. 29. plene: σοφαι αρχουσων αυτης ανταπεκριναντο πρ. α. και αυτη δε απεκρινατο εν ρημασιν αυτης 30. plene: ουχι ε. α. δ. σκυλα· φιλιαζων φιλοις εις κεφαλην δυνατοι σκυλα βαμμ. σισαρα· σκ. βαμμ. ποικιλιας· βαϑη ποικιλων περι τραχηλον αυτου σκυλον 31. καϑως η ανατολη του ηλιου εν δυναστειαις αυτου ... τεσσερακ.

VI.

Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Μαδιὰμ ἑπτὰ ἔτη. [2] καὶ ἴσχυσε χεὶρ Μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προςώπου Μαδιὰμ τὰς τρυμαλιὰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ τὰ σπήλαια καὶ τὰ κρεμαστά. [3] καὶ ἐγένετο ἐὰν ἔσπειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἀνέβαινον Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλήκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν συνανέβαινον αὐτοῖς· καὶ παρενέβαλον εἰς αὐτούς, [4] καὶ διέφθειρον τοὺς καρποὺς αὐτῶν ἕως ἐλθεῖν εἰς Γάζαν, καὶ οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταῦρον καὶ ὄνον. [5] ὅτι αὐτοὶ καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, καθὼς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός· καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ καὶ διέφθειρον αὐτήν. [6] καὶ ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προςώπου Μαδιάμ· [7] καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον ἀπὸ προςώπου Μαδιάμ. [8] καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἐγώ εἰμι ὅς ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ὑμῶν, [9] καὶ ἐῤῥυσάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προςώπου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν· [10] καὶ εἶπα ὑμῖν Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Ἀμοῤῥαίου, ἐν οἷς ὑμεῖς κάθησθε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν· καὶ οὐκ εἰςηκούσατε τῆς φωνῆς μου. [11] καὶ ἦλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Ἐφραθὰ ἐν γῇ Ἰωὰς πατρὸς τοῦ Ἐσδρί· καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ῥαβδίζων σῖτον ἐν ληνῷ εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προςώπου τοῦ Μαδιάμ. [12] καὶ ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Κύριος μετὰ σοῦ, ἰσχυρὸς τῶν δυνάμεων. [13] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεών Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, καὶ εἰ ἔστι κύριος μεθ᾽ ἡμῶν, εἰς τί εὗρεν ἡμᾶς τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἔστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν ἐξέῤῥιψεν ἡμᾶς καὶ ἔδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ. [14] καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπε Πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ· ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. [15] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεών Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραήλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου ἠσθένησεν ἐν Μανασσῇ, καὶ ἐγώ εἰμι μικρότερος ἐν οἴκῳ τοῦ πατρός μου. [16] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιὰμ ὡςεὶ ἄνδρα ἕνα.

*He. 11, 32.

VI. 1. εναντι κυριου ... παρεδωκεν ... ετη επτα 2. κατισχυσεν ... μαδιαμ ανδρας (corrige μανδρας) εν τ. ορ. και τοις σπηλαιοις κ. τοις οχυρωμασιν 3. οταν εσπειρεν ανηρ ισρ. κ. ανεβαινεν ... ανατολων, και ανεβαινον επ αυτον κ. παρενεβαλλον επ αυτους 4. κ. διεφθειραν τα εκφορια της γης εως του ελθειν ... ουχ υπελειποντο υ. ζ. εν ισραηλ, και ποιμνιον και μοσχον και ονον 5. οτι αυτοι τα κτηνη αυτ. αν. κ. τας σκηνας α. παρεφερον και παρεγεινοντο ως ... αριθμος· και παρεγεινοντο εν τη γη ισρ. του διαφθειρειν αυτην 6. εκεκραξαν οι ... om απο προσωπ. μαδ. 8. και εγενετο επει εκεκραξαν οι υιοι ισραηλ προς κυριον περι μαδιαμ, και εξαπεστ. etc. ... ειμι ο αναβιβασας υμ. εξ αιγυπτου ... om κ. εξηγ. usque υμων 9. om κ. ερρυσ. usque αιγυπτου 10. υμεις ενοικειτε εν 11. επι την δρυν την ουσαν εν εφρ. την του ιωας πατρ. αβιεζρι ... εραβδιζεν πυρους εν λ. του εκφ. εκ πρ. μαδιαμ 12. κ. ευρεν αυτον αγγ. κυρ. ... δυνατος τη ισχυι pro ισχ. τ. δ. 13. κυριος κυριος· και ει ... ινα τι ευρ. η. παντα τα ... οσα pro α ... om μη ... εξηγαγεν ... και νυν απωσατο ημ. κυριος κ. παρεδωκεν 14. κ. επεβλεψεν προς ... ειπεν αυτω ... om ταυτη ... και ιδου 15. om μου ... ταπεινοτερα pro ησθενησεν ... μαννασση ... μικρος τω οικω

17 [17] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεών Εἰ δὴ εὗρον ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ποιήσεις
18 μοι σήμερον πᾶν ὅ τι ἐλάλησας μετ' ἐμοῦ, [18] μὴ χωρισθῇς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ ἐξοίσω τὴν θυσίαν καὶ θύσω ἐνώπιόν σου. καὶ εἶπεν
19 Ἐγώ εἰμι καθίσομαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε. [19] καὶ Γεδεὼν εἰςῆλθε καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἔθηκεν ἐν τῷ κοφίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ πρὸς αὐτὸν
20 ὑπὸ τὴν τερέμινθον καὶ προςήγγισεν. [20] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ Λάβε τὰ κρέα καὶ τὰ ἄζυμα καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν
21 ζωμὸν ἐχόμενα ἔκχεε. καὶ ἐποίησεν οὕτως. [21] καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἥψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων, καὶ ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύ-
22 μους· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἐπορεύθη ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. [22] καὶ εἶδε Γεδεὼν ὅτι ἄγγελος κυρίου οὗτός ἐστι· καὶ εἶπε Γεδεών Ἆ ἆ, κύριέ μου κύριε,
23 ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόςωπον πρὸς πρόςωπον. [23] καὶ εἶπεν αὐτῷ
24 κύριος Εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, οὐ μὴ ἀποθάνῃς. [24] καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτῷ Εἰρήνη κυρίου, ἕως τῆς
25 ἡμέρας ταύτης, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθὰ πατρὸς τοῦ Ἐσδρί. [25] καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος Λάβε τὸν μόσχον τὸν ταῦρον ὅς ἐστι τῷ πατρί σου καὶ μόσχον δεύτερον ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ ὅ ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτὸ ὁλοθρεύ-
26 σεις· [26] καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐπὶ κορυφὴν Μαωζὶ τούτου ἐν τῇ παρατάξει, καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον καὶ ἀνοί-
27 σεις ὁλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους οὗ ἐξολοθρεύσεις. [27] καὶ ἔλαβε Γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησεν ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν κύριος· καὶ ἐγενήθη ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ
28 τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως τοῦ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησε νυκτός. [28] καὶ ὤρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τὸ πρωί, καὶ ἰδοὺ καθῄρητο τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ὠλόθρευτο· καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν
29 δεύτερον, ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ᾠκοδομημένον. [29] καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ ἐπεζήτησαν καὶ ἠρεύνησαν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο.
30 [30] καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωάς Ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου καὶ ἀποθανέτω, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ὠλόθρευσε τὸ
31 ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. [31] καὶ εἶπε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν οἳ ἐπανέστησαν αὐτῷ Μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε ὑπὲρ τοῦ Βάαλ; ἢ ὑμεῖς σώσετε αὐτόν; ὃς ἐὰν δικάσηται αὐτῷ, θανατωθήτω ἕως πρωί· εἰ θεός ἐστι, δικα-

17. Και ει ευρον χαριν εν ... ποιησ. μοι σημειον οτι συ λαλεις 18. μη κινηθης ... οισω τ. θ. μου κ. θησω ... καθησομαι 19. επεθηκεν επι το κανουν ... ενεχεεν εις χυτραν ... om αυτα ... υπο την δρυν και προσεκυνησεν 20. κυριου pro τ. θεου ... τ. κρ. και τους αρτους τους αζυμους ... om εχομενα ... εκχεον 21. κ. ανηφθη πυρ ... απηλθεν εξ οφθαλμ. 22. ιδεν ... om ουτος ... om μου ... ιδον 23. om ου 24. εκαλεσεν αυτο ... ιεζρι 25. εγενηθη τη ... τ. μοσχ. τον σιτευτον του πατρος σου, μοσχ. τον δευτ. τον επτ. ... του πατρος σου ... το επ αυτης εκκοψατε· 26. θυσ. κυρ. τ. θ. σου τω οφθεντι σοι επι της κορυφης του ορους μαωχ ... λημψη ... ολοκαυτωμα ... αλσους ο εκκοψεις 27. τριςκαιδεκα ... δουλ. αυτου κ. επ. καθα ... εγενετο ... πολεως μη ποιησαι 28. ιδου κατεσκαμμενον το ... επ αυτω εκκεκομμενον· και ο μοσχος ο σιτευτος ανηνεγμενος εις ολοκαυτωμα επι το 29. το πραγμα τουτο· κ. ανηταζον κ. εξεζητουν, και ειπαν Γεδεων ο υιος ... το πραγμα τ. 30. εξαγαγε ... οτι κατεσκαψεν ... και οτι εκοψεν 31. και ειπεν ιωας προς τους ανδρας τους εσταμενους επ αυτον ... περι του βααλ ... σωζετε ... ος αντεδικησεν αυτον αποθανειται ... ει εστιν θεος,

ζέσϑω αὐτῷ, ὅτι καϑεῖλε τὸ ϑυσιαστήριον αὐτοῦ. [32] καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ἱεροβάαλ λέγων Δικαζέσϑω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι καϑῃρέϑη τὸ ϑυσιαστήριον αὐτοῦ. [33] καὶ πᾶσα Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχϑησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. [34] καὶ πνεῦμα κυρίου ἐνέδυσε τὸν Γεδεών, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ. [35] καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα Μανασσῆ καὶ ἐν Ἀσὴρ καὶ ἐν Ζαβουλὼν καὶ ἐν Νεφϑαλί, καὶ ἀνέβη εἰς συνάντησιν αὐτῶν. [36] καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν ϑεόν Εἰ σὺ σώζεις ἐν χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ καϑὼς ἐλάλησας, [37] ἰδοὺ ἐγὼ τίϑημι τὸν πόκον τοῦ ἐρίου ἐν τῇ ἅλωνι· ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, γνώσομαι ὅτι σώσεις ἐν χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ καϑὼς ἐλάλησας. [38] καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ὤρϑρισε τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξεπίασε τὸν πόκον, καὶ ἔσταξε δρόσος ἀπὸ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνη ὕδατος. [39] καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν ϑεόν Μὴ δὴ ὀργισϑήτω ὁ ϑυμός σου ἐν ἐμοί, καὶ λαλήσω ἔτι ἅπαξ, πειράσω δὴ καί γε ἔτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενέσϑω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν γενηϑήτω δρόσος. [40] καὶ ἐποίησεν ὁ ϑεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήϑη δρόσος.

VII.

Καὶ ὤρϑρισεν Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι Γεδεών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ πηγὴν Ἀράδ· καὶ παρεμβολὴ Μαδιὰμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βοῤῥᾶ ἀπὸ Γαβααϑαμωραὶ ἐν κοιλάδι. [2] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν Πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ ὥστε μὴ παραδοῦναί με τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μή ποτε καυχήσηται Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμὲ λέγων Ἡ χείρ μου ἔσωσέ με. [3] καὶ νῦν λάλησον δὴ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ λέγων Τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἐπιστραφέτω καὶ ἐκχωρείτω ἀπὸ ὄρους Γαλαάδ. καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφϑησαν. [4] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν Ἔτι ὁ λαὸς πολύς ἐστι· κατένεγκον αὐτοὺς πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκκαϑαρῶ σοι αὐτὸν ἐκεῖ· καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σέ Οὗτος πορεύσεται σὺν σοί, αὐτὸς πορεύσεται σὺν σοί· καὶ πᾶς ὃν ἂν εἴπω πρὸς σέ Οὗτος οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ. [5] καὶ κατήνεγκε τὸν λαὸν πρὸς τὸ ὕδωρ· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν Πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐὰν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας, καὶ πᾶς ὃς ἐὰν κλίνῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ πιεῖν. [6] καὶ ἐγένετο ὁ ἀριϑμὸς τῶν

---

31. αυτος εκδικησει αυτον οτι κατεσκαψεν 32. εκεινη δικαστηριον του βααλ οτι κατεσκαψεν το ϑυσ. α. 33. ante κ. παρενεβ. add και διεβησαν 34. πνευμα ϑεου ενεδυναμωσεν 35. κ. αγγ. εξαπ. εν παντι μαννασση· και εβοησεν· και αυτος οπισω αυτου· και εξαπεστειλεν αγγελους εν ασηρ και ... κ. ανεβησαν εις απαντησιν αυτου 36. om συ ... εν τη χειρι μ. τ. ισρ. ον τροπον ελ. 37. ιδ. εγ. απεριδομαι ... των εριων εν τω αλωνι· και εαν ... και γνωσ. ο. σωζεις εν τη ... ον τροπον ελαλ. 38. ωρϑρισεν γεδεων τη επ. κ. απεπιασεν ... κ. απερρυη η δροσος εκ του 39. om δη ... προς σε ετι απαξ· και πειρασω ετι απαξ ... γενηϑητω ξηρασια επι την ποκ. μονον, επι δε 40. μονον, επι δε πασαν ... εγενετο VII. 1. ιροβααλ (?) ... ο λ. ο μετ ... παρενεβαλεν επι την γην ιαερ ... μαδιαμ και αμαληκ ην αυτω ... απο βορρα απο του βωμου του αβωρ εν τη κοιλαδι 2. εσωκεν (sic) 3. και ειπεν κυριος προς αυτον Δαλησον δη εις τα ωτα του λ. λ. Τις δειλ. και φοβ. αποστραφητω· και εξωρμησεν απο του ορ. του γαλ. κ. απεστραφησαν απο 4. om εστι ... καταγαγε αυτους εις το υδ. κ. δοκιμω αυτους σοι εκειϑεν ... μετα σου bis pro συν σοι ... κ. παντα ον εαν ειπω σοι οτι ου πορ. 5. κατεβιβασεν τ. λ. εις το ... ληψη ... εκ του υδατος ... λημψη ... ος αν καμψη τα γονατα α. του πιειν καταστησεις αυτον καϑ αυτον 6. πας ο αριϑμ. τ.

λαψάντων ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν τριακόσιοι ἄνδρες, καὶ πᾶν
7 τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔκλιναν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν πιεῖν ὕδωρ. [7] καὶ εἶπε
κύριος πρὸς Γεδεών Ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς, καὶ
δώσω τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρί σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς πορεύσονται ἀνὴρ εἰς τὸν
8 τόπον αὐτοῦ. [8] καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν χειρὶ αὐτῶν καὶ τὰς
κερατίνας αὐτῶν, καὶ τὸν πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς σκη-
νὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας κατίσχυσεν· καὶ ἡ παρεμβολὴ Μα-
9 διὰμ ἦσαν αὐτοῦ ὑποκάτω ἐν τῇ κοιλάδι. [9] καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος Ἀνάστα κατάβηθι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅτι παρέ-
10 δωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρί σου. [10] καὶ εἰ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατάβηθι σὺ καὶ
11 Φαρὰ τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν, [11] καὶ ἀκούσῃ τί λαλήσουσι· καὶ
μετὰ τοῦτο ἰσχύσουσιν αἱ χεῖρές σου καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ
κατέβη αὐτὸς καὶ Φαρὰ τὸ παιδάριον αὐτοῦ πρὸς ἀρχὴν τῶν πεντήκοντα οἳ
12 ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. [12] καὶ Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνα-
τολῶν βεβλημένοι ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐ-
τῶν οὐκ ἦν ἀριθμός, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ χείλους τῆς θαλάσσης εἰς
13 πλῆθος. [13] καὶ ἦλθε Γεδεών, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξηγούμενος τῷ πλησίον αὐτοῦ
ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρτου κρι-
θίνου στρεφομένη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιάμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς καὶ
ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτὴν ἄνω, καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή.
14 [14] καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν αὕτη εἰ μὴ ῥομφαία
Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωὰς ἀνδρὸς Ἰσραήλ· παρέδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν
15 Μαδιὰμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν. [15] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν
ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησε κυρίῳ, καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε
16 κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν τὴν παρεμβολὴν Μαδιάμ. [16] καὶ διεῖλε τοὺς τριακοσίους
ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἔδωκε κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας
17 κενὰς καὶ λαμπάδας ἐν ταῖς ὑδρίαις, [17] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀπ' ἐμοῦ ὄψε-
σθε καὶ οὕτω ποιήσετε· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰςπορεύομαι ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς,
18 καὶ ἔσται καθὼς ἂν ποιήσω οὕτω ποιήσετε· [18] καὶ σαλπιῶ ἐν τῇ κερατίνῃ
ἐγώ, καὶ πάντες μετ' ἐμοῦ σαλπιεῖτε ἐν ταῖς κερατίναις κύκλῳ ὅλης τῆς παρ-
19 εμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε Τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεών. [19] καὶ εἰςῆλθε Γεδεὼν καὶ
οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς ἐν ἀρχῇ τῆς φυλα-
κῆς μέσης· καὶ ἐγείροντες ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς
20 κερατίναις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. [20] καὶ ἐσάλ-
πισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ

λαμψαντων εν τη γλωσση αυτων τριακ. α. κ. πας ο επιλοιπος του λαου
εκαμψαν επι ... αυτου του πιειν 7. λαμψασιν ... παραδωσω μαδιαμ ...
λαος αποτρεχετω ανηρ 8. εν ταις χερσιν αυτων ... om τον ... εις το σκη-
νωμα αυτου, των δε τριακοσιων ανδρων εκρατησεν· η δε παρεμβολη μ. ην
υποκατωθεν αυτου εν 9. Αναβηθι καταβηθι το ταχος εις την παρεμβολην
εντευθεν 10. ει δε φοβη 11. τι λαλουσιν ... μετα ταυτα ... αυτου εις μερος
των π. των εν τη 12. παντες υιοι α. εμβεβληκεισαν ... om αυτων ... ωςπερ
η α. η επι το χειλος 13. εισηλθεν ... εξηγειται ... το ενυπνιον ... Ιδου το
ενυπνιον ο ηνυπνιασθην ... κυλιομενη εν τη ... ηλθον ... σκηνης μαδιαμ ...
κατεστρεψεν 14. αυτη αλλ η ... παρεδωκ. κυριος εν 15. διηγησιν ... προς-
εκ. κυριον κ. επεστρεψεν ... om ισραηλ ... χειρ. υμων 16. om εις ...
λαμπαδας εμμεσω των υδριων 17. ουτως bis ... εισπορ. εμμεσω της ...
εσται ως εαν 18. om εν ... παντ. οι μετ ε. και σαλπ. ταις κερ. και υμεις
κυκλω της παρ. 19. om οἱ bis ... εν μερει της παρ. αρχομενης της φυλ.
της μεσουσης· πλην εγερσει ηγειρεν τους φυλ. και εσαλπ. κερατιναις
20. υδριας, και

ἐκράτησαν ἐν χερσὶν ἀριστεραῖς αὐτῶν τὰς λαμπάδας καὶ ἐν χερσὶ δεξιαῖς αὐτῶν τὰς κερατίνας τοῦ σαλπίζειν, καὶ ἀνέκραξαν Ῥομφαία τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεών. [21] καὶ ἔστησεν ἀνὴρ ἐφ' ἑαυτῷ κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔδραμε πᾶσα ἡ παρεμβολή, καὶ ἐσήμαναν καὶ ἔφυγον. [22] καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς τριακοσίαις κερατίναις, καὶ ἔθηκε κύριος τὴν ῥομφαίαν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ· καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ ἕως Βηθσεὲδ Ταγαραγαθὰ Ἀβελμεουλὰ ἐπὶ Ταβάθ. [23] καὶ ἐβόησαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ Νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ παντὸς Μανασσῆ, καὶ ἐδίωξαν ὀπίσω Μαδιάμ. [24] καὶ ἀγγέλους ἀπέστειλε Γεδεὼν ἐν παντὶ ὄρει Ἐφραΐμ λέγων Κατάβητε εἰς συνάντησιν Μαδιάμ, καὶ καταλάβετε ἑαυτοῖς τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ Ἐφραΐμ, καὶ προκατελάβοντο τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρὰ καὶ τὸν Ἰορδάνην. [25] καὶ συνελάβοντο τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, καὶ τὸν Ὠρὴβ καὶ τὸν Ζήβ, καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ὠρὴβ ἐν Σοὺρ Ὠρήβ, καὶ τὸν Ζὴβ ἀπέκτειναν ἐν Ἰακεφζήφ· καὶ κατεδίωξαν τὴν Μαδιάμ, καὶ τὴν κεφαλὴν Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

VIII.

Καὶ εἶπαν πρὸς Γεδεὼν ἀνὴρ Ἐφραΐμ Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε ἐπορεύθης παρατάξασθαι ἐν Μαδιάμ; καὶ διελέξαντο πρὸς αὐτὸν ἰσχυρῶς. [2] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; ἢ οὐχὶ κρείττων ἐπιφυλλὶς Ἐφραΐμ ἢ τρυγητὸς Ἀβιέζερ; [3] ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκε κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, τὸν Ὠρὴβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ τί ἠδυνήθην ποιῆσαι ὡς ὑμεῖς; τότε ἀνέθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον. [4] καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ πεινῶντες καὶ διώκοντες. [5] καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοχχώθ Δότε δὴ ἄρτους εἰς τροφὴν τῷ λαῷ τούτῳ τῷ ἐν ποσί μου, ὅτι ἐκλείπουσιν· καὶ ἰδοὺ ἐγώ εἰμι διώκων ὀπίσω τοῦ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ βασιλέων Μαδιάμ. [6] καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες Σοχχὼθ Μὴ χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν χειρί σου, ὅτι δώσομεν τῇ δυνάμει σου ἄρτους; [7] καὶ εἶπε Γεδεὼν Διὰ τοῦτο ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ ἐν χειρί μου, καὶ ἐγὼ ἀλοήσω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ἐν ταῖς Βαρκηνίμ. [8] καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανουήλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὡσαύτως· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουὴλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν ἄνδρες Σοχχώθ. [9] καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς ἄνδρας Φανουὴλ Ἐν ἐπιστροφῇ μου μετ' εἰρήνης κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον. [10] καὶ Ζεβεὲ καὶ

ελαβοντο εν τη χειρι τη αριστερα αυτων των (supplendum λαμπαδων?), και εν τη χειρι τη δεξια αυτων αι κερατιναι 21. εστ. εκαστος καθ εαυτον 22. εσαλπισ. αι κερατιναι· και εθετο κυρ. μαχαιραν ... και εν ολη τη παρ. κ. εφ. πασα η π. ε. της βασεεττα και συνηγμενη εως χειλους βασελμεουλα και επι γαβαθ 23. εβοησεν ... ισρ. εκ νεφθαλειμ κ. εξ ασηρ κ. εκ παντ. μαννασση ... κατεδιωξαν 24. εξαπεστειλεν ... οριω εφραιμ λεγων Αναστητε και καταλαβετε εαυτοις ... om εως sec. 25. συνελαβον τους δυο αρχοντας μαδ. τον ωρηβ ... εν σουρειν, και τον ... ιακεφζηβ ... κατεδιωξαν μαδιαμ ... εκ του περαν VIII. 1. ειπεν προς αυτον ανηρ ... οτε εξεπορευου πολεμησαι εν τη μαδιαμ· και εκρινοντο μετ αυτου κραταιως 2. υμεις· ουχι κριττω επιφυλλιδες 3. ηδυνασθην π. καθως υ.· και κατεπαυσαν· τοτε ανηκε το 4. αυτος και διακοσιοι α. μετ α. ολιγοψυχουντες κ. πεινωντες ... om ε. τροφην ... τω λαω τω μετ εμου οτι πεινωσιν· εγω δε διωκω οπ. ζεβεε κ. σ. βασιλεως μ. 6. ειπαν ... εν τη χ. σου ... τη στρατεια σου 7. γεδεων Ουχ ουτως· εν τω ... και σαλμανα εν τη χ. μ. και καταξανω τας ... βαρκομμειν 8. προς αυτ. κατα ταυτα· και ... απεκρ. αυτω οι ανδρ. σοχχ. 9. και ειπεν τοις ανδρασιν φ. λεγων Εν τω επιστρεφειν με

Σαλμανὰ ἐν Καρκάρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ δεκαπέντε χιλιάδες, πάντες οἱ καταλελειμμένοι ἀπὸ πάσης παρεμβολῆς ἀλλοφύλων· καὶ
11 οἱ πεπτωκότες ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥομφαίαν. [11] καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν τῶν σκηνούντων ἐν σκηναῖς ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς Ναβαὶ καὶ Ἰεγε-
12 βάλ· καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολήν, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα. [12] καὶ ἔφυγον Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιὰμ τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν
13 ἐξέστησε. [13] καὶ ἐπέστρεψε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἀπὸ τῆς παρατάξεως ἀπὸ ἐπά-
14 νωθεν τῆς παρατάξεως Ἀρές. [14] καὶ συνέλαβε παιδάριον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σοχχώθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ὀνόματα τῶν ἀρχόντων
15 Σοχχὼθ καὶ τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν, ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας. [15] καὶ παρεγένετο Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοχχὼθ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά, ἐν οἷς ὠνειδίσατέ με λέγοντες Μὴ χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν
16 χειρί σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς ἐκλείπουσιν ἄρτους; [16] καὶ ἔλαβε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς Βαρκη-
17 νίμ, καὶ ἠλόησεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. [17] καὶ τὸν πύργον Φα-
18 νουὴλ κατέστρεψε, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. [18] καὶ εἶπε πρὸς Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά Ποῦ οἱ ἄνδρες οὓς ἀπεκτείνατε ἐν Θαβώρ; καὶ εἶπαν Ὡς
19 σὺ ὡς αὐτοί, εἰς ὁμοίωμα υἱοῦ βασιλέως. [19] καὶ εἶπε Γεδεὼν Ἀδελφοί μου καὶ υἱοὶ τῆς μητρός μου ἦσαν· ζῇ κύριος, εἰ ἐζωογονήκειτε αὐτούς, οὐκ ἂν
20 ἀπέκτεινα ὑμᾶς. [20] καὶ εἶπεν Ἰεθὲρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ Ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτούς· καὶ οὐκ ἔσπασε τὸ παιδάριον τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη, ὅτι
21 ἔτι νεώτερος ἦν. [21] καὶ εἶπε Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά Ἀνάστα σὺ καὶ συνάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἀνδρὸς ἡ δύναμίς σου. καὶ ἀνέστη Γεδεὼν καὶ ἀπέκτεινε τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά, καὶ ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν
22 καμήλων αὐτῶν. [22] καὶ εἶπον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεὼν Κύριε, ἄρξον ἡμῶν καὶ σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χει-
23 ρὸς Μαδιάμ. [23] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν Οὐκ ἄρξω ἐγώ, καὶ οὐκ ἄρξει
24 ὁ υἱός μου ἐν ὑμῖν· κύριος ἄρξει ὑμῶν. [24] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν Αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτημα, καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώτιον ἐκ σκύλων αὐτοῦ· ὅτι
25 ἐνώτια χρυσᾶ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν Ἰσμαηλῖται. [25] καὶ εἶπαν Διδόντες δώσομεν· καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔβαλεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον σκύλων αὐτοῦ.
26 [26] καὶ ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν ὧν ᾔτησε χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χρυσοῖ, παρὲξ τῶν μηνίσκων καὶ τῶν στραγγαλίδων καὶ τῶν ἱματίων

---

10. εν καρκα ... πεντεκαιδεκα ... παντες καταλειφθεντες υιοι ανατολων· και οι πεπτ. ησαν εκ. και εικοσι ... εσπασμενων 11. οδον κατοικουντων ... om απο ... ναβεθ εξ εναντιας ζεβεε· κ. επατ. 12. εφυγεν ... παρεμβολην αυτων εξετριψεν 13. ανεστρεψεν ... ιωας εκ του πολεμου απο αναβασεως αρες 14. συνελαβον ... εκ των ... απεγραψατο προς αυτους τους αρχοντας σ. κ. τους πρεσβυτερους αυτης ... om και 15. post σοκχωθ add και εισηλθεν προς τους αρχοντας σοκχωθ ... ειπ. αυτοις ... δι ους pro εν οις ... εν τη χ. σου ... τοις εκλελυμενοις 16. κ. ελαβον τους αρχοντας και τους πρεσβ. τ. π. και κατεξανεν αυτους εν ταις ... βαρακηνειμ και κατεξανεν εν αυτοις ανδρας σοκχωθ 17. φαν. κατεσκαψεν 18. ωςει συ ομοιος σοι ομοιος αυτων ως ειδος μορφη υιων βασιλεων 19. μητρ. μου εισιν· και ωμοσεν αυτοις ζη κ. ει εζωογονησατε 20. τω ιεθερ ... το παιδ. αυτου τ. μαχαιραν αυτου ... οτι ην νεωτερ. 21. αν. δη συ κ. απαντησον ημ. οτι ως ανηρ η δυν. αυτου ... ανειλεν pro απεκτ. 22. ειπεν ... ** (et. * ?) αρχε εν ημιν συ omisso κυριε ... om κ. ο υι. του υι. σου ... οτι σεσωκας 23. εγω υμων ... υμων pro εν υμιν 24. αιτησιν ... ενωτιον των σκ. ... χρυσα πολλα ην αυτοις· οτι ισμαηλειται ησαν 25. ερριψεν εκει α. εν. χρυσουν των σκ. 26. εγενηθη ... ητησατο σικλοι χιλ. κ. επτ. χρυσου πληντων σιωνων κ. των ορμισκων ενφωθ κ. των περιβολαιων των

καὶ πορφυρίδων τῶν ἐπὶ βασιλεῦσι Μαδιάμ, καὶ ἐκτὸς τῶν περιθεμάτων ἃ ἦν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν. [27] καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Γεδεὼν εἰς Ἐφώδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Ἐφραθά· καὶ ἐξεπόρνευσε πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκῶλον. [28] καὶ συνεστάλη Μαδιὰμ ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐ προςέθηκαν ἆραι κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις Γεδεών. [29] καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβάαλ υἱὸς Ἰωὰς καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. [30] καὶ τῷ Γεδεὼν ἦσαν υἱοὶ ἑβδομήκοντα ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ. [31] καὶ παλλακὴ αὐτοῦ ἦν ἐν Συχὲμ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ καί γε αὐτὴ υἱόν, καὶ ἔθηκε τὸ ὄνομα Ἀβιμέλεχ. [32] καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἐν πόλει αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ἰωὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἐφραθὰ Ἀβὶ Ἐσδρί. [33] καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανε Γεδεών, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω τῶν Βααλίμ, καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τῷ Βάαλ διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν. [34] καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων αὐτοὺς κυκλόθεν. [35] καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι Γεδεών, κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε μετὰ Ἰσραήλ.

IX.

Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ υἱὸς Ἱεροβάαλ εἰς Συχὲμ πρὸς ἀδελφοὺς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν συγγένειαν οἴκου πατρὸς μητρὸς αὐτοῦ λέγων [2] Λαλήσατε δὴ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ Τί τὸ ἀγαθὸν ὑμῖν, κυριεῦσαι ὑμῶν ἑβδομήκοντα ἄνδρας πάντας υἱοὺς Ἱεροβάαλ ἢ κυριεύειν ὑμῶν ἄνδρα ἕνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὀστοῦν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν εἰμί. [3] καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχὲμ πάντας τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, ὅτι εἶπαν Ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστί. [4] καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα ἀργυρίου ἐξ οἴκου Βααλβερίθ· καὶ ἐμισθώσατο ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ δειλούς, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ. [5] καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Ἐφραθὰ καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ἱεροβάαλ ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα· καὶ κατελείφθη Ἰωάθαμ υἱὸς Ἱεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη. [6] καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Σικίμων καὶ πᾶς οἶκος Βηθμααλώ, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμέλεχ πρὸς τῇ βαλάνῳ τῇ εὑρετῇ τῆς στάσεως τῆς ἐν Σικίμοις. [7] καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάθαμ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔστη ἐπὶ κορυφὴν ὄρους Γαριζίν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατέ

πορφυρων των επι τοις βασ. μ. και πλην των κλοιων των χρυσων των εν τοις τρ. τ. κ. α. 27. εις εφουδ ... πολει αυτους (ita) εν εφραιμ ... εις σκανδαλον 28. κ. ενετραπη μαδιαμ απο προσωπου ισραηλ ... προςεθεντο ... ετη τεσσερακοντα 29. κατωκησεν εν τω οικω αυτ. 30. εβδομηκ. υιοι 31. κ. η παλλακη αυτ. η εν σικιμοις ετεκεν ... επεθηκεν το ον. αυτου 32. εν πολεια αγαθη και ... εφραθα πατρος αβιεζρει 33. απεστραφησαν ... βααλειμ ... εθεντο αυτοις τον βααλ βεερ εις διαθηκην 34. θεου αυτων ... παντ. των εχθρων αυτων κυκλ. 35. om αυτος εστι ... κατα πασαν την αγαθωσυνην ην IX. 1. εις σικιμα πρ. τους αδ. της μ. ... πασαν την συγγ. του οικ. της μητρος αυτ. 2. εν ωσιν των ανδρ. σικιμων Ποιον βελτιον εστιν το αρχειν υμων ... οτι σαρξ υμων και οστουν υμ. εγω ειμι 3. ανδρ. σικιμων ... om ἡ 4. εκ του οικου βααλ διαθηκης ... εμισθ. εν αυτοις αβ. ... θαμβουμενους pro δειλους 5. εις εφραιμ ... απελειφθη ιαθαμ 6. παντ. οι ανδρες ... πας ο οικ. μααλλων ... τ. αβιμ. εις βασιλεα προς ... om τη ευρετη ... om της extr. 7. ανηγγειλαν ... επι της κορυφης του ορ. γαριζειν ... εκλαυσεν επ αυτοις και

8 μου, ἄνδρες Σικίμων, καὶ ἀκούσεται ὑμῶν ὁ ϑεός. [8] πορευόμενα ἐπορεύϑη τὰ
ξύλα τοῦ χρῖσαι ἐφ' ἑαυτὰ βασιλέα, καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ Βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν.
9 [9] καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία Μὴ ἀπολείψασα τὴν πιότητά μου, ἐν ᾗ δοξάσουσι
10 τὸν ϑεὸν ἄνδρες, πορεύσομαι κινεῖσϑαι ἐπὶ τῶν ξύλων; [10] καὶ εἶπον τὰ ξύλα
11 τῇ συκῇ Δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. [11] καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκῆ Μὴ ἀπο-
λείψασα ἐγὼ τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὰ γεννήματά μου τὰ ἀγαϑὰ πορεύσο-
12 μαι κινεῖσϑαι ἐπὶ τῶν ξύλων; [12] καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ἄμπελον Δεῦρο
13 βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. [13] καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος Μὴ ἀπολείψασα τὸν οἶνόν
μου τὸν εὐφραίνοντα ϑεὸν καὶ ἀνϑρώπους πορεύσομαι κινεῖσϑαι ἐπὶ τῶν ξύλων;
14 15 [14] καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα τῇ ῥάμνῳ Δεῦρο σὺ βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν. [15] καὶ
εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα Εἰ ἐν ἀληϑείᾳ χρίετέ με ὑμεῖς τοῦ βασιλεύειν
ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε ὑπόστητε ἐν τῇ σκιᾷ μου· καὶ εἰ μή, ἐξέλϑοι πῦρ ἀπ' ἐμοῦ
16 καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. [16] καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληϑείᾳ καὶ τελειό-
τητι ἐποιήσατε καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ ἀγαϑωσύνην ἐποιήσατε
μετὰ Ἱεροβάαλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ ὡς ἀνταπόδοσις χειρὸς αὐτοῦ
17 ἐποιήσατε αὐτῷ, [17] ὡς παρετάξατο ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἐξέῤῥιψε τὴν
18 ψυχὴν αὐτοῦ ἐξεναντίας καὶ ἐῤῥύσατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ, [18] καὶ ὑμεῖς
ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου σήμερον καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς
αὐτοῦ ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίϑον ἕνα, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν
19 παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστί· [19] καὶ εἰ
ἐν ἀληϑείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐφρανϑείητε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανϑείη καί γε αὐτὸς
20 ἐφ' ὑμῖν· [20] εἰ δὲ οὔ, ἐξέλϑοι πῦρ ἀπὸ Ἀβιμέλεχ καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας
Σικίμων καὶ τὸν οἶκον Βηϑμααλώ, καὶ ἐξέλϑοι πῦρ ἀπὸ ἀνδρῶν Σικίμων καὶ
21 ἐκ τοῦ οἴκου Βηϑμααλὼ καὶ καταφάγοι τὸν Ἀβιμέλεχ. [21] καὶ ἔφυγεν Ἰωάϑαμ
καὶ ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύϑη ἕως Βαιὴρ καὶ ᾤκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Ἀβι-
22 23 μέλεχ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [22] καὶ ἦρξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ Ἰσραὴλ τρία ἔτη. [23] καὶ
ἐξαπέστειλεν ὁ ϑεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀνὰ μέσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν
24 ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἠϑέτησαν ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ [24] τοῦ
ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἑβδομήκοντα υἱῶν Ἱεροβάαλ, καὶ τὰ αἵματα αὐ-
τῶν τοῦ ϑεῖναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ὃς ἀπέκτεινεν αὐτοὺς καὶ
ἐπὶ ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτεῖναι τοὺς ἀδελ-
25 φοὺς αὐτοῦ. [25] καὶ ἔϑηκαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐνεδρεύοντας ἐπὶ τὰς κεφα-
λὰς τῶν ὀρέων, καὶ διήρπαζον πάντα ὃς παρεπορεύετο ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ·
26 καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἀβιμέλεχ. [26] καὶ ἦλϑε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ καὶ παρῆλϑον ἐν Σικίμοις, καὶ ἤλπισαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικί-

---

7. κ. ακουσαι υμ. 8. επορευϑησαν ... χρισ. εαυτοις βασ. 9. η ελαια Αφεισα την π. μ. ην εν εμοι εδοξασεν ο ϑεος και ανϑρωποι πορευϑω αρχειν των ξυλων 10. ειπαν 11. η συκη Αφεισα την ... το γενημα μ. το αγαϑον και πορευϑω αρχειν ξυλων 12. τ. ξ. τη αμπελω 13. αφεισα pro Μη απολ. ... την ευφροσυνην την παρα του ϑεου των ανϑρωπων πορευϑω αρχειν ξυλων 14. om παντα ... προς την ραμνον 15. υμεις χρ. με εις βασιλεα εφ υμων, δ. πεποιϑατε εν τ. σκεπη μου ... εξελϑη π. εκ της ραμνου 16. και εν τελ. ... καϑως pro αγαϑωσυνην ... ει κατα το ανταποδομα της χειρος 17. ως επολεμησεν ο ... ερριψεν ... εξειλατο υμας 18. της παιδισκης 19. om μετα sec. ... αυτου τη η. τ. ευλογηϑειητε υμεις και ευφρανϑ. ... om και γε ... εν υμιν 20. και ει μη, εξελϑη π. εξ ... οικον μααλλων· και ει μη, εξελϑοι ... και απο τ. ο. μααλλων 21. κ. απεδρα ιωϑαμ κ. επορευϑη εν οδω και εφυγεν εις ραρα ... κατωκησεν ... του αδ. α. 22. εν ισραηλ 23. οι ανδρες 24. το αιμα αυτ. επιϑειναι επι ... τον αποκτειναντα αυτους κ. επι τους α. σικ. τους κατισχυσαντας χειρας α. ωστε απ. αυτους 25. εϑεντο ... σικ. ενεδρα επι ... ανηρπαζον παντας τους διαπορευομενους ... om βασιλει 26. γαλααδ υιος αβεδ ... om και παρηλϑον ... εις σικιμα· και επεποιϑησαν αυτω

μων. [27] καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀγρὸν καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ ἐπάτησαν, καὶ ἐποίησαν Ἑλλουλίμ, καὶ εἰςήνεγκαν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κατηράσαντο τὸν Ἀβιμέλεχ. [28] καὶ εἶπε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ Τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ καὶ τίς ἐστιν υἱὸς Συχὲμ ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ υἱὸς Ἱεροβάαλ, καὶ Ζεβοὺλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ, δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν Ἐμμὼρ πατρὸς Συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς; [29] καὶ τίς δῴη τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρί μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν Πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἔξελθε. [30] καὶ ἤκουσε Ζεβοὺλ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γαὰλ υἱοῦ Ἰωβήλ, καὶ ὠργίσθη θυμῷ αὐτός. [31] καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν κρυφῇ λέγων Ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔρχονται εἰς Συχέμ, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ περικάθηνται τὴν πόλιν ἐπὶ σέ. [32] καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ· [33] καὶ ἔσται τὸ πρωὶ ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον ὀρθριεῖς καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ χείρ σου. [34] καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐνήδρευσαν ἐπὶ Συχὲμ τέτρασιν ἀρχαῖς. [35] καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ καὶ ἔστη πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου. [36] καὶ εἶδε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβὴλ τὸν λαόν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβούλ Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνει ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ὀρέων· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ Τὴν σκιὰν τῶν ὀρέων σὺ βλέπεις ὡς ἄνδρας. [37] καὶ προςέθετο ἔτι Γαὰλ τοῦ λαλῆσαι καὶ εἶπεν Ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ ἑτέρα ἔρχεται δι' ὁδοῦ Ἡλωνμαωνενίμ. [38] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ Καὶ ποῦ ἔστι τὸ στόμα σου ὡς ἐλάλησας Τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; μὴ οὐχὶ οὗτος ὁ λαὸς ὃν ἐξουδένωσας; ἔξελθε δὴ νῦν καὶ παράταξαι αὐτῷ. [39] καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ ἐνώπιον ἀνδρῶν Συχὲμ καὶ παρετάξατο πρὸς Ἀβιμέλεχ. [40] καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀβιμέλεχ καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολλοὶ ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης. [41] καὶ εἰςῆλθεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀρημά· καὶ ἐξέβαλε Ζεβοὺλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, μὴ οἰκεῖν ἐν Συχέμ. [42] καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβιμέλεχ. [43] καὶ ἔλαβε τὸν λαὸν καὶ διεῖλεν αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνήδρευσεν ἐν ἀγρῷ· καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. [44] καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξέτειναν καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξέτειναν ἐπὶ πάντας

---

27. ηλθον ... κατεπατουν ... κ. εποιησ. χορους· και εισηλθον εις οικον ... κατηρωντο 28. γααδ υιος αβεδ Τι εστιν ... τις εστ. ο υιος ... ουχ ουτος υιος ... συχεμ καθοτι δουλ. 29. τω αβιμελεχ pro προς αυτον 30. γααδ υιου αβεδ, και εθυμωθη οργη ... om αυτος 31. μετα δωρων pro εν κρυφη ... γααδ υιος αβεδ κ. οι α. α. παραγεγονασιν εις σικιμα, και οι δε πολιορκουσιν την 32. συ και ο λαος 33. και ορθρισεις ... αυτω καθαπερ εαν ευρη 34. ο λαος ο μετ ... επι σικιμα τεσσαρας αρχας 35. και εγενετο πρωι και εξηλθ. γααδ υιος σαβετ ... τη πυλη ... εκ των ενεδρων 36. γαδ υιος αβεδ ... καταβαινων α. τ. κορυφων ... συ ορας 37. γαλααδ ... εχομ. του ομφαλου ... αρχη μια παραγεινεται απο οδου δρυος αποβλεποντων 38. om Και ... εστιν νυν το στ. σ. το λεγον Που εστιν ... ουκ ιδου ουτος εστιν ο λαος ον εξ. εν αυτω· εξελθε νυν και πολεμει προς αυτον 39. γααδ απο προσωπου των ανδρων σικιμων κ. επολεμησεν εν αβ. 40. κατεδιωξεν ... om και εφυγεν ... πολλαι εως θυρων της πολεως 41. κ. εκαθεισεν αβ. εν αριμα ... γααδ ... του μη οικ. εν σικιμοις 42. εγενηθη ... εις το πεδιον· Και απηγγελη (ita dist.) 43. παρελαβεν ... διειλ. αυτον τρις αρχας ... ενηδρ. εν αυτω· ... επανεστη αυτοις 44. αι αρχαι αι μετ α. εξεταθησαν κ. εξεστησαν παρα την πυλην της πολεως ... εξεχυθησαν επι παντας

45 τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ἐπάταξαν αὐτούς. [45] καὶ Ἀβιμέλεχ παρετάσσετο ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν καὶ τὸν λαὸν τὸν
46 ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινεν, καὶ τὴν πόλιν καθεῖλε καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας. [46] καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ, καὶ ἦλθον εἰς συνέλευσιν Βαιθηλ-
47 βερίθ. [47] καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου
48 Συχέμ. [48] καὶ ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος Σελμών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ τὰς ἀξίνας ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε κλάδον ξύλου καὶ ἦρε καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ
49 Ὃ εἴδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιήσατε ὡς ἐγώ. [49] καὶ ἔκοψαν καί γε ἀνὴρ κλάδον πᾶς ἀνὴρ καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν συνέλευσιν, καὶ ἐνεπύρισαν ἐπ' αὐτοὺς τὴν συνέλευσιν ἐν πυρί· καὶ ἀπέθανον καί γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες.
50 [50] καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ ἐκ Βαιθηλβερὶθ καὶ παρενέβαλεν ἐν Θήβης, καὶ
51 κατέλαβεν αὐτήν. [51] καὶ πύργος ἰσχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς πόλεως, καὶ ἔκλεισαν ἔξωθεν αὐ-
52 τῶν καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου. [52] καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου, καὶ παρετάξαντο αὐτῷ· καὶ ἤγγισεν Ἀβιμέλεχ ἕως τῆς θύρας τοῦ
53 πύργου τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί. [53] καὶ ἔῤῥιψε γυνὴ μία κλάσμα ἐπιμύλιον
54 ἐπὶ κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔκλασε τὸ κρανίον αὐτοῦ. [54] καὶ ἐβόησε ταχὺ πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σπάσον τὴν ῥομφαίαν μου καὶ θανάτωσόν με, μή ποτε εἴπωσιν Γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἐξεκέν-
55 τησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. [55] καὶ εἶδεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι
56 ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ· καὶ ἐπορεύθησαν ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [56] καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν πονηρίαν Ἀβιμέλεχ, ἣν ἐποίησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπο-
57 κτεῖναι τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ. [57] καὶ τὴν πᾶσαν πονηρίαν ἀνδρῶν Συχὲμ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς κεφαλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατάρα Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἱεροβάαλ.

X.

Καὶ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ Θωλὰ υἱὸς Φουά, υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ, ἀνὴρ Ἰσσάχαρ· καὶ αὐτὸς ᾤκει ἐν Σαμὶρ ἐν ὄρει
2 Ἐφραΐμ. [2] καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη
3 ἐν Σαμίρ. [3] καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ἰαῒρ ὁ Γαλαάδ, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ
4 εἴκοσι δύο ἔτη. [4] καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ τριάκοντα δύο πώλους, καὶ τριάκοντα δύο πόλεις αὐτοῖς· καὶ ἐκάλουν αὐτὰς
5 ἐπαύλεις Ἰαῒρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐν γῇ Γαλαάδ. [5] καὶ ἀπέθανεν Ἰαΐρ,

---

44. επαταξεν 45. επολεμει εν τη … τον εν αυτη ανειλεν 46. πυργου σικιμων … εισηλθον εις το οχυρωμα οικου του βααλ διαθηκης 47. απηγγελη … του πυργου σικιμων 48. ορος ερμων, αυτος κ. πας … αβ. αξινην … εκοψεν φορτιον ξυλων και ελαβεν αυτο και επεθηκεν ε. τους ωμους α. κ. ε. προς τον λαον τον … Τι ιδετε … ως και εγω 49. εκοψαν και αυτοι εκαστος φορτιον και ηραν κ. επορ. … om οπ. αβιμελεχ … επι το οχυρωμα κ. ενεπρησαν επ αυτους το οχυρωμα εν … om και γε 50. αβιμ. εις θαιβαις κ. περιεκαθεισεν επ αυτην κ. προκατελαβοντο αυτην 51. πυργ. ην υψηλος εμμεσω … γυναικ. και παντες οι ηγουμενοι της π. κ. απεκλεισαν εφ εαυτους και 52. πυργου και εξεπολεμησαν αυτον … πυργου ενπρησαι αυτην εν 53. κλασμα μυλου επι την κ. α. κ. συνεθλασεν· 54. το ταχος … τον αιροντα … om και ειπεν αυτω … τ. μαχαιραν και … απεθανεν αβιμελεχ 55. ιδεν … απηλθον ανηρ 56. απεστρεψεν … την κακιαν 57. και πασαν κακιαν α. σικιμων απεστρεψεν κυριος εις την … ιωαθαμ του υιου αυτου X. 1. κατωκει εν σαμαρεια 2. εικ. και τρια … εν σαμαρεια 3. ιαειρ ο γαλααδιτις … εικ. και δυο 4. κ. εγενοντο αυτω … επιβεβηκοτες … τρ. και δ. πωλους … εκαλεσεν … ιαειρ … αι εισιν εν τη γαλααδ 5. αειρ

καὶ ἐτάφη ἐν Ῥαμνών. [6]καὶ προςέϑεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐδούλευσαν τοῖς Βααλὶμ καὶ ταῖς Ἀσταρὼϑ καὶ τοῖς ϑεοῖς Ἀρὰμ καὶ τοῖς ϑεοῖς Σιδῶνος καὶ τοῖς ϑεοῖς Μωὰβ καὶ τοῖς ϑεοῖς υἱῶν Ἀμμὼν καὶ τοῖς ϑεοῖς Φυλιστιίμ· καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ. [7]καὶ ὠργίσϑη ϑυμῷ κύριος ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Φυλιστιὶμ καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Ἀμμών. [8]καὶ ἔϑλιψαν καὶ ἔϑλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη, τοὺς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ τοῦ Ἀμοῤῥὶ τοῦ ἐν Γαλαάδ. [9]καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν τὸν Ἰορδάνην παρατάξασϑαι πρὸς Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν καὶ πρὸς Ἐφραΐμ· καὶ ἐϑλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα. [10]καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον λέγοντες Ἡμάρτομέν σοι ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν ϑεὸν καὶ ἐδουλεύσαμεν τῷ Βααλίμ. [11]καὶ εἶπε κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀμοῤῥαίου καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἀπὸ Φυλιστιὶμ [12]καὶ Σιδωνίων καὶ Ἀμαλὴκ καὶ Μαδιάμ, οἳ ἔϑλιψαν ὑμᾶς, καὶ ἐβοήσατε πρὸς μέ, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν; [13]καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με καὶ ἐδουλεύσατε ϑεοῖς ἑτέροις· διὰ τοῦτο οὐ προςϑήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς. [14]πορεύεσϑε καὶ βοήσατε πρὸς τοὺς ϑεοὺς οὓς ἐξελέξασϑε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ ϑλίψεως ὑμῶν. [15]καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον Ἡμάρτομεν, ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πᾶν τὸ ἀγαϑὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου, πλὴν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [16]καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ϑεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐδούλευσαν τῷ κυρίῳ μόνῳ· καὶ ὠλιγώϑη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν κόπῳ Ἰσραήλ. [17]καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλαάδ, καὶ συνήχϑησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ σκοπιᾷ. [18]καὶ εἶπον ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες Γαλαάδ, ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς ὁ ἀνὴρ ὅστις ἂν ἄρξεται παρατάξασϑαι πρὸς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαάδ;

XI.

He. 11, 32.

Καὶ Ἰεφϑάε ὁ Γαλααδίτης ἐπηρμένος δυνάμει, καὶ αὐτὸς υἱὸς γυναικὸς πόρνης, ἣ ἐγέννησε τῷ Γαλαὰδ τὸν Ἰεφϑάε. [2]καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλαὰδ αὐτῷ υἱούς· καὶ ἡδρύνϑησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφϑάε καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἑταίρας σύ. [3]καὶ ἔφυγεν Ἰεφϑάε ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ Τώβ· καὶ συνεστράφησαν πρὸς Ἰεφϑάε ἄνδρες κενοί, καὶ

---

5. εν ραμμω 6. om του ... εναντι κυρ. κ. ελατρευσαν ταις βααλειμ ... om κ. τ. ϑ. αραμ ... post σιδωνος add και τοις ϑεοις συριας ... των αλλοφυλων pro φυλιστιιμ ... εγκατελειπον 7. κ. εϑυμωϑη κυρ. εν τω ισρ. ... αλλοφυλων pro φυλιστιιμ 8. εσαϑρωσαν pro εϑλιψαν ... ενιαυτω pro καιρω ... ετη, παντας τους υι. ισρ. εν ... εν τη γη του αμορραιου εν τη γαλααδιτιδι 9. ιορδ. εκπολεμησαι· και εν τω ιουδα και βενιαμειν κ. εν τω οικω εφρ. 10. εγκατελειπομεν τον κυριον ϑεον ημων κ. ελατρευσαμεν ταις βααλειμ 11. ισραηλ Ουχι αιγυπτιοι κ. αμορραιοι κ. οι υιοι αμμων και μωαβ και οι αλλοφυλοι 12. κ. σιδωνιοι κ. μαδ. κ. αμαλ. εξεϑλειψαν υ. κ. εκεκραξατε 13. εγκατελειπετε μ. κ. ελατρευσατε 14. βαδιζετε κ. βοατε 15. κατα παντα οσα αν αρεσκη ενωπιον σου· πλην κυριε εξελου 16. κ. μετεστησαν τους ... κ. ελατρευσαν τω κυρ. και ουκ ευηρεστησαν εν τω λαω· και ωλιγοψυχησεν εν τω κοπ. ισρ. 17. εξηλϑον pro συνηχϑησαν ... μασσηφα pro σκοπια 18. κ. ειπ. οι αρχ. του λαου γαλααδ ... Τις ανηρ ος αρξεται πολεμησαι εν τοις υιοις ... εις κεφαλην XI. 1. ο γαλααδιτις δυνατος εν ισχυι, και αυτος ην υι. γ. πορν. και ετεκεν τω 2. δυο υιους ... ειπον ... οτι γυν. υιος ετερας ει συ 3. κ. απεδρα ιε. εκ πρ. ... κατωκησεν ... κ. συνελεγοντο πρ. τον ιε. ανδρ. λιτοι, κ. συνεξεπορευοντο μετ αυτου

4 ἐξῆλϑον μετ᾽ αὐτοῦ. [4] καὶ ἐγένετο ἡνίκα παρετάξαντο οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν μετὰ
5 Ἰσραήλ, [5] καὶ ἐπορεύϑησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ λαβεῖν τὸν Ἰεφϑάε ἀπὸ
6 τῆς γῆς Τώβ· [6] καὶ εἶπαν τῷ Ἰεφϑάε Δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἀρχηγόν, καὶ
7 παραταξόμεϑα πρὸς υἱοὺς Ἀμμών. [7] καὶ εἶπεν Ἰεφϑάε τοῖς πρεσβυτέροις Γαλαάδ Οὐχὶ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ᾽ ὑμῶν; καὶ διὰ τί ἤλϑατε πρὸς μὲ νῦν ἡνίκα
8 χρῄζετε; [8] καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφϑάε Διὰ τοῦτο νῦν ἐπεστρέψαμεν πρὸς σέ, καὶ πορεύσῃ μεϑ᾽ ἡμῶν καὶ παρατάξῃ πρὸς υἱοὺς Ἀμ-
9 μών, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλαάδ. [9] καὶ εἶπεν Ἰεφϑάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλαάδ Εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς παρατάξασϑαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν καὶ παραδῷ αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ὑμῖν
10 ἔσομαι εἰς ἄρχοντα; [10] καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφϑάε Κύριος ἔστω ἀκούων ἀνὰ μέσον ἡμῶν εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτω ποιήσομεν.
11 [11] καὶ ἐπορεύϑη Ἰεφϑάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαάδ, καὶ ἔϑηκαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐπ᾽ αὐτοὺς εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἀρχηγόν· καὶ ἐλάλησεν Ἰεφϑάε πάντας
12 τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν Μασσηφά. [12] καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφϑάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ὅτι ἤλϑες πρὸς
13 μὲ τοῦ παρατάξασϑαι ἐν τῇ γῇ μου; [13] καὶ εἶπε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφϑάε Ὅτι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ νῦν
14 ἐπίστρεψον αὐτὰς ἐν εἰρήνῃ, καὶ πορεύσομαι. [14] καὶ προσέϑηκεν ἔτι Ἰεφϑάε
15 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμών, [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὕτω λέγει Ἰεφϑάε Οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν Μωὰβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμών,
16 [16] ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐπορεύϑη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ
17 ἕως ϑαλάσσης Σίφ, καὶ ἦλϑεν εἰς Κάδης. [17] καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ λέγων Παρελεύσομαι δὴ ἐν τῇ γῇ σου· καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς Ἐδώμ· καί γε πρὸς βασιλέα Μωὰβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ εὐδόκησεν.
18 καὶ ἐκάϑισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης, [18] καὶ ἐπορεύϑη ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν Ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ· καὶ ἦλϑεν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου τῇ γῇ Μωὰβ καὶ παρενέβαλεν ἐν πέραν Ἀρνῶν, καὶ οὐκ εἰσῆλϑεν ἐν ὁρίοις Μωάβ,
19 ὅτι Ἀρνῶν ὅριον Μωάβ. [19] καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηὼν βασιλέα τοῦ Ἀμορραίου βασιλέα Ἐσεβών, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσραήλ Παρέλϑωμεν
20 δὴ ἐν τῇ γῇ σου ἕως τοῦ τόπου ἡμῶν. [20] καὶ οὐκ ἐνεπίστευσε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελϑεῖν ἐν τῷ ὁρίῳ αὐτοῦ· καὶ συνῆξε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐ-

---

4. και εγενετο μεϑ ημερας και επολεμησαν οι υιοι αμμων μετα ισραηλ 5. και εγενηϑη ηνικα επολεμουσαν οι πρεσβυτεροι ισραηλ παραλαβειν τ. ιε. εν γη τωβ 6. προς ιεφϑ. ... εις ηγουμενον, κ. πολεμησωμεν εν τοις υιοις α. 7. Ουχ ... κ. τι οτι ηλϑ. πρ. με ηνικα εϑλιβητε 8. πρ. ιεφϑ. Ουχ ουτως· νυν ηλϑομεν προς σε και συνπορευση ημιν· κ. πολεμησομεν εν τοις υιοις α. και εση η. ε. κεφαλην 9. υμεις πολεμησαι εν τοις ... κυριος αυτους ... εμου, εγω υμ. ε. εις κεφαλην 10. εσται ο ακουων ... ουτως 11. κ. κατεστησαν ο λαος αυτον επ αυτων εις κεφαλην εις ηγουμενον 12. οτι ηκεις πρ. με συ πολεμησαι με εν 13. Διοτι ... εν τη αναβασει αυτου εξ ... αυτας μετ ειρηνης· και απεστρεψαν οι αγγελοι προς ιεφϑαε 14. om κ. προσεϑ. ετι ... κ. απεστ. ιεφϑ. αγγ. πρ. τον 15. om κ. ειπ. αυτω ... λεγων Ταδε λεγει ιε. ... ιεφϑαε pro ισραηλ 16. om οτι ... εν τη αναβασει αυτων εξ αιγ. αλλ επορευϑη ... ϑαλασσ. ερυϑρας, κ. η. εως κ. 17. εξαπεστειλεν ... Παρελ. δια της γης σου ... ο βασιλευς ... ηϑελησεν pro ευδοκ. 18. κ. διηλϑεν εν ... κ. παρεγενετο κατ ανατολας η. της γης ... παρενεβαλον εν τω ... εισηλϑον εις το οριον ... οτι αρν. ην 19. σηων βασ. εσεβων τον αμορραιον και ... Παρελευσομαι δια της γης ... τοπου μου 20. κ. ο. ηϑελησεν διελϑειν τον ισρ. δια των οριων α. κ. συνηγαγεν

του, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἰασά, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἰσραήλ. [21] καὶ παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν· καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ Ἀμοῤῥαίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ἐκείνην [22] ἀπὸ Ἀρνῶν καὶ ἕως τοῦ Ἰαβὸκ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρήμου ἕως τοῦ Ἰορδάνου. [23] καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐξῆρε τὸν Ἀμοῤῥαῖον ἀπὸ προςώπου λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραήλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτόν; [24] οὐχὶ ἃ ἐὰν κληρονομήσει σε Χαμὼς ὁ θεός σου, αὐτὰ κληρονομήσεις, καὶ τοὺς πάντας οὓς ἐξῆρε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προςώπου ὑμῶν, αὐτοὺς κληρονομήσομεν; [25] καὶ νῦν μὴ ἐν ἀγαθῷ ἀγαθώτερος σὺ ὑπὲρ Βαλὰκ υἱὸν Σεπφὼρ βασιλέως Μωάβ; μὴ μαχόμενος ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτὸν [26] ἐν τῷ οἰκῆσαι ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς καὶ ἐν γῇ Ἀροὴρ καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ τὸν Ἰορδάνην τριακόσια ἔτη; καὶ διὰ τί οὐκ ἐῤῥύσω αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ; [27] καὶ νῦν ἐγώ εἰμι οὐχ ἥμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ᾽ ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί· κρίναι κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀνὰ μέσον υἱῶν Ἀμμών. [28] καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν τῶν λόγων Ἰεφθάε ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. [29] καὶ ἐγένετο ἐπὶ Ἰεφθάε πνεῦμα κυρίου, καὶ παρῆλθε τὸν Γαλαὰδ καὶ τὸν Μανασσῆ, καὶ παρῆλθε τὴν σκοπιὰν Γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμών. [30] καὶ ηὔξατο Ἰεφθάε εὐχὴν τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν Ἐὰν διδοὺς δῷς μοι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐν τῇ χειρί μου, [31] καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς συνάντησίν μου ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ, ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύτωμα. [32] καὶ παρῆλθεν Ἰεφθάε πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν παρατάξασθαι πρὸς αὐτούς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ. [33] καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Ἀροὴρ ἕως ἐλθεῖν ἄχρις Ἀρνῶν, ἐν ἀριθμῷ εἴκοσι πόλεις, καὶ ἕως Ἐβελχαρμὶμ πληγὴν μεγάλην σφόδρα· καὶ συνεστάλησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ἀπὸ προςώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [34] καὶ ἦλθεν Ἰεφθάε εἰς Μασσηφὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ὑπάντησιν ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς· καὶ αὕτη ἦν μονογενὴς αὐτῷ, οὐκ ἦν αὐτῷ ἕτερος υἱὸς ἢ θυγάτηρ. [35] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν αὐτὴν αὐτός, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἃ ἃ θυγάτηρ μου, ταραχῇ ἐτάραξάς με, καὶ σὺ ἦς ἐν τῷ ταράχῳ μου, καὶ ἐγώ εἰμι ἤνοιξα κατὰ σοῦ τὸ στόμα μου πρὸς κύριον, καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι. [36] ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν Πάτερ, ἤνοι-

---

20. παρενεβαλεν εν ισραηλ και επολεμησεν μετα ισρ. 21. επαταξεν αυτους ... κατοικ. εν τη γη ... om εκεινην 22. και εκληρονομησεν παν το οριον του αμορραιου απο αρνων και ... της ερημου και εως 23. om ισραηλ ... εκ προσωπ. του ... in f. add επι σου 24. ουχι οσα κατεκληρονομησεν σοι ... και παντα οσα κατεκληρονομησεν σοι κυρ. ο θ. ημ. αυτα κληρονομησωμεν 25. μη κρεισσων ει συ του β. υιου ... μη μαχη εμαχεσατο ... επολεμ. αυτοις 26. εν τω οικω ισραηλ εν εσ. κ. ε. ταις θυγατρασιν αυτης κ. εν ιαζηρ και εν ταις θυγατρασιν αυτης κ. ε. πασαις ... ετη· διοτι ουκ ερυσαντο 27. και εγω ουχ ημ. σοι ... του πολεμησαι εν εμοι ... ο κυριος ... των υιων bis 28. κ. ο. εισηκουσεν β. υ. α. και ουκ εισηκουσεν των 29. εγενηθη ... κ. διεβη την γην γαλααδ ... μαννασση ... κ. διεβη την σκ. γ. και απο σκοπιας γαλααδ εις το 30. Εαν παραδωσει παραδως μοι ... om τη 31. εκ των θυρων του ... απαντησιν ... επιστρεψαι ... των υιων ... και ανοισω 32. κ. διεβη ιε. πρ. τους υι. α. του πολεμησαι προς 33. και εως του ελθειν εις σεμωειθ εικ. πολ. εως αβελ αμπελωνων πληγην ... κ. ενετραπησαν οι 34. εισηλθεν ... εις απαντησιν αυτου ... om ην ... μον. αυτω αγαπητη και ουκ εστιν αυτω πλην αυτης υι. η θυγ. 35. κ. εγενηθη ηνικα ε. αυτην και διερρ. τ. ι. αυτης κ. ειπ. Οιμμοι θυγατερ μου εμπεποδεστατη και σεμνοτατη· εις σκωλον εγενου εν οφθαλμοις μου· εγω δε ηνοιξα το στ. μ. περι σου πρ. κυρ. και ου 36. και ειπεν πρ. α. Πατηρ (?) μου

ξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον; ποίησόν μοι ὃν τρόπον ἐξῆλϑεν ἐκ στόματός σου ἐν τῷ ποιῆσαί σοι κύριον ἐκδίκησιν τῶν ἐχϑρῶν σου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμ-
37 μών. [37] καὶ ἧδε εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς Ποιησάτω δὴ ὁ πατήρ μου τὸν λόγον τοῦτον· ἔασόν με δύο μῆνας καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρϑένιά μου ἐγώ εἰμι καὶ αἱ συνεταιρίδες μου.
38 [38] καὶ εἶπε Πορεύου· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας. καὶ ἐπορεύϑη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρϑένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη.
39 [39] καὶ ἐγένετο ἐν τέλει τῶν δύο μηνῶν καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ηὔξατο· καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα.
40 καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσραήλ, [40] ἀπὸ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐπορεύοντο ϑυγατέρες Ἰσραὴλ ϑρηνεῖν τὴν ϑυγατέρα Ἰεφϑάε τοῦ Γαλααδίτου ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

XII.

Καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ Ἐφραΐμ, καὶ παρῆλϑαν εἰς βορρᾶν καὶ εἶπαν πρὸς Ἰεφϑάε Διὰ τί παρῆλϑες παρατάξασϑαι ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευϑῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐπὶ σὲ ἐν πυρί.
2 [2] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰεφϑάε Ἀνὴρ μαχητὴς ἤμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν σφόδρα· καὶ ἐβόησα ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χει-
3 ρὸς αὐτῶν. [3] καὶ εἶδον ὅτι οὐκ εἶ σωτήρ, καὶ ἔϑηκα τὴν ψυχήν μου ἐν χειρί μου καὶ παρῆλϑον πρὸς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρί μου· καὶ εἰς τί ἀνέβητε ἐπ' ἐμὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ παρατάξασϑαι ἐν ἐμοί;
4 [4] καὶ συνέστρεψεν Ἰεφϑάε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλαὰδ καὶ παρετάξατο τῷ Ἐφραΐμ· καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραΐμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασωζόμενοι τοῦ Ἐφραΐμ Ὑμεῖς Γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραΐμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ
5 Μανασσῆ. [5] καὶ προκατελάβετο Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραΐμ· καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ διασωζόμενοι Ἐφραΐμ Διαβῶμεν· καὶ εἶπαν
6 αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ Μὴ Ἐφραϑίτης εἶ; καὶ εἶπεν Οὔ. [6] καὶ εἶπαν αὐτῷ Εἰπὸν δὴ στάχυς. καὶ οὐ κατεύϑυνε τοῦ λαλῆσαι οὕτως, καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ καὶ ἔϑυσαν αὐτὸν πρὸς τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἔπεσαν ἐν
7 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἐφραΐμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες. [7] καὶ ἔκρινεν Ἰεφϑάε τὸν Ἰσραὴλ ἓξ ἔτη· καὶ ἀπέϑανεν Ἰεφϑάε ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη
8 ἐν πόλει αὐτοῦ Γαλαάδ. [8] καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβαισσὰν ἀπὸ
9 Βηϑλεέμ. [9] καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα ϑυγατέρες, ἃς ἐξαπέστειλεν ἔξω, καὶ τριάκοντα ϑυγατέρας εἰςήνεγκε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωϑεν·

ει εν εμοι ηνοιξας ... ποιει μοι ον ... στοματος σου ανϑ ων εποιησεν σοι κυριος εκδικησεις εκ των ε. σ. εκ των 37. om ηδε ... αυτης Και ποιησον μοι το ρημα τουτο· εασον ... και εγω και αι 38. εξαπεστειλεν ... παρϑενεια 39. μετα τελος δυο μηνων κ. ανεκαμψεν πρ. τ. π. α. και επετελεσεν ιεφϑαε την ... εγενηϑη 40. εξ ημερων ... συνεπορευοντο αι ... om επι XII. 1. Κ. συνηχϑησαν οι υιοι εφρ. κ. ηλϑον εις κεφεινα κ. ειπον ... Τι οτι επορευϑης πολεμειν εν τοις υι. ... om επι σε 2. αντιδικων pro μαχητης ... και υιοι α. εταπεινουν με σφοδρα· κ. εβ. προς υμ. 3. ιδον ο. ουκ ην ο σωζων, κ. εϑεμην ... εν τη χ. μ. κ. διεβην πρ. τους ... παρεδωκεν α. κ. ενωπιον μου· κ. ινα τι α. προς με τη η. τ. του πολεμειν εν 4. κ. συνηϑροισεν ιε. ... κ. επολεμει τον εφρ. ... διασεσωσμενοι ... εμμεσω εφραιμ κ. εμμεσω μαννασση 5. προκατελαβοντο ανδρες γαλααδ ... κ. εγενηϑη οτι ειπαν οι διασεσωσμενοι του εφρ. ... Μη υμεις εκ του εφραιμ· κ. ειπαν Ουκ εσμεν 6. κ. ειπεν αυτοις Ειπατε δη συνϑημα· και κατηυϑυναν του ... αυτων κ. σφαζουσιν αυτους επι τας ... επεσαν εξ εφραιμ τω καιρ. εκ. δυο τεσσερακοντα χιλ. ανδρων 7. εν τη πολ. 8. εσεβων εκ βαιϑλεεμ 9. κ. εγενοντο αυτω ... ϑυγατ. εξαπεσταλμεναι εξω κ. τριακ. γυναικες (ita) εισηγαγεν τοις

καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἑπτὰ ἔτη. [10] καὶ ἀπέθανεν Ἀβαισσάν, καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεέμ. [11] καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης δέκα ἔτη. [12] καὶ ἀπέθανεν Αἰλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Αἰλὼμ ἐν γῇ Ζαβουλών. [13] καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβδὼν υἱὸς Ἐλλὴλ ὁ Φαραθωνίτης. [14] καὶ ἦσαν αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα υἱῶν υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ ἑβδομήκοντα πώλους· καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη. [15] καὶ ἀπέθανεν Ἀβδὼν υἱὸς Ἐλλὴλ ὁ Φαραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Φαραθὼν ἐν γῇ Ἐφραῒμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμαλήκ.

XIII.

Καὶ προσέθηκαν ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Φυλιστιὶμ τεσσαράκοντα ἔτη. [2] καὶ ἦν ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Σαραὰ ἀπὸ δήμου συγγενείας τοῦ Δανὶ καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωέ, καὶ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα καὶ οὐκ ἔτεκεν. [3] καὶ ὤφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἰδοὺ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ συλλήψῃ υἱόν. [4] καὶ νῦν φύλαξαι δὴ καὶ μὴ πίῃς οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον· [5] ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀναβήσεται, ὅτι Ναζὶρ θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς κοιλίας, καὶ αὐτὸς ἄρξεται σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Φυλιστιίμ. [6] καὶ εἰςῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα Ἄνθρωπος θεοῦ ἦλθε πρὸς μέ, καὶ εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου θεοῦ φοβερὸν σφόδρα, καὶ οὐκ ἠρώτησα αὐτὸν πόθεν ἐστί, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέ μοι. [7] καὶ εἶπέ μοι Ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ νῦν μὴ πίῃς οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι θεοῦ ἅγιον ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ γαστρὸς ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. [8] καὶ προςηύξατο Μανωὲ πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε Ἀδωναΐέ, τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας, ἐλθέτω δὴ ἔτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ συμβιβασάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδίῳ τῷ τικτομένῳ. [9] καὶ εἰςήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς Μανωέ, καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα· καὶ αὕτη ἐκάθητο ἐν ἀγρῷ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς. [10] καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἔδραμε καὶ ἀνήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ὦπται πρὸς μὲ ὁ ἀνὴρ ὃς ἦλθεν ἐν ἡμέρᾳ πρὸς μέ. [11] καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Μανωὲ ὀπίσω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος

---

10. κ. απ. εν εσεβων 11. αιλων ο ζαβουνιτης· και εκρινεν τον ισραηλ δ. ετ. 12. αιλων ο ζαβουνιτης εν αιλειμ κ. εθαψαν αυτον εν 13. λαβδωμ υι. σελλημ ο φθραθωνιτης 14. κ. εγενοντο α. τεσσερακ. υι. κ. τρ. υιοι των υιων αυτου επιβεβηκοτες 15. λαβδων υι. σελλημ ο φθραθωνιτης ... εν φρααθων ... ε. ορει λανακ XIII. 1. προσεθεντο ... om ετι ... εναντιον κυριου ... om κυριος ... ε. χ. αλλοφυλων τεσσερακ. ε. 2. κ. εγενετο ανηρ εκ σ. εκ της φυλης του δαν ... κ. η γυνη ... ετικτεν 3. Ιδου δη συ ... τετοκας, και εγγαστρι εξεις και τεξη υιον 4. om δη ... σικερα pro μεθυσμα 5. εγγαστρι εξεις ... και ουκ αναβ. σιδηρ. επι τ. κεφ. αυτ. οτι ηγιασμενον ναζιραιον εσται τω θεω το παιδ. εκ της γαστρος ... σωζειν ... ε. χ. αλλοφυλων 6. ηλθεν ... οτι ανθρωπος του θεου ... και η ορασις αυτου ως ορασις αγγ. του θ. επιφανης σφ. και ηρωτων 7. εγγαστρι εξεις ... οιν. κ. σικερα ... πασαν ακαθαρσιαν, οτι ναζειραιον θεου εστιν ... της γαστρος 8. κ. εδεηθη μανωε του κυριου ... om αδωναιε ... ανθρωπος του θεου ον απεστ. προς ημας· ελθ. δη πρ. ημ. κ. φωτισατω ημας ... παιδαριω 9. επηκουσεν ... παρεγενετο ο αγγ. ... γυναικα αυτης καθημενης εν τω αγρω 10. εξεδραμεν κ. απηγγειλεν ... ωπται μοι ο α. ο ελθων πρ. με τη ημ. εκεινη 11. μανωε κ. επορευθη ... om και ηλθεν

12 Ἐγώ. [12] καὶ εἶπε Μανωέ Νῦν ἐλεύσεται ὁ λόγος, τίς ἔσται κρίσις τοῦ παιδίου
13 καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ; [13] καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωέ Ἀπὸ
14 πάντων ὧν εἴρηκα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλάξεται, [14] ἀπὸ παντὸς ὃ ἐκπορεύεται
ἐξ ἀμπέλου τοῦ οἴνου οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα μὴ πιέτω, καὶ πᾶν
15 ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω, πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ φυλάξεται. [15] καὶ εἶπε
Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου Κατάσχωμεν ὧδέ σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώ-
16 πιόν σου ἔριφον αἰγῶν. [16] καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωέ Ἐὰν
κατάσχῃς, οὐ φάγομαι ἀπὸ τῶν ἄρτων σου· καὶ ἐὰν ποιήσῃς ὁλοκαύτωμα,
17 τῷ κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό. ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος κυρίου αὐτός. [17] καὶ
εἶπε Μανωὲ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου Τί τὸ ὄνομά σοι, ὅτι ἔλθοι τὸ ῥῆμά
18 σου καὶ δοξάσομέν σε; [18] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου Εἰς τί τοῦτο
19 ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστι θαυμαστόν. [19] καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν
ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ,
20 καὶ διεχώρισε ποιῆσαι· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες. [20] καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ φλογί· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέ-
21 ποντες, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόςωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν. [21] καὶ οὐ προςέθηκεν
ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὀφθῆναι πρὸς Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·
22 τότε ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος κυρίου οὗτος. [22] καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς τὴν γυ-
23 ναῖκα αὐτοῦ Θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θεὸν εἴδομεν. [23] καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ Εἰ ἤθελεν ὁ κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἔλαβεν ἐκ χειρὸς
ἡμῶν ὁλοκαύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἔδειξεν ἡμῖν ταῦτα πάντα, καὶ
24 καθὼς καιρὸς οὐκ ἂν ἠκούτισεν ἡμᾶς ταῦτα. [24] καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱόν, καὶ
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμψών· καὶ ἡδρύνθη τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν *Hε. 11, 32.
25 αὐτὸ κύριος. [25] καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμ-
βολῇ Δὰν καὶ ἀνὰ μέσον Σαραὰ καὶ ἀνὰ μέσον Ἐσθαόλ.

XIV.

Καὶ κατέβη Σαμψὼν εἰς Θαμναθά, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ
2 τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων. [2] καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ
καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπε Γυναῖκα ἑώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγα-
3 τέρων Φυλιστιίμ, καὶ νῦν λάβετε αὐτήν μοι εἰς γυναῖκα. [3] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μὴ οὐκ εἰσὶ θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου
καὶ ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ μου γυνή, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἀπὸ τῶν
ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Ταύ-
4 την λάβε μοι, ὅτι αὕτη εὐθεῖα ἐν ὀφθαλμοῖς μου. [4] καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ

---

12. νυν δε ελθοντος του ρηματος σου τι εσται το κριμα του παιδαριου κ. τα εργα α. 13. ων ειπα ... φυλαξασθω 14. απο παντων οσα ... om του ... οιν. κ. σικερα μη ... αυτω φυλαξασθω 15. κυριου Βιασωμεθα δη σε κ. ποιησομεν εναντιον 16. Εαν βιαση με ... om απο ... ποιησεις ... om τω ... εστιν pro αυτος 17. τι ονομα σοι· ινα οταν ελθη το ρ. σ. δοξασωμεν σε 18. κυριου Ινα τι 19. τω κυριω· τω θαυμαστα ποιουντι κυριω· και μ. κ. η γ. α. εθεωρουν 20. επανωθεν τ. θ. εις τον ουρανον ... ε. τ. φλογι του θυσιαστηριου εις τον ουρανον ... εθεωρουν pro βλεπ. 21. εστιν pro ουτος 22. θεον εωρακαμεν 23. Ει ουν βουλεται κυριος ... αν εδεξατο εκ των χειρων ... εφωτισεν ημας παντα ταυτα ... ο καιρος ουκ αν ακουστα εποιησεν ημιν ταυτα 24. om υιον ... σαμψων· κ. ηυλογησεν αυτον κυριος· κ. ηυξηθη το παιδαρ. 25. συμπορευεσθαι ... δαν ανα μεσ. σαρα ... εσθαελ XIV. 1. εκ των ... in fin. add και ηρεσεν ενωπιον αυτου 2. om αυτου prius ... θυγατ. των αλλοφυλων ... μοι αυτην 3. Μη ουκ εστιν απο των θυγατερων των αδ. σου κ. εν παντι τω λαω ... εκ των ... οτι ηρεσεν εν οφθ. μ.

ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ κυρίου ἐστίν, ὅτι ἐκδίκησιν αὐτὸς ζη-
τεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἀλλόφυλοι κυριεύοντες ἐν
Ἰσραήλ. [5] καὶ κατέβη Σαμψὼν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς 5
Θαμναθά· καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀμπελῶνος Θαμναθά, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος
ὠρυόμενος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. [6] καὶ ἥλατο ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ 6
συνέτριψεν αὐτὸν ὡςεὶ συντρίψει ἔριφον αἰγῶν· καὶ οὐδὲν ἦν ἐν ταῖς χερσὶν
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ὃ ἐποίησε.
[7] καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικί, καὶ ηὐθύνθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμ- 7
ψών. [8] καὶ ὑπέστρεψε μεθ᾽ ἡμέρας λαβεῖν αὐτήν· καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα 8
τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ συναγωγὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι.
[9] καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐσθίων· 9
καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδω-
κεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἀπὸ στόματος τοῦ λέοντος
ἐξεῖλε τὸ μέλι. [10] καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν 10
ἐκεῖ Σαμψὼν πότον ἡμέρας ἑπτά, ὅτι οὕτως ποιοῦσιν οἱ νεανίσκοι. [11] καὶ 11
ἐγένετο ὅτε εἶδον αὐτόν, καὶ ἔλαβον τριάκοντα κλητούς, καὶ ἦσαν μετ᾽ αὐ-
τοῦ. [12] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι· ἐὰν ἀπαγγέλ- 12
λοντες ἀπαγγείλητε αὐτὸ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου καὶ εὕρητε, δώσω
ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων· [13] καὶ ἐὰν μὴ δύνησθε 13
ἀπαγγεῖλαί μοι, δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα ὀθόνια καὶ τριάκοντα ἀλλασσο-
μένας στολὰς ἱματίων. καὶ εἶπαν αὐτῷ Προβάλου τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκου-
σόμεθα αὐτό. [14] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τὶ βρωτὸν ἐξῆλθεν ἐκ βεβρώσκοντος, καὶ 14
ἀπὸ ἰσχυροῦ γλυκύ. καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέ-
ρας. [15] καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ Σαμψὼν 15
Ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου καὶ ἀπαγγειλάτω σοι τὸ πρόβλημα, μή ποτε
κατακαύσωμεν σὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐν πυρί· ἢ ἐκβιάσαι ἡμᾶς
κεκλήκατε; [16] καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψὼν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Πλὴν με- 16
μίσηκάς με καὶ οὐκ ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς
τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλάς μοι αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψὼν Εἰ τῷ πατρί
μου καὶ τῇ μητρί μου οὐκ ἀπήγγελκα, σοὶ ἀπαγγείλω; [17] καὶ ἔκλαυσε πρὸς 17
αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἃς ἦν αὐτοῖς ὁ πότος· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ ἑβδόμῃ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ, ὅτι παρηνώχλησεν αὐτῷ· καὶ αὐτὴ ἀπήγ-
γειλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. [18] καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν 18
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον Τί γλυκύτερον μέλιτος καὶ
τί ἰσχυρότερον λέοντος; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Εἰ μὴ ἠροτριάσατε ἐν τῇ
δαμάλει μου, οὐκ ἂν ἔγνωτε τὸ πρόβλημά μου. [19] καὶ ἥλατο ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα 19

---

4. οτι ανταποδομα αυτ. εκζητει ... εκεινω αλλοφυλοι εκυριευον των υιων
ισρ. 5. κ. εξεκλινεν εις αμπελωνα ... λεοντων ... απαντησιν 6. κ. κατηυ-
θυνεν επ ... διεσπασεν αυτον ωςει διασπασαι ... τη χειρι ... ουδε τη μητρι
α επ. 7. κ. ηρεσεν ενωπιον σαμψ. 8. επεστρεψεν ... ιδου συστροφη ...
in fine add ην 9. εις το στομα αυτ. κ. επορευθη ... εσθων ... απηγγει-
λεν ... οτι εκ της εξεως του 10. εποιουν 11. κ. εγεν. εν τω φοβεισθαι
αυτους αυτον προςκατεστησαν αυτω ετερους (i. e. εταιρους) τριακοντα, κ. ησ.
12. Προβαλω υμ. προβλημα· και εαν ... απαγγειλ. μοι το προβλημα εν
13. δυνασθητε ... και δωσετε ... σινδονας pro οθονια ... om αλλασσομε-
νας ... σου pro αυτο 14. αυτοις Εκ του εσθοντος εξηλθεν βρωσις κ. εξ
ισχ. εξηλθεν γλυκυ ... ηδυνασθησαν ... επι τρ. ημ. το προβλ. 15. π. εμ-
πυρισωμεν σε ... η πτωχευσαι εκαλεσατε ημας 16. ειπεν αυτω ... om
πλην ... ηγαπηκας ... μου, καμοι ουκ απ. αυτο ... ιδου pro ει ... απηγ-
γειλα αυτο και σοι απαγγελω 17. επ αυτον ... ημερας εν αις ην εν αυ-
ταις ο ... παρηνωχλησεν αυτον 18. om εν ... πριν δυναι τον ηλιον ... ει
μη κατεδαμασατε μου την δαμαλιν, ουκ αν ευρετε 19. κ. κατευθυνεν επ

κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα καὶ ἐπάταξεν ἐξ αὐτῶν τριάκοντα ἄνδρας καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τὰς στολὰς τοῖς ἀπαγγείλασι τὸ πρόβλημα· καὶ ὠργίσθη θυμῷ Σαμψών, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς
20 αὐτοῦ. [20] καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ Σαμψὼν ἑνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ὧν ἐφιλίασεν.

XV.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν ἐρίφῳ αἰγῶν, καὶ εἶπεν Εἰςελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου καὶ εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς
2 εἰςελθεῖν. [2] καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς λέγων Εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἑνὶ τῶν ἐκ τῶν φίλων σου· μὴ οὐχὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ
3 νεωτέρα ἀγαθωτέρα ὑπὲρ αὐτήν; ἔστω δή σοι ἀντὶ αὐτῆς. [3] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Ἠθώωμαι καὶ τὸ ἅπαξ ἀπὸ ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν
4 πονηρίαν. [4] καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ ἐπέστρεψε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ ἔθηκε λαμπάδα μίαν
5 ἀνὰ μέσον τῶν δύο κέρκων καὶ ἔδησεν. [5] καὶ ἐξέκαυσε πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐκάησαν ἀπὸ ἅλωνος
6 καὶ ἕως σταχύων ὀρθῶν, καὶ ἕως ἀμπελῶνος καὶ ἐλαίας. [6] καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι Τίς ἐποίησε ταῦτα; καὶ εἶπαν Σαμψὼν ὁ νυμφίος τοῦ Θαμνί, ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς
7 ἐν πυρί. [7] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Ἐὰν ποιήσητε οὕτως ταύτην, ὅτι ἡ μὴν
8 ἐκδικήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσχατον κοπάσω. [8] καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην· καὶ κατέβη καὶ ἐκάθισεν ἐν τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας
9 Ἠτάμ. [9] καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ παρενέβαλον ἐν Ἰούδᾳ, καὶ ἐξερρί-
10 φησαν ἐν Λεχί. [10] καὶ εἶπαν ἀνὴρ Ἰούδα Εἰς τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Δῆσαι τὸν Σαμψὼν ἀνέβημεν, καὶ ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον
11 ἐποίησεν ἡμῖν. [11] καὶ κατέβησαν τριςχίλιοι ἀπὸ Ἰούδα ἄνδρες εἰς τρυμαλιὰν πέτρας Ἠτάμ, καὶ εἶπαν πρὸς Σαμψὼν Οὐκ οἶδας ὅτι κυριεύουσιν οἱ ἀλλόφυλοι ἡμῶν, καὶ τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Ὃν τρό-
12 πον ἐποίησάν μοι, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς. [12] καὶ εἶπαν αὐτῷ Δῆσαί σε κατέβημεν τοῦ δοῦναί σε ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν Ὀμόσατέ
13 μοι μή ποτε συναντήσητε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς. [13] καὶ εἶπον αὐτῷ λέγοντες Οὐχὶ

---

19. ασκ. και επεσεν (i. e. επαισεν) εκειθεν τριακ. α. και ελ. τας στολας αυτ. κ. εδωκεν τοις ... κ. εθυμωθη οργη 20. κ. συνωκησεν η γ. σ. τω νυμφαγωγω αυτου ος ην εταιρος αυτου XV. 1. αυτου φερων εριφον ... μου εις τον κοιτωνα· και ουκ αφηκεν ... εισελθ. προς αυτην 2. om λεγων ... ειπας οτι μισ. εμισησα ... εδ. αυτ. τω συνεταιρω σου· ουχ ιδου ... κρεισσων αυτης εστιν· ε. σοι δη αντ αυτης 3. ειπ. αυτω σ. Αθωος ειμι το απ. α. των α. ο. εγω ποιω μεθ υμων κακα 4. συνεδησεν pro επεστρεψε ... εν τω μεσω pro κ. εδησεν 5. κ. εξηψεν πυρ ... εξαπ. εις τα δραγματα των α. και ενεπυρισεν τους σταχυας και τα προτεθερισμενα απο στυβης και εως εστωτος κ. ε. αμπ. κ. ελ. 6. σ. ο γαμβρος του θαμναθαιου ... αυτην τω συνεταιρω αυτου ... ενεβησαν ... ενεπυρισαν την οικιαν του πατρ. αυτ. και αυτην και τον πατερα αυτης ε. π. 7. 8. ουτως, ουκ ευδοκησω αλλα την εκδικησιν μου εξ ενος και εκαστου υμων ποιησομαι· κ. επατ. α. γνημην ... κ. κατεβη· και κατεβη παρα τω χειμαρρω εν τω σπηλαιω ηταμ 9. παρενεβαλοσαν επι τον ιουδαν κ. εξεριφησαν εν λευι 10. κ. ειπ. αυτοις πας ανηρ ιουδα Ινα τι ... ειπαν 11. τρισχιλιαδες ανδρων εξ ιου. επι την οπην της πετρας ... οτι αρχουσιν ημων οι αλλ. και ινα τι ταυτα ... Καθως εποιησαν ημιν ... εποιησαμεν 12. του δησαι σε κ. και παραδουναι σε εις χειρας ... μοι μη αποκτειναι με υμεις· και παραδοτε με αυτοις· μη ποτε απαντησητε υμεις εν εμοι 13. κ. ωμοσαν αυτω λεγοντες ουχι

ὅτι ἀλλ' ἢ δεσμῷ δήσομέν σε καὶ παραδώσωμέν σε ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ θανάτῳ οὐ θανατώσωμέν σε· καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν δυσὶ καλωδίοις καινοῖς, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης. [14] καὶ ἦλθον ἕως Σιαγόνος· καὶ οἱ 14
ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ· καὶ ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἐγενήθη τὰ καλώδια τὰ ἐπὶ βραχίοσιν αὐτοῦ ὡσεὶ στυππίον ὃ ἐξεκαύθη ἐν πυρί, καὶ ἐτάκησαν δεσμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ χειρῶν αὐτοῦ.
[15] καὶ εὗρε σιαγόνα ὄνου ἐξεῤῥιμμένην, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλα- 15
βεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας. [16] καὶ εἶπε Σαμψὼν Ἐν 16
σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτούς, ὅτι ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας. [17] καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο λαλῶν, καὶ ἔῤῥιψε τὴν σιαγόνα 17
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον Ἀναίρεσις σιαγόνος. [18] καὶ 18
ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἔκλαυσε πρὸς κύριον καὶ εἶπε Σὺ εὐδόκησας ἐν χειρὶ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι τῷ δίψει καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων; [19] καὶ ἔῤῥηξεν ὁ θεὸς τὸν λάκκον 19
τὸν ἐν τῇ σιαγόνι καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἔπιε, καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἔζησεν· διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου ἥ ἐστιν ἐν σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [20] καὶ ἔκρινε τὸν 20
Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων εἴκοσι ἔτη.

XVI.

Καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτήν. [2] καὶ ἀνηγγέλη τοῖς Γαζαίοις λέγοντες Ἥκει Σαμψὼν 2
ὧδε. καὶ ἐκύκλωσαν καὶ ἐνήδρευσαν ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα λέγοντες Ἕως διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος καὶ φωνεύσωμεν αὐτόν. [3] καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν ἕως μεσονυκτίου· καὶ 3
ἀνέστη ἐν ἡμίσει τῆς νυκτός, καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως σὺν τοῖς δυσὶ σταθμοῖς, καὶ ἀνεβάσταζεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ καὶ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τοῦ ἐπὶ προςώπου τοῦ Χεβρὼν καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ. [4] καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο καὶ ἠγάπησε 4
γυναῖκα ἐν Ἀλσωρήχ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιδά. [5] καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ 5
ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπαν αὐτῇ Ἀπάτησον αὐτόν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἡ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα αὐτῷ, καὶ δήσομεν αὐτὸν τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν· καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου.
[6] καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψὼν Ἀπάγγειλον δή μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ 6
μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε. [7] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν 7

αλλα δεσμω δησ. σε κ. παραδωσομεν σε εις χειρας α. θανατω δε ου θανατωσομεν σε ... δυο pro εν δυσι ... ανηγαγον α. εκ της ... om εκεινης 14. και αυτος ηλθεν εως ... ηλαλαξαν εις απαντησιν αυτου κ. εδραμον ε. συναντ. α. και κατηυθυνεν επ ... εγενοντο τα κ. τα εν τοις ... στιππυον ηνικα αν οσφρανθη πυρος· και διελυθησαν οι δεσμοι απο των βραχιονων αυτ. 15. ερριμμενην εν τη οδω 16. om τη ... om του 17. εγεν. ηνικα συνετελεσεν ... απο της 18. εβοησεν pro εκλαυσεν ... Συ εδωκας εν χ. του ... εν διψει 19. κ. ηνοιξεν ο θ. το τραυμα της σιαγονος ... υδατα ... αυτου εν αυτω και ανεψυξεν ... το ονομα της πληγης Επικλητος σιαγονος εως 20. ετη εικοσι XVI. 1. εκειθεν εις γαζαν ... ιδεν 2. απηγγελη ... ενταυθα pro ωδε ... om επ ... επι της πυλης ... Εως φωτος πρωι μεινωμεν κ. αποκτεινωμεν αυτ. 3. ανεστη περι το μεσονυκτιον ... πολεως και των δυο σταθμων κ. ανεβαστασεν ... επεθηκεν επι τω ωμω α. κ. ανηνεγκεν αυτα επι ... ορους ο εστιν επι προςωπον χεβρ. 4. μετα ταυτα ... επι του χειμαρρου σωρηχ 5. οι σατραπαι των ... ειπ. προς αυτην ... αυτου εστιν η μεγ. ... δυνησ. προς αυτον ... ωστε ταπεινωσαι 6. αναγγειλον μοι

Σαμψών Ἐὰν δήσωσί με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις, καὶ
8 ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. [8] καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ ἄρ-
χοντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευρὰς ὑγρὰς μὴ διεφθαρμένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν
9 ἐν αὐταῖς· [9] καὶ τὸ ἔνεδρον αὐτῇ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀλ-
λόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών· καὶ διέσπασε τὰς νευρὰς ὡς εἴ τις ἀποσπάσοι
στρέμμα στυππίου ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρός, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς
10 αὐτοῦ. [10] καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών Ἰδοὺ ἐπλάνησάς με καὶ ἐλάλησας
11 πρὸς μὲ ψευδῆ· νῦν οὖν ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι δεθήσῃ. [11] καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τήν Ἐὰν δεσμεύοντες δήσωσί με ἐν καλωδίοις καινοῖς οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν
12 αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. [12] καὶ ἔλαβε
Δαλιδὰ καλώδια καινὰ καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξῆλθεν
ἐκ τοῦ ταμείου, καὶ εἶπεν Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών· καὶ διέσπασεν αὐτὰ
13 ἀπὸ βραχιόνων αὐτοῦ ὡσεὶ σπαρτίον. [13] καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών Ἰδοὺ
ἐπλάνησάς με καὶ ἐλάλησας πρὸς μὲ ψευδῆ· ἀνάγγειλον δή μοι ἐν τίνι δε-
θήσῃ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἐὰν ὑφάνῃς τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς μου
σὺν τῷ διάσματι καὶ ἐγκρούσῃς τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ὡς
14 εἷς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενής. [14] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κοιμᾶσθαι αὐτὸν καὶ ἔλαβε
Δαλιδὰ τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ὕφανεν ἐν τῷ διάσματι καὶ
ἔπηξε τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ εἶπεν Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών·
καὶ ἐξυπνίσθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου, καὶ ἐξῆρε τὸν πάσσαλον τοῦ ὑφάσματος ἐκ
15 τοῦ τοίχου. [15] καὶ εἶπε πρὸς Σαμψὼν Δαλιδά Πῶς λέγεις Ἠγάπηκά σε, καὶ
ἡ καρδία σου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ; τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με, καὶ οὐκ ἀπήγ-
16 γειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη. [16] καὶ ἐγένετο ὅτε ἐξέθλιψεν αὐτὸν
ἐν λόγοις αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας καὶ ἐστενοχώρησεν αὐτόν, καὶ ὠλιγοψύ-
17 χησεν ἕως τοῦ ἀποθανεῖν. [17] καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ
καὶ εἶπεν αὐτῇ Σίδηρος οὐκ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου, ὅτι ἅγιος θεοῦ ἐγώ
εἰμι ἀπὸ κοιλίας μητρός μου· ἐὰν οὖν ξυρήσωμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ
18 ἰσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι. [18] καὶ εἶδε Δα-
λιδὰ ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκά-
λεσε τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀλλοφύλων λέγουσα Ἀνάβητε ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο, ὅτι
ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄρ-
19 χοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν χερσὶν αὐτῶν. [19] καὶ

---

7. μη ηρημωμεναις 8. οι σατραπαι των ... μη ηρημωμενας 9. ενεδρ. αυτου εκαθ. αυτου εν ... ειπ. προς αυτον ... διερρηξεν τ. ν. ον τροπον διασπαται κλωσμα του αποτιναγματος εν τω 10. ιδου παρελογισω με ... νυν αναγγ. δη μοι 11. εαν δεσμω δησουσιν με .εν επτα καλ. εν οις ουκ εγενηθη εργον 12. ελαβεν αυτω (... om καλωδια) ... post εν αυτοις pergit: και ειπεν προς αυτον Οι αλλ. επι σε σ.· και το ενεδρον εκαθητο εν τω ταμειω· και εσπασεν α. α. των βρ. α. ως ραμμα 13. σαμψων Ως νυν παρελογισω με ... μετα του διασματος ... εν τω πασσαλω ... ασθ. ως εις τ. ανθρ. 14. κ. εκοιμισεν αυτον δαλιδα κ. εδιασατο τους επτα βοστρυχους της κ. α. μετα της εκστασεως και κατεκρουσεν εν τοις πασσαλοις εις τον ... ειπ. προς αυτον Οι αλλοφ. ... κ. ηγερθη εκ του υ. α. κ. εξεσπασεν τους πασσαλους συν τω υφασματι εκ τ. τοιχ. και το διασμα· και ουκ εγνωσθη η ισχυς αυτου 15. αυτον pro σαμψων ... Π. ερεις (... om ουκ) ... τουτο το πρ. παρελογισω με 16. οτε κατειργασατο αυτον τοις λογ. αυτ. ολην την νυκτα· κ. παρηνωχλησεν αυτον· κ. ολιγοψυχησεν εως εις θανατον 17. απηγγειλεν α. παντα τα απο καρδιας αυτου ... Ξυρον ουκ αναβησεται επι την κ. μ. οτι ναζειραιος θεου ... εκ κοιλιας ... και εαν ξυρησομαι ... εσομαι κατα παντας τους ανθρ. 18. ιδεν ... οτι ανηγγειλεν παντα τα απο καρδιας αυτου κ. απεστ. παντας τους σατραπας των ... om ετι ... om τουτο ... ανηγγειλεν ... κακιαν pro καρδιαν ... πρ. αυτην πασαι αι σατραπιαι των ... ηνεγκαν ... εν ταις χ. α.

ἐκοίμισε Δαλιδὰ τὸν Σαμψὼν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς, καὶ ἐκάλεσεν ἄνδρα καὶ ἐξύρησε τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἤρξατο ταπεινῶσαι αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ. [20] καὶ εἶπε Δαλιδά Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών. καὶ ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, καὶ ἐκτιναχθήσομαι· καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ κύριος ἀπέστη ἀπάνωθεν αὐτοῦ. [21] καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐξέκοψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν εἰς Γάζαν καὶ ἐπέδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκείαις· καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τοῦ δεσμωτηρίου. [22] καὶ ἤρξατο θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ βλαστάνειν καθὼς ἐξυρήσατο. [23] καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν θυσιάσαι θυσίασμα μέγα τῷ Δαγὼν θεῷ αὐτῶν καὶ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν Ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν Σαμψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. [24] καὶ εἶδον αὐτὸν ὁ λαός, καὶ ὕμνησαν τὸν θεὸν αὐτῶν ὅτι παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν ἐρημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν καὶ ὃς ἐπλήθυνε τοὺς τραυματίας ἡμῶν. [25] καὶ ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν Καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιζάτω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου δεσμωτηρίου, καὶ ἔπαιζεν ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ ἐρράπιζον αὐτόν, καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῶν κιόνων. [26] καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ Ἄφες με καὶ ψηλαφήσω τοὺς κίονας ἐφ᾽ οἷς ὁ οἶκος ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐπιστηριχθήσομαι ἐπ᾽ αὐτούς. [27] καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπὶ τὸ δῶμα ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες οἱ θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψών. [28] καὶ ἔκλαυσε Σαμψὼν πρὸς κύριον καὶ εἶπεν Ἀδωναιὲ κύριε, μνήσθητι δή μου καὶ ἐνίσχυσόν με ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο, θεέ, καὶ ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν περὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου τοῖς ἀλλοφύλοις. [29] καὶ περιέλαβε Σαμψὼν τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου ἐφ᾽ οὓς ὁ οἶκος εἱστήκει, καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐκράτησεν ἕνα τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἕνα τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ. [30] καὶ εἶπε Σαμψὼν Ἀποθανέτω ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐβάσταξεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ ἦσαν οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πλείους ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. [31] καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀνέβησαν· καὶ ἔθαψαν αὐ-

---

19. κ. εκοιμ. αυτον ανα μεσον των γονατων α. κ. εκ. τον κουρεα … τους επτα βοστρυχους της … ηρξ. ταπεινουσθαι και 20. ειπ. αυτω δ. Οι … εξηγερθη … εξελευσ. και ποιησω καθως αει και αποτιναξομαι … οτι κυριος απεστη απ αυτου 21. επελαβοντο αυτου … εξωρυξαν … κατηγαγον … εδησαν … χαλκαις … οικω της φυλακης 22. η θριξ … ανατειλαι ηνικα εξυρηθη 23. οι σατραπαι … του θυσαι θυσιαν μεγαλην δαγων τω … του ευφρανθ. … παρεδωκεν ο θ. ημων ε. χ. ημ. σαμψ. 24. ιδεν … κ. ηνεσαν τους θεους αυτ. και ειπαν Παρεδωκεν … και τον εξερημουντα τ. γ. ημ. οστις επληθ. 25. κ. εγενετο οτε … της φυλακης pro δεσμωτηριου … και ενεπαιζον αυτω … om κ. ερραπ. αυτον … α. μ. των δυο στυλων 26. προς το παιδαριον τον χειραγωγουντα αυτον Επαναπαυσον με δη· και ποιησον ψηλαφησαι με επι τους στυλους· εφ ων ο οικος επεστηρικτο επ αυτων· και επιστηρισον με επ αυτους· ο δε παις εποιησεν ουτως 27. ο δε οικος ην πληρ. ανδρ. κ. γυναικων … οι σατραπαι … επι του δωματος … γυναικες εμβλεποντες εμπαιζομενον τον σαμψ. 28. κ. εβοησεν σαμψων … ειπεν Κυριε κυριε μνησθ. μου κ. εν. με δη πλην ετι το απ. τουτο· και εκδικησω εκδικησιαν αντι των … μου εκ των αλλ. 29. τ. δυο στυλους τους μεσους εφ ων ο οικ. επεστηρικτο επ αυτων και επεστηρισατο επ αυτοις· ενα εν τη δεξ. α. κ. ενα εν τη αρ. αυτου 30. η ψυχη μου … κ. εκλινεν εν … επι τους σατραπας … κ. εγενοντο οι … πλειους υπερ ους 31. κ. πας ο οικος

τὸν ἀνὰ μέσον Σαραὰ καὶ ἀνὰ μέσον Ἐσθαὸλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι ἔτη.

XVII.

2 Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἀπὸ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχαίας. [2] καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ Οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν οὓς ἔλαβες ἀργυρίου σεαυτῇ, καί με ἠράσω καὶ προςεῖπας ἐν ὠσί μου, ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλα-
3 βον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Εὐλογητὸς ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ. [3] καὶ ἀπέδωκε τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἁγιάζουσα ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου τῷ
4 υἱῷ μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι. [4] καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους ἀργυρίου καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ἀργυροκόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χω-
5 νευτόν· καὶ ἐγενήθη ἐν οἴκῳ Μιχαία. [5] καὶ ὁ οἶκος Μιχαία αὐτῷ οἶκος θεοῦ· καὶ ἐποίησεν Ἐφὼδ καὶ Θεραφίν, καὶ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα ἀπὸ ἑνὸς υἱῶν
6 αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα. [6] ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βα-
7 σιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει. [7] καὶ ἐγενήθη νεανίας ἐκ Βηθλεὲμ δήμου Ἰούδα, καὶ αὐτὸς Λευίτης, καὶ οὗτος παρῴκει
8 ἐκεῖ. [8] καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως Ἰούδα παροικῆσαι ἐν ᾧ ἐὰν εὕρῃ τόπῳ, καὶ ἦλθεν ἕως ὄρους Ἐφραΐμ καὶ ἕως οἴκου Μιχαία τοῦ
9 ποιῆσαι ὁδὸν αὐτοῦ. [9] καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας Πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Λευίτης εἰμὶ ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικῆσαι ἐν ᾧ
10 ἐὰν εὕρω τόπῳ. [10] καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας Κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέραν καὶ
11 στολὴν ἱματίων καὶ τὰ πρὸς ζωήν σου. [11] καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρί· καὶ ἐγενήθη ὁ νεανίας αὐτῷ ὡς εἷς ἀπὸ υἱῶν
12 αὐτοῦ. [12] καὶ ἐπλήρωσε Μιχαίας τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς
13 ἱερέα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχαία. [13] καὶ εἶπε Μιχαίας Νῦν ἔγνων ὅτι ἀγαθυνεῖ μοι κύριος, ὅτι ἐγένετό μοι ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα.

XVIII.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡ φυλὴ Δὰν ἐζήτει ἑαυτῇ κληρονομίαν κατοικῆσαι, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κληρονομία.
2 [2] καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν ἀπὸ δήμων αὐτῶν πέντε ἄνδρας υἱοὺς δυνάμεως

XVII. 1. εγενηθη α. εξ ... μιχα 2. Χιλιους κ. ε. αργυριου τους λημφθεντας σοι· και εξωρκισας κ. ειπας ε. τοις ... ευλογημενος 3. Αγιασμω ηγιασα ... χειρος μου κατα μονας του ποιησαι ... om κ. χωνευτον ... κ. νυν επιστρεψω αυτα σοι· και αποδωσω σοι αυτο 4. του αργυριου ... αυτο τω χωνευτη και ... εγενετο εν τω οικω μειχα 5. κ. ο ανηρ μειχα ... εφουδ κ. θεραπειν ... ενεπλησεν τ. χειρα ενος των ... εγενηθη ... om αυτω 6. om δε ... το αγαθον εν 7. εγενετο παιδαριον εκ ... ιουδα· εκ της συγγενειας ιουδα ... αυτος pro ουτος 8. ανηρ εκ της πολ. ιουδα βηθλ. παροικειν ου εαν ευρη· και εγενηθη εις ορος εφρ. εως οικου μειχα ... την οδ. αυτ. 9. μειχα ... λευ. εγω ειμι εκ βεθλεεμ δημου ιουδα· εκ της συγγενειας ιουδα ... παροικειν ου εαν ευρω. 10. μειχα ... γενου ... εις ημερας κ. ζευγος ιματιων και προς το ζην σου 11. εγενηθη αυτω το παιδαριον ως εις των 12. ενεπλησεν μειχα ... εγενηθη αυτω το παιδαριον εις ιερεα· κ. ην εν τ. ο. μειχα 13. μειχα ... οτι ηγαθοποιησεν με ... εγενηθη XVIII. 1. εζητει η φυλη του δαν ... του κατοικειν ... εως των ημερων εκεινων εμμεσω ... om υιων 2. εξαπεστειλαν οι υι. δ. εκ των συγγενειων αυτων π. α. απο μερους αυτων υιους δυν.

ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἐσθαόλ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς Πορεύεσθε καὶ ἐξιχνιάσατε τὴν γῆν. καὶ ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραΐμ ἕως οἴκου Μιχαία· καὶ ηὐλίσθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ [3] ἐν οἴκῳ Μιχαία. καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ καὶ εἶπαν αὐτῷ Τίς ἤνεγκέ σε ὧδε; καὶ σὺ τί ποιεῖς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοι ὧδε; [4] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησέ μοι Μιχαίας καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγενόμην αὐτῷ εἰς ἱερέα. [5] καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἐν ᾗ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν αὐτῇ. [6] καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεύς Πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ, ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν ἐν ᾗ πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. [7] καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες καὶ ἦλθον εἰς Λαισά· καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ᾿ ἐλπίδι ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, καὶ οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ καταισχύνων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκπιέζων θησαυρούς, καὶ μακράν εἰσι Σιδωνίων, καὶ λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἄνθρωπον. [8] καὶ ἦλθον οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραὰ καὶ Ἐσθαόλ, καὶ εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν Τί ὑμεῖς κάθησθε; [9] καὶ εἶπαν Ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ᾿ αὐτούς, ὅτι εἴδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς ἡσυχάζετε· μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι καὶ εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομῆσαι τὴν γῆν. [10] καὶ ἡνίκα ἐὰν ἔλθητε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν ἐπ᾿ ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλατεῖα, ὅτι ἔδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν, τόπος ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος τῶν ἐν τῇ γῇ. [11] καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν ἀπὸ δήμων τοῦ Δάν, ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἐσθαόλ, ἑξακόσιοι ἄνδρες ἐζωσμένοι σκεύη παρατάξεως. [12] καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν Καριαθιαρὶμ ἐν Ἰούδᾳ· διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ Παρεμβολὴ Δάν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ ὀπίσω Καριαθιαρίμ. [13] καὶ παρῆλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραΐμ καὶ ἦλθον ἕως οἴκου Μιχαία. [14] καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν Λαισὰ καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφούς Ἔγνωτε ὅτι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ Ἐφὼδ καὶ Θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ νῦν γνῶτε ὅ τι ποιήσετε. [15] καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἶκον Μιχαία, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην.

---

2. εξ αραα και εσθαολ ... κ. εξεραυνησατε τ. γην· κ. παρεγενοντο εις ορος ... μειχα· κ. κατεπαυσαν εκ. 3. αυτων οντων παρα τω οικω μειχα ... του παιδαριου του νεωτερου του λευιτου ... ηγαγεν ... και τι ποιεις ενταυθα· και τι σοι εστιν ωδε 4. ed. Οὕτω .. μειχα ... εγενηθην 5. ει κατευοδοι ... ην ημ. πορ. επ αυτης 6. Πορ. και εις ειρηνην ... καθ ην υμεις πορ. εν αυτη 7. κ. παρεγενοντο ε. λ. και ιδον τ. λ. τον κατοικουντα εν αυτη· καθ. εν ελπιδι κατα την συγκρισιν των σιδ. ησυχαζοντας εν ελπιδι· και μη δυναμενους λαλησαι ρημα εν τη γη· οτι μακραν εισιν απο σιδωνος· κ. λογος ουκ ην αυτοις μετα συριας 8. κ. παρεγενοντο οι ... κ. ελεγον αυτοις οι αδελφοι αυτων 9. επ αυτην· οτι εισηλθαμεν και ενεπεριεπατησαμεν εν τη γη εως σιγησαι· και ειδομεν τον λαον τον κατοικουντα εν αυτη εν ελπιδι κατα συγκριμα των σιδωνιων· και μακραν απεχοντες εκ σιδωνος· και λογος ουκ ην αυτοις μετα συριας· αλλα αναστητε και αναβωμεν επ αυτους οτι ευρηκαμεν την γην και ιδου αγ. σφ. κ. υμ. σιωπατε· μη ο. τ. πορ. του ελθειν και κατακληρονομησαι τ. γ. 10. om και ... ηνικα αν εισελθητε, ηξετε πρ. λ. πεποιθοτα κ. η γη ευρυχωρος ο. παρεδωκεν ... ου pro οπου ... ρηματος οσα εν 11. εκειθεν εκ συγγενειας του δαν εκ σ. και εσθ. ... περιεζωσμενοι σκ. πολεμικα 12. παρενεβαλοσαν εν καριαθιαρειμ ... om εν ... τω τοπ. εκεινω ... κατοπισθεν καριαθιαρειμ 13. om και ... παρηλθαν εκειθ. και ηλθαν εως του ορους εφραιμ ... μειχα 14. αδελφους αυτων Ει οιδατε οτι εν τοις οικοις τουτοις εφουδ κ. θεραφειν ... τι pro ο τι 15. εισηλθοσαν ... παιδαριου pro νεανισκου ... μειχα, κ. ησπασαντο αυτον (omisso εις ειρ.)

16 [16]καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἀνεζωσμένοι τὰ σκεύη τῆς παρατάξεως αὐτῶν
17 ἑστῶτες παρὰ θύρας τῆς πύλης, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δάν. [17]καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε
18 ἄνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν, [18]καὶ εἰςῆλθον ἐκεῖ εἰς οἶκον
Μιχαία, καὶ ὁ ἱερεὺς ἑστώς· καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ Ἐφὼδ καὶ τὸ
Θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτόν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεύς Τί ὑμεῖς ποιεῖτε;
19 [19]καὶ εἶπαν αὐτῷ Κώφευσον, ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ
δεῦρο μεθ' ἡμῶν καὶ γένου ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα· μὴ ἀγαθὸν εἶναί
σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς ἢ γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς καὶ οἴκου εἰς δῆμον
20 Ἰσραήλ; [20]καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὸ Ἐφὼδ καὶ τὸ
21 Θεραφὶν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν, καὶ ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. [21]καὶ
ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθον, καὶ ἔθηκαν τὰ τέκνα καὶ τὴν κτῆσιν καὶ τὸ βάρος
22 ἔμπροσθεν αὐτῶν. [22]αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία, καὶ ἰδοὺ Μιχαίας
καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς μετὰ οἴκου Μιχαία ἐβόησαν καὶ κατε-
23 λάβοντο τοὺς υἱοὺς Δάν. [23]καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ πρόςωπον αὐτῶν
24 καὶ εἶπαν τῷ Μιχαίᾳ Τί ἔστι σοι ὅτι ἐβόησας; [24]καὶ εἶπε Μιχαίας Ὅτι τὸ
γλυπτόν μου ὃ ἐποίησα ἐλάβετε καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἐπορεύθητε· καὶ τί μοι
25 ἔτι; καὶ τί τοῦτο λέγετε πρός μέ Τί κράζεις; [25]καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ
Δάν Μὴ ἀκουσθήτω δὴ φωνή σου μεθ' ἡμῶν, μή ποτε συναντήσωσιν ἡμῖν
ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, καὶ προςθήσουσι ψυχὴν σοῦ καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου
26 σου. [26]καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν εἰς ὁδὸν αὐτῶν· καὶ εἶδε Μιχαίας ὅτι
27 δυνατώτεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [27]καὶ οἱ
υἱοὶ Δὰν ἔλαβον ὃ ἐποίησε Μιχαίας καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον ἐπὶ
Λαισὰ ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς
28 ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί· [28]καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυό-
μενος, ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀν-
θρώπου, καὶ αὐτὴ ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ οἴκου Ῥαάβ. καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν
29 καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, [29]καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δάν, ἐν
ὀνόματι Δὰν πατρὸς αὐτῶν ὃς ἐτέχθη τῷ Ἰσραήλ· καὶ ἦν Οὐλαμαΐς ὄνομα
30 τῆς πόλεως τὸ πρότερον. [30]καὶ ἔστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ γλυπτόν· καὶ
Ἰωνάθαν υἱὸς Γηρσὼν υἱὸς Μανασσῆ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ
31 φυλῇ Δὰν ἕως ἡμέρας τῆς ἀποικίας τῆς γῆς. [31]καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν

---

16. ανδρες περιεζωσμενοι σκευη πολεμικα αυτων εστηλωμενοι παρα την θυραν του πυλωνος 17. οι πορευομενοι ... in fine add επελθοντες εκει ελαβον το γλυπτον και το εφουδ και το θεραφειν και το χωνευτον· και ο ιερευς εστηλωμενος παρα τη θυρα του πυλωνος· και οι εξακοσιοι ανδρες περιεζωσμενοι σκευη πολεμικα· 18. κ. ουτοι εισηλθ. εις οικ. μειχα ... om κ. ο ιερ. εστως ... εφουδ ... θεραφειν 19. ειπ. προς αυτον ... ελθε pro δευρο ... κ. εση ημιν ... μη βελτιον ειναι ... γεινεσθαι ... φυλης κ. συγγενειας εν ισρ. 20. εφουδ ... θεραφειν ... εισηλθεν εμμεσω 21. απηλθαν ... εθηκαν την πανοικειαν κ. την κτησιν αυτου την ενδοξον εμπρ. αυτ. 22. αυτων δε μαμακρυνκοτων (ita) απο του οικ. μειχα ... μειχα κ. οι ανδρ. ο λαος οι οντες εν τοις οικοις οι συν τω οικω μετα μειχα εκραζον κατοπισω δαν και εβοησαν προς τους υι. δ. 23. κατα προσωπ. αυτ. κ. ε. προς μιχα 24. μειχα ... απηλθατε pro επορευθητε ... εμοι ... και τουτο λεγετε μοι Τι τουτο κρ. 25. ειπον ... η φωνη ... απαντησωσιν ... προςθησεις την ψ. 26. εις την ο. α. ... μιχα ... ισχυροτεροι εισιν αυτου· και εξενευσεν κ. ανεστρεψεν 27. κ. αυτοι ελαβον οσα επ. μειχα ... εως λαισα ... om επ ελπιδι ... om εν πυρι 28. κ. ο. εστιν εξερουμενος ... ανθρωπων ... εν κοιλαδι η εστιν του οικου τωβ ... κατωκησαν 29. κατα το ονομα του πατρ. αυτ. ος εγενηθη ... ην αλεις ονομα τη πολει 30. ανεστησαν ... του δαν το γλ. μειχα ... γηρσωμ υιου μαννασση ... εως της μετοικεσιας του δαν 31. κ. εταξαν αυτοις το γλ.

ὃ ἐποίησε Μιχαίας πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν Σηλώμ. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ.

XIX.

Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ γυναῖκα παλλακὴν ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα. [2] καὶ ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ἰούδα· καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας μηνῶν τεσσάρων. [3] καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ καρδίαν αὐτῆς τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτὴν αὐτῷ· καὶ νεανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ζεῦγος ὄνων. ἡ δὲ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς· καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ηὐφράνθη εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. [4] καὶ κατέσχεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ηὐλίσθησαν ἐκεῖ. [5] καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ ὤρθρισαν τὸ πρωὶ καὶ ἀνέστη τοῦ πορευθῆναι· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν νυμφίον αὐτοῦ Στήρισον τὴν καρδίαν σου ψωμῷ ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο πορεύσεσθε. [6] καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔπιον· καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα Ἄγε δὴ αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου. [7] καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορεύεσθαι αὐτός· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισε καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. [8] καὶ ὤρθρισε τὸ πρωὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος Στήρισον δὴ τὴν καρδίαν σου, καὶ στράτευσον ἕως κλῖναι τὴν ἡμέραν· καὶ ἔφαγον οἱ δύο. [9] καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευθῆναι αὐτὸς καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ καὶ ὁ νεανίας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος Ἰδοὺ δὴ ἠσθένησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπέραν· αὐλίσθητι ὧδε καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὔριον εἰς ὁδὸν ὑμῶν καὶ πορεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου. [10] καὶ οὐκ εὐδόκησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἦλθεν ἕως ἀπέναντι Ἰεβούς, αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ· καὶ μετ' αὐτοῦ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. [11] καὶ ἦλθοσαν ἕως Ἰεβούς· καὶ ἡ ἡμέρα προβεβήκει σφόδρα, καὶ εἶπεν ὁ νεανίας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς πόλιν τοῦ Ἰεβουσὶ ταύτην καὶ αὐλισθῶμεν ἐν αὐτῇ. [12] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ Οὐκ ἐκκλινοῦμεν εἰς πόλιν ἀλλοτρίαν ἐν ᾗ οὐκ ἔστιν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ὧδε, καὶ παρελευσόμεθα ἕως Γαβαά. [13] καὶ εἶπε τῷ νεανίᾳ αὐτοῦ Δεῦρο καὶ ἐγγίσωμεν ἑνὶ τῶν τό-

---

31. μειχα ο επ. π. τ. ημ. οσας ... σηλω ... εκειναις και βασ. ουκ ην εν XIX. 1. κ. ελαβ. ο ανηρ εαυτω ... εκ βηθλ. 2. κ. ωργισθη αυτω η ... απηλθ. απ αυτ. ε. τον οικ. του ... εγενετο εκει ημ. τετραμηνον ... κατοπισθεν αυτης ... ε. την καρδ. αυτ. διαλλαξαι αυτ. εαυτω και απαγαγειν αυτην παλιν προς αυτον· κ. το παιδαριον αυτου μετ α. κ. ζ. υποζυγιων· και εκορευθη εως οικου του πατρ. α. κ. ιδεν ... κ. παρην εις απαντησιν α. 4. κ. εισηγαγεν αυτον ο ... μετ αυτ. ημερας τρεις ... κ. υπνωσαν εκ. 5. του απελθειν ... γαμβρον pro νυμφιον ... κλασματι αρτου ... πορευεσθε 6. εφαγ. επι το αυτο αμφοτεροι ... αρξαμενος pro αγε δη ... αγαθυνθητω 7. ο ανηρ απελθειν· και ... om κ. εκαθισε ... κ. παλιν ηυλ. εκ 8. τη τριτη του απελθειν ... om δη ... σου αρτω και στρατευθητι εως κλινη η ημερα· κ. εφ. και επιον αμφοτεροι 9. του απελθειν ... το παιδαριον pro ο νεαν. ... Ιδου δη εις εσπεραν κεκλικεν η ημερα· καταλυσον ωδε ετι σημερον και μεινατε ωδε και αγαθυνθητω ... την οδον ... κ. απελευση εις 10. ουκ ηθελησεν ο ... κ. παρεγενοντο εως κατεναντι ... ζευγ. υποζυγιων 11. ετι αυτων οντων κατα ιεβους pro κ. ηλθ. ε. ιεβους ... και η ημερα κεκληκυια σφοδρα, κ. ειπ. το παιδαριον ... ε. την πολ. του ιεβουσαιου 12. ο κυρ. αυτου πρ. αυτον Ου μη εκκλεινω ... αλλοτριου η ουκ ε. εκ των ... om ωδε 13. τω παιδαριω αυτου ... κ. ελθωμεν εις ενα των

14 πων, καὶ αὐλισθησόμεθα ἐν Γαβαὰ ἢ ἐν Ῥαμά. [14] καὶ παρῆλθον καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἔδυ αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα τῆς Γαβαά, ἥ ἐστιν ἐν τῷ Βενιαμίν.
15 [15] καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν αὐλισθῆναι ἐν Γαβαά· καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ συνάγων αὐτοὺς εἰς
16 οἰκίαν αὐλισθῆναι. [16] καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης ἤρχετο ἐξ ἔργων αὐτοῦ ἐξ ἀγροῦ ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ καὶ αὐτὸς παρῴκει ἐν Γαβαά,
17 καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμίν. [17] καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε τὸν ὁδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως· καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ
18 πρεσβύτης Ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ; [18] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Παραπορευόμεθα ἡμεῖς ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα ἕως μηρῶν ὄρους Ἐφραΐμ· ἐκεῖθεν ἐγώ εἰμι, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ πορεύομαι, καὶ
19 οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν. [19] καί γε ἄχυρα καὶ χορτάσματά ἐστι τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ ἄρτος καὶ οἶνός ἐστιν ἐμοὶ καὶ τῇ παιδίσκῃ καὶ τῷ νεανίσκῳ μετὰ τῶν παίδων σου· οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος.
20 [20] καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρεσβύτης Εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ'
21 ἐμέ, πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ οὐ μὴ αὐλισθήσῃ. [21] καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τόπον ἐποίησε τοῖς ὄνοις· καὶ αὐτοὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐ-
22 τῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. [22] αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν κρούοντες ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτην λέγοντες
23 Ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα ὃς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. [23] καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τοῦ οἴκου καὶ εἶπε Μή, ἀδελφοί, μὴ κακοποιήσητε δὴ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ
24 ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. [24] ἴδε ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ· ἐξάξω αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτὰς καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ῥῆμα
25 τῆς ἀφροσύνης ταύτης. [25] καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες τοῦ εἰσακοῦσαι αὐτοῦ· καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω· καὶ ἔγνωσαν αὐτήν, καὶ ἐνέπαιζον ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ πρωί,
26 καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ὡς ἀνέβη τὸ πρωί. [26] καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν τοῦ οἴκου οὗ ἦν αὐτῆς ἐκεῖ ὁ ἀνήρ, ἕως
27 οὗ διέφαυσεν. [27] καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ
28 τὸ πρόθυρον. [28] καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ἀνάστα καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ ἀπεκρίθη,

---

13. αυλισθωμεν ... om η εν ραμα 14. κ. παρ. κ. απηλθον εν γαβαα· και εδυ ... om αυτοις ... εστιν του βενιαμειν 15. καταλυσαι εν ... εστιν ανηρ ο συν. α. εις τον οικον καταλυσαι 16. εισηλθεν απο των εργ. α. εκ του αγρ. εσπερας ... om ην ... γαβα ... βενιαμειν 17. κ. αναβλεψας τοις οφθαλμοις ιδεν τον ανδρ. τον οδ. εν 18. Διαβαινομεν ημ. εκ β. της ι. εως μ. εως ορους του εφρ. εγω δε εκειθ. ειμι ... αποτρεχω pro πορευομαι 19. υπαρχει τοις ... και γε α. κ. οιν. υπαρχει μοι κ. τη δουλη σου κ. τω παιδαριω τοις δουλοις σου· ουκ 20. ο ανηρ ο ... πλατεια μη καταλυσης 21. εισηγαγεν α. ε. την οικιαν αυτ. και παρενεβαλεν τοις υποζυγιοις αυτου· και ενιψεν 22. αυτων δε αγαθυνθεντων τη καρδια αυτ. ... οι ανδρες ... περιεκυκλωσαν ... και εκρουσαν την θ. κ. ειπαν ... της οικιας ... Εξαγαγε τ. α. τον ελθοντα 23. της οικιας κ. ειπ. προς αυτους Μηδαμως ... πονηρευσησθε ... εισεληλυθεναι 24. ιδου η ... εξαξω δη 25. ηθελησαν οι ανδρ. ακουσαι ... ενεπαιξαν αυτη ... εως πρωι ... αυτην αμα τω αναβαινειν τον ορθρον 26. η γυνη το πρωι, και ... του πυλωνος του οικ. του ανδρος ου ην ο κυρ. αυτης εκει 27. ο κυριος αυτης ... του απελθειν ... παρα την θυραν ... om του οικου 28. αναστηθι ... απεκριθη αυτω· αλλα τεθνηκει·

ὅτι ἦν νεκρά. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον
αὐτοῦ. [29] καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ, καὶ 29
ἐμέλισεν αὐτὴν εἰς δώδεκα μέλη, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ.
[30] καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ βλέπων ἔλεγεν Οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἑώραται ἀπὸ ἡμέ- 30
ρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς
αὐτή· θέσθε ὑμῖν αὐτοῖς βουλὴν ἐπ' αὐτὴν καὶ λαλήσατε.

XX.

Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς
ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ καὶ γῆ τοῦ Γαλαὰδ πρὸς κύριον εἰς
Μασσηφά. [2] καὶ ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ 2
ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἕλκοντες
ῥομφαίαν. [3] καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς 3
Μασσηφά· καὶ ἐλθόντες εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Λαλήσατε ποῦ ἐγένετο ἡ πο-
νηρία αὕτη; [4] καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς φο- 4
νευθείσης, καὶ εἶπεν Εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμὶν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακή μου
τοῦ αὐλισθῆναι· [5] καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες τῆς Γαβαὰ καὶ ἐκύκλω- 5
σαν ἐπ' ἐμὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός, ἐμὲ ἠθέλησαν φονεῦσαι καὶ τὴν παλ-
λακήν μου ἐταπείνωσαν, καὶ ἀπέθανε. [6] καὶ ἐκράτησα τὴν παλλακήν μου καὶ 6
ἐμέλισα αὐτήν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι
ἐποίησαν ζέμα καὶ ἀπόπτωμα ἐν Ἰσραήλ. [7] ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσραὴλ 7
δότε ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλὴν ἐκεῖ. [8] καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς 8
λέγοντες Οὐκ ἀπελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπιστρέψομεν
ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [9] καὶ νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ποιηθήσεται τῇ Γαβαά, 9
ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ· [10] πλὴν λημψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκα- 10
τὸν εἰς πάσας φυλὰς Ἰσραήλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς μυ
ρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τοῦ ποιῆσαι ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς Γαβαὰ Βενιαμίν,
ποιῆσαι αὐτῇ κατὰ πᾶν τὸ ἀπόπτωμα ὃ ἐποίησεν ἐν Ἰσραήλ. [11] καὶ συνήχθη 11
πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς, [12] καὶ ἀπέστειλαν αἱ φυλαὶ 12
Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμὶν λέγοντες Τίς ἡ πονηρία αὕτη ἡ γε-
νομένη ἐν ὑμῖν; [13] καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων τοὺς ἐν Γαβαά, 13

---

28. κ. ανελαβεν αυτην επι το υποζυγιον· και ανεστη ο ανηρ· και απηλθεν εις τον 29. και ηλθεν εις τον οικον αυτου κ. ελ. τ. μαχαιραν κ. επελαβετο της παλλακης α. κ. ε. α. κατα τα οστα αυτης εις δ. μεριδας· κ. εξαπεστειλεν αυτας εις πασας τας φυλας του ισρ. 30. ο ορων ... Ουτε εγενηθη ουτε ωφθη ουτως απο της ημερας ... εξ αιγυπτου ε. τ. ημ. ταυτης· και ενετειλατο τοις ανδρασιν οις εξαπεστειλεν λεγων· ταδε ερειτε προς παντα ανδρα ισραηλ· ει γεγονεν· κατα το ρημα τουτο· απο της ημερας αναβασεως υιων ισραηλ εξ αιγυπτου εως της ημερας ταυτης· θεσθε δη εαυτοις βουλην περι αυτης κ. λαλ. XX. 1. εξεκλησιασθη πασα η ... om του 2. και εστη το κλειμα παντος του λαου και πασαι αι φυλ. ισρ. εν τη ... πεζων σπωμενων ρομφ. 3. βενιαμειν ... προς κυριον εις μασσηφα ... om ελθοντες ... η κακια αυτη 4. της πεφονευμενης ... βενιαμειν ... εγω κ. η γυνη μου καταλυσαι 5. οι ανδρ. οι παρα της γαβ. κ. περιεκυκλωσαν επ εμε την ... και εμε ηθ. αποκτειναι ... εταπειν. και ενεπαιξαν αυτη· κ. απ. 6. κ. επελαβομην της παλλακης ... om υιων ... εποιησ. αφροσυνην εν τω ισρ. 7. παντ. οι υιοι ... αυτοις λ. κ. β. ωδε 8. λεγων Ουκ εισελευσομεθα α. εις το ... εκκλινουμεν pro επιστρ. 9. ο ποιησομεν 10. και λημψομεθα ... ταις πασαις φυλαις ... επισιτ. τω λαω· τοις εισπορευομενοις επιτελεσαι τη γαβ. του βενιαμειν κατα πασαν την αφροσυνην ην εποιησαν εν ισρ. 11. ισρ. εκ των πολεων ως α. ε. ερχομενοι 12. εξαπεστειλαν ... βενιαμειν ... κακια pro πονηρ. 13. τ. ανδρ. τους ασεβεις τους εν γαβαα τους υιους βελιαμ

καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς καὶ ἐκκαθαριοῦμεν πονηρίαν ἀπὸ Ἰσραήλ· καὶ οὐκ
εὐδόκησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν υἱῶν
14 Ἰσραήλ. [14] καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γα-
15 βαὰ ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσραήλ. [15] καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ
Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν πόλεων εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες ἀνὴρ ἕλ-
κων ῥομφαίαν, ἐκτὸς τῶν οἰκούντων τὴν Γαβαά, οἳ ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι
16 ἄνδρες ἐκλεκτοὶ [16] ἐκ παντὸς λαοῦ ἀμφοτεροδέξιοι· πάντες οὗτοι σφενδονῆται
17 ἐν λίθοις πρὸς τρίχα καὶ οὐκ ἐξαμαρτάνοντες. [17] καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέ-
πησαν ἐκτὸς τοῦ Βενιαμὶν τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν ἑλκόντων ῥομφαίαν·
18 πάντες οὗτοι ἄνδρες παρατάξεως. [18] καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθὴλ
καὶ ἠρώτησαν ἐν τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἐν
ἀρχῇ εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμίν; καὶ εἶπε κύριος Ἰούδας ἐν ἀρχῇ
19 ἀναβήσεται ἀφηγούμενος. [19] καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρωὶ καὶ παρεν-
20 έβαλον ἐπὶ Γαβαά. [20] καὶ ἐξῆλθον πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς παράταξιν πρὸς Βε-
21 νιαμὶν καὶ συνῆψαν αὐτοῖς ἐπὶ Γαβαά· [21] καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀπὸ
τῆς Γαβαά, καὶ διέφθειραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι
22 χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν. [22] καὶ ἐνίσχυσαν ἀνὴρ Ἰσραήλ, καὶ προσέθηκαν
23 συνάψαι παράταξιν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου συνῆψαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ. [23] καὶ
ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἑσπέρας, καὶ ἠρώ-
τησαν ἐν κυρίῳ λέγοντες Εἰ προσθῶμεν ἐγγίσαι εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βε-
24 νιαμὶν ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε κύριος Ἀνάβητε πρὸς αὐτούς. [24] καὶ προσῆλ-
25 θον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. [25] καὶ ἐξῆλθον
οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς Γαβαὰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευ-
τέρᾳ, καὶ διέφθειραν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτι ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ
26 τὴν γῆν· πάντες οὗτοι ἕλκοντες ῥομφαίαν. [26] καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ἦλθον εἰς Βαιθήλ, καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐκάθισαν
ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕως ἑσπέρας, καὶ
27 ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις καὶ τελείας ἐνώπιον κυρίου· [27] ὅτι ἐκεῖ κιβωτὸς δια-
28 θήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, [28] καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ
υἱοῦ Ἀαρὼν παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. καὶ ἐπηρώ-
τησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν κυρίῳ λέγοντες Εἰ προσθῶμεν ἔτι ἐξελθεῖν εἰς παρά-
ταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν ἀδελφοὺς ἡμῶν; καὶ εἶπε κύριος Ἀνάβητε, αὔριον
29 δώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ὑμῶν. [29] καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔνεδρα τῇ Γαβαὰ

---

13. και εξαρουμεν κακιαν εξ ισρ. και ουκ ηκουσαν εισακουσαι υιοι βε-
νιαμειν της ... των υιων 14. βενιαμειν εκ των ... εξελθειν του πολεμη-
σαι μετα υιων ισρ. 15. βενιαμειν ... εκ των π. εικ. και πεντε χ. αν-
δρων σπωμενων ρ. χωρις τ. κατοικουντων ... ουτοι επεσκ. ε. α. εκλ. νεα-
νισκοι 16. om εκ παντ. λαου ... σφενδ. βαλλοντες λιθους πρ. την τριχα
... διαμαρτανοντες 17. κ. πας ανηρ ... χωρις των υιων βενιαμειν ... σπω-
μενων ... ανδρες πολεμισται 18. επηρωτησαν ... ημιν αφηγουμενος πολε-
μησαι μετα βενιαμειν ... om εν αρχη 19. om το πρωι ... επι την γαβαα
20. κ. εξηλθεν (** add ισραηλ και) πας ανηρ εις πολεμον μετα βενιαμειν·
και παρεταξατο μετ αυτων εις πολεμον ανηρ ισραηλ προς την γαβαα 21.
βενιαμειν εκ της πολεως κ. δ. εν τη ημ. εκ. εν ισρ. 22. ενισχυσεν ...
προσεθεντο παραταξαι πολεμον εν τω τ. ω παρεταξαντο εκει εν τη 23. επη-
ρωτησαν ... προσθω προσεγγισαι εις πολεμον μετα βενιαμειν του αδελφου
μου ... ο κυριος ... πρ. αυτον 24. προσηλθοσαν ... προς βενιαμειν 25. κ.
εξηλθεν βενιαμειν ε. απαντησιν αυτων εκ της ... διεφθειρεν εκ του λαου
οκτ. ... εσπασμενοι ρομφ. 26. ηλθοσαν ... εναντι κυριου ... ολοκαυτωματα
σωτηριου εναντι κυριου· και επηρωτησαν οι υιοι ισραηλ εν κυριω 27. και
pro οτι ... η κιβωτος ... om του θεου 28. om και επηρ. οι υι. ισρ. εν
κυριω ... λεγων ... προσθω ... εις πολεμον μετα υιων βινιαμειν του αδελφου
μου· η κοπασω ... οτι αυριον παραδωσω αυτον εν χειρι σου 29. εν τη γαβαα

κύκλῳ. [30] καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ συνῆψαν πρὸς τὴν Γαβαὰ ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ. [31] καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν εἰς συνάντησιν τοῦ λαοῦ καὶ ἐξεκενώθησαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρξαντο πατάσσειν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τραυματίας ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἥ ἐστι μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθὴλ καὶ μία εἰς Γαβαὰ ἐν ἀγρῷ, ὡς τριάκοντα ἄνδρας ἐν Ἰσραήλ. [32] καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμίν Πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς τὸ πρῶτον. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν Φύγωμεν καὶ ἐκκενώσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰς ὁδούς· καὶ ἐποίησαν οὕτω. [33] καὶ πᾶς ἀνὴρ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ συνῆψαν ἐν Βαὰλ Θαμάρ· καὶ τὸ ἔνεδρον Ἰσραὴλ ἐπήρχετο ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ Μαρααγαβέ. [34] καὶ ἦλθον ἐξεναντίας Γαβαὰ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ἰσραήλ· καὶ παράταξις βαρεῖα, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ἡ κακία. [35] καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν Βενιαμὶν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τοῦ Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἄνδρας· πάντες οὗτοι εἷλκον ῥομφαίαν. [36] καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ὅτι ἐπλήγησαν· καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ Βενιαμὶν τόπον, ὅτι ἤλπισαν πρὸς τὸ ἔνεδρον ὃ ἔθηκαν ἐπὶ τῇ Γαβαά. [37] καὶ ἐν τῷ αὐτοὺς ὑποχωρῆσαι καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκινήθη· καὶ ἐξέτειναν ἐπὶ τὴν Γαβαά, καὶ ἐξεχύθη τὸ ἔνεδρον, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. [38] καὶ σημεῖον ἦν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μετὰ τοῦ ἐνέδρου τῆς μάχης, ἀνενέγκαι αὐτοὺς σύσσημον καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως. [39] καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὅτι προκατελάβετο τὸ ἔνεδρον τὴν Γαβαά, καὶ ἔστησαν ἐν τῇ παρατάξει· καὶ Βενιαμὶν ἤρξατο πατάσσειν τραυματίας ἐν ἀνδράσιν Ἰσραὴλ ὡς τριάκοντα ἄνδρας, ὅτι εἶπαν Πάλιν πτώσει πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς ἡ παράταξις ἡ πρώτη. [40] καὶ τὸ σύσσημον ἀνέβη ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς πόλεως ὡς στῦλος καπνοῦ· καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμὶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως ἕως οὐρανοῦ. [41] καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψε· καὶ ἔσπευσαν ἄνδρες Βενιαμίν, ὅτι εἶδον ὅτι συνήντησεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ πονηρία. [42] καὶ ἐπέβλεψαν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου καὶ ἔφυγον· καὶ ἡ παράταξις ἔφθασεν ἐπ' αὐτούς, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειρον αὐτοὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν. [43] καὶ κατέκοπτον τὸν Βενιαμίν, καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν ἀπὸ Νουὰ κατὰ πόδα αὐτοῦ ἕως ἀπέναντι Γαβαὰ πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου.

---

30. κ. εταξεν ισρ. προς τον βενιαμειν ... κ. παρεταξαντο προς γαβ. καθως 34. βενιαμειν ... απαντησιν ... κ. εξειλκυσθησαν εκ ... ηρξ. τυπτειν εκ του ... καθως ... και μια αναβαινουσα ε. γαβ. εν τω αγρ. ωσει ... εν τω ισρ. 32. βενιαμειν Προκοπτουσιν ... καθως εμπροσθεν ... φυγ. κ. εκσπασωμεν α. εκ της ... om κ. εποιησ. ουτω 33. π. ανηρ ισραηλ ... αυτου ... om και συνηψαν ... επαλαιεν pro επηρχετο ... απο δυσμων της γαβαα 34. κ. παρεγενοντο εξεν. της ... ισραηλ, και ο πολεμος εβαρυνθη ... οτι αφηπται αυτων η 35. κ. ετροπωσεν κυρ. τ. βενιαμειν κατα προσωπον ισραηλ ... εν τω βενιαμειν ... σπωμενοι pro ειλκον 36. κ. ειδεν βενιαμειν οτι τετροπωται ... τω βενιαμειν ... επι το εν. ο εταξαν προς την γαβαα 37. plene: και το ενεδρον ωρμησεν· και εξεχυθησαν προς την γαβαα· και επορευθη το ενεδρον κ. επαταξαν ολην την π. εν στ. ρ. 38. κ. η συνταγη ην ανδρι ισρ. προς το ενεδρον μαχαιρα του ανενεγκ. α. πυργον του καπνου της πολ. 39. plene: και ανεστρεψεν ανηρ ισραηλ εν τω πολεμω· και βενιαμειν ηρκται του τυπτειν τραυματιας εν τω ανδρι ισραηλ ωσει τριακ. ανδρ. οτι ειπ. πλην τροπουμενος τροπουται εναντιον ημων καθως ο πολεμος εμπροσθεν 40. κ. ο πυργος ηρξατο αναβαινειν εκ της πολεως ... om ως ... βενιαμειν ... εις τον ουρανον 44. απεστρεψεν· κ. εσπευσεν ανηρ βενιαμειν· και ιδεν οτι ηπται αυτου η κακια 42. κ. εκλεισαν ενωπ. ανδρος ισραηλ ... om κ. εφυγον ... κ. ο πολεμος κατεφθασεν αυτον ... διεφθειραν αυτον εμμεσω 43. κ. εκοψαν τ. β. καταπαυσαι αυτον καταπαυσιν· και κατεπαυσεν αυτον εξεναντιας της γαβ. απο ανατολων ηλ.

44 [44] καὶ ἔπεσον ἀπὸ Βενιαμὶν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν, οἱ πάντες οὗτοι
45 ἄνδρες δυνάμεως. [45] καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ καὶ ἔφευγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμών, καὶ ἐκαλαμήσαντο ἐξ αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πενταχισχιλίους ἄνδρας· καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως Γε-
46 δᾶν, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν δισχιλίους ἄνδρας. [46] καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἀπὸ Βενιαμὶν εἰκοσιπέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἑλκόντων ῥομφαίαν ἐν
47 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οἱ πάντες οὗτοι ἄνδρες δυνάμεως. [47] καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμὼν ἑξακόσιοι ἄν-
48 δρες, καὶ ἐκάθισαν ἐν πέτρᾳ Ῥεμμὼν τέσσαρας μῆνας. [48] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψαν πρὸς υἱοὺς Βενιαμίν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως Μεθλὰ καὶ ἕως κτήνους καὶ ἕως παντὸς τοῦ εὑρισκομένου εἰς πάσας τὰς πόλεις· καὶ τὰς πόλεις τὰς εὑρεθείσας ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

XXI.

Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν ἐν Μασσηφὰθ λέγοντες Ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ
2 δώσει θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμὶν εἰς γυναῖκα. [2] καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς Βαιθὴλ καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· καὶ ἦραν φωνὴν αὐ-
3 τῶν καὶ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν, [3] καὶ εἶπαν Εἰς τί, κύριε θεὲ Ἰσραήλ,
4 ἐγενήθη αὕτη τοῦ ἐπισκεπῆναι σήμερον ἀπὸ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν; [4] καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ὤρθρισεν ὁ λαός, καὶ ᾠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον,
5 καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις καὶ τελείας. [5] καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ Τίς οὐκ ἀνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς κύριον; ὅτι ὁ ὅρκος μέγας ἦν τοῖς οὐκ ἀναβεβηκόσι πρὸς κύριον εἰς Μασσηφάθ, λέγοντες Θανάτῳ
6 θανατωθήσεται. [6] καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Βενιαμὶν ἀδελφὸν
7 αὐτῶν, καὶ εἶπαν Ἐξεκόπη σήμερον φυλὴ μία ἀπὸ Ἰσραήλ· [7] τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς περισσοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν
8 ἐν κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας. [8] καὶ εἶπαν Τίς εἷς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ ὃς οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς Μασσηφάθ; καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβεὶς Γαλαὰδ εἰς τὴν
9 ἐκκλησίαν. [9] καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαός, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεὶς
10 Γαλαάδ. [10] καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ υἱῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες Πορεύεσθε καὶ πατάξατε
11 τοὺς οἰκοῦντας Ἰαβεὶς Γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας. [11] καὶ τοῦτο ποιήσετε· πᾶν ἄρσεν καὶ πᾶσαν γυναῖκα εἰδυῖαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματιεῖτε, τὰς δὲ

---

44. κ. επεσαν εκ του βενιαμειν ο. χ. α. συν πασιν τουτοις ανδρες δυνατοι 45. κ. εξεκλιναν κ. εφυγον ... την pro του ... εκαλαμ. αυτον εν ταις οδοις πεντε χιλιαδας ανδρων· κ. προσεκολληθησαν οπισω αυτου εως γαλααδ 46. εν τω βενιαμειν εικ. και πεντε ... σπωμενων ... συν πασι τουτοις ανδρες δυνατοι 47. κ. εξεκλιναν κ. εφυγον ... την pro του ... εν τη πετρα ρ. τετραμηνον 48. κ. ανηρ ισρ. απεκλεισεν τους υιους βενιαμειν ... απο πολεως εξης κτηνους εως παντος τ. ευρεθεντος ... εξαπεστειλαν εν πυρι XXI. 1. Κ. ανηρ ισρ. ωμοσεν εν μασσηφα λεγων ... εξ υμων ου δωσεται την ... βενιαμειν 2. κ. παρεγενοντο πας ο λαος εις μασσηφα και βαιθηλ ... κ. επηραν την 3. Ινα τι κυριε ο θεος ... αυτη εν τω ισραηλ του επ. σ. εν τω ισραηλ 4. εν τη επαυριον ... ωκοδομησεν ... ανηνεγκεν ολοκαυτωματα σωτηριου. 5. Τις ο μη αναβας ... εκ πασων ... οτι ορκος μεγ. εν τω μη αναβαντι ... μασσηφα ... θανατω αποθανειται 6. περι βενιαμειν του αδελφου ... Αφηρηται ... εξ ισραηλ 7. om αυτοις τοις περισσοις 8. Τις μια των φυλ. ισρ. ητις ουκ ... μασσηφα 9. απεσκοπει ... και ιδου ουκ εστιν εκ. αν. α. των 10. απεστειλαν ... απο των υιων ... Πορευθητε ... παντας τ. κατοικουντας ... in f. add και τας γυναικας και τον λαον 11. και ουτος ο λογος ον ποιησετε ... αρσενικον ... γινωσκουσαν κοιτην ... om τας δε usque ουτως

παρθένους περιποιήσεσθε. καὶ ἐποίησαν οὕτως· [12] καὶ εὗρον ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεῖς Γαλαὰδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἵτινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλὼμ τὴν ἐν γῇ Χαναάν. [13] καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Βενιαμὶν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμών, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην. [14] καὶ ἐπέστρεψε Βενιαμὶν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας ἃς ἐζωοποίησαν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Ἰαβεῖς Γαλαάδ· καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς οὕτω. [15] καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη ἐπὶ τῷ Βενιαμίν, ὅτι ἐποίησε κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ. [16] καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς Τί ποιήσωμεν τοῖς περισσοῖς εἰς γυναῖκας; ὅτι ἠφανίσθη ἀπὸ Βενιαμὶν γυνή. [17] καὶ εἶπαν Κληρονομία διασωζομένων τῶν Βενιαμίν· καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται φυλὴ ἀπὸ Ἰσραήλ, [18] ὅτι ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμόσαμεν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγοντες Ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ Βενιαμίν. [19] καὶ εἶπαν Ἰδοὺ δὴ ἑορτὴ κυρίου ἐν Σηλὼμ ἀφ᾽ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἥ ἐστιν ἀπὸ βορρᾶ τῆς Βαιθὴλ κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβαινούσης ἀπὸ Βαιθὴλ εἰς Συχὲμ καὶ ἀπὸ νότου τῆς Λεβωνά. [20] καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν λέγοντες Πορεύεσθε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι, [21] καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ ἐὰν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν οἰκούντων Σηλὼ χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἐκ τῶν ἀμπελώνων καὶ ἁρπάσατε αὐτοῖς ἀνὴρ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλώμ, καὶ πορεύεσθε εἰς γῆν Βενιαμίν. [22] καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν αὐτοῖς Ἔλεος ποιήσατε ἡμῖν αὐτάς, ὅτι οὐκ ἐλάβομεν ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῇ παρατάξει, ὅτι οὐχ ὑμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς ὡς κλῆρος πλημμελήσατε. [23] καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμίν, καὶ ἔλαβον γυναῖκας εἰς ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν ὧν ἥρπασαν· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν, καὶ ᾠκοδόμησαν τὰς πόλεις καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐταῖς. [24] καὶ περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. [25] ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει.

Τέλος τῶν κριτῶν.

---

12. απο των κατοικουντων ... αι ουκ ... κ. ηγον αυτας ... σηλωμ η εστιν εν 13. απεστειλεν ... προς βενιαμειν τον εν 14. απεστρεψεν βενιαμειν ... om οι υιοι ισραηλ ... γυναικας αιτινες ησαν εκ των γυναικων ιαβεις ... ουτως 15. om επι ... τω βενιαμειν 16. ειπαν ... τοις επιλοιποις ... ηφανισται εκ του βενιαμειν 17. διασεσωσμενη τω βενιαμειν· κ. ου μη εξαλειφθη φ. εξ 18. και pro οτι ... ωμοσαμεν οι υιοι ... βενιαμειν 19. om ιδου δη ... τω κυριω ... σηλω ... εν τη οδω τη αναβαινουση εκ β. εις σικιμα κ. α. ν. του λιβανου τ. λεβ. 20. βενιαμειν ... Διελθατε 21. ιδου ως αν ... κατοικουντων σηλω εν σηλω χορευσαι εν χοροις ... απο των ... αρπασετε ανηρ εαυτοις γυναικας ... σηλω· κ. απελευσεσθε ... βενιαμειν 22. προς υμας κ. ερ. προς αυτους Ελεησατε αυτους οτι ... εν τω πολεμω· ου γαρ υμεις εδ. αυτοις· κατα τον καιρον πλημμ. 23. βενιαμειν ... κατα τον αριθμον ... ας διηρπασαν· κ. απεστρεψαν επι την ... ωκοδομ. εαυτοις κ. κ. κατωκησαν 24. εις την φυλην α. κ. ε. την ... κ. απηλθεν 25. om δε ... ανηρ εκαστος το ευθ. εν οφθαλμοις αυτου

Subscriptio: κριται

Ρ Ο Υ Θ.

I.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ· καὶ
ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, αὐτὸς
2 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. [2] καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ἐλιμέλεχ,
καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Νωεμίν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν καὶ Χελαιών, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα· καὶ ἦλθοσαν εἰς ἀγρὸν
3 Μωὰβ καὶ ἦσαν ἐκεῖ. [3] καὶ ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νωεμίν, καὶ
4 κατελείφθη αὕτη καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. [4] καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας· ὄνομα τῇ μιᾷ Ὀρφά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Ῥούθ· καὶ κατῴκησαν
5 ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη. [5] καὶ ἀπέθανον καί γε ἀμφότεροι, Μααλὼν καὶ Χελαιών·
καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.
6 [6] καὶ ἀνέστη αὕτη καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ,
ὅτι ἤκουσεν ἐν ἀγρῷ Μωὰβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ δοῦναι αὐ-
7 τοῖς ἄρτους. [7] καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς
μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.
8 [8] καὶ εἶπε Νωεμὶν ταῖς δυσὶ νύμφαις αὐτῆς Πορεύεσθε δὴ ἀποστράφητε ἑκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς· ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιή-
9 σατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ· [9] δῴη κύριος ὑμῖν καὶ εὕρητε ἀνάπαυσιν ἑκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ κατεφίλησεν αὐτάς· καὶ ἐπῆραν
10 τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. [10] καὶ εἶπαν αὐτῇ Μετὰ σοῦ ἐπιστρέφομεν
11 εἰς τὸν λαόν σου. [11] καὶ εἶπε Νωεμίν Ἐπιστράφητε δή, θυγατέρες μου· καὶ
ἵνα τί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται
12 ὑμῖν εἰς ἄνδρας; [12] ἐπιστράφητε δή, θυγατέρες μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ
εἶναι ἀνδρί· ὅτι εἶπα ὅτι ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναί με ἀνδρὶ καὶ τέξο-
13 μαι υἱούς, [13] μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἁδρυνθῶσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί; μὴ δὴ θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι
14 ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ κυρίου. [14] καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν
καὶ ἔκλαυσαν ἔτι· καὶ κατεφίλησεν Ὀρφὰ τὴν πενθερὰν αὐτῆς καὶ ἐπέστρε-
15 ψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, Ῥοὺθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ. [15] καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς
Ῥούθ Ἰδοὺ ἀνέστρεψε σύννυμφός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς
16 αὐτῆς, ἐπιστράφηθι δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου σου. [16] εἶπε δὲ Ῥούθ
Μὴ ἀπάντησαί μοι τοῦ καταλιπεῖν σε ἢ ἀποστρέψαι ὄπισθέν σου, ὅτι σὺ ὅπου
ἐὰν πορευθῇς πορεύσομαι, καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς αὐλισθήσομαι· ὁ λαός σου
17 λαός μου, καὶ ὁ θεός σου θεός μου· [17] καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνῃς ἀποθανοῦμαι,
κἀκεῖ ταφήσομαι· τάδε ποιήσαι μοι κύριος καὶ τάδε προσθείη, ὅτι θάνατος
18 διαστελεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. [18] ἰδοῦσα δὲ Νωεμὶν ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ
19 τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. [19] ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφότεραι ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς Βηθλεέμ. καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς Βηθλεὲμ καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς, καὶ

Inscriptio: ρουθ

I. 1. εγεν. εν ταις ημεραις εν ... της ιουδα 2. αλιμελεχ ... νοεμμειν ... χελεων 3. αλιμελεχ ... νοεμμει 5. απεθαναν ... om και γε ... χελεων 6. επεστρεψαν ... ηκουσαν 7. εξηλθαν ... ησαν εκει ... om την 8. νοομμει ... Πορευθητε δη αποστρ. δη εκ. ε. τον οικ. του πατρος αυτ. 9. δω κυριος 10. επιστρεψομεν 11. νοομμειν ... post μου add πορευθητε (... εις ανδρες) 13. μοι σφοδρα υπερ 15. νοεμμειν ... η συννυμφος ... επιστραφητι 16. εμοι ... om συ 17. κυριος μοι 18. νοεμμειν 19. βαιθλεεμ ... om κ. εγεν. εν τ. ελθ. α. ε. βηθλεεμ ... επ αυτη και

εἶπον Εἰ αὕτη ἐστὶ Νωεμίν; [20] καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς Μὴ δὴ καλεῖτέ με Νωεμίν, καλέσατέ με πικράν, ὅτι ἐπικράνϑη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα. [21] ἐγὼ πλήρης ἐπορεύϑην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ κύριος· καὶ ἵνα τί καλεῖτέ με Νωεμίν, καὶ κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με; [22] καὶ ἐπέστρεψε Νωεμὶν καὶ Ῥοὺϑ ἡ Μωαβῖτις ἡ νύμφη αὐτῆς ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· αὗται δὲ παρεγενήϑησαν εἰς Βηϑλεὲμ ἐν ἀρχῇ ϑερισμοῦ κριϑῶν.

II.

Καὶ τῇ Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχύϊ ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοόζ. [2] καὶ εἶπε Ῥοὺϑ ἡ Μωαβῖτις πρὸς Νωεμὶν Πορευϑῶ δὴ εἰς ἀγρόν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσι κατόπισϑεν οὗ ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφϑαλμοῖς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτῇ Πορεύου, ϑύγατερ. [3] καὶ ἐπορεύϑη, καὶ ἐλϑοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπισϑε τῶν ϑεριζόντων, καὶ περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοὸζ τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ. [4] καὶ ἰδοὺ Βοὸζ ἦλϑεν ἐκ Βηϑλεὲμ καὶ εἶπε τοῖς ϑερίζουσι Κύριος μεϑ᾽ ὑμῶν· καὶ εἶπον αὐτῷ Εὐλογήσαι σε κύριος. [5] καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς ϑερίζοντας Τίνος ἡ νεᾶνις αὕτη; [6] καὶ ἀπεκρίϑη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς ϑερίζοντας καὶ εἶπεν Ἡ παῖς ἡ Μωαβῖτίς ἐστιν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· [7] καὶ εἶπε Συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὄπισϑεν τῶν ϑεριζόντων, καὶ ἦλϑε καὶ ἔστη ἀπὸ πρωΐϑεν καὶ ἕως ἑσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. [8] καὶ εἶπε Βοὸζ πρὸς Ῥοὺϑ Οὐκ ἤκουσας, ϑύγατερ; μὴ πορευϑῇς ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἑτέρῳ· καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦϑεν, ὧδε κολλήϑητι μετὰ τῶν κορασίων μου. [9] οἱ ὀφϑαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὗ ἐὰν ϑερίζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισϑεν αὐτῶν· ἰδοὺ ἐνετειλάμην τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἅψασϑαί σου· καὶ ὅτε διψήσεις, καὶ πορευϑήσῃ εἰς τὰ σκεύη καὶ πίεσαι ὅϑεν ἐὰν ὑδρεύωνται τὰ παιδάρια. [10] καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου τοῦ ἐπιγνῶναί με, καὶ ἐγώ εἰμι ξένη; [11] καὶ ἀπεκρίϑη Βοὸζ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη μοι ὅσα πεποίηκας μετὰ τῆς πενϑερᾶς σου μετὰ τὸ ἀποϑανεῖν τὸν ἄνδρα σου, καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν γενέσεώς σου, καὶ ἐπορεύϑης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ᾔδεις ἐχϑὲς καὶ τρίτης. [12] ἀποτίσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου· γένοιτο ὁ μισϑός σου πλήρης παρὰ κυρίου ϑεοῦ Ἰσραήλ, πρὸς ὃν ἦλϑες πεποιϑέναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ. [13] ἡ δὲ εἶπεν Εὕροιμι χάριν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου, κύριε, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν παιδισκῶν σου. [14] καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοόζ Ἤδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, πρόσελϑε ὧδε καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει. καὶ ἐκάϑισε Ῥοὺϑ ἐκ πλαγίων τῶν ϑεριζόντων· καὶ ἐβούνισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον, καὶ ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσϑη καὶ κατέλιπε, [15] καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν καὶ ἐνετείλατο Βοὸζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων Καί γε ἀνὰ μέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν· [16] καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ, καί γε παραβάλλοντες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων,

---

19. ειπ. αυτη τι εστιν νοομμειν 20. om δη ... νοομμειν ... πικριαν 21. νοομμειν ... om κ. ο ικανος εκ. με 22. νοομμειν ... αυτης μετ αυτης επιστρεφουσα ... βαιϑλεεμ II. 1. νωεμειν ... δυνατος εν ισχυι ... αβιμελεχ ... βοος 2. νοομμει ... ϑυγατηρ 3. οπισϑεν ... βοος ... αλιμελεχ 4. βοος ... βεϑλεεμ ... ειπαν 5. βοος ... om αυτου ... νοομμειν 8. βοος ... συλλεξαι εν αγρω 9. οτι ... οϑεν αν υδρευονται 10. προσεκ. επι προσωπον επι την γην· και προσεκυνησεν αυτον κ. ειπεν Τι 11. βοος ... παντα οσα ... κατελειπες 12. και γενοιτο 13. κυριε μου 14. βοος (v. 15. est βοοζ) ... κατελειπεν 16. βασταξατε αυτην

17 καὶ φάγεται καὶ συλλέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. [17] καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐῤῥάβδισεν ἃ συνέλεξε, καὶ ἐγενήϑη ὡς οἰφὶ κριϑῶν.
18 [18] καὶ ἦρε καὶ εἰςῆλϑεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ εἶδεν ἡ πενϑερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξε,
19 καὶ ἐξενέγκασα Ῥοὺϑ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέλιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσϑη. [19] καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενϑερὰ αὐτῆς Ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας; εἴη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. καὶ ἀνήγγειλε Ῥοὺϑ τῇ πενϑερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε,
20 καὶ εἶπε Τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μεϑ' οὗ ἐποίησα σήμερον Βοόζ. [20] εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς Εὐλογητός ἐστι τῷ κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεϑνηκότων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Νωε-
21 μὶν Ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνήρ, ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμῖν ἐστί. [21] καὶ εἶπε Ῥοὺϑ πρὸς τὴν πενϑερὰν αὐτῆς Καί γε ὅτι εἶπε πρός μέ Μετὰ τῶν κορασίων τῶν
22 ἐμῶν προςκολλήϑητι ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητὸν ὃς ὑπάρχει μοι. [22] καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ῥοὺϑ τὴν νύμφην αὐτῆς Ἀγαϑόν, ϑύγατερ, ὅτι ἐξῆλϑες
23 μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονταί σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. [23] καὶ προσεκολλήϑη Ῥοὺϑ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοὸζ τοῦ συλλέγειν ἕως τοῦ συντελέσαι τὸν ϑερισμὸν τῶν κριϑῶν καὶ τῶν πυρῶν.

III.

Καὶ ἐκάϑισε μετὰ τῆς πενϑερᾶς αὐτῆς. [1] εἶπε δὲ αὐτῇ Νωεμὶν ἡ πεν-
2 ϑερὰ αὐτῆς Θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν ἵνα εὖ γένηταί σοι; [2] καὶ νῦν οὐχὶ Βοὸζ γνώριμος ἡμῶν, οὗ ἦς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς
3 λικμᾷ τὸν ἅλωνα τῶν κριϑῶν ταύτῃ τῇ νυκτί. [3] σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ καὶ περιϑήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σέ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἅλω· μὴ γνω-
4 ρισϑῇς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συντελέσαι αὐτὸν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. [4] καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηϑῆναι αὐτὸν καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὅπου κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ καὶ κοιμηϑήσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ
5 σοι ἃ ποιήσεις. [5] εἶπε δὲ Ῥοὺϑ πρὸς αὐτήν Πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς ποιήσω.
6 [6] καὶ κατέβη εἰς τὸν ἅλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ
7 πενϑερὰ αὐτῆς. [7] καὶ ἔφαγε Βοὸζ καὶ ἔπιε, καὶ ἠγαϑύνϑη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἦλϑε κοιμηϑῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς· ἡ δὲ ἦλϑεν ἐν κρυφῇ καὶ ἀπε-
8 κάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. [8] ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ ἐξέστη ὁ
9 ἀνὴρ καὶ ἐταράχϑη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. [9] εἶπε δέ Τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶπεν Ἐγώ εἰμι Ῥοὺϑ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν
10 σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ σύ. [10] καὶ εἶπε Βοόζ Εὐλογημένη σὺ τῷ κυρίῳ ϑεῷ, ϑύγατερ, ὅτι ἠγάϑυνας τὸ ἔλεός σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ
11 πρῶτον μὴ πορευϑῆναί σε ὀπίσω νεανιῶν, εἴτοι πτωχὸς εἴτοι πλούσιος. [11] καὶ νῦν, ϑύγατερ, μὴ φοβοῦ· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς ποιήσω σοι· οἶδε γὰρ πᾶσα
12 φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ. [12] καὶ νῦν ὁ ἀληϑῶς ἀγχιστεὺς ἐγώ
13 εἰμι· καί γέ ἐστιν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ. [13] αὐλίσϑητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τὸ πρωὶ ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαϑόν, ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ μὴ βούληται
14 ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχιστεύσω σε ἐγώ, ζῇ κύριος· κοιμήϑητι ἕως τὸ πρωί. [14] καὶ ἐκοιμήϑη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἕως πρωΐ· ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βοόζ Μὴ γνωσϑήτω ὅτι ἦλϑε γυνὴ εἰς τὸν ἅλω.

---

16. αφετε pro φαγεται 17. εραβδισεν 18. ιδεν ... κατελειπεν 19. απηγγειλεν ... βοος 20. και ειπεν νοομμειν ... εγκατελειπεν ... νοομμειν ... ημας εστιν 21. παιδαριων 22. νοομμει ... ϑυγατηρ ... επορευϑης μετα 23. κορασιοις βοος συλλεγ. εως ου συνετελεσεν ... κ. τον ϑερισμον των πυρων III. 1. ειπ. δε νοομμει τη νυμφη αυτης Θυγατηρ ... ευρω σοι 2. βοος 3. περιϑησει ... επι σεαυτη ... εως ου ... φαγειν sine του 4. τοπον ου 5. οσα εαν 7. βοος ... ηλϑεν κρυβη ... in f. add και εκαϑευδεν 8. εξανεστη 10. βοος ... om ϑεω ... σου το ελαιον ... το μη πορευϑηναι 12. και οτι αληϑως 13. εως πρωι 14. βοος

[15] καὶ εἶπεν αὐτῇ Φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου. καὶ ἐκράτησεν αὐτό, καὶ 15 ἐμέτρησεν ἓξ κριθῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν· καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. [16] καὶ Ῥοὺθ εἰςῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς· ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θύγατερ· 16 καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ. [17] καὶ εἶπεν αὐτῇ Τὰ ἓξ 17 τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρός μέ Μὴ εἰςέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθεράν σου. [18] ἡ δὲ εἶπε Κάθου, θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε πῶς οὐ 18 πεσεῖται ῥῆμα· οὐ γὰρ μὴ ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελεσθῇ τὸ ῥῆμα σήμερον.

IV.

Καὶ Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο ὃν ἐλάλησε Βοόζ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βοόζ Ἐκκλίνας κάθισον ὧδε κρύφιε· καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε. [2] καὶ ἔλαβε Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ 2 τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως καὶ εἶπε Καθίσατε ὧδε· καὶ ἐκάθισαν. [3] καὶ 3 εἶπε Βοὸζ τῷ ἀγχιστεῖ Τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ ἥ ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Ἐλιμέλεχ, ἣ δέδοται Νωεμὶν τῇ ἐπιστρεφούσῃ ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, [4] κἀγὼ εἶπα 4 Ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου λέγων Κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθημένων καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου· εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις, ἀνάγγειλόν μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι οὐκ ἔστι πάρεξ σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀγώ εἰμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ἀγχιστεύσω. [5] καὶ εἶπε Βοόζ 5 Ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν καὶ παρὰ Ῥοὺθ τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί σε δεῖ ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. [6] καὶ εἶπεν 6 ὁ ἀγχιστεύς Οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῷ, μή ποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου· ἀγχίστευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. [7] καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχι- 7 στείαν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στῆσαι πάντα λόγον, καὶ ὑπελύετο ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ἰσραήλ. [8] καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ 8 Βοόζ Κτῆσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου· καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. [9] καὶ εἶπε Βοὸζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ Μάρ- 9 τυρες ὑμεῖς σήμερον ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἐλιμέλεχ καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ Χελαιὼν καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ χειρὸς Νωεμίν· [10] καί γε Ῥοὺθ τὴν 10 Μωαβῖτιν τὴν γυναῖκα Μααλὼν κέκτημαι ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα τοῦ ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ· μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. [11] καὶ εἴποσαν πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ 11 Μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἴποσαν Δῴη κύριος τὴν γυναῖκά σου τὴν εἰςπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς Ῥαχὴλ καὶ ὡς Λείαν, αἳ ᾠκοδόμησαν ἀμφότεραι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν Ἐφραθά, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν Βηθλεέμ· [12] καὶ γένοιτο οἶκος σοῦ ὡς οἶκος Φαρές, ὃν ἔτεκε Θάμαρ 12 τῷ Ἰούδᾳ, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ δώσει κύριός σοι ἐκ τῆς παιδίσκης ταύτης. [13] καὶ ἔλαβε Βοὸζ τὴν Ῥούθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰςῆλθε 13 πρὸς αὐτήν· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος κύησιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν. [14] καὶ εἶπαν 14

---

16. η δε ειπεν Τις ει θυγατηρ 18. ησυχασει ... τελεση IV. 1. βοος ... ο αγχιστευτης ... ον ειπεν βοος ... βοος ... κρυφη 2. 3. βοος 3. om τω αγχιστει ... ητις εστιν ... αβιμελεχ ... νωεμειν 5. βοος (non v. 8.) ... νοομμει ... αναστησασθαι σε 7. εμπροσθεν ισραηλ ... στησαι τον λογον ... ο ανηρ ... om τω αγχιστευοντι 9. om βοοζ ... αβιμελεχ ... χαιλεων ... νοομμει 10. εξολεθρευθησεται ... του λαου 11. και ειπαν πας ... γυναικαν ... ραχην ... οικοδομησαν ... τον οικον ισραηλ και ποιησαι ... βαιθλεεμ 12. ο οικος σου ως ο οικος 13. βοος ... εγενετο ... εδ. κυρ. κοιησιν αυτη κ. εγεννησεν υιον

αἱ γυναῖκες πρὸς Νωεμίν Εὐλογητὸς κύριος ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν
15 ἀγχιστέα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραήλ· [15] καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν καὶ τοῦ διαϑρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη ἡ ἀγαπήσασά
16 σε ἔτεκεν αὐτόν, ἥ ἐστιν ἀγαϑή σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. [16] καὶ ἔλαβε Νωεμὶν τὸ παιδίον καὶ ἔϑηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ ἐγενήϑη αὐτῷ εἰς τιϑηνόν.
17 [17] καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες ὄνομα λέγουσαι Ἐτέχϑη υἱὸς τῇ Νωεμίν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὠβήδ· οὗτος πατὴρ Ἰεσσαὶ πατρὸς Δαυίδ.
18 19 [18] καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρές· Φαρὲς ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, [19] Ἑσρὼμ ἐγέν-
20 νησε τὸν Ἀράμ, καὶ Ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, [20] καὶ Ἀμιναδὰβ ἐγέννησε
21 τὸν Ναασσών, καὶ Ναασσὼν ἐγέννησε τὸν Σαλμών, [21] καὶ Σαλμὼν ἐγέννησε
22 τὸν Βοόζ, καὶ Βοὸζ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, [22] καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν Δαυίδ.

Τέλος τῆς Ῥούϑ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΗ.

I.

Ἄνϑρωπος ἦν ἐξ Ἀρμαϑαὶμ Σιφὰ ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ
2 Ἑλκανὰ υἱὸς Ἰερεμεὴλ υἱοῦ Ἠλιοὺ υἱοῦ Θοκὲ ἐν Νασὶβ Ἐφραΐμ. [2] καὶ τούτῳ δύο γυναῖκες· ὄνομα τῇ μιᾷ Ἄννα, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Φεννάνα· καὶ ἦν
3 τῇ Φεννάνᾳ παιδία, καὶ τῇ Ἄννᾳ οὐκ ἦν παιδίον. [3] καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνϑρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαϑαὶμ προςκυνεῖν καὶ ϑύειν κυρίῳ τῷ ϑεῷ Σαβαὼϑ εἰς Σηλώμ· καὶ ἐκεῖ Ἡλὶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ
4 Ὀφνὶ καὶ Φινεὲς ἱερεῖς τοῦ κυρίου. [4] καὶ ἐγενήϑη ἡμέρα καὶ ἔϑυσεν Ἑλκανά,
5 καὶ ἔδωκε τῇ Φεννάνᾳ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς μερίδας· [5] καὶ τῇ Ἄννᾳ ἔδωκε μερίδα μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον, πλὴν ὅτι τὴν Ἄνναν ἠγάπα
6 Ἑλκανὰ ὑπὲρ ταύτην. καὶ κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, [6] ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος παιδίον κατὰ τὴν ϑλῖψιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν ἀϑυμίαν τῆς ϑλίψεως αὐτῆς· καὶ ἠϑύμει διὰ τοῦτο ὅτι συνέκλεισε κύριος τὰ περὶ
7 τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον. [7] οὕτως ἐποίει ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἠϑύμει καὶ ἔκλαιε, καὶ
8 οὐκ ἤσϑιε. [8] καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἑλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ἄννα· καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε· καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστί σοι ὅτι κλαίεις; καὶ ἵνα τί οὐκ ἐσϑίεις; καὶ ἵνα τί τύπτει σε ἡ καρδία σου, οὐκ ἀγαϑὸς ἐγώ σοι ὑπὲρ δέκα τέκνα;
9 [9] καὶ ἀνέστη Ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν Σηλὼμ καὶ κατέστη ἐνώπιον

---

14. νοομμειν 15. η νυμφη σου η 16. νοομμειν ... εϑηκεν αυτο 17. νωεμειν 19. εσρων (v. 18. est εσρωμ) ... τον αρραν, αρραν δε 21. βοος 22. in f. add τον βασιλεα

Subscriptio: τελος της ρουϑ

Inscriptio: βασιλειων α

I. 1. Και εγενετο ανϑρωπος εις εξ α. σωφιμ ... υιος ιεροαμ υι. ελιου υι. ϑοου υιου σουπ εφραϑαιος 2. παιδια, τη δε αννα 3. ανεβεννεν ο α. εκεινος ... εξ ημ. εις ημ. pon. post εκ πολ. α. εξ αρμαϑεμ ... προςκυνειν χυριω ϑεω σαβ. εν σηλω ... ηλει και δυο 4. πασιν τοις υι. α. και ταις ϑυγατρασιν αυτης μερ. 5. πλην επει την ... ο κυριος συναπεκλισεν ... συναπεκλισεν 7. και ουτως 8. om αυτω ... om κυριε ... και δια τι ουκ εσϑιεις ... ουκ εγω ειμι αγαϑ. σοι 9. post σηλωμ add και μετα το πιειν

κυρίου, καὶ Ἡλὶ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τοῦ δίφρου ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ κυρίου. [10] καὶ αὐτὴ κατώδυνος ψυχῇ, καὶ προςηύξατο πρὸς κύριον, καὶ κλαίουσα ἔκλαυσε. [11] καὶ ηὔξατο εὐχὴν κυρίῳ λέγουσα Ἀδωναΐ κύριε Ἐλωὲ Σαβαώθ, ἐὰν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης σου καὶ μνησθῇς μου καὶ δῷς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ· καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίεται, καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. [12] καὶ ἐγενήθη ὅτε ἐπλήθυνε προςευχομένη ἐνώπιον κυρίου, καὶ Ἡλὶ ὁ ἱερεὺς ἐφύλαξε τὸ στόμα αὐτῆς. [13] καὶ αὕτη ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χείλη αὐτῆς ἐκινεῖτο καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἠκούετο, καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ἡλὶ εἰς μεθύουσαν. [14] καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ παιδάριον Ἡλί Ἕως πότε μεθυσθήσῃ; περιελοῦ τὸν οἶνόν σου καὶ πορεύου ἐκ προςώπου κυρίου. [15] καὶ ἀπεκρίθη Ἄννα καὶ εἶπεν Οὐχί, κύριε· γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρᾳ ἐγώ εἰμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, καὶ ἐκχέω τὴν ψυχήν μου ἐνώπιον κυρίου· [16] μὴ δῷς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμήν, ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας μου ἐκτέταχα ἕως νῦν. [17] καὶ ἀπεκρίθη Ἡλὶ καὶ εἶπεν αὐτῇ Πορεύου εἰς εἰρήνην, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ δῴη σοι πᾶν αἴτημά σου ὃ ᾐτήσω παρ' αὐτοῦ. [18] καὶ εἶπεν Εὗρεν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς· καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς, καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπιε, καὶ τὸ πρόςωπον αὐτῆς οὐ συνέπεσεν ἔτι. [19] καὶ ὀρθρίζουσι τὸ πρωὶ καὶ προςκυνοῦσι τῷ κυρίῳ, καὶ πορεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἰςῆλθεν Ἐλκανὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔγνω τὴν Ἄνναν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς κύριος. [20] καὶ συνέλαβε, καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουὴλ καὶ εἶπεν Ὅτι παρὰ κυρίου θεοῦ Σαβαὼθ ᾐτησάμην αὐτόν. [21] καὶ ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος Ἐλκανὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν Σηλὼμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ πάσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ· [22] καὶ Ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς Ἕως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον ἐὰν ἀπογαλακτίσω αὐτό, καὶ ὀφθήσεται τῷ προςώπῳ κυρίου, καὶ καθήσεται ἕως αἰῶνος ἐκεῖ. [23] καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ποίει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κάθου ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃς αὐτό, ἀλλὰ στήσαι κύριος τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ στόματός σου. καὶ ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθήλασε τὸν υἱὸν αὐτῆς ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν· [24] καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλὼμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι καὶ ἄρτοις καὶ οἰφὶ σεμιδάλεως καὶ νέβελ οἴνου. καὶ εἰςῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου ἐν Σηλώμ, καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν· καὶ προςήγαγον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν θυσίαν ἣν ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ κυρίῳ. καὶ προςήγαγε τὸ παιδάριον, [25] καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον· καὶ προςήγαγεν Ἄννα ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου πρὸς Ἡλὶ [26] καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε· ζῇ ἡ ψυχή σου, ἐγὼ ἡ γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου μετὰ σοῦ ἐν τῷ προςεύξασθαι πρὸς κύριον. [27] ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προςηυξάμην, καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὸ αἴτημά

9. ηλει ο ιε. εμαθετο (pro εκαθητο?) επι 11. τω κυριω ... και ελωαι pro κυριε ελωε ... post μνησθ. μου add και μη επιλαθης της δουλης σου ... δοτον ενωπιον σου εως ημερα ... ου μη πιηται 12. ηλει 13. κ. αννα ελαλει ... πλην τα χειλη ... ηλει 14. ηλει ... οιν. σου απο σου 15. κυριε μου ... εκχεω ενωπιον κυριου την ψυχην μου 16. αδ. μου και αθυμιας εκτεταχα 17. ηλει 18. om αυτης sec. 19. πορευοντ. και ηλθον την ... εγνω ελκανα την 20. om κ. συνελαβεν ... post ημερων add και συνελαβεν αννα ... εν τω καιρω 22. εκει εως αιωνος 23. καθου εως ου απογ. 24. εις σηλωμ ηνικα απεγαλακτισεν αυτον ... εις τον οικον κυριου σηλωμ ... προσηγαγον pro προσηγαγε 25. το παιδαριον πρ. ηλει 26. κυριος ... σου, κυριε μου, εγω ... om μετα σου ... εν τουτω προσευξασθαι 27. κυριος μοι

28 μου ὃ ᾐτησάμην παρ' αὐτοῦ· [28] κἀγὼ κιχρῶ αὐτὸν τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ζῇ αὐτός, χρῆσιν τῷ κυρίῳ.

II.

Καὶ εἶπεν Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου, ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθροὺς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ σου·
2 [2] ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐκ
3 ἔστιν ἅγιος πλὴν σοῦ. [3] μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά, μὴ ἐξελθέτω μεγαλοῤῥημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος, καὶ θεὸς
4 ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. [4] τόξον δυνατῶν ἠσθένησε, καὶ ἀσθενοῦντες
5 περιεζώσαντο δύναμιν. [5] πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρῆ-
6 καν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησε. [6] κύριος
7 θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ᾅδου καὶ ἀνάγει. [7] κύριος πτωχίζει καὶ
8 πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ. [8] ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, καθίσαι μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρο-
9 νομῶν αὐτοῖς, [9] διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ· καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου, ὅτι
10 οὐκ ἐν ἰσχύϊ δυνατὸς ἀνήρ. [10] κύριος ἀσθενῆ ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ, κύριος ἅγιος. μὴ καυχάσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς. κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν· αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, καὶ δίδωσιν ἰσχὺν τοῖς βασι-
11 λεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ. [11] καὶ κατέλιπεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ· καὶ τὸ παιδάριον ἦν λειτουργῶν
12 τῷ προσώπῳ κυρίου ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως. [12] καὶ οἱ υἱοὶ Ἡλὶ τοῦ ἱερέως υἱοὶ λοιμοί, οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως παρὰ τοῦ
13 λαοῦ παντὸς τοῦ θύοντος· [13] καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως ὡς ἂν ἡψήθη
14 τὸ κρέας, καὶ κρεάγρα τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, [14] καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν εἰς τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἢ εἰς τὸ χαλκεῖον ἢ εἰς τὴν χύτραν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνέβη ἐν τῇ κρεάγρᾳ ἐλάμβανεν ἑαυτῷ ὁ ἱερεύς· κατὰ τάδε ἐποίουν παντὶ
15 Ἰσραὴλ τοῖς ἐρχομένοις θῦσαι κυρίῳ ἐν Σηλώμ. [15] καὶ πρὶν θυμιαθῆναι τὸ στέαρ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως καὶ ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι Δὸς κρέας ὀπτῆσαι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ κρέας ἑφθὸν ἐκ τοῦ λέβη-
16 τος. [16] καὶ ἔλεγεν ὁ ἀνὴρ ὁ θύων Θυμιαθήτω πρῶτον ὡς καθήκει τὸ στέαρ, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου. καὶ εἶπεν Οὐχί, ὅτι
17 νῦν δώσεις· καὶ ἐὰν μή, λήψομαι κραταιῶς. [17] καὶ ἦν ἡ ἁμαρτία ἐνώπιον
18 κυρίου τῶν παιδαρίων μεγάλη σφόδρα, ὅτι ἠθέτουν τὴν θυσίαν κυρίου. [18] καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον κυρίου, παιδάριον περιεζωσμένον Ἐφοὺδ
19 Βάδ. [19] καὶ διπλοΐδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
20 θῦσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν. [20] καὶ εὐλόγησεν Ἡλὶ τὸν Ἐλκανὰ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ λέγων Ἀποτίσαι σοι κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας τῷ κυρίῳ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν τόπον

II. 1. Και προσευξατο αννα και ειπεν ... το στ. μου επ εχθρ. μου ... οτι ηυφρανθην 2. plene: ουκ εστ. αγ. ως κυριος· και ουκ εστιν πλην σου· και ουκ εστ. δικ. ως ο θ. ημων 3. υψηλα εις υπεροχην, μη εξελθατω μεγαλορημοσυνη ... επιτηδ. αυτων 8. καθισαι αυτον μ. δ. λαων 9. δικαιων 10. ασθενην ... αλλ η εν 11. κατελειπον ... απηλθον εις αρμ. εις τον οικον αυτων ... ηλει 12. ηλει 14. εις τον λουτηρα η εις τον λεβητα τ. μ. η εις την χ. η ε. τον χαλκον, παν ο ... ο ιερευς εαυτω· κατα ταυτα δε 16. om και ελεγεν ... ο ανθρωπος ο θυων ... τι pro οτι ... λημψομαι 17. ενωπ. κυρ. post σφοδρα pon. 18. βαρ 19. διπλοειδαν 20. ηλει ... κυριος σοι

αὐτοῦ. [21] καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὴν Ἄνναν, καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο ϑυγατέρας· καὶ ἐμεγαλύνϑη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου. [22] καὶ Ἡλὶ πρεσβύτης σφόδρα, καὶ ἤκουσεν ἃ ἐποίουν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, [23] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἵνα τί ποιεῖτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στόματος παντὸς τοῦ λαοῦ κυρίου; [24] μή, τέκνα, ὅτι οὐκ ἀγαϑὴ ἡ ἀκοὴ ἣν ἐγὼ ἀκούω, μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαϑαὶ αἱ ἀκοαὶ ἃς ἐγὼ ἀκούω τοῦ μὴ δουλεύειν λαὸν ϑεῷ. [25] ἐὰν ἁμαρτάνων ἁμάρτῃ ἀνὴρ εἰς ἄνδρα, καὶ προσεύξονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον· καὶ ἐὰν τῷ κυρίῳ ἁμάρτῃ, τίς προσεύξεται ὑπὲρ αὐτοῦ; καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο κύριος διαφϑεῖραι αὐτούς. [26] καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο, καὶ ἦν ἀγαϑὸν μετὰ κυρίου καὶ μετὰ ἀνϑρώπων. [27] καὶ ἦλϑεν ὁ ἄνϑρωπος ϑεοῦ πρὸς Ἡλὶ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ἀποκαλυφϑεὶς ἀπεκαλύφϑην πρὸς οἶκον τοῦ πατρός σου, ὄντων αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ Φαραώ· [28] καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ἰσραὴλ ἐμοὶ ἱερατεύειν, τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ ϑυσιαστήριόν μου καὶ ϑυμιᾶν ϑυμίαμα καὶ αἴρειν Ἐφούδ· καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς βρῶσιν. [29] καὶ ἵνα τί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ ϑυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν ϑυσίαν μου ἀναιδεῖ ὀφϑαλμῷ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱούς σου ὑπὲρ ἐμὲ ἐνευλογεῖσϑαι ἀπαρχῆς πάσης ϑυσίας τοῦ Ἰσραὴλ ἔμπροσϑέν μου; [30] διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ Εἶπα Ὁ οἶκος σοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος. καὶ νῦν φησὶ κύριος Μηδαμῶς ἐμοί, ὅτι ἀλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντάς με δοξάσω, καὶ ὁ ἐξουϑενῶν με ἀτιμωϑήσεται. [31] ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι καὶ ἐξολοϑρεύσω τὸ σπέρμα σοῦ καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρός σου, [32] καὶ οὐκ ἔσται σοι πρεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας. [33] καὶ ἄνδρα οὐκ ἐξολοϑρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ ϑυσιαστηρίου μου, ἐκλείπειν τοὺς ὀφϑαλμοὺς αὐτοῦ καὶ καταῤῥεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν. [34] καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὃ ἥξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς σου Ὀφνὶ καὶ Φινεές, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποϑανοῦνται ἀμφότεροι. [35] καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερέα πιστόν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει· καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἶκον πιστόν, καὶ διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας. [36] καὶ ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου ἥξει προσκυνεῖν αὐτῷ ὀβολοῦ ἀργυρίου λέγων Παράῤῥιψόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον.

III.

Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ κυρίῳ ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως· καὶ ῥῆμα κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὅρασις διαστέλλουσα. [2] καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ Ἡλὶ ἐκάϑευδεν ἐν τῷ τόπῳ

---

21. και συνελαβεν κ. ετεκεν 22. ηλει ... ηκουσεν συμπαντα α ... in f. add και ως εκοιμιζον τας γυναικας τας παρεστωσας παρα την ϑυραν της σκηνης του μαρτυριου 23. ακουω ρηματα πονηρα εκ στ. του λ. κυρ. τουτου 25. αμαρταννων αμαρταννη ... περι pro υπερ sec. 26. επορευετο μεγαλυνομενον και αγαϑον και μετα κυρ. και 27. ηλει ... om του ... εν τη αιγυπτω 28. επελεξαμην ... om των (... ιερεαψευειν) ... om του ... επι το ϑυσιαστ. ... εφουδ ενωπιον εμου 29. επεβλεψατε ... om μου sec. ... ϑυσιας ισραηλ 30. ταδε ειπεν ... ειπας ... δοξαζω ... ατιμασϑησεται 31. ημεραι ερχονται 32. plene: και ουκ εσται σου πρεσβυτης εν οικω μου· και επιβλεψη κραταιωμα μουων εν πασιν οις αγαϑυνει τον ισραηλ· και ουκ εσται πρεσβυτης εν τω οικω σου πασας τας ημερας 33. παν περισσευον 34. ηξαι ... σου τουτους προς εφνει και φ. εν ημ. μια (... αμφοτεραι) 35. in f. add μου 36. om και ... πας ο περισσευων ... προσκυνησαι ... αργυριου και εν αρτω εν (corrige ενι) ... παραριψον ... ιερατιων III. 1. ηλει 2. ηλει

αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι καὶ οὐκ ἠδύναντο βλέπειν·
3 [3] καὶ ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ
4 ναῷ οὗ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ. [4] καὶ ἐκάλεσε κύριος Σαμουὴλ Σαμουήλ· καὶ
5 εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ. [5] καὶ ἔδραμε πρὸς Ἠλὶ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς
με· καὶ εἶπεν Οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε κάθευδε. καὶ ἀνέστρεψε καὶ ἐκά-
6 θευδε. [6] καὶ προςέθετο κύριος καὶ ἐκάλεσε Σαμουὴλ Σαμουήλ· καὶ ἐπορεύθη
πρὸς Ἠλὶ τὸ δεύτερον καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με· καὶ εἶπεν Οὐ
7 κέκληκά σε, ἀνάστρεφε κάθευδε. [7] καὶ Σαμουὴλ πρὶν γνῶναι θεὸν καὶ ἀπο-
8 καλυφθῆναι αὐτῷ ῥῆμα κυρίου. [8] καὶ προςέθετο κύριος καλέσαι Σαμουὴλ ἐν
τρίτῳ· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἠλὶ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς
9 με. καὶ ἐσοφίσατο Ἠλὶ ὅτι κύριος κέκληκε τὸ παιδάριον, [9] καὶ εἶπεν Ἀνά-
στρεφε κάθευδε, τέκνον· καὶ ἔσται ἐὰν καλέσῃ σε, καὶ ἐρεῖς Λάλει, ὅτι ἀκούει
10 ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. [10] καὶ
ἦλθε κύριος καὶ κατέστη, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ· καὶ εἶπε
11 Σαμουὴλ Λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. [11] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ
Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὰ ῥήματά μου ἐν Ἰσραήλ· παντὸς ἀκούοντος αὐτά, ἠχήσει
12 ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ. [12] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγερῶ ἐπὶ Ἠλὶ πάντα ὅσα
13 ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω. [13] καὶ ἀνήγγελκα αὐτῷ
ὅτι ἐκδικῶ ἐγὼ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ, ὅτι κα-
κολογοῦντες θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτοὺς καὶ οὐδ' οὕτως.
14 [14] ὤμοσα τῷ οἴκῳ Ἠλί Εἰ ἐξιλασθήσεται ἀδικία οἴκου Ἠλὶ ἐν θυμιάματι
15 καὶ ἐν θυσίαις ἕως αἰῶνος. [15] καὶ κοιμᾶται Σαμουὴλ ἕως πρωί, καὶ ὤρθρισε
τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου· καὶ Σαμουὴλ ἐφοβήθη ἀπαγγεῖ-
16 λαι τὴν ὅρασιν. [16] καὶ εἶπεν Ἠλὶ πρὸς Σαμουήλ Σαμουὴλ τέκνον· καὶ εἶπεν
17 Ἰδοὺ ἐγώ. [17] καὶ εἶπε Τί τὸ ῥῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς σέ; μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ'
ἐμοῦ· τάδε ποιήσαι σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προςθείη, ἐὰν κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ
18 ῥῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοι ἐν τοῖς ὠσί σου. [18] καὶ ἀπήγ-
γειλε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους, καὶ οὐκ ἔκρυψεν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν
19 Ἠλί Κύριος αὐτός, τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσει. [19] καὶ ἐμεγαλύνθη Σα-
μουὴλ καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων
20 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. [20] καὶ ἔγνωσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ
21 ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφήτην τῷ κυρίῳ. [21] καὶ προςέθετο κύριος δηλω-
θῆναι ἐν Σηλώμ, ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς Σαμουήλ· καὶ ἐπιστεύθη Σα-
μουὴλ τοῦ προφήτης γενέσθαι τῷ κυρίῳ εἰς πάντα Ἰσραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς
γῆς καὶ ἕως ἄκρων. καὶ Ἠλὶ πρεσβύτης σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευό-
μενοι ἐπορεύοντο, καὶ πονηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου.

Hb. 11, 32.

IV.

Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐπὶ
Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον· καὶ ἐξῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον,
καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Ἀβενέζερ, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Ἀφέκ.
2 [2] καὶ παρατάσσονται ἀλλόφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἔκλινεν ὁ πόλε-

---

2. ηδυνατο 3. εν τω οικω κυριου (5. om και εδραμε usque ιδου εγω) 6. εκαλεσεν ετι ... και ανεστη σαμουηλ κ. επορ. πρ. ηλει ... σε, υιε μου, αναστρεφε 7. πριν η γν. τον θεον 8. επι σαμουηλ ... ηλει bis 9. και ειπ. ηλει τω σαμουηλ ... λαλει κυριε οτι 10. ante κ. ειπε add σαμουηλ σαμουηλ 11. ωςτε παντος 12. ηλει 13. κ. ανηνεγκα αυτω ο. εκδικησω επι τον ... θεον υιοι 14. ηλει bis 15. αναγγειλαι τ. ορ. τω ηλει 16. ηλει 17. μη διακρυψης ... ε. παντων λογων 18. κ. απηγγ. αυτω ... ηλει ... αυτου αυτος ποιησει 19. και κυριος ην 20. βηρσαβεαι 21. om του ... γενεσθαι του κυριου ... γης εως ... ηλει IV. 1. εις πολ. επι ισραηλ ... εις απαντ. αυτ. ισρ. εις ... αβεννεζερ 2. οι αλλοφ.

μος, καὶ ἔπταισεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἀλλοφύλων, καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει ἐν ἀγρῷ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν. [3] καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ Κατὰ τί ἔπταισεν ἡμᾶς κύριος σήμερον ἐνώπιον ἀλλοφύλων; λάβωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλώμ, καὶ ἐξελθέτω ἐκ μέσου ἡμῶν καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν. [4] καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλώμ, καὶ αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν κυρίου καθημένου Χερουβίμ· καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἡλὶ μετὰ τῆς κιβωτοῦ, Ὀφνὶ καὶ Φινεές. [5] καὶ ἐγενήθη ὡς ἦλθεν ἡ κιβωτὸς κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀνέκραξε πᾶς Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ. [6] καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς κραυγῆς, καὶ εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἑβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς κυρίου ἥκει εἰς τὴν παρεμβολήν. [7] καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ εἶπον Οὗτοι οἱ θεοὶ ἥκασι πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν· οὐαὶ ἡμῖν· ἐξελοῦ ἡμᾶς, κύριε, σήμερον, ὅτι οὐ γέγονε τοιαύτη ἐχθὲς καὶ τρίτην. [8] οὐαὶ ἡμῖν, τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων; οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. [9] κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας, ἀλλόφυλοι, ὅπως μὴ δουλεύσητε τοῖς Ἑβραίοις καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν, καὶ ἔσεσθε εἰς ἄνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς. [10] καὶ ἐπολέμησαν αὐτούς· καὶ πταίει ἀνὴρ Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς σκήνωμα αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη σφόδρα, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγμάτων. [11] καὶ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἡλὶ ἀπέθανον, Ὀφνὶ καὶ Φινεές. [12] καὶ ἔδραμεν ἀνὴρ Ἰεμιναῖος ἐκ τῆς παρατάξεως καὶ ἦλθεν εἰς Σηλὼμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεῤῥωγότα καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. [13] καὶ ἦλθε, καὶ ἰδοὺ Ἡλὶ ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν καρδία αὐτοῦ ἐξεστηκυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰςῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγεῖλαι, καὶ ἀνεβόησεν ἡ πόλις. [14] καὶ ἤκουσεν Ἡλὶ τὴν φωνὴν τῆς βοῆς καὶ εἶπε Τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης; καὶ ὁ ἄνθρωπος σπεύσας εἰςῆλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ Ἡλί. [15] καὶ Ἡλὶ υἱὸς ἐνενήκοντα ἐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανέστησαν καὶ οὐκ ἐπέβλεπε· καὶ εἶπεν Ἡλὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ Τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου τούτου; [16] καὶ ὁ ἀνὴρ σπεύσας προςῆλθε πρὸς Ἡλὶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι ὁ ἥκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς, κἀγὼ πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον. καὶ εἶπεν Ἡλί Τί τὸ γεγονὸς ῥῆμα, τέκνον; [17] καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον καὶ εἶπε Πέφευγεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ προςώπου ἀλλοφύλων, καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοί σου τεθνήκασι, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη. [18] καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ δίφρου ὀπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρύς· καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι ἔτη. [19] καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεὲς συνειληφυῖα τοῦ τεκεῖν· καὶ ἤκουσε τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ καὶ ὅτι τέθνηκεν ὁ πενθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν, ὅτι ἐπεστράφη-

---

3. λαβ. προς ημας εκ σηλ. την κιβ. της διαθηκης του θεου ημων εις σηλωμ ... εμμεσω 4. την κιβ. της διαθηκης κυρ. των δυναμεων καθημενου χερουβειν ... αμφοτ. υιοι ηλει ... κιβωτ. της διαθηκης του θεου ... οφνει 5. κιβωτ. διαθηκης κυρ. 6. την φωνην της κραυγης ... ειπαν ... η κραυγη του αλαλαγμου η ... om τη 7. ουαι ημιν pon. post σημερον ... τριτης 8. ουτοι εισιν οι 9. αλλοφυλ., μη ποτε 11. η κιβωτος ... ελημφθη ... ηλει ... οφνει 12. ιεμμιναιος ... διερρηγοτα 13. ηλει εκαθητο επι ... η καρδια ... απαγγ. εις τ. π. 14. ηλει bis 15. κ. ηλει υι. ων εν. και οκτω ετων ... οι οφθ. αυτων ... εβλεπεν ... ηλει 16. ηλει ... και εγω εκ τ. παρ. πεφευγα ... om ηλι 17. κ. πλ. μεγ. εγενετο ... τεθνηκασιν οφνει και φινεες ... ελημφθη 19. ελημφθη

20 σαν ἐπ' αὐτὴν ὠδῖνες αὐτῆς, 20 καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποϑνήσκει. καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ Μὴ φοβοῦ, ὅτι υἱὸν τέτοκας· καὶ οὐκ
21 ἀπεκρίϑη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς. 21 καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον Οὐαιβαρχαβὼϑ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ ϑεοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πενϑεροῦ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ
22 τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. 22 καὶ εἶπαν Ἀπῴκισται δόξα Ἰσραὴλ ἐν τῷ ληφϑῆναι τὴν κιβωτὸν κυρίου.

V.

Καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ καὶ εἰςήνεγκαν αὐτὴν ἐξ
2 Ἀβενέζερ εἰς Ἄζωτον. 2 καὶ ἔλαβον ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ εἰςήνεγ-
3 καν αὐτὴν εἰς οἶκον Δαγών, καὶ παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγών. 3 καὶ ὤρϑρισαν οἱ Ἀζώτιοι καὶ εἰςῆλϑον εἰς οἶκον Δαγών, καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ Δαγὼν πεπτωκὼς ἐπὶ πρόςωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ ϑεοῦ· καὶ ἤγειραν τὸν Δαγὼν καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐβαρύνϑη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς Ἀζωτίους καὶ ἐβασάνισεν αὐτούς, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἕδρας
4 αὐτῶν, τὴν Ἄζωτον καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς. 4 καὶ ἐγένετο ὅτε ὤρϑρισαν τὸ πρωΐ, καὶ ἰδοὺ Δαγὼν πεπτωκὼς ἐπὶ πρόςωπον αὐτοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ διαϑήκης κυρίου· καὶ κεφαλὴ Δαγὼν καὶ ἀμφότερα τὰ ἴχνη χειρῶν αὐτοῦ ἀφῃρημένα ἐπὶ τὰ ἐμπρόσϑια Ἀμαφὲϑ ἕκαστοι, καὶ ἀμφότεροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
5 πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόϑυρον, πλὴν ἡ ῥάχις Δαγὼν ὑπελείφϑη. 5 διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς Δαγὼν καὶ πᾶς ὁ εἰςπορευόμενος εἰς οἶκον Δαγὼν ἐπὶ βαϑμὸν οἴκου Δαγὼν ἐν Ἀζώτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι ὑπερβαίνοντες
6 ὑπερβαίνουσι. 6 καὶ ἐβαρύνϑη ἡ χεὶρ κυρίου ἐπὶ Ἄζωτον καὶ ἐπήγαγεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέζεσεν αὐτοῖς εἰς τὰς ναῦς, καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῆς ἀνεφύησαν
7 μύες· καὶ ἐγένετο σύγχυσις ϑανάτου μεγάλη ἐν τῇ πόλει. 7 καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἀζώτου ὅτι οὕτως, καὶ λέγουσιν ὅτι οὐ καϑήσεται κιβωτὸς τοῦ ϑεοῦ Ἰσραὴλ
8 μεϑ' ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ Δαγὼν ϑεὸν ἡμῶν. 8 καὶ ἀποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτοὺς καὶ λέγουσι Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ ϑεοῦ Ἰσραήλ; καὶ λέγουσιν οἱ Γεϑαῖοι Μετελϑέτω κιβωτὸς τοῦ ϑεοῦ πρὸς ἡμᾶς· καὶ μετῆλϑε κιβωτὸς τοῦ ϑεοῦ Ἰσραὴλ
9 εἰς Γέϑ. 9 καὶ ἐγενήϑη μετὰ τὸ μετελϑεῖν αὐτὴν καὶ γίνεται χεὶρ κυρίου τῇ πόλει, τάραχος μέγας σφόδρα· καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν. καὶ ἐποίησαν
10 οἱ Γεϑαῖοι ἑαυτοῖς ἕδρας, 10 καὶ ἐξαποστέλλουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα. καὶ ἐγενήϑη ὡς εἰςῆλϑε κιβωτὸς ϑεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐβόησαν οἱ Ἀσκαλωνῖται λέγοντες Τί ἀπεστρέψατε τὴν κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ Ἰσραὴλ
11 πρὸς ἡμᾶς ϑανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν; 11 καὶ ἐξαποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπον Ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ Ἰσραήλ, καὶ καϑισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ϑανατώσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν· ὅτι ἐγενήϑη σύγχυσις ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα

---

21. ουαιχαβωϑ· και ειπαν υπερ 22. om και ειπαν ... απο ισραηλ ... λημφϑηναι ... in f. add και δια το τεϑνηκεναι τον πενϑερον αυτης και τον ανδρα αυτης και ειπεν απωκισται δοξα απο ισραηλ οτι ελημφϑη η κιβωτος του ϑεου V. 1. αβεννεζερ 2. του κυριου 3. οι αζ. τη επαυριον κ. εισηλϑαν ... ιδαν ... αυτου επι την γην ενωπιον ... κατεστησαν αυτον ... το οριον 4. το πρωι τη επαυριον ... αυτου επι την γην ενωπιον ... η κεφαλη ... εμπροσϑεια ... εκαστον 5. βαϑμον πλην η ραχις γαζεε οικου ... υπερβεννουσιν 6. εβαρ. χειρ ... επ αζωτον ... εις τας εδρας ... χυσις 7. ιδον ... οτι ουτως λεγουσιν 8. τους παντας σατραπας ... om τη ... γεϑϑαιοι ... κιβ. ϑεου ισραηλ ... μετηλϑ. η κιβ. του ϑεου εις γεϑϑα 9. εν τη πολει ... και εως ... γεϑϑαιοι 10. om κ. εγενηϑη usque ασκαλωνα ... om προς ημας 11. αποστελλουσιν ... παντας τους ... ειπαν ... συγχυσις ϑανατου

σφόδρα, ὡς εἰςῆλθε κιβωτὸς θεοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ. [12] καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ἀποθανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἕδρας· καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν. 12

VI.

Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ μῆνας, καὶ ἐξέζεσεν ἡ γῆ αὐτῶν μύας. [2] καὶ καλοῦσιν ἀλλόφυλοι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντεις καὶ τοὺς ἐπαοιδοὺς αὐτῶν λέγοντες Τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ κυρίου; γνωρίσατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. [3] καὶ εἶπαν Εἰ ἐξαποστέλλετε ὑμεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, μὴ δὴ ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενήν, ἀλλὰ ἀποδιδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῆς βασάνου, καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξιλασθήσεται ὑμῖν· μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν; [4] καὶ λέγουσι Τί τὸ τῆς βασάνου ἀποδώσομεν αὐτῇ; καὶ εἶπαν Κατὰ ἀριθμὸν τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἕδρας χρυσᾶς, ὅτι πταῖσμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, [5] καὶ μῦς χρυσοῦς ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν τῶν διαφθειρόντων τὴν γῆν· καὶ δώσετε τῷ κυρίῳ δόξαν, ὅπως κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. [6] καὶ ἵνα τί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον; [7] καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἅμαξαν καινὴν καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας ἄνευ τῶν τέκνων· καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ ἀπαγάγετε τὰ τέκνα ἀπὸ ὄπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. [8] καὶ λήψεσθε τὴν κιβωτὸν καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, καὶ τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασάνου καὶ θήσετε ἐν θέματι Βερσεχθὰν ἐκ μέρους αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν καὶ ἀπελάσατε αὐτήν, καὶ ἀπελεύσεσθε· [9] καὶ ὄψεσθε, εἰ ὁδὸν ὁρίων αὐτῆς πορεύσεται μετὰ Βαιθσαμύς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ ἐὰν μή, καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χεὶρ αὐτοῦ ἧπται ἡμῶν, ἀλλὰ σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν. [10] καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι οὕτω, καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας καὶ ἔζευξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκώλυσαν εἰς οἶκον· [11] καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐπὶ τὴν ἅμαξαν, καὶ τὸ θέμα Ἐργὰβ καὶ τοὺς μῦς τοὺς χρυσοῦς. [12] καὶ κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν Βαιθσαμύς, ἐν τρίβῳ ἑνὶ ἐπορεύοντο καὶ ἐκοπίων, καὶ οὐ μεθίσταντο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά· καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτῆς ἕως ὁρίων Βαιθσαμύς. [13] καὶ οἱ ἐν Βαιθσαμὺς ἐθέριζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι, καὶ ἦραν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον κιβωτὸν κυρίου, καὶ ηὐφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς. [14] καὶ ἡ ἅμαξα εἰςῆλθεν εἰς ἀγρὸν Ὡσηὲ τὸν ἐν Βαιθσαμύς, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῇ λίθον μέγαν· καὶ σχίζουσι τὰ ξύλα τῆς ἁμάξης, καὶ τὰς βόας ἀνήνεγκαν εἰς ὁλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ. [15] καὶ οἱ Λευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ τὸ θέμα Ἐργὰβ μετ' αὐτῆς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκεύη τὰ χρυσᾶ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ μεγάλου· καὶ οἱ ἄνδρες Βαιθσαμὺς ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ

---

11. om ισραηλ VI. 1. η κιβ. κυριου 2. του κυριου ... και εν τινι 3. ειπον ... μη δη αποστειλητε ... αποστη χειρ 4. χρυσας και πεντε μυας χρυσους 5. και ποιησετε ομοιωμα των εδρων υμων και ομοιωμα των μυων υμων ... κουφισει 6. ως εβαρυνθη ... εξαπεστειλεν 7. καινην μιαν ... om απο 8. λημψεσθε τ. κιβ. κυριου ... αποδ. αυτα της β. και ου θησετε ε. θ. αργοζ ... εξαποστειλατε ... om και απελασ. αυτην ... κ. απελευσεται· 9. ει εις οδον ... πορ. και κατα βεθθαμυς 10. ουτως 11. θεμα αργοζ ... in f. add και τας εικονας των εδρων αυτων 12. κατηυθυναν ... βεθσαμυς ... βεθθαμυς 13. βεθθαμυς ... ιδαν ... ευφρανθησαν 14. αγρον ιησου ... βεθσαμυς ... παρ αυτην ... ανηνεγκαν ολοκαρπωσιν 15. om του ... αργοζ ... βεθθαμυς ... και εθυσαν θυσιαν

16 ἐκείνῃ τῷ κυρίῳ. [16] καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἑώρων, καὶ ἀνέ-
17 στρεψαν εἰς Ἀσκάλωνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [17] καὶ αὗται αἱ ἕδραι αἱ χρυσαῖ ἃς ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ, τῆς Ἀζώτου μίαν, τῆς Γάζης
18 μίαν, τῆς Ἀσκάλωνος μίαν, τῆς Γὲθ μίαν, τῆς Ἀκκαρὼν μίαν. [18] καὶ μῦς οἱ χρυσοῖ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ πόλεως ἐστερεωμένης καὶ ἕως κώμης τοῦ Φερεζαίου καὶ ἕως λίθου τοῦ μεγάλου, οὗ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, τοῦ ἐν ἀγρῷ
19 Ὡσηὲ τοῦ Βαιθσαμυσίτου. [19] καὶ οὐκ ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ Ἰεχονίου ἐν τοῖς ἀνδράσι Βαιθσαμύς, ὅτι εἶδαν κιβωτὸν κυρίου· καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἄνδρας καὶ πεντήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν. καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς ὅτι
20 ἐπάταξε κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. [20] καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ Βαιθσαμύς Τίς δυνήσεται διελθεῖν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ἁγίου
21 τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς κυρίου ἀφ' ἡμῶν; [21] καὶ ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθιαρὶμ λέγοντες Ἀπεστρόφασιν ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου, κατάβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτούς.

VII.

Καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθιαρὶμ καὶ ἀνάγουσι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, καὶ εἰςάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀμιναδὰβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ· καὶ τὸν Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡγίασαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου.
2 [2] καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθιαρίμ, ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι· καὶ ἐγένετο εἴκοσι ἔτη, καὶ ἐπέβλεψε πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὀπίσω κυ-
3 ρίου. [3] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ λέγων Εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς κύριον, περιέλετε θεοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ τὰ ἄλση, καὶ ἑτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς κύριον καὶ δουλεύσατε
4 αὐτῷ μόνῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. [4] καὶ περιεῖλον οἱ υἱοὶ
5 Ἰσραὴλ τὰς Βααλὶμ καὶ τὰ ἄλση Ἀσταρώθ, καὶ ἐδούλευσαν κυρίῳ μόνῳ. [5] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Ἀθροίσατε πάντα Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ, καὶ προςεύξομαι περὶ
6 ὑμῶν πρὸς κύριον. [6] καὶ συνήχθησαν εἰς Μασσηφάθ, καὶ ὑδρεύονται ὕδωρ καὶ ἐξέχεαν ἐνώπιον κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπαν Ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐδίκαζε Σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
7 εἰς Μασσηφάθ. [7] καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ, καὶ ἀνέβησαν σατράπαι ἀλλοφύλων ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ
8 ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προςώπου ἀλλοφύλων. [8] καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Σαμουὴλ Μὴ παρασιωπήσῃς ἀφ' ἡμῶν τοῦ μὴ
9 βοᾶν πρὸς κύριον θεόν σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. [9] καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ ἄρνα γαλαθηνὸν ἕνα καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὁλοκαύτωσιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ κυρίῳ· καὶ ἐβόησε Σαμουὴλ πρὸς κύριον περὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐπήκου-
10 σεν αὐτοῦ κύριος. [10] καὶ ἦν Σαμουὴλ ἀναφέρων τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἀλλόφυλοι προςῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐβρόντησε κύριος ἐν φωνῇ μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἔπταισαν
11 ἐνώπιον Ἰσραήλ. [11] καὶ ἐξῆλθον ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσηφὰθ καὶ κατεδίωξαν
12 τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως ὑποκάτω τοῦ Βαιθχόρ. [12] καὶ ἔλαβε

---

16. εις ακκαρων (17. om εδραι) 18. om χρυσοι ... πασ. των πολεων ... σατραπιων ... φερεζεου ... επεθεσαν ... post κυριου add και εως της ημερας ταυτης ... αγρω ιησου του βεθθαμυσιτου 19. εσμενισαν υιοι ... βεθθαμυς ... ειδον 20. βεθσαμυς 21. (αποστελουσιν ...) χαριαθειαρειμ VII. 1. χαριαθιαρειμ ... υιον sine τον ... ηναγκασαν φυλασσειν 2. χαρειαθιαρειμ ... εγενοντο ... πας ο οικος 3. τους θεους τους αλλ. 4. περιειλαν ... βααλειμ ... τω κυριω 5. τον παντα ... μασηφατι 6. μασηφατ bis 7. om οι prim. ... μασηφατ 10. 11. om και συνεχυθησ... usque κατεδ. τ. αλλοφυλους 11. επαταξεν ... βελχορ

Σαμουὴλ λίϑον ἕνα καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Μασσηφὰϑ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παλαιᾶς, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβενέζερ, λίϑος τοῦ βοηϑοῦ, καὶ εἶπεν Ἕως ἐνταῦϑα ἐβοήϑησεν ἡμῖν κύριος. [13] καὶ ἐταπείνωσε κύριος τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ οὐ προςέϑεντο ἔτι προςελϑεῖν εἰς ὅριον Ἰσραήλ· καὶ ἐγενήϑη χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ Σαμουήλ. [14] καὶ ἀπεδόϑησαν αἱ πόλεις ἃς ἔλαβον οἱ ἀλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ Ἀσκάλωνος ἕως Ἀζόβ, καὶ τὸ ὅριον Ἰσραὴλ ἀφείλοντο ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Ἰσραὴλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ Ἀμορῥαίου. [15] καὶ ἐδίκαζε Σαμουὴλ τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ· [16] καὶ ἐπορεύετο κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐνιαυτὸν καὶ ἐκύκλου Βαιϑὴλ καὶ τὴν Γάλγαλα καὶ τὴν Μασσηφάϑ, καὶ ἐδίκαζε τὸν Ἰσραὴλ ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις τούτοις. [17] ἡ δὲ ἀποστροφὴ αὐτοῦ εἰς Ἀρμαϑαίμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ· καὶ ἐδίκαζεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραήλ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ϑυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

VIII.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἐγήρασε Σαμουήλ, καὶ κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικαστὰς τῷ Ἰσραήλ. [2] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ· πρωτότοκος Ἰωήλ, καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἀβιά, δικασταὶ ἐν Βηρσαβεέ. [3] καὶ οὐκ ἐπορεύϑησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντελείας καὶ ἐλάμβανον δῶρα καὶ ἐξέκλινον δικαιώματα. [4] καὶ συναϑροίζονται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ παραγίνονται εἰς Ἀρμαϑαὶμ πρὸς Σαμουήλ, [5] καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ σὺ γεγήρακας, καὶ οἱ υἱοί σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ σου· καὶ νῦν κατάστησον ἐφ᾽ ἡμᾶς βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς καϑὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔϑνη. [6] καὶ πονηρὸν τὸ ῥῆμα ἐν ὀφϑαλμοῖς Σαμουήλ, ὡς εἶπαν Δὸς ἡμῖν βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς· καὶ προςηύξατο Σαμουὴλ πρὸς κύριον. [7] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ καϑὰ ἂν λαλῶσί σοι, ὅτι οὐ σὲ ἐξουϑενήκασιν, ἀλλ᾽ ἢ ἐμὲ ἐξουϑενώκασι τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐπ᾽ αὐτῶν. [8] κατὰ πάντα τὰ ποιήματα ἃ ἐποίησάν μοι ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐδούλευον ϑεοῖς ἑτέροις, οὕτως αὐτοὶ ποιοῦσι καὶ σοί. [9] καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν, πλὴν ὅτι διαμαρτυρόμενος διαμαρτύρῃ αὐτοῖς, καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐπ᾽ αὐτούς. [10] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πᾶν τὸ ῥῆμα τοῦ κυρίου πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ᾽ αὐτοῦ βασιλέα, [11] καὶ εἶπε Τοῦτο ἔσται τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐφ᾽ ὑμᾶς· τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήψεται, καὶ ϑήσεται αὐτοὺς ἐν ἅρμασιν αὐτοῦ καὶ ἐν ἱππεῦσιν αὐτοῦ καὶ προτρέχοντας τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, [12] καὶ ϑέσϑαι αὐτοὺς ἑαυτῷ ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους, καὶ ϑερίζειν ϑερισμὸν αὐτοῦ καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν σκεύη πολεμικὰ αὐτοῦ καὶ σκεύη ἁρμάτων αὐτοῦ· [13] καὶ τὰς ϑυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς μυρεψοὺς καὶ εἰς μαγειρίσσας καὶ εἰς πεσσούσας· [14] καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαϑοὺς λήψεται καὶ δώσει τοῖς δούλοις ἑαυτοῦ· [15] καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ

*Act. 13, 21.

---

12. μασηφα ... ετι επερϑει (corr. επελϑειν?) ... εγενετο ... ημερας σαμουηλ 14. απεδωκαν αυτα τω ισρ. α. ακκαρων ε. γεϑ ... αφειλαντο 16. εκυκλουν ... μασηφα 17. om εκει sec. VIII. 2. του δευτερ. αυτου ... δικαστας 3. ελαμβαναν δ. κ. εξεκλιναν 4. παντες ανδρες ... πρ. σαμ. εις αρμ. 6. και ην πονηρ. το ρ. ενωπιον σαμ. ... δικ. εφ ημας 7. λαλησωσιν ... εμε εξουϑενηκασιν ... επ αυτους 8. om τα ποιηματα ... και εως της ... εγκατελειπον 8. 9. ουτως αυτοι ποιουσιν· και συ νυν ακουε 9. βασιλευει 10. ρημα κυριου 11. λημψεται ... και ιππευσιν 12. χιλιαρχ. κ. εκατονταρχ. 13. ϑυγατερ. αυτων λημψεται ... μαγιρεισας ... παισουσας (** παισσουσας) 14. om υμων sec. ... λημψεται ... δουλοις αυτου 15. το σπερμα

τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ καὶ τοῖς
16 δούλοις αὐτοῦ· [16] καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν καὶ τὰ βουκόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ
17 ἔργα αὐτοῦ· [17] καὶ τὰ ποίμνια ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ
18 δοῦλοι. [18] καὶ βοήσεσθε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν οὗ ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς· καὶ οὐκ ἐπακούσεται κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
19 ναις, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα. [19] καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ λαὸς ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουήλ, καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐχὶ ἀλλ' ἢ βασιλεὺς ἔσται ἐφ' ἡμᾶς,
20 [20] καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς καθὰ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν.
21 [21] καὶ ἤκουσε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς
22 τὰ ὦτα κυρίου. [22] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουήλ Ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ βασίλευσον αὐτοῖς βασιλέα. καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας Ἰσραήλ Ἀποτρεχέτω ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

IX.

Καὶ ἀνὴρ ἐξ υἱῶν Βενιαμίν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Κίς, υἱὸς Ἀβιὴλ υἱοῦ Ἰαρὲδ
2 υἱοῦ Βαχὶρ υἱοῦ Ἀφὲκ υἱοῦ ἀνδρὸς Ἰεμιναίου, ἀνὴρ δυνατός. [2] καὶ τούτῳ υἱός, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαούλ, εὐμεγέθης, ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ
3 ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν, ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν. [3] καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κὶς πατρὸς Σαούλ· καὶ εἶπε Κὶς πρὸς Σαοὺλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Λάβε μετὰ σεαυτοῦ ἓν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθητε καὶ
4 ζητήσατε τὰς ὄνους. [4] καὶ διῆλθον δι' ὄρους Ἐφραΐμ καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς Σελχά, καὶ οὐχ εὗρον· καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς Σεγαλίμ, καὶ οὐκ ἦν·
5 καὶ διῆλθον διὰ τῆς γῆς Ἰαμίν, καὶ οὐχ εὗρον. [5] αὐτῶν δὲ ἐλθόντων εἰς τὴν Σὶφ καὶ Σαοὺλ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ Δεῦρο καὶ ἀπο-
6 στρέψωμεν, μὴ ἀνεὶς ὁ πατήρ μου τὰς ὄνους φροντίζῃ τὰ περὶ ἡμῶν. [6] καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδάριον Ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔνδοξος, πᾶν ὃ ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσται· καὶ νῦν πορευθῶμεν ὅπως ἀπαγγείλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐφ' ἣν ἐπορεύθημεν ἐπ' αὐτήν.
7 [7] καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ Καὶ ἰδοὺ πορευσόμεθα, καὶ τί οἴσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκλελοίπασιν ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεῖον οὐκ ἔστι μεθ' ἡμῶν εἰσενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ
8 τὸ ὑπάρχον ἡμῖν; [8] καὶ προσέθετο τὸ παιδάριον ἀποκριθῆναι τῷ Σαοὺλ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ εὕρηται ἐν τῇ χειρί μου τέταρτον σίκλου ἀργυρίου, καὶ δώσεις
9 τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν. [9] καὶ ἔμπροσθεν ἐν Ἰσραὴλ τάδε ἔλεγεν ἕκαστος ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν θεόν Δεῦρο καὶ πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα· ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς ἔμπροσθεν
10 Ὁ βλέπων. [10] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα, δεῦρο καὶ πορευθῶμεν· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος ὁ
11 τοῦ θεοῦ. [11] αὐτῶν ἀναβαινόντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ εὑρίσκουσι τὰ κοράσια ἐξεληλυθότα ὑδρεύεσθαι ὕδωρ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς Εἰ ἔστιν
12 ἐνταῦθα ὁ βλέπων; [12] καὶ ἀπεκρίθη τὰ κοράσια αὐτοῖς καὶ λέγουσιν αὐτοῖς

---

16. λημψεται (17. το ποιμνια) 19. του ακουσαι ... Ουχ αλλ η οτι 20. κατα παντα (21. αυτοις) IX. 1. Και ην ανηρ ... βενιαμειν ... κεις ... αρεδ ... βεχωραθ ... αφιχ ... ιεμινναιου 3. οι ονοι κεις του ... κεις 4. κ. διηλθαν δι ... γης σαλισσα ... γης σααλειμ ... γης του ιεμειναιου 5. εις γην σειφ ... φροντιζη περι 6. (δη ο κυριος θεος του θεου ...) πορευθωμεν εκει 7. εισοισομεν ... οτι αρτοι ... αιτιων (αγγιων?) ... εστιν εν ημιν του εισενεγκ. 9. om εν ... ελεγαν ... επερωτησαι θεον Δευτε 10. ο ανθρωπος του 11. ** υδρευσασθαι (*?) 12. om αυτοις sec.

Ἔστιν, ἰδοὺ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· νῦν διὰ τὴν ἡμέραν ἥκει εἰς τὴν πόλιν, ὅτι θυσία σήμερον τῷ λαῷ ἐν Βαμά. [13] ὡς ἂν εἰςέλθητε εἰς τὴν πόλιν, οὕτως εὑρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει πρὶν ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Βαμὰ τοῦ φαγεῖν· ὅτι οὐ μὴ φάγῃ ὁ λαὸς ἕως τοῦ εἰςελθεῖν αὐτόν, ὅτι οὗτος εὐλογεῖ τὴν θυσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι· καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν εὑρήσετε αὐτόν. [14] καὶ ἀναβαίνουσι τὴν πόλιν· αὐτῶν εἰςπορευομένων εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ Σαμουὴλ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι εἰς Βαμά. [15] καὶ κύριος ἀπεκάλυψε τὸ ὠτίον Σαμουὴλ ἡμέρᾳ μιᾷ ἔμπροσθεν τοῦ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Σαοὺλ λέγων [16] Ὡς ὁ καιρὸς αὔριον ἀποστελῶ πρὸς σὲ ἄνδρα ἐκ γῆς Βενιαμίν, καὶ χρίσεις αὐτὸν εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ σώσει τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων· ὅτι ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ λαοῦ μου, ὅτι ἦλθε βοὴ αὐτῶν πρός με. [17] καὶ Σαμουὴλ εἶδε τὸν Σαούλ, καὶ κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὃν εἶπά σοι Οὗτος ἄρξει ἐν τῷ λαῷ μου. [18] καὶ προςήγαγε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς πόλεως καὶ εἶπεν Ἀπάγγειλον δὴ ποῖος ὁ οἶκος τοῦ βλέποντος. [19] καὶ ἀπεκρίθη Σαμουὴλ τῷ Σαοὺλ καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι αὐτός· ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς Βαμὰ καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σήμερον, καὶ ἐξαποστελῶ σε πρωὶ καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι. [20] καὶ περὶ τῶν ὄνων σου τῶν ἀπολωλυιῶν σήμερον τριταίων, μὴ θῇς τὴν καρδίαν σου αὐταῖς, ὅτι εὕρηνται· καὶ τίνι τὰ ὡραῖα τοῦ Ἰσραήλ, οὐ σοὶ καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου; [21] καὶ ἀπεκρίθη Σαοὺλ καὶ εἶπεν Οὐχὶ ἀνδρὸς υἱὸς Ἰεμιναίου ἐγώ εἰμι τοῦ μικροῦ σκήπτρου φυλῆς Ἰσραήλ; καὶ τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπτρου Βενιαμίν; καὶ ἵνα τί ἐλάλησας πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο; [22] καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἰςήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ ἔθετο αὐτοῖς ἐκεῖ τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλημένων ὡσεὶ ἑβδομήκοντα ἀνδρῶν. [23] καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ μαγείρῳ Δός μοι τὴν μερίδα ἣν ἔδωκά σοι, ἣν εἶπά σοι θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί. [24] καὶ ἥψησεν ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν καὶ παρέθηκεν αὐτὴν ἐνώπιον Σαούλ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ τῷ Σαοὺλ Ἰδοὺ ὑπόλειμμα, παράθες αὐτὸ ἐνώπιόν σου καὶ φάγε, ὅτι εἰς μαρτύριον τέθειταί σοι παρὰ τοὺς ἄλλους, ἀπόκνιζε. καὶ ἔφαγε Σαοὺλ μετὰ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [25] καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμὰ εἰς τὴν πόλιν· καὶ διέστρωσαν τῷ Σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη. [26] καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ ἐκάλεσε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι λέγων Ἀνάστα, καὶ ἐξαποστελῶ σε· καὶ ἀνέστη Σαούλ, καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ Σαμουὴλ ἕως ἔξω. [27] αὐτῶν καταβαινόντων εἰς μέρος τῆς πόλεως καὶ Σαμουὴλ εἶπε τῷ Σαοὺλ Εἰπὸν τῷ νεανίσκῳ καὶ διελθέτω ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ σὺ στῆθι ὡς σήμερον καὶ ἄκουσον ῥῆμα θεοῦ.

X.

Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὐχὶ κέχρικέ σε κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ; καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ κυρίου, καὶ σὺ σώσεις αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτοῦ. [2] καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἔχρισέ σε κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς ἄρχοντα· ὡς ἂν ἀπέλθῃς σήμερον ἀπ'

---

12. ταχυνον νυν δια 13. om εις ... (εις βανα ...) ελθειν 15. totus vers. ** ... σαουλ πρ. αυτον 16. ο καιρ. ουτος αυριον αυριον αποστελλω ... βενιαμειν 17. Ιδου ανθρωπος 18. δη μοι ποιος οικος 19. εξαποστελλω 20. σου pon. ante σημερον ... και παντι τω 21. του μικροτερου ... βενιαμειν ... προς με 22. τοπον εκει 24. τ. κωλεαν και το επ αυτης ... μαρτυριον τεθεσται σ. παρα του ανθρωπου αποκνιζει 25. εν τη πολει 26. κ. ανεστη κ. εξηλθ. σαουλ αυτος 27. post ημων add και διηλθεν ... ακουστον X. 1. αρξεις λαω ... om συ sec. ... in fin. add κυκλοθεν 2. κεχρικεν

ἐμοῦ, καὶ εὑρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς τοῖς τάφοις Ῥαχὴλ ἐν τῷ ὄρει Βενιαμὶν ἀλλομένους μεγάλα, καὶ ἐροῦσί σοι Εὕρηνται αἱ ὄνοι ἃς ἐπορεύθητε ζητεῖν· καὶ ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτετίνακται τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων, καὶ ἐδαψιλεύ-
3 σατο δι' ὑμᾶς λέγων Τί ποιήσω ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου; [3] καὶ ἀπελεύσῃ ἐκεῖθεν καὶ ἐπέκεινα ἥξεις ἕως τῆς δρυὸς Θαβώρ, καὶ εὑρήσεις ἐκεῖ τρεῖς ἄνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν εἰς Βαιθήλ, ἕνα αἴροντα τρία αἰγίδια καὶ ἕνα
4 αἴροντα τρία ἀγγεῖα ἄρτων καὶ ἕνα αἴροντα ἀσκὸν οἴνου· [4] καὶ ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην καὶ δώσουσί σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, καὶ λήψῃ ἐκ τῆς
5 χειρὸς αὐτῶν. [5] καὶ μετὰ ταῦτα εἰςελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ θεοῦ, οὗ ἐστιν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων, ἐκεῖ Νασὶβ ὁ ἀλλόφυλος· καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰςέλθητε ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεις χορῷ προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμά, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα καὶ τύμπανον καὶ αὐλὸς καὶ κινύρα,
6 καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες· [6] καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ πνεῦμα κυρίου καὶ προφη-
7 τεύσεις μετ' αὐτῶν, καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον. [7] καὶ ἔσται ὅταν ἥξει τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σέ, ποίει πάντα ὅσα ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου, ὅτι θεὸς μετὰ
8 σοῦ. [8] καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλγάλ, καὶ ἰδοὺ καταβαίνω πρὸς σὲ ἀνενεγκεῖν ὁλοκαύτωσιν καὶ θυσίας εἰρηνικάς· ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἕως
9 τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ γνωρίσω σοι ἃ ποιήσεις. [9] καὶ ἐγενήθη ὥςτε ἐπιστραφῆναι τῷ ὤμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουήλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς
10 καρδίαν ἄλλην· καὶ ἦλθε πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [10] καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν, καὶ ἰδοὺ χορὸς προφητῶν ἐξεναντίας αὐτοῦ· καὶ
11 ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ καὶ προεφήτευσεν ἐν μέσῳ αὐτῶν. [11] καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἐχθὲς καὶ τρίτης καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ
12 Τί τοῦτο τὸ γεγονὸς τῷ υἱῷ Κίς; ἢ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις; [12] καὶ ἀπεκρίθη τις αὐτῶν καὶ εἶπε Καὶ τίς πατὴρ αὐτοῦ; καὶ διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς
13 παραβολὴν Ἦ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις; [13] καὶ συνετέλεσε προφητεύων, καὶ
14 ἔρχεται εἰς τὸν βουνόν. [14] καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ εἶπαν Ζητεῖν τὰς ὄνους, καὶ εἴδαμεν
15 ὅτι οὐκ εἰσί, καὶ εἰςήλθομεν πρὸς Σαμουήλ. [15] καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαούλ
16 Ἀπάγγειλον δή μοι τί εἶπέ σοι Σαμουήλ. [16] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ Ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι ὅτι εὕρηνται αἱ ὄνοι· τὸ δὲ ῥῆμα τῆς βα-
17 σιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. [17] καὶ παρήγγειλε Σαμουὴλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς
18 κύριον εἰς Μασσηφάθ, [18] καὶ εἶπε πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ Τάδε εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ λέγων Ἐγὼ ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν
19 θλιβουσῶν ὑμᾶς. [19] καὶ ὑμεῖς σήμερον ἐξουδενήκατε τὸν θεόν, ὃς αὐτός ἐστιν ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν, καὶ εἴπατε Οὐχὶ ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλέα καταστήσεις ἐφ' ἡμῶν. καὶ νῦν κατάστητε ἐνώπιον κυρίου
20 κατὰ τὰ σκῆπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς φυλὰς ὑμῶν. [20] καὶ προςήγαγε Σαμουὴλ
21 πάντα τὰ σκῆπτρα Ἰσραήλ, καὶ κατακληροῦται σκῆπτρον Βενιαμίν· [21] καὶ προςάγει σκῆπτρον Βενιαμὶν εἰς φυλάς, καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρί· καὶ προςάγουσι τὴν φυλὴν Ματταρὶ εἰς ἄνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαοὺλ *Act.13,21.

---

2. του βενιαμειν ... αποτετ. ο πατ. σου (... δι ημας) 3. αγγια 4. λημψη ... om εκει prius 5. τυμπανα 6. προφ. επ αυτων ... στραφησει 8. της γαλγαλα ... ιδου εγω ... θυσαι θυσιας 10. βουνον των προφητων ... εμμεσω 11. απαντες οι ιδοντες ... εχθες ... ιδον ... εμμεσω τ. προφ. προφητευων ... ειπαν ... κεις 12. αυτου ου κεις· δια 14. οικιος ... ειδομεν 15. οικιος 16. οικιον ... in fin. add ο ειπεν σαμουηλ 17. εις μασηφα 18. ανηγ. τον ισραηλ ... εκθλιβουσων 19. εξουδενωκατε ... σωτηρ υμων ... om οτι ... στησεις ... χιλιαδας pro φυλας (20. ισραηλ π. τα σκ. σαμουηλ) 20. 21. βενιαμειν bis 21. ματταρει ... ματταρειτ

υἱὸς Κίς. καὶ ἐζήτει αὐτόν, καὶ οὐχ εὑρίσκετο. [22] καὶ ἐπηρώτησε Σαμουὴλ ἔτι ἐν κυρίῳ Εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; καὶ εἶπε κύριος Ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκεύεσι. [23] καὶ ἔδραμε καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ· καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω. [24] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λαόν Εἰ ἑωράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἑαυτῷ κύριος, ὅτι οὐκ ἔστιν ὅμοιος αὐτῷ ἐν πᾶσιν ὑμῖν; καὶ ἔγνωσαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. [25] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐξαπέστειλε Σαμουὴλ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [26] καὶ Σαοὺλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαά· καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ δυνάμεων ὧν ἥψατο κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ Σαούλ. [27] καὶ υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν Τίς σώσει ἡμᾶς οὗτος; καὶ ἠτίμασαν αὐτόν, καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτῷ δῶρα.

XI.

Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα καὶ ἀνέβη Νάας ὁ Ἀμμανίτης καὶ παρεμβάλλει ἐπὶ Ἰαβὶς Γαλαάδ· καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην Διάθου ἡμῖν διαθήκην καὶ δουλεύσομέν σοι. [2] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Νάας ὁ Ἀμμανίτης Ἐν ταύτῃ διαθήσομαι διαθήκην ὑμῖν, ἐν τῷ ἐξορύξαι ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιόν, καὶ θήσομαι ὄνειδος ἐπὶ Ἰσραήλ. [3] καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ἰαβίς Ἄνες ἡμῖν ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραήλ· ἐὰν μὴ ᾖ ὁ σώζων ἡμᾶς, ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς. [4] καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς Γαβαὰ πρὸς Σαούλ, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ· καὶ ἦραν πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. [5] καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ ἤρχετο μετὰ τὸ πρωὶ ἐξ ἀγροῦ· καὶ εἶπε Σαοὺλ Τί ὅτι κλαίει ὁ λαός; καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ῥήματα τῶν ἀνδρῶν Ἰαβίς. [6] καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Σαούλ, ὡς ἤκουσε τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτοὺς ὀργῇ αὐτοῦ σφόδρα. [7] καὶ ἔλαβε δύο βόας καὶ ἐμέλισεν αὐτάς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων λέγων Ὃς οὐκ ἔστιν ἐκπορευόμενος ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω Σαμουήλ, κατὰ τάδε ποιήσουσι τοῖς βουσὶν αὐτοῦ· καὶ ἐπῆλθεν ἔκστασις κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἷς. [8] καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Βεζὲκ ἐν Βαμὰ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἑξακοσίας χιλιάδας καὶ ἄνδρας Ἰούδα ἑβδομήκοντα χιλιάδας, [9] καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐρχομένοις Τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς Αὔριον ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθερμάναντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαγγέλλουσι τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς, καὶ εὐφράνθησαν. [10] καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην Αὔριον ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν. [11] καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὔριον καὶ ἔθετο Σαοὺλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ τῇ ἑωθινῇ, καὶ ἔτυπτον τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἕως διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα· καὶ ἐγενήθη καὶ ὑπολελειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό. [12] καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ Τίς ὁ

---

21. κεις ... ουκ ευρισκ. 22. επερωτησεν ετι σαμουηλ· ετι εν κυρ. εισερχεται ετι ενταυθα ανηρ 23. εμμεσω 24. απαντα ... ορακατε ... και ζητω ειπαν ο βασ. 26. εις γαβααθα ... υιοι δυναμενοι 27. οι υιοι ... ημας XI. 1. αμανιτης ... επ ιαβεις ... ειαβεις ... αμανιτην 2. αμανιτης ... ε. ταυτη τη διαθηκη διαθησομαι υμιν ... om υμων ... επι παντα ισρ. 3. ειαβεις ... om ῇ ... και εξελευσ. 4. εις γαβααθα 5. 6. Τι ο λαος οτι κλαιει (... om των ανδρων usque τα ρηματα) 7. αγγελων αυτων λεγων 8. om εν βαμα 9. ειαβεις γαλααδ Αυρ. εσται ... ηλθαν ... ειαβεις ... ηυφρανθησαν 10. ειπαν ... ειαβεις ... αμανιτην 11. τη πρωινη, κ. επληξεν τους ... εγενηθησαν οι υπολελιμμενοι

εἴπας ὅτι Σαοὺλ οὐ βασιλεύσει ἡμῶν; παράδος τοὺς ἄνδρας καὶ θανατώσο-
13 μεν αὐτούς. [13] καὶ εἶπε Σαούλ Οὐκ ἀποθανεῖται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ,
14 ὅτι σήμερον ἐποίησε κύριος σωτηρίαν ἐν Ἰσραήλ. [14] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς
τὸν λαὸν λέγων Πορευθῶμεν εἰς Γάλγαλα καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασι-
15 λείαν. [15] καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γάλγαλα, καὶ ἔχρισε Σαμουὴλ ἐκεῖ
τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλγάλοις, καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσίας
καὶ εἰρηνικὰς ἐνώπιον κυρίου· καὶ εὐφράνθη Σαμουὴλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὥστε λίαν.

XII.

Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἤκουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς
2 πάντα ὅσα εἴπατέ μοι, καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα· [2] καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ
βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν, κἀγὼ γεγήρακα καὶ καθήσομαι, καὶ οἱ
υἱοί μου ἰδοὺ ἐν ὑμῖν· κἀγὼ ἰδοὺ διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητος καὶ
3 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [3] ἰδοὺ ἐγώ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου καὶ
ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ Μόσχον τίνος εἴληφα ἢ ὄνον τίνος εἴληφα, ἢ τίνα
κατεδυνάστευσα ὑμῶν ἢ τίνα ἐξεπίεσα, ἢ ἐκ χειρὸς τίνος εἴληφα ἐξίλασμα
4 καὶ ὑπόδημα; ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ καὶ ἀποδώσω ὑμῖν. [4] καὶ εἶπαν πρὸς
Σαμουήλ Οὐκ ἠδίκησας ἡμᾶς, καὶ οὐ κατεδυνάστευσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἔθλα-
5 σας ἡμᾶς, καὶ οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς οὐδενὸς οὐδέν. [5] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς
τὸν λαόν Μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν καὶ μάρτυς χριστὸς αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ
6 τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι οὐχ εὑρήκατε ἐν χειρί μου οὐδέν· καὶ εἶπαν Μάρτυς. [6] καὶ εἶπε
Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαὸν λέγων Μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν
7 Ἀαρών, ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου. [7] καὶ νῦν κατάστητε καὶ
δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπαγγελῶ ὑμῖν τὴν πᾶσαν δικαιοσύνην κυ-
8 ρίου ἃ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν· [8] ὡς εἰσῆλθεν Ἰακὼβ καὶ
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος· καὶ ἐβόησαν
οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρών,
καὶ ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ
9 τόπῳ τούτῳ. [9] καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς
εἰς χεῖρας Σισάρᾳ ἀρχιστρατήγῳ Ἰαβὶς βασιλέως Ἀσὼρ καὶ εἰς χεῖρας ἀλλο-
10 φύλων καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωάβ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς. [10] καὶ ἐβόη-
σαν πρὸς κύριον καὶ ἔλεγον Ἡμάρτομεν ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν κύριον καὶ ἐδου-
λεύσαμεν τοῖς Βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν· καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν
11 ἡμῶν, καὶ δουλεύσομέν σοι. [11] καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἱεροβάαλ καὶ τὸν Βαρὰκ καὶ
τὸν Ἰεφθάε καὶ τὸν Σαμουήλ, καὶ ἐξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν τῶν
12 κυκλόθεν, καὶ κατῳκεῖτε πεποιθότες. [12] καὶ ἴδετε ὅτι Νάας βασιλεὺς υἱῶν
Ἀμμὼν ἦλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἴπατε Οὐχὶ ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ'
13 ἡμῶν· καὶ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. [13] καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς
14 ὃν ἐξελέξασθε, καὶ ἰδοὺ δέδωκε κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλέα. [14] ἐὰν φοβηθῆτε
τὸν κύριον καὶ δουλεύσητε αὐτῷ καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ μὴ ἐρί-
σητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἦτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ'
15 ὑμῶν ὀπίσω κυρίου πορευόμενοι· [15] ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου
καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἔσται χεὶρ κυρίου ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν
16 βασιλέα ὑμῶν. [16] καὶ νῦν κατάστητε καὶ ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο ὃ

---

15. εις βασιλεα τον σαουλ ... σαμ. εκει και πας XII. 1. παντα ανδρα ισρ. 2. και εγω γεγηρακα ... νεοτητος μου 3. κατεδυναστευσα η τ. εξεπιασα ... εξ. η υποδ. 4. om και ουκ εθλ. ημ. 6. μωσην ... και ο αναγαγων 7. δικαιωσω ... τας πασας δικαιωσυνας (ita) κυριου ας επ. υμιν 8. μωσην ... εξηγαγεν ... κατωκησεν 9. του κυριου θεου ... αρχιστρατηγου ειαβεις ... επολεμησαν αυτοις 10. εγκαταλελοιπαμεν ... βααλειμ 11. απεστ. κυριος τον ... υμας ... εχθρ. υμων ... πεποιθως 12. αλλ η βασιλευς 13. ον εξελ. ον ητησασθε 15. εισακουσητε ... εις υμας

ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν· [17] οὐχὶ θερισμὸς πυρῶν σήμερον; ἐπικαλέσομαι κύριον καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ὅτι ἡ κακία ὑμῶν μεγάλη ἣν ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα. [18] καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουὴλ τὸν κύριον, καὶ ἔδωκε κύριος φωνὰς καὶ ὑετὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουήλ. [19] καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουήλ Πρόσευξαι ὑπὲρ τῶν δούλων σου πρὸς κύριον θεόν σου, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν ὅτι προστεθείκαμεν πρὸς πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κακίαν αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλέα. [20] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν Μὴ φοβεῖσθε· ὑμεῖς πεποιήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην, πλὴν μὴ ἐκκλίνητε ἀπὸ ὄπισθεν κυρίου, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν· [21] καὶ μὴ παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηθὲν ὄντων, οἳ οὐ περανοῦσιν οὐθὲν καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐθέν εἰσιν. [22] ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι ἐπιεικῶς κύριος προςελάβετο ὑμᾶς ἑαυτῷ εἰς λαόν. [23] καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἁμαρτεῖν τῷ κυρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν· καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ, καὶ δείξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν. [24] πλὴν φοβεῖσθε τὸν κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι ἴδετε ἃ ἐμεγάλυνε μεθ' ὑμῶν· [25] καὶ ἐὰν κακίᾳ κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προςτεθήσεσθε.

XIII.

[2] Καὶ ἐκλέγεται ἑαυτῷ Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν Ἰσραήλ· καὶ ἦσαν μετὰ Σαοὺλ δισχίλιοι οἱ ἐν Μαχμὰς καὶ ἐν τῷ ὄρει Βαιθήλ, καὶ χίλιοι ἦσαν μετὰ Ἰωνάθαν ἐν Γαβαὰ τοῦ Βενιαμίν· καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐξαπέστειλεν ἕκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. [3] καὶ ἐπάταξεν Ἰωνάθαν τὸν Νασὶβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ, καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀλλόφυλοι· καὶ Σαοὺλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν λέγων Ἠθετήκασιν οἱ δοῦλοι. [4] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἤκουσε λεγόντων Πέπαικε Σαοὺλ τὸν Νασὶβ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ᾐσχύνθησαν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις· καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὀπίσω Σαοὺλ ἐν Γαλγάλοις. [5] καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνάγονται εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ἁρμάτων καὶ ἓξ χιλιάδες ἱππέων καὶ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ πλήθει· καὶ ἀναβαίνουσι καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχμὰς ἐξ ἐναντίας Βαιθωρὼν κατὰ νότου. [6] καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι στενῶς αὐτῷ μὴ προςάγειν αὐτόν, καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις καὶ ἐν ταῖς μάνδραις καὶ ἐν ταῖς πέτραις καὶ ἐν τοῖς βόθροις καὶ ἐν τοῖς λάκκοις. [7] καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Γὰδ καὶ Γαλαάδ· καὶ Σαοὺλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγάλοις, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξέστη ὀπίσω αὐτοῦ. [8] καὶ διέλιπεν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ ὡς εἶπε Σαμουήλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουὴλ εἰς Γάλγαλα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. [9] καὶ εἶπε Σαοὺλ Προςαγάγετε ὅπως ποιήσω ὁλοκαύτωσιν καὶ εἰρηνικάς· καὶ ἀνήνεγκε τὴν ὁλοκαύτωσιν. [10] καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀναφέρων τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ Σαμουὴλ παραγίνεται· καὶ ἐξῆλθε Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν. [11] καὶ εἶπε Σαμουήλ Τί πεποίηκας; καὶ εἶπε Σαούλ Ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ σὺ οὐ παρεγένου ὡς διετάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς Μαχμάς, [12] καὶ εἶπα Νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρός με εἰς Γάλγαλα, καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἐδεήθην· καὶ ἐνεκρατευσάμην καὶ ἀνήνεγκα τὴν ὁλοκαύτωσιν. [13] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ Μεματαίωταί σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος, ὡς νῦν ἡτοίμασε κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος· [14] καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ

---

17. επικ. τον κυριον. Post βασι (λεα) deficit cod. Alex. 22° αυτω εις XIII, 2° σαουλ εαυτω . . ° γαβεε (et 16. 18; non 15. 14, 5.) τ. βενιαμειν (ubique) 4° νασειβ 11° μαχεμας (et 22. 28; non 16. 14, 5) 18° εως αι. επι ισρ. 14° om

στήσεταί σοι, καὶ ζητήσει κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ* ἐντελεῖται κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα
15 ἐνετείλατό σοι κύριος. [15] καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγάλων· καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὀπίσω Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ· αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλγάλων εἰς Γαβαὰ Βενιαμὶν καὶ ἐπεσκέψατο Σαοὺλ τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακοσίους ἄνδρας.
16 [16] καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβαὰ Βενιαμὶν καὶ ἔκλαιον, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν
17 ἐν Μαχμάς. [17] καὶ ἐξῆλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν ἀρχαῖς· ἡ
18 ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερὰ ἐπὶ γῆν Σωγάλ, [18] καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Βαιθωρών, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γαβαὲ τὴν
19 εἰςκύπτουσαν ἐπὶ Γαὶ τὴν Σαβίμ. [19] καὶ τέκτων σιδήρου οὐχ εὑρίσκετο ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραήλ, ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι Μὴ ποιήσωσιν οἱ Ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ
20 δόρυ. [20] καὶ κατέβαινον πᾶς Ἰσραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θέριστρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀξίνην αὐτοῦ καὶ τὸ
21 δρέπανον αὐτοῦ. [21] καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἕτοιμος τοῦ θερίζειν· τὰ δὲ σκεύη ἦν τρεῖς σίκλοι εἰς τὸν ὀδόντα, καὶ τῇ ἀξίνῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτή.
22 [22] καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου Μαχμὰς καὶ οὐχ εὑρέθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ Ἰωνάθαν, καὶ
23 εὑρέθη τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ αὐτοῦ. [23] καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς.

*Act. 13, 22.

XIV.

Καὶ γίνεται ἡ ἡμέρα καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Δεῦρο καὶ διαβῶμεν εἰς Μεσσὰβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν
2 ἐκείνῳ· καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλε. [2] καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ῥοὰν τὴν ἐν Μαγδών, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι
3 ἄνδρες. [3] καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Ἀχιτὼβ ἀδελφοῦ Ἰωχαβὴδ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἡλὶ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ἐν Σηλὼμ αἴρων Ἐφούδ· καὶ ὁ λαὸς οὐκ ᾔδει ὅτι πεπόρευται Ἰωνάθαν.
4 [4] καὶ ἀνὰ μέσον τῆς διαβάσεως οὗ ἐζήτει Ἰωνάθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὀδοὺς πέτρας ἐκ τούτου καὶ ὀδοὺς πέτρας ἐκ τούτου, ὄνομα
5 τῷ ἑνὶ Βασὲς καὶ ὄνομα τῷ ἄλλῳ Σεννά, [5] ἡ ὁδὸς ἡ μία ἀπὸ βορρᾶ ἐρχομένῳ
6 Μαχμάς, καὶ ἡ ὁδὸς ἡ ἄλλη ἀπὸ νότου ἐρχομένῳ Γαβαέ. [6] καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ Δεῦρο διαβῶμεν εἰς Μεσσὰβ τῶν ἀπεριτμήτων τούτων, εἴ τι ποιήσαι κύριος ἡμῖν· ὅτι οὐκ ἔστι τῷ κυρίῳ συν-
7 εχόμενον σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. [7] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ Ποίει πᾶν ὃ ἐὰν ἡ καρδία σου ἐκκλίνῃ, ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ, ὡς ἡ καρδία
8 σοῦ καρδία μοῦ. [8] καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν Ἰδοὺ ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας
9 καὶ κατακυλισθησόμεθα πρὸς αὐτούς· [9] ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀπόστητε ἐκεῖ ἕως ἂν ἀπαγγείλωμεν ὑμῖν, καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν
10 ἐπ' αὐτούς· [10] ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀναβησόμεθα, ὅτι παραδέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας ἡμῶν· τοῦτο ἡμῖν τὸ
11 σημεῖον. [11] καὶ εἰςῆλθον ἀμφότεροι εἰς Μεσσὰβ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι Ἰδοὺ Ἑβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν, οὗ ἐκρύβησαν
12 ἐκεῖ. [12] καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες Μεσσὰβ πρὸς Ἰωνάθαν καὶ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ λέγουσιν Ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς καὶ γνωριοῦμεν ὑμῖν ῥῆμα.

σοι pr... οσα: ^{0}οτι 15^{0} απηλθ. εκ γ. εις οδον αυτου 16^{0} εις μαχμ. 18^{0} η μια αρχη pr. loco.. ^{0} σαμειν 20^{0} om αυτου sec. 23^{0} μαχεμας· και τω πατρι αυτου ουκ απηγγειλεν XIV, 1^{0} om ἡ 2^{0} την εκ μαγων 3^{0} ιωχαβηλ.. ηλι: ^{0}λευει 4^{0} om εις την.. οδους bis: ^{0}ακρωτηριον, item εκ τουτ. bis: ενθεν.. ^{0} βαζες.. σεννα: ^{0}ενναρ 6^{0} μεσσαφ (et post).. ^{0}ημιν κυρ. 9 και ου μη: rursus incipit Alex. 10. και εαν ταδε 11. μεσαβ... οι εβραιοι 12. της μεσαβ... προς pr.. πρωτον... εις τας χει.

καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ Ἀνάβηθι ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραήλ. [13] καὶ ἀνέβη Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ἰωνάθαν, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπεδίδου ὀπίσω αὐτοῦ. [14] καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἡ πρώτη ἣν ἐπάταξεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὡς εἴκοσι ἄνδρες ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου. [15] καὶ ἐγενήθη ἔκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ἐν ἀγρῷ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν Μεσσὰβ καὶ οἱ διαφθείροντες ἐξέστησαν, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἤθελον ποιεῖν· καὶ ἐθάμβησεν ἡ γῆ, καὶ ἐγενήθη ἔκστασις παρὰ κυρίου. [16] καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαοὺλ ἐν Γαβαὰ Βενιαμίν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἔνθεν καὶ ἔνθεν. [17] καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ λαῷ τῷ μετ᾽ αὐτοῦ Ἐπισκέψασθε δὴ καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν· καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ εὑρίσκετο Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. [18] καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ Ἀχιᾳ̃ Προσάγαγε τὸ Ἐφούδ· ὅτι αὐτὸς ἦρεν τὸ Ἐφοὺδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ἰσραήλ. [19] καὶ ἐγενήθη ὡς λαλεῖ Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐπλήθυνε· καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα Συνάγαγε τὰς χεῖράς σου. [20] καὶ ἀνέβη Σαοὺλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ πολέμου· καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, σύγχυσις μεγάλη σφόδρα. [21] καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ὄντες ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων οἱ ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ἰσραὴλ τῶν μετὰ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν. [22] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἤκουσαν ὅτι πεφεύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ συνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον. [23] καὶ ἔσωσε κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ἰσραήλ· καὶ ὁ πόλεμος διῆλθε τὴν Βαμώθ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαοὺλ ὡς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην πόλιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. [24] καὶ Σαοὺλ ἠγνόησεν ἄγνοιαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀρᾶται τῷ λαῷ λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἐχθρόν μου· καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου, καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἠρίστα. [25] καὶ Ἰάαλ δρυμὸς ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ. [26] καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἰδοὺ ἐπορεύετο λαλῶν· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὅρκον κυρίου. [27] καὶ Ἰωνάθαν οὐκ ἀκηκόει ἐν τῷ ὁρκίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν· καὶ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔβαψεν αὐτὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. [28] καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Ὁρκίσας ὥρκισε τὸν λαὸν ὁ πατήρ σου λέγων Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον σήμερον· καὶ ἐξελύθη ὁ λαός. [29] καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν καὶ εἶπεν Ἀπήλλαχεν ὁ πατήρ μου τὴν γῆν· ἴδε διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου ὅτι ἐγευσάμην βραχύ τι τοῦ μέλιτος τούτου, [30] ἀλλ᾽ ὅτι ἔφαγεν ἔσθων σήμερον ὁ λαὸς τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὧν εὗρεν, ὅτι νῦν ἂν μείζων ἦν ἡ πληγὴ ἡ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. [31] καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων ἐν Μαχμάς, καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαὸς σφόδρα. [32] καὶ ἐκλίθη ὁ λαὸς εἰς τὰ σκῦλα· καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ τέκνα βοῶν, καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ

---

14. ανδρας ... κοχλασιν 15. (ο εν μεσαβ ...) ποιειν 16. ιδον ... βενιαμειν 17. ευρισκεται 18. οτι ην η κιβωτος του θεου εν τη ημ. 19. ως ελαλει 20. ανεβοησεν 21. μετα τ. αλλοφ. εχθες κ. τριτ. ημ. οι αναβαινοντες 22. πας ανηρ ισρ. 21. 22. κ. πας usque εφραιμ cum κ. ιωναθαν conj. 23. διηλθεν βηθαυν ... ολην την πολιν 25. ιαρ pro ιααλ 26. om ιδου sec. 27. εν τω ορκωζειν 28. ωρκ. ο πατ. σ. τω λαω 29. ιδον ... om μου ... om τι 30. η πληγη εν

33 τὴν γῆν· καὶ ἤσϑιεν ὁ λαὸς σὺν τῷ αἵματι. 33 καὶ ἀπηγγέλη Σαοὺλ λέγοντες Ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ, φαγὼν σὺν τῷ αἵματι· καὶ εἶπε Σαοὺλ Ἐκ
34 Γεϑϑαὶμ κυλίσατέ μοι λίϑον ἐνταῦϑα μέγαν. 34 καὶ εἶπε Σαοὺλ Διασπάρητε ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἴπατε αὐτοῖς προςαγαγεῖν ἐνταῦϑα ἕκαστος τὸν μόσχον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸ πρόβατον αὐτοῦ, καὶ σφαζέτω ἐπὶ τούτου, καὶ οὐ μὴ ἁμάρτητε τῷ κυρίῳ τοῦ ἐσϑίειν σὺν τῷ αἵματι· καὶ προςῆγεν ὁ λαὸς ἕκαστος
35 τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ. 35 καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Σαοὺλ ϑυσιαστήριον τῷ κυρίῳ· τοῦτο ἤρξατο Σαοὺλ οἰκοδομῆσαι ϑυσιαστήριον τῷ κυ-
36 ρίῳ. 36 καὶ εἶπε Σαοὺλ Καταβῶμεν ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων τὴν νύκτα, καὶ διαρπάσωμεν ἐν αὐτοῖς ἕως διαφαύσῃ ἡμέρα, καὶ μὴ ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα· καὶ εἶπαν Πᾶν τὸ ἀγαϑὸν ἐνώπιόν σου ποίει· καὶ εἶπεν ὁ ἱερεύς Προςέλ-
37 ϑωμεν ἐνταῦϑα πρὸς τὸν ϑεόν. 37 καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ τὸν ϑεόν Εἰ καταβῶ ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, εἰ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ἰσραήλ; καὶ οὐκ
38 ἀπεκρίϑη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 38 καὶ εἶπε Σαοὺλ Προςαγάγετε ἐνταῦϑα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ γνῶτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ ἁμαρτία
39 αὕτη σήμερον· 39 ὅτι ζῇ κύριος ὁ σώσας τὸν Ἰσραήλ, ὅτι ἐὰν ἀποκριϑῇ κατὰ Ἰωνάϑαν τοῦ υἱοῦ μου, ϑανάτῳ ἀποϑανεῖται. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ
40 παντὸς τοῦ λαοῦ. 40 καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ Ὑμεῖς ἔσεσϑε εἰς δουλείαν, καὶ ἐγὼ καὶ Ἰωνάϑαν ὁ υἱός μου ἐσόμεϑα εἰς δουλείαν· καὶ εἶπεν ὁ λαὸς
41 πρὸς Σαοὺλ Τὸ ἀγαϑὸν ἐνώπιόν σου ποίει. 41 καὶ εἶπε Σαοὺλ Κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ, τί ὅτι οὐκ ἀπεκρίϑης τῷ δούλῳ σου σήμερον; εἰ ἐν ἐμοὶ ἢ ἐν Ἰωνάϑαν τῷ υἱῷ μου ἡ ἀδικία; κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ, δὸς δήλους· καὶ ἐὰν τάδε εἴπῃ, δὸς δὴ τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, δὸς δὴ ὁσιότητα. καὶ κληροῦται
42 Ἰωνάϑαν καὶ Σαούλ, καὶ ὁ λαὸς ἐξῆλϑε. 42 καὶ εἶπε Σαοὺλ Βάλλετε ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον Ἰωνάϑαν τοῦ υἱοῦ μου· ὃν ἂν κατακληρώσηται κύριος, ἀποϑανέτω. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ Οὐκ ἔστι τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ κατεκράτησε Σαοὺλ τοῦ λαοῦ, καὶ βάλλουσιν ἀνὰ μέσον αὐτοῦ καὶ ἀνὰ
43 μέσον Ἰωνάϑαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ἰωνάϑαν. 43 καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάϑαν Ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωνάϑαν καὶ εἶπε Γευόμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τῷ σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρί μου
44 βραχὺ μέλι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποϑνήσκω. 44 καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ Τάδε ποιή-
45 σαι μοι ὁ ϑεὸς καὶ τάδε προςϑείη, ὅτι ϑανάτῳ ἀποϑανῇ σήμερον. 45 καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαοὺλ Εἰ σήμερον ϑανατωϑήσεται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην ἐν Ἰσραήλ; ζῇ κύριος, εἰ πεσεῖται τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ὁ λαὸς τοῦ ϑεοῦ ἐποίησε τὴν ἡμέραν ταύτην· καὶ
46 προςηύξατο ὁ λαὸς περὶ Ἰωνάϑαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέϑανε. 46 καὶ ἀνέβη Σαοὺλ ἀπὸ ὄπισϑε τῶν ἀλλοφύλων· καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀπῆλϑον εἰς τὸν
47 τόπον αὐτῶν. 47 καὶ Σαοὺλ ἔλαχε τοῦ βασιλεύειν, κατακληροῦται ἔργον ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐπολέμει κύκλῳ πάντας τοὺς ἐχϑροὺς αὐτοῦ εἰς τὸν Μωὰβ καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἐδὼμ καὶ εἰς τὸν Βαιϑαιὼρ καὶ
48 εἰς βασιλέα Σουβὰ καὶ εἰς τοὺς ἀλλοφύλους, οὗ ἂν ἐστράφη ἐσώζετο. 48 καὶ ἐποίησε δύναμιν καὶ ἐπάταξε τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἐξείλετο τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς
49 τῶν καταπατούντων αὐτόν. 49 καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Σαοὺλ Ἰωνάϑαν καὶ Ἰεσσιοὺ καὶ Μελχισά· καὶ ὀνόματα τῶν δύο ϑυγατέρων αὐτοῦ, ὄνομα τῇ πρωτοτόκῳ

---

33. τω σαουλ λεγ. οτι ο λαος ημαρτηκεν ... γεϑεμ ... ενταυϑα λιϑον 34. σφαξατω επι τ. και φαγεται αυτα κ. ου μη ... προςηγαγεν πας ο ... εν χειρι αυτ. την νυκταν, κ. εσφαξεν εκ. 36. διαφωση η ημερα ... ειπαν 38. προςαγαγε 40. δουλιαν bis 41. om τι ... (απεκριϑη ...) η pro ει ... ειπης τω λαω σου ισραηλ, δος δη οσιοτ. (42. Λαβετε) 43. Γευσαμενος ... om και 45. εν ιερουσαλημ (ιλημ pro ιηλ) την μεγ. ταυτην; ιλεως ζη ... απο της τριχος ... om εν 46. οπισϑεν 47. om κατακληρ. εργον ... εις τον βεϑωρ 48. εξειλατο 49. ισουει ... μελχισουε

Μερόβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελχόλ. [50] καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀχινοόμ, θυγάτηρ Ἀχιμάας· καὶ ὄνομα τῷ ἀρχιστρατήγῳ αὐτοῦ Ἀβεννήρ, υἱὸς Νὴρ υἱοῦ οἰκείου Σαούλ. [51] καὶ Κὶς πατὴρ Σαούλ, καὶ Νὴρ πατὴρ Ἀβεννὴρ υἱὸς Ἰαμὶν υἱοῦ Ἀβιήλ. [52] καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταιὸς ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας Σαούλ· καὶ ἰδὼν Σαοὺλ πάντα ἄνδρα δυνατὸν καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν. 50 51 52

XV.

Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ Ἐμὲ ἀπέστειλε κύριος χρῖσαί σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ νῦν ἄκουε τῆς φωνῆς κυρίου. [2] τάδε εἶπε κύριος Σαβαώθ Νῦν ἐκδικήσω ἃ ἐποίησεν Ἀμαλὴκ τῷ Ἰσραήλ, ὡς ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου· [3] καὶ νῦν πορεύου καὶ πατάξεις τὸν Ἀμαλὴκ καὶ Ἱερὶμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ περιποιήσῃ ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτόν· καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσῃ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς καὶ ἀπὸ νηπίου ἕως θηλάζοντος, καὶ ἀπὸ μόσχου ἕως προβάτου καὶ ἀπὸ καμήλου ἕως ὄνου. [4] καὶ παρήγγειλε Σαοὺλ τῷ λαῷ, καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Γαλγάλοις τετρακοσίας χιλιάδας ταγμάτων καὶ τὸν Ἰούδαν τριάκοντα χιλιάδας ταγμάτων. [5] καὶ ἦλθε Σαοὺλ ἕως τῶν πόλεων Ἀμαλήκ, καὶ ἐνήδρευσεν ἐν τῷ χειμάρρῳ. [6] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν Κιναῖον Ἄπελθε καὶ ἔκκλινον ἐκ μέσου τοῦ Ἀμαληκίτου, μὴ προςθῶ σε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐξέκλινεν ὁ Κιναῖος ἐκ μέσου Ἀμαλήκ. [7] καὶ ἐπάταξε Σαοὺλ τὸν Ἀμαλὴκ ἀπὸ Εὐιλὰτ ἕως Σοὺρ ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου. [8] καὶ συνέλαβε τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλὴκ ζῶντα, καὶ πάντα τὸν λαὸν καὶ Ἱερὶμ ἀπέκτεινεν ἐν στόματι ῥομφαίας. [9] καὶ περιεποιήσατο Σαοὺλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἀγὰγ ζῶντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν βουκολίων καὶ τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἐβούλοντο ἐξολοθρεῦσαι αὐτά· καὶ πᾶν ἔργον ἠτιμωμένον καὶ ἐξουδενωμένον ἐξωλόθρευσαν. [10] καὶ ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμουὴλ λέγων [11] Παρακέκλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλέα, ὅτι ἀπέστρεψεν ἀπὸ ὄπισθέ μου καὶ τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησε· καὶ ἠθύμησε Σαμουήλ, καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον ὅλην τὴν νύκτα. [12] καὶ ὤρθρισε Σαμουὴλ καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ἰσραὴλ τὸ πρωΐ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ λέγοντες Ἥκει Σαμουὴλ εἰς Κάρμηλον, καὶ ἀνέσταχεν αὐτῷ χεῖρα. καὶ ἐπέστρεψε τὸ ἅρμα καὶ κατέβη εἰς Γάλγαλα [13] πρὸς Σαούλ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἀνέφερεν ὁλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ, τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκεν ἐξ Ἀμαλήκ. καὶ παρεγένετο Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ Εὐλογητὸς σὺ τῷ κυρίῳ· ἔστησα πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος. [14] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὠσί μου, καὶ φωνὴ τῶν βοῶν ἣν ἐγὼ ἀκούω; [15] καὶ εἶπε Σαοὺλ Ἐξ Ἀμαλὴκ ἤνεγκα αὐτά, ἃ περιεποιήσατο ὁ λαὸς τὰ κράτιστα τοῦ ποιμνίου καὶ τῶν βοῶν ὅπως τυθῇ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξωλόθρευσα. [16] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ Ἄνες καὶ ἀπαγγελῶ σοι ἃ 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

---

49. (... om μεροβ usque δευτερα) 50. αχεινοομ ... τω αρχιστρατηγω αβενηρ 51. κεις ... αβαινηρ υι. ειαμειν XV. 1. επι τον λαον αυτου επι ισραηλ ... ακουσον τ. φ. των λογων κυρ. 2. αμαληχ 3. ιεερειμ κ. παντα αυτου ... περιποιησει ... αναθεματιει 4. δεκα χιλιαδ. ταγμ. κ. δεκα χιλ. ταγμ. ιουδα 5. αμαληχ ... ενεδρευσεν ... χειμαρω 6. μετα παντων των 7. ευιλα ε. σ. η επι 8. λαον εξωλεθρευσεν ηρειμ απεκτεινεν 9. εβουλετο εξολεθρευσαι ... εξωλεθρευσεν 11. om οτι εβασιλευσα ... οπισθεν ... ουκ εστησεν 12. τω ισραηλ πρωι ... απηγγειλεν τω σαμουηλ λεγοντες ηκ. σαουλ ε. καρμ. και ιδου (13. προβατα pro πρωτα) 14. αυτη pro τουτου ... βοων ων 15. εξωλεθρευσα

17 ἐλάλησε κύριος πρὸς μὲ τὴν νύκτα· καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάλησον. [17] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ Οὐχὶ μικρὸς εἶ σὺ ἐνώπιον αὐτοῦ ἡγούμενος σκήπτρου φυ-
18 λῆς Ἰσραήλ; καὶ ἔχρισέ σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. [18] καὶ ἀπέστειλέ σε κύριος ἐν ὁδῷ καὶ εἶπέ σοι Πορεύθητι καὶ ἐξολόθρευσον· ἀνελεῖς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἐμέ, τὸν Ἀμαλήκ, καὶ πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως συντελέσῃς
19 αὐτούς· [19] καὶ ἵνα τί οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου, ἀλλ' ὥρμησας τοῦ θέσθαι
20 ἐπὶ τὰ σκῦλα καὶ ἐποίησας τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου; [20] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ Διὰ τὸ ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθην τῇ ὁδῷ ᾗ ἀπέστειλέ με κύριος, καὶ ἤγαγον τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλήκ, καὶ τὸν
21 Ἀμαλὴκ ἐξωλόθρευσα. [21] καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων ποίμνια καὶ βουκόλια τὰ πρῶτα τοῦ ἐξολοθρεύματος, θῦσαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλγά-
22 λοις. [22] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὡς τὸ ἀκοῦσαι φωνῆς κυρίου; ἰδοὺ ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθήν, καὶ ἡ ἐπα-
23 κρόασις ὑπὲρ στέαρ κριῶν. [23] ὅτι ἁμαρτία οἰώνισμά ἐστιν, ὀδύνην καὶ πόνους θεραφὶν ἐπάγουσιν· ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύ-
24 ριος μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. [24] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ Ἡμάρτηκα ὅτι παρέβην τὸν λόγον κυρίου καὶ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαὸν
25 καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν. [25] καὶ νῦν ἆρον δὴ τὸ ἁμάρτημά μου καὶ
26 ἀνάστρεψον μετ' ἐμοῦ, καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου. [26] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαούλ Οὐκ ἀναστρέφω μετὰ σοῦ, ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα κυ-
27 ρίου, καὶ ἐξουδενώσει σε κύριος τοῦ μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [27] καὶ ἐπέστρεψε Σαμουὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐκράτησε Σαοὺλ
28 τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ καὶ διέῤῥηξεν αὐτό. [28] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαμουὴλ Διέῤῥηξε κύριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκ χειρός σου
29 σήμερον, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ ἀγαθῷ ὑπὲρ σέ· [29] καὶ διαιρεθήσεται Ἰσραὴλ εἰς δύο, καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐχ ὡς
30 ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι αὐτός. [30] καὶ εἶπε Σαούλ Ἡμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασόν με δὴ ἐνώπιον πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ ἐνώπιον λαοῦ μου, καὶ ἀνά-
31 στρεψον μετ' ἐμοῦ καὶ προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ σου. [31] καὶ ἀνέστρεψε Σα-
32 μουὴλ ὀπίσω Σαούλ, καὶ προσεκύνησε τῷ κυρίῳ. [32] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Προσαγάγετέ μοι τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλήκ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἀγὰγ τρέ-
33 μων. καὶ εἶπεν Ἀγάγ Εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνατος; [33] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἀγάγ Καθότι ἠτέκνωσε γυναῖκας ἡ ῥομφαία σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναικῶν ἡ μήτηρ σου· καὶ ἔσφαξε Σαμουὴλ τὸν Ἀγὰγ ἐνώπιον κυρίου ἐν
34 Γαλγάλ. [34] καὶ ἀπῆλθε Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ· καὶ Σαοὺλ ἀνέβη εἰς τὸν
35 οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβαά. [35] καὶ οὐ προσέθετο ἔτι Σαμουὴλ ἰδεῖν τὸν Σαοὺλ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπένθει Σαμουὴλ ἐπὶ Σαούλ, καὶ κύριος μετεμελήθη ὅτι ἐβασίλευσε τὸν Σαοὺλ ἐπὶ Ἰσραήλ.

XVI.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Ἕως πότε σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαούλ, κἀγὼ ἐξουδένωκα αὐτὸν μὴ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραήλ; πλῆσον τὸ κέρας σου ἐλαίου, καὶ δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Ἰεσσαὶ ἕως Βηθλεέμ, ὅτι ἑώρακα ἐν τοῖς υἱοῖς
2 αὐτοῦ ἐμοὶ βασιλέα. [2] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Πῶς πορευθῶ; καὶ ἀκούσεται Σαοὺλ καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπε κύριος Δάμαλιν βοῶν λάβε ἐν τῇ χειρί σου καὶ

---

18. om ανελεις ... συντελεσεις 19. της φωνης ... αλλα ωρμ. 20. εν τη οδω η απεσταλκεν ... εξωλεθρευσα 21. εξολεθρευματος 22. ολοκαυτωμα και θυσια 23. οδυνη κ. πονος θεραφειν (24. κ. ουκ ηκουσα) 25. κυριω θεω σου 26. αναστρεψω 27. απεστρεψεν 29. και ου pro ουδε 30. πρεσβυτ. λαου μου και ενωπιον ισρ. 31. προσεκ. σαουλ τω 32. ουτως πικρος θανατος 34. om τον 35. σαμουηλ ετι XVI. 1. και εγω εξουδενωκα ... εορακα ... βασιλευειν pro βασιλεα

ἱρεῖς Θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω· [3] καὶ καλέσεις τὸν Ἰεσσαὶ εἰς τὴν θυσίαν, καὶ γνωριῶ σοι ἃ ποιήσεις, καὶ χρίσεις ὃν ἂν εἴπω πρὸς σέ. [4] καὶ ἐποίησε Σαμουὴλ πάντα ἃ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος· καὶ ἦλθεν εἰς Βηθλεέμ, καὶ ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ καὶ εἶπαν Ἠ εἰρήνη ἡ εἴςοδός σου, ὁ βλέπων; [5] καὶ εἶπεν Εἰρήνη· θῦσαι τῷ κυρίῳ ἥκω, ἁγιάσθητε καὶ εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον. καὶ ἡγίασε τὸν Ἰεσσαὶ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. [6] καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰςιέναι αὐτοὺς καὶ εἶδε τὸν Ἐλιάβ, καὶ εἶπεν Ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον κυρίου χριστὸς αὐτοῦ. [7] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ μηδὲ εἰς τὴν ἕξιν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἐξουδένωκα αὐτόν· ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέψεται ἄνθρωπος, ὄψεται ὁ θεός· ὅτι ἄνθρωπος ὄψεται εἰς πρόςωπον, ὁ δὲ θεὸς ὄψεται εἰς καρδίαν. [8] καὶ ἐκάλεσεν Ἰεσσαὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ παρῆλθε κατὰ πρόςωπον Σαμουήλ, καὶ εἶπεν Οὐδὲ τοῦτον ἐξελέξατο ὁ θεός. [9] καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τὸν Σαμά· καὶ εἶπε Καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο κύριος. [10] καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουήλ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ Οὐκ ἐξελέξατο κύριος ἐν τούτοις. [11] καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί Ἐκλελοίπασι τὰ παιδάρια; καὶ εἶπεν Ἔτι ὁ μικρὸς ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ· καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί Ἀπόστειλον καὶ λάβε αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτόν. [12] καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰςήγαγεν αὐτόν· καὶ αὐτὸς πυῤῥάκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς ὁράσει κυρίῳ· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ Ἀνάστα καὶ χρῖσον τὸν Δαυίδ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀγαθός. [13] καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω· καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ. [14] καὶ πνεῦμα κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαούλ, καὶ ἔπνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ κυρίου. [15] καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαοὺλ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ δὴ πνεῦμα κυρίου πονηρὸν πνίγει σε· [16] εἰπάτωσαν δὴ οἱ δοῦλοί σου ἐνώπιόν σου καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρᾳ· καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοὶ καὶ ψαλῇ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθόν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε. [17] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἴδετε δή μοι ἄνδρα ὀρθῶς ψάλλοντα καὶ εἰςαγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ. [18] καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν τῷ Ἰεσσαὶ Βηθλεεμίτην καὶ αὐτὸν εἰδότα ψαλμόν, καὶ ὁ ἀνὴρ συνετὸς καὶ πολεμιστὴς καὶ σοφὸς λόγῳ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἴδει, καὶ κύριος μετ' αὐτοῦ. [19] καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσσαὶ λέγων Ἀπόστειλον πρὸς μὲ τὸν υἱόν σου Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. [20] καὶ ἔλαβεν Ἰεσσαὶ γομὸρ ἄρτων καὶ ἀσκὸν οἴνου καὶ ἔριφον αἰγῶν ἕνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαούλ. [21] καὶ εἰςῆλθε Δαυὶδ πρὸς Σαούλ, καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. [22] καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ πρὸς Ἰεσσαὶ λέγων Παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. [23] καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχε Σαοὺλ καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν.

---

3. εις θυσιαν ... γνωρισω ... ον εαν 4. ειπαν Ειρηνη 6. ιδεν 7. Μη επιστρεψης επι το προςωπον αυτου ... προςωπον, θεος δε 8. εξελεξατο κυριος. 9. τον σαμμα 10. ειπ. σαμουηλ προς ιεσσαι 11. in fine add ενταυθα 12. ουτος pro αυτος ... αναστα χρισον 15. αυτου pro σαουλ 16. ανδρα ιδοντα ... ειναι εν σοι πν. πον. και ψαλλειν 17. om μοι 18. om και ειπεν ... εορακα ... ειδ. ψαλλειν κ. ο αν. σ. κ. ο ανηρ πολ. κ. συνετος λογ. και ανηρ αγαθος τω ιδειν 19. om σαουλ ... δαυ. τον υι. σου 20. ερ. εξ αιγων 21. om τα

XVII.

Καὶ συνάγουσιν ἀλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ συνάγονται εἰς Σοχχὼθ τῆς Ἰουδαίας, καὶ παρεμβάλλουσιν ἀνὰ μέσον Σοχχὼθ
2 καὶ ἀνὰ μέσον Ἀζηκὰ Ἐφερμέν. [2] καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ συνάγονται καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι αὐτοί, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον
3 ἐξεναντίας τῶν ἀλλοφύλων. [3] καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἵστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ Ἰσραὴλ ἵσταται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ ὁ αὐλὼν ἀνὰ μέσον αὐτῶν.
4 [4] καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνατὸς ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιὰθ ὄνομα
5 αὐτῷ ἐκ Γέθ, ὕψος αὐτοῦ τεσσάρων πήχεων καὶ σπιθαμῆς· [5] καὶ περικεφαλαία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἁλυσιδωτὸν αὐτὸς ἐνδεδυκώς, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ πέντε χιλιάδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου·
6 [6] καὶ κνημῖδες χαλκαῖ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπὶς χαλκῆ ἀνὰ μέσον
7 τῶν ὤμων αὐτοῦ· [7] καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ μέσακλον ὑφαινόντων, καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ ἑξακοσίων σίκλων σιδήρου· καὶ ὁ αἴρων τὰ ὅπλα
8 αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ. [8] καὶ ἔστη καὶ ἀνεβόησεν εἰς τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ἐκπορεύεσθε παρατάξασθαι πολέμῳ ἐξεναντίας ἡμῶν; οὐκ ἐγώ εἰμι ἀλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς Ἑβραῖοι τοῦ Σαούλ; ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς
9 ἄνδρα καὶ καταβήτω πρὸς μέ· [9] καὶ ἐὰν δυνηθῇ πολεμῆσαι πρὸς μὲ καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους· ἐὰν δὲ ἐγὼ δυνηθῶ καὶ πατάξω
10 αὐτόν, ἔσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύσετε ἡμῖν. [10] καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος Ἰδοὺ ἐγὼ ὠνείδισα τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ·
11 δότε μοι ἄνδρα καὶ μονομαχήσομεν ἀμφότεροι. [11] καὶ ἤκουσε Σαοὺλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν

XVII. 1. εις ογχω ... σογχω ... αζηκα εν αφεσδομμειν 2. om και post αυτοι ... om των 3. om οι 4. εξ πηχεων 5. περικεφαλαιαν 6. χαλκαι επανω των 7. υφαινοντος ... εξακοσιοι ... προςπορευετο 8. προς την παραταξιν ... ετι pro τι ... εκλεξ. αυτοις 9. πρ. με πολεμησαι ... εαν εγω ... δουλευσατε 10. μονομαχησωμεν 11. post ρηματα add αυτου

12. Και ειπεν δαυιδ υιος ανθρωπου εφραθαιου· ουτος εκ βηθλεεμ ιουδα και ονομα αυτω ιεσσαι, και αυτω οκτω υιοι· και ο ανηρ εν ταις ημεραις σαουλ πρεσβυτερος εληλυθως εν ανδρασιν. 13. και επορευθησαν οι τρεις υιοι ιεσσαι οι μειζονες, επορευθησαν οπισω σαουλ εις πολεμον· και ονομα των υιων αυτου των πορευθεντων εις τον πολεμον, ελιαβ ο πρωτοτοκος αυτου, και ο δευτερος αυτου αμιναδαβ, και ο τριτος αυτου σαμμα. 14. και δαυιδ αυτος εστιν ο νεωτερος· και οι τρεις οι μειζονες επορευθησαν οπισω σαουλ, 15. και δαυιδ απηλθεν και ανεστρεψεν απο του σαουλ, ποιμαινων τα προβατα του πατρος αυτου εν βηθλεεμ. 16. και προηγεν ο αλλοφυλος ορθριζων και οψιζων, και εστηλωθη τεσσερακοντα ημερας. 17. και ειπεν ιεσσαι προς δαυιδ Λαβε δη τοις αδελφοις σου οιφει τουτου και δεκα αρτους τουτους, και διαδραμε εις την παρεμβολην και δος τοις αδελφοις σου· 18. και τας δεκα στρυφαλιδας του γαλακτος τουτου εισοισεις τω χειλεαρχω (sic), και τους αδελφους σου επισκεψη εις ειρηνην, και οσα αν χρηζωσιν γνωση. 19. και σαουλ αυτος και πας ανηρ ισραηλ εν τη κοιλαδι της δρυος πολεμουντες μετα των αλλοφυλων. 20. και ωρθρισεν δαυιδ το πρωι και αφηκεν τα προβατα φυλακι, και ελαβεν και απηλθεν καθα ενετειλατο αυτω ιεσσαι· και ηλθεν εις την στρογγυλωσιν και δυναμιν την εκπορευομενην εις την παραταξιν, και ηλαλαξαν εν τω πολεμω. 21. και παρεταξαντο ισραηλ και οι αλλοφυλοι παραταξιν εξεναντιας παραταξεως. 22. και αφηκεν δαυιδ τα σκευη αυτου αφ εαυτου επι χειρα φυλακος και εδραμεν εις την παραταξιν, και ηλθεν και ηρωτησεν τους αδελφους αυτου εις ειρηνην. 23. και αυτου λαλουντος μετ αυτων ιδου ανηρ ο αμεσσαιος ανεβενεν, γολιαθ ο φιλιστιαιος ονομα αυτω εκ γεθ, εκ των παραταξεων των αλλοφυλων, και ελαλησεν κατα ρηματα ταυτα,

σφόδρα. [32] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ Μὴ δὴ συμπεσέτω καρδία τοῦ κυρίου μου ἐπ' αὐτόν· ὁ δοῦλός σου πορεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου. [33] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν Δαυίδ Οὐ μὴ δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλόφυλον τοῦ πολεμεῖν μετ' αὐτοῦ, ὅτι παιδάριον εἶ σύ, καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐτοῦ. [34] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ Ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλός σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμνίῳ· καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων καὶ ἡ ἄρκος καὶ ἐλάμβανε πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης, [35] καὶ ἐξεπορευόμην ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτόν, καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν. [36] καὶ τὸν λέοντα καὶ τὴν ἄρκον ἔτυπτεν ὁ δοῦλός σου, καὶ ἔσται ὁ ἀλλόφυλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἓν τούτων· οὐχὶ πορεύσομαι καὶ πατάξω αὐτόν, καὶ ἀφελῶ σήμερον ὄνειδος ἐξ Ἰσραήλ; διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος ὃς ὠνείδισε παράταξιν θεοῦ ζῶντος; [37] κύριος ὃς ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τοῦ λέοντος καὶ ἐκ χειρὸς τῆς ἄρκου, αὐτὸς ἐξελεῖταί με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυίδ Πορεύου, καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ. [38] καὶ ἐνέδυσε Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ μανδύαν καὶ τὴν περικεφαλαίαν χαλκῆν περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, [39] καὶ ἔζωσε τὸν Δαυὶδ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ μανδύου αὐτοῦ· καὶ ἐκοπίασε περιπατήσας ἅπαξ καὶ δίς. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ Οὐ μὴ δύνωμαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ πεπείραμαι· καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ. [40] καὶ ἔλαβε τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ πέντε λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμάῤῥου καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμενικῷ τῷ ὄντι αὐτῷ εἰς συλλογήν, καὶ σφενδόνη αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ προσῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον. [42] καὶ εἶδε Γολιὰθ τὸν Δαυὶδ καὶ ἐξητίμασεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς ἦν παιδάριον καὶ αὐτὸς πυῤῥάκης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν. [43] καὶ εἶπεν ὁ ἀλλό-

---

και ηκουσεν δαυιδ. 24. και πας ανηρ ισραηλ εν τω ιδειν αυτους τον ανδρα και εφυγον εκ προσωπου αυτου και εφοβηθησαν σφοδρα. 25. και ειπεν ανηρ ισραηλ Ει εορακατε τον ανδρα τον αναβαινοντα τουτον οτι ονειδισεν (pro ονειδισαι?) τον ισραηλ ανεβη; και εσται ανηρ ος αν παταξη αυτον, πλουτισει αυτον ο βασιλευς πλουτον μεγαν και την θυγατερα αυτου δωσει αυτω και τον οικον του πατρος αυτου ποιησει ελευθερον εν τω ισραηλ. 26. και ειπεν δαυιδ προς τους ανδρας τους συνεστηκοτας μετ αυτου λεγων Η (pro Τι?) ποιηθησεται τω ανδρι ος αν παταξει τον αλλοφυλον εκεινον και αφελει ονειδισμον απο ισραηλ; οτι τις αλλοφυλος ο απεριθμητος αυτος οτι ωνειδισεν παραταξιν θεου ζωντος; 27. και ειπεν αυτω ο λαος κατα το ρημα τουτο λεγων Ουτως ποιηθησεται τω ανδρι ος αν παταξει αυτον. 28. και ηκουσεν ελιαβ ο αδελφος αυτου ο μειζων εν τω λαλειν αυτον προς τους ανδρας, και ωργισθη θυμω ελιαβ εν τω δαυιδ και ειπεν Ινα τι τουτο κατεβης; και επι τινα αφηκας τα μικρα προβατα εκεινα εν τη ερημω; εγω οιδα την υπερηφανιαν σου και την κακιαν της καρδιας σου, οτι ενεκεν του ιδειν τον πολεμον κατεβης. 29. και ειπεν δαυιδ Τι εποιησα νυν; ουχι ρημα εστιν; 30. και επεστρεψεν παρ αυτου εις εναντιον ετερου και ειπεν κατα το ρημα τουτο, και απεκριθη αυτω ο λαος κατα το ρημα του πρωτου. 31. και ηκουσθησαν οι λογοι ους ελαλησεν δαυιδ και ανηγγελησαν οπισω σαουλ, και παρελαβεν αυτον.

32. η καρδια 33. προς δαυιδ ... δυνηθηση ... πολ. προς αυτον, οτι παιδιον 35. της φαρυγγος 36. ονειδος σημερον 37. και ειπεν δαυιδ Κυριος ... αρχου, ουτος ... κυριος εσται 38. σαουλ τον μανδ. αυτου και περικ. χ. επι την 39. κ. εζ. δαυ. θωρακαν και περιεζωσατο δαυιδ την ρομφ. αυτ. επ. του ... εκοπασεν περιπατησαι ... εν τουτοις πορευθηναι ... διαφερουσιν 40. om λειους ... σφενδονην 41. και επορευθη ο αλλοφυλος πορευομενος και εγγιζων προς δαυιδ, και ανηρ ο αιρων τον θυραιον εμπροσθεν αυτου, και επεβλεψεν ο αλλοφυλος. 42. ιδεν ... ητιμασεν

φυλος πρὸς Δαυὶδ Ὡςεὶ κύων ἐγώ εἰμι, ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμὲ ἐν ῥάβδῳ καὶ λίϑοις; καὶ εἶπε Δαυὶδ Οὐχὶ ἀλλ' ἢ χείρων κυνός· καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλόφυ-
44 λος τὸν Δαυὶδ ἐν τοῖς ϑεοῖς αὐτοῦ. [44] καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ Δεῦρο πρὸς μὲ καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσι
45 τῆς γῆς. [45] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον Σὺ ἔρχῃ πρὸς μὲ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, κἀγὼ πορεύομαι πρὸς σὲ ἐν ὀνόματι κυρίου ϑεοῦ
46 Σαβαὼϑ παρατάξεως Ἰσραὴλ ἣν ὠνείδισας σήμερον· [46] καὶ ἀποκλείσει σε κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ ἀποκτενῶ σε καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσω τὰ κῶλα σοῦ καὶ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς ϑηρίοις τῆς γῆς· καὶ
47 γνώσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅτι ἔστι ϑεὸς ἐν Ἰσραήλ, [47] καὶ γνώσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη ὅτι οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει κύριος· ὅτι τοῦ κυρίου ὁ
48 πόλεμος, καὶ παραδώσει κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν. [48] καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλό-
49 φυλος καὶ ἐπορεύϑη εἰς συνάντησιν Δαυίδ. [49] καὶ ἐξέτεινε Δαυὶδ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ κάδιον καὶ ἔλαβεν ἐκεῖϑεν λίϑον ἕνα, καὶ ἐσφενδόνησε καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ διέδυ ὁ λίϑος διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόςωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
51 γῆν. [51] καὶ ἔδραμε Δαυὶδ καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ἐϑανάτωσεν αὐτὸν καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ εἶδον οἱ
52 ἀλλόφυλοι ὅτι τέϑνηκεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ ἔφυγον. [52] καὶ ἀνίστανται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα καὶ ἠλάλαξαν, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως εἰςόδου Γὲϑ καὶ ἕως τῆς πύλης Ἀσκάλωνος· καὶ ἔπεσον τραυματίαι τῶν ἀλλο-
53 φύλων ἐν τῇ ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἕως Γὲϑ καὶ ἕως Ἀκκαρών. [53] καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκκλίνοντες ὀπίσω τῶν ἀλλοφύλων, καὶ κατεπάτουν τὰς
54 παρεμβολὰς αὐτῶν. [54] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου καὶ ἤνεγκεν αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἔϑηκεν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτοῦ.

---

43. ερχη προς με ... λιϑω ... om κ. ειπ. δαυ. usque κυνος ... ειδωλοις pro ϑεοις 44. παραδωσω ... ϑηριοις pro κτην. 45. κυριου σαβαωϑ ϑεου παρ. 46. κυρ. εν τη χειρι μου σημερον ... αποκτεινω ... εν τη ημερα ταυτη 48. κ. επορευϑη και ηγγισεν εις συν. δ. και εταχυνεν δαυιδ και εδραμεν εις την παραταξιν του αλλοφυλου. 49. om εκειϑεν ... επι το pro εις το ... επι το προςωπ. 50. και εκραταιωσεν δαυιδ υπερ τον αλλοφυλον εν τη σφενδονη και εν τω λιϑω, και επαταξεν τον αλλοφυλον και εϑανατωσεν αυτον· και ρομφαια ουκ ην εν χειρι δαυιδ. 51. post ρομφ. αυτου add και εξεσπασεν αυτην εκ του κολαιου αυτης ... αφειλεν εν αυτη ... ιδαν ... εφυγαν 52. εις οδου γαι ... πυλων κ. εις γεϑ 53. απεστρεψαν 55. και ως ειδεν σαουλ τον δαυιδ εκπορευομενον εις απαντησιν του αλλοφυλου, ειπεν προς αβενηρ τον αρχοντα της δυναμεως Υιος τινος ο νεανισκος ουτος; και ειπεν αβεννηρ Ζη η ψυχη σου, βασιλευ, ει οιδα. 56. και ειπεν ο βασιλευς Επηρωτησον (sic) συ, υιος τινος ο νεανισκος ουτος. 57. και ως επεστρεψεν δαυιδ του παταξαι τον αλλοφυλον, και παρελαβεν αυτον αβαινηρ και εις ηγαγεν αυτον ενωπιον σαουλ, και η κεφαλη του αλλοφυλου εν τη χειρι αυτου. 58. και ειπεν προς αυτον σαουλ Υιος τινος ει, παιδαριον· και ειπεν δαυιδ Υιος δουλου σου ιεσσαι του βηϑλεεμειτου. XVIII. 1. Και εγενετο ως συνετελεσεν λαλων προς σαουλ, και η ψυχη ιωναϑαν συνεδεϑη τη ψυχη δαυιδ, και ηγαπησεν αυτον ιωναϑαν κατα την ψυχην αυτου. 2. και ελαβεν αυτον σαουλ εν τη ημερα εκεινη, και ουκ εδωκεν αυτον επιστρεψαι εν τω οικω του πατρος αυτου. 3. και διεϑετο ιωναϑαν και δαυιδ εν τω αγαπαν αυτον κατα την ψυχην αυτου. 4. και εξεδυσατο ιωναϑαν τον επενδυτην τον επανω και εδωκεν αυτον τω δαυιδ, και το (lege τον) μανδυαν αυτου και εως της ρομφαιας αυτου και εως του τοξου αυτου και εως της ζωνης αυτου. 5. και εξεπορευετο δαυιδ, εν πασιν οις απεστειλεν αυτον σαουλ συνηκεν· και κατεστησεν αυτον σαουλ επι τους ανδρας του πολεμου· και ηρεσεν εν οφϑαλμοις παντος του λαου και γε εν οφϑαλμοις δουλων σαουλ.

XVIII.

6 Καὶ ἐξῆλϑον αἱ χορεύουσαι εἰς συνάντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν πόλεων Ἰσραὴλ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν χαρμοσύνῃ καὶ ἐν κυμβάλοις· 7 καὶ ἐξῆρχον αἱ γυναῖκες καὶ ἔλεγον Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ. 8 καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ἐν ὀφϑαλμοῖς Σαοὺλ περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ εἶπεν Τῷ Δαυὶδ ἔδωκαν τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδωκαν τὰς χιλιάδας. 12 καὶ ἐφοβήϑη Σαοὺλ ἀπὸ προσώπου Δαυίδ, 13 καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἑαυτῷ χιλίαρχον· καὶ ἐξεπορεύετο καὶ εἰςεπορεύετο ἔμπροσϑεν τοῦ λαοῦ. 14 καὶ ἦν Δαυὶδ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ συνιῶν, καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ. 15 καὶ εἶδε Σαοὺλ ὡς αὐτὸς συνιεῖ σφόδρα, καὶ εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. 16 καὶ πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἠγάπα τὸν Δαυίδ, ὅτι αὐτὸς εἰςεπορεύετο καὶ ἐξεπορεύετο πρὸ προςώπου τοῦ λαοῦ. 20 καὶ ἠγάπησε Μελχὸλ ἡ ϑυγάτηρ Σαοὺλ τὸν Δαυίδ, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ καὶ ηὐϑύνϑη ἐν τοῖς ὀφϑαλμοῖς αὐτοῦ. 21 καὶ εἶπε Σαοὺλ Δώσω αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς σκάνδαλον· καὶ ἦν ἐπὶ Σαοὺλ χεὶρ ἀλλοφύλων. 22 καὶ ἐνετείλατο Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ λέγων Δαλήσατε ὑμεῖς λάϑρα τῷ Δαυὶδ λέγοντες Ἰδοὺ ϑέλει ἐν σοὶ ὁ βασιλεύς, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀγαπῶσι σέ, καὶ σὺ ἐπιγάμβρευσον τῷ βασιλεῖ. 23 καὶ ἐλάλησαν οἱ παῖδες Σαοὺλ εἰς τὰ ὦτα Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ εἶπε Δαυὶδ Εἰ κοῦφον ἐν ὀφϑαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγαμβρεῦσαι βασιλεῖ; κἀγὼ ἀνὴρ ταπεινὸς καὶ οὐχὶ ἔνδοξος. 24 καὶ ἀπήγγειλαν οἱ παῖδες Σαοὺλ αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησε Δαυίδ. 25 καὶ εἶπε Σαοὺλ Τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυίδ Οὐ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι ἀλλ' ἢ ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ἐκδικῆσαι ἐχϑροὺς τοῦ βασιλέως· καὶ Σαοὺλ ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. 26 καὶ ἀπαγγέλλουσιν οἱ παῖδες Σαοὺλ τῷ Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ηὐϑύνϑη ὁ λόγος ἐν ὀφϑαλμοῖς Δαυὶδ ἐπιγαμβρεῦσαι τῷ βασιλεῖ. 27 καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἐπορεύϑη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἑκατὸν

---

6. και εγενηϑη εν τω ειςπορευεσϑαι αυτους εν τω επιστρεφειν δαυιδ απο του παταξαι τον αλλοφυλον, κ. εξηλϑ. αι χ. ε. σ. δ. εκ πασων των πολ. ισρ. και χορευουσαι εις απαντησιν σαουλ του βασιλεως εν τυμπ. κ. χαρμ. κ. εν κ. 7. κ. εξηλϑον αι γ. αι παιζουσαι 8. ειπεν Εδωκαν τω δαυιδ ... in f. add και τι αυτω πλην η βασιλεια 9. και ην σαουλ υποβλεπομενος τον δαυιδ απο της ημερας εκεινης και επεκεινα. 10. και εγενηϑη απο της επαυριον και επεσεν πνευμα ϑεου πονηρον επι σαουλ, και προεφητευσεν εν μεσω οικου αυτου· και δαυιδ εψαλλεν εν χειρι αυτου ως καϑ εκαστην ημεραν, και το δορυ εν τη χειρι σαουλ. 11. και ηρεν σαουλ το δορυ και ειπεν Παταξω εν δαυιδ και εν τω τοιχω· και εξεκλινεν δαυιδ απο προςωπου αυτου δις. 12. post δαυιδ add οτι ην κυριος μετ αυτου και απο σαουλ απεστη 13. αυτον σαουλ απ 14. om ην sec. 15. ιδεν 16. εξεπορ. κ. εισεπορ. 17. και ειπεν σαουλ προς δαυιδ Ιδου η ϑυγατηρ μου η μειζων μερωβ, αυτην δωσω σοι εις γυναικα, και πλην γινου μοι εις υιον δυναμεως και πολεμει τους πολεμους κυριου· και σαουλ ειπεν Μη εστω χειρ μου επ αυτω, και εσται επ αυτον χειρ αλλοφυλων. 18. και ειπεν δαυιδ προς σαουλ Τις εγω ειμι, και τις η ζωη της συγγενειας σου (pro του?) πατρος μου εν ισραηλ, οτι εσομαι γαμβρος του βασιλεως; 19. και εγενηϑη εν τω καιρω του δοϑηναι την μεροβ ϑυγατερα σαουλ τω δαυιδ, και αυτη εδοϑη τω ισραηλ τω μοϑυλαϑειτη εις γυναικα. 20. απηγγελη σαουλ κ. ευϑυνϑη το ρημα εν οφϑ. αυτ. 22. ab initio add και ειπεν σαουλ προς τον δαυιδ Εν ταις δυσιν επιγαμβρευσεις μοι σημερον ... υμεις τον δαυ. λαϑρα 23. δαυ. κατα τα ... καγω ανϑρωπος ταπ. 25. (δοτι pro δοματι) ... om εκδικησαι usque των αλλοφυλων 26. ευϑυνϑη 27. ab initio add και ουκ επληρωϑησαν αι ημεραι ... om εκατον

ἄνδρας, καὶ ἀνήνεγκε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν· καὶ ἐπιγαμβρεύεται τῷ βασι-
28 λεῖ, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν Μελχὸλ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. [28] καὶ
29 εἶδε Σαοὺλ ὅτι κύριος μετὰ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἠγάπα αὐτόν, [29] καὶ
προςέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι.

XIX.

Καὶ ἐλάλησε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας τοὺς
2 παῖδας αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυίδ. [2] καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Σαοὺλ ᾑρεῖτο τὸν
Δαυὶδ σφόδρα· καὶ ἀπήγγειλεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυὶδ λέγων Σαοὺλ ζητεῖ θανα-
3 τῶσαί σε· φύλαξαι οὖν αὔριον πρωί, καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον κρυφῇ· [3] καὶ
ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πατρός μου ἐν ἀγρῷ οὗ ἐὰν ᾖς
ἐκεῖ, καὶ ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ὄψομαι ὅτι ἐὰν
4 ᾖ καὶ ἀπαγγελῶ σοι. [4] καὶ ἐλάλησεν Ἰωνάθαν περὶ Δαυὶδ ἀγαθὰ πρὸς Σαοὺλ
τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Μὴ ἁμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν
δοῦλόν σου Δαυίδ, ὅτι οὐχ ἡμάρτηκεν εἰς σέ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ
5 σφόδρα, [5] καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξε τὸν
ἀλλόφυλον, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον καὶ
ἐχάρησαν· καὶ ἵνα τί ἁμαρτάνεις εἰς αἷμα ἀθῷον θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ δω-
6 ρεάν; [6] καὶ ἤκουσε Σαοὺλ τῆς φωνῆς Ἰωνάθαν, καὶ ὤμοσε Σαοὺλ λέγων Ζῇ
7 κύριος, εἰ ἀποθανεῖται. [7] καὶ ἐκάλεσεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ καὶ ἀπήγγειλεν
αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ εἰςήγαγεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ πρὸς Σαούλ,
8 καὶ ἦν ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. [8] καὶ προςέθετο ὁ πόλε-
μος γενέσθαι πρὸς Σαούλ· καὶ κατίσχυσε Δαυὶδ καὶ ἐπολέμησε τοὺς ἀλλοφύ-
λους, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προς-
9 ώπου αὐτοῦ. [9] καὶ ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαούλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ
καθεύδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἔψαλλε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.
10 [10] καὶ ἐζήτει Σαοὺλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυίδ, καὶ ἀπέστη Δαυὶδ ἐκ προς-
ώπου Σαούλ· καὶ ἐπάταξε τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ Δαυὶδ ἀνεχώρησε καὶ
11 διεσώθη. [11] καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους εἰς
οἶκον Δαυὶδ φυλάξαι αὐτὸν τοῦ θανατῶσαι αὐτὸν πρωί, καὶ ἀπήγγειλε τῷ
Δαυὶδ Μελχὸλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα Ἐὰν μὴ σὺ σώσῃς τὴν ψυχὴν σαυτοῦ
12 τὴν νύκτα ταύτην, αὔριον θανατωθήσῃ. [12] καὶ κατάγει ἡ Μελχὸλ τὸν Δαυὶδ
13 διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται. [13] καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχὸλ
τὰ κενοτάφια καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἧπαρ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφα-
14 λῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὰ ἱματίῳ. [14] καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν
15 τὸν Δαυίδ, καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι αὐτόν. [15] καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυὶδ
16 λέγων Ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς μὲ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. [16] καὶ
ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἧπαρ τῶν
17 αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. [17] καὶ εἶπε Σαοὺλ τῇ Μελχόλ Ἵνα τί οὕτως παρ-
ελογίσω με, καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἐχθρόν μου καὶ διεσώθη; καὶ εἶπε Μελχὸλ
18 τῷ Σαούλ Αὐτὸς εἶπεν Ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μή, θανατώσω σε. [18] καὶ

---

27. και ηνεγκεν ακροβυστιας αυτ. και επληρωσεν αυτας τω βασιλει ... αυτω σαουλ την **28.** κ. ιδεν σ. και εγνω οτι **29.** post ετι add και εγενετο σαουλ εχθρευων τον δαυιδ πασας τας ημερας **30.** και εξηλθον οι αρχοντες των αλλοφυλων, και εγενετο αφ ικανου εξοδιας αυτων συνηκεν δαυιδ παρα παντας τους δουλους σαουλ· και ετιμηθη το ονομα αυτου σφοδρα. **XIX.** **1.** θανατωσαι αυτον. **2.** Ζητει σαουλ ο πατηρ μου ... om ουν **4.** αγαθα σοι σφοδρα **7.** αυτω ιωναθαν παντα ... εχθες **8.** γινεσθαι ... om πρ. σαουλ ... επαταξεν αυτους πληγην **9.** κυριου pro θεου ... και ιδου δαυιδ εψ. εν ταις **10.** post εις δαυ. add και εν τω τοιχω ... εξεσπασθη pro διεσωθη **11.** σωσεις ... σεαυτου ... νυκταν **13.** και εθηκεν επι **14.** αποστελλει **15.** αποστ. του ιδειν επι **17.** εξαπεστειλες ... Αυτ. ειπ. προς με ... θανατω σε

Δαυὶδ ἔφυγε καὶ διεσώθη, καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαούλ· καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ, καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ. [19] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ λέγοντες Ἰδοὺ Δαυὶδ ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ. [20] καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυίδ· καὶ εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν, καὶ Σαμουὴλ εἱστήκει καθεστηκὼς ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαοὺλ πνεῦμα θεοῦ καὶ προφητεύουσιν. [21] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαούλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἑτέρους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί· καὶ προςέθετο Σαοὺλ ἀποστεῖλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. [22] καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαούλ, καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τοῦ ἅλω τοῦ ἐν τῷ Σεφί, καὶ ἠρώτησε καὶ εἶπε Ποῦ Σαμουὴλ καὶ Δαυίδ; καὶ εἶπαν Ἰδοὺ ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ. [23] καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ, καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ. [24] καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐπροφήτευσεν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ ἔπεσε γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα· διὰ τοῦτο ἔλεγον Εἰ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;

XX.

Καὶ ἀπέδρα Δαυὶδ ἐκ Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾷ, καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ἰωνάθαν καὶ εἶπε Τί πεποίηκα, καὶ τί τὸ ἀδίκημά μου, καὶ τί ἡμάρτηκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχήν μου; [2] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάθαν Μηδαμῶς σοι, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ἰδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ῥῆμα μέγα ἢ μικρὸν καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὠτίον μου· καὶ τί ὅτι κρύψει ὁ πατήρ μου ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστι τοῦτο. [3] καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ἰωνάθαν καὶ εἶπε Γινώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου ὅτι εὕρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπε μὴ γνῶναι τοῦτο Ἰωνάθαν, μὴ οὐ βούληται· ἀλλὰ ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, ὅτι καθὼς εἶπον ἐμπέπλησται ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου. [4] καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ τί ποιήσω σοι; [5] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνάθαν Ἰδοὺ δὴ νεομηνία αὔριον, καὶ ἐγὼ καθίσας οὐ καθήσομαι φαγεῖν, καὶ ἐξαποστελεῖς με καὶ κρυβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δείλης. [6] καὶ ἐὰν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηταί με ὁ πατήρ σου, καὶ ἐρεῖς Παραιτούμενος παρῃτήσατο ἀπ' ἐμοῦ Δαυὶδ δραμεῖν ἕως εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι θυσία τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλῃ τῇ φυλῇ. [7] ἐὰν τάδε εἴπῃ Ἀγαθῶς, εἰρήνη τῷ δούλῳ σου· καὶ ἐὰν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γνῶθι ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ. [8] καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι εἰςήγαγες εἰς διαθήκην κυρίου τὸν δοῦλόν σου μετὰ σεαυτοῦ· καὶ εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σύ, καὶ ἕως τοῦ πατρός σου ἵνα τί οὕτως εἰςάγεις με; [9] καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν Μηδαμῶς σοι, ὅτι ἐὰν γινώσκων γνῶ ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σέ, καὶ ἐὰν

---

18. εσωθη ... om αυτω sec. ... επορ. δαυ. κ. σαμουηλ ... ναυϊωθ 19. ιδου δη ... ναυϊωθ 20. ειδαν ... τ. προφ. των προφητευοντων ... ιστηκει ... in f. add και γε αυτοι 21. προεφητευσαν bis 22. ερχονται ... τ. φρεατ. του μεγαλου του εν σοκχω ... ναυϊωθ 23. εν ναυϊωθ ... επορευθη πορευομενος και προφητευων ... εν ναυϊωθ 24. εξεδ. και αυτος ... επροεφητευσεν και γε αυτος ... νυκταν ... Η και XX. 1. (ισραηλ pro δαυιδ ...) εν ναυϊωθ ... και ειπ. ενωπ. ιω. Τι 2. μηδαμως συ ... ** η ρημα μικρον ... om απ εμου 3. χαριν ενωπιον σου ... μη γνωτω ... βουλεται ... πεπληρωται ανα μ. εμ. και ανα μεσον του πατρος σου εως θανατου 4. om τι sec. 5. μετα του βασιλεως φαγειν ... πορευσομαι pro κρυβησομαι ... in f. add της τριτης 6. om και ... (παρητησ. απο του δαυιδ ...) om εως 7. (ειπης ...) και εαν δε 8. οτι εις διαθ. κυ. εισηγαγες (... om αδικια) 9. μηδαμως συ

10 μὴ ἢ εἰς τὰς πόλεις σου, ἐγὼ ἀπαγγελῶ σοι. [10] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωνά-
11 ϑαν Τίς ἀπαγγείλῃ μοι ἐὰν ἀποκριϑῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς; [11] καὶ εἶπεν
Ἰωνάϑαν πρὸς Δαυὶδ Πορεύου καὶ μένε εἰς ἀγρόν· καὶ ἐκπορεύονται ἀμφό-
12 τεροι εἰς ἀγρόν. [12] καὶ εἶπεν Ἰωνάϑαν πρὸς Δαυὶδ Κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ οἶδεν
ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου ὡς ἂν ὁ καιρὸς τρισσῶς, καὶ ἰδοὺ ἀγαϑὸν ᾖ
13 περὶ Δαυίδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σὲ εἰς ἀγρόν· [13] τάδε ποιήσαι ὁ ϑεὸς
τῷ Ἰωνάϑαν καὶ τάδε προςϑείη, ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σὲ καὶ ἀποκαλύψω
τὸ ὠτίον σου, καὶ ἐξαποστελῶ σε καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσται κύριος
14 μετὰ σοῦ καϑὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρός μου. [14] καὶ ἐὰν μὲν ἔτι μου ζῶντος,
15 καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐὰν ϑανάτῳ ἀποϑάνω, [15] οὐκ ἐξαρεῖς ἔλεός
σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εἰ μή, ἐν τῷ ἐξαίρειν κύριον
τοὺς ἐχϑροὺς Δαυὶδ ἕκαστον ἀπὸ τοῦ προςώπου τῆς γῆς εὑρεϑῆναι τὸ ὄνομα
τοῦ Ἰωνάϑαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυίδ, καὶ ἐκζητῆσαι κύριος ἐχϑροὺς τοῦ Δαυίδ.
17 [17] καὶ προςέϑετο ἔτι Ἰωνάϑαν ὀμόσαι τῷ Δαυίδ, ὅτι ἠγάπησε ψυχὴν ἀγα-
18 πῶντος αὐτόν. [18] καὶ εἶπεν Ἰωνάϑαν Αὔριον νεομηνία καὶ ἐπισκεπήσῃ, ὅτι
19 ἐπισκεπήσεται καϑέδρα σου. [19] καὶ τρισσεύσεις καὶ ἐπισκέψῃ καὶ ἥξεις εἰς τὸν
τόπον σου οὗ κρυβῇς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ καϑήσῃ παρὰ τὸ Ἐργὰβ
20 ἐκεῖνο. [20] καὶ ἐγὼ τρισσεύσω ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων, ἐκπέμπων εἰς τὴν Ἀματ-
21 ταρί. [21] καὶ ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸ παιδάριον λέγων Δεῦρο εὑρέ μοι τὴν σχίζαν·
ἐὰν εἴπω λέγων τῷ παιδαρίῳ Ὧδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὧδε, λάβε αὐτήν,
22 παραγίνου, ὅτι εἰρήνη σοι καὶ οὐκ ἔστι λόγος, ζῇ κύριος· [22] ἐὰν τάδε εἴπω
τῷ νεανίσκῳ Ὧδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα, πορεύου, ὅτι ἐξαπέσταλκέ
23 σε κύριος. [23] καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν ἐγὼ καὶ σύ, ἰδοὺ κύριος μάρτυς ἀνὰ
24 μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ ἕως αἰῶνος. [24] καὶ κρύπτεται Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ, καὶ παρα-
25 γίνεται ὁ μὴν καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν. [25] καὶ
ἐκάϑισεν ἐπὶ τὴν καϑέδραν αὐτοῦ ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐπὶ τῆς καϑέδρας παρὰ
τοῖχον, καὶ προέφϑασε τὸν Ἰωνάϑαν, καὶ ἐκάϑισεν Ἀβεννὴρ ἐκ πλαγίων Σαούλ,
26 καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος Δαυίδ. [26] καὶ οὐκ ἐλάλησε Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
27 ὅτι εἴρηκε Σύμπτωμα φαίνεται μὴ καϑαρὸς εἶναι, ὅτι οὐ κεκαϑάρισται. [27] καὶ
ἐγενήϑη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος
τοῦ Δαυίδ, καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάϑαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Τί ὅτι οὐ παρα-
28 γέγονεν ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ἐχϑὲς καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν; [28] καὶ ἀπε-
κρίϑη Ἰωνάϑαν τῷ Σαοὺλ καὶ εἶπεν αὐτῷ Παρῄτηται παρ' ἐμοῦ Δαυὶδ ἕως
29 εἰς Βηϑλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευϑῆναι, [29] καὶ εἶπεν Ἐξαπόστειλον δή με,
ὅτι ϑυσία τῆς φυλῆς ἡμῖν ἐν τῇ πόλει καὶ ἐνετείλαντο πρὸς μὲ οἱ ἀδελφοί
μου· καὶ νῦν εἰ εὕρηκα χάριν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου, διαβήσομαι δὴ καὶ ὄψομαι
τοὺς ἀδελφούς μου· διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως.
30 [30] καὶ ἐϑυμώϑη ὀργῇ Σαοὺλ ἐπὶ Ἰωνάϑαν σφόδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ Υἱὲ κορα-
σίων αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἶ σὺ τῷ υἱῷ Ἰεσσαὶ εἰς αἰ-
31 σχύνην σοῦ καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρός σου; [31] ὅτι πάσας τὰς ἡμέ-
ρας ἃς ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς οὐχ ἑτοιμασϑήσεται ἡ βασιλεία σου·
32 νῦν οὖν ἀποστείλας λάβε τὸν νεανίαν, ὅτι υἱὸς ϑανάτου οὗτος. [32] καὶ ἀπε-

---

10. Και τις απαγγελει 12. ιδου εαν ην αγαϑον ... αποστελλω 13. ποιησαι κυριος τω ... εξαποστελλω 14. om εαν ... μετ εμου ελεος κυριου 15. om σου ... απο προσωπου ... εξαρϑηναι το ον. ιωναϑαν ... εκζητησει κυρ. εκ χειρος εχϑρου τ. δ. 17. τω δαυ. εν τω ηγαπηκεναι αυτον, οτι ηγαπηκεν 18. αυτω ιωναϑαν 19. εκρυβης ... καϑισεις παρα το εργον εκ. 20. ϑηρα ακοντιζων ... λααρματταραι 22. Ιδε η σχ. εκει απο 24. εν τω αγρω 25. εκαϑ. ο βασιλευς επι ... αβενηρ ενωπιον αυτου εκ 26. σαουλ ουδεν εν ... οτι ειπεν 27. om τη ημερα ... παραγεγονεν υιος ... εκϑες 28. δαυ. παρ εμου 29. με δη ... ενετειλατο π. μ. ο αδελφος μου (... νυνι pro νυν ει) ... διασωϑησομαι δη (30. om εις prius)

κρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαοὺλ Ἵνα τί ἀποθνήσκει; τί πεποίηκεν; [33] καὶ ἐπῆρε Σαοὺλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ἰωνάθαν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία αὕτη παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυίδ. [34] καὶ ἀνεπήδησεν Ἰωνάθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὀργῇ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον, ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ, ὅτι συνετέλεσεν ἐπ' αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [35] καὶ ἐγενήθη πρωὶ καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς ἀγρόν, καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυίδ, καὶ παιδάριον μικρὸν μετ' αὐτοῦ· [36] καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ Δράμε εὑρέ μοι τὰς σχίζας ἐν αἷς ἐγὼ ἀκοντίζω· καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε, καὶ αὐτὸς ἠκόντισε τῇ σχίζῃ, καὶ παρήγαγεν αὐτήν. [37] καὶ ἦλθε τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τόπου τῆς σχίζης οὗ ἠκόντιζεν Ἰωνάθαν. [38] καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ νεανίου καὶ εἶπεν Ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα· καὶ ἀνεβόησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ λέγων Ταχύνας σπεῦσον καὶ μὴ στῇς· καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον Ἰωνάθαν τὰς σχίζας, καὶ ἤνεγκε τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. [39] καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐθὲν πάρεξ Ἰωνάθαν καὶ Δαυίδ. [40] καὶ Ἰωνάθαν ἔδωκε τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Πορεύου εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν. [41] καὶ ὡς εἰσῆλθε τὸ παιδάριον, καὶ Δαυὶδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ Ἀργὰβ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρίς, καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ ἕως συντελείας μεγάλης. [42] καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυὶδ Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς ὀμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφότεροι ἐν ὀνόματι κυρίου λέγοντες Κύριος ἔσται μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός μου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου ἕως αἰῶνος. [43] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἀπῆλθε, καὶ Ἰωνάθαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

XXI.

Καὶ ἔρχεται Δαυὶδ εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξέστη Ἀβιμέλεχ τῇ ἀπαντήσει αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί ὅτι σὺ μόνος καὶ οὐθεὶς μετὰ σοῦ; [2] καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ Ὁ βασιλεὺς ἐντέταλταί μοι ῥῆμα σήμερον καὶ εἶπέ μοι Μηδεὶς γνώτω τὸ ῥῆμα περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε καὶ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ ἐντέταλμαί σοι, καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ Θεοῦ πίστις, Φελλανὶ Μαεμωνί. [3] καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου πέντε ἄρτοι, δὸς εἰς χεῖρά μου τὸ εὑρεθέν. [4] καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ Δαυὶδ καὶ εἶπεν Οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου, ὅτι ἀλλ' ἢ ἄρτοι ἅγιοί εἰσιν· εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδάριά ἐστι πλὴν ἀπὸ γυναικός, καὶ φάγεται. [5] καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ ἱερεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀλλὰ ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν· ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς ὁδὸν γέγονε πάντα τὰ παιδία ἡγνισμένα, καὶ αὐτὴ ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἁγιασθήσεται σήμερον διὰ τὰ σκεύη μου. [6] καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, ὅτι ἐκεῖ οὐκ ἦν ἄρτοι ἀλλ' ἢ ἄρτοι τοῦ προσώπου, οἱ ἀφῃρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου τοῦ παρατεθῆναι ἄρτον θερμὸν ᾗ ἡμέρᾳ ἔλαβεν αὐτούς.

Mt. 12, 3ss.

---

32. τω σαουλ πατρι αυτου και ειπεν προς αυτον Ινα 33. om του θαν. αυτ. κ. ε. ιωναθαν 34. απεπηδησεν ... εν οργη θυμω ... εν ημερα τη δευτ. 35. δαυ. εις το μαρτ. 36. ηκοντιζεν 37. ηκοντισεν 38. (om κ. ανεβ. ιω. ab initio) ... εβοησεν (39. 40. om ουκ εγνω usque επι το παιδαρ.) 40. πορ. και εισελθε 41. και το παιδ. εισηλθεν ... απο του υπνου κ. επ. επι πρ. α. επι την γην ... εκλαυσ. εκ. τον πλ. 42. ωμωμοκαμεν αμφ. ημεις XXI. 1. νοβα πρ. αμιμελεχ ... om συ ... ουδεις 2. τω αβιμελεχ τω ιερει ... σημερον ρημα ... Μη γν. μηδεις ... αποστελω σε κ. υ. ου εντελλομαι ... φελμωνι αλμωνι 3. χειρας 4. οτι η αλλ η αρτος αγιος εστιν ... παιδια εισιν 5. εχθες ... παιδαρια 6. ουχ ην εκει αρτος οτι αλλ η α. τ. προφητου οι ... om του

7 [7] καὶ ἐκεῖ ἦν ἓν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαοὺλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος Νεεσσαρὰν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὄνομα αὐτῷ Δωὴκ ὁ Σύρος, νέμων τὰς ἡμιό-
8 νους Σαούλ. [8] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιμέλεχ Ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χεῖρά σου δόρυ ἢ ῥομφαία, ὅτι τὴν ῥομφαίαν μου καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα
9 ἐν τῇ χειρί μου, ὅτι ἦν τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδήν. [9] καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς Ἰδοὺ ἡ ῥομφαία Γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ἠλά· καὶ αὕτη ἐνειλημένη ἦν ἐν ἱματίῳ· εἰ ταύτην λήψῃ, σεαυτῷ λάβε, ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα πάρεξ ταύτης ἐνταῦθα. καὶ εἶπε Δαυίδ Ἰδοὺ οὐκ ἔστιν
10 ὥςπερ αὐτή, δός μοι αὐτήν. [10] καὶ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προςώπου Σαούλ. καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς
11 Ἀγχοῦς βασιλέα Γέθ· [11] καὶ εἶπον οἱ παῖδες Ἀγχοῦς πρὸς αὐτόν Οὐχὶ οὗτος Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξῆρχον αἱ χορεύουσαι λέγουσαι Ἐπά-
12 ταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; [12] καὶ ἔθετο Δαυὶδ τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προςώπου
13 Ἀγχοῦς βασιλέως Γέθ. [13] καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόςωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ προςεποιήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ καὶ ἔπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς
14 πύλης, καὶ τὰ σίελα αὐτοῦ κατέῤῥει ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. [14] καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἰδοὺ ἴδετε ἄνδρα ἐπίληπτον, ἵνα τί εἰςηγάγετε
15 αὐτὸν πρὸς μέ; [15] μὴ ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων ἐγώ, ὅτι εἰςαγηόχατε αὐτὸν ἐπιληπτεύεσθαι πρὸς μέ; οὗτος οὐκ εἰςελεύσεται εἰς οἰκίαν.

XXII.

Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυὶδ καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ Ὀδολλάμ· καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
2 καὶ καταβαίνουσι πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. [2] καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ καὶ πᾶς ὑπόχρεως καὶ πᾶς κατώδυνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἡγούμενος,
3 καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες. [3] καὶ ἀπῆλθεν Δαυὶδ ἐκεῖθεν εἰς Μασσηφὰθ τῆς Μωάβ, καὶ εἶπε πρὸς βασιλέα Μωάβ Γινέσθωσαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου παρὰ σοὶ ἕως ὅτου γνῶ τί ποιήσει μοι ὁ θεός.
4 [4] καὶ παρεκάλεσε τὸ πρόςωπον τοῦ βασιλέως Μωάβ, καὶ κατῴκουν μετ' αὐ-
5 τοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ὄντος τοῦ Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. [5] καὶ εἶπε Γὰδ ὁ προφήτης πρὸς Δαυίδ Μὴ κάθου ἐν τῇ περιοχῇ, πορεύου καὶ ἥξεις εἰς γῆν
6 Ἰούδα· καὶ ἐπορεύθη Δαυίδ, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαρίκ. [6] καὶ ἤκουσε Σαοὺλ ὅτι ἔγνωσται Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ῥαμά, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ
7 χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρειστήκεισαν αὐτῷ. [7] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ Ἀκούσατε δή, υἱοὶ Βενιαμίν, εἰ ἀληθῶς πᾶσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας,
8 καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους; [8] ὅτι σύγκεισθε πάντες ὑμεῖς ἐπ' ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου ἐν τῷ διαθέσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί, καὶ οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὠτίον μου, ὅτι ἐπήγειρεν ὁ υἱός μου τὸν δοῦ-

---

7. νεσσαραν 8. αχιμελεχ Ειδε ... χειραν ... σκευη μου ... κατασπευδον pro κ. σπουδ. 9. ειλημμενη ... εν ιματιω οπισω της επωμιδος ... λημψη 11. ειπαν ... ηρχον 12. εθηκεν 13. ηλλ. τον τροπον α. ... κατερει τα σιελα αυτου 14. επιλημπτον 15. ἦ pro μη ... επιλημπτων ει επιλημπτευεσθαι ... (εισηγιαχατε ...) in fin. add μου XXII. 1. Κ. απηλλαγη δ. εκειθεν κ. ερχ. κ. διεσ. εις ... οδολαμ ... πας ο οικος 2. om πας υποχρ. κ. πας ... τη ψυχη 3. μασηφα ... γνω ο τι 4. om οντος 5. του ιουδα ... εν τη πολ. αριαθ 6. εν ραμμα 7. αυτω και ειπεν αυτοις Ακ. δη υι. ιεμεινι ... χιλ. κ. εκατ. 8. om ὁ bis ... εξ υμων περι εμου

λόν μου ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. [9] καὶ ἀποκρίνεται Δωὴκ ὁ 9
Σύρος ὁ καθεστηκὼς ἐπὶ τὰς ἡμιόνους Σαοὺλ καὶ εἶπεν Ἑώρακα τὸν υἱὸν
Ἰεσσαὶ παραγινόμενον εἰς Νομβὰ πρὸς Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτὼβ τὸν ἱερέα· [10] καὶ 10
ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπισιτισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν
Γολιὰθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. [11] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι 11
τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτὼβ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱε-
ρεῖς τοὺς ἐν Νομβά· καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα. [12] καὶ εἶπε 12
Σαοὺλ Ἄκουε δή, υἱὲ Ἀχιτώβ· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, λάλει κύριε. [13] καὶ εἶπεν 13
αὐτῷ Σαοὺλ Ἵνα τί συνέθου κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ δοῦναί σε αὐ-
τῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ'
ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; [14] καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε Καὶ 14
τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστὸς καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως καὶ
ἄρχων παντὸς παραγγέλματός σου καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ σου; [15] ἢ σήμερον 15
ἦργμαι ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ; μηδαμῶς· μὴ δότω ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ
δούλου αὐτοῦ λόγον καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ὅτι οὐκ ᾔδει ὁ
δοῦλός σου ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα. [16] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς 16
Σαοὺλ Θανάτῳ ἀποθανῇ, Ἀβιμέλεχ, σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου. [17] καὶ 17
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παρατρέχουσι τοῖς ἐφεστηκόσι πρὸς αὐτόν Προςαγάγετε
καὶ θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου, ὅτι ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυίδ, καὶ ὅτι
ἔγνωσαν ὅτι φεύγει αὐτὸς καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν τὸ ὠτίον μου· καὶ οὐκ ἐβου-
λήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπενεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντῆσαι εἰς
τοὺς ἱερεῖς κυρίου. [18] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δωὴκ Ἐπιστρέφου σὺ καὶ 18
ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς· καὶ ἐπεστράφη Δωὴκ ὁ Σύρος καὶ ἐθανάτωσε τοὺς
ἱερεῖς τοῦ κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πέντε ἄνδρας, πάντας
αἴροντας Ἐφούδ. [19] καὶ τὴν Νομβὰ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπάταξεν ἐν στό- 19
ματι ῥομφαίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός, ἀπὸ νηπίου ἕως θηλάζοντος, καὶ
μόσχου καὶ ὄνου καὶ προβάτου. [20] καὶ διασώζεται υἱὸς εἷς τῷ Ἀβιμέλεχ υἱῷ 20
Ἀχιτώβ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω Δαυίδ. [21] καὶ ἀπήγγει- 21
λεν Ἀβιάθαρ τῷ Δαυὶδ ὅτι ἐθανάτωσε Σαοὺλ πάντας τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου.
[22] καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Ἀβιάθαρ Ἤιδειν ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι Δωὴκ ὁ 22
Σύρος ὅτι ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαούλ· ἐγώ εἰμι αἴτιος τῶν ψυχῶν οἴ-
κου τοῦ πατρός σου. [23] κάθου μετ' ἐμοῦ, μὴ φοβοῦ· ὅτι οὗ ἐὰν ζητῶ τῇ 23
ψυχῇ μοῦ τόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σοῦ, ὅτι πεφύλαξαι σὺ παρ' ἐμοί.

XXIII.

Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ λέγοντες Ἰδοὺ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν τῇ
Κεϊλά, καὶ αὐτοὶ διαρπάζουσι καταπατοῦσι τοὺς ἅλω. [2] καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ 2
διὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ πορευθῶ καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους τούτους; καὶ
εἶπε κύριος Πορεύου, καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τούτοις καὶ σώσεις τὴν
Κεϊλά. [3] καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν 3
τῇ Ἰουδαίᾳ φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἐὰν πορευθῶμεν εἰς Κεϊλά, εἰς τὰ

---

9. δωηγ ... εορακα ... νοβα πρ. αμιμελεχ 11. σαουλ ο βασιλευς ... τον αχιμελεχ υι. αχ. τον ιερεαν ... ιερεις του κυριου τ. εν νοβαθ 13. συ κατ εμου (... δουναι σεαυτον και ρομφ.) ... επερωταν αυτον 14. αχιμελεχ τω βασιλει 15. ως pro ἤ (... ο βασ. καιταδουλου αυτου) ... ο δουλ. ο σος 17. εφεστ. επ αυτω ... αμαρτησαι τους pro απαντ. εις τους 18. απεστραφη δωηκ ... ο σ. κ. εθ. τ. ιερεις κυριου, και εθανατωσεν εν ... εφουδ λινον 19. νοβα ... in fin. add εν στοματι ρομφαιας 20. αχιμελεχ 21. om κ. απηγγ. αβ. τ. δ. 22. om οτι prim. et tertium ... απαγγελλει ... τ. ψυχ. εκεινων 23. φεφυλαξαι XXIII. 1. κεειλα ... om καταπατουσι 2. κυριος προς δαυιδ ... om πορευου ... κεειλα 3. ειπαν ... κεειλα

4 σκῦλα τῶν ἀλλοφύλων εἰςπορευσόμεθα; [4] καὶ προςέθετο Δαυὶδ ἔτι ἐπερωτῆσαι διὰ τοῦ κυρίου· καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς Κεϊλά, ὅτι ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου.
5 [5] καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεϊλὰ καὶ ἐπολέμησε τοῖς ἀλλοφύλοις· καὶ ἔφυγον ἐκ προςώπου αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγε τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην· καὶ ἔσωσε Δαυὶδ τοὺς κατοι-
6 κοῦντας Κεϊλά. [6] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φεύγειν Ἀβιάθαρ υἱὸν Ἀχιμέλεχ πρὸς Δαυίδ, καὶ αὐτὸς μετὰ Δαυὶδ εἰς Κεϊλὰ κατέβη, ἔχων Ἐφοὺδ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
7 [7] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαοὺλ ὅτι ἥκει ὁ Δαυὶδ εἰς Κεϊλά, καὶ εἶπε Σαοὺλ Πέπρακεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖράς μου, ὅτι ἀποκέκλεισται εἰςελθὼν εἰς πό-
8 λιν θυρῶν καὶ μοχλῶν. [8] καὶ παρήγγειλε Σαοὺλ παντὶ τῷ λαῷ καταβαίνειν
9 εἰς πόλεμον εἰς Κεϊλά, συνέχειν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ. [9] καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαοὺλ περὶ αὐτοῦ τὴν κακίαν, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς
10 Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα Προςάγαγε τὸ Ἐφοὺδ κυρίου. [10] καὶ εἶπε Δαυὶδ Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ἀκούων ἀκήκοεν ὁ δοῦλός σου ὅτι ζητεῖ Σαοὺλ ἐλθεῖν ἐπὶ Κεϊλὰ
11 διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι' ἐμέ· [11] εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ καταβήσεται Σαοὺλ καθὼς ἤκουσεν ὁ δοῦλός σου; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ἀπάγγειλον τῷ
13 δούλῳ σου. καὶ εἶπε κύριος Ἀποκλεισθήσεται. [13] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι καὶ ἐξῆλθον ἐκ Κεϊλά, καὶ ἐπορεύοντο οὗ ἐὰν ἐπορεύοντο· καὶ τῷ Σαοὺλ ἀπηγγέλη ὅτι διασέσωσται Δαυὶδ ἐκ Κεϊλά,
14 καὶ ἀνῆκε τοῦ ἐλθεῖν. [14] καὶ ἐκάθισεν ἐν Μασερὲμ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς, καὶ ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζίφ, ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμώδει· καὶ ἐζήτει αὐτὸν Σαοὺλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος εἰς
15 τὰς χεῖρας αὐτοῦ. [15] καὶ εἶδε Δαυὶδ ὅτι ἐξέρχεται Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυίδ·
16 καὶ Δαυὶδ ἦν ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμώδει ἐν τῇ Καινῇ Ζίφ. [16] καὶ ἀνέστη Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαυὶδ εἰς Καινήν, καὶ ἐκραταίωσε τὰς
17 χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ [17] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Μὴ φοβοῦ· ὅτι οὐ μὴ εὕρῃ σε ἡ χεὶρ Σαοὺλ τοῦ πατρός μου, καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐγὼ ἔσο-
18 μαί σοι εἰς δεύτερον, καὶ Σαοὺλ ὁ πατήρ μου οἶδεν οὕτως. [18] καὶ διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον κυρίου· καὶ ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν Καινῇ, καὶ Ἰω-
19 νάθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐτοῦ. [19] καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους πρὸς Σαοὺλ ἐπὶ τὸν βουνὸν λέγοντες Οὐχ ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν ἐν Μεσσαρὰ ἐν τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ τοῦ Ἐχελὰ τοῦ
20 ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαιμοῦ; [20] καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν τοῦ βασιλέως εἰς κατάβασιν καταβαινέτω πρὸς ἡμᾶς· κεκλείκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ
21 βασιλέως. [21] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαοὺλ Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπονέ-
22 σατε περὶ ἐμοῦ· [22] πορεύθητε δὴ καὶ ἑτοιμάσατε ἔτι, καὶ γνῶτε τὸν τόπον αὐτοῦ οὗ ἔσται ὁ πούς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὗ εἴπατε, μή ποτε πανουργεύ-
23 σηται. [23] καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε, καὶ πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν· καὶ ἔσται εἰ ἔστιν

---

3. ει πορευομεθα 4. ετι δαυιδ ερωτησαι ... om αυτω bis ... αναστηθι προς αυτον ... κεειλα 5. κεειλα bis ... επολ. εν τοις ... και ουκ απηγαγεν 6. φυγειν ... κεειλα ... εφουδ pon. ante κατεβη 7. (om οτι ηκει usque σαουλ ...) εις χειρας ... αποκεκλιται 8. εις πολ. καταβ. ε. κεειλα 9. οτι περι αυτ. σαουλ ου παρεσιωπα την 10. κεειλα 12. και ειπεν δαυιδ Ει παραδωσουσιν παρα της κεειλα εμε και τους ανδρας μου εις χειρας σαουλ; και ειπεν κυριος Παραδωσουσιν. 13. (ως ὑ pro ως τετραχ.) ... κεειλα bis ... ου αν επορευθησαν ... του εξελθειν 14. κ. εκαθ. δαυιδ ε. τη ερ. εν μασερεθ ... εν τω ορει εν τη ερημω ζειφ εις ορος το αυχμωδες εν γη αυχμ. 15. ιδεν ... ερχεται σαουλ ζητειν ... om ην ... ζειφ εν τη καινη 18. δαυιδ εκαθητο 19. ουχ ιδου ... μεσαρα 20. και κεκλ. 22. κ. γνωτε και ιδετε τ. τοπ. ου 23. κ. γνωτε κ. ειδετε εκ παντων των τοπων οπου κρυβεται εκει, και επιστρεψατε προς με εις ετοιμον, κ. πορευσομεθα μεθ

ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν Ἰούδα. [24] καὶ ἀνέστησαν οἱ Ζιφαῖοι καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαούλ· καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαὼν καθ' ἑσπέραν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαιμοῦ. [25] καὶ ἐπορεύθη Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐτόν· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ Μαών· καὶ ἤκουσε Σαούλ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Δαυὶδ εἰς τὴν ἔρημον Μαών. [26] καὶ πορεύονται Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου, καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τούτου· καὶ ἦν Δαυὶδ σκεπαζόμενος πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαούλ, καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτούς. [27] καὶ πρὸς Σαοὺλ ἦλθεν ἄγγελος λέγων Σπεῦδε καὶ δεῦρο, ὅτι ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὴν γῆν. [28] καὶ ἀνέστρεψε Σαοὺλ μὴ καταδιώκειν ὀπίσω Δαυίδ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἀλλοφύλων· διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος Πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

XXIV.

Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκεῖθεν καὶ ἐκάθισεν ἐν τοῖς στενοῖς Ἐγγαδδί. [2] καὶ ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψε Σαοὺλ ἀπὸ ὄπισθεν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων ὅτι Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐγγαδδί. [3] καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκλεκτοὺς ἐκ παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθη ζητεῖν τὸν Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδδαιέμ. [4] καὶ ἦλθεν εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπήλαιον· καὶ Σαοὺλ εἰςῆλθε παρασκευάσασθαι, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ σπηλαίου ἐκάθηντο. [5] καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυὶδ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη ἣν εἶπε κύριος πρὸς σὲ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ ἀφεῖλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος τοῦ Σαοὺλ λαθραίως. [6] καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξε καρδία Δαυὶδ αὐτόν, ὅτι ἀφεῖλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος αὐτοῦ. [7] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ Μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου ἐπενέγκαι χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι χριστὸς κυρίου ἐστὶν οὗτος. [8] καὶ ἔπεισε Δαυὶδ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάντας θῦσαι τὸν Σαούλ· καὶ ἀνέστη Σαοὺλ καὶ κατέβη τὴν ὁδόν. [9] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου· καὶ ἐβόησε Δαυὶδ ὀπίσω Σαοὺλ λέγων Κύριε βασιλεῦ· καὶ ἐπέβλεψε Σαοὺλ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἔκυψε Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προςεκύνησεν αὐτῷ. [10] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ Ἵνα τί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ λεγόντων Ἰδοὺ Δαυὶδ ζητεῖ τὴν ψυχήν σου; [11] ἰδοὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκέ σε κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ ἠβουλήθην ἀποκτεῖναί σε, καὶ ἐφεισάμην σου καὶ εἶπα Οὐκ ἐποίσω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου, ὅτι χριστὸς κυρίου οὗτός ἐστι. [12] καὶ ἰδοὺ τὸ πτερύγιον τῆς διπλοΐδος σου ἐν τῇ χειρί μου, ἐγὼ ἀφῄρηκα τὸ πτερύγιον καὶ οὐκ ἀπέκταγκά σε· καὶ γνῶθι καὶ

---

23. εξεραυνησω ... πασιν 24. κ. ανεστ. κ. επορευθ. οι ζιφ. 25. απηγγελη 26. εκ μεσου bis pro εκ μερους ... om εκ extr. ... και εγενετο δαυ. 27. κ. αγγ. ηλθ. πρ. σ. ... επεθεντο αλλοφ. XXIV. 1. om και εκαθισεν ... ενγαδδει 2. λεγων ... ενγαδδει 3. αειαμειν 4. εισηλθεν σαουλ 5. ειπαν ... ιδου ημερα ... τ. διπλ. της σαουλ 7. παρα κυριω ει ... επενεγκειν 8. εδ. αυτους αναστ. θανατωσαι ... κ. σαουλ ανεστη εκ του σπηλαιου κ. κατ. εις την 9. οπ. αυτου και εξηλθεν εκ ... Κυρ. μου ... om εις τα (... εκρυψεν) 11. εορακασιν ... σημερον κυριος ... εβουληθην ... οτι χρηστος κυριος εστιν. 12. και πατερ μου, κ. ιδου ... το πτερ. του ιματιου κ. ουκ

ἴδε σήμερον ὅτι οὐκ ἔστι κακία ἐν τῇ χειρί μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις καὶ οὐχ ἡμάρτηκα εἰς σέ, καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν.
13 [13] δικάσαι κύριος ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἐκδικήσαι σοι κύριος ἐκ σοῦ, καὶ
14 ἡ χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ· [14] καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαία Ἐξ ἀνό-
15 μων ἐξελεύσεται πλημμέλεια· καὶ ἡ χείρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. [15] καὶ νῦν ὀπίσω τίνος σὺ ἐκπορεύῃ, βασιλεῦ Ἰσραήλ; ὀπίσω τίνος καταδιώκεις σύ;
16 ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος καὶ ὀπίσω ψύλλου ἑνός; [16] γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, ἴδοι κύριος καὶ κρίναι
17 τὴν κρίσιν μου καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρός σου. [17] καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαούλ, καὶ εἶπε Σαούλ Ἡ φωνή σου
18 αὕτη, τέκνον Δαυίδ; καὶ ἦρε Σαοὺλ τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσε. [18] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ Δίκαιος σὺ ὑπὲρ ἐμέ, ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθά,
19 ἐγὼ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά. [19] καὶ σὺ ἀπήγγειλάς μοι σήμερον ἃ ἐποίησάς μοι ἀγαθά, ὡς ἀπέκλεισέ με κύριος εἰς χεῖράς σου σήμερον καὶ οὐκ
20 ἀπέκτεινάς με· [20] καὶ ὅτι εἰ εὕροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει καὶ ἐκπέμψοι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ κύριος ἀποτίσει αὐτῷ ἀγαθά, καθὼς πε-
21 ποίηκας σήμερον. [21] καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ γινώσκω ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις, καὶ
22 στήσεται ἐν χειρί σου ἡ βασιλεία Ἰσραήλ· [22] καὶ νῦν ὄμοσόν μοι ἐν κυρίῳ ὅτι οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου
23 ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. [23] καὶ ὤμοσε Δαυὶδ τῷ Σαούλ· καὶ ἀπῆλθε Σαοὺλ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσερὰ στενήν.

XXV.

Καὶ ἀπέθανε Σαμουήλ, καὶ συναθροίζονται πᾶς Ἰσραὴλ καὶ κόπτονται αὐτόν, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Ἀρμαθαίμ· καὶ ἀνέστη Δαυὶδ
2 καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Μαών. [2] καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μαών, καὶ τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ· καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφόδρα, καὶ τούτῳ ποίμνια τρισχίλια καὶ αἶγες χίλιαι· καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποίμνιον
3 αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμήλῳ. [3] καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Νάβαλ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀβιγαία· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέσει καὶ ἀγαθὴ τῷ εἴδει σφόδρα, καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ ὁ ἄνθρω-
4 πος κυνικός. [4] καὶ ἤκουσε Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὅτι κείρει Νάβαλ ὁ Καρμήλιος
5 τὸ ποίμνιον αὐτοῦ· [5] καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ δέκα παιδάρια, καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις Ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ ἀπέλθατε πρὸς Νάβαλ, καὶ ἐρωτήσατε
6 αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου εἰς εἰρήνην, [6] καὶ ἐρεῖτε τάδε Εἰς ὥρας καὶ σὺ
7 ὑγιαίνων καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνοντα. [7] καὶ νῦν ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι κείρουσί σοι νῦν οἱ ποιμένες σου οἳ ἦσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνετειλάμεθα αὐτοῖς οὐθὲν πάσας τὰς
8 ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμήλῳ. [8] ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσί σοι· καὶ εὑρέτωσαν τὰ παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἥκομεν· δὸς δὴ ὃ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ
9 Δαυίδ. [9] καὶ ἔρχονται τὰ παιδάρια καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Νάβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὀνόματι Δαυίδ· καὶ ἀνεπήδησε

---

12. εν τη χ. μ. κακια ουδε αθετ. ουδε ασεβ. **13.** εκδ. με κυρ. εκ ... επι σοι **15.** om συ sec. **17.** λαλων τα ρημ. ταυτα **19.** σημερ. εις χ. σου **20.** οτι ευρων τις ... εκπεμψει ... ανταποδωσει ... om αγαθα **21.** εν χερσιν σου βασιλεα (sic) ισρ. **22.** εξολεθρευσεις ... και ουκ αφανιεις **23.** μεσαρας **XXV. 1.** εν ραμα ... ερημον φαραν **2.** om εν τη ... χιλιαι αιγες ... κειρειν τα ποιμνια α. **3.** τη συνεσει κ. καλη τω ... πονηρ. κ. σκληρ. **5.** ειπεν δαυιδ τοις **8.** om σου bis post παιδαρια ... ο αν ... τοις παισιν σου τω υι. σου δαυ. **9.** τα παιδ. δαυιδ κ. λαλ. τω ναβαλ κατα

[10] καὶ ἀπεκρίθη Νάβαλ τοῖς παισὶ Δαυὶδ καὶ εἶπε Τίς ὁ Δαυὶδ καὶ τίς ὁ υἱὸς 10
Ἰεσσαί; σήμερον πεπληθυμμένοι εἰσὶν οἱ δοῦλοι ἀναχωροῦντες ἕκαστος ἐκ
προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. [11] καὶ λήψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν 11
μου καὶ τὰ θύματά μου ἃ τέθυκα τοῖς κείρουσί μου τὰ πρόβατα, καὶ δώσω
αὐτὰ ἀνδράσιν οἷς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσί; [12] καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάρια 12
Δαυὶδ εἰς ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἦλθον καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ
κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. [13] καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ Ζώσασθε ἕκα- 13
στος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυὶδ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες,
καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν. [14] καὶ τῇ Ἀβιγαίᾳ γυναικὶ Νά- 14
βαλ ἀπήγγειλεν ἓν τῶν παιδαρίων λέγων Ἰδοὺ Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐκ
τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν. [15] καὶ οἱ 15
ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφόδρα οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς οὐδὲ ἐνετείλαντο ἡμῖν οὐ-
δὲν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἦμεν παρ' αὐτοῖς, [16] καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ 16
ὡς τεῖχος ἦσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν πάσας τὰς ἡμέρας
ἃς ἦμεν παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον. [17] καὶ νῦν γνῶθι καὶ ἴδε σὺ 17
τί ποιήσεις, ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ, καὶ οὗτος υἱὸς λοιμὸς καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν. [18] καὶ ἔσπευ- 18
σεν Ἀβιγαία καὶ ἔλαβε διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα οἴνου καὶ πέντε
πρόβατα πεποιημένα καὶ πέντε οἰφὶ ἀλφίτου καὶ γομὸρ ἓν σταφίδος καὶ δια-
κοσίας παλάθας, καὶ ἔθετο ἐπὶ τοὺς ὄνους· [19] καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς 19
Προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν παραγίνομαι· καὶ
τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλε. [20] καὶ ἐγενήθη αὐτῆς ἐπιβεβηκυίης ἐπὶ τὴν 20
ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρους, καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες
αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς. [21] καὶ Δαυὶδ 21
εἶπεν Ἴσως εἰς ἄδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐκ ἐνε-
τειλάμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθέν, καὶ ἀνταπέδωκέ μοι πονηρὰ
ἀντὶ ἀγαθῶν· [22] τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσθείη, εἰ ὑπο- 22
λείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Νάβαλ ἕως πρωὶ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον. [23] καὶ 23
εἶδεν Ἀβιγαία τὸν Δαυίδ, καὶ ἔσπευσε καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς ὄνου καὶ
ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν
γῆν [24] ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριέ μου, ἡ ἀδικία μου· 24
λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὦτά σου, καὶ ἄκουσον λόγων τῆς δούλης
σου. [25] μὴ δὴ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοι- 25
μὸν τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὗτός ἐστι· Νάβαλ ὄνομα αὐτῷ καὶ
ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάρια τοῦ κυ-
ρίου μου ἃ ἀπέστειλας. [26] καὶ νῦν, κύριέ μου, ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, 26
καθὼς ἐκώλυσέ σε κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα ἀθῷον καὶ σώζειν τὴν
χεῖρά σου σοί· καὶ νῦν γένοιντο ὡς Νάβαλ οἱ ἐχθροί σου καὶ οἱ ζητοῦντες
τῷ κυρίῳ μου κακά. [27] καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν ταύτην ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη 27
σου τῷ κυρίῳ μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι τῷ κυρίῳ
μου. [28] ἆρον δὴ τὸ ἀνόμημα τῆς δούλης σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει κύριος τῷ 28
κυρίῳ μου οἶκον πιστόν, ὅτι πόλεμον κυρίου μου ὁ κύριος πολεμεῖ, καὶ κα-

---

10. κ. ειπεν ναβ. τ. π. δ. κ. απεκριθη ... om bis ὁ **12.** ηλθαν ... κατα παντα τα **13.** και περιεζωσαντο ανηρ την μαχαιραν αυτου και περιεζωσατο και δαυιδ την μαχαιραν αυτου, κ. ανεβ. οπ. **14.** απεστειλεν δαυιδ **16.** ημεθα **17.** τι συ ... και εις παντα τον **18.** αγγια ... οιφει ... διακοσιους ... τας ονους **19.** τω α. αυτης ναβαλ **20.** (επιβεβηκυεις ...) κατεβαιναν **23.** ιδεν **24.** και επεσεν επι τους ... ακουσ. τον λογον **25.** λοιμ. τουτ. επι ναβαλ, οτι κ. το ον. α. και αφροσυνη μετ αυτου· αυτος εστιν ναβαλ κ. αφρ. μ. α. ... ουχ ιδον τα παιδ. σου α απ. **26.** om μου **27.** μου, λαβε και δωσεις **28.** om ποιων ... om πιστον ... ο κυριος μου

29 κία οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε. [29] καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχήν σου, καὶ ἔσται ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ ψυχὴν ἐχθρῶν σου σφενδονή-
30 σεις ἐν μέσῳ τῆς σφενδόνης. [30] καὶ ἔσται ὅτε ποιήσῃ κύριος τῷ κυρίῳ μου πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἐντελεῖταί σοι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ
31 Ἰσραήλ. [31] καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου, ἐκχέαι αἷμα ἀθῷον δωρεὰν καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίῳ μου αὐτῷ· καὶ ἀγαθῶσαι κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ.
32 [32] καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ Ἀβιγαίᾳ Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἀπέστειλέ
33 σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησίν μοι, [33] καὶ εὐλογητὸς ὁ τρόπος σου, καὶ εὐλογημένη σὺ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύτῃ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἵματα
34 καὶ σῶσαι χεῖρά μου ἐμοί· [34] πλὴν ὅτι ζῇ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἀπεκώλυσέ με σήμερον τοῦ κακοποιῆσαί σε, ὅτι εἰ μὴ ἔσπευσας καὶ παρεγένου εἰς ἀπάντησίν μοι, τότε εἶπα Εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ Νάβαλ ἕως φωτὸς τοῦ πρωὶ
35 οὐρῶν πρὸς τοῖχον. [35] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς αὐτῆς πάντα ἃ ἔφερεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀνάβηθι εἰς εἰρήνην εἰς οἶκόν σου· βλέπε, ἤκουσα τῆς φω-
36 νῆς σου καὶ ᾑρέτισα τὸ πρόσωπόν σου. [36] καὶ παρεγενήθη Ἀβιγαία πρὸς Νάβαλ· καὶ ἰδοὺ αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ὡς πότος βασιλέως καὶ ἡ καρδία Νάβαλ ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς μεθύων ἕως σφόδρα· καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ
37 ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα ἕως φωτὸς τοῦ πρωί. [37] καὶ ἐγένετο πρωὶ ὡς ἐξένηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου Νάβαλ, ἀπήγγειλεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐναπέ-
38 θανεν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς γίνεται ὡς λίθος· [38] καὶ ἐγένετο
39 ὡσεὶ δέκα ἡμέραι καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν Νάβαλ, καὶ ἀπέθανε. [39] καὶ ἤκουσε Δαυὶδ καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὃς ἔκρινε τὴν κρίσιν τοῦ ὀνειδισμοῦ μου ἐκ χειρὸς Νάβαλ, καὶ τὸν δοῦλον αὐτοῦ περιεποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, καὶ τὴν κακίαν Νάβαλ ἀπέστρεψε κύριος εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ
40 καὶ ἐλάλησε περὶ Ἀβιγαίας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. [40] καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς Ἀβιγαίαν εἰς Κάρμηλον καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ λέγοντες Δαυὶδ
41 ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα. [41] καὶ ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἡ δούλη σου εἰς παιδί-
42 σκην νίψαι πόδας τῶν παίδων σου. [42] καὶ ἀνέστη Ἀβιγαία καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὄνον, καὶ πέντε κοράσια ἠκολούθουν αὐτῇ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω τῶν παίδων
43 Δαυίδ, καὶ γίνεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα. [43] καὶ τὴν Ἀχινάαμ ἔλαβε Δαυὶδ ἐξ
44 Ἰεζραέλ, καὶ ἀμφότεραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες. [44] καὶ Σαοὺλ ἔδωκε Μελχὸλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυὶδ τῷ Φαλτὶ υἱῷ Ἀμὶς τῷ ἐκ Ῥομμά.

XXVI.

Καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχμώδους πρὸς τὸν Σαοὺλ εἰς τὸν βουνὸν λέγοντες Ἰδοὺ Δαυὶδ σκεπάζεται μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχελὰ
2 κατὰ πρόσωπον τοῦ Ἰεσσεμοῦ. [2] καὶ ἀνέστη Σαοὺλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Ζίφ, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτοὶ ἐξ Ἰσραήλ, ζητεῖν
3 τὸν Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζίφ. [3] καὶ παρενέβαλε Σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχελὰ τῷ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰεσσεμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ·

---

29. η ψυχη ... των εχθρων 30. ποιησει ... σοι κυριος εις 31. σκανδαλον καρδιας ... χειρα κυριου μου ... αυτην pro αυτη 32. εμοι 34. εις απαντην μου 35. εκ της χειρος ... αυτη ειπεν 36. om αυτω ... εν τω οικω ... του βασιλεως 37. εως εξενηψεν ... ωσει λιθος 39. ηκ. δαυ. οτι απεθανεν ναβαλ ... εκ χ. του ναβ. ... περι αβιγαια 40. προς αβιγαια 41. επι προσωπ. επι τ. γην ... των παιδων του κυριου μου 42. ab initio add και εταχυνεν 43. εξ ιζιαελ κ. ησαν αμφοτεραι 44. υιω λαϊς τω εκ γαλλει XXVI. 1. σκεπ. παρ ημιν ε. τ. β. του αχιλα του κ. π. τ. ιεσσαιμου 2. κ. κατεβη σ. κ. επορευθη εις ... ζειφ bis ... εκλεκτων 3. του εχελα του επι ... ιεσσαιμου

καὶ εἶδε Δαυὶδ ὅτι ἥκει Σαοὺλ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. [4] καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ κατασκόπους, καὶ ἔγνω ὅτι ἥκει Σαοὺλ ἕτοιμος ἐκ Κεϊλά. [5] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ λάθρα καὶ εἰςπορεύεται εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθευδεν ἐκεῖ Σαούλ, καὶ ἐκεῖ Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἀρχιστράτηγος αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ ἐκάθευδεν ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμβεβληκὼς κύκλῳ αὐτοῦ. [6] καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ καὶ εἶπε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν Χετταῖον καὶ πρὸς Ἀβεσσὰ υἱὸν Σαρουίας ἀδελφὸν Ἰωὰβ λέγων Τίς εἰςελεύσεται μετ᾿ ἐμοῦ πρὸς Σαοὺλ εἰς τὴν παρεμβολήν; καὶ εἶπεν Ἀβεσσά Ἐγὼ εἰςελεύσομαι μετὰ σοῦ. [7] καὶ εἰςπορεύεται Δαυὶδ καὶ Ἀβεσσὰ εἰς τὸν λαὸν τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ καθεύδων ὕπνῳ ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐμπεπηγὸς εἰς τὴν γῆν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ Ἀβεννὴρ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκάθευδε κύκλῳ αὐτοῦ. [8] καὶ εἶπεν Ἀβεσσὰ πρὸς Δαυὶδ Ἀπέκλεισε κύριος σήμερον τὸν ἐχθρόν σου εἰς χεῖράς σου, καὶ νῦν πατάξω αὐτὸν τῷ δόρατι εἰς τὴν γῆν ἅπαξ καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ. [9] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσά Μὴ ταπεινώσῃς αὐτόν, ὅτι τίς ἐποίσει χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν κυρίου καὶ ἀθωωθήσεται; [10] καὶ εἶπε Δαυὶδ Ζῇ κύριος, ἐὰν μὴ κύριος παίσῃ αὐτόν, ἢ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀποθάνῃ, ἢ εἰς πόλεμον καταβῇ καὶ προςτεθῇ, [11] μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου· καὶ νῦν λάβε δὴ τὸ δόρυ ἀπὸ προςκεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, καὶ ἀπέλθωμεν ἡμεῖς καθ᾿ ἑαυτούς. [12] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ προςκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον καθ᾿ ἑαυτούς· καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων, καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξεγειρόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ᾿ αὐτούς. [13] καὶ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν, καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀνὰ μέσον αὐτῶν. [14] καὶ προςεκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαόν, καὶ τῷ Ἀβεννὴρ ἐλάλησε λέγων Οὐκ ἀποκριθήσῃ, Ἀβεννήρ; καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεννὴρ καὶ εἶπε Τίς εἶ σὺ ὁ καλῶν; [15] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεννήρ Οὐκ ἀνὴρ σύ; καὶ τίς ὡς σὺ ἐν Ἰσραήλ; καὶ διὰ τί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰςῆλθεν εἷς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα. [16] καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ πεποίηκας· ζῇ κύριος, ὅτι υἱοὶ θανατώσεως ὑμεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα τὸν κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν κυρίου· καὶ νῦν ἴδε δὴ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος, ποῦ ἐστι τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. [17] καὶ ἐπέγνω Σαοὺλ τὴν φωνὴν Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἡ φωνή σου αὕτη, τέκνον Δαυίδ; καὶ εἶπε Δαυὶδ Δοῦλός σου, κύριε βασιλεῦ· [18] καὶ εἶπε Ἵνα τί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριος ὀπίσω τοῦ δούλου αὐτοῦ; ὅτι τί ἡμάρτηκα, καὶ τί εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα; [19] καὶ νῦν ἀκουσάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ· εἰ ὁ θεὸς ἐπισείει σε ἐπ᾿ ἐμέ, ὀσφρανθείη θυσία σου, καὶ εἰ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἐπικατάρατοι οὗτοι ἐνώπιον κυρίου, ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομίᾳ κυρίου λέγοντες Πορεύου δούλευε θεοῖς ἑτέροις. [20] καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἷμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξεναντίας προσώπου κυρίου, ὅτι ἐξελήλυθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ζητεῖν ψυχήν μου καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὄρεσι. [21] καὶ εἶπε Σαοὺλ Ἡμάρτηκα· ἐπίστρεφε, τέκνον Δαυίδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε ἀνθ᾿ ὧν ἔντιμος ψυχή μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐν τῇ σήμερον μεματαίωμαι καὶ ἠγνόηκα

---

4. κεειλα 5. πορευεται ... παρενβεβληκως 6. πρ. αβισαϊ υι. σαρουεια ... αβισαϊ Εγω εισπορευομαι 7. αβισαϊ ... om υπνω ... om αυτου ... ενπεπηγος 8. αβισαϊ 9. αβισαϊ Μη διαφθειρης ... αθοωθησεται 10. οτι εαν μη 11. μηδαμως παρα κυ. επηνεγκεν ... om ημεις 12. om του υδατος ... om αυτου ... επεσεν 14. om κ. απεκρ. αβεννηρ ... ο καλων με προς τον βασιλεα 15. διαφθ. τον βασιλεα τον κυρ. σου 18. κ. ειπ. δαυιδ ... ο κυρ. καταδ. ... οτι ημαρτ. 19. ακουσ. δη ... εις εμε ... (επικαταγαγοι pro επικαταρατοι ...) om ουτοι ... εστηρισθαι 20. την ψυχην 21. σε ετι ανθ ... σου, εν τη ... ηγνοησα

22 πολλὰ σφόδρα. [22] καὶ ἀπεκρίϑη Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως,
23 διελϑέτω εἷς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτό. [23] καὶ κύριος ἐπιστρέψει ἑκάστῳ κατὰ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ· ὡς παρέδωκέ σε κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠϑέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ
24 χριστὸν κυρίου· [24] καὶ ἰδοὺ καϑὼς ἐμεγαλύνϑη ἡ ψυχή σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὀφϑαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυνϑείη ἡ ψυχή μου ἐνώπιον κυρίου, καὶ σκε-
25 πάσαι με καὶ ἐξελεῖταί με ἐκ πάσης ϑλίψεως. [25] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ Εὐλογημένος σύ, τέκνον, καὶ ποιῶν ποιήσεις καὶ δυνάμενος δυνήσῃ· καὶ ἀπῆλϑε Δαυὶδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ Σαοὺλ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

XXVII.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων Νῦν προστεϑήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χεῖρας Σαούλ, καὶ οὐκ ἔστι μοι ἀγαϑὸν ἐὰν μὴ σωϑῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων καὶ ἀνῇ ἀπ' ἐμοῦ Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ καὶ
2 σωϑήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. [2] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ
3 μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύϑη πρὸς Ἀγχοῦς υἱὸν Ἀμμὰχ βασιλέα Γέϑ. [3] καὶ ἐκάϑισε Δαυὶδ μετὰ Ἀγχοῦς αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ ο κος αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ Ἀχινάαμ Ἰεζραηλῖτις καὶ
4 Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. [4] καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαοὺλ ὅτι πέ-
5 φευγε Δαυὶδ εἰς Γέϑ· καὶ οὐ προσέϑετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν. [5] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς Εἰ δὴ εὕρηκεν ὁ δοῦλός σου χάριν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου, δότωσαν δή μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἀγρὸν καὶ καϑήσομαι ἐκεῖ· καὶ
6 ἵνα τί κάϑηται ὁ δοῦλός σου ἐν πόλει βασιλευομένῃ μετὰ σοῦ; [6] καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελάκ· διὰ τοῦτο ἐγενήϑη Σεκελὰκ τῷ βα-
7 σιλεῖ τῆς Ἰουδαίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [7] καὶ ἐγενήϑη ὁ ἀριϑμὸς τῶν
8 ἡμερῶν ὧν ἐκάϑισε Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων τέσσαρας μῆνας. [8] καὶ ἀνέβαινε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ καὶ ἐπετίϑεντο ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Ἀμαληκίτην· καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ κατῳκεῖτο ἀπὸ ἀνηκόντων ἡ ἀπὸ
9 Γελαμψοὺρ τετειχισμένων καὶ ἕως γῆς Αἰγύπτου. [9] καὶ ἔτυπτε τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐζωογόνει ἄνδρα ἢ γυναῖκα· καὶ ἐλάμβανον ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἱματισμόν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἤρχοντο πρὸς Ἀγ-
10 χοῦς. [10] καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ Ἐπὶ τίνα ἐπέϑεσϑε σήμερον; καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς Κατὰ νότον τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ νότον Ἰεσμεγὰ καὶ
11 κατὰ νότον τοῦ Κενεζί. [11] καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα οὐκ ἐζωογόνησα τοῦ εἰςαγαγεῖν εἰς Γέϑ, λέγων Μὴ ἀναγγείλωσιν εἰς Γὲϑ καϑ' ἡμῶν λέγοντες Τάδε Δαυὶδ ποιεῖ. καὶ τόδε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάϑητο
12 Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων. [12] καὶ ἐπιστεύϑη Δαυὶδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα, λέγων Ἤισχυνται αἰσχυνόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἔσται μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

XXVIII.

Καὶ ἐγενήϑη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συναϑροίζονται ἀλλόφυλοι ἐν ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἐξελϑεῖν πολεμεῖν μετὰ Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς

---

23. om κατα ... om σημερον 24. κ. εσκεπασοι (sic) με κ. εξελοιτο με 25. ευλογημενον σ. τεκν. δαυιδ XXVII. (1. ηλϑεν pro ανη απ εμου) 2. δαυ. και διεβη αυτος και οι ... υιον μωαβ 3. μ. αγχ. εν γεϑ ... αχ. η ειζραηλειτις 5. και καϑισον με εκει 6. αυτω αγχους εν ... σικελαγ (... om δια τ. εγ. σ.) 7. ημερων δαυιδ ων εκαϑ. εν ... ημερας τεσσαρες μηνας 8. γεσερει και τον γεζραιον κ. επι τ. αμαλακιτην· κ. ι. κατωκ. η γη απο γελαμσουρ απο ανηκοντ. τετειχ. και 9. ετυπτ. δαυιδ την ... ανδρ. και γυν. κ. ελαμβανεν ... επεστρεψαν 10. ισραμηλει pro ιεσμεγα ... του κηνει 11. ταδε εποιει δαυιδ ... κ. ταδε το 12. επιστ. αγχους εν τω δαυιδ ... μου δουλος XXVIII. 1. εγενετο ... om εξελϑειν ... επι ισραηλ

πρὸς Δαυὶδ Γινώσκων γνώσῃ ὅτι μετ᾽ ἐμοῦ ἐξελεύσῃ εἰς πόλεμον σὺ καὶ οἱ ἄνδρες σου. [2] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς Οὕτω νῦν γνώσῃ ἃ ποιήσει ὁ δοῦλός σου· καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ Οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαί σε πάσας τὰς ἡμέρας. [3] καὶ Σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραήλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Ἀρμαθαὶμ ἐν πόλει αὐτοῦ· καὶ Σαοὺλ περιεῖλε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς. [4] καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Σωνάμ· καὶ συναθροίζει Σαοὺλ πάντα ἄνδρα Ἰσραήλ, καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουέ. [5] καὶ εἶδε Σαοὺλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφοβήθη καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτοῦ σφόδρα. [6] καὶ ἐπηρώτησε Σαοὺλ διὰ κυρίου, καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις καὶ ἐν τοῖς δήλοις καὶ ἐν τοῖς προφήταις. [7] καὶ εἶπε Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστρίμυθον, καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτὴν καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ· καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ γυνὴ ἐγγαστρίμυθος ἐν Ἀενδώρ. [8] καὶ συνεκαλύψατο Σαοὺλ καὶ περιεβάλετο ἱμάτια ἕτερα, καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῇ Μάντευσαι δή μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ καὶ ἀνάγαγέ μοι ὃν ἐὰν εἴπω σοι. [9] καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνή Ἰδοὺ δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησε Σαούλ, ὡς ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα τί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχήν μου θανατῶσαι αὐτήν; [10] καὶ ὤμοσεν αὐτῇ Σαοὺλ λέγων Ζῇ κύριος, εἰ ἀπαντήσεταί σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. [11] καὶ εἶπεν ἡ γυνή Τίνα ἀναγάγω σοι; καὶ εἶπε Τὸν Σαμουὴλ ἀνάγαγέ μοι. [12] καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουήλ, καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ· καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ Ἵνα τί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἶ Σαούλ. [13] καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεύς Μὴ φοβοῦ, εἰπὸν τίνα ἑώρακας· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνή Θεοὺς ἑώρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς. [14] καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἔγνως; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄνδρα ὄρθιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος διπλοΐδα ἀναβεβλημένος· καὶ ἔγνω Σαοὺλ ὅτι οὗτος Σαμουήλ, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. [15] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Ἵνα τί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναί με; καὶ εἶπε Σαοὺλ Θλίβομαι σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ᾽ ἐμοῦ καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις· καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω. [16] καὶ εἶπε Σαμουὴλ Ἵνα τί ἐπερωτᾷς με, καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σοῦ καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου; [17] καὶ πεποίηκε κύριός σοι καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρί μου, καὶ διαῤῥήξει κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυίδ. [18] διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν Ἀμαλήκ, διὰ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐποίησε κύριός σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [19] καὶ παραδώσει κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων, καὶ αὔριον σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει κύριος εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων. [20] καὶ ἔσπευσε Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν ἑστηκὼς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἰσχὺς ἔτι, οὐ γὰρ ἔφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. [21] καὶ εἰςῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσε σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν

---

1. εις τον πολ. 3. εν ραμα εν 4. om οι ... εις γωναμαν 5. ιδεν 7. ειπον 8. περιεκαλυψατο 9. ειπ. η γυνη προς αυτον ... εξωλεθρευσεν 10. σαουλ εν κυριω λεγ. 12. ιδεν 13. ειπε τινα εορακας ... om η γυνη ... εορακα 14. ορθριον ... αναβεβλ. διπλ. ... οτι σαμ. ουτος 15. σαμουηλ προς σαουλ ... παρην. με αναβ. με ... επακηκ. μου 16. επερωτησας με 17. ελαλ. κυρ. σοι εν ... διαρηξει 18. της φωνης ... δια τουτο το ρ. τουτο επ. σοι κυρ. τη 20. κ. ισχ. ουχ ην εν α. ετι ... εκεινην post ημεραν pon. 21. ιδεν ... εσπευδεν

Ἰδοὺ δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου
22 ἐν τῇ χειρί μου, καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησάς μοι. [22] καὶ νῦν ἄκουσον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραθήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου,
23 καὶ φάγε καὶ ἔσται σοι ἰσχὺς ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ. [23] καὶ οὐκ ἐβουλήθη φαγεῖν· καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, καὶ ἤκουσε τῆς
24 φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον. [24] καὶ τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ ἔσπευσε καὶ ἔθυσεν αὐτήν,
25 καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε, καὶ ἔπεψεν ἄζυμα, [25] καὶ προσήγαγεν ἐνώπιον Σαοὺλ καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ· καὶ ἔφαγον, καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

XXIX.

Καὶ συναθροίζουσιν ἀλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Ἀφέκ,
2 καὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλεν ἐν Ἀενδὼρ τὴν ἐν Ἰεζραέλ. [2] καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ
3 ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ' ἐσχάτων μετὰ Ἀγχοῦς. [3] καὶ εἶπον οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων Τίνες οἱ διαπορευόμενοι οὗτοι; καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἀλλοφύλων Οὐχ οὗτος Δαυὶδ ὁ δοῦλος Σαοὺλ βασιλέως Ἰσραήλ; γέγονε μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δεύτερον ἔτος, καὶ οὐχ εὕρηκα ἐν αὐτῷ οὐθὲν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνέπεσε πρὸς μὲ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
4 [4] καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἀλλοφύλων καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀπόστρεψον τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ οὗ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐν τίνι διαλλαγήσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ;
5 οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων; [5] οὐχ οὗτος Δαυὶδ ᾧ ἐξῆρχον ἐν χοροῖς λέγοντες Ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν
6 αὐτοῦ; [6] καὶ ἐκάλεσεν Ἀγχοῦς τὸν Δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζῇ κύριος, ὅτι εὐθὺς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἔξοδός σου καὶ ἡ εἴσοδός σου μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὅτι οὐχ εὕρηκα κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἥκεις πρὸς μὲ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σα-
7 τραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σύ· [7] καὶ νῦν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ
8 οὐ μὴ ποιήσῃς κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἀλλοφύλων. [8] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς Τί πεποίηκά σοι καὶ τί εὗρες ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤμην ἐνώπιόν σου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω
9 πολεμήσας τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως; [9] καὶ ἀπεκρίθη Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ Οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, ἀλλ' οἱ σατράπαι τῶν
10 ἀλλοφύλων λέγουσιν Οὐχ ἥξει μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον. [10] καὶ νῦν ὄρθρισον τὸ πρωὶ σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἥκοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ λόγον λοιμὸν μὴ θῇς ἐν καρδίᾳ σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐνώπιόν μου· καὶ ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω
11 ὑμῖν καὶ πορεύθητε. [11] καὶ ὤρθρισε Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν ἐπὶ Ἰεζραήλ.

---

21. (om ηκουσεν) 22. της φωνης ... εσται εν σοι 24. εθυσεν αυτε ... επεμψεν XXIX. 1. συναθροιζονται ... ιζραελ 2. om οἱ pr. ... επ εσχατω 3. σαουλ φυλης ισρ. ος γεγονεν ... ουδεν 6. ευθης ... ευρηκα εν σοι κακιαν ... της ημερ. της σημερον 7. αναστραφε ... ποιησεις 8. πολεμησαι 9. κ. απ. α. και ειπεν προς ... οιδας τι αγ. συ ε. ο. μ. καθως αγγελος θεου 10. om συ ... om εκει ... om εν καρδ. σου ... εμου κ. διορθρισατε 11. απελθειν το πρωι ... πολεμ. προς ισραηλ

XXX.

Καὶ ἐγενήθη εἰςελθόντος Δαυὶδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ τὴν Σεκελὰκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Ἀμαλὴκ ἐπέθετο ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἐπὶ τὴν Σεκελάκ, καὶ ἐπάταξε τὴν Σεκελὰκ καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν πυρί· [2] καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρα καὶ γυναῖκα ἀλλ' ᾐχμαλώτευσαν, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. [3] καὶ ἦλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ ἐμπεπύρισται ἐν πυρί, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ᾐχμαλωτευμένοι. [4] καὶ ἦρε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ἰσχὺς ἔτι τοῦ κλαίειν. [5] καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες Δαυὶδ ᾐχμαλωτεύθησαν, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλῖτις καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. [6] καὶ ἐθλίβη Δαυὶδ σφόδρα ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολῆσαι αὐτόν, ὅτι κατώδυνος ψυχὴ παντὸς τοῦ λαοῦ ἑκάστου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ. [7] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν Ἀχιμέλεχ Προςάγαγε τὸ Ἐφούδ. [8] καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ Γεδδοὺρ τούτου, εἰ καταλήψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν αὐτῷ Καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων καταλήψῃ αὐτοὺς καὶ ἐξαιρούμενος ἐξελῇ. [9] καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ χειμάρρου Βοσόρ, καὶ οἱ περισσοὶ ἔστησαν, [10] καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἀνδράσιν· ὑπέστησαν δὲ διακόσιοι ἄνδρες οἵτινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Βοσόρ. [11] καὶ εὑρίσκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἀγρῷ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς Δαυίδ· καὶ διδόασιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν ὕδωρ· [12] καὶ διδόασιν αὐτῷ κλάσμα παλάθης καὶ ἔφαγε, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον καὶ οὐ πεπώκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. [13] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ Τίνος σὺ εἶ, καὶ πόθεν εἶ; καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον Ἐγώ εἰμι δοῦλος ἀνδρὸς Ἀμαληκίτου, καὶ κατέλιπέ με ὁ κύριός μου ὅτι ἠνωχλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος. [14] καὶ ἡμεῖς ἐπεθέμεθα ἐπὶ τὸν νότον τοῦ Χελεθὶ καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἰουδαίας μέρη καὶ ἐπὶ νότον Χελούβ, καὶ τὴν Σεκελὰκ ἐνεπυρίσαμεν ἐν πυρί. [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ Εἰ κατάξεις με ἐπὶ τὸ Γεδδοὺρ τοῦτο; καὶ εἶπεν Ὄμοσον δή μοι κατὰ τοῦ θεοῦ μὴ θανατώσειν με καὶ μὴ παραδοῦναί με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατάξω σε ἐπὶ τὸ Γεδδοὺρ τοῦτο. [16] καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἑορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις οἷς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ἰούδα. [17] καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Δαυίδ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἑωςφόρου ἕως δείλης καὶ τῇ ἐπαύριον, καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ ὅτι ἀλλ' ἢ τετρακόσια παιδάρια ἃ ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους καὶ ἔφυγον. [18] καὶ ἀφείλατο Δαυὶδ πάντα ἃ ἔλαβον οἱ Ἀμαληκῖται, καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἐξείλατο. [19] καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων καὶ ἕως υἱῶν καὶ θυγατέρων καὶ ἕως πάντων ὧν

XXX. 1. αυτου εις σικελαγ ... σικελαγ bis ... ενεπρησεν 2. και ηχμαλωτευσεν κ. τας ... μικρου και εως ... εθανατωσεν 3. ενπεπυρισται ... αιχμαλωτευμενοι 4. om του 5. η ιζραηλειτις 7. αχιμελεχ 8. ab init. add και προςηγαγεν αβιαθαρ το εφουδ προς δαυιδ ... και καταλημψομαι ... καταλημψη και 9. om αυτος ... ερχεται 10. εξεδιωχεν δαυιδ συν 11. προς δαυ. εν αγρω 12. παλαθης και διακοσιους σταφιδας ... επ pro εν 13. κατελειπεν 14. επι νοτον του χερηθει ... νοτ. χαλεβ ... σικελα 15. ειπ. προς αυτον δαυιδ ... om μου 16. κατηγεν ... om και πινοντες 17. επ αυτ. κ. επατ. αυτ. δαυιδ ... ου περιεσωθη ... τετρακοσιοι ... εφυγαν 18. in f. add δαυιδ 19. κ. απο τ. σκυλ. pon. post θυγατερων ... παντας

20 ἔλαβον αὐτῶν, καὶ πάντα ἐπέστρεψε Δαυίδ. [20] καὶ ἔλαβε πάντα τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων· καὶ τοῖς σκύλοις ἐκεί-
21 νοις ἐλέγετο Ταῦτα τὰ σκῦλα Δαυίδ. [21] καὶ παραγίνεται Δαυὶδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ὑπολειφθέντας τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τοῦ Βοσόρ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ προςήγαγε Δαυὶδ ἕως τοῦ λαοῦ,
22 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην. [22] καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυὶδ καὶ εἶπον Ὅτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσομεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν ἐξειλόμεθα, ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγέ-
23 σθωσαν καὶ ἀποστρεφέτωσαν. [23] καὶ εἶπε Δαυὶδ Οὐ ποιήσετε οὕτως μετὰ τὸ παραδοῦναι τὸν κύριον ἡμῖν καὶ φυλάξαι ἡμᾶς, καὶ παρέδωκε κύριος τὸν
24 Γεδδοὺρ τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν. [24] καὶ τίς ἐπακούσεται ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; ὅτι οὐχ ἧττον ἡμῶν εἰσί, διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ καταβαίνοντος εἰς τὸν πόλεμον οὕτως ἔσται ἡ μερὶς τοῦ καθημένου ἐπὶ
25 τὰ σκεύη, κατὰ τὸ αὐτὸ μεριοῦνται. [25] καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω καὶ ἐγένετο εἰς πρόςταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς
26 σήμερον. [26] καὶ ἦλθε Δαυὶδ εἰς Σεκελάκ, καὶ ἀπέστειλε τοῖς πρεσβυτέροις τῶν σκύλων Ἰούδα καὶ τοῖς πλησίον αὐτοῦ λέγων Ἰδοὺ ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν
27 28 κυρίου [27] τοῖς ἐν Βαιθσοὺρ καὶ τοῖς Ῥαμὰ νότου καὶ τοῖς ἐν Γεθόρ, [28] καὶ τοῖς ἐν Ἀροὴρ καὶ τοῖς ἐν Ἀμμαδὶ καὶ τοῖς ἐν Σαφί, καὶ τοῖς ἐν Ἐσθιὲ
29 [29] καὶ τοῖς ἐν Γὲθ καὶ τοῖς ἐν Κιμάθ, καὶ τοῖς ἐν Σαφὲκ καὶ τοῖς ἐν Θημὰθ καὶ τοῖς ἐν Καρμήλῳ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Ἱερεμεὴλ καὶ τοῖς
30 ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Κενεζί [30] καὶ τοῖς ἐν Ἱεριμοὺθ, καὶ τοῖς ἐν Βηρσαβεὲ καὶ
31 τοῖς ἐν Νομβὲ [31] καὶ τοῖς ἐν Χεβρών, καὶ πάντας τοὺς τόπους οὓς διῆλθε Δαυὶδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

XXXI.

Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ προςώπου τῶν ἀλλοφύλων καὶ πίπτουσι τραυματίαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ.
2 [2] καὶ συνάπτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδὰβ καὶ τὸν Μελχισᾶ υἱὸν Σαούλ.
3 [3] καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ, καὶ εὑρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταὶ
4 ἄνδρες τοξόται, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια. [4] καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἀποκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἀποκεντήσωσί με καὶ ἐμπαίξωσιν ἐμοί. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα·
5 καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. [5] καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκε Σαούλ, καὶ ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν
6 αὐτοῦ καὶ ἀπέθανε μετ' αὐτοῦ. [6] καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ
7 καὶ ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό. [7] καὶ εἶδον

---

20. ελαβεν δαυιδ ... Ταυτα σκυλα 21. om διακοσιους ... ανδρας τ. εκλυθεντας ... χειμαρρ. τω βεχωρ ... om τα εις 22. ειπεν Διοτι ... εξειλαμεθα ... γυναικαν ... επαγεσθωσαν κ. επιστρεφετωσαν 23. ουτως, αδελφοι μου 24. ουχ ηττον υμων, διοτι ... μεριδαν ... εις πολεμον 26. σικελαγ ... των σκυλ. τοις πρεσβ. ... Ιδου υμιν ευλογια απο 27. βαιθηλ ... εν ραμαθ ... ειεθερ 28. om κ. τ. εν αμμαδι ... σαφαμως pro σαφι ... εσθεμα 29. plene: κ. τοις εν ραχηλ κ. τοις ε. τ. πολεσιν του ιεραμηλει κ. τ. εν τ. πολεσιν του κειναιου 30. κ. τ. εν ραμμα κ. τ. εν βωρασαν κ. τ. εν αθαγ 31. κ. εις παντας XXXI. 2. om οι ... μελχιρουε υιους 4. αποκεντησουσιν ... εμπ. μοι 5. ιδεν 6. τα σκ. αυτ. και παντες οι ανδρες αυτου εν 7. ιδον

οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ οἱ ἐν τῷ πέραν τῆς κοιλάδος καὶ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραήλ, καὶ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι· καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς. [8] καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκρούς, καὶ εὑρίσκουσι τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τὰ ὄρη Γελβουέ. [9] καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν καὶ ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ· [10] καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει Βαιθσάμ. [11] καὶ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ· [12] καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμεως καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τείχους Βαιθσάμ, καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ἰαβὶς καὶ κατακαίουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ. [13] καὶ λαμβάνουσι τὰ ὀστᾶ αὐτῶν καὶ θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ἰαβίς, καὶ νηστεύουσιν ἑπτὰ ἡμέρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ.

I.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαοὺλ καὶ Δαυὶδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν Σεκελὰκ ἡμέρας δύο. [2] καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἦλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαούλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεῤῥωγότα καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰςελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. [3] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ Πόθεν σὺ παραγίνῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ ἐγὼ διασέσωσμαι. [4] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ Τίς ὁ λόγος οὗτος; ἀπάγγειλόν μοι. καὶ εἶπεν ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέθανον, καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανε. [5] καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ Πῶς οἶδας ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ; [6] καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ Περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ, καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ τὰ ἅρματα καὶ οἱ ἱππάρχαι συνῆψαν αὐτῷ. [7] καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἶδέ με καὶ ἐκάλεσέ με, καὶ εἶπα Ἰδοὺ ἐγώ. [8] καὶ εἶπέ μοι Τίς εἶ σύ; καὶ εἶπα Ἀμαληκίτης ἐγώ εἰμι. [9] καὶ εἶπε πρὸς μέ Στῆθι δὴ ἐπάνω μου καὶ θανάτωσόν

---

7. om οι εν τ. περ. τ. κοιλ. και 8. και ερχονται ... om κ. ευρισκ. τ. σ. κ. τ. τρ. υιους 9. λαω αυτων 10. ασταρτιον ... τειχει βηθσαν 11. ακ. περι αυτου οι κ. ειαβεις 12. ανεστη ... απο τειχ. βηθσαν ... αυτους ειαβεις 13. την ειαβεις
Subscriptio: βασιλειων α

Inscriptio: βασιλειων β
I. 1. δαυειδ ανεστρ. ... σιχελαγ 2. εν τη ημερα ... om ηλθεν ... διερρηγοτα ... επι προςωπον επι την 3. παραγινου 4. αναγγειλον ... om οτι εφυγ. ο λ. εκ τ. π. και ... πολλοι πεπτ. εκ τ. λαου, κ. απεθανεν σαουλ, και ιω. ο 5. om τω παιδαριω 6. περιεπεσαν ... γεβουε ... ιππαρχοι 7. και επεσεν κ. επεβλεψεν ... ιδεν 8. om μοι ... κ. ειπα προς αυτον 9. θανατωσεις

10 με, ὅτι κατέσχε με σκότος δεινόν, ὅτι πᾶσα ἡ ψυχή μου ἐν ἐμοί. 10 καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν, ὅτι ᾔδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν· καὶ ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν χλιδόνα
11 τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὧδε. 11 καὶ ἐκράτησε Δαυὶδ τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ διέῤῥηξεν αὐτά, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες
12 οἱ μετ' αὐτοῦ διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. 12 καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἕως δείλης ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ
13 τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραήλ, ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ. 13 καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ Πόθεν εἶ σύ; καὶ εἶπεν Υἱὸς
14 ἀνδρὸς παροίκου Ἀμαληκίτου ἐγώ εἰμι. 14 καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ Πῶς οὐκ
15 ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου; 15 καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ ἓν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ καὶ εἶπε Προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ· καὶ ἐπά-
16 ταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανε. 16 καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Δαυὶδ Τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ λέγον ὅτι ἐγὼ ἐθα-
17 νάτωσα τὸν χριστὸν κυρίου. 17 καὶ ἐθρήνησε Δαυὶδ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Σαοὺλ
18 καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, 18 καὶ εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα· ἰδοὺ
19 γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς 19 Στήλωσον Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων
20 ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν· πῶς ἔπεσαν δυνατοί. 20 μὴ ἀναγγείλητε ἐν Γέθ, καὶ μὴ εὐαγγελίσησθε ἐν ταῖς ἐξόδοις Ἀσκάλωνος, μή ποτε εὐφρανθῶσι θυγατέρες ἀλλοφύλων, μή ποτε ἀγαλλιάσωνται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμήτων.
21 21 ὄρη τὰ ἐν Γελβουὲ μὴ καταβάτω δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεῖ προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν· θυρεὸς Σαοὺλ οὐκ ἐχρίσθη
22 ἐν ἐλαίῳ. 22 ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος δυνατῶν τόξον Ἰωνάθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ῥομφαία Σαοὺλ οὐκ ἀνέκαμψε
23 κενή. 23 Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ ἠγαπημένοι καὶ ὡραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι, εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν· ὑπὲρ
24 ἀετοὺς κοῦφοι, καὶ ὑπὲρ λέοντας ἐκραταιώθησαν. 24 θυγατέρες Ἰσραήλ, ἐπὶ Σαοὺλ κλαύσατε, τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν
25 ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν. 25 πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν
26 μέσῳ τοῦ πολέμου· Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίαι. 26 ἀλγῶ ἐπὶ σοί, ἀδελφέ μου Ἰωνάθαν· ὡραιώθης μοι σφόδρα, ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου
27 ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν. 27 πῶς ἔπεσαν δυνατοί, καὶ ἀπώλοντο σκεύη πολεμικά.

II.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ ἐν κυρίῳ λέγων Εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ἰούδα; καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν Ἀνάβηθι. καὶ εἶπε
2 Δαυὶδ Ποῦ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν Εἰς Χεβρών. 2 καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάαμ ἡ Ἰεζραηλῖτις καὶ Ἀβιγαία
3 ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου, 3 καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἕκαστος καὶ
4 ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ κατῴκουν ἐν ταῖς πόλεσι Χεβρών. 4 καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ἰουδαίας καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα· καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ λέγοντες ὅτι οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος

*He. 11 32

---

10. βασιλιον ... χλιδωνα ... προς με pro ωδε 11. τα ιματια αυτου ... om διερρηξαν τα ιμ. αυτων 15. om αυτον 16. λεγων 18. τ. υιους ισραηλ τοξον 19. ισρ. επι τα υψ. σ. περι τεθνηκ. σου ... om τραυματιων 20. om μη ... αναγγειλατε ... απεριθμητων 21. ** καταβητω (* καταβοι?) ... δροσ. μηδε υε. πεσοι εφ (... θυραι θανατων) ... ουκ εχρηθη 22. * και στεατος et ** απο στ. omisso και 24. κοσμον χρυσιον 25. om του ... τραυματιας 26. αγαπην γυναικων II. 2. om εις χεβρων ... αχινοομ η ιζραηλειτις ... καρμηλειτου 3. οι α. αυτου οι μετ α. ους ανηγαγεν δαυιδ εκαστος ... κατοικουν 4. εκει τον δαυ. επι τ. οι. ι. του βασ. επ αυτους ... ειαβεις

ἔϑαψαν τὸν Σαούλ. 5 καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους πρὸς τοὺς ἡγουμένους Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Δαυὶδ Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν ἐπὶ Σαοὺλ τὸν χριστὸν κυρίου, καὶ ἐϑάψατε αὐτὸν καὶ Ἰωνάϑαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. 6 καὶ νῦν ποιήσαι κύριος μεϑ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήϑειαν, καί γε ἐγὼ ποιήσω μεϑ' ὑμῶν τὸ ἀγαϑὸν τοῦτο ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο. 7 καὶ νῦν κραταιούσϑωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν καὶ γίνεσϑε εἰς υἱοὺς δυνατούς, ὅτι τέϑνηκεν ὁ κύριος ὑμῶν Σαούλ, καί γε ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ἰούδα ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλέα. 8 καὶ Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαοὺλ ἔλαβε τὸν Ἰεβοσϑὲ υἱὸν Σαοὺλ καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναέμ, 9 καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδῖτιν καὶ ἐπὶ τὸν Θασιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰεζραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ἐφραῒμ καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμὶν καὶ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. 10 τεσσαράκοντα ἐτῶν Ἰεβοσϑὲ υἱὸς Σαοὺλ ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε, πλὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα οἳ ἦσαν ὀπίσω Δαυίδ. 11 καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἃς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρὼν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ.

12 καὶ ἐξῆλϑεν Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ καὶ οἱ παῖδες Ἰεβοσϑὲ υἱοῦ Σαοὺλ ἐκ Μαναὲμ εἰς Γαβαών· 13 καὶ Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουία καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐξῆλϑον ἐκ Χεβρὼν καὶ συναντῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαὼν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἐκάϑισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦϑεν καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦϑεν. 14 καὶ εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς Ἰωάβ Ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια καὶ παιξάτωσαν ἐνώπιον ἡμῶν· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ἀναστήτωσαν. 15 καὶ ἀνέστησαν καὶ παρῆλϑον ἐν ἀριϑμῷ τῶν παίδων Βενιαμὶν δώδεκα τῶν Ἰεβοσϑὲ υἱοῦ Σαοὺλ καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παίδων Δαυίδ. 16 καὶ ἐκράτησαν ἕκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό· καὶ ἐκλήϑη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Μερὶς τῶν ἐπιβούλων, ἥ ἐστιν ἐν Γαβαών. 17 καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἔπταισεν Ἀβεννὴρ καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐνώπιον παίδων Δαυίδ. 18 καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρουία, Ἰωὰβ καὶ Ἀβεσσὰ καὶ Ἀσαήλ· καὶ Ἀσαὴλ κοῦφος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ὡσεὶ μία δορκὰς ἐν ἀγρῷ.

19 καὶ κατεδίωξεν Ἀσαὴλ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ πορεύεσϑαι εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ κατόπισϑεν Ἀβεννήρ. 20 καὶ ἐπέβλεψεν Ἀβεννὴρ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἶ αὐτὸς Ἀσαήλ; καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι. 21 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβεννὴρ Ἔκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερά, καὶ κάτασχε σεαυτῷ ἓν τῶν παιδαρίων καὶ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἠϑέλησεν Ἀσαὴλ ἐκκλῖναι ἐκ τῶν ὄπισϑεν αὐτοῦ. 22 καὶ προσέϑετο ἔτι Ἀβεννὴρ λέγων τῷ Ἀσαὴλ Ἀπόστηϑι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν· καὶ πῶς ἀρῶ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ἰωάβ; 23 καὶ ποῦ ἔστι ταῦτα; ἐπίστρεφε πρὸς Ἰωὰβ τὸν ἀδελφόν σου· καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστῆναι. καὶ τύπτει αὐτὸν Ἀβεννὴρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψόαν, καὶ διεξῆλϑε τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποϑνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἕως τοῦ τόπου, οὗ ἔπεσεν ἐκεῖ Ἀσαὴλ καὶ

---

5. ειαβεις ... om δαυιδ sec. ... πεποιηκατε το ελ. του ϑεου επι ... om επι sec. ... om τον χρ. κυριου ... om και ιω. τ. υι. αυτου 7. εις βασ. εφ εαυτους 8. ιεβοσϑαι ... om εις μαναεμ 9. ϑασουρ pro ϑασιρι ... (ισραηλ pro ιεζραηλ ...) βενιαμειν ... επι ισραηλ απαντα 10. τεσσερακοντα ... ειεβοσϑαι ... * πλ. τους οικους του δαυ. 11. εξ μηνας 12. αβενηρ ... ιεβοσϑαι ... μαναειμ 13. εξηλϑοσαν ... την εν γαβαων ... εκαϑισαν αυτοι 14. αβενηρ 15. βενιαμειν ... ειεβοσϑαι 16. εις πλαγιον 17. των παιδων 18. σαρουιας ... αβισαι ... om και ασαηλ semel ... ως η (i. q. ωσει) 19. εις τα δεξ. ο. εις τα 20. Ει συ αυτος α. κ. ειπ. αυτω 21. εις δεξια ... κατασχες ... ** (* ?) εκκλινειν 23. αποστρεφε ... ψοιαν κ. εξηλϑεν

24 ἀπέθανε, καὶ ὑφίστατο. [24] καὶ κατεδίωξεν Ἰωὰβ καὶ Ἀβεσσὰ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ὁ ἥλιος ἔδυνε· καὶ αὐτοὶ εἰςῆλθον ἕως τοῦ βουνοῦ Ἀμμάν, ὅ ἐστιν ἐπὶ 25 προςώπου Γαὶ ὁδὸν ἔρημον Γαβαών. [25] καὶ συναθροίζονται οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν οἱ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν καὶ ἔστησαν ἐπὶ κε- 26 φαλὴν βουνοῦ ἑνός. [26] καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεννὴρ Ἰωὰβ καὶ εἶπεν Μὴ εἰς νῖκος καταφάγεται ἡ ῥομφαία; ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; καὶ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπῃς τῷ λαῷ ἀποστρέφειν ἀπὸ ὄπισθε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν; 27 [27] καὶ εἶπεν Ἰωὰβ Ζῇ κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, διότι τότε ἐκ πρωιόθεν 28 ἀνέβη ἂν ὁ λαὸς ἕκαστος κατόπισθε τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [28] καὶ ἐσάλπισεν Ἰωὰβ τῇ σάλπιγγι, καὶ ἀπέστησαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τοῦ 29 Ἰσραήλ, καὶ οὐ προςέθεντο ἔτι τοῦ πολεμεῖν. [29] καὶ Ἀβεννὴρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διέβαινον τὸν Ἰορδάνην καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμ- 30 βολήν. [30] καὶ Ἰωὰβ ἀνέστρεψεν ὄπισθεν ἀπὸ τοῦ Ἀβεννὴρ καὶ συνήθροισε πάντα 31 τὸν λαόν, καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παίδων Δαυὶδ ἐννεακαίδεκα ἄνδρες. [31] καὶ Ἀσαὴλ καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τῶν ἀνδρῶν Ἀβεν- 32 νὴρ τριακοσίους ἑξήκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ. [32] καὶ αἴρουσι τὸν Ἀσαὴλ καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ· καὶ ἐπορεύθη Ἰωὰβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ διέφαυσεν αὐτοῖς ἐν Χεβρών.

III.

Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυίδ· καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ ὁ οἶκος Σαοὺλ 2 ἐπορεύετο καὶ ἠσθένει. [2] καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ υἱοὶ ἐν Χεβρών, καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ἀμνὼν τῆς Ἀχινόομ τῆς Ἰεζραηλίτιδος, [3] καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ 3 Δαλουία τῆς Ἀβιγαίας τῆς Καρμηλίας, καὶ ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς Μααχὰ 4 θυγατρὸς Θολμὶ βασιλέως Γεσσίρ, [4] καὶ ὁ τέταρτος Ὀρνία υἱὸς Ἀγγίθ, καὶ ὁ 5 πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ, [5] καὶ ὁ ἕκτος Ἰεθεραὰμ τῆς Αἰγὰλ γυναικὸς 6 Δαυίδ· οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ ἐν Χεβρών. [6] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυίδ, καὶ Ἀβεν- 7 νὴρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαούλ. [7] καὶ τῷ Σαοὺλ παλλακὴ Ῥεσφὰ θυγάτηρ Ἰώλ· καὶ εἶπεν Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ πρὸς Ἀβεννήρ Τί ὅτι εἰςῆλθες πρὸς τὴν παλ- 8 λακὴν τοῦ πατρός μου; [8] καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Ἀβεννὴρ περὶ τοῦ λόγου τούτου τῷ Ἰεβοσθέ· καὶ εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς αὐτόν Μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγώ εἰμι; ἐποίησα σήμερον ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Σαοὺλ τοῦ πατρός σου καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ περὶ γνωρίμων, καὶ οὐκ ηὐτομόλησα εἰς τὸν οἶκον Δαυίδ, καὶ ἐπι- 9 ζητεῖς ἐπ' ἐμὲ σὺ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον; [9] τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Ἀβεννὴρ καὶ τάδε προςθείη αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὤμοσε κύριος τῷ Δαυὶδ ὅτι 10 οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [10] περιελεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν 11 Ἰούδαν ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβεέ. [11] καὶ οὐκ ἠδυνάσθη ἔτι Ἰεβοσθὲ ἀποκριθῆ-

---

24. αβισαϊ ... αμμα 25. om οἱ pr. ... βενιαμειν 26. om ἡ ... οιδες ... επιστρεφειν ... οπισθεν 27. (εκ πρωεισθαιν ...) om αν ... κατοπισθεν 29. νυκταν ... εις παρεμβολην 30. απεστρεψεν απο οπισω του ... συνηθροισαν 31. βενιαμειν 32. om εν ante βηθλ. ... επορ. ολην τ. ν. ιω. και οι α. οι μ. α. III. 1. πολλυ 2. αχινααμ τ. ιζραηλιτιδος 3. της αβιγαια ... μααχαθ ... θολμει 4. τεταρταιος ορνιας υι. φεγγιθ ... σαφαθια 5. ειεθεραμ τ. αιγας 6. ανα μεσον οικου bis 6. 7. 8. ab αβεννηρ v. 6. usque ιεβοσθε v. 8. ** 7. ** ιολ 8. ** του λογου ιεβοσθε ... σημερον εποιησα ... και γνωριμων ... om συ 9. om εν τη ημ. τ. 10. δαν και εως 11. εδυνασθη ετι μεμφιβοσθαι

ναι τῷ Ἀβεννὴρ ῥῆμα ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν. [12] καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεννὴρ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ εἰς Θαιλάμ, οὗ ἦν παραχρῆμα, λέγων Διάθου διαθήκην σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ χείρ μου μετὰ σοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σὲ πάντα τὸν οἶκον Ἰσραήλ. [13] καὶ εἶπε Δαυὶδ Καλῶς ἐγὼ διαθήσομαι πρὸς σὲ διαθήκην, πλὴν λόγον ἕνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ λέγων Οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν μου ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχὸλ θυγατέρα Σαούλ, παραγινομένου σου ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. [14] καὶ ἐξαπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαοὺλ ἀγγέλους λέγων Ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκά μου τὴν Μελχόλ, ἣν ἔλαβον ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων. [15] καὶ ἀπέστειλεν Ἰεβοσθὲ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παρὰ Φαλτιὴλ υἱοῦ Σελλῆς. [16] καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς κλαίων ὀπίσω αὐτῆς ἕως Βαραχίμ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀβεννὴρ Πορεύου ἀνάστρεφε· καὶ ἀνέστρεψε. [17] καὶ εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ λέγων Χθὲς καὶ τρίτην ἐζητεῖτε τὸν Δαυὶδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς. [18] καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι κύριος ἐλάλησε περὶ Δαυὶδ λέγων Ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυὶδ σώσω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. [19] καὶ ἐλάλησεν Ἀβεννὴρ ἐν τοῖς ὠσὶ Βενιαμίν, καὶ ἐπορεύθη Ἀβεννὴρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα τοῦ Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν πάντα ὅσα ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς οἴκου Βενιαμίν. [20] καὶ ἦλθεν Ἀβεννὴρ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες· καὶ ἐποίησε Δαυὶδ τῷ Ἀβεννὴρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον. [21] καὶ εἶπεν Ἀβεννὴρ πρὸς Δαυίδ Ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλέα πάντα Ἰσραήλ, καὶ διαθήσομαι μετ' αὐτοῦ διαθήκην, καὶ βασιλεύσεις ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου· καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἀβεννήρ, καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ. [22] καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες Δαυὶδ καὶ Ἰωὰβ παρεγένοντο ἐκ τῆς ἐξοδίας, καὶ σκῦλα πολλὰ ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν· καὶ Ἀβεννὴρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, ὅτι ἀπεστάλκει αὐτὸν καὶ ἀπεληλύθει ἐν εἰρήνῃ. [23] καὶ Ἰωὰβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἤλθοσαν, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωὰβ λέγοντες Ἥκει Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ πρὸς Δαυίδ, καὶ ἀπέσταλκεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ. [24] καὶ εἰςῆλθεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπε Τί τοῦτο ἐποίησας; ἰδοὺ ἦλθεν Ἀβεννὴρ πρὸς σέ, καὶ ἵνα τί ἐξαπέσταλκας αὐτὸν καὶ ἀπελήλυθεν ἐν εἰρήνῃ; [25] ἢ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Ἀβεννὴρ υἱοῦ Νήρ, ὅτι ἀπατῆσαί σε παρεγένετο καὶ γνῶναι τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴςοδόν σου καὶ γνῶναι ἅπαντα ὅσα σὺ ποιεῖς; [26] καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωὰβ ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβεννὴρ ὀπίσω, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σεειράμ, καὶ Δαυὶδ οὐκ ᾔδει. [27] καὶ ἐπέστρεψε τὸν Ἀβεννὴρ εἰς Χεβρών, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὸν Ἰωὰβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν ἐνεδρεύων· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἵματι Ἀσαὴλ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάβ. [28] καὶ ἤκουσε Δαυὶδ μετὰ ταῦτα καὶ εἶπεν Ἀθῷός εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου καὶ ἕως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννὴρ υἱοῦ Νήρ. [29] καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωὰβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλείποι ἐκ τοῦ οἴκου Ἰωὰβ γονοῤῥυὴς καὶ λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλης καὶ πίπτων ἐν ῥομ-

---

12. θηλαμ ... οὐ γ' ἦν ... διαθηκ. συ μετ ... του επιστρ. επι σε 13. Εγω καλως ... οψη 14. απεστειλεν δ. αγγελ. πρ. μεμφιβοσθαι υι. σ. λεγων ... ελαβ. εμαυτω εν (** ? * ?) 15. μεμφιβοσθαι ... υιου λαεις 16. συν αυτη ο ανηρ αυτης μετ ... εως βαουρειμ 17. εχθες ... εφ υμων 18. εν χ. δαυ. του δ. μου 19. και γε εν τοις ω. βενιαμειν ... παντος οικ. βενιαμειν 21. ** πρ. τον κυριον ... τον παντα ισρ. ... επορευθησαν 22. παρεγινοντο ... μετ αυτων εφερον ... εν χεβρων 23. ηχθησαν pro ηλθοσαν 24. κ. απηλθεν ιωαβ ... κ. απηλθεν εν 25. om ἢ ... παραγεγονεν 26. αγγελ. οπισω αβεννηρ 27. ψοιαν 28. om εγω 29. εκλιποι ... γονορυης ... σκυταλη

30 φαίᾳ καὶ ἐλασσούμενος ἄρτοις. [30] Ἰωὰβ δὲ καὶ Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαπαρετηροῦντο τὸν Ἀβεννὴρ ἀνϑ' ὧν ἐϑανάτωσε τὸν Ἀσαὴλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν 31 ἐν Γαβαὼν ἐν τῷ πολέμῳ. [31] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωὰβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ Διαῤῥήξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν καὶ περιζώσασϑε σάκκους καὶ κόπτεσϑε ἐνώπιον Ἀβεννήρ· καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπορεύετο ὀπίσω 32 τῆς κλίνης. [32] καὶ ϑάπτουσι τὸν Ἀβεννὴρ ἐν Χεβρών· καὶ ἦρεν ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε πᾶς ὁ λαὸς 33 ἐπὶ Ἀβεννήρ. [33] καὶ ἐϑρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Ἀβεννὴρ καὶ εἶπεν Εἰ κατὰ τὸν 34 ϑάνατον Νάβαλ ἀποϑανεῖται Ἀβεννήρ; [34] αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέϑησαν, οἱ πόδες σου οὐκ ἐν πέδαις· οὐ προςήγαγεν ὡς Νάβαλ, ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἔπεσας· 35 καὶ συνήχϑη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν. [35] καὶ ἦλϑε πᾶς ὁ λαὸς περιδειπνῆσαι τὸν Δαυὶδ ἄρτοις ἔτι οὔσης ἡμέρας· καὶ ὤμοσε Δαυὶδ λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ ϑεὸς καὶ τάδε προςϑείη, ὅτι ἐὰν μὴ δύῃ ὁ ἥλιος οὐ μὴ γεύ-36 σωμαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντός τινος. [36] καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαός, καὶ ἤρεσεν ἐνώ-37 πιον αὐτῶν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. [37] καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ 38 βασιλέως ϑανατῶσαι τὸν Ἀβεννὴρ υἱὸν Νήρ. [38] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Οὐκ οἴδατε ὅτι ἡγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ 39 ἐν τῷ Ἰσραήλ; [39] καὶ ὅτι ἐγώ εἰμι συγγενὴς σήμερον καὶ καϑεσταμένος ὑπὸ βασιλέως; οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουίας σκληρότεροί μού εἰσιν· ἀποδῷ κύριος τῷ ποιοῦντι τὰ πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

IV.

Καὶ ἤκουσεν Ἰεβοσϑὲ υἱὸς Σαοὺλ ὅτι τέϑνηκεν Ἀβεννὴρ υἱὸς Νὴρ ἐν Χεβρών, καὶ ἐξελύϑησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ παρεί-2 ϑησαν. [2] καὶ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσϑὲ υἱῷ Σαούλ· ὄνομα τῷ ἑνὶ Βαανά, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ῥηχάβ, υἱοὶ Ῥεμμὼν τοῦ Βη-3 ρωϑαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμίν, ὅτι Βηρὼϑ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν. [3] καὶ ἀπέδρασαν οἱ Βηρωϑαῖοι εἰς Γεϑαίμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἕως τῆς 4 ἡμέρας ταύτης. [4] καὶ τῷ Ἰωνάϑαν υἱῷ Σαοὺλ υἱὸς πεπληγὼς τοὺς πόδας υἱὸς ἐτῶν πέντε, καὶ οὗτος ἐν τῷ ἐλϑεῖν τὴν ἀγγελίαν Σαοὺλ καὶ Ἰωνάϑαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ἰεζραήλ, καὶ ἦρεν αὐτὸν ἡ τιϑηνὸς αὐτοῦ καὶ ἔφυγε· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐτὸν καὶ ἀναχωρεῖν καὶ ἔπεσε καὶ ἐχωλάνϑη, καὶ ὄνομα 5 αὐτῷ Μεμφιβοσϑέ. [5] καὶ ἐπορεύϑησαν υἱοὶ Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωϑαίου Ῥηχὰβ καὶ Βαανὰ καὶ εἰςῆλϑον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον Ἰεβοσϑέ, καὶ 6 αὐτὸς ἐκάϑευδεν ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας. [6] καὶ ἰδοὺ ἡ ϑυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάϑαιρε πυροὺς καὶ ἐνύσταξε καὶ ἐκάϑευδε, καὶ Ῥηχὰβ καὶ Βαανὰ οἱ ἀδελ-7 φοὶ διέλαϑον [7] καὶ εἰςῆλϑον εἰς τὸν οἶκον, καὶ Ἰεβοσϑὲ ἐκάϑευδεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ· καὶ τύπτουσιν αὐτὸν καὶ ϑανατοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλ-8 ϑον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα. [8] καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσϑὲ τῷ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ἰεβοσϑὲ υἱοῦ Σαοὺλ τοῦ ἐχϑροῦ σου ὃς ἐζήτει τὴν ψυχήν σου, καὶ ἔδωκε κύριος τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχϑρῶν αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκ Σαοὺλ

---

30. δε και ασαϊ 31. κοπτ. αβεννηρ εμπροσϑεν (34. παιδες pro ποδες ... ως ναφα) 35. περιδειπνισαι ... αρτους 36. κ. π. ο λ. εγνω ... in f. add αγαϑον 37. του ϑανατωσαι 38. ταυτη τω ισρ. 39. σημερον συγγενης ... κατεσταμενος ... ανταποδοι ... om τα IV. 1. μεμφιβοσϑαι ... om υιος νηρ 2. συσστρεμματων ... μεμφιβοσϑαι ... om οτι βηρωϑ ε. τ. υι. β. 3. γεϑϑειμ 4. εξ ισραηλ ... μεμφιβοσϑαι 5. οι υιοι ... οικ. μεμφιβοσϑαι 6. εκαϑερεν 7. μεμφιβοσϑαι ... νυκταν 8. μεμφιβοσϑαι bis ... ιδου κεφαλη ... τω κυριω μου

τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ. [9] καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ῥηχὰβ καὶ τῷ Βαανὰ ἀδελφῷ αὐτοῦ υἱοῖς Ῥεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζῇ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλίψεως, [10] ὅτι ὁ ἀπαγγείλας μοι ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγελιζόμενος ἐνώπιόν μου, καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα αὐτὸν ἐν Σεκελάκ, ᾧ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλια. [11] καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. [12] καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ καὶ ἀποκτέννουσιν αὐτούς, καὶ κολοβοῦσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρών, καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθὲ ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Ἀβεννὴρ υἱοῦ Νήρ.

V.

Καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν καὶ εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ ὀστᾶ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. [2] καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραήλ, καὶ εἶπε κύριος πρὸς σέ Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. [3] καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρὼν ἐνώπιον κυρίου, καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. [4] υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν Δαυὶδ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν· [5] ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἓξ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρὼν ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν ἐν Ἱερουσαλήμ. [6] καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν, καὶ ἐρρέθη τῷ Δαυίδ Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοὶ λέγοντες ὅτι οὐκ εἰσελεύσεται Δαυὶδ ὧδε. [7] καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τὴν περιοχὴν Σιών, αὕτη ἡ πόλις τοῦ Δαυίδ. [8] καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἁπτέσθω ἐν παραξιφίδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυίδ· διὰ τοῦτο ἐροῦσι Τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς οἶκον κυρίου. [9] καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ· καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἄκρας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. [10] καὶ διεπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. [11] καὶ ἀπέστειλε Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα καὶ τέκτονας ξύλων καὶ τέκτονας λίθων, καὶ ᾠκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυίδ. [12] καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ὅτι ἐπήρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ. [13] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας καὶ παλλακὰς ἐξ Ἱερουσαλὴμ μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ Χεβρών· καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. [14] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμμοὺς καὶ Σωβὰβ καὶ Νάθαν καὶ Σαλωμών, [15] καὶ Ἐβεὰρ καὶ Ἐλισουὲ καὶ Ναφὲκ καὶ Ἰεφιές, [16] καὶ Ἐλισαμὰ καὶ Ἐλιδαὲ καὶ Ἐλιφαλάθ, Σαμαέ, Ἰεσ-

---

10. ενωπ. εμου ... σικελαγ 12. αποκτενουσιν ... μεμφιβοσθαι V. 2. om και pr. ... εφ ημων ... ο εισαγ. κ. εξαγων ... ποιμαινεις ... ηγουμενον επι τον ισραηλ 3. εν χεβρ. εν. κυρ. διαθηκ. 4. ** (* ?) ην δαυειδ εν τω βασιλευειν ... τεσσερακοντα 5. εν χεβρ. εβασ. επι τον ιουδ. επτα ετη κ. εξ μηνας, κ. εν ιερουσ. εβασιλ. τριακ. και τρ. ετ. επι π. ισρ. κ. ιουδ. 6. om δαυιδ extr. 7. κατελαβετο 8. φαραξιδι (pro φαραξιφιδι?) ... μισουντας ψυχην 9. η πολις αυτη 10. επορευετο ... κυριος ο θεος παντ. 11. λιθων τοιχου 13. παλλακ. κ. γυναικας ... ετι τω δαυιδ 14. σαμμουε κ. σωβαδαν 15. κ. ιεβαρ κ. ελισους κ. ν. κ. αφιε 16. ελιφααθ pro ελιφαλαθ ... om σαμαε usque ελιφααθ

σιβάϑ, Νάϑαν, Γαλαμαάν, Ἰεβαάρ, Θεησοῦς, Ἐλφαλάτ, Ναγέδ, Ναφέκ,
17 Ἰανάϑαν, Λεασαμύς, Βααλιμάϑ, Ἐλιφαάϑ. [17] καὶ ἤκουσαν οἱ ἀλλόφυλοι ὅτι
κέχρισται Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι
18 ζητεῖν τὸν Δαυίδ· καὶ ἤκουσε Δαυίδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχήν. [18] καὶ οἱ
19 ἀλλόφυλοι παραγίνονται καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τιτάνων. [19] καὶ
ἠρώτησε Δαυὶδ διὰ κυρίου λέγων Εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους καὶ παρα-
δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυίδ Ἀνάβαινε, ὅτι
20 παραδιδοὺς παραδώσω τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου. [20] καὶ ἦλϑε Δαυὶδ
ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν καὶ ἔκοψε τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ, καὶ εἶπε Δαυίδ
Διέκοψε κύριος τοὺς ἐχϑροὺς ἀλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς διακόπτεται ὕδατα·
21 διὰ τοῦτο ἐκλήϑη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Ἐπάνω διακοπῶν. [21] καὶ κα-
ταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς ϑεοὺς αὐτῶν, καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἄν-
22 δρες οἱ μετ' αὐτοῦ. [22] καὶ προσέϑεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ συν-
23 έπεσαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τιτάνων. [23] καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ κυρίου, καὶ
εἶπε κύριος Οὐκ ἀναβήσῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ
24 παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυϑμῶνος. [24] καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν
φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλσους τοῦ κλαυϑμῶνος, τότε καταβήσῃ πρὸς
αὐτούς, ὅτι τότε ἐξελεύσεται κύριος ἔμπροσϑέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν
25 ἀλλοφύλων. [25] καὶ ἐποίησε Δαυὶδ καϑὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ ἐπάταξε
τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβαὼν ἕως τῆς γῆς Γαζηρά.

VI.

Καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα νεανίαν ἐξ Ἰσραὴλ ὡς ἑβδομήκοντα
2 χιλιάδας. [2] καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύϑη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ
καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα ἐν ἀναβάσει τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖϑεν τὴν κιβω-
τὸν τοῦ ϑεοῦ, ἐφ' ἣν ἐπεκλήϑη τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τῶν δυνάμεων καϑη-
3 μένου ἐπὶ τῶν Χερουβὶν ἐπ' αὐτῆς. [3] καὶ ἐπεβίβασαν τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐφ'
ἅμαξαν καινὴν καὶ ἦραν αὐτὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδὰβ τοῦ ἐν τῷ βουνῷ· καὶ
4 Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμιναδὰβ ἦγαν τὴν ἅμαξαν [4] σὺν τῇ κιβωτῷ,
5 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἔμπροσϑεν τῆς κιβωτοῦ. [5] καὶ Δαυὶδ καὶ
υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις ἐν ἰσχύϊ καὶ
ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις
6 καὶ ἐν αὐλοῖς. [6] καὶ παραγίνονται ἕως ἅλω Ναχώρ· καὶ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ κατασχεῖν αὐτήν, καὶ ἐκράτησεν αὐ-
7 τὴν ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μόσχος. [7] καὶ ἐϑυμώϑη ὀργῇ κύριος τῷ Ὀζᾷ,
καὶ ἔπαισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ ϑεός, καὶ ἀπέϑανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυ-
8 ρίου ἐνώπιον τοῦ ϑεοῦ. [8] καὶ ἠϑύμησε Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοψε κύριος διακο-
πὴν ἐν τῷ Ὀζᾷ· καὶ ἐκλήϑη ὁ τόπος ἐκεῖνος Διακοπὴ Ὀζᾶ ἕως τῆς ἡμέρας
9 ταύτης. [9] καὶ ἐφοβήϑη Δαυὶδ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰσ-
10 ελεύσεται πρὸς μὲ ἡ κιβωτὸς κυρίου; [10] καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλῖναι
πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαϑήκης κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυίδ· καὶ ἀπέκλινεν

---

17. ηκουσαν αλλοφυλοι 18. κοιλαδαν 20. και διεκοψεν ... και δαυ. ειπεν ... τ. εχϑ. μου τους αλλ. 21. κ. ελαβεν δαυ. αυτους 23. ** (* ?) αποστρεφου αυτων ... περιπεση αυτοις 24. του συγκλισμου του αλσους 25. της γαζης γαζηρα VI. 2. κ. αν. δαυ. κ. επορ. κ. π. ο λαος μετ αυτου απο ... αναγειν ... χερουβειν 3. επεβιβασεν ... επ αμαξαν ... ηρεν α. εις οικον ... αζα ... ηγον τ. αμ. την καινην και ηραν αυτην απο οικου αμιναδαβ εν βουνω 4. om επορευοντο usque κιβωτου 5. οι υιοι ... και εν οργανοις ηρ. και εν ... εν κινυρα 6. om και pr. ... αλωμωνος (lege αλωνος) ναχων ... αζζα ... περισπασεν ... ο μοσχος του κατασχειν αυτην 7. om οργη ... τω αζζαν ... ο ϑεος επι προπετεια 8. ηϑυμωσεν ... αζζα bis ... ε. της σημερον ημερας 9. κιβ. του κυρ.

αὐτὴν Δαυὶδ εἰς οἶκον Ἀβεδδαρὰ τοῦ Γεθαίου. [11] καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου εἰς οἶκον Ἀβεδδαρὰ τοῦ Γεθαίου μῆνας τρεῖς· καὶ εὐλόγησε κύριος ὅλον τὸν οἶκον Ἀβεδδαρὰ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. [12] καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ λέγοντες Εὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον Ἀβεδδαρὰ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἕνεκα τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Ἀβεδδαρὰ εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ. [13] καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν ἑπτὰ χοροὶ καὶ θῦμα μόσχος καὶ ἄρνες. [14] καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὁ Δαυὶδ ἐνδεδυκὼς στολὴν ἔξαλλον. [15] καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν κυρίου μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. [16] καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ παραγινομένης ἕως πόλεως Δαυὶδ καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ διέκυπτε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. [17] καὶ φέρουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ ἀνέθηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυίδ· καὶ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου, εἰρηνικάς. [18] καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ συναναφέρων τὰς ὁλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων. [19] καὶ διεμέρισε παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβεὲ καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς ἑκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου καὶ ἐσχαρίτην καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου· καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [20] καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπε Τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἑαυτοῦ καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἷς τῶν ὀρχουμένων. [21] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Μελχόλ Ἐνώπιον κυρίου ὀρχήσομαι· εὐλογητὸς κύριος ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ καταστῆσαί με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ· καὶ παίξομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου, [22] καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν ὧν εἶπάς με μὴ δοξασθῆναι. [23] καὶ τῇ Μελχὸλ θυγατρὶ Σαοὺλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτήν.

VII.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλῳ, [2] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην Ἰδοὺ δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς. [3] καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς τὸν βασιλέα Πάντα ὅσα ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου βάδιζε καὶ ποίει, ὅτι κύριος μετὰ σοῦ. [4] καὶ ἐγένετο τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Νάθαν λέγων [5] Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς τὸν δοῦλόν μου Δαυίδ Τάδε λέγει κύριος Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με. [6] ὅτι οὐ κατῴκηκα ἐν οἴκῳ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνήγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐμπεριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ [7] ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραήλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ

(Marginal: * Act. 7, 46.)

10. γεθθαιου 11. κ. εκαθ. εκει γλωσσοκομον κυριου εις οικ. αβεδδαδομ τ. γεθθαιου ... ευλογ. κυ. τον αβ. και ολον τον οικον αυτου. 12. ενεκεν 13. μετ αυτων ... αρνα 15. ανηγαγεν 16. κιβωτ. κυριου ... ανακρουομ. κ. ορχουμενον (... καρδ. αυτου) 17. om του ... τοπον εαυτης ... ανηγαγεν δαυιδ ... και ειρηνικας 19. βηρσαβεε απο ... om εκαστω ... κ. εσχαριτης (sic) post τηγανου pon. 21. 22. om ορχησομαι· ευλογ. κυριος ... om ενωπιον κυρ. και αποκαλυφθησομαι ... om μη VII. 1. δαυιδ ο βασιλευς ... om των κυκλω 2. εμμεσω 3. om αν 4. εν τη 5. ειπε προς

'Ισραὴλ ᾧ ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου 'Ισραὴλ λέγων Ἵνα τί οὐκ
8 ᾠκοδομήκατέ μοι οἶκον κέδρινον; [8] καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυίδ
Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ Ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας τῶν προβάτων
9 τοῦ εἶναί σε εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἐπὶ τὸν 'Ισραήλ, [9] καὶ ἤμην
μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου
ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων
10 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. [10] καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ 'Ισραὴλ καὶ κατα-
φυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι,
11 καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, [11] ἀπὸ
τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου 'Ισραήλ· καὶ ἀναπαύσω σε
ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ ἀπαγγελεῖ σοι κύριος ὅτι οἶκον οἰκοδομή-
12 σεις αὐτῷ. [12] καὶ ἔσται ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ
τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ ὃς ἔσται ἐκ τῆς
13 κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· [13] αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶ-
κον τῷ ὀνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.
14 [14] ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· καὶ ἐὰν ἔλθῃ He. 1, 5.
ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν καὶ ἐν ἁφαῖς υἱῶν ἀν-
15 θρώπων, [15] τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ καθὼς ἀπέστησα ἀφ'
16 ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου. [16] καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ ἡ
βασιλεία αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐνώπιόν μου, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθω-
17 μένος εἰς τὸν αἰῶνα. [17] κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν
18 τὴν ὅρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ. [18] καὶ εἰσῆλθεν ὁ βα-
σιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπε Τίς εἰμι ἐγώ, κύριέ μου
19 κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων; [19] καὶ κατεσμι-
κρύνθην μικρὸν ἐνώπιόν σου, κύριέ μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου
τοῦ δούλου σου εἰς μακράν· οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου, κύριέ μου κύ-
20 ριε. [20] καὶ τί προσθήσει Δαυὶδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ οἶδας
21 τὸν δοῦλόν σου, κύριέ μου κύριε, [21] καὶ διὰ τὸν δοῦλόν σου πεποίηκας· καὶ
κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην γνωρίσαι
22 τῷ δούλῳ σου [22] ἕνεκεν τοῦ μεγαλῦναί σε, κύριέ μου· ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σύ,
καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν.
23 [23] καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου 'Ισραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ; ὡς ὡδήγησεν αὐτὸν
ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτῷ λαόν, τοῦ θέσθαι σε ὄνομα, τοῦ ποιῆσαι με-
γαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν, τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὓς
24 ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη καὶ σκηνώματα; [24] καὶ ἡτοίμασας σε-
αυτῷ τὸν λαόν σου 'Ισραὴλ εἰς λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σύ, κύριε, ἐγένου αὐ-
25 τοῖς εἰς θεόν. [25] καὶ νῦν, κύριέ μου, ῥῆμα ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου
καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ πίστωσον ἕως τοῦ αἰῶνος, κύριε παντοκράτωρ θεὲ τοῦ
26 'Ισραήλ, καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας [26] μεγαλυνθείη τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος.
27 [27] κύριε παντοκράτωρ θεὸς 'Ισραήλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὠτίον τοῦ δούλου σου λέ-
γων Οἶκον οἰκοδομήσω σοι· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἑαυ-

---

7. ων ενετειλ. π. τ. λ. τον ισρ. ... om ινα 8. απο οπισθεν των προβ. ... om επι τον λ. μου ... επι ισραηλ 9. εξωλεθρευσα 10. καταφυτ. αυτ. εν κατασχ. καθ αυτον ... προσθησει ετι 11. τον ισραηλ 14. αφεσει pro αφαις 16. ανορθωμενος 18. ηγαπηκας 19. κατεσμικρυνθη ... om κυριε bis post κυρ. μου 20. om μου κυριε 21. om και ... λογον pro δουλον ... μεγαλωσ. σου ταυτην γν. τον δουλον σου 22. μεγαλυνθηναι σε κυριε κυριε μου 24. om εις ante λαον 25. εως αιωνος ... post αιωνος add και ποιησον καθως ελαλησας· και μεγαλυνθειη το ονομα σου εως αιωνος κυριε παντοκρατωρ θεε επι τον ισραηλ· ο οικος του δουλου σου δαυιδ εσται ανωρθωμενος ενωπιον σου οτι ... ο θεος pro θεε 27. λεγει κυριος pro κυριε

τοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σὲ τὴν προσευχὴν ταύτην. [28] καὶ νῦν, κύριέ μου κύριε, σὺ εἶ θεός, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοί, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. [29] καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου· ὅτι σύ, κύριέ μου κύριε, ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα. 28 29

VIII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς· καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων. [2] καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν Μωάβ, καὶ διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίοις κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατῶσαι καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγρησε· καὶ ἐγένετο Μωὰβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. [3] καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζὰρ υἱὸν Ῥαὰβ βασιλέα Σουβά, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην. [4] καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἅρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἱππέων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἅρματα, καὶ ὑπελείπετο ἑαυτῷ ἑκατὸν ἅρματα. [5] καὶ παραγίνεται Συρία Δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Ἀδρααζὰρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἰκοσιδύο χιλιάδας ἀνδρῶν. [6] καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια· καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. [7] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν ἐπὶ τῶν παίδων τῶν Ἀδρααζὰρ βασιλέως Σουβὰ καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ῥοβοὰμ υἱοῦ Σολομῶντος. [8] καὶ ἐκ τῆς Μετεβὰκ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ Ἀδρααζὰρ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐν αὐτῷ ἐποίησε Σαλομὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν καὶ τοὺς στύλους καὶ τοὺς λουτῆρας καὶ πάντα τὰ σκεύη. [9] καὶ ἤκουσε Θοοὺ ὁ βασιλεὺς Ἡμὰθ ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀδρααζάρ, [10] καὶ ἀπέστειλε Θοοὺ Ἰεδδουρὰμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς βασιλέα Δαυὶδ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζὰρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Ἀδρααζάρ, καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἦσαν σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ σκεύη χαλκᾶ. [11] καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσίου οὗ ἡγίασεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ὧν κατεδυνάστευσεν, [12] ἐκ τῆς Ἰδουμαίας καὶ ἐκ τῆς Μωὰβ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξ Ἀμαλὴκ καὶ ἐκ τῶν σκύλων Ἀδρααζὰρ υἱοῦ Ῥαὰβ βασιλέως Σουβά. [13] καὶ ἐποίησε Δαυὶδ ὄνομα, καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν Γεβελὲμ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. [14] καὶ ἔθετο ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουράν, ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ, καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι δοῦλοι τῷ βασιλεῖ· καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. [15] καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ· καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

---

28. κυριε μου, συ ει ο θεος **29.** post συ add ει ... om του ειναι sec. loco **VIII. 2.** διεμετρ. αυτην σχοινιοις ... εγενοντο ... om του θαν. και τα δ. σχοινισματα ... εζωγρησαν ... om τω δαυιδ **4.** επτα pro χιλια ... υπελ. αυτω εξ αυτων **5.** εικοσι χιλιαδας **7.** (εποιησαν pro οι ησαν ...) ... παιδ. του αδρααζαρ ... σουσακειμ **8.** κ. ε. της μασβαχ εκ των ... σαλωμων **9.** θαει **10.** θαει τον ιεδδουραν ... επαταξεν pro επολεμησε **11.** om μετα sec. **12.** κ. εκ τ. αλλοφυλ. pon. post αμαληκ ... σωβα **13.** εν γημαλα (γημελα?) **14.** post παση τ. ιδουμ. add εθηκεν εστηλωμενους ... παντες ιδουμ. **15.** om παντα

16 κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. [16] καὶ Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας 17 ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοὺδ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων, [17] καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτὼβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ ἱερεῖς, καὶ Σασὰ ὁ γραμ-18 ματεύς, [18] καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ σύμβουλος, καὶ ὁ Χελεθὶ καὶ ὁ Φελετὶ καὶ οἱ υἱοὶ Δαυὶδ αὐλάρχαι ἦσαν.

IX.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ Εἰ ἔστιν ἔτι ὑπολελειμμένος ἐν τῷ οἴκῳ Σαοὺλ, καὶ 2 ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος ἕνεκεν Ἰωνάθαν; [2] καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαοὺλ ἦν παῖς καὶ ὄνομα αὐτῷ Σιβά, καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς Δαυίδ· καὶ εἶπε πρὸς αὐ-3 τὸν ὁ βασιλεύς Σὺ εἶ Σιβά; καὶ εἶπεν Ἐγὼ δοῦλος σός. [3] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Εἰ ὑπολέλειπται ἐκ τοῦ οἴκου Σαοὺλ ἔτι ἀνήρ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ἔτι ἔστιν υἱὸς τῷ Ἰωνάθαν 4 πεπληγὼς τοὺς πόδας. [4] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ποῦ οὗτος; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς 5 τὸν βασιλέα Ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμιὴλ ἐκ τῆς Λοδάβαρ. [5] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμιὴλ ἐκ τῆς 6 Λοδάβαρ. [6] καὶ παραγίνεται Μεμφιβοσθὲ υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυίδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· καὶ εἶ-7 πεν αὐτῷ Δαυίδ Μεμφιβοσθέ· καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου. [7] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ Μὴ φοβοῦ, ὅτι ποιῶν ποιήσω μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ Ἰωνάθαν τὸν πατέρα σου, καὶ ἀποκαταστήσω σοι πάντα ἀγρὸν Σαοὺλ πατρὸς τοῦ πατρός σου, καὶ 8 σὺ φαγῇ ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διὰ παντός. [8] καὶ προσεκύνησε Μεμφιβοσθὲ καὶ εἶπε Τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τε-9 θνηκότα τὸν ὅμοιον ἐμοί; [9] καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σιβὰ τὸ παιδάριον Σαοὺλ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Πάντα ὅσα ἐστὶ τῷ Σαοὺλ καὶ ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δέ-10 δωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου. [10] καὶ ἐργᾷ αὐτῷ τὴν γῆν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ δοῦλοί σου, καὶ εἰςοίσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους καὶ ἔδεται ἄρτους, καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διὰ παντὸς ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. καὶ τῷ Σιβᾷ ἦσαν πεντεκαίδεκα υἱοὶ καὶ εἴκοσι δοῦλοι. 11 [11] καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα Κατὰ πάντα ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕτως ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ Μεμφιβοσθὲ 12 ἤσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δαυὶδ καθὼς εἷς τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. [12] καὶ τῷ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς μικρὸς ἦν καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχά, καὶ πᾶσα ἡ κατοί-13 κησις τοῦ οἴκου Σιβὰ δοῦλοι τοῦ Μεμφιβοσθέ. [13] καὶ Μεμφιβοσθὲ κατῴκει ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως αὐτὸς διὰ παντὸς ἤσθιε, καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

X.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐβα-2 σίλευσεν Ἀννὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [2] καὶ εἶπε Δαυίδ Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀννὼν υἱοῦ Ναάς, ὃν τρόπον ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος· καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ παρακαλέσαι αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πα-3 τρὸς αὐτοῦ, καὶ παρεγένοντο οἱ παῖδες Δαυὶδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμών. [3] καὶ

---

16. ιωσαφ υι. αχιμελεχ 17. σαδουχ ... σαραιας 18. βαναγαιας ... συμβολος ... χερεθθει κ. ο φελεθθει υιοι IX. 1. om ετι ... om εν 2. παις ην ... Ει συ ει 3. υπολελιπται τω οικω 4. μαχειρ ... λαβαδαρι 5. μαχειρ ... λαδαβαρ 6. μεμφιβοσθαι bis ... προσεκ. αυτων (ita) ... om ιδου 7. ελεος μετα σου ... πατρος post σαουλ 8. μεμφιβοσθαι 9. δεδ. τω οικω τω κυριω (sic) σου 10. (κ. εργαν ...) κ. εδεται αυτους, κ. μεμφιβοσθαι ... φαγεται αρτους δια π. επι 11. om αυτου post υιων 12. μεμφιβοσθαι bis (non vv. 11. 13.) ... om ην (... αυτου pro του) ... δουλ. τω μεμφ. 13. κατοικει ... ησθιεν δια παντος X. 1. αων pro αννων 2. ανων

εἶπον οἱ ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀννὼν τὸν κύριον αὐτῶν Μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου ὅτι ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; ἀλλ' ὅπως οὐχὶ ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτὴν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτὴν ἀπέστειλε Δαυὶδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς σέ; [4] καὶ ἔλαβεν Ἀννὼν τοὺς παῖδας Δαυὶδ καὶ ἐξύρησε τοὺς πώγωνας αὐτῶν καὶ ἀπέκοψε τοὺς μανδύας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἕως τῶν ἰσχίων αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. [5] καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἠτιμασμένοι σφόδρα· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Καθίσατε ἐν Ἱεριχὼ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἐπιστραφήσεσθε. [6] καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι κατῃσχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυίδ· καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ ἐμισθώσαντο τὴν Συρίαν Βαιθραὰμ καὶ τὴν Συρίαν Σουβὰ καὶ Ῥοὼβ εἴκοσι χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα Ἀμαλὴκ χιλίους ἄνδρας, καὶ Ἰστὼβ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν. [7] καὶ ἤκουσε Δαυίδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωὰβ καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοὺς δυνατούς. [8] καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρετάξαντο πόλεμον παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς πύλης Συρίας Σουβὰ καὶ Ῥοὼβ καὶ Ἰστὼβ καὶ Ἀμαλὴκ μόνοι ἐν ἀγρῷ. [9] καὶ εἶδεν Ἰωὰβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξεναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὄπισθεν, καὶ ἐπελέξατο ἐκ πάντων τῶν νεανιῶν Ἰσραήλ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας Συρίας. [10] καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσσὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών, [11] καὶ εἶπεν Ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν κραταιωθῶσιν υἱοὶ Ἀμμὼν ὑπὲρ σέ, καὶ ἐσόμεθα τοῦ σῶσαί σε. [12] ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. [13] καὶ προςῆλθεν Ἰωὰβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προςώπου αὐτοῦ. [14] καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδαν ὅτι ἔφυγε Συρία, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προςώπου Ἀβεσσὰ καὶ εἰςῆλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωὰβ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμών, καὶ παρεγένετο εἰς Ἱερουσαλήμ. [15] καὶ εἶδε Συρία ὅτι ἔπταισεν ἔμπροσθεν Ἰσραήλ, καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. [16] καὶ ἀπέστειλεν Ἀδρααζὰρ καὶ συνήγαγε τὴν Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμάκ, καὶ παρεγένοντο εἰς Αἰλάμ· καὶ Σωβὰκ ἄρχων τῆς δυνάμεως Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. [17] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραήλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην καὶ παρεγένετο εἰς Αἰλάμ· καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυὶδ καὶ ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ. [18] καὶ ἔφυγε Συρία ἀπὸ προςώπου Ἰσραήλ· καὶ ἀνεῖλε Δαυὶδ ἐκ τῆς Συρίας ἑπτακόσια ἅρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἱππέων, καὶ τὸν Σωβὰκ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. [19] καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δοῦλοι Ἀδρααζὰρ ὅτι ἔπταισαν ἔμπροσθεν Ἰσραήλ, καὶ ηὐτομόλησαν μετὰ Ἰσραὴλ καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς· καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σῶσαι ἔτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμών.

XI.

Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν βασιλέων καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἰωὰβ καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν πάντα Ἰσραήλ, καὶ διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Ἀμμών· καὶ διεκάθισαν

---

3. om οι ... ανων ... παρακαλουντ. ουχ ινα ερευνησωσιν 4. ανων 5. ανηγγειλαν ... εις απαντησιν 6. ιδαν ... ο λ. εν δαυιδ ... om βαιθρααμ ... και ροωβ κ. τ. συρ. σουβα ... μααχα pro αμαληκ 7. om τον 8. ροαβ ... μααχα pro αμαληκ 9. om εξεναντιας ... επελεξεν ... om των 10. αβισαι 11. οι υι. αμμων κραταιωθ. 13. om μετ αυτου ... εφυγον ... in fine add συρια 14. ειδον ... αβισαϊ ... εισηλθαν ... παρεγενοντο 16. συριαν εκ ... om χαλαμακ ... om εις ... σαβακ 17. ανηγγελη ... κατεναντι 18. δαυιδ pro ισραηλ ... τεσσερακοντα XI. 1. τον απαντα

2 ἐπὶ Ῥαββάϑ, καὶ Δαυὶδ ἐκάϑισεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [2] καὶ ἐγένετο πρὸς ἑσπέραν
καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ
οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶδε γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ δώματος, καὶ ἡ γυνὴ
3 καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα. [3] καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ καὶ ἐζήτησε τὴν γυναῖκα, καὶ
4 εἶπεν Οὐχὶ αὕτη Βηρσαβεὲ ϑυγάτηρ Ἐλιὰβ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου; [4] καὶ
ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέλους καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰςῆλϑε πρὸς αὐτὴν καὶ
ἐκοιμήϑη μετ' αὐτῆς· καὶ αὕτη ἁγιαζομένη ἀπὸ ἀκαϑαρσίας αὐτῆς καὶ ἀπέ-
5 στρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. [5] καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνή, καὶ ἀποστείλασα
6 ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ καὶ εἶπεν Ἐγώ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω. [6] καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ
πρὸς Ἰωὰβ λέγων Ἀπόστειλον πρός με τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον· καὶ ἀπέ-
7 στειλεν Ἰωὰβ τὸν Οὐρίαν πρὸς Δαυίδ. [7] καὶ παραγίνεται Οὐρίας καὶ εἰςῆλϑε πρὸς
αὐτόν, καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ εἰς εἰρήνην Ἰωὰβ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ καὶ εἰς
8 εἰρήνην τοῦ πολέμου. [8] καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Οὐρίᾳ Κατάβηϑι εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ
νίψαι τοὺς πόδας σου· καὶ ἐξῆλϑεν Οὐρίας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλϑεν
9 ὀπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. [9] καὶ ἐκοιμήϑη Οὐρίας παρὰ τῇ ϑύρᾳ τοῦ βα-
σιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
10 [10] καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ λέγοντες ὅτι οὐ κατέβη Οὐρίας εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐρίαν Οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ; τί ὅτι οὐ κατέβης
11 εἰς τὸν οἶκόν σου; [11] καὶ εἶπεν Οὐρίας πρὸς Δαυίδ Ἡ κιβωτὸς καὶ Ἰσραὴλ
καὶ Ἰούδας κατοικοῦσιν ἐν σκηναῖς, καὶ ὁ κύριός μου Ἰωὰβ καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ
κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσι, καὶ ἐγὼ εἰςελεύσομαι
εἰς τὸν οἶκόν μου τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ κοιμηϑῆναι μετὰ τῆς γυναικός μου;
12 πῶς; ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. [12] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Οὐ-
ρίαν Κάϑισον ἐνταῦϑα καί γε σήμερον, καὶ αὔριον ἐξαποστελῶ σε· καὶ ἐκά-
13 ϑισεν Οὐρίας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ἐπαύριον. [13] καὶ ἐκά-
λεσεν αὐτὸν Δαυίδ, καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἔπιε, καὶ ἐμέϑυσεν αὐτόν·
καὶ ἐξῆλϑεν ἑσπέρας τοῦ κοιμηϑῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων
14 τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέβη. [14] καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ
15 ἔγραψε Δαυὶδ βιβλίον πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Οὐρίου. [15] καὶ ἔγρα-
ψεν ἐν βιβλίῳ λέγων Εἰςάγαγε τὸν Οὐρίαν ἐξεναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κρα-
ταιοῦ, καὶ ἀποστραφήσεσϑε ἀπὸ ὄπισϑεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσεται καὶ ἀποϑανεῖται.
16 [16] καὶ ἐγενήϑη ἐν τῷ φυλάσσειν Ἰωὰβ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ ἔϑηκε τὸν Οὐρίαν
17 εἰς τὸν τόπον οὗ ᾔδει ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἐκεῖ. [17] καὶ ἐξῆλϑον οἱ ἄνδρες τῆς
πόλεως καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ἰωάβ· καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων
18 Δαυίδ, καὶ ἀπέϑανε καί γε Οὐρίας ὁ Χετταῖος. [18] καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰβ καὶ
ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βα-
19 σιλέα. [19] καὶ ἐνετείλατο τῷ ἀγγέλῳ λέγων Ἐν τῷ συντελέσαι πάντας τοὺς λό-
20 γους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα, [20] καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῇ ὁ ϑυμὸς
τοῦ βασιλέως καὶ εἴπῃ σοι Τί ὅτι ἠγγίσατε πρὸς τὴν πόλιν πολεμῆσαι; οὐκ
21 ᾔδειτε ὅτι τοξεύσουσιν ἀπάνωϑεν τοῦ τείχους; [21] τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ
υἱὸν Ἱεροβάαλ υἱοῦ Νήρ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτὸν ἀπὸ
ἄνωϑεν τοῦ τείχους καὶ ἀπέϑανεν ἐν Θαμασί; ἵνα τί προςηγάγετε πρὸς τὸ
22 τεῖχος; καὶ ἐρεῖς Καί γε ὁ δοῦλός σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέϑανε. [22] καὶ
ἐπορεύϑη ὁ ἄγγελος Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ παρεγένετο
καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντα ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωάβ, πάντα τὰ ῥή-

---

1. εκαϑισαν (2. λουμενην) 3. βηϑσαβεε η ϑυγ. ελ. η γυνη 4. απεστρεψεν αυτην 7. om και εισηλϑε 9. ϑυρα οικου του 10. καταβης 11. Ει η κιβωτος ... παρεμβαλουσιν καγω ... μου φαγειν ... και πως 13. κοιμηϑ. και επι ... τ. κυρ. αυτων 14. απεστειλ. δαυιδ 17. απο του λαου 18. βασιλει pro δαυιδ ... om λαλησαι πρ. τ. βασιλ. 20. Τι ηργασατε ... του πολεμησαι ... τοξευουσιν 21. ιεροβοαμ ... επ αυτον κλ. μυλ. απανωϑεν ... απεϑανεν ϑαμασει ... ουριας ο δουλ. σου

ματα τοῦ πολέμου. καὶ ἐθυμώθη Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄγγελον Ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; οὐκ ᾔδειτε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ; οὐχὶ γυνὴ ἔῤῥιψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος; [23] καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυὶδ Ὅτι ἐκραταίωσαν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ ἐξῆλθον ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρόν, καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης· [24] καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες πρὸς τοὺς παῖδάς σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον τῶν παίδων τοῦ βασιλέως, καί γε ὁ δοῦλός σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε. [25] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον Τάδε ἐρεῖς πρὸς Ἰωάβ Μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα· κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν καὶ κατάσπασον αὐτήν, καὶ κραταίωσον αὐτήν. [26] καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ Οὐρίου ὅτι ἀπέθανεν Οὐρίας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐκόψατο τὸν ἄνδρα αὐτῆς. [27] καὶ διῆλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ καὶ συνήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν· καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου.

XII.

Καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Νάθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυίδ, καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Δύο ἦσαν ἄνδρες ἐν πόλει μιᾷ, εἷς πλούσιος καὶ εἷς πένης. [2] καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα· [3] καὶ τῷ πένητι οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἀμνὰς μία μικρά, ἣν ἐκτήσατο καὶ περιεποιήσατο καὶ ἐξέθρεψεν αὐτήν, καὶ ἡδρύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἤσθιε καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινε καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδε, καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ. [4] καὶ ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὁδοιπόρῳ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ἀμνάδα τοῦ πένητος καὶ ἐποίησεν αὐτὴν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν. [5] καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Δαυὶδ σφόδρα τῷ ἀνδρί, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν Ζῇ κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο, [6] καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσει ἑπταπλασίονα ἀνθ' ὧν ὅτι ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ περὶ οὗ οὐκ ἐφείσατο. [7] καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ Σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἐγώ εἰμι ὁ χρίσας σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐγώ εἰμι ἐῤῥυσάμην σε ἐκ χειρὸς Σαούλ, [8] καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου, καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ εἰ μικρόν ἐστι προςθήσω σοι κατὰ ταῦτα. [9] τί ὅτι ἐφαύλισας τὸν λόγον κυρίου τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ; τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν Ἀμμών. [10] καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶνος, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξουδένωσάς με καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τοῦ εἶναί σοι εἰς γυναῖκα. [11] τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου, καὶ λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου κατ' ὀφθαλμούς σου καὶ δώσω τῷ

---

22. αβιμελεχ ... ιεροβοαμ ... θαμασει 23. εξηλθαν προς 24. ουριας ο δουλ. σου 25. καταφαγεται ... τ. πολεμον συ προς την ... κραταιωσ. αυτον 26. εκοψ. επι τον 27. και ηλθεν ... εφανη πονηρον XII. 1. ειπεν προς αυτον ... ανδρες ησαν 4. λαβειν αυτην εκ τ. ποιμν. και ... τω ποιησαι τω ξενω ελθοντι 5. οργη τω ανδρι σφοδρα σφοδρα δαυιδ 6. επταπλασιον 7. σε βασιλεα 8. τον οικ. τ. κυρ. σου, εν τω κολπω σου εδωκα τας γυν. του κ. σου ... σοι και ταυτα 9. om οτι 10. αποστησαι 11.* εξεγερω ... λημψομαι

πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου
12 τούτου· 12 ὅτι σὺ ἐποίησας κρυβῇ, κἀγὼ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐναντίον παν-
13 τὸς Ἰσραὴλ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου τούτου. 13 καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Νάθαν Ἡμάρ-
τηκα τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυίδ Καὶ κύριος παρεβίβασε τὸ ἁμάρ-
14 τημά σου, οὐ μὴ ἀποθάνῃς· 14 πλὴν ὅτι παροργίζων παρώργισας τοὺς ἐχθροὺς
κυρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ, καί γε ὁ υἱός σου ὁ τεχθείς σοι θανάτῳ ἀπο-
15 θανεῖται. 15 καὶ ἀπῆλθε Νάθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἔθραυσε κύριος τὸ
παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τῷ Δαυίδ, καὶ ἠῤῥώστησε.
16 16 καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσε Δαυὶδ νη-
17 στείαν καὶ εἰσῆλθε καὶ ηὐλίσθη ἐπὶ τῆς γῆς. 17 καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ
πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐγεῖραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἠθέλησε,
18 καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον. 18 καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ
ἀπέθανε τὸ παιδάριον· καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι
τέθνηκε τὸ παιδάριον, ὅτι εἶπον Ἰδοὺ ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐλαλήσα-
μεν πρὸς αὐτὸν καὶ οὐκ εἰσήκουσε τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς
19 αὐτὸν ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, καὶ ποιήσει κακά; 19 καὶ συνῆκε Δαυὶδ ὅτι
οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι, καὶ ἐνόησε Δαυὶδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον· καὶ
εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Εἰ τέθνηκε τὸ παιδάριον; καὶ εἶπαν Τέ-
20 θνηκε. 20 καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο καὶ ἠλείψατο καὶ ἤλ-
λαξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ προσεκύνησεν
αὐτῷ· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ᾔτησεν ἄρτον φαγεῖν, καὶ παρέ-
21 θηκαν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε. 21 καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν Τί
τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας ἕνεκα τοῦ παιδαρίου; ἔτι ζῶντος ἐνήστευες καὶ
ἔκλαιες καὶ ἠγρύπνεις, καὶ ἡνίκα ἀπέθανε τὸ παιδάριον, ἀνέστης καὶ ἔφαγες
22 ἄρτον καὶ πέπωκας; 22 καὶ εἶπε Δαυίδ Ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐνή-
στευσα καὶ ἔκλαυσα, ὅτι εἶπα Τίς οἶδεν εἰ ἐλεήσει με κύριος, καὶ ζήσεται τὸ
23 παιδάριον; 23 καὶ νῦν τέθνηκεν, ἵνα τί τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; μὴ δυνήσομαι ἐπι-
στρέψαι αὐτὸν ἔτι; ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει
24 πρός με. 24 καὶ παρεκάλεσε Δαυὶδ Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθε
πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς· καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκά-
25 λεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμών, καὶ κύριος ἠγάπησεν αὐτόν. 25 καὶ ἀπέστειλεν
ἐν χειρὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδδεδὶ ἕνεκεν
26 κυρίου. 26 καὶ ἐπολέμησεν Ἰωὰβ ἐν Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμών, καὶ κατέλαβε τὴν
27 πόλιν τῆς βασιλείας. 27 καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ εἶπεν
28 Ἐπολέμησα ἐν Ῥαββὰθ καὶ κατελαβόμην τὴν πόλιν τῶν ὑδάτων· 28 καὶ νῦν
συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ προκα-
ταλαβοῦ αὐτήν, ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι ἐγὼ τὴν πόλιν καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά
29 μου ἐπ' αὐτήν. 29 καὶ συνήγαγε Δαυὶδ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ῥαβ-
30 βάθ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ καὶ κατελάβετο αὐτήν. 30 καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον
Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ
τάλαντον χρυσίου καὶ λίθου τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυίδ, καὶ σκῦλα
31 τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα. 31 καὶ τὸν λαὸν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε
καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς καὶ ὑποτομεῦσι

12. κρυβδην .. τουτου του ηλιου 13. om ου 14. παροξυνων παρωξυνας ... του κυριου 15. το παιδαριον ... om του χετταιου 16. ηυλισθ. και εκοιμηθη επι 17. κ. ανεστ. οι πρ. τ. οικ. αυτ. επ αυτον του εγειραι 18. ειπαν ... ετι ζην το παιδ. 20. παρεθηκεν 12. ενεκεν ... οτι pro ετι 23. τεθνηκεν το παιδαριον ... επιστρ. αυτο ετι 24. την βηθσαβεε γυν. 25. ειεδιδια 26. ραβαθ 27. προς ραββαθ 28. συ αγαγε ... παρεμβαλλε ... αυτου pro μου 29. προς ραββαθ 30. om μολχομ 31. om οντα ... εξηγαγον

σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου· καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Ἀμμών. καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ἱερουσαλήμ.

XIII.

Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Ἀβεσσαλὼμ υἱῷ Δαυὶδ ἀδελφὴ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ, καὶ ἠγάπησεν αὐτὴν Ἀμνὼν υἱὸς Δαυίδ. [2] καὶ ἐθλίβετο Ἀμνὼν ὥστε ἀῤῥωστεῖν διὰ Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὕτη, καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀμνὼν τοῦ ποιῆσαί τι αὐτῇ. [3] καὶ ἦν τῷ Ἀμνὼν ἑταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωναδάβ, υἱὸς Σαμαὰ τοῦ ἀδελφοῦ Δαυίδ· καὶ Ἰωναδὰβ ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα, [4] καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί σοι ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενής, υἱὲ τοῦ βασιλέως, τὸ πρωὶ πρωί; οὐκ ἀπαγγέλλεις μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμνών Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ. [5] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωναδάβ Κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοίτης σου καὶ μαλακίσθητι, καὶ εἰςελεύσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἰδεῖν σε, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Ἐλθέτω δὴ Θημὰρ ἡ ἀδελφή μου, καὶ ψωμισάτω με καὶ ποιησάτω κατ' ὀφθαλμούς μου βρῶμα, ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς. [6] καὶ ἐκοιμήθη Ἀμνὼν καὶ ἠῤῥώστησε, καὶ εἰςῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν αὐτόν· καὶ εἶπεν Ἀμνὼν πρὸς τὸν βασιλέα Ἐλθέτω δὴ Θημὰρ ἡ ἀδελφή μου πρὸς μέ, καὶ κολλυρισάτω ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. [7] καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Θημὰρ εἰς τὸν οἶκον λέγων Πορεύθητι δὴ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ποίησον αὐτῷ βρῶμα. [8] καὶ ἐπορεύθη Θημὰρ εἰς τὸν οἶκον Ἀμνὼν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς κοιμώμενος· καὶ ἔλαβε τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασε καὶ ἐκολλύρισε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἥψησε τὰς κολλυρίδας. [9] καὶ ἔλαβε τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησε φαγεῖν· καὶ εἶπεν Ἀμνών Ἐξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθέν μου· καὶ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα ἐπάνωθεν αὐτοῦ. [10] καὶ εἶπεν Ἀμνὼν πρὸς Θημάρ Εἰςένεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμιεῖον, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρός σου· καὶ ἔλαβε Θημὰρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησε καὶ εἰςήνεγκε τῷ Ἀμνὼν ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτῶνα, [11] καὶ προςήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ Δεῦρο κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ, ἀδελφή μου. [12] καὶ εἶπεν αὐτῷ Μή, ἀδελφέ μου, μὴ ταπεινώσῃς με, διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ἰσραήλ, μὴ ποιήσῃς τὴν ἀφροσύνην ταύτην. [13] καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου; καὶ σὺ ἔσῃ ὡς εἷς τῶν ἀφρόνων ἐν Ἰσραήλ· καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ. [14] καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμνὼν τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς, καὶ ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὴν καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς. [15] καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν Ἀμνὼν μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν αὐτήν, ὅτι μείζων ἡ κακία ἡ ἐσχάτη ἢ ἡ πρώτη, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμνών Ἀνάστηθι καὶ πορεύου. [16] καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημὰρ περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ὑπὲρ ἑτέραν ἣν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ τοῦ ἐξαποστεῖλαί με· καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμνὼν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. [17] καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ οἴκου καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. [18] καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτὼν καρπωτός,

---

31. απηγαγεν αυτους ... πασιν τοις πολεσιν (corr. εν πολ.?) XIII. 1. θαμαρ ... αμμων 2. αμμων bis ... θαμαρ ... κ. υπερογκ. και ... ποι. αυτη τι 3. αμμων 4. ασθενεις ... απαγγελεις ... αμμων ... θαμαρ 5. ελθατω θαμαρ 6. αμμων bis ... ελθατω δη θαμαρ 7. οικον αμνων του ... το βρωμα 8. θαμαρ ... το στεαρ ... και ηψεν 9. ανδρα επανωθεν ... απο επαν. αυτου 10. αμμων πρ. θαμαρ Εισενεγκατε ... ταμειον ... θαμαρ ... κοιτωναν 11. om αυτη 13. εν ιερουσαλημ 14. εκραταιωθη 15. om ὃ ... om οτι μειζων usque πρωτη ... αναστηθι πορευου 16. θαμαρ ... om του 17. του οικ. αυτου

ὅτι οὕτως ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπενδύτας αὐτῶν· καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. 19 καὶ ἔλαβε Θημὰρ σποδὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέῤῥηξε καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κράζουσα. 20 καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἀβεσσαλὼμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Μὴ Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός σου ἐγένετο μετὰ σοῦ; καὶ νῦν, ἀδελφή μου, κώφευσον, ὅτι ἀδελφός σού ἐστι· μὴ θῇς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐκάθισε Θημὰρ χηρεύουσα ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. 21 καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ οὐκ ἐλύπησε τὸ πνεῦμα Ἀμνὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅτι ἠγάπα αὐτόν, ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν. 22 καὶ οὐκ ἐλάλησεν Ἀβεσσαλὼμ μετὰ Ἀμνὼν ἀπὸ πονηροῦ ἕως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει Ἀβεσσαλὼμ τὸν Ἀμνὼν ἐπὶ λόγου οὗ ἐταπείνωσε Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. 23 καὶ ἐγένετο εἰς διετηρίδα ἡμερῶν καὶ ἦσαν κείροντες τῷ Ἀβεσσαλὼμ ἐν Βελασὼρ τῇ ἐχόμενα Ἐφραΐμ, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεσσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. 24 καὶ ἦλθεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν Ἰδοὺ δὴ κείρουσι τῷ δούλῳ σου, πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου. 25 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀβεσσαλώμ Μὴ δή, υἱέ μου, μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ· καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε τοῦ πορευθῆναι καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. 26 καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτόν Καὶ εἰ μή, πορευθήτω δὴ μεθ' ἡμῶν Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Ἵνα τί πορευθῇ μετὰ σοῦ; 27 καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ τὸν Ἀμνὼν καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως· καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλὼμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως. 28 καὶ ἐνετείλατο Ἀβεσσαλὼμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων Ἴδετε ὡς ἂν ἀγαθυνθῇ ἡ καρδία Ἀμνὼν ἐν τῷ οἴνῳ καὶ εἴπω πρὸς ὑμᾶς, πατάξατε τὸν Ἀμνὼν καὶ θανατώσατε αὐτόν· μὴ φοβηθῆτε, ὅτι οὐχὶ ἐγώ εἰμι ὁ ἐντελλόμενος ὑμῖν; ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως. 29 καὶ ἐποίησαν τὰ παιδάρια Ἀβεσσαλὼν τῷ Ἀμνὼν καθὰ ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἀβεσσαλώμ· καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ καὶ ἔφυγον. 30 καὶ ἐγένετο αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθε πρὸς Δαυὶδ λέγων Ἐπάταξεν Ἀβεσσαλὼμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. 31 καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ περιεστῶτες αὐτῷ διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. 32 καὶ ἀπεκρίθη Ἰωναδὰβ υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυὶδ καὶ εἶπε Μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν, ὅτι Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανεν· ὅτι ἐπὶ στόματος Ἀβεσσαλὼμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐταπείνωσε Θημὰρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. 33 καὶ νῦν μὴ θέσθω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ῥῆμα λέγων Πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἀπέθανον, ὅτι ἀλλ' ἢ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανε. 34 καὶ ἀπέδρα Ἀβεσσαλώμ. καὶ ἦρε τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὄπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐν τῇ καταβάσει· καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Ἄνδρας ἑώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ὡρωνὴν ἐκ μέρους τοῦ ὄρους. 35 καὶ εἶπεν Ἰωναδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεισι, κατὰ τὸν λόγον

---

19. θαμαρ ... επι της κεφαλης 20. ο αδελφ. μου ... λαλησ. εις το ... θαμαρ ... εν οικω 21. κ. ο βασ. δαυ. ηκουσεν 22. θαμαρ 23. βεδλασωρ 25. καταβαρυνθυμεν ... om του 26. om προς αυτον 29. επεκαθισεν εκαστος επι 31. αυτου περιεστωτε; 32. σαμα ... om και ειπε ... μη ειπως (ειπω ο?) κυριος ... τα παιδια ... θαμαρ 33. το ρημα ... om αλλ η 34. εκ πλευρου ... εορακα ... οδου των ορεωνην

τοῦ δούλου σου οὕτως ἐγένετο. [36] καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσε λαλῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦλθον, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν, καί γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα. [37] καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἔφυγε καὶ ἐπορεύθη πρὸς Θολμὶ υἱὸν Ἐμιοὺδ βασιλέα Γεδσοὺρ εἰς γῆν Χαμααχάδ· καὶ ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. [38] καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσούρ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία. [39] καὶ ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοῦ ἐξελθεῖν πρὸς Ἀβεσσαλώμ, ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Ἀμνὼν ὅτι ἀπέθανε.

XIV.

Καὶ ἔγνω Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας ὅτι ἡ καρδία τοῦ βασιλέως ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ. [2] καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰβ εἰς Θεκωέ, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα σοφὴν καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Πένθησον δὴ καὶ ἔνδυσαι ἱμάτια πενθικὰ καὶ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ ἔσῃ ὡς γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλάς, [3] καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἔθηκεν Ἰωὰβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. [4] καὶ εἰςῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ εἶπε Σῶσον, βασιλεῦ, σῶσον. [5] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ βασιλεὺς Τί ἐστί σοι; ἡ δὲ εἶπε Καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ μου. [6] καί γε τῇ δούλῃ σου δύο υἱοί, καὶ ἐμαχέσαντο ἀμφότεροι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀνὰ μέσον αὐτῶν, καὶ ἔπαισεν ὁ εἷς τὸν ἕνα ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. [7] καὶ ἰδοὺ ἐπανέστη ὅλη ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου καὶ εἶπαν Δὸς τὸν παίσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὗ ἀπέκτεινε, καὶ ἐξαροῦμεν καί γε τὸν κληρονόμον ὑμῶν· καὶ σβέσουσι τὸν ἄνθρακά μου τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρί μου κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. [8] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα Ὑγιαίνουσα βάδιζε εἰς τὸν οἶκόν σου, κἀγὼ ἐντελοῦμαι περὶ σοῦ. [9] καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα Ἐπ' ἐμέ, κύριέ μου βασιλεῦ, ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῷος. [10] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἄξεις αὐτὸν πρὸς ἐμέ, καὶ οὐ προςθήσει ἔτι ἅψασθαι αὐτοῦ. [11] καὶ εἶπεν Μνημονευσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν κύριον θεὸν αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι τὸν υἱόν μου· καὶ εἶπε Ζῇ κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν. [12] καὶ εἶπεν ἡ γυνή Λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν μου βασιλέα ῥῆμα· καὶ εἶπε Λάλησον. [13] καὶ εἶπεν ἡ γυνή Ἵνα τί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν θεοῦ; ἢ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέλεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ; [14] ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ λήψεται ὁ θεὸς ψυχήν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐξεωσμένον. [15] καὶ νῦν ὃ ἦλθον λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὄψεταί με ὁ λαός, καὶ ἐρεῖ ἡ δούλη σου Λαλησάτω δὴ πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, εἴ πως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς δούλης αὐτοῦ, [16] ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεύς· ῥυσάσθω τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ

---

37. θολομαι ... γην μαχαδ ... om ο βασιλευς 38. απεδρα αβεσσ. 39. δαυ. ο βασιλ. XIV. 2. τουτ. ημ. πολλ. πενθ. επι τεθνηκ. 3. εις το στομα 4. επι την γην ... om και ειπε 6. επαισεν εις 7. μου ονομα και λημμα 8. om προς τ. γυν. 9. επι οικον 10. και ου μη 11. πληθυναι ... om απο 12. τον βασιλεα 13. τοιουτον ... επιστρ. προς τον βασ. 14. λημψεται ... την ψυχην ... διαλογιζομενος λογισμους του ... εξωσμενον 15. ερει ο λαος σου ... om κυριον μου τον ... ποιηση 16. ακουει ... ρυσασθω δη

17 ἀνδρὸς τοῦ ζητοῦντος ἐξᾶραί με καὶ τὸν υἱόν μου ἀπὸ κληρονομίας θεοῦ. [17] καὶ
εἶπεν ἡ γυνή Εἰ ἤδη ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς θυσίας, ὅτι
καθὼς ἄγγελος θεοῦ οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν
18 καὶ τὸ πονηρόν, καὶ κύριος ὁ θεός σου ἔσται μετὰ σοῦ. [18] καὶ ἀπεκρίθη ὁ
βασιλεὺς καὶ εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκα Μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ὃ ἐγὼ
19 ἐπερωτῶ σε· καὶ εἶπεν ἡ γυνή Λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς. [19] καὶ
εἶπεν ὁ βασιλεύς Μὴ ἡ χεὶρ Ἰωὰβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ἡ
γυνὴ τῷ βασιλεῖ Ζῇ ἡ ψυχή σου, κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ
ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, ὅτι ὁ
δοῦλός σου Ἰωὰβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι, καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς
20 δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους· [20] ἕνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον
τοῦ ῥήματος τούτου ὃ ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου Ἰωὰβ τὸν λόγον τοῦτον· καὶ ὁ
κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ θεοῦ τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐν
21 τῇ γῇ. [21] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ Ἰδοὺ δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν
22 λόγον σου τοῦτον· πορεύου ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλώμ. [22] καὶ
ἔπεσεν Ἰωὰβ ἐπὶ πρόςωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προςεκύνησε καὶ εὐλόγησε
τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν Ἰωάβ Σήμερον ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι εὗρον χάριν ἐν
ὀφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν
23 λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ. [23] καὶ ἀνέστη Ἰωὰβ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσούρ, καὶ
24 ἤγαγε τὸν Ἀβεσσαλὼμ εἰς Ἱερουσαλήμ. [24] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀποστραφήτω
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλεπέτω· καὶ ἀπέστρεψεν Ἀβεσ-
25 σαλὼμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. [25] καὶ
ὡς Ἀβεσσαλὼμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ αἰνετὸς σφόδρα, ἀπὸ ἴχνους
26 ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος. [26] καὶ ἐν τῷ
κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέ-
ρας ὡς ἂν ἐκείρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν, καὶ κειρόμενος αὐτὴν ἔστησε
τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ.
27 [27] καὶ ἐτέχθησαν τῷ Ἀβεσσαλὼμ τρεῖς υἱοὶ καὶ θυγάτηρ μία, καὶ ὄνομα αὐτῇ
Θημάρ· αὕτη ἦν γυνὴ καλὴ σφόδρα, καὶ γίνεται γυνὴ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλω-
28 μὼν καὶ τίκτει αὐτῷ τὸν Ἀβιά. [28] καὶ ἐκάθισεν Ἀβεσσαλὼμ ἐν Ἱερουσαλὴμ
29 δύο ἔτη ἡμερῶν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. [29] καὶ ἀπέστειλεν
Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἰωὰβ ἀποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἠθέλη-
σεν ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν· καὶ ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέ-
30 λησε παραγενέσθαι. [30] καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἴδετε
ἡ μερὶς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ἰωὰβ ἐχόμενά μου, καὶ αὐτῷ ἐκεῖ κριθαί, πορεύεσθε
καὶ ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρί· καὶ ἐνέπρησαν οἱ παῖδες Ἀβεσσαλὼμ τὴν με-
ρίδα. καὶ παραγίνονται οἱ δοῦλοι Ἰωὰβ πρὸς αὐτὸν διεῤῥηχότες τὰ ἱμάτια
31 αὐτῶν καὶ εἶπον Ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοι Ἀβεσσαλὼμ τὴν μερίδα ἐν πυρί. [31] καὶ
ἀνέστη Ἰωὰβ καὶ ἦλθε πρὸς Ἀβεσσαλὼμ εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτό·
32 Ἵνα τί ἐνεπύρισαν οἱ παῖδές σου τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρί; [32] καὶ εἶπεν
Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἰωάβ Ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων Ἧκε ὧδε καὶ ἀπο-
στελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Ἵνα τί ἦλθον ἐκ Γεδσούρ; ἀγαθόν μοι ἦν
εἶναι ἐκεῖ· καὶ νῦν ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον· εἰ δέ ἐστιν ἐν
33 ἐμοὶ ἀδικία, καὶ θανάτωσόν με. [33] καὶ εἰςῆλθεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ

---

16. μου κατα το αυτο απο 17. Ειηδη (Ειη δη?) ... εις θυσιαν ... αγγ. του θεου 19. μετα σου εν παντι τουτω ... παντων τουτων ων ... στοματι μου της 20. περιελειν ... μου ιωαβ σοφος 21. και πορευθητι και επιστρ. 24. επεστρεψεν ο αβεσσ. 25. ανηρ καλος εν (26. καερεσθαι) 27. βασιλει pro αβεσσαλωμ ... θαμαρ ... αυτη η γυνη ... τω ροβοαμ ... αβιαν 30. προς τ. παιδ. αυτ. αβεσσαλωμ ... ιδ. ει μερις ... αυτω κριθαι εισιν ... ενεπρησαν αυτας ... ιματ. εαυτων κ. ειπαν 32. του ετι ειναι με εκει ... ουκ ειδον το πρ. του βασιλεως ... om εν

ἀπήγγειλεν αὐτῷ, καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἰςῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προςεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόςωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ κατὰ πρόςωπον τοῦ βασιλέως· καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλώμ.

XV.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀβεσσαλὼμ ἅρματα καὶ ἵππους καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [2] καὶ ὤρθρισεν Ἀβεσσαλὼμ καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης· καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνὴρ ᾧ ἐγένετο κρίσις ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐβόησε πρὸς αὐτὸν Ἀβεσσαλὼμ καὶ ἔλεγεν αὐτῷ Ἐκ ποίας πόλεως σὺ εἶ; καὶ εἶπεν Ἐκ μιᾶς φυλῶν Ἰσραὴλ ὁ δοῦλός σου. [3] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβεσσαλώμ Ἰδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὔκολοι, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι παρὰ τοῦ βασιλέως. [4] καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ Τίς με καταστήσει κριτὴν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ ᾧ ἐὰν ᾖ ἀντιλογία καὶ κρίσις καὶ δικαιώσω αὐτόν; [5] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν ἄνδρα τοῦ προςκυνῆσαι αὐτῷ καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. [6] καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλὼμ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινομένοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλὼμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ἰσραήλ. [7] καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Πορεύσομαι δὴ καὶ ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου ἃς ηὐξάμην τῷ κυρίῳ ἐν Χεβρών· [8] ὅτι εὐχὴν ηὔξατο ὁ δοῦλός σου ἐν τῷ οἰκεῖν με ἐν Γεδσοὺρ ἐν Συρίᾳ λέγων Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃ με κύριος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ λατρεύσω τῷ κυρίῳ. [9] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Βάδιζε εἰς εἰρήνην· καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρών. [10] καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγων Ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἐρεῖτε Βεβασίλευκε βασιλεὺς Ἀβεσσαλὼμ ἐν Χεβρών. [11] καὶ μετὰ Ἀβεσσαλὼμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ἱερουσαλὴμ κλητοί· καὶ πορευόμενοι τῇ ἁπλότητι αὐτῶν καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ῥῆμα. [12] καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ τῷ Ἀχιτόφελ τῷ Θεκωνὶ σύμβουλον Δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐκ Γωλὰ ἐν τῷ θυσιάζειν αὐτόν· καὶ ἐγένετο σύντριμμα ἰσχυρόν, καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Ἀβεσσαλώμ. [13] καὶ παρεγένετο ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ λέγων Ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. [14] καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλώμ· ταχύνατε τοῦ πορευθῆναι ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν στόματι μαχαίρας. [15] καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα Κατὰ πάντα ὅσα αἱρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεύς, ἰδοὺ οἱ παῖδές σου. [16] καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν· καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον. [17] καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ πεζῇ, καὶ ἔστησαν ἐν οἴκῳ τῷ μακράν. [18] καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον καὶ πᾶς Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθί, καὶ ἔστη-

---

33. ανηγγειλεν ... εκαλεσεν αβεσσαλωμ XV. 1. εποιησεν αυτω 2. αβεσσ. πρ. αυτον ... ει συ; κ. ειπ. ο ανηρ 3. αβεσσ. sine ὁ ... και ακουων σου ουκ ε. παρα 4. εν τη γη· επ εμου επελευσεται π. α. ου εαν ... κατελαμβανετο 7. τεσσερακοντα ... ευξαμην 8. επιστρεψει με ο κυρ. 10. πασαις sine εν ... om βασιλευς 11. πορευομ. εν τη 12. τ. αχ. τω γιλωναιω τω συμβουλω δαυ. εν πολει αυτ. εν γωλα ... θυσ. αυτον τας θυσιας ... συστρεμμα ... ο λαος πορευομενος 13. αγγελλων 14. αναστατε ... και ταχυνατε ... om εν 15. ειπαν ... ερειται 16. τας δε γυν. (corr. τας δεκα γυν.?) 17. πεζοι 18. παρηγον ανα χ. αυτου και π. ο χερεθθει κ. π. ο φελεθθει

σαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ πάντες οἱ ἁδροὶ καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ ἑξακόσιοι ἄνδρες, καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ καὶ πάντες οἱ Γεθαῖοι οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν
19 αὐτῶν ἐκ Γὲθ καὶ πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. [19] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθὶ τὸν Γεθαῖον Ἵνα τί πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπίστρεφε καὶ οἴκει μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ξένος εἶ σὺ καὶ ὅτι μετῴκηκας σὺ ἐκ τοῦ
20 τόπου σου. [20] εἰ ἐχθὲς παραγέγονας, καὶ σήμερον κινήσω σε μεθ' ἡμῶν; καί γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου· χθὲς ἡ ἐξέλευσίς σου, καὶ σήμερον μετακινήσω σε μεθ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορεύσομαι οὗ ἐὰν ἐγὼ πορευθῶ· ἐπιστρέφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ, καὶ κύριος
21 ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. [21] καὶ ἀπεκρίθη Ἐθὶ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ ἐὰν ᾖ ὁ κύριός μου, καὶ ἐὰν εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωήν, ὅτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός
22 σου. [22] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθὶ Δεῦρο καὶ διάβαινε μετ' ἐμοῦ· καὶ παρῆλθεν Ἐθὶ ὁ Γεθαῖος καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ
23 πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ. [23] καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἔκλαιε φωνῇ μεγάλῃ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν κέδρων, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων· καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρός-
24 ωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον. [24] καὶ ἰδοὺ καί γε Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ' αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἀπὸ Βαιθάρ· καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ ἕως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν
25 ἐκ τῆς πόλεως. [25] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Σαδὼκ Ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ
26 ἐπιστρέψει με καὶ δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς· [26] καὶ ἐὰν εἴπῃ οὕτως Οὐκ ἠθέληκα ἐν σοί, ἰδοὺ ἐγώ εἰμι, ποιείτω μοι κατὰ τὸ ἀγα-
27 θὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. [27] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ Ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ Ἀχιμάας ὁ υἱός σου καὶ Ἰωνά-
28 θαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μεθ' ὑμῶν· [28] ἴδετε, ἐγώ εἰμι στρατεύομαι ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγ-
29 γεῖλαί μοι. [29] καὶ ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς
30 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ. [30] καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινεν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν ἀνὴρ τὴν
31 κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες. [31] καὶ ἀνηγγέλη Δαυὶδ λέγοντες Καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς συστρεφομένοις μετὰ Ἀβεσσαλώμ· καὶ
32 εἶπε Δαυὶδ Διασκέδασον δὴ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ, κύριε ὁ θεός μου. [32] καὶ ἦν Δαυὶδ ἐρχόμενος ἕως τοῦ Ῥώς, οὗ προσεκύνησεν ἐκεῖ τῷ θεῷ· καὶ ἰδοὺ εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσὶ ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυίδ, διεῤῥηχὼς τὸν χιτῶνα αὐτοῦ
33 καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. [33] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυίδ Ἐὰν μὲν διαβῇς
34 μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα. [34] καὶ ἐὰν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν

---

18. om και εστησαν επι usque και πας ο φελεθι ... οι γεθθαιοι εξακοσ. α. οι ελθ. εν ταις πολεσιν αυτων εις γεθ 19. πρ. εθθει τ. γεθθαιον 20. om και γε μεταναστησεις usque μετακιν. σε μ. ημων ... εφ ου αν εγω 21. εθθει ... ου αν η ο κυρ. μ. ο βασιλευς 22. πρ. εθθει ... παρηλθ. εθθει ο γεθθαιος ... om και ο βασιλευς 23. om εν τω χειμ. τ. κεδρων ... κ. ο βασ. παρερχομενος εν τω χειμαρρω των κεδρων· κ. πας ο λα. παρεπορευοντο 24. σαδδωκ 25. ο βασ. τω σαδδωκ ... εις τ. πολ. και καθισατω εις τον τοπον αυτου· εαν ευρω ... om μοι 27. τω ιαβοκ ... om υμων 29. απεστρεψαν 30. εκ της αναβασεως ... ο λαος οι μετ 31. δαυ. ανηγγ. λεγοντ. Αχ. 32. εισερχομενος ε. τ. ροως ... εις απαντησιν αυτου χουσει διερρ. τα ιματια αυτ. 33. om μεν 34. εις την πολιν επιστρεψης

πόλιν, καὶ ἐρεῖς τῷ Ἀβεσσαλώμ Διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέ μου διελήλυθεν ὁ πατήρ σου· καὶ νῦν παῖς σού εἰμι, βασιλεῦ, ἔασόν με ζῆσαι· παῖς τοῦ πατρός σου ἤμην τότε καὶ ἀρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ δοῦλος σός· καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. [35] καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς· καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσῃς ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπαγγελεῖς τῷ Σαδὼκ καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν. [36] ἰδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν, Ἀχιμάας υἱὸς τῷ Σαδὼκ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ· καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρός με πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσητε. [37] καὶ εἰςῆλθε Χουσὶ ὁ ἑταῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἄρτι εἰςεπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ. 35 36 37

XVI.

Καὶ Δαυὶδ παρῆλθε βραχύ τι ἀπὸ τῆς Ῥώς, καὶ ἰδοὺ Σιβὰ τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθὲ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι καὶ ἑκατὸν σταφίδες καὶ ἑκατὸν φοίνικες καὶ νέβελ οἴνου. [2] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβά Τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε Σιβά Τὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοίνικες εἰς βρῶσιν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ. [3] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ κάθηται ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι εἶπε Σήμερον ἐπιστρέψουσί μοι οἶκος Ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός μου. [4] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σιβᾷ Ἰδοὺ σοὶ πάντα ὅσα ἐστὶ Μεμφιβοσθέ· καὶ εἶπε Σιβὰ προςκυνήσας Εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κύριέ μου βασιλεῦ. [5] καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως Βαουρίμ· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαούλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεῒ υἱὸς Γηρά· ἐξῆλθεν ἐκπορευόμενος καὶ καταρώμενος [6] καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυὶδ καὶ πάντας τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως Δαυίδ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων τοῦ βασιλέως. [7] καὶ οὕτως ἔλεγε Σεμεῒ ἐν τῷ καταρᾶσθαι αὐτόν Ἔξελθε ἔξελθε, ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. [8] ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαούλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Ἀβεσσαλὼμ τοῦ υἱοῦ σου· καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σύ. [9] καὶ εἶπεν Ἀβεσσὰ υἱὸς Σαρουίας πρὸς τὸν βασιλέα Ἵνα τί καταρᾶται ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. [10] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουίας; καὶ ἄφετε αὐτὸν καὶ οὕτως καταράσθω, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυίδ, καὶ τίς ἐρεῖ Ὡς τί ἐποίησας οὕτως; [11] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσὰ καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχήν μου, καὶ προςέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινί· ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ κύριος. [12] εἴ πως ἴδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [13] καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ Σεμεῒ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐχόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλα- 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

---

34. κατοπισθεν μου και εληλυθεν ... σου pro σος 35. μετα σου εκει ... αναγγελεις 37. χουσει ο αρχιεταιρος ... κ. αβεσσ. επορευετο εις την πολιν. XVI. 1. ρως ... σιββα ... μεμφιβοσθαι ... απαντησιν 2. σιββα sec. loco 3. σιββα ... ο οικος 4. σιββα bis ... τω μεμφιβοσθαι 5. βαουρειμ ... σεμεει 6. λιθαζων λιθοις ... om ην ... εκ δεξ. αυτου 7. σεμεει ... om εξελθε alterum 8. κυριος επι σε 9. αβεισα 10. om και ante αφετε 11. αβισαϊ ... ειεμενει ... αφ. αυτων (ita) καταρασθω 12. επιστρ. κυριος μοι ... καταρας ταυτης εν τη 13. om παντες ... σεμεει ... εις πλευρας

14 γίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῒ πάσσων. [14] καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ'
15 αὐτοῦ ἐκλελυμένοι, καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ. [15] καὶ Ἀβεσσαλὼμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ
16 εἰςῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἀχιτόφελ μετ' αὐτοῦ. [16] καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἦλθε Χουσὶ ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσαλώμ, καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσ-
17 σαλὼμ Ζήτω ὁ βασιλεύς. [17] καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Χουσί Τοῦτο τὸ ἔλεός
18 σου μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; ἵνα τί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἑταίρου σου; [18] καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλώμ Οὐχί, ἀλλὰ κατόπισθεν οὗ ἐξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραήλ, αὐτῷ ἔσομαι καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι.
19 [19] καὶ τὸ δεύτερον τίνι ἐγὼ δουλεύσω, οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; καθάπερ
20 ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, οὕτως ἔσομαι ἐνώπιον σοῦ. [20] καὶ εἶπεν
21 Ἀβεσσαλὼμ πρὸς Ἀχιτόφελ Φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν; [21] καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλώμ Εἴςελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός σου ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκούσεται πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι κατήσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ.
22 [22] καὶ ἔπηξαν τὴν σκηνὴν τῷ Ἀβεσσαλὼμ ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ εἰςῆλθεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραήλ.
23 [23] καὶ ἡ βουλὴ Ἀχιτόφελ ἣν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις ὃν τρόπον ἐπερωτήσῃ τις ἐν λόγῳ τοῦ θεοῦ· οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ τοῦ Ἀχιτόφελ καί γε τῷ Δαυὶδ καί γε τῷ Ἀβεσσαλώμ.

XVII.

Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ Ἐπιλέξω δὴ ἐμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα.
2 [2] καὶ ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλελυμένος χερσί, καὶ ἐκστήσω αὐτόν, καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ πατάξω τὸν
3 βασιλέα μονώτατον. [3] καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, ὃν τρόπον ἐπιστρέφει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς· πλὴν ψυχὴν ἀνδρὸς ἑνὸς σὺ ζητεῖς,
4 καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη. [4] καὶ εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβεσσα-
5 λὼμ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραήλ. [5] καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ Καλέσατε δὴ καί γε τὸν Χουσὶ τὸν Ἀραχί, καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στό-
6 ματι αὐτοῦ καί γε αὐτοῦ. [6] καὶ εἰςῆλθε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλώμ· καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς αὐτὸν λέγων Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ· ποιή-
7 σομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μή, σὺ λάλησον. [7] καὶ εἶπε Χουσὶ πρὸς Ἀβεσσαλὼμ Οὐκ ἀγαθὴ αὕτη ἡ βουλὴ ἣν ἐβουλεύσατο Ἀχιτόφελ τὸ ἅπαξ
8 τοῦτο. [8] καὶ εἶπε Χουσί Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ὅτι δυνατοί εἰσι σφόδρα καὶ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν ὡς ἄρκος ἠτεκνωμένη ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ὗς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστὴς
9 καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. [9] ἰδοὺ γὰρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἑνὶ τῶν βουνῶν ἢ ἐν ἑνὶ τῶν τόπων· καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ καὶ ἀκούσῃ ἀκούων καὶ εἴπῃ Ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ
10 [10] καί γε αὐτὸς υἱὸς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος τηκομένη τακήσεται, ὅτι οἶδε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι δυνατὸς ὁ πατήρ σου καὶ υἱοὶ
11 δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ. [11] ὅτι οὕτως συμβουλεύων ἐγὼ συνεβούλευσα· καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεέ,

---

13. (τω χοσι πασων) 14. και πας ο εκλελυμενος ... ανεψυχαν 15. πας ο λαος ισραηλ εισηλθεν 16. εισηλθεν 18. ουτως pro αυτω ... μετ αυτου 19. εσομ. και ενωπ. 21. κατελειπεν ... ακουσονται ... ησχυνας 22. τω αβεσσ. την σκηνην (... om προς τας παλλακας) 23. (επηρωτηση ...) om τις ... τω αχιτοφελ XVII. 2. χερσιν· εκστησω α. κ. εκφευξεται 3. ενος ανδρος 4. ευθης 5. χουσει τ. αραχει ... ακουσομαιν 6. χουσει 8. om και ως υς usque πεδιω ... om και ο 9. ο ακουων 10. οι υιοι 11. om συμβουλευων ... συνεβουλευσατο (συνεβούλευσα τό?)

ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν· [12] καὶ ἥξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν τόπων οὗ ἐὰν εὕρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν ὡς πίπτει δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ καί γε ἕνα· [13] καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν συναχθῇ, καὶ λήψεται πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην σχοινία καὶ συροῦμεν αὐτὴν ἕως εἰς τὸν χειμάρρουν, ὅπως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ μηδὲ λίθος. [14] καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ Ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσὶ τοῦ Ἀραχὶ ὑπὲρ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ· καὶ κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν βουλὴν τοῦ Ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθήν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβεσσαλὼμ τὰ κακὰ πάντα. [15] καὶ εἶπε Χουσὶ ὁ τοῦ Ἀραχὶ πρὸς Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς Οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν Ἀχιτόφελ τῷ Ἀβεσσαλὼμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ἰσραήλ, καὶ οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσα ἐγώ. [16] καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ ἀναγγείλατε τῷ Δαυὶδ λέγοντες Μὴ αὐλισθῇς τὴν νύκτα ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου, καί γε διαβαίνων σπεῦσον μή ποτε καταπείσῃ τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ. [17] καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχιμάας εἱστήκεισαν ἐν τῇ πηγῇ Ῥωγήλ, καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυίδ, ὅτι οὐκ ἠδύναντο ὀφθῆναι τοῦ εἰςελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. [18] καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβεσσαλώμ· καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως καὶ εἰςῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουρίμ, καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ κατέβησαν ἐκεῖ. [19] καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ Ἀραφώθ, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ῥῆμα. [20] καὶ ἦλθον οἱ παῖδες Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἶπαν Ποῦ Ἀχιμάας καὶ Ἰωνάθαν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνή Παρῆλθαν μικρὸν τοῦ ὕδατος· καὶ ἐζήτησαν καὶ οὐχ εὗραν, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ. [21] ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυίδ, καὶ εἶπαν πρὸς Δαυὶδ Ἀνάστητε καὶ διάβητε ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι οὕτως ἐβουλεύσατο περὶ ὑμῶν Ἀχιτόφελ. [22] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην ἕως τοῦ φωτὸς τοῦ πρωί, ἕως ἑνὸς οὐκ ἔλαθεν ὃς οὐ διῆλθε τὸν Ἰορδάνην. [23] καὶ Ἀχιτόφελ εἶδεν ὅτι οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ· καὶ ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἀπήγξατο καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [24] καὶ Δαυὶδ διῆλθεν εἰς Μαναΐμ, καὶ Ἀβεσσαλὼμ διέβη τὸν Ἰορδάνην αὐτὸς καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. [25] καὶ τὸν Ἀμεσσαΐ κατέστησεν Ἀβεσσαλὼμ ἀντὶ Ἰωὰβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως· καὶ Ἀμεσσαΐ υἱὸς ἀνδρὸς καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰεθὲρ ὁ Ἰεζραηλίτης, οὗτος εἰςῆλθε πρὸς Ἀβιγαίαν θυγατέρα Νάας ἀδελφὴν Σαρουίας μητρὸς Ἰωάβ. [26] καὶ παρενέβαλε πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἀβεσσαλὼμ εἰς τὴν γῆν Γαλαάδ. [27] καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθε Δαυὶδ εἰς Μαναΐμ, καὶ Οὐεσβὶ υἱὸς Νάας ἐκ Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ Μαχὶρ υἱὸς Ἀμιὴλ ἐκ Δωδάβαρ καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ῥωγελλὶμ [28] ἤνεγκαν δέκα κοίτας ἀμφιτάπους καὶ λέ-

---

11. εμμεσω 12. ηξομ. επ αυτον ... η δροσος ... εν αυτω εν πασιν και τοις ανδρ. τοις 13. λημψεται πας ανηρ ισρ. 14. χουσει τ. αραχει ... τ. βουλην αχιτοφελ 15. om ο του αραχι 16. απαγγειλατε ... καταπιη ... om παντα 17. ιστηκεισαν (... αναγγελουσιν ... ουκ ενεδυσαντο) 18. απηγγειλεν ... εισηλθον ... βαουρειμ 19. εκυψεν επ αυτω αραβωθωθ 20. ηλθαν ... ειπον ... παρηλθον ... *ευρον ... ανεστρεψεν 21. ανηγγειλαν 22. om ὁ ante μετ 23. αχειτοφελ ... οικω pro ταφω 24. μαναειμ ... διηλθεν pro διεβη ... om ανηρ 25. αμεσσαει bis ... αβεσσ. τω ιωαβ ... ιοθορ ο ισμαηλειτης ... αδελφου σαρουιας 27. μααναειμ, ουεσβει ... υιος αμμων ... μαχειρ υι. αμιηρ ... βερζελλει ο γαλααδειτης εκ ρωγελειμ 28. κοιτ. και αμφ.

βητας δέκα καὶ σκεύη κεράμου, καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ ἄλευρον καὶ ἄλ-
29 φιτον, καὶ κύαμον καὶ φακὸν [29] καὶ μέλι καὶ βούτυρον, καὶ πρόβατα καὶ Σαφὼθ βοῶν· καὶ προςήνεγκαν τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ φαγεῖν, ὅτι εἶπεν Ὁ λαὸς πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

XVIII.

Καὶ ἐπεσκέψατο Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν ἐπ'
2 αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους. [2] καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἀβεσσὰ υἱοῦ Σαρουίας ἀδελφοῦ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἐθὶ τοῦ Γεθαίου· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν λαόν
3 Ἐξελθὼν ἐξελεύσομαι καί γε ἐγὼ μεθ' ὑμῶν. [3] καὶ εἶπον Οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι ἐὰν φυγῇ φύγωμεν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ ἥμισυ ἡμῶν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιά-
4 δες· καὶ νῦν ἀγαθὸν ὅτι ἔσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. [4] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ὃ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ποιήσω· καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἀνὰ χεῖρα τῆς πύλης, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἑκα-
5 τοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας. [5] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωὰβ καὶ τῷ Ἀβεσσᾷ καὶ τῷ Ἐθὶ λέγων Φείσασθέ μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ Ἀβεσσαλώμ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ.
6 [6] καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν δρυμὸν ἐξεναντίας Ἰσραήλ· καὶ ἐγένετο ὁ
7 πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Ἐφραΐμ. [7] καὶ ἔπταισεν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυίδ, καὶ ἐγένετο ἡ θραῦσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι
8 χιλιάδες ἀνδρῶν. [8] καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ πρόςωπον πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ
9 οὓς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [9] καὶ συνήντησεν Ἀβεσσαλὼμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυίδ· καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἦν ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς μεγάλης, καὶ περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυῒ καὶ ἐκρεμάσθη ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ
10 παρῆλθε. [10] καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἷς καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἰωὰβ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἑώ-
11 ρακα τὸν Ἀβεσσαλὼμ κρεμάμενον ἐν τῇ δρυΐ. [11] καὶ εἶπεν Ἰωὰβ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀναγγέλλοντι αὐτῷ Καὶ ἰδοὺ ἑώρακας, τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν; καὶ ἐγὼ ἂν δεδώκειν σοι δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν.
12 [12] εἶπε δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ἰωὰβ Καὶ ἐγὼ εἰμι ἵστημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὅτι ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοὶ καὶ τῷ Ἀβεσσᾷ καὶ
13 τῷ Ἐθὶ λέγων Φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλώμ, [13] μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄδικον· καὶ πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ
14 σὺ στήσῃ ἐξεναντίας. [14] καὶ εἶπεν Ἰωὰβ Τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι, οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου· καὶ ἔλαβεν Ἰωὰβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ
15 ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβεσσαλώμ, ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δρυός. [15] καὶ ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια αἴροντα τὰ σκεύη Ἰωάβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἀβεσ-

---

28. om και σκευη κεραμου 29. σαφφωθ ... πειν. και διψ. κ. εκλελυγμενος XVIII. 1. εκατονταρχ. κ. χιλ. 2. (τον λαον τον τριτον ...) αβισαει ... εθθει τ. γεθθαιου 3. ειπαν ... om του βοηθειν 5. τω αβισαι κ. τω εθθει λ. φ. μου ... om και πας ο λαος usque υπ. αβεσσ. 6. εναντιον 7. πας ο λαος 8. om εν τω λαω ... εν τη η. εκ. 9. om ἦν ... υπο δρασος της ... κ. εκρεμασεν η κεφαλη ... ο υποκατω 10. ιδεν ... ανηγγειλεν ιωαβ ... εορακα ... επι τη δρυι 11. αγγελλοντι ... εορακας ... om εκει 12. σοι και αβισαϊ κ. τω εθθει 13. πας λογος 14. εγω αρξομαι ενωπιον και ελαβεν ... εις την καρδιαν 15. επαταξεν

σαλὼμ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. [16]καὶ ἐσάλπισεν Ἰωὰβ ἐν κερατίνῃ, καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διώκειν ὀπίσω Ἰσραήλ, ὅτι ἐφείδετο Ἰωὰβ τοῦ λαοῦ. [17]καὶ ἔλαβε τὸν Ἀβεσσαλὼμ καὶ ἔῤῥιψεν αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν, καὶ ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. [18]καὶ Ἀβεσσαλὼμ ἔτι ζῶν ἔλαβε καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ τὴν στήλην ἐν ᾗ ἐλήφθη καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στήλην τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶπεν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱὸς ἕνεκα τοῦ ἀναμνῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐκάλεσε τὴν στήλην Χεὶρ Ἀβεσσαλὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [19]καὶ Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ εἶπε Δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιῶ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἔκρινε κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. [20]καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωὰβ Οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ εὐαγγελιῇ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ· ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῇ οὗ εἵνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανε. [21]καὶ εἶπεν Ἰωὰβ τῷ Χουσί Βαδίσας ἀνάγγειλον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες· καὶ προσεκύνησε Χουσὶ τῷ Ἰωὰβ καὶ ἐξῆλθε. [22]καὶ προσέθετο ἔτι Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ καὶ εἶπε πρὸς Ἰωάβ Καὶ ἔστω ὅτι δράμω καί γε ἐγὼ ὀπίσω τοῦ Χουσί· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ἵνα τί σὺ τοῦτο τρέχεις, υἱέ μου; δεῦρο, οὐκ ἔστι σοι εὐαγγέλια εἰς ὠφέλειαν πορευομένῳ. [23]καὶ εἶπεν Τί γὰρ ἐὰν δράμω; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ Δράμε· καὶ ἔδραμεν Ἀχιμάας τὴν ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχὰρ καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσί. [24]καὶ Δαυὶδ ἐκάθητο ἀνὰ μέσον τῶν δύο πυλῶν· καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς τὸ δῶμα τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ. [25]καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Εἰ μόνος ἐστίν, εὐαγγέλια ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐγγίζων. [26]καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἕτερον τρέχοντα, καὶ ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τῇ πύλῃ καὶ εἶπεν Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος τρέχων μόνος· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Καί γε οὗτος εὐαγγελιζόμενος. [27]καὶ εἶπεν ὁ σκοπός Ἐγὼ ὁρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον Ἀχιμάας υἱοῦ Σαδώκ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος καί γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται. [28]καὶ ἐβόησεν Ἀχιμάας καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Εἰρήνη· καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός σου ὃς ἀπέκλεισε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπαραμένους τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ. [29]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν Ἀχιμάας Εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δοῦλον τοῦ βασιλέως Ἰωὰβ καὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ. [30]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Ἐπίστρεψον, στηλώθητι ὧδε· καὶ ἐπεστράφη καὶ ἔστη. [31]καὶ ἰδοὺ ὁ Χουσὶ παρεγένετο καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεύς, ὅτι ἔκρινέ σοι κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ. [32]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Χουσί Εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν ὁ Χουσί Γένοιντο ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως καὶ πάντες ὅσοι ἐπανέστησαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά. [33]καὶ ἐταράχθη ὁ βασιλεύς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῷον τῆς πύλης καὶ ἔκλαυσε, καὶ οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι

---

15. εθανατωσεν 16. *αποστρεψαν 17. om αυτον 18. om ετι ζων usque στηλην εν η ... εληφθη ... λαβ. την στηλωσιν ... ως οτι ειπεν ουκ ... ενεκεν ... το ονομ. μου ... ante και εκαλεσε add και εκαλεσεν την στηλην επι τω ονοματι αυτου 20. ου ενεκεν 21. χουσει bis ... om τω βασιλει 22. εσται ... om γε ... χουσει ... τουτο συ ... προς ωφελειαν 23. εαν δραμουμαι ... αχιμαας οδον ... καιχαρ ... χουσει 25. και εγενετο πορευομενος 26. ειπεν Ιδου 27. ειπεν δε ο σκοπος 28. τ. ανδρ. τους ανταραντας 29. om τω sec. 30. om ωδε 31. ο χουσει ... κ. ειπ. ο χουσει τω ... Ευαγγ. δη ... εγειρομενων 32. χουσει Ειρηνη τω ... ειπεν χουσει

αὐτόν Υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, τίς δῴη τὸν θάνατον μοῦ ἀντὶ σοῦ; ἐγὼ ἀντὶ σοῦ, Ἀβεσσαλὼμ υἱέ μου υἱέ μου.

XIX.

Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωὰβ λέγοντες Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ ἐπὶ
2 Ἀβεσσαλώμ. [2] καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων ὅτι λυπεῖται ὁ βασι-
3 λεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. [3] καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰςελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι ἐν τῷ αὐτοὺς
4 φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ. [4] καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρυψε τὸ πρόςωπον αὐτοῦ· καὶ ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλῃ λέγων Υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλὼμ υἱέ μου.
5 [5] καὶ εἰςῆλθεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον καὶ εἶπε Κατῄσχυνας σήμερον τὰ πρόςωπα πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἐξαιρουμένων σε σήμερον καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναι-
6 κῶν σου καὶ τῶν παλλακῶν σου, [6] τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε, καὶ ἀνήγγειλας σήμερον ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ ἄρχοντές σου οὐδὲ παῖδες· ὅτι ἔγνωκα σήμερον ὅτι εἰ Ἀβεσσαλὼμ ἔζη, πάντες ἡμεῖς σή-
7 μερον νεκροί, ὅτι τότε τὸ εὐθὲς ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. [7] καὶ νῦν ἀναστὰς ἔξελθε καὶ λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν δούλων σου, ὅτι ἐν κυρίῳ ὤμοσα ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ αὐλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην· καὶ ἐπίγνωθι σεαυτῷ καὶ κακόν σοι τοῦτο ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ
8 νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν. [8] καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγειλαν λέγοντες Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κάθηται ἐν τῇ πύλῃ· καὶ εἰςῆλθε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόςωπον τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ
9 Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. [9] καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγοντες Ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς ἐξείλετο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἀπὸ
10 Ἀβεσσαλώμ. [10] καὶ Ἀβεσσαλώμ, ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ νῦν ἵνα τί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα; καὶ τὸ
11 ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα. [11] καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἀπέστειλε πρὸς Σαδὼκ καὶ πρὸς Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς λέγων Λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα λέγοντες Ἵνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα
12 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [12] ἀδελφοί μου ὑμεῖς, ὀστᾶ μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς,
13 ἵνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; [13] καὶ τῷ Ἀμεσσαΐ ἐρεῖτε Οὐχὶ ὀστοῦν μου καὶ σάρξ μου σύ; καὶ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προςθείη, εἰ μὴ ἄρχων δυνάμεως ἔσῃ ἐνώπιον ἐμοῦ
14 πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ἰωάβ. [14] καὶ ἔκλινε τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἑνός· καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες Ἐπιστράφηθι σὺ
15 καὶ πάντες οἱ δοῦλοί σου. [15] καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἄνδρες Ἰούδα ἦλθαν εἰς Γάλγαλα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαν-
16 τὴν τοῦ βασιλέως, διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ἰορδάνην. [16] καὶ ἐτάχυνε

---

33. om υιε μ. υιε μ. αβεσσ. ante τις ... om εγω αντι σου XIX. 3. ο αισχυνομενος εν τω φυγειν αυτους εν πολεμω 4. επεκρυψεν ... εν φωνη ... Υιε μ. αβεσσ., υιε μ. υιε μ. 5. το προςωπον ... εξαιρουντων ... om την sec. ... κ. ψυχην τ. παλλακ. σ. 6. εγνωκαν ... νεκροι σημερον (... το ευθης) 7. μετα σου ανηρ 8. om επι την πυλην 9. ημας εκ χειρος απο ... ερρυσατο pro εξειλετο ... om και extr. 10. επιστρ. προς τον 11. om απεστειλε ... om προς sec. ... επιστρ. προς τον ... παντι ισραηλ ... om in f. εις τ. οικ. αυτου 13. αμισσαϊ 14. εως ανδρος 15. ηλθον ... ε. απαντησιν ... om τον βασιλεα

Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱοῦ τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Βαουρὶμ καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ἰούδα εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυίδ, [17] καὶ χίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμίν, καὶ Σιβὰ τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ πεντεκαίδεκα υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ εἴκοσι δοῦλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ κατεύθυναν τὸν Ἰορδάνην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, [18] καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα· καὶ διέβη ἡ διάβασις τοῦ ἐξεγεῖραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, [19] καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν, καὶ μὴ μνησθῇς ὅσα ἠδίκησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ὁ κύριός μου ἐξεπορεύετο ἐξ Ἱερουσαλήμ, τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ· [20] ὅτι ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι ἐγὼ ἥμαρτον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἦλθον σήμερον πρότερος παντὸς Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰωσὴφ τοῦ καταβῆναί με εἰς ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. [21] καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεσσαὶ υἱὸς Σαρουίας καὶ εἶπε Μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεΐ, ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν κυρίου; [22] καὶ εἶπε Δαυίδ Τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν, υἱοὶ Σαρουίας, ὅτι γίνεσθέ μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον; σήμερον οὐ θανατωθήσεταί τις ἀνὴρ ἐξ Ἰσραήλ, ὅτι οὐκ οἶδα εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [23] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεῒ Οὐ μὴ ἀποθάνῃς· καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς. [24] καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς υἱοῦ Σαοὺλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἐθεράπευσε τοὺς πόδας αὐτοῦ οὐδὲ ὠνυχίσατο οὐδὲ ἐποίησε τὸν μύστακα αὐτοῦ καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ ἀπέπλυνεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς ἡμέρας ἧς αὐτὸς παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ. [25] καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ, Μεμφιβοσθέ; [26] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθέ Κύριέ μου βασιλεῦ, ὁ δοῦλός μου παρελογίσατό με, ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ Ἐπίσαξόν μοι τὴν ὄνον καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτὴν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ δοῦλός σου, [27] καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα· καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἄγγελος τοῦ θεοῦ, καὶ ποίησον τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. [28] ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἀλλ' ἢ ὅτι ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔθηκας τὸν δοῦλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· καὶ τί ἔστι μοι ἔτι δικαίωμα καὶ τοῦ κεκραγέναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα; [29] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Ἵνα τί λαλεῖς ἔτι τοὺς λόγους σου; εἶπον Σὺ καὶ Σιβὰ διελεῖσθε τὸν ἀγρόν. [30] καὶ εἶπε Μεμφιβοσθὲ πρὸς τὸν βασιλέα Καί γε τὰ πάντα λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. [31] καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ῥωγελλὶμ καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰορδάνην ἐκπέμψαι αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην. [32] καὶ Βερζελλὶ ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα, υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν, καὶ αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἰκεῖν αὐτὸν ἐν Μαναΐμ, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἦν σφόδρα. [33] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Βερζελλί Σὺ

---

16. σεμεει ... ιεμενει εκ βαουρειμ ... εις απαντησιν ... om δαυιδ in f. 17. βενιαμειν ... και δεκαπεντε ... om κ. εικοσι δουλ. α. μετ αυτ. 18. τ. λειτουργιαν του βασιλεως του διαβιβ. αυτον ... διεβη διαβασις ... σεμεει ... om αυτου ενωπιον 19. Μη διαλογισασθω ... η εξεπορ. ο κυρ. μου ο βασιλευς εξ 20. om ισραηλ και 21. ο αβισαΐ υι. σαρ. λεγων Μη ... σεμεει 22. om μοι ... ει σημερον εμοι εγω βασιλευω 23. σεμεει 24. μεμφιβοσθαι υιος σαουλ ... ε. απαντησιν ... ουκ επλυνεν ... om αυτος 25. 26. μεμφιβοσθαι 26. om μου prius ... ο δουλος σου 27. κ. μεθωδ. ο δουλος σου προς ... ο βασιλ. εποιησεν το καλον ενωπιον ως αγγελ. του θεου· κ. ποιησον 28. ουκ ην παροικος του πατρ. σου 30. μεμφιβοσθαι ... om γε 31. βερζελλει ... ρωγελλειμ 32. βερζελλει ... μαναειμ ... εστιν pro ην 33. ο βασιλευς βερζελλει

διαβήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ διαϑρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ.
34 34 καὶ εἶπε Βερζελλὶ πρὸς τὸν βασιλέα Πόσαι ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου, ὅτι ἀνα-
35 βήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς Ἱερουσαλήμ; 35 υἱὸς ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον· εἰ μὴν γνώσομαι ἀνὰ μέσον ἀγαϑοῦ καὶ κακοῦ; εἰ γεύσεται ὁ δοῦλός σου ἔτι ὃ φάγομαι ἢ πίομαι; ἢ ἀκούσομαι ἔτι φωνὴν ᾀδόντων καὶ ᾀδουσῶν; καὶ ἵνα τί ἔσται ἔτι ὁ δοῦλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου
36 τὸν βασιλέα; 36 ὡς βραχὺ διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ἰορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἵνα τί ἀνταποδίδωσί μοι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνταπόδοσιν ταύ-
37 την; 37 καϑισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου καὶ ἀποϑανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου· καὶ ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου Χαμαὰμ διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ ποίησον αὐτῷ τὸ
38 ἀγαϑὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου. 38 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Μετ' ἐμοῦ διαβήτω Χαμαάμ, κἀγὼ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαϑὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς μου, καὶ πάντα ὅσα ἂν
39 ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοὶ ποιήσω σοι. 39 καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη· καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζελλὶ καὶ εὐλόγησεν αὐ-
40 τόν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 40 καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γάλγαλα, καὶ Χαμαὰμ διέβη μετ' αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα διαβαίνοντες
41 μετὰ τοῦ βασιλέως καί γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ἰσραήλ. 41 καὶ ἰδοὺ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Τί ὅτι ἔκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀνὴρ Ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν
42 οἶκον αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, καὶ πάντες ἄνδρες Δαυὶδ μετ' αὐτοῦ; 42 καὶ ἀπεκρίϑη πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα πρὸς ἄνδρα Ἰσραὴλ καὶ εἶπαν Διότι ἐγγίζει πρός με ὁ βασιλεύς· καὶ ἵνα τί οὕτως ἐϑυμώϑης περὶ τοῦ λόγου τούτου; μὴ βρώσει
43 ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλέως, ἢ δόμα ἔδωκεν ἢ ἄρσιν ἦρεν ἡμῖν; 43 καὶ ἀπεκρίϑη ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα καὶ εἶπεν Δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασιλεῖ, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἢ σύ, καί γε ἐν τῷ Δαυὶδ εἰμι ὑπὲρ σέ· καὶ ἵνα τί τοῦτο ὕβρισάς με καὶ οὐκ ἐλογίσϑη ὁ λόγος μου πρῶτός μοι τοῦ Ἰούδα ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί; καὶ ἐσκληρύνϑη ὁ λόγος ἀνδρὸς Ἰούδα ὑπὲρ τὸν λόγον ἀνδρὸς Ἰσραήλ.

XX.

Καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεέ, υἱὸς Βοχορὶ ἀνὴρ ὁ Ἰεμινί, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυὶδ οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ υἱῷ Ἰεσσαί· ἀνὴρ εἰς τὰ σκη-
2 νώματά σου, Ἰσραήλ. 2 καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ ὄπισϑεν Δαυὶδ ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί· καὶ ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήϑη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
3 Ἰορδάνου καὶ ἕως Ἱερουσαλήμ. 3 καὶ εἰσῆλϑε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναῖκας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ἃς ἀφῆκε φυλάσσειν τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ διέϑρεψεν αὐτὰς καὶ πρὸς αὐτὰς οὐκ εἰσῆλϑε, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας
4 ϑανάτου αὐτῶν χῆραι ζῶσαι. 4 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀμεσσαΐ Βόησόν
5 μοι τὸν ἄνδρα Ἰούδα τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ αὐτοῦ στῆϑι. 5 καὶ ἐπορεύϑη Ἀμεσσαΐ τοῦ βοῆσαι τὸν Ἰούδαν, καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυίδ.

---

33. διαϑρεψω τον οικον σου εν ιερ. 34. βερζελλει ... εν ιερουσ. 35. σημερον· μη γνωσομαι ... η γευσεται ο δ. σ. οτι ο φαγ. η πιομ. και ακουσομαι ... om και ante ινα ... εσται ο δουλ. σ. ετι 37. χανααν 38. χανααν ... εν οφϑαλμ. σου ... οσα εκδεξηται (corr. εκλεξ.?) 39. βερζελλει 40. κ. διεβ. πας ο λαος εις ... χανααν 41. ειπαν 42. ο βασιλ. μου προς με ... τουτο pro ουτως ... βρωσιν εφαγομεν ... δεδωκεν 43. om ιουδα XX. 1. επικαλ. εκει ... αβεε υι. βοχορει ... ειεμενει ... εν τη κερατινη ... μερις ημιν 2. βοχορει 3. παλλακιδας 4. αμεσσαει 5. αμεσσαει ... om δαυιδ

6 καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀμεσσαΐ Νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαβεὲ υἱὸς Βοχορὶ ὑπὲρ Ἀβεσσαλώμ· καὶ νῦν σὺ λάβε μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου καὶ καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, μή ποτε ἑαυτῷ εὕρῃ πόλεις ὀχυρὰς καὶ σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. 7 καὶ ἐξῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ Ἀβεσσαΐ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰωὰβ καὶ ὁ Χερεθὶ καὶ ὁ Φελεθὶ καὶ πάντες οἱ δυνατοί, καὶ ἐξῆλθον ἐξ Ἱερουσαλὴμ διῶξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. 8 καὶ αὐτοὶ παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν Γαβαών, καὶ Ἀμεσσαΐ εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ Ἰωὰβ περιεζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐζωσμένος μάχαιραν ἐζευγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κολεῷ αὐτῆς· καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθε, καὶ αὐτὴ ἐξῆλθε καὶ ἔπεσε. 9 καὶ εἶπεν Ἰωὰβ τῷ Ἀμεσσαΐ Εἰ ὑγιαίνεις σύ, ἀδελφέ; καὶ ἐκράτησεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ἰωὰβ τοῦ πώγωνος Ἀμεσσαΐ τοῦ καταφιλῆσαι αὐτόν. 10 καὶ Ἀμεσσαΐ οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ἰωάβ· καὶ ἔπαισεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ Ἰωὰβ εἰς τὴν ψόαν, καὶ ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε. καὶ Ἰωὰβ καὶ Ἀβεσσαΐ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. 11 καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ' αὐτὸν τῶν παιδαρίων Ἰωὰβ καὶ εἶπε Τίς ὁ βουλόμενος Ἰωάβ, καὶ τίς τοῦ Δαυὶδ ὀπίσω Ἰωάβ; 12 καὶ Ἀμεσσαΐ πεφυρμένος ἐν τῷ αἵματι ἐν μέσῳ τῆς τρίβου, καὶ εἶδεν ἀνὴρ ὅτι εἱστήκει πᾶς ὁ λαός· καὶ ἀπέστρεψε τὸν Ἀμεσσαΐ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρὸν καὶ ἐπέρριψεν ἐπ' αὐτὸν ἱμάτιον, καθότι εἶδε πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτὸν ἑστηκότα. 13 ἡνίκα δὲ ἔφθασεν ἐκ τῆς τρίβου, παρῆλθε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἰωὰβ τοῦ διῶξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. 14 καὶ διῆλθεν ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ εἰς Ἀβὲλ καὶ εἰς Βεθμαχά, καὶ πάντες ἐν Χαρρὶ καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν καὶ ἦλθον κατόπισθεν αὐτοῦ. 15 καὶ παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτὸν ἐν Ἀβὲλ καὶ Φερμαχά, καὶ ἐξέχεαν πρόςχωμα πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἔστη ἐν τῷ προτειχίσματι· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰωὰβ ἐνοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος. 16 καὶ ἐβόησε γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τείχους καὶ εἶπεν Ἀκούσατε ἀκούσατε, εἴπατε δὴ πρὸς Ἰωάβ Ἔγγισον ἕως ὧδε, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν. 17 καὶ προςήγγισε πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπεν ἡ γυνή Εἰ σὺ εἶ Ἰωάβ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἄκουσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ἀκούω ἐγώ εἰμι. 18 καὶ εἶπε λέγουσα Λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις λέγοντες Ἠρωτημένος ἠρωτήθη ἐν τῇ Ἀβὲλ καὶ ἐν Δὰν εἰ ἐξέλιπον ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ἰσραήλ· ἐρωτῶντες ἐπερωτήσουσιν ἐν Ἀβέλ, καὶ οὕτως εἰ ἐξέλιπον. 19 ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων Ἰσραήλ, σὺ δὲ ζητεῖς θανατῶσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραήλ· ἵνα τί καταποντίζεις κληρονομίαν κυρίου; 20 καὶ ἀπεκρίθη Ἰωὰβ καὶ εἶπεν Ἵλεώς μοι ἵλεώς μοι, εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ φθερῶ· 21 οὐχ οὕτως ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ, Σαβεὲ υἱὸς Βοχορὶ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαυίδ· δότε αὐτόν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰωάβ Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ῥιφήσεται πρὸς σὲ διὰ τοῦ τείχους. 22 καὶ εἰςῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς πᾶσαν

---

6. αβισαει ... βοχορει ... om συ ... om μετα σεαυτου ... ποτε ευρη αυτω 7. εξηλθεν ... om αβεσσαϊ ... χορεθθει ... φελεθθει εξαν (εξηλθαν?) ... αβεε υι. βοχορει 8. (αυτω pro αυτοι ...) των εν γαβαων ... αμεσσαει ... περιεζωσμενος pro εζωσμενος ... om και αυτη εξηλθε 9. αμεσσαει Υγιαινεις αδελφε μου αμεσσαει ... om ιωαβ ... αμεσσαει 10. αμεσσαει ... επι την ψοαν ... αβισαει ... εδιωξαν ... βοχορει 11. om ιωαβ prim. 12. αμεσαϊ ... εμμεσω ... ιδεν ο ανηρ οτι ιστηκει ... απεστρεψαν τε αμεσσαει ... επερριψαν 13. βοχορει 14. βηθμαχα ... χαρρει 15. εν αβελ εν βηθμαχα ... προχωμα ... ο λαος μετα 16. om ακουσατε alterum ... προς τον ιωαβ ... om εως 17. ηγγισεν 18. ηρωτηθην ... εξελειπον bis 19. και ινα τι 20. Ιλεως ιλεως μοι ... διαφθειρω 21. ουχ ουτος ... βοχορει ... ιδου κεφαλη ... om προς σε

τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς· καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί, καὶ ἀφεῖλε καὶ ἔβαλε πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ· καὶ Ἰωὰβ
23 ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα. 23 καὶ ὁ Ἰωὰβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραήλ, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί,
24 24 καὶ Ἀδωνιρὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ Ἰωσαφὰθ υἱὸς Ἀχιλοὺθ ἀναμιμνήσκων,
25 26 25 καὶ Σουσὰ γραμματεύς, καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς, 26 καί γε Ἰρὰς ὁ Ἰαρὶν ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ.

XXI.

Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυὶδ τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς ὁ ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸ πρόςωπον κυρίου· καὶ εἶπε κύριος Ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία ἐν θανάτῳ αἱμάτων αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐθανά-
2 τωσε τοὺς Γαβαωνίτας. 2 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοὺς Γαβαωνίτας καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καὶ οἱ Γαβαωνῖται οὐχ υἱοὶ Ἰσραήλ εἰσιν ὅτι ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἐλλείμματος τοῦ Ἀμοῤῥαίου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμοσαν αὐτοῖς· καὶ ἐζήτησε Σαοὺλ πατάξαι αὐτοὺς ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ
3 Ἰούδα. 3 καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας Τί ποιήσω ὑμῖν καὶ ἐν τίνι
4 ἐξιλάσωμαι, καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν κυρίου; 4 καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνῖται Οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον ἢ χρυσίον μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ,. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατῶσαι ἐν Ἰσραήλ. καὶ εἶπε Τί
5 ὑμεῖς λέγετε καὶ ποιήσω ὑμῖν; 5 καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα Ὁ ἀνὴρ ὃς συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς, ὃς παρελογίσατο ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς,
6 ἀφανίσωμεν αὐτὸν τοῦ μὴ ἑστάναι αὐτὸν ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ. 6 δότω ἡμῖν ἑπτὰ ἄνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῷ
7 Γαβαὼν Σαοὺλ ἐκλεκτοὺς κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἐγὼ δώσω. 7 καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸν Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ διὰ τὸν ὅρκον κυρίου τὸν ἀνὰ μέσον αὐτῶν, καὶ ἀνὰ μέσον Δαυὶδ καὶ ἀνὰ μέσον Ἰωνάθαν
8 υἱοῦ Σαούλ. 8 καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ῥεσφὰ θυγατρὸς Ἀϊᾶ οὓς ἔτεκε τῷ Σαούλ, τὸν Ἑρμωνοὶ καὶ τὸν Μεμφιβοσθέ, καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς τῆς Μιχὸλ θυγατρὸς Σαοὺλ οὓς ἔτεκε τῷ Ἐσδριὴλ υἱῷ Βερζελλὶ τῷ Μωου-
9 λαθί, 9 καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν· καὶ ἐξηλίασαν αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει ἔναντι κυρίου, καὶ ἔπεσαν οἱ ἑπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ αὐτοὶ δὲ ἐθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν πρώτοις, ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.
10 10 καὶ ἔλαβε Ῥεσφὰ θυγάτηρ Ἀϊᾶ τὸν σάκκον καὶ ἔπηξεν αὐτῇ πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν ἕως ἔσταξεν ἐπ' αὐτοὺς ὕδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας
11 καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός. 11 καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ ὅσα ἐποίησε Ῥεσφὰ θυγάτηρ Ἀϊᾶ παλλακὴ Σαούλ· καὶ ἐξελύθησαν, καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς
12 Δὰν υἱὸς Ἰωὰ ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων. 12 καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἔλαβε τὰ ὀστᾶ Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ἰαβὶς Γαλαάδ, οἳ ἔκλεψαν αὐτοὺς ἐκ τῆς πλατείας Βαιθσάν, ὅτι

---

22. βοχορει ... εν τη κερατινη 23. και ιωαβ ... χερεθθει και οφελεθθει 24. ιωσαφατ 25. ισους ο γραμματευς 26. ειρας ο ιαειρει ... του δαυιδ XXI. 1. ενιαυτος εχομενος ... του κυριου ... αδικια· δια το αυτον θανατω αιματων περι 2. ουχι υιοι ... εκ του αιματος αμορραιου ... παταξαι αυτον 3. εξιλασομαι 4. αργ. και χρυσιον ... κ. ειπεν αυτοις 5. ειπεν ... om ος prius ... εξολεθρευσαι 6. δοτε ... εν γαβαων ... εκλεκτος 7. μεμφιβοσθαι ... υιον σαουλ δια 8. ιωναθαν pro ο βασιλευς ... ρεφφαθ θυγ. ... ερμωνιει ... μεμφιβοσθαι ... υιους μελχολ ... τω εσδρι υιω βερζελλει τω μοουλαθειτη 9. εναντιον ... αρχη pro εν αρχη 10. υδωρ επ αυτους 12. ιαβεις γ. οι εθαψαν ... βηθσαν

ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαοὺλ ἐν Γελβουέ. [13] καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖθεν τὰ ὀστᾶ Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τὰ ὀστᾶ τῶν ἐξηλιασμένων. [14] καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστᾶ Σαοὺλ καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἡλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμὶν ἐν τῇ πλευρᾷ ἐν τῷ τάφῳ Κὶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα. [15] καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ἰσραήλ· καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπορεύθη Δαυίδ. [16] καὶ Ἰεσβὶ ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ Ῥαφά, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ τριακοσίων σίκλων ὁλκῇ χαλκοῦ, καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορύνην, καὶ διενοεῖτο τοῦ πατάξαι τὸν Δαυίδ. [17] καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ Ἀβεσσὰ υἱὸς Σαρουίας, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν· τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυὶδ λέγοντες Οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον, καὶ οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον Ἰσραήλ. [18] καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γὲθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε Σεβοχὰ ὁ Ἀστατωθὶ τὸν Σὲφ ἐν τοῖς ἐγγόνοις τοῦ Ῥαφά. [19] καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν Ῥὸμ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἀριωργὶμ ὁ Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιὰθ τὸν Γεθαῖον, καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. [20] καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ· καὶ ἦν ἀνὴρ Μαδών, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἓξ καὶ ἕξ, εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμῷ· καί γε αὐτὸς ἐτέχθη τῷ Ῥαφᾷ. [21] καὶ ὠνείδισε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς Σεμεῒ ἀδελφοῦ Δαυίδ. [22] οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γὲθ τῷ Ῥαφᾷ οἶκος, καὶ ἔπεσαν ἐν χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

XXII.

Καὶ ἐλάλησε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐξείλετο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαούλ. [2] καὶ εἶπεν ᾠδή Κύριε, πέτρα μου καὶ ὀχύρωμά μου, καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοί, [3] ὁ θεός μου φύλαξ μου ἔσται μοι, πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ· ὑπερασπιστής μου καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγή μου σωτηρίας μου, ἐξ ἀδίκου σώσεις με. [4] αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. [5] ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου, χείμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν με· [6] ὠδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, προέφθασάν με σκληρότητες θανάτου. [7] ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπικαλέσομαι τὸν κύριον καὶ πρὸς τὸν θεόν μου βοήσομαι, καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ. [8] καὶ ἐταράχθη καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη κύριος αὐτοῖς. [9] ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέδεται· ἄνθρακες ἐξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ. [10] καὶ ἔκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη, καὶ γνόφος ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· [11] καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῷ Χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, καὶ ὤφθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου· [12] καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν

12. εν ημερα η επ. αυτον οι αλλ. εν γ. τον σαουλ 14. εθαψεν ... om τα οστα tertium ... εν τη γη βενιαμειν ... κεις 15. εξελυθη pro επορευθη 16. ιεσβι εν νοβ ος ... ολκης ... διενοειτο παταξαι 17. αβισαει ... μου pro ισραηλ 18. σεβοχαει ο αουσαστωνθει τον σεφε τον εν τ. εκγονοις 19. εν γοβ μετα ... αριωργειμ ο βηθλ. ... γεθθαιον 20. αυτου εξ και εικ. τ. αρ. και γεθ ουτος 21. σεμεει 22. om ετεχθησαν ... τω ραφα εν γεθ, και XXII. 1. εν ημερα η εξειλατο 2. om ωδη 3. φυλαξ εσται μου ... αντιλημπτωρ ... * σωτηρια μου 7. επικαλεσομαι κυριον 8. ουρανου εταραχθησαν κ. εταραχθησαν, οτι 11. εκαθισεν επι χερουβειμ ... ανεμων

αὐτοῦ, κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων, ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος.
13 14 [13] ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνθρακες πυρός. [14] ἐβρόν-
15 τησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ· [15] καὶ ἀπέστειλε
βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, καὶ ἤστραψεν ἀστραπὴν καὶ ἐξέστησεν αὐτούς·
16 [16] καὶ ὤφθησαν ἀφέσεις θαλάσσης, καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης
17 ἐν τῇ ἐπιτιμήσει κυρίου ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ. [17] ἀπέστειλεν ἐξ
18 ὕψους καὶ ἔλαβέ με, εἵλκυσέ με ἐξ ὑδάτων πολλῶν· [18] ἐῤῥύσατό με ἐξ ἐχθρῶν
19 μου ἰσχύος, ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. [19] προέφθα-
20 σάν με ἡμέραι θλίψεώς μου, καὶ ἐγένετο κύριος ἐπιστήριγμά μου· [20] καὶ ἐξή-
21 γαγέ με εἰς πλατυσμὸν καὶ ἐξείλετό με, ὅτι ηὐδόκησεν ἐν ἐμοί· [21] καὶ ἀν-
ταπέδωκέ μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα
22 τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέ μοι. [22] ὅτι ἐφύλαξα ὁδοὺς κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέ-
23 βησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου· [23] ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατεναντίον μου,
24 καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν. [24] καὶ ἔσομαι ἄμωμος
25 αὐτῷ, καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου· [25] καὶ ἀποδώσει μοι κύριος
κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώ-
26 πιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. [26] μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου
27 τελειωθήσῃ· [27] καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλω-
28 θήσῃ. [28] καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μετεώρων τα-
29 πεινώσεις. [29] ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου κύριε, καὶ κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος
30 μου· [30] ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι
31 τεῖχος. [31] ὁ ἰσχυρὸς ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, τὸ ῥῆμα κυρίου κραταιὸν πεπυ-
32 ρωμένον· ὑπερασπιστής ἐστι πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. [32] τίς ἰσχυρὸς
33 πλὴν κυρίου; καὶ τίς κτίστης ἔσται πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν; [33] ὁ ἰσχυρὸς ὁ κρα-
34 ταιῶν με δυνάμει, καὶ ἐξετίναξεν ἄμωμον τὴν ὁδόν μου· [34] τιθεὶς τοὺς πόδας
35 μου ὡς ἐλάφων, καὶ ἐπὶ τὰ ὕψη ἱστῶν με· [35] διδάσκων χεῖράς μου εἰς πό-
36 λεμον, καὶ κατάξας τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου. [36] καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερ-
37 ασπισμὸν σωτηρίας μου, καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπλήθυνέ με [37] εἰς πλατυσμὸν
εἰς τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου.
38 [38] διώξω ἐχθρούς μου καὶ ἀφανιῶ αὐτούς, καὶ οὐκ ἀναστρέψω ἕως ἂν συν-
39 τελέσω αὐτούς· [39] καὶ θλάσω αὐτοὺς καὶ οὐκ ἀναστήσονται, καὶ πεσοῦνται
40 ὑπὸ τοὺς πόδας μου. [40] καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον, κάμψεις τοὺς
41 ἐπιστανομένους μοι ὑποκάτω μου. [41] καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον,
42 τοὺς μισοῦντάς με καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς. [42] βοήσονται καὶ οὐκ ἔστι βοηθός,
43 πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν αὐτῶν. [43] καὶ ἐλέανα αὐτοὺς ὡς χοῦν γῆς,
44 ὡς πηλὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς. [44] καὶ ῥύσῃ με ἐκ μάχης λαῶν, φυλάξεις
45 με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω ἐδούλευσάν μοι· [45] υἱοὶ ἀλλότριοι
46 ἐψεύσαντό μοι, εἰς ἀκοὴν ὠτίου ἤκουσάν μου· [46] υἱοὶ ἀλλότριοι ἀποῤῥιφήσον-
47 ται καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλεισμῶν αὐτῶν. [47] ζῇ κύριος καὶ εὐλογητὸς ὁ
48 φύλαξ μου, καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου. [48] ἰσχυ-
49 ρὸς κύριος ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου, [49] καὶ
ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν μου· καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων μοι ὑψώσεις με, ἐξ
50 ἀνδρὸς ἀδικημάτων ῥύσῃ με. [50] διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν τοῖς

---

12. conj. σκοτ. υδατ. επαχ. ... αερων 15. om και ηστραψεν 17. ανε-
λαβεν 18. ισχυρος pro ισχυος 20. εξειλατο ... ευδοκησεν (23. απεστη-
σαν) 25. μου εναντιον των 27. μετα στρεβλ. διαστρεψεις 29. και κυριος
μου 30. om μου 31. om κραταιον ... επ αυτω 33. δυναμιν κ. εξετεινεν
34. χαλκουν τους βραχιονας μου 36. και υπακοη 38. αφανισω ... om αν
39. ab init. add και τελεσω αυτους 40. δυναμι ... καμψει τους επανιστα-
μενους 42. ουκ εσται ... ουχ υπηκουσεν 43. χνουν 44. εγνων εδουλευσεν
45. υπηκουσαν 47. υψωθητω ο θεος ο φυλαξ σωτ. μ. 48. υψηλος κυριος
49. om και εξαγων με εξ ε. μου ... επανισταμενων μοι

ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ, 51 μεγαλύνων τὰς σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

XXIII.

Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυὶδ οἱ ἔσχατοι Πιστὸς Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, καὶ πιστὸς ἀνὴρ ὃν ἀνέστησε κύριος ἐπὶ χριστὸν θεοῦ Ἰακώβ, καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοὶ Ἰσραήλ. 2 πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου. 3 λέγει ὁ θεὸς Ἰσραήλ· ἐμοὶ ἐλάλησε φύλαξ ἐξ Ἰσραὴλ παραβολήν, εἶπον ἐν ἀνθρώπῳ Πῶς κραταιώσητε φόβον χριστοῦ, 4 καὶ ἐν φωτὶ θεοῦ πρωίας; ἀνατείλαι ἥλιος τὸ πρωί, οὐ κύριος παρῆλθεν ἐκ φέγγους, καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς. 5 οὐ γὰρ οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ ἰσχυροῦ· διαθήκην γὰρ αἰώνιον ἔθετό μοι ἑτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην, ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ ὁ παράνομος. 6 ὥσπερ ἄκανθα ἐξωσμένη πάντες οὗτοι, ὅτι οὐ χειρὶ ληφθήσονται, 7 καὶ ἀνὴρ οὐ κοπιάσει ἐν αὐτοῖς· καὶ πλῆρες σιδήρου καὶ ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ καύσει, καὶ καυθήσονται αἰσχύνην αὐτῶν. 8 ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυίδ· Ἰεβοσθὲ ὁ Χαναναῖος ἄρχων τοῦ τρίτου ἐστίν· Ἀδινὼν ὁ Ἀσωναῖος, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους στρατιώτας εἰςάπαξ. 9 καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεανὰν υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ υἱὸς Δουδὶ τοῦ ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς μετὰ Δαυίδ· καὶ ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἀνέβησεν ἀνὴρ Ἰσραήλ. 10 αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἕως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν· καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο ὀπίσω αὐτοῦ πλὴν ἐκδιδύσκειν. 11 καὶ μετ' αὐτὸν Σαμαία υἱὸς Ἄσα ὁ Ἀρουχαῖος· καὶ συνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς Θηρία, καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων. 12 καὶ ἐστηλώθη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἐξείλατο αὐτὴν καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. 13 καὶ κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριάκοντα καὶ κατέβησαν εἰς Κασὼν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ· καὶ τάγμα τῶν ἀλλοφύλων, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ῥαφαΐν. 14 καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ ὑπόστεμα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. 15 καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ καὶ εἶπε Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; τὸ δὲ σύστεμα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. 16 καὶ διέρρηξαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβαν καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυίδ, καὶ οὐκ ἠθέλησε πιεῖν αὐτό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ 17 καὶ εἶπε Ἵλεώς μοι, κύριε, τοῦ ποιῆσαι τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι· καὶ οὐκ ἠθέλησε πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. 18 καὶ Ἀβεσσὰ ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισί, καὶ αὐτὸς ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας· καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς

---

51. om τας XXIII. 1. ο ανηρ ... χριστον κυριου θεου 3. φυλαξ ισραηλ ... παραβ. ειπον conj. ... π. κραταιωσατε φοβ. κυριου 4. εν θεω φωτι πρ. ... ο ηλιος ... om κυριος 5. ουτος ... ετοιμην εθετο μοι ... πεφυλαγμενον ... βλαστασῃ 6. παντες αυτοι ... λημφθησονται 7. om ου ... κοπασει ... κ. καυθησεται αισχυνη αυτων 8. του δαυιδ ... ιεβοσθαι ... τριτου· αυτος εστιν αδειν ο ασωναος επι οκταχ. τραυματιας ειςαπαξ 9. ελεαζαρ ... σωσει pro δουδι ... μετα δαυιδ· εν τω ... ανεβοησεν 10. εκοπασεν 11. om και ... σαμμεας υι. αγοα 13. εις κασωαρ ... οδολαμ ... αλλοφυλων παρενεβαλον ... ραφαειν 16. ελαβον (... πιειν αυτον κ. επισεν) 18. αβισαϊ αδελφος

19 τρισίν, [19] ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων ἔνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ
20 ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦλϑε. [20] καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς
ἔργοις ἀπὸ Καβεσεὴλ, καὶ αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς δύο υἱοὺς Ἀριὴλ τοῦ Μωάβ·
καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ
21 τῆς χιόνος. [21] αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον ἄνδρα ὁρατόν, ἐν δὲ
τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ξύλον διαβάϑρας· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν
ῥάβδῳ καὶ ἥρπασε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐ-
22 τὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. [22] ταῦτα ἐποίησε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαέ, καὶ αὐτῷ
23 ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς, [23] ἐκ τῶν τριῶν ἔνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς
τρεῖς οὐκ ἦλϑε, καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. καὶ ταῦτα
24 τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. [24] Ἀσαὴλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος
ἐν τοῖς τριάκοντα· Ἐλεανὰν υἱὸς Δουδὶ πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν Βηϑλεέμ·
25 26 [25] Σαιμὰ ὁ Ῥουδαῖος· [26] Σελλὴς ὁ Κελωϑί· Ἴρας υἱὸς Ἴσκα ὁ Θεκωίτης·
27 28 [27] Ἀβιέζερ ὁ Ἀνωϑίτης, ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀνωϑίτου· [28] Ἐλλὼν ὁ Ἀωίτης·
29 Νοερὲ ὁ Νετωφατίτης· [29] Ἐσϑαΐ υἱὸς Ῥιβὰ ἐκ Γαβαὲϑ υἱὸς Βενιαμὶν τοῦ
31 32 Ἐφραϑαίου· [31] Ἀσμὼϑ ὁ Βαρδιαμίτης· [32] Ἐμασοὺ ὁ Σαλαβωνίτης· υἱοὶ
33 Ἀσάν, Ἰωνάϑαν· [33] Σαμνὰν ὁ Ἀρωδίτης· Ἀμνὰν υἱὸς Ἀραΐ Σαραουρίτης·
34 [34] Ἀλιφαλὲϑ υἱὸς τοῦ Ἀσβίτου υἱὸς τοῦ Μαχαχαχί· Ἐλιὰβ υἱὸς Ἀχιτόφελ τοῦ
35 36 Γελωνίτου· [35] Ἀσαραΐ ὁ Καρμήλιος τοῦ Οὐραιοεργί· [36] Γάαλ υἱὸς Ναϑανά·
37 Πολυδυνάμεως υἱὸς Γαλααδδί· [37] Ἐλιὲ ὁ Ἀμμανίτης· Ἁδροὶ ἀπὸ χειμάῤῥων·
Γαδαβιὴλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωϑαίου· Γελωρὲ ὁ Βηϑωραῖος αἴρων τὰ σκεύη·
38 39 Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας· [38] Ἴρας ὁ Ἐϑιραῖος· Γηρὰβ ὁ Ἐϑεναῖος· [39] Οὐρίας
ὁ Χετταῖος· οἱ πάντες τριάκοντα καὶ ἑπτά.

XXIV.

Καὶ προσέϑετο ὀργὴν κύριος ἐκκαῆναι ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ
2 ἐν αὐτοῖς λέγων Βάδιζε ἀρίϑμησον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν. [2] καὶ εἶπεν
ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωὰβ ἄρχοντα τῆς ἰσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ Δίελϑε δὴ πάσας
φυλὰς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαόν,
3 καὶ γνώσομαι τὸν ἀριϑμὸν τοῦ λαοῦ. [3] καὶ εἶπεν Ἰωὰβ πρὸς τὸν βασιλέα Καὶ
προσϑείη κύριος ὁ ϑεὸς πρὸς τὸν λαὸν ὥσπερ αὐτοὺς καὶ ὥσπερ αὐτοὺς ἑκα-
τονταπλασίονα, καὶ ὀφϑαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὁρῶντες· καὶ ὁ
4 κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἵνα τί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ; [4] καὶ ὑπερίσχυσεν
ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωὰβ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως· καὶ
ἐξῆλϑεν Ἰωὰβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ἰσχύος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασϑαι
5 τὸν λαὸν τὸν Ἰσραήλ. [5] καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀροὴρ
6 ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος Γὰδ καὶ Ἐλιέζερ· [6] καὶ

---

19. επ αρχοντα 20. ιωιαδαε ... transilit ab επαταξε ad επαταξε 21. ορατην ... a δορυ ad δορυ transilit 22. ιωιαδαε 23. δαυιδ βασιλεως 24. υιος λουδει ... εκ βηϑλεεμ 25. σαμμαι ο αρουδαιος· ενακα ο αρωδαιος 26. ελλης ο φελλωνει ... υιος εκκας ο ϑεκωειτης 27. ο αναϑωϑειτης ... του ασωϑειτου 28. σελλωμ ο ελωειτης· μαεραει ο νεπωφαϑειτης 29. plene αλαφ υιος βααναι του εφραϑαιου 30. αϑϑαι εκ νααλεας 31. αειελβων ο αρωβωϑειας· μωϑ (corr. αρωβωϑει· ασμωϑ) ο βαρωμειτης 32. ελιαβ ο σαλαβωνειτης 33. σαμνας ο αρωδειτης· αμναν υ. αραδ ο αραρειτης 34. ελιφαλετ υ. του αιτουε υ. του μαχαται· ουελιαφ (corr. μαχαταιου· ελιαφ) ... γειλωνιτου 35. ασαραι ο κ. φαραει ο αραχειεις 36. υι. ναϑαν πολλυς δυναμεως υι. γαδδι 37. plene σβλεγι ο αμανιτης· γεδωρε ο βηρωϑαιος αιρ. τα σκ. ιωαβ υιου σαρουιας 38. ειρας ο εϑραιος· γαρηϑ ο τεϑριτης 39. om οι XXIV. 1. προσεϑ. οργη κυριου 2. φυλας του ισραηλ απο 3. ο ϑεος σου προς ... om και ωσπερ αυτους ... εκατονταπλασιον ... οι οφϑαλμοι 4. τον λαον ισραηλ 5. ελιαζηρ

ἦλθον εἰς Γαλαὰδ καὶ εἰς γῆν Θαβασὼν ἥ ἐστιν Ἀδασαί, καὶ παρεγένοντο εἰς Δανιδὰν καὶ Οὐδάν, καὶ ἐκύκλωσαν Σιδῶνα· [7] καὶ ἦλθον εἰς Μάψαρ Τύρου καὶ εἰς πάσας τὰς πόλεις τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Χαναναίου· καὶ ἦλθαν κατὰ νότον Ἰούδα εἰς Βηρσαβεέ, [8] καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. [9] καὶ ἔδωκεν Ἰωὰβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐγένετο Ἰσραὴλ ὀκτακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως σπωμένων ῥομφαίαν, καὶ ἀνὴρ Ἰούδα πεντακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν. [10] καὶ ἐπάταξε καρδία Δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν· καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον Ἥμαρτον σφόδρα ὃ ἐποίησα νῦν, κύριε· παραβίβασον δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθην σφόδρα. [11] καὶ ἀνέστη Δαυὶδ τὸ πρωί· καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Γὰδ τὸν προφήτην τὸν ὁρῶντα λέγων [12] Πορεύθητι καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ λέγων Τάδε λέγει κύριος Τρία ἐγώ εἰμι αἴρω ἐπὶ σέ, καὶ ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. [13] καὶ εἰςῆλθε Γὰδ πρὸς Δαυίδ, καὶ ἀνήγγειλε καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἔκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη λιμὸς ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου καὶ ἔσονται διώκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου· νῦν οὖν γνῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥῆμα. [14] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γὰδ Στενά μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστίν· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, εἰς δὲ χεῖρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω. [15] καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Δαυὶδ τὸν θάνατον· καὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ ἀπὸ πρωίθεν ἕως ὥρας ἀρίστου, καὶ ἤρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. [16] καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ παρεκλήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ διαφθείροντι ἐν τῷ λαῷ Πολὺ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἦν παρὰ τῇ ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. [17] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τὸν τύπτοντα ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ἠδίκησα, καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; γενέσθω δὴ ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. [18] καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβηθι καὶ στῆσον τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἅλωνι Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. [19] καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. [20] καὶ διέκυψεν Ὀρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Ὀρνὰ καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. [21] καὶ εἶπεν Ὀρνά Τί ὅτι ἦλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ; καὶ εἶπε Δαυίδ Κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἅλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ συσχεθῇ ἡ θραῦσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ. [22] καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυίδ Λαβέτω καὶ ἀνενεγκάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ· ἰδοὺ οἱ βόες εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν βοῶν εἰς ξύλα. [23] τὰ πάντα ἔδωκεν Ὀρνὰ τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς τὸν βασιλέα Κύριος ὁ θεός σου εὐλογήσαι σε. [24] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀρνά Οὐχὶ

---

6. γην εθαων αδασαι ... εις δανιαραν και ιουδαν ... εκυκλ. εις σιδωνα την μεγαλην 7. και πασας ... κ. ηλθαν κατα τον ιορδανην εις βηρσαβαιε 10. σφοδρα οτι εποιησα το ρημα τουτο· νυν ... om δη 11. ορωντα τον δαυιδ λεγων 12. om ταδε λεγει κυριος ... ερω 13. ανηγγειλεν αυτω ... om εκλεξ. σ. γενεσθαι ει ... Εισελθη ... εσονται διωκειν σε 14. στενο (στενον?) ... εν χειρι κυριου 15. δαυιδ εαυτω ... εν ισραηλ θανατον ... om ωρας 16. om του θεου ... εν τη κακια ... Πολυν ανες 17. ηδικησα, και εγω ο ποιμην εκακοποιησα 18. εν τη αλωνι 21. την αλωνα ... και συνεσχεσθη 22. εις ολοκαυτωματα 23. om σου

ὅτι ἀλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀναλλάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ κυρίῳ μου ϑεῷ ὁλοκαύτωμα δωρεάν· καὶ ἐκτήσατο Δαυὶδ τὸν ἅλωνα καὶ τοὺς
25 βόας ἐν ἀργυρίῳ σίκλων πεντήκοντα. [25] καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ ϑυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς· καὶ προςέϑηκε Σαλωμὼν ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις· καὶ ἐπήκουσε κύριος τῇ γῇ, καὶ συνεσχέϑη ἡ ϑραῦσις ἐπάνωϑεν Ἰσραήλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ.

I.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμέραις, καὶ περιέβαλλον
2 αὐτὸν ἱματίοις, καὶ οὐκ ἐϑερμαίνετο. [2] καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ Ζητησάτωσαν τῷ βασιλεῖ παρϑένον νεάνιδα καὶ παραστήσεται τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔσται αὐτὸν ϑάλπουσα καὶ κοιμηϑήσεται μετ' αὐτοῦ, καὶ ϑερμανϑήσεται ὁ κύριός
3 μου ὁ βασιλεύς. [3] καὶ ἐζήτησαν νεάνιδα καλὴν ἐκ παντὸς ὁρίου Ἰσραήλ, καὶ
4 εὗρον τὴν Ἀβισὰγ τὴν Σωμανῖτιν, καὶ ἤνεγκαν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα. [4] καὶ ἡ νεᾶνις καλὴ ἕως σφόδρα· καὶ ἦν ϑάλπουσα τὸν βασιλέα καὶ ἐλειτούργει
5 αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς οὐκ ἔγνω αὐτήν. [5] καὶ Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγὶϑ ἐπήρετο λέγων Ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἅρματα καὶ ἱππεῖς καὶ πεντή-
6 κοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσϑεν αὐτοῦ. [6] καὶ οὐκ ἀπεκώλυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ οὐδέποτε λέγων Διὰ τί σὺ ἐποίησας; καί γε αὐτὸς ὡραῖος τῇ
7 ὄψει σφόδρα, καὶ αὐτὸν ἔτεκεν ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. [7] καὶ ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ἰωὰβ τοῦ υἱοῦ Σαρουίας καὶ μετὰ Ἀβιάϑαρ τοῦ ἱερέως, καὶ
8 ἐβοήϑουν ὀπίσω Ἀδωνίου. [8] καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ καὶ Νάϑαν ὁ προφήτης καὶ Σεμεΐ καὶ Ῥησὶ καὶ υἱοὶ δυνατοὶ τοῦ Δαυὶδ οὐκ ἦσαν
9 ὀπίσω Ἀδωνίου. [9] καὶ ἐϑυσίασεν Ἀδωνίας πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἄρνας μετὰ αἰϑῆ τοῦ Ζωελεϑί, ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς Ῥωγήλ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀδελ-
10 φοὺς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἁδροὺς Ἰούδα παῖδας τοῦ βασιλέως· [10] καὶ Νάϑαν τὸν προφήτην καὶ Βαναίαν καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τὸν Σαλωμὼν ἀδελφὸν
11 αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσε. [11] καὶ εἶπε Νάϑαν πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμὼν λέγων Οὐκ ἤκουσας ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίϑ, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Δαυὶδ
12 οὐκ ἔγνω; [12] καὶ νῦν δεῦρο συμβουλεύσω σοι δὴ συμβουλίαν, καὶ ἐξελοῦ τὴν
13 ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμών. [13] δεῦρο εἴςελϑε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν λέγουσα Οὐχὶ σύ, κύριέ μου βασιλεῦ,

---

24. om αλλα ... εν αλλαγματι ... τω κυρ. ϑεω μου ... την αλω
25. om εκει ... τω κυριω ... συνεσχεσϑη
Subscriptio: βασιλειων β

Inscriptio: βασιλειων γ
I. 2. ειπαν ... τω κυριω ημων τω βασιλει ... παραστ. ενωπιον τω βασιλει ... ο κυρ. ημων 3. την σωμανιτην 4. τον βασιλ. ϑαλπουσα 5. αγιϑ ... παρατρεχοντας 6. απεκωλυεν ... om τη οψει 8. ιωιαδαε ... σεμεει κ. ρησει 9. εϑυασεν (sic) ... προβ. κ. βοας κ. αρν. παρα τον λιϑον του ζωελεϑ ... της πηγης ρωγηλ ... αδελφ. αυτ. τους ανδρας (** om τους ανδρ.) τους υιους του βασιλεως κ. παντ. τ. ανδρας ιουδα παιδας (ιουδα παιδ rescripta) τ. β. 10. κ. τον ναϑαν ... τ. σαλωμωντα τον 11. βηϑσαβεε ... ο κυρ. ημ. ο βασιλευς δαυ.

ὤμοσας τῇ δούλῃ σου λέγων ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμὼν βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθιεῖται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας; [14] καὶ ἰδοὺ ἔτι λαλούσης σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐγὼ εἰςελεύσομαι 14 ὀπίσω σου καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου. [15] καὶ εἰςῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν 15 βασιλέα εἰς τὸ ταμεῖον· καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα, καὶ Ἀβισὰγ ἡ Σωμανῖτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ. [16] καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ καὶ προςεκύ- 16 νησε τῷ βασιλεῖ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Τί ἔστι σοι; [17] ἡ δὲ εἶπε Κύριε, σὺ 17 ὤμοσας ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῇ δούλῃ σου λέγων ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμὼν βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. [18] καὶ νῦν ἰδοὺ Ἀδω- 18 νίας ἐβασίλευσε, καὶ σύ, κύριέ μου βασιλεῦ, οὐκ ἔγνως· [19] καὶ ἐθυσίασε μό- 19 σχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα καὶ Ἰωὰβ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως, καὶ τὸν Σαλωμὼν τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσε. [20] καὶ σύ, κύριέ μου βασιλεῦ, οἱ 20 ὀφθαλμοὶ παντὸς Ἰσραὴλ πρὸς σέ· ἀπάγγειλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν. [21] καὶ ἔσται ὡς ἂν κοιμηθῇ 21 ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ καὶ Σα- λωμὼν ὁ υἱός μου ἁμαρτωλοί. [22] καὶ ἰδοὺ ἔτι αὐτῆς λαλούσης μετὰ τοῦ βασι- 22 λέως καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἦλθε. [23] καὶ ἀνηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἰδοὺ Νάθαν 23 ὁ προφήτης· καὶ εἰςῆλθε κατὰ πρόςωπον τοῦ βασιλέως, καὶ προςεκύνησε τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόςωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. [24] καὶ εἶπε Νάθαν Κύριέ μου 24 βασιλεῦ, σὺ εἶπας Ἀδωνίας βασιλεύσει ὀπίσω μου, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; [25] ὅτι κατέβη σήμερον καὶ ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ 25 πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως καὶ Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἰδού εἰσιν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεὺς Ἀδωνίας. [26] καὶ ἐμὲ αὐτὸν 26 τὸν δοῦλόν σου καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαὲ καὶ Σαλωμὼν τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. [27] εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονε 27 τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν; [28] καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ 28 καὶ εἶπε Καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεέ· καὶ εἰςῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ. [29] καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε Ζῇ κύριος ὃς ἐλυ- 29 τρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλίψεως, [30] ὅτι καθὼς ὤμοσά σοι ἐν κυρίῳ 30 θεῷ Ἰσραὴλ λέγων ὅτι Σαλωμὼν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ' ἐμὲ καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι οὕτω ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [31] καὶ ἔκυψε Βηρσαβεὲ ἐπὶ πρόςωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προςεκύνησε τῷ βασι- 31 λεῖ καὶ εἶπε Ζήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα. [32] καὶ εἶπεν 32 ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ Καλέσατέ μοι Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ Νάθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαέ· καὶ εἰςῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. [33] καὶ εἶπεν ὁ 33 βασιλεὺς αὐτοῖς Λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μεθ' ὑμῶν καὶ ἐπιβι- βάσατε τὸν υἱόν μου Σαλωμὼν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμὴν καὶ καταγάγετε αὐτὸν εἰς τὴν Γιών, [34] καὶ χρισάτω αὐτὸν ἐκεῖ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν 34 ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ σαλπίσατε κερατίνῃ καὶ ἐρεῖτε Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. [35] καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου καὶ βασιλεύσει ἀντ' 35 ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν.

---

13. οτι σαλωμων ο υιος σου 14. σου λαλουσης 15. η σουμανιτις ... om ην 17. Κυριε μου βασιλευ ... εν κυριω θεω ... οτι σαλωμων ο υι. σου ... και αυτος καθησεται 21. και ο υιος μου σαλωμων 23. λεγοντων Ιδου ... εισηλθεν κατα το (24. αδωνιας συ βασιλευσει) 25. εθυμιασεν ... τον αρχιερεα ... ο βασ. αδωνιου 30. ουτως 32. ιωιαδαε 33. μεθ υμ. τους δουλ. τ. κυρ. υμων ... σαλωμων τον υι. μου ... εις τον γιων 34. χρισατωσαν 35. και αναβησεσθε οπισω αυτου, και εισελευσεται κ. καθησ. επι ... κ. αυτος βασιλευσει ... om εις ... κ. επι ιουδαν

36 [36]καὶ ἀπεκρίθη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε Γένοιτο οὕτως·
37 πιστώσαι κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. [37]καθὼς ἦν κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως εἴη μετὰ Σαλωμών, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δαυίδ.
38 [38]καὶ κατέβη Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ καὶ ὁ Χερεθὶ καὶ ὁ Φελεθί, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμὼν ἐπὶ τὴν ἡμίο-
39 νον τοῦ βασιλέως Δαυὶδ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν Γιών. [39]καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμών, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ· καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.
40 [40]καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐχόρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραινό-
41 μενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἐῤῥάγη ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν. [41]καὶ ἤκουσεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν· καὶ ἤκουσεν Ἰωὰβ τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ εἶπε Τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως
42 ἠχούσης; [42]ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως εἰσῆλθε, καὶ εἶπεν Ἀδωνίας Εἴσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἶ σύ, καὶ ἀγαθὰ
43 εὐαγγέλισαι. [43]καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν καὶ εἶπε Καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ
44 βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασίλευσε τὸν Σαλωμών· [44]καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ Νάθαν τὸν προφήτην καὶ Βαναίαν τὸν υἱὸν Ἰωδαὲ καὶ τὸν Χερεθὶ καὶ τὸν Φελεθί, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίο-
45 νον τοῦ βασιλέως· [45]καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἐν τῇ Γιών, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραινόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις·
46 αὕτη ἡ φωνὴ ἣν ἠκούσατε. [46]καὶ ἐκάθισε Σαλωμὼν ἐπὶ θρόνον βασιλείας,
47 [47]καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ λέγοντες Ἀγαθύναι ὁ θεὸς τὸ ὄνομα Σαλωμὼν ὑπὲρ τὸ ὄνομα σοῦ, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σοῦ· καὶ προσεκύνησεν ὁ
48 βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην. [48]καί γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεύς Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ὃς ἔδωκε σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ
49 θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου βλέπουσι. [49]καὶ ἐξέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ
50 τοῦ Ἀδωνίου, καὶ ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. [50]καὶ Ἀδωνίας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμών, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἐπελάβετο τῶν κερά-
51 των τοῦ θυσιαστηρίου. [51]καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμὼν λέγοντες Ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου λέγων Ὀμοσάτω μοι σήμερον Σαλωμὼν εἰ οὐ θανατώσει τὸν δοῦλον αὐτοῦ
52 ἐν ῥομφαίᾳ. [52]καὶ εἶπε Σαλωμών Ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, εἰ πεσεῖται τῶν τριχῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐὰν κακία εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανα-
53 τωθήσεται. [53]καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ εἰσῆλθε καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών, καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμών Δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

II.

Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ ἀποθανεῖν αὐτόν, καὶ ἀπεκρίνατο Σαλω-
2 μὼν υἱῷ αὐτοῦ λέγων [2]Ἐγώ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς· καὶ
3 ἰσχύσεις καὶ ἔσῃ εἰς ἄνδρα, [3]καὶ φυλάξεις φυλακὴν κυρίου θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώ-

---

36. ιωιαδαε 37. om ουτως 38. ιωιαδαε ... χερεθθει κ. ο φελεθθει ... om δαυιδ ... εις τον γιων 42. ηλθεν 43. κ. ειπεν τω αδωνια 44. τον ναθαν τον ... βαναιαν υιον ιωιαδαε ... χερεθθει ... φελεθθει 45. εχρισεν ... εις βασιλεαν εν τω γιων 46. της βασιλειας 47. σαλωμων του υιου σου υπερ ... κοιτην αυτου 48. εδωκεν μοι σημερον ... θρονου, και οι 49. κ. εξ. και εξανεστησαν ... απηλθεν 51. σημερ. ο βασιλευς σαλωμων 53. σαλωμων ο βασιλευς ... κατηνεγκεν II. 1. om αυτον ... τω σαλωμων 3. την φυλακην

ματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως· ἵνα συνήσῃς ἃ
ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· [4] ἵνα στήσῃ κύριος τὸν λόγον 4
αὐτοῦ ὃν ἐλάλησε λέγων Ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι
ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγων Οὐκ ἐξολοθρευθήσεταί
σοι ἀνὴρ ἐπάνωθεν θρόνου Ἰσραήλ. [5] καί γε σὺ ἔγνως ὅσα ἐποίησέ μοι Ἰωὰβ 5
υἱὸς Σαρουίας, ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶν ἄρχουσι τῶν δυνάμεων Ἰσραήλ, τῷ
Ἀβεννὴρ υἱῷ Νὴρ καὶ τῷ Ἀμεσαῒ υἱῷ Ἰεθέρ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς καὶ ἔταξε
τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῷον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ
ἐν τῇ ὀσφύϊ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ τῷ ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ. [6] καὶ 6
ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ
εἰς ᾅδου. [7] καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται 7
ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν τῷ με ἀποδι-
δράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλὼμ τοῦ ἀδελφοῦ σου. [8] καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ 8
Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ Ἰεμενὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ αὐτὸς κατηράσατό με κατά-
ραν ὀδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς
ἀπαντήν μου εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ ἐν κυρίῳ λέγων Εἰ θανα-
τώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ. [9] καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἶ σύ, 9
καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς
*Act. 13, 36. ᾅδου. [10] καὶ ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει 10
Δαυίδ. [11] καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα 11
ἔτη· ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τριακοντατρία ἔτη.
[12] καὶ Σαλωμὼν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάσθη 12
ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. [13] καὶ εἰςῆλθεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγὶθ πρὸς Βηρσαβεὲ 13
μητέρα Σαλωμὼν καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ· ἡ δὲ εἶπεν Εἰρήνη ἡ εἴςοδός σου;
καὶ εἶπεν Εἰρήνη, [14] λόγος μοι πρὸς σέ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάλησον. [15] καὶ εἶ- 14 15
πεν αὐτῇ Σὺ οἶδας ὅτι ἐμοὶ ἦν βασιλεία καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ
πρόςωπον αὐτοῦ εἰς βασιλέα, καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία καὶ ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ
μου, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγενήθη αὐτῷ. [16] καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι 16
παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόςωπόν σου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεὲ Λά-
λει. [17] καὶ εἶπεν αὐτῇ Εἰπὸν δὴ πρὸς Σαλωμὼν τὸν βασιλέα ὅτι οὐκ ἀπο- 17
στρέψει τὸ πρόςωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ καὶ δώσει μοι τὴν Ἀβισὰγ τὴν Σωμα-
νῖτιν εἰς γυναῖκα. [18] καὶ εἶπε Βηρσαβεὲ Καλῶς, ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ 18
βασιλεῖ. [19] καὶ εἰςῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν λαλῆσαι αὐτῷ 19
περὶ Ἀδωνίου· καὶ ἐξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντὴν αὐτῇ καὶ κατεφίλησεν
αὐτήν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου· καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασι-
λέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. [20] καὶ εἶπεν αὐτῷ Αἴτησιν μίαν μικρὰν 20
ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόςωπόν μου· καὶ εἶπεν αὐτῇ
ὁ βασιλεὺς Αἴτησαι, μῆτερ ἐμή, καὶ οὐκ ἀποστρέψω σε. [21] καὶ εἶπε Δοθήτω 21
δὴ Ἀβισὰγ ἡ Σωμανῖτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα. [22] καὶ ἀπε- 22
κρίθη ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ Καὶ ἵνα τί σὺ ᾔτησαι

---

3. δικαιωμ. αυτου κ. τα κρ. και τα μαρτυρια αυτου τα ... ινα συνιης ... om αν 4. ινα στησει ... ον ελαλ. περι εμου λεγων ... καρδ. αυτ. και εν ολη ψυχη αυτων ... εξολεθρευθησεται ... του θρονου 5. μοι εποιησεν ... τω αμμεσα (... του εν τω pro τω ε. τ.) 7. βερζελλει ... om με 8. σεμεει ... ιεμενει εκ βαθουρειμ ... κατηρησατο ... εις απαντησιν 9. αθοωσης 11. τεσσερακοντα ... εβασιλευσεν τριακοντα και τρια ε. 12. σολομων ... επι του θρονου δ. τ. π. αυτ. ετων δωδεκα 13. υι. αγειθ ... προσεκ. αυτην 14. και ειπεν Λογος 15. ην η βασιλεια ... εγενηθη τω ... εγενετο αυτω 16. το προσωπ. μου 17. την σουμανιτην γυναικα 19. απαντησιν ... επι τ. θρ. αυτου 20. το προσωπ. σου ..., om αυτη ... εμη, οτι ουκ 21. σουμανιτις 22. ινα συ

τὴν Ἀβισὰγ τῷ Ἀδωνίᾳ; καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς καὶ αὐτῷ Ἰωὰβ 23 υἱὸς Σαρουίας ἀρχιστράτηγος ἑταῖρος. [23] καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κατὰ τοῦ κυρίου λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ τῆς 24 ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Ἀδωνίας τὸν λόγον τοῦτον. [24] καὶ νῦν ζῇ κύριος ὃς ἡτοίμασέ με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησε κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Ἀδω-25 νίας. [25] καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ Ἰωδαὲ 26 καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [26] καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεύς Ἀπότρεχε σὺ εἰς Ἀναθὼθ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἦρας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθης 27 ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου. [27] καὶ ἐξέβαλε Σαλωμὼν τὸν Ἀβιάθαρ τοῦ μὴ εἶναι ἱερέα τοῦ κυρίου, πληρωθῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν 28 ἐπὶ τὸν οἶκον Ἠλὶ ἐν Σηλώμ. [28] καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθεν ἕως Ἰωὰβ υἱοῦ Σαρουίας, ὅτι Ἰωὰβ ἦν κεκλικὼς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω Σαλωμὼν οὐκ ἔκλινε· καὶ ἔφυγεν Ἰωὰβ εἰς τὸ σκήνωμα τοῦ κυρίου καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυ-29 σιαστηρίου. [29] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν λέγοντες ὅτι πέφευγεν Ἰωὰβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωὰβ λέγων Τί γέγονέ σοι ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ἰωάβ Ὅτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς κύριον· καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαὲ λέγων 30 Πορεύου καὶ ἄνελε αὐτόν, καὶ θάψον αὐτόν. [30] καὶ ἦλθε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ πρὸς Ἰωὰβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς Ἔξελθε· καὶ εἶπεν Ἰωάβ Οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὧδε ἀποθανοῦμαι· καὶ ἐπέστρεψε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ λέγων Τάδε λελάληκεν 31 Ἰωὰβ καὶ τάδε ἀποκέκριταί μοι. [31] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Πορεύου καὶ ποίησον αὐτῷ καθὼς εἴρηκε, καὶ ἄνελε αὐτὸν καὶ θάψεις αὐτόν, καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ δωρεὰν ἐξέχεεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός 32 μου. [32] καὶ ἐπέστρεψε κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀπήντησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ· καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα αὐτῶν, τὸν Ἀβεννὴρ υἱὸν Νὴρ ἀρχιστράτηγον Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἀμεσσὰ υἱὸν 33 Ἰεθὲρ ἀρχιστράτηγον Ἰούδα. [33] καὶ ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰ-34 ρήνη ἕως αἰῶνος παρὰ κυρίου. [34] καὶ ἀνέβη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν 35 τῇ ἐρήμῳ. [35] καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαὲ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατηγίαν· καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα ἔδωκεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ Ἀβιάθαρ. καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔδωκε

---

22. την αβισαγ την σουμανιτιν ... ιωαβ ο υι. σαρ. ο αρχιστρ. 23. ευχης pro ψυχης 25. βανιου υι. ιωιαδαε 26. Εις αναθωθ αποτρ. συ ... κιβωτον διαθηκης 27. ηλει 28. om υιου σαρουιας ... κεκλικως ... αβεσσαλωμ pro σαλωμων 29. οτι εφυγεν ... om ο βασιλευς ... οτι πεφυγας ... προς τον κυριον ... σαλωμων ο βασιλευς τ. βαναιαν υι. ιωιαδαε 30. βαναιου υι. ιωιαδαε ... εκπορευσομαι ... απεστρεψεν βαναιου υι. ιωιαδαε ... ελαληκεν (ita) 31. εξεχεεν ιωαβ 32. απεστρεψεν ... ab αρχιστρ. transilit ad αρχιστρ. 33. απεστραφη ... κ. ε. την κεφ. του 34. ιωιαδαε κ. απηντ. ιωιαδαε τω ιωαβ 35. ιωιαδαε ... στρατηγειαν ... τον σαδωκ ... εδωκεν ο βασιλευς ... om και σαλωμων υι. δαυ. usque ιερουσαλημ

κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμὼν καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ πλάτος καρδίας ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν.

III.

[1] Καὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις Σαλωμὼν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων υἱῶν ἀρχαίων καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Φαραώ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κυκλόθεν· ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. [5]
Καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει· καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ὑποστηρίγματα καὶ τοὺς λουτῆρας τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς στύλους καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν· καὶ ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἔπαλξιν ἐπ' αὐτῆς, διέκοψε τὴν πόλιν Δαυίδ· οὕτως θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς ὃν ᾠκοδόμησεν αὐτῇ. [10] τότε ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν· καὶ Σαλωμὼν ἀνέφερε τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὁλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ᾠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμία ἐνώπιον κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα. [15] καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ἀσσοὺρ καὶ τὴν Μαγδὼ καὶ τὴν Γαζὲρ καὶ τὴν Βαιθωρὼν ἐπάνω καὶ τὰ Βαλλάθ· πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ, μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας.
Καὶ ἐν τῷ ἔτι Δαυὶδ ζῆν ἐνετείλατο τῷ Σαλωμὼν λέγων Ἰδοὺ μετὰ [20] σοῦ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμενὶ ἐκ Χεβρών· οὗτος κατηράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβαινεν εἰς ἀπαντήν μοι ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ κυρίου λέγων Εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ νῦν μὴ ἀθωώσῃς αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος σύ, καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ καὶ κατάξεις τὴν πο- [25] λιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾅδου. [36] καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεῒ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οἰκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐκεῖθεν οὐδαμοῦ. [37] καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν χείμαρρον Κέδρων, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου· καὶ ὥρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [38] καὶ εἶπε Σεμεῒ πρὸς τὸν βασιλέα Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας, κύριέ μου βασιλεῦ, οὕτω ποιήσει ὁ δοῦλός σου· καὶ ἐκάθισε Σεμεῒ ἐν Ἱερουσαλὴμ τρία ἔτη. [39] καὶ ἐγενήθη μετὰ τὰ τρία ἔτη καὶ ἀπέδρασαν δύο δοῦλοι τοῦ Σεμεῒ πρὸς Ἀγχοῦς υἱὸν Μααχὰ βασιλέα Γέθ· καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεῒ λέγοντες Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἐν Γέθ. [40] καὶ ἀνέστη Σεμεῒ καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γὲθ πρὸς Ἀγχοὺς τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη Σεμεῒ καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐκ Γέθ. [41] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν λέγοντες ὅτι ἐπορεύθη Σεμεῒ ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γὲθ

---

35. τω σαλ. φρονησιν   III. 1. om σφ. υπερ τ. φρονησιν 2. αρχαιων υιων 3. εις την πολιν 4. om οικοδομησαι 5. om εν ante επτα 6. κ. ησαν τω ... a χιλιαδες ad χιλιαδες transilit 12. τρεις τω ενιαυτω 14. 15. οι κατεσταμενοι 16. επισταται τω λαω 17. αζερ ... βαιθωρωθ ... βαλαλαθ 20. ζην δαυιδ 21. σεμεει ... υιος σπερματος τ. ιεμενει ... κατηρησατο 23. απαντησιν 24. αθοωσης 25. φρον. ει συ 36. κ. αποστειλας ο βασ. εκαλ. τ. σεμεει 37. της εξοδιας ... χειμαρρουν 38. σεμεει bis ... ουτως 39. μετα τρια ετη ... δουλ. τω σεμεει πρ. αγχις ... τω σεμεει 40. σεμεει bis ... αγχις 41. σεμεει

42 καὶ ἀνέστρεψε τοὺς δούλους αὐτοῦ. [42] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσε
τὸν Σεμεΐ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου καὶ ἐπε-
μαρτυράμην σοι λέγων Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλὴμ καὶ πορευ-
43 θῇς εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ; [43] καὶ
τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὅρκον κυρίου καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετειλάμην κατὰ
44 σοῦ; [44] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεΐ Σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου ἣν
οἶδεν ἡ καρδία σου, ἃ ἐποίησας Δαυὶδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε κύριος
45 τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλήν σου. [45] καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εὐλογημένος, καὶ
46 ὁ θρόνος Δαυὶδ ἔσται ἕτοιμος ἐνώπιον κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα. [46] καὶ ἐνετείλατο
ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ Βαναίᾳ υἱῷ Ἰωδαέ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.

Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός· καὶ Ἰούδα
καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος,
ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες· καὶ Σαλωμὼν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς
βασιλείαις, καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα καὶ ἐδούλευον τῷ Σαλωμὼν πάσας
[5] τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ· καὶ Σαλωμὼν ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύ-
ματα τοῦ Λιβάνου, καὶ αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Θερμαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ τοῦτο
τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμών· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως καὶ ἑξήκοντα κόροι
ἀλεύρου κεκοπανισμένου, δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες καὶ
ἑκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων·
[10] ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ῥαφὶ ἕως Γάζης ἐν πᾶσι
τοῖς βασιλεῦσι πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν με-
ρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν· καὶ κατῴκει Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες ἕκαστος ὑπὸ
τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἑορ-
τάζοντες ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. καὶ οὗτοι
[15] οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμών· Ἀζαρίου υἱὸς Σαδὼκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου
υἱὸς Νάθαν ἄρχων τῶν ἐφεστηκότων καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
Σουβὰ γραμματεύς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλὰμ ἀναμιμνήσκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς
Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος, καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραΐ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναίας
υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τῆς αὐλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ Καχοὺρ υἱὸς Νάθαν
[20] ὁ σύμβουλος. καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι
εἰς ἅρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππων· καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσι τοῖς βασι-
λεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου.

Καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερου-
2 σαλήμ. [2] πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν θυμιῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, ὅτι οὐκ ᾠκοδομήθη
3 οἶκος τῷ κυρίῳ ἕως τοῦ νῦν. [3] καὶ ἠγάπησε Σαλωμὼν τὸν κύριον πορεύεσθαι
ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἔθυε καὶ
4 ἐθυμία. [4] καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Γαβαὼν θῦσαι ἐκεῖ, ὅτι αὕτη ὑψηλο-
τάτη καὶ μεγάλη· χιλίαν ὁλοκαύτωσιν ἀνήνεγκε Σαλωμὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
5 ριον ἐν Γαβαών. [5] καὶ ὤφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα· καὶ
6 εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμών Αἴτησαί τι αἴτημα σεαυτῷ. [6] καὶ εἶπε Σαλωμών

---

41. επεστρεψεν 42. σεμεει ... in fine add και ειπας μοι Αγαθον το ρημα ο ηκουσα 43. του κυριου 44. σεμεει Συ εγνως ... ην εγνω ... τω δαυιδ 45. om εσται 46. ιωιαδαε ... post ανειλεν αυτον add και απεθανεν. Pro omnibus iis quae sunt inde a Και ην ο βασ. usque και ιουδα εν ιερουσαλημ haec habet: Της δε βασιλειας εδρασθεισης εν χειρι σαλωμων επιγαμιαν εποιησατο σαλωμων προς φαραω βασιλεα αιγυπτου· και ελαβεν την θυγατερα φαραω, και εισηγαγεν αυτην εις την πολιν δαυιδ εως ου συνετελεσεν οικοδομων τον οικον εαυτου και τον οικον κυριου και το τειχος ιερουσαλημ κυκλω. [De rell. cf. cod. alex. ad III, 20. 21. 25. 26.] 2. εν τοις υψηλοις ... τω ονοματι κυριου εως των ημερων εκεινων 3. αυτος εθυεν 4. επορευθη ο βασιλευς εις ... μεγαλη λιαν· ολοκαυτωσιν ... θυσιαστηρ. εκεινο εν 5. τω σαλωμων ο κυριος

Σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα, καθὼς διῆλθεν ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ ἔλεος τὸ μέγα τοῦτο δοῦναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. [7] καὶ νῦν, κύριε ὁ θεός μου, σὺ ἔδωκας τὸν δοῦλόν σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου· καὶ ἐγώ εἰμι παιδάριον μικρόν, καὶ οὐκ οἶδα τὴν ἔξοδόν μου καὶ τὴν εἴςοδόν μου. [8] ὁ δὲ δοῦλός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξελέξω λαὸν πολὺν ὃς οὐκ ἀριθμηθήσεται. [9] καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοῦ συνιεῖν ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· ὅτι τίς δυνηθήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τοῦτον; [10] καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον κυρίου ὅτι ᾐτήσατο Σαλωμὼν τὸ ῥῆμα τοῦτο. [11] καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν Ἀνθ' ὧν ᾐτήσω παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ᾐτήσω σεαυτῷ ἡμέρας πολλὰς καὶ οὐκ ᾐτήσω πλοῦτον οὐδὲ ᾐτήσω ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ᾐτήσω σεαυτῷ τοῦ συνιεῖν τοῦ εἰςακούειν κρίμα, [12] ἰδοὺ πεποίηκα κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ἰδοὺ δέδωκά σοι καρδίαν φρονίμην καὶ σοφήν· ὡς σὺ οὐ γέγονεν ἔμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται ὅμοιός σοι· [13] καὶ ἃ οὐκ ᾐτήσω δέδωκά σοι, καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὡς οὐ γέγονεν ἀνὴρ ὅμοιός σοι ἐν βασιλεῦσι· [14] καὶ ἐὰν πορευθῇς ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ὡς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου. [15] καὶ ἐξυπνίσθη Σαλωμών, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον· καὶ ἀνέστη καὶ παραγίνεται εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστη κατὰ πρόςωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόςωπον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐν Σιών, καὶ ἀνήγαγεν ὁλοκαυτώσεις καὶ ἐποίησεν εἰρηνικάς, καὶ ἐποίησε πότον μέγαν ἑαυτῷ καὶ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. [16] τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρναι τῷ βασιλεῖ καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. [17] καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ μία Ἐν ἐμοί, κύριε· ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ᾠκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἑνί, καὶ ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ. [18] καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μοῦ ἔτεκε καὶ ἡ γυνὴ αὕτη· καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ αὐτό, καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. [19] καὶ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν νύκτα ὡς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν· [20] καὶ ἀνέστη μέσης τῆς νυκτὸς καὶ ἔλαβε τὸν υἱόν μοῦ ἐκ τῶν ἀγκαλῶν μου καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ κόλπῳ μοῦ. [21] καὶ ἀνέστην τὸ πρωὶ θηλάσαι τὸν υἱόν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς· καὶ ἰδοὺ κατενόησα αὐτὸν πρωί, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱός μου ὃν ἔτεκον. [22] καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱὸς μοῦ ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱὸς σοῦ ὁ τεθνηκώς· καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. [23] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐταῖς Σὺ λέγεις Οὗτος ὁ υἱὸς μοῦ ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱὸς ταύτης ὁ τεθνηκώς· καὶ σὺ λέγεις Οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱὸς μοῦ ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σοῦ ὁ τεθνηκώς. [24] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Λάβετε μάχαιραν· καὶ προςήνεγκαν τὴν μάχαιραν

---

6. μετα δουλου ... εφυλ. αυτ. το ελεος σου το ... καθημενον επι του θρ. α. 7. τ. εισοδον μ. κ. τ. εξοδ. μ. 8. εμμεσω ... in f. add και ου ψηφισθησεται απο πληθους 9. διακριν. τ. δουλον σ. εν δικαιοσυνη του συνιεναι ... δυνησεται 10. ηρ. ο λογος ενωπ. 11. σαυτω ημερας ... σεαυτω πλουτον ... σαυτω του συνιειν 12. σοφην κ. φρονιμην 13. εδωκα ... om ανηρ ... in f. add πασας τας ημερας σου 14. τα προσταγμ. μ. κ. τας εντ. μ. 15. παισιν εαυτου 17. η γυν. η μια ... κυριε μου 18. και ετεκεν και αυτη η γυνη ... το αυτο, ουκ ... post μεθ ημων add εν τω οικω 19. om της γυναικος ... εκοιμηθη ... post αγκαλων μου add και η δουλη σου υπνου 21. το πρωι pro πρωι 22. post η ετερα add Ουχι αλλ η ο υιος σου εστιν ο νεκρος, υιος δε εμος ο ζων· η δε αλλη και αυτη ελεγεν 23. om και ante συ λεγεις ... Ουχι αλλ η ο υι. σου ο τεθνηκ. κ. ο υι. μου ο ζων 24. Λαβ. μοι

25 ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. [25] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Διέλετε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τὸ θηλάζον εἰς δύο, καὶ δότε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτῃ καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτῃ.
26 [26] καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ ἧς ἦν ὁ υἱὸς ὁ ζῶν καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτρα αὐτῆς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν Ἐν ἐμοί, κύριε, δότε αὐτῇ τὸ παιδίον καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτό· καὶ αὕτη εἶπε Μήτε ἐμοὶ
27 μήτε αὐτῇ ἔστω, διέλετε. [27] καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε Δότε τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ Δότε αὐτῇ αὐτὸ καὶ θανάτῳ μὴ θανατώσητε αὐτό, αὕτη ἡ μήτηρ
28 αὐτοῦ. [28] καὶ ἤκουσαν πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεύς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις θεοῦ ἐν αὐτῷ τοῦ ποιεῖν δικαίωμα.

IV.

2 Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν βασιλεύων ἐπὶ Ἰσραήλ. [2] καὶ οὗτοι ἄρχον-
3 τες οἳ ἦσαν αὐτῷ· Ἀζαρίας υἱὸς Σαδώκ, [3] Ἐλιὰφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σηβὰ γραμ-
4 ματεῖς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοὺδ ἀναμιμνήσκων, [4] καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ
5 ἐπὶ τῆς δυνάμεως, καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς, [5] καὶ Ὀρνία υἱὸς Νάθαν
6 ἐπὶ τῶν καθεσταμένων, καὶ Ζαβοὺθ υἱὸς Νάθαν ἑταῖρος τοῦ βασιλέως, [6] καὶ Ἀχισὰρ ἦν οἰκονόμος, καὶ Ἐλιὰκ ὁ οἰκονόμος, καὶ Ἐλιὰβ υἱὸς Σὰφ ἐπὶ τῆς
7 πατριᾶς, καὶ Ἀδωνιρὰμ υἱὸς Αὐδὼν ἐπὶ τῶν φόρων. [7] καὶ τῷ Σαλωμὼν δώδεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐ-
8 τοῦ· μῆνα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγίνετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν. [8] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα
9 αὐτῶν· Βεὲν υἱὸς Ὢρ ἐν ὄρει Ἐφραῒμ εἷς· [9] υἱὸς Δακὰρ ἐν Μακὲς καὶ ἐν
10 Σαλαβὶν καὶ Βαιθσαμὺς καὶ Ἐλὼν ἕως Βηθανὰν εἷς· [10] υἱὸς Ἐσδὶ ἐν Ἀρα-
11 βὼθ, αὐτοῦ Σωχὼ καὶ πᾶσα ἡ γῆ Ὀφέρ· [11] υἱοῦ Ἀμιναδὰβ πᾶσα Νεφθαδώρ,
12 Τεφὰθ θυγάτηρ Σαλωμὼν ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, εἷς· [12] Βανὰ υἱὸς Ἀχιλοὺθ τὴν Ἰθαανὰχ καὶ Μαγεδδώ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σὰν ὁ παρὰ Σεσαθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἐσραέ, καὶ ἐκ Βηθσὰν ἕως Σαβελμαουλὰ ἕως Μαεβὲρ Λουκάμ, εἷς·
13 [13] υἱὸς Ναβὲρ ἐν Ῥαβὼθ Γαλαάδ, τούτῳ σχοίνισμα Ἐργὰβ ἐν τῇ Βασάν,
14 ἑξήκοντα πόλεις μεγάλαι τειχήρεις καὶ μοχλοὶ χαλκοῖ, εἷς· [14] Ἀχιναδὰβ υἱὸς
15 Σαδδὼ Μααναΐμ· [15] Ἀχιμαὰς ἐν Νεφθαλίμ, καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν Βασεμμὰθ
16 θυγατέρα Σαλωμὼν εἰς γυναῖκα, εἷς· [16] Βαανᾶ υἱὸς Χουσὶ ἐν Ἀσὴρ καὶ ἐν
17 18 (18. 19) Βααλὼθ εἷς· [17] Σεμεῒ υἱὸς Ἠλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν· [18] Γαβὲρ υἱὸς Ἀδαῒ ἐν τῇ γῇ Γὰδ Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἐσεβὼν καὶ Ὢγ βασιλέως τοῦ Βασάν·
19 (17) καὶ Νασὲφ εἷς ἐν γῇ Ἰούδα· [19] Ἰωσαφὰτ υἱὸς Φουασοὺδ ἐν Ἰσσάχαρ.
20 (27) [20] καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεσταμένοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ πάντα

---

25. το θηλαζ. το ζων 26. ο υιος ην ... το παιδιον το ζων ... διελετε αυτο 27. Δοτε αυτη τ. π. το ζων τη ειπουση 28. ηκουσεν ... τουτο εκρινεν IV. 2. και ουτοι οι αρχ. οι ησαν αυτου ... σαδωκ ο ιερευς 3. εναρεφ pro ελιαφ ... υιος σεισα ... υιος αχιμα 4. υιος ιωιαδαε ε. της στρατειας 5. αζαριας pro ορνια ... ζαββουθ ... ιερευς εταιρος 6. υιος σαφατ ... υιος αβδω 7. μηνα ενιαυτω 8. βεν ... om εις 9. εν μαχμας κ. ε. σαλαβειμ κ. βεθσαμυς κ. αιαλωμ ... om εις 10. εσδ ... σοχλω 11. αβιναδαβ πασαν νεφαδδωρ, ταφατα ... om εις 12. βαανα υι. ελουδ την θααναχ κ. μεμαγεδαω ... ο παρα εσλιανθαν υπ. του ιεζραελ ... βεθσαν ... αβελμαουλα ε. μεμβραδειεκμααν 13. υι. γαβερ εν ραμωθ γαλααδ· αυτω ο αυωθ ιαρειρ υκου (υιου?) μανασση γαλααδ· τουτω ... εργαβ η εν ... om εις 14. αϊναδαβ υ. σαδωκ μααναιμ 15. νεφθαλει ... μασεμαθ ... om εις 16. βαανας υ. χουσει ... εν μααλωτ ... om εις 17. 18. 19. plene: ιωσαφατ υι. φαρρου εν ισσαχαρ· σεμεει υ. η. εν τ. βενιαμειν· γα. υ. αδαι ε. τ. γη γαλααδ τη σηων βασ. εσεβων του αμορραιου κ. ωγ β. τ. β. κ. ενασιφ (** νασιφ) εν γη ιουδα 20. 21. Pro his vv. habet haec: (20.) και ισραηλ πολλοι ως η αμμος η επι της θαλασσης εις πληθος, εσθοντες και πινοντες και ευφραινομενοι.

τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ οὐ παραλλάσσουσι λόγον· [21] καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ([28]) 21 ἅρμασιν ἦρον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεὺς ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. [22] καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμὼν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ· τριάκοντα κόροι 22 σεμιδάλεως καὶ ἑξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, [23] καὶ δέκα μόσχοι 23 ἐκλεκτοὶ καὶ εἴκοσι βόες νομάδες καὶ ἑκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων ἐκλεκτῶν σιτευτά· [24] ὅτι ἦν ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ 24 εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν κυκλόθεν. [25] καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ ([29]) 25 Σαλωμὼν καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδίας ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν. [26] καὶ ἐπληθύνθη Σαλωμὼν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν ([30]) 26 πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. [27] καὶ ([31]) 27 ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ Γαιθὰν τὸν Ζαρίτην καὶ τὸν Αἰνὰν καὶ τὸν Χαλκὰδ καὶ Δαράλα υἱοὺς Μάλ. [28] καὶ ἐλά- ([32]) 28 λησε Σαλωμὼν τρισχιλίας παραβολάς, καὶ ἦσαν ᾠδαὶ αὐτοῦ πεντακισχίλιαι. [29] καὶ ἐλάλησεν ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ([33]) 29 ἕως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου, καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἑρπετῶν καὶ περὶ τῶν ἰχθύων. [30] καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ ἀκοῦσαι τῆς σοφίας Σαλωμών· καὶ ([34]) 30 παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε Σαλωμὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ. τότε ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζὲρ καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν καὶ τὸν Χαναανίτην τὸν κατοικοῦντα ἐν Μεργάβ· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς Φαραὼ ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών· καὶ Σαλωμὼν ᾠκοδόμησε τὴν Γαζέρ.

V.

Καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρῖσαι τὸν Σαλωμὼν ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιρὰμ τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. [2] καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ λέγων [3] Σὺ οἶδας 2 3 τὸν πατέρα μου Δαυὶδ ὅτι οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου ἀπὸ προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλωσάντων αὐτόν, ἕως τοῦ δοῦναι κύριον αὐτοὺς ὑπὸ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ. [4] καὶ νῦν ἀνέπαυσε κύριος 4 ὁ θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα πονηρόν. [5] καὶ ἰδοὺ ἐγὼ λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, 5

(24.) και σαλωμων ην εξουσιαζων εν πασιν τοις βασιλειοις απο του ποταμου γης αλλοφυλων και εως οριου αιγυπτου· προσεγγιζοντες δωρα και δουλευοντες τω σαλωμων πασας ημερας ζωης αυτου. 22. δεοντα σαλωμων 23. ab init. om και ... ante εκλεκτων add και ορνιθων εκλεκτα 24. ο. η. αρχ. εν παντι περαν τ. π. απο θαψα και εως του ποταμου ... ειρ. ην αυτω ... post κυκλοθεν add (25.) και κατωκει ιουδας και ισραηλ πεποιθοτες εκαστος υπο την αμπελον αυτου και υπο την συκην αυτου εσθιοντες και πινοντες απο δαν και εως βηρσαβεε πασας τας ημερας σαλωμων. (26.) και ην τω σαλωμων τεσσερακοντα χιλιαδες τοκαδες ιππων εις αρματα και δωδεκα χιλιαδες ιππεων. Jam sequuntur vv. 20. 21. ... τον αχυρον ... ηγον pro ηρον 25. σοφιαν τω σαλ. και φρονησιν ... χυμμα 26. η σοφια σαλωμων 27. γαιθαν τ. εζραηλιτην και ημαν κ. τ. χαλχαλ κ. τον δαραα υιους μαουλ· και ην ονομαστος εν πασιν τοις εθνεσιν κυκλω 29. περι των ξυλων ... υσωπου 30. σολομων ... ηκουον την σοφιαν αυτου ... om και ελαβε σαλωμων usque ad ωκοδομησε την γαζερ V. 1. χειραμ bis ... τ. παιδ. αυτ. προς σαλωμων· ηκουσεν γαρ οτι αυτον εχρισαν εις βασιλεα αντι 2. χειραμ 3. δαυιδ τον πατ. μου ... προσωπου πολεμων 4. απαντημα πονηρον 5. λεγω οικοδομησω

καθὼς ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου λέγων Ὁ υἱός σου ὃν δώσω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνό-
6 ματί μου. [6] καὶ νῦν ἔντειλαι καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ δοῦλοι μοῦ μετὰ τῶν δούλων σοῦ, καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰδὼς ξύλα
7 κόπτειν καθὼς οἱ Σιδώνιοι. [7] καὶ ἐγενήθη καθὼς ἤκουσε Χιρὰμ τῶν λόγων Σαλωμών, ἐχάρη σφόδρα καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεὸς σήμερον ὃς ἔδωκε τῷ
8 Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν τοῦτον. [8] καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμὼν λέγων Ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν ἀπέσταλκας πρὸς μέ, ἐγὼ ποιήσω πᾶν
9 θέλημά σου· ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα [9] οἱ δοῦλοί μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ σχεδίας ἕως τοῦ τόπου οὗ ἐὰν ἀποστείλῃς πρὸς μέ, καὶ ἐκτινάξω αὐτὰ ἐκεῖ καὶ σὺ ἀρεῖς· καὶ ποιή-
10 σεις τὸ θέλημά μου τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου. [10] καὶ ἦν Χιρὰμ διδοὺς
11 τῷ Σαλωμὼν κέδρους καὶ πεύκας καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ. [11] καὶ Σαλωμὼν ἔδωκε τῷ Χιρὰμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ καὶ μαχεὶρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ εἴκοσι χιλιάδας βαὶθ ἐλαίου κεκομμένου· κατὰ τοῦτο ἐδίδου Σαλωμὼν
12 τῷ Χιρὰμ κατ' ἐνιαυτόν. [12] καὶ κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμὼν καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ· καὶ ἦν εἰρήνη ἀνὰ μέσον Χιρὰμ καὶ ἀνὰ μέσον Σαλωμών, καὶ
13 διέθεντο διαθήκην ἀνὰ μέσον αὐτῶν. [13] καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς φόρον ἐκ
14 παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. [14] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι· μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν· καὶ Ἀδωνιρὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου.
15 [15] καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν καὶ ὀγδοήκοντα
16 χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει, [16] χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῷ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες
17 ([18]) τὰ ἔργα. [17] καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

VI.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασι- (Act. 7, 47.)
2 ([5], [17]) λεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλωμὼν ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, [2] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς ἵνα αἴρωσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου καὶ
3 ([5], [18]) λίθους ἀπελεκήτους· [3] καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμὼν καὶ οἱ υἱοὶ
4 ([37]) Χιράμ, καὶ ἔβαλαν αὐτούς. [4] ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσε τὸν οἶκον
5 ([38]) κυρίου ἐν μηνὶ Ζιοὺ καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. [5] ἐν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ ἐν μηνὶ Βαάλ, οὗτος ὁ μὴν ὁ ὄγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ καὶ
6 ([2]) εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ. [6] καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ,

---

6. εστωσαν μετα των ... και μισθον δουλιας δουλευσω σοι ... ανηρ ειδως κοπτ. ξυλα 7. χειραμ ... σημερον ο δους τω 8. απεστειλεν χειραμ ... επεσταλκας ... εις ξυλα 9. και εγω θησομαι ... σχεδιας εν τη θαλασση εως ... ου αν ... om εκει 10. χειραμ 11. χειραμ bis ... χορων π. και μαχαλ τω ... βεθ 12. χειραμ ... ανα μ. εαυτων 13. ο βασιλ. σαλωμων 14. χιλιαδας ... αλλασσομεναι 16. χωρις αρχοντων καθεσταμενων τω σαλ. επι των εργ. τρ. χ. κ. πεντακοσιοι επ. του λαου οι 17. plene: και ενετειλατο ο βασιλευς και αιρουσιν λιθους μεγαλους, λιθους τιμιους εις τον θεμελιον του οικου και λιθους απελεκητους· (18.) και επελεκησαν οι υιοι σαλωμων και οι υιοι χειραμ και οι βιβλιοι, κ. ητοιμ. τα ξυλα κ. τους λιθ. τρ. ετη VI. 1. τεσσεραχοστω ... των υιων ισραηλ ... επι ισραηλ 2. 3. om hos vv. [cf. V, 17. 18.] 4. 5. pon. hos vv. in f. capitis ita ut sint 37. 38. ... ζειου ... εν μηνι βουλ ... ο μην ογδοος ... διαταξ. αυτου· και ωκοδομησεν αυτον εν επτα ετεσιν. 6. και ωκοδομει τον οικον τω κυριω· και ο οικος ον ωκ. ο βασ. σαλωμων τ. κ.

τεσσαράκοντα ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι ἐν πήχει πλάτος αὐτοῦ,
καὶ πέντε καὶ εἴκοσι ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ. [7] καὶ τὸ αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον (3) 7
τοῦ ναοῦ εἴκοσι ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου κατὰ πρόσ-
ωπον τοῦ οἴκου. καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. [8] καὶ (4) 8
ἐποίησε τῷ οἴκῳ ϑυρίδας παρακυπτομένας κρυπτάς. [9] καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν (5) 9
τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαϑρα κυκλόϑεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβίρ. [10] ἡ πλευρὰ ἡ (6) 10
ὑποκάτω πέντε πήχεων ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον ἕξ, καὶ ἡ
τρίτη ἑπτὰ ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλό-
ϑεν ἔξωϑεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. [11] καὶ (7) 11
ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσϑαι αὐτὸν λίϑοις ἀκροτόμοις ἀργοῖς ᾠκοδομήϑη· καὶ
σφῦρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ ἠκούσϑη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ
οἰκοδομεῖσϑαι αὐτόν. [12] καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωϑεν ὑπὸ τὴν (8) 12
ὠμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ ἑλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον καὶ ἐκ τῆς
μέσης ἐπὶ τὰ τριώροφα. [13] καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐ- (9) 13
τόν· καὶ ἐκοιλοστάϑμησε τὸν οἶκον κέδροις. [14] καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς ἐν- (10) 14
δέσμους δι' ὅλου τοῦ οἴκου πέντε ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ συνέσχε τὸν
σύνδεσμον ἐν ξύλοις κεδρίνοις. [15] καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσω- 15
ϑεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίχων καὶ
ἕως τῶν δοκῶν· ἐκοιλοστάϑμησε συνεχόμενα ξύλοις ἔσωϑεν, καὶ περιέσχε τὸ
ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευραῖς πευκίναις. [16] καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς εἴκοσι πήχεις 16
ἀπ' ἄκρου τοῦ τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν·
καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ δαβὶρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. [17] καὶ τεσσαράκοντα πή- 17
χεων ἦν ὁ ναὸς [18] κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωϑεν (19) 18
δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαϑήκης κυρίου. [19] εἴκοσι πήχεις μῆκος, καὶ (20) 19
εἴκοσι πήχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ
χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ· καὶ ἐποίησε ϑυσιαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ
καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ. [20] καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ ἕως (21) 20
συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου. [21] καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ δαβὶρ δύο Χερουβὶμ (23) 21

---

6. εξηκοντα πηχων μηκος α. ... τριακοντα pro πεντε κ. εικοσι ... om το ante υψος 7. κ. το αιλ. κ. πρ. του ναου του οικου, και (deest εικοσι?) εν πηχει μηκος αυτου κατα προσωπον εις το υψος του οικου, δεκα πηχεις πλατος αυτου κατα πρ. τ. οικ. etc. 9. μελαϑρα κυκλοϑεν συν τυχοις (i. e. τοιχοις) του οικου κυκλοϑ. τ. ν. κ. τ. δαβειρ 10. ab init. add και εποιησεν πλευρας κυκλοϑεν ... εξ pro πεντε ... om εν πηχει ... post εξ add πηχεων πλατος ... διαστηματα 11. ουκ ηκουσται ... om εν τω οικω 12. ειλικτη ... τριωροφα 13. ante κεδροις add φατνωσεσιν και διαταξεσιν 14. ενδεσμον pro συνδεσμον ... Post v. 14. (10.) add haec: (11.) και εγενετο λογος κυριου προς σαλωμων λεγων (12.) Ο οικος ουτος ον συ ωκοδομεις, εαν οδευης τοις προσταγμασιν μου και τα κριματα μου ποιης και φυλασσης πασας τας εντολας μου αναστρεφεσϑαι εν αυταις, στησω τον λογον μου συν σοι ον ελαλησα προς δαυιδ τον πατερα σου· (13.) και κατασκηνωσω εμμεσω υιων ισραηλ, και ουκ εγκαταλειψω τον λαον μου ισραηλ. (14.) και ωκοδομησεν σαλωμων τον οικον και συνετελεσεν αυτον. 16. εδαφους του οικου εως ... εποιησ. αυτω εσωϑεν του δαβειρ 17. κ. τεσσερακοντα πηχων ην ο οικος ουτος ο ναος ο εσωτατος· et pergit (18.) και δια κεδρου προς τον οικον εσω πλοκην επαναστησεις, και πεταλα και αναγλυφα παντα κεδρινα, ουκ εφαινετο λιϑος. 18. δαβειρ ... εσωϑ. ητοιμασεν δουναι 19. ab init. add και εις προσωπον του δαβειρ (... om και εικοσι post μηκος) ... συγκεκλισμενω· κ. εποιησ. ϑυσ. κεδρου· και περιεπιλησεν σαλωμων τον οικον ενδοϑεν χρυσιω αποκλιστω· και παρηγαγεν εν καϑηλωμασιν χρυσιου κατα προσωπον τ. δαβειρ κ. περ. α. χρ. 20. post οικου add (22.) και ολον το εσω του δαβειρ επεταλωσεν χρυσιω 21. δαβειρ ... χερουβειν

22 (24) δέκα πήχεων μέγεθος ἐσταθμωμένον. [22] καὶ πέντε πήχεων πτερύγιον τοῦ
Χερουβὶμ τοῦ ἑνός, καὶ πέντε πήχεων πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον, ἐν πήχει
23 (25) δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ εἰς μέρος πτερυγίου αὐτοῦ. [23] οὕτως τῷ
24 (26) Χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ ἐν μέτρῳ ἑνὶ συντέλεια μία ἀμφοτέροις. [24] καὶ τὸ
ὕψος τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἑνὸς δέκα ἐν πήχει, καὶ οὕτω τῷ Χερουβὶμ τῷ δευ-
25 (27) τέρῳ. [25] καὶ ἀμφότερα Χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου· καὶ
διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἥπτετο πτέρυξ μία τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ
Χερουβὶμ τοῦ δευτέρου ἥπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευτέρου· καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν
26 (28) ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἥπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. [26] καὶ περιέσχε τὰ Χερουβὶμ
27 (29) χρυσίῳ. [27] πάντας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐγκολαπτὰ ἔγραψε γραφίδι
28 (30) Χερουβὶμ καὶ φοίνικας τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτέρῳ. [28] καὶ τὸ ἔδαφος
29 (31) τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξωτάτου. [29] καὶ τῷ θυ-
30 (33) ρώματι τοῦ δαβὶρ ἐποίησε θύρας ξύλων ἀρκευθίνων, [30] στοαὶ τετραπλῶς,
31 (34) [31] ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα· δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία
32 (35) καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ δευτέρα· στρεφόμενα [32] ἐγκε-
κολαμμένα Χερουβὶμ καὶ φοίνικες καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, καὶ περιεχό-
33 (36) μενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν. [33] καὶ ᾠκοδόμησε τὴν αὐ-
λὴν τὴν ἐσωτάτην, τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος κατειργασμένης
κέδρου κυκλόθεν. καὶ ᾠκοδόμησε τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἰλὰμ τοῦ
οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

VII.

1 (13) Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν καὶ ἔλαβε τὸν Χιρὰμ ἐκ Τύ-
2 (14) ρου [2] υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Νεφθαλίμ, καὶ
ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, τέκτων χαλκοῦ καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης
καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ· καὶ εἰςηνέχθη
3 (15) πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα. [3] καὶ ἐχώνευσε
τοὺς δύο στύλους τῷ αἰλὰμ τοῦ οἴκου, ὀκτωκαίδεκα πήχεις ὕψος τοῦ στύλου·
καὶ περίμετρον τεσσαρεςκαίδεκα πήχεις ἐκύκλου αὐτὸν τὸ πάχος τοῦ στύλου·
4 (16) τεσσάρων δακτύλων τὰ κοιλώματα· καὶ οὕτως ὁ στῦλος ὁ δεύτερος. [4] καὶ
δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων χωνευτά· πέντε
πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἑνός, καὶ πέντε πήχεις τὸ ὕψος τοῦ ἐπι-
5 (17) θέματος τοῦ δευτέρου. [5] καὶ ἐποίησε δύο δίκτυα περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα
τῶν στύλων, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ ἑνὶ καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ

---

21. ξυλων κυπαρισινων δ. π. μ. εσταθμωμενων 22. πτερυγιων αυτου το εν, και πεντε ... δεκα εν πηχει απο μ. πτ. αυτ. και εως μερους πτ. α. 23. ab init. add και δεκα εν πηχει ... τω χερουβ ... in f. add τοις χερουβειν 24. του χερουβ ... και ουτως του χερουβ του δευτερου 25. κ. εθηκεν αμφοτ. τα χερουβειν ... η πτερυξ του ενος του τοιχου κ. η πτερυξ του χερουβ του ... και πτερυγες αυτ. αι εν ... ηπτετο 26. χερουβειν 27. και παντας ... ενκολαμτα (ενκολαμπτα?) ... χερουβειν κ. φοινικες και περιγλυφα εγκυπτοντα τω 29. δαβειρ ... θυρας εκ ξυλων ... in f. add και φλιας πενταπλας et pergit sic: (32.) και δυο θυρας ξυλων πυκινων, και ενκολαπτα επ αυτων ενκεκολαμμενα χερουβειν και φοινικας και πεταλα διαπεπετασμενα, και περιεσχεν χρυσιω, και κατεβαινεν επι τα χερουβειν και επι τους φοινικας το χρυσιον 30. (33.) και ουτως εποιησεν τω πυλωνι (** add του ναου)· φλιαι ξυλων αρκευθου στοαι τετραπλως 31. και αιη (corr. εν) αμφοτεραις ... om και ante δυο 32. ειςκεκολαμμενα χερουβειν 33. κατεργασμενης ... om κυκλοθεν ... om και ωκοδομησε usque του ναου [cf. VII, 12. codicis alex.] ... In fine cap. sequuntur vv. 4. 5. de quibus vide supra. VII. Hoc caput incipit a vv. 38—49., ita ut v. 1. vaticani cod. sit in alex. v. 13... 1. χειραμ 2. υιου ... νεφθαλειμ ... τιμιος pro τυριος ... εισηχθη 4. χωνευτα χαλκα 5. ab επιθεματι ad επιθεματι transilit. 7. Ante h. v. pon. vv. 8. 9.

δευτέρῳ. [6] καὶ ἔργον κρεμαστόν, δύο στίχοι ῥοῶν χαλκῶν, δεδικτυωμένοι, (18) 6
ἔργον κρεμαστόν, στίχος ἐπὶ στίχον· καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ ἐπιθέματι τῷ
δευτέρῳ. [7] καὶ ἔστησε τοὺς στύλους τοῦ αἰλὰμ τοῦ ναοῦ· καὶ ἔστησε τὸν (21) 7
στῦλον τὸν ἕνα καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰαχούμ, καὶ ἔστησε τὸν στῦ-
λον τὸν δεύτερον καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βολώζ. [8] καὶ ἐπὶ τῶν (19) 8
κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον κρίνου κατὰ τὸ αἰλὰμ τεσσάρων πηχῶν. [9] καὶ (20) 9
μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων, καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα
τὸ μέλαθρον τῷ πάχει. [10] καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν δέκα ἐν πήχει ἀπὸ (23) 10
τοῦ χείλους αὐτῆς ἕως τοῦ χείλους αὐτῆς, στρογγύλον κύκλῳ τὸ αὐτό· πέντε
ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτῆς, καὶ συνηγμένη τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐν πήχει.
[11] καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύκλουν (24) 11
αὐτὴν δέκα ἐν πήχει κυκλόθεν· καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς ὡς ἔργον χείλους ποτηρίου
βλαστὸς κρίνου, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ παλαιστής. [12] καὶ δώδεκα βόες ὑπο- (25) 12
κάτω τῆς θαλάσσης, οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες βοῤῥᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες
θάλασσαν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες ἀνατο-
λήν· καὶ πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπά-
νωθεν. [13] καὶ ἐποίησε δέκα μεχωνὼθ χαλκᾶς· πέντε πήχεις μῆκος τῆς (27) 13
μεχωνὼθ τῆς μιᾶς, καὶ τέσσαρες πήχεις τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ ἓξ ἐν πήχει
ὕψος αὐτῆς. [14] καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεχωνὼθ συγκλειστὸν αὐτοῖς, καὶ (28) 14
συγκλειστὸν ἀνὰ μέσον τῶν ἐξεχομένων. [15] καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῶν (29) 15
ἀνὰ μέσον ἐξεχομένων λέοντες καὶ βόες καὶ Χερουβίμ· καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχο-
μένων οὕτως καὶ ἐπάνωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λεόντων καὶ τῶν βοῶν χῶραι,
ἔργον καταβάσεως. [16] καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοῖ τῇ μεχωνὼθ τῇ μιᾷ, καὶ (30) 16
τὰ προσέχοντα χαλκᾶ καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, ὠμίαι ὑποκάτω τῶν λουτήρων.
[17] καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῇ μεχωνώθ. [18] καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ (31. 32) 17 18
τοῦ ἑνὸς πήχεος καὶ ἡμίσους. [19] καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν ἔργον τροχῶν (33) 19
ἅρματος· αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν πάντα
χωνευτά. [20] αἱ τέσσαρες ὠμίαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεχωνὼθ (34) 20
τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς μεχωνὼθ οἱ ὦμοι αὐτῆς, [21] καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς (35) 21
μεχωνὼθ ἥμισυ τοῦ πήχεος μέγεθος αὐτῆς στρογγύλον κύκλῳ ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς τῆς μεχωνώθ· καὶ ἀρχὴ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς·
καὶ ἠνοίγετο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς. [22] καὶ τὰ συγκλείσματα (36) 22
αὐτῆς Χερουβὶμ καὶ λέοντες καὶ φοίνικες ἑστῶτα, ἐχόμενον ἕκαστον κατὰ

(8.) και επιθεματα επι των κεφαλων ... (9.) των πλευρ. επιθεμα μελαθρον· και των ροων πεντε στιχοι κυκλω επι της κεφαλιδος της δευτερας 7. ιαχουν ... βοος ... post v. 7. add (22.) και επι των κεφαλων εργον κρινους (κρινου?) και ετελειωθη το εργον των στυλων. 10. τ. θαλασσαν αυτην δεκα ... om το ante υψος ... συνηγμενοι ... in f. add εκυκλου αυτην κυκλω 11. pro και το χειλ. usque παλαιστης hab. δυο στιχοι των υποστηριγματων κεχυμενοι εν τη χυσει αυτης εστωτες 12. ανατολην· κ. η θαλ. επ. αυτ. επανωθεν· κ. παντα τα οπ. εις τ. οικον· atque add (26.) και το παχος αυτου παλαιστης και το χειλος αυτης ως εργον χειλους ποτηριου βλαστος κρινου· δισχιλιους χοεις χωρουντας· 13. τας μεχωνωθ δεκα ... πλατος sine το 14. συγκλιστον bis 15. συγκλιματα ... χερουβειν 16. τεσσερα ... ωμιαι αυτοις ... in f. add αι ωμιαι κεχυμεναι απο περαν ανδρος προσκειμεναι 17. plene sic: και στομα αυτου εσωθεν της κεφαλιδος ανωθεν εν πηχει, και στομα αυτου στρογγυλουν· ποιημα ουτως πηχεος και ημισους του πηχεως (** πηχεος)· και γε επι στοματος αυτου διατορευματα και διαπηγα αυτων τετραγωνα, ου στρογγυλα· 18. ab init. add και τεσσαρες τροχοι εις υποκατωθεν των διαπηγων· ... εν τω μεχωνωθ ... και ημισ. του πηχεος 19. αι χ. αυτ. και αυχενες αυτων κ. οι ... πραγματια ... ισα παντα 21. om αυτης ... συγκλισματα αυτ. εξ αυτης 22. συγκλισματα ... χερουβειν ... λεοντας

23 (37) πρόςωπον ἔσω καὶ τὰ κυκλόϑεν. [23] κατ' αὐτὴν ἐποίησε πάσας τὰς δέκα
24 (38) μεχωνὼϑ τάξιν μίαν καὶ μέτρον ἓν πάσαις. [24] καὶ ἐποίησε δέκα χυτρο-
καύλους χαλκοῦς, τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὸν ἕνα χυτρόκαυλον μετρή-
σει τεσσάρων πηχῶν· χυτρόκαυλος ὁ εἷς ἐπὶ τῇ μεχωνὼϑ τῇ μιᾷ ταῖς δέκα
25 (39) μεχωνώϑ. [25] καὶ ἔϑετο τὰς πέντε μεχωνὼϑ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐκ
δεξιῶν, καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐξ ἀριστερῶν· καὶ ἡ ϑάλασσα
ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ νότου.
26 (40) [26] καὶ ἐποίησε Χιρὰμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς ϑερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας·
καὶ συνετέλεσε Χιρὰμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν
27 (41) ἐν οἴκῳ κυρίου. [27] στύλους δύο καὶ τὰ στρεπτὰ τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κε-
φαλῶν τῶν στύλων δύο· καὶ τὰ δίκτυα δύο τοῦ καλύπτειν ἀμφότερα τὰ
28 (42) στρεπτὰ τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων· [28] τὰς ῥοὰς τετρακοσίας
ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις, δύο στίχοι ῥοῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνὶ περικαλύπτειν
ἀμφότερα τὰ ὄντα τὰ στρεπτὰ τῆς μεχωνὼϑ ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις·
29 (43) [29] καὶ τὰ μεχωνὼϑ δέκα, καὶ τοὺς χυτροκαύλους δέκα ἐπὶ τῶν μεχωνώϑ·
30 (44) [30] καὶ τὴν ϑάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς βόας δώδεκα ὑποκάτω τῆς ϑαλάσσης·
31 (45) [31] καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς ϑερμάστρεις καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ
σκεύη ἃ ἐποίησε Χιρὰμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν τῷ οἴκῳ κυρίου· καὶ οἱ στῦλοι
τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου κυρίου· πάντα
32 (47) τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως ἃ ἐποίησε Χιρὰμ χαλκᾶ ἄρδην. [32] οὐκ ἦν σταϑμὸς
τοῦ χαλκοῦ οὗ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα ἐκ πλήϑους σφόδρα· οὐκ ἦν
33 (46) τέρμα τῶν σταϑμῶν τοῦ χαλκοῦ. [33] ἐν τῷ περιοίκῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώ-
νευσεν αὐτὰ ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀνὰ μέσον Σοκχὼϑ καὶ ἀνὰ μέσον Σειρά.
34 (48) [34] καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὰ σκεύη ἃ ἐποίησεν ἐν οἴκῳ κυρίου,
τὸ ϑυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς οἱ ἄρτοι τῆς προς-
35 (49) φορᾶς χρυσῆν, [35] καὶ τὰς λυχνίας πέντε ἐξ ἀριστερῶν καὶ πέντε ἐκ δεξιῶν
κατὰ πρόςωπον τοῦ δαβὶρ χρυσᾶς συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπάδια καὶ τοὺς
36 (50) λύχνους καὶ τὰς ἐπαρύστρις χρυσᾶς· [36] καὶ τὰ πρόϑυρα καὶ οἱ ἧλοι καὶ
αἱ φιάλαι καὶ τὰ τρυβλία καὶ αἱ ϑυΐσκαι χρυσαῖ, συγκλειστά· καὶ τὰ ϑυρώ-
ματα τῶν ϑυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου ἁγίου τῶν ἁγίων, καὶ τὰς ϑύρας
37 (51) τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. [37] καὶ ἀνεπληρώϑη τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν οἴκου
κυρίου· καὶ εἰςήνεγκε Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ πάντα
τὰ ἅγια Σαλωμών, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς
38 (1) ϑησαυροὺς οἴκου κυρίου. [38] καὶ τὸν οἶκον ἑαυτῷ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τρις-
39 (2) καίδεκα ἔτεσι. [39] καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον δρυμῷ τοῦ Λιβάνου· ἑκατὸν
πήχεις μῆκος αὐτοῦ, καὶ πεντήκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα
πηχῶν ὕψος αὐτοῦ· καὶ τριῶν στίχων στύλων κεδρίνων, καὶ ὠμίαι κέδριναι

---

22. προςωπ. αυτου 23. ταξις μια κ. μ. εν, τερμα εν πασαις 24. χυ-
τρογαυλους ... τεσσερακοντα ... τον χυτρογαυλον τον ενα· τεσσαρων πηχ. ο
χυτρογαυλος ο εις επι της μ. της μιας 25. τας μεχωνωϑ πεντε απο ...
κ. πεντε επ ωμιαν τ. ο. τ. αριστ. αυτου ... της ωμιδος 26. χειραμ bis
29. τας μεχωνωϑ ... χυτρογαυλους δ. ε. της μεχωνωϑ 31. χειραμ bis ...
τεσσερακοντα οκτω ... του κυριου ... om ἃ 32. in f. add στιλβοντος
33. αυτα ο βασιλευς εν ... σιαραμ pro σειρα 34. κ. εδωκεν ο βασ. σαλ.
επι παντα τα σκευη· απο του πληϑους σφοδρα σφοδρα ουκ ην σταϑμος του
χαλκου· και εποιησεν σαλωμων παντα τα σκευη τα εν τω οικ. κυρ. 35.
πεντε εκ δεξ. κ. π. εξ αριστ. ... δαβερρ ... συγκαιομενας ... επαρυστριδας
χρ. τρεις 36. συγκλιστα ... αγιου αγιων ... του οικου του ναου 37. παν
το εργον ο επ. ο βασιλευς σαλωμων .. De vv. 38. usque 49. cf. ad VII, 1.
38. αυτου pro εαυτω ... in f. add και συνετελεσεν ολον τον οικον αυτου
39. δρυμου ... το μηκος

τοῖς στύλοις. [40] καὶ ἐφάτνωσε τὸν οἶκον ἄνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύ- (3) 40
λων· καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος, [41] καὶ (4) 41
μέλαθρα τρία, καὶ χώρα ἐπὶ χώραν τρισσῶς. [42] καὶ πάντα τὰ θυρώματα (5) 42
καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι, καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν
τρισσῶς. [43] καὶ τὸ αἰλὰμ τῶν στύλων πεντήκοντα μῆκος καὶ πεντήκοντα ἐν (6) 43
πλάτει ἐζυγωμένα, αἰλὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν· καὶ στῦλοι καὶ πάχος ἐπὶ
πρόσωπον αὐτῆς τοῖς αἰλαμίν. [44] καὶ τὸ αἰλὰμ τῶν θρόνων οὗ κρινεῖ ἐκεῖ, (7) 44
αἰλὰμ τοῦ κριτηρίου. [45] καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν ᾧ καθήσεται ἐκεῖ, αὐλὴ μία (8) 45
ἐξελισσομένη τούτοις κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο· καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραὼ ἣν
ἔλαβε Σαλωμὼν κατὰ τὸ αἰλὰμ τοῦτο. [46] πάντα ταῦτα ἐκ λίθων τιμίων (9) 46
κεκολαμμένα ἐκ διαστήματος ἔσωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γεισῶν·
καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην [47] τὴν τεθεμελιωμένην ἐν τιμίοις (10) 47
λίθοις μεγάλοις, λίθοις δεκαπήχεσι καὶ τοῖς ὀκταπήχεσι· [48] καὶ ἐπάνωθεν (11) 48
τιμίοις κατὰ τὸ μέτρον ἀπελεκήτων καὶ κέδροις. [49] τῆς αὐλῆς τῆς μεγάλης (12) 49
κύκλῳ τρεῖς στίχοι ἀπελεκήτων καὶ στίχος κεκολαμμένης κέδρου. καὶ συνετέ-
λεσε Σαλωμὼν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

VIII.

Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ εἴκοσι ἔτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ ἐν Σιὼν τοῦ ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυίδ, αὕτη ἐστὶ Σιών, [2] ἐν μηνὶ Ἀθανίν. [3] καὶ 2 3 ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν [4] καὶ τὸ σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰ σκεύη 4 τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ μαρτυρίου· [5] καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ 5 ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες πρόβατα βόας ἀναρίθμητα. [6] καὶ εἰςφέρουσιν 6 οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῶν Χερουβίμ. [7] ὅτι τὰ Χερουβὶμ διαπεπετα- 7 σμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ· καὶ περιεκάλυπτον τὰ Χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς ἐπάνωθεν, [8] καὶ ὑπερεῖχον τὰ 8 ἡγιασμένα· καὶ ἐνεβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβίρ, καὶ οὐκ ὠπτάνοντο ἔξω. [9] οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν 9 δύο πλάκες λίθιναι, πλάκες τῆς διαθήκης ἃς ἔθηκε Μωυσῆς ἐν Χωρήβ, ἃς διέθετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς

---

40. (εταφνωσεν ...) τεσσεραχοντα κ. πεντε· δεκα και πεντε ο στιχ. 43. ** (* ?) στυλ. εποιησεν πεντηκ. πηχων μηκ. και τριακοντα εν πλατει ... επι προσωπ. αυτων τοις ελαμμειμ 44. το αιλαμ του κριτηρ. εποιησεν και ωροφωσεν εν κεδρω απο του εδαφους εως του εδαφους 45. και οικος αυτω εν ω 46. τιμιων μετρον απελεκητων κεκολαμμενα εκ δ. εσωθ. και εξωθεν 47. om εν 48. λιθοις τιμιοις ... και κεδροις c. seqq. conj. ... pro και συνετελ. usque οικον αυτου habet: και οικοδομησεν αυλην οικου κυριου την εσωτατην των αιλαμ του οικου του κατα προσωπον του ναου VIII. 1. Και εξεκκλησιασεν omissis Και εγενετο usque τοτε ... inter ισραηλ et εν σιων add συνπασας κεφαλας των ραβδων επησμενους των πατερων των υιων ισραηλ προς τον βασιλεα σαλωμων ... ανενεγκειν 2. plene: και εξεκκλησιασθησαν προς τον βασιλεα σαλωμων πας ανηρ ισραηλ εν μηνι αβανειμ εν τη εορτη· αυτος ο μην εβδομηκοστος εβδομος· 3. και ηλθον παντες οι πρεσβυτεροι ισραηλ κ. ηρ. οι 4. και ανεβιβασαν την κιβωτον κυριου κ. το ... παντα τα σκευη ... in f. add και ανεβιβασαν αυτα οι ιερεις και οι λευιται 5. κ. ο. β. κ. πασα συναγωγη ισραηλ οι συντεταγμενοι επ αυτον συν αυτω εμπροσθεν ... προβατα και βοας α ου ψηφισθησεται αναριθμητα απο πληθους 6. τ. κιβ. διαθηκης κυριου ... δαβειρ ... χερουβειν 7. χερουβειν bis ... την pro επι την 8. δαβειρ ... οπτανοντο εξω· και εγενοντο εκει εως της ημερας ταυτης 9. μωσης εκει εν χ. α διεθετο κ. μετα υιων

10 Αἰγύπτου. 10 καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ νεφέλη
11 ἔπλησε τὸν οἶκον· 11 καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ προς-
14 ώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἔπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον. 14 καὶ ἀπέστρεψεν ὁ
βασιλεὺς τὸ πρόςωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς πάντα Ἰσραήλ· καὶ
15 πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ εἱστήκει· 15 καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ
σήμερον, ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου καὶ
16 ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε λέγων 16 Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τὸν λαόν
μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἑνὶ σκήπτρῳ Ἰσραὴλ
τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ· καὶ ἐξελεξάμην ἐν Ἰερου-
σαλὴμ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν
17 λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. 17 καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ πατρός μου οἰκο-
18 δομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. 18 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ
τὸν πατέρα μου Ἀνθ' ὧν ἦλθεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον
19 τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου· 19 πλὴν
σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν
20 σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. 20 καὶ ἀνέστησε κύριος τὸ
ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε· καὶ ἀνέστην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκά-
θισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραὴλ καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον
21 τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. 21 καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῷ ἐν ᾗ
ἐστὶν ἐκεῖ διαθήκη κυρίου ἣν διέθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ
22 ἐξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 22 καὶ ἀνέστη Σαλωμὼν κατὰ πρός-
ωπον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέ-
23 τασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν 23 καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ
ἔστιν ὡς σὺ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω φυλάσσων δια-
θήκην καὶ ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευομένῳ ἐνώπιόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρ-
24 δίᾳ αὐτοῦ, 24 ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου· καὶ γὰρ ἐλά-
λησας ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν χερσί σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
25 25 καὶ νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί
μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐξαρθήσεταί σου ἀνὴρ ἐκ προςώπου μου
καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τὰ τέκνα σου τὰς ὁδοὺς
26 αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης ἐνώπιον ἐμοῦ. 26 καὶ
νῦν, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί
27 μου. 27 ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ
οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος
28 ὃν ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου; 28 καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, κύριε
ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ἀκούειν τῆς προςευχῆς ἧς ὁ δοῦλός σου προςεύχεται ἐνώπιόν
29 σου πρὸς σὲ σήμερον, 29 τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἠνεῳγμένους εἰς τὸν
οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπας Ἔσται τὸ ὄνομά μου
ἐκεῖ, τοῦ εἰςακούειν τῆς προςευχῆς ἧς προςεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον
30 τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός. 30 καὶ εἰςακούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ
τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν προςεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰς-

10. οικον κυριου 11. εδυναντο ... στηναι ... in f. add κυριου 12. τοτε ειπεν σαλωμων Κυριος ειπεν του σκηνωσαι εν γνοφω· 13. οικοδομησα οικον κατοικητηριου σοι, εδρασμα της καθεδρας σου αιωνος· 14. ιστηκει 15. εν στοματι 16. om και εξελεξ. εν ιερ. usque εκει ... om επι 17. καρδ. δαυιδ του 18. om του 19. πλ. ου συ 22. εστη 23. om τη 24. μου· οσα ελαλησας αυτω και ελαλησας εν στοματι σου 25. μου pro εμου 26. πιστωθη δη ... σου ο ελαλησας τω δουλω σου δ. τω 27. κατοικησει θεος ... και ουρανος ... om τω ονοματι σου 28. κ. επιβλ. επι προσευχην δουλου σου και την δεησ. μου ο θ. ισρ. ακ. της τερψεως και τ. προσευχ. 29. om τους ... ανεωγμενους ... νυκτ. κ. ημερας ... ης ο δουλ. σ. προσευχεται 30. εισακ. της φωνης του ... om και του λαου σου ... προσευχωνται

ακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν οὐρανῷ, καὶ ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ. [31] ὅσα ἂν ἁμάρτῃ ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσασθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, [32] καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἀνομηθῆναι ἄνομον δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. [33] ἐν τῷ πταῖσαι τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἐχθρῶν ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ ἐπιστρέψουσι καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, [34] καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ ἐπιστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. [35] ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετὸν ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προςεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς, [36] καὶ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ· ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ. [37] λιμὸς ἐὰν γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, ὅτι ἔσται ἐμπυρισμός, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, πάντα πόνον, [38] πᾶσαν προσευχήν, πᾶσαν δέησιν ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἁφὴν καρδίας αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, [39] καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἵλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καθὼς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων υἱῶν ἀνθρώπων, [40] ὅπως φοβῶνταί σε πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. [41] καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σου οὗτος, [42] καὶ ἥξουσι καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, [43] καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου καὶ φοβῶνταί σε καθὼς ὁ λαός σου Ἰσραήλ, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα. [44] ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ ἐπιστρέψεις αὐτούς, καὶ προςεύξονται ἐν ὀνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, [45] καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτοῖς. [46] ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ ἐπάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτιοῦσιν οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, [47] καὶ ἐπιστρέψουσι καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσιν ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν καὶ δεηθῶσί σου λέγοντες Ἡμάρτο-

---

30. εν τω ουρ. κ. ποιησης 33. επιστρεψ. προς σε ... δεηθησ. προς σε 34. αποστρεψεις 35. επιστρεψουσιν 36. αμαρτ. του λαου σου κ. του λαου σου ισραηλ ... γην σου ην 37. λιμος ε. γ. εν τη γη ... εμπ. ικτερος βρουχος ... και εκθλιψει αυτ. εχθρος 38. παντι ανθρ. παντος λαου σου ισραηλ 39. κατα πασας τας 40. (om οσας ...) ζωσιν επι προσωπου πασης της 41. σου ισραηλ ουτος, και ελθη απο γης μακροθεν ενεκα ονοματος σου, οτι ακουσουσιν το ονομα σου το μεγα και την χειρα σου την ισχυουσαν και βραχιονα σου τον εκτεταμενον 43. om συ ... λαοι της γης ... om τουτον 44. οδος pro οδον 45. om συ ... της προσευχ. αυτ. κ. της δεησ. α. 46. αμαρτ. σοι κ. επαρεις επ αυτους κ. παρ. ... αιχμαλ. αυτους οι αιχμ. αυτους ε. την γην του εχθρου μακρ. και εγγ. 47. κ. επιστρ. και δεηθ. σου εν γη μετοικειας αυτ. λεγοντες

48 μεν ἠδικήσαμεν ἠνομήσαμεν, 48 καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ ἐχθρῶν αὐτῶν οὗ μετήγαγες αὐτούς, καὶ προςεύξονται πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου,
49 50 49 καὶ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, 50 καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν αἷς ἥμαρτόν σοι καὶ κατὰ πάντα τὰ ἀθετήματα αὐτῶν ἃ ἠθέτησάν σοι, καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον αἰχμαλω-
51 τευόντων αὐτοὺς καὶ οἰκτειρήσουσιν εἰς αὐτούς· 51 ὅτι λαός σου καὶ κληρονο-
52 μία σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ μέσου χωνευτηρίου σιδήρου. 52 καὶ ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὦτά σου ἠνεῳγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, εἰςακούειν αὐτῶν ἐν πᾶσιν
53 οἷς ἂν ἐπικαλέσωνταί σε. 53 ὅτι σὺ διέστειλας αὐτοὺς σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ δούλου σου Μωυσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, κύριε κύριε. τότε ἐλάλησε Σαλωμὼν ὑπὲρ τοῦ οἴκου ὡς συνετέλεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν Ἥλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ· κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνόφῳ· οἰκοδόμησον οἶκόν μου, οἶκον εὐπρεπῆ σαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος. οὐκ ἰδοὺ αὕτη γέ-
54 γραπται ἐν βιβλίῳ τῆς ᾠδῆς; 54 καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν προςευχόμενος πρὸς κύριον ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην, καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὀκλακὼς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ
55 καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπετασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν. 55 καὶ ἔστη καὶ εὐλό-
56 γησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ λέγων 56 Εὐλογητὸς κύριος σήμερον, ὃς ἔδωκε κατάπαυσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐλάλησεν· οὐ διεφώνησε λόγος εἷς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐλά-
57 λησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Μωυσῆ. 57 γένοιτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μεθ᾽ ἡμῶν καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· μὴ ἐγκαταλίποιτο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέ-
58 ψοιτο ἡμᾶς, 58 ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν ἐπ᾽ αὐτὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ὁδοῖς αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ προςτάγματα αὐτοῦ
59 ἃ ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. 59 καὶ ἔστωσαν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς δεδέημαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐγγίζοντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου καὶ τὸ δικαίωμα λαοῦ Ἰσραὴλ
60 ῥῆμα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ· 60 ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς ὅτι
61 κύριος ὁ θεὸς αὐτὸς θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. 61 καὶ ἔστωσαν αἱ καρδίαι ἡμῶν τέλειαι πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν, καὶ ὁσίως πορεύεσθαι ἐν τοῖς προςτάγμασιν
62 αὐτοῦ καὶ φυλάσσειν ἐντολὰς αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 62 καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ
63 πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον κυρίου. 63 καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν ἃς ἔθυσε τῷ κυρίῳ βοῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας, προβάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας· καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον
64 κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 64 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόςωπον τοῦ οἴκου κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηνικῶν, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου μικρὸν τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν

---

47. ηνομησ. ηδικησ. 48. προςευξωνται ... om και ante της πολεως ... ωκοδομησα 49. in f. add την προσευχην αυτων και την δεησιν αυτων και ποιησεις κρισιν αυτων 50. ημαρτοσαν ... οικτειρησουσιν αυτους 51. σου εισιν ους 52. οις εαν 53. σαυτω ... μωση δουλου σου ... εξ αιγυπτου ... om κυριε κυριε ... εκπρεπη σεαυτω ... ουχι αυτη γεγ. εν βιβλω (54. οκακλως et γονα) 56. α pro οσα ... μωση δουλου αυτου 57. εγκαταλειποιτο ... αποστρεψαιτο 58. προς pro επ ... om τα 59. οι λογ. μου ουτοι ους ... λαου σου ισραηλ ... αυτου pro ενιαυτου 60. οτι κυρ. αυτος ο θεος 61. τον θεον 62. μετ αυτου εθυσαν 63. εικοσι και δυο ... και προβατ. εκατον εικοσι 64. post ολοκαυτωσιν add και το δωρον utroque loco

ὁλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν ὑπενεγκεῖν. [65] καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν ἑορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εἰσόδου Ἡμὰθ ἕως ποταμοῦ Αἰγύπτου, ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησεν, ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εὐφραινόμενος ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας. [66] καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν, καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ χαίροντες· καὶ ἀγαθὴ ἡ καρδία ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ δούλῳ αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. 65 66

IX.

Καὶ ἐγενήθη ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν Σαλωμὼν ὅσα ἠθέλησε ποιῆσαι, [2] καὶ ὤφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν δεύτερον καθὼς ὤφθη ἐν Γαβαών, [3] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος Ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου καὶ τῆς δεήσεώς σου ἧς ἐδεήθης ἐνώπιόν μου· πεποίηκά σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσευχήν σου, ἡγίακα τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία μου πάσας τὰς ἡμέρας. [4] καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐνώπιον ἐμοῦ καθὼς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, ἐν ὁσιότητι καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτῷ, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξῃς, [5] καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καθὼς ἐλάλησα Δαυὶδ πατρί σου λέγων Οὐκ ἐξαρθήσεταί σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ἰσραήλ. [6] ἐὰν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῆτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ μὴ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἔδωκε Μωυσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῆτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, [7] καὶ ἐξαρῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου, καὶ ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς. [8] καὶ ὁ οἶκος οὗτος ἔσται ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ συριεῖ, καὶ ἐροῦσιν Ἕνεκεν τίνος ἐποίησε κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; [9] καὶ ἐροῦσιν Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον κύριον θεὸν αὐτῶν, ὃς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὴν κακίαν ταύτην. τότε ἀνήγαγε Σαλωμὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς οἶκον αὐτοῦ ὃν ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. [10] εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, [11] Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμὼν ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις καὶ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιρὰμ εἴκοσι πόλεις ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. [12] καὶ ἐξῆλθε Χιρὰμ ἐκ Τύρου καὶ ἐπο- 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

---

64. om υπενεγκειν 65. εν τη ημ. εκ. την εορτην ... αιμαθ ... οικοδομησεν ... επτα ημερ. και επτα ημερας· τεσσαρεςκαιδεκα ημερας 66. απηλθον ... αγαθη καρδια ε. πασιν τοις αγαθοις ... κ. τω λαω ισρ. αυτου IX. 1. οικοδομων ... πραγματιαν 2. καθως ωφθη αυτω 3. κυρ. πρ. αυτον ... δεησεως ης εν. εμου ... ηγιασα ... οι οφθ. μου και η καρδ. μ. εκει 4. ενωπιον μου ... εν οσιοτ. καρδ. εν ευθυτ. του π. 5. om της βασιλειας ... επι ισραηλ ... τω πατρι ... σου pro σοι 6. δουλευσετε (7. τω ον. σου) 8. εσται υψηλος ... ενεκα 9. εγκατελειπον τον ... δουλιας ... θεων ετερων ... om κ. εδουλ. αυτοις ... συμπασαν την κακ. ταυτην ... εις τον οικ. α. 9. 10. ωκοδ. εαυτω. και εγενετο εν ταις ημ. εκ. εικοσι 11. χειραμ ... om κ. εν ξυλ. πευκινοις ... και παντι ... τοτε ωκοδομησεν ο βασ. σαλωμων τω χειραμ εικ. πολ. εν τη γαλιλ. 12. χειραμ

ρεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών·
13 καὶ οὐχ ἤρεσαν αὐτῷ, [13] καὶ εἶπε Τί αἱ πόλεις αὗται ἃς ἔδωκάς μοι, ἀδελφέ;
14 καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ὅριον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [14] καὶ ἤνεγκε Χιρὰμ τῷ
26 Σαλωμὼν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα χρυσίου. [26] καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν Γασιὼν Γαβὲρ τὴν οὖσαν ἐχομένην Αἰλὰθ ἐπὶ τοῦ
27 χείλους τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῇ Ἐδώμ. [27] καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ ἐν τῇ νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικοὺς ἐλαύνειν εἰδότας θάλασσαν μετὰ τῶν
28 παίδων Σαλωμών· [28] καὶ ἦλθον εἰς Σωφιρά, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσίου ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

X.

Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμὼν καὶ τὸ ὄνομα κυρίου, *Mt. 12, 42.
2 καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι. [2] καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα· καὶ κάμηλοι αἴρουσαι ἡδύσματα καὶ χρυσὸν πολὺν σφόδρα καὶ λίθον τίμιον· καὶ εἰςῆλθε πρὸς Σαλωμὼν καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα
3 ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. [3] καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς· οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος παρὰ τοῦ βασιλέως ὃν οὐκ ἀπήγ-
4 γειλεν αὐτῇ. [4] καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμών, καὶ
5 τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, [5] καὶ τὰ βρώματα Σαλωμὼν καὶ τὴν καθέδραν παίδων αὐτοῦ καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν αὐτοῦ ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου,

---

13. εκαλ. αυτα 14. χειραμ

15. Αυτη η πραγματια της προνομης ης ανηνεγκεν ο βασιλευς σαλωμων οικοδομησαι τον οικον κυριου και τον οικον του βασιλεως και συν την μελω και την ακραν του περιφραξαι τον φραγμον της πολεως δαυιδ και την ασσουρ και την μεδαν και το τειχος ιερουσαλημ και την εσερ και την μαγδω και την γεζερ. 16. φαραω βασιλευς αιγυπτου ανεβη και κατελαβετο την γεζερ και ενεπρησεν αυτην εν πυρι, και συν τον χαναναιον τον καθημενον εν τη πολει απεκτεινεν· και εδωκεν αυτην αποστολας τη θυγατρι αυτου γυναικι σαλωμων. 17. και ωκοδομησεν σαλωμων την γαζερ και την βαιθωρων την κατωτατην, 18. και την βαλαθ και την θερμαθ εν τη ερημω, 19. και εν τη γη πασας τας πολεις των σκηνωματων αι ησαν τω σαλωμων, και τας πολεις των αρματων και πασας τας πολεις των ιππεων, και την πραγματιαν σαλωμων ην επραγματευσαντο (** επραγματευσατο) οικοδομησαι εν ιερουσαλημ και εν τω λιβανω και εν παση τη γη του μη καταρξαι αυτου. 20. παντα τον λαον τον υπολελιμμενον υπο του αμορραιου και του χετταιου και του φερεζαιου και του χαναναιου και του ευαιου και του ιεβουσαιου και του γεργεσαιου του μη εκ των υιων ισραηλ οντων, 21. τα τεκνα αυτων τα υπολελιμμενα μετ αυτους εν τη γη ους ουκ ηδυναντο οι υιοι ισραηλ εξολεθρευσαι αυτους, και ανηγαγεν αυτους σαλωμων εις φορον δουλειας εως της ημερας ταυτης. 22. και εκ των υιων ισραηλ ουκ εδωκεν σαλωμων εις πραγμα, οτι αυτοι ησαν ανδρες πολεμεισται και παιδες αυτου και αρχοντες αυτου και τρισσοι αυτου και αρχοντες αυτου των αρματων και ιππεις (ab αυτου κ. τρισσ. usque ιππεις rescripta) αυτου. 23. ουτοι οι αρχοντες οι εστηλωμενοι οι επι του εργου του σαλωμων, πεντηκοντα και πεντακοσιοι επικρατουντες εν τω λαω οι ποιουντες εν τω εργω. 24. πλην θυγατηρ φαραω ανεβη εκ πολεως δαυιδ προς οικον αυτης ον ωκοδομησεν συν την μελω. 25. και ανεβιβασεν σαλωμων τρεις καθοδους εν τω ενιαυτω ολοκαυτωμα και ειρηνικας επι του θυσιαστηριου ον (pro ο) ωκοδομησεν τω κυριω, και εθυμια αυτος εις προσωπον κυριου, και απηρτισεν συν τον οικον. (cf. X, 22.)

27. χειραμ 28. σωφαρα ... ελαβεν ... τετρακοσια pro εκατον X. 2. ηδυσματα χρυσιον πολυν 3. υπο pro παρα 4. πασαν φρονησιν 5. των παιδων αυτου

καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. [6] καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου [7] περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου· καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσί μοι ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσὶ τὸ ἥμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι, προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου. [8] μακάριαι αἱ γυναῖκές σου, μακάριοι οἱ παῖδές σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐνώπιόν σου διόλου οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου. [9] γένοιτο κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ, διὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον τὸν Ἰσραὴλ στῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἔθετό σε βασιλέα ἐπ' αὐτοὺς τοῦ ποιεῖν κρίμα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτῶν. [10] καὶ ἔδωκε τῷ Σαλωμὼν ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον· οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. [11] καὶ ἡ ναῦς Χιρὰμ ἡ αἴρουσα τὸ χρυσίον ἐκ Σουφὶρ ἤνεγκε ξύλα πελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον. [12] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ οἴκου κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ᾠδοῖς· οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα ἀπελέκητα ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὤφθησάν που ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [13] καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ Σαβᾶ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὅσα ᾐτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν ἐδεδώκει αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμών· καὶ ἀπεστράφη, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτὴ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς. [14] καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμὼν ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ ἑξακόσια καὶ ἑξηκονταὲξ τάλαντα χρυσίου, [15] χωρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασιλέων τοῦ πέραν καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. [16] καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τριακόσια δόρατα χρυσᾶ ἐλατά· τριακόσιοι χρυσοῖ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἕν· [17] καὶ τριακόσια ὅπλα χρυσᾶ ἐλατά· καὶ τρεῖς μναῖ ἐνῆσαν χρυσοῦ εἰς τὸ ὅπλον τὸ ἕν· καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. [18] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. [19] ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μόσχων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ χεῖρες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἑστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας, [20] καὶ δώδεκα λέοντες ἑστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐ γέγονεν οὕτως πάσῃ βασιλείᾳ. [21] καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ Σαλωμὼν γεγονότα χρυσᾶ, καὶ λουτῆρες χρυσοῖ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ συγκεκλεισμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμών. [22] ὅτι ναῦς Θαρσὶς τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν τῇ θαλάσσῃ μετὰ τῶν νηῶν Χιράμ· μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ βασιλεῖ ναῦς ἐκ Θαρσὶς χρυσίου καὶ ἀργυρίου καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν. αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς

---

7. εορακασιν ... ουκ εστιν καθ. απηγγ. μοι το ημισυ, πρ. σοφιαν και αγαθα 8. οι παραστηκοντες 9. κριμα και δικαιωσυνην (ita) και εν κρ. εαυτων 10. om ετι ... om βασιλει 11. χειραμ ... εκ σουφειρ ηνεγκεν εκ σουφειρ ξυλα πελεκητα 12. τα απελεκητα ... κ. κινυρ. κ. ναβλαις ... om απελεκ. επι τ. γ. ο. ωφθ. 13. ων δεδωκει ... om αυτη 14. την σταθμος ... του σαλωμων ... εξακοσια εξηκονταεξ 15. εμπορων των ροποπωλων ... του περα 16. ο βασιλευς σαλωμων 17. om χρυσα ... χρυσιου ενησαν εις (18. δοκιμου) 19. χειρες επι του θρονου ενθεν κ. ενθ. ε. τ. θρονου της 19. 20. a λεοντες ad λεοντες transilit 21. σκευη του ποτου του βασιλεως σαλωμων χρυσα γεγονοτα ... om και ante παντα ... του δρυμου του λαβανω (sic inepte ut saepe) χρυσ. συγκεκλισμενω ... λογισμενον (ita) ... σαλωμων εις οτιουν 22. θαρσεις bis ... om σαλωμων ... χειραμ ... pro λιθ. τορ. κ. πελεκ. habet οδοντων ελεφαντινων και πιθηκων και ταωνων ... om inde ab αυτη ην η πραγματεια usque των αρματων αυτου και ιππεις αυτου

ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν ἄκραν τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ τὴν Ἀσσοὺρ καὶ τὴν Μαγδὰλ καὶ τὴν Γαζὲρ καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἀνωτέρω καὶ τὴν Ἰεθερμάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων· καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμὼν ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ὑπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμοῤῥαίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου καὶ τοῦ Γεργεσαίου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμὼν πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τρισ-
23 σοὶ αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ καὶ ἱππεῖς αὐτοῦ. [23] καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει.
24 [24] καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμὼν τοῦ ἀκοῦσαι
25 τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε κύριος τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. [25] καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα καὶ
26 ἵππους καὶ ἡμιόνους τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτῷ. [26] καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἅρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἁρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως
27 γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. [27] καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συ-
28 καμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. [28] καὶ ἡ ἔξοδος Σαλωμὼν τῶν ἱππέων καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐκ Θεκουὲ ἔμποροι τοῦ βασιλέως, καὶ ἐλάμβανον ἐκ Θε-
29 κουὲ ἐν ἀλλάγματι· [29] καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἔξοδος ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου· καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι Χεττιὶν καὶ βασιλεῦσι Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

XI.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἦν φιλογύνης. (³) καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι. (¹) καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραώ, Μωαβίτιδας, Ἀμμανίτιδας, Σύρας καὶ Ἰδουμαίας,
2 Χετταίας καὶ Ἀμοῤῥαίας· [2] ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπεῖπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ Οὐκ εἰςελεύσεσθε εἰς αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰςελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν, εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθη Σα-
3 (⁴) λωμὼν τοῦ ἀγαπῆσαι. [3] καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμὼν καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ καθὼς ἡ καρδία Δαυὶδ
4 (³) τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· [4] καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ

---

25. εφερ. προς αυτον τα δωρα αυτου σκευη αργυρα και σκευη χρυσα ... κατ ενιαυτ. ενιαυτον 26. και συνελεξεν σαλωμων αρματα και ιππους· και ησαν τω σαλ. τεσσερακοντα χιλ. θηλ. ιππ. και εις αρματα (inde ab αυτω σαλ. usque αρματα **) 27. το αργ. κ. το χρυσ. 28. εξοδ. των ιππων σαλωμων εξ αιγ. και εκ θεκουεεμ ποροι (sic dist.) ... εκ θεκουεεμ εν 29. η εξοδ. αρματα εξ αιγ. αντι ... om και ιππος α. π. αργυρ. και ... om χεττιιν XI. 1. φιλογυναιος ην ... om και ησαν usque τριακ. (cf. ad v. 3.) ... αλλοτρ. πολλας ... και αμμανιτ. και ιδουμ. συριας 2. τας καρδ. αυτων οπισω 3. plene: και ησαν αυτω γυναικες αρχουσαι επτακοσιαι και παλλακαι τριακοσιαι· (cf. ad v. 1.) και εκκλιναν γυναικες αυτου την καρδιαν αυτου. 4. plene: και εγενηθη εν καιρω γηρως σαλωμων και αι γυναικες αυτου εξεκλιναν την καρδιαν αυτου

ὀπίσω ϑεῶν αὐτῶν. [5] τότε ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμὼς εἰ- (7) 5
δώλῳ Μωάβ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμμών, [6] καὶ τῇ Ἀστάρτῃ (5) 6
βδελύγματι Σιδωνίων· [7] καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ (8) 7
ταῖς ἀλλοτρίαις, αἳ ἐϑυμίων καὶ ἔϑυον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. [8] καὶ ἐποίησε (6) 8
Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· οὐκ ἐπορεύϑη ὀπίσω κυρίου ὡς Δαυὶδ
ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [9] καὶ ὠργίσϑη κύριος ἐπὶ Σαλωμών, ὅτι ἐξέκλινε καρδίαν αὐ- 9
τοῦ ἀπὸ κυρίου ϑεοῦ Ἰσραὴλ τοῦ ὀφϑέντος αὐτῷ δὶς [10] καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ 10
ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου τὸ παράπαν μὴ πορευϑῆναι ὀπίσω ϑεῶν ἑτέρων καὶ
φυλάξασϑαι ποιῆσαι ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ ϑεός· οὐδ᾽ ἦν ἡ καρδία αὐ-
τοῦ τελεία μετὰ κυρίου κατὰ τὴν καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [11] καὶ 11
εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμὼν Ἀνϑ᾽ ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ καὶ οὐκ ἐφύ-
λαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἐνετειλάμην σοι διαῤῥήσ-
σων διαῤῥήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρός σου καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ
σου. [12] πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου· 12
ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν. [13] πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· 13
σκῆπτρον ἓν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου καὶ διὰ Ἱερουσα-
λὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην. [14] καὶ ἤγειρε κύριος Σατὰν τῷ Σαλωμὼν τὸν Ἄδερ 14
τὸν Ἰδουμαῖον καὶ τὸν Ἐσρὼμ υἱὸν Ἐλιαδαὲ τὸν ἐν Ῥαεμὰ Ἀδαδέζερ βασιλέα
Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. καὶ συνηϑροίσϑησαν ἐπ᾽ αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων
συστρέμματος καὶ προκατελάβετο τὴν Δαμασέκ· καὶ ἦσαν Σατὰν τῷ Ἰσραὴλ
πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών, καὶ Ἄδερ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς
βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ. [15] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξολοϑρεῦσαι Δαυὶδ τὸν Ἐδὼμ 15
ἐν τῷ πορευϑῆναι Ἰωὰβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς ϑάπτειν τοὺς τραυματίας,
καὶ ἔκοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ· [16] ὅτι ἓξ μῆνας ἐνεκάϑητο ἐκεῖ 16
Ἰωὰβ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, ἕως ὅτου ἐξωλόϑρευσε πᾶν ἀρσενικὸν
ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. [17] καὶ ἀπέδρα Ἄδερ αὐτὸς καὶ πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι τῶν 17
παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλϑον εἰς Αἴγυπτον· καὶ Ἄδερ
παιδάριον μικρόν. [18] καὶ ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιὰμ καὶ ἔρ- 18
χονται εἰς Φαράν, καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας μεϑ᾽ αὐτῶν καὶ ἔρχονται πρὸς
Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ εἰςῆλϑεν Ἄδερ πρὸς Φαραώ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
οἶκον καὶ ἄρτους διέταξεν αὐτῷ. [19] καὶ εὗρεν Ἄδερ χάριν ἐναντίον Φαραὼ 19
σφόδρα, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θε-
κεμίνας μείζω. [20] καὶ ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίνας τῷ Ἄδερ τὸν Γα- 20
νηβὰϑ υἱὸν αὐτῆς· καὶ ἐξέϑρεψεν αὐτὸν Θεκεμίνα ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραώ, καὶ
ἦν Γανηβὰϑ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραώ. [21] καὶ Ἄδερ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κε- 21
κοίμηται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ ὅτι τέϑνηκεν Ἰωὰβ ὁ ἄρχων
τῆς στρατιᾶς, καὶ εἶπεν Ἄδερ πρὸς Φαραὼ Ἐξαπόστειλόν με καὶ ἀποστρέψω

οπισω ϑεων ετερων· και ουκ ην καρδια αυτου τελεια μετα κυριου ϑεου αυτου καϑως η καρδια δαυ. πατρος αυτου 5. plene: και επορευϑη σαλωμων οπισω της ασταρτης βδελυγματι σιδωνιων και οπισω των βασιλεων αυτων ειδωλου υιων αμμων. 6. est alexandrino qui vaticano est v. 8. ... και ουκ επορευϑη 7. (cf. v. 5.) τοτε ωκοδ. σαλ. υψηλ. τω χαμώς ειδ. μωαβ εν τω ορει ο επι προςωπον ιερουσαλημ και τω μελχο ειδωλω υιω (lege υιων) αμμων και τη ασταρτη βδελυγματι σιδωνιων. 8. est alexandrino qui v. 7. vaticano est. 10. και φυλαξαι και ποιησαι ... om ουδ ην usque πατρος αυτου 11. τα προσταγμ. μ. κ. τας εντ. μ. ας ενετ. σοι, διαρρ. διαρρησω (σ est**; *ζ?ξ?) 12. λημψομαι 13. ολην τ. βασ. ολην 14. om και τον εσρωμ usque αδερ ο ιδουμαιος (cf. vv. 23. 24.) 15. εξολεϑρευσαι ... τον αρχοντα της δυναμεως ... om και 16. εκαϑητο ... εως ου εξολεϑρευσεν ... εκ της ιδουμαιας 17. εισηλϑεν 18. μετ αυτων απο φαραν κ. ερχ. εις αιγυπτον προς ... in f. add και γην εδωκεν αυτω 19. την μειζω 20. εμμεσω ... om και ην usque φαραω 21. στρατειας

22 εἰς τὴν γῆν μου. [22] καὶ εἶπε Φαραὼ τῷ Ἄδερ Τίνι σὺ ἐλαττονῇ μετ' ἐμοῦ; καὶ ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄδερ ὅτι ἐξαποστέλλων ἐξαποστελεῖς με· καὶ ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία ἣν ἐποίησεν Ἄδερ· καὶ ἐβαρυθύμησεν Ἰσραήλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν
26 γῇ Ἐδώμ. [26] καὶ Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ ὁ Ἐφραθὶ ἐκ τῆς Σαριρὰ υἱὸς γυ-
27 ναικὸς χήρας δοῦλος Σαλωμών. [27] καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπήρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλέα Σαλωμών· καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν, συνέ-
28 κλεισε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [28] καὶ ὁ ἄνθρωπος Ἱεροβοὰμ ἰσχυρὸς δυνάμει· καὶ εἶδε Σαλωμὼν τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔργων
29 ἐστί, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. [29] καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ Ἱεροβοὰμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν Ἀχιὰ ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ· καὶ
30 Ἀχιὰ περιβεβλημένος ἱματίῳ καινῷ, καὶ ἀμφότεροι μόνοι ἐν τῷ πεδίῳ. [30] καὶ ἐπελάβετο Ἀχιὰ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ διέῤῥηξεν
31 αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα, [31] καὶ εἶπε τῷ Ἱεροβοάμ Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς
32 Σαλωμών, καὶ δώσω σοι δέκα σκῆπτρα· [32] καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ διὰ τὸν δοῦλόν μου Δαυὶδ καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην ἐν
33 αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ· [33] ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπέ με, καὶ ἐποίησε τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων καὶ τῷ Χαμὼς καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωὰβ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Ἀμμών, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς
34 μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [34] καὶ οὐ μὴ λάβω τὴν βασιλείαν ὅλην ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δοῦλόν
35 μου ὃν ἐξελεξάμην αὐτόν. [35] καὶ λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ
36 αὐτοῦ, καὶ δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα· [36] τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ᾖ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἐμαυτῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου
37 ἐκεῖ. [37] καὶ σὲ λήψομαι καὶ βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ σὺ
38 ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [38] καὶ ἔσται ἐὰν φυλάξῃς πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, καὶ ποιήσῃς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ φυλάξασθαι τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου καθὼς ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ καὶ οἰκοδομήσω σοὶ οἶκον πιστὸν
40 καθὼς ᾠκοδόμησα τῷ Δαυίδ. [40] καὶ ἐζήτησε Σαλωμὼν θανατῶσαι τὸν Ἱεροβοάμ· καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου,

---

22. om τω αδερ ... ante αυτη η κακια haec add (cf. supra v. 14.) (23) και ηγειρεν κυριος σαταν τω σαλωμων τον ραζων υιον ελιαδαε τον βαραμεεθ· αδαδεξερ βασιλεα σουβα κυριον αυτου· (24) και συνηθροισθησαν εν (lege επ) αυτον ανδρες· και ην αρχων συστρεμματος εν τω αποκτεννειν δαυιδ αυτους· και επορευθησαν δαμασκον και εκαθισαν εν αυτη· και εβασιλευσαν εν δαμασκω· (25) και εγενετο αντικειμενος τω ισραηλ πασας τας ημερας σαλωμων ... om ην εποιησεν ... εν τω εδωμ 26. εκ της σαριδα· και ονομα της μητρος αυτου σαρουα γυνη χηρα ... post δ. σαλ. add και υψωσεν χειρα εν τω βασιλει 27. χειρα ... om και ο βασ. σαλωμων ... και συνεκλ. 28. om τας 29. αχιας ... και ο αχιας ... om μονοι 30. διερρ. αυτα 31. ρηγματα pro σκηπτρα 33. κατελειπεν ... τοις χαμως ... επορ. ενωπιον κυριου εν ταις ... ενωπ. εμου και διακριβειας μου και κρεις (corr. κρισεις?) μου ως 34. ολην τ. βασιλ. ... δια δαυιδ ... εξελεξ. αυτ. ος εφυλαξεν εντολας μου και ακριβασμον 35. λημψομαι 36. δωσω δυο 37. λημψομαι 38. ποιησεις ... ενωπ. μου ... om του ... τας εντ. μ. και τα προστ. μου ... om σοι ... in f. add και δωσω σοι τον ισραηλ 39. και κακουχησω το σπερμα ισραηλ δια ταυτην πλην ου πασας τας ημερας 40. post ανεστη add ιεροβοαμ ... σουσακειμ

καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως οὗ ἀπέθανε Σαλωμών. [41]καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σαλωμὼν καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ πᾶσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, οὐχ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ ῥημάτων Σαλωμών; [42]καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευε Σαλωμὼν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. [43]καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμὼν καὶ ἐκάθητο ἐν Αἰγύπτῳ, κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. [44]καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XII.

Καὶ πορεύεται βασιλεὺς Ῥοβοὰμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. [3]καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ λέγοντες [4]Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. [5]καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀπέλθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀναστρέψατε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλθον. [6]καὶ ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις, οἳ ἦσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, λέγων Πῶς ὑμεῖς βουλεύεσθε καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; [7]καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔσῃ δοῦλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ δουλεύσεις αὐτοῖς καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονταί σοι δοῦλοι πάσας τὰς ἡμέρας. [8]καὶ ἐγκατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ. [9]καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς συμβουλεύετε; καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λέγουσι πρὸς μὲ λεγόντων Κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; [10]καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ λέγοντες Τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασι πρὸς σὲ λέγοντες Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ' ἡμῶν· τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς Ἡ μικρότης μοῦ παχυτέρα τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου. [11]καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπεσάσσετο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξιν, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. [12]καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς λέγων Ἀναστράφητε πρὸς μὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. [13]καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρά, καὶ ἐγκατέλιπε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, [14]καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν παιδαρίων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ

---

41. ουχ ιδου τ. γεγραμμενα 42. εβασιλευσεν ... τεσσεραχοντα 43. 44. om και εγενηθη usque των πατερ. αυτου (cf. XII, 2.) 44. ροβοαμ υιος XII. 1. ο βασιλευς ... ηρχετο 2. και εγενετο ως ηκουσεν ιεροβοαμ υιος ναβατ, και αυτου ετι οντος εν αιγυπτω ως εφυγεν εκ προσωπου τουτου βασιλεως σαλωμων, και επεστρεψεν ιεροβοαμ εξ αιγυπτου. 3. και απεστειλαν και εκαλεσαν αυτον· και ηλθεν ιεροβοαμ και πασα η εκκλησια ισραηλ. κ. ελαλ. ο 4. το κλοιον 5. απελθατε ε. τρ. ημερ. 6. παρηγγειλεν ο βασ. ροβοαμ ... βουλεσθε 7. δουλευσης α. κ. ειξις αυτοις κ. λαλ. αυτοις 8. εγκατελειπεν 9. βουλευετε ... τοις λαλησασιν προς 10. παχυτερα υπερ την οσφυν 13. εγκατελειπεν 14. κ. ελ. πρ. αυτ. και συνελαλησεν προς αυτους κατα

15 μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι, κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. [15] καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ κυρίου, ὅπως στήσῃ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ
16 Ναβάτ. [16] καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ βασιλεῖ λέγων Τίς ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυίδ; καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί· ἀπότρεχε, Ἰσραήλ, εἰς τὰ σκηνώματά σου· νῦν βόσκε τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ. καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.
18 [18] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανε· καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔφθασεν ἀναβῆναι τοῦ
19 φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. [19] καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ ἕως τῆς
20 ἡμέρας ταύτης. [20] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω οἴκου Δαυὶδ πάρεξ σκήπτρου
21 Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν μόνοι. [21] καὶ Ῥοβοὰμ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμὶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιούντων πόλεμον τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι
22 τὴν βασιλείαν Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών. [22] καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σα-
23 μαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων [23] Εἰπὸν τῷ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμὼν βασιλεῖ Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ λαοῦ
24 λέγων [24] Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραήλ· ἀποστρεφέτω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κοιμᾶται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, υἱὸς ὢν ἑξκαίδεκα ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐ-
[5] τοῦ Νααννάν, θυγάτηρ Ἄνα υἱοῦ Ναὰς βασιλέως υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ δοῦλος τῷ Σαλωμών, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἱεροβοάμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρά, γυνὴ πόρνη. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμὼν εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ· καὶ ᾠκοδόμησε τῷ
[10] Σαλωμὼν τὴν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἦσαν αὐτῷ τριακόσια ἅρματα ἵππων· οὗτος ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Ἐφραΐμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυὶδ καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. καὶ ἐζήτει Σαλωμὼν θανατῶσαι αὐτόν· καὶ ἐφοβήθη καὶ ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών. καὶ ἤκουσεν Ἱερο-
[15] βοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκε Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα Σουσακὶμ βασιλέως Αἰγύπτου λέγων Ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακὶμ Αἴτησαί τι αἴτημα καὶ δώσω σοι. καὶ Σουσακὶμ ἔδωκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὴν Ἀνὼ ἀδελφὴν Θεκεμίνας τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα· αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων
[20] τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτεκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὸν Ἀβιὰ υἱὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς Σουσακὶμ Ὄντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι. καὶ ἐξῆλθεν

---

15. ελαλησεν κυριος εν 16. λογον λεγων ... εστιν υμιν ... ισραηλ pon. post σκ. σου 17. και υιων ισραηλ των καθημενων εν πολεσιν ιουδα και εβασιλευσεν επ αυτων ροβοαμ. 18. ο βασιλ. ροβοαμ ... πας ισραηλ εν λιθοις ... αναβ. επι το αρμα του 20. om πας ... om εξ αιγυπτου ... εισηγαγεν pro εκαλεσαν ... οπισω του οικου ... βενιαμειν 21. βενιαμειν εκατον ογδοηκοντα χιλιαδες 23. βενιαμειν 24. ουδε μη πολεμησαιτε ... ε. τ. οικον αυτου ... Inde a Και ο βασιλευς σαλωμων usque ad κατα το ρημα κυριου in fine versus (p. 434.) omnia desunt. (Cf. capp. XI. XII.)

Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ· καὶ συνάγεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον Ἐφραΐμ· καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἱεροβοὰμ χάρακα. καὶ ἠῤῥώστησε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἀῤῥωστίᾳ κραταιᾷ σφόδρα· και ἐπορεύθη Ἱεροβοὰμ ἐρωτῆσαι περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ εἶπε πρὸς Ἀνὼ τὴν γυναῖκα [25] αὐτοῦ Ἀνάστηθι πορεύου ἐπερώτησον τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου εἰ ζήσεται ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας αὐτοῦ. καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλὼμ καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιά, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἑξήκοντα ἐτῶν, καὶ ῥῆμα κυρίου μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Ἀνάστηθι καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ καὶ σταφυλὴν καὶ [30] στάμνον μέλιτος. καὶ ἀνέστη ἡ γυνή, καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρτους καὶ δύο κολλύρια καὶ σταφυλὴν καὶ στάμνον μέλιτος τῷ Ἀχιᾷ· καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠμβλυώπουν τοῦ ἰδεῖν. καὶ ἀνέστη ἐκ Σαριρὰ καὶ πορεύεται· καὶ ἐγένετο ἐλθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Ἀχιὰ τὸν Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιὰ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Ἔξελθε δὴ εἰς ἀπαντὴν [35] Ἀνὼ τῇ γυναικὶ Ἱεροβοὰμ καὶ ἐρεῖς αὐτῇ Εἴςελθε καὶ μὴ στῇς, ὅτι τάδε λέγει κύριος Σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπὶ σέ. καὶ εἰςῆλθεν Ἀνὼ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀχιά Ἵνα τί ἐνήνοχάς μοι ἄρτους καὶ σταφυλὴν καὶ κολλύρια καὶ στάμνον μέλιτος; τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ σὺ ἀπελεύσῃ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται εἰςελθούσης σοῦ τὴν πόλιν εἰς Σαριρά, καὶ τὰ κοράσιά [40] σου ἐξελεύσονταί σοι εἰς συνάντησιν καὶ ἐροῦσί σοι Τὸ παιδάριον τέθνηκεν. ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἱεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ ἔσονται οἱ τεθνηκότες τοῦ Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ πόλει καταφάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδάριον κόψεται Οὐαὶ κύριε, ὅτι εὑρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ [45] τοῦ κυρίου. καὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνὴ ὡς ἤκουσεν· καὶ ἐγένετο ὡς εἰςῆλθεν εἰς τὴν Σαριρά, καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε, καὶ ἐξῆλθεν ἡ κραυγὴ εἰς ἀπαντήν. καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμών. καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Σαμαίαν τὸν Ἐνλαμὶ λέγων Λάβε σεαυτῷ ἱμάτιον και- [50] νὸν τὸ οὐκ εἰςεληλυθὸς εἰς ὕδωρ, καὶ ῥῆξον αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα καὶ δώσεις τῷ Ἱεροβοάμ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος Λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα τοῦ περιβαλέσθαι σε. καὶ ἔλαβεν Ἱεροβοάμ· καὶ εἶπε Σαμαίας Τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τὰς δέκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ υἱὸν Σαλωμών Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐβάρυνε τὰ [55] βρώματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ· καὶ νῦν κουφιεῖς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. καὶ εἶπε Ῥοβοὰμ πρὸς τὸν λαόν Ἔτι τριῶν ἡμερῶν καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπε Ῥοβοάμ Εἰςαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ συμβουλεύσομαι μετ' αὐτῶν τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ ῥῆμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἐλάλησε Ῥοβοὰμ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν· [60] καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ Οὕτως ἐλάλησε πρὸς σὲ ὁ λαός. καὶ διεσκέδασε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰςήγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Ταῦτα καὶ ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαὸς πρὸς μὲ λέγων. καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ Οὕτως λαλήσεις πρὸς τὸν λαὸν λέγων Ἡ μικρότης μου παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν τοῦ [65] πατρός μου· ὁ πατήρ μου ἐμαστίγου ὑμᾶς μάστιξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥοβοάμ· καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ καθὼς συνεβούλευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ παιδάρια. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραξαν ἅπαντες λέγοντες Οὐ μερὶς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί· ἕκαστος εἰς τὰ σκη- [70] νώματά σου, Ἰσραήλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγούμενον. καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σικίμων, καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ κατεκράτησε Ῥοβοάμ, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ

ἅρμα αὐτοῦ καὶ εἰςῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν
[75] σκῆπτρον Ἰούδα καὶ πᾶν σκῆπτρον Βενιαμίν. καὶ ἐγένετο ἐνισταμένου τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ συνήθροισε Ῥοβοὰμ πάντα ἄνδρα Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμεῖν πρὸς Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ λέγων Εἰπὸν τῷ Ῥοβοὰμ βασιλεῖ Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ λέγων
[80] Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν υἱοὺς Ἰσραήλ· ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀνέσχον μὴ πορευθῆναι
25 κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. [25] καὶ ᾠκοδόμησεν Ἱεροβοὰμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Φα-
26 νουήλ. [26] καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει ἡ βα-
27 σιλεία εἰς οἶκον Δαυίδ· [27] ἐὰν ἀναβῇ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν θυσίαν ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιστραφήσεται καρδία τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον καὶ
28 κύριον αὐτῶν πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀποκτενοῦσί με. [28] καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσᾶς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν Ἱκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ θεοί σου,
29 Ἰσραήλ, οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [29] καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαι-
30 θήλ, καὶ τὴν μίαν ἔδωκεν ἐν Δάν. [30] καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἁμαρτίαν· καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἕως Δάν, καὶ εἴασαν τὸν οἶκον
31 κυρίου. [31] καὶ ἐποίησεν οἴκους ἐφ' ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρος τι ἐκ
32 τοῦ λαοῦ οἳ οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Λευί. [32] καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τοῦ θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν
33 ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε. [33] καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ ἑορτῇ ᾗ ἐπλάσατο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθῦσαι.

XIII.

Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ κυρίου εἰς
2 Βαιθήλ, καὶ Ἱεροβοὰμ εἱστήκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιθῦσαι. [2] καὶ ἐπεκάλεσε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ κυρίου καὶ εἶπε Θυσιαστήριον θυσιαστήριον, τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυίδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐπιθυόντων ἐπὶ σέ, καὶ
3 ὀστᾶ ἀνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ· [3] καὶ δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας, λέγων Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος λέγων Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ
4 ἐκχυθήσεται ἡ πιότης ἡ ἐπ' αὐτῷ. [4] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθήλ, καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου λέγων Συλλάβετε αὐτόν· καὶ ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἣν
5 ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτόν, καὶ οὐκ ἐδυνήθη ἐπιστρέψαι αὐτὴν πρὸς αὐτόν. [5] καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐρράγη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πιότης ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ τὸ

---

26. εις τον οικον 27. θυσιας ... καρδια λαου ... in f. add και επιστραφησονται προς ροβοαμ βασιλεα ιουδα 28. om κ. εβουλευσ. ο βασιλευς ... κ. επορ. ο βασιλευς ... ικανουσθαι ... οι θεοι σου ... οι ανηγαγον τε (σε?) εκ 30. om και ειασαν τ. ο. κυρ. 31. επι υψηλων (... om ουκ) 33. ο εποιησεν εν βαιθηλ τη ... ** καρδ. εαυτου ... επεβη XIII. 1. παρεγ. εξ ιουδα ... ιστηκει ... θυσιαστ. αυτου 2. επιθυσει ... om και οστα usque επι σε 3. κ. εδωκεν ... Τουτο τερας ο ελαλησεν ... η εν αυτω 4. ηδυνηθη ... προς εαυτον

τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. [6] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ Δεήθητι τοῦ προςώπου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χείρ μου πρὸς ἐμέ. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοῦ προςώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο καθὼς τὸ πρότερον. [7] καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ Εἴςελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἶκον καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα. [8] καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐὰν δῷς μοι τὸ ἥμισυ τοῦ οἴκου σου, οὐκ εἰςελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον οὐδὲ μὴ πίω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. [9] ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι κύριος ἐν λόγῳ λέγων Μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. [10] καὶ ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαιθήλ. [11] καὶ προφήτης εἷς πρεσβύτης κατῴκει ἐν Βαιθήλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθὴλ καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπέστρεψαν τὸ πρόςωπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν. [12] καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν λέγων Ποίᾳ ὁδῷ πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα. [13] καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Ἐπισάξατέ μοι τὸν ὄνον· καὶ ἐπέσαξαν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτόν. [14] καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ εὗρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ δρῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ σὺ εἶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐληλυθὼς ἐξ Ἰούδα; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ. [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ Δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ φάγε ἄρτον. [16] καὶ εἶπεν Οὐ μὴ δύνωμαι τοῦ ἐπιστρέψαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγομαι ἄρτον οὐδὲ πίομαι ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. [17] ὅτι οὕτως ἐντέταλταί μοι ἐν λόγῳ κύριος λέγων Μὴ φάγῃς ἄρτον ἐκεῖ καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ, καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. [18] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Κἀγὼ προφήτης εἰμὶ καθὼς σύ, καὶ ἄγγελος λελάληκε πρὸς μὲ ἐν ῥήματι κυρίου λέγων Ἐπίστρεψον αὐτὸν πρὸς σεαυτὸν εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φαγέτω ἄρτον καὶ πιέτω ὕδωρ· καὶ ἐψεύσατο αὐτῷ. [19] καὶ ἐπέστρεψεν αὐτόν, καὶ ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἔπιεν ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. [20] καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτόν· [21] καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ τὸν ἥκοντα ἐξ Ἰούδα λέγων Τάδε λέγει κύριος Ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, [22] καὶ ἐπέστρεψας, καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ ἔπιες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ ἐλάλησε πρὸς σὲ λέγων Οὐ μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ, οὐ μὴ εἰςέλθῃ τὸ σῶμά σου εἰς τὸν τάφον τῶν πατέρων σου. [23] καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτὸν ἄρτον καὶ πιεῖν ὕδωρ, καὶ ἐπέσαξεν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπῆλθε. [24] καὶ εὗρεν αὐτὸν λέων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν· καὶ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐῤῥιμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος εἱστήκει παρ' αὐτό, καὶ ὁ λέων εἱστήκει παρὰ τὸ σῶμα. [25] καὶ ἰδοὺ ἄνδρες παραπορευόμενοι καὶ εἶδον τὸ θνησιμαῖον ἐῤῥιμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων

(5. om ὃ) 6. τω προσωπω ... και προσευξαι περι εμου κ. επιστρ. η χ. μ. προς με ... καθως προτερον 7. αριστη (ita) 9. εν λογω κυριος ... αρτον, μη πιης 11. om εκεινη ... om και post βαιθηλ 12. προς αυτον ... δικνυουσιν ... απηλθεν ... ο εξελθων 13. την ονον bis ... επ αυτην 14. om και επορευθη ... επι δρυν ... om του θεου sec. loco 15. εμου εις την οικιαν 16. om του ... ουδε φαγομαι 17. Ου μη φαγης εκει αρτον 18. λελαληκεν μοι εν ... επιστρεψαι αυτον (... om εις τον) ... φαγεται et πιεται 19. αυτον συν εαυτω ... εν τω οικ. αυτ. pon. ante κ. επιεν υ. 22. τουτω ως ελαλησεν ... λεγων Μη 23. αυτω την ονον τω προφητη 24. ιστηκει παρ αυτο το σωμα omissis reliquis 25. ιδον ... εριμμενον

εἱστήκει ἐχόμενα τοῦ θνησιμαίου· καὶ εἰςῆλθον καὶ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει
26 οὗ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτης κατῴκει ἐν αὐτῇ. [26] καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ εἶπεν Ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ οὗτός ἐστιν ὃς παρεπί-
28 κρανε τὸ ῥῆμα κυρίου. [28] καὶ ἐπορεύθη καὶ εὗρε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐῤῥιμμένον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος καὶ ὁ λέων εἱστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα, καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ συνέτριψε τὸν ὄνον.
29 [29] καὶ ἦρεν ὁ προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ
30 ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν [30] ὁ προφήτης τοῦ θάψαι
31 αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ ἑαυτοῦ, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν Οὐαὶ ἀδελφέ. [31] καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κόψασθαι αὐτὸν καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ λέγων Ἐὰν ἀποθάνω, θάψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ οὗ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τέθαπται ἐν αὐτῷ· παρὰ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ θέτε με, ἵνα σωθῶσι τὰ ὀστᾶ μου μετὰ τῶν ὀστῶν
32 αὐτοῦ. [32] ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ κυρίου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τοὺς ὑψηλοὺς τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ.
33 [33] καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν· ὁ βουλόμε-
34 νος ἐπλήρου τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἱερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά. [34] καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἁμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ἱεροβοὰμ καὶ εἰς ὄλεθρον καὶ εἰς ἀφανισμὸν ἀπὸ προςώπου τῆς γῆς.

---

25. ιστηκει ... εισηλθεν κ. ελαλησεν **26.** in f. add και εδωκεν αυτον ο κυριος τω λεοντι και συνετριψεν αυτον και εθανατωσεν αυτον κατα το ρημα κυριου ο ελαλησεν αυτω **27.** και ελαλησεν προς τους υιους αυτου τω λεγειν Επισαξατε μοι την ονον· και επεσαξαν **28.** και ονος ... ιστηκεισαν ... om και ου συνετρ. τ. ο. **29.** om και ηρεν usque του θεου ... επεστρ. αυτον· και ηλθεν εις τ. πολιν του προφητου του πρεσβυτερου του κοψασθαι και του θαψαι αυτον **30.** ab init. add και ανεπαυσεν το νεκριμαιον αυτου ... ταφω αυτου ... εκοψατο **31.** om τουτω ... παρ αυτου pro εν αυτω **32.** επι του θυσιαστηριου του εν **33.** εγεινετο **XIV. 1.** Εν τω καιρω εκεινω ηρρωστησεν αβια υιος ιεροβοαμ **2.** και ειπεν ο ιεροβοαμ προς την γυναικα αυτου Αναστηθι και αλλοιωθηση, και ου γνωσονται οτι συ γυνη ιεροβοαμ, και πορευθηση εις σηλω· και ιδου εκει αχια ο προφητης, αυτος ελαλησεν εμε του βασιλευσαι επι τον λαον τουτον. **3.** και λαβε εις την χειρα σου τω ανθρωπω του θεου αρτους και κολλυριδα τοις τεκνοις αυτου και σταφιδας και σταμνον μελιτος, και ελευση προς αυτον· αυτος αναγγειλη σοι τι εσται τω παιδι. **4.** και εποιησεν ουτως γυνη ιεροβοαμ· και ανεστη και επορευθη εις σηλω, και εισηλθεν εν οικω αχια· και ο ανθρωπος πρεσβυτερος του ιδειν, και ημβλυωπουν οι οφθαλμοι αυτου απο γηρους αυτου. **5.** και κυριος ειπεν προς αχια Ιδου γυνη του ιεροβοαμ εισερχεται του εκζητησαι ρημα παρα σου υιου (περι υιου?) αυτης, οτι αρρωστος εστιν· κατα τουτο και κατα τουτο λαλησεις προς αυτην. και εγενετο εν τω εισερχεσθαι αυτην, και αυτη απεξενουτο. **6.** και εγενετο ως ηκουσεν αχια την φωνην ποδων αυτης, εισερχομενης αυτης εν τω ανοιγματι, και ειπεν Εισελθε, γυνη ιεροβοαμ· ινα τι συ τουτο απεξενουσαι; και εγω ειμι αποστολος προς σε σκληρος. **7.** πορευθεισα ειπον τω ιεροβοαμ Ταδε λεγει κυριος ο θεος ισραηλ Ανθ ου οσον υψωσα σε απο μεσου λαου και εδωκα σε ηγουμενον επι τον λαον μου ισραηλ, **8.** και ερρηξα συν το βασιλειον απο του οικου δαυιδ και εδωκα αυτο σοι, και ουκ εγενου ως ο δουλος μου δαυιδ ος εφυλαξεν τας εντολας μου, και ος επορευθη οπισω μου εν παση καρδια αυτου ποιησαι εκαστος (εκαστον?) το ευθες εν οφθαλμοις μου, **9.** και επονηρευσω του ποιησαι παρα παντος οσοι εγενοντο εις προσωπον σου, και επορευθης και εποιησας σεαυτω θεους ετερους χωνευτα του παροργισαι με, και εμε ερριψας οπισω σωματος σου· **10.** δια τουτο εγω αγω κακιαν προς σε εις οικον ιεροβοαμ, εξολεθρευσω του ιεροβοαμ ουρουντα προς τοιχον εχομενον και

XIV.

[21] Καὶ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμὼν ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν· υἱὸς τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐνιαυτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν· καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελέξατο κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμὰ ἡ Ἀμμωνῖτις. [22] καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· καὶ παρεζήλωσεν αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν αἷς ἥμαρτον. [23] καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ καὶ στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου συσκίου. [24] καὶ σύνδεσμος ἐγενήθη ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐποίησαν ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [25] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ῥοβοὰμ ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, [26] καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ ἃ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων Ἀδραζαὰρ βασιλέως Σουβὰ καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ πάντα ἃ ἔλαβεν ὅπλα τὰ χρυσᾶ ὅσα ἐποίησε Σαλωμών, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον. [27] καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς ὅπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν· καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτὸν οἱ ἡγούμενοι τῶν παρατρεχόντων οἱ φυλάσσοντες τὸν πυλῶνα οἴκου βασιλέως. [28] καὶ ἐγένετο ὅτε εἰςεπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἦρον αὐτὰ οἱ παρατρέχοντες καὶ ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ Θεὲ τῶν παρατρεχόντων. [29] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ῥοβοὰμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐχ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [30] καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον

εγκαταλελιμμενον εν ισραηλ, και επιλεξω οικου ιεροβοαμ καθως επιλεγεται η κοπρος ως (εως?) τελειωθηναι αυτον. 11. οι τεθνηκοτες του ιεροβοαμ εν τη πολει καταφαγονται οι κυνες, και τον τεθνηκοτα εν τω αγρω καταφαγονται τα πετεινα του ουρανου, οτι κυριος ελαλησεν. 12. και συ αναστασα πορευθητι εις τον οικον σου· εν τω εισερχεσθαι ποδα σου την πολιν αποθανειται το παιδαριον. 13. και κοψονται αυτον πας ισραηλ και θαψουσιν αυτον, οτι ουτος μονος εισελευσεται τω ιεροβοαμ προς ταφον, οτι ευρεθη εν αυτω ρημα καλον περι του κυριου θεου ισραηλ εν οικω ιεροβοαμ. 14. και αναστησει κυριος εαυτω βασιλεα επι ισραηλ, ος πληξει τον οικον ιεροβοαμ ταυτη τη ημερα· και τι και νυν; 15. κυριος πληξει τον ισραηλ καθα κινειται ο ανεμος (ο καλαμος?) εν τω υδατι, και εκτελει (εκτιλει?) τον ισραηλ απο ανω της χθονος της αγαθης ταυτης ης εδωκεν τοις πατρασιν αυτων, και λικμησει αυτους απο περαν του ποταμου· ανθ ου οσον εποιησαν τα αλση αυτων παροργιζοντες τον κυριον. 16. και παραδωσει κυριος τον ισραηλ χαριν αμαρτιων ιεροβοαμ, ος ημαρτεν και ος εξημαρτεν τον ισραηλ. 17. και ανεστη η γυνη ιεροβοαμ και επορευθη εις γην σαριρα· και εγενετο ως εισηλθεν εν τω προθυρω του οικου, και το παιδαριον απεθανεν. 18. και εθαψαν αυτον και εκοψαντο αυτον πας ισραηλ, κατα το ρημα κυριου ο ελαλησεν εν χειρι δουλου αυτου αχια του προφητου. 19. και περισσον ρηματων ιεροβοαμ οσα επολεμησεν και οσα εβασιλευσεν, ιδου αυτα γεγραμμενα επι βιβλιου ρηματων των ημερων των βασιλεων ισραηλ. 20. και αι ημεραι ας εβασιλευσεν ιεροβοαμ εικοσι δυο ετη· και εκοιμηθη μετα των πατερων αυτου και εβασιλευσεν ναβατ υιος αυτου αντ αυτου. 21. τεσσερακοντα ... εκει και εκ ... και ονομα ... η αμανιτις 22. παρεζηλωσαν ... οι πατ. αυτου και εν 23. κ. ωκ. και αυτοι εαυτοις ... βουνον υψηλου 24. παντων βδελυγματων 25. σουσακειμ 26. om παντας ... αδρααζαρ ... τα παντα ελαβεν, και ελαβεν οπλα ... om και απηνεγκεν α. ε. αιγ. 27. ο βασ. ροβ. αντ αυτ. οπλα χαλκα ... οικ. του βασιλ. 28. ηραν ... απηριδοντο 29. παντα οσα ... ουχ ιδου

31 Ῥοβοὰμ καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. [31] καὶ ἐκοιμήθη Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιοὺ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XV.

Καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ βασι-
2 λεύει Ἀβιοὺ υἱὸς Ῥοβοὰμ ἐπὶ Ἰούδαν, [2] καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἱερου-
3 σαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχά, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. [3] καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ αἷς ἐποίησεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ ὡς ἡ καρδία τοῦ
4 πατρὸς αὐτοῦ. [4] ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ κύριος κατάλειμμα, ἵνα στήσῃ
5 τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν καὶ στήσῃ τὴν Ἱερουσαλήμ, [5] ὡς ἐποίησε Δαυὶδ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας
7 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. [7] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀβιοὺ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ἀβιοὺ καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοάμ.
8 [8] καὶ ἐκοιμήθη Ἀβιοὺ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ἱεροβοάμ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ·
9 καὶ βασιλεύει Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [9] ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκο-
10 στῷ τοῦ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ βασιλεύει Ἀσὰ ἐπὶ Ἰούδαν, [10] καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς
11 αὐτοῦ Ἀνά, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. [11] καὶ ἐποίησεν Ἀσὰ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυ-
12 ρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [12] καὶ ἀφεῖλε τὰς τελετὰς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ
13 ἐξαπέστειλε πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. [13] καὶ τὴν Ἀνὰ τὴν μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθὼς ἐποίησε σύνοδον ἐν τῷ ἄλσει αὐτῆς· καὶ ἐξέκοψεν Ἀσὰ τὰς καταδύσεις αὐτῆς καὶ
14 ἐνέπρησε πυρὶ ἐν τῷ χειμάρρῳ τῶν Κέδρων. [14] τὰ δὲ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρε· πλὴν
15 ἡ καρδία Ἀσὰ ἦν τελεία μετὰ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. [15] καὶ εἰςήνεγκε τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τοὺς κίονας αὐτοῦ εἰςήνεγκεν εἰς
16 τὸν οἶκον κυρίου ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ σκεύη. [16] καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον
17 Ἀσὰ καὶ ἀνὰ μέσον Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. [17] καὶ ἀνέβη Βαασὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ
18 μὴ εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰςπορευόμενον τῷ Ἀσᾷ βασιλεῖ Ἰούδα. [18] καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ σύμπαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς χεῖρας παίδων αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πρὸς υἱὸν Ἄδερ υἱὸν Ταβερεμὰ υἱοῦ Ἀζὶν βασιλέως Συρίας τοῦ κατοικοῦντος ἐν Δαμα-
19 σκῷ λέγων [19] Διάθου διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρός μου καὶ τοῦ πατρός σου· ἰδοὺ ἐξαπέσταλκά σοι δῶρα ἀργύριον καὶ χρυσίον· δεῦρο διασκέδασον τὴν διαθήκην σου τὴν πρὸς Βαασὰ
20 βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀναβήσεται ἀπ' ἐμοῦ. [20] καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ

---

31. post δαυιδ add και ονομα της μητρος αυτου νααμα η αμανιτις ... αβιου υιος XV. 2. κ. δεκαεξ ε. εβ. εν ιερ. 3. εν πασαις ταις ... δαυιδ του πατρ. α. 4. κυρ. ο θεος καταλ. εν ισραηλ 5. in f. add εκτος εν ρηματι ουριου του χετταιου 6. και πολεμος ην μετοξυ (ita bis) ροβοαμ και μετοξυ ιεροβοαμ πασας τας ημερας της ζωης αυτων 7. παντα οσα ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου 8. om εν τω usque ετει ... om μετα τ. π. αυτ. 9. και εν ετει εικοστου (sic) του ιεροβ. 10. τεσσεραχοντα ... μααχα pro ανα 13. τ. μααχα τ. μ. αυτου (... om μη) ... ενεπρησεν εν πυρι 14. πλην καρδια 16. ημερ. αυτου 17. την ραμμαν 18. ευρεθεν εν θησαυροις ... om του ante οικου ... om αυτα ... om και εξαπ. αυτους ... υιου ταβενραημα (ταβ εν ρ.?) υιου αζαηλ 19. δωρον ... om βαασα

βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰσραήλ· καὶ ἐπάταξαν τὴν Ἀΐν, τὴν Δὰν καὶ τὴν Ἀβὲλ οἴκου Μααχὰ καὶ πᾶσαν τὴν Χεννερὲθ ἕως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί. [21] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Βαασά, καὶ διέλιπε τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσά. [22] καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ παρήγγειλε παντὶ Ἰούδᾳ εἰς Ἐναχίμ, καὶ αἴρουσι τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ᾠκοδόμησε Βαασά, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ πᾶν βουνὸν Βενιαμὶν καὶ τὴν σκοπιάν. [23] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀσά, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ τὰς πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν, οὐχ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; πλὴν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ γήρως αὐτοῦ ἐπόνεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ. [24] καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύει Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [25] καὶ Ναβὰτ υἱὸς Ἱεροβοὰμ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἔτη δύο. [26] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. [27] καὶ περιεκάθισεν αὐτὸν Βαασὰ υἱὸς Ἀχιὰ ἐπὶ τὸν οἶκον Βελαὰν υἱοῦ Ἀχιά, καὶ ἐχάραξεν αὐτὸν ἐν Γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ Ναβὰτ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ περιεκάθητο ἐπὶ Γαβαθών. [28] καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Βαασὰ ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ Ἀσὰ υἱοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. [29] καὶ ἐγένετο ὡς ἐβασίλευσεν, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ, καὶ οὐχ ὑπελείπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ἱεροβοὰμ ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου [30] περὶ τῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ ᾧ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραήλ. [31] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ναβὰτ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐχ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [33] καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει Βαασὰ υἱὸς Ἀχιὰ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσὰ εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη. [34] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.

XVI.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἰοὺ υἱοῦ Ἀνανὶ πρὸς Βαασά [2] Ἀνθ' ὧν ὕψωσά σε ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθης ἐν τῇ ὁδῷ Ἱεροβοὰμ καὶ ἐξήμαρτες τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ παροργίσαι με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν, [3] ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω Βαασὰ καὶ ὄπισθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. [4] τὸν τεθνηκότα τοῦ Βαασὰ ἐν τῇ πόλει καταφάγονται

---

20. τ. δυναμ. των αυτου ... την ναϊν και την δαν ... χενερεθ ... νεφθαλει 21. (om και διελιπε ...) την ραμμα 22. παντι τω λαω ιουδα εις ανναχειμ ... της ραμμα ... om εν αυτοις ... om ασα ... βενιαμειν 23. δυναστια (cf. Prolegg.) αυτ. και παντα α εποιησαν ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου ... γηρους 24. δαυιδ του ... κ. εβασιλευσεν 25. και ναδαβ ... επι ισραηλ δυο ετη 27. οικον εισαχαρ, και επαταξεν αυτ. βαασα εν ... ναβαδ (v. 34. habet ναβατ) 28. τριτω ασα ... om υιου ασα 29. επαταξ. τον συμπαντα οικου (ita) ιεροβ. εως ου εξολεθρευσαι αυτον· και ουχ υπελειπετο πασ. πν. του ιεροβοαμ 29. 30. om κατα το usque ιεροβοαμ ... ος ημαρτεν και ος εξημ. τ. ισρ. ... ως pro ω ... θεον ισρ. 31. ναδαβ ... παντα οσα ... ουχι ταυτα ... om εστιν 32. και πολεμος ην μεταξυ ασα και μεταξυ βαασα βασιλεως ισραηλ πασας τας ημερας αυτων 33. επι παντα ισραηλ ... τεσσερα 34. om αυτου XVI. 1. εν χειρι ειηου 2. επι τον δουλον μου ισρ. ... τ. λαον μου ισραηλ

αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ καταφάγονται αὐτὸν
5 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. [5] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βαασὰ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε
καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν
6 ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; [6] καὶ ἐκοιμήθη Βαασὰ μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Θερσά· καὶ βασιλεύει Ἠλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
7 [7] καὶ ἐν χειρὶ Ἰοὺ υἱοῦ Ἀνανὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Βαασὰ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον
αὐτοῦ πᾶσαν τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτὸν ἐν
τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ εἶναι κατὰ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ καὶ ὑπὲρ
8 τοῦ πατάξαι αὐτόν. [8] καὶ Ἠλὰ υἱὸς Βαασὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ δύο ἔτη
9 ἐν Θερσά. [9] καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρὶ ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσους τῆς
ἵππου, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θερσὰ πίνων μεθύων ἐν τῷ οἴκῳ Ὠσὰ τοῦ οἰκονό-
10 μου ἐν Θερσά. [10] καὶ εἰσῆλθε Ζαμβρὶ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν
11 αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. [11] καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν
ἐν τῷ καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον
12 Βαασά, [12] κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Βαασὰ καὶ πρὸς
13 Ἰοὺ τὸν προφήτην [13] περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Βαασὰ καὶ Ἠλὰ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ, ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ τοῦ παροργίσαι κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ἐν
14 τοῖς ματαίοις αὐτῶν. [14] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἠλὰ ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ
15 ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; [15] καὶ
Ζαμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐν Θερσὰ ἡμέρας ἑπτά· καὶ ἡ παρεμβολὴ Ἰσραὴλ ἐπὶ
16 Γαβαθὼν τὴν τῶν ἀλλοφύλων. [16] καὶ ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ λεγόν-
των Συνεστράφη Ζαμβρὶ καὶ ἔπαισε τὸν βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσαν ἐν Ἰσραὴλ
τὸν Ἀμβρὶ τὸν ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν
17 τῇ παρεμβολῇ. [17] καὶ ἀνέβη Ἀμβρὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Γαβαθὼν
18 καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Θερσά. [18] καὶ ἐγενήθη ὡς εἶδε Ζαμβρὶ ὅτι προκατεί-
λημπται αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ πορεύεται εἰς ἄντρον τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ
19 ἐνεπύρισεν ἐπ' αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν [19] ὑπὲρ τῶν ἁμαρ-
τιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου πορευθῆναι
ἐν ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν
20 Ἰσραήλ. [20] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβρὶ καὶ τὰς συνάψεις αὐτοῦ ἃς συνῆ-
ψεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων
21 Ἰσραήλ; [21] τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ἰσραήλ· ἥμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω
Θαμνὶ υἱοῦ Γωνὰθ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται
22 ὀπίσω Ἀμβρί. [22] ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Ἀμβρὶ ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω
Θαμνὶ υἱοῦ Γωνάθ· καὶ ἀπέθανε Θαμνὶ καὶ Ἰωρὰμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ

---

4. om αυτον prius 5. παντα οσα ... ουχι ταυτα ... επι βιβλιω 6. in f. add εν τω εικοστω ετει βασιλεως ασα 7. ειηου υι. ανανια του προφητου ... περι βαασα ... om και επι τον usque πασαν ... του ειναι καθως ο οικος 8. εν ετει εικοστω και εκτω επι του ασα βασιλεως ιουδα εβασιλευσεν ηλα υι. β. επι ισρ. εν θερσα δυο ετη 9. παις αυτου ζαμβρι ... οικω αρσα 10. post εθαν. αυτ. add εν ετει εικοστω και εβδομω του ασα βασιλεως ιουδα 11. om και εγενηθη ε. τ. β. αυτον ... om και ... οικον αυτου του βαασα· ουχ υπελειπεν αυτω ουρουντα προς τοιχον και αγχειστεις αυτου και εταιρον αυτου 12. και εξετριψεν ζαμβρι ολον τον οικον βαασα κατα το ρημα κυριου ο ελαλησεν επι ... ειηου 13. αυτου ου ημαρτον, και ως ... κυριον θεον του ισραηλ και τοις 14. ηλα και παντα α ... ουχ 15. εν ετει εικοστω και εβδομω του ασα βασιλεως ιουδα κ. εβασ. ζαμβρι επτα ημ. εν θερσα ... γαβαθων τη 16. ζαμβρι pro αμβρι ... εν τη ημερα εκεινη επι ισρ. εν τη η. εκ. 17. ζαμβρι 18. προκατηλημπται ... εισπορευονται ... ενεπυρισαν ... τ. βασιλ. εν πυρι 19. του πορευθηναι ... αυτου αις εποιησεν ως εξημαρτ. 20. ουχι ταυτα ... επι βιβλιου 21. ισραηλ· το ημισυ ... ζαμβρι 22. και υπερισχυσεν ο λαος ο ακολουθων τω ζαμβρι, και ηττηθη ο λαος ο ων οπισω θαμνι· και ο ιωραμ αδελφος

καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμβρὶ μετὰ Θαμνί. [23] ἐν τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ καὶ πρώτῳ τοῦ βασιλέως Ἀσὰ βασιλεύει Ἀμβρὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ δώδεκα ἔτη· ἐν Θερσὰ βασιλεύει ἓξ ἔτη. [24] καὶ ἐκτήσατο Ἀμβρὶ τὸ ὄρος τὸ Σεμερὼν παρὰ Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους ἐν δύο ταλάντων ἀργυρίου, καὶ ᾠκοδόμησε τὸ ὄρος· καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους οὗ ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους Σεμηρών. [25] καὶ ἐποίησεν Ἀμβρὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [26] καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. [27] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμβρὶ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; [28] καὶ ἐκοιμήθη Ἀμβρὶ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ βασιλεύει Ἀχαὰβ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Ἀμβρὶ βασιλεύει Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀσὰ ἐτῶν τριάκοντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ εἰκοσιπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γαζουβά, θυγάτηρ Σελί. καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιεῖν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου· πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆραν, ἔθυον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐθυμίων. καὶ ἃ συνέθετο Ἰωσαφὰτ μετὰ βασιλέως Ἰσραήλ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία ἣν ἐποίησε, καὶ οὓς ἐπολέμησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα; καὶ τὰ λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν ἃς ἐπέθεντο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξῆρεν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ Νασίβ· καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφὰτ ἐποίησε ναῦν εἰς Θαρσὶς πορεύεσθαι εἰς Σωφὶρ ἐπὶ τὸ χρυσίον. καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ ναῦς ἐν Γασιὼν Γαβέρ. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Ἐξαποστελῶ τοὺς παῖδάς σου καὶ τὰ παιδάριά μου ἐν τῇ νηί· καὶ οὐκ ἐβούλετο Ἰωσαφάτ. καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [29] ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα Ἀχαὰβ υἱὸς Ἀμβρὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη. [30] καὶ ἐποίησεν Ἀχαὰβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [31] καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκανὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ, καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἰεζάβελ θυγατέρα Ἰεθεβαὰλ βασιλέως Σιδωνίων, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. [32] καὶ ἔστησε θυσιαστήριον τῷ Βάαλ ἐν οἴκῳ τῶν προσοχθισμάτων αὐτοῦ ὃν ᾠκοδόμησεν ἐν Σαμαρείᾳ. [33] καὶ ἐποίησεν Ἀχαὰβ ἄλσος· καὶ προσέθηκεν Ἀχαὰβ τοῦ ποιῆσαι παροργίσματα τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρευθῆναι· ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [34] καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν

*Ap. 2, 20.

22. ζαμβρι 23. πρωτω ετει τω ασα βασιλεως ιουδα ... ζαμβρι ... om ετη prius 24. ζαμβρι ... το εμερων ... επεκαλεσεν ... σομηρων 25. ζαμβρι 26. εν παση τη οδω 27. ζαμβρι ... και αι δυναστιαι αυτου ην εποιησεν, ουχι ταυτα 28. ζαμβρι ... σαμαρια ... εβασιλευσεν αχααβ ο υιος ... om omnia inde ab και εν τω ενιαυτω usque ιωραμ υιος αυτου αντ αυτου 29. plene: ο δε αχααβ υιος ζαμβρι εβασιλευσεν επι ισραηλ εν ετει τριακοστω και ογδοω του ασα βασιλεως ιουδα· βασιλευσας δε αχααβ υιος ζαμβρι επι ισραηλ εν σαμαρια εικοσιδυο ετη 30. αχααβ υιος ζαμβρι ... om και επονηρευσατο 31. om του ... θυγατ. ιαβααλ βασιλευς σιδ. 32. τω βααλ ενωπιον των πρ. αυτ. ων 33. om παροργισματα ... θεον ισραηλ ... om και την ψυχην usque εκακοποιησεν 34. om και

Ἀχιὴλ ὁ Βαιθηλίτης τὴν Ἱεριχώ· ἐν τῷ Ἀβιρὼν πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ τῷ Σεγοὺβ τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας αὐτῆς, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυή.

XVII.

Καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ ὁ προφήτης Θεσβίτης ὁ ἐκ Θεσβῶν τῆς Γαλαὰδ πρὸς Ἀχαάβ Ζῇ κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος καὶ ὑετὸς ὅτι εἰ μὴ διὰ στόματος
2 3 λόγου μου. [2] καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἠλιού [3] Πορεύου ἐντεῦθεν κατὰ ἀνατολάς, καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάῤῥῳ Χοῤῥὰθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορ-
4 δάνου. [4] καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χειμάῤῥου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν ἐντελοῦ-
5 μαι διατρέφειν σε ἐκεῖ. [5] καὶ ἐποίησεν Ἠλιοὺ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐκά-
6 θισεν ἐν τῷ χειμάῤῥῳ Χοῤῥὰθ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου. [6] καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τὸ πρωὶ καὶ κρέα τὸ δείλης, καὶ ἐκ τοῦ χειμάῤῥου ἔπι-
7 νεν ὕδωρ. [7] καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας καὶ ἐξηράνθη ὁ χειμάῤῥους, ὅτι οὐκ ἐγέ-
8 9 νετο ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς. [8] καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἠλιού [9] Ἀνάστηθι καὶ πορεύου εἰς Σαρεπτὰ τῆς Σιδωνίας· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ἐκεῖ γυναικὶ χήρᾳ
10 τοῦ διατρέφειν σε. [10] καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτά, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυνὴ χήρα συνέλεγε ξύλα, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλιοὺ καὶ εἶπεν αὐτῇ Λάβε δή μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος
11 καὶ πίομαι. [11] καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλιοὺ καὶ εἶπεν
12 Λήψῃ δή μοι ψωμὸν ἄρτου τοῦ ἐν τῇ χειρί σου. [12] καὶ εἶπεν ἡ γυνή Ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστι μοι ἐγκρυφίας ἀλλ' ἢ ὅσον δρὰξ ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ, καὶ ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῃ· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλλέξω δύο ξυλάρια, καὶ εἰςελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἐμαυτῇ καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ φαγό-
13 μεθα, καὶ ἀποθανούμεθα. [13] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἠλιού Θάρσει, εἴςελθε καὶ ποίησον κατὰ τὸ ῥῆμά σου· ἀλλὰ ποίησόν μοι ἐκεῖθεν ἐγκρυφίαν μικρὸν καὶ ἐξοίσεις μοι ἐν πρώτοις, σαυτῇ δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποιήσεις ἐπ' ἐσχάτῳ.
14 [14] ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐκλείψει καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἐλαττονήσει ἕως ἡμέρας τοῦ δοῦναι κύριον τὸν ὑετὸν ἐπὶ τῆς
15 γῆς. [15] καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε, καὶ ἤσθιεν αὐτὴ καὶ αὐτὸς καὶ
16 τὰ τέκνα αὐτῆς. [16] καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἠλαττονήθη, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλιού.
17 [17] καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἠῤῥώστησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς κυρίας τοῦ οἴκου· καὶ ἦν ἡ ἀῤῥωστία αὐτοῦ κραταιὰ σφόδρα ἕως οὐχ ὑπελείφθη
18 ἐν αὐτῷ πνεῦμα. [18] καὶ εἶπε πρὸς Ἠλιού Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ; εἰςῆλθες πρὸς μὲ τοῦ ἀναμνῆσαι ἀδικίας μου καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου;
19 [19] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὴν γυναῖκα Δός μοι τὸν υἱόν σου. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερῷον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκά-
20 θητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. [20] καὶ ἀνεβόησεν Ἠλιοὺ καὶ

*Ja. 5, 17. *Lc. 4, 25 sq.

---

34. ο βαιθηλιτης τ. ιερειχω ... αβειρων τω πρωτοτοκω XVII. 1. om θεσβιτης 2. εγενετο λογος 3. κατ ανατολας ... χορραθ επι 5. και επορευθη κ. εποιησεν ... om ηλιου κατα το ρ. κυριου ... επι προσωπον 6. αρτους και κρεας το πρωι και αρτον και κρεας το δειλης 7. μετα ημερας 8. in f. add λεγων 9. πορευθητι ε. σεφθα τ. σιδ. και καθηση εκει 10. om και ηλθεν 11. λημψη ... ψωμον αρτον εν τη 12. ει εσται ... καμψακη ... κ. ιδου συλλεγω δ. ξυληρια ... φαγομ. αυτο 13. ηλιου προς αυτην ... εν πρωτ. και εξοισ. μοι ... επ εσχατων 14. κυριος ο θεος ισραηλ ... κυριον υετον επι προσωπου της γης 15. εποιησεν κατα το ρημα ηλιου ... αυτος κ. αυτη ... in f. add και απο της ημερας ταυτης 16. εξελειπεν ... ελαττονηθη 17. μετα τα ρηματα ταυτα ... om ην ... εως ου ουχ 18. τας αδικιας 19. (υιον σοι ...) ανηγαγεν ... εκοιμησεν ... κλινης αυτου

εἶπεν Οἴ μοι κύριε, ὁ μάρτυς τῆς χήρας μεθ' ἧς ἐγὼ κατοικῶ μετ' αὐτῆς, σὺ κεκάκωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱὸν αὐτῆς. 21 καὶ ἐνεφύσησε τῷ παιδαρίῳ τρίς, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν. 22 καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησε τὸ παιδάριον. 23 καὶ κατήγαγεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερῴου εἰς τὸν οἶκον καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἠλιού Βλέπε, ζῇ ὁ υἱός σου. 24 καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἠλιού Ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι σὺ ἄνθρωπος θεοῦ, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

XVIII.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς Ἠλιοὺ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ λέγων Πορεύθητι καὶ ὄφθητι τῷ Ἀχαάβ, καὶ δώσω *ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. 2 καὶ ἐπορεύθη Ἠλιοὺ τοῦ ὀφθῆναι τῷ Ἀχαάβ, καὶ ἡ λιμὸς κραταιὰ ἐν Σαμαρείᾳ. 3 καὶ ἐκάλεσεν Ἀχαὰβ τὸν Ἀβδιοὺ τὸν οἰκονόμον· καὶ Ἀβδιοὺ ἦν φοβούμενος τὸν κύριον σφόδρα. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου καὶ ἔλαβεν Ἀβδιοὺ ἑκατὸν ἄνδρας προφήτας καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι. 5 καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ πρὸς Ἀβδιοὺ Δεῦρο καὶ διέλθωμεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ χειμάῤῥους, ἐάν πως εὕρωμεν βοτάνην καὶ περιποιησώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθήσονται ἀπὸ τῶν σκηνῶν. 6 καὶ ἐμέρισαν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ διελθεῖν αὐτήν· Ἀχαὰβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾷ, καὶ Ἀβδιοὺ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος. 7 καὶ ἦν Ἀβδιοὺ ἐν τῇ ὁδῷ μόνος, καὶ ἦλθεν Ἠλιοὺ εἰς συνάντησιν αὐτοῦ μόνος· καὶ Ἀβδιοὺ ἔσπευσε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἶ αὐτός, κύριέ μου Ἠλιού; 8 καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ αὐτῷ Ἐγώ· πορεύου λέγε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ἠλιού. 9 καὶ εἶπεν Ἀβδιού Τί ἡμάρτηκα, ὅτι δίδως τὸν δοῦλόν σου εἰς χεῖρα Ἀχαὰβ τοῦ θανατῶσαί με; 10 ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία οὗ οὐκ ἀπέστειλεν ὁ κύριός μου ζητεῖν σε, καὶ εἰ εἶπον Οὐκ ἔστι· καὶ ἐνέπρησε τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, ὅτι οὐχ εὕρηκέ σε. 11 καὶ νῦν σὺ λέγεις Πορεύου ἀνάγγελε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ἠλιού. 12 καὶ ἔσται ἐὰν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα κυρίου ἀρεῖ σε εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ εἰςελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἀχαάβ, καὶ οὐχ εὑρήσει σε, καὶ ἀποκτενεῖ με· καὶ ὁ δοῦλός σού ἐστι φοβούμενος τὸν κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. 13 ἢ οὐκ ἀπηγγέλη σοι τῷ κυρίῳ μου οἷα πεποίηκα ἐν τῷ ἀποκτείνειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφήτας κυρίου, καὶ ἔκρυψα ἀπὸ τῶν προφητῶν κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας ἀνὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ καὶ ἔθρεψα ἐν ἄρτοις καὶ ὕδατι; 14 καὶ νῦν σὺ λέγεις μοι Πορεύου λέγε τῷ κυρίῳ σου Ἰδοὺ Ἠλιού, καὶ ἀποκτενεῖ με; 15 καὶ εἶπεν Ἠλιού Ζῇ κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην

*Ja. 5, 17

21. *εις αυτο 22. pro το παιδ. hab. και ηκουσεν κυριος εν φωνη ηλια· και απεστραφη η ψυχη του παιδαριου προς εγκατον αυτου, και εζησεν 23. και ελαβεν ηλιου το παιδ. κ. κατ. αυτον 24. Ιδου τουτο εγν. οτι ανθρ. θ. ει ... om τω XVIII. 2. τω οφθηναι ... και ην λιμος κραταιος εν σαμαρια 3. αχααβ αδβιου ... αδβιου 4. τυπτειν ιεζαβελ ... αδβιου ... εκρυψεν 5. αδβιου ... διελθωμ. εις το πεδιον επι τας ... επι παντας χειμαρρους ... ευρομεν ... περιποιησομεθα ... εξολεθρευθησονται α. τ. κτηνων 6. εμερισεν αυτοις ... αλλη μονος pro μια ... αδβιου 7. αδβιου bis (v. 9. est αβδιου) ... εν τη οδω, και απηλθεν 8. om αυτω ... πορευου ειπον τω 9. δωσεις ... χειρας 10. εθνη ... απεσταλκεν με ... και ειπον ... τας χωρας αυτης και την βασιλειαν 11. κ. νυν Πορευου συ λεγεις και α. 12. εις γην ... ουκ ευρησει (?) 13. και ουκ ανηγγελη ... αποκτεννειν ιεζαβελ ... πεντηκ. ανδρας εν .. εθρ. αυτους εν αρτω 14. om μοι ... πορευου και λεγε

16 ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθήσομαι αὐτῷ. [16] καὶ ἐπορεύθη Ἀβδιοὺ εἰς συναντὴν τῷ Ἀχαὰβ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ· καὶ ἐξέδραμεν Ἀχαὰβ καὶ ἐπο-
17 ρεύθη εἰς συνάντησιν Ἠλιού. [17] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἀχαὰβ τὸν Ἠλιού, καὶ
18 εἶπεν Ἀχαὰβ πρὸς Ἠλιού Εἰ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ἰσραήλ; [18] καὶ εἶπεν Ἠλιού Οὐ διαστρέφω τὸν Ἰσραὴλ ὅτι ἀλλ' ἢ σὺ καὶ οἶκος τοῦ πατρός σου ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν, καὶ ἐπορεύθης ὀπίσω
19 τῶν Βααλίμ. [19] καὶ νῦν ἀπόστειλον συνάθροισον πρὸς μὲ πάντα Ἰσραὴλ εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον καὶ τοὺς προφήτας τῆς αἰσχύνης τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα, καὶ τοὺς προφήτας τῶν ἀλσῶν τετρακοσίους ἐσθίοντας τράπεζαν Ἰεζά-
20 βελ. [20] καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαὰβ εἰς πάντα Ἰσραήλ, καὶ ἐπισυνήγαγε πάντας
21 τοὺς προφήτας εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. [21] καὶ προσήγαγεν Ἠλιοὺ πρὸς πάντας· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἠλιού Ἕως πότε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις; εἰ ἔστι κύριος ὁ θεός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· εἰ δὲ Βάαλ, πορεύεσθε
22 ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον. [22] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὸν λαόν Ἐγὼ ὑπολέλειμμαι προφήτης τοῦ κυρίου μονώτατος, καὶ οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἄλσους
23 τετρακόσιοι· [23] δότωσαν ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα, καὶ μελισάτωσαν καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν· καὶ
24 ἐγὼ ποιήσω τὸν βοῦν τὸν ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ. [24] καὶ βοᾶτε ἐν ὀνόματι θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ μου· καὶ ἔσται ὁ θεὸς ὃς ἂν ἐπακούσῃ ἐν πυρί, οὗτος θεός. καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς
25 ὁ λαὸς καὶ εἶπον Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας. [25] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ τοῖς προφήταις τῆς αἰσχύνης Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἕνα καὶ ποιήσατε πρῶτοι, ὅτι πολλοὶ ὑμεῖς, καὶ ἐπικαλέσασθε ἐν ὀνόματι θεοῦ ὑμῶν, καὶ πῦρ
26 μὴ ἐπιθῆτε. [26] καὶ ἔλαβον τὸν μόσχον καὶ ἐποίησαν, καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν ὀνόματι τοῦ Βάαλ ἐκ πρωΐθεν ἕως μεσημβρίας καὶ εἶπον Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Βάαλ, ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις, καὶ διέτρε-
27 χον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου οὗ ἐποίησαν. [27] καὶ ἐγένετο μεσημβρία καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς Ἠλιοὺ ὁ Θεσβίτης καὶ εἶπεν Ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλῃ, ὅτι θεός ἐστιν, ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστίν, καὶ ἅμα μή ποτε χρηματίζει αὐτός,
28 ἢ μή ποτε καθεύδει αὐτός, καὶ ἐξαναστήσεται. [28] καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν ἐν μαχαίραις καὶ σειρο-
29 μάσταις ἕως ἐκχύσεως αἵματος ἐπ' αὐτούς, [29] καὶ προεφήτευον ἕως οὗ παρῆλθε τὸ δειλινόν. καὶ ἐγένετο ὡς ὁ καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν θυσίαν, καὶ ἐλάλησεν Ἠλιοὺ ὁ Θεσβίτης πρὸς τοὺς προφήτας τῶν προσοχθισμάτων λέγων Μετάστητε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὁλοκαύτωμά μου· καὶ μετέστη-
30 σαν καὶ ἀπῆλθον. [30] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὸν λαόν Προσαγάγετε πρὸς μέ·
31 καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. [31] καὶ ἔλαβεν Ἠλιοὺ δώδεκα λίθους κατὰ ἀριθμὸν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, ὡς ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν λέγων
32 Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. [32] καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν ὀνόματι κυρίου,

---

16. αδβιου ε. συναντησιν 17. om κ. εγεν. ως ε. α. τ. ηλιου 18. και ο οικος ... καταλειμμανειν ... επορευθη οπ. του βααλειμ 19. προς το ορος το κ. και τους προφητας του βααλ τετρακοσιους πεντηκοντα και προφητ. της αισχ. τετρ. κ. πεντ., τους πρ. των 20. συνηγαγεν 21. προς παντα τον λαον ... υμεις χωλαν. υμεις ... ει κυρ. εστιν ο θεος ... ει δε ο βααλ αυτος ... αυτω λογον 22. και προφητ. τ. αλσους ... om τετραχ. in fine 23. om κ. επιθ. επι τ. ξυλων ... post αλλον add και δωσω επι τα ξυλα 24. θεου υμων ... om τω ... ος εαν ... ειπαν 25. επικαλεισθε 26. ελαβεν τ. μ. ον εδωκεν αυτοις 28. κατα το κριμα αυτων ε. μ. και εν σιρομ. 29. και εγενετο ως παρηλθεν το διλεινον, και επροφητευον ως ο καιρος του α. τ. θυσ. και ουκ ην φωνη και ελαλησεν ... καγω 31. ab initio add και ιασατο το θυσιαστηριον κυριου το κατεσκαμμενον ... φυλων του ιακωβ

καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαστήριον τὸ κατεσκαμμένον, καὶ ἐποίησε θάλασσαν χωροῦσαν δύο μετρητὰς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου. [33] καὶ ἐστοίβασε τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε, καὶ ἐμέλισε τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας, καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον [34] καὶ εἶπε Λάβετέ μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐπιχέετε ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας· καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ εἶπε Δευτερώσατε· καὶ ἐδευτέρωσαν. καὶ εἶπε Τρισσώσατε· καὶ ἐτρίσσευσαν. [35] καὶ διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὴν θάλασσαν ἔπλησεν ὕδατος. [36] καὶ ἀνεβόησεν Ἠλιοὺ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραήλ, ἐπάκουσόν μου, κύριε, ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρί, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, καὶ ἐγὼ δοῦλός σου καὶ διὰ σὲ πεποίηκα τὰ ἔργα ταῦτα. [37] ἐπάκουσόν μου, κύριε, ἐπάκουσόν μου, καὶ γνώτω ὁ λαὸς οὗτος ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεός, καὶ σὺ ἔστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τούτου ὀπίσω. [38] καὶ ἔπεσε πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξε τὸ πῦρ. [39] καὶ ἔπεσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ εἶπον Ἀληθῶς κύριος ὁ θεὸς αὐτὸς ὁ θεός. [40] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ πρὸς τὸν λαόν Συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ Βάαλ, μηδεὶς σωθήτω ἐξ αὐτῶν· καὶ συνέλαβον αὐτούς, καὶ κατάγει αὐτοὺς Ἠλιοὺ εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κισσῶν καὶ ἔσφαξεν αὐτοὺς ἐκεῖ. [41] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ τῷ Ἀχαάβ Ἀνάβηθι καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ ὑετοῦ. [42] καὶ ἀνέβη Ἀχαὰβ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν· καὶ Ἠλιοὺ ἀνέβη ἐπὶ τὴν Κάρμηλον, καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἔθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτοῦ, [43] καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Ἀνάβηθι καὶ ἐπίβλεψον ὁδὸν τῆς θαλάσσης. καὶ ἐπέβλεψε τὸ παιδάριον καὶ εἶπεν Οὐκ ἔστιν οὐθέν· καὶ εἶπεν Ἠλιού Καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἑπτάκις. [44] καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἑπτάκις· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ, καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἴχνος ἀνδρὸς ἀνάγουσα ὕδωρ· καὶ εἶπεν Ἀνάβηθι καὶ εἰπὸν Ἀχαάβ Ζεῦξον τὸ ἅρμα σου καὶ κατάβηθι, μὴ καταλάβῃ σε ὁ ὑετός. [45] καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις καὶ πνεύματι, καὶ ἐγένετο ὑετὸς μέγας· καὶ ἔκλαιε καὶ ἐπορεύετο Ἀχαὰβ ἕως Ἰεζραέλ. [46] καὶ χεὶρ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἠλιοὺ καὶ συνέσφιγξε τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν Ἀχαὰβ εἰς Ἰεζράελ.

XIX.

Καὶ ἀνήγγειλεν Ἀχαὰβ τῇ Ἰεζάβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα ἃ ἐποίησεν Ἠλιοὺ καὶ ὡς ἀπέκτεινε τοὺς προφήτας ἐν ῥομφαίᾳ. [2] καὶ ἀπέστειλεν Ἰεζάβελ πρὸς Ἠλιοὺ καὶ εἶπεν Εἰ σὺ εἶ Ἠλιοὺ καὶ ἐγὼ Ἰεζάβελ, τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον θήσομαι τὴν ψυχήν σου καθὼς ψυχὴν ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. [3] καὶ ἐφοβήθη Ἠλιού, καὶ ἀνέστη καὶ

---

32. om και ιασατο usque κατεσκαμμενον 34. om και εποιησαν ουτως ... κ. ετρισσωσαν 36. και εγενετο κατα αναβασιν το υδωρ κ. ανεβοησεν ... ιακωβ pro ισραηλ ... om επακουσ. μου κ., επακ. μ. σ. εν πυρι και ... σημερον γνωτωσαν ... om πας ο λαος ουτος ... καγω 37. κ. γνωτωσαν ο λαος οτι συ ει κ. ο θ. μονος κ. συ επεστρεψας 38. και το υδωρ usque θαλασση pon. post χουν 39. και ειδαν πας ο λαος κ. επεσαν επι ... ειπαν Αλ. κυρ. αυτος εστιν ο θεος 40. μηθεις ... om ηλιου sec. ... κεισων 41. προς αχααβ 42. ανεβη εις την κορυφην του καρμηλου ... εθηκεν προσωπον ... γονατ. εαυτου 43. παιδαρ. εαυτου ... και ανεβη κ. επεβλ. 44. τω αχααβ 45. εως ωδε κ. εως ωδε ... ο υετος ... επορευθη αχ. εις ιεζρ. 46. εγενετο επι ... αχ. του ελθειν εις ιεζαβελ XIX. 1. παντας τους 2. ιεζ. αγγελον προς ... ηλιας καγω ιεζ. ταδε ποιησαισαν μοι οι θεοι κ. τ. προσθειησαν ο. την ωρ. ταυτην

ἀπῆλθε κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς Βηρσαβεὲ γῆν Ἰούδα, καὶ
4 ἀφῆκε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ. [4] καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω Ῥαθμέν· καὶ ᾐτήσατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν καὶ εἶπεν Ἱκανούσθω νῦν, λάβε δὴ τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, κύριε,
5 ὅτι οὐ κρείσσων ἐγώ εἰμι ὑπὲρ τοὺς πατέρας μου. [5] καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὕπνωσεν ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν· καὶ ἰδού τις ἥψατο αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστηθι καὶ
6 φάγε. [6] καὶ ἐπέβλεψεν Ἠλιού, καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυφίας ὀλυρίτης καὶ καψάκης ὕδατος· καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἐπιστρέψας
7 ἐκοιμήθη. [7] καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἥψατο αὐτοῦ
8 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀνάστα φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. [8] καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε· καὶ ἐπορεύθη ἐν ἰσχύϊ τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα
9 ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους Χωρήβ. [9] καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον καὶ κατέλυσεν ἐκεῖ· καὶ ἰδοὺ ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε
10 Τί σὺ ἐνταῦθα, Ἠλιού; [10] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ Ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαι ἐγὼ (Ro. 11. 3.)
11 μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν. [11] καὶ εἶπεν Ἐξελεύσῃ αὔριον καὶ στήσῃ ἐνώπιον κυρίου ἐν τῷ ὄρει· ἰδοὺ παρελεύσεται κύριος. καὶ ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταιὸν διαλῦον ὄρη καὶ συντρῖβον πέτρας ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι κύριος· καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσ-
12 σεισμῷ κύριος· [12] καὶ μετὰ τὸν συσσεισμὸν πῦρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ κύριος· καὶ
13 μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὔρας λεπτῆς. [13] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἠλιού, καὶ ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μηλωτῇ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη ὑπὸ
14 σπήλαιον· καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν φωνὴ καὶ εἶπε Τί σὺ ἐνταῦθα, Ἠλιού; [14] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ Ζηλῶν ἐζήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου καθεῖλαν καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ
15 ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λαβεῖν αὐτήν. [15] καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν Πορεύου ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδόν σου, καὶ ἥξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ· καὶ
16 ἥξεις καὶ χρίσεις τὸν Ἀζαὴλ εἰς βασιλέα τῆς Συρίας· [16] καὶ τὸν Ἰοὺ υἱὸν Ναμεσσὶ χρίσεις εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφὰτ χρί-
17 σεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ. [17] καὶ ἔσται τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἀζαὴλ θανατώσει Ἰού, καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἰοὺ θανατώσει Ἐλισαιέ.
18 [18] καὶ καταλείψεις ἐν Ἰσραὴλ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα ἃ οὐκ (Ro. 11, 4.)
19 ὤκλασαν γόνυ τῷ Βάαλ, καὶ πᾶν στόμα ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ. [19] καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ εὑρίσκει τὸν Ἐλισαιὲ υἱὸν Σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἠροτρία ἐν βουσί· δώδεκα ζεύγη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα· καὶ ἀπῆλ-
20 θεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπέῤῥιψε τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. [20] καὶ κατέλιπεν Ἐλισαιὲ τὰς βόας, καὶ κατέδραμεν ὀπίσω Ἠλιοὺ καὶ εἶπε Καταφιλήσω τὸν πατέρα μου καὶ ἀκολουθήσω ὀπίσω σου· καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ Ἀνάστρεφε, ὅτι

---

3. ψυχην εαυτου ... βερσαβεε την ιουδα 4. υποκατω ραμαθ ... νυν, κυριε, λαβε την 5. αναστηθι φαγε 6. καμψακης 7. αναστηθι φαγε 8. εν τη ισχυι ... τεσσερακοντα bis ... εως ορους του θεου του χωρηβ 10. εζηλωσα ... εγκατελειπον ... κατεσκαψαν, τους ... υπολελειμμε 11. εν τω ορει ενωπ. κυριου· και ιδου κυριος παρελ. και πνευμα 12. in f. add κακει κυριος 13. μηλωτη εαυτου ... υπο το σπηλαιον 14. εζηλωσα ... εγκατελειπον σε οι υι. ισρ., τα ... εν ρομφαιαις 15. κ. χρησεις εκει αζαηλ 16. τον ηιου ... om υιον ναμ. χρ. εις ... ελισσαιε υι. σα. απο αβελ μαουλ χρησεις προφ. 17. ιηου ... om και τ. σωζ. εκ ρομφ. ιου ... ελισσαιε 18. om γονυ ... προσκυνησει 19. ελισσαιε ... δωδεκα βοων ενωπιον ... κ. απηλθ. ελισσαιε επ 20. κατελειπεν ελισσαιε ... επεδραμεν ... ειπεν αυτω Πορευου αναστρεφε

πεποίηκά σοι. [21] καὶ ἀνέστρεψεν ἐξ ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὰ ζεύγη τῶν βοῶν καὶ ἔθυσε καὶ ἥψησεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ καὶ ἔφαγον· καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἠλιού, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ. 21

XX. (XXI.)

Καὶ ἀμπελὼν εἷς ἦν τῷ Ναβουθαὶ τῷ Ἰεζραηλίτῃ παρὰ τῇ ἅλῳ Ἀχαὰβ βασιλέως Σαμαρείας. [2] καὶ ἐλάλησεν Ἀχαὰβ πρὸς Ναβουθαὶ λέγων Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων, ὅτι ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν· εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω σοι ἀργύριον ἄλλαγμα ἀμπελῶνός σου τούτου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων. [3] καὶ εἶπε Ναβουθαὶ πρὸς Ἀχαὰβ Μὴ γένοιτό μοι παρὰ θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου σοί. [4] καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Ἀχαὰβ τεταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον. [5] καὶ εἰσῆλθεν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν Τί τὸ πνεῦμά σου τεταραγμένον, καὶ οὐκ εἶ σὺ ἐσθίων ἄρτον; [6] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ὅτι ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαὶ τὸν Ἰεζραηλίτην λέγων Δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου· εἰ δὲ βούλῃ, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων μου. [7] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ; ἀνάστηθι καὶ φάγε ἄρτον καὶ σαυτοῦ γενοῦ, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου. [8] καὶ ἔγραψε βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἀχαὰβ καὶ ἐσφραγίσατο τῇ σφραγῖδι αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐλευθέρους τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαί. [9] καὶ ἐγέγραπτο ἐν τοῖς βιβλίοις λέγων Νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσατε τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ· [10] καὶ ἐγκαθίσατε δύο ἄνδρας υἱοὺς παρανόμων ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν αὐτοῦ λέγοντες Εὐλόγησε θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξαγαγέτωσαν αὐτὸν καὶ λιθοβολησάτωσαν αὐτόν, καὶ ἀποθανέτω. [11] καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰεζάβελ, καὶ καθὰ ἐγέγραπτο ἐν τοῖς βιβλίοις οἷς ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς. [12] καὶ ἐκάλεσαν νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ· [13] καὶ εἰσῆλθον δύο ἄνδρες υἱοὶ παρανόμων καὶ ἐκάθισαν ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ κατεμαρτύρησαν αὐτοῦ λέγοντες Εὐλόγηκας θεὸν καὶ βασιλέα· καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανε. [14] καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ἰεζάβελ λέγοντες Λελιθοβόληται Ναβουθαὶ καὶ τέθνηκε. [15] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἰεζάβελ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀχαὰβ Ἀνάστα κληρονόμει τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου ὃς οὐκ ἔδωκέ σοι ἀργυρίου, ὅτι οὐκ ἔστι

---

21. το ζευγος ... κ. εθυσεν εν τοις σκ. τ. βοων ηψησεν αυτα **XX.** Hoc caput postponit capiti sequenti. 1. και εγενετο μετα τα ρηματα ταυτα αμπελων ην εις τ. ν. τ. ισραηλιτη π. τω αλω 2. εγγιων ... ανταλλαγμα του αμπ. τουτου 3. om μοι 4. και ηλθεν αχααβ προς οικον αυτου συγκεχυμενος και εκλελυμενος επι τω λογω ως ελαλησεν προς αυτον ναβουθαι ο ισραηλιτης και ειπεν Ου δωσω σοι κληρονομιαν πατερων μου· κ. εκοιμ. επι 5. και εισηλθεν προς αυτον ιεζαβελ η γυνη αυτου και εισηλθεν προς αυτον κ. ελαλ. 6. ισραηλιτην ... αλλον αντι τουτου ... in f. add σοι 7. om συ ... ουτως ... βασιλειαν ... αναστηθι φαγε ... om δε ... ισραηλιτου 8. κ. προς τους ελευθερ. οι εν τη πολει αυτου τους 9. νηστιαν 10. καθισατε ... ηυλογησεν 11. ανδρες πολεως ... ελευθ. οι καθημενοι εν πολει α. καθα απεστ. πρ. α. ιεζ., καθα γεγραπται 12. om και ab initio ... εκαλεσεν νηστιαν ... εν κεφαλη 13. ηλθον ... οι υιοι ... κατεμαρτυρ. ανδρες της αποστασιας του ναβουθαι κατεναντι του λαου λεγοντες Ηυλογησεν ναβουθαι 15. ηκ. ιεζ. οτι λελιθοβοληται ναβουθαι και απεθανεν, κ. ειπ. ιεζαβελ προς ... ισραηλιτου

16 Ναβουθαὶ ζῶν, ὅτι τέθνηκε. [16] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀχαὰβ ὅτι τέθνηκε Ναβουθαὶ ὁ Ἰεζραηλίτης, καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον· καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀνέστη καὶ κατέβη Ἀχαὰβ εἰς τὸν ἀμπελῶνα Να-
17 βουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου κληρονομῆσαι αὐτόν. [17] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἠλιοὺ
18 τὸν Θεσβίτην λέγων [18] Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς ἀπαντὴν Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, ὅτι οὗτος ἐν ἀμπελῶνι Ναβουθαί, ὅτι καταβέβηκεν
19 ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτόν. [19] καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν λέγων Τάδε λέγει κύριος Ὡς σὺ ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας, διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Ἐν παντὶ τόπῳ ᾧ ἔλειξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα Ναβουθαί, ἐκεῖ λείξουσιν
20 οἱ κύνες τὸ αἷμα σοῦ καὶ αἱ πόρναι λούσονται ἐν τῷ αἵματί σου. [20] καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ πρὸς Ἠλιοὺ Εἰ εὕρηκάς με ὁ ἐχθρός μου; καὶ εἶπεν Εὕρηκα, διότι
21 μάτην πέπρασαι ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου παροργίσαι αὐτόν. [21] ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακά, καὶ ἐκκαύσω ὀπίσω σου καὶ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἀχαὰβ
22 οὐροῦντα πρὸς τοῖχον καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ἰσραήλ, [22] καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασὰ υἱοῦ Ἀχιά, περὶ τῶν παροργισμάτων ὧν παρώργισας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ἰσραήλ.
23 [23] καὶ τῇ Ἰεζάβελ ἐλάλησε κύριος λέγων Οἱ κύνες καταφάγονται αὐτὴν ἐν τῷ
24 προτειχίσματι τοῦ Ἰεζραέλ. [24] τὸν τεθνηκότα τοῦ Ἀχαὰβ ἐν τῇ πόλει φάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ φάγονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
25 ρανοῦ. [25] πλὴν ματαίως Ἀχαὰβ ὃς ἐπράθη ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου,
26 ὡς μετέθηκεν αὐτὸν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· [26] καὶ ἐβδελύχθη σφόδρα πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν βδελυγμάτων κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν ὁ Ἀμοῤῥαῖος, ὃν
27 ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [27] καὶ ὑπὲρ τοῦ λόγου ὡς κατενύγη Ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἐπορεύετο κλαίων, καὶ διέῤῥηξε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐνήστευσεν· καὶ περιεβάλετο σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπάταξε Ναβουθαὶ τὸν Ἰεζραηλίτην, καὶ
28 ἐπορεύθη. [28] καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλιοὺ περὶ Ἀχαάβ,
29 καὶ εἶπε κύριος [29] Ἑώρακας ὡς κατενύγη Ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου μου; οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπάξω τὴν κακίαν.

XXI. (XX.)

Καὶ συνήθροισεν υἱὸς Ἄδερ πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ τριακονταδύο βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ πᾶς ἵππος καὶ ἅρμα· καὶ ἀνέβησαν καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ ἐπολέ-
2 μησαν ἐπ' αὐτήν. [2] καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραὴλ εἰς τὴν πόλιν
3 καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει υἱὸς Ἄδερ [3] Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον
4 σου ἐμόν ἐστι, καὶ αἱ γυναῖκές σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐμά ἐστι. [4] καὶ ἀπεκρίθη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπε Καθὼς ἐλάλησας, κύριέ μου βασιλεῦ, σὸς ἐγώ
5 εἰμι καὶ πάντα τὰ ἐμά. [5] καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ εἶπαν Τάδε λέγει ὁ υἱὸς Ἄδερ Ἐγὼ ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων Τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον

---

16. ισραηλιτης ... αν. αχααβ κ. κατεβη εις ... ισραηλιτου 18. εις απαντησιν ... om οτι sec. (... κατεβηκεν) ... om εκει 19. ελιξαν οι κυνες και αι υες ... λιξουσιν ... om οι κυνες sec. ... και πορναι 24. καταφαγονται bis 25. πλ. ματ. επραθη αχ., ως επραθη ποιησαι 26. ων εξολεθρευσεν 27. λογου ου κατενυγη .. προσωπου κυριου ... a σακκον ad σακκον transilit ... ισραηλιτην ... in f. add κεκλιμενος 29. εορακας ... και pro αλλ ... in f. add επι τον οικον αυτου XXI. Hoc caput ante cap. XX. ponit. 1. Κ. υι. αδ. βασιλευς συριας συνηθροισεν πασαν ... σαμαριαν (pr. loco) ... περιεκαθισεν et επολεμησεν 2. απεστ. αγγελους προς ... ο υιος αδερ ... τ. τεκνα σ. τα καλα 4. ο βασιλευς ... ελαλησας μοι ... ειμι εγω 5. ειπαν προς αυτον ... Εγω απεστρεψα το αργ. σου

σου καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα σου δώσεις ἐμοί, 6 ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὔριον ἀποστελῶ τοὺς παῖδάς μου πρὸς σέ, καὶ ἐρευνήσουσι τὸν οἶκόν σου καὶ τοὺς οἴκους τῶν παίδων σου, καὶ ἔσται πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν ἐφ᾽ ἃ ἂν ἐπιβάλωσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ λήψονται. 7 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς γῆς καὶ εἶπε Γνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρός με περὶ τῶν γυναικῶν μου καὶ περὶ τῶν υἱῶν μου καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου· τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου οὐκ ἀπεκώλυσα ἀπ᾽ αὐτοῦ. 8 καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαός Μὴ ἀκούσῃς καὶ μὴ θελήσῃς. 9 καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ Ἄδερ Λέγετε τῷ κυρίῳ ὑμῶν Πάντα ὅσα ἀπέσταλκας πρὸς τὸν δοῦλόν σου ἐν πρώτοις ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσομαι ποιῆσαι· καὶ ἀπῆραν οἱ ἄνδρες καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῷ λόγον. 10 καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ λέγων Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, εἰ ἐκποιήσει ὁ χοῦς Σαμαρείας ταῖς ἀλώπεξι παντὶ τῷ λαῷ τοῖς πεζοῖς μου. 11 καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ἱκανούσθω· μὴ καυχάσθω ὁ κυρτὸς ὡς ὁ ὀρθός. 12 καὶ ἐγένετο ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἐν σκηναῖς· καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οἰκοδομήσατε χάρακα· καὶ ἔθεντο χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν. 13 καὶ ἰδοὺ προφήτης εἷς προσῆλθε τῷ Ἀχαὰβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Εἰ ἑώρακας τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον εἰς χεῖρας σάς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. 14 καὶ εἶπεν Ἀχαάβ Ἐν τίνι; καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. καὶ εἶπεν Ἀχαάβ Τίς συνάψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπεν Σύ. 15 καὶ ἐπεσκέψατο Ἀχαὰβ τοὺς ἄρχοντας τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἐγένοντο διακόσια τριάκοντα· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέψατο τὸν λαὸν πάντα υἱὸν δυνάμεως, ἑπτὰ χιλιάδας. 16 καὶ ἐξῆλθε μεσημβρίας· καὶ υἱὸς Ἄδερ πίνων μεθύων ἐν Σοκχὼθ αὐτὸς καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμβοηθοὶ αὐτοῦ. 17 καὶ ἐξῆλθον ἄρχοντες παιδάρια τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις· καὶ ἀποστέλλουσι καὶ ἀπαγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Συρίας λέγοντες Ἄνδρες ἐξεληλύθασιν ἐκ Σαμαρείας. 18 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ εἰς εἰρήνην ἐκπορεύονται, συλλαβεῖν αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰ εἰς πόλεμον, ζῶντας συλλαβεῖν αὐτούς. 19 καὶ μὴ ἐξελθάτωσαν ἐκ τῆς πόλεως ἄρχοντα τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν, καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν 20 ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐδευτέρωσεν ἕκαστος τὸν παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε Συρία· καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραήλ, καὶ σῴζεται υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἐφ᾽ ἵππου ἱππέως. 21 καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἅρματα, καὶ ἐπάταξε πληγὴν μεγάλην ἐν Συρίᾳ. 22 καὶ προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ καὶ εἶπε Κραταιοῦ καὶ γνῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις, ὅτι ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ

---

5. γυναικ. σου ... εμοι δωσεις 6. αποστελλω ... εραυνησουσιν ... εσται τα επιθυμητα οφθαλμων ... λημψονται 7. το χρυσ. μου κ. το αργ. μ. 9. τω κυρ. υ. τω βασιλει ... om εν πρωτοις ... ανεστρεψαν 10. ανταπεστειλεν ... ποιησαισαν μοι οι θεοι κ. τ. προσθειησαν ... σαμαριας 11. απεκριθη βασιλευς ... om και ειπεν 12. ως pro οτε ... βασιλεις μετ αυτου 13. τω βασιλει ... εορακας παντα τον ... εις χειρ. σας σημερον 14. πολεων pro χωρων 15. επεσκεψ. τους παιδας των αρχοντων των χωρων ... τριακοσιοι τριακοντα δυο ... συμπαντα τον λαον παντα 16. εν σοκχω ... συνβοηθοι μετ αυτου 17. εξ. παιδαρια αρχοντων των ... κ. απεστειλεν υιος αδερ κ. ανηγγειλαν αυτω λεγοντες ... σαμαριας 18. συλλαβετε ... και η εις πολ. εξηλθον ... συλλαβετε. 19. εξελθ. τα παιδ. εκ της πολ. αρχοντων των χωρων 20. om και εδευτερ. εκ. τ. π. αυτου ... εφ ιππων συν ιππευσιν τισιν 21. εξηλθεν βασιλ. συριας (ita) ... om παντας ... εν συρια πληγ. μεγ. 22. κ. ειπεν αυτω ... επιστρεψαντος ... συριας ανεισιν επι

23 σέ. [23] καὶ οἱ παῖδες βασιλέως Συρίας καὶ εἶπον Θεὸς ὀρέων θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς· ἐὰν δὲ πολεμήσωμεν αὐτοὺς
24 κατ' εὐθύ, εἰ μὴν κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. [24] καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποίησον· ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν καὶ θοῦ ἀντ' αὐτῶν σα-
25 τράπας, [25] καὶ ἀλλάξομέν σοι δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν καὶ ἵππον κατὰ τὴν ἵππον καὶ ἅρματα κατὰ τὰ ἅρματα, καὶ πολεμήσομεν πρὸς αὐτοὺς κατ' εὐθύ, καὶ κραταιώσομεν ὑπὲρ αὐτούς. καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ
26 ἐποίησεν οὕτως. [26] καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἐπεσκέψατο υἱὸς
27 Ἄδερ τὴν Συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς Ἀφεκὰ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ. [27] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν, καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν· καὶ παρενέβαλεν Ἰσραὴλ ἐξεναντίας αὐτῶν ὡσεὶ δύο ποίμνια αἰγῶν, καὶ Συρία ἔπλησε
28 τὴν γῆν. [28] καὶ προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ Τάδε λέγει κύριος Ἀνθ' ὧν εἶπε Συρία Θεὸς ὀρέων κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων αὐτός, καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖρα
29 σήν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. [29] καὶ παρεμβάλλουσιν οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καὶ προσήγαγεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπάταξεν Ἰσραὴλ τὴν Συρίαν ἑκατὸν χιλιάδας πεζῶν μιᾷ ἡμέρᾳ.
30 [30] καὶ ἔφυγον οἱ κατάλοιποι εἰς Ἀφεκὰ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων· καὶ υἱὸς Ἄδερ ἔφυγε καὶ
31 εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος εἰς τὸ ταμιεῖον. [31] καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλέους εἰσίν· ἐπιθώμεθα δὴ σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας ἡμῶν καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν καὶ ἐξέλθω-
32 μεν πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ, εἴ πως ζωογονήσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν. [32] καὶ περιεζώσαντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν καὶ ἔθεσαν σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ Δοῦλός σου υἱὸς Ἄδερ λέγει Ζησάτω δὴ ἡ
33 ψυχὴ ἡμῶν· καὶ εἶπεν Εἰ ἔτι ζῇ, ἀδελφός μού ἐστι. [33] καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο καὶ ἐσπείσαντο, καὶ ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ εἶπον Ἀδελφός σου υἱὸς Ἄδερ. καὶ εἶπεν Εἰσέλθατε καὶ λάβετε αὐτόν· καὶ ἐξῆλθε πρὸς
34 αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα. [34] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τὰς πόλεις ἃς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός σου ἀποδώσω σοι, καὶ ἐξόδους θήσεις σεαυτῷ ἐν Δαμασκῷ καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελῶ σε· καὶ διέθετο αὐτῷ
35 διαθήκην, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν. [35] καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν εἶπε πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ κυρίου Πάταξον δή με· καὶ οὐκ ἠθέ-
36 λησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν. [36] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἰδοὺ σὺ ἀποτρέχεις ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πατάξει σε λέων·
37 καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὑρίσκει αὐτὸν λέων καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. [37] καὶ εὑρίσκει ἄνθρωπον ἄλλον καὶ εἶπε Πάταξόν με δή· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ
38 ἄνθρωπος, πατάξας καὶ συνέτριψε. [38] καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης καὶ ἔστη τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς

23. συριας ειπαν προς αυτον Θ. ορ. κυριος ο θ. ισραηλ ... εαν δε πολεμησομεν ... ει μη 24. σατραπ. αντ. αυτων 25. πεσουσαν απο σου ... ** (? potius *) ακουσεν ... φων. αυτων 26. εις αφεκαν 27. επεσκ. και διοικηθησαν κ. παρεγ. ε. απαντησιν α. κ. παρενεβαλον οι υιοι ισραηλ 28. προσηλθεν ανθρωπος τ. θ. προς βασιλεα ισραηλ Ταδε (... om ειπε) ... Ο θεος ορεων ... δωσει pro και δωσω 29. παρεμβ. αυτοι ... εν τη εβδομη ημερα ... εν ημερα μια 31. και ειπαν προς αυτον παιδες αυτου Ιδου δη οιδαμεν οτι βασ. οικου ισραηλ ... επιθωμ. ουν 32. εθηκαν σχοινια ... ειπαν ... ζητω δη η ψυχη μου 33. ανελεξαν ... ειπεν pro ειπον ... λεγει και ειπεν ... in f. add προς αυτον 34. θησεις σαυτω ... καγω ... εν δαμασκω pro εν διαθηκη 35. με δη 36. om και ante ιδου 36. 37. ab επαταξ. αυτον transilit ad επαταξ. αυτον 38. κατεδησατο ταλαμωνι

αὐτοῦ. 39 καὶ ἐγένετο ὡς παρεπορεύετο ὁ βασιλεύς, καὶ οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν 39
βασιλέα καὶ εἶπεν Ὁ δοῦλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιὰν τοῦ πολέμου, καὶ
ἰδοὺ ἀνὴρ εἰςήγαγε πρός με ἄνδρα καὶ εἶπε πρός με Φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα·
ἐὰν δὲ ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἢ
τάλαντον ἀργυρίου στήσεις. 40 καὶ ἐγενήθη περιεβλέψατο ὁ δοῦλός σου ὧδε καὶ 40
ὧδε, καὶ οὗτος οὐκ ἦν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ καὶ
τὰ ἔνεδρα παρ' ἐμοὶ ἐφόνευσας. 41 καὶ ἔσπευσε καὶ ἀφεῖλε τὸν τελαμῶνα ἀπὸ 41
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπέγνω αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὅτι ἐκ τῶν προ-
φητῶν οὗτος. 42 καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Διότι ἐξήνεγκας σὺ 42
ἄνδρα ὀλέθριον ἐκ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς 43
αὐτοῦ, καὶ ὁ λαός σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 43 καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
συγκεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος, καὶ ἔρχεται εἰς Σαμάρειαν.

XXII.

Καὶ ἐκάθισε τὰ τρία ἔτη καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀνὰ μέσον Συρίας καὶ ἀνὰ
μέσον Ἰσραήλ. 2 καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τρίτῳ καὶ κατέβη Ἰωσαφὰτ 2
βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ. 3 καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς 3
παῖδας αὐτοῦ Εἰ οἴδατε ὅτι ἡμῖν Ῥεμμὰθ Γαλαάδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν λα-
βεῖν αὐτὴν ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας; 4 καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰω- 4
σαφάτ Ἀναβήσῃ μεθ' ἡμῶν εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν
Ἰωσαφάτ Καθὼς ἐγώ, καὶ σὺ οὕτως, καθὼς ὁ λαός μου ὁ λαός σου, καθὼς
οἱ ἵπποι μου οἱ ἵπποι σου. 5 καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα 5
Ἰσραήλ Ἐπερωτήσατε δὴ σήμερον τὸν κύριον. 6 καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς 6
Ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφήτας ὡς τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
βασιλεύς Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπον
Ἀνάβαινε, καὶ διδοὺς δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. 7 καὶ εἶπεν Ἰω- 7
σαφὰτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου, καὶ ἐπε-
ρωτήσομεν τὸν κύριον δι' αὐτοῦ; 8 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ 8
Εἷς ἐστὶν ἀνὴρ εἰς τὸ ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ τὸν κύριον, καὶ ἐγὼ μεμίσηκα
αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλὰ ἀλλ' ἢ κακά, Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλαά. καὶ
εἶπεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα Μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. 9 καὶ ἐκάλεσεν 9
ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἕνα καὶ εἶπε Τὸ τάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλαά.
10 καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα ἐκάθηντο ἀνὴρ ἐπὶ 10
τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἔνοπλοι ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται
ἐπροφήτευον ἐνώπιον αὐτῶν. 11 καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν 11
κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν
ἕως συντελεσθῇ. 12 καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτευον οὕτως λέγοντες Ἀνά- 12
βαινε εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαάδ, καὶ εὐοδώσει καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖράς σου
καὶ τὸν βασιλέα Συρίας. 13 καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλέσαι τὸν Μιχαίαν 13
ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων Ἰδοὺ δὴ λαλοῦσι πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἑνὶ
καλὰ περὶ τοῦ βασιλέως· γίνου δὴ καὶ σὺ εἰς τοὺς λόγους σου κατὰ τοὺς
λόγους ἑνὸς τούτων καὶ λάλησον καλά. 14 καὶ εἶπε Μιχαίας Ζῇ κύριος ὅτι 14

---

39. ως ο βασ. παρεπορευετο ... και ειπεν Φυλαξον τον ανδρα τουτον ... om δε 41. ταλαμωνα ... οφθ. αυτων, και εγνω 42. εξηγαγες ... εκ χειρος μου 43. post ισραηλ add προς οικον αυτου XXII. 1. om τα 2. εγενετο 4. αναβηθι μ. ημ. εις πολεμον ρεμμαθ γαλααδ ... ιωσαφατ προς βασιλεα ισραηλ 6. ωστε τριακοσιους ... ειπαν Αναβενναι, οτι διδως δωσει 7. προς τον βασιλεα ισρ. Αρα ουκ ... τ. κυρ. ουκετι, και 8. Ετι pro Εις ... τον κυριον δι αυτου ... ιεμαα 9. ιεμαα 10. εκαθητο ... θρονου αυτων ... εν ταις πυλεσιν 11. εποιησ. αυτω ... υι. χανανα (non v. 24.) 12. προεφητευον ... om και extr. ... om συριας 13. (καινου pro γινου ...) εις λογους

15 ἃ ἐὰν εἴπῃ κύριος πρὸς μέ, ταῦτα λαλήσω. [15] καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Μιχαία, εἰ ἀναβῶ εἰς Ῥεμμὰθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐοδώσει κύριος εἰς χεῖρα τοῦ βασιλέως.
16 [16] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Ποσάκις ἐγὼ ὁρκίζω σε ὅπως λαλήσῃς πρὸς
17 μὲ ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; [17] καὶ εἶπεν Οὐχ οὕτως· ἑώρακα πάντα τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ποίμνιον ᾧ οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ εἶπε *Mt. 9 36. κύριος Οὐ κύριος τούτοις θεός; ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἀνα-
18 στρεφέτω. [18] καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα Οὐκ
19 εἶπα πρὸς σὲ ὅτι οὐ προφητεύει οὗτός μοι καλὰ διότι ἀλλ᾽ ἢ κακά; [19] καὶ εἶπε Μιχαίας Οὐχ οὕτως, οὐκ ἐγώ· ἄκουε ῥῆμα κυρίου· οὐχ οὕτως. εἶδον θεὸν Ἰσραὴλ καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ
20 εἱστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. [20] καὶ εἶπε κύριος Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀναβήσεται καὶ πεσεῖται ἐν
21 Ῥεμμὰθ Γαλαάδ; καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὗτος οὕτως. [21] καὶ ἐξῆλθε πνεῦμα
22 καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. [22] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος Ἐν τίνι; καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς εἰς τὸ στόμα πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἀπατήσεις καί γε δυνήσῃ·
23 ἔξελθε καὶ ποίησον οὕτως. [23] καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακά.
24 [24] καὶ προσῆλθε Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν
25 σιαγόνα καὶ εἶπε Ποῖον πνεῦμα κυρίου τὸ λαλῆσαν ἐν σοί; [25] καὶ εἶπε Μιχαίας Ἰδοὺ σὺ ὄψῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅταν εἰςέλθῃς ταμεῖον τοῦ ταμείου τοῦ
26 κρυβῆναι ἐκεῖ. [26] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ Λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀποστρέψατε αὐτὸν πρὸς Σεμὴρ τὸν βασιλέα τῆς πόλεως· καὶ τῷ Ἰωὰς υἱῷ τοῦ
27 βασιλέως [27] εἰπὸν θέσθαι τοῦτον ἐν φυλακῇ, καὶ ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως
28 καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. [28] καὶ εἶπε Μιχαίας Ἐὰν
29 ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐ λελάληκε κύριος ἐν ἐμοί. [29] καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα μετ᾽ αὐτοῦ εἰς Ῥεμμὰθ Γα-
30 λαάδ. [30] καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα Συγκαλύψομαι καὶ εἰςελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου·
31 καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. [31] καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δυσὶ λέγων Μὴ πολεμεῖτε μικρὸν καὶ μέγαν ἀλλ᾽ ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μονώτατον.
32 [32] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, καὶ αὐτοὶ εἶπαν Φαίνεται βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν πο-
33 λεμῆσαι· καὶ ἀνέκραξεν Ἰωσαφάτ. [33] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων ὅτι οὐκ ἔστι βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἀνέστρεψαν ἀπ᾽ αὐτοῦ.
34 [34] καὶ ἐπέτεινεν εἰς τὸ τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ Ἐπίστρεψον τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τέτρωμαι.

---

14. om ἃ 15. ο βασιλ. αυτω ... κ. ειπ. προς αυτον Αν... κ. ευ. και δωσει κ. ε. χειρας 16. Ετι δεις εγω ... λαλησεις 17. εορακα ... om θεος ... αναστρεφετω εκαστ. ε. τ. οικ. α. εν ειρηνην 18. ο βασιλευς 19. ειδον τον κυριον θεον ισρ. κ. επι του ... ιστηκει ... om αυτου post δεξιων 20. ραμμαθ ... om και ουτος ουτως 22. κυριος προς αυτον ... ψευδ. εν στοματι 24. ποιον τουτο παρηλθεν πνευμα κυριου παρ εμου το λαλ. ε. σοι 25. ιδου οψη εν τη ... ταμιειον του ταμιειου ... om εκει 26. om ισραηλ ... προς αμμων τον αρχοντα της πολεως, και προς ιωας υιον 27. ειπον Ταδε λεγει ο βασιλευς θεσθαι ... και εσθιετω αρτον ... εως του επιστρεψωμεν εν 28. ουκ ελαλησεν ... in f. add και ειπεν Ακουσατε λαοι παντες 30. Συγκαλυψον με ... ο βασιλευς 31. τριακοντα και δυο 32. ιδον ... ειπον 33. κ. εγενοντο ως ιδον ... απεστρεψαν 34. κ. ενετεινεν εις τοξον ... την χειρα σου

[35] καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐξεναντίας Συρίας ἀπὸ πρωὶ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέχυνε τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἅρματος, καὶ ἀπέθανεν ἑσπέρας, καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἷμα τῆς τροπῆς ἕως τοῦ κόλπου τοῦ ἅρματος. [36] καὶ ἔστη ὁ στρατοκήρυξ δύνοντος τοῦ ἡλίου λέγων Ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν, [37] ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεύς. καὶ ἦλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθαψαν τὸν βασιλέα ἐν Σαμαρείᾳ. [38] καὶ ἀπένιψαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὴν κρήνην Σαμαρείας, καὶ ἐξέλιξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα, καὶ αἱ πόρναι ἐλούσαντο ἐν τῷ αἵματι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε. [39] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαὰβ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ᾠκοδόμησε, καὶ πάσας τὰς πόλεις ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραήλ; [40] καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαὰβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [41] καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀσὰ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν· ἐν ἔτει τετάρτῳ τοῦ Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν [42] Ἰωσαφάτ, υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλαΐ. [43] καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. [44] πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. [45] καὶ εἰρήνευσεν Ἰωσαφὰτ μετὰ βασιλέως Ἰσραήλ. [46] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσαφὰτ καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν βασιλέων Ἰούδα; [51] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [52] καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ· ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα Ὀχοζίας υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. [53] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἀχαὰβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ὁδῷ Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. [54] καὶ ἐδούλευσε τοῖς Βααλὶμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς, καὶ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ γενόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ.

---

35. απεχυνηνε ... εκ της πληγης ... εκ της τροπης 36. ante δυνοντος add εν τη παρεμβολη ... in f. add αποτρεχετω 37. ηλθεν ε. σαμαριαν ... εν σαμαρια 38. το αρμα επι ... εξελειξαν ... το αιμα αυτου 39. εποιησεν, και ιδου ... εν βιβλιου (sic) 41. om εν ... τω αχααβ 42. ιωσαφ ... θυγ. σαλαλα 43. ευθες ενωπιον κυρ. 45. βασιλεων 46. δυναστιαι ... εποιησεν και οσα επολεμησεν, ουχι ταυτα ... των βασιλεων 47. και περισσον του ενδιηλλαγμενου ουχ (corr. ὃ?) υπελειφθη εν ημεραις ασα πατρος αυτου επελεξεν απο της γης 48. και βασιλευς ουκ ην εν εδωμ εστηλωμενος 49. και ο βασιλευς ιωσαφατ εποιησεν νηας του πορευθηναι ωφειρδε εις χρυσιον· και ουκ επορευθησαν, οτι συνετριβησαν νηες εν ασεωνγαβερ. 50. τοτε ειπεν οχοζιας υιος αχααβ προς ιωσαφατ Πορευθετωσαν δουλοι σου μετα των δουλων μου και ταις ναυσιν· και ουκ ηθελησεν ιωσαφατ. 52. εν σαμαρια ... om οχοζιας υιος αχααβ ... και εβασιλευσεν ... om εν σαμαρεια 53. ενωπιον κυριου ... om οικου 54. βααλειμ

Subscriptio: βασιλειων γ

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ
ΤΕΤΑΡΤΗ.

I.

Καὶ ἠθέτησε Μωὰβ ἐν Ἰσραὴλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ. [2] καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερῴῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἠῤῥώστησε· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας μου ταύτης· καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ. [3] καὶ ἄγγελος κυρίου ἐκάλεσεν Ἠλιοὺ τὸν Θεσβίτην λέγων Ἀναστὰς δεῦρο εἰς συνάντησιν τῶν ἀγγέλων Ὀχοζίου βασιλέως Σαμαρείας καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών; καὶ οὐχ οὕτως. [4] ὅτι τάδε λέγει κύριος Ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἐπορεύθη Ἠλιοὺ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. [5] καὶ ἐπεστράφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐπεστρέψατε; [6] καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Ἀνὴρ ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἡμῶν καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς Δεῦτε ἐπιστράφητε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς καὶ λαλήσατε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ σὺ πορεύῃ ἐπιζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών; οὐχ οὕτως· ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ καθὰ ἐλάλησεν Ἠλιού. [7] καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτούς Τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ λαλήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τούτους; [8] καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Ἀνὴρ δασὺς καὶ ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ ὁ Θεσβίτης οὗτός ἐστι. [9] καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ Ἠλιοὺ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέ σε, κατάβηθι. [10] καὶ ἀπεκρίθη Ἠλιοὺ καὶ εἶπε πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον Καὶ εἰ ἄνθρωπος θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεταί σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. [11] καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἄλλον πεντηκόνταρχον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, τάδε λέγει ὁ βασιλεύς Ταχέως κατάβηθι. [12] καὶ ἀπεκρίθη Ἠλιοὺ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Εἰ ἄνθρωπος θεοῦ ἐγώ, καταβήσεται πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καταφάγεταί σε καὶ τοὺς πεντήκοντά σου· καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτὸν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. [13] καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀποστεῖλαι ἡγούμενον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν ὁ πεντηκόνταρχος ὁ τρίτος

Lc. 9, 54.

Inscriptio: βασιλειων δ

I. 1. δικτυουτου ... αυτου του εν ... δευτε και επερωτησατε εν τη βααλ ... δι αυτων 3. Αναστηθι και πορευθητι εις ... σαμαριας 4. η κλινη σου ... οτι εκει θανατω 5. τι οτι επεστραφητε 6. θεον εν ιερουσαλημ (ιλημ pro ιηλ) ... ζητησαι εν τη ... om η κλινη ... ανεβης οτι ου ... om και επιστρεψαντες usque ηλιου 8. om αυτου ... εστιν ουτος 9. ηγουμενον πεντηκονταρχον ... κ. ανεβη και ηλθεν πρ. αυτ. 10. ανθρωπος του θεου 11. προσεθηκεν ... και ανεβη και ελαλησεν 12. ανθρ. του θεου ειμι εγω 13. προσεθηκεν ... om ετι ... ηγουμενον πεντηκονταρχον τριτον και τους ... και αναβας ηλθεν προς αυτον ο πεντηκ.

καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ κατέναντι Ἠλιού, καὶ ἐδεήθη αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἐντιμωθήτω ἡ ψυχή μου καὶ ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου τούτων τῶν πεντήκοντα ἐν ὀφθαλμοῖς σου· [14] ἰδοὺ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγε τοὺς δύο πεντηκοντάρχους 14 τοὺς πρώτους, καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχή μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου. [15] καὶ 15 ἐλάλησεν ἄγγελος κυρίου πρὸς Ἠλιοὺ καὶ εἶπε Κατάβηθι μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἀνέστη Ἠλιοὺ καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. [16] καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἠλιού Τάδε λέγει κύριος 16 Τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους ἐκζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μυῖαν θεὸν Ἀκκαρών; οὐχ οὕτως· ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. [17] καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν Ἠλιού. [18] καὶ τὰ 17 18 λοιπὰ τῶν λόγων Ὀχοζίου ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη δεκαδύο ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐδὲ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ συνέτριψεν αὐτάς· πλὴν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ.

II.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν κύριον ἐν συσσεισμῷ τὸν Ἠλιοὺ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπορεύθη Ἠλιοὺ καὶ Ἑλισαιὲ ἐκ Γαλγάλων. [2] καὶ εἶπεν Ἠλιοὺ 2 πρὸς Ἑλισαιέ Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέσταλκέ με ἕως Βαιθήλ· καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἦλθον εἰς Βαιθήλ. [3] καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Βαιθὴλ πρὸς Ἑλι- 3 σαιὲ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Εἰ ἔγνως ὅτι κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε Κἀγὼ ἔγνωκα, σιωπᾶτε. [4] καὶ εἶ- 4 πεν Ἠλιοὺ πρὸς Ἑλισαιέ Κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με εἰς Ἱεριχώ· καὶ εἶπεν Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἦλθον εἰς Ἱεριχώ. [5] καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ πρὸς 5 Ἑλισαιὲ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Εἰ ἔγνως ὅτι σήμερον λαμβάνει κύριος τὸν κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε Καί γε ἐγὼ ἔγνων, σιωπᾶτε. [6] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἠλιοὺ Κάθου δὴ ὧδε, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως εἰς τὸν 6 Ἰορδάνην· καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι, [7] καὶ πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν προφητῶν 7 καὶ ἔστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν· καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου.

---

13. γονατα εαυτου 14. πρωτους και τους πεντηκοντα αυτων ... δη η ψυχ. των δουλων σου εν 16. om ηλιου ... Ανθ ων εξαπεστειλας αγγ. επερωτησαι εν τη βααλ μ. θ. ακκ. παρα το μη ειναι θεον εν ισραηλ του εκζητησαι εν ρηματι αυτου ουχ ουτως 17. κ. απεθανεν οχοζιας κατα 18. om και τα usque βασιλευσιν ισραηλ (vide ad finem capitis) ... εβασιλευσεν ... εν σαμαρια ετη δυο εν ... ουδ ως η ... in f. add και εβασιλευσεν ιωραμ αδελφος αυτου αντ αυτου εν ετει δευτερω ιωραμ υιω ιωσαφατ βασιλει ιουδα, οτι ουκ ην αυτω υιος. και τα λοιπα των λογων οχοζιου οσα εποιησεν, ουχ ιδου ταυτα γεγραμμενα επι βιβλιου λογων των ημερων τοις βασιλευσιν ισραηλ; II. 1. τον ηλιου εν συνσισμω εις τον ... ελισσαιε 2. ελισσαιε bis ... οτι κυριος απεστειλεν με ... καταλειψω ... ηλθεν 3. οι εις βαιθηλ πρ. ελισσαιε κ. ειπ. πρ. α. οι υιοι των προφητων ... επανωθεν Και εγω 4. ελισσαιε ... ιερειχω· κ. ειπ. ελισσαιε 5. ιερειχω πρ. ελισσαιε ... απανωθεν ... εγνωκα 6. om εως ... ελισσαιε

8 [8] καὶ ἔλαβεν Ἠλιοὺ τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ εἴλησε καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ
9 διηρέϑη τὸ ὕδωρ ἔνϑα καὶ ἔνϑα· καὶ διέβησαν ἀμφότεροι ἐν ἐρήμῳ. [9] καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς καὶ Ἠλιοὺ εἶπε πρὸς Ἑλισαιέ Αἴτησαι τί ποιήσω
σοι πρὶν ἢ ἀναληφϑῆναί με ἀπὸ σοῦ· καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Γενηϑήτω δὴ διπλᾶ
10 ἐν πνεύματί σου ἐπ᾽ ἐμέ. [10] καὶ εἶπεν Ἠλιού Ἐσκλήρυνας τοῦ αἰτήσασϑαι·
ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔσται σοι οὕτως· καὶ ἐὰν μή, οὐ
11 μὴ γένηται. [11] καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων, ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν· καὶ
ἰδοὺ ἅρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρός, καὶ διέστειλεν ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων· καὶ
12 ἀνελήφϑη Ἠλιοὺ ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. [12] καὶ Ἑλισαιὲ ἑώρα, καὶ
ἐβόα Πάτερ πάτερ, ἅρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι,
13 καὶ ἐπελάβετο τῶν ἱματίων αὐτοῦ καὶ διέῤῥηξεν αὐτὰ εἰς δύο ῥήγματα. [13] καὶ
ὕψωσε τὴν μηλωτὴν Ἠλιού, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωϑεν Ἑλισαιέ. καὶ ἐπέστρεψεν
14 Ἑλισαιέ, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ Ἰορδάνου· [14] καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν
Ἠλιού, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωϑεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ καὶ εἶπε Ποῦ ὁ ϑεὸς
Ἠλιοὺ ἀφφώ; καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ διεῤῥάγησαν ἔνϑα καὶ ἔνϑα· καὶ
15 διέβη Ἑλισαιέ. [15] καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ ἐξεναντίας καὶ εἶπον Ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα Ἠλιοὺ ἐπὶ Ἑλισαιέ· καὶ ἦλϑον
16 εἰς συναντὴν αὐτοῦ καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, [16] καὶ εἶπον πρὸς
αὐτόν Ἰδοὺ δὴ μετὰ τῶν παίδων σου πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ δυνάμεως· πορευϑέντες δὴ ζητησάτωσαν τὸν κύριόν σου, μή ποτε ἦρεν αὐτὸν πνεῦμα κυρίου καὶ ἔῤῥιψεν αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἢ ἐφ᾽ ἓν τῶν ὀρέων ἢ ἐφ᾽ ἕνα τῶν
17 βουνῶν· καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Οὐκ ἀποστελεῖτε. [17] καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν ἕως
οὗ ᾐσχύνετο, καὶ εἶπεν Ἀποστείλατε. καὶ ἀπέστειλαν πεντήκοντα ἄνδρας, καὶ
18 ἐζήτησαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν. [18] καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν,
καὶ αὐτὸς ἐκάϑητο ἐν Ἱεριχώ· καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς Μὴ
19 πορευϑῆτε; [19] καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἑλισαιέ Ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαϑή, καϑὼς ὁ κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ καὶ
20 ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. [20] καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Λάβετέ μοι ὑδρίσκην καινὴν καὶ
21 ϑέτε ἐκεῖ ἅλα· καὶ ἔλαβον καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν. [21] καὶ ἐξῆλϑεν Ἑλισαιὲ
εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων, καὶ ἔῤῥιψεν ἐκεῖ ἅλα καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ἴαμαι τὰ ὕδατα ταῦτα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖϑεν ϑάνατος καὶ ἀτεκνουμένη.
22 [22] καὶ ἰάϑησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης κατὰ τὸ ῥῆμα Ἑλισαιὲ ὃ
23 ἐλάλησε. [23] καὶ ἀνέβη ἐκεῖϑεν εἰς Βαιϑήλ· καὶ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ
καὶ παιδάρια μικρὰ ἐξῆλϑον ἐκ τῆς πόλεως καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ καὶ εἶπον
24 αὐτῷ Ἀνάβαινε, φαλακρέ, ἀνάβαινε. [24] καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω αὐτῶν καὶ εἶδεν
αὐτά, καὶ κατηράσατο αὐτοῖς ἐν ὀνόματι κυρίου· καὶ ἰδοὺ ἐξῆλϑον δύο ἄρκοι
25 ἐκ τοῦ δρυμοῦ καὶ ἀνέῤῥηξαν ἀπ᾽ αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παῖδας. [25] καὶ
ἐπορεύϑη ἐκεῖϑεν εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον, κἀκεῖϑεν ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν.

---

8. διερρεϑη 9. ελισσαιε Αιτησαι με τι ... προ του αναλημφϑηναι ... ελισσαιε 10. αιτησασϑαι σε 11. διεστειλαν ... ανελημφϑη ... εν συνσισμω εις (*ut videtur alteris curis εως εις) 12. ελισσαιε εορα ... ουχ ιδεν (... εις διορηγματα) 13. ** om ἣ ... επεστρ. ελισσαιε (antea ελισαιε) 14. Που κυριε ο ϑεος ... * το υδωρ pro τα υδατα ... ενϑεν κ. ενϑεν ... ελισσαιε 15. ιδαν ... ελισσαιε ... ε. συναντησιν 16. σου οι υιοι δυναμεως πεντηκ. ανδρες ... om ἢ post ιορδανη ... om η εφ ενα τ. βουνων ... ελισσαιε 17. εως οτου 18. επεστρεψαν ... ελισσαιε προς αυτους Ειπον υμιν 19. 20. 21. 22. ελισσαιε 20. ** κανην pro καινην ... om κ. ηνεγκ. 23. πολεως καταπαιζειν αυτου ... ειπεν ... in f. add φαλακρε 24. ιδεν ... κυριου, και ειπεν Τεκνα παραβασεως και αργιας· και ιδου ... εξ αυτων δυο και τεσσερακοντα παιδες (ita) 25. και εκειϑεν υπεστρεψεν ε. σαμαριαν

III.

Καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχαὰβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν ἔτει ὀκτωκαιδεκάτῳ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσε δώδεκα ἔτη. [2] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οὐχ ὡς ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ· [3] πλὴν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς. [4] καὶ Μωσὰ βασιλεὺς Μωὰβ ἦν Νωκήδ, καὶ ἐπέστρεφε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἑκατὸν χιλιάδας ἀρνῶν καὶ ἑκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. [5] καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαὰβ καὶ ἠθέτησε βασιλεὺς Μωὰβ ἐν βασιλεῖ Ἰσραήλ. [6] καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωρὰμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ Σαμαρείας καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ἰσραήλ, [7] καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα λέγων Βασιλεὺς Μωὰβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοί· εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Μωὰβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν Ἀναβήσομαι· ὅμοιος μοὶ ὅμοιος σοί, ὡς ὁ λαός μου ὁ λαός σου, ὡς οἱ ἵπποι μου οἱ ἵπποι σου. [8] καὶ εἶπε Ποίᾳ ὁδῷ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν Ὁδὸν ἔρημον Ἐδώμ. [9] καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐδώμ, καὶ ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἑπτὰ ἡμερῶν· καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσι τοῖς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. [10] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ Ὦ, ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωάβ. [11] καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου καὶ ἐπιζητήσωμεν τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Ὧδε Ἐλισαιὲ υἱὸς Σαφάτ, ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας Ἠλιού. [12] καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Ἔστιν αὐτῷ ῥῆμα κυρίου· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ βασιλεὺς Ἐδώμ. [13] καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ Τί ἐμοὶ καὶ σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατρός σου καὶ τοὺς προφήτας τῆς μητρός σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ Μὴ ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μωάβ; [14] καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ζῇ κύριος τῶν δυνάμεων ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέβλεψα πρὸς σὲ καὶ εἶδόν σε. [15] καὶ νῦν λάβε μοι ψάλλοντα· καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλεν ὁ ψάλλων, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν χεὶρ κυρίου, [16] καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Ποιήσατε τὸν χειμάῤῥουν τοῦτον βοθύνους βοθύνους. [17] ὅτι τάδε λέγει κύριος Οὐκ ὄψεσθε πνεῦμα καὶ οὐκ ὄψεσθε ὑετόν, καὶ ὁ χειμάῤῥους οὗτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν. [18] καὶ κούφη αὕτη ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· καὶ παραδώσω τὴν Μωὰβ ἐν χειρὶ ὑμῶν. [19] καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὀχυράν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε, καὶ πάσας πηγὰς ὕδατος ἐμφράξεσθε, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις. [20] καὶ ἐγένετο πρωὶ ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ ὕδατα ἤρχοντο ἐξ ὁδοῦ Ἐδώμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ὕδατος. [21] καὶ πᾶσα Μωὰβ ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν οἱ τρεῖς βασιλεῖς πολεμεῖν αὐτούς· καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιεζωσμένοι ζώνην καὶ εἶπον Ὦ· καὶ ἔστησαν

III. 1. ab εβασιλευσεν transilit ad εβασιλευσεν 2. ab ο πατηρ αυτου transilit ad ο πατηρ αυτου 3. * απ αυτων 4. νωκηθ ... επεστρεψεν ... a χιλιαδας ad χιλιαδας transilit 6. εκ σαμαριας 10. ειπεν βασιλευς ... βασιλ. κατεχομενους δουναι 11. Ει ουκ ... παιδων βασιλεως ... ελισσαιε 12. συν αυτω ... κατεβησαν 13. σου και προς τους ... βασιλεις παρερχομενους δουναι 14. ιδον 15. ιδε pro λαβε 17. ουκ οψ. πνευμ. και ... πιετε 19. παταξατε πασαν την πολ. οχ. και πασαν πολιν εκλεκτην ... εμφραξετε ... αχριωσατε 21. om τρεις ... και ανεβησαν εκ π. περ. ζων. και επανω· και εστησαν

22 ἐπὶ τοῦ ὁρίου. [22] καὶ ὤρθρισαν τὸ πρωί, καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα·
23 καὶ εἶδε Μωὰβ ἐξεναντίας τὰ ὕδατα πυῤῥὰ ὡς αἷμα, [23] καὶ εἶπον Αἷμα τοῦτο τῆς ῥομφαίας. καὶ ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐπάταξεν ἀνὴρ τὸν πλησίον
24 αὐτοῦ· καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα Μωάβ. [24] καὶ εἰςῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραήλ· καὶ Ἰσραὴλ ἀνέστησαν καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ
25 προςώπου αὐτῶν. καὶ εἰςῆλθον εἰςπορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὴν Μωάβ, [25] καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἔῤῥιψαν ἀνὴρ τὸν λίθον καὶ ἐνέπλησαν αὐτήν, καὶ πᾶσαν πηγὴν ἐνέφραξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέβαλον ἕως τοῦ καταλιπεῖν τοὺς λίθους τοῦ τοίχου καθῃρημένους· καὶ ἐκύκλω-
26 σαν οἱ σφενδονῆται καὶ ἐπάταξαν αὐτήν. [26] καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωὰβ ὅτι ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτακοσίους ἄνδρας ἐσπασμένους ῥομφαίαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Ἐδώμ· καὶ οὐκ ἠδυνή-
27 θησαν. [27] καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον ὃν ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐγένετο μετάμελος μέγας ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν.

IV.

Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα πρὸς τὸν Ἑλισαιὲ λέγουσα Ὁ δοῦλός σου ἀνήρ μου ἀπέθανε, καὶ σὺ ἔγνως ὅτι δοῦλός σου ἦν φοβούμενος τὸν κύριον· καὶ ὁ δανειστὴς ἦλθε λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου ἑαυτῷ
2 εἰς δούλους. [2] καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Τί ποιήσω σοι; ἀνάγγειλόν μοι τί ἔστι σοι ἐν τῷ οἴκῳ· ἡ δὲ εἶπεν Οὐκ ἔστι τῇ δούλῃ σου οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ ὅτι ἀλλ'
3 ἢ ὃ ἀλείψομαι ἔλαιον. [3] καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Δεῦρο αἴτησαι σεαυτῇ σκεύη
4 ἔξωθεν παρὰ πάντων τῶν γειτόνων σκεύη κενά, μὴ ὀλιγώσῃς. [4] καὶ εἰςελεύσῃ καὶ ἀποκλείσεις τὴν θύραν κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου, καὶ ἀποχεεῖς
5 εἰς τὰ σκεύη ταῦτα, καὶ τὸ πληρωθὲν ἀρεῖς. [5] καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν καθ' ἑαυτῆς καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς· αὐτοὶ προςήγ-
6 γιζον πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἐπέχεεν ἕως ἐπλήσθησαν τὰ σκεύη. [6] καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῆς Ἐγγίσατε ἔτι πρός με τὸ σκεῦος· καὶ εἶπον αὐτῇ Οὐκ
7 ἔστιν ἔτι σκεῦος· καὶ ἔστη τὸ ἔλαιον. [7] καὶ ἦλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ· καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Δεῦρο καὶ ἀπόδου τὸ ἔλαιον καὶ ἀποτίσεις τοὺς
8 τόκους σου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου ζήσεσθε ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ ἐλαίῳ. [8] καὶ ἐγένετο ἡμέρα καὶ διέβη Ἑλισαιὲ εἰς Σωμάν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἐγένετο ἀφ' ἱκανοῦ τοῦ εἰςπορεύεσθαι αὐτὸν
9 ἐξέκλινε τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν. [9] καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἰδοὺ δὴ ἔγνων ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' ἡμᾶς διὰ παντός·
10 [10] ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῷον τόπον μικρόν, καὶ θῶμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην καὶ τράπεζαν καὶ δίφρον καὶ λυχνίαν, καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰςπορεύεσθαι πρὸς
11 ἡμᾶς καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ. [11] καὶ ἐγένετο ἡμέρα καὶ εἰςῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλινεν
12 εἰς τὸ ὑπερῷον καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. [12] καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Κάλεσόν μοι τὴν Σωμανῖτιν ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη ἐνώπιον
13 αὐτοῦ. [13] καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰπὸν δὴ πρὸς αὐτήν Ἰδοὺ ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν

---

22. ιδεν ... ωσει αιμα 23. om και sec. ... επαταξαν 25. πηγην υδατος ... καταλειπειν ... καθημενους ... σφενδονησται ... επαταξεν 26. ιδεν ... μετ αυτου 27. ος εβασιλευσεν ... υπεστρεψαν IV. 1. προς ελισσαιε ... ο ανηρ μου ... οτι δουλος ην ... ο δανιστις μου ... αυτω pro εαυτω 2. κ. ειπ. προς αυτον ελισσαιε ... om σοι prius ... om οτι 3. αιτησον ... παρα των γιτονων σου 4. αποκλισης ... αποχεεις παντα τα 5. απ αυτου ... κατ αυτης ... υιων εαυτης 6. προς με σκευος 7. ανεστη pro ηλθεν ... απηγγ. κυριω του θεου ... ελισσαιε ... και υιοι σου ... εν τω υπολειπω (ita) 8. ελισσαιε εις σιωμαμ ... om εκει extr. 9. εγνωκα ... om δια παντος 10. om δη 12. γιεζει ... την σουμανιτην 13. εξεστ. ημας

τὴν ἔκστασιν ταύτην, τί δεῖ ποιῆσαί σοι; εἰ ἔστι λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα ἢ πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἡ δὲ εἶπεν Ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐγώ εἰμι οἰκῶ. 14 καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ Τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης. 15 καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη παρὰ τὴν θύραν. 16 καὶ εἶπεν Ἑλισαιὲ πρὸς αὐτήν Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶσα σὺ περιειληφυῖα υἱόν· ἡ δὲ εἶπε Μή, κύριε, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. 17 καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνή, καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὡς ἡ ὥρα ζῶσα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτὴν Ἑλισαιέ. 18 καὶ ἡδρύνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξῆλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θερίζοντας, 19 καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Τὴν κεφαλήν μου, τὴν κεφαλήν μου· καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ Ἆρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. 20 καὶ ἦρεν αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως μεσημβρίας, καὶ ἀπέθανε. 21 καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπέκλεισε κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθε. 22 καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ εἶπεν Ἀπόστειλον δή μοι ἓν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιστρέψω. 23 καὶ εἶπε Τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν σήμερον; οὐ νεομηνία οὐδὲ σάββατον· ἡ δὲ εἶπεν Εἰρήνη. 24 καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον, καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς Ἄγε πορεύου, μὴ ἐπίσχῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναι ὅ τι ἐὰν εἴπω σοι· 25 δεῦρο καὶ πορεύσῃ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ὄρος· καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἑλισαιὲ ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ Ἰδοὺ δὴ ἡ Σωμανῖτις ἐκείνη. 26 νῦν δράμε εἰς ἀπαντὴν αὐτῆς καὶ ἐρεῖς Ἡ εἰρήνη σοι; ἡ εἰρήνη τῷ ἀνδρί σου; ἡ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; ἡ δὲ εἶπεν Εἰρήνη. 27 καὶ ἦλθε πρὸς Ἑλισαιὲ εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ· καὶ ἤγγισε Γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτήν. καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Ἄφες αὐτήν· ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατώδυνος αὐτῇ, καὶ κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. 28 ἡ δὲ εἶπε Μὴ ᾐτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; ὅτι οὐκ εἶπα Οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ; 29 καὶ εἶπεν Ἑλισαιὲ τῷ Γιεζὶ Ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ χειρί σου καὶ δεῦρο, ὅτι ἐὰν εὕρῃς ἄνδρα οὐκ εὐλογήσεις αὐτόν, καὶ ἐὰν εὐλογήσῃ σε ἀνὴρ οὐκ ἀποκριθήσῃ αὐτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. 30 καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου Ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἀνέστη Ἑλισαιὲ καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς. 31 καὶ Γιεζὶ διῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ ἐπέστρεψεν εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων Οὐκ ἠγέρθη τὸ παιδάριον. 32 καὶ εἰσῆλθεν Ἑλισαιὲ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. 33 καὶ εἰσῆλθεν Ἑλισαιὲ εἰς τὸν οἶκον καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον. 34 καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον, καὶ ἔθηκε τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ διέκαμψεν ἐπ'

---

13. λαου μου ειμι εγω οικω 14. om προς γιεζι ... γιεζει ... αυτης ουκ εστιν πρεσβ. 15. ab init. add και ειπεν Καλεσον αυτην 16. ελισσαιε ... κυριε ανθρωπε του θεου 17. ελισσαιε 20. om και ηρεν usque μητερα αυτου 21. ηνεγκεν 24. παιδαρ. εαυτης 25. om και επορευθη usque εις το ορος ... ελισσαιε ... γιεζει ... om δη ... * σουμανιτις 26. απαντησιν ... ειρηνη ter sine ἡ 27. προς τον ελισσαιε ... γιεζει ... ελισσαιε 28. οτι ειπον 29. ελισσαιε ... γιεζει ... om σου sec. ... εαν ευλογησει σε 30. ελισσαιε 31. γιεζει ... επεστρ. εις απαντησιν 32. ελισσαιε ... κεκοιμημενον 33. ελισσαιε ... δυο αυτων 34. το στομα εαυτου επι ... χειρ. εαυτου επι

35 αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σάρξ τοῦ παιδαρίου. [35] καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον ἕως
36 ἑπτάκις, καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. [36] καὶ ἐξεβόησεν Ἑλισαιὲ πρὸς Γιεζὶ καὶ εἶπε Κάλεσον τὴν Σωμανῖτιν ταύτην· καὶ ἐκάλεσεν,
37 καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν Ἑλισαιὲ Λάβε τὸν υἱόν σου. [37] καὶ εἰςῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ προςεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν,
38 καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ ἐξῆλθε. [38] καὶ Ἑλισαιὲ ἐπέστρεψεν εἰς Γάλγαλα· καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῇ, καὶ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηντο ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ εἶπεν Ἑλισαιὲ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ Ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν, καὶ
39 ἕψε ἕψεμα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν. [39] καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλλέξαι ἀριώθ· καὶ εὗρεν ἄμπελον ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν πλῆρες τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἑψέματος,
40 ὅτι οὐκ ἔγνωσαν. [40] καὶ ἐνέχει τοῖς ἀνδράσι φαγεῖν· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἑψέματος, καὶ ἰδοὺ ἀνεβόησαν καὶ εἶπαν Θάνατος ἐν τῷ λέβητι,
41 ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν. [41] καὶ εἶπε Λάβετε ἄλευρον καὶ ἐμβάλετε εἰς τὸν λέβητα· καὶ εἶπεν Ἑλισαιὲ πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἔγχει τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν· καὶ οὐκ ἐγενήθη ἐκεῖ ἔτι ῥῆμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι.
42 [42] καὶ ἀνὴρ διῆλθεν ἐκ Βαιθαρισὰ καὶ ἤνεγκε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ πρωτογεννημάτων εἴκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας, καὶ εἶπε Δότε τῷ
43 λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. [43] καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ Τί δῶ τοῦτο ἐνώπιον ἑκατὸν ἀνδρῶν; καὶ εἶπε Δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει κύριος
44 Φάγονται καὶ καταλείψουσι. [44] καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου.

V.

Καὶ Ναιμὰν ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ἦν ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ τεθαυμασμένος προςώπῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔδωκε κύριος σωτη-
2 ρίαν Συρίᾳ· καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχύϊ λελεπρωμένος. [2] καὶ Συρία ἐξῆλθον μονόζωνοι καὶ ᾐχμαλώτευσαν ἐκ γῆς Ἰσραὴλ νεάνιδα μικράν, καὶ ἦν ἐνώπιον
3 τῆς γυναικὸς Ναιμάν. [3] ἡ δὲ εἶπε τῇ κυρίᾳ αὐτῆς Ὄφελον ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ
4 τῆς λέπρας αὐτοῦ. [4] καὶ εἰςῆλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς καὶ εἶπεν
5 Οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησεν ἡ νεᾶνις ἡ ἐκ γῆς Ἰσραήλ. [5] καὶ εἶπε βασιλεὺς Συρίας πρὸς Ναιμάν Δεῦρο εἴςελθε καὶ ἐξαποστελῶ βιβλίον πρὸς βασιλέα Ἰσραήλ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τάλαντα ἀργυρίου
6 καὶ ἑξακιςχιλίους χρυσοῦς καὶ δέκα ἀλλασσομένας στολάς. [6] καὶ ἤνεγκε τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς σέ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σὲ Ναιμὰν τὸν δοῦλόν μου, καὶ ἀποσυνάξεις
7 αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. [7] καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὸ βιβλίον, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ἐγὼ τοῦ θανατῶσαι καὶ ζωοποιῆσαι, ὅτι οὗτος ἀποστέλλει πρὸς μὲ ἀποσυνάξαι ἄνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας
8 αὐτοῦ; ὅτι πλὴν γνῶτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι προφασίζεται οὗτός μοι. [8] καὶ ἐγέ-

---

35. συνεκαλυψεν επι το ... οφθαλμ. εαυτου 36. ελισσαιε bis ... γιεζει ... σωμανιτην ... κ. εκαλεσ. αυτην 37. επεπεσεν 38. ελισσαιε bis ... οι υιοι ... εψημα 39. om αγριαν ... πληρεις το ιμ. αυτ. ελθων· και ... εψαματος 40. ενεχεαν ... εψηματος 41. λαβε α. κ. εμβαλλετε ... ελισσαιε πρ. γιεζει ... om ετι 42. ** βαθσαρι, * βαθσαρισα ... αρτους πρωτογενηματων· εικοσι αρτους ... παλαθας βακελλεθ 43. Τινι δω ταυτα ... Δοτε 44. ab init. add και εφαγον και εδωκεν εις προσωπον αυτων ... κατελειπον V. 1. της συριας ... εθηκεν κυρ. σωτ. συριας 2. εξηλθεν 3. σαμαρια 5. ειπεν ο βασιλευς συρ. πορευου προς ναιμαν δευρο (ita) ... * εξαποστελλω 6. εκ pro απο 7. ο βασιλευς ... τα ιμ. εαυτου ... ** η ζωοποιησαι ... εκ της λεπρ. ... ουτος με

νετο ὡς ἤκουσεν Ἑλισαιὲ ὅτι διέῤῥηξεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Ἵνα τί διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου; ἐλθέτω δὴ πρὸς μὲ Ναιμὰν καὶ γνώτω ὅτι ἐστὶ προφήτης ἐν Ἰσραήλ. [9] καὶ ἦλθε Ναιμὰν ἐν ἵππῳ καὶ ἅρματι, καὶ ἔστη ἐπὶ θύρας οἴκου Ἑλισαιέ. [10] καὶ ἀπέστειλεν Ἑλισαιὲ ἄγγελον πρὸς αὐτὸν λέγων Πορευθεὶς λοῦσαι ἑπτάκις ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σάρξ σού σοι καὶ καθαρισθήσῃ. [11] καὶ ἐθυμώθη Ναιμάν, καὶ ἀπῆλθε καὶ εἶπεν Ἰδοὺ εἶπον Πρὸς μὲ πάντως ἐξελεύσεται καὶ στήσεται, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον, καὶ ἀποσυνάξει τὸ λεπρόν. [12] οὐχὶ ἀγαθὸς Ἀβανὰ καὶ Φαρφὰρ ποταμοὶ Δαμασκοῦ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραήλ; οὐχὶ πορευθεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς καὶ καθαρισθήσομαι; καὶ ἐξέκλινε καὶ ἀπῆλθεν ἐν θυμῷ. [13] καὶ ἤγγισαν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν Μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ· οὐχὶ ποιήσεις; καὶ ὅτι εἶπε πρὸς σέ Λοῦσαι καὶ καθαρίσθητι. [14] καὶ κατέβη Ναιμὰν καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἑπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα Ἑλισαιέ· καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη. [15] καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Ἑλισαιὲ αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὅτι ἀλλ' ἢ ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου. [16] καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Ζῇ κύριος ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ λήψομαι· καὶ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἠπείθησε. [17] καὶ εἶπε Ναιμάν Καὶ εἰ μή, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου γόμος ζεῦγος ἡμιόνων, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δοῦλός σου ὁλοκαύτωμα καὶ θυσίασμα θεοῖς ἑτέροις ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ τῷ ῥήματι τούτῳ. [18] καὶ ἱλάσεται κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰςπορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον Ῥεμμὰν προςκυνῆσαι ἐκεῖ· καὶ αὐτὸς ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρός μου, καὶ προςκυνήσω ἐν οἴκῳ Ῥεμμὰν ἐν τῷ προςκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν, καὶ ἱλάσεται δὴ κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. [19] καὶ εἶπεν Ἑλισαιὲ πρὸς Ναιμάν Δεῦρο εἰς εἰρήνην· καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς Δεβραθὰ τῆς γῆς. [20] καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἑλισαιέ Ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ Ναιμὰν τοῦ Σύρου τούτου τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἃ ἐνήνοχε· ζῇ κύριος ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ καὶ λήψομαι ἀπ' αὐτοῦ τι. [21] καὶ ἐδίωξε Γιεζὶ ὀπίσω τοῦ Ναιμάν· καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναιμὰν τρέχοντα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἅρματος εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Εἰρήνη· [22] ὁ κύριός μου ἀπέστειλέ με λέγων Ἰδοὺ νῦν ἦλθον πρὸς μὲ δύο παιδάρια ἐξ ὄρους Ἐφραῒμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν· δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς. [23] καὶ εἶπε Λάβε διτάλαντον ἀργυρίου· καὶ ἔλαβε δύο τάλαντα ἀργυρίου ἐν δυσὶ θυλάκοις καὶ δύο ἀλλασσομένας στολάς, καὶ ἔδωκεν ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἦραν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [24] καὶ ἦλθεν εἰς τὸ

*Lc. 4, 27.

---

8. ελισσαιε ανθρωπος του θεου ... τα ιμ. εαυτου 9. επι της θυρ. του οικ. ελισσαιε 10. προς αυτον ελισσαιε αγγελον ... και καθαρισθητι 11. om ιδου ειπον ... κυριου αυτου ... συναξει 12. ουχι αγαθοι ναεβανα κ. φαρφαρα ... ου πορευθεις 13. Πατερ, μεγαν ... om και ante οτι 14. 15. 16. ελισσαιε 15. εστη εις προσωπον αυτου Ιδου δη ... om παρα 16. λημψομαι ... om αυτον 17. γομορ ζευγους ημ. απο της γης ... θυσιαν 18. ρεμμαθ προςκυνησαι αυτον· και επαναπαυσεται ... ab ρεμμαν ad ρεμμαν transilit ... ιλασθησεται 19. ελισσαιε ... απ αυτου απο της γης ισραηλ. 20. γιεζει ... ελισσαιε ... ων ενηνοχεν ... λημψομαι παρ 21. γιεζει ... οπισω τρεχοντα αυτου ... εις απαντησιν αυτω απο του αρμ. 22. ab init. add και ειπεν Ειρηνη ... απεστ. προς σε λεγων Νυν τουτο ηλθον 23. ab init. (perperam) add και ειπεν ναιμαν οικουν (ita) λαβε διταλαντον αργυριου και δυο αλλασσομενας στολας ... κ. ειπεν ναιμαν Ουκουν λαβε ... αργυριου· και εβιασαντο αυτον· και εδησεν διταλαντον αργ. εν 24. ηλθαν (sed * ναθαν)

σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ ἐξα-
25 πέστειλε τοὺς ἄνδρας. [25] καὶ αὐτὸς εἰςῆλθε καὶ παρειστήκει πρὸς τὸν κύριον
αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιέ Πόθεν Γιεζί; καὶ εἶπε Γιεζί Οὐ πεπό-
26 ρευται ὁ δοῦλός σου ἔνθα καὶ ἔνθα. [26] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλισαιέ Οὐχὶ ἡ
καρδία μου ἐπορεύθη μετὰ σοῦ ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἅρματος εἰς
συναντήν σοι; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἀργύριον, καὶ νῦν ἔλαβες τὰ ἱμάτια καὶ
ἐλαιῶνας καὶ ἀμπελῶνας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας
27 [27] καὶ ἡ λέπρα Ναιμὰν κολληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν
αἰῶνα. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ προςώπου αὐτοῦ λελεπρωμένος ὡςεὶ χιών.

VI.

Καὶ εἶπον υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς Ἐλισαιέ Ἰδοὺ δὴ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς
2 οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἀφ' ἡμῶν· [2] πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου
καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ τοῦ
3 οἰκεῖν ἐκεῖ. καὶ εἶπε Δεῦτε. [3] καὶ εἶπεν ὁ εἷς ἐπιεικῶς Δεῦρο μετὰ τῶν δού-
4 λων σου· καὶ εἶπεν Ἐγὼ πορεύσομαι. [4] καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθον
5 εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ ἔτεμνον τὰ ξύλα. [5] καὶ ἰδοὺ ὁ εἷς καταβάλλων τὴν δο-
κόν, καὶ τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ· καὶ ἐβόησεν Ὦ κύριε, καὶ αὐτὸ
6 κεχρυμμένον. [6] καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ Ποῦ ἔπεσε; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ
τὸν τόπον· καὶ ἀπέκνισε ξύλον καὶ ἔῤῥιψεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασε τὸ σιδήριον.
7 8 [7] καὶ εἴρηκεν Ὕψωσον σεαυτῷ· καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα καὶ ἔλαβεν αὐτό. [8] καὶ
ὁ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς παῖ-
9 δας αὐτοῦ λέγων Εἰς τὸν τόπον τόνδε τινὰ ἐλμωνὶ παρεμβαλῶ. [9] καὶ ἀπέστει-
λεν Ἐλισαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ
10 τόπῳ τούτῳ, ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. [10] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαιέ, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐ μίαν οὐδὲ
11 δύο. [11] καὶ ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου, καὶ
ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Οὐκ ἀναγγελεῖτέ μοι τίς
12 προδίδωσί με βασιλεῖ Ἰσραήλ; [12] καὶ εἶπεν εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ Οὐχί, κύριε
μου βασιλεῦ, ὅτι Ἐλισαιὲ ὁ προφήτης ὁ ἐν Ἰσραὴλ ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ
Ἰσραὴλ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐὰν λαλήσῃς ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ κοιτῶνός σου.
13 [13] καὶ εἶπε Δεῦτε ἴδετε ποῦ οὗτος, καὶ ἀποστείλας λήψομαι αὐτόν· καὶ ἀπήγ-
14 γειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἰδοὺ ἐν Δωθαΐμ. [14] καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἵππον καὶ ἅρμα
15 καὶ δύναμιν βαρεῖαν, καὶ ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν. [15] καὶ
ὤρθρισεν ὁ λειτουργὸς Ἐλισαιὲ ἀναστῆναι καὶ ἐξῆλθε, καὶ ἰδοὺ δύναμις κυ-
κλοῦσα τὴν πόλιν καὶ ἵππος καὶ ἅρμα· καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν
16 Ὦ κύριε, πῶς ποιήσομεν; [16] καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ
17 μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. [17] καὶ προςηύξατο Ἐλισαιὲ καὶ εἶπε Κύριε,
διάνοιξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου καὶ ἰδέτω· καὶ διήνοιξε κύριος
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πλῆρες ἵππων καὶ ἅρμα
18 πυρὸς περικύκλῳ Ἐλισαιέ, [18] καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν. καὶ προςηύξατο πρὸς

---

24. in f. add και επορευθησαν 25. ελισσαιε ... γιεζει bis 26. ελισσαιε ... om μετα σου ... εις συναντησιν σου ... ante τα ιμ. add και ... ελαιωνα ... αμπελωνα 27. εκ του προσωπου VI. 1. οι υιοι ... ελισσαιε 2. ανηρ δοκον 3. ο εις δορευ (corrige δευρο) επιεικ. δευρο ... ο δε ειπεν 5. καταβαλων ... κ. εβοησ. και ειπεν 6. απεκνιξεν ... το σιδηρον 7. και ειπεν ... την χειρ. αυτου 8. om ὁ ... εν ιερουσαλημ 9. ελισσαιε ... συρια εκει 10. ελισσαιε, και διεστειλατο αυτω κ. εφυλ. εκ. ου μ. ου δυο 12. ελισσαιε προφητης εν ισρ. αναγγελει ... ταμιειω 13. που αυτος ... λημψομαι ... ανηγγειλαν ... δωθαειμ 14. ** ηλθαν 15. ωρθρισεν λειτουργειν (corr. λειτουργος?) ελισσαιε ... ιπποι ... πρ. αυτον Κυριε, πως ποιησωμεν 16. 17. ελισσαιε 17. κ. ιδεν ... πληρης 18. προςηυξ. ελισσαιε προς

κύριον καὶ εἶπε Πάταξον δὴ τὸ ἔθνος τοῦτο ἀορασίᾳ· καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀορασίᾳ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιέ. 19 καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἐλισαιέ Οὐχὶ αὕτη ἡ πόλις καὶ αὕτη ἡ ὁδός· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ἄξω ὑμᾶς πρὸς τὸν ἄνδρα ὃν ζητεῖτε· καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς Σαμάρειαν. 20 καὶ ἐγένετο ὡς εἰςῆλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ἄνοιξον δή, κύριε, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἰδέτωσαν· καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἦσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας. 21 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἐλισαιέ, ὡς εἶδεν αὐτούς Εἰ πατάξας πατάξω, πάτερ; 22 καὶ εἶπεν Οὐ πατάξεις, εἰ μὴ οὓς ᾐχμαλώτευσας ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τόξῳ σου σὺ τύπτεις· παράθες ἄρτους καὶ ὕδωρ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν, καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. 23 καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθεσιν μεγάλην, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον· καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν· καὶ οὐ προςέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰσραήλ. 24 καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἤθροισεν υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη καὶ περιεκάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν. 25 καὶ ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἰδοὺ περιεκάθηντο ἐπ' αὐτὴν ἕως οὗ ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου πεντήκοντα ἀργυρίου καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν πέντε ἀργυρίου. 26 καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐτὸν λέγουσα Σῶσον, κύριε βασιλεῦ. 27 καὶ εἶπεν αὐτῇ Μή σε σώσαι κύριος· πόθεν σώσω σε, μὴ ἀπὸ ἅλωνος ἢ ἀπὸ ληνοῦ; 28 καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεύς Τί ἐστι σοι; καὶ εἶπεν ἡ γυνή Αὕτη εἶπε πρός μέ Δὸς τὸν υἱόν σοῦ καὶ φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον, καὶ τὸν υἱὸν μοῦ φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον. 29 καὶ ἡψήσαμεν τὸν υἱὸν μοῦ καὶ ἐφάγομεν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ Δὸς τὸν υἱὸν σοῦ καὶ φάγωμεν αὐτόν· καὶ ἔκρυψε τὸν υἱὸν αὐτῆς. 30 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναικός, διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσωθεν. 31 καὶ εἶπεν Τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προςθείη, εἰ στήσεται ἡ κεφαλὴ Ἐλισαιὲ ἐπ' αὐτῷ σήμερον. 32 καὶ Ἐλισαιὲ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθηντο μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλεν ἄνδρα πρὸ προςώπου αὐτοῦ πρὶν ἐλθεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Εἰ εἴδετε ὅτι ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς τοῦ φονευτοῦ οὗτος ἀφελεῖν τὴν κεφαλήν μου; ἴδετε ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν καὶ παραθλίψατε αὐτὸν ἐν τῇ θύρᾳ· οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατόπισθεν αὐτοῦ; 33 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν Ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ κυρίου, τί ὑπομείνω τῷ κυρίῳ ἔτι;

VII.

Καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ἄκουσον λόγον κυρίου Τάδε λέγει κύριος Ὡς ἡ ὥρα αὕτη αὔριον μέτρον σεμιδάλεως σίκλου καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας. 2 καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ Ἐλισαιὲ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ποιήσει κύριος καταράκτας

---

18. τουτο το εθνος ... ελισσαιε 19. ελισσαιε Ουχ αυτη η οδος και ουχ αυτη η πολις ... απαξω ... εις σαμαριαν 20. εισηλθεν ... ελισσαι ... ειδετωσαν ... ειδαν ... σαμαριας 21. ελισσαιε 22. om συ 24. σαμαριαε 25. εν σαμαρια ... περι αυτην εως εγενηθη ... και τεσσαρες καβοι ... πεντηκοντα πεντε αργ. 26. κυριε βασιλευς 27. om αυτη ... Μη σε σωση ... απο της αλωνος η απο της ληνου 28. φαγομεθα αυριον 29. εψησαμεν ... (ειπεν ...) φαγομεν 31. ελισσαιε υιου σαφατ 32. ελισσαιε ... Μη οιδατε οτι ... ειδετε 33. ο αγγελος ... τι υπομενω ετι VII. 1. ελισσαιε (... σιμιδαλεως) 2. προς τον ελισσαιε

ἐν οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ Ἑλισαιὲ εἶπεν Ἰδοὺ σὺ ὄψει τοῖς
3 ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ φάγῃ. [3] καὶ τέσσαρες ἄνδρες ἦσαν λεπροὶ
παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τί
4 ἡμεῖς καθήμεθα ὧδε ἕως ἀποθάνωμεν; [4] ἐὰν εἴπωμεν Εἰςέλθωμεν εἰς τὴν
πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ· καὶ ἐὰν καθίσωμεν
ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα. καὶ νῦν δεῦτε καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν
Συρίας, ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμᾶς καὶ ζησόμεθα, καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς
5 καὶ ἀποθανούμεθα. [5] καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰςελθεῖν εἰς τὴν παρεμ-
βολὴν Συρίας· καὶ ἦλθον εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν
6 ἀνὴρ ἐκεῖ. [6] καὶ κύριος ἀκουστὴν ἐποίησε παρεμβολὴν τὴν Συρίας φωνὴν ἅρ-
ματος καὶ φωνὴν ἵππου, φωνὴν δυνάμεως μεγάλης· καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ Νῦν ἐμισθώσατο ἐφ' ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς βασιλέας
7 τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλέας Αἰγύπτου τοῦ ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς. [7] καὶ ἀνέ-
στησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει, καὶ ἐγκατέλιπον τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ
τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἔστι, καὶ ἔφυ-
8 γον πρὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν. [8] καὶ εἰςῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἕως μέρους τῆς
παρεμβολῆς, καὶ εἰςῆλθον εἰς σκηνὴν μίαν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἦραν
ἐκεῖθεν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμόν· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπέστρεψαν
ἐκεῖθεν καὶ εἰςῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν καὶ ἐπορεύθησαν
9 καὶ κατέκρυψαν. [9] καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Οὐχ οὕτως ἡμεῖς
ποιοῦμεν; ἡ ἡμέρα αὕτη ἡμέρα εὐαγγελίας ἐστί, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ
μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωί, καὶ εὑρήσομεν ἀνομίαν· καὶ νῦν δεῦρο καὶ
10 εἰςέλθωμεν καὶ ἀναγγείλωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως. [10] καὶ εἰςῆλθον καὶ
ἐβόησαν πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς λέγοντες Εἰςήλ-
θομεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ καὶ φωνὴ
ἀνθρώπου, ὅτι εἰ μὴ ἵππος δεδεμένος καὶ ὄνος καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν ὡς εἰσί.
11 [11] καὶ ἐβόησαν οἱ θυρωροὶ καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἔσω.
12 [12] καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς νυκτὸς καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ Ἀναγγελῶ
δὴ ὑμῖν ἃ ἐποίησεν ὑμῖν Συρία· ἔγνωσαν ὅτι πεινῶμεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθαν
ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκρύβησαν ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγοντες ὅτι ἐξελεύσονται ἐκ
τῆς πόλεως, καὶ συλληψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰςελευσόμεθα.
13 [13] καὶ ἀπεκρίθη εἷς τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ εἶπε Λαβέτωσαν δὴ πέντε τῶν
ἵππων τῶν ὑπολελειμμένων οἳ κατελείφθησαν ὧδε, ἰδού εἰσι πρὸς πᾶν τὸ
14 πλῆθος Ἰσραὴλ τὸ ἐκλεῖπον, καὶ ἀποστελοῦμεν ἐκεῖ καὶ ὀψόμεθα. [14] καὶ ἔλα-
βον δύο ἐπιβάτας ἵππων καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὀπίσω τοῦ βασι-
15 λέως Συρίας λέγων Δεῦτε καὶ ἴδετε. [15] καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως
τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν ὧν ἔῤῥιψε
Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτούς· καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν
16 τῷ βασιλεῖ. [16] καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ διήρπασαν τὴν παρεμβολὴν Συρίας·
καὶ ἐγένετο μέτρον σεμιδάλεως σίκλου, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ δίμετρον
17 κριθῶν σίκλου. [17] καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησε τὸν τριστάτην ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς
ἐπανεπαύετο τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πύλης, καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς
ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ὃς ἐλάλησεν

---

2. ελισσαιε ειπ. Ιδου οψη ... * φαγης 3. και ιδου τεσσαρες 5. μεσον pro μερος 6. εποιησεν ακουστην ... παρεμβολη συριας ... om ιππου, φωνην ... επι ημας βασιλευς 7. εγκατελειπον ... εαυτων ter pro αυτων 8. κ. επορευθησ. και εκρυψαν κ. επεστρ. και εισηλθ. 10. και ονος δεδεμενος 12. Αναγγειλω ... εποιησεν ημιν ... πεινωμεν και ημεις ... εξηλθον ... εξελ. εκ της γης κ. συλλημψομεθα ... εισελευσομ. και εξελευσομεθα 13. δη παντες απο των ... υπολελιμμενων 14. om ισραηλ 16. διηρπασεν ... κατα το ρ. κ. pon post κριθ. σικλ. 17. επανεπ. επι τη ... ο λαος επι της πυλης ... καθως ελαλησεν

ἐν τῷ καταβῆναι τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν. [18] καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν Ἐλισαιὲ πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Δίμετρον κριθῆς σίκλου καὶ μέτρον σεμιδάλεως σίκλου, καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὔριον ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας· [19] καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης τῷ Ἐλισαιὲ καὶ εἶπεν Ἰδοὺ κύριος ποιεῖ καταράκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ἰδοὺ ὄψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ μὴ φάγῃ. [20] καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συνεπάτησαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε.

VIII.

Καὶ Ἐλισαιὲ ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν λέγων Ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ παροίκει οὗ ἐὰν παροικήσῃς, ὅτι κέκληκε κύριος λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καί γε ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ ἔτη. [2] καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαιὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, καὶ παρῴκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη. [3] καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἦλθε βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν αὐτῆς. [4] καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαιὲ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ λέγων Διήγησαι δή ἐμοὶ πάντα τὰ μεγάλα ἃ ἐποίησεν Ἐλισαιέ. [5] καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ ὡς ἐζωπύρησεν υἱὸν τεθνηκότα, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνή, ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἐλισαιέ, βοῶσα πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς· καὶ εἶπε Γιεζί Κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ καὶ οὗτος ὁ υἱὸς αὐτῆς ὃν ἐζωπύρησε Ἐλισαιέ. [6] καὶ ἐπηρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα, καὶ διηγήσατο αὐτῷ· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα λέγων Ἐπίστρεψον πάντα τὰ αὐτῆς καὶ πάντα τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς κατέλιπε τὴν γῆν ἕως τοῦ νῦν. [7] καὶ ἦλθεν Ἐλισαιὲ εἰς Δαμασκόν· καὶ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἠῤῥώστησε· καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἥκει ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἕως ὧδε. [8] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀζαὴλ Λάβε ἐν τῇ χειρί σου μαναά, καὶ δεῦρο εἰς ἀπαντὴν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιζήτησον τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ λέγων Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας μου ταύτης; [9] καὶ ἐπορεύθη Ἀζαὴλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε μαναὰ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ Δαμασκοῦ, ἄρσιν τεσσαράκοντα καμήλων, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ εἶπε πρὸς Ἐλισαιέ Υἱός σου υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀπέστειλέ με πρὸς σὲ ἐπερωτῆσαι λέγων Εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀῤῥωστίας μου ταύτης; [10] καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Δεῦρο εἰπόν Ζωῇ ζήσῃ, καὶ ἔδειξέ μοι κύριος ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. [11] καὶ παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθηκεν ἕως αἰσχύνης· καὶ ἔκλαυσεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. [12] καὶ εἶπεν Ἀζαὴλ Τί ὅτι ὁ κύριός μου κλαίει; καὶ εἶπεν Ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κακά· τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστελεῖς ἐν πυρί, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενεῖς, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν ἐνσείσεις, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχού-

---

18. καθως ελαλησεν ελισσαιε ... ως η ημερα αυτη αυριον ε. τ. πυλει σαμαριας 19. ελισσαιε bis ... οψη ... ου φαγη (* φαγης) 20. αυτω ουτως ... συνεπατησεν VIII. 1. ελισσαιε ... ου εαν παροικησεις ... κεκλικεν 2. ελισσαιε, και επορευθη αυτη 3. η γυνη εκ των αλλοφυλων, και ηλθεν ... οικου αυτης ... αγρων εαυτης 4. ελαλησεν πρ. γιεζει ... ελισσαιε bis ... δη μοι ... om ἃ 5. ελισσαιε bis ... γιεζει ... ουτος υιος 6. παντα αυτης τα γενηματα και παντα τα γενηματα του αγρου ... ενκατελειπεν 7. ελισσαιε ... ηρρωστει 8. ε. απαντησιν τω ανθρωπω 9. απαντησιν ... τεσσερακοντα ... ενωπ. αυτων ... ελισσαιε Ο υιος ... om επερωτησαι 10. ειπ. προς αυτον ελισσαιε ... ειπον αυτω Ζων ζηση 12. αζαηλ οτι κυριος μου χαλει ... om Οτι ... και pro κακα ... εξαποστειλεις ... αποκτεινεις

13 σας αὐτῶν ἀναῤῥήξεις. [13] καὶ εἶπεν Ἀζαὴλ Τίς ἐστιν ὁ δοῦλός σου ὁ κύων ὁ τεϑνηκὼς ὅτι ποιήσει τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ Ἔδειξέ μοι κύ-
14 ριός σε βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν. [14] καὶ ἀπῆλϑεν ἀπὸ Ἐλισαιέ, καὶ εἰςῆλϑε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί εἰπέ σοι Ἐλισαιέ; καὶ εἶπεν Εἰπέ
15 μοι Ζωῇ ζήσῃ. [15] καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἔλαβε τὸ μαχβὰρ καὶ ἔβαψεν ἐν τῷ ὕδατι καὶ περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόςωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπέϑανε· καὶ ἐβα-
16 σίλευσεν Ἀζαὴλ ἀντ᾽ αὐτοῦ. [16] ἐν ἔτει πέμπτῳ τῷ Ἰωρὰμ υἱῷ Ἀχαὰβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ υἱὸς Ἰωσαφὰτ βα-
17 σιλεὺς Ἰούδα. [17] υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν,
18 καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [18] καὶ ἐπορεύϑη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ καϑὼς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι ϑυγάτηρ Ἀχαὰβ ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα,
19 καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. [19] καὶ οὐκ ἠϑέλησε κύριος διαφϑεῖραι τὸν Ἰούδαν διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καϑὼς εἶπε δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ
20 τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. [20] ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἠϑέτησεν Ἐδὼμ
21 ὑποκάτωϑεν χειρὸς Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ᾽ ἑαυτὸν βασιλέα. [21] καὶ ἀνέβη Ἰωρὰμ εἰς Σιὼρ καὶ πάντα τὰ ἅρματα τὰ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀναστάντος, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ τὸν κυκλώσαντα ἐπ᾽ αὐτὸν καὶ τοὺς
22 ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. [22] καὶ ἠϑέτησεν Ἐδὼμ ὑποκάτω τῆς χειρὸς Ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε
23 ἠϑέτησε Λοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. [23] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωρὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν
24 ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [24] καὶ ἐκοιμήϑη Ἰωρὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐ-
25 τοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. [25] ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ
26 Ἰωρὰμ υἱῷ Ἀχαὰβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ. [26] υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοϑολία ϑυγάτηρ Ἀμβρὶ βασιλέως
27 Ἰσραήλ. [27] καὶ ἐπορεύϑη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώ-
28 πιον κυρίου καϑὼς ὁ οἶκος Ἀχαάβ. [28] καὶ ἐπορεύϑη μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ Ἀχαὰβ εἰς πόλεμον μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως ἀλλοφύλων ἐν Ῥεμμὼϑ Γαλαάδ, καὶ ἐπά-
29 ταξαν οἱ Σύροι τὸν Ἰωράμ. [29] καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευϑῆναι ἐν Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν Ῥεμμὼϑ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας· καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ κατέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαὰβ ἐν Ἰεζράελ, ὅτι ἠῤῥώστει αὐτός.

IX.

Καὶ Ἐλισαιὲ ὁ προφήτης ἐκάλεσεν ἕνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τούτου ἐν
2 τῇ χειρί σου, καὶ δεῦρο εἰς Ῥεμμὼϑ Γαλαάδ. [2] καὶ εἰςελεύσῃ ἐκεῖ, καὶ ὄψει ἐκεῖ Ἰοὺ υἱὸν Ἰωσαφὰτ υἱοῦ Ναμεσσί, καὶ εἰςελεύσῃ καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν

---

13. post σου add ω κυριε ... om ο κυων ο τεϑν. ... ελισσαιε ... επι ισραηλ 14. ελισσαιε ... ο τι ειπεν ελισσαιε 15. το ναβρα ... om εν 16. του ιωραμ υιου (postea βασιλει) ... βασιλευς ιουδα και εβασιλευσεν ... βασιλεως ιουδα 17. τεσσεραχοντα pro οχτω 18. βασιλεως 19. καϑ. ειπ. αυτω 20. της χειρος ... εβασιλευσεν εφ εαυτου 21. om εις σιωρ ... om τα bis ... αναστα̣ντος νυχτος ... επαταξεν εδωμ 22. υποκατωϑεν χειρος ... λομνα 23. ουχ ιδου ... εν βιβλιω 24. om και εταφη μ. τ. πατ. αυτ. 25. του ιωραμ υιω ... in f. add βασιλεως ιουδα 26. om υιος ... ετων ην ... εβασιλ. εν ισραηλ 27. in f. add γαμβρος γαρ οιχου αχααβ εστιν 28. εν ραμωϑ 29. ιωραμ προ του ... αυτον οι συροι εν ραμωϑ ... ιωραμ βασιλευς ιουδα κατεβη ... εις ιεζραελ IX. 1. ελισσαιε ... om εν τη χειρι σου 2. οψη ... ιηου ... υιον αμεσει

ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εἰςάξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον ἐν ταμείῳ. [3] καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ ἀνοίξεις τὴν ϑύραν, καὶ φεύξῃ καὶ οὐ μενεῖς. [4] καὶ ἐπορεύϑη τὸ παιδάριον ὁ προφήτης εἰς Ῥεμμὼϑ Γαλαάδ. [5] καὶ εἰςῆλϑε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐκάϑηντο, καὶ εἶπε Λόγος μοι πρὸς σέ, ὁ ἄρχων· καὶ εἶπεν Ἰού Πρὸς τίνα ἐκ πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπε Πρὸς σέ, ὁ ἄρχων. [6] καὶ ἀνέστη καὶ εἰςῆλϑεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεε τὸ ἔλαιον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ λαὸν κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [7] καὶ ἐξολοϑρεύσεις τὸν οἶκον Ἀχαὰβ τοῦ κυρίου σου ἐκ προςώπου μου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν καὶ τὰ αἵματα πάντων τῶν δούλων κυρίου ἐκ χειρὸς Ἰεζάβελ [8] καὶ ἐκ χειρὸς ὅλου τοῦ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐξολοϑρεύσεις τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν Ἰσραήλ. [9] καὶ δώσω τὸν οἶκον Ἀχαὰβ ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασὰ υἱοῦ Ἀχιά· [10] καὶ τὴν Ἰεζάβελ καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ϑάπτων. καὶ ἤνοιξε τὴν ϑύραν καὶ ἔφυγεν. [11] καὶ Ἰοὺ ἐξῆλϑε πρὸς τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ εἶπαν αὐτῷ Εἰρήνη; τί ὅτι εἰςῆλϑεν ὁ ἐπίληπτος οὗτος πρὸς σέ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς οἴδατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν αὐτοῦ. [12] καὶ εἶπον Ἄδικον, ἀπάγγειλον δὴ ἡμῖν. καὶ εἶπεν Ἰοὺ πρὸς αὐτούς Οὕτως καὶ οὕτως ἐλάλησε πρὸς μὲ λέγων, καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος Κέχρικά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. [13] καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν, καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἔϑηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ τὸ γαρὲμ τῶν ἀναβαϑμῶν, καὶ ἐσάλπισαν ἐν κερατίνῃ καὶ εἶπαν Ἐβασίλευσεν Ἰού. [14] καὶ συνεστράφη Ἰοὺ υἱὸς Ἰωσαφὰτ υἱοῦ Ναμεσσὶ πρὸς Ἰωράμ· καὶ Ἰωρὰμ αὐτὸς ἐφύλασσεν ἐν Ῥεμμὼϑ Γαλαὰδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας. [15] καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωρὰμ ὁ βασιλεὺς ἰατρευϑῆναι ἐν Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἔπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας. καὶ εἶπεν Ἰού Εἰ ἔστι ψυχὴ ὑμῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ ἐξελϑέτω ἐκ τῆς πόλεως διαπεφευγὼς τοῦ πορευϑῆναι καὶ ἀπαγγεῖλαι ἐν Ἰεζραέλ. [16] καὶ ἵππευσε καὶ ἐπορεύϑη Ἰού, καὶ κατέβη εἰς Ἰεζραέλ, ὅτι Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐϑεραπεύετο ἐν τῷ Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν τοξευμάτων ὧν κατετόξευσαν αὐτὸν οἱ Ἀραμὶν ἐν τῇ Ῥαμμὰϑ ἐν τῷ πολέμῳ μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας, ὅτι αὐτὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ δυνάμεως· καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ. [17] καὶ ὁ σκοπὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον Ἰεζραέλ, καὶ εἶδε τὸν κονιορτὸν Ἰοὺ ἐν τῷ παραγίνεσϑαι αὐτόν, καὶ εἶπε Κονιορτὸν ἐγὼ βλέπω· καὶ εἶπεν Ἰωράμ Λάβε ἐπιβάτην καὶ ἀπόστειλον ἔμπροσϑεν αὐτῶν, καὶ εἰπάτω Ἡ εἰρήνη. [18] καὶ ἐπορεύϑη ἐπιβάτης ἵππου εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν καὶ εἶπεν Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς Ἡ εἰρήνη· καὶ εἶπεν Ἰού Τί σοὶ καὶ εἰρήνῃ; ἐπίστρεφε

---

2. εν τω ταμιειω (antea ταμειον) 3. λημψη ... om εις 4. ρεμαϑ 5. εισηλϑον ... ιηου 6. επι τον λαον 7. εκ προςωπ. σου 8. του οικου pro τω οικω ... εγκαταλελιμμενον 9. επιδουναι pro δωσω ... του αχααβ ... του ιεροβοαμ 10. μεριδι του ισραηλ 11. ιηου ... ειπον αυτω ... επιλημπτος 12. ειπεν pro ειπον ... ιηου ... ed. ουτω bis ... om και ειπε ante Ταδε ... om εις 13. ελαβον ... αυτου· επι γαρ ενα των αναβ. εκαϑηντο ... ειπον ... ιηου 14. ιηου ... * ναμεσσει, ** ναμεσσα ... και αυτος ιωραμ ... ραμωϑ ... αυτος και πας 15. ο βασιλ. ιωραμ ... πολεμειν αυτους ... ιηου ... διαπεφ. εκ τ. πολεως ... απηγγεληναι 16. εσπευσεν pro ιππευσε ... ιηου και επορευϑη ... εϑεραπ. εν ιεζρ. ... οι ραμμαϑι εν τη ρεμμαϑ ... post δυναμεως add εκοιμηϑη εκει 17. πυργ. εν ιεζραελ ... ιηου ... αυτον παραγινεσϑαι ... om Η 18. ε. απαντησιν αυτω ... om Η ... ιηου

εἰς τὰ ὀπίσω μου. καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς λέγων Ἦλθεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν
19 καὶ οὐκ ἀνέστρεψε. [19] καὶ ἀπέστειλεν ἐπιβάτην ἵππου δεύτερον, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς Ἡ εἰρήνη, καὶ εἶπεν Ἰού Τί σοὶ
20 καὶ εἰρήνῃ; ἐπιστρέφου εἰς τὰ ὀπίσω μου. [20] καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς λέγων Ἦλθεν ἕως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψε, καὶ ὁ ἄγων ἦγε τὸν Ἰοὺ υἱὸν
21 Ναμεσσί, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἐγένετο. [21] καὶ εἶπεν Ἰωράμ Ζεῦξον· καὶ ἔζευξεν ἅρμα. καὶ ἐξῆλθεν Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα, ἀνὴρ ἐν τῷ ἅρματι αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπαντὴν Ἰού, καὶ εὗρον αὐτὸν
22 ἐν τῇ μερίδι Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου. [22] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἰωρὰμ τὸν Ἰού, καὶ εἶπεν Ἡ εἰρήνη Ἰού; καὶ εἶπεν Ἰού Τί εἰρήνη; ἔτι αἱ πορνεῖαι *Apoc 2, 20.
23 Ἰεζάβελ τῆς μητρός σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά. [23] καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἔφυγε, καὶ εἶπε πρὸς Ὀχοζίαν Δόλος, Ὀχο-
24 ζία. [24] καὶ ἔπλησεν Ἰοὺ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰωρὰμ ἀνὰ μέσον τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος αὐτοῦ διὰ τῆς καρδίας
25 αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. [25] καὶ εἶπε πρὸς Βαδεκὰρ τὸν τριστάτην αὐτοῦ Ῥῖψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι ἀγροῦ Ναβουθαὶ τοῦ Ἰεζραηλίτου, ὅτι μνημονεύω, ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ζεύγη ὀπίσω Ἀχαὰβ τοῦ πα-
26 τρὸς αὐτοῦ, καὶ κύριος ἔλαβεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο [26] Εἰ μὴ τὰ αἵματα Ναβουθαὶ καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθές, φησὶ κύριος, καὶ ἀνταποδώσω αὐτῷ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶ κύριος· καὶ νῦν ἄρας δὴ ῥῖψον
27 αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. [27] καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα εἶδε, καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθγάν· καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἰοὺ καὶ εἶπε Καί γε αὐτόν· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν πρὸς τῷ ἅρματι ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαΐ, ἥ ἐστιν
28 Ἰεβλαάμ· καὶ ἔφυγεν εἰς Μαγεδδώ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. [28] καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἅρμα καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
29 ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. [29] καὶ ἐν ἔτει ἑνδεκάτῳ
30 Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας ἐπὶ Ἰούδαν. [30] καὶ ἦλθεν Ἰοὺ ἐπὶ Ἰεζράελ· καὶ Ἰεζάβελ ἤκουσε καὶ ἐστιμμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς
31 καὶ ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκυψε διὰ τῆς θυρίδος. [31] καὶ Ἰοὺ εἰσεπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ εἶπεν Ἡ εἰρήνη Ζαμβρὶ ὁ φονευτὴς τοῦ κυρίου
32 αὐτοῦ; [32] καὶ ἐπῆρε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα καὶ εἶδεν αὐτήν, καὶ εἶπε Τίς εἶ σύ; κατάβηθι μετ' ἐμοῦ· καὶ κατέκυψαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐ-
33 νοῦχοι. [33] καὶ εἶπε Κυλίσατε αὐτήν· καὶ ἐκύλισαν αὐτήν, καὶ ἐῤῥαντίσθη τοῦ αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐ-
34 τήν. [34] καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ εἶπεν Ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κατη-
35 ραμένην ταύτην καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυγάτηρ βασιλέως ἐστί. [35] καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον ἐν αὐτῇ ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον καὶ
36 οἱ πόδες καὶ τὰ ἴχνη τῶν χειρῶν. [36] καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, καὶ εἶπε Λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλιοὺ τοῦ Θεσβίτου λέγων Ἐν
37 τῇ μερίδι Ἰεζραὲλ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας Ἰεζάβελ. [37] καὶ ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ προσώπου τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι Ἰεζραέλ, ὥστε μὴ εἰπεῖν αὐτούς Ἰεζάβελ.

---

18. προς το οπισω μου 19. ηλθεν μετ αυτον ... om Η ... ιηου ... om επιστρ. ε. τ. οπ. μ. 20. ιηου υιου ναμεσιου 21. εζευξαν ... ε. απαντησιν ιηου ... ιζραηλιτου 22. ιδεν ... ιηου ter (et v. 24.) ... om Η 23. προς οχοζει Δουλος οχοζει 25. ριψαι αυτον ... του αγρου ... ρημα pro λημμα 27. ιηου ... εν τω αρματι προς τω ... μακεδδω 28. ενεβιβασαν ... om επι το α. κ. ηγ. αυτον ... αυτου μετα των πατερων αυτου εν 29. υιου ιωραμ 30. ιηου εις ιεζραελ ... εστιβεισατο 31. ιηου 32. om κ. ειδεν αυτην ... τρεις ευνουχ. 33. om κ. εκυλισ. αυτην ... ηραντισθη 35. ουχ ευρον 36. ιεζαβελ pro ιεζραελ 37. om ιεζραελ ... ως τι μη

X.

Καὶ τῷ Ἀχαὰβ ἑβδομήκοντα υἱοὶ ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἔγραψεν Ἰοὺ βιβλίον καὶ ἀπέστειλεν ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σαμαρείας καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς Ἀχαὰβ λέγων [2] Καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, καὶ μεθ' ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ μεθ' ὑμῶν τὸ ἅρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ πόλεις ὀχυραὶ καὶ τὰ ὅπλα· [3] καὶ ὄψεσθε τὸν ἀγαθὸν καὶ τὸν εὐθῆ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν. [4] καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ εἶπον Ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς στησόμεθα ἡμεῖς; [5] καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς Ἰοὺ λέγοντες Παῖδες σοῦ ἡμεῖς. καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς ποιήσομεν, οὐ βασιλεύσομεν ἄνδρα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ποιήσομεν. [6] καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς Ἰοὺ βιβλίον δεύτερον λέγων Εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰςακούετε, λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ ἐνέγκατε πρὸς μὲ ὡς ἡ ὥρα αὔριον ἐν Ἰεζραέλ. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἑβδομήκοντα ἄνδρες, οὗτοι ἁδροὶ τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτούς. [7] καὶ ἐγένετο ὡς ἦλθε τὸ βιβλίον πρὸς αὐτούς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας, καὶ ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις καὶ ἀπέστειλαν αὐτὰς πρὸς αὐτὸν εἰς Ἰεζραέλ. [8] καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλε λέγων Ἤνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως· καὶ εἶπε Θέτε αὐτὰς βουνοὺς δύο παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης εἰς πρωί. [9] καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν λαόν Δίκαιοι ὑμεῖς, ἰδοὺ ἐγώ εἰμι συνεστράφην ἐπὶ τὸν κύριόν μου καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν· καὶ τίς ἐπάταξε πάντας τούτους; [10] ἴδετε ἀφφώ, ὅτι οὐ πεσεῖται ἀπὸ τοῦ ῥήματος κυρίου εἰς τὴν γῆν οὗ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ· καὶ κύριος ἐποίησεν ὅσα ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἠλιού. [11] καὶ ἐπάταξεν Ἰοὺ πάντας τοὺς καταληφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ ἐν Ἰεζραὲλ καὶ πάντας τοὺς ἁδροὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ κατάλειμμα. [12] καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαμάρειαν, αὐτὸς ἐν Βαιθακὰθ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ. [13] καὶ Ἰοὺ εὗρε τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου βασιλέως Ἰούδα καὶ εἶπε Τίνες ὑμεῖς; καὶ εἶπον Ἀδελφοὶ Ὀχοζίου ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν τῆς δυναστευούσης. [14] καὶ εἶπε Συλλάβετε αὐτοὺς ζῶντας· καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς εἰς Βαιθακὰθ τεσσαράκοντα καὶ δύο ἄνδρας· οὐ κατέλιπεν ἄνδρα ἐξ αὐτῶν. [15] καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν καὶ εὗρε τὸν Ἰωναδὰβ υἱὸν Ῥηχὰβ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰού Εἰ ἔστι καρδία σοῦ μετὰ καρδίας μοῦ εὐθεῖα καθὼς ἡ καρδία μοῦ μετὰ τῆς καρδίας σοῦ; καὶ εἶπεν Ἰωναδὰβ Ἔστιν· καὶ εἶπεν Ἰού Καὶ εἰ ἔστι, δὸς τὴν χεῖρά σου· καὶ ἔδωκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ· καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα,

---

X. 1. ιηου ... om και post σαμαρειας ... om προς extr. 2. om και sec. ... και αι πολεις 3. και ευθην ... om και post υμων ... καταστησατε 4. σφοδρα σφοδρα ... ημεις αυτοι 5. οι απο τ. οικ. κ. απο της ... ιηου ... ημεις αυτοι 6. om ιου ... om των υιων ... εις ιεζραελ 7. om αυτους post εσφαξαν ... εν ιεζραελ 8. πολεως pro πυλης 9. εν πρωια ... υμιν pro υμεις 10. ου ποιησαι απο ... ο τι pro οὗ 11. ιηου παντ. τ. εν τω οικω αχ. καταλειφθεντας εν τω ιεζραελ ... γνωστας ... καταλειπιν αυτου καταλιμμα 12. post ανεστη add και ηλθεν ... σαμαριαν ... βαιθακαδ 13. ιηου ... Οι αδελφοι 14. ζωντας· και συνελαβοντο αυτους ζωντας και ... βαιθακαδ ... τεσσερακοντα δυο 15. απαντησιν ... ιηου Ει ε. μετα σου καρδια σου ευθεια καθως ... κ. ειπ. ιηου Ει εστιν ... om αυτον

16 [16] καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Δεῦρο μετ' ἐμοῦ καὶ ἴδε ἐν τῷ ζηλῶσαί με τῷ κυρίῳ·
17 καὶ ἐπεκάθισεν αὐτὸν ἐν τῷ ἅρματι αὐτοῦ. [17] καὶ εἰςῆλθεν εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀχαὰβ ἐν Σαμαρείᾳ ἕως τοῦ
18 ἀφανίσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε πρὸς Ἠλιού. [18] καὶ συνήθροισεν Ἰοὺ πάντα τὸν λαὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀχαὰβ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ
19 ὀλίγα, Ἰοὺ δουλεύσει αὐτῷ πολλά. [19] καὶ νῦν πάντες οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ πάντας τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καλέσατε πρός μέ, ἀνὴρ μὴ ἐπισκεπήτω, ὅτι θυσία μεγάλη μοι τῷ Βάαλ· πᾶς ὃς ἐὰν ἐπισκεπῇ οὐ ζήσεται. καὶ Ἰοὺ ἐποίησεν ἐν πτερνισμῷ ἵν' ἀπολέσῃ τοὺς δούλους τοῦ Βάαλ.
20 21 [20] καὶ εἶπεν Ἰού Ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βάαλ· καὶ ἐκήρυξαν. [21] καὶ ἀπέστειλεν Ἰοὺ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ λέγων Καὶ νῦν πάντες οἱ δοῦλοι καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολιπέσθω, ὅτι θυσίαν μεγάλην ποιῶ· ὃς ἂν ἀπολειφθῇ οὐ ζήσεται. καὶ ἦλθον πάντες οἱ δοῦλοι τοῦ Βάαλ καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ· οὐ κατελείφθη ἀνὴρ ὃς οὐ παρεγένετο· καὶ εἰςῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ ἐπλήσθη
22 ὁ οἶκος τοῦ Βάαλ στόμα εἰς στόμα. [22] καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ Ἐξάγαγε ἔνδυμα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ· καὶ ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ στο-
23 λιστής. [23] καὶ εἰςῆλθεν Ἰοὺ καὶ Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ εἶπε τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ Ἐρευνήσατε καὶ ἴδετε, εἰ ἔστι μεθ' ὑμῶν
24 τῶν δούλων κυρίου ὅτι ἀλλ' ἢ οἱ δοῦλοι τοῦ Βάαλ μονώτατοι. [24] καὶ εἰςῆλθε τοῦ ποιῆσαι τὰ θύματα καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα· καὶ Ἰοὺ ἔταξεν ἑαυτῷ ἔξω ὀγδοήκοντα ἄνδρας καὶ εἶπεν Ἀνὴρ ὃς ἐὰν διασωθῇ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ὧν ἐγὼ
25 ἀνάγω ἐπὶ χεῖρα ὑμῶν, ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. [25] καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε ποιῶν τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ εἶπεν Ἰοὺ τοῖς παρατρέχουσι καὶ τοῖς τριστάταις Εἰςελθόντες πατάξατε αὐτούς, μὴ ἐξελθάτω ἐξ αὐτῶν ἀνήρ· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἔῤῥιψαν οἱ παρατρέχοντες καὶ
26 οἱ τριστάται, καὶ ἐπορεύθησαν ἕως πόλεως οἴκου τοῦ Βάαλ. [26] καὶ ἐξήνεγκαν
27 τὴν στήλην τοῦ Βάαλ καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν. [27] καὶ κατέσπασαν τὰς στήλας
28 τοῦ Βάαλ, καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς λυτρῶνα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [28] καὶ ἠφά-
29 νισεν Ἰοὺ τὸν Βάαλ ἐξ Ἰσραήλ. [29] πλὴν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἀπέστη Ἰοὺ ἀπὸ ὄπισθεν αὐτῶν, αἱ δαμάλεις αἱ
30 χρυσαῖ ἐν Βαιθὴλ καὶ ἐν Δάν. [30] καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰού Ἀνθ' ὧν ὅσα ἠγάθυνας ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐποίησας τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονταί σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ.
31 [31] καὶ Ἰοὺ οὐκ ἐφύλαξε πορεύεσθαι ἐν νόμῳ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη ἀπάνωθεν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ.
32 [32] ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος συγκόπτειν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἐπά-
33 ταξεν αὐτοὺς Ἀζαὴλ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραήλ, [33] ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολὰς ἡλίου πᾶσαν τὴν γῆν Γαλαὰδ τοῦ Γαδδὶ καὶ τοῦ Ῥουβὴν καὶ τοῦ Μανασσῆ, ἀπὸ Ἀροὴρ ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὴν Γα-
34 λαὰδ καὶ τὴν Βασάν. [34] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰοὺ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε

---

17. σαμαριαν 18. και εζηλωσεν ιηου ... ιηου 19. om πας ... ος αν ... ιηου ... ινα 20. ιηου 21. ιηου ... om λεγων Και usque ου ζησεται ... om κ. παντ. οι ιερεις α. κ. π. οι προφ. α. 22. κ. ειπ. ιηου τοις επι του μισθααλ Εξαγαγετε .. απασιν 23. ιηου ... a Βααλ ad Βααλ transilit ... εστ. ωδε μεθ 24. τα θυμιαματα ... ιηου ... εξω οκτω ανδρας ... ος αν ... επι χιρας 25. ιηου ... ανηρ μη εξελθετω εξ αυτων· κ. επαταξεν ... βασιλεως pro Βααλ 26. τ. στολην οικου του 27. post βααλ add και καθειλον τον οικον του βααλ ... λυτρωνας 28. ιηου (non v. 29.) 29. των αμαρτιων ... om απο ... αι εν βαιθηλ 30. ιηου 31. ιηου ... επανωθεν 32. εν παντι οριω ισραηλ pro εν τω ισρ. 33. γαλααδ του γαλααδδει ... του χειμαρρ. 34. ιηου

καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ τὰς συνάψεις ἃς συνῆψεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [35] καὶ ἐκοιμήθη Ἰοὺ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [36] καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσεν Ἰοὺ ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰκοσιοκτὼ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

XI.

Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας. [2] καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου τὸν Ἰωὰς υἱὸν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προςώπου Γοθολίας καὶ οὐκ ἐθανατώθη. [3] καὶ ἦν μετ' αὐτῆς κρυβόμενος ἐν οἴκῳ κυρίου ἓξ ἔτη· καὶ Γοθολία βασιλεύουσα ἐπὶ τῆς γῆς. [4] καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαὲ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χορρὶ καὶ τῶν Ῥασὶμ καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην κυρίου καὶ ὥρκωσε. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἰωδαὲ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, [5] καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε· τὸ τρίταν ἐξ ὑμῶν εἰςελθέτω τὸ σάββατον καὶ φυλάξατε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πυλῶνι, [6] καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον τῆς πύλης ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, καὶ φυλάξατε τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου. [7] καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον, καὶ φυλάξουσι τὴν φυλακὴν οἴκου κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα. [8] καὶ κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰςπορευόμενος εἰς τὰς σαδηρὼθ ἀποθανεῖται· καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ εἰςπορεύεσθαι αὐτόν. [9] καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατόνταρχοι πάντα ὅσα ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ συνετός· καὶ ἔλαβεν ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ καὶ τοὺς εἰςπορευομένους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ σάββατον, καὶ εἰςῆλθον πρὸς Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα. [10] καὶ ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως Δαυὶδ τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου. [11] καὶ ἔστησαν οἱ παρατρέχοντες ἀνὴρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς εὐωνύμου τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. [12] καὶ ἐξαπέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν νεζὲρ καὶ τὸ μαρτύριον, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ ἔχρισεν αὐτόν· καὶ ἐκρότησαν τῇ χειρὶ καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. [13] καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τῶν τρεχόντων τοῦ λαοῦ, καὶ εἰςῆλθε πρὸς τὸν λαὸν εἰς οἶκον κυρίου. [14] καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς εἱστήκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ κρίμα, καὶ οἱ ᾠδοὶ καὶ αἱ σάλπιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων ἐν σάλπιγξι· καὶ διέῤῥηξε Γοθολία τὰ ἱμάτια ἑαυτῆς, καὶ ἐβόησε Σύνδεσμος σύνδεσμος. [15] καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐξαγάγετε αὐτὴν ἔσωθεν τῶν σαδηρώθ·

---

34. δυναστια ... ουχ ιδου 35. ιηου 36. ιηου ... σαμαρια XI. 1. απεθαναν οι υιοι 2. ιωραμ υιον οχοζ. τ. ι. υιον αζια, και ... ταμιειω 3. εν οικ. κυρ. κρυβ. 4. εν ετει ... ιωιαδαε ... τον χορρει κ. τον ρασειμ ... om προς αυτον ... διαθ. κυρ. κ. ωρκισεν αυτους εν τη διαθηκη κυριου ... ιωιαδαε (5. εποιησετε) 6. εν πυλη ... om και extr. 7. om το σαββατον 8. *προς pro επι ... κυκλω· ανηρ (ita disting., ed. rom. κυκλω ανηρ.) ... εγενετο pro εσονται 9. ιωαδαε bis ... επηλθεν 11. ανεστησαν ... εν χειρι ... om της δεξ. εως τ. ωμ. τ. οικου 12. το εζερ ... και εκρατησεν τη χ. και ειπεν 14. ιστηκει 15. ιωαδαε ... την σαδηρωθ·

ὁ εἰςπορευόμενος ὀπίσω αὐτῆς θανάτῳ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ· ὅτι εἶπεν
16 ὁ ἱερεύς Καὶ μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ κυρίου. [16] καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ
εἰςῆλθον ὁδὸν εἰςόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ.
17 [17] καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀνὰ μέσον κυρίου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ βασι-
λέως καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ λαοῦ τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνὰ μέσον
18 τοῦ βασιλέως καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ λαοῦ. [18] καὶ εἰςῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς
εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ καὶ κατέσπασαν αὐτόν, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰς
εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς, καὶ τὸν Μαθὰν τὸν ἱερέα τοῦ Βάαλ ἀπέκτει-
ναν κατὰ πρόςωπον τῶν θυσιαστηρίων· καὶ ἔθηκεν ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους εἰς
19 τὸν οἶκον κυρίου. [19] καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους καὶ τὸν Χορρὶ καὶ τὸν Ῥασὶμ
καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου κυρίου,
καὶ εἰςῆλθον ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκά-
20 θισαν αὐτὸν ἐπὶ θρόνου τῶν βασιλέων. [20] καὶ ἐχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ
ἡ πόλις ἡσύχασε· καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ
21 βασιλέως. [21] υἱὸς ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν.

XII.

Ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Ἰοὺ ἐβασίλευσεν Ἰωάς, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβα-
σίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαβιὰ ἐκ τῆς Βηρσα-
2 βεέ. [2] καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς
3 ἐφώτισεν αὐτὸν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς. [3] πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐ μετεστάθησαν, καὶ
4 ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. [4] καὶ εἶπεν Ἰωὰς πρὸς
τοὺς ἱερεῖς Πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰςοδιαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου
ἀργύριον συντιμήσεως, ἀνὴρ ἀργύριον λαβὼν συντιμήσεως, πᾶν ἀργύριον ὃ ἐὰν
5 ἀναβῇ ἐπὶ καρδίαν ἀνδρὸς ἐνεγκεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου, [5] λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ
ἱερεῖς ἀνὴρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴ-
6 κου εἰς πάντα οὗ ἐὰν εὑρεθῇ ἐκεῖ βεδέκ. [6] καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ
τρίτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωὰς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου.
7 [7] καὶ ἐκάλεσεν Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς Τί ὅτι οὐκ ἐκραταιοῦτε τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ λάβητε
ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό.
8 [8] καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
9 μὴ ἐνισχῦσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. [9] καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν,
καὶ ἔτρησε τρώγλην ἐπὶ τῆς σανίδος αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν παρὰ Ἀμμα-
ζειβὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς οἴκου κυρίου· καὶ ἔδωκαν οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες
10 τὸν σταθμὸν πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου. [10] καὶ ἐγένετο ὡς
εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βα-
σιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἔσφιγξαν καὶ ἠρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ
11 εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου. [11] καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ ἑτοιμασθὲν ἐπὶ χεῖρας
ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκόπων οἴκου κυρίου· καὶ ἐξέδοσαν τοῖς τέκτοσι
12 τῶν ξύλων καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τοῖς ποιοῦσιν ἐν οἴκῳ κυρίου [12] καὶ τοῖς τει-
χισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατο-

---

15. και ο ε. ο. αυτ. θανατωθησ. ρομφαια ... Και ει μη 16. ** εισηλθαν 17. ιωαδαε 18. τον μαχαν 19. χορει ... ρασρειμ ... εισηλθεν ... εκαθισεν 21. om αυτον XII. 1. του ιηου ... τεσσεραχοντα ... αβια 2. ιωαδαε 4. εν οικω κυρ. αργ. παρεχομενον ανηρ ψηφω ψυχων συντιμησεως ανηρ· παν αργυριον ο εαν 5. λαβετ. αυτοις ... πραξεως αυτων ... κρατησωσιν του βεδεκ 7. ο βασιλ. ιωας ιωαδαε ... μη λαβετε 9. ιωαδαε ... τρωγλην εν τη τρωγλη αυτης ... παρα αμμασβη ... in f. add κυριω 10. ως ιδεν αυτον (lege ιδον αυτοι?) οτι 11. των ποιουντων τ. ε. τ. επισκευων ... εδοξασαν pro εξεδοσαν 12. post τειχισταις add και τοις τεχνειταις

μητοὺς τοῦ κατασχεῖν τὸ βεδὲκ οἴκου κυρίου, εἰς πάντα ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ κραταιῶσαι. [13] πλὴν οὐ ποιηθήσονται οἴκῳ κυρίου θύραι ἀργυραῖ, ἧλοι, φιάλαι καὶ σάλπιγγες, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν ἐκ τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰςενεχθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου, [14] ὅτι τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα δώσουσιν αὐτό· καὶ ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον κυρίου. [15] καὶ οὐκ ἐξελογίζοντο τοὺς ἄνδρας οἷς ἐδίδουν τὸ ἀργύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ὅτι ἐν πίστει αὐτῶν ποιοῦσιν. [16] ἀργύριον περὶ ἁμαρτίας καὶ ἀργύριον περὶ πλημμελείας, ὅ τι εἰςηνέχθη ἐν οἴκῳ κυρίου, τοῖς ἱερεῦσιν ἐγένετο. [17] τότε ἀνέβη Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ Γέθ, καὶ προκατελάβετο αὐτήν. καὶ ἔταξεν Ἀζαὴλ τὸ πρόςωπον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. [18] καὶ ἔλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα πάντα τὰ ἅγια ὅσα ἡγίασεν Ἰωσαφὰτ καὶ Ἰωρὰμ καὶ Ὀχοζίας, οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ καὶ πᾶν τὸ χρυσίον τὸ εὑρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ Ἀζαὴλ βασιλεῖ Συρίας, καὶ ἀνέβη ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. [19] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [20] καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἔδησαν πάντα σύνδεσμον, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἰωὰς ἐν οἴκῳ Μαλλὼ τῷ ἐν Σελᾷ. [21] καὶ Ἰεζιρχὰρ υἱὸς Ἰεμουὰθ καὶ Ἰεζεβοὺθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωμὴρ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XIII.

Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς υἱῷ Ὀχοζίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς Ἰοὺ ἐν Σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη. [2] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς. [3] καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας καὶ ἐν χειρὶ υἱοῦ Ἄδερ υἱοῦ Ἀζαὴλ πάσας τὰς ἡμέρας. [4] καὶ ἐδεήθη Ἰωάχαζ τοῦ προςώπου κυρίου, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος, ὅτι εἶδε τὴν θλῖψιν Ἰσραήλ, ὅτι ἔθλιψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας. [5] καὶ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἐξῆλθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας· καὶ ἐκάθισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης. [6] πλὴν οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ ἁμαρτιῶν οἴκου Ἱεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη· καί γε τὸ ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ. [7] ὅτι οὐχ ὑπελείφθη τῷ Ἰωάχαζ λαὸς ἀλλ' ἢ πεντήκοντα ἱππεῖς καὶ δέκα ἅρματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ὡς χοῦν εἰς καταπάτησιν. [8] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάχαζ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [9] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [10] ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῷ Ἰωὰς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωὰς υἱὸς

---

12. τον βεδεκ **13.** ποιηθησεται οικου **15.** εδιδου αργυριον **16.** om αργυριον alterum ... ο τι ουκ εισηνεχθη **17.** πορευθηναι pro αναβηναι **18.** αργιον (lege αργυριον) pro χρυσιον **19.** ουχ ιδου ... επι βιβλιου **20.** μααλω τον καταμενοντα γαλααδ **21.** ιωζαχαρ ... υιος pro ο υιος ... ωσσωμηρ ... αμεσιας XIII. **1.** τριτω ιωας υιου οχ. βασιλεως ... ιηου επι ισραηλ εν σαμαρια **2.** το πονηριον ... απ αυτων **6.** απο αμαρτιας ... ιεροβοαμ υιου ναβατ ... εν αυταις επορευθησαν (... και τε το αλσ. ο ενσταθη) (**7.** χιλιαδας) **8.** δυναστιαι (v. 12. δυναστειαι) ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου **9.** αυτον μετα των πατερων αυτου εν **10.** om ετει secundum

11 Ἰωάχαζ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑκκαίδεκα ἔτη. [11] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου· οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πάσης Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ἁμαρ-
12 τίας ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη. [12] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ἃς ἐποίησε μετὰ Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν
13 τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [13] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ἱεροβοὰμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν
14 βασιλέων Ἰσραήλ. [14] καὶ Ἑλισαιὲ ἠῤῥώστησε τὴν ἀῤῥωστίαν αὐτοῦ δι' ἣν ἀπέθανε· καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ πρόσ-
15 ωπον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Πάτερ πάτερ, ἅρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἑλισαιέ Λάβε τόξον καὶ βέλη· καὶ ἔλαβε πρὸς ἑαυτὸν τόξον καὶ
16 βέλη. [16] καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ τόξον· καὶ ἐπεβίβασεν Ἰωὰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν Ἑλισαιὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ
17 ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως [17] καὶ εἶπεν Ἄνοιξον τὴν θυρίδα κατ' ἀνατολάς· καὶ ἤνοιξε. καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ Τόξευσον· καὶ ἐτόξευσε. καὶ εἶπε Βέλος σωτηρίας τῷ κυρίῳ καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν
18 Ἀφὲκ ἕως συντελείας. [18] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἑλισαιέ Λάβε τόξα· καὶ ἔλαβε. καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ Πάταξον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐπάταξεν ὁ βασιλεὺς τρὶς
19 καὶ ἔστη. [19] καὶ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ καὶ εἶπεν Εἰ ἐπάταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπάταξας τὴν Συρίαν ἕως συντελείας, καὶ
20 νῦν τρὶς πατάξεις τὴν Συρίαν. [20] καὶ ἀπέθανεν Ἑλισαιέ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν
21 καὶ μονόζωνοι Μωὰβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. [21] καὶ ἐγένετο αὐτῶν θαπτόντων τὸν ἄνδρα, καὶ ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, καὶ ἔῤῥιψαν τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἑλισαιέ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἥψατο τῶν ὀστέων Ἑλισαιέ,
22 καὶ ἔζησε καὶ ἀνέστη ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ. [22] καὶ Ἀζαὴλ ἐξέθλιψε τὸν Ἰσραὴλ
23 πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωάχαζ. [23] καὶ ἠλέησε κύριος αὐτοὺς καὶ ᾠκτείρησεν αὐτούς, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπ' αὐτοὺς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι αὐτούς, καὶ οὐκ
24 ἀπέῤῥιψεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. [24] καὶ ἀπέθανεν Ἀζαὴλ βασιλεὺς
25 Συρίας, καὶ ἐβασίλευσεν υἱὸς Ἅδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [25] καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωὰς υἱὸς Ἰωάχαζ καὶ ἔλαβε τὰς πόλεις ἐκ χειρὸς υἱοῦ Ἅδερ υἱοῦ Ἀζαήλ, ἃς ἔλαβεν ἐκ χειρὸς Ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ· τρὶς ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωὰς καὶ ἐπέστρεψε τὰς πόλεις Ἰσραήλ.

XIV.

Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ἰωὰς υἱῷ Ἰωάχαζ βασιλεῖ Ἰσραὴλ καὶ ἐβασίλευ-
2 σεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα. [2] υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ,
3 καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδὶμ ἐξ Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· κατὰ πάντα ὅσα
4 ἐποίησεν Ἰωὰς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐποίησεν. [4] πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ
5 λαὸς ἐθυσίαζεν καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. [5] καὶ ἐγένετο ὅτε κατίσχυσεν ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας

---

10. om επι ισραηλ ... σαμαρια 11. αμαρτιας pon. post πασης ... εν αυταις 12. αμεσιου ... επι βιβλιου 13. εταφη ιωας εν 14. ελισσαιε 15. ελισσαιε ... προς αυτον 16. βασιλει ισραηλ ... επι τοξον ... τ. χ. αυτου επι το τοξον ... ελισσαιε την χειρα αυτου 17. ελισσαιε Ροιζησον· και εροιζησεν 18. 20. 21. ελισσαιε 22. αζ. βασιλευς συριας 23. οικτειρησεν ... επεβλ. προς αυτους 24. υιος αζερ 25. απεστρεψεν ... αδαδ pro αδερ XIV. 1. (υιω αχαζ ...) αμασιας 2. εικοσι εννεα ... εβασ. εν ισραηλ (ιηλ pro ιλημ) ... τη μητρι α. ιωαδειν 3. om ο πατηρ prius 4. οτι pro ετι

τὸν πατέρα αὐτοῦ. [6] καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παταξάντων οὐκ ἐθανάτωσε, καθὼς γέγραπται ἐν βιβλίῳ νόμων Μωυσῆ, ὡς ἐνετείλατο κύριος λέγων Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ υἱῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται. [7] αὐτὸς ἐπάταξε τὴν Ἐδὼμ ἐν Γεμελὲδ δέκα χιλιάδας, καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἰεθοὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [8] τότε ἀπέστειλεν Ἀμεσσίας ἀγγέλους πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰοὺ βασιλέως Ἰσραὴλ λέγων Δεῦρο ὀφθῶμεν προσώποις. [9] καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμεσσίαν βασιλέα Ἰούδα λέγων Ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα· καὶ διῆλθον τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ συνεπάτησαν τὴν ἄκανα. [10] τύπτων ἐπάταξας τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπῆρέ σε καρδία σου· ἐνδοξάσθητι καθήμενος ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί ἐρίζεις ἐν κακίᾳ σου; καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ. [11] καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμεσσίας· καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ ὤφθησαν προσώποις αὐτὸς καὶ Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς τῇ τοῦ Ἰούδα· [12] καὶ ἔπταισεν Ἰούδας ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. [13] καὶ τὸν Ἀμεσσίαν υἱὸν Ἰωὰς υἱοῦ Ὀχοζίου συνέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμύς· καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ καθεῖλεν ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ πύλῃ Ἐφραῒμ ἕως πύλης τῆς γωνίας τετρακοσίους πήχεις. [14] καὶ ἔλαβε τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. [15] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωὰς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε μετὰ Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [16] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωὰς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραήλ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [17] καὶ ἔζησεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ πεντεκαίδεκα ἔτη. [18] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμεσσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [19] καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Λαχὶς καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. [20] καὶ ἦραν αὐτὸν ἐφ' ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. [21] καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα τὸν Ἀζαρίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμεσσίου. [22] αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Αἰλώθ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδᾳ μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. [23] ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τοῦ Ἀμεσσίου υἱῷ Ἰωὰς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ἰωὰς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ τεσσαράκοντα καὶ ἓν ἔτος. [24] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. [25] αὐτὸς ἀπέστησε τὸ ὅριον Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰσόδου Αἰμὰθ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Ἄραβα, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ

---

5. τον βασιλεα τον πατ. αυτου 6. εν βιβλω νομω μωση 7. τον εδωμ εν γαιμελα ... ιεχθοηλ 8. αμασιας (... ιας) ... ιηου 9. αμασιαν ... διηλθεν ... αγρου εν τω ... την ακαναν 10. η καρδια ... om και ante ινα 11. αμεσιας ... αμασιας ... βηθσαμυε της ιουδαιας 13. τ. αμεσσιαν βασιλεα ιουδα υιον ιω. υι. ααζια ελαβεν ιω. υιος ιωαχαζ βασ. ισρ. εν βεθσαμυε ... κ. διεκοψεν εν τειχει ... εως της πυλης των γωνιων 15. ουχ ιδου ... εν βιβλιω 16. om πατερων 17. αμεσιας 18. αμεσιου 18. συστρατευμα ... λαχεις bis 21. εξ και δεκα ... εβασιλευσεν αυτος 22. ελωθ ... απεστρεψεν 23. υιου ιωας βασιλεως ... υιος ιωας βασιλεως ισραηλ επι ... τεσσερακοντα 25. ος ελαλησεν

26 δούλου αὐτοῦ Ἰωνᾶ υἱοῦ Ἀμαϑὶ τοῦ προφήτου τοῦ ἐκ Γεϑχοφέρ. [26] ὅτι εἶδε κύριος τὴν ταπείνωσιν Ἰσραὴλ πικρὰν σφόδρα καὶ ὀλιγοστοὺς συνεχομένους καὶ ἐσπανισμένους καὶ ἐγκαταλελειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηϑῶν τῷ Ἰσραήλ.
27 [27] καὶ οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ὑποκάτωϑεν τοῦ οὐ-
28 ρανοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ χειρὸς Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ἰωάς. [28] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἱεροβοὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐπολέμησε καὶ ὅσα ἐπέστρεψε τὴν Δαμασκὸν καὶ τὴν Αἰμὰϑ τῷ Ἰούδᾳ ἐν Ἰσραήλ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦ-
29 σιν Ἰσραήλ; [29] καὶ ἐκοιμήϑη Ἱεροβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ἰσραήλ, καὶ ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XV.

Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἑβδόμῳ τῷ Ἱεροβοὰμ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν
2 Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα. [2] υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντηκονταδύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα
3 τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἱεχελία ἐξ Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ ἐποίησε τὸ εὐϑὲς ἐν ὀφϑαλ-
4 μοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμεσσίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [4] πλὴν τῶν
5 ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐϑυσίαζε καὶ ἐϑυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. [5] καὶ ἥψατο κύριος τὸν βασιλέα, καὶ ἦν λελεπρωμένος ἕως ἡμέρας ϑανάτου αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ ἀφφουσώϑ· καὶ Ἰωάϑαμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ
6 οἴκῳ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. [6] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀζαρίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βα-
7 σιλεῦσιν Ἰούδα; [7] καὶ ἐκοιμήϑη Ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔϑαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωά-
8 ϑαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [8] ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδόῳ τῷ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς Ἱεροβοὰμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ
9 ἑξάμηνον. [9] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου καϑὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ
10 ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. [10] καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβίς, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν Κεβλαὰμ καὶ ἐϑανάτωσαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν
11 ἀντ' αὐτοῦ. [11] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαχαρίου ἰδού εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ
12 βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ. [12] ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησε πρὸς Ἰοὺ λέγων Υἱοὶ τέταρτοι καϑήσονταί σοι ἐπὶ ϑρόνου Ἰσραήλ, καὶ
13 ἐγένετο οὕτως. [13] καὶ Σελλοὺμ υἱὸς Ἰαβὶς ἐβασίλευσεν· καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ Ἀζαρίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Σελλοὺμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σα-
14 μαρείᾳ. [14] καὶ ἀνέβη Μαναὴμ υἱὸς Γαδδὶ ἐκ Θαρσιλὰ καὶ ἦλϑεν εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἐπάταξε τὸν Σελλοὺμ υἱὸν Ἰαβὶς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἐϑανάτωσεν
15 αὐτόν. [15] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλοὺμ καὶ ἡ συστροφὴ αὐτοῦ ἣ συνεστράφη ἰδού εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν
16 Ἰσραήλ. [16] τότε ἐπάταξε Μαναὴμ καὶ τὴν Θερσὰ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ καὶ

---

25. γεϑ αχοβερ 26. συγκεχυμενους ... εγκαταλελιμμενους 27. εκ χειρος 28. δυναστιαι 29. εβασιλ. αζαριας υιος αμεσσιου αντι του πατρος αυτου XV. 1. post εβδομω add ετει 2. πεντηκ. και δυο ... om τη ... ιεχεμα 3. αγαϑον pro ευϑες 4. οτι pro ετι (... ο λαος σου) 5. του βασιλεως ... om αυτου ... ιωαϑαν ... κρινειν 6. εν βιβλιω 7. om και εϑαψ. usque πατερ. αυτου 8. ογδοω ετει του αζαριου βασιλεως ... αζαριας ... σαμαρια 9. om πασων των 10. υιος αβεις και κεβλααμ και επαταξαν αυτον κατεναντι του λαου κ. εϑαν. αυτ. και σελλουμ εβασ. α. α. 11. αζαριου ιδου εστιν γ. ε. βιβλιου 12. ιηου 13. αβεις ... om και alterum ... ενατω του οχοζιου βασιλεως ιουδα εβ. σ. οκτω ημερας 14. υιος γεδδει εκ ϑερσιλα ... σαμαριαν ... ιαβεις ... in f. add και εβασιλευσεν αντ αυτου 15. ην συνεστραφη ... επι βιβλιου 16. μαναημ την ϑαιρα

τὰ ὅρια αὐτῆς ἀπὸ Θερσά, ὅτι οὐκ ἤνοιξαν αὐτῷ· καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ
τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας ἀνέῤῥηξεν. [17] ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ τῷ Ἀζαρίᾳ 17
βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Μαναὴμ υἱὸς Γαδδὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δέκα
ἔτη. [18] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν 18
ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ. [19] ἐν ταῖς ἡμέραις 19
αὐτοῦ ἀνέβη Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Μαναὴμ ἔδωκε τῷ
Φουᾷ χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἶναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. [20] καὶ ἐξήνεγκε 20
Μαναὴμ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐπὶ πᾶν δυνατὸν ἰσχύϊ δοῦναι τῷ βα-
σιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων πεντήκοντα σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἑνί· καὶ ἀπέστρεψε βασι-
λεὺς Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἔστη ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ. [21] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μα- 21
ναὴμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λό-
γων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; [22] καὶ ἐκοιμήθη Μαναὴμ μετὰ 22
τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [23] ἐν 23
ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς Μα-
ναὴμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. [24] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλ- 24
μοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε
τὸν Ἰσραήλ. [25] καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου ὁ τριστάτης 25
αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ ἐναντίον οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ
τοῦ Ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ Ἀρία, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν
τετρακοσίων, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. [26] καὶ τὰ 26
λοιπὰ τῶν λόγων Φακεσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἰδού εἰσι γεγραμμένα
ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ. [27] ἐν ἔτει πεντηκοστῷ 27
καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσε Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου
ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι ἔτη. [28] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς 28
κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε
τὸν Ἰσραήλ. [29] ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὲ βασιλέως Ἰσραὴλ ἦλθε Θαλγαθφελλα- 29
σὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ἔλαβε τὴν Ἀϊν καὶ τὴν Ἀβὲλ καὶ τὴν Θαμααχὰ
καὶ τὴν Ἀνιὼχ καὶ τὴν Κενὲζ καὶ τὴν Ἀσὼρ καὶ τὴν Γαλαὰν καὶ τὴν Γα-
λιλαίαν πᾶσαν γῆν Νεφθαλί, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. [30] καὶ συνέ- 30
στρεψε σύστρεμμα Ὡσηὲ υἱὸς Ἠλὰ ἐπὶ Φακεὲ υἱὸν Ῥομελίου, καὶ ἐπάταξεν
αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσεν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν ἔτει εἰκοστῷ Ἰωάθαμ
υἱοῦ Ἀζαρίου. [31] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεὲ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, 31
ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ.
[32] ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ 32
υἱὸς Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα. [33] υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βα- 33
σιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς
μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσὰ θυγάτηρ Σαδώκ. [34] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλ- 34
μοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀζαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [35] πλὴν τὰ 35
ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρεν· ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς
ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ἐπάνω. [36] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων 36
Ἰωάθαμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων

---

17. ενατω αζαρια βασιλεως ιουδ. και εβασ. μαναην υι. γαδδει ... δεκα ετη εν σαμ. 19. μαναην ... την χ. αυτου συν αυτω του ενισχυσαι το βασιλειον εν τη χειρι αυτου 20. μαναην ... εν ισχυει ... σικλους αργυριου 21. μαναην ... ουχι ταυτα ... επι βιβλιου 22. μαναην ... φακειας υι. μαναην 23. βασιλεως ... φακειας ... μαναην ... εν σαμαρια δεκα ετη 25. μετα του (** μετ αυτου) αριε. ... ανδρας 26. φακειου ... επι βιβλιου 27. βασιλεως ... σαμαρια 29. a βασιλεως ad ασσυριων transilit ... κ. τ. χαβελ· βερμααχα· κ. την ιανωχ ... γαλααδ ... νεφθαλειμ 30. εθανατωσ. αυτον ... αυτου. Και εν ... ιωναθαν 31. εστιν pro ταυτα ... επι βιβλιου 32. βασιλεως ... ιωαθαν 33. εξ και δεκα ... ιερους 35. οτι pro ετι 36. επι βιβλιου

37 τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [37] ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος ἐξαποστέλλειν ἐν Ἰούδᾳ τὸν Ῥαασσὼν βασιλέα Συρίας καὶ τὸν Φακεὲ
38 υἱὸν Ῥομελίου. [38] καὶ ἐκοιμήϑη Ἰωάϑαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XVI.

Ἐν ἔτει ἑπτακαιδεκάτῳ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς
2 Ἰωάϑαμ βασιλέως Ἰούδα. [2] υἱὸς εἴκοσι ἐτῶν ἦν Ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐ-
3 ϑὲς ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου ϑεοῦ αὐτοῦ πιστῶς ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [3] καὶ ἐπορεύϑη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραήλ, καί γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐϑνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν
4 Ἰσραήλ. [4] καὶ ἐϑυσίαζε καὶ ἐϑυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ
5 ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. [5] τότε ἀνέβη Ῥαασσὼν βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς πόλεμον καὶ ἐπο-
6 λιόρκουν ἐπὶ Ἄχαζ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν· [6] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπέστρεψε Ῥαασσὼν βασιλεὺς Συρίας τὴν Αἰλὰϑ τῇ Συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Ἰουδαίους ἐξ Αἰλάϑ, καὶ Ἰδουμαῖοι ἦλϑον εἰς Αἰλὰϑ καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ
7 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [7] καὶ ἀπέστειλεν Ἄχαζ ἀγγέλους πρὸς Θαλγαϑφελλασὰρ βασιλέα Ἀσσυρίων λέγων Δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ, ἀνάβηϑι σῶσόν με ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραὴλ τῶν ἐπα-
8 νισταμένων ἐπ' ἐμέ. [8] καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ ἀργύριον καὶ χρυσίον τὸ εὑρεϑὲν ἐν ϑησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ
9 δῶρα. [9] καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν, καὶ συνέλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπῴκισεν αὐτήν, καὶ τὸν Ῥαασσὼν
10 βασιλέα ἐϑανάτωσε. [10] καὶ ἐπορεύϑη βασιλεὺς Ἄχαζ εἰς Δαμασκὸν εἰς ἀπαντὴν Θαλγαϑφελλασὰρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Δαμασκόν· καὶ εἶδε τὸ ϑυσιαστήριον ἐν Δαμασκῷ· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς Οὐρίαν τὸν ἱερέα τὸ ὁμοίωμα τοῦ ϑυσιαστηρίου καὶ τὸν ῥυϑμὸν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ποίησιν αὐ-
11 τοῦ. [11] καὶ ᾠκοδόμησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς τὸ ϑυσιαστήριον κατὰ πάντα ὅσα
12 ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐκ Δαμασκοῦ. [12] καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὸ ϑυσια-
13 στήριον, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτό, [13] καὶ ἐϑυμίασε τὴν ὁλοκαύτωσιν αὐτοῦ καὶ τὴν ϑυσίαν αὐτοῦ καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, καὶ προσέχεε τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν
14 τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον [14] τὸ χαλκοῦν τὸ ἀπέναντι κυρίου. καὶ προσήγαγε τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου ἀπὸ τοῦ ἀνὰ μέσον τοῦ ϑυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ ἔδειξεν αὐτὸ ἐπὶ μηρὸν τοῦ ϑυ-
15 σιαστηρίου κατὰ βορρᾶν. [15] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ τῷ Οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ λέγων Ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τὸ μέγα πρόσφερε τὴν ὁλοκαύτωσιν τὴν πρωινὴν καὶ τὴν ϑυσίαν τὴν ἑσπερινήν, καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ϑυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ϑυσίαν

---

37. om εν ιουδα XVI. 1. αχααζ 2. om αυτου post ϑεου 3. εν οδω ιεροβοαμ υιου ναβατ βασιλεως ισραηλ 6. απεστρεψεν ... αιλαμ ter 7. om ϑαλγαϑφελλασαρ ... αναβ. και σωσον 8. το αργυριον κ. το χρυσιον ... οικου βασιλεως ... τ. βασιλει ασσυριων 9. ab ασσυριων transilit ad ασσυριων ... αυτην· κυρηνην δε και τον ρaασσων 10. αχαζ εις απαντησιν τω αγλαϑ φαλλασαρ βασ. ασσ. εις δαμασκον ... το ϑυσ. το εν ... om αυτου post ρυϑμον 11. in f. add ουτως εποιησεν ουριας ο ιερευς εως ερχεσϑαι τον βασιλεα αχαζ απο δαμασκου 12. ab initio add και ηλϑεν ο βασιλεως απο δαμασκου ... post ϑυσιαστηρ. add και προσηλϑεν ο βασιλευς επι το ϑυσιαστηριον 13. ante την σπονδην add εσπισεν 14. κυριου· και απο του 15. om παντος ... του λαου της γης

αὐτῶν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα ὁλοκαυτώσεως καὶ πᾶν αἷμα θυσίας ἐπ' αὐτῷ ἐκχεεῖς· καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι εἰς τὸ πρωί. [16] καὶ ἐποίησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ. [17] καὶ συνέκοψεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ τὰ συγκλείσματα τῶν μεχωνὼθ καὶ μετῆρεν ἀπ' αὐτῶν τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν θάλασσαν καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν χαλκῶν τῶν ὑποκάτω αὐτῆς καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐπὶ βάσιν λιθίνην. [18] καὶ τὸν θεμέλιον τῆς καθέδρας ᾠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ βασιλέως τὴν ἔξω ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ κυρίου ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσυρίων. [19] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἄχαζ ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [20] καὶ ἐκοιμήθη Ἄχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XVII.

Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ἄχαζ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ὡσηὲ υἱὸς Ἠλὰ ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐννέα ἔτη. [2] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὡς οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [3] ἐπ' αὐτὸν ἀνέβη Σαλαμανασσὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ὡσηὲ δοῦλος καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μαναά. [4] καὶ εὗρε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ Ὡσηὲ ἀδικίαν, ὅτι ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Σηγὼρ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἤνεγκε μαναὰ τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ· καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυλακῆς. [5] καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἀνέβη εἰς Σαμάρειαν καὶ ἐπολιόρκησεν ἐπ' αὐτὴν τρία ἔτη. [6] ἐν ἔτει ἐννάτῳ Ὡσηὲ συνέλαβε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν, καὶ ἀπῴκισεν Ἰσραὴλ εἰς Ἀσσυρίους, καὶ κατῴκησεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαὲ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμοῖς Γωζὰν καὶ ὄρη Μήδων. [7] καὶ ἐγένετο ὅτι ἥμαρτον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν τῷ ἀναγαγόντι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὑποκάτωθεν χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἑτέρους, [8] καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιώμασι τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ὅσοι ἐποίησαν, [9] καὶ ὅσοι ἠμφιέσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους οὐχ οὕτως κατὰ κυρίου θεοῦ αὐτῶν· καὶ ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ πύργου φυλασσόντων ἕως πόλεως ὀχυρᾶς· [10] καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους· [11] καὶ ἐθυμίασαν ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς καθὼς τὰ ἔθνη ἃ ἀπῴκησε κύριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κοινωνοὺς καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον· [12] καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς εἰδώλοις οἷς εἶπε κύριος αὐτοῖς Οὐ ποιήσετε τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ. [13] καὶ διεμαρτύρατο κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τῷ Ἰούδᾳ καὶ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παντὸς ὁρῶντος λέγων Ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου καὶ πάντα τὸν νόμον ὃν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν. [14] καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐσκλήρυναν

---

15. και σπονδην ... επ αυτο προςχεεις ... εις πρωι 17. ab αχαζ v. 16. transilit ad αχαζ ... συνκλισματα ... χαλκων των δεκα υποκατω 18. του βασιλεως 20. post εταφη add μετα των πατερων αυτου XVII. 1. om τω ... βασιλει 3. σαλαμανασαρ 4. σωα pro σηγωρ ... επολιορκ. αυτην 5. σαμαριαν ... επολιορκ. εν αυτη 6. ενατω ... τον ισραηλ ... αλλαε 7. οτε pro οτι 8. απο προςωπου 9. ημφιασαντο ... και ων ωκοδομησαν ε. υψηλων 11. απωκισεν κυρ. απο ... om και extr. 12. om τω 13. εν ιουδα ... ημων pro υμων ... απεστ. αυτους προς υμας εν 14. ηκουσ. αυτων

15 τὸν νῶτον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νῶτον τῶν πατέρων αὐτῶν· [15]καὶ τὰ μαρτύρια
αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς οὐκ ἐφύλαξαν, καὶ ἐπορεύϑησαν ὀπίσω τῶν
ματαίων, καὶ ἐματαιώϑησαν καὶ ὀπίσω τῶν ἐϑνῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν ὧν
16 ἐνετείλατο κύριος αὐτοῖς μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα· [16]ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολὰς
κυρίου ϑεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίη-
σαν ἄλση, καὶ προσεκύνησαν πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐλάτρευσαν
17 τῷ Βάαλ· [17]καὶ διῆγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς ϑυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρί,
ἐμαντεύοντο μαντείας καὶ οἰωνίζοντο· καὶ ἐπράϑησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονη-
18 ρὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. [18]καὶ ἐϑυμώϑη κύριος σφόδρα ἐν
τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑπε-
19 λείφϑη πλὴν φυλὴ Ἰούδα μονωτάτη. [19]καί γε Ἰούδας οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐν-
τολὰς κυρίου τοῦ ϑεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπορεύϑησαν ἐν τοῖς δικαιώμασιν Ἰσραὴλ
20 οἷς ἐποίησαν, [20]καὶ ἀπεώσαντο τὸν κύριον. καὶ ἐϑυμώϑη κύριος παντὶ σπέρ-
ματι Ἰσραήλ, καὶ ἐσάλευσεν αὐτοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ διαρπαζόντων
21 αὐτούς, ἕως οὗ ἀπέῤῥιψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. [21]ὅτι πλὴν Ἰσραὴλ
ἐπάνωϑεν οἴκου Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἱεροβοὰμ υἱὸν Ναβάτ· καὶ ἐξέω-
σεν Ἱεροβοὰμ τὸν Ἰσραὴλ ἐξόπισϑε κυρίου καὶ ἐξήμαρτεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν
22 μεγάλην. [22]καὶ ἐπορεύϑησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πάσῃ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ ἧς
23 ἐποίησεν· οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆς [23]ἕως οὗ μετέστησε κύριος τὸν Ἰσραὴλ
ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καϑὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων
αὐτοῦ τῶν προφητῶν· καὶ ἀπῳκίσϑη Ἰσραὴλ ἐπάνωϑεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς
24 Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [24]καὶ ἤγαγε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βα-
βυλῶνος τὸν ἐκ Χουϑά, ἀπὸ Ἀϊὰ καὶ ἀπὸ Αἱμὰϑ καὶ Σεπφαρουαΐμ, καὶ κατῳ-
κίσϑησαν ἐν πόλεσι Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐκληρονόμησαν
25 τὴν Σαμάρειαν καὶ κατῳκίσϑησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς. [25]καὶ ἐγένετο ἐν
ἀρχῇ τῆς καϑέδρας αὐτῶν οὐκ ἐφοβήϑησαν τὸν κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος
26 ἐν αὐτοῖς τοὺς λέοντας, καὶ ἦσαν ἀποκτέννοντες ἐν αὐτοῖς. [26]καὶ εἶπαν τῷ
βασιλεῖ Ἀσσυρίων λέγοντες Τὰ ἔϑνη ἃ ἀπῴκισας καὶ ἀντεκάϑισας ἐν πόλεσι
Σαμαρείας οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ ϑεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐ-
τοὺς τοὺς λέοντας, καὶ ἰδού εἰσι ϑανατοῦντες αὐτοὺς καϑότι οὐκ οἴδασι τὸ
27 κρίμα τοῦ ϑεοῦ τῆς γῆς. [27]καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων λέγων Ἀπα-
γάγετε ἐκεῖϑεν, καὶ πορευέσϑωσαν καὶ κατοικείτωσαν ἐκεῖ, καὶ φωτιοῦσιν αὐ-
28 τοὺς τὸ κρίμα τοῦ ϑεοῦ τῆς γῆς. [28]καὶ ἤγαγον ἕνα τῶν ἱερέων ὧν ἀπῴκισαν
ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάϑισεν ἐν Βαιϑήλ, καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς πῶς φο-
29 βηϑῶσι τὸν κύριον. [29]καὶ ἦσαν ποιοῦντες ἔϑνη ἔϑνη ϑεοὺς αὐτῶν, καὶ ἔϑηκαν
ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησαν οἱ Σαμαρεῖται ἔϑνη ἔϑνη ἐν ταῖς πόλεσιν
30 αὐτῶν ἐν αἷς κατῴκουν· [30]καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν Σωκχὼϑ
Βενίϑ, καὶ οἱ ἄνδρες Χοὺϑ ἐποίησαν τὴν Ἐργέλ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἱμὰϑ ἐποίη-
31 σαν τὴν Ἀσιμάϑ, [31]καὶ οἱ Εὐαῖοι ἐποίησαν τὴν Ἐβλαζὲρ καὶ τὴν Θαρϑάκ,

---

14. in f. add οι ουκ επιστευσαν κυριω ϑεω αυτων 15. ab initio add και απερριψαν τους ακρειβασμους αυτων και την συνϑηκην αυτου ην εκοψεν συν πατρασιν αυτων ... om των ματαιων κ. εματ. και ... οπισω εϑνων τ. περικυκλωσαντων αυτους ... του μη ποιησαι 16. εγκατελειπον ... om και εποιησ. αλση 17. om μαντειας κ. οιωνιζοντο 19. του κυριου ϑεου 20. απωκεισαντο ... om κ. εϑυμ. κυριος ... εν παντι 21. om και primum 22. η εποιησεν 24. εκ χουα και απο ... σεφφαρουαιμ ... την σαμαριαν κ. κατωκεισαν εν 25. αυτων εκει ουκ 26. ειπον ... αντεκαϑισαν ... τα κριματα ... απεστειλ. κυριος 27. Απαρατε 28. ηγαγον pro απωκισαν ... οπως pro πως 29. σαμαριται ... om εϑνη sec. ante εν ... εν αις αυτοι κατωκουν εν αυταις 30. σοκχωϑ βενιϑει ... om κ. οι α. χουϑ επ. τ. εργελ 31. την αβααζερ κ. την ναιβας κ. τ. ϑαρϑακ

καὶ ὁ Σεπφαρουαΐμ ἡνίκα κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ Ἀδραμέλεχ καὶ Ἀνημελὲχ θεοῖς Σεπφαρουαΐμ. [32] καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον· 32 καὶ κατῴκισαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν ἃ ἐποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ, ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει ἐν ᾗ κατῴκουν ἐν αὐτῇ· καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν. [33] καὶ τὸν κύριον ἐφοβοῦντο, καὶ τοῖς θεοῖς αὐ- 33 τῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἐθνῶν ὅθεν ἀπῴκισαν αὐτοὺς ἐκεῖθεν. [34] ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης αὐτοὶ ἐποίουν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν· αὐτοὶ φο- 34 βοῦνται, καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰακὼβ οὗ ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραήλ. [35] καὶ διέθετο κύριος 35 μετ' αὐτῶν διαθήκην, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, καὶ οὐ προςκυνήσετε αὐτοῖς καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς καὶ οὐ θυσιάσετε αὐτοῖς, [36] ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ ὃς ἀνήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου 36 ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ· αὐτὸν φοβηθήσεσθε καὶ αὐτῷ προςκυνήσετε, αὐτῷ θύσετε. [37] τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ 37 τὰς ἐντολὰς ἃς ἔγραψεν ὑμῖν ποιεῖν φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους. [38] καὶ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο μεθ' ὑμῶν οὐκ 38 ἐπιλήσεσθε· καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἑτέρους, [39] ἀλλ' ἢ τὸν κύριον θεὸν 39 ὑμῶν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. [40] καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν ὃ αὐτοὶ ποιοῦσι. [41] καὶ ἦσαν τὰ 40 41 ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἦσαν δουλεύοντες· καί γε οἱ υἱοὶ καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

XVIII.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτει τρίτῳ τῷ Ὡσηὲ υἱῷ Ἠλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς Ἄχαζ βασιλέως Ἰούδα. [2] υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐν 2 τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἄβου θυγάτηρ Ζαχαρίου. [3] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς 3 ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [4] αὐτὸς 4 ἐξῆρε τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλόθρευσε τὰ ἄλση καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ὃν ἐποίησε Μωυσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ θυμιῶντες αὐτῷ· καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Νεεσθάν. [5] ἐν κυρίῳ θεῷ 5 Ἰσραὴλ ἤλπισε, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἐγενήθη ὅμοιος αὐτῷ ἐν βασιλεῦσιν Ἰούδα καὶ ἐν τοῖς γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ. [6] καὶ ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ, οὐκ ἀπέ- 6 στη ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐνετείλατο Μωυσῇ. [7] καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίει συνῆκε· καὶ ἠθέτησεν 7 ἐν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἐδούλευσεν αὐτῷ. [8] αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς ἀλ- 8 λοφύλους ἕως Γάζης καὶ ἕως ὁρίου αὐτῆς ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἕως πόλεως ὀχυρᾶς. [9] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεῖ Ἐζεκίᾳ, αὐ- 9 τὸς ἐνιαυτὸς ὁ ἕβδομος τῷ Ὡσηὲ υἱῷ Ἠλὰ βασιλεῖ Ἰσραήλ, ἀνέβη Σαλαμανασσὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σαμάρειαν καὶ ἐπολιόρκει ἐπ' αὐτήν, [10] καὶ κατελάβετο αὐτὴν ἀπὸ τέλους τριῶν ἐτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ τῷ Ἐζεκίᾳ, 10

---

34. και την σεφφαρουαιμ· ηνικα κατεκαιον ... αδραμελεχ και αμημελεχ ... σεφφαρουαιμ 33. om και prius ... απωκεισεν 34. om τοις 35. om μετ αυτων ... θυμιασετε pro θυσιασετε 36. ανηγ. υμας ... και προςκυν. αυτω και αυτω θυμιασετε 37. ab init. add και ... υμιν φυλασσεσθ. ποιειν 39. οτι αλλ 41. om και υιοι XVIII. 1. om τω 2. ετων ην εν ... εικοσι εννεα ... θυγ. ζαχχαιου 4. πασας τας στηλας ... εξωλεθρευσεν ... μωσης ... εκαλ. αυτους νεσθαν 5. εν πασιν βασιλ. ιουδα και τοις 6. μωσης 7. om και primum 9. αυτ. ο ενιαυτος εβδομος ωσηε (... σαμανασσαρ)

αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἔννατος τῷ Ὡσηὲ βασιλεῖ Ἰσραήλ, καὶ συνελήφϑη Σαμάρεια.
11 [11] καὶ ἀπῴκισε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρίους, καὶ ἔϑηκεν
12 αὐτοὺς ἐν Ἀλαὲ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμῷ Γωζὰν καὶ ὄρη Μήδων· [12] ἀνϑ' ὧν ὅτι
οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου ϑεοῦ αὐτῶν, καὶ παρέβησαν τὴν διαϑήκην
αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ δοῦλος κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ
13 οὐκ ἐποίησαν. [13] καὶ τῷ τεσσαρεςκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου ἀνέβη
Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα τὰς ὀχυρὰς καὶ συνέλαβεν
14 αὐτάς. [14] καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας βασιλεὺς Ἰούδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα
Ἀσσυρίων εἰς Λαχὶς λέγων Ἡμάρτηκα, ἀποστράφηϑι ἀπ' ἐμοῦ· ὃ ἐὰν ἐπι-
ϑῇς ἐπ' ἐμὲ βαστάσω. καὶ ἐπέϑηκεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Ἐζεκίαν βα-
σιλέα Ἰούδα τριακόσια τάλαντα ἀργυρίου καὶ τριάκοντα τάλαντα χρυσίου.
15 [15] καὶ ἔδωκεν Ἐζεκίας πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεϑὲν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν
16 ϑησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως. [16] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Ἐζεκίας
τὰς ϑύρας ναοῦ καὶ τὰ ἐστηριγμένα ἃ ἐχρύσωσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα,
17 καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ Ἀσσυρίων. [17] καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν
Θαρϑὰν καὶ τὸν Ῥαφὶς καὶ τὸν Ῥαψάκην ἐκ Λαχὶς πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζε-
κίαν ἐν δυνάμει βαρείᾳ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλϑον εἰς Ἱερου-
σαλήμ, καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήϑρας τῆς ἄνω ἥ ἐστιν ἐν
18 τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. [18] καὶ ἐβόησαν πρὸς Ἐζεκίαν, καὶ ἦλϑον πρὸς
αὐτὸν Ἐλιακὶμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σωμνὰς ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωὰς
19 ὁ υἱὸς Σαφὰτ ὁ ἀναμιμνήσκων. [19] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης Εἴπατε
δὴ πρὸς Ἐζεκίαν Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων Τί ἡ
20 πεποίϑησις αὕτη ἣν πέποιϑας; [20] εἶπας Πλὴν λόγοι χειλέων, βουλὴ καὶ δύ-
21 ναμις εἰς πόλεμον· νῦν οὖν τίνι πεποιϑὼς ἠϑέτησας ἐν ἐμοί; [21] νῦν ἰδοὺ πέποι-
ϑας σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεϑλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυ-
πτον; ὃς ἂν στηριχϑῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰςελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ,
καὶ τρήσει αὐτήν· οὕτως Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πᾶσι τοῖς πεποιϑόσιν
22 ἐπ' αὐτόν. [22] καὶ ὅτι εἶπας πρὸς μέ Ἐπὶ κύριον ϑεὸν πεποίϑαμεν· οὐχὶ αὐ-
τὸς οὗτος ἀπέστησεν Ἐζεκίας τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ καὶ τὰ ϑυσιαστήρια αὐτοῦ,
καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ καὶ τῇ Ἱερουσαλὴμ Ἐνώπιον τοῦ ϑυσιαστηρίου τούτου
23 προςκυνήσετε ἐν Ἱερουσαλήμ; [23] καὶ νῦν μίχϑητε δὴ τῷ κυρίῳ μου βασιλεῖ
Ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι διςχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσῃ δοῦναι σεαυτῷ ἐπιβά-
24 τας ἐπ' αὐτούς. [24] καὶ πῶς ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου ἑνὸς τῶν δού-
λων τοῦ κυρίου μου τῶν ἐλαχίστων; καὶ ἤλπισας σαυτῷ ἐπ' Αἴγυπτον εἰς
25 ἅρματα καὶ ἱππεῖς. [25] καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον
τοῦ διαφϑεῖραι αὐτόν; κύριος εἶπε πρὸς μέ Ἀνάβηϑι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ
26 διάφϑειρον ατύήν. [26] καὶ εἶπεν Ἐλιακὶμ υἱὸς Χελκίου καὶ Σωμνὰς καὶ Ἰωὰς
πρὸς Ῥαψάκην Λάλησον δὴ πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί, ὅτι ἀκούομεν
ἡμεῖς, καὶ οὐ λαλήσεις μεϑ' ἡμῶν Ἰουδαϊστί· καὶ ἵνα τί λαλεῖς ἐν τοῖς ὠσὶ
27 τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ τείχους; [27] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαψάκης Μὴ ἐπὶ τὸν
κύριόν σου καὶ πρὸς σὲ ἀπέστειλέ με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τού-
τους; οὐχὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καϑημένους ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ φαγεῖν τὴν

---

10. ουτος ενιαυτος ενατος ... συνελημφϑη σαμαρια 11. σαμαριαν 12. om ανϑ ων ... μωσης δουλος 13. σεναχηρειμ 14. λαχεις ... om ὃ 16. ναου κυριου ... om ὁ ante βασιλευς 17. ab ασσυριων v. 16. transilit ad ασσυριων ... ραβσα εις pro ραφις ... λαχεις ... 'εν pro εις (videtur) 18. ελιακειμ ο υι. χαλκιου ... σομνας ο γρ. και ιωσαφατ ο αναμ. 19. Τις η 20. δυναμεις ... και νυν τινι π. ηϑετης 21. τρυγησει pro τρησει 22. ου (i. e. οὗ) απεστησεν ... προςκυνησατε 23. τω βασιλει ... σαυτω 24. ηλπισας αυτω εις αιγ. 25. om και ab initio ... νυν ουν μη 26. ελιακειμ υι. χελκειου κ. σομνας κ. ιωσαφατ προς ... συριστει ... προς ημας pro μεϑ ημων ... om κ. ινα τι λαλεις ... τ. λαου τουτου επι 27. Μη προς τον

κόπρον αὐτῶν καὶ πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν μεθ' ὑμῶν ἅμα; [28] καὶ ἔστη Ῥαψάκης καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστί, καὶ ἐλάλησε καὶ εἶπεν Ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων [29] Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Μὴ ἐπαιρέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὑμᾶς ἐξελέσθαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. [30] καὶ μὴ ἐπελπιζέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας πρὸς κύριον λέγων Ἐξαιρούμενος ἐξελεῖται κύριος, οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. [31] μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ποιήσατε μετ' ἐμοῦ εὐλογίαν καὶ ἐξέλθατε πρός μέ, καὶ πίεται ἀνὴρ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ τὴν συκῆν αὐτοῦ φάγεται, καὶ πίεται ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, [32] ἕως ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, καὶ ζήσετε καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε· καὶ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς λέγων Κύριος ῥύσεται ὑμᾶς. [33] μὴ ῥυόμενοι ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; [34] ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Αἱμὰθ καὶ Ἀρφάδ; ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Σεπφαρουαΐμ Ἀνὰ καὶ Ἀβά, ὅτι ἐξείλαντο Σαμάρειαν ἐκ χειρός μου; [35] τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν οἳ ἐξείλαντο τὰς γᾶς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι ἐξελεῖται κύριος τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρός μου; [36] καὶ ἐκώφευσαν καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως λέγων Οὐκ ἀποκριθήσεσθε αὐτῷ. [37] καὶ εἰσῆλθεν Ἑλιακὶμ υἱὸς Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σωμνὰς ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωὰς υἱὸς Σαφὰτ ὁ ἀναμιμνήσκων πρὸς Ἐζεκίαν διερρηχότες τὰ ἱμάτια, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαψάκου.

XIX.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου. [2] καὶ ἀπέστειλεν Ἑλιακὶμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σωμνὰν τὸν γραμματέα καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους πρὸς Ἡσαΐαν τὸν προφήτην υἱὸν Ἀμώς, [3] καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει Ἐζεκίας Ἡμέρα θλίψεως καὶ ἐλεγμοῦ καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὕτη, ὅτι ἦλθον υἱοὶ ἕως ὠδίνων, καὶ ἰσχὺς οὐκ ἔστι τῇ τικτούσῃ. [4] εἴ πως εἰσακούσεται κύριος ὁ θεός σου πάντας τοὺς λόγους Ῥαψάκου, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὁ κύριος αὐτοῦ ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ βλασφημεῖν ἐν λόγοις οἷς ἤκουσε κύριος ὁ θεός σου, καὶ λήψῃ προσευχὴν περὶ τοῦ λείμματος τοῦ εὑρισκομένου. [5] καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου πρὸς Ἡσαΐαν, [6] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας Τάδε ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Τάδε λέγει κύριος Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, ὧν ἐβλασφήμησαν τὰ παιδάρια βασιλέως Ἀσσυρίων. [7] ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐν αὐτῷ πνεῦμα, καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν καὶ ἀποστραφήσεται εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ· καὶ καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. [8] καὶ ἐπέστρεψε Ῥαψάκης, καὶ εὗρε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολεμοῦντα ἐπὶ Λοβνά, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἐκ Λαχίς. [9] καὶ ἤκουσε περὶ Θαρακὰ βασιλέως Αἰθιόπων λέγων Ἰδοὺ ἐξῆλθε πολεμεῖν μετὰ σοῦ· καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν λέγων

---

27. om αμα 28. ιουδαϊστει (non v. 26.) ... του βασιλεως του μεγαλου βασιλεως ασσ. 29. om λογοις ... εκ χειρ. μου 30. Εξελουμενος εξελ. ημας κυριος 32. ως η γη υμων ... κ. αμπελ. κ. αρτων 34. αρφατ ... σεφφαρουαιμ ... ανα pro αβα ... μη pro οτι ... σαμαριαν 35. τας γαιας αυτων 37. ελιακειμ ο του χελκειου ο οικ. ο υιος χελκιου ... σομνας ... ασαφ pro σαφατ ... προς τον εζεκιαν XIX. 1. εαυτου 2. ελιακειμ ... σομναν ... υιος αμμως 3. και ειπεν ... om ἡ 4. om παντας ... βλασφημειν λογους συς ... λημψη ... λιμματος 6. Μη φοβου απο προσωπου των λογων ... in f. add εμε 7. αγγελιας ... καταβαλλω 8. απεστρεψεν ... απο λαχεις 9. εξηλθον ... απεστρεψεν

10 10 Μὴ ἐπαιρέτω σε ὁ ϑεός σου, ἐφ' ᾧ σὺ πέποιϑας ἐν αὐτῷ λέγων Οὐ μὴ
11 παραδοϑῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. 11 ἰδοὺ σὺ ἤκουσας πάντα
ὅσα ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαίαις τοῦ ἀναϑεματίσαι αὐτάς,
12 καὶ σὺ ῥυσϑήσῃ; 12 μὴ ἐξαιρούμενοι ἐξείλαντο αὐτοὺς οἱ ϑεοὶ τῶν ἐϑνῶν οὓς
διέφϑειραν οἱ πατέρες μου, τήν τε Γωζὰν καὶ τὴν Χαῤῥὰν καὶ τὴν Ῥαφὶς
13 καὶ υἱοὺς Ἐδὲμ τοὺς ἐν Θαεσϑέν; 13 ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Αἱμὰϑ καὶ ὁ βα-
σιλεὺς Ἀρφάδ; καὶ ποῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως Σεπφαρουαῖν Ἀνὰ καὶ
14 Ἀβά; 14 καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω
αὐτά· καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ Ἐζεκίας ἐναντίον κυ-
15 ρίου, 15 καὶ εἶπεν Κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ ὁ καϑήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σὺ
εἶ ὁ ϑεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρα-
16 νὸν καὶ τὴν γῆν. 16 κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον, ἄνοιξον κύριε τοὺς
ὀφϑαλμούς σου καὶ ἴδε, καὶ ἄκουσον τοὺς λόγους Σενναχηρὶμ οὓς ἀπέστειλεν
17 ὀνειδίζειν ϑεὸν ζῶντα. 17 ὅτι ἀληϑείᾳ κύριε ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ
18 ἔϑνη, 18 καὶ ἔδωκαν τοὺς ϑεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, ὅτι οὐ ϑεοί εἰσιν ἀλλ' ἢ
19 ἔργα χειρῶν ἀνϑρώπων ξύλα καὶ λίϑος, καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. 19 καὶ νῦν κύ-
ριε ὁ ϑεὸς ἡμῶν σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ βα-
20 σιλεῖαι τῆς γῆς ὅτι σὺ κύριος ὁ ϑεὸς μόνος. 20 καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαΐας υἱὸς
Ἀμὼς πρὸς Ἐζεκίαν λέγων Τάδε λέγει κύριος ὁ ϑεὸς τῶν δυνάμεων ϑεὸς
Ἰσραὴλ Ἃ προσηύξω πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρὶμ βασιλέως Ἀσσυρίων ἤκουσα.
21 21 οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε κύριος ἐπ' αὐτόν Ἐξουδένωσέ σε καὶ ἐμυκτή-
ρισέ σε παρϑένος ϑυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησε ϑυγάτηρ
22 Ἱερουσαλήμ. 22 τίνα ὠνείδισας καὶ τίνα ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὕψωσας
φωνὴν καὶ ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφϑαλμούς σου; εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ.
23 23 ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὠνείδισας κύριον καὶ εἶπας Ἐν τῷ πλήϑει τῶν ἁρ-
μάτων μου ἐγὼ ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὀρέων μηροὺς τοῦ Λιβάνου καὶ ἔκοψα
τὸ μέγεϑος τῆς κέδρου αὐτοῦ, τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσων αὐτοῦ, καὶ ἦλϑον εἰς
24 μέσον δρυμοῦ καὶ Καρμήλου· 24 ἐγὼ ἔψυξα καὶ ἔπιον ὕδατα ἀλλότρια, καὶ
25 ἐξερήμωσα τῷ ἴχνει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμοὺς περιοχῆς. 25 ἔπλασα αὐ-
τήν, συνήγαγον αὐτήν· καὶ ἐγενήϑη εἰς ἐπάρσεις ἀποικεσιῶν μαχίμων πόλεις
26 ὀχυράς. 26 καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἠσϑένησαν τῇ χειρί, ἔπτηξαν καὶ κατῃ-
σχύνϑησαν· ἐγένοντο χόρτος ἀγροῦ ἢ χλωρὰ βοτάνη, χλόη δωμάτων καὶ πά-
27 τημα ἀπέναντι ἑστηκότος. 27 καὶ τὴν καϑέδραν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου ἔγνων
28 καὶ τὸν ϑυμόν σου ἐπ' ἐμέ, 28 διὰ τὸ ὀργισϑῆναί σε ἐπ' ἐμέ, καὶ τὸ στρῆ-
νός σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὠσί μου· καὶ ϑήσω τὰ ἄγκιστρά μου ἐν τοῖς μυκτῆρσί
σου καὶ χαλινὸν ἐν τοῖς χείλεσί σου, καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλϑες
29 ἐν αὐτῇ. 29 καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν αὐτόματα,
καὶ τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τὰ ἀνατέλλοντα, καὶ ἔτει τρίτῳ σπορὰ καὶ ἄμητος

---

10. ab initio add Ταδε ερειτε προς εζεκιαν βασιλεα ιουδα τω λεγειν ... (επερωτη σε) ... επ pro εν 11. ταις γενεαις 12. om εξαιρουμενοι ... την ραφεϑ ... εδων τ. ε. ϑαλασσαρ 13. αιϑαμ ... post αρφαδ; και om που εστιν ο ... σεφφαρουαιμ αινα και αυτα 14. χειρος αγγελων ... ανεπτυξ. αυτο 15. ab init. add και προσευξατο εζεκιας εις προσωπον κυριου ... χερουβειμ 16. σενναχηρειμ 17. τα εϑνη και την γην αυτων 18. οτι οι ϑεοι 19. οτι συ ει 20. σενναχηρειμ 21. κυριος προς αυτον ... επι σε ... om αυτης 22. και εβλασφημησας ... ηρες 23. εγω ανεβην ... ορεων μου μερους ... και εισηλϑον ε. μερος τελους αυτου δρυμου καρμηλου αυτου 24. εφυλαξα pro εψυξα ... εξηρωμωσα (corrige εξηρημωσα) ... παντ. τους ποταμ. 25. ab init. add μη ουκ ηκουσας απο μακροϑεν αυτην εποιησα εις απο ημερων αρχηϑεν ... και ηγαγον 26. η χλωροβοτανη η ... πατηματα 27. ante εγνων add και την εισοδον σου ... om επ εμε 28. om εν post χαλινον 29. φαγη ... κ. τω ετει τω τριτω

καὶ φυτεία ἀμπελώνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. [30] καὶ προςθήσει τὸν διασεσωσμένον οἴκου Ἰούδα τὸ ὑπολειφθὲν ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσει καρπὸν ἄνω. [31] ὅτι ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐξελεύσεται κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους Σιών· ὁ ζῆλος κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει τοῦτο. [32] οὐχ οὕτως; τάδε λέγει κύριος πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων Οὐκ εἰςελεύσεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ προφθάσει ἐπ' αὐτὴν θυρεός, καὶ οὐ μὴ ἐκχέῃ πρὸς αὐτὴν πρόςχωμα. [33] τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ εἰςελεύσεται, λέγει κύριος. [34] καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. [35] καὶ ἐγένετο νυκτὸς καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας· καὶ ὤρθρισαν τὸ πρωί, καὶ ἰδοὺ πάντες σώματα νεκρά. [36] καὶ ἀπῆρε καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστρεψε Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ᾤκησεν ἐν Νινευῆ. [37] καὶ ἐγένετο αὐτοῦ προςκυνοῦντος ἐν οἴκῳ Μεσερὰχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασὰρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ αὐτοὶ ἐσώθησαν εἰς γῆν Ἀραράθ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XX.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠῤῥώστησεν Ἐζεκίας εἰς θάνατον· καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος Ἔντειλαι τῷ οἴκῳ σου, ἀποθνήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. [2] καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ηὔξατο πρὸς κύριον λέγων [3] Κύριε, μνήσθητι δὴ ὅσα περιεπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ καρδίᾳ πλήρει, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα· καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ μεγάλῳ. [4] καὶ ἦν Ἡσαΐας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτὸν λέγων [5] Ἐπίστρεψον καὶ ἐρεῖς πρὸς Ἐζεκίαν τὸν ἡγούμενον τοῦ λαοῦ μου Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, εἶδον τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαί σε, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναβήσῃ εἰς οἶκον κυρίου. [6] καὶ προςθήσω ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. [7] καὶ εἶπε Λαβέτωσαν παλάθην σύκων καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τὸ ἕλκος, καὶ ὑγιάσει. [8] καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν Τί τὸ σημεῖον ὅτι ἰάσεταί με κύριος, καὶ ἀναβήσομαι εἰς οἶκον κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ; [9] καὶ εἶπεν Ἡσαΐας Τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ κυρίου ὅτι ποιήσει κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλάλησε· πορεύσεται ἡ σκιὰ δέκα βαθμούς, ἐὰν ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμούς. [10] καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Κοῦφον τὴν σκιὰν κλῖναι δέκα βαθμούς· οὐχί, ἀλλ' ἐπιστραφήτω ἡ σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς δέκα βαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω. [11] καὶ ἐβόησεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σκιὰ ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμούς. [12] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδὰχ Βαλαδὰν υἱὸς Βαλαδὰν βασιλεὺς Βαβυλῶνος βιβλία καὶ μανaὰ πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἠῤῥώστησεν Ἐζεκίας. [13] καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς ὅλον τὸν οἶκον τοῦ

---

30. το διασεσωσμενον ... om και 31. καταλιμμα 32. προφθασει αυτην 34. ταυτης του σωσαι αυτην 35. εως νυκτος 36. σενναχηρειμ 37. εσθραχ ... αδρεμελεχ ... υιοι sine οἱ ... διεσωθησαν ... αραδαδ ... υιος sine ὁ XX. 1. αμμως ... οτι αποθνησκ. 2. επεστρεψεν 3. ab init. add ωδη ... και εν καρδια ... ενωπιον σου pro εν οφθαλμοις σου ... om μου ... εν τη ημερα ... αναβησεται ε. τον οικ. 6. δια με 7. κ. ειπ. ησαϊας ... post συκων add και ελημφθη 8. κυριος με ... εις τον οικον 9. αναβαθμους ... om εαν επιστρ. δ. βαθμ. 10. αναβαθμους bis ... αλλα ... om εν τοις αναβαθμοις 11. post αναβαθμοις add κατεβη εν αναβαθμοις αχαζ 12. μερωδαχ ... (πανααα)

νεχωθά, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἔλαιον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν, καὶ ὅσα ηὑρέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· οὐκ ἦν λόγος ὃν οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ
14 αὐτοῦ. [14] καὶ εἰςῆλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Τί ἐλάλησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ πόθεν ἥκασι πρὸς σέ; καὶ
15 εἶπεν Ἐζεκίας Ἐκ γῆς πόῤῥωθεν ἥκασι πρὸς μὲ ἐκ Βαβυλῶνος. [15] καὶ εἶπε Τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπε Πάντα ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον, οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου.
16 17 [16] καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν Ἄκουσον λόγον κυρίου· [17] ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται καὶ ληφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς Βαβυλῶνα· καὶ οὐχ ὑπολειφθήσεται
18 ῥῆμα ὃ εἶπε κύριος· [18] καὶ οἱ υἱοί σου οἳ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ οὓς γεννήσεις
19 λήψεται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. [19] καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν Ἀγαθὸς ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν, ἔστω εἰ-
20 ρήνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου. [20] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐποίησε, τὴν κρήνην καὶ τὸν ὑδραγωγόν, καὶ εἰςήγαγε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν
21 ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [21] καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXI.

Υἱὸς δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πεντήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀψιβά.
2 [2] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν
3 ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προςώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [3] καὶ ἐπέστρεψε καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον τῇ Βάαλ, καὶ ἐποίησε τὰ ἄλση καθὼς ἐποίησεν Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ προςεκύνησε πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν αὐ-
4 τοῖς. [4] καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου ὡς εἶπεν Ἐν Ἱερουσαλὴμ
5 θήσω τὸ ὄνομά μου. [5] καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ
6 οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. [6] καὶ διῆγε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρί, καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο, καὶ ἐποίησε τεμένη, καὶ γνώστας ἐπλή-
7 θυνε τοῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. [7] καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἣ ἐξελεξάμην
8 ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα, [8] καὶ οὐ προςθήσω τοῦ σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, οἵτινες φυλάξουσι πάντα ὅσα ἐνετειλάμην κατὰ πᾶσαν τὴν
9 ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ δοῦλός μου Μωυσῆς. [9] καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου
10 ὑπὲρ τὰ ἔθνη ἃ ἠφάνισε κύριος ἐκ προςώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [10] καὶ ἐλάλησε

---

13. και τα αρωματα ... τοπος pro λογος 15. post ειπε sec. add εζεκιας ... μου ιδον ... om τα 16. τον λογον 17. λημφθησεται ... ουχ υπολημφθησεται ... ο κυριος 18. λημψεται 19. post ελαλησεν pergit: και ειπεν Μη ουχαιαν (ου· και αν? ουκ· εαν?) ειρηνη και αληθεια εσται εν ταις ημ. μ. 20. δυναστια ... εισηνεγκεν ... om λογων XXI. 1. οφσιβα 3. απεστρεψεν ... α κατεσκαψεν ... κ. απεστρεψεν το θυσιαστηριον ... εποιησεν αλση 4. το θυσιαστηριον ... θησω τον θρονον μου 5. το θυσιαστηριον ... εν πασαις αυλαις 6. εποιησ. θελητην 7. το κρυπτον του οικου εν τω αλσει ως εποιησεν εν τω οικω· ως ειπεν κυριος ... και ιερουσαλημ ην εξελ. ... φυλων ισραηλ ... μου εκει εις 8. γης η εδωκα ... φυλαξ. του ποιειν π. ο. ενετ. αυτοις κ. πασαν εντολην ... μωσης

κύριος ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν λέγων [11]Ἀνϑ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ἰούδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ Ἀμοῤῥαῖος ὁ ἔμπροσϑεν, καὶ ἐξήμαρτε καί γε τὸν Ἰούδαν ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. [12]οὐχ οὕτως· τάδε λέγει κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδαν, ὥςτε παντὸς ἀκούοντος ἠχήσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ· [13]καὶ ἐκτενῶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸ στάϑμιον οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλὴμ καϑὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ· [14]καὶ ἀπεώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχϑρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνομὴν πᾶσι τοῖς ἐχϑροῖς αὐτῶν· [15]ἀνϑ' ὧν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς μου, καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [16]καί γε αἷμα ἀϑῷον ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα ἕως οὗ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ στόμα εἰς στόμα, πλὴν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου. [17]καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ ἣν ἥμαρτεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [18]καὶ ἐκοιμήϑη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἐν κήπῳ Ὀζά· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [19]υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μεσολλὰμ ϑυγάτηρ Ἀροὺς ἐξ Ἰετέβα. [20]καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου καϑὼς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [21]καὶ ἐπορεύϑη ἐν πάσῃ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύϑη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐλάτρευσε τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐλάτρευσεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς. [22]καὶ ἐγκατέλιπε τὸν κύριον ϑεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύϑη ἐν ὁδῷ κυρίου. [23]καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες Ἀμὼς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐϑανάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. [24]καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς πάντας τοὺς συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμώς· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [25]καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμὼς ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [26]καὶ ἔϑαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Ὀζά· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXII.

Υἱὸς ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεδία ϑυγάτηρ Ἐδεϊὰ ἐκ Βασουρώϑ. [2]καὶ ἐποίησε τὸ εὐϑὲς ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπορεύϑη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ καὶ ἀριστερά. [3]καὶ ἐγενήϑη ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωσίᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σαπφὰν υἱὸν Ἐζελίου υἱοῦ Μεσολλὰμ τὸν γραμματέα οἴκου κυρίου λέγων [4]Ἀνάβηϑι πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν καὶ σφράγισον τὸ ἀργύριον τὸ εἰςενεχϑὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, ὃ συνήγαγον οἱ

---

11. ο αμαρραιος εμπροσϑεν ... και γε ιουδας 12. επι ιερουσ. κακα και επι ιουδαν 13. το σταϑμον ... το αλαβαστρον 14. υπολιμμα 15. om οσα ... ab ημερας ad ημερας transilit 16. πολυν 18. om τω ... αμμων 19. αμμων ... ** δωδεκα ετη pro δυο ετη ... μασσαλαμειϑ ... εξ ιεταχαλ 22. εγκατελειπεν 23. αμμων 24. επατ. πας ο λαος ... αμμων 25. αμμων ... ουχ ιδου ... επι βιβλιου 26. εν τω ταφω εν κηπω XXII. 1. εδιδα ϑυγ. ιεδιδα 2. δεξ. η αριστ. 3. εβδομω pro ογδοω ... εξαπεστειλεν ... σεφφαν υι. εσσελιου υιον μεσσαλην τ. γραμματαιαν του οικου λεγων 4. εις οικον

5 φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ, [5] καὶ δότωσαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ποιοῦσι
6 τὰ ἔργα τοῖς ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ κατισχῦσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου, [6] τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τειχισταῖς, καὶ τοῦ κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους
7 λατομητοὺς τοῦ κραταιῶσαι τὸ βεδὲκ τοῦ οἴκου. [7] πλὴν οὐκ ἐξελογίζοντο αὐ-
8 τοὺς τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι ἐν πίστει αὐτοὶ ποιοῦσι. [8] καὶ εἶπε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας πρὸς Σαπφὰν τὸν γραμματέα Βιβλίον τοῦ νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον πρὸς Σαπφάν, καὶ ἀνέγνω
9 αὐτό. [9] καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέστρεψε τῷ βασιλεῖ ῥῆμα καὶ εἶπεν Ἐχώνευσαν οἱ δοῦλοί σου τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα καθεσταμένων
10 ἐν οἴκῳ κυρίου. [10] καὶ εἶπε Σαπφὰν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Βιβλίον ἔδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεύς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαπφὰν ἐνώπιον τοῦ
11 βασιλέως. [11] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους βιβλίου τοῦ νό-
12 μου, καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ. [12] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαπφὰν καὶ τῷ Ἀχοβὼρ υἱῷ Μιχαίου καὶ τῷ
13 Σαπφὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ δούλῳ τοῦ βασιλέως λέγων [13] Δεῦτε ἐκζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ Ἰούδα καὶ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη ἡ ὀργὴ κυρίου ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν ὑπὲρ οὗ οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα καθ'
14 ἡμῶν. [14] καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς καὶ Ἀχικὰμ καὶ Ἀχοβὼρ καὶ Σαπφὰν καὶ Ἀσαΐας πρὸς Ὅλδαν τὴν προφῆτιν μητέρα Σελλὴμ υἱοῦ Θεκουὰν υἱοῦ Ἀρὰς τοῦ ἱματιοφύλακος, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ μασενᾷ,
15 καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. [15] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς
16 Ἰσραὴλ Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ [16] Τάδε λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν
17 πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οὓς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰούδα, [17] ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίων θεοῖς ἑτέροις, ὅπως παροργίσωσί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἐκκαυθήσεται θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ
18 σβεσθήσεται. [18] καὶ πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς ἐπιζητῆσαι τὸν κύριον, τάδε ἐρεῖτε πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Οἱ λό-
19 γοι οὓς ἤκουσας, [19] ἀνθ' ὧν ὅτι ἡπαλύνθη ἡ καρδία σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ προσώπου, ὡς ἤκουσας ὅσα ἐλάλησα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὸν τοῦ εἶναι εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς κατάραν, καὶ διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου καὶ ἔκλαυσας ἐνώπιόν μου, καί γε ἐγὼ ἤκουσα, λέγει κύριος.
20 [20] οὐχ οὕτως· ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς τὸν τάφον σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγώ εἰμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον.

XXIII.

Καὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ῥῆμα· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ.
2 [2] καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα καὶ πάντες οἱ

---

5. om τοις post εργα 7. αυτο pro αυτοι 8. σαφφαν bis ... om το βιβλιον 9. εις οικον ... επεστρεψεν ... εν τω οικω ... των καθεσταμενων 10. σαφφαν bis 11. του βιβλιου ... ερρηξεν 12. σαφφαν bis ... ιασαι (non v. 14.) 13. om και post ιουδα ... η εκκεκαυμενη 14. σαφαν ... γυναικα σελλουμ υι. θεκκουε 15. κ. ειπ. προς αυτους 16. om εγω ... της βιβλου 17. εγκατελειπον ... ο θυμος 19. προσωπου κυριου ... om γε 20. εγω pro ιδου ... συναχθ. εις τον τοπον σου εν ιερουσαλημ

κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ μετ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ προφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὠσὶν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαϑήκης τοῦ εὑρεϑέντος ἐν οἴκῳ κυρίου [3] καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στῦλον, καὶ διέϑετο διαϑήκην ἐνώπιον κυρίου τοῦ πορεύεσϑαι ὀπίσω κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστῆσαι τοὺς λόγους τῆς διαϑήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τὸ βιβλίον τοῦτο· καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαϑήκῃ. [4] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὸν σταϑμὸν τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ· καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἔξω Ἱερουσαλὴμ ἐν σαδημὼϑ Κέδρων, καὶ ἔβαλε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιϑήλ. [5] καὶ κατέκαυσε τοὺς Χωμαρὶμ οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἐϑυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ τοῖς περικύκλῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς ϑυμιῶντας τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς μαζουρὼϑ καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. [6] καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου κυρίου ἔξωϑεν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων, καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάῤῥῳ Κέδρων καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ ἔῤῥιψε τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ. [7] καὶ καϑεῖλε τὸν οἶκον τῶν Καδησὶμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, οὗ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ χεττιὶμ τῷ ἄλσει. [8] καὶ ἀνήγαγε πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ πόλεων Ἰούδα, καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ ἐϑυμίασαν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ Γαιβὰλ καὶ ἕως Βηρσαβεέ· καὶ καϑεῖλε τὸν οἶκον τῶν πυλῶν τὸν παρὰ τὴν ϑύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἄρχοντος τῆς πόλεως τῶν ἐξ ἀριστερῶν ἀνδρὸς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. [9] πλὴν οὐκ ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ ϑυσιαστήριον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. [10] καὶ ἐμίανε τὸν Ταφὲϑ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ τοῦ διαγαγεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἄνδρα τὴν ϑυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολὸχ ἐν πυρί. [11] καὶ κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Νάϑαν βασιλέως τοῦ εὐνούχου ἐν Φαρουρίμ· καὶ τὸ ἅρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσε πυρί. [12] καὶ τὰ ϑυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερῴου Ἄχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ ϑυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου καϑεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖϑεν, καὶ ἔῤῥιψε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων. [13] καὶ τὸν οἶκον τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τοῦ Μοσϑάϑ, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχϑίσματι Σιδωνίων καὶ τῷ Χαμὼς προσοχϑίσματι Μωὰβ καὶ τῷ Μολὸχ βδελύγματι υἱῶν Ἀμμὼν ἐμίανεν ὁ βασιλεύς. [14] καὶ συνέτριψε τὰς στήλας καὶ ἐξωλόϑρευσε τὰ ἄλση καὶ ἔπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὀστέων ἀνϑρώπων. [15] καί γε τὸ ϑυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιϑὴλ τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, καί γε τὸ ϑυσιαστήριον. ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίϑους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος. [16] καὶ ἐξέ-

---

XXIII. 2. post λαος add μετ αυτου ... om και ante εως ... εν τοις ωσιν 3. και του φυλασσειν 4. om τον σταϑμον του 5. χωμαρειμ ους εδωκεν βασιλευς ... και εν τοις περικυκλω ... τη βααλ 6. εις το χειμαρρουν ... a κεδρων ad κεδρων transilit 7. των καϑησιν ... χεττιειμ 8. εκ πολεως ... εμιαναν ... απο γαβαα ... βηρ σαβεαι ... των παρα την ... αρχοντος της πυλης 9. εμμεσω 10. και μιανει τις τον ϑοφϑα ... εννομομ ... διαγειν 11. κατεκαυσαν ... εδωκεν βασιλευς ... ος εν φαρουρειμ 11. 12. πυρι, και τα et βασιλεις ιουδα. Sic interpg. ed. rom. 12. και καϑειλεν 13. om τον sec. et tertium ... μοσϑο ... σιδονιων κ. τ. μαχως ... αμελχομ pro μολοχ 14. εξωλεϑρευσεν 15. post εκεινο add και

νευσεν Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους τοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε καὶ
ἔλαβε τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον, καὶ ἐμίανεν αὐτὸ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνϑρωπος τοῦ ϑεοῦ ἐν τῷ ἑστάναι Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ ἑορτῇ ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον. καὶ ἐπιστρέψας ἦρε τοὺς ὀφϑαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνϑρώπου τοῦ ϑεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς
17 λόγους τούτους, 17 καὶ εἶπεν Τί τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὁρῶ; καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως Ὁ ἄνϑρωπος τοῦ ϑεοῦ ὁ ἐξεληλυϑὼς ἐξ Ἰούδα καὶ ἐπικαλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ ϑυσιαστή-
18 ριον Βαιϑήλ. 18 καὶ εἶπεν Ἄφετε αὐτόν, ἀνὴρ μὴ κινησάτωσαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ· καὶ ἐρύσϑησαν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστῶν τοῦ προφήτου τοῦ ἥκον-
19 τος ἐκ Σαμαρείας. 19 καί γε πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι Σαμαρείας, οὓς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ παροργίζειν κύριον, ἀπέστησεν Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ἐν Βαιϑήλ.
20 20 καὶ ἐϑυσίασε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ϑυσιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστᾶ τῶν ἀνϑρώπων ἐπ' αὐτά, καὶ ἐπεστράφη
21 εἰς Ἱερουσαλήμ. 21 καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ λέγων Ποιήσατε πάσχα τῷ κυρίῳ ϑεῷ ἡμῶν καϑὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τῆς διαϑήκης ταύ-
22 της. 22 ὅτι οὐκ ἐγενήϑη τὸ πάσχα τοῦτο ἀφ' ἡμερῶν τῶν κριτῶν οἳ ἔκρινον τὸν Ἰσραὴλ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ βασιλέων Ἰούδα·
23 23 ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἰωσίου ἐγενήϑη τὸ πάσχα
24 τῷ κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλήμ. 24 καί γε τοὺς ϑελητὰς καὶ τοὺς γνωριστὰς καὶ τὰ Θεραφὶν καὶ τὰ εἴδωλα καὶ πάντα τὰ προσοχϑίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐξῆρεν Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ κυρίου.
25 25 ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήϑη ἔμπροσϑεν αὐτοῦ βασιλεὺς ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ
26 κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος αὐτῷ. 26 πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ϑυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τῆς μεγάλης οὗ ἐϑυμώϑη ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰούδᾳ ἐπὶ τοὺς παροργισμοὺς οὓς παρώργισεν αὐτὸν Μα-
27 νασσῆς. 27 καὶ εἶπε κύριος Καί γε τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου μου καϑὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἀπεώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν οἶκον οὗ εἶπον Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.
28 28 καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γε-
29 γραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; 29 ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύϑη Ἰωσίας εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ
30 ἐϑανάτωσεν αὐτὸν Νεχαὼ ἐν Μαγεδδῷ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν. 30 καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδώ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔϑαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ· καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς
31 αὐτοῦ. 31 υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ ϑυ-
32 γάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά. 32 καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς κυρίου

---

16. ταφους οι εκει 17. ειπαν ... ϑεου εστιν ο εξελ. εκ του ιουδα 18. κινησατω ... ευρεϑησαν pro ερυσϑησαν ... σαμαριας 19. εις παντας ... σαμαριας ... ιωσιας βασιλευς ιερουσαλημ· και απεστησεν εν ... εποιησαν 21. επι βιβλιω 22. εκριναν ... πασων ημερων 23. το πασχα τουτο 24. και γνωριστας και ϑεραφειν ... του γεγραμμενου επι τω βιβλιω ω 25. εγεννηϑη ... μωυσεως 26. εν τη οργη αυτου 27. ιουδαν ... απωσομαι 28. των ημερων 29. εις απαντησιν αυτω ... om νεχαω alterum 30. νεκρον οι παιδες αυτου ... εβασιλευσεν 31. τρεις μηνας pro τριμηνον ... λοβενα

κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. [33] καὶ μετέστησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Ῥαβλαὰμ ἐν γῇ Ἐμὰθ τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκε ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑκατὸν τάλαντα χρυσίου. [34] καὶ ἐβασίλευσε Φαραὼ Νεχαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ· καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. [35] καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ἰωακὶμ τῷ Φαραῷ· πλὴν ἐπιμογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Φαραώ· ἀνὴρ κατὰ τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοῦ δοῦναι τῷ Φαραῷ Νεχαῷ. [36] υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰελδὰφ θυγάτηρ Φαδαὶλ ἐκ Ῥουμά. [37] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

XXIV.

Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ἰωακὶμ δοῦλος τρία ἔτη, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἠθέτησεν ἐν αὐτῷ. [2] καὶ ἀπέστειλε κύριος αὐτῷ τοὺς μονοζώνους τῶν Χαλδαίων καὶ τοὺς μονοζώνους Συρίας καὶ τοὺς μονοζώνους Μωὰβ καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα τοῦ κατισχῦσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. [3] πλὴν ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐν τῷ Ἰούδα ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προςώπου αὐτοῦ ἐν ἁμαρτίαις Μανασσῆ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε. [4] καί γε τὸ αἷμα ἀθῷον ἐξέχεε, καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθώου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἱλασθῆναι. [5] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; [6] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωαχὶμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [7] καὶ οὐ προςέθετο ἔτι βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐξελθεῖν ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χειμάῤῥου Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου. [8] υἱὸς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν Ἰωαχὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Νέσθα θυγάτηρ Ἐλλανασθὰμ ἐξ Ἱερουσαλήμ. [9] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [10] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ. [11] καὶ εἰςῆλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτήν. [12] καὶ ἐξῆλθεν Ἰωαχὶμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐπὶ βασιλέα Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. [13] καὶ ἐξήνεγκεν ἐκεῖθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψε πάντα τὰ

---

33. εν δεβλαα εν γη αιμαθ ... βασιλευειν αυτον 34. ελιακειμ υιον ιωσιας ... ιωακειμ ... ιωαχας 35. ιωακειμ τω φαρ. νεχαω ... ετιμογραφησαν ... om του extr. 36. ιωακειμ ... ειελδαφ θυγ. ειεδδιλα εκ ρυμα 37. ενωπιον pro εν οφθαλμοις XXIV. 1. ιωακειμ ... ηθετησεν αυτω 2. om τους μονοζ. τ. χαλδ. και ... εν γη 3. αποστηναι α. απο προςωπου (... εν αμαρτιαι μανασσης) 4. και γε αιμα 5. ιωακειμ ... ουχ ιδου 6. ιωακειμ ... om αυτου primum ... εβασιλ. ιωακειμ 7. om αιγυπτου ... εκ γης 8. ιωακειμ ... ναισθα θυγ. ελλαμαθαμ 10. om ναβουχοδονοσορ 11. om ναβουχοδονοσορ ... ο βασιλευς ... την πολιν ... την επ αυτην 12. ιωακειμ ... om οι ante ευνουχοι ... ελαβεν αυτους ... εν ετει ογδοω 13. om εκειθεν

σκεύη τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησε Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ κυρίου
14 κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. [14] καὶ ἀπῴκισε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάντας τοὺς ἄρ-
χοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχύϊ αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίσας καὶ
πᾶν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐχ ὑπελείφϑη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς.
15 [15] καὶ ἀπῴκισε τὸν Ἰωαχὶμ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως καὶ
τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς εὐνούχους αὐτοῦ· καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς
16 γῆς ἀπήγαγεν εἰς ἀποικεσίαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα. [16] καὶ πάντας τοὺς
ἄνδρας τῆς δυνάμεως ἑπτακισχιλίους καὶ τὸν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα χι-
λίους, πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυ-
17 λῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα. [17] καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν
Βατϑανίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέϑηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σεδεκία.
18 [18] υἱὸς εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἐνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα
ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ ϑυγάτηρ
19 Ἱερεμίου. [19] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίη-
20 σεν Ἰωακίμ. [20] ὅτι ἐπὶ τὸν ϑυμὸν κυρίου ἦν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδᾳ,
ἕως ἀπέρριψεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἠϑέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βα-
σιλεῖ Βαβυλῶνος.

XXV.

Καὶ ἐγενήϑη ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ
δεκάτῳ ἦλϑε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις
αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐπ' αὐ-
2 τὴν περίτειχος κύκλῳ. [2] καὶ ἦλϑεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἑνδεκάτου ἔτους
3 τοῦ βασιλέως Σεδεκίου ἐννάτῃ τοῦ μηνός, [3] καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πό-
4 λει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. [4] καὶ ἐῤῥάγη ἡ πόλις, καὶ πάντες
οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλϑον νυκτὸς ὁδὸν πύλης τῆς ἀνὰ μέσον τῶν τειχῶν,
αὕτη ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλῳ.
5 καὶ ἐπορεύϑη ὁδὸν τὴν Ἄραβα, [5] καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω
τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν Ἀραβὼϑ Ἱεριχώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις
6 αὐτοῦ διεσπάρη ἐπάνωϑεν αὐτοῦ. [6] καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐ-
τὸν πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ῥεβλαϑά· καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν.
7 [7] καὶ τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἔσφαξε κατ' ὀφϑαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφϑαλ-
μοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ ἤγαγεν εἰς Βα-
8 βυλῶνα. [8] καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἑβδόμῃ τοῦ μηνός, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐν-
νεακαιδέκατος τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ἦλϑε Ναβουζαρδὰν ὁ
9 ἀρχιμάγειρος ἑστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ. [9] καὶ ἐνέ-
πρησε τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ πάντας τοὺς οἴκους
10 Ἱερουσαλήμ, καὶ πᾶν οἶκον ἐνέπρησεν ὁ ἀρχιμάγειρος. [10] καὶ τὸ τεῖχος Ἱε-
11 ρουσαλὴμ κυκλόϑεν κατέσπασεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων. [11] καὶ τὸ περισσὸν
τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφϑὲν ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἳ ἐνέπεσον πρὸς
τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στηρίγματος μετῆρε Ναβουζαρδὰν
12 ὁ ἀρχιμάγειρος. [12] καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς ὑπέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος

---

13. σαλωμων βασιλευς 14. πασαν την ιερουσαλημ 15. ιωακειμ ... απηγαγεν αποικεσιαν 17. τον μεϑϑανιαν ... εϑηκεν ... σεδεκιαν 18. υι. εικοσι ετων σεδεκιας ... αμιταϑ ... ιηρεμιου απο λομνα 19. εν οφϑαλμοις pro ενωπιον ... ιωακειμ 20. ως pro εως XXV. 1. εγενετο ... ενατω ... μηνι τω δευτερω τεσσαρεςκαιδεκατη του μηνος ... om ὁ 2. εις πολιν περιοχης ... ενατη 4. πυλης την ... αυτη η εστιν 5. εν ραβωϑ 6. προς τον βασιλεα ... εις δεβλαϑα 8. om ενιαυτος ... και ηλϑεν 9. παντα pro παν ... om ο αρχιμαγειρος (cf. ad v. seq.) et add εν πυρι 10. κυκλω κατελυσαν πασα ευπορεια χαλδαιων et add (cf. ad v. 9.) ο αρχιμαγειρος 11. ενεπεσαν προς βασιλεα ... ο ναβουζαρδαν 12. υπελειπεν

εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γαβίν. [13]καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τὰς μεχωνὼθ καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἦραν τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα. [14]καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰ ἰαμὶν καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυΐσκας καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἔλαβε. [15]καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς φιάλας τὰς χρυσᾶς καὶ τὰς ἀργυρᾶς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, [16]στύλους δύο καὶ τὴν θάλασσαν μίαν καὶ τὰς μεχωνὼθ ἃς ἐποίησε Σαλωμὼν τῷ οἴκῳ κυρίου· οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν. [17]ὀκτωκαίδεκα πήχεων ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός, καὶ τὸ χωθὰρ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν, καὶ τὸ ὕψος τοῦ χωθὰρ τριῶν πήχεων σαβαχά, καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τῷ χωθὰρ κύκλῳ, τὰ πάντα χαλκᾶ· καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ τῷ σαβαχά. [18]καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν Σαραίαν ἱερέα τὸν πρῶτον καὶ τὸν Σοφονίαν υἱὸν τῆς δευτερώσεως καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμόν· [19]καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβον εὐνοῦχον ἕνα ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἄνδρας τῶν ὁρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἑξήκοντα ἄνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει· [20]καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ῥεβλαθά. [21]καὶ ἔπαισεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς εἰς Ῥεβλαθὰ ἐν γῇ Αἰμάθ· καὶ ἀπῳκίσθη Ἰούδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. [22]καὶ ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα οὓς κατέλιπε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ υἱὸν Σαφάν. [23]καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν· καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφάθ, καὶ Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου καὶ Ἰωνὰ υἱὸς Καρὴθ καὶ Σαραίας υἱὸς Θαναμὰθ ὁ Νετωφαθίτης καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ Μαχαθί, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. [24]καὶ ὤμοσε Γοδολίας αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε πάροδον τῶν Χαλδαίων· καθίσατε ἐν τῇ γῇ καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν. [25]καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμὰ ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν καὶ ἀπέθανε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφᾷ. [26]καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν δυνάμεων καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων. [27]καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικίας τοῦ Ἰωακὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ὕψωσεν Εὐιαλμαρωδὲκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν Ἰωαχὶμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ. [28]καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἀγαθά, καὶ ἔδωκε τὸν

---

12. γηβειν 13. τους μεχωνωθ 14. ιματια pro ιαμιν 15. πυρια … τας αργυρ. κ. τας χρυσ. 16. δυο· η θαλασσα μια· και τα μεχωνωθ α 17. πηχων bis … σαβαχ … ροαι επι του … κατα τα αυτα 18. τον σαραια ιερεα 19. ελαβεν … επιστατης επι … γραμματαιαν … επτα pro εξηκοντα 20. απηγαγεν … εις δεβλαθα 21. αυτους βασιλευς … εν δεβλαθα εν γη αιθαμ 22. εν τη ιουδαια ους κατελειπεν … επ αυτω … υιου σαφαν 23. αυτου pro αυτοι … μασσηφα … ισμαηλ υι. μαθθανιου κ. ιωαναν υι. καρης κ. σ. υι. θανεμαν ο νεθωφαθειτης … μαχαθθει 24. αυτοις γοδολιας … παροδον χαλδαιων 25. om εν … επαταξαν 26. και εως … της δυναμεως … χαναναιων pro χαλδαιων 27. της μετοικεσιας του ιωακειμ … ευειαναρωδαχ … ιωακειμ βασιλεως

θρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυ-
29 λῶνι. [29] καὶ ἠλλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διὰ
30 παντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. [30] καὶ ἡ ἑστιατο-
ρία αὐτοῦ ἑστιατορία διὰ παντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, λόγον
ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ.

I.

2 3 Ἀδάμ, Σήθ, Ἐνώς, [2] καὶ Καϊνᾶν, Μαλελεήλ, Ἰάρεδ, [3] Ἐνώχ, Μαθου-
4 5 σάλα, Λάμεχ, [4] Νῶε. υἱοὶ Νῶε· Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ. [5] υἱοὶ Ἰάφεθ· Γαμέρ,
6 Μαγώγ, Μαδαΐμ, Ἰωύαν, Ἐλισά, Θοβέλ, Μοσὸχ καὶ Θίρας. [6] καὶ οἱ υἱοὶ Γα-
7 μέρ· Ἀσχανὰζ καὶ Ῥιφὰθ καὶ Θοργαμά. [7] καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωύαν· Ἐλισὰ καὶ
8 Θάρσις, Κίτιοι καὶ Ῥόδιοι. [8] καὶ υἱοὶ Χάμ· Χοὺς καὶ Μεσραΐμ, Φοὺδ καὶ
9 Χαναάν. [9] καὶ υἱοὶ Χούς· Σαβὰ καὶ Εὐιλὰ καὶ Σαβαθὰ καὶ Ῥεγμὰ καὶ Σε-
10 βεθαχά. καὶ υἱοὶ Ῥεγμά· Σαβὰ καὶ Δαδάν. [10] καὶ Χοὺς ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ·
17 οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς. [17] υἱοὶ Σήμ· Αἰλὰμ καὶ Ἀσ-
24 25 26 σοὺρ καὶ Ἀρφαξάδ. [24] Σαλά, [25] Ἔβερ, Φαλέγ, Ῥαγάν, [26] Σερούχ, Ναχώρ,
27 28 29 Θάῤῥα, [27] Ἀβραάμ. [28] υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ· Ἰσαὰκ καὶ Ἰσμαήλ. [29] αὗται δὲ αἱ
γενέσεις αὐτῶν· πρωτότοκος Ἰσμαήλ, Ναβαϊὼθ καὶ Κηδάρ, Ναβδεήλ, Μασ-
30 31 σάμ, [30] Μασμά, Ἰδουμά, Μασσῆ, Χονδάν, Θαιμάν, [31] Ἰεττούρ, Ναφές, Κε-
32 δμά· οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαήλ. [32] καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ, καὶ ἔτεκεν

---

29. ηλλοιωσαν 30. θεραποντος pro δια παντος
Subscriptio: βασιλειων δ

Inscriptio: παραλειπομενων βασιλεων ιουδα α
I. 2. om και 5. μαγωα, μαδαϊ ... θειρας 6. και υιοι ... ασχενεζ κ. ριφαε κ. θορραμ 7. και υιοι ... θαρσεις ... *κητιοι (?) 8. μεσραϊαμ, φουτ 10. του ειναι 11. Και μεσραϊμ εγεννησεν τους λωδιειμ και τους αναμιειμ και τους λαβειν και τους νεφθαλιμ 12. (v. 12. totus rescriptus est) και τους πατροσωνιειμ και τους χασλωνιειμ, οθεν εξηλθεν εκειθεν φυλιστιειμ, και τους χαφοριειμ. 13. Και χανααν εγεννησεν τον σιδωνα πρωτοτοκον και τον χετταιον 14. και τον ιεβουσαιον και τον αμορραιον και τον γεργεσαιον 15. και τον ευαιον και τον αρουχαιον και τον ασενναιον 16. και τον αραδιον και τον σαμαραιον και τον αμαθι. 17. Υιοι σημ· αιλαμ και ασσουρ και αρφαξαδ και λουδ και αραμ. Και υιοι αραμ· ως και ουδ και γαθερ και μοσοχ. 18. και αρφαξαδ εγεννησεν τον καϊναν, και καϊναν εγεννησεν τον σαλα, και σαλα εγεννησεν τον εβερ. 19. Και τω εβερ εγεννηθησαν δυο υιοι· ονομα τω ενι φαλεκ, οτι εν ταις ημεραις αυτου διεμερισθη η γη, και ονομα τω αδελφω αυτου ιεκταν. 20. και ιεκταν εγεννησεν τον ελμωδαδ και τον σαλεφ και τον αραμωθ 21. και τον κεδουραν και τον αιζηλ και τον δεκλαμ 22. και τον γεμιαν και τον αβιμεηλ και τον σαβαν 23. και τον ουφειρ και τον ευϊ και τον ωραμ· παντες ουτοι υιοι ιεκταν. 24. υιοι σημ· αιλαμ και ασσουρ και αρφαξαδ, σαλα. 25. φαλεκ ... ραγαυ 26. θαρα 27. αβραμ αυτος αβρααμ 29. αι γενεσις πρωτοτοκου ... και ναβδεηλ ... μαβσαν pro μασσαμ 30. και ιδουμα ... χοδδαδ pro χονδαν 31. και ιεττουρ, ναφες και κεδαμ· ουτοι εισιν οι υι. ισμ. 32. ετεκεν υιον

αὐτῷ τὸν Ζεμβρᾶμ, Ἰεξάν, Μαδιάμ, Μαδάμ, Σοβάχ, Σωέ· καὶ υἱοὶ Ἰεξὰν Δαιδὰν καὶ Σαβαΐ· 33 καὶ υἱοὶ Μαδιὰμ Γεφὰρ καὶ Ὀφὲρ καὶ Ἐνὼχ καὶ Ἀβιδὰ καὶ Ἐλδαδά· πάντες οὗτοι υἱοὶ Χεττούρας. 34 καὶ ἐγέννησεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαάχ. καὶ υἱοὶ Ἰσαάχ· Ἰακὼβ καὶ Ἡσαῦ. 35 υἱοὶ Ἡσαῦ· Ἐλιφὰζ καὶ Ῥαγουὴλ καὶ Ἰεοὺλ καὶ Ἰεγλὸμ καὶ Κορέ. 36 υἱοὶ Ἐλιφάζ· Θαιμὰν καὶ Ὠμάρ, Σωφὰρ καὶ Γοωϑὰμ καὶ Κενὲζ καὶ Θαμνὰ καὶ Ἀμαλήκ. 37 καὶ υἱοὶ Ῥαγουήλ· Ναχές, Ζαρέ, Σομὲ καὶ Μοζέ. 38 υἱοὶ Σηίρ· Λωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ἀνά, Δησών, Ὠσὰρ καὶ Δισάν. 39 καὶ υἱοὶ Λωτάν· Χορρὶ καὶ Αἰμάν· ἀδελφὴ δὲ Λωτὰν Θαμνά. 40 υἱοὶ Σωβάλ· Ἀλών, Μαχανάϑ, Ταιβήλ, Σωφὶ καὶ Ὠνάν. υἱοὶ δὲ Σεβεγών· Αἴϑ καὶ Σωνάν. 41 υἱοὶ Σωνάν· Δαισών. υἱοὶ δὲ Δαισών· Ἐμερὼν καὶ Ἀσεβὼν καὶ Ἰεϑρὰμ καὶ Χαρράν. 42 καὶ υἱοὶ Ὠσάρ· Βαλαὰμ καὶ Ζουκὰμ καὶ Ἀκάν. υἱοὶ Δισάν· Ὢς καὶ Ἀράν. 43 καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς αὐτῶν· Βαλὰκ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβά. 44 καὶ ἀπέϑανε Βαλάκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρὰ ἐκ Βοσόρρας. 45 καὶ ἀπέϑανεν Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὸμ ἐκ γῆς Θαιμανών. 46 καὶ ἀπέϑανεν Ἀσόμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ ὁ πατάξας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεϑαίμ. 47 καὶ ἀπέϑανεν Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σεβλὰ ἐκ Μασεκκᾶς. 48 καὶ ἀπέϑανε Σεβλά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ Ῥωβὼϑ τῆς παρὰ ποταμόν. 49 καὶ ἀπέϑανε Σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννὼρ υἱὸς Ἀχωβώρ. 50 καὶ ἀπέϑανε Βαλαεννώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ. 51 ἡγεμόνες Ἐδώμ· ἡγεμὼν Θαμνά, ἡγεμὼν Γωλαδά, ἡγεμὼν Ἰεϑέρ, ἡγεμὼν Ἐλιβαμάς, ἡγεμὼν Ἠλάς, ἡγεμὼν Φινών, ἡγεμὼν Κενέζ, ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Βαβσάρ, ἡγεμὼν Μαγεδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωίν· οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

II.

Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· Ῥουβήν, Συμεών, Λευί, Ἰούδα, Ἰσσάχαρ, Ζαβουλών, 2 Δάν, Ἰωσήφ, Βενιαμίν, Νεφϑαλί, Γάδ, Ἀσήρ. 3 υἱοὶ Ἰούδα· Ἢρ, Αὐνάν, Σηλώμ· τρεῖς ἐγεννήϑησαν αὐτῷ ἐκ τῆς ϑυγατρὸς Σαυᾶς τῆς Χαναανίτιδος. καὶ ἦν Ἢρ ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. 4 καὶ Θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρά. πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε. 5 υἱοὶ Φαρές· Ἐσρὼμ καὶ Ἰεμουήλ. 6 καὶ υἱοὶ Ζαρά· Ζαμβρὶ καὶ Αἰϑὰμ καὶ Αἰμουὰν καὶ Καλχὰλ καὶ Δαράδ, πάντες πέντε. 7 καὶ υἱοὶ Χαρμί· Ἄχαρ ὁ ἐμποδοστάτης Ἰσραὴλ ὃς ἠϑέτησεν

---

32. αυτω τ. ζεμραν και ιεχσαν και μαδαν και μαδιαν, ιεσβοκ, σωυε. κ. υ. ιεχσαν· σαβα κ. δαιδαν. και υιοι δαιδαν· ραγουηλ και ναβδαιηλ και ασσουριειμ και λατουσιειμ και ασωμειν. 33. γαιφαρ ... ελδαα 34. και ησαυ και ιακωβ 36. γοϑαμ κ. κεζεζ· ϑαμνα δε η παλλακη ελιφαζ ετεκεν αυτη τον αμαληκ 37. ναχεϑ ... σομμε κ. μοχε 38. και υιοι σηϑιρ ... σεβετων ... δησων και ασαρ κ. ρισων. 40. σωβαλ· ιωλαμ και μαναχαϑ και γαοβηλ και σωφαρ κ. ωναν ... σεβεγων· αια και ωναμ 41. ουτοι δε υιοι ανα· δαισων και ελιβαμα ϑυγατηρ ανα. και υιοι δαισων· αμαδα κ. εσεβαν κ. ιεϑραν κ. χ. 42. ασαρ· βαλααν κ. αζουκαν κ. ιωακαν και ουκαμ. υιοι δε δαισων· ως και αρραν 43. post αυτων add οι βασιλευσαντες εν εδωμ προ του βασιλευσαι βασιλεα τοις υιοις ισραηλ ... βαιωρ 45. εκ της γης 46. γεϑϑαμ 47. σαμαα pro σεβλα 48. απεϑανεν δε σαμαα ... εκ ροωβωϑ 49. βαλαεννων υι. αχοβωρ 50. βαλαεννων υιος αχοβωρ ... om υιος βαραδ ... in f. add και ονομα τη γυναικι αυτου μεταβεηλ ϑυγατηρ ματραδ 51. και απεϑανεν αδαδ· και ησαν ηγεμ. εδωμ· ηγεμονες ϑαμανα, ηγεμων γωλα, ηγ. ιεϑεϑ ... μαβσαρ ... ηραμ pro ζαφωιν II. 1. Και ταυτα ... ιουδας 2. βενιαμειν ... νεφϑαλειμ 3. χαναανιτιδος ... ανηρ pro ηρ altero 6. αιϑαν κ. αιμαν ... δαρα

8 9 εἰς τὸ ἀνάθεμα. 8 καὶ υἱοὶ Αἰθάμ· Ἀζαρίας. 9 καὶ υἱοὶ Ἐσρὼμ οἳ ἐτέχθησαν
10 αὐτῷ· ὁ Ἱεραμεὴλ καὶ ὁ Ἀρὰμ καὶ ὁ Χαλέβ. 10 καὶ Ἀρὰμ ἐγέννησε τὸν Ἀμι- *Mt. 1 4—6.
11 ναδάβ, καὶ Ἀμιναδὰβ ἐγέννησε τὸν Ναασσὼν ἄρχοντα οἴκου Ἰούδα. 11 καὶ
12 Ναασσὼν ἐγέννησε τὸν Σαλμών, καὶ Σαλμὼν ἐγέννησε τὸν Βοόζ, 12 καὶ Βοὸζ
13 ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, 13 καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε
τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλιάβ· Ἀμιναδὰβ ὁ δεύτερος, Σαμαὰ ὁ τρίτος,
14 15 14 Ναθαναὴλ ὁ τέταρτος, Ζαβδαῒ ὁ πέμπτος, 15 Ἀσὰμ ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἕβδο-
16 μος. 16 καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουία καὶ Ἀβιγαία. καὶ υἱοὶ Σαρουία· Ἀβισὰ
17 καὶ Ἰωὰβ καὶ Ἀσαήλ, τρεῖς. 17 καὶ Ἀβιγαία ἐγέννησε τὸν Ἀμεσσάβ· καὶ πατὴρ
18 Ἀμεσσὰβ Ἰοθὸρ ὁ Ἰσμαηλίτης. 18 καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἐσρὼμ ἔλαβε τὴν Γαζουβὰ
γυναῖκα καὶ τὴν Ἰεριώθ. καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς· Ἰασὰρ καὶ Σουβὰβ καὶ Ἀρ-
19 δών. 19 καὶ ἀπέθανε Γαζουβά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Χαλὲβ τὴν Ἐφράθ, καὶ
20 ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὥρ. 20 καὶ Ὢρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί, καὶ Οὐρὶ ἐγέννησε τὸν
21 Βεσελεήλ. 21 καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθεν Ἐσρὼν πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχὶρ πα-
τρὸς Γαλαάδ, καὶ αὐτὸς ἔλαβεν αὐτήν, καὶ αὐτὸς ἑξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν, καὶ
22 ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σερούχ. 22 καὶ Σεροὺχ ἐγέννησε τὸν Ἰαΐρ· καὶ ἦσαν αὐτῷ
23 εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλαάδ. 23 καὶ ἔλαβε Γεδσοὺρ καὶ Ἀρὰμ τὰς
κώμας Ἰαῒρ ἐξ αὐτῶν, τὴν Κανὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, ἑξήκοντα πόλεις·
24 πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχὶρ πατρὸς Γαλαάδ. 24 καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἐσρὼν
ἦλθε Χαλὲβ εἰς Ἐφραθά· καὶ ἡ γυνὴ Ἐσρὼν Ἀβιά, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν
25 Ἀσχὼ πατέρα Θεκωέ. 25 καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἱεραμεὴλ πρωτοτόκου Ἐσρὼν ὁ
26 πρωτότοκος Ῥὰμ καὶ Βαναὰ καὶ Ἀρὰμ καὶ Ἀσὰν ἀδελφὸς αὐτοῦ. 26 καὶ ἦν
γυνὴ ἑτέρα τῷ Ἱεραμεήλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἀτάρα· αὕτη ἐστὶ μήτηρ Ὀζόμ.
27 27 καὶ ἦσαν υἱοὶ Ῥὰμ πρωτοτόκου Ἱεραμεὴλ Μαὰς καὶ Ἰαμὶν καὶ Ἀκόρ.
28 28 καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζὸμ Σαμαῒ καὶ Ἰαδαέ, καὶ υἱοὶ Σαμαῒ Ναδὰβ καὶ Ἀβι-
29 σούρ. 29 καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβισοὺρ Ἀβιχαία, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀχα-
30 βὰρ καὶ τὸν Μωήλ. 30 καὶ υἱοὶ Ναδάβ· Σαλὰδ καὶ Ἀπφαίν· καὶ ἀπέθανε
31 Σαλὰδ οὐκ ἔχων τέκνα. 31 καὶ υἱοὶ Ἀπφαίν· Ἰσεμιήλ, καὶ υἱοὶ Ἰσεμιήλ· Σω-
32 σάν, καὶ υἱοὶ Σωσάν· Δαδαί. 32 καὶ υἱοὶ Δαδαί· Ἀχισαμάς, Ἰεθέρ, Ἰωνάθαν·
33 καὶ ἀπέθανεν Ἰεθὲρ οὐκ ἔχων τέκνα. 33 καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν· Φαλὲθ καὶ Ὀζάμ.
34 οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Ἱεραμεήλ. 34 καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσὰν υἱοὶ ἀλλ' ἢ θυγατέρες·
35 καὶ τῷ Σωσὰν παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωχήλ. 35 καὶ ἔδωκε Σωσὰν
τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰωχὴλ παιδὶ αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ
36 τὸν Ἐθί. 36 καὶ Ἐθὶ ἐγέννησε τὸν Ναθάν, καὶ Ναθὰν ἐγέννησε τὸν Ζαβέδ,
37 38 37 καὶ Ζαβὲδ ἐγέννησε τὸν Ἀφαμήλ, καὶ Ἀφαμὴλ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, 38 καὶ
39 Ὠβὴδ ἐγέννησε τὸν Ἰηού, καὶ Ἰηοὺ ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, 39 καὶ Ἀζαρίας
40 ἐγέννησε τὸν Χελλής, καὶ Χελλὴς ἐγέννησε τὸν Ἐλεασά, 40 καὶ Ἐλεασὰ

---

8. αιθαν· αζαρια 9. ο ιραμεηλ κ. οραμ κ. ο χαλεβ 10. και αραμ ... του οικου 11. σαλμαν bis 12. ιωβηδ bis 13. σαμαια 14. ραδδαῒ ο πεμπτ. 15. ασομ 16. και αδελφη υιοι σαρουιας· αβισσα κ. ιωβαβ 17. αμεσσα bis ... ιεθερ 18. αζουβα (non v. 9.) ... ιωασαρ κ. σωβαβ κ. ορνα. 19. την φραθ 21. εσρωμ ... μαχειρ ... και ουτος ελαβεν α. κ. αυτος ην εξηκοντα ετων ... σεγουβ 22. σεγουβ ... τον αειρ ... εικοσι τρεις 23. γεσσουρ ... ιαρειρ ... μαχειρ 24. εσρωμ bis ... τον ασδωδ π. θεκωε 25. ησαν υιοι ιερεμεηλ πρωτοτοκος εσρωμ ... αραν ... ασομ 26. ιερεμιηλ ... ετερα pro αταρα ... ουνομα pro οζομ 27. ιερεμεηλ ... ιαβειν pro ιαμιν 28. υιοι ουνομα· σαμμαῒ ... σαμμαῒ 29. αβιγαια, κ. ετ. α. τον οζα κ. τ. μωδαδ. 30. om και ab initio ... αφφαῒμ 31. αφφαῒμ· ιεσει ... ιεσει ... ααδαῒ 32. ιεδδαε· αχισαμμα και ιεθερ και ιωναθαν 33. οζαζα ... ιερεμεηλ 35. om τω ... ιεθθι 36. κ. ιεθθει 37. οφλαδ bis ... ιωβηδ 38. ιωβηδ

ἐγέννησε τὸν Σοσομαΐ, καὶ Σοσομαΐ ἐγέννησε τὸν Σαλούμ, [41] καὶ Σαλοὺμ ἐγέννησε τὸν Ἰεχεμίαν, καὶ Ἰεχεμίας ἐγέννησε τὸν Ἐλισαμά, καὶ Ἐλισαμὰ ἐγέννησε τὸν Ἰσμαήλ. [42] καὶ υἱοὶ Χαλὲβ ἀδελφοῦ Ἱεραμεήλ· Μαρισὰ ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ, οὗτος πατὴρ Ζίφ· καὶ υἱοὶ Μαρισὰ πατρὸς Χεβρών. [43] καὶ υἱοὶ Χεβρών· Κορὲ καὶ Θαπφοὺς καὶ Ῥεκὸμ καὶ Σαμαά. [44] καὶ Σαμαὰ ἐγέννησε τὸν Ῥαὲμ πατέρα Ἰεκλάν, καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησε τὸν Σαμαΐ. [45] καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μαών, καὶ Μαὼν πατὴρ Βαιϑσούρ. [46] καὶ Γαιφὰ ἡ παλλακὴ Χαλὲβ ἐγέννησε τὸν Ἀρὰμ καὶ τὸν Μοσὰ καὶ τὸν Γεζουέ. [47] καὶ υἱοὶ Ἀδδαΐ· Ῥαγὲμ καὶ Ἰωάϑαμ καὶ Σωγὰρ καὶ Φαλὲκ καὶ Γαιφὰ καὶ Σαγαέ. [48] καὶ ἡ παλλακὴ Χαλὲβ Μωχὰ ἐγέννησε τὸν Σαβὲρ καὶ τὸν Θαράμ. [49] καὶ ἐγέννησε Σαγαὲ πατέρα Μαδμηνὰ καὶ τὸν Σαοὺ πατέρα Μαχαβηνὰ καὶ πατέρα Γαιβάλ· καὶ ϑυγάτηρ Χαλὲβ Ἀσχά. [50] οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Χαλέβ. υἱοὶ Ὢρ πρωτοτόκου Ἐφραϑά· Σωβὰλ πατὴρ Καριαϑιαρίμ. [51] Σαλωμὼν πατὴρ Βαιϑά, Λαμμὼν πατὴρ Βαιϑαλαέμ, καὶ Ἀρὶμ πατὴρ Βεϑγεδώρ. [52] καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Σωβὰλ πατρὶ Καριαϑιαρὶμ Ἀραὰ καὶ Αἰσὶ καὶ Ἀμμανίϑ [53] καὶ Οὐμασφαέ, πόλεις Ἰαΐρ, Αἰϑαλὶμ καὶ Μιφιϑὶμ καὶ Ἡσαμαϑὶμ καὶ Ἡμασαραΐμ· ἐκ τούτων ἐξήλϑοσαν οἱ Σαραϑαῖοι καὶ υἱοὶ Ἐσϑαάμ. [54] υἱοὶ Σαλωμών· Βαιϑαλαὲμ ὁ Νετωφατί, Ἀταρὼϑ οἴκου Ἰωὰβ καὶ ἥμισυ τῆς Μαλαϑί, Ἡσαρί, [55] πατριαὶ γραμματέων κατοικοῦντες ἐν Ἰάβις, Θαργαϑιὶμ καὶ Σαμαϑιὶμ καὶ Σωχαϑιίμ· οὗτοι οἱ Κιναῖοι οἱ ἐλϑόντες ἐξ Αἱμὰϑ πατρὸς οἴκου Ῥηχάβ.

III.

Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυὶδ οἱ τεχϑέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών· ὁ πρωτότοκος Ἀμνὼν τῇ Ἀχινάαμ τῇ Ἰεζραηλίτιδι, ὁ δεύτερος Δαμνιὴλ τῇ Ἀβιγαίᾳ τῇ Καρμηλίᾳ, [2] ὁ τρίτος Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς Μωχὰ ϑυγατρὸς Θολμαΐ βασιλέως Γεδσούρ, ὁ τέταρτος Ἀδωνία υἱὸς Ἀγγίϑ, [3] ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτάλ, ὁ ἕκτος Ἰεϑραὰμ τῇ Ἀγλᾷ γυναικὶ αὐτοῦ. [4] ἓξ ἐγεννήϑησαν αὐτῷ ἐν Χεβρών, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑξάμηνον· καὶ τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [5] καὶ οὗτοι ἐτέχϑησαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ· Σαμαά, Σωβάβ, Νάϑαν καὶ Σαλωμών, τέσσαρες τῇ Βηρσαβεὲ ϑυγατρὶ Ἀμιήλ, [6] καὶ Ἐβαὰρ καὶ Ἐλισὰ καὶ Ἐλιφαλὴϑ [7] καὶ Ναγαὶ καὶ Ναφὲκ καὶ Ἰαφιὲ [8] καὶ Ἐλισαμὰ καὶ Ἐλιαδὰ καὶ Ἐλιφαλά, ἐννέα. [9] πάντες υἱοὶ Δαυίδ, πλὴν τῶν υἱῶν τῶν παλλακῶν· καὶ Θημὰρ ἀδελφὴ αὐτῶν. [10] υἱοὶ Σαλωμών· Ῥοβοάμ, Ἀβιὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ, [11] Ἰωρὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ, [12] Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζαρίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάϑαν υἱὸς αὐτοῦ, [13] Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐ-

* Mt. 1, 7—12.

---

40. σαλλουμ 41. σαλλουμ ... ιεχομιαν ... ιεχομιας ... om κ. ελισαμα εγ. τ. ισμ. 42. χαλεμ αδ. ιερεμεηλ ... μαρισας πρωτοτοκος ... ζειφ 43. ϑαφφου κ. ροκομ κ. σεμαα 44. om και σαμαα ... ιερκααν bis ... εγεννησεν σαμμαΐ 45. βηϑσουρ 46. τ. αρραν κ. τ. ιωσα κ. τ. γεζουε· και αρραν εγεννησεν τον γεζουε 47. ιαδαΐ· ρεγεμ κ. ι. κ. γηρσωμ κ. φαλετ κ. γ. κ. σαγαφ 48. τ. σεβερ κ. τ. ϑαρχνα 49. σαγαφ ... σαουλ π. μαχαμηνα κ. π. γαιβαα ... αχσα 50. χαριαϑιαρειμ 51. βαιϑ (legitur βαιϑλαμμων, non βαιϑ λαμμων) ... βεϑλεεμ, αρει π. βαιϑγεδωρ 52. χαριαϑιαρειμ αραα, εσει, αμμανιϑ 53. om και ... ϑυμασφας (?), χαριαϑιαειρ, αιϑαλειμ και ηφιϑειν κ. ησαμαϑειν κ. ημασαραειν ... οι εσϑαωλαιοι pro υιοι εσϑ. 54. βαιϑλεεμ και νετωφαϑι ... ιωβαβ ... της μαναϑ, ησαραει 55. γαβης, αργαϑιειμ κ. σαμαϑιειμ, σωκαϑιειμ III. 1. ισραηλιτιδι ... ο δευτ. δαλουια 2. ϑολμει ... γεσουρ ... αγγειϑ 3. σαφατιας ... ιεϑραμ 5. om και 6. ιεβααρ κ. ελισαμα κ. ελιφαλετ 7. κ. ναγε κ. ναφεγ 8. ελιεδα κ. ελιφαλετ 9. η αδελφη 10. αβια ο υι. α. 11. οζιας 12. ιωναϑαν

14 15 τοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ, 14 Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ. 15 καὶ υἱοὶ Ἰωσία· πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ δεύτερος Ἰωακίμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας, ὁ
16 τέταρτος Σαλούμ. 16 καὶ υἱοὶ Ἰωακίμ· Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας υἱὸς
17 18 αὐτοῦ. 17 καὶ υἱοὶ Ἰεχονία· Ἀσίρ, Σαλαϑιὴλ υἱὸς αὐτοῦ, 18 Μελχιρὰμ καὶ Φα-
19 δαΐας καὶ Σανεσὰρ καὶ Ἰεκεμία καὶ Ὡσαμὰϑ καὶ Ναβαδίας. 19 καὶ υἱοὶ Φαδαΐας· Ζοροβάβελ καὶ Σεμεΐ. καὶ υἱοὶ Ζοροβάβελ· Μοσολλὰμ καὶ Ἀνανία,
20 καὶ Σαλωμεϑὶ ἀδελφὴ αὐτῶν, 20 καὶ Ἀσουβὲ καὶ Ὀὸλ καὶ Βαραχία καὶ Ἀσα-
21 δία καὶ Ἀσοβέδ, πέντε. 21 καὶ υἱοὶ Ἀνανία· Φαλεττία, καὶ Ἰεσίας υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαφὰλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀρνὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβδία υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενίας υἱὸς αὐ-
22 τοῦ. 22 καὶ υἱὸς Σεχενία· Σαμαΐα. καὶ υἱοὶ Σαμαΐα· Χαττοὺς καὶ Ἰωὴλ καὶ
23 Βεῤῥὶ καὶ Νωαδία καὶ Σαφάϑ, ἕξ. 23 καὶ υἱοὶ Νωαδία· Ἐλιϑενὰν καὶ Ἐζεκία
24 καὶ Ἐζρικάμ, τρεῖς. 24 καὶ υἱοὶ Ἐλιϑενάν· Ὀδολία καὶ Ἐλιασεβὼν καὶ Φαδαΐα καὶ Ἀκοὺβ καὶ Ἰωανὰν καὶ Δαλααΐα καὶ Ἀνάν, ἑπτά.

IV.

2 Καὶ υἱοὶ Ἰούδα· Φαρές, Ἐσρὼμ καὶ Χαρμὶ καὶ Ὧρ, Σουβάλ, 2 καὶ Ῥάδα υἱὸς αὐτοῦ· καὶ Σουβὰλ ἐγέννησε τὸν Ἰέϑ, καὶ Ἰὲϑ ἐγέννησε τὸν Ἀχι-
3 μαΐ καὶ τὸν Λαάδ· αὗται αἱ γενέσεις τοῦ Ἀραϑί. 3 καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάμ· Ἰεζραὴλ καὶ Ἰεσμὰν καὶ Ἰεβδάς, καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν Ἐσηλεββών.
4 4 καὶ Φανουὴλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἰαζὴρ πατὴρ Ὡσάν· οὗτοι υἱοὶ Ὧρ τοῦ
5 πρωτοτόκου Ἐφραϑὰ πατρὸς Βαιϑαλαέν. 5 καὶ τῷ Ἀσοὺρ πατρὶ Θεκωὲ ἦσαν
6 δύο γυναῖκες, Ἀωδὰ καὶ Θοαδά. 6 καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀωδὰ τὸν Ὠχαΐα καὶ
7 τὸν Ἡφὰλ καὶ τὸν Θαιμὰν καὶ τὸν Ἀασϑήρ· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀωδᾶς. 7 καὶ
8 υἱοὶ Θοαδᾶς· Σερὲϑ καὶ Σαὰρ καὶ Ἐσϑανάμ. 8 καὶ Κωὲ ἐγέννησε τὸν Ἐνὼβ
9 καὶ τὸν Σαβαϑά· καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχὰβ υἱοῦ Ἰαρίν. 9 καὶ ἦν Ἰγαβὴς ἔνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ
10 Ἰγαβὴς λέγουσα Ἔτεκον ὡς γαβής. 10 καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβὴς τὸν ϑεὸν Ἰσραὴλ λέγων Ἐὰν εὐλογῶν εὐλογήσῃς με, καὶ πληϑύνῃς τὰ ὅριά μου, καὶ ᾖ ἡ χείρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσῃς γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαί με· καὶ ἐπήγαγεν ὁ
11 ϑεὸς πάντα ὅσα ᾐτήσατο. 11 καὶ Χαλὲβ πατὴρ Ἀσχὰ ἐγέννησε τὸν Μαχίρ·
12 οὗτος πατὴρ Ἀσσαϑών. 12 ἐγέννησε τὸν Βαϑραίαν καὶ τὸν Βεσσηὲ καὶ τὸν Θαιμὰν πατέρα πόλεως Ναᾶς ἀδελφοῦ Ἐσελὼμ τοῦ Κενεζί· οὗτοι ἄνδρες Ῥηχάβ.
13 14 13 καὶ υἱοὶ Κενέζ· Γοϑονιὴλ καὶ Σαραΐα. καὶ υἱοὶ Γοϑονιήλ· Ἀϑάϑ. 14 καὶ Μαναϑὶ ἐγέννησε τὸν Γοφερά. καὶ Σαραΐα ἐγέννησε τὸν Ἰωβὰβ πατέρα Ἀγεαδ-
15 δαΐρ, ὅτι τέκτονες ἦσαν. 15 καὶ υἱοὶ Χάλεβ υἱοῦ Ἰεφοννῆ· Ἢρ, Ἀδὰ καὶ Νοόμ.
16 καὶ υἱοὶ Ἀδά· Κενέζ. 16 καὶ υἱοὶ Ἀλεήλ· Ζὶβ καὶ Ζεφὰ καὶ Θιριὰ καὶ Ἐσερήλ.

---

14. αμως ... ιωσιας 15. ιωακειμ ... σαλλουμ 16. ιωακειμ 17. ιεχονιου· ασειρ 18. φαδαιας (inde a φαδαιας usque ναβαδιας omnia **; *om φαδαιας και?) ... ιεκενια κ. ιωσαμω 19. σαλαϑιηλ pro φαδαΐας ... σεμει ... μοσολλαμος 20. ασεβα ... ασοβαεσδ pro ασοβεδ 21. φαλλετια κ. ιεσεῖα ... ραφαια ... *om ορνα υι. αυτ. 22. σαμαια bis ... υιος pro υιοι ... χεττους κ. ιωηλ, βερια ... σαφατ 23. ελιωηναι ... εσριχαμ 24. ελιωναι· ωδουια κ. ελιασειβ κ. φαλαια κ. αχχουβ κ. ιωαναμ κ. δαλαια κ. ανανι IV. 1. και σουβαλ 2. ρεῖα pro ραδα ... *om τον ιεϑ, κ. ι. εγεννησε ... λαδ ... σαραϑι 3. *ιεζρεαηλ, ** ιεζριηλ ... ιεσμα ... ιγαβης pro ιεβδας ... εσηλλελφων 3. εζερ ... ωρ πρωτοτοκου ... *βαιϑλαεμ 5. ασχουρ π. ϑεκωμ ... γυναικ. αλαα κ. νοορα 6. αυτω η νοορα τ. ωχαζαμ ... ασϑηρα ... υιοι νοορα 7. κ. υιοι αλαα· σαρεϑ ... εϑναδι pro εσϑαναμ 8. τ. εγνωβ κ. τ. σωβηβα ... ιαρειμ 9. ιαγβης λεγουσα 10. γαβης ... ην pro ᾖ ... ποιησεις 11. ασχας ... μαχειρ 12. ab initio add και ασσαϑων ... εγ. τον βαϑρεφα κ. τ. φεσση κ. τ. ϑανα ... ανδρες ρηφα 14. γοφορα ... σαρια ... ιωαβ πατ. γησρασειμ, οτι 15. ηρα, αλα και νααμ ... αλα 16. κ. υιος (* ιαλλελημ, ** ιαλλεληλ) ιαλλεληλ· ζιφλι και ζαιφα κ. ϑηρια κ. εσεραηλ

17 καὶ υἱοὶ Ἐσρί· Ἰεθέρ, Μωρὰδ καὶ Ἄφερ καὶ Ἰαμών. καὶ ἐγέννησεν Ἰεθὲρ
τὸν Μαρὼν καὶ τὸν Σεμεῒ καὶ τὸν Ἰεσβὰ πατέρα Ἐσθαιμών. 18 καὶ ἡ γυνὴ
αὐτοῦ αὕτη Ἀδία ἔτεκε τὸν Ἰάρεδ πατέρα Γεδὼρ καὶ τὸν Ἀβὲρ πατέρα Σω-
χὼν καὶ τὸν Χετιὴλ πατέρα Ζαμών· καὶ οὗτοι υἱοὶ Βεθθία θυγατρὸς Φαραὼ
ἣν ἔλαβε Μωρήδ. 19 καὶ υἱοὶ γυναικὸς τῆς Ἰδουίας ἀδελφῆς Ναχαῒμ πατρὸς
Κεϊλά· Γαρμὶ καὶ Ἐσθαιμών, Νωχαθί. 20 καὶ υἱοὶ Σεμών· Ἀμνὼν καὶ Ἀνὰ
υἱὸς Φανὰ καὶ Ἰνών. καὶ υἱοὶ Σεΐ· Ζωάν, καὶ υἱοὶ Ζωάβ, 21 υἱοὶ Σηλὼμ
υἱοῦ Ἰούδα, Ἢρ πατὴρ Ληχάβ, καὶ Λααδὰ πατὴρ Μαρισά· καὶ γενέσεις
οἰκείων Ἐφραθαβὰκ τῷ οἴκῳ Ἐσοβά, 22 καὶ Ἰωακὶμ καὶ ἄνδρες Χωζηβὰ καὶ
Ἰωὰς καὶ Σαράφ, οἳ κατῴκησαν ἐν Μωάβ· καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ἀβεδηρὶν
ἀθουκιίμ. 23 οὗτοι κεραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀταῒμ καὶ Γαδιρὰ μετὰ τοῦ
βασιλέως· ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. 24 υἱοὶ Σεμεών·
Ναμουὴλ καὶ Ἰαμίν, Ἰαρίβ, Ζαρές, Σαούλ, 25 Σαλὲμ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασὰμ
υἱὸς αὐτοῦ, Μασμὰ υἱὸς αὐτοῦ, 26 Ἀμουὴλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαβοὺδ υἱὸς αὐτοῦ,
Ζακχοὺρ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῒ υἱὸς αὐτοῦ. 27 τῷ Σεμεῒ υἱοὶ ἑκκαίδεκα καὶ θυ-
γατέρες ἕξ· καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί· καὶ πᾶσαι αἱ
πατριαὶ αὐτῶν οὐκ ἐπλεόνασαν ὡς υἱοὶ Ἰούδα. 28 καὶ κατῴκησαν ἐν Βηρσαβεὲ
καὶ Μωλαδὰ καὶ ἐν Ἐσερσουάλ, 29 καὶ ἐν Βαλαὰ καὶ ἐν Αἰσὲμ καὶ ἐν Θω-
λάδ, 30 καὶ ἐν Βαθουὴλ καὶ ἐν Ἑρμὰ καὶ ἐν Σικελάγ, 31 καὶ ἐν Βαιθμαρι-
μὼθ καὶ Ἡμισουσεωσὶν καὶ οἴκου Βαρουσεωρίμ· αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως
βασιλέως Δαυίδ. 32 καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν· Αἰτὰν καὶ Ἤν, Ῥεμνὼν καὶ Θοκκὰ
καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε. 33 καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων
τούτων ἕως Βάαλ· αὕτη κατάσχεσις αὐτῶν καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. 34 καὶ
Μοσωβὰβ καὶ Ἰεμολὸχ καὶ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασία 35 καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰηοὺ υἱὸς
Ἀσαβία υἱὸς Σαραῦ υἱὸς Ἀσιὴλ 36 καὶ Ἐλιωναῒ καὶ Ἰωκαβὰ καὶ Ἰασουία καὶ
Ἀσαΐα καὶ Ἰεδιὴλ καὶ Ἰσμαὴλ καὶ Βαναίας 37 καὶ Ζουζὰ υἱὸς Σαφαῒ υἱοῦ
Ἀλὼν υἱοῦ Ἰεδιὰ υἱοῦ Σεμρὶ υἱοῦ Σαμαίου. 38 οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμα-
σιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν· καὶ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπλη-
θύνθησαν εἰς πλῆθος, 39 καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἐλθεῖν Γέραρα ἕως τῶν
ἀνατολῶν τῆς Γαὶ τοῦ ζητῆσαι νομὰς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. 40 καὶ εὗρον νομὰς
πλείονας καὶ ἀγαθάς· καὶ ἡ γῆ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυ-
χία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χὰμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. 41 καὶ ἦλθοσαν
οὗτοι οἱ γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα καὶ
ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὕροσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνε-
θεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ᾤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ
τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. 42 καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθη-

---

17. γαφερ κ. ιαλων ... τον μαιων κ. τ. σεμμαϊ κ. τ. ιεσαβα πατ. εσθε-
μων 18. ιδια pro αδια ... ιεκθιηλ ... βεθθια 19. κ. υι. γυν. της ιου-
δαιας αδελφ. ναχεμ και δανα πατηρ κεειλα και σωμειων πατηρ ιωμαν. και
υιοι ναημ πατρος κεειλα οταρμι και ιεσθεμωη μαχαθα. 20. σεμειων· αμνων
και ραννων υιος αναν και θιλων. και υιοι ες· ζωχαθ, κ. υι. ζωχαθ, 21.
υιοι ιουδα ... πατηρ ληχαδ ... μαρησα ... οικιων εβδαθ αββους τω 22. ιωα-
κειμ ... αβεδδηριν αθουκιειμ 23. κειραμεις ... αταειμ κ. γαδηρα 24. συ-
μεων ... ιαμειν, ιαρειβ, ζαραε 25. μαβασαν 27. ab init. add και ...
τρις pro εξ 28. post βηρσαβεε add και σαμαα 29. βοασομ pro αισεμ
30. και βαθουλ και ερμα 31. βαιθ μαρχαβωθ και ημισυ εωσιμ κ. οικον
βαρουμ σεωρειμ ... αυται πολεις 32. ρεμμων κ. θοκχαν κ. αισαν 33. πα-
σαι αι ... αυτων των κυκλω ... αυτη η 34. αμαληκ pro ιεμολοχ ... ιω-
σιας 35. ισαβια υι. σαραια 36. ελιωνηι κ. ιακαβα ... εδιηλ ... βαναια
37. υιος σεφειν υιου αλλων υι. εδια υι. σαμαριου υι. σ. 39. εαυτων 41.
om οι ... επαταξ. τους οικητορας αυτων

σαν εἰς ὄρος Σηἱρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαεττία καὶ Νωαδία καὶ Ῥα-
43 φαΐα καὶ Ὀζιὴλ υἱοὶ Ἰεσὶ ἄρχοντες αὐτῶν· [43] καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοίπους
τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀμαλὴκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

V.

Καὶ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν
τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔδωκε τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ
2 υἱῷ αὐτοῦ Ἰωσὴφ υἱῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια, [2] ὅτι
Ἰούδας δυνατὸς ἰσχύϊ καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ,
3 καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ· [3] υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραήλ· Ἐνὼχ καὶ
4 Φαλλούς, Ἀσρὼμ καὶ Χαρμί. [4] υἱοὶ Ἰωήλ· Σεμεΐ καὶ Βαναία υἱὸς αὐτοῦ. καὶ
5 υἱοὶ Γοὺγ υἱοῦ Σεμεΐ· [5] υἱὸς αὐτοῦ Μιχά, υἱὸς αὐτοῦ Ῥηχά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωήλ,
6 [6] υἱὸς αὐτοῦ Βεήλ, ὃν μετῴκισε Θαγλαφαλλασὰρ βασιλεὺς Ἀσσούρ· οὗτος ἄρ-
7 χων τῶν Ῥουβήν. [7] καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοχισμοῖς
8 αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν· ὁ ἄρχων Ἰωὴλ καὶ Ζαχαρία [8] καὶ Βαλὲκ υἱὸς
Ἀζοὺζ υἱὸς Σαμὰ υἱὸς Ἰωήλ. οὗτος κατῴκησεν ἐν Ἀροὴρ καὶ ἐπὶ Ναβαῦ καὶ
9 Βεελμασσών, [9] καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατῴκησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου ἀπὸ
10 τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῇ Γαλαάδ. [10] καὶ ἐν
ἡμέραις Σαοὺλ ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν χερσὶν
αὐτῶν κατοικοῦντες ἐν σκηναῖς αὐτῶν πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαάδ.
11 12 [11] υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατῴκησαν ἐν γῇ Βασὰν ἕως Σελά· [12] Ἰωὴλ
13 πρωτότοκος, καὶ Σαφὰμ ὁ δεύτερος, καὶ Ἰανὶν ὁ γραμματεὺς ἐν Βασάν. [13] καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· Μιχαήλ, Μοσολλὰμ καὶ Σεβεὲ
14 καὶ Ἰωρεὲ καὶ Ἰωαχὰν καὶ Ζουὲ καὶ Ὠβήδ, ἑπτά. [14] οὗτοι υἱοὶ Ἀβιχαία υἱοῦ
Οὐρὶ υἱοῦ Ἰδαΐ υἱοῦ Γαλαὰδ υἱοῦ Μιχαὴλ υἱοῦ Ἰεσαΐ υἱοῦ Ἰεδδαΐ υἱοῦ Βοὺζ
15 16 [15] ἀδελφοῦ υἱοῦ Ἀβδιὴλ υἱοῦ Γουνί, ἄρχων οἴκου πατριῶν. [16] κατῴκουν ἐν
Γαλαάδ, ἐν Βασὰν καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν καὶ πάντα τὰ περίχωρα Σα-
17 ρὼν ἕως ἐξόδου. [17] πάντων ὁ καταλοχισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ βασιλέως
18 Ἰούδα καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραήλ. [18] υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ Γὰδ
καὶ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἄνδρες αἴροντες ἀσπίδας καὶ
μάχαιραν καὶ τείνοντες τόξον καὶ δεδιδαγμένοι πόλεμον, τεσσαράκοντα καὶ
τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν.
19 [19] καὶ ἐποίουν πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ Ἰτουραίων καὶ Ναφισαίων
20 καὶ Ναδαβαίων, [20] καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν
Ἀγαραῖοι καὶ πάντα τὰ σκηνώματα αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸν θεὸν ἐβόησαν ἐν τῷ
21 πολέμῳ καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν. [21] καὶ ᾐχμαλώτευσαν
τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεντακισχιλίας, καὶ προβάτων διακοσίας πεν-
22 τήκοντα χιλιάδας, ὄνους δισχιλίους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας. [22] ὅτι
τραυματίαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατῴκησαν ἀντ'
23 αὐτῶν ἕως μετοικεσίας. [23] καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ κατῴκησαν ἀπὸ
Βασὰν ἕως Βαὰλ Ἑρμὼν καὶ Σανὶρ καὶ ὄρος Ἀερμών· καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ

---

42. σηειρ ... φαλεττια ... υιοι ιεσει 43. post αμαληκ add και κατωκησαν εκει V. 1. ο πρωτοτ. αυτου ... εδωκεν ευλογιαν ... τω ιωσηφ 2. *ιουδα, **ιουδας 3. και υιοι ... εσρων. 4. σεμειν ... υιου σεμεει 5. βααλ pro ιωηλ 6. βεηρα ... θαγλαθ φαλνασαρ 7. κ. οι αδ. α. τη πατρια 8. κ. βαλε υι. οζουζ ... βεελμαων 10. εποιησαντο ... σκηναις εως παντες 11. εν τη βασαν εως σελχα 12. ο πρωτοτοκος ... ιαναι 13. και μοσολλαμ κ. σοβαθε κ. ιωρες κ. ιαχαν ... ιωβηδ 14. αβιχαΐα ... υιου αδαΐ ... ιεσσαι ... αχιβουζ 15. om αδελφου 17. ιωθαν 18. γαδδι ... εντεινοντες ... τεσσαρες και τεσσερακοντα ... επτακοσιοι εξηκοντα 19. αγαραιων 20. οι αγοραιοι 22. πολλαι ... εως της 23. εν γη απο βασαν ... σανειρ

αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν. [24] καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν αὐτῶν· Ὀφὲρ καὶ Σεῒ καὶ Ἐλιὴλ καὶ Ἱερεμία καὶ Ὠδουία καὶ Ἰεδιήλ, ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοί, ἄρχοντες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν. [25] καὶ ἠθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς οὓς ἐξῆρεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. [26] καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα Φαλὼχ βασιλέως Ἀσσοὺρ καὶ τὸ πνεῦμα Θαγλαφαλλασὰρ βασιλέως Ἀσσούρ, καὶ μετῴκισε τὸν Ῥουβὴν καὶ τὸν Γαδδὶ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαὰχ καὶ Χαβὼρ καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζὰν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

VI.

Υἱοὶ Λευί· Γεδσών, Καὰθ καὶ Μεραρί. [2] καὶ υἱοὶ Καάθ· Ἀμβρὰμ καὶ Ἰσσάαρ, Χεβρὼν καὶ Ὀζιήλ. [3] καὶ υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς καὶ Μαριάμ. καὶ υἱοὶ Ἀαρών· Ναδὰβ καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. [4] Ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεές, Φινεὲς ἐγέννησε τὸν Ἀβισού, [5] Ἀβισοὺ ἐγέννησε τὸν Βοκχί, καὶ Βοκχὶ ἐγέννησε τὸν Ὀζί, [6] Ὀζὶ ἐγέννησε τὸν Ζαραία, Ζαραία ἐγέννησε τὸν Μαριήλ, [7] καὶ Μαριὴλ ἐγέννησε τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτώβ, [8] καὶ Ἀχιτὼβ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμάας, [9] καὶ Ἀχιμάας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Ἰωανάν, [10] καὶ Ἰωανὰν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν· οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ἐν Ἱερουσαλήμ. [11] καὶ ἐγέννησεν Ἀζαρίας τὸν Ἀμαρία, καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχιτώβ, [12] καὶ Ἀχιτὼβ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, καὶ Σαδὼκ ἐγέννησε τὸν Σαλώμ, [13] καὶ Σαλὼμ ἐγέννησε τὸν Χελκίαν, καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν, [14] καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Σαραία, καὶ Σαραίας ἐγέννησε τὸν Ἰωσαδάκ. [15] καὶ Ἰωσαδὰκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ. [16] υἱοὶ Λευί· Γεδσών, Καὰθ καὶ Μεραρί. [17] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών· Λοβενὶ καὶ Σεμεΐ. [18] υἱοὶ Καάθ· Ἀμβρὰμ καὶ Ἰσσάαρ, Χεβρὼν καὶ Ὀζιήλ. [19] υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί. καὶ αὗται αἱ πατριαὶ τοῦ Λευὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν. [20] τῷ Γεδσών, τῷ Λοβενὶ υἱῷ αὐτοῦ, Ἰὲθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαμμὰθ υἱὸς αὐτοῦ, [21] Ἰωὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρὶ υἱὸς αὐτοῦ. [22] υἱοὶ Καάθ· Ἀμιναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορὲ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, [23] Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισὰφ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσὴρ υἱὸς αὐτοῦ, [24] Θαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, Οὐριὴλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαοὺλ υἱὸς αὐτοῦ. [25] καὶ υἱοὶ Ἐλκανά· Ἀμεσσὶ καὶ Ἀχιμώθ, [26] Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σουφὶ υἱὸς αὐτοῦ, Καιναὰθ υἱὸς αὐτοῦ, [27] Ἐλιὰβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἱεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανὰ υἱὸς αὐτοῦ. [28] υἱοὶ Σαμουήλ· ὁ πρωτότοκος Σανὶ καὶ Ἀβιά. [29] υἱοὶ Μεραρί· Μοολί, Λοβενὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῒ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὰ υἱὸς αὐτοῦ, [30] Σαμαὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀγγία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαΐας υἱὸς αὐτοῦ. [31] καὶ οὗτοι οὓς κατέστησε Δαυὶδ ἐπὶ χεῖρας ᾀδόντων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. [32] καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν ὀργάνοις ἕως οὗ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστησαν κατὰ

---

24. ιεσει ... post ελιηλ add και ιεζριηλ 26. φαλως ... θαγλαθ φαλνασαρ ... εις χαλα VI. (1. γεδεων) 2. 3. αμραμ 5. βωκαι bis 6. ζαραιαν, ζαριας ... μαραιωθ 7. μαραιωθ ... αμαριαν ... αμαριας 10. ιωανας 11. αμαριαν, κ. αμαριας 12. 13. σελλουμ 14. σαραΐαν, κ. σαραΐας ... ιωσεδεκ 15. ιωσεδεκ ... ισραηλ pro ιερουσαλημ ... εν χερσιν 16. 17. γηρσων 18. αμραμ 20. τω γηρσων ... ζαμμα 21. ιωαχ (sed in rescriptis est) 22. ισσααρ pro αμιναδαβ ... ασειρ 23. * om versum (videtur) ... * * και αβιασαφ ... * * ασειρ 24. 25. 26. rescripti sunt. 24. * * οζιας 25. * * αμασι 26. * * καιναθ et om υιος 29. αζα 30. σαμα ... ασαΐα 32. σκηνης οικου μαρτυριου

33 τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. [33] καὶ οὗτοι οἱ ἑστηκότες καὶ
υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάϑ· Αἱμὰν ὁ ψαλτῳδὸς υἱὸς Ἰωὴλ υἱοῦ Σα-
34 35 μουὴλ [34] υἱοῦ Ἑλκανὰ υἱοῦ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ἐλιὴλ υἱοῦ Θοοὺ [35] υἱοῦ Σοὺφ
36 υἱοῦ Ἑλκανὰ υἱοῦ Μαὰϑ υἱοῦ Ἀμαϑὶ [36] υἱοῦ Ἑλκανὰ υἱοῦ Ἰωὴλ υἱοῦ Ἀζαρία
37 38 υἱοῦ Σαφανία [37] υἱοῦ Θαὰϑ υἱοῦ Ἀσὴρ υἱοῦ Ἀβιασὰφ υἱοῦ Κορὲ [38] υἱοῦ Ἰσάαρ,
39 υἱοῦ Καὰϑ υἱοῦ Λευὶ υἱοῦ Ἰσραήλ. [39] καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσὰφ ὁ ἑστηκὼς
40 ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ· Ἀσὰφ υἱὸς Βαραχία, υἱοῦ Σαμαὰ [40] υἱοῦ Μιχαὴλ υἱοῦ Βαα-
41 42 σία υἱοῦ Μελχία [41] υἱοῦ Ἀϑανὶ υἱοῦ Ζααραΐ υἱοῦ Ἀδαΐ [42] υἱοῦ Αἰϑὰμ υἱοῦ
43 44 Ζαμμὰμ υἱοῦ Σεμεΐ [43] υἱοῦ Ἰεὲϑ υἱοῦ Γεδσὼν υἱοῦ Λευί. [44] καὶ υἱοὶ Μεραρὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν· Αἰϑὰμ υἱὸς Κισὰ υἱοῦ Ἀβαΐ υἱοῦ Μαλὼχ
45 46 47 [45] υἱοῦ Ἀσεβὶ [46] υἱοῦ Ἀμεσσία υἱοῦ Βανὶ υἱοῦ Σεμὴρ [47] υἱοῦ Μοολὶ υἱοῦ Μουσὶ
48 υἱοῦ Μεραρὶ υἱοῦ Λευί. [48] καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν
οἱ Λευῖται οἱ δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ ϑεοῦ.
49 [49] καὶ Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ ϑυμιῶντες ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτω-
μάτων καὶ ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τῶν ϑυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἅγια
τῶν ἁγίων καὶ ἐξιλάσκεσϑαι περὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωυ-
50 σῆς παῖς τοῦ ϑεοῦ. [50] καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρών· Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, Φινεὲς
51 υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισοὺ υἱὸς αὐτοῦ, [51] Βοκκὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζὶ υἱὸς αὐτοῦ, Σα-
52 ραΐα υἱὸς αὐτοῦ, [52] Μαριὴλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιτὼβ υἱὸς
53 54 αὐτοῦ, [53] Σαδὼκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάας υἱὸς αὐτοῦ. [54] καὶ αὗται αἱ κατοικίαι
αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῇ πα-
55 τριᾷ αὐτῶν τοῖς Κααϑί, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κλῆρος. [55] καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς
56 τὴν Χεβρὼν ἐν γῇ Ἰούδα καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. [56] καὶ τὰ
πεδία τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλὲβ υἱῷ Ἰεφοννῆ.
57 [57] καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρών,
καὶ τὴν Λοβνὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπόρια
58 αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐσϑαμὼ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [58] καὶ τὴν Ἰεϑὰρ καὶ τὰ
59 περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὶρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, [59] καὶ τὴν Ἀσὰν
καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιϑσαμὺς καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς,
60 [60] καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν τὴν Γαβαΐ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γα-
λεμὰϑ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναϑὼϑ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς·
61 πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν. [61] καὶ τοῖς
υἱοῖς Καὰϑ τοῖς καταλοίποις ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσους
62 φυλῆς Μανασσῆ κλήρῳ πόλεις δέκα. [62] καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κατὰ πατριὰς
αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, ἀπὸ φυλῆς Νεφϑαλί, ἐκ φυλῆς
63 Μανασσῆ ἐν τῇ Βασὰν πόλεις τρισκαίδεκα. [63] καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ πα-
τριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ῥουβήν, ἐκ φυλῆς Γάδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν κλήρῳ
64 πόλεις δεκαδύο. [64] καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ
65 τὰ περισπόρια αὐτῶν· [65] καὶ ἔδωκαν ἐν κλήρῳ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐκ

---

32. (κρασιν pro κρισιν) 33. και οι υιοι ... 'om του 34. ιερεαμ ... ϑοουε 36. αμας pro αμαϑι 36. αζαριου ... σαφανιου 37. ασειρ 38. ισσααρ 39. και αδελφος 41. αϑανει ... αζαριου ... αδαϊα 42. ουρι pro αιϑαμ ... ζαμμα ... σεμει 43. γηρσων 44. μεραρι αδελφου αυτων ... αιϑαν υι. κεισαν υι. αβδι 46. υι. μαεσσια υιου χελκιου υιου αμασαΐ υι. βαανι υι. σεμμηρ 47. υιου ομουσι 48. om οι ante αδελφοι et ante δεδομενοι 49. οι υιοι ... αγιαν των αγιων 51. βωκαι ... ζαραϊα 52. μεραωϑ pro μαριηλ 54. πατρια του κααϑι 57. νηλων pro σελνα 58. ιεϑερ ... δαβειρ 59. in f. add και την βαιϑϑηρ και τα περισπορια αυτης 60. κ. απο της φυλης βενιαμειν τ. γαβεε ... και γαλημεϑ ... ante κ. τ. αναϑωϑ add και την λαβεε και τα περισπορια αυτης ... ante πασαι add και την αγχως και τα περισπορια αυτης 62. γηρσων ... εκ pro απο ... πολεις δεκατρεις

φυλῆς υἱῶν Συμεὼν καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὶν τὰς πόλεις ταύτας ἃς ἐκάλεσεν αὐτὰς ἐπ' ὀνόματος. 66 καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Καάϑ, καὶ ἐγένοντο πόλεις τῶν ὁρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραίμ. 67 καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχὲμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς ἐν ὄρει Ἐφραίμ, καὶ τὴν Γαζὲρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 68 καὶ τὴν Ἰεκμαὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιϑωρὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 69 καὶ τὴν Αἰλὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Γεϑρεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· 70 καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ τὴν Ἀνὰρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεμβλαὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Καὰϑ τοῖς καταλοίποις. 71 τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ πατριῶν ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ τὴν Γωλὰν ἐκ τῆς Βασὰν καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσηρὼϑ καὶ τὰ περιπόλια αὐτῆς· 72 καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ τὴν Κέδες καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δεβερὶ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 73 καὶ τὴν Ῥαμώϑ, καὶ τὴν Αἰνὰν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· 74 καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ τὴν Μαασὰλ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβδὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 75 καὶ τὴν Ἀκὰκ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥοὼβ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· 76 καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφϑαλὶ τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμὼϑ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαϑαὶμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. 77 τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ τοῖς καταλοίποις ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 78 ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τὴν Ἰεριχὼ κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰασὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 79 καὶ τὴν Καδμὼϑ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαεφλὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς· 80 ἐκ φυλῆς Γὰδ τὴν Ῥαμμὼϑ Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μααναὶμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, 81 καὶ τὴν Ἐσεβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζὴρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

VII.

Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ· Θωλὰ καὶ Φουὰ καὶ Ἰασοὺβ καὶ Σεμερών, τέσσαρες. 2 καὶ υἱοὶ Θωλά· Ὀζί, Ῥαφαΐα καὶ Ἰεριὴλ καὶ Ἰαμαΐ καὶ Ἰεμασὰν καὶ Σαμουήλ, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλὰ ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν· ὁ ἀριϑμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 3 καὶ υἱοὶ Ὀζί· Ἰεζραΐα. καὶ υἱοὶ Ἐζραΐα· Μιχαήλ, Ἀβδιοὺ καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰεσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες. 4 καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ παρατάξασϑαι εἰς πόλεμον τριάκοντα καὶ ἓξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήϑυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. 5 καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριὰς Ἰσσάχαρ καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριϑμὸς αὐτῶν τῶν πάντων. 6 υἱοὶ Βενιαμίν· Βαλὲ καὶ Βαχὶρ

---

65. om και εκ φυλ. υι. βενιαμιν 69. την ηλων 70. την ενηρ ... την ιβλααμ ... κατα πατριας 71. γηρσων ημισυς φυλης μαννασση (71. inde a την γαυλων εκ της usque 75. και την ιακακ omnia rescripta sunt) ... ** τ. γαυλων ... ** περισπορια bis ... ** ραμωϑ pro ασηρωϑ 72. ** τ. κεδεε ... ** γαδερ pro δεβερι ... ** αμως pro δαβωρ 73. ** om κ. τ. ραμωϑ ... ** την αναμ 74. ** μασαλ 75. ** ιακακ 76. νεφϑαλειμ ... χαμων ... καριαϑαιμ 77. post ζαβουλων add την ιεκομαν και τα περισπορια αυτης και την καδης και τα περισπορια αυτης και 78. εν τω περαν ... ιερειχω 79. καμηδωϑ ... φααϑ pro μαεφλα 80. και εκ φυλης ... ραμωϑ VII. 1. και ουτοι υιοι ισσαχαρ ... σαμραμ 2. και ραφαια ... ιεμου κ. ιεβασαμ ... αρχ. κατ οικον 3. ιεζρια bis ... μιχ. και οβδια 4. και μετ αυτων ... οικους πατρικους αυτων 5. οι αδελφοι ... om και ante ισχυροι 6. plene: βενιαμειν και βοχορ

καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς. 7 καὶ υἱοὶ Βαλέ· Ἐσεβὼν καὶ Ὀζὶ καὶ Ὀζιὴλ καὶ Ἱερι-
μοὺθ καὶ Οὐρί, πέντε, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀρι-
8 θμὸς αὐτῶν εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριακοντατέσσαρες. 8 καὶ υἱοὶ Βαχίρ·
Ζεμιρὰ καὶ Ἰωὰς καὶ Ἐλιέζερ καὶ Ἐλιθενὰν καὶ Ἀμαρία καὶ Ἱεριμοὺθ καὶ
9 Ἀβιοὺδ καὶ Ἀναθὼθ καὶ Ἐλημέθ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Βαχίρ, 9 καὶ ὁ ἀριθμὸς
αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει,
10 εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. 10 καὶ υἱοὶ Ἰεδιήλ· Βαλαάν. καὶ υἱοὶ Βαλαάν·
Ἰαοὺς καὶ Βεναμὶν καὶ Ἀὼθ καὶ Χανανὰ καὶ Ζαιθὰν καὶ Θαρσὶ καὶ Ἀχι-
11 σαάρ. 11 πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεδιήλ, ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει,
12 ἑπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει πολεμεῖν. 12 καὶ
13 Σαπφὶν καὶ Ἀπφὶν καὶ υἱοὶ Ὤρ, Ἀσώμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀόρ. 13 υἱοὶ Νεφθαλί·
14 Ἰασιήλ, Γωνὶ καὶ Ἀσὴρ καὶ Σελλοὺμ υἱοὶ αὐτοῦ, Βαλὰμ υἱὸς αὐτοῦ. 14 υἱοὶ
Μανασσῆ· Ἐσριήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ
15 Μαχὶρ πατέρα Γαλαάδ. 15 καὶ Μαχὶρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ Ἀπφὶν καὶ Σαπφίν·
καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μοωχά, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Σαπφαάδ· ἐγεν-
16 νήθησαν δὲ τῷ Σαπφαὰδ θυγατέρες. 16 καὶ ἔτεκε Μοωχὰ γυνὴ Μαχὶρ υἱόν,
καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές, καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σοῦρος· υἱοὶ
17 αὐτοῦ Οὐλὰμ καὶ Ῥοκόμ. 17 καὶ υἱοὶ Οὐλάμ· Βαδάμ. οὗτοι υἱοὶ Γαλαὰδ υἱοῦ
18 Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ. 18 καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχὲθ ἔτεκε τὸν Ἰσοὺδ
19 καὶ τὸν Ἀβιέζερ καὶ τὸν Μαελά. 19 καὶ ἦσαν υἱοὶ Σεμιρά· Ἀΐμ καὶ Συχὲμ
20 καὶ Λακὶμ καὶ Ἀνιάν. 20 καὶ υἱοὶ Ἐφραΐμ· Σωθαλέθ, καὶ Βαρὰδ υἱὸς αὐτοῦ,
21 καὶ Θαὰδ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, 21 καὶ Ζαβὰδ
υἱὸς αὐτοῦ, Σωθελὲ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀζὲρ καὶ Ἐλεάδ· καὶ ἀπέκτειναν αὐ-
τοὺς οἱ ἄνδρες Γὲθ οἱ τεχθέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη
22 αὐτῶν. 22 καὶ ἐπένθησεν Ἐφραΐμ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλάς, καὶ ἦλθον
23 ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. 23 καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βεριά,
24 ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου. 24 καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Σαραά, καὶ ἐν
ἐκείνοις τοῖς καταλοίποις, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ τὴν
25 ἄνω. καὶ υἱοὶ Ὀζάν· Σεηρά, 25 καὶ Ῥαφὴ υἱὸς αὐτοῦ, Σαρὰφ καὶ Θαλεὲς
26 υἱοὶ αὐτοῦ, Θαὲν υἱὸς αὐτοῦ. 26 τῷ Λααδὰν υἱῷ αὐτοῦ υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς
27 28 Ἐλισαμαΐ, 27 υἱὸς Νούν, υἱὸς Ἰησουέ, υἱοὶ αὐτοῦ. 28 καὶ κατάσχεσις αὐτῶν
καὶ κατοικία αὐτῶν· Βαιθὴλ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς κατ' ἀνατολὰς Νοαρὰν
πρὸς δυσμαῖς Γαζὲρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ Συχὲμ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς
29 ἕως Γάζης καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς 29 καὶ ἕως ὁρίων υἱῶν Μανασσῆ, Βαιθσαὰν
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θανὰχ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδὼ καὶ αἱ κῶμαι

---

6. και ιαδιηλ τρις 7. ασεβων 8. βοχορ· ζαμιριας ... ελιωηναϊ pro ελιθεναν ... ιεριμωθ κ. αβιου ... ελμεθεμ ... βοχορ 10. υιοι αδιηλ ... ιεως κ. βενιαμειν κ. αμειδ κ. χαναναν κ. ηθαν κ. θαρσεις 11. ** αδιηρ ... του πολεμειν 12. σαφειμ κ. αφειμ ... ωρα ... ασοβ pro ασωμ 13. και γωυνι κ. σααρ κ. σελλουμ υιοι βαλλα ... om υιος αυτου. 14. ετεκεν τον μαχειρ 15. μαχειρ ... αφφειν και σεφφειμ ... μοοχα ... σαλπααδ· και εγεννηθησαν τω σαλπααδ 16. μοοχα η γυνη μαχειρ ... σορος· υιος αυτου ουλαμ ... om και ροκομ 17. βαδαν ... μαχειρ 18. τον σουδ ... μοολα 19. αειν κ. σ. κ. λακεια κ. ανιαμ 20. σωθαλα ... υιοι ... θααθ ... ελεαδα ... νομεε pro σααθ 21. om και priora duo ... ζαβεδ ... εζερ υιος αυτου ... αυτους ανδρες γαιθ ... om του 22. εφραιμ πατηρ ... οι αδελφοι 23. βαρια 24. σααρα ... om την primum 25. και ρασεφ pro σαραφ ... θαλε ... om θαεν υιος αυτου 26. ** τω γαλααδα, * (videtur) τω λααδα ... υιω αυτου, καθααν υιος αυτου, αμιουδ υιος αυτου, ελισαμα υιος αυτου 27. νουμ υιος αυτου, ιησουε υιος αυτου 28. κατασχεσεις ... κατα ανατολας νααραν 29. βαιθσαν ... θαναχ ... ante μαγεδδω add και βαλααδ και αι κωμαι αυτης

αὐτῆς, Δὼρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς· ἐν ταύτῃ κατῴκησαν υἱοὶ Ἰωσὴφ υἱοῦ Ἰσραήλ. [30] υἱοὶ Ἀσήρ· Ἰεμνὰ καὶ Σουία καὶ Ἰσουὶ καὶ Βεριά, καὶ Σορὲ ἀδελφὴ 30
αὐτῶν. [31] καὶ υἱοὶ Βεριά· Χαβὲρ καὶ Μελχιήλ, οὗτος πατὴρ Βερϑαίϑ. [32] καὶ 31 32
Χάβερ ἐγέννησε τὸν Ἰαφλὴτ καὶ τὸν Σαμὴρ καὶ τὸν Χωϑὰν καὶ τὴν Σωλὰ ἀδελφὴν αὐτῶν. [33] καὶ υἱοὶ Ἰαφλήτ· Φασὴχ καὶ Βαμαὴλ καὶ Ἀσίϑ· οὗτοι 33
υἱοὶ Ἰαφλήτ. [34] καὶ υἱοὶ Σεμμήρ· Ἀχὶ καὶ Ῥοογὰ καὶ Ἰαβὰ καὶ Ἀρὰμ [35] καὶ 34 35
Βανηελὰμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σωφὰ καὶ Ἰμανὰ καὶ Σελλὴς καὶ Ἀμάλ. [36] υἱοὶ 36
Σωφᾶς· Σουὲ καὶ Ἀρναφὰρ καὶ Σουδὰ καὶ Βαρὶν καὶ Ἰμρὰν [37] καὶ Βασὰν 37
καὶ Ὡὰ καὶ Σαμὰ καὶ Σαλισὰ καὶ Ἰεϑρὰ καὶ Βεηρά. [38] καὶ υἱοὶ Ἰεϑήρ· 38
Ἰεφινὰ καὶ Φασφὰ καὶ Ἀρά. [39] καὶ υἱοὶ Ὀλά· Ὀρέχ, Ἀνιὴλ καὶ Ῥασιά. 39
[40] πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀσήρ, πάντες ἄρχοντες πατριῶν ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ἡγούμενοι· ὁ ἀριϑμὸς αὐτῶν εἰς παράταξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριϑμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἰκοσιὲξ χιλιάδες. 40

VIII.

Καὶ Βενιαμὶν ἐγέννησε Βαλὲ πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ Ἀσβὴλ τὸν δεύτερον, Ἀαρὰ τὸν τρίτον, [2] Νωὰ τὸν τέταρτον, καὶ Ῥαφὰ τὸν πέμπτον. [3] καὶ 2 3
ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλέ· Ἀδὶρ καὶ Γηρὰ καὶ Ἀβιοὺδ [4] καὶ Ἀβεσσουὲ καὶ Νοαμὰ 4
καὶ Ἀχιὰ [5] καὶ Γερὰ καὶ Σεφουφὰμ καὶ Οὑράμ. [6] οὗτοι υἱοὶ Ἀώδ· οὗτοί 5 6
εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν τοῖς κατοικοῦσι Γαβεέ, καὶ μετῴκισαν αὐτοὺς εἰς Μαχαναϑί· [7] καὶ Νοομὰ καὶ Ἀχιὰ καὶ Γηρά· οὗτος Ἰεγλαάμ, καὶ ἐγέννησε 7
τὸν Ἀζὰ καὶ τὸν Ἰαχιχώ. [8] καὶ Σααρὶν ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ μετὰ 8
τὸ ἀποστεῖλαι αὐτὸν Ὡσὶν καὶ τὴν Βααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ. [9] καὶ ἐγέννησεν ἐκ 9
τῆς Ἀδὰ γυναικὸς αὐτοῦ τὸν Ἰωλὰβ καὶ τὸν Σεβιὰ καὶ τὸν Μισὰ καὶ τὸν Μελχὰς [10] καὶ τὸν Ἰεβοὺς καὶ τὸν Ζαβιὰ καὶ τὸν Μαρμά· οὗτοι ἄρχοντες 10
πατριῶν. [11] καὶ ἐκ τῆς Ὡσὶν ἐγέννησε τὸν Ἀβιτὼλ καὶ τὸν Ἀλφαάλ. [12] καὶ 11 12
υἱοὶ Ἀλφαάλ· Ὠβήδ, Μισαάλ, Σεμμήρ· οὗτος ᾠκοδόμησε τὴν Ὠνὰν καὶ τὴν Λὼδ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· [13] καὶ Βεριὰ καὶ Σαμά· οὗτοι ἄρχοντες τῶν 13
πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γέϑ.
[14] καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωσὴκ καὶ Ἀριμὼϑ [15] καὶ Ζαβαδία καὶ Ὠρὴδ καὶ Ἔδερ 14 15
[16] καὶ Μιχαὴλ καὶ Ἰεσφὰ καὶ Ἰωδά, υἱοὶ Βεριά· [17] καὶ Ζαβαδία καὶ Μοσολλὰμ καὶ Ἀζακὶ καὶ Ἀβὰρ [18] καὶ Ἰσαμαρὶ καὶ Ἰεξλίας καὶ Ἰωβάβ, υἱοὶ Ἐλφαάλ· [19] καὶ Ἰακὶμ καὶ Ζαχρὶ καὶ Ζαβδὶ [20] καὶ Ἐλιωναῒ καὶ Σαλαϑὶ καὶ 16 17 18 19 20
Ἐλιηλὶ [21] καὶ Ἀδαΐα καὶ Βαραΐα καὶ Σαμαράϑ, υἱοὶ Σαμαΐϑ· [22] καὶ Ἰεσφὰν 21 22
καὶ Ὠβὴδ καὶ Ἐλεὴλ [23] καὶ Ἀβδὼν καὶ Ζεχρὶ καὶ Ἀνὰν [24] καὶ Ἀνανία καὶ 23 24

---

29. εν ταυταις κατωκ. οι 30. ιεμνα κ. ιεσουα κ. ιεσουι κ. βαρια κ. σαραϊ η αδ. α. 31. βαρια ... αυτος π. βερζαιε 32. ιαφαλητ κ. τ. σωμηρ κ. τ. χωϑαμ 33. ιαφαλητ bis ... φεσηχι, βαμαηλ κ. ασειϑ 34. σωμηρ· αχι, ουραογα και οβα και αραμ 35. και υιος ελαμ ... σωφαρ 36. σωφα ... σουαλ pro σουδα ... βαρι κ. ιεμρα 37. βασαρ κ. ωδ κ. σαμμα κ. σαλεισα κ. ιεϑερ 38. ιεϑερ 39. ωλα ... και ανιηλ 40. om ὁ ... om αριϑμος αυτων ante ανδρες VIII. 1. βενιαμειν εγ. τον βαλε ... και ααρα 2. και νωα ... ραφη 3. αρεδ pro αδιρ 4. αβισουε κ. μααμαν ... om κ. αχια 5. κ. γηρα κ. σωφαν κ. αχιραν και ιωιμ 6. υιοι ωδ ... γαβες ... μαναχαϑι 7. ιγλααμ ... ιαχιχαδ 8. σααρημ ... ωσιμ ... βααρα 9. ιωβαβ ... μωσα ... μελχαμ 10. ιεους ... σεβια pro ζαβια 11. ωσιμ ... αβιτωβ 12. αλφαα ... και μισααλ ... την ωνω ... λοδ 13. βαριγα ... αδαμ pro αιλαμ 14. κ. οι αδελφοι ... ιαριμουϑ 15. αζαβαδια κ. αρωδ κ. ωδερ 16. κ. μιχ. κ. εσφαχ κ. ιωαχα και ιεζια υι. βαριγα 18. ιεσαμαρι ... εζλια 19. ιακειμ ... ζεχρι 20. ελιωηναϊ κ. σαλει, ελιηλι 21. κ. αλαια κ. βεριγα και βαραϊα κ. σαμαραϑ, υι. σαμαϊ 22. εσφαν 23. ζοχρι 24. * ανανιας

25 [25]Ἀμβρὶ καὶ Αἰλὰμ καὶ Ἀναθὼθ [25]καὶ Ἰαθὶν καὶ Ἰεφαδίας καὶ Φανουήλ, υἱοὶ
26 27 Σωσήκ· [26]καὶ Σαμσαρὶ καὶ Σααρίας καὶ Γοθολία [27]καὶ Ἰαρασία καὶ Ἐριὰ
28 καὶ Ζεχρί, υἱὸς Ἰροάμ. [28]οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχον-
29 τες· οὗτοι κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. [29]καὶ ἐν Γαβαὼν κατῴκησε πατὴρ
30 Γαβαών, καὶ ὄνομα γυναικὶ αὐτοῦ Μοαχά· [30]καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος
31 Ἀβδών, καὶ Σοὺρ καὶ Κὶς καὶ Βάαλ καὶ Ναδὰβ καὶ Νὴρ [31]καὶ Γεδοὺρ καὶ
32 ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ζαχχοὺρ καὶ Μακελώθ· [32]καὶ Μακελὼθ ἐγέννησε τὸν
Σαμαά. καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκησαν ἐν Ἱερου-
33 σαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. [33]καὶ Νὴρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κὶς ἐγέν-
νησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαοὺλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Μελχισουὲ καὶ
34 τὸν Ἀμιναδὰβ καὶ τὸν Ἀσαβάλ. [34]καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ· καὶ Μεριβαὰλ
35 ἐγέννησε τὸν Μιχά. [35]καὶ υἱοὶ Μιχά· Φιθὼν καὶ Μελὰχ καὶ Θαρὰχ καὶ Ἀχάζ.
36 [36]καὶ Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Σαλαιμὰθ καὶ τὸν
37 Ἀσμὼθ καὶ τὸν Ζαμβρί, καὶ Ζαμβρὶ ἐγέννησε τὸν Μαισά, [37]καὶ Μαισὰ ἐγέν-
νησε τὸν Βαανά· Ῥαφαία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ.
38 [38]καὶ τῷ Ἐσὴλ ἓξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότο-
κος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαὴλ καὶ Σαραΐα καὶ Ἀβδία καὶ Ἀνὰν καὶ Ἀσά· πάντες
39 οὗτοι υἱοὶ Ἐσήλ. [39]καὶ υἱοὶ Ἀσὴλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· Αἰλὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ,
40 καὶ Ἰὰς ὁ δεύτερος, καὶ Ἐλιφαλὲτ ὁ τρίτος. [40]καὶ ἦσαν υἱοὶ Αἰλὰμ ἰσχυροὶ
ἄνδρες δυνάμει τείνοντες τόξον καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν
ἑκατὸν πεντήκοντα. πάντες οὗτοι ἐξ υἱῶν Βενιαμίν.

IX.

Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συλλοχισμὸς αὐτῶν, καὶ οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν
βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυ-
2 λῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, [2]καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατα-
σχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ οἱ δεδομένοι.
3 [3]καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατῴκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν
4 Βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραῒμ καὶ Μανασσῆ. [4]καὶ Γνωθὶ καὶ υἱὸς
Σαμιοὺδ υἱοῦ Ἀμρὶ υἱοῦ Ἀμβραῒμ υἱοῦ Βουνὶ υἱοῦ υἱῶν Φαρὲς υἱοῦ Ἰούδα.
5 6 [5]καὶ ἐκ τῶν Σηλωνὶ Ἀσαΐα πρωτότοκος αὐτοῦ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. [6]ἐκ τῶν υἱῶν
7 Ζαρὰ Ἰεήλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑξακόσιοι καὶ ἐννενήκοντα. [7]καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
8 Βενιαμὶν Σαλὼμ υἱὸς Μοσολλὰμ υἱοῦ Ὠδουία υἱοῦ Ἀσινοῦ, [8]καὶ Ἰεμναὰ
υἱὸς Ἱεροβοὰμ καὶ Ἠλώ· οὗτοι υἱοὶ Ὀζὶ υἱοῦ Μαχίρ· καὶ Μοσολλὰμ υἱὸς
9 Σαφατία υἱοῦ Ῥαγουὴλ υἱοῦ Ἰεμναΐ, [9]καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις
αὐτῶν ἐνναχόσιοι πεντηκονταέξ, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους
10 11 πατριῶν αὐτῶν. [10]καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων Ἰωδαὲ καὶ Ἰωαρὶμ καὶ Ἰαχὶν [11]καὶ
Ἀζαρία υἱὸς Χελκία υἱοῦ Μοσολλὰμ υἱοῦ Σαδὼκ υἱοῦ Μαραϊὼθ υἱοῦ Ἀχιτὼβ

---

24. αηλαμ κ. αναθωθια 25. και αθειν κ. ιεφαδια 26. σαμσαρια ... σααρια ... γοθολιας 27. ηλια pro ερια ... υιοι ιεροαμ ... αρχηγοι pro αρχοντες sec. 29. τη γυναικι ... μααχα 30. και υιος αυτη πρωτοτοκος ... και ισουρ και κεις ... κ. νηρ κ. ναδαβ 31. αδελφοι ... om και ante ζαχχουρ ... om και μακελωθ prius ... μαχαλωθ ... σαμεα ... om γαρ 33. κεις bis ... ιεβααλ pro ασαβαλ 34. μεφριβααλ bis 35. φιθων κ. μαλωθ κ. θαρεε κ. χααζ 36. χααζ ... ιωιαδα bis ... γαλεμαθ pro σαλαιμαθ ... αζμωθ ... ζαμρι 37. ελεασα 38. ο πρωτοτοκος ... om και ασα 39. εσελεκ του αδελφου α. ουλαμ ο πρωτοτ. α. και ιαϊας 40. ουλαμ ... εκατον ενενηκοντα ... βενιαμειν IX. 3. βενιαμειν 4. om και bis . . γωθι ... αμιουδ ... om υιου αμβραϊμ υι. βουνι 5. απο του σηλωνι ασα ο ... και υιοι 6. ενενηκοντα 7. βενιαμειν ... σαλω ... υιου ασανουα 8. ιεβναα υι. ιεροαμ κ. ηλα, υιος οζι υιου μοχορε, κ. μασαλλαμ ... υιου ιεβαναι 40. ιωαρειβ κ. ιαχειν 11. αζαριας υι. χελκιου ... μαριωθ

ἡγουμένου οἴκου τοῦ θεοῦ, [12] καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἰραὰμ υἱοῦ Φασχὼρ υἱοῦ Μελ- 12
χία, καὶ Μαασαία υἱὸς Ἀδιὴλ υἱοῦ Ἐζιρὰ υἱοῦ Μοσολλὰμ υἱοῦ Μασελμὼθ
υἱοῦ Ἐμμήρ, [13] καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν χίλιοι 13
καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑξήκοντα, ἰσχυροὶ δυνάμει εἰς ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου
τοῦ θεοῦ. [14] καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν Σαμαΐα υἱὸς Ἀσὼβ υἱοῦ Ἐζρικὰμ υἱοῦ 14
Ἀσαβία ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί, [15] καὶ Βακβακὰρ καὶ Ἀρὴς καὶ Γαλαὰλ καὶ 15
Ματθανίας υἱὸς Μιχὰ υἱοῦ Ζεχρὶ υἱοῦ Ἀσάφ, [16] καὶ Ἀβδία υἱὸς Σαμία υἱοῦ 16
Γαλαὰλ υἱοῦ Ἰδιθούν, καὶ Βαραχία υἱὸς Ὀσσὰ υἱοῦ Ἑλκανὰ ὁ κατοικῶν ἐν
ταῖς κώμαις Νωτεφατί. [17] οἱ πυλωροί· Σαλώμ, Ἀκούμ, Τελμὼν καὶ Διμὰν 17
καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Σαλὼμ ὁ ἄρχων· [18] καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ 18
βασιλέως κατ᾽ ἀνατολάς· αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί. [19] καὶ 19
Σελλοὺμ υἱὸς Κορὲ υἱοῦ Ἀβιασὰφ υἱοῦ Κορὲ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον
πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κορῖται ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς
φυλακὰς τῆς σκηνῆς· καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς κυρίου φυλάσ-
σοντες τὴν εἴςοδον. [20] καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ᾽ αὐτῶν ἔμ- 20
προσθεν κυρίου, καὶ οὗτοι μετ᾽ αὐτοῦ. [21] Ζαχαρίας υἱὸς Μοσολλαμὶ πυλωρὸς 21
τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. [22] πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐν 22
ταῖς πύλαις διακόσιοι καὶ δεκαδύο· οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλο-
χισμὸς αὐτῶν· τούτους ἔστησε Δαυὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐ-
τῶν. [23] καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν 23
οἴκῳ τῆς σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν. [24] κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, 24
κατὰ ἀνατολάς, θάλασσαν, βοῤῥᾶν, νότον. [25] καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐ- 25
λαῖς αὐτῶν τοῦ εἰςπορεύεσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ
τούτων· [26] ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. καὶ οἱ Λευῖται 26
ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ παρεμ-
βάλλουσιν, [27] ὅτι ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡ φυλακή· καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τὸ πρωὶ 27
πρωὶ ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ. [28] καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λει- 28
τουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰςοίσουσι καὶ ἐν ἀριθμῷ ἐξοίσουσι. [29] καὶ ἐξ αὐτῶν 29
καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη καὶ ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σεμι-
δάλεως, τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ καὶ τῶν ἀρωμάτων. [30] καὶ ἀπὸ 30
τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεψοὶ τοῦ μύρου καὶ εἰς τὰ ἀρώματα. [31] καὶ 31
Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλὼμ τῷ Κορίτῃ, ἐν
τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως. [32] καὶ 32
Βαναΐας ὁ Κααθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως
τοῦ ἑτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. [33] καὶ οὗτοι ψαλτῳδοὶ ἄρχοντες τῶν 33
πατριῶν τῶν Λευιτῶν διατεταγμέναι ἐφημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νὺξ ἐπ᾽ αὐτοῖς
ἐν τοῖς ἔργοις. [34] οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐ- 34
τῶν, ἄρχοντες οὗτοι κατῴκησαν ἐν Ἱερουσαλήμ. [35] καὶ ἐν Γαβαὼν κατῴκησε 35
πατὴρ Γαβαὼν Ἰεήλ, καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μοωχά· [36] καὶ υἱὸς αὐτοῦ 36
ὁ πρωτότοκος Ἀβδών, καὶ Σοὺρ καὶ Κὶς καὶ Βάαλ καὶ Νὴρ καὶ Ναδὰβ
[37] καὶ Γεδοὺρ καὶ ἀδελφὸς καὶ Ζακχοὺρ καὶ Μακελώθ. [38] καὶ Μακελὼθ ἐγέν- 37 38

---

11. ηγουμενος **12.** σαδιας υι. ιερααμ ... μελχιου ... μασαι ... ιεζριου ... μοσολλαμωθ pro μασελμωθ **13.** οι αδελφοι ... om αυτων ... χιλιοι επτακοσιοι ενενηκοντα **14.** σαμαια ... ασαβιου υιου υιων **15.** αρες κ. γωληλ **16.** οβδια υι. σαμιου υι. γωληλ υι. ιδουθων ... βαραχιας ... ασα ... νετωφαθι **17.** σαλλωμ και ακουβ και τελμαν και αιμαν **18.** κατα ... αυται πυλαι **19.** σαλωμ υι. χωρη **21.** μοσολλαμ **22.** εκλεκτοι ταις πυλαις εν ... om και post διακοσιοι **23.** και υιοι ... om και ante εν **24.** τους τεσσαρες ... " κατα **26.** πυλων. οι ... παρεμβαλουσιν **28.** εις οισουσιν αυτα ... εξοισ. αυτα **29.** και επι παντα τα **31.** ματταθιας **32.** βαναιας **34.** αρχοντες· ουτοι (ita disting.) **35.** ιειηλ **36.** ο υιος ... ισειρ κ. κεις **37.** κ. γεδουρ κ. αδελφοι ζακχουρ κ. μακεδωθ **38.** μακεδωθ

νησε τὸν Σαμαά· καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατῴκησαν ἐν Ἱερου-
39 σαλὴμ ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. [39] καὶ Νὴρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κὶς
ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαοὺλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάϑαν καὶ τὸν Μελχισουὲ καὶ
40 τὸν Ἀμιναδὰβ καὶ τὸν Ἀσαβάλ. [40] καὶ υἱὸς Ἰωνάϑαν Μεριβαάλ· καὶ Μεριβαὰλ
41 42 ἐγέννησε τὸν Μιχά. [41] καὶ υἱοὶ Μιχά· Φιϑὼν καὶ Μαλὰχ καὶ Θαράχ. [42] καὶ
Ἀχὰζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδά, καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Γαλεμὲϑ καὶ τὸν Γαζμὼϑ
43 καὶ τὸν Ζαμβρί, καὶ Ζαμβρὶ ἐγέννησε τὸν Μασσά, [43] καὶ Μασσὰ ἐγέννησε τὸν
44 Βαανά, καὶ Ῥαφαΐα υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασὰ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. [44] καὶ
τῷ Ἐσὴλ ἓξ υἱοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ,
καὶ Ἰσμαὴλ καὶ Σαραΐα καὶ Ἀβδία καὶ Ἀνὰν καὶ Ἀσά· οὗτοι υἱοὶ Ἐσήλ.

X.

Καὶ ἀλλόφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προςώπου
2 ἀλλοφύλων καὶ ἔπεσον τραυματίαι ἐν ὄρει Γελβουέ. [2] καὶ κατεδίωξαν οἱ ἀλλό-
φυλοι ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καὶ ἐπάταξαν ἀλλόφυλοι τὸν
3 Ἰωνάϑαν καὶ τὸν Ἀμιναδὰβ καὶ τὸν Μελχισουὲ υἱοὺς Σαούλ. [3] καὶ ἐβαρύνϑη
ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ· καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ τοξόται ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ
4 ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν τόξων. [4] καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ αἴροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ Σπά-
σαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλϑωσιν οἱ ἀπερίτμη-
τοι οὗτοι καὶ ἐμπαίξωσί μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι
ἐφοβεῖτο σφόδρα· καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν ῥομφαίαν καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν.
5 [5] καὶ εἶδεν ὁ αἴρων τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι ἀπέϑανε Σαούλ, καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς
6 ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. [6] καὶ ἀπέϑανε Σαοὺλ καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ
7 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέϑανε. [7] καὶ εἶδε πᾶς
ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὁ ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ἰσραήλ, καὶ ὅτι ἀπέϑανε Σαοὺλ
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον· καὶ ἦλϑον
8 οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατῴκησαν ἐν αὐταῖς. [8] καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ καὶ ἦλϑον
ἀλλόφυλοι τοῦ σκυλεύειν τοὺς τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς υἱοὺς
9 αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ. [9] καὶ ἐξέδυσαν αὐτόν, καὶ ἔλαβον τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ
10 τοῦ εὐαγγελίσασϑαι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ· [10] καὶ ἔϑηκαν τὰ σκεύη
αὐτῶν ἐν οἴκῳ ϑεοῦ αὐτῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔϑηκαν ἐν οἴκῳ Δαγών.
11 [11] καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλό-
12 φυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰσραήλ. [12] καὶ ἠγέρϑησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυ-
νατός, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγ-
καν αὐτὰ εἰς Ἰαβίς, καὶ ἔϑαψαν τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρῦν ἐν Ἰαβίς· καὶ
13 ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας. [13] καὶ ἀπέϑανε Σαοὺλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ αἷς
ἠνόμησε τῷ ϑεῷ κατὰ τὸν λόγον κυρίου, διότι οὐκ ἐφύλαξεν· ὅτι ἐπηρώτη-
σε Σαοὺλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύϑῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ
14 ὁ προφήτης, [14] καὶ οὐκ ἐζήτησε κύριον· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν, καὶ ἐπέστρεψε
τὴν βασιλείαν τῷ Δαυὶδ υἱῷ Ἰεσσαί.

---

38. σαμα ... εμμεσω ... μετα pro εν μεσω altero 39. κεις bis ... βααλ pro ασαβαλ 40. μεχριβααλ 41. μαλωχ κ. ϑαρα 42. χααζ ... αζ-μωϑ ... μασα 43. μασα ... βανα ... om και ante ραφ. (sed ραφ. υι. α. rescriptum est) ... ελεασα 44. σαρια ... om ασα X. 1. προς ισραηλ (... γελβουϑ) 2. om οι ... οπισω υιων 3. εν τοις τοξοις ... επονεσεν 4. τ. ρομφ. αυτου και επεσεν 5. ιδεν ... και γε αυτος ... in f. add και απεϑανεν 7. ιδεν ... κατελειπον ... ηλϑον αλλοφυλοι 8. σκυλευσαι 11. παντα α εποιησαν αλλοφυλοι τ. σ. εν τω 12. και τα σωματα των ... ιαβεις bis 13. ηνομησεν τω κυριω ... ενγαστριμυϑω 14. εξεζητησεν τον κυριον σαουλ ... post απεκτ. αυτον add καϑοτι ουκ ηρωτησεν εν κυριω

XI.

Καὶ ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ ἐν Χεβρὼν λέγοντες Ἰδοὺ ὀστᾶ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. [2] καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλέως σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσάγων τὸν Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ κύριός σοι Σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραήλ. [3] καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρὼν ἔναντι κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουήλ. [4] καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, αὕτη Ἰεβούς, καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν [5] εἶπον τῷ Δαυὶδ Οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. καὶ προκατελάβετο τὴν περιοχὴν Σιών, αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. [6] καὶ εἶπε Δαυὶδ Πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς στρατηγόν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουία, καὶ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. [7] καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ· διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὴν πόλιν Δαυίδ· [8] καὶ ᾠκοδόμησε τὴν πόλιν κύκλῳ. [9] καὶ ἐπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. [10] καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν δυνατῶν οἳ ἦσαν τῷ Δαυίδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντὸς Ἰσραὴλ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐπὶ Ἰσραήλ. [11] καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυίδ· Ἰεσεβαδὰ υἱὸς Ἀχαμὰν πρῶτος τῶν τριάκοντα, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἑνί. [12] καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεάζαρ υἱὸς Δωδαΐ ὁ Ἀχωχί, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς. [13] οὗτος ἦν μετὰ Δαυὶδ ἐν Φασοδαμίν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. [14] καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος καὶ ἔσωσεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. [15] καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ, καὶ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. [16] καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστεμα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. [17] καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ καὶ εἶπε Τίς ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεὲμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; [18] καὶ διέῤῥηξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἦλθον πρὸς Δαυίδ, καὶ οὐκ ἠθέλησε Δαυὶδ τοῦ πιεῖν αὐτό· καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ [19] καὶ εἶπεν Ἵλεώς μοι ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίομαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν, ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἤνεγκαν· καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. [20] καὶ Ἀβισὰ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἑνί· καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν τοῖς τρισίν, [21] ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἔνδοξος, καὶ ἦν αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἤρχετο. [22] καὶ Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καβασαήλ· οὗτος ἐπάταξε τοὺς δύο Ἀριὴλ Μωάβ, καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν τῷ λάκκῳ

XI. 2. ειπεν κυριος ο θεος σου σοι ... om εση 3. εν pro εις ... *βασιλεα pro εις βασ. (videtur) 4. ανδρες ισραηλ επι ιερουσαλημ 5. ειπαν δε οι κατοικουντες ιεβους τω δαυ. 6. σαρουιας 8. in f. add και επολεμησεν και ελαβεν την πολιν 11. ισβααμ υι. αχαμανι πρωτοτοκος ... *εσπατο 12. δυνατος 13. φασοδομιν ... πληρεις 14. εμμεσω 15. οι τρεις ... η παρεμβολη τ. αλλ. παρεμβεβληκει εν 16. το υποστεμα ... εν τη βηθλεεμ 19. ηνεγκαν αυτον 20. αβεσσα ο ... (πατριων pro τριων ...) *εσπατο (videtur) ... επι εξακοσιους ... om και ante ουτος (... εν ταις τρ.) 21. αυτος pro αυτοις 22. βαναιας ... inde a — βασαηλ· ουτος incipit codex FA

23 ἐν ἡμέρᾳ χιόνος, [23] καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὁρατὸν πεντάπηχυν, καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων· καὶ κατέβη ἐπ' αὐτὸν Βαναία ἐν ῥάβδῳ καὶ ἀφείλατο ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυ-
24 πτίου τὸ δόρυ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. [24] ταῦτα ἐποίησε
25 Βαναία υἱὸς Ἰωδαέ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ τοῖς δυνατοῖς· [25] ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἤρχετο, καὶ κατέ-
26 στησεν αὐτὸν Δαυὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. [26] καὶ δυνατοὶ τῶν δυνάμεων·
27 Ἀσαὴλ ἀδελφὸς Ἰωάβ, Ἐλεανὰν υἱὸς Δωδωὲ ἐκ Βηθλεέμ, [27] Σαμαὼθ ὁ
28 Ἀρωρί, Χελλὴς ὁ Φελωνί, [28] Ὠρὰ υἱὸς Ἐκκὶς ὁ Θεκωί, Ἀβιέζερ ὁ Ἀνα-
29 30 θωθί, [29] Σοβοχαὶ ὁ Οὐσαθί, Ἠλὶ ὁ Ἀχωνί, [30] Μαραῒ ὁ Νετωφαθί, Χθαὸδ
31 υἱὸς Νοοζὰ ὁ Νετωφαθί, [31] Αἰρὶ υἱὸς Ῥεβιὲ ἐκ βουνοῦ Βενιαμίν, Βαναίας ὁ
32 33 Φαραθωνί, [32] Οὐρὶ ἐκ Ναχαλὶ Γάας, Ἀβιὴλ ὁ Γαραβαιθί, [33] Ἀζβὼν ὁ Βα-
34 ρωμί, Ἐλιαβὰ ὁ Σαλαβωνί, [34] υἱὸς Ἀσὰμ τοῦ Γιζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς Σωλὰ
35 36 ὁ Ἀραρί, [35] Ἀχὶμ υἱὸς Ἄχαρ ὁ Ἀραρί, Ἐλφὰτ υἱὸς Θυροφὰρ [36] ὁ Μεχωραθρί,
37 38 Ἀχιὰ ὁ Φελλωνί, [37] Ἡσερὲ ὁ Χαρμαδαΐ, Νααραὶ υἱὸς Ἀζοβαί, [38] Ἰωὴλ
39 υἱὸς Νάθαν, Μεβαὰλ υἱὸς Ἀγαρί, [39] Σελὴ ὁ Ἀμμωνί, Ναχὼρ ὁ Βηρωθὶ αἴρων
40 41 σκεύη υἱῷ Σαρουία, [40] Ἰρὰ ὁ Ἰεθρί, Γαρὴβ ὁ Ἰεθρί, [41] Οὐρία ὁ Χεττί, Ζα-
42 βὲτ υἱὸς Ἀχαϊά, [42] Ἀδινὰ υἱὸς Σαιζὰ τοῦ Ῥουβὴν ἄρχων καὶ ἐπ' αὐτῷ τριά-
43 44 κοντα, [43] Ἀνὰν υἱὸς Μοωχὰ καὶ Ἰωσαφὰτ ὁ Ματθανί, [44] Ὀζία ὁ Ἀσταρωθί,
45 Σαμαθὰ καὶ Ἰειὴλ υἱοὶ Χωθὰμ τοῦ Ἀραρί, [45] Ἰεδιὴλ υἱὸς Σαμερὶ καὶ Ἰωζαὲ
46 ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Θωσαΐ, [46] Ἐλιὴλ ὁ Μαωὶ καὶ Ἰαριβὶ καὶ Ἰωσία υἱὸς
47 αὐτοῦ, Ἐλλαὰμ καὶ Ἰεθαμὰ ὁ Μωαβίτης, [47] Δαλιὴλ καὶ Ὠβὴθ καὶ Ἰεσσιὴλ ὁ Μεσωβία.

---

23. FA αιγυπτιον ἀ (hoc puncto deletur α) ορατον ... εν τη χειρι ... FA ωσει αντ. των υφενοντων ... βαναιας, FA βανεας ... FA αφειλετο 24. βαναιας, FA βανεας ... FA τουτο pro τουτω 25. *om ην (videtur), FA om ην 26. οι δυνατοι ... FA ιωα ... δωδωαι (... FA δωδωεκαθλαεμ) 27. σαμωθ· θαδι, FA σαμαωθ ο αδι ... ο φαλλωνι, FA ο φελλωνει 28. ωραι υι. εκκης, FA ωραι υι. εκ της ... FA ο θεκω ... FA αναθωθει 29. και σοβοχαι ο ασωθι, FA σοβοχε ο ιαθει ... ηλι ο αχωρ (sed ηλι usque νετωφαθι prius v. 30. est **), FA ηλει ο αναχωνει (** αχωνει) 30. μοορμ (μοοραι?), FA νεερε ... FA ο νοτωφωτει ... ελαδ υι. βαανα ... FA χοαοδ pro χθαοδ ... FA ο νετωφαθει 31. ηθου υι. ρηβαι, FA αιθει υι. ραβειαι ... Ax FA βενιαμειν ... FA* φαραθωθει 32. FA ουρει ... ναχαλη, FA ναχαλει ... σαραβεθθει, FA γαραβεθ 33. αζμωθ, FA ραζβων ... βαρσαμι, FA βεερβειν (** βεερμειν) ... FA ελμαβα ο σωμει 34. υιοι ... ο γωυνι pro του γιζωνιτου ... FA βεννεας ο σομογεννουνιν pro υιος ασαμ τ. γιζ. ... σαγη pro σωλα ... FA ο ραρει 35. αχιαμ υι. σαχαρ ... FA σαραρει pro ο αραρι 35. 36. ελιφααλ υιος ωρα· φερομεχουραθι (sic dist.), FA ελφατ υιος σουρ· ο φαρμοχορ ... FA ο φεδωνει 37. ασαραι ο χαρμηλι, FA ησεραι ο χαρμαδαι ... νοορα ... υι. αζβι, FA υι. αζωβε 38. αδελφος ναθαν ... μαβαρ ... υι. αταραϊ, FA υι. αγαρει 39. σελληκ ... FA ο αμμωνειμ ... νααραϊ ο βηρωθ, FA ναχωρ ο βερθει (... FA διδωνιχευη pro αιρων σκευη) ... σχ. ιωαβ υιου σαρουιας 40. ιρας ο ιεθερι, FA ια ο ιθηρει ... γ. ο ιεθερι, FA γαρηοβει ο θηρει 41. ουριας χετθι, FA ουρει ο χεττει ... ζαβατ υιος ολι, FA ζαβετ υιωος (itaque ipse * ex υιω correxit υιος) αχεα 42. α. υι. σεχα, FA αδεινα υι. εζα ... επι αυτω 43. FA ανναν ... μαχα ... FA* ιωσαφας ... ο μαθθανι, FA ο βεθανει 44. οζεια θ (corrigendum ut saepe ο) εσταρωθει ... σαμμα ... ιειηλ, FA ιεια ... χωθαν, FA κωθαν ... αραρει 45. FA ελθειηλ ... σαμαρι, FA σαμερει ... Ax FA ιωαζαε ... θωσαει, FA ιεασει 46. ιελιηλ, FA (cf. quod praecedit) λιηλ ... ο μαωειν, FA ο μιει ... ιαριβαϊ, FA αριβι ... FA ιωσεια ... ελναομ, FA ελλαμ ... ιεθεμα, FA εθεμα 47. αλιηλ, FA δαλειηλ ... ιωβηδ, FA ιωβηλ ... εσσιηλ, FA εσειηλ ... FA ο μειναβεια

XII.

Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Σικελάγ, ἔτι συνεχομένου ἀπὸ προςώπου Σαοὺλ υἱοῦ Κίς. καὶ οὗτοι ἐν τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ, [2] καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν, καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις, ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ ἐκ Βενιαμίν· [3] ὁ ἄρχων Ἀχιέζερ, καὶ Ἰωὰς υἱὸς Ἀσμὰ τοῦ Γαβαθίτου, καὶ Ἰωὴλ καὶ Ἰωφαλὴτ υἱοὶ Ἀσμώθ, καὶ Βερχία, καὶ Ἰηοὺλ ὁ Ἀναθωθί, [4] καὶ Σαμαΐας ὁ Γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, Ἱερεμία καὶ Ἰεζιὴλ καὶ Ἰωανὰν καὶ Ἰωαζαβὰθ ὁ Γαδαραθιίμ, [5] Ἀζαΐ καὶ Ἀριμοὺθ καὶ Βααλιὰ καὶ Σαμαραΐα καὶ Σαφατίας ὁ Χαραιφιήλ, [6] Ἑλκανὰ καὶ Ἰησουνὶ καὶ Ὀζριὴλ καὶ Ἰωζαρὰ καὶ Σοβοκὰμ καὶ οἱ Κορῖται, [7] καὶ Ἰελία καὶ Ζαβαδία υἱοὶ Ἰροὰμ καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ. [8] καὶ ἀπὸ τοῦ Γαδδὶ ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρατάξεως πολέμου, αἴροντες θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ πρόςωπον λέοντος τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορκάδες ἐπὶ τῶν ὀρέων τῷ τάχει· [9] Ἀζὰ ὁ ἄρχων, Ἀβδία ὁ δεύτερος, Ἐλιὰβ ὁ τρίτος, [10] Μασμανὰ ὁ τέταρτος, Ἱερεμίας ὁ πέμπτος, [11] Ἰεθὶ ὁ ἕκτος, Ἐλιὰβ ὁ ἕβδομος, [12] Ἰωανὰν ὁ ὄγδοος, Ἑλιαζὲρ ὁ ἔννατος, [13] Ἱερεμία ὁ δέκατος, Μελχαβαναΐ ὁ ἑνδέκατος. [14] οὗτοι ἐκ τῶν υἱῶν Γὰδ ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς, εἷς τοῖς ἑκατὸν μικρὸς καὶ μέγας τοῖς χιλίοις. [15] οὗτοι οἱ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ οὗτος πεπληρωκὼς ἐπὶ πᾶσαν κρηπῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐξεδίωξαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν. [16] καὶ ἦλθον ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν καὶ Ἰούδα εἰς βοήθειαν τοῦ Δαυίδ. [17] καὶ Δαυὶδ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ εἰς εἰρήνην ἥκατε πρὸς μέ, εἴη μοι καρδία καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναί με τοῖς ἐχθροῖς μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός, ἴδοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξαιτο. [18] καὶ πνεῦμα ἐνέδυσε τὸν Ἀμασαὶ ἄρχοντα τῶν τριάκοντα καὶ εἶπεν Πορεύου καὶ ὁ λαός σου, Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, εἰρήνη εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη τοῖς βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ θεός σου· καὶ προςεδέξατο αὐτοὺς Δαυίδ, καὶ

XII. 1. FA εις σωκλα ... Ax FA κεις 2. Ax FA εκ (FA εκäι, ita εκ και corr. est εκ) βενιαμειν 3. om ὁ ... ιωρας υι. σαμαα τ. ταβαδιτου, FA ιωας υι. αμα τ. γεβωθειτου ... κ. αζιηλ κ. φαλλητ υι. αζμωθ ... βαραχια, FA βερχεια ... FA αναβωθει (vide ad v. 4.) 4. FA σαμεας (... FA * ο αγαβωνιτης, sed bis scriptum κ. βερχεια usque γαβαωνιτης, altero loco est αναθωθει et γαβαωνιτης) ... και ιερεμιας, FA ιερεμιήας ... FA ιεζηλ ... ιωζαβαδ, FA ιωζαβαβ ... ο γαδηρωθι, FA ο γαδαρα 5. ελιωζι, FA αζει ... ιαριμουθ, FA αριθμους ... βααδια, FA βαδαια ... Ax FA σαμαρια ... σαφατια ο αρουφι, FA σαφατεια ο χαραιφειηλ 6. Ax FA ηλκανα ... ιεσια, FA ιησουνει ... ελιηλ, FA οζρειηλ ... ιωζααρ ... FA post ιωζαρα add καινα (και να?) ... ιεσβααμ, FA σοβοαμ ... om και ante οι 7. ιωηλα ... ιεροαμ, FA ρααμ ... Ax FA υιοι pro και οι ... FA γεδδωρ 8. FA γαδδει ... γαδ διεχωρισθησαν ... επι της ... FA ισχυροι ανδρες δυνατοι ... FA om τα ... ως δορκαδος ... εν ταχει 9. αζερ ... FA αβδεια ... FA ελειαβ 10. μασμαν ο τετ., FA μασεμαννη ο $\overline{δ}$ ... ιερεμια, FA ιερμια 11. εθθει, FA εθοι ... ελιηλ 12. ιωναν ο ογδος FA ιωαν ογδους ... ελεζαβαδ ... Ax FA ενατος 13. ιερεμιας, FA ιερεμια ... μαχαβαναι ο ενδ., FA μελχαβαννεα ο $\overline{ια}$ 14. FA om γαδ 15. FA * om τ. ιορδανην ... FA εδιωξαν ... FA απο 16. Ax FA βενιαμειν 17. απαντησ. αυτοις ... ει εμοι pro ειη μοι ... FA η καρδια (... FA om ει του π. με) ... Ax FA πατερων ημων ... ελεγξαι 18. ενεδυναμωσεν ... FA αμασε ... τον αρχοντα ... δαυ. υι. ιεσσ. post πορευου pon. ... FA και λαος ... om και ante ειρηνη ... FA om σου post θεος ... FA * προςεταξατο

19 κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων. [19]καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσεχώρησαν πρὸς Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς ἀλλοφύλους ἐπὶ Σαοὺλ εἰς πόλεμον· καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς, ὅτι ἐν βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν τῶν ἀλλοφύλων λεγόντων Ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέψει πρὸς τὸν
20 κύριον αὐτοῦ Σαούλ. [20]ἐν τῷ πορευθῆναι τὸν Δαυὶδ εἰς Σικελὰγ προσεχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μανασσῆ Ἐδνὰ καὶ Ἰωζαβὰθ καὶ Ῥωδιὴλ καὶ Μιχαὴλ καὶ Ἰωσαβαὶθ καὶ Ἐλιμοὺθ καὶ Σεμαθί· ἀρχηγοὶ χιλιάδων εἰσὶ τοῦ Μανασσῆ.
21 [21]καὶ αὐτοὶ συνεμάχησαν τῷ Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Γεδδούρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος
22 πάντες· καὶ ἦσαν ἡγούμενοι ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ δυνάμει, [22]ὅτι ἡμέραν ἐξ
23 ἡμέρας ἤρχοντο πρὸς Δαυὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην ὡς δύναμις τοῦ θεοῦ. [23]καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατιᾶς, οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν τοῦ ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαοὺλ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον
24 κυρίου. [24]υἱοὶ Ἰούδα θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι ἓξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι
25 δυνατοὶ παρατάξεως. [25]τῶν υἱῶν Συμεὼν δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παράταξιν ἑπτὰ
26 27 χιλιάδες καὶ ἑκατόν. [26]τῶν υἱῶν Λευὶ τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι· [27]καὶ Ἰωαδὰς ὁ ἡγούμενος τῷ Ἀαρών, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑπτακό-
28 σιοι· [28]καὶ Σαδὼκ νέος δυνατὸς ἰσχύϊ, καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐτοῦ ἄρ-
29 χοντες εἰκοσιδύο. [29]καὶ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ τρεῖς χιλιά-
30 δες· καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἀπεσκόπει τὴν φυλακὴν οἴκου Σαούλ. [30]καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραῒμ εἴκοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι, δυνατοὶ ἰσχύϊ ἄνδρες ὀνο-
31 μαστοὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. [31]καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ δεκαοκτὼ χιλιάδες, καὶ οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυίδ.
32 [32]καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσσάχαρ γινώσκοντες σύνεσιν εἰς τοὺς καιρούς, γινώσκοντες τί ποιῆσαι Ἰσραήλ, διακόσιοι, καὶ πάντες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν.
33 [33]καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι
34 πολεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοηθῆσαι τῷ Δαυὶδ οὐ χεροκένως. [34]καὶ ἀπὸ Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ' αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι τριακοντα-
35 επτὰ χιλιάδες. [35]καὶ ἀπὸ τῶν Δανιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον εἰκοσιοκτὼ
36 χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι. [36]καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι βοηθῆσαι εἰς
37 πόλεμον τεσσαράκοντα χιλιάδες. [37]καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Ῥουβὴν καὶ Γαδδὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι σκεύεσι πολεμικοῖς
38 ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες. [38]πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταὶ παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ εἰρηνικῇ, καὶ ἦλθον εἰς Χεβρὼν τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ· καὶ ὁ κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν
39 Δαυίδ. [39]καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ὅτι ἡτοίμασαν
40 οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν. [40]καὶ οἱ ὁμοροῦντες αὐτοῖς ἕως Ἰσσάχαρ καὶ Ζαβουλὼν

---

19. εβοηθησαν 20. Ax FA αυτον pro τον δαυ. ... FA εις σωκαγ ... ιωζαβαδ, FA τωζαβαθ ... ιεδιηλ ... ιωζαβεδ, FA ιωσαβεθ ... ελιουδ ... γαλαθι, FA σεμαθει 21. και ουτοι (... FA ει συνεμαχ.) ... επι τη στρατια ... om εν τη δυναμει 22. δυναμις θεου, FA δυναμιν θεου 23. επιστρεψαι 24. θυρεσφοροι ... om και δορατοφοροι ... FA δυνατοι πραξεως 26. *τετραχεσχιλιοι ... FA τετραχιχιλιαι εξαχοσιαι 27. ιωδαε, FA τωαδαε ... FA om ὁ ... των ααρων ... FA τρεισχιλιοι επταχοσιοι 28. ειχοσι και δυο 29. και εχ των ... Ax FA βενιαμειν ... την φυλτην 30. FA om και ab initio ... FA κατοικουντες pro κ. οικους 31. FA φυλους ... FA post χιλιαδες add χιλιοι ... om και ante οι 32. εισσαχαρ ... FA τι ποιησει ... ισραηλ εις τας αρχας αυτων ... FA om αυτων prius 33. FA οι απο pro και απο ... FA χαιροχαινως 34. νεφθαλειμ, FA νεφθαλει 35. ειχοσι και οχτω 36. Ax FA τεσσεραχοντα 37. FA γαδδειν ... FA * φυλους 38. FA* οι χαταλοιποι ... om in f. του βασ. τ. δαυ. 39. FA om και πινοντες ... ητοιμασαν αυτοις 40. και οι ομυρουντες, FA και ομοροουντες

καὶ Νεφθαλὶ ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα, παλάθας, σταφίδας, οἶνον καὶ ἔλαιον, μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰσραήλ.

XIII.

Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυὶδ μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων παντὶ ἡγουμένῳ. [2] καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ ἐκκλησίᾳ Ἰσραήλ Εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν καὶ παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐοδωθῇ, ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραήλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς ἡμᾶς, [3] καὶ μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαούλ. [4] καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆσαι οὕτως, ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. [5] καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ ὁρίων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰςόδου Ἡμὰθ τοῦ εἰςενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ἰαρίμ. [6] καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν Δαυίδ· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυίδ, ἣ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κυρίου καθημένου ἐπὶ Χερουβὶμ οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. [7] καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐφ' ἅμαξαν καινὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ· καὶ Ὀζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἦγον τὴν ἅμαξαν. [8] καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλτῳδοῖς καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν σάλπιγξι. [9] καὶ ἦλθοσαν ἕως τῆς ἅλωνος· καὶ ἐξέτεινεν Ὀζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτόν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος. [10] καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ ἐπὶ Ὀζᾷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτόν· καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. [11] καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ ὅτι διέκοψε κύριος διακοπὴν ἐν Ὀζᾷ, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον Διακοπὴ Ὀζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [12] καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων Πῶς εἰςοίσω τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ἐμαυτόν; [13] καὶ οὐκ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς πόλιν Δαυίδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδαρὰ τοῦ Γεθαίου. [14] καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδαρὰ τρεῖς μῆνας· καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Ἀβεδδαρὰ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

XIV.

Καὶ ἀπέστειλε Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα καὶ οἰκοδόμους καὶ τέκτονας ξύλων τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον. [2] καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, ὅτι ηὐξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ. [3] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐτέχθησαν Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. [4] καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ·

---

40. Ax FA νεφθαλειμ ... * om και των ημιονων XIII. 2. Ax FA τη παση ... Ax FA κυριου θεου ... θεου υμων ... Ax FA υπολελιμμενους ... FA προς υμας ... ** εξεζητησαν 4. Ax FA ευθης 5. FA εκκλησιασεν ... om εισοδου ... Ax FA ιαρειμ 6. χερουβειν, FA χερουβιν 7. Ax FA επι αμαξαν ... FA αυτων pro αυτου 8. FA om και primum ... FA εναντι ... FA και κινυραις ... και εν τυμπανοις 9. αλωνος χειδων ... FA om τ. χειρα αυτ. 10. FA οργη κυριος 12. προς εμαυτ. την κιβ. τ. θεου 13. FA το pro την κιβωτον ... εις την πολιν ... του χετταιου, FA του γεθθαιου 14. τρ. ημερας ... τον αβεδδαρα, FA αβεδδαραν sec. loco XIV. 1. FA χιραμ ... FA* om και sec. ... οικοδομους τοιχων 2. FA ητοιμακεν ... Ax FA om εις βασιλεα 3. ετεχθησαν αυτω

5 Σαμαά, Σωβάβ, Νάθαν καὶ Σαλωμὼν [5] καὶ Βαὰρ καὶ Ἐλισὰ καὶ Ἐλιφα-
6 7 λὴθ [6] καὶ Ναγὲθ καὶ Ναφὰθ καὶ Ἰαφιὲ [7] καὶ Ἐλισαμαὲ καὶ Ἐλιαδὲ καὶ
8 Ἐλιφαλά. [8] καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα
Ἰσραήλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν Δαυίδ· καὶ ἤκουσε
9 Δαυίδ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς. [9] καὶ ἀλλόφυλοι ἦλθον καὶ συνέπε-
10 σον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. [10] καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ θεοῦ λέγων
Εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ δώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ
11 εἶπεν αὐτῷ κύριος Ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου. [11] καὶ ἀνέβη
εἰς Βαὰλ Φαρασὶν καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυίδ· καὶ εἶπε Δαυὶδ Διέκοψεν
ὁ θεὸς τοὺς ἐχθρούς μου ἐν χειρί μου ὡς διακοπὴν ὕδατος· διὰ τοῦτο ἐκάλεσε
12 τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Διακοπὴ Φαρασίν. [12] καὶ ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς
13 θεοὺς αὐτῶν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ εἶπε Δαυὶδ κατακαῦσαι ἐν πυρί. [13] καὶ προς-
14 έθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι καὶ συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. [14] καὶ
ἠρώτησε Δαυὶδ ἔτι ἐν θεῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός Οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐ-
15 τῶν, ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέσῃ αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων. [15] καὶ
ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσεισμοῦ αὐτῶν ἄκρων τῶν ἀπίων,
τότε εἰςελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου τοῦ πατά-
16 ξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. [16] καὶ ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ
ὁ θεός, καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαὼν ἕως Γα-
17 ζηρά. [17] καὶ ἐγένετο ὄνομα Δαυὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ κύριος ἔδωκε τὸν φόβον
αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

XV.

Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἡτοίμασε τὸν τόπον τῇ
2 κιβωτῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν. [2] τότε εἶπε Δαυὶδ Οὐκ ἔστιν
ἆραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἢ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο κύριος
3 αἴρειν τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος. [3] καὶ ἐξεκκλη-
σίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν
4 κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοίμασεν αὐτῇ. [4] καὶ συνήγαγε Δαυὶδ τοὺς υἱοὺς
5 Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας. [5] τῶν υἱῶν Καὰθ Οὐριὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
6 τοῦ ἑκατὸν εἴκοσι· [6] τῶν υἱῶν Μεραρὶ Ἀσαΐα ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
7 διακόσιοι εἴκοσι· [7] τῶν υἱῶν Γεδσὼν Ἰωὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
8 ἑκατὸν τριάκοντα· [8] τῶν υἱῶν Ἐλισαφὰτ Σεμεΐ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ

---

4. σαμμαου και, FA σαμαιαι ... FA σοβααμ ... FA om και 5. ιεβααρ ... ελισαυ, FA εκταε ... ελιφαλετ, FA ελειφαλετ 6. FA ναγετ ... ναφαγ, FA ναφατ ... FA ιανουου 7. ελισαμα, FA ελεισαμαε ... βαλλιαδα, FA βαλεγδαε ... ελιφαλετ, FA ενφαλετ 8. και εξηλθεν δαυ. ως ηκουσεν εις υπαντησιν αυτοις 9. FA οι αλλοφυλοι ... Ax FA συνεπεσαν ... FA om εν 10. totus vers. rescriptus est ... FA ηρωτησεν ... FA λεγων η αναβητω ... ** om κυριος 11. β. φαρασειν, FA φαλααδ φαθεισει ... FA διακοψον omisso ο θεος ... φαρασειν, FA φαριειν 12. εγκατελειπεν, FA ενκατελιπον ... FA om εκει ... Ax FA om οι αλλοφυλοι ... κατακαυσ. αυτους 13. FA προςεθετο ετι αλλοφυλοις ... εκει εν pro ετι εν 14. (οτι pro ετι) ... FA των σιτιων 15. FA om σε ... Ax FA τ. συνσισμου των αχρων (Ax του αχρου) ... FA των αιτιων ... Ax FA εξελευσῃ ... FA εμπροσθ. μου 16. FA μοι pro αυτω ... FA απο γαβων εως γαζαραν 17. το ονομα XV. 1. της κιβωτου, FA* την κιβωτον 2. FA αλλα τους ... FA om αιρειν τ. κιβ. κυριου 3. κ. συνηγαγεν δαυ. (inde a δαυ. usque διακοσ. και πεν- in f. vers. 6. omnia **) ... Ax** FA εις ιερουσαλημ ... ** ανενεγκειν τ. κειβωτ. του θεου ... FA του κυριου 4. ** ααρ. και τους 5. FA αδελφ. αυτων εκατον δεκα 6. FA μεραρει ... ασαΐας, FA ασαι ... διακοσ. και πεντηκοντα, FA διαχ. πεντηκοντα 7. βηρσων, FA γηρσαμ ... εκατ. και τριακ., FA εκ. πεντηκοντα 8. ελισαφαν, FA ελεισαφατ ... σεμαΐα (corrige σεμαΐα), FA σαμεας

διακόσιοι· [9] τῶν υἱῶν Χεβρὼμ Ἐλιὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὀγδοή- 9
κοντα· [10] τῶν υἱῶν Ὀζιὴλ Ἀμιναδὰβ ὁ ἄρχων καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑκατὸν 10
δεκαδύο. [11] καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς 11
Λευίτας, τὸν Οὐριήλ, Ἀσαΐαν καὶ Ἰωὴλ καὶ Σεμαίαν καὶ Ἐλιὴλ καὶ Ἀμινα-
δάβ, [12] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἄρχοντες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἁγνίσθητε 12
ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, καὶ ἀνοίσετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ οὗ
ἡτοίμασα αὐτῇ. [13] ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρότερον ὑμᾶς εἶναι διέκοψεν ὁ θεὸς ἡμῶν 13
ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐξεζητήσαμεν ἐν κρίματι. [14] καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ 14
Λευῖται τοῦ ἀνενέγκαι τὴν κιβωτὸν θεοῦ Ἰσραήλ. [15] καὶ ἔλαβον οἱ υἱοὶ τῶν 15
Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν λόγῳ θεοῦ κατὰ
τὴν γραφήν, ἐν ἀναφορεῦσιν ἐπ' αὐτούς. [16] καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἄρχουσι τῶν 16
Λευιτῶν Στήσατε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τοὺς ψαλτῳδοὺς ἐν ὀργάνοις, νάβλαις,
κινύραις καὶ κυμβάλοις τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ εὐφροσύνης. [17] καὶ 17
ἔστησαν οἱ Λευῖται τὸν Αἱμὰν υἱὸν Ἰωήλ· ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Ἀσὰφ υἱὸς
Βαραχία, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ Αἰθὰν υἱὸς Κισαίου. [18] καὶ 18
μετ' αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεύτεροι, Ζαχαρίας καὶ Ὀζιὴλ καὶ Σεμι-
ραμὼθ καὶ Ἰεϊὴλ καὶ Ἐλιωὴλ καὶ Ἐλιὰβ καὶ Βαναία καὶ Μαασαΐα καὶ Ματ-
θαθία καὶ Ἐλιφενὰ καὶ Μακελλία καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεϊὴλ καὶ Ὀζίας, οἱ
πυλωροί. [19] καὶ οἱ ψαλτῳδοί· Αἱμάν, Ἀσὰφ καὶ Αἰθὰν ἐν κυμβάλοις χαλκοῖς 19
τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι· [20] Ζαχαρίας καὶ Ὀζιήλ, Σεμιραμώθ, Ἰεϊήλ, Ὠνί, 20
Ἐλιάβ, Μαασαίας, Βαναίας ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαιμώθ· [21] καὶ Ματταθίας καὶ 21
Ἐλιφαλοὺ καὶ Μακενία καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεϊὴλ καὶ Ὀζίας ἐν κινύραις ἀμα-
σενὶθ τοῦ ἐνισχῦσαι· [22] καὶ Χωνενία ἄρχων τῶν Λευιτῶν ἄρχων τῶν ᾠδῶν, 22
ὅτι συνετὸς ἦν. [23] καὶ Βαραχία καὶ Ἑλκανὰ πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ. [24] καὶ Σομ- 23 24
νία καὶ Ἰωσαφὰτ καὶ Ναθαναὴλ καὶ Ἀμασαΐ καὶ Ζαχαρία καὶ Βαναΐα καὶ
Ἐλιέζερ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ.
καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ Ἰεΐα πυλωροὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. [25] καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ 25
οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ καὶ οἱ χιλίαρχοι οἱ πορευόμενοι τοῦ ἀναγαγεῖν τὴν κιβω-
τὸν τῆς διαθήκης ἐξ οἴκου Ἀβδεδὸμ ἐν εὐφροσύνῃ. [26] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κα- 26
τισχῦσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευίτας αἴροντας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου,
καὶ ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ μόσχους καὶ ἀν' ἑπτὰ κριούς. [27] καὶ Δαυὶδ περιεζωσμένος 27

---

9. Ax FA χεβρων ... FA ενηλ 10. FA οζειηλ ... FA εκ. δωδεκα 11. FA αριηλ ... ασαιαν, FA ασαια ... FA om και quater ... σεμειαν, FA σαμαιαν ... FA ελημ (12. FA ητοιμασας) ... αυτην 13. FA ο θεος υμων ... Ax FA εζητησαμεν 14. FA οι ἀρχιερεις ... * ανενεγκεν, ** ανενεγκειν ... του κυριου θεου, FA του θεου 15. FA μωσης ... εφ εαυτους 16. οργανοις ωδων ... και κινυραις ... FA ευφροσυνης τη φωνη 17. FA βαραχεια ... FA μεραρει ... FA αιθαμ υι. κεισαιου 18. FA om οι primum ... ιηουλ (pro οζ.), FA οζειηλ ... σιμιραμωθ, FA σεμειραμωθ ... Ax FA ιειηλ ... ανι (pro ελιωηλ), FA ιωηλ ... FA* ελιβα, ** ελιαβα ... μαασια, FA μαασαια ... ματταθιας, FA ματταθια ... ελιφαλα, FA ελειφενα ... μακενια, FA μακελλα ... FA αβδεδωμ ... Ax FA ιειηλ ... FA οζειας 19. FA ασαβ ... FA * ακ. και ποιησαι 20. FA οζειηλ, σεμειραμωθ, ειθηλ, ωνει (sed videtur potius scriptum: σεμειραμωθειθ, ηλωνει) ... ιειηλ και ανανι και ελιαβ ... και μαασιας, FA μασαιας ... και βαναιας ... αλημωθ, FA αλεμωθ 21. FA μετταθιας ... ελιφαλαιας, FA ενφανιας ... FA om και ante μακενια ... μακενιας ... ιθιηλ, FA ιειηλ ... FA οζειας ... Ax FA αμασενειθ ... FA ισχυσαι 22. FA χωνενια 23. Ax FA ηλκανα ... FA και πυλωροι 24. σωβενια, FA σοβνεια ... FA αμασε ... ζαχαριας ... Ax FA βαναι ... FA αβδοδομ ... ιεαΐα, FA * εια et ** ιεια ... FA τη κιβωτω 25. FA * om ισραηλ ... om οἱ ante πορευομενοι ... διαθηκης κυριου ... FA αβδοδομ 26. Ax FA om αν' prius ... Ax FA * om αν' sec. 27. FA περιζωσαμενος

ἐν στολῇ βυσσίνῃ, καὶ πάντες οἱ Λευῖται αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης
κυρίου καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ καὶ Χωνενίας ὁ ἄρχων τῶν ᾠδῶν τῶν ᾀδόντων, καὶ
28 ἐπὶ Δαυὶδ στολὴ βυσσίνη. [28] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης
κυρίου ἐν σημασίᾳ καὶ ἐν φωνῇ σωφὲρ καὶ ἐν σάλπιγξι καὶ ἐν κυμβάλοις,
29 ἀναφωνοῦντες ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις. [29] καὶ ἐγένετο ἡ κιβωτὸς διαθήκης
κυρίου καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δαυίδ· καὶ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ παρέκυψε
διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ παίζοντα, καὶ
ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

XVI.

Καὶ εἰςήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπηρείσαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ
τῆς σκηνῆς ἧς ἔπηξεν αὐτῇ Δαυίδ, καὶ προςήνεγκαν ὁλοκαυτώματα καὶ σω-
2 τηρίου ἐναντίον τοῦ θεοῦ. [2] καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρων ὁλοκαυτώματα
3 καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου. [3] καὶ διεμέρισε παντὶ
ἀνδρὶ Ἰσραήλ, ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἕνα ἀρτοκοπι-
4 κὸν καὶ ἀμορίτην. [4] καὶ ἔταξε κατὰ πρόςωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου
ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργοῦντας ἀναφωνοῦντας καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν
5 κύριον τὸν θεὸν Ἰσραήλ· [5] Ἀσὰφ ὁ ἡγούμενος, καὶ δευτερεύων αὐτῷ Ζαχα-
ρίας, Ἰεϊήλ, Σεμιραμὼθ καὶ Ἰεϊήλ, Ματταθίας, Ἐλιὰβ καὶ Βαναίας καὶ
Ἀβδεδόμ, καὶ Ἰειὴλ ἐν ὀργάνοις νάβλαις κινύραις, καὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις
6 ἀναφωνῶν, [6] καὶ Βαναίας καὶ Ὀζιὴλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιγξι διὰ παντὸς
7 ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ [7] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. τότε ἔταξε
Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσὰφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.
8 [8] ΩΔΗ. Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, γνω-
9 ρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. [9] ᾄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ,
10 διηγήσασθε πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε κύριος. [10] αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι
11 ἁγίῳ αὐτοῦ, εὐφρανθήσεται καρδία ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. [11] ζητήσατε
12 τὸν κύριον καὶ ἰσχύσατε, ζητήσατε τὸ πρόςωπον αὐτοῦ διὰ παντός. [12] μνη-
μονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε, τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος
13 14 αὐτοῦ. [13] σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. [14] αὐτὸς
15 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ. [15] μνημονεύωμεν εἰς
16 αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς, [16] ὃν
17 διέθετο τῷ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ὅρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. [17] ἔστησεν αὐτὸν τῷ
18 Ἰακὼβ εἰς πρόςταγμα, τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον, [18] λέγων Σοὶ δώσω τὴν
19 γῆν Χαναὰν σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. [19] ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς
20 ἀριθμῷ ὡς ἐσμικρύνθησαν καὶ παρῴκησαν ἐν αὐτῇ. [20] καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ

---

27. Ax FA* om εν ... FA της διαθηκης ... και χενενιας, FA ειεχονιας omisso και 28. FA αναγάοντες ... FA σωφειρ ... Ax FA αναφωνουντες ναβλαις ... ** εν κιννυρα 29. Ax FA om ἡ ... FA μελχορλ (ipse* se correxisse videtur) θυγατηρ ... ιδεν ... FA πεζονταν XVI. 1. FA* ειςενεγκαν ... εμμεσω ... εναντ. του κυριου 3. FA om ανδρι prius ... αρτοκοπιακον 4. FA* λιτουργουντων ... τον κυριον θεον, FA κυριον θεον 5. δευτερος ων αυτω, FA δευτερων αυτω ... ο ιειηλ, FA ιειηλ ... FA σαμαριμωθ ... ιαθιηλ, FA ιειηλ ... FA* βενιας, ** βανιας ... FA αβδοδομ ... ιεϊηλ, FA ειειηλ ... εν ναβλ. και κιν. ... FA ασσαφ 6. FA* βαναιας και οι ιερεις, ** βαν. και οζειηλ και οι ιερ. ... FA εναντι ... FA του κυριου (Ax FA post εκεινη, non ante εν τη dist.) 7. FA τον κυριον ... FA αδελφ. αυτων 8. FA om ωδη ... FA om τω κυριω ... FA γνωρισατε λαοις 9. FA υμνησ. αυτον ... FA εν πασιν 10. FA* om αινειτε 11. FA om τον κυριον 12. μνημονευσατε 14. FA om αυτος 15. μνημονευων, FA μνημονευομενα 16. FA ισαχ 18. FA ημων 19. εν τω λεγεσθαι ... εως εσμ.

ἔϑνους εἰς ἔϑνος καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον. [21] οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτούς, καὶ ἤλεγξε περὶ αὐτῶν βασιλεῖς. [22] μὴ ἅψησϑε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσϑε. [23] ᾄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ἀναγγείλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ. [24] ἐξηγεῖσϑε ἐν τοῖς ἔϑνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ ϑαυμάσια αὐτοῦ. [25] ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς ϑεούς. [26] ὅτι πάντες οἱ ϑεοὶ τῶν ἐϑνῶν εἴδωλα, καὶ ὁ ϑεὸς ἡμῶν οὐρανοὺς ἐποίησε. [27] δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ἰσχὺς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ. [28] δότε τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐϑνῶν, δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν, [29] δότε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ. λάβετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προςκυνήσατε κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἁγίαις αὐτοῦ. [30] φοβηϑήτω ἀπὸ προςώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ, κατορϑωϑήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευϑήτω. [31] εὐφρανϑήτω ὁ οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιάσϑω ἡ γῆ, καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔϑνεσι Κύριος βασιλεύων. [32] βομβήσει ἡ ϑάλασσα σὺν τῷ πληρώματι, καὶ ξύλον ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. [33] τότε εὐφρανϑήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προςώπου κυρίου, ὅτι ἦλϑε κρῖναι τὴν γῆν. [34] ἐξομολογεῖσϑε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαϑόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. [35] καὶ εἴπατε Σῶσον ἡμᾶς, ὁ ϑεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ ἄϑροισον ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐϑνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου καὶ καυχᾶσϑαι ἐν ταῖς αἰνέσεσί σου. [36] εὐλογημένος κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαός Ἀμήν. καὶ ᾔνεσαν τῷ κυρίῳ. [37] καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἔναντι τῆς κιβωτοῦ διαϑήκης κυρίου τὸν Ἀσὰφ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διὰ παντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. [38] καὶ Ἀβδεδὸμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἑξήκοντα καὶ ὀκτώ· καὶ Ἀβδεδὸμ υἱὸς Ἰδιϑοὺν καὶ Ὁσὰ εἰς τοὺς πυλωρούς. [39] καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον τῆς σκηνῆς κυρίου ἐν Βαμᾷ τῇ ἐν Γαβαών, [40] τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ ϑυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων διὰ παντὸς τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου ὅσα ἐνετείλατο ἐφ᾽ υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ ϑεράποντος τοῦ ϑεοῦ. [41] καὶ μετ᾽ αὐτοῦ Αἱμὰν καὶ Ἰδιϑοὺν καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ᾽ ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ· [42] καὶ μετ᾽ αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ᾠδῶν τοῦ ϑεοῦ, οἱ δὲ υἱοὶ Ἰδιϑοὺν εἰς τὴν πύλην. [43] καὶ ἐπορεύϑη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

XVII.

Καὶ ἐγένετο ὡς κατῴκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάϑαν τὸν προφήτην Ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαϑήκης κυρίου ὑποκάτω δέῤῥεων. [2] καὶ εἶπε Νάϑαν πρὸς Δαυὶδ Πᾶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ποίει, ὅτι ϑεὸς μετὰ σοῦ. [3] καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ

---

21. υπερ αυτων 22. FA om και εν ... Ax FA πονηρευεσϑαι 23. FA εξ ημ. εις ημερας ... Ax FA το σωτηριον 24. Ax FA om versum 26. FA ιδωλα ... Ax FA ουρανον 27. FA κατα το προςωπον ... εν τω τοπω 28. FA πατρι pro αι πατριαι 29. ονοματος αυτου ... FA om δοτε τω usque ονομ. αυτου ... τω κυριω 30. FA* και κατορϑωϑ. 31. Κυρ. εβασιλευσεν 32. βοησει ϑαλασσα 35. FA Εσωσεν ... FA* ο σωτηρ pro της σωτηριας ... Ax FA om κ. αϑροισ. ημας 36. FA om κ. εως τ. αιωνος 37. κατελειπεν ... εναντιον 38. Ax FA αβδοδομ bis ... ιδιϑουμ, FA ιδεϑων ... ωσηε ... Ax FA om τους 39. Ax FA om της 40. FA* οσα εγενετο ... εφ υιους 41. FA μετ αυτων ... ιδιϑουμ, FA ιδιϑωμ ... FA εκλεγοντες 42. FA om οι δε, Ax και οι ... FA ιδιϑων (... FA* εις τ. πολιν) 43. FA απας ... FA*om αυτου extr. XVII. 2. Ax FA ο ϑεος

4 ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Νάθαν [4] Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς Δαυὶδ τὸν δοῦ-
λόν μου Οὕτως εἶπε κύριος Οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαί με
5 ἐν αὐτῷ. [5] ὅτι οὐ κατῴκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ
6 ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι [6] ἐν πᾶσιν οἷς
διῆλθον ἐν παντὶ Ἰσραήλ· εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ
οἷς ἐνετειλάμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου λέγων Ὅτι οὐκ ᾠκοδομήσατέ
7 μοι οἶκον κέδρινον; [7] καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυίδ Τάδε λέγει
κύριος παντοκράτωρ Ἐγὼ ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων
8 τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, [8] καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν
πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώ-
που σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς
9 γῆς. [9] καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ
κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ προςθήσει υἱὸς ἀδι-
10 κίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς ἀρχῆς, [10] καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ἔταξα κρι-
τὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ ἐταπείνωσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ
11 αὐξήσω σε καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοι κύριος. [11] καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν
ἡμέραι σου καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα
σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἑτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐ-
12 τοῦ· [12] αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως
13 αἰῶνος. [13] ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν, καὶ
τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων ἔμ-
14 προσθέν σου. [14] καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως
15 αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος. [15] κατὰ πάντας
τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νά-
16 θαν πρὸς Δαυίδ. [16] καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι κυ-
ρίου, καὶ εἶπε Τίς εἰμι ἐγώ, κύριε ὁ θεός; καὶ τίς ὁ οἶκός μου ὅτι ἠγάπησάς
17 με ἕως αἰῶνος; [17] καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας
ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπεῖδές με ὡς ὅρασις ἀνθρώ-
18 που καὶ ὕψωσάς με, κύριε ὁ θεός. [18] τί προςθήσει ἔτι Δαυὶδ πρὸς σὲ τοῦ
19 δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δοῦλόν σου οἶδας, [19] καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίη-
20 σας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην. [20] κύριε, οὐκ ἔστιν ὅμοιος σοί, καὶ οὐκ ἔστι
21 θεὸς πλὴν σοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν ὠσὶν ἡμῶν. [21] καὶ οὐκ ἔστιν
ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὡδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς
τοῦ λυτρώσασθαι λαὸν ἑαυτῷ, τοῦ θέσθαι ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές,
22 τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. [22] καὶ
ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ κύριος ἐγε-
23 νήθης αὐτοῖς εἰς θεόν. [23] καὶ νῦν, κύριε, ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν
παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ πιστωθήτω ἕως αἰῶνος, καὶ ποίησον κα-
24 θὼς ἐλάλησας· [24] καὶ πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος

---

3. in f. add λεγων 4. Ax FA τον παιδα μου (... FA σου pro συ) 5. FA κατοικησα ... FA ανηγαγεν ... Ax FA καταλυματι 6. Ax FA φυλην ισραηλ ... post ισραηλ add ενι των κριτων ισραηλ ... FA om οις ενετειλαμην ... ωκοδομηκατε, FA οικοδομηκατε 7. Ax FA om Εγω ... FA ηγουμενον μου 8. Ax FA εξωλεθρευσα 9. Ax FA προςθησει αδικια του ... απ αρχης 10. απαντας ... Ax FA om οικον ... FA σε pro σοι 11. Ax FA αι ημεραι ... om και ante κοιμηθηση ... FA ὃ pro ὃς 13. FA* λαον pro υιον ... FA* μου ουκ απεστησα απ αυτων ... om οντων 14. ανορθωμενος 16. FA απεναντιον ... κυριος ο θεος 17. Ax FA επιδες 18. FA* om ετι 19. FA* και την πασαν 20. Ax FA om θεος 21. FA* εθνη ... om ετι ... εαυτω λαον, FA εαυτόνω λαον ... FA θεσθαι αυτω ... ου ελυτρωσω 22. Ax FA κυριε et om εγενηθης 23. FA πιστωθ. η χιρ σου εως 23. 24. Ax FA om και ποιησον usque εως αιωνος

λεγόντων Κύριε κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ἰσραήλ· καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παιδός σου ἀνωρθωμένος ἐναντίον σου. [25] ὅτι σύ, κύριος ὁ θεός μου, ἤνοιξας τὸ οὖς τοῦ παιδός σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον· διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ προςεύξασθαι κατὰ πρόσωπόν σου. [26] καὶ νῦν, κύριε, σὺ εἶ αὐτὸς θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. [27] καὶ νῦν ἤρξαι τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παιδός σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου· ὅτι σὺ κύριε εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

XVIII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὴν Γὲθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων. [2] καὶ ἐπάταξε τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωὰβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες δῶρα. [3] καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζὰρ βασιλέα Σουβὰ Ἡμάθ, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην. [4] καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ αὐτῶν χίλια ἅρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν· καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἅρματα, καὶ ὑπελείπετο ἐξ αὐτῶν ἑκατὸν ἅρματα. [5] καὶ ἦλθε Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ βοηθῆσαι Ἀδρααζὰρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. [6] καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα· καὶ ἔσωσε κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. [7] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς οἳ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Ἀδρααζάρ, καὶ ἤνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ. [8] καὶ ἐκ τῆς Ματαβὲθ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν Ἀδρααζὰρ ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα· ἐξ αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ. [9] καὶ ἤκουσε Θωὰ βασιλεὺς Ἡμὰθ ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δύναμιν Ἀδρααζὰρ βασιλέως Σουβά, [10] καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἀδουρὰμ υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζὰρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ πολέμιος Θωὰ ἦν τῷ Ἀδρααζάρ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ. [11] καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐξ Ἰδουμαίας καὶ Μωὰβ καὶ ἐξ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξ Ἀμαλήκ. [12] καὶ Ἀβεσὰ υἱὸς Σαρουίας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἁλῶν, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας, [13] καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς· καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυίδ· καὶ ἔσωζε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. [14] καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, καὶ ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. [15] καὶ Ἰωὰβ υἱὸς

---

24. ο θεος ... FA και οικος 25. κυριε omissis ο θεος μου, FA om κυρ. ο θ. μου ... om του ante οικοδομησαι 26. αυτος ο θεος, FA ο αυτος θεος 27. Ax FA ηρξω ... FA του ευλογιν ... (FA σοι pro συ) ... FA om κυριε XVIII. 2. ησαν μωαβιται 3. αδραζαρ, FA αδραζαρει 4. Ax FA αυτω pro αυτων ... FA om πεζων ... FA υπελιπετο 5. Ax FA** αδραζαρ, FA* αδραζα ... FA om δαυιδ ... FA εικοσι δυο 6. FA κατα δαμασκω ... εσωζεν ... Ax FA τον δαυ. 7. FA pon. δαυιδ post χρυσους ... Ax FA αδραζαρ 8. ματεβεθ, FA μεταβηχας ... των αδραζαρ, FA τω αδραζαρ 9. θοου ... Ax FA αδραζαρ ... FA βασιλευς 10. τον δουραμ, FA τον ιδουραμ ... Ax FA αδραζαρ bis ... θοου ... τα σκευη χρυσα και αργ., FA τα σκευη αργ. και χρυσα ... Ax FA om και τα χαλκα 11. FA* om ταυτα ... Ax FA om ο βασιλευς 12. αβισα, FA αβεσσα ... FA σαρουια ... FA εν τη κοιλαδι ... χιλιαδες 13. εσωσεν ... FA om τον δαυιδ 14. κριματα ... FA δικαιοσ. παντι τω

Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς, καὶ Ἰωσαφὰτ υἱὸς Ἀχιλοὺδ ὁ ὑπομνηματογράφος,
16 [16]καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτὼβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς, καὶ Σουσὰ
17 γραμματεύς, [17]καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί, καὶ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως.

XIX.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἐβα-
2 σίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [2]καὶ εἶπε Δαυὶδ Ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ναάς, ὡς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτὸν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦλθον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐ-
3 τόν. [3]καὶ εἶπον ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνάν Μὴ δοξάζων Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; οὐχὶ ὅπως ἐξερευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς
4 σέ; [4]καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας Δαυὶδ καὶ ἐξύρησεν αὐτούς, καὶ ἀφεῖλε τῶν μανδυῶν αὐτῶν τὸ ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς.
5 [5]καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἠτιμωμένοι σφόδρα, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Καθίσατε
6 ἐν Ἱεριχὼ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε. [6]καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι ᾐσχύνθη λαὸς Δαυίδ· καὶ ἀπέστειλεν Ἀνὰν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι ἑαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίας καὶ ἐκ Συρίας Μααχὰ καὶ παρὰ Σωβὰλ ἅρματα καὶ ἱππεῖς.
7 [7]καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδας ἁρμάτων καὶ τὸν βασιλέα Μααχὰ καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι Μηδαβά· καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν καὶ ἦλθον εἰς
8 τὸ πολεμῆσαι. [8]καὶ ἤκουσε Δαυίδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωὰβ καὶ πᾶσαν τὴν
9 στρατιὰν τῶν δυνατῶν. [9]καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως· καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέ-
10 βαλον καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. [10]καὶ εἶδεν Ἰωὰβ ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθε, καὶ ἐξελέξατο ἐκ
11 παντὸς νεανίου ἐξ Ἰσραήλ, καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. [11]καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσαῒ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετά-
12 ξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών. [12]καὶ εἶπεν Ἐὰν κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμὲ ὁ Σύρος, καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν· καὶ ἐὰν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ,
13 καὶ σώσω σε. [13]ἀνδρίζου καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κύριος τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει.

---

15. FA σαρουια ... FA υιος αχεια υπομνηματογραφος 16. FA αχειμελεχ ... FA* αβιεθερ ... Ax FA om οι ... FA σους ο γραμμ. 17. FA βανεας ... χερηθθι et φαλλεθθι ... FA ιωδαε επι των ιερεων και φαλτια κ. υι. δαυ. XIX. 1. FA om ναας ... FA ανναν 2. FA υιων αμμαν ... Ax FA om προς αναν 3. οι αρχοντες ... Ax FA om υιων ... FA om δαυιδ ... FA om εναντ. σου ... ουχ ουτως εραυνησουσιν, FA ουχ οπως εξεραυνησωσιν ... Ax FA om και post πολιν 4. FA ανναν 5. FA ειεριχω και εως 6. FA ιδον ... om οι ... FA αιναν και υιοι ... μισθωσ. αυτους, FA μισθωσ. αυτοις ... μαχα, FA μοοχα ... FA παρα σωβα, Ax εκ σουβα 7. FA εμισθ. αυτοις ... FA ante δυο add αρματα και ιππεις ... Ax FA μωχα ... κατεναντι του ... FA βαιδαβα ... και υιοι 9. om οι prim. 10. Ax FA* γεγοναν ... Ax FA εξοπισθεν ... om εξ ... παρεταξατο 11. Ax FA αβεσσα ... FA του αδελφου ... παρεταξατο 12. κρατησει ... Ax* FA συρος sine ὁ ... εαν υιοι 13. FA om ανδριζου usque τ. θεου ημων ... FA om εν οφθ. αυτου ... FA ποιησαι

[14] καὶ παρετάξατο Ἰωὰβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον ἀπ' αὐτῶν. [15] καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγον οἱ Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ προςώπου Ἀβεσαΐ καὶ ἀπὸ προςώπου Ἰωὰβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἦλθεν Ἰωὰβ εἰς Ἱερουσαλήμ. [16] καὶ εἶδεν ὁ Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους· καὶ ἐξήγαγον τὸν Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφὰθ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀδρααζὰρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. [17] καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραήλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς· καὶ παρατάσσεται Δαυὶδ ἐξεναντίας τοῦ Σύρου εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. [18] καὶ ἔφυγε Σύρος ἀπὸ προςώπου Ἰσραήλ· καὶ ἀπέκτεινε Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἁρμάτων καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν Σωφὰθ ἀρχιστράτηγον δυνάμεως ἀπέκτεινε. [19] καὶ εἶδον παῖδες Ἀδρααζὰρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προςώπου Ἰσραήλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυὶδ καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ· καὶ οὐκ ἠθέλησε Σύρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν ἔτι.

XX.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων καὶ ἤγαγεν Ἰωὰβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατιᾶς, καὶ ἔφθειραν τὴν χώραν υἱῶν Ἀμμών· καὶ ἦλθε καὶ περιεκάθισε τὴν Ῥαββά, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπάταξεν Ἰωὰβ τὴν Ῥαββὰ καὶ κατέσκαψεν αὐτήν. [2] καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν στέφανον Μολχὸμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὑρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυίδ· καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκε πολλὰ σφόδρα. [3] καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε καὶ διέπρισε πρίοσι καὶ ἐν σκεπάρνοις σιδηροῖς καὶ ἐν διασχίζουσι, καὶ οὕτως ἐποίησε Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν υἱοῖς Ἀμμών· καὶ ἀνέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. [4] καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γαζὲρ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων· τότε ἐπάταξε Σοβοχαὶ Σωσαθὶ τὸν Σαφοὺτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν. [5] καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἰαΐρ τὸν Λαχμὶ ἀδελφὸν Γολιὰθ τοῦ Γεθθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. [6] καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπερμεγέθης, καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἓξ καὶ ἓξ εἰκοσιτέσσαρες, καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος γιγάντων. [7] καὶ ὠνείδισε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυίδ. [8] οὗτοι ἐγένοντο τῷ Ῥαφᾷ ἐν Γέθ, πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες, καὶ ἔπεσον ἐν χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ.

---

14. Ax FA απ αυτου 15. FA ιδον ... Ax FA εφυγον συροι ... FA και αυτοι α. πρ. ιωαβ κ. απο πρ. αδελφου αυτων ... προςωπ. ιωαβ κ. α. πρ. αβεσσα του ... εισηλθον 16. ιδεν ... Ax FA om ὁ ... FA** απεστιλαν ... περα ... σωφαχ, FA* εσωφαρ, ** εσωφαχ ... αδραζαρ, FA* εδρααζαρ ... FA ενπροσθεν 17. FA παρεταξαντο επ ... παρεταξ. προς αυτους ... FA κ. παρεταξατο συρος εξεν. δαυ. ... Ax FA om εις πολεμον ... Ax FA επολεμησεν (Ab hoc inde versu deest FA) 18. δαυιδ pro ισραηλ ... τεσσεραχοντα ... τ. σωβαχ τον α. δ. απεχτειναν 19. αδραζαρ XX. 1. ηλθαν et περιεχαθισαν ... ραββαθ bis ... εχαθητο 2. om του ante βασιλεως 3. εξηνεγχεν ... om και εν διασχιζουσι ... δαυ. πασιν (fortasse addendum εν?) ταις πολεσιν υιων αμμων 4. σοββοχαι ο ουσαθι τον σεφφι 5. υιος αδειρ τ. λεεμεΐ ... γεθθαιου ... το ξυλον του δορατος 7. υιος σαμαας υιος αδελφου 8. om τω ... επεσαν

XXI.

Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμῆ-
2 σαι τὸν Ἰσραήλ. [2] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωὰβ καὶ πρὸς τοὺς ἄρ-
χοντας τῆς δυνάμεως Πορεύθητε ἀριθμήσατε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ καὶ
3 ἕως Δάν, καὶ ἐνέγκατε πρός μέ, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. [3] καὶ εἶπεν
Ἰωάβ Προςθείη κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὡς αὐτοὶ ἑκατονταπλασίως, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως βλέποντες· πάντες τῷ κυρίῳ μου
παῖδες· ἵνα τί ζητεῖ κύριός μου τοῦτο ἵνα μὴ γένηται εἰς ἁμαρτίαν τῷ Ἰσραήλ;
4 [4] τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἴσχυσεν ἐπὶ Ἰωάβ· καὶ ἐξῆλθεν Ἰωὰβ καὶ διῆλ-
5 θεν ἐν παντὶ Ἰσραήλ, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. [5] καὶ ἔδωκεν Ἰωὰβ τὸν
ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ· καὶ ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλιαι χιλιά-
δες καὶ ἑκατὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν, καὶ υἱοὶ Ἰούδα τετρα-
6 κόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μάχαιραν. [6] καὶ τὸν
Λευὶ καὶ τὸν Βενιαμὶν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσε λόγος
7 τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωάβ. [7] καὶ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος
8 τούτου, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραήλ. [8] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν Ἡμάρτηκα
σφόδρα ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο· καὶ νῦν περίελε δὴ τὴν κακίαν παι-
9 δός σου, ὅτι ἐματαιώθην σφόδρα. [9] καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Γὰδ τὸν ὁρῶντα
10 λέγων [10] Πορεύου καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ λέγων Οὕτω λέγει κύριος Τ[illegible]ία
11 αἱρῶ ἐγὼ ἐπὶ σέ, ἔκλεξαι σεαυτῷ ἓν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι. [11] καὶ ἦ[illegible]ε
12 Γὰδ πρὸς Δαυὶδ καὶ εἶπεν αὐτῷ Οὕτως λέγει κύριος Ἔκλεξαι σεαυτῷ [12] ἢ
τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐκ προςώπου ἐχθρῶν σου, καὶ
μάχαιρα ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολοθρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομφαίαν κυρίου καὶ
θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγελος κυρίου ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κληρονομίᾳ Ἰσραήλ·
13 καὶ νῦν ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντι λόγον. [13] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γάδ
Στενά μοι καὶ τὰ τρία σφόδρα· ἐμπεσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ
14 οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὐ μὴ ἐμπέσω. [14] καὶ
ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ ἑβδομήκοντα χιλιά-
15 δες ἀνδρῶν. [15] καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγελον εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦ-
σαι αὐτήν· καὶ ὡς ἐξωλόθρευεν, εἶδε κύριος καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ,
καὶ εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολοθρεύοντι Ἱκανούσθω σοι, ἄνες τὴν χεῖρά σου·
16 καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐν τῷ ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. [16] καὶ ἐπῆρε
Δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε τὸν ἄγγελον κυρίου ἑστῶτα ἀνὰ μέσον
τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ
ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔπεσε Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι περιβεβλη-
17 μένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. [17] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν Οὐκ
ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμῆσαι ἐν τῷ λαῷ; καὶ ἐγώ εἰμι ὁ ἁμαρτών, κακοποιῶν
ἐκακοποίησα, καὶ ταῦτα τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; κύριε ὁ θεός, γενηθήτω
ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, καὶ μὴ ἐν τῷ λαῷ σου
18 εἰς ἀπώλειαν, κύριε. [18] καὶ ἄγγελος κυρίου εἶπε τῷ Γὰδ τοῦ εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ
ἵνα ἀναβῇ τοῦ στῆσαι θυσιαστήριον κυρίῳ ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου.
19 [19] καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ ὃν ἐλάλησεν ἐν ὀνόματι κυρίου

XXI. 2. om ο βασιλευς 3. om του ante κυριου ... ζητει ο κ. μου ... τω λαω ισραηλ 4. εκραταιωθη επι τω ιωαβ ... εν παντι οριω ισρ. 5. και ιουδας ... ογδοηκοντα pro εβδομηκοντα 6. βενιαμειν ... οτι προςωχθισεν ο λογος 7. πονηρον εφανη 9. γαδ ορωντα δαυιδ λεγων 10. ουτως ... τρια ερω ... και εκλεξαι ... om εξ 12. μαχαιραν ... εξολεθρευσαι ... εξολεθρευων παση ... αποστ. με λογον 13. τα τρια ταυτα 14. επεσαν 15. εξολεθρευσαι ... ως εξωλεθρευσεν ... εξολεθρευοντι 16. ιδεν ... και ανα μεσον του ουρανου 18. τω γαδ ειπεν τω ειπειν (sed τω ειπειν usque ινα λα**) πρ. δαυ. κυριε ινα λαβη του ... τω κυριω

[20] καὶ ἐπέστρεψεν Ὀρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τέσσαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μεϑ' ἀχαβίν· καὶ Ὀρνὰ ἦν ἀλοῶν πυρούς. [21] καὶ ἦλϑε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά, καὶ Ὀρνὰ ἐξῆλϑεν ἐκ τῆς ἅλω καὶ προςεκύνησε τῷ Δαυὶδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν. [22] καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὀρνά Δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἅλω καὶ οἰκοδομήσω ἐπ' αὐτῷ ϑυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. [23] καὶ εἶπεν Ὀρνὰ πρὸς Δαυίδ Λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαϑὸν ἐναντίον ἑαυτοῦ· ἴδε δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς ὁλοκαύτωσιν καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα καὶ τὸν σῖτον εἰς ϑυσίαν, τὰ πάντα δέδωκα. [24] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ὀρνᾷ Οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράσω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω ἅ ἐστι σοὶ κυρίῳ τοῦ ἀνενέγκαι ὁλοκαύτωσιν δωρεὰν κυρίῳ. [25] καὶ ἔδωκε Δαυὶδ τῷ Ὀρνᾷ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσίου ὁλκῆς ἑξακοσίους. [26] καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ ϑυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου· καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως καὶ κατηνάλωσε τὴν ὁλοκαύτωσιν. [27] καὶ εἶπε κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον, καὶ κατέϑηκε τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεὸν αὐτῆς. [28] ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ κύριος ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ ἐϑυσίασεν ἐκεῖ. [29] καὶ σκηνὴ κυρίου ἣν ἐποίησε Μωυσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ϑυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμᾷ ἐν Γαβαών. [30] καὶ οὐκ ἐδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευϑῆναι ἔμπροσϑεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν ϑεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου κυρίου.

XXII.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ Οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος κυρίου τοῦ ϑεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ ϑυσιαστήριον εἰς ὁλοκαύτωσιν τῷ Ἰσραήλ. [2] καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προςηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραήλ, καὶ κατέστησε λατόμους λατομῆσαι λίϑους ξυστοὺς τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ϑεῷ. [3] καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἥλους τῶν ϑυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασε Δαυὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πλῆϑος, οὐκ ἦν σταϑμός. [4] καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριϑμός· ὅτι ἐφέροσαν οἱ Σιδώνιοι καὶ οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πλῆϑος τῷ Δαυίδ. [5] καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμὼν ὁ υἱός μου παιδάριον ἁπαλόν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομῆσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλωσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἑτοιμάσω αὐτῷ· καὶ ἡτοίμασε Δαυὶδ εἰς πλῆϑος ἔμπροσϑεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. [6] καὶ ἐκάλεσε Σαλωμὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ ϑεῷ Ἰσραήλ. [7] καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμών Τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου ϑεοῦ. [8] καὶ ἐγένετό μοι λόγος κυρίου λέγων Αἷμα εἰς πλῆϑος ἐξέχεας, καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας· οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον ἐμοῦ. [9] ἰδοὺ υἱὸς τίκτεταί σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχϑρῶν αὐτοῦ κυκλόϑεν, ὅτι Σαλωμὼν ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. [10] οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱὸν κἀγὼ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορϑώσω ϑρόνον

---

20. κ τεσσαρες υιοι ... κρυβομενοι pro μεϑ αχαβιν 22. αυτο pro αυτον ... om εκ 23. εναντιον αυτου ... ιδου ... post αροτρον add και τας αμαξας ... in f. εδωκα 24. αγορ. αγοραζω ... ανενεγκ. εις ολοκαυτωσιν 25. περι του τοπου αυτου 26. δαυ. εκει ... καταναλωσεν 27. και καϑηκεν ... om αυτης 28. εισηκουσεν αυτω 29. τη εν γαβαωνι 30. ηδυνατο ... αυτου ζητησαι ... om ου ... αγγελος XXII. 1. om κυριου 2. om τους sec. 4. εφορα σαν 6. τω ονοματι κυριου ϑεου ισρ. 8. επ εμε pro μοι ... επι της γης 9. * om αυτου ante κυκλοϑεν 10. αυτω εσομαι εις

11 βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. [11] καὶ νῦν, υἱέ μου, ἔσται μετὰ σοῦ κύριος, καὶ εὐοδώσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὡς ἐλάλησε
12 περὶ σοῦ. [12] ἀλλ᾽ ἢ δῴη σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν κύριος, καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ φυλάσσεσθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον κυρίου τοῦ θεοῦ
13 σου. [13] τότε εὐοδώσει ἐὰν φυλάξῃς τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ Ἰσραήλ· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ
14 φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς. [14] καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον κυρίου χρυσίου ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον οὗ οὐκ ἔστι σταθμός, ὅτι εἰς πλῆθός ἐστι·
15 καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθες. [15] καὶ μετὰ σοῦ πρόσθες εἰς πλῆθος ποιούντων ἔργα, τεχνῖται καὶ οἰκοδόμοι λίθων καὶ τέκτο-
16 νες ξύλων, καὶ πᾶς σοφὸς ἐν παντὶ ἔργῳ, [16] ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀριθμός· ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ κύριος μετὰ σοῦ.
17 [17] καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ Σαλω-
18 μὼν υἱῷ αὐτοῦ. [18] οὐχὶ κύριος μεθ᾽ ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσὶν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάγη ἡ γῆ ἐναν-
19 τίον κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. [19] νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητῆσαι τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἁγίασμα τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου καὶ σκεύη τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομούμενον τῷ ὀνόματι κυρίου.

XXIII.

Καὶ Δαυὶδ πρεσβύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν τὸν
2 υἱὸν αὐτοῦ ἀνθ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. [2] καὶ συνήγαγε τοὺς πάντας ἄρχοντας
3 Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας. [3] καὶ ἠρίθμησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τριακονταετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐ-
4 τῶν εἰς ἄνδρας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας· [4] ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου κυρίου εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξα-
5 κισχίλιοι, [5] καὶ τέσσαρες χιλιάδες πυλωροί, καὶ τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες
6 τῷ κυρίῳ ἐν ὀργάνοις οἷς ἐποίησε τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. [6] καὶ διεῖλεν αὐτοὺς
7 Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευί, τῷ Γεδσών, Καὰθ καὶ Μεραρί. [7] καὶ τῷ
8 Γεδσών· Ἐδὰν καὶ Σεμεΐ. [8] υἱοὶ τῷ Ἐδάν· ἄρχων Ἰειὴλ καὶ Ζηθὰν καὶ
9 Ἰωήλ, τρεῖς. [9] υἱοὶ Σεμεΐ· Σαλωμίθ, Ἰειὴλ καὶ Δάν, τρεῖς· οὗτοι ἄρχοντες
10 πατριῶν τῶν Ἐδάν. [10] καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεΐ· Ἰὲθ καὶ Ζιζὰ καὶ Ἰωὰς καὶ
11 Βεριά, οὗτοι υἱοὶ Σεμεΐ τέσσαρες. [11] καὶ ἦν Ἰὲθ ὁ ἄρχων, καὶ Ζιζὰ ὁ δεύτερος· καὶ Ἰωὰς καὶ Βεριὰ οὐκ ἐπλήθυναν υἱούς, καὶ ἐγένοντο εἰς οἶκον πα-
12 τριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. [12] υἱοὶ Καάθ· Ἀμβράμ, Ἰσάαρ, Χεβρών, Ὀζιήλ,
13 τέσσαρες. [13] υἱοὶ Ἀμβράμ· Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς. καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ ἁγιασθῆναι ἅγια ἁγίων αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμιᾶν ἐναντίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶ-
14 νος. [14] καὶ Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ
15 16 Λευί. [15] υἱοὶ Μωυσῆ· Γηρσὰμ καὶ Ἐλιέζερ. [16] υἱοὶ Γηρσάμ· Σουβαὴλ ὁ
17 ἄρχων. [17] καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ Ῥαβία ὁ ἄρχων, καὶ οὐκ ἦσαν τῷ

---

13. ευοδωθησει 14. πτωχιαν 16. εν χρ. εν αργυρ. εν χαλκ. και σιδηρω 17. τοις παισιν αρχουσιν 18. εν χειρι ... του λαου 19. post αγιασμα add κυριω XXIII. 1. αντ αυτου 2. συνηγ. παντας τους 4. απο τουτων εργοδιωκται ... om κυριου 5. εν τοις οργανοις οις εποιησαν 6. τω γηρσων ... om και 7. κ. τω γηρσων τω λεαδαν και τω σεμεϊ 8. υιω (lege υιοι) λεαδαν ο αρχων ιεϊηλ κ. ζαιθομ 9. και υιοι σ. σαλωμειθ και αζιηλ κ. αραν ... των πατριων τω λεαδαν 10. om κ. ιωας κ. βερια 11. βαρια 12. αμραμ και ισσααρ χ. και οζ. 13. αμραμ 17. ρααβια bis

Ἐλιέζερ υἱοὶ ἕτεροι· καὶ υἱοὶ Ῥαβιὰ ηὐξήθησαν εἰς ὕψος. [18] υἱοὶ Ἰσάαρ· Σαλωμὼθ ὁ ἄρχων. [19] υἱοὶ Χεβρών· Ἱεριὰ ὁ ἄρχων, Ἀμαριὰ ὁ δεύτερος, Ἱεζιὴλ ὁ τρίτος, Ἰεκεμίας ὁ τέταρτος. [20] υἱοὶ Ὀζιήλ· Μιχὰ ὁ ἄρχων καὶ Ἰσιὰ ὁ δεύτερος. [21] υἱοὶ Μεραρί· Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί. υἱοὶ Μοολί· Ἐλεάζαρ καὶ Κίς. [22] καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἢ θυγατέρες, καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κὶς ἀδελφοὶ αὐτῶν. [23] υἱοὶ Μουσί· Μοολὶ καὶ Ἐδὲρ καὶ Ἰαριμώθ, τρεῖς. [24] οὗτοι υἱοὶ Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. [25] ὅτι εἶπε Δαυὶδ Κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκήνωσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος. [26] καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν αἴροντες τὴν σκηνὴν καὶ τὰ πάντα σκεύη αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς· [27] ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, [28] ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρα Ἀαρὼν τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ· [29] καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σεμίδαλιν τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην, καὶ εἰς πᾶν μέτρον· [30] καὶ τοῦ στῆναι πρωὶ τοῦ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ οὕτω τὸ ἑσπέρας· [31] καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναφερομένων ὁλοκαυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, κατὰ ἀριθμόν, κατὰ τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτοῖς διὰ παντὸς τῷ κυρίῳ· [32] καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ἁγίου καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν ἀδελφῶν αὐτῶν τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου.

XXIV.

Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσει Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ. [2] καὶ ἀπέθανε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ οὐκ ἦσαν αὐτοῖς, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὶ Ἀαρών. [3] καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυίδ, καὶ Σαδὼκ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀχιμέλεχ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. [4] καὶ εὑρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱοὺς Ἰθάμαρ· καὶ διεῖλεν αὐτοὺς τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν ἑκκαίδεκα, τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ' οἴκους πατριῶν ὀκτώ. [5] καὶ διεῖλεν αὐτοὺς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τούτους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων καὶ ἄρχοντες κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐλεάζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ. [6] καὶ ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαΐας υἱὸς Ναθαναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ Λευὶ κατέναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεύς, καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν οἴκου πατριᾶς εἷς εἷς τῷ Ἐλεάζαρ καὶ εἷς εἷς τῷ Ἰθάμαρ. [7] καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος τῷ Ἰωαρίμ, τῷ Ἰεδίᾳ ὁ δεύτερος, [8] τῷ Χαρὶβ ὁ τρίτος, τῷ Σεωρὶμ ὁ τέταρτος, [9] τῷ Μελχίᾳ ὁ πέμπτος, τῷ

---

18. ισσααρ ... σαλουμωθ 19. ιαζιηλ 20. ιεσσια 21. και μουσι ... ελιαζαρ (non v. 22.) και κεις 22. κεις 24. om αυτων post ονοματων 25. τω ισραηλ λαω 26. κ. παντα τα 27. ο αρ. των λευιτων λευι 28. επι χειρα 29. om και priora duo 30. om και secundum ... ουτως 32. om και την φυλακην του αγιου XXIV. 1. τοις υιοις ... *om διαιρεσει, ** διαιρεσεις υιοι ααρων ... om και ante ελεαζαρ 3. αχιμελεχ 4. om οι ... εκκαιδ. και 6. σαμμαιας ... του ιερεως ... υιου 7. εξηλθεν ολοκληρος ... τω ιαρειβ, τω ιδεια 8. χαρημ ... του σεωριν

10 11 Μεϊαμὶν ὁ ἕκτος, [10] τῷ Κὼς ὁ ἕβδομος, τῷ Ἀβίᾳ ὁ ὄγδοος, [11] τῷ Ἰησοῦ ὁ
12 ἔννατος, τῷ Σεχενίᾳ ὁ δέκατος, [12] τῷ Ἐλιαβὶ ὁ ἑνδέκατος, τῷ Ἰακὶμ ὁ δω-
13 δέκατος, [13] τῷ Ὀπφᾷ ὁ τρισκαιδέκατος, τῷ Ἰεσβαὰλ ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος,
14 15 [14] τῷ Βελγᾷ ὁ πεντεκαιδέκατος, τῷ Ἐμμὴρ ὁ ἑκκαιδέκατος, [15] τῷ Χηζὶν ὁ
16 ἑπτακαιδέκατος, τῷ Ἀφεσὴ ὁ ὀκτωκαιδέκατος, [16] τῷ Φεταίᾳ ὁ ἐννεακαιδέ-
17 κατος, τῷ Ἐζεκὴλ ὁ εἰκοστός, [17] τῷ Ἀχὶμ ὁ εἷς καὶ εἰκοστός, τῷ Γαμοὺλ
18 ὁ δεύτερος καὶ εἰκοστός, [18] τῷ Ἀδαλλαὶ ὁ τρίτος καὶ εἰκοστός, τῷ Μαασαὶ
19 ὁ τέταρτος καὶ εἰκοστός. [19] αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν
αὐτῶν τοῦ εἰςπορεύεσθαι εἰς οἶκον κυρίου κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς
20 Ἀαρὼν πατρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. [20] καὶ τοῖς υἱοῖς
Λευὶ τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς Ἀμβρὰμ Σωβαήλ· τοῖς υἱοῖς Σωβαὴλ Ἰεδία·
21 22 [21] τῷ Ῥααβίᾳ ὁ ἄρχων. [22] καὶ τῷ Ἰσααρὶ Σαλωμώθ· τοῖς υἱοῖς Σαλωμὼθ
23 Ἰάθ. [23] υἱοὶ Ἐχδιοῦ· Ἀμαδία ὁ δεύτερος, Ἰαζιὴλ ὁ τρίτος, Ἰεκμοὰμ ὁ τέ-
24 25 ταρτος. [24] τοῖς υἱοῖς Ὀζιὴλ Μιχά· υἱοὶ Μιχὰ Σαμήρ· [25] ἀδελφὸς Μιχὰ Ἰσία·
26 27 υἱὸς Ἰσιὰ Ζαχαρία. [26] υἱοὶ Μεραρὶ Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί· υἱοὶ Ὀζία [27] τοῦ
28 Μεραρὶ τῷ Ὀζίᾳ· υἱοὶ αὐτοῦ Ἰσοὰμ καὶ Σακχοὺρ καὶ Ἀβαΐ. [28] τῷ Μοολὶ
29 Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ· καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί. [29] τῷ
30 Κίς, υἱοὶ τοῦ Κὶς Ἱεραμεήλ. [30] καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσὶ Μοολὶ καὶ Ἐδὲρ καὶ
31 Ἰεριμώθ. οὗτοι υἱοὶ τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. [31] καὶ ἔλαβον
καὶ αὐτοὶ κλήρους καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ βασιλέως
καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀχιμέλεχ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν
Λευιτῶν πατριάρχαι Ἀραάβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

XXV.

Καὶ ἔστησε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα
τοὺς υἱοὺς Ἀσὰφ καὶ Αἱμὰν καὶ Ἰδιθοὺν τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις
καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κυμβάλοις· καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφα-
2 λὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. [2] υἱοὶ Ἀσάφ· Σακχούρ, Ἰωσὴφ
3 καὶ Ναθανίας καὶ Ἐραήλ· υἱοὶ Ἀσὰφ ἐχόμενοι τοῦ βασιλέως. [3] τῷ Ἰδιθούν,
υἱοὶ Ἰδιθούν· Γοδολίας καὶ Σουρὶ καὶ Ἰσέας καὶ Ἀσαβίας καὶ Ματθαθίας,
ἓξ μετὰ τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδιθοὺν ἐν κινύρᾳ ἀνακρουόμενοι ἐξομολόγησιν καὶ
4 αἴνεσιν τῷ κυρίῳ. [4] τῷ Αἱμάν, υἱοὶ Αἱμάν· Βουκίας καὶ Ματθανίας καὶ
Ὀζιὴλ καὶ Σουβαὴλ καὶ Ἰεριμὼθ καὶ Ἀνανίας καὶ Ἀνὰν καὶ Ἑλιαθὰ καὶ
Γοδολλαθὶ καὶ Ῥωμετθιέζερ καὶ Ἰεσβασακὰ καὶ Μαλλιθὶ καὶ Ὠθηρὶ καὶ
5 Μεαζώθ. [5] πάντες οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἱμὰν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις
θεοῦ ὑψῶσαι κέρας· καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αἱμὰν υἱοὺς τεσσαρεσκαίδεκα καὶ
6 θυγατέρας τρεῖς. [6] πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνῳδοῦντες ἐν οἴκῳ

---

9. μεϊαμειν 10. ακκως ... ογδος 11. ενατος 12. ελιασειβ ... ελιακειμ 13. οφφα ... ισβααλ 15. ιεζειρ ... αφεσση 16. φεθεϊα 17. ιαχειν ... γαμουηλ 18. δαλαϊα ... μοοζαλ 20. αμραμ σουβαηλ, ιαδαια, αραδεια· (omissis τοις υι. σωβ. ιεδ.) 21. ο αρχ. ἰεσιας 22. ισσααρι ... ιναθ 23. και υιοι ιεδιου ... αμαριας ... ιεκεμια 24. υιοι οζιηλ 25. αδελφοις μιχα ασια· υιοι ισια ζαχαριας 26. και μουσι ... post οζια add υιοι βοννι 27. υιοι μεραρι ... ισσοαμ κ. ζακχουρ κ. ωβδι 28. om και ιθαμαρ usque αυτω υιοι 29. κεις bis ... ιραμαηλ 31. και αρχοντων πατριων ... πατριαι αρως pro πατριαρχ. αρααβ XXV. 1. ιδιθουμ 2. ζακχουρ και ι. κ. ν. κ. ιεσιηλ ... εχομενα 3. τω ιδιθουμ ... *om υιοι ιδιθουμ (postea est ιδιθουν) ... om και primum ... σουρι κ. ιεεϊα και σεμεϊ κ. ασαβιας κ. ματταθιας 4. βοκκιας ... ιεριμουθ ... ανανι pro αναν ... γεδολλαθι κ. ρωμεμθι εζερ κ. σεβα καιταν κ. μεαλωθι κ. ιωεθιρι κ. μααζιωθ 5. δεκατεσσαρες κ. θυγατερες τρ.

θεοῦ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ ἐχόμενα τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσὰφ καὶ Ἰδιθοὺν καὶ Αἱμάν. [7] καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν δεδιδαγμένοι ᾄδειν κυρίῳ πᾶς συνιῶν διακόσιοι ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ. [8] καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κλήρους ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν, τελείων καὶ μανθανόντων. [9] καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ἀσὰφ τοῦ Ἰωσήφ, Γοδολίας· ὁ δεύτερος Ἡνεία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [10] ὁ τρίτος Ζακχούρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [11] ὁ τέταρτος Ἰεσρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [12] ὁ πέμπτος Νάθαν, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [13] ὁ ἕκτος Βουκίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [14] ὁ ἕβδομος Ἰσεριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [15] ὁ ὄγδοος Ἰωσία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [16] ὁ ἔννατος Ματθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [17] ὁ δέκατος Σεμεΐα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [18] ὁ ἑνδέκατος Ἀσριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [19] ὁ δωδέκατος Ἀσαβία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [20] ὁ τρισκαιδέκατος Σουβαήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [21] ὁ τεσσαρεσκαιδέκατος Ματθαθίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [22] ὁ πεντεκαιδέκατος Ἰεριμώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [23] ὁ ἑκκαιδέκατος Ἀνανία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [24] ὁ ἑπτακαιδέκατος Ἰεσβασακά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [25] ὁ ὀκτωκαιδέκατος Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [26] ὁ ἐννεακαιδέκατος Μαλλιθί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [27] ὁ εἰκοστὸς Ἐλιαθά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [28] ὁ εἰκοστὸς πρῶτος Ὠθηρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [29] ὁ εἰκοστὸς δεύτερος Γοδολλαθί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [30] ὁ εἰκοστὸς τρίτος Μεαζώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο· [31] ὁ εἰκοστὸς τέταρτος Ῥωμεττιέζερ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο.

XXVI.

Καὶ εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν υἱοὶ Κορεΐμ Μοσελλεμία ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ. [2] καὶ τῷ Μοσελλαμίᾳ υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιὴλ ὁ δεύτερος, Ζαβαδία ὁ τρίτος, Ἰενουὴλ ὁ τέταρτος, [3] Ἰωλὰμ ὁ πέμπτος, Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, Ἐλιωναΐ ὁ ἕβδομος, [4] Ἀβδεδὸμ ὁ ὄγδοος. καὶ τῷ Ἀβδεδὸμ υἱοί· Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, Ἰωζαβὰθ ὁ δεύτερος, Ἰωὰθ ὁ τρίτος, Σαχὰρ ὁ τέταρτος, Ναθαναὴλ ὁ πέμπτος, [5] Ἀμιὴλ ὁ ἕκτος, Ἰσσάχαρ ὁ ἕβδομος, Φελαθὶ ὁ ὄγδοος, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. [6] καὶ τῷ Σαμαίᾳ υἱῷ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαὶ εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. [7] υἱοὶ

---

6. om εις τ. δουλ. οικ. τ. θεου 7. μετα των αδελφων ... om και ante οκτω 9. εξηλθ. ολοκληρος ... ηνια ... αδελφοι αυτου κ. υιοι αυτου δωδεκα 10. δωδεκα 11. ιεσδρι ... δωδεκα 12. ναθανιας ... δωδεκα 13. κοκκιας ... δωδεκα 14. ισρεηλα ... δωδεκα 15. ισιας ... δωδεκα 16. ενατος ... δωδεκα 17. σεμεϊ ... δωδεκα 18. εζριηλ ... δωδεκα 19. δωδεκα 20. δωδεκα 21. ματθιας ... δωδεκα 22. δωδεκα 23. ανανιας ... δωδεκα 24. ιεσβακαταν ... δωδεκα 25. ανανι ... δωδεκα 26. μελληθι ... δωδεκα 27. ελιαθ ... δωδεκα 28. και πρωτος ... ιεθιρι ... δωδεκα 29. γεδδελθι ... δωδεκα 30. ο τριτος και εικ. μααζιωθ ... δωδεκα 31. ο τεταρτ. και εικ. ρωμεθ μιεζερ ... κ. οι αδελφ. α. δωδεκα XXVI. 1. Και διαιρεσις τ. π. υιοις χορε μοσολλαμ υιος χορηε εκ των 2. μασελλαμια υιοι ... ζαβαδιας ο τρ., ναθανα ο τεταρτος 3. ιενουηλωλαμ ο π. ιωναν ο εκτ., ελιωηναΐ ο εβδ. 4. om αβδ. ο ογδοος ... αβδοδομ ... σαμεΐας ... ιωζαβαθ ... ιωαα ... σαχιαρ 5. φολλαθι 6. σαμεΐα ... τω πρωτοτοκω ρωσαΐ

Σαμαΐ· Ὀθνὶ καὶ Ῥαφαὴλ καὶ Ὠβὴδ καὶ Ἐλζαβὰθ καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνα-
8 τοὶ Ἐλιοῦ καὶ Σαβαχία καὶ Ἰσβαχώμ. [8] πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδεδόμ, αὐ-
τοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργα-
9 σίᾳ, οἱ πάντες ἑξηκονταδύο τῷ Ἀβδεδόμ. [9] καὶ τῷ Μοσελλεμίᾳ υἱοὶ καὶ ἀδελ-
10 φοὶ δεκακαιοκτὼ δυνατοί. [10] καὶ τῷ Ὀσᾷ τῶν υἱῶν Μεραρὶ υἱοὶ φυλάσσοντες
τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρ-
11 χοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. [11] Χελκίας ὁ δεύτερος, Ταβλαὶ ὁ τρίτος,
Ζαχαρίας ὁ τέταρτος· πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ὀσᾷ τρισκαίδεκα.
12 [12] τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν ἐφημερίαι κα-
13 θὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου. [13] καὶ ἔβαλον κλήρους
κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα
14 καὶ πυλῶνα. [14] καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμίᾳ καὶ Ζα-
χαρίᾳ· υἱοὶ Σωὰζ τῷ Μελχίᾳ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος βοῤῥᾶ·
15 16 [15] τῷ Ἀβδεδὸμ νότον κατέναντι οἴκου Ἐσεφίμ· [16] εἰς δεύτερον τῷ Ὀσᾷ πρὸς
δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως· φυλακὴ κατέναντι φυ-
17 λακῆς. [17] πρὸς ἀνατολὰς ἓξ τὴν ἡμέραν, βοῤῥᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες, νότον
18 τῆς ἡμέρας τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν Ἐσεφὶμ δύο [18] εἰς διαδεχομένους, καὶ τῷ
Ὀσᾷ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι
φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἕξ, καὶ τῷ βοῤῥᾷ τέσσα-
ρες, καὶ τῷ νότῳ τέσσαρες, καὶ Ἐσεφὶμ δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς
19 δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους. [19] αὗται αἱ διαιρέ-
20 σεις τῶν πυλωρῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ Κορὲ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί. [20] καὶ οἱ Λευῖ-
ται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν
21 τῶν καθηγιασμένων. [21] υἱοὶ Λαδὰν οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί· τῷ Λαδὰν ἄρχον-
22 τες πατριῶν τῷ Λαδάν, τῷ Γηρσωνὶ Ἰειήλ. [22] υἱοὶ Ἰειὴλ Ζεθὸμ καὶ Ἰωὴλ
23 οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου. [23] τῷ Ἀμβρὰμ καὶ Ἰσσάαρ Χε-
24 βρὼν καὶ Ὀζιήλ. [24] καὶ Σουβαὴλ ὁ τοῦ Γηρσὰμ τοῦ Μωυσῆ ἐπὶ τῶν θησαυ-
25 ρῶν. [25] καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐλιέζερ Ῥαβίας υἱὸς καὶ Ἰωσίας καὶ Ἰωρὰμ
26 καὶ Ζεχρὶ καὶ Σαλωμώθ. [26] αὐτὸς Σαλωμὼθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάν-
των τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες
27 τῶν πατριῶν χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς δυνάμεως· [27] ἃ
ἔλαβεν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἡγίασεν ἀπ᾽ αὐτῶν τοῦ μὴ κα-
28 θυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ· [28] καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων
τοῦ θεοῦ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ Σαοὺλ τοῦ Κὶς καὶ Ἀβεννὴρ τοῦ Νὴρ
καὶ Ἰωὰβ τοῦ Σαρουία, πᾶν ὃ ἡγίασαν διὰ χειρὸς Σαλωμὼθ καὶ τῶν ἀδελ-
29 φῶν αὐτοῦ. [29] τῷ Ἰσσααρὶ Χωνενία καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν
30 Ἰσραὴλ τοῦ γραμματεύειν καὶ διακρίνειν. [30] τῷ Χεβρωνὶ Ἀσαβίας καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ

---

7. σεμεῖα· γοθνι κ. ρ. κ. ιωβηδ κ. ελζαβαδ κ. αχιου ... δυνατοι ισχυι ε. και σαμαχιας κ. ιεβαχωβ 8. οι αδελφ. αυτ. και υιοι αυτων ... τω αβδοδομ (priore loco αβδεδομ) 9. μεσολλεμια ... δεκαοκτω και δυνατοι 10. ωσα απο των ... ην αυτω πρωτοτ. 11. χελκειας ... ταβελιας ... τω ωσα δεκατρις 12. η διαιρεσις 14. κατα ανατολας ... ζαχαρια υιω ιωιας τω 15. αβδοδομ ... ασαφειν 16. τω σεφιειμ (om εις δευτερ.) τω ωσα προς δυσμας ... του παστοφοριου ... om φυλακη κατεναντι 17. κατ ανατολας ... a τεσσαρες ad τεσσαρες transilit ... το ασαφειν δυο δυο 18. τω ιας ... παστοφορειου ... εσεφειμ ... πρ. δυσμας 19. om του 21. λεδαν ... om ουτοι ... τω λεδαν ... τω λααδα, τω γηρσωνει 22. και υιοι ιεηλ ζοθομ κ. ι. ο αδελφος αυτου 23. τω αμραμι κ. ισσαρι 24. ante επι add ηγουμενος 25. τω ελιεζερ ρααβιας υι. αυτου κ. ωσαιας 26. ου ηγιασεν 27. εκ των πολεμων 28. om του θεου ... κεις ... σαρουιας 29. τω ιχααρι χωνενιας κ. υι. αυτου

πέραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς πᾶσαν λειτουργίαν κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. [31] τοῦ Χεβρωνὶ Οὐρίας ὁ ἄρχων τῶν Χεβρωνὶ κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ πατριάς, ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν, καὶ εὑρέθη ἀνὴρ δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζὴρ τῆς Γαλααδίτιδος. [32] καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δισχίλιοι ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ῥουβηνὶ καὶ Γαδδὶ καὶ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ εἰς πᾶν πρόσταγμα κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

XXVII.

Καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν πατριῶν χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον τοῦ εἰςπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνός, εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίρεσις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [2] καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου Ἰσβοὰζ ὁ τοῦ Ζαβδιήλ, ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [3] ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρὲς ἄρχων πάντων τῶν ἀρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. [4] καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου Δωδία ὁ ἐκ Χώχ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ καὶ Μακελλὼθ ὁ ἡγούμενος, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἄρχοντες δυνάμεως. [5] ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναίας ὁ τοῦ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [6] αὐτὸς Βαναίας ὁ δυνατώτερος τῶν τριάκοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. [7] ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαὴλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωὰβ καὶ Ζαβαδίας υἱὸς αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [8] ὁ πέμπτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαμαὼθ ὁ Ἰεσραέ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [9] ὁ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ Ὀδουίας ὁ τοῦ Ἐκκῆς ὁ Θεκωίτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [10] ὁ ἕβδομος τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ Χελλὴς ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [11] ὁ ὄγδοος τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ Σοβοχαῒ ὁ Οὐσαθὶ τῷ Ζαραΐ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [12] ὁ ἔννατος τῷ μηνὶ τῷ ἐννάτῳ Ἀβιέζερ ὁ ἐξ Ἀναθὼθ ὁ ἐκ γῆς Βενιαμίν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. [13] ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεηρὰ ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Ζαραΐ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [14] ὁ ἑνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἑνδεκάτῳ Βαναίας ὁ ἐκ Φαραθὼν ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. [15] ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον Χολδία ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Γοθονιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες.

---

30. τω κυριω 31. ιωριας ο αρχ. τω χεβρ. ... τεσσερακοστω ... εν γαζηρ 32. χιλιοι επτακοσιοι αρχοντες πατριων ... ημισεις ... εις παντα λογον του θεου και XXVII. 1. λειτουργ. τω λαω ... διαιρεσεις, και εις παντα λογον 2. ισβοαμ ... ζαβδιηλ, και επι 4. δωαϊα ο αωθι ... a διαιρ. αυτου ad διαιρ. αυτου transilit 5. βαναιας (sed βαναΐας v. 6.) ... τεσσαρ. και εικοσι 6. om ὁ prius ... * om κ. επι των τριακοντα ... διαιρεσ. αυτων αμιραζαθ υιος αυτου (sed haec rescr. sunt) 7. ζαβδιας ο ... τεσσαρ. κ. εικοσι 8. ο ιεζραελ 9. om τω prius ... εκτω ειρα υιος εκκης 10. τεσσ. και εικοσι 11. ογδος ... om ο ουσαθι τω ζαραϊ ... τεσσ. κ. εικ. 12. ενατος ... ενατω ... αναθωθ εκ γης βενιαμειν 13. μοοραϊ ο εκ νετουφατ ... τεσσ. κ. εικ. 14. om εκ secundum ... τεσσ. κ. εικ. 15. χολδαϊ ο εκ νετωφατι ... τεσσ. κ. εικ.

16 [16] καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραήλ, τῷ Ῥουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Ζεχρί·
17 τῷ Συμεὼν Σαφατίας ὁ τοῦ Μααχά· [17] τῷ Λευὶ Ἀσαβίας ὁ τοῦ Καμουήλ·
18 τῷ Ἀαρὼν Σαδώκ· [18] τῷ Ἰούδᾳ Ἐλιὰβ τῶν ἀδελφῶν Δαυίδ· τῷ Ἰσσάχαρ
19 Ἀμβρὶ ὁ τοῦ Μιχαήλ· [19] τῷ Ζαβουλὼν Σαμαΐας ὁ τοῦ Ἀβδίου· τῷ Νεφθαλὶ
20 Ἰεριμὼθ ὁ τοῦ Ὀζιήλ· [20] τῷ Ἐφραῒμ Ὡσὴ ὁ τοῦ Ὀζίου· τῷ ἡμίσει φυλῆς
21 Μανασσῆ Ἰωὴλ υἱὸς Φαδαΐα· [21] τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ τῷ ἐν γῇ Γαλαὰδ
22 Ἰαδαῒ ὁ τοῦ Ζαδαίου· τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν Ἰασιὴλ ὁ τοῦ Ἀβεννήρ· [22] τῷ Δὰν
23 Ἀζαριὴλ ὁ τοῦ Ἰρωάβ· οὗτοι πατριάρχαι τῶν φυλῶν Ἰσραήλ. [23] καὶ οὐκ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι εἶπε κύριος πλη-
24 θῦναι τὸν Ἰσραὴλ ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. [24] καὶ Ἰωὰβ ὁ τοῦ Σαρουία ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε· καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὀργὴ ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν
25 τοῦ βασιλέως Δαυίδ. [25] καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως Ἀσμὼθ ὁ τοῦ Ὀδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς
26 ἐποικίοις καὶ ἐν τοῖς πύργοις Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Ὀζίου. [26] καὶ ἐπὶ τῶν γεωρ-
27 γούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων Ἐσδρὶ ὁ τοῦ Χελούβ. [27] καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων Σεμεῒ ὁ ἐκ Ῥαήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου
28 Ζαβδὶ ὁ τοῦ Σεφνί. [28] καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ Βαλλανὰν ὁ Γεδωρίτης· ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου Ἰωάς.
29 [29] καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Σαρὼν Σατραῒ ὁ Σαρωνίτης,
30 καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλῶσι Σωφὰτ ὁ τοῦ Ἀδλί. [30] ἐπὶ δὲ τῶν
31 καμήλων Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλίτης. ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων Ἰαδίας ὁ ἐκ Μεραθών. [31] καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων Ἰαζὶζ ὁ Ἀγαρίτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων
32 Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. [32] καὶ Ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος Δαυὶδ σύμβουλος, ἄν-
33 θρωπος συνετός· καὶ Ἰεὴλ ὁ τοῦ Ἀχαμὶ μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. [33] Ἀχιτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσὶ ὁ πρῶτος φίλος τοῦ βασιλέως.
34 [34] καὶ μετὰ τοῦτον Ἀχιτόφελ ἐχόμενος Ἰωδαὲ ὁ τοῦ Βαναίου καὶ Ἀβιάθαρ· καὶ Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

XXVIII.

Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ ἄρχοντας τῶν κριτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ
2 τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱερουσαλήμ. [2] καὶ ἔστη Δαυὶδ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, ἀδελφοί μου καὶ λαός μου. ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου καὶ στάσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτή-
3 δεια· [3] καὶ ὁ θεὸς εἶπεν Οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστὴς εἶ σὺ καὶ αἷμα ἐξέχεας.

---

18. αμαρι pro αμβρι 19. σαμαϊας ... ιεριμουθ 20. τω ημισυ (v. 21. τω ημισι) ... ιωηλ ο του φαλδιι 21. τω εν γαλααδ ιαδδαϊ ο του ζαβδιου ... βενιαμειν ... ασιηλ 22. εζριηλ ο του ιωραμ 23. οτι κυριος ειπεν 24. ο της σαρουια ... επι τον ισραηλ 25. αζμωθ ... ωδιηλ 26. επι δε pro και επι ... εζραϊ 27. σεμεϊ ο ραμαθαιος 28. βαλλανα ο γεδωρ 29. ο του αδαϊ 30. ουβιας ... μαραθων 31. ιωσζιζ 32. συνετος και γραμματευς αυτος· και ιεριηλ ο του αχαμανι 33. και αχιτοφελ ... χουσι πρωτος 34. μετ αυτον ... ιωαδαε ... βαναϊου XXVIII. 1. om και πασης της usque ευνουχοις 2. δαυ. ο βασιλευς εμμεσω ... om μου post αδελφοι 3. αιματα

4 καὶ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ παντὸς οἴκου πατρός μου εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐν Ἰούδᾳ ᾑρέτικε τὸ βασίλειον, καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρός μου ἐν ἐμοὶ ἠθέλησε τοῦ γενέσθαι με εἰς βασιλέα ἐπὶ παντὶ Ἰσραήλ. 5 καὶ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέ μοι κύριος, ἐξελέξατο ἐν Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 6 καὶ εἶπέ μοι ὁ θεός Σαλωμὼν ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ᾑρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναί μου υἱὸν κἀγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα. 7 καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 8 καὶ νῦν κατὰ πρόςωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου καὶ ἐν ὠσὶ θεοῦ ἡμῶν, φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσητε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ἕως αἰῶνος. 9 καὶ νῦν, Σαλωμὼν υἱέ, γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου καὶ δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας ἐτάζει κύριος καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει· ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν, εὑρεθήσεταί σοι· καὶ ἐὰν καταλείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος. 10 ἴδε νῦν, ὅτι κύριος ᾑρέτικέ σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἁγίασμα, ἴσχυε καὶ ποίει. 11 καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἴκων αὐτοῦ καὶ τῶν ζακχῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπερῴων καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἐξιλασμοῦ, 12 καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου, καὶ πάντων τῶν παστοφορίων τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, 13 καὶ τῶν καταλυμάτων καὶ τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίμων σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου κυρίου. 14 καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὁλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν, 15 λυχνιῶν τὴν ὁλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν λύχνων. 16 ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπεζῶν τῆς προθέσεως, ἑκάστης τραπέζης χρυσῆς καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν, 17 καὶ τῶν κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν, καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν καὶ θυΐσκων κεφουρέ, ἑκάστου σταθμοῦ. 18 καὶ τῶν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσίου δοκίμου σταθμὸν ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἅρματος τῶν Χερουβὶμ τῶν διαπεπετασμένων ταῖς πτέρυξι καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου. 19 πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς κυρίου ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμὼν κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας τοῦ παραδείγματος. 20 καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς, ὅτι κύριος ὁ θεός μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ ἕως τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου. καὶ ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ζακχῶ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπερῷα καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα οἴκου κυρίου. 21 καὶ ἰδοὺ αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ, καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους σου.

---

4. του πατρος μου ... με βασιλεα επι τω παντι 5. om των ... δεδωκεν ... επι ισραηλ 8. φυλασσεσθε ... κυριου θεου ... κατακληρονομησεται 9. υιε μου ... εξεταζει ... καταλειψεις αυτον 10. ειδε νυν 11. *om αυτου και τ. ζακχων, ** habet αυτου και ζακχω 13. om και secundum 16. post εδωκεν αυτω interpg. 17. σπονδιων ... om και θυΐσκων ... κεφφουρε 18. και τον του ... χερουβειν 20. σε ουδ ου μη εγκαταλειπη εως ου ... ειδον pro ιδου 21. οικου του θεου ... πραγματια

XXIX.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Σαλωμὼν ὁ υἱός μου, εἰς ὃν ᾑρέτικεν ἐν αὐτῷ κύριος, νέος καὶ ἁπαλός, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ
2 ἀνθρώπῳ ἀλλ' ἢ κυρίῳ θεῷ. [2] κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν, σίδηρον, ξύλα, λίθους σοὰμ καὶ πληρώσεως, λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον καὶ Πάριον
3 πολύν. [3] καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαί με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου ἔστι μοι ὃ περιπεποίημαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος,
4 ἐκτὸς ὧν ἡτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων, [4] τρισχίλια τάλαντα χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφὶρ καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου ἐξαλιφῆναι ἐν αὐτοῖς
5 τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ, [5] εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν. καὶ τίς ὁ προθυμούμε-
6 νος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον κυρίῳ; [6] καὶ προεθυμήθησαν ἄρχοντες πατριῶν καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ ἑκατόν-
7 ταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλέως· [7] καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια καὶ χρυσοῦς μυρίους, καὶ ἀργυρίου ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα
8 μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου ταλάντων χιλιάδας ἑκατόν. [8] καὶ οἷς εὑρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς Ἰειὴλ
9 τοῦ Γεδσωνί. [9] καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πλήρει προεθυμήθησαν τῷ κυρίῳ, καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως.
10 [10] καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας λέγων Εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως
11 τοῦ αἰῶνος. [11] σοί, κύριε, ἡ μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ τὸ καύχημα καὶ ἡ νίκη καὶ ἡ ἰσχύς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δε-
12 σπόζεις· ἀπὸ προσώπου σου ταράσσεται πᾶς βασιλεὺς καὶ ἔθνος. [12] παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεις, κύριε ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρί σου ἰσχὺς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρί σου, παντοκράτωρ, μεγαλῦναι
13 καὶ κατισχῦσαι τὰ πάντα. [13] καὶ νῦν, κύριε, ἐξομολογούμεθά σοι καὶ αἰνοῦ-
14 μεν τὸ ὄνομα τῆς καυχήσεώς σου. [14] καὶ τίς εἰμι ἐγὼ καὶ τίς ὁ λαός μου ὅτι ἰσχύσαμεν προθυμηθῆναί σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν
15 σῶν δεδώκαμέν σοι. [15] ὅτι πάροικοί ἐσμεν ἐναντίον σου, καὶ παροικοῦντες ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν· ὡς σκιὰ αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν
16 ὑπομονή. [16] κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο ὃ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου, ἐκ χειρός σοῦ ἐστί, καὶ σοὶ τὰ
17 πάντα. [17] καὶ ἔγνων, κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾷς· ἐν ἁπλότητι καρδίας προεθυμήθην ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου
18 τὸν εὑρεθέντα ὧδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. [18] κύριε ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν, φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν
19 πρὸς σέ. [19] καὶ Σαλωμὼν τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγα-
20 γεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου. [20] καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Εὐλογήσατε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν· καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν κυρίῳ

XXIX. 1. ανθρωπω η οικοδομη αλλ 2. σοομ ... και λιθ. πολυτελεις 3. εις οικον pro ε. τον οικ. 4. σουφειρ ... εξαλειφθηναι 5. om εις το χρυσ. usque παν εργον ... om των 6. προεθυμωθησαν α. των πατριων ... οικονομοι 8. ιεϊηλ του γηρσωνι 9. ηυφρανθη ab initio 12. δυναστια ... ante παντοκρατωρ add ελεος 14. ο λαος σου 15. επι της γης 16. om παν 18. om και ante κατευθυνον 20. τον κυριον θεον sec. loco ... τω κυριω

καὶ τῷ βασιλεῖ. 21 καὶ ἔϑυσε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ ϑυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαυ- 21
τώματα τῷ ϑεῷ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας, μόσχους χιλίους, κριοὺς
χιλίους, ἄρνας χιλίους, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, καὶ ϑυσίας εἰς πλῆϑος παντὶ
τῷ Ἰσραήλ. 22 καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἐναντίον τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 22
μετὰ χαρᾶς, καὶ ἐβασίλευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμὼν υἱὸν Δαυίδ, καὶ
ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς βασιλέα καὶ Σαδὼκ εἰς ἱερωσύνην. 23 καὶ ἐκάϑισε 23
Σαλωμὼν ἐπὶ ϑρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ εὐδοκήϑη, καὶ ὑπήκουσαν
αὐτοῦ πᾶς Ἰσραήλ. 24 οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ δυνάσται καὶ πάντες υἱοὶ Δαυὶδ τοῦ 24
βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν αὐτῷ. 25 καὶ ἐμεγάλυνε κύριος τὸν 25
Σαλωμὼν ἐπάνωϑεν παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως ὃ οὐκ
ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἔμπροσϑεν αὐτοῦ. 26 καὶ Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἐβα- 26
σίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ 27 ἔτη τεσσαράκοντα, ἐν Χεβρὼν ἔτη ἑπτά, καὶ ἐν Ἱερου- 27
σαλὴμ ἔτη τριακοντατρία. 28 καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γήρᾳ καλῷ, πλήρης ἡμερῶν, 28
πλούτῳ καὶ δόξῃ· καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 29 οἱ δὲ 29
λοιποὶ λόγοι τοῦ βασιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστεροι γεγραμμένοι εἰσὶν
ἐν λόγοις Σαμουὴλ τοῦ βλέποντος καὶ ἐπὶ λόγων Νάϑαν τοῦ προφήτου καὶ
ἐπὶ λόγων Γὰδ τοῦ βλέποντος, 30 περὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῆς 30
δυναστείας αὐτοῦ, καὶ οἱ καιροὶ οἳ ἐγένοντο ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ
καὶ ἐπὶ πάσας βασιλείας τῆς γῆς.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

I.

Καὶ ἐνίσχυσε Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ κύριος
ὁ ϑεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. 2 καὶ εἶπε Σαλωμὼν 2
πρὸς πάντα Ἰσραήλ, τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς ἑκατοντάρχοις καὶ τοῖς κριταῖς
καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ἐναντίον Ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατριῶν. 3 καὶ ἐπο- 3
ρεύϑη Σαλωμὼν καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν ἐν Γαβαών, οὗ
ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ϑεοῦ ἣν ἐποίησε Μωυσῆς παῖς κυρίου ἐν
τῇ ἐρήμῳ. 4 ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ ϑεοῦ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ἐκ πόλεως Καριαϑιαρίμ, 4
ὅτι ἡτοίμασεν αὐτῇ Δαυίδ, ὅτι ἔπηξεν αὐτῇ σκηνὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. 5 καὶ τὸ 5
ϑυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσελεὴλ υἱὸς Οὐρίου υἱοῦ Ὢρ ἐκεῖ ἦν
ἔναντι τῆς σκηνῆς κυρίου· καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὸ Σαλωμὼν καὶ ἡ ἐκκλησία,
6 καὶ ἤνεγκε Σαλωμὼν ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον κυρίου 6
τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτῷ ὁλοκαύτωσιν χιλίαν. 7 ἐν τῇ νυκτὶ 7
ἐκείνῃ ὤφϑη ϑεὸς τῷ Σαλωμὼν καὶ εἶπεν αὐτῷ Αἴτησαι τί σοι δῶ. 8 καὶ 8
εἶπε Σαλωμὼν πρὸς τὸν ϑεόν Σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος
μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς με ἀντ' αὐτοῦ. 9 καὶ νῦν, κύριε ὁ ϑεός, πιστωϑήτω 9

---

22. εναντιον κυριου ... σαδωχ 23. ηυδοκηϑη ... υπηκουσεν 24. του
βασιλ. δαυ. πατρ. α. 25. επανωϑεν εναντιον παντος 27. τεσσερακοντα
28. γηρει ... * σαλωμω
Subscriptio: παραλειπομενων των βασιλειων ιουδα α

Inscriptio: παραλειπομενων των βασιλειων ιουδα β
I. 2. *om κ. τοις εκατονταρχ. 3. post εκκλησια add μετ αυτου 4.
καριαϑιαρειμ ... om δαυ. οτι επηξεν αυτη ... σκηνην δαυιδ εις ιερ. 5. in
f. add ολη 6. κ. ανηνεγκεν εκει σαλωμων ... ανηνεγκεν επ αυτου 7. ο ϑεος

δὴ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευσάς με ἐπὶ λαὸν
10 πολὺν ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς. [10] νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός μοι, καὶ ἐξελεύσομαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ τούτου καὶ εἰςελεύσομαι, ὅτι τίς κρινεῖ τὸν λαόν σου
11 τὸν μέγαν τοῦτον; [11] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλωμών Ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ οὐκ ᾐτήσω πλοῦτον χρημάτων οὐδὲ δόξαν οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἡμέρας πολλὰς οὐκ ᾐτήσω, καὶ ᾔτησας σεαυτῷ σοφίαν καὶ σύνεσιν ὅπως κρίνῃς τὸν λαόν μου ἐφ' ὃν ἐβασίλευσά σε ἐπ' αὐ-
12 τόν, [12] τὴν σοφίαν καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρήματα καὶ δόξαν δώσω σοι, ὡς οὐκ ἐγενήθη ὅμοιός σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἔμ-
13 προσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως. [13] καὶ ἦλθε Σαλωμὼν ἐκ Βαμὰ τῆς ἐν Γαβαὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
14 καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραήλ. [14] καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἅρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων· καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ
15 βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. [15] καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμί-
16 νους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. [16] καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων Σαλωμὼν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπόρων τοῦ βασιλέως πορεύεσθαι, καὶ ἠγόραζον.
17 [17] καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξῆγον ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα ἓν ἑξακοσίων ἀργυρίου, καὶ ἵππον πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου· καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι τῶν Χετταίων καὶ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔφερον.

II.

Καὶ εἶπε Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου καὶ οἶκον
2 τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. [2] καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται
3 ἐπ' αὐτῶν τριςχίλιοι ἑξακόσιοι. [3] καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ βασιλέα Τύρου λέγων Ὡς ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἀπέστειλας
4 αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, [4] καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, ἁγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμιᾶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόθεσιν διὰ παντός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὁλοκαυτώματα διὰ παντὸς τὸ πρωὶ καὶ τὸ δείλης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν,
5 εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [5] καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας,
6 ὅτι μέγας κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. [6] καὶ τίς ἰσχύσει οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ θυμιᾶν
7 κατέναντι αὐτοῦ. [7] καὶ νῦν ἀπόστειλόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἐν τῷ χαλκῷ καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπιστάμενον γλύψαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ
8 ἃ ἡτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατήρ μου. [8] καὶ ἀπόστειλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πεύκινα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοί σου οἴδασι κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου· καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μετὰ τῶν παίδων μου

---

9. om δη ... δαυιδ πατερα 11. ουδε ψυχην ... εβασιλευσας επ 12. κ. δοξαν κ. χρηματα ... ως συ ουκ 13. απο προσωπου 14. ιππων pro ιππεων ... κατελειπεν ... om εν 15. το χρυσ. και το αργ. ... συκαμινους εν 16. τ. ιππων των ... om και ante ηγοραζον 17. ανεβαινον ... ιππων εκατον κ. πεντηκοντα ... ουτως ... γεθθαιων και βασιλευς II. 3. χειραμ ... του πατρ. μου δαυ. 4. εγω υιος ... νεομηνιαις ... εορταις κυριου του 5. om. κυριος 6. αυτω οικοδ. οικον ... αυτου την δοξαν 7. του γλυψαι ... ων ητοιμασεν

9 πορεύσονται ἑτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πλῆθος, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας καὶ ἔνδοξος. 10 καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτουσι ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισί σου κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἴνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. 11 καὶ εἶπε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμὼν λέγων Ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα. 12 καὶ εἶπε Χιράμ Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ υἱὸν σοφὸν καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομήσει οἶκον τῷ κυρίῳ καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. 13 καὶ νῦν ἀπέσταλκά σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν Χιρὰμ τὸν πατέρα μου, 14 ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δάν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ καὶ ἐν λίθοις καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνειν ἐν τῇ πορφύρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ καὶ ἐν τῇ βύσσῳ καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύψαι γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διανόησιν, ὅσα ἂν δῷς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου καὶ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου πατρός σου. 15 καὶ νῦν τὸν σῖτον καὶ τὴν κριθὴν καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον, ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστειλάτω τοῖς παισὶν αὐτοῦ. 16 καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ πᾶσαν τὴν χρείαν σου, καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδίαις ἐπὶ θάλασσαν Ἰόππης, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. 17 καὶ συνήγαγε Σαλωμὼν πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ἠρίθμησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι ἑξακόσιοι. 18 καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τρισχιλίους ἑξακοσίους ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

III.

Καὶ ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμωρία, οὗ ὤφθη κύριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἡτοίμασε Δαυὶδ ἐν ἅλῳ Ὀρνὰ τοῦ Ἰεβουσαίου. 2 καὶ ἤρξατο οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. 3 καὶ ταῦτα ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· μῆκος πήχεων ἡ διαμέτρησις ἡ πρώτη πήχεων ἑξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι. 4 καὶ αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, μῆκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. 5 καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίνοις, καὶ κατεχρύσωσε χρυσίῳ καθαρῷ, καὶ ἔγλυψεν ἐπ' αὐτοῦ φοίνικας καὶ χαλαστά. 6 καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις εἰς δόξαν, καὶ ἐχρύσωσε χρυσίῳ χρυσίου τοῦ ἐκ Φαρουίμ, 7 καὶ ἐχρύσωσε τὸν οἶκον καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ καὶ τοὺς πυλῶνας καὶ τὰ ὀροφώματα καὶ τὰ θυρώματα χρυσίῳ, καὶ ἔγλυψε Χερουβὶμ ἐπὶ τῶν τοίχων. 8 καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μῆκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον, πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μῆκος πήχεων

---

10. πυρου κορων ... (κριθων κορου ...) ελαιου καδων 11. χειραμ ... om λεγων ... εις βασιλεα 12. χειραμ ... τε (**τη) βασιλειας εαυτου 13. απεσταλκα ... τον χειραμ τον παιδα μου 14. om και post σιδηρω ... ante πατρος add του 15. ον ειπεν 16. σχεδιας ... συναξεις pro συ αξεις 17. προσηλυτους εν ... και εξακοσιοι 18. τους εργοδιωκτας III. 1. αμορια 3. ** om η διαμετρ. η πρωτη πηχεων 4. * om κ. υψος π. εκ. εικ., ** om εκατον ... αυτο χρυσ. καθ. εσωθεν 5. φωνικας 6. om εχρυσωσε ... χρυσιω χρυσου ... φαρουαιμ 7. om αυτου ... χερουβειν 8. πλατους ... om του οικου ... το ευρος pro το μηκος

εἴκοσι, καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καϑαρῷ εἰς Χερουβὶμ εἰς τάλαντα ἑξα-
9 κόσια. 9 καὶ ὁλκὴ τῶν ἥλων, ὁλκὴ τοῦ ἑνὸς πεντήκοντα σίκλοι χρυσίου, καὶ
10 τὸ ὑπερῷον ἐχρύσωσε χρυσίῳ. 10 καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων
11 Χερουβὶμ δύο, ἔργον ἐκ ξύλων, καὶ ἐχρύσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. 11 καὶ αἱ πτέ-
ρυγες τῶν Χερουβὶμ τὸ μῆκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχεων
πέντε ἁπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε
13 ἁπτομένη τῆς πτέρυγος τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἑτέρου. 13 καὶ αἱ πτέρυγες τῶν
Χερουβὶμ τούτων διαπεπετασμέναι πήχεων εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἑστηκότα ἐπὶ
14 τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. 14 καὶ ἐποίησε τὸ
καταπέτασμα ὑακίνϑου καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου καὶ βύσσου, καὶ ὕφανεν
15 ἐν αὐτῷ Χερουβίμ. 15 καὶ ἐποίησεν ἔμπροσϑεν τοῦ οἴκου στύλους δύο, πή-
16 χεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. 16 καὶ
ἐποίησε σερσερὼϑ ἐν τῷ δαβὶρ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων,
17 καὶ ἐποίησε ῥοΐσκους ἑκατὸν καὶ ἔϑηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν. 17 καὶ ἔστησε
τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ τὸν ἕνα ἐξ εὐω-
νύμων, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν Κατόρϑωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
ἐξ ἀριστερῶν Ἰσχύς.

IV.

Καὶ ἐποίησε ϑυσιαστήριον χαλκοῦν, εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ εἴκοσι
2 πήχεων τὸ εὖρος, καὶ δέκα πήχεων τὸ ὕψος. 2 καὶ ἐποίησε τὴν ϑάλασσαν
χυτήν, δέκα πήχεων τὴν διαμέτρησιν, στρογγύλην κυκλόϑεν, καὶ πέντε πή-
3 χεων τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα τριάκοντα πήχεων. 3 καὶ ὁμοίωμα μόσχων
ὑποκάτω αὐτῆς κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτήν· δέκα πήχεις περιέχουσι τὸν λουτῆρα
4 κυκλόϑεν· δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνεύσει αὐτῶν, 4 ᾗ ἐποίη-
σαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες βοῤῥᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμάς,
καὶ οἱ τρεῖς νότον, καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολάς, καὶ ἡ ϑάλασσα ἐπ' αὐτῶν
5 ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσϑια αὐτῶν ἔσω. 5 καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστής, καὶ τὸ
χεῖλος αὐτῆς ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστοὺς κρίνου, χωροῦσαν
6 μετρητὰς τρισχιλίους, καὶ ἐξετέλεσε. 6 καὶ ἐποίησε λουτῆρας δέκα, καὶ ἔϑηκε
τοὺς πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ
ἔργα τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ϑάλασσα εἰς τὸ
7 νίπτεσϑαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ. 7 καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα
κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν καὶ ἔϑηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ
8 ἀριστερῶν. 8 καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα καὶ ἔϑηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ
9 δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν· 9 καὶ
ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων, καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ ϑύρας τῇ
10 αὐλῇ, καὶ ϑυρώματα αὐτῶν κατακεχαλκωμένα χαλκῷ. 10 καὶ τὴν ϑάλασσαν
11 ἔϑηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολὰς κατέναντι. 11 καὶ
ἐποίησε Χιρὰμ τὰς κρεάγρας καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ ϑυσιαστη-
ρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ· καὶ συνετέλεσε Χιρὰμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν
12 ἐργασίαν ἣν ἐποίησε Σαλωμὼν τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ ϑεοῦ, 12 στύλους δύο

---

8. και κατεχρυσωσεν αυτο ... χερουβειν 10. χερουβειν 11. χερουβειμ ... του χερουβ του ετερου 12. και η πτερυξ του χερουβ του ενος πηχεων πεντε απτομενη του τοιχου του οικου, και η πτερυξ η ετερα πηχεων πεντε απτομενη της πτερυγος του χερουβ του ετερου. 13. om αι ... χερουβειν ... om τουτων 14. εξ υακινϑου ... χερουβειν 16. σενσερωϑ εν τω δαβειρ κ. εϑηκεν 17. om τον IV. 1. το ϑυσιαστηριον ... εικ. πηχ. μηκος κ. το ευρος πηχεων δεκα ... om και δ. πηχ. το υψος 2. πηχεων δεκα ... πηχ. τριακοντα 3. υποκατωϑεν ... *αυτου pro αυτης ... περιεχουσαι 4. βλεποντες δυσμας ... βλεποντες νοτον ... βλεποντες κατα ανατολας 5. χωρουσα 6. επεϑηκεν 9. και τας ϑυρας 11. χειραμ bis ... πυρια ... ην εποιησ. ο βασιλευς σαλωμων εν

καὶ ἐπ' αὐτῶν γωλὰϑ τῇ χωϑαρὲϑ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωϑαρὲϑ ἅ ἐστιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, [13] καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, καὶ δύο γένη ῥοΐσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἑνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλὰϑ τῶν χωϑαρὲϑ ἅ ἐστιν ἐπάνω τῶν στύλων. [14] καὶ τοὺς μεχωνὼϑ ἐποίησε δέκα, καὶ τοὺς λουτῆρας ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς μεχωνώϑ, [15] καὶ τὴν ϑάλασσαν μίαν καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς, [16] καὶ τοὺς ποδιστῆρας καὶ τοὺς ἀναλημπτῆρας καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιρὰμ καὶ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ κυρίου χαλκοῦ καϑαροῦ. [17] ἐν τῷ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκχὼϑ καὶ ἀνὰ μέσον Σαρηδαϑά. [18] καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλῆϑος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλιπεν ὁλκὴ τοῦ χαλκοῦ. [19] καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ τὸ ϑυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προϑέσεως, [20] καὶ τὰς λυχνίας καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσίου καϑαροῦ, [21] καὶ λαβίδες αὐτῶν καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς ϑυΐσκας καὶ τὰ πυρεῖα χρυσίου καϑαροῦ, [22] καὶ ἡ ϑύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὰς ϑύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. (5, 1.) καὶ συνετελέσϑη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμὼν ἐν οἴκῳ κυρίου.

V.

Καὶ εἰςήνεγκε Σαλωμὼν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς ϑησαυρὸν οἴκου κυρίου. [2] τότε ἐξεκκλησίασε Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἀνενέγκαι κιβωτὸν διαϑήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυίδ, αὕτη Σιών. [3] καὶ ἐξεκκλησιάσϑησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἕβδομος. [4] καὶ ἦλϑον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευῖται τὴν κιβωτὸν [5] καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. [6] καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ καὶ οἱ φοβούμενοι καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσϑεν τῆς κιβωτοῦ ϑύοντες μόσχους καὶ πρόβατα, οἳ οὐκ ἀριϑμηϑήσονται καὶ οἳ οὐ λογισϑήσονται ἀπὸ τοῦ πλήϑους. [7] καὶ εἰςήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαϑήκης κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑποκάτω τῶν πτερύγων τῶν Χερουβίμ. [8] καὶ ἦν τὰ Χερουβὶμ διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτε τὰ Χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωϑεν, [9] καὶ ὑπερεῖχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβίρ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [10] οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν δύο πλάκες ἃς ἔϑηκε Μωυσῆς ἐν Χωρήβ, ἃ διέϑετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξελϑεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. [11] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελϑεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἁγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ εὑρεϑέντες ἡγιάσϑησαν, οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν. [12] καὶ οἱ Λευῖται οἱ ψαλ-

---

12. α εστιν επανω 14. τας μεχωνωϑ ... επι των μεχωνωϑ 16. αναλημπτορας ... χειραμ 17. σαδαϑα 18. εξελειπεν 20. δαβειρ 21. πυρια 22. αγιων εις τας V. 1. om και ante εδωκεν 2. om παντας prius ... των πατριων 3. πας ανηρ ισραηλ 5. ab initio add και ανηνεγκαν την κιβωτον 6. αριϑμησονται ουδε λογισϑ. 7. δαβειρ ... χερουβειν 8. χερουβειν bis 9. περιειχον ... δαβειρ 10. εξελϑειν αυτον

τῳδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσὰφ τῷ Αἱμὰν τῷ Ἰδιϑοὺν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ
καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ
ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἑστηκότες κατέναντι τοῦ ϑυσιαστηρίου, καὶ μετ'
13 αὐτῶν ἱερεῖς ἑκατὸν εἴκοσι σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξι. 13 καὶ ἐγένετο μία φωνὴ
ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτῳδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ τοῦ
ἐξομολογεῖσϑαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ· καὶ ὡς ὕψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξι καὶ
ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν ὀργάνοις τῶν ᾠδῶν, καὶ ἔλεγον Ἐξομολογεῖσϑε τῷ κυρίῳ,
ὅτι ἀγαϑόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσϑη
14 νεφέλης δόξης κυρίου· 14 καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στῆναι λειτουργεῖν
ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον τοῦ ϑεοῦ.

VI.

2 Τότε εἶπε Σαλωμὼν Κύριος εἶπε τοῦ κατασκηνῶσαι ἐν γνόφῳ, 2 καὶ
ἐγὼ ᾠκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἅγιόν σοι καὶ ἕτοιμον τοῦ κατασκη-
3 νῶσαι εἰς τοὺς αἰῶνας. 3 καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ
εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραήλ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρ-
4 ειστήκει. 4 καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ, ὡς ἐλάλησεν ἐν στό-
ματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε λέ-
5 γων 5 Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν λαόν μου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ
ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ
εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς ἡγού-
6 μενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, 6 καὶ ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ γενέσϑαι
τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου
7 Ἰσραήλ. 7 καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρός μου τοῦ οἰκοδομῆσαι
8 οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου ϑεοῦ Ἰσραήλ. 8 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ πατέρα
μου Διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου,
9 καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου· 9 πλὴν σὺ οὐκ οἰκοδομή-
σεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὀσφύος σου, οὗτος οἰ-
10 κοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. 10 καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον τοῦ-
τον ὃν ἐλάλησε· καὶ ἐγενήϑην ἀντὶ Δαυὶδ πατρός μου, καὶ ἐκάϑισα ἐπὶ τὸν
ϑρόνον Ἰσραὴλ καϑὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι
11 κυρίου ϑεοῦ Ἰσραήλ, 11 καὶ ἔϑηκα ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ᾗ ἐκεῖ διαϑήκη κυ-
12 ρίου ἣν διέϑετο τῷ Ἰσραήλ. 12 καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ ϑυσιαστηρίου κυρίου
13 ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ· 13 ὅτι ἐποί-
ησε Σαλωμὼν βάσιν χαλκῆν καὶ ἔϑηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ,
πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς καὶ τριῶν
πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς· καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἔναντι
πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν
14 14 καὶ εἶπε Κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ϑεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ
ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσων τὴν διαϑήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισί σου τοῖς πο-
15 ρευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, 15 ἃ ἐφύλαξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ
τῷ πατρί μου, ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου καὶ
16 ἐν χερσί σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 16 καὶ νῦν, κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ,

---

12. τω ασαφ ... αδελφοις αυτων των ... εστηκ. κατα ανατολας του ... εκατον και εικοσι ... om ταις 13. υψωσαν την φων. 14. post προσωπου usque γνοφω 6, 1. omnia rescripta ... ** νεφελης δοξης κυριου ... ** ενεπλησεν η δοξα VI. 1. ** του κατοικησαι 2. του κατοικησαι 4. ος pro ως 5. ειναι ονομα 6. εν ιερουσαλημ γενεσϑαι του ειναι ... ** ωστε ειναι επι του λαου 8. τον πατερα 10. λογον αυτου ον 12. χειρας εαυτου 13. εμμεσω ... γονατα αυτου 15. om ελαλησας αυτω λεγων και ... εν τω στοματι

φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων Οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καϑήμενος ἐπὶ ϑρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύεσϑαι ἐν τῷ νόμῳ μου ὡς ἐπορεύϑης ἐναντίον μου. 17 καὶ νῦν, κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ, πιστωϑήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου ὃ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυίδ. 18 ὅτι εἰ ἀληϑῶς κατοικήσει ϑεὸς μετὰ ἀνϑρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα; 19 καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδός σου καὶ ἐπὶ τὴν δέησίν μου, κύριε ὁ ϑεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον, 20 τοῦ εἶναι ὀφϑαλμούς σου ἀνεῳγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὃν εἶπας ἐπικληϑῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον. 21 καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδός σου καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον· καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἵλεως ἔσῃ. 22 ἐὰν ἁμάρτῃ ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀρᾶσϑαι αὐτόν, καὶ ἔλϑῃ καὶ ἀράσηται κατέναντι τοῦ ϑυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, 23 καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. 24 καὶ ἐὰν ϑραυσϑῇ ὁ λαός σου Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ἐχϑροῦ ἐὰν ἁμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέψωσι καὶ ἐξομολογήσωνται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξωνται καὶ δεηϑῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, 25 καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. 26 ἐν τῷ συσχεϑῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσϑαι ὑετὸν ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ὅτι ταπεινώσεις αὐτούς, 27 καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τῶν παίδων καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαϑὴν ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν σου ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν. 28 λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, ϑάνατος ἐὰν γένηται, ἀνεμοφϑορία καὶ ἴκτερος, ἀκρὶς καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν ϑλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχϑρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πάντα πόνον, 29 καὶ πᾶσα προςευχὴ καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνϑρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραήλ, ἐὰν γνῷ ἄνϑρωπος τὴν ἁφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, 30 καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἱλάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ὡς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνϑρώπων, 31 ὅπως φοβῶνται πάσας ὁδούς σου πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. 32 καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστιν αὐτός, καὶ ἔλϑῃ ἐκ γῆς μακρόϑεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλϑωσι καὶ προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον

---

16. τον παιδα σου τω δαυ. 18. ο ϑεος 20. ης ο παις σ. προσευχ. 23. om και extremum ... εκαστω pro αυτω 24. επιστρεψουσιν κ. εξομολογησονται ... προσευξονται 25. του λαου 26. *οταν s. οτε pro οτι secundo 27. των αμαρτιων τ. παιδ. σου 28. om και ante εαν ϑλιψη ... και παν πονον 30. ιαση pro ιλαση ... οτι μονωτατος 31. οπως φοβουνται τας οδους ... επι προσωπου πασης της 32. και βραχιονα ... προσευξονται

τοῦτον, 33 καὶ σὺ εἰςακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαί σε ὡς ὁ λαός σου Ἰσραήλ, καὶ τοῦ γνῶναι ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα. 34 ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ ἀποστελεῖς αὐτούς, καὶ προςεύξωνται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ καὶ οἴκου οὗ ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, 35 καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προςευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν. 36 ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόςωπον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύσουσιν αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, 37 καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὗ μετήχθησαν ἐκεῖ, καί γε ἐπιστρέψωσι καὶ δεηθῶσί σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν λέγοντες Ἡμάρτομεν ἠνομήσαμεν ἠδικήσαμεν, 38 καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς, ὅπου ᾐχμαλώτευσαν αὐτούς, καὶ προςεύξωνται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, 39 καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προςευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα καὶ ἵλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἁμαρτῶντί σοι. 40 καὶ νῦν, κύριε, ἔστωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι καὶ τὰ ὦτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέησιν τοῦ τόπου τούτου. 41 καὶ νῦν ἀνάστηθι, κύριε ὁ θεός, εἰς τὴν κατάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. ἱερεῖς σου, κύριε ὁ θεός, ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοί σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς. 42 κύριε ὁ θεός, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόςωπον τοῦ χριστοῦ σου, μνήσθητι τὰ ἐλέη Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

VII.

Καὶ ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν προςευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγε τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα κυρίου ἔπλησε τὸν οἶκον. 2 καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰςελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἔπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον. 3 καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἑώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον· καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόςωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προςεκύνησαν καὶ ᾔνουν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 4 καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἔναντι κυρίου. 5 καὶ ἐθυσίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὴν θυσίαν μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισε τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός. 6 καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν ἑστηκότες, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν κυρίου τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἔναντι κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν· καὶ οἱ ἱερεῖς σαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἑστηκώς. 7 καὶ ἡγίασε Σαλωμὼν τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρίου· ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν οὐκ ἐξεποίει δέξασθαι τὰ ὁλο-

---

33. om συ ... επικεκληται το ονομα σου 34. προςευξονται ... ωκοδομησα 35. της δεησ. αυτ. κ. της προσευχ. αυτων 36. οτι ουκ εστιν ... om αυτους tertio et quarto loco 37. επιστρεψουσιν bis ... ηδικησαμεν ηνομησαμεν 38. επιστρεψουσιν ... ** καρδια αυτων ... om οπου ηχμαλ. αυτους ... οικοδομησα 39. αμαρτοντι 40. om και ab initio 41. οι ιερεις VII. 1. σολομων 3. παντες υιοι ... επεσαν 5. om ο βασιλευς ... σολομων ... και βοσκηματων 6. φυλακας εαυτων 7. εποιει pro εξεποιει

καυτώματα καὶ τὰ μαναὰ καὶ τὰ στέατα. [8] καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν ἑορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφόδρα ἀπὸ εἰσόδου Αἱμὰϑ καὶ ἕως χειμάῤῥου Αἰγύπτου. [9] καὶ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ ϑυσιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτήν, [10] καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἀπέστειλε τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφραινομένους καὶ ἀγαϑῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαϑοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ Σαλωμῶντι καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. [11] καὶ συνετέλεσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντα ὅσα ἠϑέλησεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμὼν τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ εὐωδώϑη. [12] καὶ ὤφϑη κύριος τῷ Σαλωμὼν τὴν νύκτα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελεξάμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐμαυτῷ εἰς οἶκον ϑυσίας. [13] ἐὰν συσχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται ὑετός, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξύλον, καὶ ἐὰν ἀποστείλω ϑάνατον ἐν τῷ λαῷ μου, [14] καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαός μου ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ προσεύξωνται καὶ ζητήσωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν. [15] καὶ νῦν οἱ ὀφϑαλμοί μου ἔσονται ἀνεῳγμένοι καὶ τὰ ὦτά μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου. [16] καὶ νῦν ἐξελεξάμην καὶ ἡγίακα τὸν οἶκον τοῦτον τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφϑαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. [17] καὶ σὺ ἐὰν πορευϑῇς ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσῃς κατὰ πάντα ἃ ἐνετειλάμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃ, [18] καὶ ἀναστήσω τὸν ϑρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεϑέμην Δαυὶδ τῷ πατρί σου λέγων Οὐκ ἐξαρϑήσεταί σοι ἡγούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραήλ. [19] καὶ ἐὰν ἀποστρέψητε ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευϑῆτε καὶ λατρεύσητε ϑεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, [20] καὶ ἐξαρῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς διήγημα ἐν πᾶσι τοῖς ἔϑνεσι. [21] καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἐρεῖ Χάριν τίνος ἐποίησε κύριος τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; [22] καὶ ἐροῦσι Διότι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν ϑεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο ϑεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

VIII.

Καὶ ἐγένετο μετὰ εἴκοσι ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, [2] καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκε Χιρὰμ τῷ Σαλωμών, ᾠκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμὼν καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. [3] καὶ ἦλϑε Σαλωμὼν εἰς Βαισωβὰ καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. [4] καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Θοεδμὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ἃς ᾠκοδόμησεν ἐν Ἡμάϑ.

---

9. επτα ημερ. εποιησεν 10. ειχαδι pro ειχοστω ... τω σαλωμων 11. ευοδωϑη 12. ο ϑεος pro χυριος ... του ϑυσιασαι pro ϑυσιας 13. συνσχω 14. επιχεχληται pon post ονομα μου ... ζητησουσιν 15. ab initio om χαι 16. επ αιωνος 17. om χαι τα προσταγματα μου ... φυλαξης 18. ανηρ ηγουμενος ... * εν ιερουσαλημ 20. ηγιαχα ... απο προσωπου 21. διαπορ. προς αυτον 22. εγχατελειπον ... om χαι ultimum ... δια το επηγ. VIII. 1. εαυτου 2. χειραμ ... om ωχοδομ. αυτας σαλωμων 3. εις αιμαϑ σωβα 4. την ϑεδμορ

5 [5] καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Βαιϑωρὼν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιϑωρὼν τὴν κάτω, πό-
6 λεις ὀχυράς· τείχη, πύλαι καὶ μοχλοί· [6] καὶ τὴν Βαλαάϑ, καὶ πάσας τὰς πόλεις
τὰς ὀχυρὰς αἳ ἦσαν τῷ Σαλωμών, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων καὶ
τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ ὅσα ἐπεϑύμησε Σαλωμὼν κατὰ τὴν ἐπιϑυμίαν
τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασι-
7 λείᾳ αὐτοῦ. [7] πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφϑεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμοῤ-
ῥαίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου, οἳ οὐκ εἰσὶν
8 ἐκ τοῦ Ἰσραήλ, [8] ἀλλ' ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφϑέντων μετ'
αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ οὓς οὐκ ἐξωλόϑρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς
9 Σαλωμὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [9] καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ
ἔδωκε Σαλωμὼν εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμισταὶ
10 καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἁρμάτων καὶ ἱππέων. [10] καὶ οὗτοι
ἄρχοντες τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργο-
11 διωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. [11] καὶ τὴν ϑυγατέρα Φαραὼ ἀνήγαγε Σαλωμὼν ἐκ
πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν Οὐ κατοικήσει
ἡ γυνή μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ, ὅτι ἅγιός ἐστιν οὗ εἰςῆλ-
12 ϑεν ἐκεῖ κιβωτὸς κυρίου. [12] τότε ἀνήνεγκε Σαλωμὼν ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ
13 ἐπὶ τὸ ϑυσιαστήριον ὃ ᾠκοδόμησε κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ναοῦ, [13] κατὰ τὸν λό-
γον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολὰς Μωυσῆ ἐν τοῖς σαβ-
βάτοις καὶ ἐν τοῖς μησὶ καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν
τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν
14 σκηνῶν. [14] καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὰς διαιρέ-
σεις τῶν ἱερέων καὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς
φυλακὰς αὐτῶν τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ τὸν
λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ· καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν εἰ
15 πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυὶδ ἀνϑρώπου τοῦ ϑεοῦ. [15] οὐ παρῆλ-
ϑον τὰς ἐντολὰς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα
16 λόγον καὶ εἰς τοὺς ϑησαυρούς. [16] καὶ ἡτοιμάσϑη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς
17 ἡμέρας ἐϑεμελιώϑη ἕως οὗ ἐτελείωσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου. [17] τότε ᾤχετο
Σαλωμὼν εἰς Γασιὼν Γαβὲρ καὶ εἰς τὴν Αἰλὰϑ τὴν παραϑαλασσίαν ἐν γῇ
18 Ἰδουμαίᾳ. [18] καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας
εἰδότας ϑάλασσαν, καὶ ᾤχοντο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμὼν εἰς Σωφιρά, καὶ
ἔλαβον ἐκεῖϑεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα χρυσίου, καὶ ἦλϑον
πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

IX.

Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών, καὶ ἦλϑε τοῦ πειράσαι
Σαλωμὼν ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα, καὶ κά-
μηλοι αἴρουσαι ἀρώματα εἰς πλῆϑος καὶ χρυσίον καὶ λίϑον τίμιον· καὶ ἦλϑε
πρὸς Σαλωμὼν καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.
2 [2] καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρῆλϑε
3 λόγος ἀπὸ Σαλωμὼν ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. [3] καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ τὴν
4 σοφίαν Σαλωμὼν καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, [4] καὶ τὰ βρώματα τῶν τρα-

---

6. βαλαας ... * om πολεις τας οχυρας usque πασας τας ... κ. πασας τ. πολ. τ. ιππεων 8. om αλλ ... εξωλεϑοευσαν 9. οτι αυτοι ανδρες ... και δυνατοι 10. των προσταγματων τω βασιλει 11. σαλωμων ανηγαγεν ... γυνη pro η γυνη 12. ϑυσιαστ. κυριου ο ... om κυριω 13. και κατα 14. om του πατρος αυτου ... ιερεων κατα ... κατα τας φυλακας ... εντολη 16. ητοιμασεν ... ετελιωϑη pro εϑεμελιωϑη 17. αιλαμ ... εν τη ιδουμαια 18. χειραμ ... σωφηρα ... om τα IX. 1. αρωματα κ. χρυσ. εις πληϑος ... om ην 3. ιδεν

πεζῶν καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν, καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ καὶ στολισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. [5] καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου καὶ περὶ τῆς σοφίας σου. [6] καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἥμισυ τοῦ πλήθους τῆς σοφίας σου, προςέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. [7] μακάριοι οἱ ἄνδρες σου, μακάριοι οἱ παῖδές οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διὰ παντὸς καὶ ἀκούοντες τὴν σοφίαν σου. [8] ἔστω κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ τοῦ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλέα κυρίῳ θεῷ σου· ἐν τῷ ἀγαπῆσαι κύριον τὸν θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στῆσαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλέα τοῦ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. [9] καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου καὶ ἀρώματα εἰς πλῆθος πολὺ καὶ λίθον τίμιον· καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἀρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. [10] καὶ οἱ παῖδες Σαλωμὼν καὶ οἱ παῖδες Χιρὰμ ἔφερον χρυσίον τῷ Σαλωμὼν ἐκ Σουφὶρ καὶ ξύλα πεύκινα καὶ λίθον τίμιον. [11] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ᾠδοῖς, καὶ οὐκ ὤφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ Ἰούδα. [12] καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ Σαβὰ πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ᾔτησεν, ἐκτὸς πάντων ὧν ἤνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς. [13] καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμὼν ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ ἑξακόσια ἑξηκονταὲξ τάλαντα χρυσίου, [14] πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων ὧν ἔφερον, καὶ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, πάντες ἔφερον χρυσίον καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. [15] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἐλατούς, ἑξακόσιοι χρυσοῖ καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν· [16] καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἐλατὰς χρυσᾶς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἑκάστην, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. [17] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ. [18] καὶ ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ, καὶ ἀγκῶνες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἑστηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας. [19] καὶ δώδεκα λέοντες ἑστηκότες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν· οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. [20] καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμὼν χρυσίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ κατειλημμένα· οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις Σαλωμὼν εἰς οὐθέν. [21] ὅτι ναῦς τῷ βασιλεῖ ἐπορεύετο εἰς Θαρσεὶς μετὰ τῶν παίδων Χιράμ· ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο πλοῖα ἐκ Θαρσεὶς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσίου καὶ ἀργυρίου καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων καὶ πιθήκων. [22] καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτῳ καὶ σοφίᾳ. [23] καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόςωπον Σαλωμὼν ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. [24] καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. [25] καὶ ἦσαν τῷ

---

4. ** ιματισμ. αυτου ... ανεφερον 6. και προςεθηκας 7. om σου primum ... παιδ. σου ουτοι ... και ακουουσιν σοφιαν σου 8. ηυλογημενος ... ηθελησεν σοι ... επι θρονου α. ε. βασ. τω λαω σου ... εις τον αιωνα ... κρισιν pro κριμα 10. χειραμ ... σουφειρ 12. γην εαυτης 14. και εμπορευομενων ... om παντες 15. inter ελατους et εξακοσιοι add εξακοσιοι χρυσοι καθαροι τω ενι θυρεω 16. του δρυμου (17. ελεφαντινον) 19. εν παση βασιλεια 20. κατειλημμενα· και ουκ 21. βασιλ. σαλωμων ... χειραμ ... πλοιον ... γεμον 24. και ιππους ... om ενιαυτον alterum

Σαλωμὼν τέσσαρες χιλιάδες ϑήλειαι ἵπποι εἰς ἅρματα καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔϑετο αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. 26 καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. 27 καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίϑους, καὶ τὰς κέδρους ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆϑος. 28 καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμὼν καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς. 29 καὶ οἱ κατάλοιποι λόγοι Σαλωμὼν οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων Νάϑαν τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὁρῶντος περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ. 30 καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμὼν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. 31 καὶ ἐκοιμήϑη Σαλωμών, καὶ ἔϑαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

X.

Καὶ ἦλϑε Ῥοβοὰμ εἰς Συχέμ, ὅτι εἰς Συχὲμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι αὐτόν. 2 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμὼν τοῦ βασιλέως καὶ κατῴκησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. 3 καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν· καὶ ἦλϑεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία πρὸς Ῥοβοὰμ λέγοντες 4 Ὁ πατήρ σου ἐσκλήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. 5 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσϑε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσϑε πρὸς μέ· καὶ ἀπῆλϑεν ὁ λαός. 6 καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἑστηκότας ἐναντίον τοῦ Σαλωμὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν λέγων Πῶς ὑμεῖς βουλεύεσϑε τοῦ ἀποκριϑῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; 7 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ λέγοντες Ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαϑὸν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ εὐδοκήσῃς καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους ἀγαϑούς, καὶ ἔσονταί σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. 8 καὶ κατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων οἳ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν ἑστηκότων ἐναντίον αὐτοῦ. 9 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμεῖς βουλεύεσϑε καὶ ἀποκριϑήσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἳ ἐλάλησαν πρός με λέγοντες Ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατήρ σου ἐφ' ἡμᾶς; 10 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ λέγοντες Οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σὲ λέγων Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν καὶ σὺ ἄφες ἀφ' ἡμῶν, οὕτως ἐρεῖς Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου. 11 καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, κἀγὼ προσϑήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι, κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. 12 καὶ ἦλϑεν Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοὰμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων Ἐπιστρέψατε πρός με ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. 13 καὶ ἀπεκρίϑη ὁ βασιλεὺς σκληρά, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, 14 καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν νεωτέρων λέγων Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προσϑήσω ἐπ' αὐτόν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι, καὶ ἐγὼ

---

25. τεσσ. μυριαδες ϑηλιαι ιππων 26. εως της γης ... οριου 29. om ουτοι 30. σαλωμων ο βασιλευς ... τεσσερακοντα X. 2. *om κ. απεστρ. ιεροβ. εξ αιγυπτου (?) 3. εκκλησια ισραηλ προς βασιλεα ροβοαμ 4. δουλιας 6. εναντιον σαλωμων ... βουλεσϑαι 8. κατελειπεν 9. βουλεσϑαι ... τω λαω τουτω λογον 10. om λεγοντες 11. και εγω bis 12. με τη ημερα 13. εγκατελειπεν 14. καγω προσϑησω ... μαστιξιν, εγω

παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. [15] καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ τοῦ ϑεοῦ λέγων Ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ [16] καὶ παντὸς Ἰσραήλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίϑη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα λέγων Τίς ἡμῶν ἡ μερὶς ἐν Δαυὶδ καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; εἰς τὰ σκηνώματά σου, Ἰσραήλ· νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου, Δαυίδ. καὶ ἐπορεύϑη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. [17] καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσαν ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοάμ. [18] καὶ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιϑοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λίϑοις καὶ ἀπέϑανε· καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔσπευσε τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἅρμα τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ. [19] καὶ ἠϑέτησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

XI.

Καὶ ἦλϑε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοάμ. [2] καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνϑρωπον τοῦ ϑεοῦ λέγων [3] Εἰπὸν πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμὼν καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν λέγων [4] Τάδε λέγει κύριος Οὐκ ἀναβήσεσϑε καὶ οὐ πολεμήσεσϑε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐπήκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευϑῆναι ἐπὶ Ἱεροβοάμ. [5] καὶ κατῴκησε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις τειχήρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. [6] καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Βηϑλεὲμ καὶ Αἰτὰν καὶ Θεκωέ, [7] καὶ Βαιϑσουρὰ καὶ τὴν Σοχὼϑ καὶ τὴν Ὀδολλάμ, [8] καὶ τὴν Γὲϑ καὶ τὴν Μαρισὰν καὶ τὴν Ζίφ, [9] καὶ τὴν Ἀδωραὶ καὶ Λαχὶς καὶ τὴν Ἀζηκά, [10] καὶ τὴν Σαραὰ καὶ τὴν Αἰλὼμ καὶ τὴν Χεβρὼν ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, πόλεις τειχήρεις. [11] καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς τειχήρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους καὶ παραϑέσεις βρωμάτων, ἔλαιον καὶ οἶνον, [12] κατὰ πόλιν καὶ κατὰ πόλιν ϑυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσεν αὐτὰς εἰς πλῆϑος σφόδρα· καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰούδα καὶ Βενιαμίν. [13] καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἳ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχϑησαν πρὸς αὐτὸν ἐκ πάντων τῶν ὁρίων. [14] ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν καὶ ἐπορεύϑησαν πρὸς Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοὰμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μὴ λειτουργεῖν κυρίῳ. [15] καὶ κατέστησεν ἑαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαίοις καὶ τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοάμ· [16] καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ οἳ ἔδωκαν καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι κύριον ϑεὸν Ἰσραήλ, καὶ ἦλϑον εἰς Ἱερουσαλὴμ ϑῦσαι κυρίῳ ϑεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. [17] καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα· καὶ κατίσχυσε Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμὼν εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύϑη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμὼν ἔτη τρία. [18] καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Ῥοβοὰμ γυναῖκα τὴν Μοολὰϑ ϑυγατέρα

---

16. Τις ημιν μερις ... αποτρεχε εις τα 17. ισραηλ οι ... ιουδα εβασιλ εφ εαυτων τον ροβοαμ 18. om επ αυτους ... ο βασιλ. ροβοαμ τ. αδωραμ XI. 1. βενιαμειν ... εαυτω pro τω ροβοαμ 3. και προς παντα ιουδα κ. βενιαμειν ... ο. αναβησετε ουδε πολεμησετε ... αποστραφητε ... υπηκουσαν 5. επι ιερουσαλημ 6. την βαιϑ σεεμ κ. την αιτανι κ. την ϑεκωε 7. κ. την βαιϑσουρα ... σοχχωϑ 8. ζειφ 9. αδωραϊμ κ. λαχεις 10. αϊαλων ... βενιαμειν 11. τειχεσιν pro τειχηρεις ... εδωκεν αυταις 12. om και κατα πολιν ... βενιαμειν 14. εγκατελειπον ... προς ιουδαν ... αυτου του μη λειτ. τω κυριω 16. καρδιαν εαυτων ... τον κυριον ... κυριω τω ϑεω 17. ροβοαμ ο του ... επορευϑη ταις 18. την μολαϑ ϑυγ.

19 Ἰεριμοὺθ υἱοῦ Δαυὶδ καὶ Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἐλιὰβ τοῦ Ἰεσσαί. [19] καὶ ἔτε-
20 κεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰεοὺς καὶ τὸν Σαμορία καὶ τὸν Ζαάμ. [20] καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἑαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβιὰ
21 καὶ τὸν Ἰεθθὶ καὶ τὸν Ζηζὰ καὶ τὸν Σαλημώθ. [21] καὶ ἠγάπησε Ῥοβοὰμ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλὼμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκαοκτὼ εἶχε καὶ παλλακὰς ἑξήκοντα· καὶ ἐγέν-
22 νησεν υἱοὺς εἴκοσι καὶ ὀκτὼ καὶ θυγατέρας ἑξήκοντα. [22] καὶ κατέστησεν εἰς ἄρχοντα Ἀβιὰ τὸν τῆς Μααχὰ εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὅτι
23 βασιλεῦσαι διενοεῖτο αὐτόν. [23] καὶ ηὐξήθη παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλῆθος πολύ, καὶ ᾐτήσατο πλῆθος γυναικῶν.

XII.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ καὶ ὡς κατεκρατήθη,
2 ἐγκατέλιπε τὰς ἐντολὰς κυρίου καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. [2] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥοβοὰμ ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύ-
3 πτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἥμαρτον ἐναντίον κυρίου, [3] ἐν χιλίοις καὶ διακοσίοις ἅρμασι καὶ ἑξήκοντα χιλιάσιν ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλήθους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, Λίβυες, Τρωγοδῦται καὶ Αἰθίοπες.
4 [4] καὶ κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὀχυρῶν αἳ ἦσαν ἐν Ἰούδᾳ, καὶ ἦλθον
5 εἰς Ἱερουσαλήμ. [5] καὶ Σαμαίας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου Σουσακὶμ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως εἶπε κύριος Ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐγὼ ἐγκα-
6 ταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακίμ. [6] καὶ ᾐσχύνθησαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ
7 ὁ βασιλεύς, καὶ εἶπαν Δίκαιος ὁ κύριος. [7] καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν λέγων Ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐτούς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ
8 ὁ θυμός μου ἐν Ἱερουσαλήμ, [8] ὅτι ἔσονται εἰς παῖδας, καὶ γνώσονται τὴν
9 δουλείαν μου καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς. [9] καὶ ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ
10 ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησε Σαλωμών. [10] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακὶμ ἄρχοντας παρατρεχόντων τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασι-
11 λέως. [11] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰςελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, εἰςεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες καὶ οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάν-
12 τησιν τῶν παρατρεχόντων. [12] καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι αὐτὸν ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ ὀργὴ κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθορὰν εἰς τέλος· καὶ γὰρ ἐν Ἰούδᾳ ἦσαν
13 λόγοι ἀγαθοί. [13] καὶ κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐβασίλευσεν· καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ πόλει ᾗ ἐξελέξατο κύριος ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ
14 τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομμὰ ἡ Ἀμμανῖτις. [14] καὶ ἐποίησε τὸ πονη-
15 ρόν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. [15] καὶ λόγοι

---

18. ερμουθ ... αβιαῖαλ 19. ετεκον ... om τον ιεους ... σαμαριαν ... ζαλαμ 20. ιεθθι ... ζιζα 21. εικοσι οκτω 22. ροβοαμ τον αβια 23. βενιαμειν XII. 1. εγκατελειπεν 2. εν τω πεμπτω ετει ... σουσακειμ ... επι ισραηλ 3. τρωγλοδυται 5. σουσακειμ bis ... εγκατελειπατε με, καγω 6. ιουδα pro ισραηλ 7. επι ιερουσαλημ 8. δουλιαν bis 9. σουσακειμ ... om επι ιερουσαλημ 10. om ο βασιλευς ... σουσακειμ 12. η οργη ... εν τω ιουδα ... in f. add και αρεστοι εν πασιν 13. om ο βασιλευς ... τεσσερακοντα ... om υιων ... και ονομα της 14. καρδ. εαυτου εκζ. κυριον

Ροβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαία τοῦ προφήτου καὶ Ἀδδὼ τοῦ ὁρῶντος καὶ πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. [16] καὶ ἀπέθανε Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. 16

XIII.

Ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ ἐπὶ Ἰούδαν. [2] τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχὰ θυγάτηρ Οὐριὴλ ἀπὸ Γαβαών· καὶ πόλεμος ἦν ἀνὰ μέσον Ἀβιὰ καὶ ἀνὰ μέσον Ἱεροβοάμ. [3] καὶ παρετάξατο Ἀβιὰ ἐν δυνάμει πολεμισταῖς δυνάμεως τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν ὀκταχοσίαις χιλιάσι, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμεως. [4] καὶ ἀνέστη Ἀβιὰ ἀπὸ τοῦ ὄρους Σομόρων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραήλ. [5] οὐχ ὑμῖν γνῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἔδωκε βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαθήκη ἁλός; [6] καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλωμὼν τοῦ Δαυὶδ καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. [7] καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. [8] καὶ νῦν ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυίδ· καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολύ, καὶ μεθ' ὑμῶν μόσχοι χρυσοῖ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεούς. [9] ἢ οὐκ ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτὰ καὶ ἐγίνετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. [10] καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν [11] θυμιῶσι τῷ κυρίῳ ὁλοκαύτωμα πρωὶ καὶ δείλης, καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ καὶ οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάψαι δείλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν. [12] καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς· οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ, μὴ πολεμήσητε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ εὐοδώσεται ὑμῖν. [13] καὶ Ἱεροβοὰμ ἀπέστρεψε τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὄπισθε, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ τῶν ὄπισθεν. [14] καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθε καὶ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. [15] καὶ ἐβόησαν ἄνδρες Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ κύριος ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιὰ καὶ Ἰούδα. [16] καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. [17] καὶ ἐπά- 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

---

15. και οι εσχατοι ... και αι πραξεις ... επολεμει ροβ. προς ιεροβ. 16. ροβοαμ, και εταφη μετα τ. πατερ. εαυτου εν XIII. 3. αβια τον πολεμον εν ... δυνατων πολεμιστων pro δυνατοι πολεμισται 5. δεδωκεν ... διαθηκην 6. τω δαυιδ ... κυριου εαυτου 7. αντεστη pro ανεστη ... ροβοαμ υιον σαλωμων 8. λεγετε υμεις ... ** πολλοι pro χρυσοι 9. εξεβαλετο ... γης· πας ο ... χειρ. εξ μοσχοις 10. ενκαταιλειπομεν ... υιοι sine οι ... εαυτων ... ολοκαυτωματα 11. προθεσις ... εγκατελειπατε 12. και σαλπιγγες ... εφ υμας· και οι υιοι ... om μη ... πολεμησεται ... ευοδωθησεται 13. οπισθεν pro οπισθε 14. ο πολεμος αυτοις ... om εκ των εμπροσθ. και 16. εις χειρας

ταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυ-
18 ματίαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιαι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. [18] καὶ ἐταπεινώθη-
σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ὅτι
19 ἤλπισαν ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. [19] καὶ κατεδίωξεν Ἀβιὰ ὀπίσω
Ἱεροβοὰμ καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ τὰς
κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεσυνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρὼν καὶ
20 τὰς κώμας αὐτῆς. [20] καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχὺν Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας τὰς ἡμέρας
21 Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος, καὶ ἐτελεύτησε. [21] καὶ κατίσχυσεν Ἀβιά,
καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσιδύο καὶ
22 ἑκκαίδεκα θυγατέρας. [22] καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιὰ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ
οἱ λόγοι αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδώ.

XIV.

Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν
πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις
2 Ἀσὰ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα δέκα ἔτη, [2] καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς
3 ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. [3] καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων
4 καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, [4] καὶ εἶπε
τῷ Ἰούδᾳ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν καὶ ποιῆσαι τὸν
5 νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. [5] καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν πόλεων Ἰούδα τὰ θυσια-
6 στήρια καὶ τὰ εἴδωλα, καὶ εἰρήνευσε [6] πόλεις τειχήρεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι
εἰρήνευσεν ἡ γῆ· καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέ-
7 παυσε κύριος αὐτῷ. [7] καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας,
καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ μοχλούς, ἐνώπιον τῆς γῆς
κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἐξεζήτησεν ἡμᾶς,
8 καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν καὶ εὐώδωσεν ἡμῖν. [8] καὶ ἐγένετο δύναμις τῷ
Ἀσᾷ ὁπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα τριακόσιαι χιλιά-
δες, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὶν πελτασταὶ καὶ τοξόται διακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα
9 χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμεως. [9] καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρὲ
ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἅρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλθεν
10 ἕως Μαρησά. [10] καὶ ἐξῆλθεν Ἀσὰ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πό-
11 λεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ βορρᾶν Μαρησά. [11] καὶ ἐβόησεν Ἀσὰ πρὸς κύριον
θεὸν αὐτοῦ καὶ εἶπε Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ σοὶ σῴζειν ἐν πολλοῖς καὶ
ἐν ὀλίγοις· κατίσχυσον ἡμᾶς, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποίθαμεν,
καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο· κύριε ὁ θεὸς
12 ἡμῶν, μὴ κατισχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος. [12] καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς Αἰ-
13 θίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον Αἰθίοπες, [13] καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσὰ
καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ· καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς
περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐ-
14 τοῦ, καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. [14] καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ
Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐσκύλευσαν πάσας τὰς
15 πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς. [15] καί γε σκηνὰς κτήσεων
καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους,
καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

---

17. επεσαν 18. εαυτων 19. αυτου πολεις ... ανα pro ιεσυνα ... θυγατερας pro κωμας ultimo 20. επι pro ετι 21. δεκατεσσαρες ... και θυγατερ. δεκαεξ XIV. 1. ετη δεκα 2. εαυτου 4. εκζητησαι κυριον τον θ. τ. π. εαυτων 5. πασων των πολεων 6. αυτω κυριος 7. εν ω τ. γ. κυριευομεν ... κυριον θεον ... ευοδωσεν 8. τω ασα δυναμις ... βενιαμειν ... διακοσιαι πεντηκοντα 9. ζαρε αιθιοψ ... και ηλθεν bis ponit 11. ου δυνατει 12. οι αιθιοπες 13. om αυτους ... ενωπιον pro εναντιον 15. κτησεων τους αμαζονεις

XV.

Καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Ὠδήδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου. [2] καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀσᾶ καὶ παντὶ Ἰούδᾳ καὶ Βενιαμίν, καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, Ἀσὰ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Βενιαμίν. κύριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτόν, εὑρεθήσεται ὑμῖν· καὶ ἐὰν ἐγκαταλείπητε αὐτόν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. [3] καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ καὶ οὐχ ἱερέως ὑποδεικνύντος καὶ ἐν οὐ νόμῳ. [4] καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν Ἰσραήλ, καὶ εὑρεθήσεται αὐτοῖς. [5] καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰςπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. [6] καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. [7] καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. [8] καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν κατέσχεν Ἱεροβοὰμ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἐνεκαίνισε τὸ θυσιαστήριον κυρίου ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. [9] καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν καὶ τοὺς προςηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραΐμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Συμεών, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. [10] καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀσά. [11] καὶ ἔθυσε τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν, μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. [12] καὶ διῆλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν. [13] καὶ πᾶς ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραήλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός. [14] καὶ ὤμοσαν ἐν κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἐν σάλπιγξι καὶ ἐν κερατίναις. [15] καὶ εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζήτησαν αὐτόν, καὶ εὑρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν. [16] καὶ τὴν Μααχὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἴδωλον καὶ κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κέδρων. [17] πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἰσραήλ· ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσὰ ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. [18] καὶ εἰςήνεγκε τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ ἅγια οἴκου τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. [19] καὶ πόλεμος οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

XVI.

Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσὰ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἴςοδον τῷ Ἀσᾷ βασιλεῖ Ἰούδα. [2] καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν

XV. 1. υιος αδαδ 2. βενιαμειν ... πας ιουδας κ. βενιαμειν 3. υποδεικνυοντος 5. om τω εκπορευομενω και 8. προφητιαν αζαριου του ... βενιαμειν ... om ιεροβοαμ 9. βενιαμειν 10. εν τω πεντεκαιδ. ετει 11. εθυσαν ... εν εκεινη τη ημερα ... μοσχους επτα, κριους και προβατα επτα χιλιαδας 12. om αυτων in f. 13. πας ο εαν ... εκζητηση κυριον θεον ισραηλ ... και απο ανδρος 14. ωμοσεν εν τω κυριω 15. ηυφρανθησαν ... ψυχης αυτων ... αυτοις κυριος κυκλοθ. 16. om μη 17. εξηραν pro απεστησαν ... εν τω ιουδα και ισραηλ 18. οικου κυριου του XVI. 1. ανεβη βαασα 2. χρυσ. και αργυρ.

3 τοῦ Ἄδερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ λέγων [3] Διάθου διαθήκην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρός μου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πατρός σου· ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ ἀργύριον, δεῦρο καὶ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασὰ βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ.
4 [4] καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραήλ, καὶ ἐπάταξε τὴν Αἰὼν καὶ τὴν
5 Δὰν καὶ τὴν Ἀβελμαῒν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί. [5] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι Βαασά, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ καὶ κατέπαυσε
6 τὸ ἔργον αὐτοῦ. [6] καὶ Ἀσὰ βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, καὶ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ᾠκοδόμησε Βαασά, καὶ ᾠκοδόμησεν
7 ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαὲ καὶ τὴν Μασφά. [7] καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ ὁ προφήτης πρὸς Ἀσὰ βασιλέα Ἰούδα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο
8 ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρός σου. [8] οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλήν, εἰς θάρσος εἰς ἱππεῖς εἰς πλῆθος σφόδρα, καὶ ἐν
9 τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου; [9] ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ κατισχῦσαι ἐν πάσῃ καρδίᾳ πλήρει
10 πρὸς αὐτόν· ἠγνόηκας, ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. [10] καὶ ἐθυμώθη Ἀσὰ τῷ προφήτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακήν, ὅτι ὠργίσθη
11 ἐπὶ τούτῳ· καὶ ἐλυμήνατο Ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. [11] καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσὰ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα
12 καὶ Ἰσραήλ. [12] καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσὰ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ καὶ τριακοστῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλα-
13 κίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησε τὸν κύριον ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς. [13] καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασι-
14 λείας αὐτοῦ. [14] καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὤρυξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἔπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

XVII.

Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ· καὶ κατίσχυσεν Ἰω-
2 σαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [2] καὶ ἔδωκε δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ
3 ἐν πόλεσιν Ἐφραῒμ ἃς προκατελάβετο Ἀσὰ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [3] καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις·
4 καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἴδωλα, [4] ἀλλὰ κύριον τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τὰ
5 ἔργα τοῦ Ἰσραήλ. [5] καὶ κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα
6 πολλή. [6] καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδῷ κυρίου, καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ
7 καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. [7] καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδίαν καὶ Ζαχαρίαν καὶ Ναθαναὴλ καὶ Μιχαίαν, τοῦ διδάσκειν ἐν πό-

---

3. εμου και ανα μεσον σου 5. απελειπεν ... εαυτου 6. ο βασιλευς ηγαγεν 7. προς βασ. ιουδα ασα ... om σε alterum 8. om σε 9. και νυν ηγνοηκας επι τουτω· απο (ita dist.) 12. ασα εν τω ενατω κ. τριακ. ετει τ. β. εαυτου ... μαλακια εαυτου ... εξεζητησεν κυριον 13. πατερ. εαυτου ... τεσσεραχοστω και ενι ετει 14. επληρωσαν XVII. 3. εαυτου 4. εαυτου bis ... ως του ισραηλ τα εργα 5. κατηυθυνεν 6. υψωθη καρδια ... και ετι εξηρεν 7. και εν τω τριτω ετει της ... ηγουμ. εαυτου ... και τον ζαχαρ. κ. τον ναθ. ... om του

λεσιν Ἰούδα. 8 καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται Σαμαίας καὶ Ναθανίας καὶ Ζαβδίας καὶ Ἀσιὴλ καὶ Σεμιραμὼθ καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀδωνίας καὶ Τωβίας καὶ Τωβαδωνίας, Λευῖται καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἐλισαμὰ καὶ Ἰωρὰμ οἱ ἱερεῖς. 9 καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδᾳ, καὶ μετ' αὐτῶν βίβλος νόμου κυρίου, καὶ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. 10 καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ. 11 καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφὰτ δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα, καὶ οἱ Ἄραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. 12 καὶ ἦν Ἰωσαφὰτ πορευόμενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκήσεις καὶ πόλεις ὀχυράς. 13 καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλήμ. 14 καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τῷ Ἰούδᾳ χιλίαρχοι, Ἔδνας ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιαι χιλιάδες· 15 καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι ὀγδοήκοντα χιλιάδες· 16 καὶ μετ' αὐτὸν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαρὶ ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμεως. 17 καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὶν δυνατὸς δυνάμεως καὶ Ἐλιαδά, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσιαι χιλιάδες· 18 καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωζαβάδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. 19 οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

XVIII.

Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφὰτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. 2 καὶ κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαὰβ εἰς Σαμάρειαν, καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαὰβ πρόβατα καὶ μόσχους πολλοὺς καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠγάπα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος. 3 καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα Εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὡς ἐγώ, οὕτω καὶ σύ· ὡς ὁ λαὸς σοῦ, καὶ ὁ λαὸς μοῦ μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. 4 καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ Ζήτησον δὴ σήμερον τὸν κύριον. 5 καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφήτας τετρακοσίους ἄνδρας καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. 6 καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; 7 καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Ἔτι ἀνὴρ εἷς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, οὗτος Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλά. καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ Μὴ λαλήτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. 8 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα καὶ εἶπε Τάχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλά. 9 καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ καὶ ἐνδεδυμένοι στολάς, καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφήτευον ἐναντίον αὐτῶν. 10 καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ καὶ εἶπε Τάδε λέγει κύριος

---

8. σαμουιας ... ιασιηλ ... αδωνιαν ... om και τωβιας ... * τωβαδωνιαν, ** τωβαδωνια 10. ταις κυκλω 11. in f. add τραγους επτακισχιλιους επτακοσιους 12. οικησεις εν τη ιουδαια 13. δυνατοι πολεμισται 14. ουτος αριθμος ... εδνααс 16. μασαιιας ο του ζαχρι 17. βενιαμειν ... δυναμεως ελιαδα 18. om εκατον 19. om οι ... δεδωκεν XVIII. 2. σαμαριαν ... ραμμωθ 3. om Ει ... ουτως 5. ραμμωθ ... ειπεν pro ειπαν 7. ιεμλα ... λαλειτω 8. ο βασιλ. ισραηλ ... ιεμλα 9. σαμαριας ... επροφητευον 10. χαναανα

11 Ἐν τούτοις κερατιεῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσϑῇ. [11] καὶ πάντες οἱ προ-
φῆται προεφήτευον οὕτω λέγοντες Ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼϑ Γαλαάδ, καὶ εὐοδω-
12 ϑήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. [12] καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευ-
ϑεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαίαν ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προ-
φῆται ἐν στόματι ἑνὶ ἀγαϑὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι
13 σοῦ ὡς ἑνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαϑά. [13] καὶ εἶπε Μιχαίας Ζῇ κύριος ὅτι
14 ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ ϑεὸς πρός μέ, αὐτὸ λαλήσω. [14] καὶ ἦλϑε πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ
εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Μιχαία, εἰ πορευϑῶ εἰς Ῥαμὼϑ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον
ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν Ἀνάβαινε, καὶ εὐοδώσεις, καὶ δοϑήσονται εἰς χεῖρας
15 ὑμῶν. [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς Ποσάκις ὁρκίζω σε ἵνα μὴ λαλήσῃς πρὸς
16 μὲ πλὴν τὴν ἀλήϑειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; [16] καὶ εἶπεν Εἶδον τὸν Ἰσραὴλ διε-
σπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ εἶπε κύριος Ml. 9,36
Οὐκ ἔχουσιν ἡγούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ
17 ἐν εἰρήνῃ. [17] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι
18 οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαϑὰ ἀλλ' ἢ κακά; [18] καὶ εἶπεν Οὐχ οὕτως· ἀκού-
σατε λόγον κυρίου. εἶδον τὸν κύριον καϑήμενον ἐπὶ ϑρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα
δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παρειστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ.
19 [19] καὶ εἶπε κύριος Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀναβήσεται
καὶ πεσεῖται ἐν Ῥαμὼϑ Γαλαάδ; καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν
20 οὕτως. [20] καὶ ἐξῆλϑε τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν Ἐγὼ ἀπα-
21 τήσω αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος Ἐν τίνι; [21] καὶ εἶπεν Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι
πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀπατή-
22 σεις καὶ δυνήσῃ, ἔξελϑε καὶ ποίησον οὕτω. [22] καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα
ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ
23 κακά. [23] καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν
σιαγόνα καὶ εἶπεν αὐτῷ Ποίᾳ τῇ ὁδῷ παρῆλϑε πνεῦμα κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ
24 λαλῆσαι πρὸς σέ; [24] καὶ εἶπε Μιχαίας Ἰδοὺ ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ
25 εἰσελεύσῃ ταμεῖον ἐκ ταμείου τοῦ κατακρυβῆναι. [25] καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ
Λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς Ἐμὴρ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ
26 πρὸς Ἰωὰς ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως, [26] καὶ ἐρεῖτε Οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεύς
Ἀπόϑεσϑε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσϑιέτω ἄρτον ϑλίψεως καὶ ὕδωρ
27 ϑλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. [27] καὶ εἶπε Μιχαίας Ἐὰν ἐπι-
στρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐν ἐμοί· καὶ εἶπεν Ἀκού-
28 σατε λαοὶ πάντες. [28] καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα
29 εἰς Ῥαμὼϑ Γαλαάδ. [29] καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ Κατακαλύ-
ψόν με καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου·
30 καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ εἰσῆλϑεν εἰς τὸν πόλεμον. [30] καὶ βασι-
λεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ λέγων
Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον.
31 [31] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ
εἶπαν Βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν· καὶ ἐβόη-
σεν Ἰωσαφάτ, καὶ κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ ϑεὸς ἀπ'
32 αὐτοῦ. [32] καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς

---

10. om αν 11. επροφητευον ουτως ... ραμμωϑ 14. μιχαια, εισπορευϑω ε. ραμμωϑ 15. ορκισω ... λαλησεις προς εμε πλην αληϑειαν 16. διεσπαρμ. τον ισραηλ ... ** om ουτοι (ab ουκ usque ειρηνη**) ... **αναστρεφετω 17. ειπα σοι ου 18. ειδον κυριον 19. ραμμωϑ γαλααδ· και ειπεν ουτος ειπεν ουτως και 21. και γε δυνησει ... ουτως 22. παντων των προφ. 23. κ. εποιησεν σεδ. υι. χανανα ... om τη 24. ταμιειον εκ ταμιειου 25. προς σεμμηρ τον 26. αποϑεσϑαι 27. om και ειπεν post εν εμοι 28. ραμμωϑ 29. συνεκαλυψ. ο βασιλευς 32. ιδον

Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. [33] καὶ ἀνὴρ ἔτεινε τόξον εὐστόχως καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀνὰ μέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θώρακος· καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ Ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου, ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. [34] καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐξεναντίας Συρίας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντος τοῦ ἡλίου.

XIX.

Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. [2] καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰηοὺ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης καὶ εἶπεν αὐτῷ Βασιλεὺς Ἰωσαφάτ, εἰ ἁμαρτωλῷ σὺ βοηθεῖς ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σὲ ὀργὴ παρὰ κυρίου· [3] ὅτι ἀλλ' ἢ λόγοι ἀγαθοὶ ηὑρέθησαν ἐν σοί, ὅτι ἐξῆρας τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. [4] καὶ κατῴκησεν Ἰωσαφὰτ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. [5] καὶ κατέστησε τοὺς κριτὰς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς ἐν πόλει καὶ πόλει. [6] καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς Ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. [7] καὶ νῦν γενέσθω φόβος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία οὐδὲ θαυμάσαι πρόσωπον οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. [8] καί γε ἐν Ἱερουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφὰτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ. [9] καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς λέγων Οὕτω ποιήσετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν πλήρει καρδίᾳ, [10] πᾶς ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀνὰ μέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα· καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὀργὴ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· οὕτω ποιήσετε, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθε. [11] καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πάντα λόγον κυρίου, καὶ Ζαβδίας υἱὸς Ἰσμαὴλ ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν· ἰσχύσατε καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

XX.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωὰβ καὶ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς πόλεμον. [2] καὶ ἦλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἰωσαφὰτ λέγοντες Ἥκει ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδού εἰσιν ἐν Ἀσασὰν Θαμάρ, αὕτη ἐστὶν Ἐγγαδί. [3] καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκεν Ἰωσαφὰτ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἐκήρυξε νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδᾳ. [4] καὶ συνήχθη Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον,

---

32. ισραηλ, απεστρεψαν 33. ενετεινεν ... και εξαγαγε 34. εως εσπερ. εξεναντ. συριας XIX. 1. οικον εαυτου εν ειρηνη εις 2. Βασιλευ 3. om οτι ab initio ... ευρεθησαν ... κατευθυνας 4. εν ιερουσαλημ 5. κατεστησεν κριτας 7. *ο φοβος (videtur) ... ποιησετε ... θεου υμων 8. και γαρ εν 9. ουτως ... και πληρεις καρδιας 10. ελθ. προς υμας ... υμων κατοικουντων ... ανα μεσον αιματος αμα και ανα μεσον προσταγματος ... αμαρτ. τω θεω .. εφ υμας οργη ... ουτως 11. εις παν λογον ... ισμαηλ ηγουμενος ... προς παν λογον ... ισχυσατε ποιησατε XX. 1. οι υι. αμμων κ. οι υι. μωαβ 2. εκ του περαν ... εν ανασαν ... ενγαδδει 3. το προςωπον ... εκηρυξαν 4. ιουδας

5 καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύριον. [5] καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον
6 τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς, [6] καὶ εἶπε Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου, οὐχὶ σὺ εἶ θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐν τῇ χειρί σου ἰσχὺς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι πρὸς σὲ ἀντιστῆναι;
7 [7] οὐχὶ σὺ ὁ κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ
8 ἠγαπημένῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; [8] καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ᾠκοδόμησαν
9 ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου λέγοντες [9] Ἐὰν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμός, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σοῦ, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σὲ
10 ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ σώσεις. [10] καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωὰβ καὶ ὄρος Σηείρ, εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐξω-
11 λόθρευσαν αὐτούς· [11] καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκ-
12 βαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἧς ἔδωκας ἡμῖν. [12] κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχὺς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἴδαμεν τί ποιήσωμεν
13 αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. [13] καὶ πᾶς Ἰούδα ἑστηκὼς ἔναντι
14 κυρίου καὶ τὰ παιδία αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. [14] καὶ τῷ Ὀζιὴλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου τῶν υἱῶν Βαναίου τῶν υἱῶν Ἐλεϊὴλ τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευίτου
15 ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, [15] καὶ εἶπεν Ἀκούσατε, πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ. τάδε λέγει κύριος ὑμῖν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσθε μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστιν ἡ παράταξις
16 ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ. [16] αὔριον κατάβητε ἐπ' αὐτούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν Ἀσσεῖς, καὶ εὑρήσετε αὐτοὺς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρήμου Ἱεριήλ.
17 [17] οὐχ ὑμῖν ἐστὶ πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεθ' ὑμῶν, Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ· μὴ φοβηθῆτε μηδὲ πτοηθῆτε αὔριον ἐξελθεῖν
18 εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ κύριος μεθ' ὑμῶν. [18] καὶ κύψας Ἰωσαφὰτ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἔπεσον ἔναντι
19 κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. [19] καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κορὲ αἰνεῖν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος.
20 [20] καὶ ὤρθρισαν πρωὶ καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωέ· καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτοὺς ἔστη Ἰωσαφὰτ καὶ ἐβόησε καὶ εἶπεν Ἀκούσατέ μου, Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐμπιστεύσατε ἐν κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐμπι-
21 στευθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφήτῃ αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθήσεσθε. [21] καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησε ψαλτῳδοὺς καὶ αἰνοῦντας ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς δυνάμεως· καὶ ἔλε-
22 γον Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. [22] καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι αὐτοὺς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως ἔδωκε κύριος πολεμεῖν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐπὶ Μωὰβ καὶ ὄρος Σηεὶρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ Ἰού-
23 δαν, καὶ ἐτροπώθησαν. [23] καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωὰβ ἐπὶ τοὺς

---

6. πατερων ημων ... ει ο θεος ... om ανω 7. συ ει ο θεος ο εξολεθρευσας ... προσωπου λαου 10. ιδου υιοι ... εξωλεθρευσαν 11. (επειχερουσιν εφ υμας ...) ημας εκ γης κληρονομιας 12. ισχυς ημιν 13. ιουδας εστ. εναντιον ... om αυτων extr. 14. υιων ελιηλ 15. κατοικουντες ιερουσαλημ 16. αναβασιν ασαε ... om ποταμου 17. μη φοβεισθε ... om αυτοις 18. εαυτου ... εν ιερουσαλημ ... εναντιον 19. κυριω τω θεω 20. το πρωι ... om αυτους ... εμπιστευσατε κυριω θεω υμων 21. om και αινειν τα usque εξομολογεισθε 22. εναρξασθαι της αινεσεως αυτου της

κατοικοῦντας ὄρος Σηεὶρ ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρῖψαι αὐτούς· καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηείρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι. [24] καὶ Ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψε καὶ εἶδε τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. [25] καὶ ἐξῆλθεν Ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦσαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ καὶ ἀποσκευὴν καὶ σκῦλα καὶ σκεύη ἐπιθυμητά, καὶ ἐσκύλευσαν ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα, ὅτι πολλὰ ἦν. [26] καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ηὐλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κοιλὰς Εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [27] καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰωσαφὰτ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὔφραινεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. [28] καὶ εἰςῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον κυρίου. [29] καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς ὅτι κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπεναντίους Ἰσραήλ. [30] καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν. [31] καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, ὢν ἐτῶν τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλί. [32] καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου. [33] ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. [34] καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφὰτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰηοὺ τοῦ Ἀνανί, ὃς κατέγραψε βιβλίον βασιλέων Ἰσραήλ. [35] καὶ μετὰ ταῦτα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν [36] ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς· καὶ ἐποίησε πλοῖα ἐν Γασιὼν Γαβέρ. [37] καὶ προεφήτευσεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Δωδία ἀπὸ Μαρισῆς ἐπὶ Ἰωσαφὰτ λέγων Ὡς ἐφιλίασας τῷ Ὀχοζίᾳ, ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ ἐδυνάσθη πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

XXI.

Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. [2] καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφὰτ ἕξ, Ἀζαρίας καὶ Ἰεϊὴλ καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μιχαὴλ καὶ Ζαφατίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα. [3] καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλά, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ὅπλα μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδᾳ, καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωράμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. [4] καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραήλ. [5] ὄντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

---

23. εξολεθρευσαι ... om αυτους ... εξολεθρευθηναι 25. ηλθεν ... εσκυλευσαν εαυτοις ... εγενετο 26. om εγενετο 27. ηυφρανεν 29. οτι πεπολεμησεν (sic) κυριος 31. ιουδαν ετων τριακοντα εν ... εικοσι πεντε ... σαλει 32. επορευθη ταις ... ασα, ουκ 33. om και post αλλα ... καρδιαν προς κυριον θεον τ. π. εαυτων 34. βασιλεως 35. προς οζιαν (... ηνομησαι) 36. a πορευθηναι ad πορευθηναι transilit ... πλοια εργασιων γαβερ 37. επροφητευσεν ... ο του ωδια ... ηδυνασθη του πορ. XXI. 1. πατερ. εαυτου ... εταφη παρα τοις πατρασιν εαυτου εν ... ιωραμ 2. μισαηλ κ. σαφατιας 3. μετα πολεων 5. ων αυτος τριακοντα .. βασιλ. εαυτου

6 [6] καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυ-
7 γάτηρ Ἀχαὰβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. [7] καὶ οὐκ ἐβούλετο κύριος ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυίδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυίδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ
8 πάσας τὰς ἡμέρας. [8] ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα,
9 καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλέα. [9] καὶ ᾤχετο Ἰωρὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἠγέρθη νυκτός, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν
10 ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. [10] καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· τότε ἀπέστη Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ,
11 ὅτι ἐγκατέλιπε κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. [11] καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας ἐν
12 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν. [12] καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλιοὺ τοῦ προφήτου λέγων Τάδε λέγει κύριος θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρός σου Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ Ἰωσαφὰτ τοῦ πατρός σου καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ
13 βασιλέως Ἰούδα, [13] καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσραήλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς ἐξεπόρνευσεν οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ
14 ἀπέκτεινας, [14] ἰδοὺ κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν
15 τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναιξί σου καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου· [15] καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου μετὰ τῆς
16 μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. [16] καὶ ἐπήγειρε κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλ-
17 λοφύλους καὶ τοὺς Ἄραβας καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιόπων· [17] καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς ἀλλ' ἢ Ὀχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ.
18 [18] καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος εἰς τὴν κοιλίαν μαλακίαν
19 ᾗ οὐκ ἔστιν ἰατρεία. [19] καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας· καὶ ὡς ἦλθε καιρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ· καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν κα-
20 θὼς ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ. [20] ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ὅτε ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

XXII.

Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς λῃστήριον, οἱ Ἄραβες καὶ οἱ Ἀλιμαζονεῖς· καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχο-
2 ζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰούδα. [2] ὢν ἐτῶν εἴκοσι Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία
3 θυγάτηρ Ἀμβρί. [3] καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ
4 ἦν σύμβουλος τοῦ ἁμαρτάνειν. [4] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ὡς οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα

---

6. αυτου η γυνη 7. εξολεθρευσαι 8. εβασιλευσεν 10. απεστη εδωμ απο χειρος ιουδα ... λοβνα ... εγκατελειπεν τον κυρ. θεον τ. π. εαυτου 11. εν πολεσιν ... κατοικουντας ιερουσαλημ 12. κυρ. ο θεος ... a πατρος σου ad πατρος σου transilit 13. κατοικουντας ιερουσαλημ ... ο οικος 18. om παντα ... μαλακιαν εν η ... ιατρια 19. ο καιρος 20. om και οκτω ετη εβασιλευσεν ... εν ουκ επαινω XXII. 1. τον υιον ... απεκτεινεν το ληστηριον το επελθον επ αυτους ... βασιλευς 2. ων εικοσι ετων εβασιλευσεν οχοζιας, και ενα ενιαυτον ... ζαμβρι 4. ο οικος ... συμβουλοι post πατερα αυτου ponit

αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, [5] καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ 5
ἐπορεύθη μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαὴλ
βασιλέα Συρίας εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ· καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ.
[6] καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι εἰς Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν 6
ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν Ῥαμὼθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας· καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θεάσασθαι
τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαὰβ εἰς Ἰεζράελ, ὅτι ἠῤῥώστει. [7] καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο 7
καταστροφὴ Ὀχοζίᾳ ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐξῆλθε μετ'
αὐτοῦ Ἰωρὰμ πρὸς Ἰηοὺ υἱὸν Ναμεσσεὶ χριστὸν κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ.
[8] καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοὺ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ εὗρε τοὺς ἄρχοντας 8
Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζίᾳ καὶ ἀπέκτεινεν
αὐτούς. [9] καὶ εἶπε τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἰατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰηού, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ 9
ἔθαψαν αὐτόν, ὅτι εἶπαν Υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστιν, ὃς ἐζήτησε τὸν κύριον ἐν ὅλῃ
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζίᾳ κατισχῦσαι δύναμιν περὶ τῆς
βασιλείας. [10] καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, 10
καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. [11] καὶ 11
ἔλαβεν Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωὰς υἱὸν Ὀχοζίου, καὶ ἔκλεψεν
αὐτὸν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ
τὴν τροφὸν αὐτοῦ εἰς ταμεῖον τῶν κλινῶν· καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ
ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. [12] καὶ 12
ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος ἓξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

XXIII.

Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωρὰμ καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανὰν καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβὴδ καὶ τὸν Μαασαίαν υἱὸν Ἀδία καὶ τὸν Ἐλισαφὰν υἱὸν Ζαχαρίου μεθ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. [2] καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα καὶ ἄρχοντας πατριῶν τοῦ 2
Ἰσραήλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ διέθεντο πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα 3
διαθήκην ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν
τοῦ βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω καθὼς
ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. [4] νῦν ὁ λόγος οὗτος ὃν ποιήσετε· τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰςπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ 4
εἰς τὰς πύλας τῶν εἰςόδων, [5] καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ 5
τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. [6] καὶ 6
μὴ εἰςελθέτω εἰς οἶκον κυρίου ἐὰν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰςελεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυλακὰς κυρίου. [7] καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ 7
ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰςπορευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀπο-

---

4. εξολεθρευσαι 5. αχααμ ... om βασ. ισραηλ ... ρεμμωθ 6. ιζραελ bis ... εν ραμα 7. κ. εν τω εξελθειν εξηλθεν ... ναμεσσι ... om εις τον οικον αχααβ 8. om οχοζιου λειτουργ. τω 9. σαμαρια ... ος εκζητησει ... ολη καρδια 10. οχοζια ... αυτης ο υιος ... βασιλειας αυτου 11. ιωσαβεθ η θυγατηρ ... υιον οχοζια ... των υιων ... εις το ταμιειον ... ιωσαβεθ ... γυνη ιωιαδα ... προσωπου γοδολιας 12. μετ αυτης XXIII. 1. τω εβδομω ... εκατονταρχας ... ιωβηδ ... μασιαν υι. αδαϊα ... ελισαφατ ... μετ αυτου 2. των πατριων 3. πασα εκκλησια 5. *om και το τρ. usque βασιλ. 6. ο ιερευς ... φυλασσεσθω 7. om σκευος alterum

θανεῖται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐκπορευομένου καὶ εἰςπορευομένου
8 αὐτοῦ. [8] καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο
αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς· καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς
τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς
9 τὰς ἐφημερίας. [9] καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὲ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ
10 ὅπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. [10] καὶ ἔστησε τὸν λαὸν
πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως
τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα
11 κύκλῳ. [11] καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασί-
λειον καὶ τὰ μαρτύρια· καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς
12 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν Ζήτω ὁ βασιλεύς. [12] καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν
φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων καὶ ἐξομολογουμένων καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα,
13 καὶ εἰςῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου. [13] καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασι-
λεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰςόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλ-
πιγγες, καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ηὐφράνθη,
καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, καὶ οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὀργάνοις ᾠδοὶ καὶ
ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέῤῥηξε Γοθολία τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησεν Ἐπιτι-
14 θέμενοι ἐπιτίθεσθε. [14] καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς· καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ
ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως καὶ εἶπεν αὐτοῖς
Ἐκβάλετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰςέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω
15 μαχαίρᾳ· ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεύς Μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ κυρίου. [15] καὶ ἔδωκαν
αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως,
16 καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. [16] καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀνὰ μέσον αὐτοῦ
17 καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως εἶναι λαὸν τῷ κυρίῳ. [17] καὶ εἰςῆλθε πᾶς ὁ
λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια
αὐτοῦ, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν ἱερέα Βάαλ ἐθανά-
18 τωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. [18] καὶ ἐνεχείρισεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰ
ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημε-
ρίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ἃς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου
καὶ ἀνενέγκαι ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν
19 εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυίδ. [19] καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς
20 πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰςελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα. [20] καὶ
ἔλαβε τοὺς πατριάρχας καὶ τοὺς δυνατοὺς καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ καὶ
πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, καὶ
εἰςῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκά-
21 θισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. [21] καὶ ηὐφράνθη πᾶς ὁ λαὸς
τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε· καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν.

XXIV.

Ὢν ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη
ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Σαβιὰ ἐκ Βηρσαβεέ.
2 [2] καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαὲ τοῦ

---

7. εις̄πορευομενου και εκπορευομενου sine αυτου 8. om αυτοις ... ανδρ. εαυτου ... om ο ιερευς ante τας 9. om ιωδαε 10. παντα τον λαον ... εαυτου 11. om ο ιερευς 12. των τρεχοντων 13. ιδεν ... om και οι ante αρχοντες ... om της γης ... εσαλπ. εν σαλπιγξιν ... στολην εαυτης κ. εβ. και ειπεν Επιθεμενοι 14. εξελθατε 17. om αυτου primum ... τον ιερεα της βααλ 18. ενεχειρησεν ... ιερ. κ. των λευ. (sed inde a και των λευιτων usque χειρος δαυιδ omnia **; * ab ιερεων ad ιερεων transiluerat ut videtur) ... ** om ας ... ** και ανηνεγκαν ολ. τω κυρ. 20. ανεβιβασαν ... επι τον θρονον 21. in f. add μαχαιρα XXIV. 1. επτα ετων ... βασιλευσαι ... τεσσερακοντα ... αβια

ἱερέως. 3 καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας ἑαυτῷ, καὶ ἐγέννησαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. 4 καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωὰς ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου. 5 καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ ἀργύριον κατισχῦσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι· καὶ οὐκ ἔσπευσαν οἱ Λευῖται. 6 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωὰς τὸν Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα καὶ εἶπεν αὐτῷ Διὰ τί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ εἰςενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; 7 ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλίμ. 8 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Γενηθήτω γλωσσόκομον καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου κυρίου ἔξω. 9 καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰςενέγκαι κυρίῳ καθὼς εἶπε Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. 10 καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαός, καὶ εἰςέφερον καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη. 11 καὶ ἐγένετο ὡς εἰςέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου καὶ ἐξεκένωσαν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ· οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ συνήγαγον ἀργύριον πολύ. 12 καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα εἰς ἐργασίαν οἴκου κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ χαλκεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου. 13 καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ καὶ ἐνίσχυσαν. 14 καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὲ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκεύη εἰς οἶκον κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυΐσκας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ κυρίου διὰ παντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαέ. 15 καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαὲ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν. 16 καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. 17 καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαὲ εἰςῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα· τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς. 18 καὶ ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστάρταις καὶ τοῖς εἰδώλοις· καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 19 καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν. 20 καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν Τάδε λέγει κύριος Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου; καὶ οὐκ εὐοδωθήσεσθε· ὅτι ἐγκατελίπετε τὸν κύριον, καὶ ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. 21 καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς *Ἰωὰς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου. 22 καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωὰς τοῦ ἐλέους οὗ ἐποίησεν Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν Ἴδοι κύριος καὶ κρινάτω. 23 καὶ ἐγένετο μετὰ

*Mt. 23, 35.

---

3. εαυτω ιωδαε δυο γυν. 5. ουκ επιστευσαν 6. ιωας ο βασιλευς ... οτε pro οτι 7. om γαρ ... τοις βααλειμ 9. εισενεγκειν τω κυριω 10. ενεβαλλον 11. ως εφερον ... εξεκεν. τον γλωσσοκομον 12. εις την εργασιαν ... om και χαλκεις usque οικον κυριου 14. ανηνεγκεν ολοκαυτωσιν 15. ενων ετων εκατον κ. τριακ. (16. εποιησαν) 18. εγκατελειπον κυριον τον θεον των ... τοις ειδ. κ. ταις αστ. 19. ουκ ηκουσαν pro ουχ υπηκουσαν 20. εγκατελειπετε 22. μετ αυτου ιωδ. ο πατ. αυτου ... κρινετω

τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ. 24 [24] ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσι παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν 25 τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ μετὰ Ἰωὰς ἐποίησε κρίματα. [25] καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν 26 πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. [26] καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαὰθ ὁ Ἀμμανίτης καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ 27 Σαμαρὴθ ὁ Μωαβίτης [27] καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXV.

Ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰωαδαὲν ἀπὸ Ἱερου-2 σαλήμ. [2] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. 3 [3] καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς 4 παῖδας αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ. [4] καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου κυρίου καθὼς γέγραπται, ὡς ἐνετείλατο κύριος λέγων Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἢ ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθα-5 νοῦνται. [5] καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς κρατοῦντας δόρυ 6 καὶ θυρεόν. [6] καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας δυνατοὺς ἰσχύϊ 7 ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. [7] καὶ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν λέγων Βασιλεῦ, οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραήλ, ὅτι οὐκ ἔστι κύριος μετὰ 8 Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ. [8] ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχῦσαι ἐν τούτοις, καὶ τροπώσεταί σε κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶ παρὰ κυρίου καὶ 9 ἰσχῦσαι καὶ τροπώσασθαι. [9] καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραήλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄν-10 θρωπος τοῦ θεοῦ Ἔστι τῷ κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων. [10] καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν· καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς 11 τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. [11] καὶ Ἀμασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς 12 υἱοὺς Σηεὶρ δέκα χιλιάδας. [12] καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ, καὶ κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ 13 τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διεῤῥήγνυντο. [13] καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ

---

23. κατεφθειρεν ... απεστειλεν 24. παρεγινετο ... εγκατελειπον ... πατερ. εαυτων 26. ζαβεθ ο του σαμαθ ... σαμαριθ 27. (ιουδα pro ιδου ...) επι γραφην XXV. 1. πεντε και εικοσι ... κ. εικ. και εννεα ... ιωαδ εν pro ιωαδαεν 3. παιδας εαυτου 4. διαθηκην νομου ... αμαρτια αποθανειται 5. δυνατους εξελθ. εις πολεμον 7. ου παρελευσεται 8. τροπωσεται κυριος εναντι ... κυριου κατισχυσαι εν τουτοις και τροπωσεσθαι 10. τοπον εαυτων ... υπεστρεψεν ε. τ. τοπ. εαυτων 11. λαον εαυτου 12. κατεκρημνισεν 13. και οι υιοι ... πολεμον, επεθεντο

ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών, καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. [14] καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασίαν πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηείρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς αὐτῷ εἰς θεούς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἔθυε. [15] καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ προφήτην καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ οἳ οὐκ ἐξείλοντο τὸν λαὸν ἑαυτῶν ἐκ χειρός σου; [16] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτῷ πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; πρόσεχε ἵνα μὴ μαστιγωθῇς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν ὅτι γινώσκω ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. [17] καὶ ἐβουλεύσατο Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰηοὺ βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Δεῦρο καὶ ὀφθῶμεν προσώποις. [18] καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα λέγων Ὁ ἀχοὺχ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ λέγων Δὸς τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἦλθον τὰ θηρία καὶ κατεπάτησαν τὸν ἀχούχ. [19] εἶπας Ἰδοὺ ἐπάταξα τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ καρδία σου ἡ βαρεῖα· νῦν κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἵνα τί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ; [20] καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων. [21] καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα. [22] καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραήλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. [23] καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ Ἰωὰς υἱοῦ Ἰωάχαζ κατέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμύς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραῒμ ἕως πύλης γωνίας τετρακοσίους πήχεις. [24] καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ παρὰ τῷ Ἀβδεδὸμ καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. [25] καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς τὸν τοῦ Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δεκαπέντε. [26] καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ; [27] καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. [28] καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ.

XXVI.

Καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου. [2] αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Αἰλάθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδᾳ μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. [3] υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἱεχελία ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. [4] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον

---

13. σαμαριας 14. παταξαντα ... προς αυτους ... εαυτω εις θεους ... αυτοις αυτος 15. αμεσιαν ... προφητας κ. ειπον αυτω ... *om οι ... εξειλαντο 16. om προς αυτον ... om ινα 17. om ο βασιλ. ιουδα ... om και post δευρο 18. Ο οχοζ ... ηλθαν ... τον αχουχ 19. επαταξας ... om σου primum ... καθησο 22. εφυγον 24. ab ιωας ad ιωας transilit ... κατεστησεν ... τριακοσιους 27. λαχεις bis ... επεθετο XXVI. 1. αυτος δεκα και εξ ετων 3. δεκαεξ

5 κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [5] καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ κυρίου, καὶ ἐν
6 ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησε τὸν κύριον, καὶ εὐώδωσεν αὐτῷ κύριος. [6] καὶ ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ κατέσπασε τὰ τείχη Γὲθ καὶ τὰ τείχη Ἰαβνὴρ καὶ τὰ τείχη Ἀζώτου, καὶ ᾠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου
7 καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. [7] καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους.
8 [8] καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Ὀζίᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰςόδου
9 Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω. [9] καὶ ᾠκοδόμησεν Ὀζίας πύργους ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς φάραγγος καὶ
10 ἐπὶ τῶν γωνιῶν καὶ κατίσχυσε. [10] καὶ ᾠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησε λάκκους πολλούς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν σεφηλᾷ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι γεωρ-
11 γὸς ἦν. [11] καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζίᾳ δύναμις ποιοῦσα πόλεμον καὶ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον καὶ εἰςπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμόν· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειὴλ τοῦ γραμματέως καὶ Μαασίου τοῦ
12 κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. [12] πᾶς ὁ ἀριθμὸς
13 τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον διςχίλιοι ἑξακόσιοι, [13] καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ τριακόσιαι χιλιάδες καὶ ἑπτακιςχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ
14 τοὺς ὑπεναντίους. [14] καὶ ἡτοίμασεν αὐτοῖς Ὀζίας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ εἰς λίθους σφεν-
15 δόνας. [15] καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις· καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόῤῥω, ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆναι
16 ἕως οὗ κατίσχυσε. [16] καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου
17 θυμιᾶσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. [17] καὶ εἰςῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεύς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοί.
18 [18] καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν αὐτῷ Οὐ σοί, Ὀζία, θυμιᾶσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ' ἢ τοῖς ἱερεῦσιν υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις θῦσαι· ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο
19 εἰς δόξαν παρὰ κυρίου θεοῦ. [19] καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιᾶσαι ἐν τῷ ναῷ· καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων
20 ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. [20] καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ· καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελ-
21 θεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν κύριος. [21] καὶ Ὀζίας ὁ βασιλεὺς ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀπφουσὼθ ἐκάθητο λεπρός, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου κυρίου· καὶ Ἰωάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
22 κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. [22] καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχα-
23 τοι γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰεσσίου τοῦ προφήτου. [23] καὶ ἐκοιμήθη Ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς

---

5. ευοδωσεν 6. ιαβεις pro ιαβνηρ 9. πυργον 10. υπηρχον ... οτι φιλογεωργος ην 11. δυναμεις ποιουσαι ... εκπορευομεναι ... a παραταξιν ad παραταξιν transilit ... om ην ... ιεϊηλ ... μασσαιου 13. επτα χιλιαδες pro επτακιςχιλιοι 14. ητοιμαζεν ... σφενδ. εις λιθ. 16. θεω εαυτου 18. ειπον ... τοις υιοις ... θυμιασαι pro θυσαι 19. om και post ναω 20. επ αυτον ... om αζαριας 21. ην οζιας ο βασιλευς ... εως της ημερας ... ιωαθαμ 22. ** οζιου του βασιλεως ... ** ιδου εισιν γεγραμμενοι 23. πατερ. εαυτου ... πεδιω μετα της

ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι λεπρός ἐστι· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXVII.

Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσὰ θυγάτηρ Σαδώκ. [2] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰςῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. [3] αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ὑψηλήν, καὶ ἐν τείχει Ὀπὲλ ᾠκοδόμησε πολλά, [4] ἐν ὄρει Ἰούδα καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς καὶ οἰκήσεις καὶ πύργους. [5] αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. [6] κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἡτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. [7] καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. [9] καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXVIII.

Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν Ἄχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [2] καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλέων Ἰσραήλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε, [3] καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐν γὲ Βενεννὸμ καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [4] καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους. [5] καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ καὶ ᾐχμαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ ἤγαγεν εἰς Δαμασκόν· καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. [6] καὶ ἀπέκτεινε Φακεὲ ὁ τοῦ Ῥομελία βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδᾳ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύϊ, ἐν τῷ καταλιπεῖν αὐτοὺς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. [7] καὶ ἀπέκτεινε Ζεχρὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραΐμ τὸν Μαασίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ τὸν Ἐζρικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ τὸν Ἐλκανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. [8] καὶ ᾐχμαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν. [9] καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὠδὴδ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ὀργὴ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν

---

23. ιωναθαν ο υιος XXVII. 1. om υιος ... δεκαεξ 2. παντα οσα 3. κυριου και την ... τειχει του οφλα 4. ab initio add και πολεις ωκοδομησεν 5. om και ante κατ ... ενιαυτον. Εν τω (ita dist.) ... και δευτερω 7. και οι λογοι ιωαθαμ οι λοιποι ... γεγραμμενοι επι βιβλιων 8. και εικοσι και πεντε ετων ην βασιλευσας, και εξ και δεκα ετη εβασιλευσεν εν ιερουσαλημ. 9. πατερ. εαυτου XXVIII. Υιος εικοσι ετων αχαβ εν τω βασιλευσαι αυτ., κ. δεκαεξ εβασιλευσεν 2. των βασιλεων 3. αυτων εθυεν εν γη βεεννομ ... παντων των εθνων των απεριτμητων τουτων και ων εξωλεθρευσεν ... των υιων (4. αλσωδου) 5. και εις τας χειρας 6. ρομελιου ... αυτους καταλιπειν τον κυριον θεον ... ** πατερ. εαυτων 7. εζεχρι ... μασιαν 8. ηχμαλωτευσαν ... γυναικας υιους ... σαμαριαν 9. σαμαριαν

ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνατε ἐν
10 αὐτοῖς ἐν ὀργῇ, καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφθακε. 10 καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ
Ἱερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας· οὐκ ἰδού
11 εἰμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ θεῷ ὑμῶν; 11 καὶ νῦν ἀκούσατέ μου καὶ
ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ᾐχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι
12 ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. 12 καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραίμ,
Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ Μωσολαμὼθ καὶ Ἐζεκίας ὁ τοῦ
Σελλὴμ καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἐλδαΐ, ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου
13 13 καὶ εἶπαν αὐτοῖς Οὐ μὴ εἰςαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι
εἰς τὸ ἁμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε προςθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἁμαρ-
τίαις ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν, ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν καὶ ὀργὴ
14 θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. 14 καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν
15 καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. 15 καὶ ἀνέ-
στησαν ἄνδρες οἳ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας,
καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς
καὶ ὑπέδησαν αὐτούς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ ἀντελάβοντο
καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ἱεριχὼ πόλιν
16 φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. 16 ἐν
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς βασιλέα Ἀσσοὺρ βοηθῆσαι
17 αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ, 17 ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδᾳ,
18 καὶ ᾐχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. 18 καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις
τῆς πεδινῆς καὶ ἀπὸ λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσαμὺς καὶ τὰ ἐν
οἴκῳ κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν
τῷ βασιλεῖ τὴν Ἀϊλὼν καὶ τὴν Γαληρὼ καὶ τὴν Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς
καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς καὶ τὴν Γαμζὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς·
19 καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. 19 ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ Ἄχαζ βασιλέα
20 Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. 20 καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαλγα-
21 φελλασὰρ βασιλεὺς Ἀσσοὺρ καὶ ἔθλιψεν αὐτόν. 21 καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ τὰ ἐν οἴκῳ
κυρίου καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἔδωκε τῷ βασι-
22 λεῖ Ἀσσούρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῷ ἦν, 22 ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν.
23 καὶ προςέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ 23 Ἐκ-
ζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με, καὶ εἶπεν ὅτι θεοὶ βασιλέως
Συρίας αὐτοὶ κατισχύσουσιν αὐτούς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω καὶ ἀντιλήψονταί
24 μου· καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραήλ. 24 καὶ ἀπέστη-
σεν Ἄχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου καὶ κατέκοψεν αὐτά, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας
οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἐν Ἱερουσα-
25 λήμ, 25 καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδᾳ ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾶν θεοῖς
26 ἀλλοτρίοις, καὶ παρώργισαν κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. 26 καὶ οἱ
λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται ἰδοὺ γεγραμ-
27 μέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. 27 καὶ ἐκοιμήθη Ἄχαζ μετὰ
τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, ὅτι οὐκ εἰςήνεγκαν αὐτὸν
εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραήλ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ
ἀντ' αὐτοῦ.

---

9. επι τον ιουδαν 10. κατακτησεσθαι ... ουχ ιδου ... κυριω τω θεω
11. om και ab initio ... αιχμαλωτευσατε 12. αζαριας ο του ιωαναν ...
μοσολλαμωθ ... αδδι pro ελδαϊ 13. προθειναι ... om ημων post αγνοιαν
15. περιεβαλλον . . om και post αντελαβοντο ... υπεστρεψαν ... σαμαριαν
16. om ο βασιλευς 17. om οι ... ηχμαλωτευσαν 18. om τα εν οικω κυ-
ριου usque εδωκ. τω βασιλει ... αιλων ... γαδηρωθ ... και θαμνα ... γαμαιζαϊ
20. θαγλαθ φαλνασαρ ... επαταξεν pro εθλιψ. 21. om ην 22. om αχαζ
23. om αυτους ... αντιλημψονται 24. εποιησεν αυτω ... γωνια ιερουσαλημ
25. ** εποιησαν ... κυριον θεον τ. π. εαυτων 27. πατερ. εαυτου ... εζεκειας

XXIX.

Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν, καὶ εἴκοσι ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβιὰ θυγάτηρ Ζαχαρίου. [2] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. [3] καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέῳξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. [4] καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, [5] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούσατε οἱ Λευῖται, νῦν ἁγνίσθητε, καὶ ἁγνίσατε τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων. [6] ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου θεοῦ ἡμῶν καὶ ἐγκατέλιπαν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κυρίου καὶ ἔδωκαν αὐχένα· [7] καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὁλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ Ἰσραήλ. [8] καὶ ὠργίσθη ὀργῇ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς συρισμόν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. [9] καὶ ἰδοὺ πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστίν. [10] ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστὶν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. [11] καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ᾑρέτικε κύριος στῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας. [12] καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται, Μαὰθ ὁ τοῦ Ἀμασὶ καὶ Ἰωὴλ ὁ τοῦ Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρὶ Κὶς ὁ τοῦ Ἀβδὶ καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰλαελήλ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γεδσωνὶ Ἰωδαὰδ ὁ τοῦ Ζεμμὰθ καὶ Ἰωαδάμ, οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά, [13] καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισαφὰν Ζαμβρὶ καὶ Ἰειήλ, καὶ τῶν υἱῶν Ἀσὰφ Ζαχαρίας καὶ Ματθανίας, [14] καὶ τῶν υἱῶν Αἱμὰν Ἰειὴλ καὶ Σεμεΐ, καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθοὺν Σαμαίας καὶ Ὀζιήλ· [15] καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου καθαρίσαι τὸν οἶκον κυρίου. [16] καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἁγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθεῖσαν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου, καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων ἔξω. [17] καὶ ἤρξατο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νουμηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς ἁγνίσαι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθαν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἥγνισαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν. [18] καὶ εἰσῆλθαν ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν Ἡγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, [19] καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ αὐτοῦ ἡτοιμάκαμεν καὶ ἡγνίσαμεν, ἰδού ἐστιν ἐναντίον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου. [20] καὶ ὤρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας

XXIX. 1. αββαθυθ pro αβια 3. εν τω πρωτω μηνι 5. θεου πατερων 6. om θεου ημων ... * εγκατελειπον, ** ενκατελειπον ... om αυτων 7. προσηνεγκαν τω 8. θυμω pro οργη ... και επι την ... συριγμον 9. υμων μαχαιρα ... ουχ αυτων 10. ** om διαθηκην μου 11. διαλειπητε 12. μαεθ ... ζαχαριου pro αζαριου ... κεις ... ιαλληλ ... γεδσων ιωα ο του ζ. και ιωδαν ο του ιωαχα 13. σαμβρι κ. ιεϊηλ 14. ιεϊηλ ... σαμειας 16. εξεβαλαν 17. ηρξαντο ... του μηνος του πρωτου ... εισηλθεν ... ναον του κυριου ... τη εκκαιδεκατη 18. εισηλθον 19. αχαζ ο βασιλευς ... αποστασ. εαυτου ... ηγνικαμεν

21 τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου. [21] καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτά, κριοὺς ἑπτά, ἀμνοὺς ἑπτά, χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας καὶ περὶ τῶν ἁγίων καὶ περὶ Ἰσραήλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦ-
22 σιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου. [22] καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα καὶ προςέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς κριούς, καὶ προςέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς
23 ἀμνούς, καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ. [23] καὶ προςήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέ-
24 θηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. [24] καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ἰσραήλ, ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεύς Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὁλοκαύτωσις καὶ τὰ
25 περὶ ἁμαρτίας. [25] καὶ ἔστησε τοὺς Λευίτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως καὶ Γὰδ τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, ὅτι διὰ ἐντολῆς κυρίου
26 τὸ πρόςταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν· [26] καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις
27 Δαυὶδ καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. [27] καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνενέγκαι τὴν ὁλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὁλοκαύτωσιν ἤρξαντο ᾄδειν κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως
28 Ἰσραήλ. [28] καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προςεκύνει, καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ ᾄδοντες καὶ
29 σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὁλοκαύτωσις. [29] καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὑρεθέντες καὶ προςεκύ-
30 νησαν. [30] καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευίταις ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ἀσὰφ τοῦ προφήτου· καὶ ὕμνουν ἐν εὐφρο-
31 σύνῃ, καὶ ἔπεσον καὶ προςεκύνησαν. [31] καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας καὶ εἶπε Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίῳ, προςαγάγετε καὶ φέρετε θυσίας αἰνέσεως εἰς οἶκον κυρίου· καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον
32 κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὁλοκαυτώσεις. [32] καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὁλοκαυτώσεως ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκα-
33 τόν, ἀμνοὶ διακόσιοι, εἰς ὁλοκαύτωσιν κυρίῳ πάντα ταῦτα. [33] καὶ οἱ ἡγια-
34 σμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τριςχίλια. [34] ἀλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς ἦσαν ὀλίγοι καὶ οὐκ ἠδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγνίσθησαν οἱ
35 ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευῖται προθύμως ἥγνισαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. [35] καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν
36 τῆς ὁλοκαυτώσεως· καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου, [36] καὶ ηὐφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

XXX.

Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ ἐλθεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ἱερου-
2 σαλὴμ ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. [2] καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἐν Ἱερουσαλὴμ ποιῆσαι τὸ φα-
3 σὲκ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ. [3] οὐ γὰρ ἠδυνάσθησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ

---

21. χειμαρρους 22. προσεχεον primo loco 23. χιμαρρους ... χειρ. εαυτων 24. ** οτι περι παντος ισραηλ ειπεν ο βασιλευς 25. δι εντολης 27. εζεκειας ... τω κυριω ... και αι σαλπιγγες 28. πασα εκκλησια ... om και οι ... και αι σαλπ. 29. και εκαμψεν 30. ο βασιλ. εζεκιας κ. παντες οι ... επεσαν 31. θυσιας και αινεσεως ... ab οικον κυριου ad οικον κυριου transilit 34. ολιγοι ησαν ... δειραι ... ηγνισθησαν προθυμως pro προθ. ηγνισαν XXX. 1. ιουδαν 2. η εν ιερουσαλημ 3. εδυνασθησαν

ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκανοί, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλήμ. [4] καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας. [5] καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως Δὰν ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασὲκ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γραφήν. [6] καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως λέγοντες Οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, ἐπιστρέψατε πρὸς κύριον θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραήλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασεσωσμένους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ. [7] καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε. [8] καὶ νῦν μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν· δότε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ εἰσέλθετε εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. [9] ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς κύριον οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἔναντι πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτούς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. [10] καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραῖμ καὶ Μανασσῆ καὶ ἕως Ζαβουλών· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκώμενοι. [11] ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐνετράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα. [12] καὶ ἐγένετο χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου. [13] καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. [14] καὶ ἀνέστησαν καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. [15] καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου· καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐνετράπησαν καὶ ἥγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ κυρίου. [16] καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. [17] ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασὲκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἁγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. [18] ὅτι πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραῖμ καὶ Μανασσῆ καὶ Ἰσσάχαρ καὶ Ζαβουλὼν οὐχ ἥγνισαν, ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασὲκ παρὰ τὴν γραφήν. τοῦτο καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν λέγων Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω [19] ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἁγνείαν τῶν ἁγίων. [20] καὶ ἐπήκουσε κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. [21] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ καὶ καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις τῷ κυρίῳ. [22] καὶ ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ· καὶ συνε-

3. ουκ ηγνισθησαν 5. εν ιερουσαλημ 6. (τα προσταγμα ...) om Οι ... om κυριον ... ιακωβ pro ισραηλ ... και επιστρεψει τους 7. πατερων εαυτων 8. σκληρ. τους τραχηλους υμων· δοτε ... εισελθατε 9. παντων αιχμαλ. ... και επιστρεψει εις 10. οι τρεχοντες ησαν 11. και ιουδα 12. το προσταγμα 13. πολυς λαος 15. ηγνισθησαν ... εις οικον 16. στασιν εαυτων ... κριμα εαυτων 18. το πλειστον ... αλλα εφαγον ... om τουτο ... κυριος ο αγαθος 19. πατερων εαυτου ... αγνιαν

τέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας θύοντες θυσίαν σωτηρίου καὶ
23 ἐξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. [23] καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν
24 εὐφροσύνῃ. [24] ὅτι Ἐζεκίας ἀπήρξατο τῷ Ἰούδᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χι-
25 λίους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος. [25] καὶ ηὐφράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ εὑρεθέντες ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς
26 Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰούδα. [26] καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλήμ· ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμὼν υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο
27 τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. [27] καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ εὐλόγησαν τὸν λαόν, καὶ ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

XXXI.

Καὶ ὡς συνετελέσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας καὶ ἔκοψαν τὰ ἄλση καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμὶν καὶ ἐξ Ἐφραῒμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος· καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ
2 ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν. [2] καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκάστου κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, εἰς τὴν ὁλοκαύτωσιν καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου καὶ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι
3 καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου κυρίου. [3] καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις τὴν πρωινὴν καὶ τὴν δειλινήν, καὶ ὁλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα καὶ εἰς τὰς νουμηνίας καὶ
4 εἰς τὰς ἑορτὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. [4] καὶ εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν,
5 ὅπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου κυρίου. [5] καὶ ὡς προσέταξε τὸν λόγον, ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν γέννημα ἀγροῦ καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ
6 Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. [6] καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἡγίασαν
7 τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρούς. [7] ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνε-
8 τελέσθησαν. [8] καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ εἶδον τοὺς σωρούς, καὶ
9 ηὐλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ. [9] καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας
10 τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. [10] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶκον Σαδώκ, καὶ εἶπεν Ἐξ οὗ ἦρκται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι κύριος ηὐλόγησε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος
11 τοῦτο. [11] καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἑτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἶκον κυρίου· καὶ

---

22. θυσιας ... εξομολογουμενοι κυριω ... εαυτων 24. μοσχους χιλιους 25. ευρεθ. εξ ισραηλ ... κατοικ. εν ιουδα 26. απο των ημερων του σαλωμων 27. και οι λευιται ... ηυλογησαν XXXI. 1. εξεκοψαν ... πασης ιουδαιας κ. βενιαμειν ... επεστρεψεν ... κληρονομ. εαυτου ... εαυτων 2. om εν ταις πυλαις 3. *ab ολοκαυτωσεις ad ολοκαυτωσεις transilit, ** om και ante ολοκαυτωσεις ... εις σαββατα 4. ειπεν ... κατισχυσουσιν 5. επλεονασαν οι υιοι ισραηλ ... γενημα ... ηνεγκαν εις πληθος 6. θεω εαυτων 7. εν τω εβδομω μηνι 8. και ειδοντες 10. om και ειπεν post σαδωκ ... κατελειπομεν ... om εως εις πληθος ... λαον εαυτου, κ. κατελειπομεν επι το

ἡτοίμασαν. [12] καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωνενίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεΐ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος, [13] καὶ Ἰειὴλ καὶ Ὀζίας καὶ Ναὲϑ καὶ Ἀσαὴλ καὶ Ἰεριμὼϑ καὶ Ἰωζαβὰδ καὶ Ἐλιὴλ καὶ ὁ Σαμαχία καὶ Μαὰϑ καὶ Βαναΐας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καϑεσταμένοι διὰ Χωνενίου καὶ Σεμεΐ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καϑὼς προσέταξεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυρίου. [14] καὶ Κορὴ ὁ τοῦ Ἰεμνὰ ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς κυρίου καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, [15] διὰ χειρὸς Ὀδὸμ καὶ Βενιαμὶν καὶ Ἰησοῦς καὶ Σεμεΐ καὶ Ἀμαρίας καὶ Σεχονίας, διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων ἐν πίστει δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρόν, [16] ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰςπορευομένῳ εἰς οἶκον κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργίαν ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν. [17] οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων κατ' οἴκους πατριῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ἐν διατάξει [18] ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν καὶ ϑυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν πλῆϑος, ὅτι ἐν πίστει ἥγνισαν τὸ ἅγιον. [19] τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες οἳ ὠνομάσϑησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι καὶ παντὶ καταριϑμουμένῳ ἐν τοῖς Λευίταις. [20] καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας ἐν παντὶ Ἰούδᾳ, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐϑὲς ἐναντίον τοῦ κυρίου ϑεοῦ αὐτοῦ. [21] καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξεζήτησε τὸν ϑεὸν αὐτοῦ ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καὶ εὐοδώϑη.

XXXII.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήϑειαν ταύτην ἦλϑε Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλϑεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις, καὶ εἶπε προκαταλαβέσϑαι αὐτάς. [2] καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἥκει Σενναχηρὶμ καὶ τὸ πρόςωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. [4] καὶ συνήγαγε λαὸν πολὺν καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων Μὴ ἔλϑῃ βασιλεὺς Ἀσσοὺρ καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολὺ καὶ κατισχύσῃ. [5] καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας καὶ ᾠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. [6] καὶ ἔϑετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχϑησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλατεῖαν τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν λέγων [7] Ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσϑε, καὶ μὴ φοβηϑῆτε μηδὲ πτοηϑῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσοὺρ καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔϑνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μεϑ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ. [8] μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μεϑ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ ϑεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν· καὶ κατεϑάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα. [9] καὶ μετὰ

12. εισηνεγκαν ... χωχενιας ... (σεμει, sed postea σεμεῖ) 13. οζαζας ... ιωζαβαϑ κ. ιεϊηλ και σαμαχια ... χωχενιου ... ο βασιλ. εζεκιας 14. κωρη ... κατ ανατολας 15. βενιαμειν κ. ιησου ... και μαριας ... και κατα τον μικρον 18. εν καταλοχιαις εν ... παν το πληϑος ... ηγιασαν τον αγιον 20. εναντιον κυριου 21. εργω εν ω ... ϑεον εαυτου ... ολης της ψυχ. αυτ. εποιησεν XXXII. 1. σενναχηρειμ 2. σενναχηρειμ κατα προςωπον 3. πρεσβυτ. εαυτου και δυνατων 4. ο βασιλευς 5. κατεσπασμενον ... om της 6. εις την πλατειαν ... επι την καρδιαν 7. om και μη φοβηϑητε ... μη pro μηδε ... παντος εϑνους 8. om μετα αυτου

ταῦτα ἀπέστειλε Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερου-
σαλήμ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχὶς καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε
πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ πρὸς πάντα Ἰούδα τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ λέ-
10 γων [10] Οὕτως λέγει Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ἐπὶ τί ὑμεῖς πεποίϑατε
11 καὶ καϑήσεσϑε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; [11] οὐχὶ Ἐζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς
τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς ϑάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δίψαν, λέγων Κύριος
12 ὁ ϑεὸς ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ; [12] οὐχ οὗτός ἐστιν
Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ ϑυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπε
τῷ Ἰούδᾳ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ λέγων Κατέναντι τοῦ ϑυσια-
13 στηρίου τούτου προσκυνήσετε καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ ϑυμιάσατε; [13] οὐ γνώσεσϑε ὅ τι
ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι
ἠδύναντο ϑεοὶ τῶν ἐϑνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός μου;
14 [14] τίς ἐν πᾶσι τοῖς ϑεοῖς τῶν ἐϑνῶν τούτων οὓς ἐξωλόϑρευσαν οἱ πατέρες μου;
μὴ ἐδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι δυνήσεται ὁ ϑεὸς ὑμῶν
15 σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; [15] νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ
πεποιϑέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύ-
νηται ὁ ϑεὸς παντὸς ἔϑνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χει-
ρός μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ ϑεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ
16 χειρός μου. [16] καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸν κύριον ϑεὸν καὶ ἐπὶ
17 Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ. [17] καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίζειν τὸν κύριον ϑεὸν
Ἰσραήλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ λέγων Ὡς οἱ ϑεοὶ τῶν ἐϑνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξεί-
λαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέληται ὁ ϑεὸς Ἐζεκίου
18 λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρός μου. [18] καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστὶ ἐπὶ τὸν
λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐπὶ τοῦ τείχους τοῦ βοηϑῆσαι αὐτοῖς καὶ κατασπάσαι,
19 ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. [19] καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ ϑεὸν Ἱερουσαλὴμ ὡς
20 καὶ ἐπὶ ϑεοὺς λαῶν τῆς γῆς ἔργα χειρῶν ἀνϑρώπων. [20] καὶ προσηύξατο Ἐζε-
κίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ ἐβόη-
21 σαν εἰς τὸν οὐρανόν. [21] καὶ ἀπέστειλε κύριος ἄγγελον καὶ ἐξέτριψε πάντα
δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασι-
λέως Ἀσσούρ· καὶ ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ.
καὶ ἦλϑεν εἰς οἶκον ϑεοῦ αὐτοῦ, καὶ τῶν ἐξελϑόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατ-
22 έβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ. [22] καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρὶμ βασιλέως Ἀσσοὺρ καὶ ἐκ χειρὸς
23 πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόϑεν. [23] καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ
κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρϑη
24 κατ᾽ ὀφϑαλμοὺς πάντων τῶν ἐϑνῶν μετὰ ταῦτα. [24] ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
ἠῤῥώστησεν Ἐζεκίας ἕως ϑανάτου, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκου-
25 σεν αὐτῷ, καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. [25] καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδω-
κεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν Ἐζεκίας, ἀλλὰ ὑψώϑη ἡ καρδία αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο
26 ἐπ᾽ αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. [26] καὶ ἐταπεινώϑη Ἐζεκίας
ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ,

---

9. σενναχηρειμ ... λαχεις ... παντα ιουδαν 10. σενναχηρειμ ο βασι-
λευς ... επι τινι ... πεποιϑατε καϑησϑαι 11. και λιμον και εις ϑλιψιν ...
υμων σωσει υμας 12. κατοικουσιν ιερουσαλημ ... επ αυτου ϑυμιασετε 13. τι
εγω εποιησα ... εδυναντο 14. εξωλεϑρευσαν ... λαον εαυτων 15. om ουν ...
λαον εαυτου ... οτι ϑεος 16. επι κυριον ϑεον 17. om οι ... τους λαους
εαυτων ... λαον εαυτου 18. επι ιερουσαλημ και τον λαον τον 19. επι τον
ϑεον 21. δυνατον πολεμιστην ... απεστρ. το προσωπον μετα αισχ. εις ...
εισηλϑεν ... του ϑεου εαυτου 22. κυριος εζεκιαν ... om εν ... σενναχη-
ρειμ βασ. ασσυριων 23. ed. R. δώρατα .. υπηρϑη .. εϑνων. Και μετα ταυτα
(ita dist.) 24. ᾽om εκειναις (videtur) ... επηκουσ. αυτου 25. αλλ υψωϑη
26. καρδιας εαυτου και οι

καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. [27] καὶ ἐγένετο τῷ Ἐζεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα καὶ ὁπλοθήκας καὶ εἰς σκεύη ἐπιθυμητά, [28] καὶ πόλεις εἰς τὰ γεννήματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ κώμας καὶ φάτνας παντὸς κτήνους καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια, [29] καὶ πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν αὐτῷ καὶ ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. [30] αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος Γειὼν τὸ ἄνω, καὶ κατηύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς πόλεως Δαυίδ· καὶ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. [31] καὶ οὕτως τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος τοῖς ἀποσταλεῖσι πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν κύριος τοῦ πειράσαι αὐτόν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. [32] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαΐου υἱοῦ Ἀμὼς τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. [33] καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυίδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXXIII.

Ὢν δεκαδύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ πεντηκονταπέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [2] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν οὓς ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [3] καὶ ἐπέστρεψε καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε στήλας τοῖς Βααλὶμ καὶ ἐποίησεν ἄλση, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. [4] καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου οὗ εἶπε κύριος Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. [5] καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. [6] καὶ αὐτὸς διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν γὲ Βενεννόμ· καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαοιδούς, καὶ ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ παροργίσαι αὐτόν. [7] καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν τὸ χωνευτόν, εἰκόνα ἣν ἐποίησεν ἐν οἴκῳ θεοῦ οὗ εἶπε θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν υἱὸν αὐτοῦ Ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ Ἱερουσαλήμ, ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ, θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. [8] καὶ οὐ προσθήσω σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν χειρὶ Μωυσῆ. [9] καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. [10] καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπήκουσαν. [11] καὶ ἤγαγε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσσούρ, καὶ κατέλαβον τὸν Μανασσῆ

---

27. εποιησ. εαυτω 28. γενηματα σιτου κ. ελαιου κ. οινου ... om και ante φατνας 29. ωκοδομ. εαυτω 30. γιων ... εργοις εαυτου 31. και εγκατελειπεν 32. προφητια 33. πατερ. εαυτου ... * μανασση XXXIII. 1. δεκα και δυο ... om μανασσης ... πεντηκοντα ετη 2. ενωπιον κυριου ... εξωλεθρευσεν 3. ταις βααλειμ 6. διηγεν ... εν γη βεεννομ ... ενγαστριμυθους ... επαοιδους εποιησεν του ποιησαι 7. και το χωνευτον ... οικω κυριου ου ειπεν ο θεος ... σωθητω pro θησω 8. νομον τα ... post κριματα add και δικαιωματα 9. om κυριος ... των υιων 10. ηχουσαν 11. επ αυτον .. της δυναστειας βασιλεως ... κατελαβοντο μανασση

12 ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. [12] καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον θεοῦ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφό-
13 δρα ἀπὸ προσώπου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ. [13] καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς βοῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι κύριος αὐτός
14 ἐστι θεός. [14] καὶ μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ λιβὸς κατὰ νότον ἐν τῷ χειμάῤῥῳ καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς ἰχθυϊκῆς ἐκπορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν καὶ εἰς Ὀπέλ, καὶ ὕψωσε σφόδρα, καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς
15 τειχήρεσιν ἐν Ἰούδᾳ. [15] καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρίου καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια ἃ ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου
16 κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔξωθεν τῆς πόλεως. [16] καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως,
17 καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. [17] πλὴν ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ
18 τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, πλὴν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. [18] καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων τῶν
19 λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι θεοῦ Ἰσραήλ, [19] ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν λόγων
20 τῶν ὁρώντων. [20] καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμὼν υἱὸς
21 αὐτοῦ. [21] ὢν ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη
22 ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [22] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου ὡς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐποίησε Μα-
23 νασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυεν Ἀμὼν καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. [23] καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον κυρίου ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς
24 αὐτοῦ Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν. [24] καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ,
25 καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. [25] καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμών· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

XXXIV.

Ὢν ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τριάκοντα καὶ ἓν
2 ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [2] καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε δεξιὰ καὶ ἀρι-
3 στερά. [3] καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον, ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρίσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν καὶ τῶν ἄλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν περιβωμίων καὶ
4 ἀπὸ τῶν χωνευτῶν· [4] καὶ κατέσπασε τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ θυσιαστήρια

---

12. κυριου του θεου αυτου ... προσωπ. του θεου πατ. εαυτου ... om και επεστρεψεν usque βασιλειαν αυτου ... μανασση ... εστιν ο θεος 14. ιχθυϊκης, και περιεκυκλωσεν το αδυτον και πορευομενων ... και εις αυτο οφλα 15. και ιερουσαλημ ... εξω 17. ο λαος ετι ... om εθυσιαζε ... πλην κυριος ο θεος αυτων 18. και οι λογοι τ. ορωντων λαλουντων ... κυριου θεου 19. και ως επηκουσεν ... και αι αποστασιαι ... om εν αυτοις ... επι λογων 20. αμως 21. αμως 22. οις εποιησ. ο πατ. αυτ. μανασσης ... αμως κ. εδουλευεν 23. αμως 25. επιτιθεμενους ... αμως XXXIV. 1. βασιλευειν ... τριακοντα εν ετος ... πατρος εαυτου ... δεξια η αριστ. 3. τω δεκατω ... om και απο των περιβωμιων 4. κ. κατεστρεψαν κατα πρ. α. τα θυσ.

τῶν Βααλιμ καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτά, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε καὶ ἐλέπτυνε καὶ ἔῤῥιψεν ἐπὶ πρόςωπον τῶν μνημάτων τῶν ϑυσιαζόντων αὐτοῖς· [5] καὶ ὀστᾶ ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ ϑυσιαστήρια, καὶ ἐκαϑάρισε τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, [6] καὶ ἐν πόλεσι Μανασσῆ καὶ Ἐφραῖμ καὶ Συμεὼν καὶ Νεφϑαλὶ καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ. [7] καὶ κατέσπασε τὰ ϑυσιαστήρια καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἴδωλα κατέκοψε λεπτά, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ. [8] καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ καϑαρίσαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον ἀπέστειλε τὸν Σαφὰν υἱὸν Ἐσελία καὶ τὸν Μαασὰ ἄρχοντα τῆς πόλεως καὶ τὸν Ἰουὰχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ κραταιῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ ϑεοῦ αὐτοῦ. [9] καὶ ἦλϑον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰςενεχϑὲν εἰς οἶκον ϑεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ καὶ Ἐφραῖμ καὶ τῶν ἀρχόντων καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου ἐν Ἰσραὴλ καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. [10] καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα οἱ καϑεσταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἳ ἐποίουν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπισκευάσαι καὶ κατισχῦσαι τὸν οἶκον· [11] καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις ἀγοράσαι λίϑους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στεγάσαι τοὺς οἴκους οὓς ἐξωλόϑρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα. [12] καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι Ἰὲϑ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρί, καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰϑ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς Λευίτης καὶ πᾶς συνιῶν ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν. [13] καὶ ἐπὶ τῶν νωτοφόρων καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. [14] καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰςοδιασϑὲν εἰς οἶκον κυρίου εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. [15] καὶ ἀπεκρίϑη Χελκίας καὶ εἶπε πρὸς Σαφὰν τὸν γραμματέα Βιβλίον νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ Σαφάν. [16] καὶ εἰςήνεγκε Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον Πᾶν τὸ δοϑὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν ποιούντων. [17] καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεϑὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων τὴν ἐργασίαν. [18] καὶ ἀπήγγειλε Σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ λόγον λέγων Βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεύς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. [19] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. [20] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφὰν καὶ τῷ Ἀβδὸμ υἱῷ Μιχαία καὶ τῷ Σαφὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ παιδὶ τοῦ βασιλέως λέγων [21] Πορεύϑητε ζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφϑέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδᾳ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὑρεϑέντος,

---

4. τ. βααλειμ κ. τα υψ. επ 5. εκαϑερισεν 6. εφραιμ κ. μανασση ... νεφϑαλειμ 7. τα αλση και τα ϑυσιαστηρια, και τα ειδωλα ... υψηλα κατεκοψεν απο της 8. τω οκτωκαιδεκατω ετει τ. βασ. α. οτε συνετελεσεν του ... οικον της βασιλειας ... υιον σελια ... μαασιαν αρχ. τ. δυναμεως κ. τ. ιωας ... υπομνημ. εαυτου ... ϑεου εαυτου 9. ιερεαν ... εδωκεν ... οικον κυριου ... καταλοιπ. εν ιερουσαλημ ... ιουδα και ισραηλ και βενιαμειν 10. καϑισταμενοι ... επισκευασαι κατισχυσαι 11. και αγορασαι ... τετραποδους ... εξωλεϑρευσαν 12. om εν ... om και πας ante συνιων 14. αυτους αργυριον 15. τον γραμματαιαν ... τω ασαφ pro τω σαφαν 16. επι pro ετι ... in f. add το εργον 17. ποιουντων εργασιαν 18. om λογον ... Βιβλιον νομου εδωκεν 19. om και secundum 20. αβδων 21. περιλειφϑεντος ... και εν ιουδα

ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου ἐκκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰςήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων κυρίου τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
22 βιβλίῳ τούτῳ. [22] καὶ ἐπορεύθη Χελκίας καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὄλδαν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλὴμ υἱοῦ Θεκωὲ υἱοῦ Ἀρὰς φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μασαναί, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ
23 ταῦτα. [23] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Εἴπατε τῷ ἀνδρὶ
24 τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ [24] Οὕτω λέγει κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακά, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ
25 τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, [25] ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθή-
26 σεται. [26] καὶ ἐπὶ βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ Οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Τοὺς λόγους
27 οὓς ἤκουσας, [27] καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου, καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προςώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου, καὶ διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά
28 σου καὶ ἔκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶ κύριος. [28] ἰδοὺ προςτίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προςτεθήσῃ πρὸς τὰ μνήματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν
29 τῷ βασιλεῖ λόγον. [29] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέ-
30 ρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. [30] καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὠσὶν αὐτῶν πάντας λό-
31 γους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ κυρίου. [31] καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον κυρίου τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ μαρτύρια καὶ προςτάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, ὥςτε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς
32 διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. [32] καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Βενιαμίν, καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερου-
33 σαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν. [33] καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς ἣ ἦν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ· οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὄπισθε κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

XXXV.

Καὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσε τὸ φα-
2 σὲκ τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. [2] καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου
3 κυρίου. [3] καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἁγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ· καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον ὃν

---

22. χελκειας οις ... υιου θακουαθ υιου εσσερη ... μεσαναϊ 24. ουτως ... κακα επι τ. τοπ. τουτ. 25. εγκατελειπον ... εθυσαν θεοις ετεροις ... χειρων εαυτων 26. Ουτως 27. εταπ. εναντιον εμου ... κατεναντ. εμου 28. ουχ οψονται 30. ο βασιλ. ιουδα ... απο μεγαλου εως μικρου ... βιβλιου διαθηκης του ευρεθεντος 31. ανεστη ... φυλασσειν εντολας ... μαρτυρ. αυτου και τα ... om ωςτε ποιειν ... ενγεγραμμενους 32. βενιαμειν ... κατοικ. εις ιερουσαλημ ... πατερ. εαυτων 33. ιωσιας παντα τα ... πασης γης ... θεω εαυτων ... ημερ. εαυτου ... οπισθεν ... *πατερ. εαυτων, **πατ. εαυτου XXXV. 1. θεω εαυτου ... ** (etiam*?) εθυσαν ... om ημερα 2. εαυτων

ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐπ' ὤμων ἆραι οὐδέν· νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραήλ· 4 καὶ ἑτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ καὶ διὰ χειρὸς Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ· 5 καὶ στῆτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις· 6 καὶ θύσατε τὸ φασέκ, καὶ ἑτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. 7 καὶ ἀπήρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα καὶ ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασέκ, καὶ πάντας τοὺς εὑρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας· ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. 8 καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰειὴλ οἱ ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου θεοῦ, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα καὶ ἀμνοὺς καὶ ἐρίφους δισχίλια ἑξακόσια καὶ μόσχους τριακοσίους. 9 καὶ Χωνενίας καὶ Βαναίας καὶ Σαμαίας καὶ Ναθαναὴλ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ Ἀσαβίας καὶ Ἰειὴλ καὶ Ἰωζαβὰδ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν ἀπήρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα πεντακισχίλια καὶ μόσχους πεντακοσίους. 10 καὶ κατωρθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. 11 καὶ ἔθυσαν τὸ φασέκ, καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν. 12 καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὁλοκαύτωσιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ τοῦ προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρωί. 13 καὶ ὤπτησαν τὸ φασὲκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἅγια ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ εὐωδώθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ. 14 καὶ μετὰ τὸ ἑτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. 15 καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ υἱοὶ Ἀσὰφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυὶδ καὶ Ἀσὰφ καὶ Αἱμὰν καὶ Ἰδιθὼμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς. 16 καὶ κατωρθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασὲκ καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὁλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου. 17 καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες τὸ φασὲκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας. 18 καὶ οὐκ ἐγένετο φασὲκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραήλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ παντὸς βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν τὸ φασὲκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὁ εὑρεθεὶς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ. 19 τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασὲκ τοῦτο. μετὰ ταῦτα πάντα ἃ ἔδρασεν Ἰωσίας ἐν τῷ οἴκῳ,

---

3. επαραι επ ωμων ουθεν ... λειτουργησατε κυριω ... και λαω 4. βασιλεως σαλωμων 5. τοις υιοις 6. και τα αγια ετοιμασατε 8. και λευιταις· και εδωκεν ... ιεϊηλ ... αρχ. οικου του θεου τοις ιερευσιν 9. ** χωχενιας ... σαμαΐας ... ο αδελφος ... ασαβια κ. ιεϊηλ 10. κατορθωθη ... στασιν εαυτων 12. ** υιοις λαου ... εν βιβλιω νομω μωυση 13. χαλκιοις ... ευοδωθη 14. τα στεατα και τα ολοκαυτ. 15. ιδιθουν ... της πυλης και πυλης ... λειτουργιας αγιων, οτι αδελφοι 16. ιωσια 18. παντες βασιλεις ... εποιησ. ως το φασεκ ... και λευιται 19. ιωσια ... om εποιηθη το φασεκ usque εν τω οικω

καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ θεραφὶν καὶ τὰ εἴδωλα καὶ τὰ καρησὶμ ἃ ἦν ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος· πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὗ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰούδᾳ ἐπὶ πάντα τὰ παροργίσματα αὐτοῦ ἃ παρώργισε Μανασσῆς. καὶ εἶπε κύριος Καί γε τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα Ἔσται
20 τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. [20] καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἰωσίας
21 εἰς συνάντησιν αὐτῷ. [21] καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί, βασιλεῦ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἥκω σήμερον πόλεμον πολεμῆσαι· καὶ ὁ θεὸς εἶπε τοῦ κατασπεῦσαί με· πρόςεχε ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ μὴ
22 καταφθείρῃ σε. [22] καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσίας τὸ πρόςωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσε τῶν λόγων Νεχαὼ διὰ
23 στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδώ. [23] καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐ-
24 τοῦ Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. [24] καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δευτερεῦον ὃ ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσίαν.
25 [25] καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρός-
26 ταγμα ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων. [26] καὶ ἦσαν οἱ λοι-
27 ποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου, [27] καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

XXXVI.

Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου καὶ ἔχρισαν αὐτόν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.
2 [2] υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβνά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. καὶ ἔδησεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δεβλαθᾷ ἐν
3 γῇ Αἱμὰθ τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυ-
4 ρίου καὶ τάλαντον χρυσίου. [4] καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ· καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νεχαὼ καὶ εἰςήγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ, καὶ τὸ ἀργύριον

---

19. ενγαστριμυθους ... θεραφειμ ... χαραισειμ ... εν τη γη ιουδ. και ιερουσ. και ενεπυρισεν ... επι βιβλιου ... καρδια εαυτου ... ψυχη εαυτου ... ολη ισχυϊ εαυτου ... ανεστη ομοιος αυτω ... παροργισματα α 20. ασσυριων και επι ... ο βασιλ. ιωσιας 21. πολεμον ποιησαι ... ειπεν κατασπευσαι 22. ηκουεν ... μαγεδων 23. βασιλεαν ... παισιν εαυτου 24. πατερ. εαυτου 25. om και ante ιδου 26. om λοιποι ... ιωσια 27. και οι λοιποι λογοι XXXVI. 1. εχρισαν αυτ. εις βασιλ. αντι τ. πατρ. α. εν ιερουσ. 4. ελιαχειμ ... βασιλεα ιουδα ... ιωακειμ

καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκε τῷ Φαραῷ. τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραώ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπήτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς δοῦναι Φαραῷ Νεχαῷ. [5] ὢν 5 εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νηρίου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους καὶ ληστήρια Σύρων καὶ ληστήρια Μωαβιτῶν καὶ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ ἐν αἵματι ἀθῴῳ ᾧ ἐξέχεεν Ἰωακίμ, καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθῴου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. [6] καὶ ἀνέβη ἐπ᾽ αὐτὸν 6 Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. [7] καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου ἀπή- 7 νεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. [8] καὶ 8 τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν γανοζὰῃ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. [9] ὀκτὼ ἐτῶν Ἰεχονίας 9 ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. [10] καὶ ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυ- 10 τοῦ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου· καὶ ἐβασίλευσε Σεδεκίαν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. [11] ἐτῶν εἴκοσι 11 υἱὸς καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. [12] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ· 12 οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου, [13] ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονόσορ ἀθετῆσαι ἃ ὥρκισεν αὐτὸν 13 κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐσκλήρυνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσε τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραήλ. [14] καὶ πάντες οἱ ἔν- 14 δοξοι Ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. [15] καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν χειρὶ τῶν προ- 15 φητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἁγιάσματος αὐτοῦ. [16] καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες 16 τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐξουθενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴαμα. [17] καὶ ἤγαγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς 17 νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο

---

4. εδωκαν ... om τοτε ηρξατο usque στομα φαραω ... δουναι αυτο 5. ιωακειμ ... ζεχχωρα ... βασιλευς sine ὁ ... επ αυτου ... om και ληστηρ. συρων ... σαμαριας ... αποστησαι ... προσωπου εαυτου ... ιωακειμ ... εξολεθρευσαι 6. ανηγαγεν 7. ναω εαυτου 8. ιωακειμ bis ... πατερων εαυτου bis ... εν γανοζαν 9. υιος οκτω και δεκα ετων 10. επιστραφεντος ... εισηγαγεν αυτον ... τον σεδεκιαν 11. ετων εικοσι ενος σεδεκιας 13. καρδιαν εαυτου 14. επληθυνεν 15. εν χειρι προφητων ορθριζων ... αγγελ. εαυτου ... λαου εαυτου ... om αυτου in fine 16. αγγελους sine τους ... ανεβη θυμος

τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἠλέησε, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους
18 αὐτῶν ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. [18] καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων, πάντα
19 εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. [19] καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ κατέσκαψε τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρί, καὶ πᾶν
20 σκεῦος ὡραῖον εἰς ἀφανισμόν. [20] καὶ ἀπῴκισε τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα,
21 καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μήδων, [21] τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προςδέξασθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας ἐρημώσεως αὐτῆς
22 σαββατίσαι εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα. [22] ἔτους πρώτου Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε κηρῦξαι ἐν
23 πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ λέγων [23] Τάδε λέγει Κῦρος βασιλεὺς Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς Ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

Τέλος τῶν παραλειπομένων.

Ε Σ Δ Ρ Α Σ

Π Ρ Ω Τ Ο Ν.

I.

Καὶ ἤγαγεν Ἰωσίας τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσε
2 τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, [2] στήσας τοὺς
3 ἱερεῖς κατ' ἐφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ κυρίου. [3] καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις ἱεροδούλοις τοῦ Ἰσραὴλ ἁγιάσαι ἑαυτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῇ θέσει τῆς ἁγίας κιβωτοῦ τοῦ κυρίου ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ὁ τοῦ Δαυὶδ
4 ὁ βασιλεύς. [4] οὐκ ἔσται ὑμῖν ἆραι ἐπ' ὤμων αὐτήν· καὶ νῦν λατρεύετε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἑτοιμάσατε κατὰ τὰς πατριὰς καὶ τὰς φυλὰς ὑμῶν κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως
5 Ἰσραὴλ καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. [5] καὶ στάντες ἐν τῷ ἁγίῳ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν ὑμῶν τῶν Λευιτῶν, τῶν
6 ἔμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραήλ, [6] ἐν τάξει θύσατε τὸ πάσχα, καὶ τὰς θυσίας ἑτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ πάσχα κατὰ τὸ
7 πρόςταγμα τοῦ κυρίου τὸ δοθὲν τῷ Μωυσῇ. [7] καὶ ἐδωρήσατο Ἰωσίας τῷ λαῷ τῷ εὑρεθέντι ἀρνῶν καὶ ἐρίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τριςχιλίους· ταῦτα ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ Λευίταις.

---

18. οικου θεου ... om οικου κυριου ... θησαυρους βασιλεως και μεγιστανων 21. της ερημωσεως αυτ. εσαββατισεν 22. του κηρυξαι αυτους 23. πασας τας βασιλειας τ. γ. εδωκεν ... αυτω οικον ... εσται ο θεος
Subscriptio: παραλειπομενων των βασιλειων ιουδα β

Inscriptio: ο ιερευς
I. 1. τ. κυρ. εαυτου, κ. εθυσαν οι υιοι ισραηλ το πασχα τη τε ιδ ημερα 3. σαλ. ο υιος του 4. λατρευετε κυριω τω θ. ημων ... και φυλας 5. ιερω pro αγιω 6. προσταγμα κυριου 7. χιλιαδες

[8]καὶ ἔδωκε Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Συῆλος οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσιν εἰς πάσχα πρόβατα δισχίλια ἑξακόσια, μόσχους τριακοσίους. [9]καὶ Ἰεχονίας καὶ Σαμαίας καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφὸς καὶ Ἀσαβίας καὶ Ὀχιῆλος καὶ Ἰωρὰμ χιλίαρχοι ἔδωκαν τοῖς Λευίταις εἰς πάσχα πρόβατα πεντακισχίλια, μόσχους ἑπτακοσίους. [10]καὶ ταῦτα τὰ γενόμενα εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἔχοντες τὰ ἄζυμα κατὰ τὰς φυλὰς καὶ κατὰ τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ προσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ, καὶ οὕτως τὸ πρωινόν. [11]καὶ ὤπτησαν τὸ πάσχα πυρὶ ὡς καθήκει, καὶ τὰς θυσίας ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ λέβησι μετ' εὐωδίας, καὶ ἀπήνεγκαν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ. [12]μετὰ δὲ ταῦτα ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. [13]οἱ γὰρ ἱερεῖς ἀνέφερον τὰ στέατα ἕως ἀωρίας· καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. [14]καὶ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσὰφ ἦσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ Δαυὶδ τεταγμένα, καὶ Ἀσὰφ καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἐδδινοὺς ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως. [15]καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἑκάστου πυλῶνος· οὐκ ἔστι παραβῆναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν· οἱ γὰρ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς. [16]καὶ συνετελέσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀχθῆναι τὸ πάσχα καὶ προσαχθῆναι τὰς θυσίας ἐπὶ τὸ τοῦ κυρίου θυσιαστήριον κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου. [17]καὶ ἠγάγοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πάσχα καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἡμέρας ἑπτά. [18]καὶ οὐκ ἤχθη τὸ πάσχα τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. [19]καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἠγάγοσαν πάσχα τοιοῦτον οἷον ἤγαγεν Ἰωσίας καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ εὑρεθεὶς ἐν τῇ κατοικήσει αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. [20]ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἰωσίου ἤχθη τὸ πάσχα τοῦτο. [21]καὶ ὠρθώθη τὰ ἔργα Ἰωσίου ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ πλήρει εὐσεβείας. [22]καὶ τὰ κατ' αὐτὸν δὲ ἀναγέγραπται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, περὶ τῶν ἡμαρτηκότων καὶ ἠσεβηκότων εἰς τὸν κύριον παρὰ πᾶν ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἃ ἐλύπησαν αὐτόν ἐστι, καὶ οἱ λόγοι τοῦ κυρίου ἀνέστησαν ἐπὶ Ἰσραήλ. [23]καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν πρᾶξιν ταύτην Ἰωσίου συνέβη Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ἐλθόντα πόλεμον ἐγεῖραι ἐν Χαρκαμὺς ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ Ἰωσίας. [24]καὶ διεπέμψατο πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου λέγων Τί ἐμοὶ καὶ σοί ἐστι, βασιλεῦ τῆς Ἰουδαίας; [25]οὐχὶ πρὸς σὲ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ, ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου ὁ πόλεμός μού ἐστι· καὶ νῦν κύριος μετ' ἐμοῦ ἐστί, καὶ κύριος μετ' ἐμοῦ ἐπισπεύδων ἐστίν· ἀπόστηθι, καὶ μὴ ἐναντιοῦ τῷ κυρίῳ. [26]καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ἑαυτὸν Ἰωσίας ἐπὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπεχείρει, οὐ προσέχων ῥήμασιν Ἱερεμίου προφήτου ἐκ στόματος κυρίου, [27]ἀλλὰ συνεστήσατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδώ· καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες πρὸς τὸν βασιλέα Ἰωσίαν. [28]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ Ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης, ἠσθένησα γὰρ λίαν. καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως, [29]καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δευτέριον αὐτοῦ· καὶ ἀποκατασταθεὶς εἰς Ἱερουσαλὴμ μετήλλαξε τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ πατρικῷ τάφῳ. [30]καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ ἐπένθησαν τὸν Ἰωσίαν, καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης ὑπὲρ Ἰωσίου, καὶ οἱ προκαθήμενοι

8. και ησυηλος 9. σαβιας pro ασαβιας ... ** οζιηλος 10. και τουτων γενομενων· ευπρεπως ... *και λευιται ... μωση 11. ωπτησαν pro ηψησαν ... χαλκιοις 12. αδελφ. εαυτων 14. εαυτων 16. θυσ. τω κυριω ... προσενεχθηναι 17. ηγαγον 18. τοιουτο 19. τοιουτο ... οι ευρεθεντες (21. πληρεις) 22. και ελυπησαν αυτον εν αισθησει, και 23. εν χαλχαμυς 26. *αρμα εαυτου 27. παιδιω μεταεδδαους 29. εαυτου bis 30. και επενθησαν

σὺν γυναιξὶν ἐθρηνοῦσαν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐξεδόθη τοῦτο
31 γίνεσθαι ἀεὶ εἰς ἅπαν τὸ γένος Ἰσραήλ. [31] ταῦτα δὲ ἀναγέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ
τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ καθ' ἓν πραχθὲν
τῆς πράξεως Ἰωσίου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ
νόμῳ κυρίου· τά τε προπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ νῦν ἱστόρηται ἐν τῷ
32 βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. [32] καὶ ἀναλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους
τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωσίου ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
33 ὄντα ἐτῶν εἴκοσι τριῶν. [33] καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλὴμ μῆνας
τρεῖς· καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερου-
34 σαλήμ, [34] καὶ ἐζημίωσε τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσίου τα-
35 λάντῳ ἑνί. [35] καὶ ἀνέδειξε βασιλεὺς Αἰγύπτου βασιλέα Ἰωακὶμ τὸν ἀδελφὸν
36 αὐτοῦ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ. [36] καὶ ἔδησεν Ἰωακὶμ τοὺς με-
γιστᾶνας, Ζαράκην δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλαβὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου.
37 [37] ἐτῶν δὲ ἦν εἰκοσιπέντε Ἰωακὶμ ὅτε ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερου-
38 σαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. [38] μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη Να-
βουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκείῳ δεσμῷ καὶ
39 ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. [39] καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σκευῶν τοῦ κυρίου λαβὼν Να-
40 βουχοδονόσορ καὶ ἀπενέγκας ἀπηρείσατο ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. [40] τὰ
δὲ ἱστορηθέντα περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ καὶ δυςσεβείας ἀνα-
41 γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων. [41] καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ
42 Ἰωακὶμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅτε γὰρ ἀνεδείχθη, ἦν ἐτῶν ὀκτώ. [42] βασιλεύει δὲ μῆ-
νας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἔναντι
43 κυρίου. [43] καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονόσορ μετήγαγεν αὐτὸν εἰς
44 Βαβυλῶνα ἅμα τοῖς ἱεροῖς σκεύεσι τοῦ κυρίου, [44] καὶ ἀνέδειξε Σεδεκίαν βα-
σιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, ὄντα ἐτῶν εἴκοσι ἑνός. βασιλεύει δὲ ἔτη
45 ἕνδεκα, [45] καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐνετράπη ἀπὸ τῶν
46 ῥηθέντων λόγων ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος τοῦ κυρίου. [46] καὶ
ὁρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ τῷ ὀνόματι κυρίου, ἐπιορκήσας
ἀπέστη, καὶ σκληρύνας αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ παρέβη τὰ
47 νόμιμα κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. [47] καὶ οἱ ἡγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων
πολλὰ ἠσέβησαν καὶ ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ
48 ἐμίαναν τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἁγιαζόμενον ἐν Ἱερουσαλήμ. [48] καὶ ἀπέστειλεν
ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσαι αὐτούς, καθότι
49 ἐφείδετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ. [49] αὐτοὶ δὲ ἐμυκτήρισαν ἐν τοῖς
ἀγγέλοις αὐτοῦ· καὶ ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος, ἦσαν ἐκπαίζοντες τοὺς προφήτας
αὐτοῦ, ἕως οὗ θυμῶντα αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ διὰ τὰ δυςσεβήματα προς-
50 τάξαι ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων. [50] οὗτοι ἀπέκτειναν
τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ περικύκλῳ τοῦ ἁγίου αὐτῶν ἱεροῦ, καὶ οὐκ
ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου καὶ πρεσβύτου καὶ νεωτέρου, ἀλλὰ πάντας
51 παρέδωκαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. [51] καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου
τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ κυρίου καὶ τὰς βασιλικὰς
52 ἀποθήκας ἀναλαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. [52] καὶ ἐνεπύρισαν τὸν

---

30. εθρηνουν 31. του κυριου ... προςπροαχθεντα ... εν τη βιβλω 32. ιωχαζ pro ιεχονιαν 33. ιουδα pro ισραηλ 35. ** ιωακειμ (* videtur ιωκειμ) 36. * ιωκειμ, ** ιωακειμ 37. ** ιωακειμ (* videtur ιωκειμ) ... εναντι κυριου 38. επ pro μετ ... om ὁ ... και δησας α. ε. χ. δ. απηγαγεν 39. ναω εαυτου 41. ιωακειμ υιος ... δεκαοκτω 44. ante οντα add σεδεκιαν ... εβασιλευσεν 46. ονομ. του κυριου ... εαυτου bis 47. πολλα ηνομησαν και παρεβησαν υπερ ... το αγιασθεν εν ιεροσολυμοις 48. εαυτου bis 49. εξεμυκτηριζον ... εως του θυμωθεντα ... εθνει εαυτου 50. νεωτερου αυτων αλλα παντα παρεδωκεν 51. μικρα και τα σκευη κιβωτου του

οἶκον τοῦ κυρίου, καὶ ἔλυσαν τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνεπύρισαν ἐν πυρί, [53] καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς ἀχρειῶσαι· καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἀπήγαγε μετὰ ῥομφαίας εἰς Βαβυλῶνα. [54] καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μέχρις οὗ βασιλεῦσαι Πέρσας, εἰς ἀναπλήρωσιν ῥήματος τοῦ κυρίου ἐν στόματι Ἱερεμίου, [55] Ἕως τοῦ εὐδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς, πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ εἰς συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

II.

Βασιλεύοντος Κύρου Περσῶν ἔτους πρώτου, εἰς συντέλειαν ῥήματος κυρίου ἐν στόματι Ἱερεμίου, [2] ἤγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἐκήρυξεν ἐν ὅλῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἅμα διὰ γραπτῶν λέγων [3] Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κῦρος Ἐμὲ ἀνέδειξε βασιλέα τῆς οἰκουμένης ὁ κύριος τοῦ Ἰσραήλ, κύριος ὁ ὕψιστος, [4] καὶ ἐσήμηνέ μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. [5] εἴ τίς ἐστιν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἔστω ὁ κύριος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκοδομείτω τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τοῦ Ἰσραήλ· οὗτος ὁ κύριος ὁ κατασκηνώσας ἐν Ἱερουσαλήμ. [6] ὅσοι οὖν κατὰ τοὺς τόπους οἰκοῦσι, βοηθείτωσαν αὐτῷ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ, ἐν δόσεσι μεθ' ἵππων καὶ κτηνῶν σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς κατ' εὐχὰς προςτεθειμένοις εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ. [7] καὶ καταστήσαντες οἱ ἀρχίφυλοι τῶν πατριῶν τῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν φυλῆς, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντων ὧν ἤγειρε κύριος τὸ πνεῦμα ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ κυρίῳ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· [8] καὶ οἱ περικύκλῳ αὐτῶν ἐβοήθησαν ἐν πᾶσιν, ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, ἵπποις, κτήνεσι καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν ὧν ὁ νοῦς ἠγέρθη. [9] καὶ ὁ βασιλεὺς Κῦρος ἐξήνεγκε τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου, ἃ μετήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐξ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλείῳ αὐτοῦ. [10] ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν παρέδωκεν αὐτὰ Μιθραδάτῃ τῷ ἑαυτοῦ γαζοφύλακι· [11] διὰ δὲ τούτου παρεδόθησαν Σαμανασσάρῳ προστάτῃ τῆς Ἰουδαίας. [12] ὁ δὲ τούτων ἀριθμὸς ἦν, σπονδεῖα χρυσᾶ χίλια, σπονδεῖα ἀργυρᾶ χίλια, θυΐσκαι ἀργυραῖ εἰκοσιεννέα, φιάλαι χρυσαῖ τριάκοντα, ἀργυραῖ δισχίλιαι τετρακόσιαι δέκα, καὶ ἄλλα σκεύη χίλια. [13] τὰ δὲ πάντα σκεύη ἐκομίσθη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πεντακισχίλια τετρακόσια ἑξηκονταεννέα· [14] ἀνηνέχθη δὲ ὑπὸ Σαμανασσάρου ἅμα τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ. [15] ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ Ἀρταξέρξου τῶν Περσῶν βασιλέως χρόνοις κατέγραψαν αὐτῷ κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ Βήλεμος καὶ Μιθραδάτης καὶ Ταβέλλιος καὶ Ῥάθυμος καὶ Βεέλτεθμος καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι, οἰκοῦντες δὲ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν· [16] Βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ κυρίῳ οἱ παῖδές σου Ῥάθυμος ὁ τὰ προςπίπτοντα καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν καὶ Κριταὶ οἱ ἐν Κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ.

---

52. οικ. κυριου ... πυργ. αυτων 53. απο ρομφαιας 54. μεχρι του βασιλευσαι ... αναπληρ. λογου κυριου II. 2. βασιλεια εαυτου 4. εαυτω 5. εστω ο κυριος κυριος αυτου ... οικον κυριου 6. om τους 7. καταστανтες ... βενιαμειν 8. αργυριω sine εν ... ιππ. και κτηνεσιν ... *ut videtur ως ταις πλ., ** ωςται πλ. 9. εαυτου ειδωλιω 10. μιθριδατη 11. σαναβασσαρω (sed αναβ rescripta sunt) τω προστ. 12. post χιλια primum add και ... φιαλ. χρυσεαι 13. διεκομισθη 14. σαναβασσαρου ... εις ιεροσολυμα 15. του περσων ... κατεγραψεν ... *μιθριδατης (videtur) ... ραθυος και βαελτεθμος (sed ος και βα rescripta sunt) ... σεμελλιος ... οι οικουντες (οικο**) 16. σεβελλιος ... κραταιοι pro κριται οι

17 [17] καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηρὰν οἰκοδομοῦσι τάς τε ἀγορὰς αὐτῆς καὶ τὰ τείχη θεραπεύουσι καὶ ναὸν
18 ὑποβάλλονται. [18] ἐὰν οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη συντελεσθῇ, φορολογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσι δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσιν ἀντιστήσονται· καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν ναόν, καλῶς ἔχειν ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπεριδεῖν τὸ τοιοῦτο ἀλλὰ προςφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ, ὅπως ἂν φαίνηταί
19 σοι ἐπισκεφθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ τῶν πατέρων σου βιβλίοις. [19] καὶ εὑρήσεις ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς γεγραμμένα περὶ τούτων, καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἦν ἀποστάτις καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ αἰῶνος, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἡ πόλις
20 αὕτη ἠρημώθη. [20] νῦν οὖν ὑποδεικνύομέν σοι, κύριε βασιλεῦ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ ταύτης τείχη ἀνασταθῇ, κάθοδος οὐκ ἔτι σοι ἔσται
21 εἰς Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. [21] τότε ἀντέγραψεν ὁ βασιλεὺς Ῥαθύμῳ τῷ γράφοντι τὰ προςπίπτοντα καὶ Βεελτέθμῳ καὶ Σαμελλίῳ γραμματεῖ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσομένοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Φοι-
22 νίκῃ τὰ ὑπογεγραμμένα [22] Ἀνέγνων τὴν ἐπιστολὴν ἣν πεπόμφατε πρός με. ἐπέταξα οὖν ἐπισκέψασθαι· καὶ εὑρέθη ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἐστὶν ἐξ αἰῶνος
23 βασιλεῦσιν ἀντιπαρατάσσουσα, [23] καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποστάσεις καὶ πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες, καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ καὶ σκληροὶ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλὴμ
24 κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. [24] νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλῦσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ προνοηθῆναι ὅπως μηδὲν παρὰ ταῦτα γένηται καὶ μὴ προβῇ ἐπὶ πλεῖον τὰ τῆς
25 κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. [25] τότε ἀναγνωσθέντων τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων Ῥάθυμος καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ τούτοις συντασσόμενοι ἀναζεύξαντες εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ σπουδὴν μεθ' ἵππου καὶ ὄχλου παρατάξεως ἤρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας· καὶ ἤργει ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

III.

Καὶ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐποίησε δοχὴν μεγάλην πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτόν, καὶ πᾶσι τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μεγιστᾶσι τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περ-
2 σίδος, [2] καὶ πᾶσι τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρις Αἰθιοπίας ἐν ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις.
3 [3] καὶ ἔφαγοσαν καὶ ἔπιοσαν, καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν· ὁ δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς τὸν κοιτῶνα ἑαυτοῦ καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἔξυπνος ἐγένετο.
4 [4] τότε οἱ τρεῖς νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βα-
5 σιλέως εἶπαν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον [5] Εἴπωμεν ἕκαστος ἡμῶν ἕνα λόγον ὃς ὑπερισχύσει· καὶ οὗ ἐὰν φανῇ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἑτέρου, δώσει
6 αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας καὶ ἐπινίκια μεγάλα, [6] καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι καὶ ἐν χρυσώμασι πίνειν καὶ ἐπὶ χρυσῷ καθεύδειν καὶ ἅρμα χρυσοχάλινον καὶ κίδαριν βυσσίνην καὶ μανιάκην περὶ τὸν τράχηλον,
7 [7] καὶ δεύτερος καθιεῖται Δαρείου διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ συγγενὴς Δαρείου

---

17. κυριω μου ... διοτι ... και την πονηραν 18. εαν νυν η ... υπεριδειν τοιουτο ... εαν φανηται 19. εν τοις υπομνημασιν τα γεγραμμενα ... ην εκεινη 20. υποδιχνυμεν ... διοτι εαν 21. βεελτεμωθ ... om και συρια 22. ηυρεθη οτι εστιν η π. εκ. 24. om ουν ... κακιας επι τω βασιλεις ενοχλισθαι 25. ο ραθυμος κ. σεμελλιος ... μετ ιππου ... δαριου III. 1. δαριος 2. τοις μετ αυτων απο ... μεχρει της αιθιοπιας ... σατραπιαις 3. και οτε εφαγον και επιον ... τοτε δαριος ... om εαυτου 4. ετερος τω ετερω 6. τραχηλον αυτου 7. σοφιαν εαυτου

κληθήσεται. [8] καὶ τότε γράψαντες ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἐσφραγίσαντο καὶ 8
ἔθηκαν ὑπὸ τὸ προςκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπαν [9] Ὅταν ἐγερθῇ 9
ὁ βασιλεύς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα· καὶ ὃν ἂν κρίνῃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος ὅτι οὗ ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώτερος, αὐτῷ δοθή-
σεται τὸ νῖκος καθὼς γέγραπται. [10] ὁ εἷς ἔγραψεν Ὑπερισχύει ὁ οἶνος. [11] ὁ 10 11
ἕτερος ἔγραψεν Ὑπερισχύει ὁ βασιλεύς. [12] ὁ τρίτος ἔγραψεν Ὑπερισχύουσιν αἱ 12
γυναῖκες, ὑπὲρ δὲ πάντα νικᾷ ἡ ἀλήθεια. [13] καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ὁ βασιλεύς, 13
λαβόντες τὸ γράμμα ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. [14] καὶ ἐξαποστείλας ἐκάλεσε 14
πάντας τοὺς μεγιστᾶνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδείας καὶ τοὺς σατράπας
καὶ στρατηγοὺς καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματιστη-
ρίῳ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. [15] καὶ εἶπε Καλέσατε τοὺς 15
νεανίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσι τοὺς λόγους ἑαυτῶν· καὶ ἐκλήθησαν, καὶ
εἰςῆλθοσαν. [16] καὶ εἶπαν αὐτοῖς Ἀπαγγείλατε ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων. καὶ 16
ἤρξατο ὁ πρῶτος ὁ εἴπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου, καὶ ἔφη οὕτως [17] Ἄν- 17
δρες, πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος. πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πιόντας αὐτὸν
πλανᾷ τὴν διάνοιαν, [18] τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ ὀρφανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν 18
μίαν, τήν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ ἐλευθέρου, τήν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν
τοῦ πλουσίου· [19] καὶ πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύ- 19
νην, καὶ οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὀφείλημα· [20] καὶ πάσας καρδίας 20
ποιεῖ πλουσίας, καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην· καὶ πάντα διὰ τα-
λάντων ποιεῖ λαλεῖν. [21] καὶ οὐ μέμνηνται ὅταν πίνωσι φιλιάζειν φίλοις καὶ 21
ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπῶνται τὰς μαχαίρας· [22] καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴ- 22
νου ἐγερθῶσιν, οὐ μέμνηνται ἃ ἔπραξαν. [23] ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος 23
ὅτι οὕτως ἀναγκάζει ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἴπας.

IV.

Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος λαλεῖν ὁ εἴπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως
[2] Ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύουσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατα- 2
κρατοῦντες καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; [3] ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει καὶ κυριεύει 3
αὐτῶν καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς ἐνακούουσιν. [4] ἐὰν 4
εἴπῃ αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν· ἐὰν δὲ ἐξα-
ποστείλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσι καὶ κατεργάζονται τὰ ὄρη
καὶ τὰ τείχη καὶ τοὺς πύργους, [5] φονεύουσι καὶ φονεύονται, καὶ τὸν λόγον 5
τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν· ἐὰν δὲ νικήσωσι, τῷ βασιλεῖ κομίζουσι πάντα
καὶ ἐὰν προνομεύσωσι καὶ τὰ ἄλλα πάντα. [6] καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ 6
πολεμοῦσιν ἀλλὰ γεωργοῦσι τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπείρωσι θερίσαντες ἀναφέ-
ρουσι τῷ βασιλεῖ· καὶ ἕτερος τὸν ἕτερον ἀναγκάζοντες ἀναφέρουσι τοὺς φόρους
τῷ βασιλεῖ. [7] καὶ αὐτὸς εἷς μόνος ἐστίν· ἐὰν εἴπῃ ἀποκτεῖναι, ἀποκτέννουσιν· 7
ἐὰν εἴπῃ ἀφεῖναι, ἀφιοῦσιν· [8] εἶπε πατάξαι, τύπτουσιν· εἶπεν ἐρημῶσαι, 8
ἐρημοῦσιν· εἶπεν οἰκοδομῆσαι, οἰκοδομοῦσιν· [9] εἶπεν ἐκκόψαι, ἐκκόπτουσιν· 9
εἶπε φυτεῦσαι, φυτεύουσι· [10] καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ 10
ἐνακούουσι. πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθεύδει·
[11] αὐτοὶ δὲ τηροῦσι κύκλῳ περὶ αὐτόν, καὶ οὐ δύνανται ἕκαστος ἀπελθεῖν καὶ 11
ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐδὲ παρακούουσιν αὐτοῦ. [12] ὦ ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερι- 12

---

9. om αν ... om ου ... το νικημα 12. ο αλλος εγρ. 13. επεδωκαν 14. και σατραπας (15. δηλουσουσιν) 17. πινοντας ... τη διανοια 20. πασας τας καρδιας (... βασιλεια) 21. μεμνηται 22. γενηθωσιν, ουδεμνηνται (sic) α επραξεν 23. om οτι ... ουτως ειπων IV. 1. ο ειπων 2. ουχ υπερισχ. 3. κυριευει παντων ... παντα ο αν ε. α. ποιησουσιν 4. ποιησουσιν 5. και οσα εαν προνομ. 7. ** αποκτεινουσιν ... αφιεναι 8. om ειπεν ερημωσαι, ερημουσιν 10. ** επακουουσιν 11. ουτοι δε τηρ. περι αυτον κυκλω ... δυναται 12. πως ουχ

13 σχύει ὁ βασιλεὺς ὅτι οὕτως ἐπάκουστός ἐστι; καὶ ἐσίγησεν. 13 ὁ δὲ τρίτος ὁ
εἴπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀληθείας, οὗτός ἐστι Ζοροβάβελ, ἤρξατο
14 λαλεῖν 14 Ἄνδρες, οὐ μέγας ὁ βασιλεύς, καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ οἶνος
ἰσχύει; τίς οὖν ὁ δεσπόζων αὐτῶν, ἢ τίς ὁ κυριεύων αὐτῶν; οὐχ αἱ γυναῖκες;
15 15 αἱ γυναῖκες ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν ὃς κυριεύει τῆς θα-
16 λάσσης καὶ τῆς γῆς· 16 καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, καὶ αὗται ἐξέθρεψαν αὐτοὺς
17 τοὺς φυτεύσαντας τοὺς ἀμπελῶνας ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται· 17 καὶ αὗται ποιοῦσι
τὰς στολὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὗται ποιοῦσι δόξαν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οὐ
18 δύνανται οἱ ἄνθρωποι χωρὶς τῶν γυναικῶν εἶναι. 18 ἐὰν δὲ συναγάγωσι χρυ-
σίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὡραῖον, καὶ ἴδωσι γυναῖκα μίαν καλὴν
19 τῷ εἴδει καὶ τῷ κάλλει, 19 ταῦτα πάντα ἀφέντες εἰς αὐτὴν ἐκκέχηναν, καὶ
χάσκοντες τὸ στόμα θεωροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἱρετίζουσι μᾶλλον
20 ἢ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὡραῖον. 20 ἄνθρωπος τὸν ἑαυ-
τοῦ πατέρα ἐγκαταλείπει ὃς ἐξέθρεψεν αὐτὸν καὶ τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ πρὸς
21 τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται, 21 καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφίησι τὴν ψυχήν, καὶ
22 οὔτε τὸν πατέρα μέμνηται οὔτε τὴν μητέρα οὔτε τὴν χώραν. 22 καὶ ἐντεῦθεν
δεῖ ὑμᾶς γνῶναι ὅτι αἱ γυναῖκες κυριεύουσιν ὑμῶν. οὐχὶ πονεῖτε καὶ μοχθεῖτε,
23 καὶ πάντα ταῖς γυναιξὶ δίδοτε καὶ φέρετε; 23 καὶ λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν
ῥομφαίαν αὐτοῦ καὶ ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ λῃστεύειν καὶ κλέπτειν, καὶ
24 εἰς τὴν θάλασσαν πλεῖν καὶ ποταμούς, 24 καὶ τὸν λέοντα θεωρεῖ, καὶ ἐν σκότει
βαδίζει· καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἁρπάσῃ καὶ λωποδυτήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ ἀποφέρει.
25 25 καὶ πλεῖον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν γυναῖκα μᾶλλον ἢ τὸν πατέρα καὶ
26 τὴν μητέρα. 26 καὶ πολλοὶ ἀπενοήθησαν ταῖς ἰδίαις διανοίαις διὰ τὰς γυναῖ-
27 κας, καὶ δοῦλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς, 27 καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο καὶ ἐσφάλησαν
28 καὶ ἡμάρτοσαν διὰ τὰς γυναῖκας. 28 καὶ νῦν οὐ πιστεύετέ μοι; οὐχὶ μέγας
ὁ βασιλεὺς τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ; οὐχὶ πᾶσαι αἱ χῶραι εὐλαβοῦνται ἅψασθαι
29 αὐτοῦ; 29 ἐθεώρουν αὐτὸν καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βαρτάκου τοῦ θαυμα-
30 στοῦ τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως καθημένην ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως, 30 καὶ
ἀφαιροῦσαν τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπιτιθοῦσαν ἑαυτῇ,
31 καὶ ἐῤῥάπιζε τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ. 31 καὶ πρὸς τούτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων
τὸ στόμα ἐθεώρει αὐτήν· καὶ ἐὰν προςγελάσῃ αὐτῷ, γελᾷ· ἐὰν δὲ πικρανθῇ
32 ἐπ' αὐτόν, κολακεύει αὐτὴν ὅπως διαλλαγῇ αὐτῷ. 32 ὦ ἄνδρες, πῶς οὐχὶ
33 ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες ὅτι οὕτως πράσσουσι; 33 καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ με-
34 γιστᾶνες ἔβλεπον εἰς τὸν ἕτερον· καὶ ἤρξατο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας 34 Ἄν-
δρες, οὐχὶ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες; μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ
ταχὺς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάλιν
35 ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. 35 οὐχὶ μέγας ὃς ταῦτα ποιεῖ;
36 καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυροτέρα παρὰ πάντα. 36 πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλή-
θειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ
37 τρέμει, καὶ οὐκ ἔστι μετ' αὐτῆς ἄδικον οὐδέν. 37 ἄδικος ὁ οἶνος, ἄδικος ὁ
βασιλεύς, ἄδικοι αἱ γυναῖκες, ἄδικοι πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἄδικα
πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ ἐν
38 τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται. 38 καὶ ἡ ἀλήθεια μένει καὶ ἰσχύει εἰς τὸν αἰῶνα,

---

13. ο ειπων 14. ω ανδρες 16. φυτευοντας 17. *δοξας τοις ανθρωποις χωρις (om κ. ου δυν. οι ανθρ.), ** τας δοξας των ανθρωπων και ου etc. 18. om και παν πρ. ωραιον ... ουχι αγαπωσιν pro ουκ ιδωσι 19. και ταυτα ... εγκεχηναν 23. λαμβανει ανθρωπος ... ** εαυτου ... εκπορ. εις εξοδιαν ληστευειν ... πλει 24. τη ερημωμενη 28. ante αψασθαι add αυτον 30. εραπιζεν 33. ενεβλεπον ετερος προς τον 34. ουχ ισχυραι 36. μετ αυτου 37. add παντα ante τα τοιαυτα ... αδικια εαυτων 38. η δε αληθεια ... ισχυσει

καὶ ζῇ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. [39] καὶ οὐκ ἔστι παρ' αὐτῇ λαμβάνειν πρόσωπα οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν· καὶ πάντες εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, [40] καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς οὐδὲν ἄδικον. καὶ αὕτη ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ βασίλειον καὶ ἡ ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰώνων· εὐλογητὸς ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας. [41] καὶ ἐσιώπησε τοῦ λαλεῖν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησε, καὶ τότε εἶπον Μεγάλη ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει. [42] τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ Αἴτησαι ὃ θέλεις πλείω τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσομέν σοι ὃν τρόπον εὑρέθης σοφώτερος, καὶ ἐχόμενός μου καθήσῃ, καὶ συγγενής μου κληθήσῃ. [43] τότε εἶπε τῷ βασιλεῖ Μνήσθητι τὴν εὐχὴν ἣν ηὔξω οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ τὸ βασίλειόν σου παρέλαβες, [44] καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ληφθέντα ἐξ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκπέμψαι ἃ ἐχώρισε Κῦρος, ὅτε ηὔξατο ἐκκόψαι Βαβυλῶνα, καὶ ηὔξατο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. [45] καὶ σὺ ηὔξω οἰκοδομῆσαι τὸν ναὸν ὃν ἐνεπύρισαν οἱ Ἰδουμαῖοι, ὅτε ἠρημώθη ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων. [46] καὶ νῦν τοῦτό ἐστιν ὅ σε ἀξιῶ, κύριε βασιλεῦ, καὶ ὃ αἰτοῦμαί σε, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ· δέομαι οὖν ἵνα ποιήσῃς τὴν εὐχὴν ἣν ηὔξω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ ποιῆσαι ἐκ στόματός σου. [47] τότε ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτόν, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὰς ἐπιστολὰς πρὸς πάντας τοὺς οἰκονόμους καὶ τοπάρχας καὶ στρατηγοὺς καὶ σατράπας, ἵνα προπέμψωσιν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ. [48] καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχαις ἐν Κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ καὶ τοῖς ἐν τῷ Λιβάνῳ ἔγραψεν ἐπιστολάς, μεταφέρειν ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσι μετ' αὐτοῦ τὴν πόλιν. [49] καὶ ἔγραψε πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀναβαίνουσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατὸν καὶ τοπάρχην καὶ σατράπην καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεύσεσθαι ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν, [50] καὶ πᾶσαν τὴν χώραν ἣν κρατοῦσιν ἀφορολόγητον αὐτοῖς ὑπάρχειν· καὶ ἵνα οἱ Ἰδουμαῖοι ἀφιῶσι τὰς κώμας ἃς διακρατοῦσι τῶν Ἰουδαίων· [51] καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα εἴκοσι μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι· [52] καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὁλοκαυτώματα καρποῦσθαι καθ' ἡμέραν καθὰ ἔχουσιν ἐντολήν, ἑπτακαίδεκα προσφέρειν ἄλλα τάλαντα, δέκα κατ' ἐνιαυτόν. [53] καὶ πᾶσι τοῖς προσβαίνουσιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι τὴν πόλιν, ὑπάρχειν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς προσβαίνουσιν. [54] ἔγραψε δὲ καὶ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ. [55] καὶ τοῖς Λευίταις ἔγραψε δοῦναι τὴν χορηγίαν ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἐπιτελεσθῇ ὁ οἶκος καὶ Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομηθῆναι. [56] καὶ πᾶσι τοῖς φρουροῦσι τὴν πόλιν ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὀψώνια. [57] καὶ ἐξαπέστειλε πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐχώρισε Κῦρος ἀπὸ Βαβυλῶνος, καὶ πάντα ὅσα εἶπε Κῦρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξε ποιῆσαι καὶ ἐξαποστεῖλαι εἰς Ἱερουσαλήμ. [58] καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ἱερουσαλὴμ εὐλόγησε τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ λέγων [59] Παρὰ σοῦ νίκη, καὶ παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἐγὼ σὸς οἰκέτης. [60] εὐλογητὸς εἶ, ὃς ἔδωκάς μοι σοφίαν· καὶ σοὶ ὁμολογῶ, δέσποτα τῶν πατέρων. [61] καὶ ἔλαβε τὰς ἐπιστολὰς καὶ ἐξῆλθε, καὶ ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἀπήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσι. [62] καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ ἄφεσιν, [63] ἀναβῆναι καὶ οἰκο-

---

39. παρ αυτη ... διαφθορα ... *ποιειν (?) ... αδικων πονηρων 41. ειπεν 42. σοι ανθ ων ευρεθης 44. λημφθεντα ... om και ante εκπεμψαι ... α εξεχωρησεν 46. εστιν μεγαλωσυνη 49. κ. σατραπην κ. τοπαρχην ... και pro μη 55. εως ημερας επιτελεσθη 57. εξεχωρησεν 58. ηυλογησεν 59. η νικη ... σου pro ση 61. om και ηλθεν 62. ηυλογησαν

δομῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ἱερὸν οὗ ὠνομάσϑη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἐκωϑωνίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ χαρᾶς ἡμέρας ἑπτά.

V.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ ϑυγατέρες καὶ οἱ
2 παῖδες αὐτῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. 2 καὶ Δαρεῖος συναπέστειλε μετ' αὐτῶν ἱππεῖς χιλίους ἕως τοῦ ἀποκαταστῆσαι αὐτοὺς εἰς Ἱερου-
3 σαλὴμ μετ' εἰρήνης καὶ μετὰ μουσικῶν, τυμπάνων καὶ αὐλῶν. 3 καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς συναναβῆναι μετ' ἐκείνων.
4 4 καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριὰς αὐτῶν
5 εἰς τὰς φυλὰς ἐπὶ τὴν μεριδαρχίαν αὐτῶν. 5 οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Φινεὲς υἱοὶ Ἀαρών, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ Σαραίου, καὶ Ἰωακὶμ ὁ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαϑιὴλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυίδ, ἐκ τῆς γενεᾶς Φαρές, φυλῆς δὲ Ἰούδα,
6 6 ὃς ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν λόγους σοφοὺς ἐν τῷ δευ-
7 τέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ Νισὰν τοῦ πρώτου μηνός. 7 εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἀναβάντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετῴ-
8 κισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, 8 καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν λοιπὴν Ἰουδαίαν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ἐλϑόντες μετὰ Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦ, Νεεμίου, Ζαραίου, Ῥησαίου, Ἐνηνέος, Μαρδοχαίου, Βεελσάρου, Ἀσφαράσου, Ῥεελίου, Ῥοΐμου, Βαανά, τῶν προη-
9 γουμένων αὐτῶν. 9 ἀριϑμὸς τῶν ἀπὸ τοῦ ἔϑνους καὶ οἱ προηγούμενοι αὐτῶν· υἱοὶ Φόρος, δύο χιλιάδες καὶ ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· υἱοὶ Σαφάτ, τετρακό-
10 11 σιοι ἑβδομηκονταδύο· 10 υἱοὶ Ἄρες, ἑπτακόσιοι πεντηκονταέξ· 11 υἱοὶ Φαὰϑ
12 Μωὰβ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰησοῦ καὶ Ἰωάβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο· 12 υἱοὶ Ἠλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· υἱοὶ Ζαϑουί, ἐνναχόσιοι ἑβδομηκονταπέντε· υἱοὶ Χορβέ, ἑπτακόσιοι πέντε· υἱοὶ Βανί, ἑξακόσιοι τεσσαρακον-
13 ταοκτώ· 13 υἱοὶ Βηβαί, ἑξακόσιοι τριακοντατρεῖς· υἱοὶ Ἀργαί, χίλιοι τριακόσιοι
14 εἰκοσιδύο· 14 υἱοὶ Ἀδωνικάν, ἑξακόσιοι τριακονταεπτά· υἱοὶ Βαγοΐ, δισχίλιοι
15 ἑξακόσιοι ἕξ· υἱοὶ Ἀδινού, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· 15 υἱοὶ Ἀτὴρ Ἐζεκίου, ἐννενηκονταδύο· υἱοὶ Κιλὰν καὶ Ἀζηνάν, ἑξηκονταεπτά· υἱοὶ Ἀζαρού,
16 τετρακόσιοι τριακονταδύο· 16 υἱοὶ Ἀννίς, ἑκατὸν εἷς· υἱοὶ Ἀρόμ, τριακονταδύο·
17 υἱοὶ Βασσαί, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· υἱοὶ Ἀρσιφουρίϑ, ἑκατὸν δύο· 17 υἱοὶ Βαι-
18 τηρούς, τρισχίλιοι πέντε· υἱοὶ ἐκ Βαιϑλωμῶν, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· 18 οἱ ἐκ Νετωφάς, πεντηκονταπέντε· οἱ ἐξ Ἀναϑώϑ, ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ· οἱ ἐκ
19 Βαιϑασμών, τεσσαρακονταδύο· 19 οἱ ἐκ Καριαϑιρί, εἰκοσιπέντε· οἱ ἐκ Καφεί-
20 ρας καὶ Βηρώγ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς· 20 οἱ Χαδιασαὶ καὶ Ἀμμίδιοι,
21 τετρακόσιοι εἰκοσιδύο· οἱ ἐκ Κιραμᾶς καὶ Γαββῆς, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἷς· 21 οἱ ἐκ Μακαλών, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· οἱ ἐκ Βετολίω, πεντηκονταδύο· υἱοὶ Νιφίς,
22 ἑκατὸν πεντηκονταέξ· 22 υἱοὶ Καλαμωλάλου καὶ Ὠνούς, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε·

---

63. om την   V. 1. οικων ... υιοι και αι ϑυγατερ. αυτων ... παιδισκ. αυτων 2. δαριος 3. εποιησ. αυτους 5. οι ιερεις οι ... ιωακειμ 6. δαριου 7. ουτοι εκ ... οι αναβαντες 8. ιησους ... ζαρεου ... ενηνιου ... ** ρομελιου pro ροϊμου 12. τεσσεραχονταπεντε pro εβδομηκονταπεντε ... βανει ... τεσσεραχονταοχτω 13. εξαχ. ειχοσιτρεις· υι. ασταα τρισχιλιοι εξακοσιοι εικοσιδυο 14. αδωνικαμ εξαχ. τεσσεραχονταεπτα ... βαγοι δισχ. εξηκονταεξ 15. ενενηκονταδυο ... αζητας pro αζηναν ... αζουρου 16. αννιας ... om τριακονταδυο ... βασσα ... αρσιφουρειϑ εκατον δεκαδυο 18. νετωφαε ... βαιϑασμωϑ τεσσεραχονταδυο 19. καριαϑιαριος ... καφιρας κ. βηρωϑ ... τεσσεραχοντα τρεις 20. ουχαδιασαι pro οι χαδιασαι ... αμμιδαιοι ... καραμα 21. βητολιω ... φινεις pro νιφις

υἱοὶ Ἱερεχοῦ, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· 23 υἱοὶ Σανάας, τριςχίλιοι τριακόσιοι εἷς· 24 οἱ ἱερεῖς οἱ υἱοὶ Ἰεδδοὺ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς υἱοὺς Σανασίβ, ὀκτακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· υἱοὶ Ἐμμηροῦθ, διακόσιοι πεντηκονταδύο· 25 υἱοὶ Φασσούρου, χίλιοι τεσσαρακονταεπτά· υἱοὶ Χαρμί, διακόσιοι δεκαεπτά· 26 οἱ Λευῖται οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδοήλου καὶ Βάννου καὶ Σουδίου, ἑβδομηκοντατέσσαρες· 27 οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· 28 οἱ θυρωροὶ υἱοὶ Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτάρ, υἱοὶ Τολμάν, υἱοὶ Δακούβ, υἱοὶ Ἀτητά, υἱοὶ Τωβίς, πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα· 29 οἱ ἱερόδουλοι υἱοὶ Ἡσαύ, υἱοὶ Ἀσιφά, υἱοὶ Ταβαώθ, υἱοὶ Κηράς, υἱοὶ Σουδά, υἱοὶ Φαλαίου, υἱοὶ Λαβανά, υἱοὶ Ἀγραβά, 30 υἱοὶ Ἀκούδ, υἱοὶ Οὐτά, υἱοὶ Κητάβ, υἱοὶ Ἀκκαβά, υἱοὶ Συβαΐ, υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Καθουά, υἱοὶ Γεδδούρ, 31 υἱοὶ Ἰαΐρου, υἱοὶ Δαισάν, υἱοὶ Νοεβά, υἱοὶ Χασεβά, υἱοὶ Καζηρά, υἱοὶ Ὀζίου, υἱοὶ Φινοέ, υἱοὶ Ἀσαρά, υἱοὶ Βασθαΐ, υἱοὶ Ἀσσανά, υἱοὶ Μανί, υἱοὶ Ναφισί, υἱοὶ Ἀκούφ, υἱοὶ Ἀχιβά, υἱοὶ Ἀσούβ, υἱοὶ Φαρακέμ, υἱοὶ Βασαλέμ, 32 υἱοὶ Μεεδδά, υἱοὶ Κουθά, υἱοὶ Χαρέα, υἱοὶ Βαρχουέ, υἱοὶ Σεράρ, υἱοὶ Θομοΐ, υἱοὶ Νασί, υἱοὶ Ἀτεφά· 33 υἱοὶ παίδων Σαλωμών, υἱοὶ Ἀσσαπφιώθ, υἱοὶ Φαριρά, υἱοὶ Ἰειηλί, υἱοὶ Λοζών, υἱοὶ Ἰσδαήλ, υἱοὶ Σαφυΐ, 34 υἱοὶ Ἀγιά, υἱοὶ Φαχαρέθ, υἱοὶ Σαβιή, υἱοὶ Σαρωθί, υἱοὶ Μισαίας, υἱοὶ Γάς, υἱοὶ Ἀδδούς, υἱοὶ Σουβά, υἱοὶ Ἀφεῤῥά, υἱοὶ Βαρωδίς, υἱοὶ Σαφάγ, υἱοὶ Ἀλλώμ· 35 πάντες οἱ ἱερόδουλοι καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παίδων Σαλωμὼν τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. 36 οὗτοι ἀναβάντες ἀπὸ Θερμελὲθ καὶ Θελερσάς· ἡγούμενος αὐτῶν Χαρααθαλὰν καὶ Ἀαλάρ. 37 καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ γενεὰς ὡς ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ εἰσιν· υἱοὶ Δαλὰν τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαενάν, υἱοὶ Νεκωδάν, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο. 38 καὶ ἐκ τῶν ἱερέων οἱ ἐμποιούμενοι ἱερωσύνης, καὶ οὐχ εὑρέθησαν· υἱοὶ Ὀβδία, υἱοὶ Ἀκβώς, υἱοὶ Ἰαδδοὺ τοῦ λαβόντος Αὐγίαν γυναῖκα τῶν θυγατέρων Φαηζελδαίου, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 39 καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ μὴ εὑρεθείσης, ἐχωρίσθησαν τοῦ ἱερατεύειν. 40 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Νεεμίας καὶ Ἀτθαρίας μὴ μετέχειν τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῇ ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. 41 οἱ δὲ πάντες Ἰσραὴλ ἦσαν ἀπὸ δωδεκαετοῦς καὶ ἐπάνω χωρὶς παίδων καὶ παιδισκῶν μυριάδες τέσσαρες διςχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα· παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι ἑπτακιςχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτά· ψάλται καὶ ψαλτῳδοὶ διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. 42 κάμηλοι τετρακόσιοι τριακονταπέντε, καὶ ἵπποι ἑπτακιςχίλιοι τριακονταέξ, ἡμίονοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε, ὑποζύγια πεντακιςχίλια πεντακόσια εἰκοσιπέντε. 43 καὶ ἐκ τῶν ἡγουμένων κατὰ τὰς πατριὰς ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ ηὔξαντο ἐγεῖραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, 44 καὶ δοῦ-

---

22. ιερεχου τριακοσιοι τεσσεραχονταπεντε 23. τριακοντα pro εις 24. om οι secundum ... ανασειβ ενναχοσιοι ... χιλιοι pro διακοσιοι 25. χιλιοι διακοσιοι τεσσεραχονταεπτα ... χαρμη χιλιοι δεκαεπτα 26. οι δε λευιται υιοι ιησουε κ. καδμιηλου 27. υιοι pro οι ... εκατον τεσσεραχονταοκτω 28. δακουβι ... σαβει pro τωβις ... οι παντες 29. ταβωθ ... σουσα ... αγγαβα 30. γαβα pro ακκαβα ... συβαει ... ανναν 31. δεσαν ... γαζηρα ... ιοζιου ... βασθαι ... ασανα ... μααντ ... αχουμ ... αχιφα ... ασουρ ... φαραχειμ ... βααλωθ pro βασαλεμ 32. ** θομει pro θομοΐ ... νασιθ ... ατιφα 33. ασαφφιωθ ... φαριδα ... ιεηλι ... σαφυθι 34. φαχαρεθ ... σαρωθιε ... μασιας ... σουβας ... βαρωδεις ... σαφατ ... αδλων 36. θελσας pro θελερσας ... χαρα αθαλαρ και αλαρ 37. * οτι pro ως (?) ... βαν pro βαεναν 38. υι. ακχως υι. ιοδδους ... θυγατ. ζορζελλεου 39. om και secundum 40. αγιων αυτους εως ου ανστη (sic) 41. ησαν ισραηλ ... om και επανω ... a τριακοσιοι ad τριακοσιοι transilit ... τεσσεραχονταπεντε 42. και καμηλοι ... τεσσεραχονταπεντε 43. παραγιγνεσθαι

ναι εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων χρυσίου μνᾶς χιλίας καὶ ἀργυρίου
45 μνᾶς πεντακισχιλίας καὶ στολὰς ἱερατικὰς ἑκατόν. [45] καὶ κατῳκίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῇ χώρᾳ, οἵ τε ἱεροψάλται καὶ οἱ θυρωροὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν.
46 [46] ἐνστάντος δὲ τοῦ ἑβδόμου μηνός, καὶ ὄντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος
47 τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ· [47] καὶ καταστὰς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ τούτου ἀδελφοὶ
48 ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ, [48] προσενέγκαι ἐπ' αὐτοῦ ὁλοκαυτώσεις ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ δι-
49 ηγορευμένοις. [49] καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν τῆς γῆς καὶ κατώρθωσαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν, ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐτοῖς· καὶ κατίσχυσαν αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνέφερον θυσίας κατὰ τὸν καιρὸν καὶ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ τὸ πρωινὸν καὶ τὸ δειλινόν.
50 [50] καὶ ἠγάγοσαν τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν ὡς ἐπιτέτακται ἐν τῷ νόμῳ,
51 καὶ θυσίας καθ' ἡμέραν, ὡς προσῆκον ἦν· [51] καὶ μετὰ ταῦτα προσφορὰς ἐνδελεχισμοῦ, καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νουμηνιῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγια-
52 σμένων. [52] καὶ ὅσοι ηὔξαντο εὐχὴν τῷ θεῷ ἀπὸ τῆς νουμηνίας τοῦ ἑβδόμου μηνός, ἤρξαντο προσφέρειν θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ οὔπω ᾠκο-
53 δόμητο. [53] καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τέκτοσι, καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ καὶ χάρρα τοῖς Σιδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ Λιβάνου ξύλα κέδρινα, διαφέρειν σχεδίας εἰς τὸν Ἰόππης λιμένα, κατὰ τὸ πρός-
54 ταγμα τὸ γραφὲν αὐτοῖς παρὰ Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. [54] καὶ τῷ δευτέρῳ ἔτει παραγενόμενος εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ μηνὸς δευτέρου ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ τῆς
55 αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, [55] καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τῇ νουμηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους ἐν τῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν
56 καὶ Ἱερουσαλήμ. [56] καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου· καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ Καδμιὴλ ὁ ἀδελφός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἠμαδαβούν, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωδὰ τοῦ Ἡλιαδοὺδ σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευῖται ὁμοθυμαδὸν ἐργοδιῶκται, ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου· καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ
57 κυρίου. [57] καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπίγγων, καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσὰφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ καὶ εὐ-
58 λογοῦντες κατὰ Δαυὶδ βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ· [58] καὶ ἐφώνησαν δι' ὕμνων εὐλογοῦντες τῷ κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἐν
59 παντὶ Ἰσραήλ. [59] καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ,
60 ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου κυρίου. [60] καὶ ἦλθοσαν ἐκ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ ἑωρακότες τὸν πρὸ τούτου οἶκον πρὸς τὴν τούτου οἰκοδομὴν μετὰ
61 κλαυθμοῦ καὶ κραυγῆς μεγάλης, [61] καὶ πολλοὶ διὰ σαλπίγγων καὶ χαρᾶς με-
62 γάλῃ τῇ φωνῇ, [62] ὥστε τὸν λαὸν μὴ ἀκούειν τῶν σαλπίγγων διὰ τὸν κλαυθμὸν τοῦ λαοῦ· ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγάλως ὥστε μακρόθεν ἀκούεσθαι.
63 [63] καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐχθροὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν ἦλθοσαν ἐπιγνῶναι

45. κατοικεισθησαν ... om αυτου 46. πρ. την ανατολην 47. του ισραηλ 48. επ αυτο 49. αυτου pro αυτων ... τω κυριω 50. ηγαγ. τας σκηνοπηγιας εορτ. 53. και βρωτα κ. ποτα κ. χαρρα τ. σιδωνοις ... κυρου των 55. οικον pro ναον 56. καδωηλ ... υι. ιησου ημαδαβουν ... ιλιαδουν ... οικω του θεου· 57. οι υιοι 58. ομολογουντες τω 59. οικ. του κυριου 60. εκ των ιερων των ... οι προεωρακοτες ... κραυγης κ. κλαυθμου μεγαλου 61. om τη (62. μεγαλωστι ως τα μακροθεν) 63. βενιαμειν

τὶς ἡ φωνὴ τῶν σαλπίγγων, [64] καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἰκοδομοῦσι τὸν ναὸν τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. [65] καὶ προσελθόντες τῷ Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν λέγουσιν αὐτοῖς Συνοικοδομήσωμεν ὑμῖν· [66] ὁμοίως γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ἐπιθύομεν ἀφ' ἡμερῶν Ἀσβακαφὰς βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα. [67] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίῳ θεῷ ἡμῶν· [68] ἡμεῖς γὰρ μόνοι οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἀκολούθως οἷς προσέταξεν ἡμῖν Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. [69] τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ἐπικοιμώμενα τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες εἶργον τοῦ οἰκοδομεῖν, [70] καὶ βουλὰς δημαγωγοῦντες καὶ συστάσεις ποιούμενοι ἀπεκώλυσαν τοῦ ἀποτελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως Κύρου· καὶ εἴρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἕως τῆς Δαρείου βασιλείας.

VI.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Δαρείου βασιλείας ἐπροφήτευσεν Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὼ οἱ προφῆται ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. [2] τότε στὰς Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἤρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ κυρίου βοηθούντων αὐτοῖς. [3] ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σισίννης ὁ ἔπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι καὶ εἶπαν αὐτοῖς [4] Τίνος ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε καὶ τὴν στέγην ταύτην καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα ἐπιτελοῦντες; [5] καὶ ἔσχοσαν χάριν ἐπισκοπῆς γενομένης ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῦ κυρίου οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, [6] καὶ οὐκ ἐκωλύθησαν τῆς οἰκοδομῆς μέχρις οὗ ἀποσημανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν καὶ προσφωνηθῆναι. [7] ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΗΣ ΕΓΡΑΨΕ ΔΑΡΕΙΩ ΚΑΙ ΑΠΕΣΤΕΙΛΑΝ. Σισίννης ὁ ἔπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ἡγεμόνες βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. [8] πάντα γνωστὰ ἔστω τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ, ὅτι παραγενόμενοι εἰς τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας οἶκον τῷ κυρίῳ μέγαν, καινὸν διὰ λίθων ξυστῶν πολυτελῶν, ξύλων τιθεμένων ἐν τοῖς τοίχοις, [9] καὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γινόμενα, καὶ εὐοδούμενον τὸ ἔργον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ καὶ ἐπιμελείᾳ συντελούμενον. [10] τότε ἐπυνθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων λέγοντες Τίνος ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὰ ἔργα ταῦτα θεμελιοῦτε; [11] ἐπερωτήσαμεν οὖν αὐτοὺς εἵνεκεν τοῦ γνωρίσαι σοι καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους, καὶ τὴν ὀνοματογραφίαν ᾐτοῦμεν αὐτοὺς τῶν προκαθηγουμένων. [12] οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἐσμὲν παῖδες τοῦ κυρίου τοῦ κτίσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. [13] καὶ ᾠκοδόμητο οἶκος ἔμπροσθεν ἐτῶν πλειόνων διὰ βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ, καὶ ἐπετελέσθη. [14] καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ἡμῶν παραπικράναντες ἥμαρτον εἰς τὸν κύριον τοῦ

---

65. συνοικοδομησομεν ... *αυτοις pro υμιν (?) 66. απο ημερων ασβασαρεθ ... εντευθα 67. ειπαν ... κυρ. τω θεω 70. και επιβουλας και δημαγωγιας και επισυστασις ποιουμενοι ... επιτελεσθηναι VI. 1. της του δαριου 3. συνεταιρ. αυτου 4. τ αλλα pro τα αλλα ... om και ante τινες ... οι οικοδομοι 6. μεχρι του υποσημανθηναι 7. απεστειλεν 8. ξυστων και πολυτελων 9. επι σπουδην γιγνομενα ... συντελουμενα 10. εθεμελιουται 11. προκαθημενων 12. ημεις εσμεν

Ἰσραὴλ τὸν οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως
15 Βαβυλῶνος βασιλέως τῶν Χαλδαίων· [15] τόν τε οἶκον καθελόντες ἐνεπύρισαν,
16 καὶ τὸν λαὸν ᾐχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλῶνα. [16] ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασιλεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Κῦρος τὸν οἶκον τοῦ-
17 τον οἰκοδομῆσαι, [17] καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ αὐτοῦ ναῷ, πάλιν ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν
18 Βαβυλωνίᾳ, καὶ παρεδόθη Σαβανασσάρῳ Ζοροβάβελ τῷ ἐπάρχῳ. [18] καὶ ἐπετάγη αὐτῷ, καὶ ἀπήνεγκε πάντα τὰ σκεύη ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναῷ τῷ
19 ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν ναὸν τοῦ κυρίου οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου. [19] τότε ὁ Σαβανάσσαρος παραγενόμενος ἐνεβάλετο τοὺς θεμελίους τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν οἰκοδομούμενος οὐκ ἔλαβε
20 συντέλειαν. [20] νῦν οὖν εἰ κρίνεται, βασιλεῦ, ἐπισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικοῖς
21 βιβλιοφυλακίοις τοῦ Κύρου, [21] καὶ ἐὰν εὑρίσκηται μετὰ τῆς γνώμης Κύρου τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ,
22 καὶ κρίνηται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων. [22] τότε ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος προσέταξεν ἐπισκέψασθαι ἐν τοῖς βιβλιοφυλακίοις τοῖς κειμένοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὑρέθη ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει τῇ ἐν Μηδείᾳ χώρᾳ
23 τόπος εἷς ἐν ᾧ ὑπομνημάτιστο τάδε. [23] Ἔτους πρώτου βασιλεύοντος Κύρου βασιλεὺς Κῦρος προσέταξε τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἰκοδο-
24 μῆσαι, ὅπου ἐπιθύουσι διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, [24] οὗ τὸ ὕψος πηχῶν ἑξήκοντα, πλάτος πηχῶν ἑξήκοντα, διὰ δόμων λιθίνων ξυστῶν τριῶν καὶ δόμου ξυλίνου ἐγχωρίου καινοῦ ἑνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου Κύρου τοῦ
25 βασιλέως, [25] καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ οἴκου κυρίου τά τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ οὗ ἦν κεί-
26 μενα, ὅπως τεθῇ ἐκεῖ. [26] προσέταξε δὲ ἐπιμεληθῆναι Σισίννῃ ἐπάρχῳ Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνῃ καὶ τοῖς συνεταίροις καὶ τοῖς ἀποτεταγμένοις ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ ἡγεμόσιν ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, ἐᾶσαι δὲ τὸν παῖδα κυρίου Ζοροβάβελ, ἔπαρχον δὲ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν
27 Ἰουδαίων τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκεῖνον οἰκοδομεῖν ἐπὶ τοῦ τόπου. [27] καὶ ἐγὼ δὲ ἐπέταξα ὁλοσχερῶς οἰκοδομῆσαι, καὶ ἀτενίσαι ἵνα συμποιῶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου,
28 [28] καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις εἰς θυσίαν τῷ κυρίῳ, Ζοροβάβελ ἐπάρχῳ,
29 εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας, [29] ὁμοίως δὲ καὶ πυρὸν καὶ ἅλα καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον ἐνδελεχῶς κατ' ἐνιαυτόν, καθὼς ἂν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ
30 ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι καθ' ἡμέραν ἀναμφισβητήτως, [30] ὅπως προσφέρωνται σπονδαὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν παίδων, καὶ
31 προσεύχωνται περὶ τῆς αὐτῶν ζωῆς, [31] καὶ προστάξαι ἵνα ὅσοι ἐὰν παραβῶσί τι τῶν γεγραμμένων καὶ ἀκυρώσωσι, ληφθῆναι ξύλον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ
32 καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμασθῆναι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι βασιλικά. [32] διὰ

---

14. βασιλ. της βαβυλωνιας 16. οικοδομηθηναι 17. αργυρεα ... εαυτου ναω ... εν βαβυλωνι ... παρεδοθη ζοροβαβελ και σαναβασσαρω τω επαρχω 18. αυτω απενεγκαντι ταυτα τα σκευη ... του κυριου τουτον 19. σαναβασσαρος ... του κυριου 20. κυριου pro κυρου 22. βασιλικοις βιβλιοφυλ. ... τομος εις εν ω υπεμνηματιστο 25. τα χρυσεα και τα αργυρεα εξηνεγκεν (sic) 26. εασαι τον παιδα του κυριου ... τον οικον κυριου 27. om δε ... συνποιωσιν ... αιχμαλ. των ιουδαιων μεχρεις του 28. εις θυσιας 29. αναμφισβητως 31. και προσεταξεν ι. οσοι αν παρ. τι των προειρημενων και των προσγεγραμμενων η και ακυρωσωσιν λημφθηναι ... και επι τουτω κρεμασθηναι

ταῦτα καὶ ὁ κύριος, οὗ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπικέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσαι πάντα βασιλέα καὶ ἔθνος ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κωλῦσαι ἢ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. [33] ἐγὼ βασιλεὺς Δαρεῖος δεδογμάτικα ἐπιμελῶς κατὰ ταῦτα γίνεσθαι.

VII.

Τότε Σισίννης ἔπαρχος Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι, κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Δαρείου προςταγεῖσιν, [2] ἐπεστάτουν τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμελέστερον συνεργοῦντες τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱεροστάταις. [3] καὶ εὔοδα ἐγίνετο τὰ ἱερὰ ἔργα, προφητευόντων Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου τῶν προφητῶν. [4] καὶ συνετέλεσαν ταῦτα διὰ προστάγματος κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέων Περσῶν. [5] συνετελέσθη ὁ οἶκος ὁ ἅγιος ἕως τρίτης καὶ εἰκάδος μηνὸς Ἄδαρ τοῦ ἕκτου ἔτους βασιλέως Δαρείου. [6] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἱ προστεθέντες ἀκολούθως τοῖς ἐν τῇ Μωυσέως βίβλῳ. [7] καὶ προςήνεγκαν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ κυρίου ταύρους ἑκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνας τετρακοσίους, [8] χιμάρους ὑπὲρ ἁμαρτίας παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα πρὸς ἀριθμὸν ἐκ τῶν φυλάρχων τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα. [9] καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται κατὰ φυλὰς ἐστολισμένοι ἐπὶ τῶν ἔργων κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἀκολούθως τῇ Μωυσέως βίβλῳ, καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἑκάστου πυλῶνος. [10] καὶ ἠγάγοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τὸ πάσχα ἐν τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός, ὅτε ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἅμα [11] καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας· ὅτι ἡγνίσθησαν, ὅτι οἱ Λευῖται ἅμα πάντες ἡγνίσθησαν. [12] καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα πᾶσι τοῖς υἱοῖς τοῖς αἰχμαλωσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. [13] καὶ ἐφάγοσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ζητοῦντες τὸν κύριον. [14] καὶ ἠγάγοσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας εὐφραινόμενοι ἔναντι κυρίου, [15] ὅτι μετέστρεψε τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτούς, κατισχῦσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ.

VIII.

Καὶ μεταγενέστερος τούτων ἐστί, βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως προςέβη Ἔσδρας Ἀζαραίου τοῦ Ζεχρίου τοῦ Χελκίου τοῦ Σαλήμου [2] τοῦ Σαδδούκου τοῦ Ἀχιτὼβ τοῦ Ἀμαρίου τοῦ Ὀζίου τοῦ Βοκκὰ τοῦ Ἀβισαῒ τοῦ Φινεὲς τοῦ Ἐλεάζαρ τοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. [3] οὗτος Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμματεὺς εὐφυὴς ὢν ἐν τῷ Μωυσέως νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ, [4] καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς δόξαν, εὑρόντος χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ. [5] καὶ συνανέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν καὶ ἱεροψαλτῶν καὶ θυρωρῶν καὶ ἱεροδούλων εἰς Ἱερουσαλήμ, [6] ἔτους ἑβδόμου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί· οὗτος ἐνιαυτὸς ἕβδομος τῷ βασιλεῖ· ἐξελθόντες γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νουμηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς παρεγένοντο

---

32. οικ. του κυριου VII. 1. ο επαρχος 2. των ιεραιων pro τ. ιουδ. 4. του κυριου ... γνωμης κυρου ... αρταρξερξου ... in f. add εως του εκτου ετους δαρειου βασιλεως περσων 6. μωσεως 8. χιμαρρους 9. κυρ. του θεου ... μωσεως 10. οτι pro οτε 12. υιοις της αιχμ. 14. του κυριου VIII. 1. αρταρξερξου ... εζρας σαρκιου του εζεριου τ. χελκ. 2. εζιου ... ante του βοκκα add του μαρερωθ του ζαραιου του σαουια ... αβισουαι 3. εζρας ... εν τω νομω μωυσεως 5. εις ιεροσολυμα 6. αρταρξερξου ... ουτ. ο ενιαυτος ... post μηνος add εν τη νουμηνια του πεμπτου μηνος

εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐοδίαν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπ' αὐτῷ.
7 [7] ὁ γὰρ Ἔσδρας πολλὴν ἐπιστήμην περιεῖχεν εἰς τὸ μηδὲν παραλιπεῖν τῶν
ἐκ τοῦ νόμου κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν, διδάξαι πάντα τὸν Ἰσραὴλ δι-
8 καιώματα καὶ κρίματα. [8] προςπεσόντος δὲ τοῦ γραφέντος προστάγματος παρὰ
Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς Ἔσδραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ νόμου κυ-
9 ρίου, οὗ ἐστιν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον. [9] Βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἔσδρᾳ τῷ
10 ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου κυρίου χαίρειν. [10] καὶ τὰ φιλάνθρωπα ἐγὼ κρί-
νας προςέταξα τοὺς βουλομένους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων αἱρετίζοντας
καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶνδε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ συμ-
11 πορεύεσθαί σοι εἰς Ἱερουσαλήμ. [11] ὅσοι οὖν ἐνθυμοῦνται, συνεξορμάσθωσαν
12 καθάπερ δέδοκται ἐμοί τε καὶ τοῖς ἑπτὰ φίλοις συμβουλευταῖς, [12] ὅπως ἐπι-
σκέψωνται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ ἀκολούθως ᾧ ἔχει ἐν τῷ
13 νόμῳ κυρίου, [13] καὶ ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἃ ηὐξάμην ἐγώ
τε καὶ οἱ φίλοι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον ὃ ἐὰν εὑρεθῇ
ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βαβυλωνίας τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλὴμ σὺν τῷ δεδωρημένῳ
14 ὑπὸ τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ [14] συν-
αχθῆναι, τό τε χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας
15 καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα, [15] ὥστε προσενεγκεῖν θυσίας τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυ-
16 σιαστήριον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ. [16] καὶ πάντα ὅσα ἐὰν
βούλῃ μετὰ τῶν ἀδελφῶν σου ποιῆσαι χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἐπιτέλει κατὰ
17 τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ σου. [17] καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου, τὰ διδόμενά σοι
18 εἰς τὴν χρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου, [18] δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυ-
19 λακίου. [19] κἀγὼ ἰδοὺ Ἀρταξέρξης βασιλεὺς προςέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας
καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἐὰν ἀποστείλῃ Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ
νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου ἐπιμελῶς διδῶσιν αὐτῷ ἕως ἀργυρίου ταλάντων
20 ἑκατόν, [20] ὁμοίως δὲ καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν καὶ οἴνου μετρητῶν ἑκα-
21 τόν. [21] καὶ ἄλλα ἐκ πλήθους πάντα κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ νόμον ἐπιτελεσθήτω
ἐπιμελῶς τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ἕνεκεν τοῦ μὴ γενέσθαι ὀργὴν εἰς τὴν βασι-
22 λείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. [22] καὶ ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι
τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις καὶ ἱεροψάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδούλοις
καὶ πραγματικοῖς τοῦ ἱεροῦ τούτου μηδεμία φορολογία μηδὲ ἄλλη ἐπιβουλὴ
23 γίνηται, καὶ μηδένα ἔχειν ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν τι τούτοις. [23] καὶ σύ, Ἔσδρα,
κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστάς, ὅπως δικάζωσιν
ἐν ὅλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ πάντας τοὺς ἐπισταμένους τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου,
24 καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους διδάξεις. [24] καὶ πάντες ὅσοι ἂν παραβαίνωσι τὸν
νόμον τοῦ θεοῦ σου καὶ τὸν βασιλικὸν ἐπιμελῶς κολασθήσονται, ἐάν τε καὶ
25 θανάτῳ ἐάν τε καὶ τιμωρίᾳ ἢ ἀργυρικῇ ζημίᾳ ἢ ἀπαγωγῇ. [25] καὶ εἶπεν
Ἔσδρας ὁ γραμματεύς Εὐλογητὸς μόνος κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου ὁ
δοὺς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως, δοξάσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν
26 Ἱερουσαλήμ, [26] καὶ ἐμὲ ἐτίμησεν ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβουλευόντων

---

6. εις ιεροσολυμα ... om επ αυτω 7. εζρας ... παραλειπειν ... om εκ secundum ... τον παντα ισραηλ παντα τα δικ. κ. τα κρ. 8. αρταρξερξου του βασιλεως ... εζραν τ. ιερεαν 9. αρταρξερξης εζρα ... λευιτ. οντων δε αυτων εν τη 11. συνεξορματωσαν 12. ως εχει ... νομω του κυριου 13. om τω κυριω ... * ab ιερουσαλημ ad ιερουσαλημ transiluisse videtur 14. ** (etiam *?) om τε 15. om κυριου 17. in f. add του εν ιερουσαλημ 18. ab initio add και τα λοιπα οσα εαν υποπιπτη σοι εις την χρειαν του ιερου του θεου σου ... εκ του ιερου γαζοφ. 19. καγω δε ο βασιλευς αρταρξερξης ... εζρας 21. επι pro εις 22. και τοις ιεροψαλταις ... μηδε αλλα (sic) βουλη γιγνηται κ. εξουσ. μηδενα εχειν 23. εζρα ... δε διδαξεις 24. οσοι εαν παραβαινουσιν 25. εζρας ... μονος ο κυριος των 26. συμβασιλευοντων

καὶ πάντων τῶν φίλων καὶ μεγιστάνων αὐτοῦ. [27] καὶ ἐγὼ εὐθαρσὴς ἐγενόμην κατὰ τὴν ἀντίληψιν κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ συνήγαγον ἄνδρας ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ὥστε συναναβῆναί μοι. [28] καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ τὰς μεριδαρχίας οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ Βαβυλῶνος ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. [29] ἐκ τῶν υἱῶν Φινεές, Γηρσών· ἐκ τῶν υἱῶν Ἰαθαμάρου, Γαμαλιήλ· ἐκ τῶν υἱῶν Δαυίδ, Λαττοὺς ὁ Σεχενίου· [30] ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεγράφησαν ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα· [31] ἐκ τῶν υἱῶν Φαὰθ Μωάβ, Ἐλιαωνίας Ζαραίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι· [32] ἐκ τῶν υἱῶν Ζαθόης, Σεχενίας Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες τριακόσιοι· ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδίν, Ὠβὴθ Ἰωνάθου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πεντήκοντα· [33] ἐκ τῶν υἱῶν Ἠλάμ, Ἰεσίας Γοθολίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα· [34] ἐκ τῶν υἱῶν Σαφατίου, Ζαραΐας Μιχαήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα· [35] ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδίας Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δεκαδύο· [36] ἐκ τῶν υἱῶν Βανίας, Σαλιμὼθ Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑξήκοντα καὶ ἑκατόν· [37] ἐκ τῶν υἱῶν Βαβί, Ζαχαρίας Βηβαΐ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες εἰκοσιοκτώ· [38] ἐκ τῶν υἱῶν Ἀστάθ, Ἰωάννης Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑκατὸν δέκα· [39] ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδωνικὰμ οἱ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλιφαλὰ τοῦ Γεουὴλ καὶ Σαμαίας, καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἑβδομήκοντα· [40] ἐκ τῶν υἱῶν Βαγώ, Οὐθὶ ὁ τοῦ Ἰσταλκούρου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑβδομήκοντα.
[41] καὶ συνήγαγον αὐτοὺς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Θερὰν ποταμόν, καὶ παρενεβάλομεν ἡμέρας τρεῖς αὐτόθι, καὶ κατέμαθον αὐτούς. [42] καὶ ἐκ τῶν ἱερέων καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν οὐχ εὑρὼν ἐκεῖ, [43] ἀπέστειλα πρὸς Ἐλεάζαρον καὶ Ἰδουῆλον καὶ Μαιὰ καὶ Μασμὰν καὶ Ἀλναθὰν καὶ Σαμαίαν καὶ Ἰώριβον, Νάθαν, Ἐνατάν, Ζαχαρίαν καὶ Μοσόλλαμον τοὺς ἡγουμένους καὶ ἐπιστήμονας, [44] καὶ εἶπα αὐτοῖς ἐλθεῖν πρὸς Λοδδαῖον τὸν ἡγούμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ γαζοφυλακίου, [45] ἐντειλάμενος αὐτοῖς διαλεχθῆναι Λοδδαίῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφύλαξιν ἀποστεῖλαι ἡμῖν τοὺς ἱερατεύσοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν. [46] καὶ ἤγαγον ἡμῖν κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἄνδρας ἐπιστήμονας, τῶν υἱῶν Μοολὶ τοῦ Λευὶ τοῦ Ἰσραὴλ Ἀσεβηβίαν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὄντας δέκα καὶ ὀκτώ· [47] καὶ Ἀσεβίαν καὶ Ἄννουον καὶ Ὠσαίαν ἀδελφὸν ἐκ τῶν υἱῶν Χανουναίου, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι ἄνδρες· [48] καὶ ἐκ τῶν ἱεροδούλων ὧν ἔδωκε Δαυίδ, καὶ οἱ ἡγούμενοι εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Λευιτῶν, ἱεροδούλους διακοσίους καὶ εἴκοσι· πάντων ἐσημάνθη ἡ ὀνοματογραφία. [49] καὶ εὐξάμην ἐκεῖ νηστείαν τοῖς νεανίσκοις ἔναντι κυρίου ἡμῶν, [50] ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ εὐοδίαν ἡμῖν τε καὶ τοῖς συνοῦσιν ἡμῖν, τέκνοις ἡμῶν καὶ κτήνεσιν. [51] ἐνετράπην γὰρ αἰτῆσαι τὸν βασιλέα πεζούς τε καὶ ἱππεῖς καὶ προπομπὴν ἕνεκεν ἀσφαλείας τῆς πρὸς τοὺς ἐναντιουμένους ἡμῖν. [52] εἴπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἔσται μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. [53] καὶ πάλιν ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου ἡμῶν πάντα ταῦτα, καὶ ἐτύχομεν εὐιλάτου. [54] καὶ ἐχώρισα

---

27. καγω ... αντιλημψιν ... εκ τ. ισρ. ανδρας 28. αναβαινοντες ... αρταρξερξου 29. υιων ιθαμαρ γαμαηλ ... αττους 30. om εκ (... φορος ζαι μετ αυτου απογραφης ανδρες) 33. ελαμ ιεσσιας 34. om εκ τ. υι. σαφατιου usque εβδομηκοντα 35. δωδεκα 36. βανι ασσαλιμωθ (ita dist.) 37. βηβαι 39. ελιφαλατος ιεουηλ 40. βαγο 41. αυτοθι ημερας τρεις 42. κ. εκ τ. υιων των ιεραιων 43. om και μαια ... μαασμαν ... ελναθαν 44. δολδαιον 45. δολδαιω ... ιερατευσαντας εν τοπω του 46. ηγαγεν ... οντας δεκα οκτω (sed οντας rescr. est) 47. αννουνον ... ανδρες εικοσι 48. ονομασθη pro εσημανθη 49. ηυξαμην εκ. τοις νεαν. νηστιαν εν. κυρ. του θεου ημων 51. πεζζους 52. οτι ισχυς 53. ημων κατα ταυτα· και ιλατου (** ιλαστου) ετυχομεν.

τῶν φυλάρχων τῶν ἱερέων ἄνδρας δεκαδύο, καὶ Ἐσερεβίαν καὶ Σαμίαν,
55 καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δώδεκα. [55] καὶ ἔστησα αὐ-
τοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου
ἡμῶν, ἃ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ μεγιστᾶνες
56 καὶ πᾶς Ἰσραήλ. [56] καὶ στήσας παρέδωκα αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια
πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ταλάντων ἑκατόν, καὶ χρυσίου τάλαντα ἑκα-
τόν, καὶ χρυσώματα εἴκοσι, καὶ σκεύη χάλκεα ἀπὸ χρηστοῦ χαλκοῦ στίλβοντα
57 χρυσοειδῆ σκεύη δώδεκα. [57] καὶ εἶπα αὐτοῖς Καὶ ὑμεῖς ἅγιοί ἐστε τῷ κυρίῳ,
καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εὐχὴ τῷ κυρίῳ, κυ-
58 ρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν. [58] ἀγρυπνεῖτε καὶ φυλάσσετε ἕως τοῦ παραδοῦναι
ὑμᾶς αὐτὰ τοῖς φυλάρχοις τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τοῖς ἡγουμένοις
τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τοῖς παστοφορίοις τοῦ οἴκου τοῦ
59 θεοῦ ἡμῶν. [59] καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὸ ἀργύριον καὶ
τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰσήνεγκαν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυ-
60 ρίου. [60] καὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θερὰ τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου
μηνὸς ἕως εἰσήλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου
ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν· καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ,
61 καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. [61] καὶ γενομένης αὐτόθι ἡμέρας τρίτης, τῇ
ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ σταθὲν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ
62 κυρίου ἡμῶν Μαρμαθὶ Οὐρίᾳ ἱερεῖ, [62] καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Φι-
νεές· καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ Ἰωσαβδὸς Ἰησοῦ καὶ Μωὲθ Σαβάννου. οἱ δὲ Λευῖ-
ται πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὁλκὴν ἅπαντα· καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὁλκὴ αὐτῶν αὐτῇ
63 τῇ ὥρᾳ. [63] οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας προσήνεγκαν θυσίας τῷ
θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ κυρίῳ, ταύρους δώδεκα ὑπὲρ παντὸς Ἰσραήλ, κριοὺς ἐνε-
νηκονταέξ, ἄρνας ἑβδομηκονταδύο, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δώδεκα, ἅπαντα
64 θυσίαν τῷ κυρίῳ. [64] καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως τοῖς βασι-
λικοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπάρχοις Κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν
65 τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου. [65] καὶ τούτων τελεσθέντων προσῆλθοσάν μοι
66 οἱ ἡγούμενοι λέγοντες [66] Οὐκ ἐχώρισαν τὸ ἔθνος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἄρχοντες
καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς καὶ τὰς ἀκαθαρσίας
αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ἰε-
67 βουσαίων καὶ Μωαβιτῶν καὶ Αἰγυπτίων καὶ Ἰδουμαίων· [67] συνῴκησαν γὰρ
μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῶν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἐπεμίγη τὸ
σπέρμα τὸ ἅγιον εἰς τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετεῖχον οἱ προηγούμε-
νοι καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πράγματος.
68 [68] καὶ ἅμα τῷ ἀκοῦσαί με ταῦτα διέρρηξα τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα,
καὶ κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, καὶ ἐκάθισα
69 σύννους καὶ περίλυπος. [69] καὶ ἐπισυνήχθησαν πρός με ὅσοι ποτὲ ἐπεκινοῦντο
ἐπὶ τῷ ῥήματι κυρίου θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἐμοῦ πενθοῦντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, καὶ
70 ἐκαθήμην περίλυπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας. [70] καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς νη-
στείας, διερρηγμένα ἔχων τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα, κάμψας τὰ γόνατα
71 καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν κύριον ἔλεγον [71] Κύριε, ᾔσχυμμαι καὶ ἐντέ-
72 τραμμαι κατὰ πρόσωπόν σου. [72] αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς

---

54. δωδεκα ... ασαμιαν ... ανδρ. δεκα 55. ουτως pro ἃ 56. εξακοσ. και πεντηκοντα ... αργυρεα ... ab εκατον ad εκατον transilit (... χρυσωματα) 57. τω κυριω, κυριος και τα σκευη αγια 58. αυτα υμας (... τοις ηγεμονοις) ... κυριου pro θεου 60. om πρωτου ... εισοδου κυριος απο 61. τη δε ημερα ... του κυριου ημων μαρμαθι ουρι 62. μετ αυτων ιωσαβδος ... σαβαννου οι λευιται 65. προσηλθον 66. om αυτων 67. συνηκησαν ... om και primum 68. και εγενετο αμα 69. οσοι ησαν ζηλωται και οσοι ποτε ... θεου ισραηλ 71. om και

κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ αἱ ἄγνοιαι ἡμῶν ὑπερήνεγκαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ [73] ἔτι ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν πατέρων ἡμῶν, καί ἐσμεν ἐν μεγάλῃ ἁμαρτίᾳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [74] καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν παρεδόθημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν καὶ σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς εἰς ῥομφαίαν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομὴν μετὰ αἰσχύνης μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. [75] καὶ νῦν κατὰ πόσον τι ἐγενήθη ἡμῖν ἔλεος παρὰ τοῦ κυρίου κυρίου, καταλειφθῆναι ἡμῖν ῥίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ ἁγιάσματός σου, [76] καὶ τοῦ ἀνακαλύψαι φωστῆρα ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφὴν ἐν τῷ καιρῷ τῆς δουλείας ἡμῶν; καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐγκατελείφθημεν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, [77] ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον τῶν βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφὴν [78] καὶ δοξάσαι τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ ἐγεῖραι τὴν ἔρημον Σιών, δοῦναι ἡμῖν στερέωμα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ. [79] καὶ νῦν τί ἐροῦμεν, κύριε, ἔχοντες ταῦτα; παρέβημεν γὰρ τὰ προστάγματά σου ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν λέγων [80] ὅτι ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσέρχεσθε κληρονομῆσαι ἔστι γῆ μεμολυσμένη μολυσμῷ τῶν ἀλλογενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν· [81] καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ συνοικήσητε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, [82] καὶ οὐ ζητήσετε εἰρηνεῦσαι τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἵνα ἰσχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς τέκνοις ὑμῶν ἕως αἰῶνος. [83] καὶ τὰ συμβαίνοντα πάντα ἡμῖν γίνεται διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ καὶ τὰς μεγάλας ἁμαρτίας ἡμῶν· σὺ γάρ, κύριε ὁ κουφίσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, [84] ἔδωκας ἡμῖν τοιαύτην ῥίζαν, πάλιν ἀνεκάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου εἰς τὸ ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. [85] οὐχὶ ὠργίσθης ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν ῥίζαν καὶ σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν; [86] κύριε τοῦ Ἰσραήλ, ἀληθινὸς εἶ· κατελείφθημεν γὰρ ῥίζα ἐν τῇ σήμερον. [87] ἰδοὺ νῦν ἐσμὲν ἐνώπιόν σου ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· οὐ γὰρ ἔστι στῆναι ἔτι ἔμπροσθέν σου ἐπὶ τούτοις. [88] καὶ ὅτε προσευχόμενος Ἔσδρας ἀνθωμολογεῖτο κλαίων χαμαιπετὴς ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ὄχλος πολὺς σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίαι· κλαυθμὸς γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει. [89] καὶ φωνήσας Ἰεχονίας Ἰεήλου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἶπεν Ἔσδρα, ἡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν κύριον· συνῳκίσαμεν γυναῖκας ἀλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστιν ἐπάνω πᾶς Ἰσραήλ. [90] ἐν τούτῳ γινέσθω ἡμῖν ὁρκωμοσία πρὸς τὸν κύριον, ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἀλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ὡς ἐκρίθη σοι, καὶ ὅσοι πειθαρχοῦσι τοῦ νόμου κυρίου. [91] ἀναστὰς ἐπιτέλει· πρὸς σὲ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. [92] καὶ ἀναστὰς Ἔσδρας ὥρκισε τοὺς φυλάρχους τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα, καὶ ὤμοσαν.

IX.

Καὶ ἀναστὰς Ἔσδρας ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύθη εἰς τὸ παστοφόριον Ἰωνὰν τοῦ Ἐλιασίβου, [2] καὶ αὐλισθεὶς ἐκεῖ ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ὕδωρ ἔπιε, πενθῶν ἐπὶ τῶν ἀνομιῶν τῶν μεγάλων τοῦ πλήθους. [3] καὶ ἐγέ-

---

74. post ιερευσιν ημων add και 75. παρα σου κυριε, καταλειφθ. ... του αγιασματος 76. αναψαι φωστηρα ημων ... του κυριου θεου ... δουλιας ... απο pro υπο 77. αλλ 79. αιρουμεν 80. μεμολυμμενη 81. θυγ. αυτων μη συνοικισητε τοις τεκνοις υμων κ. τ. θυγ. ημων μη δωτε τ. υι. αυτων 82. εως του αιωνος 83. γιγνεται ... κυριε εκουφισας 84. και εδωκας 85. καταλειπειν 88. εζρας ... εξ ιερουσαλημ 89. ιεηλ ο των ... εζρα ... κυριον θεον· και συνωκισαμεν ... απο pro εκ 90. (ηγνεσθω ...) τω νομω 92. εζρας IX. 1. (εδρας ...) ιωαναν

νετο κήρυγμα ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμα-
4 λωσίας, συναχϑῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ· [4] καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἀπαντήσωσιν ἐν δυσὶν
ἢ τρισὶν ἡμέραις κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαϑημένων πρεσβυτέρων, ἀνιερω-
ϑήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀλλοτριωϑήσεται ἀπὸ τοῦ πλήϑους τῆς
5 αἰχμαλωσίας. [5] καὶ ἐπισυνήχϑησαν πάντες οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενια-
μὶν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ἱερουσαλήμ· οὗτος ὁ μὴν ἔννατος τῇ εἰκάδι τοῦ
6 μηνός. [6] καὶ συνεκάϑισαν πᾶν τὸ πλῆϑος ἐν τῷ εὐρυχώρῳ τοῦ ἱεροῦ τρέ-
7 μοντες διὰ τὸν ἐνεστῶτα χειμῶνα. [7] καὶ ἀναστὰς Ἔσδρας εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
ἠνομήσατε καὶ συνῳκίσατε γυναιξὶν ἀλλογενέσι τοῦ προσϑεῖναι ἁμαρτίας τῷ
8 Ἰσραήλ. [8] καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ κυρίῳ ϑεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν,
9 [9] καὶ ποιήσατε τὸ ϑέλημα αὐτοῦ καὶ χωρίσϑητε ἀπὸ τῶν ἐϑνῶν τῆς γῆς καὶ
10 ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλογενῶν. [10] καὶ ἐφώνησεν ἅπαν τὸ πλῆϑος καὶ εἶπον
11 μεγάλῃ τῇ φωνῇ Οὕτως ὡς εἴρηκας ποιήσομεν. [11] ἀλλὰ τὸ πλῆϑος πολὺ καὶ
ὥρα χειμερινή, καὶ οὐχ ἰσχύομεν στῆναι αἴϑριοι· καὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔστιν ἡμῖν
12 ἡμέρας μιᾶς οὐδὲ δύο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ ἡμάρτομεν ἐν τούτοις. [12] στήτωσαν
δὲ οἱ προηγούμενοι τοῦ πλήϑους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικιῶν ἡμῶν ὅσοι
13 ἔχουσι γυναῖκας ἀλλογενεῖς παραγενηϑήτωσαν λαβόντες χρόνον, [13] ἑκάστου δὲ
τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κριτάς, ἕως τοῦ λῦσαι τὴν ὀργὴν κυρίου
14 ἀφ' ἡμῶν τοῦ πράγματος τούτου. [14] Ἰωνάϑας Ἀζαήλου καὶ Ἐζεκίας Θεωκα-
νοῦ ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα, καὶ Μοσόλλαμος καὶ Λευὶς καὶ Σαββαταῖος συν-
15 εβράβευσαν αὐτοῖς. [15] καὶ ἐποίησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλω-
16 σίας. [16] καὶ ἐπελέξατο αὐτῷ Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς ἄνδρας ἡγουμένους τῶν πατριῶν
αὐτῶν πάντας κατ' ὄνομα, καὶ συνεκλείσϑησαν τῇ νουμηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ
17 δεκάτου ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. [17] καὶ ἤχϑη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς
18 ἐπισυνέχοντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς ἕως τῆς νουμηνίας τοῦ πρώτου μηνός. [18] καὶ
19 εὑρέϑησαν τῶν ἱερέων οἱ ἐπισυναχϑέντες ἀλλογενεῖς γυναῖκας ἔχοντες [19] ἐκ
τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Μαϑήλας καὶ Ἐλεά-
20 ζαρος καὶ Ἰώριβος καὶ Ἰωαδάνος, [20] καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐκβαλεῖν τὰς
21 γυναῖκας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐξιλασμὸν κριοὺς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν· [21] καὶ ἐκ
τῶν υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανίας καὶ Ζαβδαῖος καὶ Μάνης καὶ Σαμαῖος καὶ Ἱερεὴλ
22 καὶ Ἀζαρίας· [22] καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Φαισούρ, Ἐλιωναΐς, Μασσίας, Ἰσμαῆλος
23 καὶ Ναϑαναῆλος καὶ Ὠκόδηλος καὶ Σαλόας· [23] καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζα-
βάδος καὶ Σεμεΐς καὶ Κώϊος, οὗτός ἐστι Καλίτας, καὶ Παϑαῖος καὶ Ἰούδας
24 25 καὶ Ἰωνάς, [24] ἐκ τῶν ἱεροψαλτῶν Ἐλιάσεβος, Βακχοῦρος, [25] ἐκ τῶν ϑυρω-
26 ρῶν Σαλοῦμος καὶ Τολβάνης· [26] ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ἱερμὰς
καὶ Ἰεζίας καὶ Μελχίας καὶ Μαῆλος καὶ Ἐλεάζαρος καὶ Ἀσεβίας καὶ Βα-
27 ναίας· [27] ἐκ τῶν υἱῶν Ἠλά, Ματϑανίας, Ζαχαρίας καὶ Ἰεζριῆλος καὶ Ἰωα-
28 βδίος καὶ Ἱερεμὼϑ καὶ Ἀϊδίας· [28] καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαμώϑ, Ἐλιαδάς, Ἐλιά-
29 σιμος, Ὀϑονίας, Ἰαριμὼϑ καὶ Σάβαϑος καὶ Ζεραλίας· [29] καὶ ἐκ τῶν υἱῶν
30 Βηβαΐ, Ἰωάννης καὶ Ἀνανίας καὶ Ἰώζαβδος καὶ Ἀμαϑίας· [30] ἐκ τῶν υἱῶν
Μανί, Ὠλαμός, Μαμοῦχος, Ἰεδαῖος, Ἰασοῦβος καὶ Ἰασαῆλος καὶ Ἱερεμώϑ·

---

4. οσοι εαν 5. βενιαμειν ... ενατος 6. συνεκαϑισεν 7. εζρας ... γυναικας αλλογενεις 10. εφωνησαν ... ειπαν 11. και η ωρα 12. κατοικων 13. και εκαστ. δε ... του κυριου 14. ϑωκανου 16. εαυτω εζρας ... κατ ονομα παντας ... συνεκαϑισαν 17. εως του νουμηνιας 19. om αυτου 20. γυναικας εαυτων 22. φαισου ... ελιωνας ... om κ. ναϑαναηλος ... ωκειδηλος 23. σεμεις κ. κωλιος ... φαϑαιος κ. ωουδας 24. ελιασιβος 25. σαλλουμος 26. ιεδδιας pro ιεζιας ... ασιβιος κ. βανναιας 27. ηλα και ματϑανιας ... om και post ζαχαριας ... ωαβδιος ... αηδιας 28. ζαμοϑ ... ζαρδαιος pro ζεραλιας 29. om και primum ... βηβαι ... ωζαβαδος κ. εμαϑεις 30. ασαηλος

31 καὶ ἐξ υἱῶν Ἀδδί, Νάαϑος καὶ Μοοσίας, Λακκοῦνος καὶΝαΐδος, Ματϑανίας καὶ Σεσϑὴλ καὶ Βαλνοῦος καὶ Μανασσίας· 32 καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀνάν, Ἐλιωνὰς καὶ Ἀσαΐας καὶ Μελχίας καὶ Σαββαῖος καὶ Σίμων Χοσαμαῖος· 33 καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσόμ, Ἀλταναῖος καὶ Ματταϑίας καὶ Σαβανναῖος καὶ Ἐλιφαλὰτ καὶ Μανασσῆς καὶ Σεμεΐ· 34 καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βαανί, Ἱερεμίας, Μομδίος, Ἰσμαῆρος, Ἰουήλ, Μαβδαΐ καὶ Πεδίας καὶ Ἄνως, Ῥαβασίων καὶ Ἐνάσιβος καὶ Μαμνιτάναιμος, Ἐλίασις, Βαννούς, Ἐλιαλί, Σομεΐς, Σελεμίας, Ναϑανίας· καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐζωρά, Σεσίς, Ἐσρίλ, Ἀζαῆλος, Σαματός, Ζαμβρί, Ἰώσηφος· 35 καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐϑμά, Μαζιτίας, Ζαβαδαίας, Ἠδαΐς, Ἰουήλ, Βαναίας. 36 πάντες οὗτοι συνῴκισαν γυναῖκας ἀλλογενεῖς, καὶ ἀπέλυσαν αὐτὰς σὺν τέκνοις. 37 καὶ κατῴκησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νουμηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν. 38 καὶ συνήχϑη πᾶν τὸ πλῆϑος ὁμοϑυμαδὸν ἐπὶ τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος, 39 καὶ εἶπεν Ἔσδρᾳ τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ Κόμισαι τὸν νόμον Μωυσῆ τὸν παραδοϑέντα ὑπὸ κυρίου ϑεοῦ Ἰσραήλ. 40 καὶ ἐκόμισεν Ἔσδρας ὁ ἀρχιερεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ πλήϑει ἀπὸ ἀνϑρώπου ἕως γυναικὸς καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν ἀκοῦσαι τοῦ νόμου, νουμηνίᾳ τοῦ ἑβδόμου μηνός, 41 καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος εὐρυχώρῳ ἐξ ὄρϑρου ἕως μέσης ἡμέρας ἐνώπιον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, καὶ ἐπέδωκαν πᾶν τὸ πλῆϑος τὸν νοῦν εἰς τὸν νόμον. 42 καὶ ἔστη Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βήματος τοῦ κατασκευασϑέντος· 43 καὶ ἔστησαν παρ' αὐτῷ Ματταϑίας, Σαμμούς, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Οὐρίας, Ἐζεκίας, Βαάλσαμος ἐκ δεξιῶν, 44 καὶ ἐξ εὐωνύμων Φαλδαῖος καὶ Μισαήλ, Μελχίας, Λωϑάσουβος, Ναβαρίας, Ζαχαρίας. 45 καὶ ἀναλαβὼν Ἔσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον τοῦ πλήϑους προεκάϑητο ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων, 46 καὶ ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον πάντες ὀρϑοὶ ἔστησαν· καὶ εὐλόγησεν Ἔσδρας τῷ κυρίῳ ϑεῷ ὑψίστῳ ϑεῷ Σαβαὼϑ παντοκράτορι, 47 καὶ ἐπεφώνησε πᾶν τὸ πλῆϑος Ἀμήν· καὶ ἄραντες ἄνω τὰς χεῖρας προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ. 48 Ἰησοῦς καὶ Ἀννιοὺϑ καὶ Σαραβίας καὶ Ἰαδινὸς καὶ Ἰάκουβος, Σαβαταῖος, Αὐταίας, Μαιάννας καὶ Καλίτας, Ἀζαρίας καὶ Ἰώζαβδος καὶ Ἀνανίας, Φαλίας, οἱ Λευῖται ἐδίδασκον τὸν νόμον τοῦ κυρίου, καὶ πρὸς τὸ πλῆϑος ἀνεγίνωσκον τὸν νόμον τοῦ κυρίου, ἐμφυσιοῦντες ἅμα τὴν ἀνάγνωσιν. 49 καὶ εἶπεν Ἀτϑαράτης Ἔσδρᾳ τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ καὶ τοῖς Λευίταις τοῖς διδάσκουσι τὸ πλῆϑος ἐπὶ πάντας 50 Ἡ ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἁγία τῷ κυρίῳ, καὶ πάντες ἔκλαιον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοῦ νόμου· 51 βαδίσαντες οὖν φάγετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκάσματα καὶ ἀποστείλατε ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσιν. 52 ἁγία γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ, καὶ μὴ λυπεῖσϑε· ὁ γὰρ κύριος δοξάσει ὑμᾶς. 53 καὶ οἱ Λευῖται ἐκέλευον παντὶ τῷ δήμῳ λέγοντες Ἡ ἡμέρα αὕτη ἁγία, μὴ λυπεῖσϑε. 54 καὶ ᾤχοντο πάντες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ εὐφραίνεσϑαι, καὶ δοῦναι ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσι, καὶ εὐφρανϑῆναι μεγάλως· 55 ὅτι γὰρ ἐνεφυσιώϑησαν ἐν τοῖς ῥήμασιν οἷς ἐδιδάχϑησαν καὶ ἐπισυνήχϑησαν.

---

31. και εκ των υιων ... μοος σιας pro μοοσιας ... ναειδος και ματϑανιας ... μανασσηας 32. υιων αννας ... ασαιας 33. αλτανναιος κ. μ. κ. βανναιους 34. μομδεις ... μανδαι κ. παιδειας ... καραβασιων ... ελιασεις ... ελιαλει, σομεις ... σεσσεις, εζριλ, αζαηλ ... ζαμβρις 35. υιων νοομα 40. εζρας 41. ανεγιγνωσκεν ... μεσου ημερας 42. εζρας 43. σαμμους και ανανιας 44. om και sec. 45. εζρας το βιβλ. του νομου ... προεκαϑ. γαρ 46. ορϑροι ... ηυλογησεν εζρας ... τω υψιστω 48. αννοὺς pro αννιουϑ ... ιαδινος· ιακουβος· σαββαταιας ... καλειτας· αζαρειας ... φιαϑας pro φαλιας ... εδιδ. τ. νομον κυριου ... a κυριου ad κυριου transilit 49. εζρα 52. om και ... ο γαρ ϑεος κυριος 53. εκελ. τα παντα τω 55. om γαρ

Subscriptio: εζρας α

Ε Σ Δ Ρ Α Σ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

I.

Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσϑῆναι λόγον κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ καί γε ἐν 2 γραπτῷ λέγων [2] Οὕτως εἶπε Κῦρος βασιλεὺς Περσῶν Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι κύριος ὁ ϑεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ 3 τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. [3] τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ ϑεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον ϑεοῦ 4 Ἰσραήλ· αὐτὸς ὁ ϑεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλήμ. [4] καὶ πᾶς ὁ καταλιπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ ἀποσκευῇ καὶ κτήνεσι μετὰ τοῦ ἑκουσίου 5 εἰς οἶκον τοῦ ϑεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. [5] καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ ϑεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν 6 Ἱερουσαλήμ. [6] καὶ πάντες οἱ κυκλόϑεν ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ καὶ ἐν κτήνεσι καὶ ἐν ξενίοις, πάρεξ τῶν 7 ἑκουσίων. [7] καὶ ὁ βασιλεὺς Κῦρος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἃ ἔλαβε 8 Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ ϑεοῦ αὐτοῦ· [8] καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιϑραδάτου Γασβαρη- 9 νοῦ, καὶ ἠρίϑμησεν αὐτὰ τῷ Σασαβασὰρ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. [9] καὶ οὗτος ὁ ἀριϑμὸς αὐτῶν· ψυκτῆρες χρυσοῖ τριάκοντα καὶ ψυκτῆρες ἀργυροῖ χίλιοι, 10 παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, [10] κεφουρῆς χρυσοῖ τριάκοντα καὶ ἀργυροῖ 11 διπλοῖ τετρακόσια δέκα, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. [11] πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργυρῷ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασὰρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

II.

Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπῴκισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ 2 ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ, [2] οἳ ἦλϑον μετὰ Ζοροβάβελ, Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαραΐας, Ῥεελίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασάν, 3 Μασφάρ, Βαγουαί, Ῥεούμ, Βαανά. ἀνδρῶν ἀριϑμὸς λαοῦ Ἰσραήλ· [3] υἱοὶ 4 Φαρές, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· [4] υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδο- 5 6 μηκονταδύο· [5] υἱοὶ Ἄρες, ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε· [6] υἱοὶ Φαὰϑ Μωὰβ 7 τοῖς υἱοῖς Ἰησουὲ Ἰωάβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο· [7] υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι 8 διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· [8] υἱοὶ Ζατϑουά, ἐννακόσιοι τεσσαρακονταπέντε·

Inscriptio: ιερευς

I. 2. αυτω οικον 3. ιερουσαλημ η εν τη 4. καταλειπομενος ... λημψονται ... και εν χρυσ. και εν αποσκ. 5. βενιαμειν και οι λευιται παντες ων 6. ισχυσαν ε. χ. εαυτων ... και εν αποσκευη ... παρ. των εν εκουσιοις 8. κυρος βασιλευς ... μιϑριδατου γαρβαρηνου ... τω σασαβασσαρω 10. κεφουρη χρυσεοι ... om διπλοι usque δεκα και 11. τα παντα τα ... σασαβασσαρ II. 1. αποικισεν 2. σαραιας ... βαγουα· ιερεουμ 3. φορες 8. ζαϑϑουα ... τεσσεραχονταπεντε

9 υἱοὶ Ζαχχού, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα· 10 υἱοὶ Βανουί, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο· 11 υἱοὶ Βαβαΐ, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 12 υἱοὶ Ἀσγάδ, χίλιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο· 13 υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταέξ· 14 υἱοὶ Βαγουέ, δισχίλιοι πεντηκονταέξ· 15 υἱοὶ Ἀδδίν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. 16 υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἐνενηκονταοκτώ· 17 υἱοὶ Βασσοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 18 υἱοὶ Ἰωρά, ἑκατὸν δεκαδύο· 19 υἱοὶ Ἀσούμ, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 20 υἱοὶ Γαβέρ, ἐνενηκονταπέντε· 21 υἱοὶ Βεθλαέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· 22 υἱοὶ Νετωφά, πεντηκονταέξ· 23 υἱοὶ Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· 24 υἱοὶ Ἀζμώθ, τεσσαρακοντατρεῖς· 25 υἱοὶ Καριαθιαρίμ, Χαφιρὰ καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς· 26 υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς· 27 ἄνδρες Μαχμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· 28 ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Ἀϊά, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 29 υἱοὶ Ναβού, πεντηκονταδύο· 30 υἱοὶ Μαγεβίς, ἑκατὸν πεντηκονταέξ· 31 υἱοὶ Ἠλαμάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· 32 υἱοὶ Ἠλάμ, τριακόσιοι εἴκοσι· 33 υἱοὶ Λοδαδὶ καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε· 34 υἱοὶ Ἱεριχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· 35 υἱοὶ Σεναά, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. 36 καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεδουὰ τῷ οἴκῳ Ἰησοῖ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς· 37 υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο· 38 υἱοὶ Φασσούρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτά· 39 υἱοὶ Ἠρέμ, χίλιοι ἑπτά. 40 καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς Ὠδουία, ἑβδομηκοντατέσσαρες· 41 οἱ ᾄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· 42 υἱοὶ τῶν πυλωρῶν υἱοὶ Σελλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά, υἱοὶ Σωβαΐ, οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα. 43 οἱ Ναθινίμ· υἱοὶ Σουθία, υἱοὶ Ἀσουφά, υἱοὶ Ταβαώθ, 44 υἱοὶ Κάδης, υἱοὶ Σιαά, υἱοὶ Φαδών, 45 υἱοὶ Λαβανώ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκούβ, 46 υἱοὶ Ἀγάβ, υἱοὶ Σελαμί, υἱοὶ Ἀνάν, 47 υἱοὶ Γεδδήλ, υἱοὶ Γαάρ, υἱοὶ Ῥαϊά, 48 υἱοὶ Ῥασών, υἱοὶ Νεκωδά, υἱοὶ Γαζέμ, 49 υἱοὶ Ἀζώ, υἱοὶ Φασή, υἱοὶ Βασί, 50 υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μοουνίμ, υἱοὶ Νεφουσίμ, 51 υἱοὶ Βακβούκ, υἱοὶ Ἀκουφά, υἱοὶ Ἀρούρ, 52 υἱοὶ Βασαλώθ, υἱοὶ Μαουδά, υἱοὶ Ἀρσά, 53 υἱοὶ Βαρκός, υἱοὶ Σισάρα, υἱοὶ Θεμά, 54 υἱοὶ Νασθιέ, υἱοὶ Ἀτουφά, 55 υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σωταΐ, υἱοὶ Σεφηρά, υἱοὶ Φαδουρά, 56 υἱοὶ Ἰεηλά, υἱοὶ Δαρκών, υἱοὶ Γεδήλ, 57 υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἀτίλ, υἱοὶ Φαχεράθ, υἱοὶ Ἀσεβωείμ, υἱοὶ Ἡμεΐ· 58 πάντες οἱ Ναθανὶμ καὶ υἱοὶ Ἀβδησελμὰ τριακόσιοι ἐνενηκονταδύο. 59 καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θελμελέχ, Θελαρησά, Χερούβ, Ἡδάν, Ἐμμήρ, καὶ οὐκ ἐδυνάσθησαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἐξ Ἰσραὴλ εἰσίν· 60 υἱοὶ Δαλαΐα, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ Τωβίου, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο. 61 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ Δαβεία, υἱοὶ Ἀκκούς, υἱοὶ Βερζελλαΐ, ὃς ἔλαβεν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Βερζελλαΐ τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκα καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν· 62 οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωεσὶμ καὶ οὐχ εὑρέθησαν, καὶ ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. 63 καὶ εἶπεν Ἀθερσασθὰ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσι καὶ τοῖς τελείοις. 64 πᾶσα δὲ ἡ

---

9. ζαχχαι 10. τεσσερακονταδυο 11. βαβαι 12. αβγαδ 14. βαγουαϊ 22. νεφωτα 24. τεσσερακονταδυο 25. καριαθιαρειμ· καφιρα ... τεσσερακοντατρεις 27. χαμμας 28. αια 29. ναβω 32. ηραμ 33. υι. λυδδων λοδαδιδ 34. ιερειχω ... τεσσερακονταπεντε 35. σενναα 36. ιεδδουα ... ιησου 38. φασουρ ... τεσσερακονταεπτα 42. αττηρ ... ακουμ ... σωβαι 43. οι ναθιναιοι υι. σουαα ... ταββαωθ 44. κηραος ... ασαα 46. σελαμει (?) 48. νεκωδαν 49. αζα 50. μοουνειμ ... νεφουσειμ 52. μειδα 53. σισαραα 54. νεθιε ... ατιφα 55. ασεφυραθ s. ασεφοραθ pro σεφηρα 56. ιελα ... δερκων ... γεδδηλ 57. αττιλ ... φακεραθ· ασεβωειμ 58. ναθανειμ κ. οι υιοι 59. απο θελμεχελ ... ηδυνηθησαν 60. om υιοι βουα 61. οβαια pro λαβεια ... βερβελλαι ος ... απο θυγατερων ... βερζελλαι 62. μεθωὲσειμ 63. αθερσαθα

65 ἐκκλησία ὁμοῦ ὡςεὶ τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, [65] χωρὶς δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακον-
66 ταεπτά· καὶ οὗτοι ᾄδοντες καὶ ᾄδουσαι διακόσιοι. [66] ἵπποι αὐτῶν ἑπτακόσιοι
67 τριακονταέξ· ἡμίονοι αὐτῶν διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· [67] κάμηλοι αὐτῶν
68 τετρακόσιοι τριακονταπέντε· ὄνοι αὐτῶν ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι. [68] καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ εἰςελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἠκουσιάσαντο εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ στῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν
69 αὐτοῦ· [69] ὡς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου χρυσίον καθαρὸν μναῖ ἓξ μυριάδες καὶ χίλιαι, καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας, καὶ
70 κόθωνοι τῶν ἱερέων ἑκατόν. [70] καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ᾄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Ναθινὶμ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

III.

Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν,
2 καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς Ἱερουσαλήμ. [2] καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραήλ, τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ' αὐτὸ ὁλοκαυτώσεις κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ
3 θεοῦ. [3] καὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν· καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸ ὁλοκαύτω-
4 σις τῷ κυρίῳ τὸ πρωὶ καὶ εἰς ἑσπέραν. [4] καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ ὁλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς
5 ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ· [5] καὶ μετὰ τοῦτο ὁλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας καὶ εἰς πάσας ἑορτὰς τῷ κυρίῳ τὰς ἡγια-
6 σμένας, καὶ παντὶ ἑκουσιαζομένῳ ἑκούσιον τῷ κυρίῳ. [6] ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἤρξαντο ἀναφέρειν ὁλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ οἶκος
7 τοῦ κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. [7] καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώ-
8 ρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς. [8] καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ
9 ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου. [9] καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καδμιὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, υἱοὶ Ἠναδάδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ
10 ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται. [10] καὶ ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου· καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλπιγξι καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραήλ.
11 [11] καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἴνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμαινε φωνῇ
12 μεγάλῃ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θεμελιώσει τοῦ οἴκου κυρίου. [12] καὶ πολλοὶ

---

66. τεσσερακονταπεντε 68. εν τω ελθειν ... ηεκουσιασαντο ε. οικον θεου 69. χρυσιον δραχμας εξ μυριαδας και χιλιας· κ. αργυριον μναι πεντακισχιλιαι· και χιτωνας των 70. λαου οι ... ναθινειμ III. 1. και ο ισραηλ 2. αδελφοι αυτων ... επ αυτω ... μωυσεως 5. εορτας κυριω 6. ο οικος κυριου 7. και ενεγκαι 8. εις ιερουσαλημ ... εν οικω του θεου 9. και καδμιηλ ... οι υιοι ιουδα ... om οι ante αδελφ. αυτων 11. εσημανεν ... θεμελιωσει οικου

ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἳ εἴδοσαν τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ᾠδήν. [13] καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν. 13

IV.

Καὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ, [2] καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς Οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσαραδὰν βασιλέως Ἀσσοὺρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. [3] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ Οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. [4] καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, [5] καὶ μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν. [6] καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσσουήρου καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. [7] καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασασθὰ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβεὴλ καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἡρμηνευμένην. [8] Ῥεοὺμ Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἱερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθᾷ βασιλεῖ. [9] τάδε ἔκρινε Ῥεοὺμ Βαλτὰν καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι, Ἀφαρσαθαχαῖοι, Ταρφαλαῖοι, Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, Δαυαῖοι, [10] καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπῴκισεν Ἀσσεναφὰρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῆς Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. [11] αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν. Πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα παῖδές σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. [12] γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τείχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσί, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. [13] νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονταί σοι οὐδὲ δώσουσι· καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, [14] καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν. διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, [15] ἵνα ἐπισκέψηται ἐν βιβλίῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὑρήσεις καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτις, καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖαι δούλων γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος· διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη. [16] γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ ὅτι ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ καὶ τὰ τείχη

12. οφθαλμοις εαυτων 13. την φωνην ... ευφροσυνης pro φωνης ... οτι λαος IV. 1. βενιαμειν 2. τω θεω υμων ... ασαραδδων ... ασουρ 4. ενεποδ. αυτοις του οικ. 5. δαριου ... om περσων in f. 6. ab init. om και ... ασσουηρου περσων ... εγραψεν 7. εγραψαν ... μιθραδατης ταβεηλ συν και τοις λ. σ. αυτου ... συριστει 8. βααλταμ κ. σαμσαι ο γρ. εγραψεν 9. βααλταμ κ. σαμσαι ... διναιοι ... ταρφαλλαιοι ... δαυαιοι 10. απωκισεν ναφαρ ο 11. (αρθα βασιλεα ...) οι παιδες 12. ιουδαιοι αναβαντες 15. εν βιβλιω ... φυγαδεια δ. γιγνονται εμμεσω α. απο χρονων αιωνος 16. οτι εαν

17 αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. [17] καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ῥεοὺμ Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέα καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ
18 εἰρήνην, καί φησιν [18] Ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς ἐκλήθη ἔμπρο-
19 σθεν ἐμοῦ. [19] καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη καὶ ἐπεσκεψάμεθα, καὶ εὕραμεν ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστά-
20 σεις καὶ φυγαδεῖαι γίνονται ἐν αὐτῇ· [20] καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ ἐγένοντο ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις
21 καὶ μέρος δίδονται αὐτοῖς. [21] καὶ νῦν θέτε γνώμην καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας
22 ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι. [22] ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνεσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφα-
23 νισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι. [23] τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ῥεοὺμ Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέως καὶ συνδούλων αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδᾳ, καὶ κατήρ-
24 γησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει. [24] τότε ἤργησε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦν ἀργοῦν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν.

V.

Καὶ προεφήτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὼ προφητείαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ὀνόματι θεοῦ
2 Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. [2] τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδὲκ καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσα-
3 λήμ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. [3] ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Θανθαναῒ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζαναῒ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ τοιάδε εἶπαν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτί-
4 σασθαι; [4] τότε ταῦτα εἴποσαν αὐτοῖς Τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν
5 οἰκοδομούντων τὴν πόλιν ταύτην; [5] καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμη τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη·
6 καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου. [6] διασάφησις ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλε Θανθαναῒ ὁ ἔπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ Σαθαρβουζαναῒ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Δαρείῳ
7 τῷ βασιλεῖ· [7] ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, καὶ τάδε γέγραπται ἐν αὐτῷ.
8 Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πᾶσα. [8] γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο
9 ἐπιδέξιον γίνεται καὶ εὐοδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. [9] τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως εἴπαμεν αὐτοῖς Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν
10 οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; [10] καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνό-
11 ματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. [11] καὶ τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν λέγοντες Ἡμεῖς ἐσμὲν δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον ὃς ἦν ᾠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλά, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ᾠκοδόμησεν αὐτὸν καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς.

---

17. βααλταμ κ. σαμσαι ... φασιν 19. γιγνονται 20. γιγνονται επι ιερουσαλημ ... εσπερας pro περαν ... διδοται 22. om ητε 23. ρεουμ και σαμσαι γραμματεως συνδουλων εαυτου 24. om οικου ... αργων ... του βασιλεως V. 1. επροφητευσεν ... κυριου θεου ισρ. 2. οικοδομειν 3. θαθθαναι ... τοια ειπον 4. ειπον 5. δαριω 6. θαθθαναϊς ... σαθαρβουζανης 7. ρησιν απεστειλαν ... εν αυτη 8. γιγνεται ... εν χερσιν 9. ειπομεν 11. τοιουτο οημα απεκρ. αυτοις

[12] ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν 12 αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα. [13] ἀλλ' ἐν 13 ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. [14] καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ χρυσᾶ 14 καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκε τῷ Σαβανασὰρ τῷ θησαυροφύλακι τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ, [15] καὶ εἶπεν αὐτῷ Πάντα τὰ σκεύη λάβε 15 καὶ πορεύου θὲς αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. [16] τότε Σαβανασὰρ ἐκεῖνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν 16 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν ᾠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη. [17] καὶ 17 νῦν εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπισκεπήτω ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γάζης τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῷς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς περὶ τούτου πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

VI.

Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ὅπου ἡ γάζα κεῖται ἐν Βαβυλῶνι. [2] καὶ εὑρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει 2 κεφαλὶς μία, καὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα. [3] Ἐν ἔτει πρώτῳ 3 Κύρου βασιλέως Κῦρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην περὶ οἴκου ἱεροῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ Οἶκος οἰκοδομηθήτω καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα. καὶ ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχεις ἑξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχεων ἑξήκοντα, [4] καὶ δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἷς· καὶ ἡ δαπάνη ἐξ 4 οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται. [5] καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ 5 τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ ἀπελθέτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τόπου οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. [6] νῦν δώσετε ἔπαρχοι πέραν 6 τοῦ ποταμοῦ Σαθαρβουζαναΐ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκεῖθεν, [7] νῦν ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ 7 θεοῦ· οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον οἰκοδομείτωσαν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. [8] καὶ ἀπ' ἐμοῦ γνώμη 8 ἐτέθη μή ποτέ τι ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκοδομηθῆναι οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκεῖνον· καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τὸ μὴ καταργηθῆναι· [9] καὶ ὃ ἂν ὑστέρημα, καὶ υἱοὺς βοῶν καὶ κριῶν καὶ 9 ἀμνοὺς εἰς ὁλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρούς, ἅλας, οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερέων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔστω διδόμενον αὐτοῖς ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν, [10] ἵνα ὦσιν εὐωδίας προσφέροντες τῷ θεῷ τοῦ οὐ- 10 ρανοῦ, καὶ προσεύχωνται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως καὶ υἱῶν αὐτοῦ. [11] καὶ ἀπ' 11 ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ὠρθωμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται. [12] καὶ ὁ θεὸς οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα 12 ἐκεῖ καταστρέψαι πάντα βασιλέα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ

---

12. απ οτε 14. χρυσεα ... απο οικου ... εις ναον ... απο ναου ... τω σασαβασσαρω 16. σασαβασσαρ ... εως νυν 17. απο του βασ. κυρ. VI. 2. εν αμαθα εν πολει ... ην γεγραμμ. 3. οικου του θεου 5. χρυσεα ... απο οικου ... (εκοσμισεν ...) απελθατω ... επι τοπου τεθη 6. σαθαρβουζανε 7. και νυν ... om οικου 8. οικοδομησαι 9. om ελαιον ... των ιερεων 10. προσφεροντες ευωδιας ... των υιων 11. παγησεται 12. χειρα εαυτου

ἀλλάξαι ἢ ἀφανίσαι τὸν οἶκον τοῦ ϑεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ Δαρεῖος ἔϑηκα
13 γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται. [13] τότε Θανϑαναῒ ὁ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ,
Σαϑαρβουζαναῒ καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε Δαρεῖος βασιλεύς,
14 οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς. [14] καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ᾠκοδομοῦσαν
καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητείᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδδώ,
καὶ ἀνῳκοδόμησαν καὶ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης ϑεοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ γνώ-
15 μης Κύρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρϑασασϑὰ βασιλέων Περσῶν. [15] καὶ ἐτέλεσαν
τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὅ ἐστιν ἔτος ἕκτον τῆς βασι-
16 λείας Δαρείου τοῦ βασιλέως. [16] καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ
Λευῖται καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν ἀποικεσίας ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ ϑεοῦ ἐν
17 εὐφροσύνῃ. [17] καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ ϑεοῦ μόσχους
ἑκατόν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνοὺς τετρακοσίους, χιμάῤῥους αἰγῶν ὑπὲρ ἁμαρ-
18 τίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριϑμὸν φυλῶν Ἰσραήλ. [18] καὶ ἔστησαν
τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν καὶ τοὺς Λευίτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν ἐπὶ
19 δουλείας ϑεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν γραφὴν βίβλου Μωυσῆ. [19] καὶ ἐποίη-
σαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ
20 πρώτου. [20] ὅτι ἐκαϑαρίσϑησαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται, ἕως εἷς πάντες καϑαροί·
καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
21 αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. [21] καὶ ἔφαγον υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ
τῆς ἀποικεσίας καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαϑαρσίας ἐϑνῶν τῆς γῆς πρὸς
22 αὐτοὺς τοῦ ἐκζητῆσαι κύριον ϑεὸν Ἰσραήλ. [22] καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν
ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος, καὶ ἐπέ-
στρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσοὺρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν
ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ ϑεοῦ Ἰσραήλ.

VII.

Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρϑασασϑὰ βασιλέως Περσῶν
2 ἀνέβη Ἔσδρας υἱὸς Σαραίου υἱοῦ Ἀζαρίου υἱοῦ Χελκία [2] υἱοῦ Σελοὺμ υἱοῦ
3 4 Σαδδοὺκ υἱοῦ Ἀχιτὼβ [3] υἱοῦ Σαμαρία υἱοῦ Ἐσριὰ υἱοῦ Μαρεὼϑ [4] υἱοῦ Ζα-
5 ραΐα υἱοῦ Ὀζίου υἱοῦ Βοκκὶ [5] υἱοῦ Ἀβισουὲ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἐλεάζαρ υἱοῦ
6 Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. [6] αὐτὸς Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ
αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ ὃν ἔδωκε κύριος ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ·
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, ὅτι χεὶρ κυρίου ϑεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν
7 οἷς ἐζήτει αὐτός. [7] καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων
καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν καὶ οἱ ᾄδοντες καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ Ναϑινὶμ εἰς
8 Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Ἀρϑασασϑᾷ τῷ βασιλεῖ. [8] καὶ ἦλϑοσαν εἰς
9 Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἕβδομον τῷ βασιλεῖ. [9] ὅτι
ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐϑεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βα-
βυλῶνος, ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἤλϑοσαν εἰς Ἱερουσαλήμ,
10 ὅτι χεὶρ ϑεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαϑὴ ἐπ' αὐτόν. [10] ὅτι Ἔσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ
αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα
11 καὶ κρίματα. [11] καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος οὗ ἔδωκεν Ἀρϑα-
σασϑὰ τῷ Ἔσδρᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου καὶ

---

12. ϑεου εκεινον τον 13. ϑαϑϑαναι επαρχος ... σαϑαρβουζαναι ... δαρ. ο βασ. 14. ωκοδομευσαν (sic) ... προφητια ... βασιλεως 15. δαριου 17. om του οικου ... χειμαρους αιγ. περι 18. επι δουλεια ϑεου του ... βιβλιου μωση 20. εκαϑερισϑησαν ... και οι λευιται 21. οι υιοι ... κυρ. τον ϑεον 22. κ. κυριος επεστρεψ. VII. 1. εζρας ... χελκειου 2. σελλουμ ... σααδουκ 3. σαμαρεια ... εζρια ... μαραϊωϑ 4. οζιυι· (versu exeunte) υιου (corrige οζι υιου?) 6. εζρας 7. απο υιων ... ναϑινειμ 8. ηλϑον ... om το 9. a του μηνος ad του μηνος transilit ... ηλϑον 10. εζρας εδωκεν καρδιαν εαυτου ... διδασκειν ισραηλ 11. τω εζρα

προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. [12] Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς βασιλέων Ἔσδρᾳ γραμματεῖ νόμου κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. τετέλεστο λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις. [13] ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη ὅτι πᾶς ὁ ἑκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ σοῦ πορευθῆναι· [14] ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἑπτὰ συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρί σου· [15] καὶ εἰς οἶκον κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον ὃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἑκουσιάσθησαν τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκηνοῦντι· [16] καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅ τι ἐὰν εὕρῃς ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἑκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ καὶ ἱερέων τῶν ἑκουσιαζομένων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. [17] καὶ πάντα προςπορευόμενον τοῦτον ἑτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριούς, ἀμνούς, καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προςοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. [18] καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῇ ἐν καταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὡς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. [19] καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ παράδος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. [20] καὶ κατάλοιπον χρείας οἴκου θεοῦ σου ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως [21] καὶ ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρᾳ τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἑτοίμως γινέσθω, [22] ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατόν, καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατόν, καὶ ἕως οἴνου βάτων ἑκατόν, καὶ ἕως ἐλαίου βάτων ἑκατόν, καὶ ἅλας οὗ οὐκ ἔστι γραφή. [23] πᾶν ὅ ἐστιν ἐν γνώμῃ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ γινέσθω. προςέχετε μή τις ἐπιχειρήσῃ εἰς τὸν οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μή ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. [24] καὶ ὑμῖν ἐγνώρισται ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ᾄδουσι, πυλωροῖς, Ναθινὶμ καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ τοῦτο, φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἐξουσιάσεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. [25] καὶ σύ, Ἔσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐν χειρί σου κατάστησον γραμματεῖς καὶ κριτάς, ἵνα ὦσι κρίνοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρᾳ τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς εἰδόσι νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδότι γνωριεῖτε. [26] καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾖ ποιῶν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἑτοίμως, τὸ κρίμα ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐάν τε εἰς θάνατον ἐάν τε εἰς παιδείαν ἐάν τε εἰς ζημίαν τοῦ βίου ἐάν τε εἰς παράδοσιν. [27] εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, [28] καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως τῶν ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἄρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

VIII.

Καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες πατριῶν αὐτῶν οἱ ὁδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. [2] ἀπὸ υἱῶν Φινεές, Γηρσών· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυίδ, Ἀττούς· [3] ἀπὸ υἱῶν Σα-

12. εζρα ... κυριου θεου ... τετελεσται ο λογος (14. συμβολων) 15. χρυσιον ο βασιλευς 16. αν pro εαν 17. παν ... επι θυσιαστηριου 18. και χρυσιου 20. και το καταλ. 21. ο εαν αιτησει υμ. εζρας ... γραμμ. του νομου του θεου ... γιγνεσθω 22. οινου βαδων ... και ελαιου βαδων 23. του θεου ... προσεχε ... γιγνεσθω ... εις οικον του θεου 24. ναθινειμ 25. εζρα ... θεου η εν 26. ποιων τον νομον ... γιγνομενον ... δεσμα pro παραδοσιν 27. ουτως post εδωκεν pon. 28. ως χειρ κυριου η VIII. 1. om οι prius 2. γηρσωμ

χανία καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τὸ σύστρεμμα ἑκατὸν
4 καὶ πεντήκοντα· 4 ἀπὸ υἱῶν Φαὰϑ Μωάβ, Ἐλιανὰ υἱὸς Σαραΐα, καὶ μετ᾽
5 αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά· 5 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαϑόης Σεχενίας υἱὸς Ἀζιήλ,
6 καὶ μετ᾽ αὐτοῦ τριακόσια τὰ ἀρσενικά· 6 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀδίν, Ὠβὴϑ
7 υἱὸς Ἰωνάϑαν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ ἀρσενικά· 7 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ,
8 Ἰσαΐας υἱὸς Ἀϑελία, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά· 8 καὶ ἀπὸ
υἱῶν Σαφατία, Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαήλ, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσε-
9 νικά· 9 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδία υἱὸς Ἰεϊήλ, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ διακόσιοι
10 δεκαοκτὼ τὰ ἀρσενικά· 10 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βαανί, Σελιμοὺϑ υἱὸς Ἰωσεφία,
11 καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά· 11 καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβί, Ζαχα-
12 ρίας υἱὸς Βαβί, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ ἀρσενικά· 12 καὶ ἀπὸ υἱῶν
Ἀσγάδ, Ἰωανὰν υἱὸς Ἀκκατάν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά·
13 13 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικὰμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· Ἐλιφα-
14 λάτ, Ἰεὴλ καὶ Σαμαΐα, καὶ μετ᾽ αὐτῶν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά· 14 καὶ ἀπὸ
υἱῶν Βαγουαΐ, Οὐϑαῒ καὶ Ζαβούδ, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσε-
15 νικά. 15 καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν Εὐί,
καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς· καὶ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς
16 ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὗρον ἐκεῖ. 16 καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεάζαρ,
τῷ Ἀριήλ, τῷ Σεμεΐᾳ καὶ τῷ Ἀλωνὰμ καὶ τῷ Ἰαρὶβ καὶ τῷ Ἐλνάϑαμ καὶ
τῷ Νάϑαν καὶ τῷ Ζαχαρίᾳ καὶ τῷ Μεσολλὰμ καὶ τῷ Ἰωαρὶμ καὶ τῷ Ἐλ-
17 νάϑαν συνιέντας. 17 καὶ ἐξήνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου,
καὶ ἔϑηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τῶν
Ἀϑινεὶμ ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ᾄδοντας εἰς οἶκον ϑεοῦ ἡμῶν.
18 18 καὶ ἤλϑοσαν ἡμῖν, ὡς χεὶρ ϑεοῦ ἡμῶν ἀγαϑὴ ἐφ᾽ ἡμᾶς, ἀνὴρ Σαχὼν ἀπὸ
υἱῶν Μοολὶ υἱοῦ Λευὶ υἱοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἀρχὴν ἦλϑον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελ-
19 φοὶ αὐτοῦ δεκαοκτώ· 19 καὶ τὸν Ἀσεβία καὶ τὸν Ἰσαΐα ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρί,
20 ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἴκοσι· 20 καὶ ἀπὸ τῶν Ναϑινὶμ ὧν ἔδωκε Δαυὶδ
καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναϑινὶμ διακόσιοι εἴκοσι· πάντες
21 συνήχϑησαν ἐν ὀνόμασι. 21 καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀουὲ
τοῦ ταπεινωϑῆναι ἐνώπιον τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ᾽ αὐτοῦ ὁδὸν εὐϑεῖαν
22 ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάσῃ τῇ κτήσει ἡμῶν. 22 ὅτι ᾐσχύνϑην αἰτή-
σασϑαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἱππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχϑροῦ ἐν
τῇ ὁδῷ, ὅτι εἴπαμεν τῷ βασιλεῖ λέγοντες Χεὶρ τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας
τους ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαϑόν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ ϑυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ
23 πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν. 23 καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ
24 τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν. 24 καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρ-
χόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραΐᾳ, τῷ Ἀσαβίᾳ, καὶ μετ᾽ αὐτῶν ἀπὸ
25 ἀδελφῶν αὐτῶν δέκα. 25 καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ
τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου ϑεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψωσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι
26 αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρισκόμενοι. 26 καὶ ἔστησα
ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ
27 ἑκατόν, καὶ τάλαντα χρυσίου ἑκατόν· 27 καὶ χαφουρὴ χρυσοῖ εἴκοσι εἰς τὴν
ὁδὸν χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀναϑοῦ διάφορα ἐπιϑυμητὰ ἐν

---

3. om και primum 4. και απο ... ελιαανα υι. ζαραια 5. om και prius ... τριακοσιοι 6. απο υιων ... ωβην 7. ησαια υι. αϑλια 8. ζαβδιας υι. μαχαηλ 9. ιεειηλ 10. απο υιων βαανι σελειμουϑ 11. βαβει bis 12. αζγαδ 13. ελιφαλαϑ ειηλ και σαμαεια 14. γαβουαει 15. ευει ... λευει 16. ιωαρειμ 17. αϑανειμ εν αργυριω τοπου 19. απο υιων ... και οι υιοι αυτων 20. ναϑινειμ bis ... δουλιαν 21. ενωπιον ϑεου 22. ειπομεν ... παντας εγκαταλ. 23. παρα ϑεου 24. τω σαραια τω σαβια 27. χαφουρη χρυσαιοι ... οδον δραχμων ειν χειλειοι (sic)

χρυσίῳ. [28] καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἅγιοι τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἑκούσια τῷ κυρίῳ θεῷ πατέρων ἡμῶν· [29] ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖτε, ἕως στῆτε ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς σκηνὰς οἴκου κυρίου. [30] καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ τῶν σκευῶν ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. [31] καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀουὲ ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ. [32] καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκαθίσαμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. [33] καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμὼθ υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεές, καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ καὶ Νωαδία υἱὸς Βαναΐα οἱ Λευῖται, [34] ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμός. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ [35] οἱ ἐλθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις τῷ θεῷ Ἰσραήλ, μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραήλ, κριοὺς ἐνενηκονταέξ, ἀμνοὺς ἑβδομηκονταεπτά, χιμάρους περὶ ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. [36] καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἐδόξασαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

IX.

Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες Οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, τῷ Χαναν(, ὁ Ἐθί, ὁ Φερεζί, ὁ Ἰεβουσί, ὁ Ἀμμωνί, ὁ Μωαβὶ καὶ ὁ Μοσερὶ καὶ ὁ Ἀμοῤῥί· [2] ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ. [3] καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον, διέῤῥηξα τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγωνός μου, καὶ ἐκαθήμην ἠρεμάζων. [4] καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς ὁ διώκων λόγον θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας· κἀγὼ καθήμενος ἠρεμάζων ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. [5] καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαῤῥῆξαί με τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον τὸν θεόν, [6] καὶ εἶπα Κύριε, ᾐσχύνθην καὶ ἐνετράπην τοῦ ὑψῶσαι θεέ μου τὸ πρόςωπόν μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. [7] ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμὲν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν διαρπαγῇ καὶ ἐν αἰσχύνῃ προςώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. [8] καὶ νῦν ἐπιεικεύσατο ἡμῖν ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. [9] ὅτι δοῦλοί ἐσμεν, καὶ ἐν τῇ

---

28. τω κυρ. θεω 29. στητε εν. των αρχοντ. 31. εν δωδεκατη ... ερυσατο 33. μαρμωθ ... νωαδα 35. απο της αιχμαλωσιας ... χειμαρους 36. εδωκα IX. 1. εμ μακρυμμασιν ... εθθι ... ιεβουσει ... ο μωαβ, ο μωσρι και ο αμορι 2. υιοις εαυτων 3. ερεμαζων ... in f. add ουτως δει και νυν 4. αποικεσιας 5. απο της ταπ. 6. εις ουρανον 8. κυριος ο θεος ημ. του καταλειπειν ημιν ... δουλια

δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς κύριος ὁ ϑεὸς ἡμῶν, καὶ ἔκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ
10 δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰούδᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ. [10] τί εἴπωμεν ὁ ϑεὸς ἡμῶν
11 μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, [11] ἃς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν προφητῶν λέγων Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰςπορεύεσϑε κληρονομῆσαι αὐτήν γῆ μετακινουμένη ἐστὶν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐϑνῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαϑαρσίαις αὐτῶν.
12 [12] καὶ νῦν τὰς ϑυγατέρας ὑμῶν μὴ δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ϑυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαϑὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε καὶ φάγητε τὰ ἀγαϑὰ τῆς
13 γῆς καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. [13] καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ ϑεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνο-
14 μίας καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν. [14] ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς σου καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνϑῇς ἐν ἡμῖν ἕως συν-
15 τελείας τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. [15] κύριε ὁ ϑεὸς Ἰσραήλ, δίκαιος σύ, ὅτι κατελείφϑημεν διασωζόμενοι ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ἰδοὺ ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι στῆναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

X.

Καὶ ὡς προςηύξατο Ἔσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ ϑεοῦ, συνήχϑησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι ἔκλαυσαν ὁ λαὸς καὶ
2 ὕψωσε κλαίων. [2] καὶ ἀπεκρίϑη Σεχενίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἠλὰμ καὶ εἶπε τῷ Ἔσδρᾳ Ἡμεῖς ἠσυνϑετήσαμεν τῷ ϑεῷ ἡμῶν καὶ ἐκαϑίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας ἀπὸ τῶν λαῶν τῆς γῆς· καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ
3 τούτῳ. [3] καὶ νῦν διαϑώμεϑα διαϑήκην τῷ ϑεῷ ἡμῶν ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλῃ· ἀνάστηϑι καὶ φοβέρισον
4 αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς ϑεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος γενηϑήτω. [4] ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ
5 σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποίησον. [5] καὶ ἀνέστη Ἔσδρας καὶ ὥρκισε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἱερεῖς καὶ Λευίτας καὶ πάντα Ἰσραήλ, τοῦ

---

9. δουλια ... εγκατελειπεν ... (inde a κυριος ο ϑεος ημ. rursus incipit FA) FA* βασιλεως (videtur) ... FA* δουναι φραγμον ... Ax FA εν ιερουσαλ. 10. FA* και νυν τι ... εγκατελειπομεν εντολ., FA ενκατελιπομ. ημις εντολ. 11. FA*.* δουλου ... FA* εν μακρυνσει αυτων ων (*.* οις, non ::) επλανησαν ... om αυτων prius ... FA* om αυτων extr. 12. Ax FA δωτε ... FA* εκζητησατε (?) ... κληρονομησητε 13. FA *.* (non ::) παντα τα εισελϑοντα (ελϑ.?) ... FA εφ υμας (** ημας) εν ποιημ. υμων ... FA*.* (non ::) μεγαλη, οτι συ ο ϑεος ημων κατεπαυσας το σκηπτρον ημων δια τας αμαρτιας ημων, και ουκ εστιν ως συ, οτι ... FA* ημων, και εκουφισας 14. απεστρεψαμεν ... FA om των γαιων (*.* τουτων s. τουτ. τ. γ.? ... non ::) ... FA*.* (non ::) και ου παρ. ημιν ... FA ενκαταλιμμα 14. 15. a διασωζομενον ad διασωζομενοι transilit 15. FA *.* οτι ουκ ενκατελιφϑημεν ... FA* om η (*.* ει) ... FA* om ιδου ημεις ... FA* post εναντ. σου add ως η ημερα αυτη ... FA* επι τουτο X. 1. εζρας ... FA* om ως sec. ... FA κλαιων προσευχομενος ... FA του οικου ... FA* om απο ισραηλ ... Ax FA εκλαυσεν 2. ιεειηλ ... εζρα ... FA *.* (non ::) ελαβομεν pro εκαϑ. ... Ax FA απο λαων 3. FA* εκβαλλειν ... FA :: γεννωμενα ... FA* εως αν ... FA*.* (non ::) pro ως αν usque γενηϑ. sic: εν βουλη κυριου και των τρεμοντων εν εντολαις αυτου· και ποιηϑησεται κατα τον νομον του ϑεου ημων. 4. Ax FA** (cf. Prol. codicis) αναστηϑι ... om οτι 5. FA ωρκισεν τους (*.* add ιερεις και) λευιτ. κ. τους αρχοντ. κ. π. ισρ.

ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ὤμοσαν. [6] καὶ ἀνέστη Ἔσδρας ἀπὸ προς- 6
ώπου οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωανὰν υἱοῦ Ἐλισούβ,
καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγε καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ
τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. [7] καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν 7
Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ.
[8] πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλὴ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν 8
πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διαστα-
λήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας. [9] καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα 9
καὶ Βενιαμὶν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας, οὗτος ὁ μὴν ὁ ἔννατος·
ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ θεοῦ ἀπὸ θο-
ρύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. [10] καὶ ἀνέστη Ἔσδρας 10
ὁ ἱερεὺς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἠσυνθετήκατε καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας
ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμέλειαν Ἰσραήλ. [11] καὶ νῦν δότε αἴνεσιν 11
κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ,
καὶ διαστάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων.
[12] καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία καὶ εἶπαν Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου 12
ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. [13] ἀλλὰ ὁ λαὸς πολύς, καὶ ὁ καιρὸς χειμερινός, καὶ οὐκ 13
ἔστι δύναμις στῆναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο,
ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. [14] στήτωσαν δὴ ἄρχον- 14
τες ἡμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πόλεσιν ἡμῶν ὃς ἐκάθισε γυναῖκας ἀλλοτρίας,
ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν· καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως
καὶ πόλεως καὶ κριταὶ τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν
περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. [15] πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαὴλ καὶ Ἰαζίας υἱὸς Θε- 15
κωὲ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου, καὶ Μεσολλὰμ καὶ Σαββαθαῒ ὁ Λευίτης βοηθῶν
αὐτοῖς. [16] καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας· καὶ διεστάλησαν Ἔσδρας 16
ὁ ἱερεὺς καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι
ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. [17] καὶ 17
ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας ἕως ἡμέρας μιᾶς
τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. [18] καὶ εὑρέθησαν ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἳ ἐκάθισαν 18
γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μαα-
σία καὶ Ἐλιέζερ καὶ Ἰαρὶβ καὶ Γαδαλία· [19] καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ 19
ἐξενέγκαι γυναῖκας ἑαυτῶν καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημ-
μελήσεως αὐτῶν· [20] καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμήρ, Ἀνανὶ καὶ Ζαβδία· [21] καὶ ἀπὸ 20 21

---

6. εζρας ... FA∵ ιωναν ... FA επι ασυνθεσεια (— σεια etiam Ax) ... της αποικεσιας 7. Ax FA* om πασι τοις usque ιερουσαλημ ... FA∵ του συναχθηναι 8. FA και πας ... ως αν η βουλη, FA* ος αν βουλη ... FA* om των αρχοντων 9. FA παντ. οι ανδρες ... Ax FA βενιαμειν ... Ax FA ενατος ... FA∵ και εκαθισεν ... FA* om πας ... του θορυβου 10. εζρας ... FA∵ (non ∷) κ. ελαβετε γυν. 11. τω κυριω θεω, FA* τω θεω, FA∵ κυριω τω θεω ... FA∵ πατερ. υμων 12. FA∵ ειπαν φωνη 14. Ax FA οι αρχοντες ... Ax FA τη παση (FA∵, non ∷, εν τη παση) εκκλησια κ. πασι ... FA ελθατωσαν ... FA* απο συναγωγων ... ∵ (non ∷) και παντες οι εν ταις πολεσιν οι λαβοντες γυν. ... om θυμου 15. FA* σαηλ ... FA* λαζεια, ** λαζειας ... θεκουε, FA ελκεια ... μετασολλαμ καββαθαϊ, FA μεσουλαμ και σαβαθαι 16. οι υιοι ... FA∵ (non ∷) κ. διεστιλεν εσδρ. ο ιερ. αρχοντας ... εζρας ... FA* om και tertium (addidit ∷ ut videtur) ... Ax FA* των οικων ... Ax FA∵ επ ονομασιν ... FA∵ (non ∷) δωδεκατου 17. 18. FA* ab αλλοτριας ad αλλοτριας v. seq. transilit. 18. FA∵ απο των υιων ... FA∵ οι ελαβον ... FA οι αδελφοι ... μαασηια, FA μαασηα ... FA ιωρειμ και γαλαδεια 19. FA* om του εξενεγκαι usq. αυτων ... FA** περι πλημμεληματος α. 20. FA* αμμηρ ... ανανια, FA ανανει ... FA ζαβδεια

22 υἱῶν Ἠράμ, Μασαὴλ καὶ Ἐλία καὶ Σαμαΐα καὶ Ἰεὴλ καὶ Ὀζία· [22] καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασούρ, Ἐλιωναΐ, Μαασία καὶ Ἰσμαὴλ καὶ Ναϑαναὴλ καὶ Ἰωζα-
23 βὰδ καὶ Ἠλασά· [23] καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Ἰωζαβὰδ καὶ Σαμοὺ καὶ Κωλία,
24 αὐτὸς Κωλίτας, καὶ Φεϑεΐα καὶ Ἰούδας καὶ Ἐλιέζερ, [24] καὶ ἀπὸ τῶν ᾀδόν-
25 των Ἐλισάβ, καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν Σολμὴν καὶ Τελμὴν καὶ Ὠδούϑ· [25] καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ῥαμία καὶ Ἀζία καὶ Μελχία καὶ Μεαμὶν καὶ
26 Ἐλεάζαρ καὶ Ἀσαβία καὶ Βαναία· [26] καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, Ματϑανία καὶ
27 Ζαχαρία καὶ Ἰαΐὴλ καὶ Ἀβδία καὶ Ἰαριμὼϑ καὶ Ἠλία· [27] καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαϑουά, Ἐλιωναΐ, Ἐλισούβ, Ματϑαναΐ καὶ Ἀρμὼϑ καὶ Ζαβὰδ καὶ Ὀζιζά·
28 29 [28] καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεΐ, Ἰωανάν, Ἀνανία καὶ Ζαβοὺ καὶ Θαλί· [29] καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανουί, Μοσολλάμ, Μαλούχ, Ἀδαΐας, Ἰασοὺβ καὶ Σαλουία καὶ Ῥημώϑ·
30 [30] καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαὰϑ Μωάβ, Ἐδνὲ καὶ Χαλὴλ καὶ Βαναία, Μαασία, Ματ-
31 ϑανία, Βεσελεὴλ καὶ Βανουὶ καὶ Μανασσῆ· [31] καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠράμ, Ἐλιέ-
32 ζερ, Ἰεσία, Μελχία, Σαμαΐας, Σεμεών, [32] Βενιαμίν, Βαλούχ, Σαμαρία·
33 [33] καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσήμ, Μετϑανία, Ματϑαϑά, Ζαδάβ, Ἐλιφαλέτ, Ἱεραμί,
34 35 Μανασσῆ, Σεμεΐ· [34] καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανί, Μοοδία, Ἀμράμ, Οὐήλ, [35] Βα-
36 37 ναία, Βαδαΐα, Χελκία, [36] Οὐουανία, Μαριμώϑ, Ἐλιασίφ, [37] Ματϑανία,
38 39 Ματϑαναΐ· καὶ ἐποίησαν [38] οἱ υἱοὶ Βανουὶ καὶ οἱ υἱοὶ Σεμεΐ, [39] καὶ Σελε-
40 41 μία καὶ Νάϑαν καὶ Ἀδαΐα, [40] Μαχαδναβού, Σεσεΐ, Σαρισύ, [41] Ἐζριὴλ καὶ
42 43 Σελεμία καὶ Σαμαρία [42] καὶ Σελλούμ, Ἀμαρεία, Ἰωσήφ· [43] ἀπὸ υἱῶν Ναβού, Ἰαήλ, Ματϑανίας, Ζαβάδ, Ζεβεννάς, Ἰαδαὶ καὶ Ἰωὴλ καὶ Βαναία.
44 [44] πάντες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

---

21. μασεΐας ... FA ελεια ... Ax FA σαμαια ... ιειηλ ... FA οζεια 22. ελιωηναι, FA ελιωνα ... FA μαασαια ... FA σαμαιηλ 23. FA ⁖ (non ⁘) κ. α. τ. υιων των λευ. ... FA σαμουδ ... κωλαα, FA κωλεια ... FA* κωλιευ, ** κωλιτα ... φεϑεια, FA φααια ... FA ιεδομ (pro ιουδ.) κ. ελιαζαρ 24. FA ⁖ (non ⁘) ωδων pro αδοντων ... FA ελισαφ ... σολλημ, FA γαιλλειμ ... Ax FA τελλημ ... ωδουε 25. FA ⁖ (non ⁘) φαρες ... FA αδεια pro αζια ... FA μελχεια ... μεαμιμ, FA αμαμειν ... ελεαζα ... FA σαβια ... βαναΐα, FA μαναια 26. μαϑϑανια, FA μαϑανια ... αΐειηλ, FA ΐαειηλ ... FA αβδεια ... ιεριμωϑ ... FA ηλεια 27. ζαϑϑουα, FA ζαϑουια ...* ελιωνναΐ, ** ελιωηναΐ, FA ελιωναν ... FA ελισου ... μαϑϑαναι, FA βαλαϑανιαν ... ιαρμωϑ, FA αρμων ... FA οζεια 28. βαβει, FA βαβι ... FA ιωναναν ... FA* ανεια, ** ανανεια ... ζαβου οϑαλι, FA ζαβου ϑαλειμ 29. βανει ... σααλ pro σαλουια ... FA βανουειμ ελουσαμα ελουμα δαασουδ και σαλουια κ. μηνων 30. FA εδενεχ ηλ βαναΐα μαση (Ax μαασηα) ... μαϑϑανια, FA αμαϑανεια (sed μ erasum) ... βεσεληλ, FA βεσσεληλ ... FA ϑανουει 31. ιεσσια, FA ιεσσεια ... Ax FA μελχεια ... σαμαιας, FA σεμεα 32. Ax FA βενιαμειν ... μαλουχ, FA μαδουχ (sed FA* videtur μαλουχ) 33. FA ησιαμ ... μαϑϑαναΐ, FA μαϑανια ... μαϑϑαϑα ζαβαδ, FA αϑαζαβελ ... FA ελειφαλεϑ ... ιερεμι, FA ιεραμει ... FA σεμεει 34. FA* om και ... βανει, FA ανειμο ... μοοδεια, FA δεδια ... αμβραμ και ουηλ, FA μαριϑυηλ 35. βαναΐα ... FA μαδαια ... χελια, FA χελκεια 36. ουουνια, FA ουιερε ... FA χωιεραμωϑ ... ελιασειβ, FA ελειασειβ 37. μαϑϑανια, FA μαϑανια ... μαϑϑαναΐ, FA μαϑανα 38. FA και υιοι σεμεει 39. σελεμιας, FA σελεμεια ... αδαΐας, FA αδειαμ 40. μαχναδααβου σεσει, FA αχαδ ναβουσεσει ... αρου, FA σαρουε 41. FA εσριηλ ... σελεμιας, FA σελεμεια ... σαμαρειας, FA σαμαρεια 42. Ax FA om και ... FA σαλουμ ... αμαριας, FA μαρια 43. ιεειηλ ... μαϑϑαϑιας, FA ϑαμαϑια ... om ζαβαδ ζεβεννας, FA σεδεμ ζαμβειναδια ... ιαδαΐ, FA om ... βαναΐα

ΝΕΕΜΙΑΣ.

I.

Λόγοι Νεεμία υἱοῦ Χελκία. καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Χασελεῦ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν Σουσὰν ἀβιρά· [2] καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἷς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων οἳ κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. [3] καὶ εἴποσαν πρός με Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐν ὀνειδισμῷ, καὶ τείχη Ἱερουσαλὴμ καθῃρημένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρί. [4] καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαί με τοὺς λόγους τούτους ἐκάθισα καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένθησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. [5] καὶ εἶπα Μὴ δή, κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας καὶ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· [6] ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳγμένοι τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου, καὶ ἐξαγορεύω ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ αἷς ἡμάρτομέν σοι, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. [7] διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου. [8] μνήσθητι δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου λέγων Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορπιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς· [9] καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρός με, καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσητε αὐτάς, ἐὰν ᾖ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξω αὐτούς, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνῶσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. [10] καὶ αὐτοὶ παῖδές σου καὶ λαός σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ. [11] μὴ δή, κύριε· ἀλλὰ ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου καὶ εἰς τὴν προσευχὴν παίδων σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου· καὶ εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον καὶ δὸς αὐτὸν εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

---

* Liber νεεμιας a libro qui praecedit in Ax FA non separatur. In utroque λογοι νεεμια υιου αχαλια, quae verba v. 1. leguntur, in ipso textu distincta quidem sed non a textu sunt sejuncta. Inscriptio igitur quam proprie dicis non adest.

I. 1. Ax FA αχαλια (ut jam notatum est) ... FA* χεσεηλου, ⁎ χεσελευ, Ax χασεηλου ... FA* post χεσεηλου add τοις σουσοις μητροπολει περσων ... αβειρρα, FA αβειρα 2. FA αναν 3. (FA* εποιησαν), Ax ειπον ... om οι καταλειφθεντες ... FA post χωρα add εν τη πολει ... FA ⁎ (non ⁑) και τα τειχη ... FA καθειρημενα ... Ax FA * και πυλαι 4. ενωπιον θεου 5. FA* om μη δη ... FA* om του ουρανου ... Ax FA και ο φοβερος ... Ax FA om σου 6. FA ηνεωγμενοι ... FA⁎ την προσευχην ... Ax FA προσευχην δουλου ... FA* νυχταν ... Ax FA επι αμαρτιας υ. ι. ας ... FA του πατρος 7. FA* εδιελυσαμεν ... FA* om προς σε ... παιδω σου (sic) 8. FA om τω ... τω παιδι σου μωυση ... FA* om λεγων ... FA* αθετησητε 9. FA* om η alterum ... FA⁎ post ουρανου add εως αχρου του ουρανου ... FA* om και ante εισαξω 10. Ax FA εν δυναμει ... FA* om τη μεγαλη 11. Ax FA* om κυριε ... FA⁎ μη δη κυριε μη αποστρεψης το προσωπον σου ... Ax FA αλλ εστω ... om τουτου ... καγω ημην ... FA* ημην ευνουχος

II.

Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρθασασθᾷ βασιλεῖ καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ, καὶ οὐκ
2 ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. [2] καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς Διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρόν, καὶ οὐκ εἶ μετριάζων; καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο εἰ μὴ πονηρία καρδίας.
3 καὶ ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα, [3] καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἠρημώθη καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρί;
4 [4] καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς Περὶ τίνος τοῦτο σὺ ζητεῖς; καὶ προςηυξάμην πρὸς
5 τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, [5] καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγαθυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου ὥςτε πέμψαι αὐτὸν ἐν Ἰούδᾳ εἰς
6 πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. [6] καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ Ἕως πότε ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέ-
7 στειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον. [7] καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥςτε
8 παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν, [8] καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσὰφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὅς ἐστι τῷ βασιλεῖ, ὥςτε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰςελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ
9 ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή. [9] καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ
10 ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγοὺς δυνάμεως καὶ ἱππεῖς. [10] καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ καὶ Τωβία ὁ δοῦλος Ἀμμωνί, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγέ-
11 νετο ὅτι ἥκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. [11] καὶ ἦλθον
12 εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. [12] καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ κτῆνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ
13 εἰ μὴ τὸ κτῆνος ᾧ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ. [13] καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ Γωληλὰ καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, καὶ πύλαι αὐτῆς
14 κατεβρώθησαν πυρί. [14] καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην τοῦ Ἀῒν καὶ εἰς κολυμβήθραν
15 τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνει παρελθεῖν ὑποκάτω μου. [15] καὶ ἤμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάῤῥου νυκτός, καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ
16 τείχει· καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα. [16] καὶ οἱ φυλάσ-

---

II. 1. νεισαν, FA* νισα ... FA* (rursus :̣:) αρσαρσαθα βασ., *.* αρταξερξη του βασιλεως ... FA* (rursus :̣:) ην οινος ... FA*.* in f. add και ημην σκυθρωπος 2. Ax FA post μετριαζων om και 3. FA ειπον ... FA εις τους αιωνας ... δια τι pro διοτι ... FA* πατερων σου omisso ηρημωθη 4. τουτο συνζητεις ... προσευξαμην 5. FA* om Ει, addidit :̣:, sed *.* ex επι fecerat επισταμαι et perrexerat τ. βασ. αγαθον· και ει αγαθον επι τον βασιλεα και αγαθυνθησεται ο παις ... Ax FA εις ιουδα 6. FA*.* (non :̣:) post εχομ. αυτ. add ινα τι καθησαι παρ εμοι ... FA* και εως ποτε ... παρουσια, FA πορια 7. FA*.* εως ου ελθω 8. FA*.* (non :̣:) ασαφ τον φυλασσοντα τας ημιονους του βασιλεως και του παραδεισου ... FA*.* (non :̣:) ad πυλας add της βαρεως του οικου ... *.* εις ον (non ita :̣:) εις:ελευσομαι προς αυτον ... FA*.* (non :̣:) θεου μου 9. της δυναμεως 10. FA σαναβαλατ ο ανρωνει (corr. est αρωνει) ... Ax ο αμμωνι, FA αμμωνει ... Ax FA ηκει ανθρωπος 12. FA* om ουκ prius ... FA*.* (non :̣:) ουκ ην μετ εμου αλλο ... Ax FA κτην. ο εγω 13. FA*.* (non :̣:) post γωληλα add νυκτος ... Ax FA εν πυρι 14. FA του αινα 15. FA χειμαρρους ... FA εν τη πυλη

σοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς ἐντίμοις καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. [17] καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς 17 βλέπετε τὴν πονηρίαν ταύτην ἐν ᾗ ἐσμὲν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί· δεῦτε καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. [18] καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα 18 τοῦ θεοῦ ἥ ἐστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέ μοι· καὶ εἶπα Ἀναστῶμεν καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς τὸ ἀγαθόν. [19] καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνὶ καὶ Τωβία 19 ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνὶ καὶ Γησὰμ ὁ Ἀραβί, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς καὶ εἶπον Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; [20] καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον καὶ εἶπα αὐτοῖς Ὁ θεὸς 20 τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδώσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί, καὶ οἰκοδομήσομεν· καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλήμ.

III.

Καὶ ἀνέστη Ἐλιασοὺβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πύλην τὴν προβατικήν· αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἑκατὸν ἡγίασαν ἕως πύργου Ἀναμεήλ. [2] καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἱεριχώ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζαχχοὺρ υἱοῦ 2 Ἀμαρί. [3] καὶ τὴν πύλην τὴν ἰχθυηρὰν ᾠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά· αὐτοὶ ἐστέ- 3 γασαν αὐτήν, καὶ ἐστέγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. [4] καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν ἐπὶ Ῥαμὼθ υἱοῦ Οὐρία υἱοῦ Ἀκκώς. 4 καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Μοσολλὰμ υἱὸς Βαραχίου υἱοῦ Μαζεβήλ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Σαδὼκ υἱὸς Βαανά. [5] καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέ- 5 σχοσαν οἱ Θεκωίμ, καὶ ἀδωρὶμ οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν. [6] καὶ τὴν πύλην Ἰασαναΐ ἐκράτησαν Ἰωιδὰ υἱὸς Φασὲκ καὶ Μεσου- 6 λὰμ υἱὸς Βασωδία· αὐτοὶ ἐστέγασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. [7] καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Μαλ- 7 τίας ὁ Γαβαωνίτης καὶ Εὐάρων ὁ Μηρωνωθίτης, ἄνδρες τῆς Γαβαὼν καὶ τῆς Μασφὰ ἕως θρόνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ. [8] καὶ παρ' 8 αὐτὸν παρησφαλίσατο Ὀζιὴλ υἱὸς Ἀραχίου πυρωτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ Ῥωκεΐμ, καὶ κατέλιπον Ἱερουσαλὴμ ἕως τοῦ τείχους τοῦ πλατέος. [9] καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησε Ῥαφαΐα υἱὸς Σούρ, ἄρχων 9

---

16. FA εγνωσ. οτι επορ. ... FA* τοις βασιλευσιν pro τοις στρατ. κ. τ. καταλ. 17. Ax FA om ταυτην ... FA διωκοδομησομεν (sic) 18. FA* αγαθα ... Ax FA om προς ... Ax FA εις αγαθον 19. FA σαλαβαλλατ ο αρωνει κ. τωβεια ο δ. ο αμμωνει ... FA αραβει ... FA ηλθαν ... FA ειπαν ... FA* om ὃ III. 1. Ax FA ελισουβ ... FA* αδελφ. αυτων ... FA οικοδομησαν ... FA* και αυτοι ... FA om αυτην ... FA* πυργους των ... FA πυργου νασηλ 2. υιων ανδρων ... Ax FA ιερειχω ... FA ζαχχουρ ... μιαρι, FA αμαρει 3. FA* ιχθηραν ... FA ασαναα ... εστησαν θυρας ... FA*,* (non :.:) τα κλειθρα 4. χειρας, FA* θυρας, corr. χιρας ... Ax FA απο ραμωθ ... FA αχως ... μασεζειηλ (sed ζει in litura), FA μασεζεβηλ ... om και επι χ. α. κ. σ. υι. βαανα ... FA σαδουχ 5. κατεσχον ... Ax FA θεκωειμ ... αδωρην, FA αδωρηεμ ... τραχ. εαυτων ... Ax FA δουλιαν 6. του αϊσανα, FA του αισανα ... ιοειδα, FA υιοι εδα ... FA αβδεια pro βασωδια ... om κ. κλειθρ. α. κ. μοχλ. α. 7. Ax FA om και επι χειρα usque πυρώτων v. 8. 8. και επειρα αυτης (confusa) ... υι. του ρωχεειμ, FA ο υι. του ιωαχειμ ... κατελειπον ... FA πλατεως 9. FA** αυτου ... Ax FA ραφαια omissis υι. σουρ

10 ἡμίσους περιχώρου Ἱερουσαλήμ. [10] καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαΐα υἱὸς Ἐρωμάφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν
11 Ἀττοὺϑ υἱὸς Ἀσαβανία. [11] καὶ δεύτερος ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς Ἠρὰμ καὶ
12 Ἀσοὺβ υἱὸς Φαὰτ Μωάβ, καὶ ἕως πύργου τῶν ϑανουρίμ. [12] καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλλοὺμ υἱὸς Ἀλλωής, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Ἱερουσα-
13 λήμ, αὐτὸς καὶ αἱ ϑυγατέρες αὐτοῦ. [13] τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἀνοὺν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανώ· αὐτοὶ ᾠκοδόμησαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν ϑύρας αὐτῆς καὶ κλεῖϑρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλίους πήχεις ἐν τῷ τεί-
14 χει ἕως τῆς πύλης τῆς κοπρίας. [14] καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησε Μελχία υἱὸς Ῥηχάβ, ἄρχων περιχώρου Βηϑαχχαρίμ, αὐτὸς καὶ υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἐσκέπασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν ϑύρας αὐτῆς καὶ κλεῖϑρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς
15 αὐτῆς. [15] τὴν δὲ πύλην τῆς πηγῆς ἠσφαλίσατο Σαλωμὼν υἱὸς Χολεζέ, ἄρχων μέρους τῆς Μασφά· αὐτὸς ἐξῳκοδόμησεν αὐτὴν καὶ ἐστέγασεν αὐτήν, καὶ ἔστησε τὰς ϑύρας αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήϑρας τῶν κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν κλιμάκων τῶν καταβαινουσῶν
16 ἀπὸ πόλεως Δαυίδ. [16] ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησε Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Βηϑσοὺρ ἕως κήπου τάφου Δαυὶδ καὶ ἕως τῆς κολυμβή-
17 ϑρας τῆς γεγονυίας καὶ ἕως Βηϑαγγαρίμ. [17] ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται, Ῥασοὺμ υἱὸς Βανί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων ἡμίσους περι-
18 χώρου Κεϊλὰ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. [18] καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐ-
19 τῶν Βενεΐ υἱὸς Ἠναδάδ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Κεϊλά. [19] καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζοὺρ υἱὸς Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφαί, μέτρον δεύτερον
20 πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας. [20] μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαροὺχ υἱὸς Ζαβοῦ μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως ϑύρας Βηϑελιασοὺβ
21 τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. [21] μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμὼϑ υἱὸς Οὐρία υἱοῦ Ἀκκὼς μέτρον δεύτερον ἀπὸ ϑύρας Βηϑελιασοὺβ ἕως ἐκλείψεως Βηϑελιασούβ.
22 23 [22] καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες Ἐχχεχάρ. [23] καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βενιαμὶν καὶ Ἀσοὺβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκρά-
24 τησεν Ἀζαρίας υἱὸς Μαασίου υἱοῦ Ἀνανία ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. [24] μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βανὶ υἱὸς Ἀδὰδ μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηϑαζαρία ἕως τῆς
25 γωνίας καὶ ἕως τῆς καμπῆς [25] Φαλὰχ υἱοῦ Εὐζαΐ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς
26 τῆς φυλακῆς. καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαΐα υἱὸς Φόρος. [26] καὶ οἱ Ναϑινὶμ ἦσαν

---

10. FA ιεδδεια υι. ειωμαϑ κατεναντι ... οικια ... FA* χειρας αυτων ... αυτους υι. ασβανια, FA ατουϑ υι. ασβενεαμ 11. Ax FA μελχειας ... FA ο υιος ... ηρμα ... φααϑ, FA φααβ ... ϑαννουρειμ, FA ναϑουρειμ 12. FA εκρατησεν σαλουμ υι. ηλεια 13. εκρατησεν ... FA τας ϑυρας ... FA* χιλιοι ... FA ως (corr. εως) πυλης 14. μελχεια ... βηϑαχχαρμα, FA βηϑακαμ ... Ax FA οι υιοι 15. Ax FA om την δε πυλην usque μοχλους αυτης ... FA* κολυμβηϑρα των ϑετου σιλωαμ, *.* κολυμβηϑρας των κωλιων 16. FA νεεμειας ... αζβουχ, FA αζαβου ... FA* om ημισους ... FA βησορ ... βηϑϑαγααρειμ, FA* βηϑαγγαρειμ, *.* βηϑαγγαβαρειμ 17. FA βαασουϑ υι. βαανει ... βανει ... εκρατησαν ... κεειλα, FA καιειλα 18. Ax FA om και ... βενει υι. ην., FA βεζερ υι. ηναδαλατ ... Ax FA κεειλα 19. FA* αζορ ... μασφε, FA μαμφε ... om της ante γωνιας 20. και μετ ... FA* μετ αυτου ... FA ζαβρου ... βηϑελει ασσουβ, FA βηϑαιλισουβ 21. FA υιος σουρια υιου ιακωβ ... μετρος ... ϑυρας βηϑελησουβας, FA ϑυρας (sed ϑυρας punctis notatum) βηϑαιλεισου ... FA εκλιψεως (Ax εκϑλιψεως) βηϑαιλισουβ 22. αχχεχξαρ, FA χεχαρ 23. Ax FA βενιαμειν ... FA* σουβ (sed ipse* corr. videtur ασουβ) ... *οικου αυτου ... om και ... Ax FA αζαρια ... FA μαδασηλ ... FA* υιος ανανια (videtur) 24. FA και μετ ... Ax FA βανει υι. ηναδαδ ... FA βηϑαζαρεια 25. φαλαξ, FA φαλαχ ... FA ευει 26. ναϑινειμ, FA ναϑεινιμ

οἰκοῦντες ἐν τῷ Ὠφὰλ ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων. [27] καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωὶμ μέτρον δεύτερον 27 ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ Ὀφλά. [28] ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας 28 οἴκου ἑαυτοῦ. [29] καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδοὺκ υἱὸς Ἐμμὴρ ἐξεναντίας 29 οἴκου ἑαυτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαΐα υἱὸς Σεχενία, φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς. [30] μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς Σελεμία καὶ Ἀνὼμ 30 υἱὸς Σελὲφ ὁ ἕκτος μέτρον δεύτερον. μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλὰμ υἱὸς Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. [31] μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς 31 τοῦ Σαρεφὶ ἕως Βηθὰν Ναθινὶμ, καὶ οἱ ῥοποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκὰδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. [32] καὶ ἀνὰ μέσον τῆς πύλης τῆς προ- 32 βατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκεῖς καὶ οἱ ῥοποπῶλαι.

IV.

Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολύ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. [2] καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων ὅτι 2 οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ἆρα θυσιάζουσιν; ἆρα δυνήσονται; καὶ σήμερον ἰάσονται τοὺς λίθους μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι γῆς καυθέντας; [3] καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς 3 Μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; [4] ἄκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν ὅτι ἐγενήθημεν 4 εἰς μυκτηρισμόν, [5] καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ 5 δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλωσίας, [6] καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνο- 6 μίαν. [7] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ οἱ Ἄραβες καὶ 7 οἱ Ἀμμανῖται ὅτι ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλήμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. [8] καὶ συνή- 8 χθησαν πάντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἀφανῆ. [9] καὶ προσηυξάμεθα πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προ- 9 φύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. [10] καὶ εἶπεν 10 Ἰούδας Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χοῦς πολύς, καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. [11] καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς Οὐ γνώ- 11 σονται καὶ οὐκ ὄψονται ἕως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ φονεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. [12] καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι 12 οἱ οἰκοῦντες ἐχόμενα αὐτῶν, καὶ εἴποσαν ἡμῖν Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς· [13] καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ 13

26. FA εως κηπου πυλης εν τω ωφαλ του υδατος 27. Ax FA om και ... θεκωειμ, FA θεκωειν ... του σοφλα 28. οικου μετ αυτου 29. Ax FA om και ... FA σαδουχ ... FA σεμεια ... της ανατολας 30. σεεμια ... FA αν. υι. τελεμιας κ. ανουμ υι. τελεμια και τελεμιας υιος ελεφ ο εκτος (sed φ ο εκτο scripsit *,*) ... FA και μετ ... βαρια, FA βαρχεια .. FA γαζζοφυλακειου 31. FA μελχεια υ. τ. σεραφειν εως (corr. add του) βηθαναθι (* videtur βηθαναθιω) ... FA* ροβοπωλαι (videtur) ... FA μαφεθαδ 32. κ. α. μεσ. (corr. add της) αναβασεως της πυλης ... FA* ροβοπωλαι (videtur) IV. 1. FA ηκουσεν αναβαλλατ ... FA* οτι ο ημεις ... Ax FA ην αυτω pro αυτ. εφανη 2. Ax FA om αρα θυσιαζ. usque καυθεντας 3. FA* τωβις ... Ειπαν προς εαυτους, FA ειπεν πρ. εαυτους ... Ax FA θυσιασουσιν ... δος αυτοις ... FA*,* ονειδισμον pro μυκτηρισμον 6. FA επι ανομια 7. FA σαναβαλατ ... FA*,* post αμμανιται add και οι αζωτιοι ... FA ανεβη φυη 8. ελθ. και παραταξ. ... FA εις ιερουσαλημ ... Ax FA om κ. ποιησ. α. αφανη 10. FA* και οχλος πολυς ... FA* om ημεις 11. FA* om Ου 12. FA* om οι sec. ... ειπον ... FA* om παντων ... FA *,* post τοπων add επιστρεψετε ... FA*,* εις ημας 13. FA εστησαν bis

τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαιῶν
14 αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα αὐτῶν. [14] καὶ εἶδον, καὶ ἀνέστην καὶ εἶπα
πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ
λαοῦ Μὴ φοβηϑῆτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· μνήσϑητε τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν τοῦ
μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασϑε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν,
15 ϑυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν καὶ οἴκων ὑμῶν. [15] καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχϑροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσϑη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ ϑεὸς τὴν βουλὴν
αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον
16 αὐτοῦ. [16] καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἥμισυ τῶν ἐκτετιναγμένων
ἐποίουν τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ ϑυρεοὶ καὶ
17 τόξα καὶ ϑώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα [17] τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τείχει. καὶ οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν ἐν ὅπλοις· ἐν μιᾷ
18 χειρὶ ἐποίει αὐτοῦ τὸ ἔργον, καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. [18] καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐζωσμένος ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδομοῦ-
19 σαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ. [19] καὶ εἶπα πρὸς τοὺς
ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ Τὸ
ἔργον πλατὺ καὶ πολύ, καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεϑα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ
20 ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. [20] ἐν τόπῳ οὗ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχϑήσεσϑε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ ϑεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν.
21 [21] καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας
22 ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρϑρου ἕως ἐξόδου τῶν ἄστρων. [22] καὶ ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ εἶπα τῷ λαῷ Ἕκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ αὐλίσϑητε ἐν μέσῳ
23 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νὺξ προφυλακή, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. [23] καὶ
ἤμην ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προφυλακῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν
ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

V.

Καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελ-
2 φοὺς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους. [2] καὶ ἦσάν τινες λέγοντες Ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ
ἐν ϑυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί, καὶ ληψόμεϑα σῖτον καὶ φαγόμεϑα καὶ
3 ζησόμεϑα. [3] καὶ εἰσί τινες λέγοντες Ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ
4 οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν καὶ ληψόμεϑα σῖτον καὶ φαγόμεϑα. [4] καὶ εἰσί
τινες λέγοντες Ἐδανεισάμεϑα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἀγροὶ ἡμῶν
5 καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. [5] καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν
σὰρξ ἡμῶν, ὡς υἱοὶ αὐτῶν υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν
τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς ϑυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καί εἰσιν ἀπὸ ϑυγατέρων ἡμῶν καταδυναστευόμεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ
6 ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. [6] καὶ ἐλυπήϑην σφόδρα κα-
7 ϑὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους. [7] καὶ ἐβουλεύσατο

---

13. FA* post σκεπεινοις add οπου ευ επιβατα ην ... ρομφ. εαυτων ... FA τα τοξα ... * τοξ. εαυτων 14. ιδον ... FA* ανεστη ... Ax FA ειπον ... FA* om προς τ. στρατηγ. και ... και ϑυγατερων 15. ηνικα εγνωσαν 16. Ax FA εκτεταγμενων ... FA* επιουν ... FA*.* αντειχον ... Ax FA τα τοξα κ. οι ϑωρακ. 17. FA διαιροντες ... εαυτου το εργον, FA* αυτο το εργ. ... FA* βολιδαν 18. ρομφ. εαυτου ... FA επι οσφυος εαυτου ... οσφ. εαυτου ... FA* εχομ. εαυτου 19. FA* τους ενδοξους αρχοντας 21. ημισυ pro ημεις, FA ημισοι (pro ημεις οι? ημισυ?) ... FA οι κρατουντες 22. Ax FA om εκαστος μ. τ. ν. αυτου ... εμμεσω 23. FA*.* οι οπισω ... FA* om εξ ημων ... Ax FA εαυτου V. 1. Ax FA και ην κραυγη ... Ax FA αδελφ. εαυτων 2. Ax FA λημψομεϑα ... FA* αγομεϑα 3. FA* εν υιοις pro αγροι ... Ax FA λημψομεϑα 5. FA om και ab initio ... FA υι. ημων υι. αυτων ... τοις υιοις ... FA* om κ. τ. ϑυγατερ. ημ. ... FA*.* χειρος

καρδία μου ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἀπαιτήσει ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἃ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, 8 καὶ εἶπα αὐτοῖς Ἡμεῖς κεκτήμεϑα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔϑνεσιν ἐν ἑκουσίῳ ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, καὶ παραδοϑήσονται ἡμῖν; καὶ ἡσύχασαν καὶ οὐχ εὕροσαν λόγον. 9 καὶ εἶπα Οὐκ ἀγαϑὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ ϑεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσϑε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἐϑνῶν τῶν ἐχϑρῶν ἡμῶν. 10 καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐϑήκαμεν ἑαυτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον, ἐγκατελίπομεν δὴ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. 11 ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν καὶ ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ ἐλαιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξενέγκατε ἑαυτοῖς. 12 καὶ εἶπαν Ἀποδώσομεν καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καϑὼς σὺ λέγεις. καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο. 13 καὶ τὴν ἀναβολήν μου ἐξετίναξα καὶ εἶπα Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ ϑεὸς πάντα ἄνδρα ὃς οὐ στήσει τὸν λόγον τοῦτον ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἀμήν, καὶ ᾔνεσαν τὸν κύριον· καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. 14 ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρϑασασϑᾳ, ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. 15 καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάβοσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ, ἔσχατον ἀργύριον δίδραχμα τεσσαράκοντα, καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν· κἀγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου ϑεοῦ. 16 καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτησα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. 17 καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐϑνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου. 18 καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα ἓξ ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγίνοντό μοι, καὶ ἀνὰ μέσον δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήϑει· καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα, ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. 19 μνήσϑητί μου ὁ ϑεὸς εἰς ἀγαϑὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

VI.

Καὶ ἐγένετο καϑὼς ἠκούσϑη τῷ Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβίᾳ καὶ τῷ Γησὰμ τῷ Ἄραβι καὶ τοῖς καταλοίποις ἐχϑρῶν ἡμῶν ὅτι ᾠκοδόμησα τὸ τεῖχος καὶ οὐ κατελείφϑη ἐν αὐτοῖς πνοή, ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου ϑύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις, 2 καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλὰτ καὶ Γησὰμ πρὸς μὲ λέγων Δεῦρο

7. ειπον ... FA ο ανηρ τ. αδ. εαυτου ... εαυτου ... Ax FA om ᾶ 8. ειπον ... FA* πωλ. τ. αδ. ημων ... Ax FA om κ. παραδοϑ. ημ. 9. FA επελευσεσϑαι ... Ax FA* om τ. εϑνων 10. εγκατελειπομεν 11. ως η ημερον ... om και ante ελαιωνας ... FA* ελαιας ... FA* om το ελαιον, *** habet και το ελ. και 12. FA* καϑως οι λεγοντες (** καϑως σοι λεγεις) 13. FA* εξετεινα ... ειπον ... FA*** ηνεσ. τον λογον κυριου ... FA*** ο λαος τον λογον τουτον 14. Ax FA* απο της ημερας, FA*** και γε απο ημερας (videtur) ... αρϑασασϑαι, FA σαρσαϑα et *** add τω βασιλει 15. FA* ελαβον ... FA* αυτων αρτον και οινον ... διδραγμα ... FA τεσσεραχοντα ... FA* εκτεταγμενοι ... FA και εγω 17. Ax FA εκατον πεντηκοντα ... FA* εχομενοι 18. γιγνομενον ... FA* om μιαν ... Ax FA χειμαρος ... εγεινοντο ... των δεκα ... Ax FA αρτος ... FA δουλια VI. 1. FA αραβει ... Ax FA των εχϑρων ... FA* ωκοδομηϑη ... κατελειφϑη αυτοις ... Ax FA *** και γε εως ... FA* λαου pro καιρου ... FA* επι ταις, *** ταις

καὶ συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνώ· καὶ αὐτοὶ λογι-
3 ζόμενοι ποιῆσαί μοι πονηρίαν. [3] καὶ ἀπέστειλα ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀγγέλους λέγων
Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι μή ποτε καταπαύσῃ
4 τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτό, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. [4] καὶ ἀπέστειλαν
5 πρὸς μὲ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. [5] καὶ ἀπέ-
στειλε πρὸς μὲ Σαναβαλλὰτ τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεῳγμένην ἐν
6 χειρὶ αὐτοῦ. [6] καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ Ἐν ἔθνεσιν ἠκούσθη ὅτι σὺ καὶ
οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι, διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ
7 σὺ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βασιλέα. [7] καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ,
ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰούδᾳ. καὶ νῦν ἀπαγγελήσονται
8 τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπὶ τὸ αὐτό. [8] καὶ
ἀπέστειλα πρὸς αὐτὸν λέγων Οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι ὡς σὺ λέγεις,
9 ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. [9] ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς λέγον-
τες Ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται·
10 καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου. [10] κἀγὼ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεῒ υἱοῦ
Δαλαΐα υἱοῦ Μεταβεήλ, καὶ αὐτὸς συνεχόμενος καὶ εἶπε Συναχθῶμεν εἰς οἶκον
τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς
11 φονεῦσαί σε. [11] καὶ εἶπα Τίς ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰςελεύσεται εἰς τὸν οἶκον καὶ
12 ζήσεται; [12] καὶ ἐπέγνων, καὶ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτόν, ὅτι ἡ προ-
13 φητεία λόγος κατ᾽ ἐμοῦ· καὶ Τωβίας καὶ Σαναβαλλὰτ ἐμισθώσαντο [13] ἐπ᾽
ἐμὲ ὄχλον, ὅπως φοβηθῶ καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἁμάρτω καὶ γένωμαι αὐτοῖς
14 εἰς ὄνομα πονηρόν, ὅπως ὀνειδίσωσί με. [14] μνήσθητι ὁ θεὸς Τωβίᾳ καὶ Σα-
ναβαλλὰτ ὡς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα, καὶ τῷ Νωαδίᾳ τῷ προφήτῃ καὶ
15 καταλοίποις τῶν προφητῶν οἳ ἦσαν φοβερίζοντές με. [15] καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος
16 πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ Ἐλοὺλ μηνὸς εἰς πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. [16] καὶ
ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ
ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσε φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ
17 ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. [17] καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰούδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο
18 πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτούς· [18] ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰούδᾳ
ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ Ἡραέ, καὶ Ἰωνὰν υἱὸς
19 αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλὰμ υἱοῦ Βαραχία εἰς γυναῖκα. [19] καὶ τοὺς
λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς μέ, καὶ λόγους μοῦ ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ·
καὶ ἐπιστολὰς ἀπέστειλε Τωβίας φοβερίσαι με.

VII.

Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ᾠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησα τὰς θύρας, καὶ
2 ἐπεσκέπησαν οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ᾄδοντες καὶ οἱ Λευῖται. [2] καὶ ἐνετειλάμην τῷ

---

2. μοι ποιησαι 3. FA* προς αυτους 4. om κ. απεστειλαν usque τουτο 5. FA απεστιλαν ... FA*.* post σαναβαλλατ add κατα τον λογον τουτον το πεμπτον ... παιδα εαυτου 6. FA*.* ηκουσθη και γοσεμ ειπεν ... om οτι συ ... δια τι συ οικοδομεις ... Ax FA συ γιγνη (FA γινη) αυτοις 7. Ax FA εν ιουδα 8. FA*.* ους συ λεγεις ... FA* om συ sec. 9. FA* φοβερουσιν ... αι χειρες ... FA*.* om νυν 10. FA και εγω ... σεμει, FA σεμεει ... δαλαια ... Ax FA* υιον ... μεηταβεηλ, FA μιταηλ ... εμμεσω ... FA*.* ερχ. φονευσ. σε νυκτος ερχονται φονευσαι σε 11. ειπον ... FA* om ὁ (?) ... Ax FA*.* ante ος add οιος εγω φευξεται η τις οιος ανηρ (FA*.* οιος εγω) ... FA*.* in f. add ουκ εισελευσομαι 12. Ax FA προφητια 14. κ. τω σαναβαλλατ ... FA νοαδια ... Ax FA κ. τοις καταλοιποις ... FA* των ιερεων 15. om μηνος ... πεντηκονταδυο 16. επεσεν ... FA φοβ. μεγας σφοδρα ... FA τουτο το εργον 17. FA* om αι 18. ιωναθαν, FA* ιωαναν, *.* ιωναθαν ... FA βαραχεια

Ἀνανίᾳ ἀδελφῷ μου καὶ τῷ Ἀνανίᾳ ἄρχοντι τῆς βιρὰ ἐν Ἱερουσαλήμ, ὅτι
αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν παρὰ πολλούς, 3 καὶ εἶπα 3
αὐτοῖς Οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔτι αὐ-
τῶν γρηγορούντων κλειέσθωσαν αἱ θύραι καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στῆσον προ-
φύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέ-
ναντι οἰκίας αὐτοῦ. 4 καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν
αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ᾠκοδομημέναι. 5 καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν καρ-
δίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συν-
οδίας· καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἳ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις, καὶ εὗρον
γεγραμμένον ἐν αὐτῷ 6 Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμα- 6
λωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπῴκισε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ
ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ 7 μετὰ 7
Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦ καὶ Νεεμία, Ἀζαρία καὶ Ῥεελμά, Ναεμανί, Μαρδο-
χαῖος, Βαλσάν, Μασφαράθ, Ἔσδρα, Βογουία, Ἰναούμ, Βαανά, Μασφάρ.
ἄνδρες λαοῦ Ἰσραήλ, 8 υἱοὶ Φόρος, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο· 9 υἱοὶ 8 9
Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο· 10 υἱοὶ Ἠρά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο· 10
11 υἱοὶ Φαὰθ Μωὰβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωάβ, δισχίλιοι ἑξακόσιοι δεκα- 11
οκτώ· 12 υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες· 13 υἱοὶ Ζαθουία, 12 13
ὀκτακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· 14 υἱοὶ Ζαχχού, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα· 15 υἱοὶ 14 15
Βανουί, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ· 16 υἱοὶ Βηβί, ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτώ· 16
17 υἱοὶ Ἀσγάδ, δισχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο· 18 υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι 17 18
ἑξηκονταεπτά· 19 υἱοὶ Βαγοΐ, δισχίλιοι ἑξηκονταεπτά· 20 υἱοὶ Ἡδίν, ἑξακόσιοι 19 20
πεντηκονταπέντε· 21 υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἐνενηκονταοκτώ· 22 υἱοὶ Ἡσάμ, 21 22
τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ· 23 υἱοὶ Βεσεΐ, τριακόσιοι εἰκοσιτέσσαρες· 24 υἱοὶ 23 24
Ἀρίφ, ἑκατὸν δώδεκα· υἱοὶ Ἀσέν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς· 25 υἱοὶ Γαβαών, ἐνε- 25
νηκονταπέντε· 26 υἱοὶ Βαιθαλέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· υἱοὶ Ἀτωφά, πεντηκον- 26
ταέξ· 27 υἱοὶ Ἀναθώθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ· 28 ἄνδρες Βηθασμώθ, τεσσαρα- 27 28
κονταδύο· 29 ἄνδρες Καριαθαρίμ, Καφιρὰ καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρα- 29
κοντατρεῖς· 30 ἄνδρες Ἀραμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἴκοσι· 31 ἄνδρες Μαχε- 30 31
μάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο· 32 ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Ἀΐ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς· 33 ἄν- 32 33
δρες Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο· 34 ἄνδρες Ἠλαμαάρ, χίλιοι διακόσιοι 34

VII. 2. Ax FA βειρα ... αυτος ην ανηρ ... FA φοβουμενοι 3. ειπον ... Ax FA* και οτι αυτων ετι ... FA *⁎ στησω ... Ax FA προφυλ. εαυτου ... οικ. εαυτου 6. οι υιοι ... Ax FA της αιχμαλωσιας ... Ax FA om ὁ ... επεστρεψαν ... FA* om εις secundum ... FA* ιουδα εις πολιν (videtur) ... πολ. εαυτου 7. FA*⁎* οι ελθοντες μετα ... αζαρεα ... FA δαεμια pro ρεελμα ... FA ναααμμανει ... μαρδοχεου, FA μαρδοχαιου ... βαασαν μαασφαραθ εζρα βαγουιαϊ ναουμ, FA βασφανμας φαραδες δραβατοει ναουμ (distingue potius βασφαν μασφαραδ εσδρα etc.) 10. FA ηραμ επταχοσιοι (*⁎* $\overline{\chi}$) ... εβδομηκονταδυο 11. FA om και ... δισχιλιοι δεκαοκτω, FA δισχ. οκτακοσιοι δεκαοκτω 12. FA ελαμ ... FA οκταχοσιοι (*⁎* $\overline{\sigma}$) 13. ζαθθουα, FA ζαθουεια ... FA ενναχο(κου sed υ erasum)σιοι (*⁎* $\overline{\omega}$) ... Ax FA τεσσερακοντα 14. FA ζαθου ω οκταχοσιοι (*⁎* $\overline{\psi}$ pro ω οκτ.) 15. Ax FA τεσσερακονταοκτω 16. Ax FA βηβει 17. αγεταδ, FA ασταδ 18. FA αδενικαμ 19. βαγουει, FA βαγοει 20. FA ηδειν ... πεντηκοντατεσσαρες 22. ησαμι 23. βασι, FA βεσει 24. αρειμ, FA αρειφ ... δεκαδυο ... om υι. ασεν διακ. εικ. 26. βαιθσαλεεμ, FA βεθλεεμ (*videtur βεθαλεεμ) ... ανετωφα, FA νετωφα 27. ναθωθ 28. βηθ ... Ax FA τεσσεραχ. 29. Ax FA χαριαθιαρειμ (FA -ριμ) ... χαφιρα, FA καφειρα ... Ax FA τεσσεραχ. 30. FA ταβαα ... εικοσιεις, FA* εικοσιμια 31. FA*⁎* μαχμας 32. FA βηθηλ (*⁎* βεθηλ) και αλεια 33. FA ναβεια ... Ax FA in f. add υιοι μαγεβως (FA μαγεμως) εκατον πεντηκονταεξ 34. FA δισχιλιοι

35 36 πεντηκονταδύο· [35] υἱοὶ Ἠράμ, τριακόσιοι εἴκοσι· [36] υἱοὶ Ἱεριχώ, τριακόσιοι
37 38 τεσσαρακονταπέντε· [37] υἱοὶ Λοδαδὶδ καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιεἶς· [38] υἱοὶ
39 Σαναvά, τριςχίλιοι ἐννακόσιοι τριάκοντα. [39] οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰωδαὲ εἰς οἴκοι
40 Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς· [40] υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο·
41 42 [41] υἱοὶ Φασεούρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτά· [42] υἱοὶ Ἠράμ, χίλιοι
43 δεκαεπτά. [43] οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ τοῦ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Οὐδουία,
44 ἑβδομηκοντατέσσαρες· [44] οἱ ᾄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν τεσσαρακονταοκτώ·
45 [45] οἱ πυλωροὶ υἱοὶ Σαλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀττιτά,
46 υἱοὶ Σαβί, ἑκατὸν τριακονταοκτώ. [46] οἱ Ναθινὶμ υἱοὶ Σηά, υἱοὶ Ἀσφά, υἱοὶ
47 48 Ταβαώθ, [47] υἱοὶ Κιράς, υἱοὶ Ἀσουία, υἱοὶ Φαδών, [48] υἱοὶ Λαβανά, υἱοὶ
49 50 Ἀγαβά, υἱοὶ Σελμεΐ, [49] υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Γαδήλ, υἱοὶ Γαάρ, [50] υἱοὶ Ῥααΐα,
51 52 υἱοὶ Ῥασσών, υἱοὶ Νεκωδά, [51] υἱοὶ Γηζάμ, υἱοὶ Ὀζί, υἱοὶ Φεσή, [52] υἱοὶ
53 Βησί, υἱοὶ Μεϊνών, υἱοὶ Νεφωσασί, [53] υἱοὶ Βακβούκ, υἱοὶ Ἀχιφά, υἱοὶ Ἀρούρ,
54 55 [54] υἱοὶ Βασαλώθ, υἱοὶ Μιδά, υἱοὶ Ἀδασάν, [55] υἱοὶ Βαρκουέ, υἱοὶ Σισαράθ,
56 57 υἱοὶ Θημά, [56] υἱοὶ Νισιά, υἱοὶ Ἀτιφά· [57] υἱοὶ δούλων Σαλωμὼν υἱοὶ Σουτεΐ,
58 59 υἱοὶ Σαφαράτ, υἱοὶ Φεριδά, [58] υἱοὶ Ἰελήλ, υἱοὶ Δορκών, υἱοὶ Γαδαήλ, [59] υἱοὶ
60 Σαφατία, υἱοὶ Ἐττήλ, υἱοὶ Φακαράθ, υἱοὶ Σαβαΐμ, υἱοὶ Ἠμίμ· [60] πάντες
61 οἱ Ναθινὶμ καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμὼν τριακόσιοι ἐνενηκονταδύο. [61] καὶ οὗτοι
ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελέθ, Θελαρησά, Χαρούβ, Ἠρών, Ἰεμήρ, καὶ οὐκ ἠδυ-
νάσθησαν ἀπαγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ
62 εἰσιν· [62] υἱοὶ Δαλαία, υἱοὶ Τωβία, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο·
63 [63] καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ Ἀκώς, υἱοὶ Βερζελλί, ὅτι ἔλαβον ἀπὸ
θυγατέρων Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκας καὶ ἐκλήθησαν ἐπ' ὀνόματι
64 αὐτῶν· [64] οὗτοι ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας καὶ οὐχ εὑρέθη, καὶ
65 ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. [65] καὶ εἶπεν Ἀθερσασθὰ ἵνα μὴ φάγωσιν
66 ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς φωτίσων. [66] καὶ ἐγένετο πᾶσα

---

34. πεντηκοντατεσσαρες, FA πεντηκοντα, *.* add δ̅ 36. Ax FA ιερειχω ... Ax FA τεσσεραχ. 37. FA λοδαδια ... Ax FA ωνων ... FA εικοσιμια 39. FA οι υι. ιωδαε ... FA* εκατον pro ενναχ. 40. FA χεμηρ 41. Ax FA τεσσεραχ. 42. FA ηρα 43. FA οι υιοι ... Ax FA τω καδμιηλ ... ουδουιδ 44. FA οι υιοι ... Ax FA τεσσεραχ. 45. σελλουμ ... τολμων, FA τελαμων ... Ax FA ακουμ ... FA ατειτα ... σαβαιϊ, FA σαβει 46. ναθινειμ, FA ναθει-νειμ ... σιαα ... Ax FA ασειφα ... ταββαωθ 47. Ax FA κειρας ... σιαΐα, FA ιασουια 48. FA λαβαν ... αγγαβα et add Ax FA υιοι ακουδ υιοι ουτα υιοι κηταρ υιοι αγαβ (FA γαβα) ... σελμει, FA σαμαει 49. FA γαναν ... σαδηλ ... FA om υι. γααρ 50. ρααια, FA ραεα ... ρασων, FA ραεσων ... FA νεκωδαμ 51. FA οζει ... φεσση, FA φαιση 52. βησεΐ, FA βαισει ... μεεινωμ, FA μεσσεινωμ ... νεφωσαειμ, FA νεφωσασειμ 53. FA νεκουβ ... FA αχειφα ... FA αρουμ 54. Ax FA μεειδα 55. σεισαραθ, FA σε-σειραθ ... FA ημαθ 56. νεισεια, FA ασεια ... Ax FA ατειφα 57. FA σουτιει (*videtur σουτιη) ... σαφαραθ, FA σαφαραθι ... φαρειδα, FA φε-ρειδα 58. Ax FA ιεαηλ ... γαδδηλ, FA γαδηλ 59. FA εγηλ ... φαχα-ραθ, FA φαχαρατ ... Ax FA σαβαειμ ... Ax FA ημειμ 60. ναθανειμ, FA ναθινινειμ ... FA om δουλων 61. θελμελεχ θελαρσα χερουβ, FA θερμε-λεθ αρησα χαρουβ (** sive *.* χερουβ) ... ιεμμηρ (*εμμηρ videtur) ... FA ηδυνασθησαν ... FA εαυτων bis 62. Ax FA post δαλαια add υιοι βουα (FA βαθουα) ... FA και τεσσεραχ. (etiam Ax τεσσεραχ.) 63. εβεῖα, FA αβεῖα ... ακκως ... βερζελλαΐ, FA βερζελλει ... βερζελλαΐ, FA του βερζελ-λει ... FA γαλααδειτου ... Ax FA εκληθη ... το ονοματι pro επ ον. 64. Ax FA γραφ. εαυτων ... FA συνοδειας και ουκ ... Ax FA *.* ηυρεθη (*ηυρεθησαν) 65. Ax FA αθερσαθα αυτοις ... FA εως αν αναστη (corr. om αν) ... ανεστη ... Ax FA ο ιερευς

ἡ ἐκκλησία ὡςεὶ τέσσαρες μυριάδες διςχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, [67] πάρεξ 67
δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακιςχίλιοι τριακόσιοι τριακον- 68
ταεπτά· καὶ ᾄδοντες καὶ ᾄδουσαι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε· [69] ὄνοι δις- 69
χίλιοι ἑπτακόσιοι. [70] καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον 70
τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυρὸν χρυσοῦς χιλίους, φιάλας πεντήκοντα καὶ χωθωνὼθ
τῶν ἱερέων τριάκοντα. [71] καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυ- 71
ροὺς τοῦ ἔργου χρυσοῦ νομίσματος δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς δις-
χιλίας τριακοσίας, καὶ ἔδωκαν οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ χρυσίου δύο μυριάδας,
καὶ ἀργυρίου μνᾶς διςχιλίας διακοσίας, καὶ χωθωνὼθ τῶν ἱερέων ἑξηκοντα-
επτά. [72] καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ᾄδοντες 72
καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ οἱ Ναθινὶμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

VIII.

Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν,
([1]) καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης 1
τοῦ ὕδατος, καὶ εἶπαν τῷ Ἔσδρᾳ τῷ γραμματεῖ ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου
Μωυσῆ ὃν ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰσραήλ. [2] καὶ ἤνεγκεν Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν 2
νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς καὶ πᾶς ὁ συνιῶν
ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου, [3] καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ 3
τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμίσους τῆς ἡμέρας ἀπέναντι τῶν
ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες, καὶ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ
εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. [4] καὶ ἔστη Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος 4
ξυλίνου, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαθίας καὶ Σαμαΐας καὶ Ἀνανίας
καὶ Οὐρίας καὶ Χελκία καὶ Μαασία ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀριστερῶν Φα-
δαΐας καὶ Μισαὴλ καὶ Μελχίας καὶ Ἀσὼμ καὶ Ἀσαβαδμὰ καὶ Ζαχαρίας καὶ
Μεσολλάμ. [5] καὶ ἤνοιξεν Ἔσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι 5
αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτό, ἔστη πᾶς ὁ λαός.

---

66. εις (pro ωσει) τεσσαρας μυριαδας διςχιλιους τριακοσιους εξηκ. ... FA* διςχιλιαι τριακοσιαι 67. FA om αυτων και ... FA επταχιχιλιοι ... τεσσεραχ. (non FA) 68. 69. ιπποι επτακοσιοι τριακονταεξ· ημιονοι διακοσιοι τεσσερακονταπεντε· καμηλοι τετρακοσιοι τριηκονταπεντε· ονοι εξακιςχιλιοι επτακοσιοι εικοσι, FA ονοι εξακιςχιλιοι (*,* add ψχ)· ιπποι επτακοσιοι τριακονταεξ· ημιονοι διακοσιοι τεσσερακονταπεντε· καμηλοι (*,* add αυτων) τετρακοσιοι τριακονταπεντε 70. Αx εργον τω αθερσαθα εδωκαν, FA*,* εργ. τω αθαρσαθα εδωκεν ... FA* χιλιας ... χοθωνωθ, FA* μεχωνωθ, *,* χοθονωθ 71. FA* εθηκα s. εθηκαι ... FA* θησαυρον ... Αx FA χρυσιου δυο ... αργυριου μυριας μνας διςχιλιας διακοσιας, FA αργυρ. μνας διςχιλιας διακοσιας (*,* ο̅) ... om και εδωκαν usque διακοσιας ... FA *,* verbis και εδωκαν (*,* α εδωσαν) usque διακοσιας signum ※ praefigit ... FA* χρυσιου εβδομηκοντα μυριαδ., *,* χρυσους εν νομισμασιν δυο μυριαδας ... FA* αργυριου μνας χιλιαδας διακοσιας, *,* αργυρα σκευη διςχιλια ... χοθωνωθ, FA* μεχωνωθ, *,* χοθονωθ ... FA ιερων 72. Αx FA οι λευιται ... ναθινειμ, FA ναθεινειμ VIII. 1. πολεσιν εαυτων ... FA* post πολ. αυτων repetit και εφθασεν ο μην ο εβδομος ... FA om εις alterum ... ειπον τω εζρα ... Αx FA ο ενετειλατο ... FA* om κυριος 2. εζρας ... om τον νομον ... Αx FA και εως 3. FA* φωτισαι (videtur) ... εως μεσου, FA *,* εως μεσουσης ... FA και τα ωτα 4. FA* εστησεν εσδρ. ο ιερευς (*,* add ο γραμματευς) ... εζρας ... Αx FA** (s. *,*) ματταθιας ... Αx FA σαμαιας ... Αx FA*,* ουρια ... FA* om και ante χελκια ... χελκεια ... FA μαασαια ... και εξ ευωνυμων ... μεισαηλ ... Αx FA μελχειας ... FA* om κ. ασωμ (Αx FA*,* ωσαμ) κ. αζαβαδμα (Αx ασαβααμα, FA*,* ασαβδανα) ... FA* om κ. μεσολλαμ (Αx FA*,* μοσολλαμ) 5. εζρας

6 [6] καὶ ηὐλόγησεν Ἔσδρας κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν, καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς καὶ εἶπαν Ἀμήν, ἐπάραντες τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἔκυψαν καὶ προσεκύνησαν
7 τῷ κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. [7] καὶ Ἰησοῦς καὶ Βαναΐας καὶ Σαραβίας ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον, καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐ-
8 τοῦ. [8] καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν Ἔσδρας καὶ
9 διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει. [9] καὶ εἶπε Νεεμίας καὶ Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ συνετίζοντες τὸν λαόν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ Ἡμέρα ἁγία ἐστὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιε πᾶς ὁ λαός, ὡς ἤκουσαν
10 τοὺς λόγους τοῦ νόμου. [10] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορεύεσθε φάγετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκάσματα καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἁγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ μὴ διαπέσητε, ὅτι ἐστὶ κύριος ἰσχὺς
11 ἡμῶν. [11] καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαὸν λέγοντες Σιωπᾶτε, ὅτι
12 ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε. [12] καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀποστέλλειν μερίδας καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν
13 τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. [13] καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς
14 Ἔσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. [14] καὶ εὕροσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ᾧ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ὅπως κατ-
15 οικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, [15] καὶ ὅπως σημάνωσι σάλπιγξιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ εἶπεν Ἔσδρας Ἐξέλθετε εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίνων καὶ φύλλα μυρσίνης καὶ φύλλα φοινίκων καὶ φύλλα ξύλου
16 δασέος, ποιῆσαι σκηνὰς κατὰ τὸ γεγραμμένον. [16] καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνὰς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δώματος αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ καὶ ἐν πλατείαις τῆς
17 πόλεως καὶ ἕως πύλης Ἐφραΐμ. [17] καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας σκηνάς, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς, ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυὴ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέ-
18 ρας ἐκείνης· καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη. [18] καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἐσχάτης· καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

IX.

Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ
2 Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις καὶ σποδῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν. [2] καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξη-
3 γόρευσαν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. [3] καὶ

---

6. FA ευλογησεν ... εζρας, FA* om εσδρας ... FA* om επαραντες τ. χ. αυτ. ... Ax FA$^{*}_{*}$ om τας 7. βαναιας ... Ax FA σαραβια 8. Ax FA εν τω βιβλιω ... εζρας ... διεστελλεν επιστημη ... FA ο λαος κυριου 9. εζρας ... FA εστιν αγια (*αγιαν) ... κυριω τω θεω, FA τω κυριω τω θεω ... Ax FA* ηκουσεν 10. FA$^{*}_{*}$ πορ. και φαγ. ... Ax FA η ημερα εστιν ... Ax FA om κυριος ... Ax FA$^{*}_{*}$ ισχ. υμων 11. FA* om παντα 12. FA* πιν ... FA* μυριαδας ... FA$^{*}_{*}$ ποιειν 13. Ax FA om συν ... εζραν 14. FA* ως pro ω ... FA* om εν extr. 15. FA* κ. πως σημαινωσιν ... FA εν σαλπιγξιν ... εζρας ... εξελθατε ... Ax FA δασεως ... σκηνας αυτοις 16. σκηνας αυτοις ... FA εαυτου et εαυτων ... om ταις sec. ... εως οικου εφρ. 17. FA* εν σκηναις pro σκηνας 18. FA νομω ... FA* και εν τη ... FA* om κατα το κριμα IX. 1. FA ημερ. τεταρτη και εικαδι ... Ax FA om και σποδω ε. κ. αυτ. 2. FA* om κ. εστησαν

ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προςκυνοῦντες τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. [4] καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ Καδμιήλ, Σεχενία υἱὸς Σαραβία, υἱοὶ Χωνενί, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. [5] καὶ εἴποσαν οἱ Λευῖται Ἰησοῦς καὶ Καδμιήλ Ἀνάστητε εὐλογεῖτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος· καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. [6] καὶ εἶπεν Ἔσδρας Σὺ εἶ αὐτὸς κύριος μόνος, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς· καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προςκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν. [7] σὺ εἶ κύριος ὁ θεός, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἄβραμ καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ. [8] καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμορραίων καὶ Φερεζαίων καὶ Ἰεβουσαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σύ. [9] καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. [10] καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνως ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. [11] καὶ τὴν θάλασσαν ἔρρηξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ τοὺς καταδιώξοντας αὐτοὺς ἔρριψας εἰς βυθὸν ὡςεὶ λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῷ. [12] καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὡδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. [13] καὶ ἐπὶ ὄρος Σινᾶ κατέβης καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα καὶ νόμους ἀληθείας, προστάγματα καὶ ἐντολὰς ἀγαθάς. [14] καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου σου. [15] καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδοτίαν αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν. καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰςελθεῖν κληρονομῆσαι τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου δοῦναι αὐτοῖς. [16] καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν ὑπερηφανεύσαντο καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. [17] καὶ ἀνένευσαν τοῦ εἰςακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν

---

3. FA om τη ... Ax FA om κυριου ... FA εαυτων ... FA* om κυριω ... FA εαυτων 4. Ax FA om οι ... σαχανια, FA σαραδια ... υι. σαραβαϊα ... Ax FA*.* (*om υι. χων.) υι. χαναvι ... om μεγαλη ... FA θεον εαυτων 5. ειπαν ... FA* οι υιοι λευιται ... FA αναστ. και ευλογ. ... τον κυριον θεον ημων (FA*.* υμων) ... om κ. εως τ. αιωνος ... FA om και ante ευλογησουσιν ... FA*.* σου και υψους σου επι 6. εζρας ... FA κυριος αυτος ... om τον ουραν. και ... FA om παντα οσα εστ. ε. αυτη, FA*.* om etiam την γην και 7. FA* om συ ει κυρ. ο θεος ... FA εξελ. εν αβρααμ ... FA* om αυτω 8. FA ευρας ... FA*.* δουναι τω pro και τω 9. ιδες ... FA*.* κακιαν pro ταπεινωσιν 10. εδωκες ... Ax FA om και τερατα ... FA* om και εν π. τω λ. τ. γ. αυτου 11. εμμεσω ... καταδιωκοντας, FA καταδιωξαντας 12. FA* post πυρος add ωδηγησας 13. FA :: σιναϊ ... Ax FA ευθεια 14. FA*.* νομον ον ενετ. ... Ax FA*.* (sive**) του δουλ. σου 15. Ax FA*.* (*σιτοδοινα) σιτοδειαν (Ax σιτοδιαν) ... γην εις ην 16. FA* om και αυτοι usque υπερηφαν. ... FA* om σου 17. FA* ανεμνησθησαν ... τραχηλ. εαυτων

ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ σὺ ὁ θεὸς ἐλεήμων καὶ οἰ-
18 κτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. 18 ἔτι δὲ
καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν καὶ εἶπαν Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγα-
19 γόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. 19 καὶ σὺ ἐν
οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν στῦλον
τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ᾽ αὐτῶν ἡμέρας ὁδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ,
καὶ τὸν στῦλον τοῦ πυρὸς τὴν νύκτα φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύ-
20 σονται ἐν αὐτῇ. 20 καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς,
καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἔδωκας
21 αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν. 21 καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ
ἐρήμῳ, οὐχ ὑστέρησας αὐτοῖς οὐδέν· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ
22 πόδες αὐτῶν οὐ διεῤῥάγησαν. 22 καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς ἐμέ-
ρισας αὐτοῖς, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασιλέως Ἐσεβὼν καὶ τὴν
23 γῆν Ὢγ βασιλέως τοῦ Βασάν. 23 καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς
ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πα-
24 τράσιν αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. 24 καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν
τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖ-
ρας αὐτῶν καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς
25 ὡς ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν. 25 καὶ κατελάβοσαν πόλεις ὑψηλάς, καὶ ἐκληρο-
νόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελατομημένους, ἀμπελῶ-
νας καὶ ἐλαιῶνας καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πλῆθος· καὶ ἐφάγοσαν καὶ
ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ.
26 26 καὶ ἤλλαξαν καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔῤῥιψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω
σώματος αὐτῶν, καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν οἳ διεμαρτύραντο ἐν
αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ, καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους.
27 27 καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς· καὶ
ἀνεβόησαν πρὸς σὲ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ σου ἤκου-
σας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτῆρας καὶ ἔσω-
28 σας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς. 28 καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν
ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν
αὐτῶν, καὶ κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ
29 οὐρανοῦ εἰσήκουσας καὶ ἐῤῥύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς, 29 καὶ
ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου· καὶ οὐκ ἤκουσαν,
ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου καὶ κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄν-
θρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν νῶτον ἀπειθοῦντα καὶ τράχηλον αὐ-
30 τῶν ἐσκλήρυναν, καὶ οὐκ ἤκουσαν. 30 καὶ εἵλκυσας ἐπ᾽ αὐτοὺς ἔτη πολλά, καὶ
ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου· καὶ οὐκ ἐνω-
31 τίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. 31 καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς

---

17. FA δουλιαν ... Ax FA συ θεος et FA*.* add αφιων ... εγκατελειπες
19. και συν οικτειρμοις σ. τ. μεγαλοις ο. εγκατελειπες ... FA του φωτι-
ζειν ... FA*.* και την οδον 20. FA αυτους συνετισαι ... Ax FA om εν
21. Ax FA τεσσερακοντα ... Ax FA ουχ υστερησαν· ιματια ... Ax FA τα
(Ax om τα) υποδηματα pro ποδες 22. διεμερισας ... om την prius ...
FA* om βασιλ. εσεβων 24. FA* και τους κατοικ. ... FA* εις χειρας ...
FA αρεστα 25. FA* (add**) om ελαιωνας και ... ενετρυφησαν (FA εγρυ-
φησαν?) 26. FA** (vdtr** non *.* esse) ηλαλαξαν ... FA σωματ. εαυτων
... διεμαρτυρουντο 27. om σου post ουρανου ... Ax FA σωτηριας 28.
εγκατελειπες ... FA εβοησαν 29. FA αλλα εν ... και τοις κριμ. σου, FA
κ. εν τοις κριμ. σου ... FA* ημαρτον ... om εν αυτοις ... FA και εσκληρ.
τον τραχ. αυτ. ... τραχ. εαυτων 30. ηλκυσας ... FA*.* εθνη πολλα ...
*επεμαρτ. αυτους

σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας αὐτοὺς εἰς συντέλειαν καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες
αὐτούς, ὅτι ἰσχυρὸς εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων. [32] καὶ νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν 32
ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταιὸς καὶ ὁ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου
καὶ τὸ ἔλεός σου, μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς
καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ
τοὺς προφήτας ἡμῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ
ἡμερῶν βασιλέων Ἀσσοὺρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [33] καὶ σὺ δίκαιος ἐπὶ 33
πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας· καὶ ἡμεῖς ἐξημάρ-
τομεν, [34] καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν 34
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν
ἐντολῶν σου καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς. [35] καὶ αὐτοὶ ἐν βασι- 35
λείᾳ σου καὶ ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ πολλῇ ᾗ ἔδωκας αὐτοῖς καὶ ἐν τῇ γῇ
τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ᾗ ἔδωκας ἐνώπιον αὐτῶν οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ
οὐκ ἀπέστρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. [36] ἰδού σήμερόν 36
ἐσμεν δοῦλοι, καὶ ἡ γῆ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν
αὐτῆς καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, ἰδού ἐσμεν δοῦλοι ἐπ' αὐτῆς, [37] καὶ οἱ καρποὶ 37
αὐτῆς πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ
ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς,
καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν. [38] καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν 38
καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχοντες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

X.

Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας Ἀρτασασθὰ υἱὸς Ἀχαλία, καὶ Σεδε-
κίας [2] υἱὸς Ἀραία, καὶ Ἀζαρία, καὶ Ἱερεμία, [3] Φασούρ, Ἀμαρία, Μελχία, 2 3
[4] Ἀττούς, Σεβανί, Μαλούχ, [5] Ἰράμ, Μεραμώθ, Ἀβδία, [6] Δανιήλ, Γαννα- 4 5 6
θών, Βαρούχ, [7] Μεσουλάμ, Ἀβία, Μιαμίν, [8] Μααζία, Βελγαί, Σαμαΐα, οὗτοι 7 8
ἱερεῖς· [9] καὶ οἱ Λευῖται Ἰησοῦς υἱὸς Ἀζανία, Βαναίου ἀπὸ υἱῶν Ἠναδάδ, 9
Καδμιὴλ [10] καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαβανία, Ὠδουία, Καλιτάν, Φελία, Ἀνάν, 10
[11] Μιχά, Ῥοώβ, Ἀσεβίας, [12] Ζακχώρ, Σαραβία, Σεβανία, [13] Ὠδούμ, υἱοὶ 11—13
Βανουαί· [14] ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Φόρος, Φαὰθ Μωάβ, Ἠλάμ, Ζαθουία· υἱοὶ 14
Βανί, [15] Ἀσγάδ, Βηβαΐ, [16] Ἀδανία, Βαγοΐ, Ἠδίν, [17] Ἀτήρ, Ἐζεκία, Ἀζούρ, 15—17

---

31. Ax FA om εις ... εγκατελειπες ... FA* om ει, ⁎ add post οικτειρ-
μων (sic) 32. FA* om ημων ... και φοβερος ... FA ο φυλασσων ... om
σου primum 33. Ax FA⁎ δικαιος ει ... FA* εχομενοις 35. om τη post
γη ... επεστρεψαν ... om αυτων sec., FA εαυτων 36. Ax FA εσμεν ση-
μερον ... Ax FA a καρπον αυτης transiliunt ad τοις βασιλευσιν v. 37.
37. FA* om και επι τα σωμ. usque κτηνεσ. ημων (** εν τοις κτην. ut vi-
detur, non ⁎⁎) 38. FA* om ημεις ... Ax FA* παντες αρχ. ημ. et FA*
pergit και λευειται ημ. και ιερις ημ. X. 1. FA⁎ εσφραγισμενων ...
Ax FA om αρτασασθα ... FA αχελια 2. υιος σαραια, FA υι. σαραϊα
... FA* ζαχαρια pro αζαρια ... ιερμια 3. μελχεια 4. FA* τουσαβανει
(⁎ ατους σαβανει) ... FA μαλου 5. FA χειραμαμ εραμωθ αβδεια 6.
γααννaθων, FA ανατωθ 7. FA αβεια ... μιαμειν, FA μειαμων 8. FA αζια
βελσια (Ax βελγαι) ... Ax FA σαμαια 9. FA om οι ... FA⁎ αβαναιου
... ηνηλαδ, FA ηναδαβ 10. Ax FA σεβανια 10. 11. FA* om καλιταν (⁎
καλιτα) φελια (⁎ et Ax φελεϊα) αναν μιχα ροωβ (⁎ ροοβ) ασεβιας (⁎ et
Ax εσεβιας) 12. FA* praemittit κανθαν ... FA* ζαχουρ, corr. ζακχουρ ...
FA* ζαθαρια pro σαραβια 13. ωδουα ... βανουαιαϊ, FA βενιαμειν 14.
φααθ, μωαβ sic disting. ed. Rom., item FA; in Ax non liquet ... ζαθ-
θουια ... FA βανιας 15. αζγαδ, FA ταδ ... βηβαι, FA βηθαι 16. ααναα,
FA εδανια ... Ax FA βαγοει ... ηδειν 17. FA αδηρ

18—20 [18]'Ωδουία, 'Ησάμ, Βησί, [19]'Αρίφ, 'Αναθώθ, Νωβαΐ, [20]Μεγαφής, Με-
21 22 σουλλάμ, 'Ηζίρ, [21]Μεσωζεβήλ, Σαδούκ, 'Ιεδδούα, [22]Φαλτία, 'Ανάν, 'Αναΐα,
23—25 [23]'Ωσηέ, 'Ανανία, 'Ασούβ, [24]'Αλωής, Φαλαΐ, Σωβήκ, [25]'Ρεούμ, 'Εσσα-
26 27 βανά, Μαασία, [26]καὶ 'Αΐα, Αἰνάν, 'Ηνάμ, [27]Μαλούχ, 'Ηράμ, Βαανά,
28 [28]καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται, οἱ πυλωροί, οἱ ᾄδον-
τες, οἱ Ναθινίμ, καὶ πᾶς ὁ προςπορευόμενος ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς πρὸς νόμον
τοῦ θεοῦ, γυναῖκες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐτῶν· πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ
29 συνιῶν [29]ἐνίσχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ κατηράσαντο αὐτοὺς καὶ
εἰςήλθοσαν ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὅρκῳ τοῦ πορεύεσθαι ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ ὃς ἐδόθη
ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου τοῦ θεοῦ, φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντο-
30 λὰς κυρίου καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, [30]καὶ τοῦ μὴ
δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν οὐ
31 ληψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν· [31]καὶ λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς
καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ ἀγορῶμεν παρ'
αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἁγίᾳ· καὶ ἀνήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον
32 καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρός. [32]καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολάς, δοῦναι ἐφ'
ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
33 [33]εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς ὁλοκαύτωμα
τοῦ ἐνδελεχισμοῦ τῶν σαββάτων, τῶν νουμηνιῶν, εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ εἰς τὰ
ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ 'Ισραήλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου
34 τοῦ θεοῦ ἡμῶν. [34]καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ξυλοφορίας οἱ ἱερεῖς
καὶ οἱ Λευῖται καὶ ὁ λαὸς ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἴκον πατριῶν
ἡμῶν, εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσια-
35 στήριον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, [35]καὶ ἐνέγκαι τὰ
πρωτογεννήματα τῆς γῆς ἡμῶν καὶ πρωτογεννήματα καρποῦ παντὸς ξύλου
36 ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον κυρίου, [36]καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ
κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν
καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουρ-
37 γοῦσιν ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν. [37]καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτων ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν
παντὸς ξύλου, οἴνου καὶ ἐλαίου οἴσομεν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον
οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευίταις· καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται
38 δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσι δουλείας ἡμῶν. [38]καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς 'Αα-
ρὼν μετὰ τοῦ Λευίτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται ἀνοίσουσι

---

18. Ax FA οδουια ... βησει, FA βηθει 19. FA αρει φαναθωθ βωναΐ (Ax νωβαι) 20. μαγαφης, FA βαγαφης ... Ax FA μεσουλαμ ηζειρ 21. FA σαδδουκ ... ιεδδουκ, FA* om ιεδδουα 22. FA* φαλδεια (corr. φαλτεια) ... FA αναια (corr. ανανια) 23. FA ωσηθα ... FA ασουθ 24. αδω φαλαει σωβηκ, FA αλωης φαδ αειος ωβηκ 25. ραουμ εσαβανα, FA ραουμεσα βανα ... μααλσια, FA μαασαια 26. FA αινα pro αιναν ... ηναν, FA ηνα 27. FA μααλουχ ... ρεουμ pro ηραμ 28. και οι λευιται ... ναθινειμ, FA ναθεινιμ ... Ax FA απο του λαου της ... πρ. τον νομον ... ειδων κ. συνινων 29. Ax FA αδελφ. εαυτων ... FA om και primum ... FA εισηλθον ... FA* εντολας ημων, ⁘ εντολ. του θεου ημων ... om τα ante κριματα ... Ax FA* om και τα (τα om etiam ⁘) προσταγμ. αυτ 30. Ax FA λημψομεθα 31. FA* και την πρασιν ... FA⁘ (fortasse non ⁘) αγορασωμεν 32. FA* στησ. εφ υμας ... FA δουναι ημας ... διδραγμου ... FA δουλιαν οικου θεου ημ. 33. θυσιαν ενδελεχ. ... τουν νουμηνιων ... FA* οικου τα θεου 34. Ax FA οικους πατριων 35. Ax FA πρωτογενηματα bis ... FA⁘ παντος καρπου παντος 36. FA των υι. η. κ. των κτην. ... προτοτοκα bis ... ποιμνημιων 37. FA και οινου ... om γαζοφ. οικ. τ. θ. κ. δεκ. γης (γαμων pro ημων) ... FA δεκατας, ⁘ δεκατην της (⁘ erasit της) ... Ax FA δουλιας 38. FA* om υιος ... FA* δεκατην της γης χαναan δεκατης εις

τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. 39 ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰςοίσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πυλωροὶ καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

XI.

Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἕνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει τῇ ἁγίᾳ καὶ ἐννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι. 2 καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἐκουσιαζομένους καθίσαι ἐν Ἱερουσαλήμ. 3 καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἳ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα· ἐκάθισαν ἀνὴρ ἐν κατασχέσει αὐτοῦ ἐν πόλεσιν αὐτῶν Ἰσραήλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ Ναθιναῖοι καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών. 4 καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν. ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα· Ἀθαΐα υἱὸς Ἀζία υἱὸς Ζαχαρία υἱὸς Σαμαρία υἱὸς Σαφατία υἱὸς Μαλελεήλ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρές· 5 καὶ Μαασία υἱὸς Βαροὺχ υἱὸς Χαλαζὰ υἱὸς Ὀζία υἱὸς Ἀδαΐα υἱὸς Ἰωαρὶβ υἱὸς Ζαχαρίου υἱὸς τοῦ Σηλωνί. 6 πάντες υἱοὶ Φαρὲς οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλὴμ τετρακόσιοι ἑξηκονταοκτὼ ἄνδρες δυνάμεως. 7 καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν· Σηλὼ υἱὸς Μεσουλὰμ υἱὸς Ἰωὰδ υἱὸς Φαδαΐα υἱὸς Κωλεΐα υἱὸς Μαασίου υἱὸς Ἐθιὴλ υἱὸς Ἰεσία, 8 καὶ ὀπίσω αὐτοῦ Γηβέ, Σηλί, ἐνναχόσιοι εἰκοσιοκτώ. 9 καὶ Ἰωὴλ υἱὸς Ζεχρὶ ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτούς, καὶ Ἰούδα υἱὸς Ἀσανὰ ἀπὸ τῆς πόλεως δεύτερος· 10 ἀπὸ τῶν ἱερέων· καὶ Ἰαδία υἱὸς Ἰωαρίβ, Ἰαχίν, 11 Σαραία υἱὸς Ἐλχία υἱὸς Μεσουλὰμ υἱὸς Σαδδοὺκ υἱὸς Μαριὼθ υἱὸς Αἰτὼθ ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ. 12 καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο. καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἱεροὰμ υἱοῦ Φαλαλία υἱοῦ Ἀμασὶ υἱὸς Ζαχαρία υἱὸς Φασσοὺρ υἱὸς Μελχία, 13 καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν διακόσιοι τεσσαρακονταδύο. καὶ Ἀμασία υἱὸς Ἐσδριὴλ υἱοῦ Μεσαριμὶθ υἱοῦ Ἐμμήρ, 14 καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ, καὶ ἐπίσκοπος Βαδιὴλ

---

38. δεκατης pro δεκαδος ... FA*.* θησαυρου pro θεου 39. FA λευει ... FA* απαρχας σιτου ... Ax FA* om και post ιερεις ... οικον κυριου θε. ημ. XI. 1. FA* ελαβοσαν, Ax FA*.* εβαλον ... *.* εν (videtur) pro ενα 2. FA ηυλογησεν ... FA* ο θεος pro ο λαος 3. FA*.* εκαθισεν ανηρ εν κατ. εαυτου ... FA* om κ. οι ναθιναιοι 4. Ax FA βενιαμειν ... αθαϊαι υι. οζια, FA αθεε υι. αζεδνα ... FA μαλεληλ ... Ax FA om των 5. μαλσια, FA* μεσεια, *.* αμεσεια ... FA υι. χαλεα υι. οζεια υι. δαλεα (Ax αχαια) υι. ιωρειμ (corr. ιωρειβ et Ax ιωιαριβ) υι. θηδεια υι. του δηλωνει (Ax ηλωνι) 7. FA και αυτοι (** add υιοι) βενιαμειν ... βενιαμειν ... FA*.* σηλωμ ... FA αμεσουλαμ υι. ιωαβ υι. ιωαδ υι. φαλαια υι. χολεια (Ax κωλεια) υι. ματαηλ υι. σεθιηλ (Ax αιθιηλ) υι. ιεσσια (Ax ιεσσεια) 8. FA γηβεις (Ax γηβεει) ηλει (Ax σηλει) ... FA* πενταχοσιοι 9. FA ζεχρει ... ιουδας ασανα ... FA επι της 10. FA κ. δαλεια υι ιωρειμ (Ax ιωριβ) ιαχειν (ita etiam Ax) 11. FA σαραϊα (ita etiam Ax) υι. ελκεια ... FA σαδουκ ... αιτωβ, FA αποβωχ 12. Ax FA και αδελφοι ... FA* om οκτακοσιοι εικ. (*.* $\overline{ωκβ}$) κ. αδ. υι. ιερ. (*.* ιροαμ) υι. φαλ. υιου ... om υιου post φαλαλια ... FA αμεσσει υιος (*.* υιου) ... Ax FA φασεουρ et Ax om υιος seq. ... FA μελχεια 13. Ax FA* om και αδελφ. αυτου ... τεσσερακονταδυο, FA* τεσσερακονταοκτω (pro οκτω adscriptum est $\overline{β}$) ... αμεσαϊ υι. εζριηλ ... Ax FA* om υι. μεσαριμιθ (*.* υιου αζαχιου· υιου μασαλιμιθ) υι. εμμηρ 14. Ax FA*.* επισκ. επ αυτων ... ζοχριηλ, FA* βαζιηλ, *.* ζεχριηλ

15 17 υἱὸς τῶν μεγάλων. [15] καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Σαμαΐα υἱὸς Ἐσριχάμ, [17] Ματ-
18 ϑανίας υἱὸς Μιχά, καὶ Ἰωβὴβ υἱὸς Σαμουζ, [18] διακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες.
19 [19] καὶ οἱ πυλωροὶ Ἀκούβ, Τελαμίν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑκατὸν ἑβδομη-
22 κονταδύο. [22] καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς Βανὶ υἱὸς Ὀζὶ υἱὸς Ἀσαβία υἱὸς
23 Μιχά. ἀπὸ υἱῶν Ἀσὰφ τῶν ᾀδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου τοῦ ϑεοῦ· [23] ὅτι
24 ἐντολὴ τοῦ βασιλέως εἰς αὐτούς. [24] καὶ Φαϑαΐα υἱὸς Βασηζὰ πρὸς χεῖρα τοῦ
25 βασιλέως εἰς πᾶν χρῆμα τῷ λαῷ, [25] καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν.
26 27 καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάϑισαν ἐν Καριαϑαρβόκ, [26] καὶ ἐν Ἰησοῦ, [27] καὶ
30 ἐν Βηρσαβεὲ καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν, [30] Λαχὶς καὶ ἀγροὶ αὐτῆς· καὶ παρενεβά-
31 36 λοσαν ἐν Βηρσαβεέ. [31] καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἀπὸ Γαβαὰ Μαχμάς. [36] καὶ ἀπὸ
τῶν Λευιτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμίν.

XII.

Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ
2 3 Σαλαϑιὴλ καὶ Ἰησοῦ· Σαραΐα, Ἱερεμία, Ἔσδρα, [2] Ἀμαρία, Μαλούχ, [3] Σε-
7 χενία· [7] οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν ἱερέων καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις Ἰησοῦ.

---

14. Ax FA* om υι. των μεγαλ. 15. σαμαια υιος ασουβ υιος εζρι, FA σ. υιος ασουβ υιος εχρει s. εζρει (⁂ εζριχαν) et FA⁂ add υιος ασαβιου· υιου βονναϊ (16.) και σοββαϑαιος και ιωζαβαδ· επι του εργου του εξωτατου οικου του ϑεου: απο των αρχηγων των λευιτων 17. και μαϑϑανιας, FA και μαϑϑανια (⁂ κ. μαϑϑανιας) ... FA υι. μαχα ... FA σαμουει, sed FA⁂ pro κ. ιωβ. υι. σαμ. haec habet: υοι (corrige υιος) ζεχρι· υιου ασαφ· αρχηγος του αινου του ιουδα εις προσευχην και βακβακιας. δευτερος εκ των αδελφων εαυτου και αβδας υιος σαμμουε υιου γαλελ· υιου ιδιϑουν. παντες οι λευιται εν τη πολει τη αγια 19. Ax FA τελαμειν ... FA⁂ post αυτων add οι φυλασσοντες εν ταις πυλαις ... FA⁂ in f. add (20.) το δε λοιπον του ισραηλ οι ιερεις και οι λευιται εν πασαις ταις πολεσιν της ιουδαιας εκαστος εν τη κληρουχια αυτου (corr. εαυτου)· (21.) οι δε ναϑιναιοι κατωκησαν εν οφελ και σιαα· και γεσφα· επι τοις ναϑιναιοις: 22. FA λευιτων (⁂ add εν ιερουσαλημ· αζα·) υιος βανει (⁂ υιου βονει) οζει (⁂ om οζει) υιος (⁂ υιου) ασαβεια (⁂ add υιου μαϑϑανιου) υιος αμειχα (⁂ υιου μειχα) ... om υιος ante οζι ... FA α. των υιων ... FA* οικου εργου του ϑεου 23. Ax FA επ αυτους et FA⁂ add και διεμεινεν επι τοις ωδοις εκαστης ημερας αυϑημερον 24. FA* παϑεϊα, ⁂ φαϑεϊα ... FA⁂ υι. βασηζαβεηλ απο των ζαρε υιου ιουδα προς ... FA⁂ ρημα 25. χαριαϑαρβο, FA* χαριαϑαρ, ⁂ χαριαϑαρβα et add και εν ταις ϑυγατρασιν αυτης και την διβων και τας ϑυγατερας αυτης και εν καβσεηλ και εν ταις κωμαις αυτης 26. FA⁂ κ. ε. ιησου και εν μωλαδα και εν βηϑφαλ: (27) και εν εσερσοαλ 27. βερσαβεε ... FA⁂ post βηρσαβεε add και ταις ϑυγατρασιν αυτης (28) και εν σικελεγ και εν μαχνα και εν ταις ϑυγατρασιν αυτης (29) και εν ρεμμων και εν σαραα· και εν ιριμουϑ· (30) ζανωε· οδολλαμ· ... FA αι επαυλεις 30. Ax FA λαχεις κ. οι αγροι αυτης· et FA⁂ post αυτης add αζηκα και εν ταις ϑυγατρασιν ... FA* παρενεβαλον ... βερσαβεε ... FA⁂ post βηρσαβεε add εως φαραγγος εννομ 31. Ax FA και υιοι βενιαμειν ... FA* γαβα ... Ax FA* μαχαμας et FA⁂ add και αϊω και βηϑηρ· και των ϑυγατερων αυτης (32) αναϑωϑ· νοβ· ανανια· (33) ασωρ· ραμα· γεϑϑιμ· (34) αδωδ· σεβοειμ· ναβαλλατ· (35) λυδδα· και ωνω γη αρασιμ 36. Ax FA βενιαμειν XII. 1. FA* om οι tertium ... FA* αναβαινοντες ... ιερμια, FA ιερμεια ... εζρα 2. FA* αρεια, ⁂ αμαρεια ... FA⁂ in f. add αττους 3. FA* εενια, ⁂ εχενια et add ρεουμ· μαριμωϑ· (4) αδαϊας· γεννηϑουι· αβιας· (5) μεϊμιν· μααδιας· βαλγας· (6) σεμεϊας· ιωιαριβ· ιδεϊας· (7) σαλουαϊ· αμουκ· χελκιας· ιδεϊας 7. Ax FA om οι ... Ax FA ιησου

[8] καὶ οἱ Λευῖται· Ἰησοῦ, Βανουΐ, Καδμιήλ, Σαραβία, Ἰωδαέ, Ματθανία, ἐπὶ 8
τῶν χειρῶν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς τὰς ἐφημερίας. [10] καὶ Ἰησοῦς 10
ἐγέννησε τὸν Ἰωακίμ, καὶ Ἰωακὶμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασίβ, καὶ Ἐλιασὶβ τὸν
Ἰωδαέ, [11] καὶ Ἰωδαὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ Ἰωνάθαν ἐγέννησε τὸν Ἰαδού. 11
[12] καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πα- 12
τριῶν· τῷ Σαραΐᾳ Ἀμαρία, τῷ Ἱερεμίᾳ Ἀνανία, [13] τῷ Ἔσδρᾳ Μεσουλάμ, 13
τῷ Ἀμαρίᾳ Ἰωανάν, [14] τῷ Ἀμαλοὺχ Ἰωνάθαν, τῷ Σεχενίᾳ Ἰωσήφ, [15] τῷ 14 15
Ἀρὲ Μαννάς, τῷ Μαριὼθ Ἐλκαΐ, [16] τῷ Ἀδαδαΐ Ζαχαρία, τῷ Γαναθὼθ 16
Μεσολάμ, [17] τῷ Ἀβίᾳ Ζεχρί, τῷ Μιαμὶν Μααδαΐ, τῷ Φελετί, [18] τῷ Βαλγὰς 17 18
Σαμουέ, τῷ Σεμίᾳ Ἰωνάθαν, [19] τῷ Ἰωαρὶβ Ματθαναΐ, τῷ Ἐδίῳ Ὀζί, 19
[20] τῷ Σαλαΐ Καλλαΐ, τῷ Ἀμὲκ Ἀβέδ, [21] τῷ Ἑλκίᾳ Ἀσαβίας, τῷ Ἱεδεϊοὺ 20 21
Ναθαναήλ. [22] οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασίβ, Ἰωαδὰ καὶ Ἰωὰ καὶ Ἰωανὰν 22
καὶ Ἰδούα γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δα-
ρείου τοῦ Πέρσου· [23] υἱοὶ δὲ Λευὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ 23
βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν καὶ ἕως ἡμερῶν Ἰωανὰν υἱοῦ Ἐλισουέ. [24] καὶ οἱ 24
ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν· Ἀσαβία καὶ Σαραβία καὶ Ἰησοῦ, καὶ υἱοὶ Καδμιὴλ
καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀν-
θρώπου τοῦ θεοῦ ἐφημερίαν πρὸς ἐφημερίαν. [25] ἐν τῷ συναγαγεῖν με τοὺς 25
πυλωροὺς [26] ἐν ἡμέραις Ἰωακὶμ υἱοῦ Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἐν ἡμέραις 26
Νεεμία καὶ Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεύς. [27] καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους 27
Ἱερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευίτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς
εἰς Ἱερουσαλήμ, ποιῆσαι ἐγκαίνια καὶ εὐφροσύνην ἐν θωδαθᾷ καὶ ἐν ᾠδαῖς
κυμβαλίζοντες καὶ ψαλτήρια καὶ κινύραι. [28] καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ᾀδόν- 28
των καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων [29] καὶ 29
ἀπὸ ἀγρῶν· ὅτι ἐπαύλεις ᾠκοδόμησαν ἑαυτοῖς οἱ ᾄδοντες ἐν Ἱερουσαλήμ.
[30] καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ 30

---

8. ιωαδε (?), FA*.* ιουδα ... μαθανια, FA μαχανια ... FA*.* post αυτος add και (και erasit ::) οι αδελφοι αυτου και βαχβαϊας και ιαναϊ ... FA*.* post οι αδ. αυτων add αντιχρυς αυτων 10. Ax FA ιωακειμ bis ... ελιασειβ bis (sec. loco etiam FA) ... ιωαδα 11. ιωαδα ... FA τον ιωναθαν (*.* ιωαναθαν), και ιωαναθαν 12. Ax FA ιωακειμ ... FA* και οι αρχοντ. κ. οι ιερ. τ. πατρ. ... σαραια ... FA μαραια pro αμαρια ... ιερμια, FA ιερεμεια ... FA* om ανανια 13. εζρα ... FA* αραμια 14. Ax FA μαλουχ ... Ax FA* om omnia inde ab ιωναθαν usque ναθαναηλ v. 21; ea FA*.* supplet sub signo ※ ... FA*.* τω σεχελιου 15. FA*.* τω ορεμ αδνας 16. FA*.* τω αδδαϊ ζαχαριας· τω γαναθωμ μοσολλαμ 17. FA*.* τω αβια ζεχρι· τω βενιαμειν εν καιροις τω φελητει· 18. FA*.* τω βαλγα σναμουε· τω σεμεϊα ιωναθαν· 19. FA*.* τω ιωιαριβ μαθθαναϊ· τω ιδια οζι 20. FA*.* τω σαλλαϊ ... FA*.* τω αμου αβεδ 21. FA*.* τω ιδεϊου 22. ελιασειβ, FA ελειασειβ ... FA*.* ιωκαδα ... FA*.* om και ιωα ... FA* αδου pro ιδουα ... FA αρχοντες πατριων ... και ιερεις 23. υιοι λευι, FA υιοι λευει ... FA*.* επι βιβλιου ... FA* υιος ελεισουε (*.* υιου ελειασουβ) 24. και αρχοντες ... FA* αβια (*.* ασαβιας) ... FA και οι αδελφοι ... εις αινειν και υμνειν εντολη, FA εις υμνιν και αινιν εντολην (*.* εντολη) ... εφημερια προς ... FA* εις pro προς 25. FA*.* praemittit μαθθανιας και βαχβαχιας· οβδιας· μοσολλαμ· ταλμων· ακουβ· φυλακες πυλωροι φυλαχης 26. FA*.* praemittit ουτοι ... Ax FA ιωακειμ ... FA* om και prius (*.* add., :: rursus del. ut videtur) ... FA*.* post νεεμια add του αρχοντος ... εζρα, FA εσδρα ... Ax FA κ. ο γραμμ. 27. εν θωλαθα ... FA εν θωλαθας εν εξομολογησει και εν ωδαις ... Ax FA* om κ. κινυραι (*.* supplet και κινυρας) 28. FA* ηχθησαν ... FA*.* in f. add του νετωφαθι και εκβηθαγγαλγαλ 29. FA*.* post αγρων add γαβαε και αζμωθ 30. εκαθερισθησαν

τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος. [31] καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ τείχους, καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, καὶ διῆλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς κοπρίας. [32] καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαΐα καὶ ἥμισυ ἀρχόντων Ἰούδα, [33] καὶ Ἀζαρίας καὶ Ἔσδρας καὶ Μεσολλὰμ [34] καὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ Σαμαΐας καὶ Ἱερεμία· [35] καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἐν σάλπιγξι Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν υἱὸς Σαμαΐα υἱὸς Ματθανία υἱὸς Μιχαία υἱὸς Ζακχοὺρ υἱὸς Ἀσάφ, [36] καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Σαμαΐα καὶ Ὀζιήλ, Γελώλ, Ἰαμά, Ἀΐα, Ναθαναὴλ καὶ Ἰούδα, Ἀνανί, τοῦ αἰνεῖν ἐν ᾠδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ· καὶ Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν [37] ἐπὶ πύλης τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ καὶ ἕως τῆς πύλης τοῦ ὕδατος [39] Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυρὰν καὶ πύργῳ Ἀναμεὴλ καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς· [42] καὶ ἠκούσθησαν οἱ ᾄδοντες, καὶ ἐπεσκέπησαν. [43] καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα καὶ ηὐφράνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ηὔφρανεν αὐτοὺς μεγάλως· καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ηὐφράνθησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ μακρόθεν. [44] καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς καὶ ταῖς δεκάταις καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι τῶν πόλεων, μερίδας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἑστῶτας. [45] καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς θεοῦ αὐτῶν καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τοὺς ᾄδοντας καὶ τοὺς πυλωρούς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ καὶ Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. [46] ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ἀσὰφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ᾀδόντων καὶ ὕμνον καὶ αἴνεσιν τῷ θεῷ. [47] καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Νεεμίου διδόντες

---

31. Ax FA* om και εστησαν usque κοπριας (FA∴ supplet ... εστησα ... ∴ ante της κοπριας add της πυλης) 32. Ax FA επορευθη 33. κ. αζαριας, εζρα κ. μοσολλαμ, FA κ. ζαχαριας, εσδρα κ. μεσουλα (∴ μεσουλλαμ) 34. Ax FA om και primum ... Ax FA βενιαμειν ... σααμαΐας, FA σαραΐα ... ιερεμιας 35. Ax FA om των prius ... ιερεων σαλπιγξειν ... FA* ιωαναν ... Ax FA∴ (* μαθανια) μαθθανια et Ax pergit ο υιος ... μιχαΐα, FA μειχαΐα 36. FA κ. οι αδελφ. ... Ax FA* οζειηλ (∴ οζρειηλ) ... Ax FA* om γελωλ usq. ανανι (∴ supplet γελωλαΐ μααΐ· μαθαναηλ και ιουδας· ανανι·) ... Ax FA om του ... FA∴ εν σκευεσιν ωδης ... εζρας, FA εσδρα 37. FA∴ επι της πυλης ... FA* και κατεναντι ... FA om και ante ανεβ. (* ανεβοησαν) ... FA εως πυλης, Ax εμ pro εως της ... FA∴ in f. add κατα ανατολας (38) και περι αινεσεως η δευτερα επορευετο συναντωσα αυτοις και εγω οπισω αυτης και το ημισυ του λαου επανω του τειχους υπερανω του πυργου των θεννουριμ· και εως του τειχους του πλατεος (39) και υπερανω της πυλης 39. Ax FA* om την ... FA∴ post πυλην add της ισανα και επι την πυλην ... Ax FA την ιχθυηραν ... πυργου ... FA ανανεηλ ... FA∴ ανανεηλ και απο πυργου του μηα και εως της πυλ. τ. προβ. ... FA∴ in f. add (40) εστησαν (corr. [∴ ?] και εστησαν) εν πυλη της φυλακης (40) και εστησαν αι δυο της αιρεσεως (corrige αινεσεως) εν οικω του θεου· και εγω και το ημισυ των στρατηγων μετ εμου· (41) και οι ιερεις ελιακιμ· μαασιας· βενιαμειν· μιχαΐας· ελιωηναΐ· ζαχαριας· ανανιας· εν σαλπιγξιν· (42) και μαασιας· και σεμεΐας· και ελεαζαρ· και οζι· και ιωαναν· και μελχειας· και αιλαμ· και ιεζουρ· 42. FA∴ post αδοντες add και ιεζριας 43. FA∴ ante μεγαλως add ευφροσυνη ... FA∴ om αυτων prius ... Ax FA* om ἡ ... FA∴ η ευφρ. η εν 44. FA* κατεστησεν ... FA∴ post μεριδας add του νομου ... Ax FA ευφροσυνη ην εν ι. και επι 45. FA* εφυλαξεν ... Ax FA θεου εαυτων et Ax om και seq. 47. FA* om κ. εν τ. ημερ. νεεμιου

μερίδας τῶν ᾀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἁγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἁγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρών.

XIII.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ· καὶ εὑρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ ὅπως μὴ εἰςέλθωσιν Ἀμμανῖται καὶ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ἕως αἰῶνος, [2] ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ἄρτῳ 2 καὶ ὕδατι, καὶ ἐμισθώσαντο ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαὰμ καταράσασθαι, καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν. [3] καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν 3 τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραήλ. [4] καὶ πρὸ τούτου 4 Ἐλιασὶβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου θεοῦ ἡμῶν ἐγγιῶν Τωβίᾳ. [5] καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα, καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον διδόντες 5 τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ᾀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἱερέων. [6] καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἤμην ἐν Ἱερου- 6 σαλήμ, ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλέως Βαβυλῶνος ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ᾐτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως; [7] καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ 7 ᾗ ἐποίησεν Ἐλιασὶβ τῷ Τωβίᾳ, ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ θεοῦ. [8] καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα, καὶ ἔρριψα πάντα τὰ σκεύη οἴκου 8 Τωβία ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου· [9] καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυ- 9 λάκια, καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὴν μάννα καὶ τὸν λίβανον. [10] καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν, καὶ ἐφύγοσαν ἀνὴρ εἰς 10 ἀγρὸν αὐτοῦ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ᾄδοντες ποιοῦντες τὸ ἔργον. [11] καὶ ἐμαχεσά- 11 μην τοῖς στρατηγοῖς καὶ εἶπα Διὰ τί ἐγκατελείφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ συνήγαγον αὐτούς, καὶ ἔστησα αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. [12] καὶ πᾶς Ἰούδα 12 ἤνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυρούς, [13] ἐπὶ χεῖρα Σελεμία τοῦ ἱερέως καὶ Σαδὼκ τοῦ γραμματέως καὶ Φα- 13 δαΐα ἀπὸ τῶν Λευιτῶν· καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀνὰν υἱὸς Ζακχοὺρ υἱὸς Ματθαναίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτοὺς μερίζειν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. [14] μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτω ἔλεός μου ὃ ἐποίησα 14 ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ θεοῦ. [15] ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰούδᾳ πατοῦν- 15 τας ληνοὺς ἐν τῷ σαββάτῳ, καὶ φέροντας δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βάσταγμα, καὶ φέροντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πράσεως αὐτῶν. [16] καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθὺν καὶ πᾶσαν πρᾶσιν 16 πωλοῦντες τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ. [17] καὶ ἐμαχεσά- 17

XIII. 1. FA* βιβλω ... FA* το γεγραμμενον ... FA* αμμωνιται ... FA εν εκκλησια κυριου, *. εις εκκλησιαν του θεου 2. κ. εν υδατι ... FA εστρεψεν 3. * εν ιερουσαλημ (ιλημ pro ιηλ) 4. Ax FA ελιασειβ ... οικ. του θεου ... FA* εν σιων pro εγγιων 5. εποιησ. αυτω ... Ax FA μαναα ... FA* om και του οινου ... FA και αι απαρχαι 6. FA* και τριακ. και δευτ. ... FA αρσασαρθα ... FA μετα τελος ημερων 7. ελιασειβ, FA* ελισουβ (** s. *. ελιασουβ) ... om τω 9. εκαθερισαν ... μαναα, FA* βααvα, ** μαανα 10. FA* εγνω ... FA αγρον εαυτου 11. Ax FA* om τοις στρατηγοις ... Ax FA ειπον ... επι στασει 12. δεκατην πυρου ... FA* πυρρου 13. FA*. praemittit και ενετειλαμην ... FA επι χειρας ιελεμια ... FA σαδδουκ ... FA ααναν ... μαθθανιου, FA* μαθανια, *. μαθθανια ... FA*. αδελφ. εαυτων 14. FA*. post θεου add μου ... FA* om ὅ ... ο τι εποιησα ... Ax FA*. κυριου θεου, FA* θεου κυριου et *. add και εν ταις φυλακαις αυτου 15. ιδον ... εν σαββατω ... FA* επιγεμιζοντες ... FA* φεροντες sec. loco 16. FA*. εν τω σαββατω

μην τοῖς υἱοῖς Ἰούδα τοῖς ἐλευθέροις καὶ εἶπα αὐτοῖς Τίς ὁ λόγος οὗτος ὁ
18 πονηρὸς ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; [18] οὐχὶ
οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ
ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προσ-
19 τίθετε ὀργὴν ἐπὶ Ἰσραὴλ βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; [19] καὶ ἐγένετο ἡνίκα κατ-
έστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα καὶ ἔκλεισαν τὰς
πύλας, καὶ εἶπα ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου· καὶ ἐκ
τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἴρειν βαστάγματα ἐν
20 ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. [20] καὶ ηὐλίσθησαν πάντες καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω
21 Ἱερουσαλὴμ ἅπαξ καὶ δίς. [21] καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς καὶ εἶπα πρὸς
αὐτούς Διὰ τί ὑμεῖς αὐλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκ-
τενῶ χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐχ ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ.
22 [22] καὶ εἶπα τοῖς Λευίταις, οἳ ἦσαν καθαριζόμενοι καὶ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες
τὰς πύλας, ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου,
23 ὁ θεός, καὶ φεῖσαί μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. [23] καὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανί-
24 τιδας, Μωαβίτιδας, [24] καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἥμισυ λαλοῦντες Ἀζωτιστί, καὶ οὐκ
25 εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν Ἰουδαϊστί. [25] καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν καὶ
κατηρασάμην αὐτούς· καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας καὶ ἐμαδάρωσα αὐτούς,
καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ Ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς
26 αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. [26] οὐχ
οὕτως ἥμαρτε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραήλ; καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν βα-
σιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς
εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι.
27 [27] καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσώμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι
28 ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας. [28] καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ
Ἐλισοὺβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Οὐρανίτου,
29 καὶ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. [29] μνήσθητι αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀγχιστείᾳ τῆς
30 ἱερατείας καὶ διαθήκῃ τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευίτας. [30] καὶ ἐκαθάρισα αὐ-
τοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς
31 Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ, [31] καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν και-
ροῖς ἀπὸ χρόνων καὶ ἐν τοῖς βακχουρίοις. μνήσθητί μου ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς
ἀγαθωσύνην.

---

18. FA* οι πατ. ημων 19. Ax FA* om εως ... Ax FA* om εκ των παιδαρ. μου 20. FA*.* και απαξ 21. Ax FA διεμαρτυραμην ... Ax FA την χειρα 23. Ax FA ιδον ... FA* αμμανωτιδας ... FA* om μωαβιτιδας 24. ημισυ λαλουσειν αζωτιστει ... ιουδαϊστει ... FA*.* in f. add αλλα κατα γλωσσαν λαου και λαου 25. FA* εκατηρασαμην αυτοις ... Ax FA om κ. εμαδαρ. αυτους ... ενωρκισα ... αν δωτε ... FA*.* in f. add και εαυτοις 26. FA* om ουτως ... FA*.* τοις πολλοις ... αγαπωμενος θεω 27. Ax FA*.* ακουσομεθα (* ακουσμεθα) ... Ax FA την πασαν ... FA*.* πον. την μεγαλην ταυτ. 28. ιωιαδα ... FA*.* (sive **?) ελιασουβ ... Ax FA* om του ουρανιτου, *.* supplet του ωραννιτου 29. Ax FA διαθηκης 31. FA* βακχουροις

Subscriptio: εζρας β, FA εσδρας β

Τ Ω Β Ι Τ.

I.

Βίβλος λόγων Τωβὶτ τοῦ Τωβιὴλ τοῦ Ἀνανιὴλ τοῦ Ἀδουὴλ τοῦ Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, [2] ὃς ᾐχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἥ ἐστιν ἐκ δεξιῶν Κυδίως τῆς Νεφθαλὶ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσήρ. ἐγὼ Τωβὶτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. [3] καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου καὶ τῷ ἔθνει τοῖς προπορευθεῖσι μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευῆ. [4] καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ Ἰσραήλ, νεωτέρου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλὶ τοῦ πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἱεροσολύμων, τῆς ἐκλεγείσης ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς, καὶ ἡγιάσθη ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ ὑψίστου καὶ ᾠκοδομήθη εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος· [5] καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι ἔθυον τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλὶ τοῦ πατρός μου. [6] κἀγὼ μόνος ἐπορευόμην πλεονάκις εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν προςτάγματι αἰωνίῳ, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων καὶ τὰς πρωτοκουρίας ἔχων, [7] καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον πάντων τῶν γεννημάτων· τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρατιζόμην, καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐδαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱεροσολύμοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, [8] καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἷς καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββώρα

Inscriptio: in Ax periisse videtur, FA τωβειθ

I. 1. βιβλιος ... FA τωβειθ ... του ναυη του γχμαηλ pro τ. αδουηλ τ. γαβαηλ ... FA post γαβαηλ add του ραφαηλ του ραγουηλ ... FA εκ φυλης ... Ax FA νεφθαλειμ 2. FA εν ταις ημεραις ... FA των ασσυριων ... εκ θιβης ... κυδιων ... Ax FA νεφθαλειμ ... FA* ε. τ. ανω γαλειλαια ... FA ασσηρ et add οπισω δυσμων ηλιου εξ αριστερων φογωρ ... FA τωβειθ ... FA και εν δικαιοσυναις 3. Ax FA τω εθνει μου ... τοις συνπορευομενοις, FA τ. πορευθεισιν ... FA μετ εμου εν τη αιχμαλωσια εις την χωρ. των ασσυριων 4. FA εν γη ισρ. και οτε ημην νεος πασα η φυλη νεφθαλειμ ... νεφθαλειμ ... FA απεστησαν α. τ. οικ. δαυειδ (h. l. plene scribitur) του πατρος μου. και απο ιερουσαλημ πολεως της εκ πασων φυλων ... FA θυσ. πασαις φυλαις ισραηλ ... FA κατασκην. του θεου κ. ωκοδομηθη εν αυτη εις ... οικοδομηθη 5. FA om και ... FA* παντες οι αδελφοι μου pro πασαι αι φυλ. usque τη δαμαλει ... του νεφθαλειμ, FA νεφθαλειμ ... FA add in f. εθυσιαζον εκεινοι τω μοσχω ον εποιησεν ιεροβεαμ ο βασιλευς ισραηλ εν δαν επι παντων ορεων (ms. ι pro ρ vdtr) της γαλειλαιας 6. και εγω ... FA μονωτατος επ. πολλακις εις ... FA εν παντι ισραηλ ... FA τ. απαρχ. και τα πρωτογενηματα κ. τας δεκ. των κτηνων κ. τ. πρωτοκουρας των προβατων εχων απετρεχον εις ιεροσολυμα ... των γενηματων ... πρωτοκυριας 7. Ax FA εδιδ. αυτα ... αρων ... FA θυσιαστηρ. (∵ add παντων των γενηματων) και την δεκατην του οινου και του σιτου (∵ τ. σιτου κ. του οινου) και ελαιων (∵ ελαιου) και ροων και (∵ add των συκων και) των λοιπων κροδρυων (∵ ακροδρυων et add εδιδουν) τοις υιοις λευει τοις θεραπουσιν εν ιερουσαλημ ... γενηματων ... λευει ... om εις ... FA κ. την δεκ. την δευτερ. απεδεκατιζον αργυριω των εξ ετων και επορευομην ... FA εν ιερουσαλημ 8. FA plene: και εδιδουν αυτα τοις ορφανοις και ταις χηραις και προσηλυτοις τοις προςκειμενοις τοις υιοις ισραηλ

ἡ μήτηρ τοῦ πατρός μου, διότι ὀρφανὸς κατελείφϑην ὑπὸ τοῦ πατρός μου.
9 [9] καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνήρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πα-
10 τριᾶς ἡμῶν, καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. [10] καὶ ὅτε ᾐχμαλωτίσϑημεν εἰς
Νινευῆ, πάντες οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου ἤσϑιον ἐκ τῶν
11 12 ἄρτων τῶν ἐϑνῶν· [11] ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχήν μου μὴ φαγεῖν, [12] κα-
13 ϑότι ἐμεμνήμην τοῦ ϑεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου. [13] καὶ ἔδωκεν ὁ ὕψιστος χάριν
14 καὶ μορφὴν ἐνώπιον Ἐνεμεσσάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστής. [14] καὶ ἐπο-
ρευόμην εἰς τὴν Μηδίαν, καὶ παρεϑέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν
15 Ῥάγοις τῆς Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα. [15] καὶ ὅτε ἀπέϑανεν Ἐνεμεσσάρ,
ἐβασίλευσε Σενναχηρὶμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκατα-
16 στάϑησαν, καὶ οὐκέτι ἠδυνάσϑην πορευϑῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. [16] καὶ ἐν ταῖς
17 ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. [17] τοὺς
ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινῶσι καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς, καὶ εἴ τινα ἐκ
τοῦ γένους μου ἐϑεώρουν τεϑνηκότα καὶ ἐῤῥιμμένον ὀπίσω τοῦ τείχους Νινευῆ,
18 ἔϑαπτον αὐτόν. [18] καὶ εἴ τινα ἀπέκτεννε Σενναχηρὶμ ὁ βασιλεύς, ὅτε ἦλϑε
φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔϑαψα αὐτοὺς κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν
ἐν τῷ ϑυμῷ αὐτοῦ· καὶ ἐζητήϑη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ
19 εὑρέϑη. [19] πορευϑεὶς δὲ εἷς τῶν ἐν Νινευῆ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ
ὅτι ϑάπτω αὐτούς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποϑανεῖν, φοβη-
20 ϑεὶς ἀνεχώρησα. [20] καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ οὐ κατε-
λείφϑη μοι οὐδὲν πλὴν Ἄννας τῆς γυναικός μου καὶ Τωβίου τοῦ υἱοῦ μου.
21 [21] καὶ οὐ διῆλϑον ἡμέραι πεντήκοντα ἕως οὗ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ
αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράϑ· καὶ ἐβασίλευσε Σαχερδονὸς υἱὸς αὐ-
τοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναὴλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ

εισεφερον και εδιδουν αυτοις εν τω τριτω ετει και ησϑιομεν αυτα κατα το προσταγμα το προστεταγμενον περι αυτων εν τω νομω μωση και κατα τας εντολας ας ενετειλατο δεββωρα η μητηρ ανανιηλ του πατρος ημων οτι ορφανον κατελιπεν με ο πατηρ και απεϑανεν ... δεμβωρα 9. FA εγενηϑην ... FA om ανναν ... FA εξ αυτης υιον και εκαλεσα το ονομα αυτου τωβιαν μετα το αιχμαλωτισϑηναι (corr. add με) εις ασσυριους 10. FA ηχμαλωτισϑην (ηχμαλωτισϑην etiam Ax) εις νινευη επορευομην (∴ επορ. εις νιν.) και παντες οι αδ. μου 11. FA in f. add εκ των αρτων των εϑνων 12. FA και οτε εμεμνημην τ. ϑ. μου εν ολη ψυχη μου 13. FA εδωκεν μοι ... FA ενεμεσσαρου, και ηγοραζον αυτω παντα τα προς την χρησιν 14. FA εις μηδιαν, και ηγοραζον αυτω εκειϑεν εως αυτον αποϑανειν, και παρεϑεμην γαβηλω (∴ γαβαηλω) βαλλαντια τω αδελφω τω γαβρει εν τη χωρα της μηδιας αργυρ. τ. δ. 15. FA ενεμασσαρ (Ax ενεμασσαρ· ος sic) και εβασιλευσεν ... Ax FA σενναχηρειμ ... FA om ὁ ... FA οδοι της μηδειας απεστησαν (Ax κατεστησαν) 16. FA* om και ... FA εποιησα (item Ax* ut vdtr) ... FA in f. add τοις εκ του γενους μου 17. κ. τα ιματια μου ... FA τινα των εκ τ. εϑνους ... εριμμενον επι του τιχους εις νινευη 18. Ax FA απεκτεινεν σενναχηρειμ ... FA* om ο βασιλευς ... FA οτε απηλϑεν φ. εκ τ. ι. εν ημεραις της κρισεως ης εποιησεν εξ αυτου ο βασιλευς του ουρανου περι των βλασφημιων ων εβλασφημησεν, εϑαψα· πολλους γαρ α. εν τω ϑ. α. εκ των υιων ισραηλ, και εκλεπτον τα σωματα αυτων και εϑαπτον· και εζητησεν αυτα σενναχηρειμ και ουχ ευρεν αυτα 19. FA και επορευϑη εις τις των εκ της νινευη (Ax των νινευιτων) και υπεδειξεν ... FA οτι εγω ϑ. α. και εκρ. και οτε επεγνων οτι εγνω περι εμου ο βασιλευς και οτι ζητουμαι του αποϑανειν, εφοβηϑην και απεδρασα ... οτι εϑαπτον 20. FA* κ. ηρπαγη π. οσα υπηρχεν μοι ... FA ουδεν ο ουκ ανελημφϑη εις το βασιλεικον πλην ... FA τωβια 21. ημεραι πεντηκ., FA ημεραι τεσσερακοντα (∴ $\bar{ν}$) ... FA* εφυγεν ... Ax FA αραρατ ... σαχερδαν ο υιος ... FA μετ αυτου pro αντ αυτου ... FA αχειχαρον (∴ αχειαχαρον) τον αναηλ τον του αδελφου μου υιον ... τον υιον

πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν. [22] καὶ ἠξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Νινευῆ. Ἀχιάχαρος δὲ 22 ἦν ὁ οἰνοχόος καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου καὶ διοικητὴς καὶ ἐκλογιστής, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονὸς ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

II.

Ὅτε δὲ κατῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ γυνή μου καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ ἥ ἐστιν ἁγία ἑπτὰ ἑβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον καλόν μοι, καὶ ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν. [2] καὶ ἐθεασάμην 2 ὄψα πολλά, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου Βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἂν εὕρῃς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῆ ὃς μέμνηται τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε. [3] καὶ ἐλθὼν 3 εἶπε Πάτερ, εἷς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἔρριπται ἐν τῇ ἀγορᾷ. [4] κἀγὼ πρὶν ἢ γεύσασθαί με ἀναπηδήσας ἀνειλόμην αὐτὸν εἴς τι οἴκημα ἕως 4 οὗ ἔδυ ὁ ἥλιος. [5] καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην, καὶ ἤσθιον τὸν ἄρτον μου ἐν 5 λύπῃ. [6] καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας Ἀμώς, καθὼς εἶπεν Στραφήσονται αἱ 6 ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρῆνον. [7] καὶ 7 ἔκλαυσα, καὶ ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ᾠχόμην καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν. [8] καὶ οἱ 8 πλησίον ἐπεγέλων λέγοντες Οὐκ ἔτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει τοὺς νεκρούς. [9] καὶ ἐν αὐτῇ τῇ 9 νυκτὶ ἀνέλυσα θάψας, καὶ ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκάλυπτον ἦν. [10] καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν 10 τῷ τοίχῳ ἐστί· καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεῳγότων, ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου· καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατρούς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με· Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέ με ἕως οὗ ἐπορεύθην εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα. [11] καὶ ἡ γυνή μου Αννα 11 ἠριθεύετο ἐν τοῖς γυναικείοις, [12] καὶ ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις· καὶ ἀπέδωκαν 12 αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθόν, προσδόντες καὶ ἔριφον. [13] ὅτε δὲ ἦλθε πρός με, 13 ἤρξατο κράζειν· καὶ εἶπα αὐτῇ Πόθεν τὸ ἐρίφιον; μὴ κλεψιμαῖόν ἐστιν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστι φαγεῖν κλεψιμαῖον. [14] ἡ δὲ εἶπεν 14 Δῶρον δέδοταί μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ, καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸ τοῖς κυρίοις, καὶ ἠρυθρίων πρὸς αὐτήν· ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέ μοι Ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ.

III.

Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσευξάμην μετ' ὀδύνης λέγων [2] Δίκαιος 2 εἶ, κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἐλεημοσύναι καὶ

---

21. FA βασιλ. α. και αυτος ειχεν την εξουσιαν επι πασαν την διοικ. 22. FA τοτε ηξιωσεν αχειχαρος ... FA και κατηλθον εις την νινευη. αχειχαρος γαρ ην ο αρχιοινοχοος (Ax ο οινοδοχος) ... FA εκλογιστης επι σενναχηρειμ βασιλεως (*,* βασιλεα) ασσυριων και κατεστησεν αυτον (*,* add ο) σαχερδονος ... ο σαχερδονοσος ... FA in f. add και εκ της συγγενιας μου II. 1. om δε ... FA και επι σαρχεδονος βασιλεως κατηλθον ... FA η γυνη μου αννα ... εν τ. π. τη εορτη ... FA και εν τη πεντηκοστη της εορτης ημων ... FA om επτα ... FA μοι αρ. καλον ... ανεπαυσαμην ... FA ανεπεσα του αριστησαι 2. FA και παρετεθη μοι η τραπεζα και παρετεθη μοι οψαρια πλειονα, κ. ειπα τω τωβεια τω υιω μου παιδιον βαδιζε και ον αν ευρης πτωχον των αδελφων ημων (ab his inde verbis deficit codex FA) ... ον εαν ευρ. ... om ενδεη ος μεμνηται 3. εστραγγαλημενος 4. πριν γευσασθαι 6. προφητιας 8. αποδρα 10. om και εγενηθη λευκ. εν τ. οφθ. μου 11. γυναικιοις 12. αυτην 13. κραυαζειν (sic) ... ειπον III. 1. προσηυξαμην

3 ἀλήθεια, καὶ κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. 3 μνήσθητί μου καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ· μή με ἐκδικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ
4 τοῖς ἀγνοήμασι μοῦ καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἥμαρτον ἐνώπιόν σου. 4 παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὀνειδισμοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐν οἷς ἐσκορ-
5 πίσμεθα. 5 καὶ νῦν πολλαί αἱ κρίσεις σού εἰσι καὶ ἀληθιναί, ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μοῦ καὶ τῶν πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐν-
6 τολάς σου, οὐ γὰρ ἐπορεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. 6 καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιόν σου ποίησον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ καὶ γένωμαι γῆ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, ὅτι ὀνειδισμοὺς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη ἐστὶ πολλὴ ἐν ἐμοί· ἐπίταξον ἀπολυθῆναί με τῆς ἀνάγκης ἤδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσ-
7 ωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. 7 ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ῥαγουὴλ Σάῤῥᾳ ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας, καὶ ταύτην ὀνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς
8 αὐτῆς, 8 ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἑπτά, καὶ Ἀσμοδαῖος τὸ πονηρὸν δαιμόνιον ἀπέκτεινεν αὐτοὺς πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναιξί· καὶ εἶπαν αὐτῇ Οὐ συνιεῖς ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἄνδρας; ἤδη ἑπτὰ ἔσχες, καὶ
9 ἑνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης. 9 τί ἡμᾶς μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ'
10 αὐτῶν, μὴ ἴδοιμέν σου υἱὸν ἢ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. 10 ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα ὥςτε ἀπάγξασθαι, καὶ εἶπεν Μία μέν εἰμι τῷ πατρί μου· ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ'
11 ὀδύνης εἰς ᾅδου. 11 καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶ-
12 νας· εὐλογήσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. 12 καὶ νῦν, κύριε,
13 τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς σὲ δέδωκα. 13 εἰπὸν ἀπολῦσαί
14 με ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μὴ ἀκοῦσαί με μηκέτι ὀνειδισμόν. 14 σὺ γινώσκεις, κύ-
15 ριε, ὅτι καθαρά εἰμι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας ἀνδρός, 15 καὶ οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομα μοῦ οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μονογενής εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὃ κληρονομήσει αὐτόν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγὺς οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱὸς ἵνα συντηρήσω ἐμαυτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἤδη ἀπώλοντό μοι ἑπτά· ἵνα τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτεῖναί με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ, καὶ μηκέτι ἐλεῆσαί με καὶ
16 ἀκοῦσαί με ὀνειδισμόν. 16 καὶ εἰσηκούσθη προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς
17 δόξης τοῦ μεγάλου Ῥαφαήλ, 17 καὶ ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τωβὶτ λεπίσαι τὰ λευκώματα, καὶ Σάῤῥαν τὴν τοῦ Ῥαγουὴλ δοῦναι Τωβίᾳ τῷ υἱῷ Τωβὶτ γυναῖκα, καὶ δῆσαι Ἀσμοδαῖον τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβίᾳ ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτήν. ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβὶτ εἰςῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σάῤῥα ἡ τοῦ Ῥαγουὴλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερῴου αὐτῆς.

IV.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβὶτ περὶ τοῦ ἀργυρίου οὗ παρέθετο
2 Γαβαὴλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. 2 καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Ἐγὼ ᾐτησάμην θάνατον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω πρὶν ἀποθανεῖν
3 με; 3 καὶ καλέσας αὐτὸν εἶπεν Παιδίον, ἐὰν ἀποθάνω θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν μητέρα σου· τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου
4 καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. 4 μνήσθητι, παιδίον, ὅτι

---

3. εκδικησης ... οι ημαρτον 4. αρπαγην 5. εισιν αληθειναι 6. μαλλον αποθανειν 7. om τη ... απο ... του πατρος 8. ειπεν ... ωνασθης 10. εστιν pro εσται 15. και ελεησ. με κ. μηκετι ακ. 16. κ. εισηκουσεν κυριος της προσευχης 17. ** πεισαι ex λεπεισαι corr. ... υιω του τωβετ IV. 2. ειπεν αυτω ... om τωβιαν

πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ· ὅταν ἀποθάνῃ, θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοὶ ἐν ἑνὶ τάφῳ. [5] πάσας τὰς ἡμέρας, παιδίον, κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε, καὶ μὴ θελήσῃς ἁμαρτάνειν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· δικαιοσύνην ποίει πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευθῇς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας. [6] διότι ποιοῦντος σοῦ τὴν ἀλήθειαν εὐοδίαι ἔσονται ἐν τοῖς ἔργοις σου καὶ πᾶσι τοῖς ποιοῦσι τὴν δικαιοσύνην. [7] ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σοι ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόςωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόςωπον τοῦ θεοῦ. [8] ὡς σοὶ ὑπάρχοι κατὰ τὸ πλῆθος, ποίησον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχῃ, κατὰ τὸν ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. [9] θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. [10] διότι ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ οὐκ ἐᾷ εἰςελθεῖν εἰς τὸ σκότος. [11] δῶρον γὰρ ἀγαθόν ἐστιν ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου. [12] πρόςεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἀπὸ πάσης πορνείας, καὶ γυναῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων σου· μὴ λάβῃς γυναῖκα ἀλλοτρίαν ἣ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατέρος σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἐσμέν. Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακὼβ οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, μνήσθητι, παιδίον, ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναῖκας ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει γῆν. [13] καὶ νῦν, παιδίον, ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα. διότι ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρειότητι ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια μεγάλη· ἡ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ. [14] μισθὸς παντὸς ἀνθρώπου ὃς ἐὰν ἐργάσηται παρὰ σοὶ μὴ αὐλισθήτω, ἀλλ' ἀπόδος αὐτῷ παραυτίκα· ἐὰν δουλεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθήσεταί σοι. πρόςεχε σεαυτῷ, παιδίον, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου. [15] καὶ ὃ μισεῖς μηδενὶ ποιήσῃς. οἶνον εἰς μέθην μὴ πίῃς, καὶ μὴ πορευθήτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου. [16] ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς· πᾶν ὃ ἐὰν περισσεύσῃ σοι ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. [17] ἔκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῷς τοῖς ἁμαρτωλοῖς. [18] συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ καταφρονήσῃς ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης. [19] καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγει κύριον τὸν θεόν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον ὅπως αἱ ὁδοί σου εὐθεῖαι γένωνται καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαί σου εὐοδωθῶσιν. διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος δίδωσι πάντα τὰ ἀγαθά, καὶ ὃν ἐὰν θέλῃ ταπεινοῖ καθὼς βούλεται. καὶ νῦν, παιδίον, μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. [20] καὶ νῦν ὑποδεικνύω σοι τὰ δέκα τάλαντα τοῦ ἀργυρίου ἃ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ τοῦ Γαβρία ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. [21] καὶ μὴ φοβοῦ, παιδίον, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν· ὑπάρχει σοι πολλά, ἐὰν φοβηθῇς τὸν θεὸν καὶ ἀποστῇς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

V.

Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ Πάτερ, ποιήσω πάντα ὅσα ἐντέταλσαί μοι. [2] ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν;

---

5. και δικαιοσυνην ποιειν 7. υπαρχοντ. σου ... om σε 8. ως σοι υπαρχει ... κατα το ολιγον 11. om γαρ 12. και μη λαβης ... πρς i. e. πατρος ... και ισααχ και ιαχωβ ... οτι ουτοι ... ηυλογηθησαν 14. αλλα αποδος ... και εαν δουλευσης · 16. διαδιδου ... περισσευη ... om σε 19. και αι βουλαι ευοδωθωσιν ... αλλα αυτος 20. γαμαηλω 21. φοβηθ. τ. κυριον

3 ³καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύσεταί σοι, καὶ δώσω αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευ-
4 θεὶς τὸ ἀργύριον. ⁴καὶ ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὗρε Ῥαφαὴλ ὃς ἦν
5 ἄγγελος, καὶ οὐκ ᾔδει, ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ
6 ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας, καὶ εἰ ἔμπειρος εἶ τῶν τόπων; ⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Πορεύσομαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπειρῶ, καὶ παρὰ Γαβαὴλ τὸν
7 ἀδελφὸν ἡμῶν ηὐλίσθην. ⁷καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίας Ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ
8 9 τῷ πατρί. ⁸καὶ εἶπεν αὐτῷ Πορεύου καὶ μὴ χρονίσῃς. ⁹καὶ εἰςελθὼν εἶπε τῷ πατρὶ Ἰδοὺ εὕρηκα ὃς συμπορεύσεταί μοι. ὁ δὲ εἶπεν Φώνησον αὐτὸν πρός με, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστί, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευθῆναι μετὰ
10 11 σοῦ. ¹⁰καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν· καὶ εἰςῆλθε, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους. ¹¹καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ Ἀδελφέ, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατριᾶς εἶ σύ;
12 ὑπόδειξόν μοι. ¹²καὶ εἶπεν αὐτῷ Φυλὴν καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς, ἢ μίσθιον ὃς συμπορεύσεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβίτ Βούλομαι, ἀδελφέ,
13 ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου καὶ τὸ ὄνομα. ¹³ὃς δὲ εἶπεν Ἐγὼ Ἀζαρίας Ἀνανίου
14 τοῦ μεγάλου τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁴καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὑγιαίνων ἔλθοις, ἀδελφέ, καὶ μή μοι ὀργισθῇς ὅτι ἐζήτησα τὴν φυλήν σου καὶ τὴν πατριάν σου ἐπιγνῶναι. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς· ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνανίαν καὶ Ἰωνάθαν τοὺς υἱοὺς Σεμεΐ τοῦ μεγάλου, ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς Ἱεροσόλυμα προςκυνεῖν, ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ
15 τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐκ ῥίζης καλῆς εἶ, ἀδελφέ. ¹⁵ἀλλὰ εἰπόν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν διδόναι; δραχμὴν τῆς ἡμέρας καὶ τὰ δέοντα σοὶ ὡς καὶ τῷ
16 υἱῷ μου, ¹⁶καὶ ἔτι προςθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέ-
17 ψητε. ¹⁷καὶ εὐδόκησαν οὕτως· καὶ εἶπε πρὸς Τωβίαν Ἕτοιμος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν, καὶ εὐοδωθείητε. καὶ ἡτοίμασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὐοδώσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν. καὶ ἐξῆλθαν ἀμφότεροι ἀπελθεῖν, καὶ ὁ κύων τοῦ παι-
18 δαρίου μετ' αὐτῶν. ¹⁸ἔκλαυσε δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς Τωβίτ Τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν; ἢ οὐχὶ ἡ ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν
19 ἐστὶν ἐν τῷ εἰςπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ἀργύ-
20 ριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ὡς
21 γὰρ δέδοται ἡμῖν ζῆν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. ²¹καὶ εἶπεν αὐτῇ Τωβίτ Μὴ λόγον ἔχε, ἀδελφή· ὑγιαίνων ἐλεύσεται, καὶ οἱ ὀφθαλ-
22 μοί σου ὄψονται αὐτόν. ²²ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συμπορεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων.

VI.

2 Καὶ ἐπαύσατο κλαίουσα. ²οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον ἑσπέρας
3 ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμόν, καὶ ηὐλίζοντο ἐκεῖ. ³τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περικλύσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐβουλήθη καταπιεῖν
4 τὸ παιδάριον. ⁴ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐπιλαβοῦ τοῦ ἰχθύος· καὶ ἐκράτησε
5 τὸν ἰχθὺν τὸ παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁵καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἀνάτεμε τὸν ἰχθύν, καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἧπαρ καὶ τὴν
6 χολὴν θὲς ἀσφαλῶς. ⁶καὶ ἐποίησε τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος,

V. 4. τον ραφαηλ 5. μηδειας 7. πατρι μου 9. πιστος εστιν 11. συ ει 13. και ειπεν ... om εγω 14. πατριαν επιγνωναι ... εγιγνωσκον ... ιαθαν τ. υ. σεμεΐου ... γενηματων ... επλανηθησαν την πλανην ... μεγαλης pro καλης 17. om τουτου ... κατοικων ... εξηλθον 18 om αννα 22. συμπορευεται

τὸν δὲ ἰχθὺν ὀπτήσαντες ἔφαγον· καὶ ὥδευον ἀμφότεροι ἕως οὗ ἤγγισαν ἐν Ἐκβατάνοις. [7] καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, τί ἐστιν ἡ καρδία καὶ τὸ ἧπαρ καὶ ἡ χολὴ τοῦ ἰχθύος; [8] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡ καρδία καὶ τὸ ἧπαρ, ἐάν τινα ὀχλῇ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρόν, ταῦτα δεῖ καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου ἢ γυναικός, καὶ μηκέτι ὀχληθῇ. [9] ἡ δὲ χολὴ ἔγχρισαι ἄνθρωπον ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ἰαθήσεται. [10] ὡς δὲ προςήγγισαν τῇ Ῥάγῃ, [11] εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ Ἀδελφέ, σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ῥαγουήλ, καὶ αὐτὸς συγγενής σού ἐστιν, καί ἐστιν αὐτῷ θυγάτηρ ὀνόματι Σάῤῥα. [12] λαλήσω περὶ αὐτῆς τοῦ δοθῆναί σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, καὶ ὅτι σοι ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμόν ἐστιν. [13] καὶ νῦν ἄκουσόν μου καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψομεν ἐκ Ῥαγῶν, ποιήσομεν τὸν γάμον. διότι ἐπίσταμαι Ῥαγουὴλ ὅτι οὐ μὴ δῷ αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ ἢ ὀφειλήσει θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοὶ καθήκει λαβεῖν ἢ πάντα ἄνθρωπον. [14] τότε εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ Ἀζαρία ἀδελφέ, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδόσθαι ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπολωλότας. [15] καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμὶ τῷ πατρί, καὶ φοβοῦμαι μὴ εἰςελθὼν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτὴν ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προςαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω, καὶ κατάξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν, καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ὃς θάψει αὐτούς. [16] εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος Οὐ μέμνησαι τῶν λόγων ὧν ἐνετείλατό σοι ὁ πατήρ σου ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἄκουσόν μου, ἀδελφέ, διότι σοὶ ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδένα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεταί σοι αὕτη εἰς γυναῖκα. [17] καὶ ἐὰν εἰςέλθῃς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήψῃ τέφραν θυμιαμάτων καὶ ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος, καὶ καπνίσεις, [18] καὶ ὀσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον καὶ φεύξεται, καὶ οὐκ ἐπανελεύσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ὅταν δὲ προςπορεύῃ αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφότεροι καὶ βοήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα θεόν, καὶ σώσει ὑμᾶς καὶ ἐλεήσει. μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὕτη ἡτοιμασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδία. καὶ ὡς ἤκουσε Τωβίας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτήν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολλήθη σφόδρα αὐτῇ· καὶ ἦλθεν εἰς Ἐκβάτανα.

VII.

Καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ῥαγουήλ· καὶ Σάῤῥα δὲ ὑπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν καὶ αὐτὸς αὐτούς, καὶ εἰςήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν. [2] καὶ εἶπε Ῥαγουὴλ Ἔδνᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβὶτ τῷ ἀνεψιῷ μου. [3] καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς Ῥαγουὴλ Πόθεν ἐστέ, ἀδελφοί; καὶ εἶπον αὐτῷ Ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Νινευῆ. [4] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε Τωβὶτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; οἱ δὲ εἶπον Γινώσκομεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑγιαίνει; [5] οἱ δὲ εἶπαν Καὶ ζῇ καὶ ὑγιαίνει· καὶ εἶπε Τωβίας

VI. 6. εως ηγγισαν 7. το ηπαρ και η καρδια 8. ταυτα εδει ... και ουκετι ου μη 9. λευκωμα 11. θυγατηρ μονογενης 12. γυναικα, οτι 13. υποστρεψωμεν ... οφιλεσει (14. παντες) 15. μονος εγω ... διοτι δαιμ. 16. υπερ του λογου τουτου του λαβειν (sed ο πατηρ σου usq. σε γυναι- rescr. sunt, ·videtur om του λογ. τουτου) ... om αυτη 17. λημψη 18. προςπορευση ... σωσει ημας ... κεκολλητο σφοδρα· και ηλθον VII. 1. παρεγενοντο ... om και ante σαρρα ... υπηντ. αυτοις κ. εχ. αυτους κ. αυτοι αυτην 2. om ραγουηλ ... τω τωβιτ 3. ειπεν pro ειπον .. νεφθαλειμ τ. αιχμ. των εν νινευη 4. γιγνωσκεται ... ειπαν γιγνωσκομεν

6 Πατήρ μού ἐστι. [6] καὶ ἀνεπήδησε Ῥαγουήλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ ἔκλαυ-
7 σε, [7] καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαϑοῦ ἀνϑρώ-
που υἱός· καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβὶτ ἀπώλεσε τοὺς ὀφϑαλμοὺς ἑαυτοῦ, ἐλυπήϑη
8 καὶ ἔκλαυσε. [8] καὶ Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάῤῥα ἡ ϑυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυ-
9 σαν, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προϑύμως. [9] καὶ ἔϑυσαν κριὸν προβάτων, καὶ
παρέϑηκαν ὄψα πλείονα. εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ῥαφαὴλ Ἀζαρία ἀδελφέ, λάλη-
10 σον ὑπὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσϑήτω τὸ πρᾶγμα. [10] καὶ μετέδωκε
τὸν λόγον τῷ Ῥαγουήλ· καὶ εἶπε Ῥαγουὴλ πρὸς Τωβίαν Φάγε, πίε καὶ ἡδέως
γίνου· σοὶ γὰρ καϑήκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν, πλὴν ὑποδείξω σοι τὴν ἀλή-
11 ϑειαν. [11] ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ ὁπότε ἐὰν εἰςεπορεύοντο
πρὸς αὐτήν, ἀπέϑνησκον ὑπὸ τὴν νύκτα. ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχον ἡδέως γίνου. καὶ
εἶπε Τωβίας Οὐ γεύομαι οὐδὲν ὧδε ἕως ἂν στήσητε καὶ σταϑῆτε πρός μέ.
καὶ εἶπε Ῥαγουὴλ Κομίζου αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελ-
φὸς εἶ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ σοῦ ἐστίν, ὁ δὲ ἐλεήμων ϑεὸς εὐοδώσει ὑμῖν τὰ
12 κάλλιστα. [12] καὶ ἐκάλεσε Σάῤῥαν τὴν ϑυγατέρα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς
αὐτῆς παρέδωκεν αὐτὴν Τωβίᾳ γυναῖκα, καὶ εἶπεν Ἰδοὺ κατὰ τὸν νόμον
Μωυσέως κομίζου αὐτὴν καὶ ἄπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν
13 αὐτούς. [13] καὶ ἐκάλεσεν Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψε
14 15 συγγραφὴν καὶ ἐσφραγίσατο. [14] καὶ ἤρξαντο ἐσϑίειν. [15] καὶ ἐκάλεσε Ῥαγουὴλ
Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀδελφή, ἑτοίμασον τὸ ἕτερον τα-
16 μεῖον καὶ εἰςάγαγε αὐτήν. [16] καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπε, καὶ εἰςήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ,
καὶ ἔκλαυσεν· καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς ϑυγατρὸς αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ
17 [17] Θάρσει, τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δῴη σοι χάριν ἀντὶ τῆς
λύπης σου ταύτης· ϑάρσει, ϑύγατερ.

VIII.

2 Ὅτε δὲ συνετέλεσαν δειπνοῦντες, εἰςήγαγον Τωβίαν πρὸς αὐτήν. [2] ὁ δὲ
πορευόμενος ἐμνήσϑη τῶν λόγων Ῥαφαήλ, καὶ ἔλαβε τὴν τέφραν τῶν ϑυμια-
μάτων καὶ ἐπέϑηκε τὴν καρδίαν τοῦ ἰχϑύος καὶ τὸ ἧπαρ, καὶ ἐκάπνισεν.
3 [3] ὅτε δὲ ὠσφράνϑη τὸ δαιμόνιον τῆς ὀσμῆς, ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύ-
4 πτου, καὶ ἔδησεν αὐτὸ ὁ ἄγγελος. [4] ὡς δὲ συνεκλείσϑησαν ἀμφότεροι, ἀνέστη
Τωβίας ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ εἶπεν Ἀνάστηϑι, ἀδελφή, καὶ προςευξώμεϑα ἵνα
5 ἐλεήσῃ ἡμᾶς ὁ κύριος. [5] καὶ ἤρξατο Τωβίας λέγειν Εὐλογητὸς εἶ ὁ ϑεὸς τῶν
πατέρων ἡμῶν, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς
6 αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου. [6] σὺ ἐποίη-
σας Ἀδάμ, καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηϑὸν Εὔαν στήριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ
τούτων ἐγενήϑη τὸ ἀνϑρώπων σπέρμα. σὺ εἶπας Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνϑρω-
7 πον μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηϑὸν ὅμοιον αὐτῷ. [7] καὶ νῦν, κύριε, οὐ διὰ
πορνείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφήν μου ταύτην, ἀλλὰ ἐπ' ἀληϑείας ἐπίταξον
8 9 ἐλεῆσαί με καὶ αὐτῇ συγκαταγηρᾶσαι. [8] καὶ εἶπε μετ' αὐτοῦ Ἀμήν. [9] καὶ
ἐκοιμήϑησαν ἀμφότεροι τὴν νύκτα· καὶ ἀναστὰς Ῥαγουὴλ ἐπορεύϑη καὶ ὤρυξε
10 11 τάφον, [10] λέγων Μὴ καὶ οὗτος ἀποϑάνῃ; [11] καὶ ἦλϑε Ῥαγουὴλ εἰς τὴν οἰκίαν
12 ἑαυτοῦ, [12] καὶ εἶπεν Ἔδνᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδισκῶν,
13 καὶ ἰδέτωσαν εἰ ζῇ· εἰ δὲ μή, ἵνα ϑάψωμεν αὐτὸν καὶ μηδεὶς γνῷ. [13] καὶ
εἰςῆλϑεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν ϑύραν, καὶ εὗρε τοὺς δύο καϑεύδοντας.

---

7. ηυλογησεν ... om υιος ... om εαυτου 8. κ. εδνα και η 9. * om δε ... εν τη ενπορια, και στητω το 10. φαγε και πιε 11. om μου ... οποτε αν ... απεϑνησχοσαν ... εχων ... γευσομαι ... συ αδελφος 12. σαρρα την ... τω τωβια ... ηυλογησεν 15. om ραγουηλ ... ταμιον 16. εισηγαγον 17. * δω VIII. 2. ηπαρ εκαπνισεν 3. εως εις τα 4. ο κυριος ημας 7. και ταυτη συνκαταγηρασομε 10. αυτος 12. ειδετωσαν ... γνωτω

[14] καὶ ἐξελθοῦσα ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ζῇ. [15] καὶ εὐλόγησε Ῥαγουὴλ τὸν θεὸν 14 15 λέγων Εὐλογητὸς εἶ σὺ ὁ θεὸς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ καθαρᾷ καὶ ἁγίᾳ· καὶ εὐλογείτωσάν σε οἱ ἅγιοί σου καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου καὶ πάντες οἱ ἄγγελοί σου καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου, εὐλογείτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας. [16] εὐλογητὸς εἶ 16 ὅτι ηὔφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν. [17] εὐλογητὸς εἶ ὅτι ἠλέησας δύο μονογενεῖς· 17 ποίησον αὐτοῖς, δέσποτα, ἔλεος, συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐλέους. [18] ἐκέλευσε δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν τάφον. [19] καὶ 18 19 ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δεκατεσσάρων. [20] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαγουὴλ 20 πρὶν ἢ συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως, μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐὰν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, [21] καὶ τότε λαβόντα τὸ 21 ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πορεύεσθαι μεθ' ὑγείας πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν ἀποθάνω καὶ ἡ γυνή μου.

IX.

Καὶ ἐκάλεσε Τωβίας τὸν Ῥαφαὴλ καὶ εἶπεν αὐτῷ [2] Ἀζαρία ἀδελφέ, 2 λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ πορεύθητι ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαήλ, καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον. [3] διότι ὀμώμοκε Ῥαγουὴλ μὴ ἐξελθεῖν με· [4] καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεῖ τὰς ἡμέρας, καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα, ὀδυνηθήσεται λίαν. [5] καὶ ἐπορεύθη 3 4 5 Ῥαφαήλ, καὶ ηὐλίσθη παρὰ Γαβαήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκε τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγῖσι καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. [6] καὶ ὤρθρευσαν κοινῶς καὶ ἦλθον εἰς τὸν γάμον, καὶ εὐλόγησε Τωβίας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. 6

X.

Καὶ Τωβὶτ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἑκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας καὶ οὐκ ἤρχετο, [2] εἶπε Μή ποτε κατῄσχυνται; 2 ἢ μή ποτε ἀπέθανε Γαβαήλ, καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσι τὸ ἀργύριον; [3] καὶ 3 ἐλυπεῖτο λίαν. [4] εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ γυνή Ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικε· 4 καὶ ἤρξατο θρηνεῖν αὐτὸν καὶ εἶπεν [5] Οὐ μέλει μοι, τέκνον, ὅτι ἀφῆκά σε 5 τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου. [6] καὶ Τωβὶτ λέγει αὐτῇ Σίγα, μὴ λόγον ἔχε, 6 ὑγιαίνει. [7] καὶ εἶπεν αὐτῷ Σίγα, μὴ πλάνα με, ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. 7 καὶ ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω οἵας ἀπῆλθεν, ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἤσθιε, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανε θρηνοῦσα Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ συνετελέσθησαν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου ἃς ὤμοσε Ῥαγουὴλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ. εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ῥαγουὴλ Ἐξαπόστειλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὄψεσθαί με. [8] εἶπε δὲ αὐτῷ 8 ὁ πενθερός Μεῖνον παρ' ἐμοί, κἀγὼ ἐξαποστελῶ πρὸς τὸν πατέρα σου καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σέ. [9] καὶ Τωβίας λέγει Ἐξαπόστειλόν με πρὸς τὸν 9 πατέρα μου. [10] ἀναστὰς δὲ Ῥαγουὴλ ἔδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐ- 10 τοῦ καὶ τὰ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη καὶ ἀργύριον, [11] καὶ 11 εὐλογήσας αὐτοὺς ἐξαπέστειλε λέγων Εὐοδώσει ὑμᾶς, τέκνα, ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν. [12] καὶ εἶπε τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Τίμα τοὺς πεν- 12 θερούς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς σού εἰσιν, ἀκούσαιμί σου ἀκοὴν καλήν· καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. καὶ Ἔδνα εἶπε πρὸς Τωβίαν Ἀδελφὲ ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσαι σε ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δῴη μοι ἰδεῖν σου παιδία ἐκ Σάρρας

---

15. ηυλογησεν ... om εν ... εις παντας τους 17. εν υγια 20. ειπ. αυτοις 21. μετα υγιας IX. 2. om μοι sec. 5. γαβαηλω 6. ωρθρισαν ... ηυλογησεν X. 1. ελογιζετο ... πορειας ... ηρχοντο 2. ειπεν τωβιας ... διδωσιν αυτω 4. γυνη αυτου ... κεχρονικεν 5. *μελει σοι (videtur) 7. απηλθαν ... νυκτας ολας 8. πενθερ. αυτου 9. ουχι αλλα εξαποστειλον 11. Ευλογησει υμας ο θεος τ. ουρ. τεκνα

τῆς θυγατρός μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρατίθεμαί
13 σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. [13] μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβίας εὐλογῶν τὸν θεὸν ὅτι εὐώδωσε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ῥαγουὴλ καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτοὺς εἰς Νινευῆ.

XI.

Καὶ εἶπε Ῥαφαὴλ πρὸς Τωβίαν Οὐ γινώσκεις, ἀδελφέ, πῶς ἀφῆκας
2 τὸν πατέρα σου; [2] προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναικός σου καὶ ἑτοιμάσω-
3 μεν τὴν οἰκίαν, [3] λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύθη-
4 σαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὄπισθεν αὐτῶν. [4] καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη
5 εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖδα αὐτῆς, [5] καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον, καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ ὁ υἱός μου ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ'
6 αὐτοῦ. [6] καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν Ἐπίσταμαι ἐγὼ ὅτι ἀνοίξει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ
7 πατήρ σου· [7] σὺ ἔγχρισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς
8 διατρίψει καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα καὶ ὄψεταί σε. [8] καὶ προσδραμοῦσα Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἶδόν σε,
9 παιδίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. [9] καὶ Τωβὶτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν, καὶ προσέκοπτεν· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ προσέδραμεν
10 αὐτῷ, [10] καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέπασε τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς
11 ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λέγων Θάρσει, πάτερ. [11] ὡς δὲ συνεδήχθησαν,
12 διέτριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, [12] καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κάνθων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα. καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχη-
13 λον αὐτοῦ, [13] καὶ ἔκλαυσε καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἶ ὁ θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἅγιοί σου ἄγγελοι,
14 [14] ὅτι ἐμαστίγωσας καὶ ἠλέησάς με· ἰδοὺ βλέπω Τωβίαν τὸν υἱόν μου. καὶ εἰςῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα
15 τὰ γενόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ. [15] καὶ ἐξῆλθε Τωβὶτ εἰς συνάντησιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν πρὸς τῇ πύλῃ Νινευῆ· καὶ ἐθαύ-
16 μαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον, ὅτι ἔβλεψε· [16] καὶ Τωβὶτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ ὅτι ἠλέησεν αὐτοὺς ὁ θεός. καὶ ὡς ἤγγισε Τωβὶτ Σάῤῥᾳ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτὴν λέγων Ἔλθοις ὑγιαίνουσα, θύγατερ· εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς ἤγαγέ σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ
17 σου. καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευῆ ἀδελφοῖς αὐτοῦ. [17] καὶ παρεγέ-
18 νετο Ἀχιάχαρος καὶ Νασβὰς ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ, [18] καὶ ἤχθη ὁ γάμος Τωβία μετ' εὐφροσύνης ἡμέρας ἑπτά.

XII.

Καὶ ἐκάλεσε Τωβὶτ Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅρα, τέ-
2 κνον, μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προςθεῖναι αὐτῷ δεῖ. [2] καὶ
3 εἶπεν Πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοὺς αὐτῷ τὸ ἥμισυ ὧν ἐνήνοχα, [3] ὅτι με ἀγήοχέ σοι ὑγιῆ, καὶ τὴν γυναῖκά μου ἐθεράπευσε, καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκε, καὶ
4 5 σὲ ὁμοίως ἐθεράπευσε. [4] καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτης Δικαιοῦται αὐτῷ. [5] καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄγγελον καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβε τὸ ἥμισυ πάντων ὧν ἐνηνόχατε, καὶ
6 ὕπαγε ὑγιαίνων. [6] τότε καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς εἶπεν αὐτοῖς Εὐλογεῖτε τὸν

---

12. om και post παρακαταθηκη 13. ευοδωσεν ... ραγουηλ εδναν XI. 5. ο υιος σου 6. εγω τωβια οτι ανοιγει 7. συ ουν ενχρισον ... αποβαλει 8. επεσεν ... ιδον 9. om αυτου 10. εις τους 12. επεσεν 14. μεγαλια ... μηδεια 15. προς την πυλην 16. εξομολογειτο εν. αυτων οτι ηλ. αυτον ο θ. 17. αχειαχαρος 18. επτα ημερ. XII. 2. ειπ. αυτω 4. δικαιουτε 5. ενηνοχας ... om κ. υπ. υγιαιν.

ϑεὸν καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσϑε, καὶ μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ, καὶ ἐξομολογεῖσϑε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζώντων περὶ ὧν ἐποίησε μεϑ' ὑμῶν. ἀγαϑὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν ϑεὸν καὶ ὑψοῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ ϑεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες· καὶ μὴ ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσϑαι αὐτῷ. 7 μυστήριον βασιλέως καλὸν κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ ϑεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ἀγαϑὸν ποιήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εὑρήσει ὑμᾶς. 8 ἀγαϑὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαϑὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ ϑησαυρίσαι χρυσίον. 9 ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ ϑανάτου ῥύεται, καὶ αὕτη ἀποκαϑαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησϑήσονται ζωῆς· 10 οἱ δὲ ἁμαρτάνοντες πολέμιοί εἰσι τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. 11 οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν πᾶν ῥῆμα· εἴρηκα δὴ μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ ϑεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. 12 καὶ νῦν ὅτε προςηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφη σου Σάῤῥα, ἐγὼ προςήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ ὅτε ἔϑαπτες τοὺς νεκρούς, ὡςαύτως συμπαρήγμην σοι· 13 καὶ ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀναστῆναι καὶ καταλιπεῖν τὸ ἄριστόν σου ὅπως ἀπελϑὼν περιστείλῃς τὸν νεκρόν, οὐκ ἔλαϑές με ἀγαϑοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην. 14 καὶ νῦν ἀπέστειλέ με ὁ ϑεὸς ἰάσασϑαι σὲ καὶ τὴν νύμφην σου Σάῤῥαν. 15 ἐγώ εἰμι Ῥαφαήλ, εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἁγίων ἀγγέλων οἳ προσαναφέρουσι τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων καὶ εἰςπορεύονται ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου. 16 καὶ ἐταράχϑησαν οἱ δύο καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήϑησαν. 17 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ φοβεῖσϑε, εἰρήνη ὑμῖν ἔσται· τὸν δὲ ϑεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα, 18 ὅτι οὐ τῇ ἐμαυτοῦ χάριτι ἀλλὰ τῇ ϑελήσει τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν ἦλϑον, ὅϑεν εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα. 19 πάσας τὰς ἡμέρας ὠπτανόμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὅρασιν ὑμεῖς ἐϑεωρεῖτε. 20 καὶ νῦν ἐξομολογεῖσϑε τῷ ϑεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ γράψατε πάντα τὰ συντελεσϑέντα εἰς βιβλίον. 21 καὶ ἀνέστησαν, καὶ οὐκέτι εἶδον αὐτόν. 22 ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα καὶ ϑαυμαστὰ αὐτοῦ, ὡς ὤφϑη αὐτοῖς ὁ ἄγγελος κυρίου.

XIII.

Καὶ Τωβὶτ ἔγραψε προσευχὴν εἰς ἀγαλλίασιν καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ ϑεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, 2 ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ ἐλεεῖ, κατάγει εἰς ᾅδην καὶ ἀνάγει, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύξεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 3 ἐξομολογεῖσϑε αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν ἐϑνῶν, ὅτι αὐτὸς διέσπειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς. 4 ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ, ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καϑότι αὐτὸς κύριος ἡμῶν, καὶ ϑεὸς αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. 5 καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐϑνῶν οὗ ἐὰν σκορπισϑῆτε ἐν αὐτοῖς. 6 ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήϑειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ κρύψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. καὶ ϑεάσασϑε ἃ ποιήσει μεϑ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασϑε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ στόματι ὑμῶν, καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων. ἐγὼ ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ, καὶ δεικνύω τὴν

---

6. om και μεγαλωσυνην usque εξομολ. αυτω ... μεϑ ημων ... υποδειγνυοντες 7. κρυπτειν ... om αγαϑον ποιησατε usque ευρησει υμας 8. καλον το ποιησαι 10. εαυτων 11. ειρηκα δε 12. συνπαρημην (sed μην rescr. est) 13. καταλειπιν ... αγαϑον ποιων 16. επεσαν 17. οτι ειρηνη εσται υμιν 18. ϑεου υμων 22. και εξωμολογουντο ... ϑαυμαστα του ϑεου και ως XIII. 2. ελεα 3. εξωμολογεισϑαι 4. και ο ϑεος ο πατηρ 5. εσκορπισϑητε 6. κρυψη ... ευλογειτε τ. κυριον

ἰσχὺν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνει ἁμαρτωλῶν. ἐπιστρέψατε ἁμαρτωλοὶ
καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ· τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς καὶ
7 ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν; [7] τὸν θεόν μου ὑψῶ, καὶ ἡ ψυχή μου τῷ βασιλεῖ
8 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ. [8] λεγέτωσαν πάντες
9 καὶ ἐξομολογείσθωσαν αὐτῷ ἐν Ἱεροσολύμοις. [9] Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγίου, μαστιγώσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου, καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δι-
10 καίων. [10] ἐξομολογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῶς, καὶ εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ ἐν σοὶ μετὰ χαρᾶς, καὶ εὐφρᾶναι
ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ἀγαπῆσαι ἐν σοὶ τοὺς ταλαιπώρους εἰς πάσας
11 τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. [11] ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἥξει πρὸς τὸ ὄνομα κυρίου
τοῦ θεοῦ, δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ· γενεαὶ
12 γενεῶν δώσουσί σοι ἀγαλλίαμα. [12] ἐπικατάρατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε, εὐ-
13 λογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν αἰῶνα. [13] χάρηθι καὶ ἀγαλλίασαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσι τὸν
14 κύριον τῶν δικαίων. [14] ὦ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε, χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου. μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις ταῖς μάστιξί σου, ὅτι ἐπὶ
σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου καὶ εὐφρανθήσονται εἰς τὸν
15 16 αἰῶνα. [15] ἡ ψυχή μου εὐλογείτω τὸν θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν, [16] ὅτι
οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαπφείρῳ καὶ σμαράγδῳ, καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τὰ
17 τείχη σου, καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ προμαχῶνες ἐν χρυσίῳ καθαρῷ, [17] καὶ αἱ
πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ ἐν βηρύλλῳ καὶ ἄνθρακι καὶ λίθῳ ἐκ Σουφεὶρ ψηφο-
18 λογηθήσονται. [18] καὶ ἐροῦσι πᾶσαι αἱ ῥῦμαι αὐτῆς ἀλληλούια καὶ αἴνεσιν,
λέγοντες Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὃς ὕψωσε πάντας τοὺς αἰῶνας.

XIV.

2 Καὶ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβίτ. [2] καὶ ἦν ἐτῶν πεντηκονταοκτὼ
ὅτε ἀπώλεσε τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτὼ ἀνέβλεψεν· καὶ ἐποίει ἐλεημοσύ-
3 νας, καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν καὶ ἐξωμολογεῖτο αὐτῷ. [3] μεγάλως δὲ ἐγήρασεν· καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ
εἶπεν αὐτῷ Τέκνον, λάβε τοὺς υἱούς σου, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ ἀπο-
4 τρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμί. [4] ἄπελθε εἰς τὴν Μηδίαν, τέκνον, ὅτι πέπεισμαι ὅσα
ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευῆ ὅτι καταστραφήσεται, ἐν δὲ τῇ
Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως καιροῦ· καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ
σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς, καὶ Ἱεροσόλυμα ἔσται ἔρημος καὶ ὁ
5 οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται, καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου. [5] καὶ
πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ οἰκοδομήσουσι τὸν οἶκον, οὐχ οἷος ὁ πρότερος, ἕως πληρωθῶσι καιροὶ τοῦ αἰῶνος.
καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμαλωσιῶν καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως,
6 καθὼς ἐλάλησαν περὶ αὐτῆς οἱ προφῆται. [6] καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν
7 ἀληθινῶς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν, καὶ κατορύξουσι τὰ εἴδωλα αὐτῶν· [7] καὶ
εὐλογήσουσι πάντα τὰ ἔθνη κύριον. καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ,
καὶ ὑψώσει κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες

---

6. εθνη αμαρτωλων ... γιγνωσκει ... ελεημοσ. εις υμας 7. τον βασιλεα 9. πολις αγια 10. εξομολογου τω αγαθω, και ... παλιν σκηνη ... ευφρανη εν σοι τους εκει αιχμαλ. 11. om και ante δωρα ... γενεα γενεων αινεσουσιν σοι και δωσουσιν αγαλλιασιν 13. χαρητι 16. σαπφειρω ... επιτιμω 17. om εν 18. και αινεσουσιν (sed σουσιν rescr. est) λεγοντες ... υψωσεν εις παντας XIV. 2. ογδοηκονταοκτω ... εξομολογεισθαι 3. τους εξ υιους ... απο του ζην 4. οτι κατασκαφησεται ... ως πληρωθωσιν 5. οικοδομηθησεται εις πασας τας γενεας του αιωνος· οικοδομη ενδοξω· καθως 6. κατορυξωσιν 7. τον κυριον

κύριον τὸν θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν. [8] καὶ νῦν, τέκνον, ἄπελθε ἀπὸ Νινευῆ, ὅτι πάντως ἔσται ἃ ἐλάλησεν ὁ προφήτης Ἰωνᾶς. [9] σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, καὶ γενοῦ φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ᾖ. [10] καὶ θάψον με καλῶς, καὶ τὴν μητέρα σου μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ μηκέτι αὐλισθῆτε εἰς Νινευῆ. τέκνον, ἴδε τί ἐποίησεν Ἀμὰν Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὡς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ σκότος καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιάχαρον μὲν ἔσωσε, ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος· Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου ἧς ἔπηξεν αὐτῷ, Ἀμὰν δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα καὶ ἀπώλετο. [11] καὶ νῦν, παιδία, ἴδετε τί ἐλεημοσύνη ποιεῖ καὶ δικαιοσύνη ῥύεται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος ἐξέλιπεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κλίνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐνδόξως. [12] καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ἀπῆλθε δὲ Τωβίας μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἐκβάτανα πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. [13] καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως, καὶ ἔθαψε τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν οὐσίαν αὐτῶν καὶ Τωβὶτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. [14] καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας. [15] καὶ ἤκουσε πρὶν ἢ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπώλειαν Νινευῆ ἣν ᾐχμαλώτισε Ναβουχοδονόσορ καὶ Ἀσύηρος, καὶ ἐχάρη πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευῆ.

Ι Ο Υ Δ Ι Θ.

I.

Ἔτους δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευῆ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρφαξάδ, ὃς ἐβασίλευσε Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις, [2] καὶ ᾠκοδόμησεν ἐπ᾽ Ἐκβατάνων καὶ κύκλῳ τείχη ἐκ λίθων λελαξευμένων, εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἕξ, καὶ ἐποίησε τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα· [3] καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατόν, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἐθεμελίωσεν εἰς πήχεις ἑξήκοντα· [4] καὶ ἐποίησε τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διεγειρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτῶν πήχεις τεσσαράκοντα, εἰς ἐξόδους δυνάμεων δυνατῶν αὐτοῦ καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ. [5] καὶ ἐποίησε πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Ἀρφαξὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτό ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις Ῥαγαῦ. [6] καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινήν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν καὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ πεδίῳ Εἰριὼχ ὁ βασιλεὺς Ἐλυμαίων· καὶ συνῆλθον ἔθνη πολλὰ σφόδρα εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεούλ.

---

9. γινου 10. εν νινευη ... ηγαγ. αυτ. εις σκοτος ... κ. αχιαχαρος μεν εσωθη 11. και τι δικαιοσυνη ... εξελειπεν αυτου η ψυχη ... εθαψεν 12. υιων εις 15. ηχμαλωτευσεν ... ασουηρος
Subscriptio: τωβειτ

Inscriptio: ιουδειθ
I. 2. om και ante κυκλω ... μηκος pro υψος ... εβδομηκοντα pro πεντηκοντα 4. το πλατ. αυτης π. τεσσεραχοντα 5. τουτ εστιν παιδιον εν τοις 6. συνηντησεν ... και παιδια αριωχ ... συνηλθαν ... om σφοδρα ... χελεουδ

7 καὶ ἀπέστειλε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς κατοικοῦντας Κιλικίαν καὶ Δαμασκόν, τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόςωπον παραλίας, 8 καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου καὶ Γαλαὰδ καὶ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν καὶ τὸ μέγα πεδίον Ἐσδρηλώμ, 9 καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως Ἱερουσαλὴμ καὶ Βετάνη καὶ Χελλοὺς καὶ Κάδης καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Ταφνὰς καὶ Ῥαμεσσῆ καὶ πᾶσαν γῆν Γεσὲμ 10 ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ Μέμφεως, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς Αἰθιοπίας. 11 καὶ ἐφαύλισαν πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ῥῆμα Ναβουχοδονόσορ τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ οὐ συνῆλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτὸν ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ ἴσος, καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενοὺς ἐν ἀτιμίᾳ πρὸ προςώπου αὐτῶν. 12 καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδονόσορ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσειν πάντα τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας καὶ Δαμασκηνῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν γῇ Μωὰβ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἰουδαίαν καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν δύο θαλασσῶν. 13 καὶ παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαξὰδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ· καὶ ἐκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψε πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαξὰδ καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ, 14 καὶ ἐκυρίευσε τῶν πόλεων αὐτοῦ· καὶ ἀφίκετο ἕως Ἐκβατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων καὶ ἐπρονόμευσε τὰς πλατείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν εἰς ὄνειδος αὐτῆς· 15 καὶ ἔλαβε τὸν Ἀρφαξὰδ ἐν τοῖς ὄρεσι Ῥαγαῦ, καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις αὐτοῦ, καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. 16 καὶ ἀνέστρεψε μετ' αὐτῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ σύμμικτος αὐτοῦ, πλῆθος ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα· καὶ ἦν ἐκεῖ ῥᾳθυμῶν καὶ εὐωχούμενος αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

II.

Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ, δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου μηνός, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐκδικῆσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησε. 2 καὶ συνεκάλεσε πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, καὶ ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, καὶ συνετέλεσε πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· 3 καὶ αὐτοὶ ἔκριναν ὀλοθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα οἳ οὐκ ἠκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐκάλεσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρνην ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν 5 Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς Ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προςώπου μου, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν, πεζῶν εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ πλῆθος ἵππων σὺν ἀναβάταις μυριάδων δεκαδύο, 6 καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ

---

7. om ὁ ... om την ... και λιβανον ... της παραλιας 8. εσδρημ 9. σαμαρια ... βλ.τανη (lege αι pro λι) ... χελους 11. ναβουχοδονοσορ βασιλεως ... ανηρ εις, και απεστρεψαν ... απο προςωπου 12. om ταυτην ... τα ορη της ... τους υιων αμμων 15. εξωλεθρευσεν 16. αυτων εις νινευη αυτος II. 1. βασιλευς 3. ολεθρευσαι 5. λημψη ... χιλιαδας pro μυριαδων

δυσμάς, ὅτι ἠπείθησαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου. [7] καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ἑτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτούς, καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶ τῆς δυνάμεώς μου, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς· [8] καὶ οἱ τραυματίαι αὐτῶν πληρώσουσι τὰς φάραγγας καὶ τοὺς χειμάῤῥους αὐτῶν, καὶ ποταμὸς ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθήσεται· [9] καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς γῆς. [10] σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήψῃ μοι πᾶν ὅριον αὐτῶν, καὶ ἐκδώσουσί σοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτοὺς εἰς ἡμέραν ἐλεγμοῦ αὐτῶν· [11] ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου, δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἁρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. [12] ὅτι ζῶν ἐγὼ καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελάληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρί μου. [13] καὶ σὺ δὲ οὐ παραβήσῃ ἕν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλ' ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐτά. [14] καὶ ἐξῆλθεν Ὀλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσούρ, [15] καὶ ἠρίθμησεν ἐκλεκτοὺς ἄνδρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἰς μυριάδας δεκαδύο, καὶ ἱππεῖς τοξότας μυρίους δισχιλίους, [16] καὶ διέταξεν αὐτοὺς ὃν τρόπον πολέμου πλῆθος συντάσσεται. [17] καὶ ἔλαβε καμήλους καὶ ὄνους καὶ ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν αὐτῶν, πλῆθος πολὺ σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἶγας εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν ὧν οὐκ ἦν ἀριθμός, [18] καὶ ἐπισιτισμὸν παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλῆθος, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου βασιλέως πολὺ σφόδρα. [19] καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καὶ καλύψαι πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἅρμασι καὶ ἱππεῦσι καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις αὐτῶν. [20] καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ἀκρὶς συνεξῆλθον αὐτοῖς, καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν. [21] καὶ ἀπῆλθον ἐκ Νινευῆ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βαικτιλαίθ, καὶ ἐπεστρατοπέδευσεν ἀπὸ Βαικτιλαὶθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ τῆς ἄνω Κιλικίας. [22] καὶ ἔλαβε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἱππεῖς καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὀρεινήν. [23] καὶ διέκοψε τὸ Φοὺδ καὶ Λούδ, καὶ ἐπρονόμευσαν πάντας υἱοὺς Ῥασσὶς καὶ υἱοὺς Ἰσμαὴλ τοὺς κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου πρὸς νότον τῆς Χελλαίων. [24] καὶ παρῆλθε τὸν Εὐφράτην, καὶ διῆλθε τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ διέσκαψε πάσας τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάῤῥου Ἀβρωνᾶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ θάλασσαν. [25] καὶ κατελάβετο τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας, καὶ κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάντας αὐτῷ, καὶ ἦλθεν ἕως ὁρίων Ἰάφεθ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀραβίας. [26] καὶ ἐκύκλωσε πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιάν, καὶ ἐνέπρησε τὰ σκηνώματα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμευσε τὰς μάνδρας αὐτῶν. [27] καὶ κατέβη εἰς πεδίον Δαμασκοῦ ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐνέπρησε πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευσε καὶ τὰ πεδία αὐτῶν ἐξελίκμησε, καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ῥομφαίας. [28] καὶ ἐπέπεσεν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ Τύρῳ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σοὺρ καὶ Ὀκινά, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰεμναάν, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ καὶ Ἀσκάλωνι ἐφοβήθησαν αὐτὸν σφόδρα.

---

8. φαραγγ. αυτων κ. τ. χειμ., και 10. προςκαταλημψη ... μοι pro εμοι 11. σου του δουναι 15. καθοτι προςεταξεν αυτω 19. om και ante καλυψαι 21. εξηλθεν ... βεκτελεθ ... επεστρατοπαιδευσαν απο πακταλαι 23. τους φουδ ... επρονομευσεν υιους παντας ρασσεις ... της χελεων 24. κατεσκαψεν 26. μαδιαμ 28. επεσεν ... και εν τυρω ... οκεινα

III.

2 Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγοις εἰρηνικοῖς λέγοντες 2 Ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονόσορ βασιλέως μεγάλου παρακείμεϑα ἐνώπιόν σου,
3 χρῆσαι ἡμῖν καϑὼς ἀρεστόν ἐστι τῷ προσώπῳ σου· 3 ἰδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν καὶ πᾶν πεδίον πυρῶν καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια καὶ πᾶσαι αἱ μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου, χρῆσαι καϑ' ὃ ἂν
4 ἀρέσκῃ σοι· 4 ἰδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δοῦλοί
5 σού εἰσιν, ἐλϑὼν ἀπάντησον αὐταῖς ὡς ἔστιν ἀγαϑὸν ἐν ὀφϑαλμοῖς σου. 5 καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρνην καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥή-
6 ματα ταῦτα. 6 καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ, καὶ ἐφρούρησε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄν-
7 δρας ἐπιλέκτους· 7 καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν αὐτοὶ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῶν
8 μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν καὶ τυμπάνων. 8 καὶ κατέσκαψε πάντα τὰ ὅρια αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐξέκοψε· καὶ ἦν δεδογμένον αὐτῷ ἐξολοϑρεῦσαι πάντας τοὺς ϑεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονόσορ λατρεύσωσι πάντα τὰ ἔϑνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπι-
9 καλέσωνται αὐτὸν εἰς ϑεόν. 9 καὶ ἦλϑε κατὰ πρόσωπον Ἐσδρηλὼν πλησίον τῆς
10 Δωταίας, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τοῦ πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας, 10 καὶ κατεστρατοπέδευσεν ἀνὰ μέσον Γαιβαὶ καὶ Σκυϑῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

IV.

Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔϑνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκύλευσε πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτὰ
2 εἰς ἀφανισμόν, 2 καὶ ἐφοβήϑησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ
3 περὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ ναοῦ κυρίου ϑεοῦ αὐτῶν ἐταράχϑησαν. 3 ὅτι προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ πᾶς ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκεύη καὶ τὸ ϑυσιαστήριον καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς
4 βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν. 4 καὶ ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὅριον Σαμαρείας καὶ Κωνὰς καὶ Βαιϑωρὼν καὶ Βελμὲν καὶ Ἱεριχὼ καὶ εἰς Χωβὰ καὶ Αἰσωρὰ
5 καὶ τὸν αὐλῶνα Σαλήμ, 5 καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας, καὶ παρέϑεντο εἰς ἐπισιτισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν τὰ πεδία αὐτῶν τεϑερι-
6 σμένα. 6 καὶ ἔγραψεν Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐν Ἱερουσαλήμ, τοῖς κατοικοῦσι Βετυλούα καὶ Βετομεσϑαίμ, ἥ ἐστιν
7 ἀπέναντι Ἐσδρηλὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωϑαΐμ, 7 λέγων διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλῦσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας, στενῆς τῆς
8 προσβάσεως οὔσης, ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο. 8 καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καϑὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία παντὸς δή-
9 μου Ἰσραὴλ οἳ ἐκάϑηντο ἐν Ἱερουσαλήμ. 9 καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν ϑεὸν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ, καὶ ἐταπείνουσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκ-
10 τενίᾳ μεγάλῃ, 10 αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· καὶ πᾶς πάροικος ἢ μισϑωτὸς καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέϑεντο

III. 3. post επαυλεις ημ. add και πας τοπος ημων 6. επαρχιαν pro παραλιαν 8. δεδομενον ... λατρευσι ... και αι φυλαι 9. δωτεας 10. κατεστρατοπεδευσαν ... ταιβαν IV. 1. βασιλευς ... ορια pro ιερα 2. om σφοδρα alterum 4. σαμαριας ... βεϑωρω κ. βελμαιν κ. ειεριχω 5. ετειχεισαν 6. ιωακειμ ... om εκειναις ... απεναντι εσερτχων ... δωϑαειμ 7. διαβασεως 8. ιωακειμ ... παντος λαου 9. εκτενεια bis 10. παρ. και μισϑ.

σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν. [11] καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνὴ τὰ παιδία καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔπεσον κατὰ πρόςωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐσποδώσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους αὐτῶν κατὰ πρόςωπον κυρίου, [12] καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ περιέβαλον· καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας εἰς προνομήν, καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβήλωσιν καὶ ὀνειδισμόν, ἐπίχαρμα τοῖς ἔθνεσι. [13] καὶ εἰςήκουσε κύριος τῆς φωνῆς αὐτῶν καὶ εἰςεῖδε τὴν θλῖψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόςωπον τῶν ἁγίων κυρίου παντοκράτορος. [14] καὶ Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον κυρίου, ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοῦντες κυρίῳ, σάκκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐτῶν προςέφερον τὴν ὁλοκαύτωσιν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ καὶ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ ἑκούσια δόματα τοῦ λαοῦ, [15] καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς κιδάρεις αὐτῶν· καὶ ἐβόων πρὸς κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως εἰς ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πάντα οἶκον Ἰσραήλ.

V.

Καὶ ἀνηγγέλη Ὀλοφέρνῃ ἀρχιστρατήγῳ δυνάμεως Ἀσσοὺρ διότι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους τῆς ὀρεινῆς συνέκλεισαν καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. [2] καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωὰβ καὶ τοὺς στρατηγοὺς Ἀμμὼν καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας, [3] καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀναγγείλατε δή μοι, υἱοὶ Χαναάν, τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθήμενος ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ τίνες ἃς κατοικοῦσι πόλεις, καὶ τὸ πλῆθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος στρατηγίας αὐτῶν, [4] καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς. [5] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος πάντων υἱῶν Ἀμμών· Ἀκουσάτω δὴ ὁ κύριός μου λόγον ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγελῶ σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ ὃς κατοικεῖ τὴν ὀρεινὴν ταύτην πλησίον σοῦ οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου σου. [6] ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων, [7] καὶ παρῴκησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκολουθῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν οἳ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων, [8] καὶ ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν καὶ προςεκύνησαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προςώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποταμίαν, καὶ παρῴκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. [9] καὶ εἶπεν ὁ θεὸς αὐτῶν ἐξελθεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτήνεσι πολλοῖς σφόδρα. [10] καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψε γὰρ τὸ πρόςωπον τῆς γῆς Χαναὰν λιμός, καὶ παρῴκησαν ἐκεῖ μέχρις οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολύ, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν. [11] καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσοφίσαντο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ ἐν πλίνθῳ, καὶ ἐταπείνωσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους. [12] καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς ἐν αἷς οὐκ ἦν ἴασις· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προςώπου αὐτῶν. [13] καὶ

---

11. και τα παιδια ... επεθεντο pro επεσον 13. κυριου του παντ. 14. ιωακειμ ... ιερεις οι λιτουργ. 15. παν οικον V. 1. διοτι υιοι 2. ** στρατηγ. υιους αμμων 3. επ αυτ. ο βασ. ηγ. στρατειας α. 5. δη λογον ο κυρ. μου ... λαου τουτου 10. μεχρι ου 11. κατεσοφισατο αυτ. και εν πονω και πλινθω εταπεινωσεν α. και εθετο

14 κατεξήρανεν ὁ ϑεὸς τὴν ἐρυϑρὰν ϑάλασσαν ἔμπροσϑεν αὐτῶν, [14] καὶ ἤγαγεν
αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σινᾶ καὶ Κάδης Βαρνή· καὶ ἐξέβαλον πάντας τοὺς
15 κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, [15] καὶ ᾤκησαν ἐν γῇ Ἀμοῤῥαίων, καὶ πάντας τοὺς
Ἐσεβωνίτας ἐξωλόϑρευσαν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν· καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην
16 ἐκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὀρεινήν. [16] καὶ ἐξέβαλον ἐκ προςώπου αὐτῶν τὸν
Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον καὶ τὸν Συχὲμ καὶ πάν-
17 τας τοὺς Γεργεσαίους, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας πολλάς. [17] καὶ ἕως
οὐχ ἥμαρτον ἐνώπιον τοῦ ϑεοῦ αὐτῶν, ἦν τὰ ἀγαϑὰ μετ' αὐτῶν, ὅτι ϑεὸς
18 μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν· [18] ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς διέ-
ϑετο αὐτοῖς, ἐξωλοϑρεύϑησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ᾐχμα-
λωτεύϑησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ ϑεοῦ αὐτῶν ἐγενήϑη εἰς ἔδαφος,
19 καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήϑησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναντίων. [19] καὶ νῦν ἐπιστρέ-
ψαντες ἐπὶ τὸν ϑεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασπορᾶς οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ,
καὶ κατέσχον τὴν Ἱερουσαλὴμ οὗ τὸ ἁγίασμα αὐτῶν, καὶ κατῳκίσϑησαν ἐν
20 τῇ ὀρεινῇ, ὅτι ἦν ἔρημος. [20] καὶ νῦν, δέσποτα κύριε, εἰ μέν ἐστιν ἀγνόημα
ἐν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἁμαρτάνουσιν εἰς τὸν ϑεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπισκεψόμεϑα
ὅτι ἐστὶν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀναβησόμεϑα καὶ ἐκπολεμήσομεν
21 αὐτούς· [21] εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀνομία ἐν τῷ ἔϑνει αὐτῶν, παρελϑέτω δὴ ὁ κύ-
ριός μου, μή ποτε ὑπερασπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ ϑεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐ-
22 τῶν, καὶ ἐσόμεϑα εἰς ὀνειδισμὸν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς. [22] καὶ ἐγένετο ὡς
ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐγόγγυσε πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυ-
κλῶν τὴν σκηνὴν καὶ περιεστώς· καὶ εἶπαν οἱ μεγιστᾶνες Ὀλοφέρνου καὶ
23 πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωὰβ συγκόψαι αὐτόν, [23] Οὐ
γὰρ φοβηϑησόμεϑα ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ· ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἔστι δύναμις
24 οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν. [24] διὸ δὴ ἀναβησόμεϑα, καὶ ἔσονται
εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατιᾶς σου, δέσποτα Ὀλοφέρνη.

VI.

Καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ ϑόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συνεδρείας,
καὶ εἶπεν Ὀλοφέρνης ὁ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀσσοὺρ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναν-
2 τίον παντὸς τοῦ δήμου ἀλλοφύλων καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωάβ [2] Καὶ τίς
εἶ σὺ Ἀχιὼρ καὶ οἱ μισϑωτοὶ τοῦ Ἐφραΐμ, ὅτι προεφήτευσας ἐν ἡμῖν κα-
ϑὼς σήμερον, καὶ εἶπας τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι ὁ ϑεὸς αὐτῶν
ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ ϑεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονόσορ; οὗτος ἀποστελεῖ
τὸ κράτος αὐτοῦ καὶ ἐξολοϑρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προςώπου τῆς γῆς, καὶ οὐ
3 ῥύσεται αὐτοὺς ὁ ϑεὸς αὐτῶν· [3] ἀλλ' ἡμεῖς οἱ δοῦλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐ-
τοὺς ὡς ἄνϑρωπον ἕνα, καὶ οὐχ ὑποστήσονται τὸ κράτος τῶν ἵππων ἡμῶν.
4 [4] κατακαύσομεν γὰρ αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρη αὐτῶν μεϑυσϑήσεται ἐν
τῷ αἵματι αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωϑήσεται νεκρῶν αὐτῶν· καὶ
οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόςωπον ἡμῶν, ἀλλὰ
ἀπωλείᾳ ἀπολοῦνται, λέγει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ κύριος πάσης τῆς
5 γῆς. εἶπε γάρ, οὐ ματαιωϑήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ. [5] σὺ δὲ Ἀχιώρ,
μισϑωτὲ τοῦ Ἀμμών, ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου,
οὐκ ὄψει ἔτι τὸ πρόςωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἕως οὗ ἐκδικήσω τὸ

---

14. σεινα 15. τους εσεβων εξωλεϑρευσαν 17. ην μετ αυτων τα αγαϑα 18. οτε δη ... εξωλεϑρευϑησαν ... ουχ ιδιαν 21. ιδου pro ει δε ... παρελϑατω ο κυριος μη ποτε ... αυτ. περι αυτων ... εις ονειδος 22. λαλων αχειωρ ... ο κυκλω της σκηνης περιεστως 24. εις καταβρωσιν VI. 1. συνεδριας ... της δυναμεως ... των αλλοφυλων ... παντ. τους υιους 2. επροφητευσας ... om αυτων primum ... εξολεϑρευσει 3. εξολεϑρευσωμεν pro παταξομεν 4. μεϑυσϑησονται ... (παιδια ...) των νεκρων ... κατα προσωπον των ποδων ημων 5. οψη

γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτου· [6] καὶ τότε διελεύσεται ὁ σίδηρος τῆς στρατιᾶς μου καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου, καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν ὅταν ἐπιστρέψω· [7] καὶ ἀποκαταστήσουσί σε οἱ δοῦλοί μου εἰς τὴν ὀρεινὴν καὶ θήσουσί σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων, [8] καὶ οὐκ ἀπολῇ ἕως οὗ ἐξολοθρευθῇς μετ' αὐτῶν. [9] καὶ εἴ περ ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου ὅτι οὐ ληφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόςωπον. ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται τῶν ῥημάτων μου. [10] καὶ προςέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἳ ἦσαν παρεστηκότες ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ, συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀποκαταστῆσαι αὐτὸν εἰς Βετυλούα καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραήλ. [11] καὶ συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς πεδινῆς εἰς τὴν ὀρεινήν, καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἳ ἦσαν ὑποκάτω Βετυλούα. [12] καὶ ὡς εἶδαν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ ἀπῆλθον ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ πᾶς ἀνὴρ σφενδονήτης διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν καὶ ἔβαλον ἐν λίθοις ἐπ' αὐτούς. [13] καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους ἔδησαν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀφῆκαν ἐῤῥιμμένον ὑπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄρους, καὶ ἀπῴχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. [14] καταβάντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βετυλούα, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν, [15] οἳ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Ὀζίας ὁ τοῦ Μιχὰ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν καὶ Ἀβρὶς ὁ τοῦ Γοθονιὴλ καὶ Χαρμὶς υἱὸς Μελχιήλ. [16] καὶ συνεκάλεσαν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ συνέδραμον πᾶς νεανίσκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστησαν τὸν Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν Ὀζίας τὸ συμβεβηκός. [17] καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς συνεδρίας Ὀλοφέρνου, καὶ πάντα τὰ ῥήματα ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσούρ, καὶ ὅσα ἐμεγαλοῤῥημόνησεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραήλ. [18] καὶ πεσόντες ὁ λαὸς προςεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἐβόησαν λέγοντες [19] Κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανείας αὐτῶν, καὶ ἐλέησον τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόςωπον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. [20] καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιώρ, καὶ ἐπήνεσαν αὐτὸν σφόδρα. [21] καὶ παρέλαβεν αὐτὸν Ὀζίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε πότον τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

VII.

Τῇ δ' ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὀλοφέρνης πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ οἳ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμαχίαν αὐτοῦ, ἀναζευγνύειν ἐπὶ Βετυλούα καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς προκαταλαμβάνεσθαι καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. [2] καὶ ἀνέζευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν· καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα καὶ ἱππέων χιλιάδες δεκαδύο, χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν οἳ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆθος πολὺ σφόδρα. [3] καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βετυλούα ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ παρέτειναν εἰς εὖρος ἐπὶ Δωθαΐμ καὶ ἕως Βελθέμ, καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βετυλούα

---

8. εξολεθρευθης 9. ου συλλημφθησονται ... συμπεσατω 12. απηλθεν ... εβαλλον 13. ρεριμμενον 14. δε super lineam ... οι υιοι ... επεστησ. επ αυτον ... αυτον εις τους 15. οζειας ο του χειμα ... χαβρεις ... χαλμεις 16. εμμεσω (sed μ prius in litura) 17. ελαλησαν εμμεσω ... εμεγαλορημονησεν 19. καθειδε 21. οζειας VII. 1. τη δε επαυρ. ... παντι λαω ... βαιτυλουα 2. χιλιαδες πεζων 3. δωθαειμ εως βελβαιμ ... απο βαιτυλουα

4 ἕως Κυαμῶνος ἥ ἐστιν ἀπέναντι Ἐσδρηλώμ. [4] οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραήλ, ὡς εἶδον
αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα, καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλη-
σίον αὐτοῦ Νῦν ἐκλείξουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε
τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ οὔτε αἱ φάραγγες οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος
5 αὐτῶν. [5] καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτῶν καὶ ἀνακαύ-
σαντες πυρὰς ἐπὶ τοὺς πύργους αὐτῶν ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα
6 ἐκείνην. [6] τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππον
7 αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν ἐν Βετυλουά, [7] καὶ ἐπεσκέ-
ψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων αὐτῶν
ἐφώδευσε καὶ προκατελάβετο αὐτάς, καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς παρεμβολὰς ἀν-
8 δρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέζευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. [8] καὶ προσελθόν-
τες αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἡσαῦ καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ
9 λαοῦ Μωὰβ καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς παραλίας εἶπαν [9] Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ
10 δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. [10] ὁ γὰρ λαὸς
οὗτος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν ἀλλ' ἐπὶ τοῖς
ὕψεσι τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς· οὐ γάρ ἐστιν
11 εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν. [11] καὶ νῦν, δέσποτα, μὴ
πολέμει πρὸς αὐτοὺς καθὼς γίνεται πόλεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ
12 τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἷς. [12] ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσων
πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδές σου τῆς
13 πηγῆς τοῦ ὕδατος ἣ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ὄρους, [13] διότι ἐκεῖθεν
ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βετυλουά, καὶ ἀνελεῖ αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ
ἐκδώσουσι τὴν πόλιν ἑαυτῶν· καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ
τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυ-
14 λακὴν τοῦ μὴ ἐξελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἕνα. [14] καὶ τακήσονται ἐν τῷ
λιμῷ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν
ῥομφαίαν ἐπ' αὐτοὺς καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκήσεως αὐ-
15 τῶν, [15] καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν ἀνθ' ὧν ἐστασίασαν
16 καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ. [16] καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῶν
ἐνώπιον Ὀλοφέρνου καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέτα-
17 ξαν ποιεῖν καθὼς ἐλάλησαν. [17] καὶ ἀπῆρε παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμών, καὶ μετ'
αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσούρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι καὶ προ-
18 κατελάβοντο τὰ ὕδατα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. [18] καὶ
ἀνέβησαν υἱοὶ Ἡσαῦ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρεινῇ ἀπέ-
ναντι Δωθαΐμ, καὶ ἀπέστειλαν ἐξ αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι
Ἐκρεβὴλ ἥ ἐστι πλησίον Χοὺς ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμούρ· καὶ ἡ
λοιπὴ στρατιὰ τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ἐκάλυψαν πᾶν
τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέ-
19 δευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἦσαν εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα. [19] καὶ οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὠλιγοψύχησε τὸ πνεῦμα αὐ-
τῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου
20 αὐτῶν. [20] καὶ ἔμεινε κύκλῳ αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσούρ, οἱ πεζοὶ καὶ
τὰ ἅρματα καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριακοντατέσσαρας· καὶ ἐξέλιπε
πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βετυλουὰ πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων,
21 [21] καὶ οἱ λάκκοι ἐξεκενοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πιεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν

---

4. om αυτων ... πασης της γης 6. εκ βαιτυλουα 8. παντες αρχοντες υιων 10. επι τοις οψεσι τ. οραιων εν οις α. κατοικουσιν 13. βαιτυλουα ... εκδ. πολιν αυτων 15. ουχ υπηντησαν 16. οι λογοι αυτου ... συνεταξεν π. καθα 17. απηραν παρεμβολην 18. οι υιοι ησαυ ... δωθαειμ ... πλησιον χουσει ... om μοχμουρ ... εκαλυψεν 19. εκυκλωσαν αυτους 20. εμενον ... εξελειπαν ... βαιτυλουα ... αγγια

μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδοσαν αὐτοῖς πιεῖν. 22 καὶ ἠθύμησαν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐξέλιπον ἀπὸ τῆς δίψης, καὶ ἔπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς. 23 καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὀζίαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία, καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπαν ἐναντίον πάντων τῶν πρεσβυτέρων 24 Κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ τῶν υἱῶν Ἀσσούρ. 25 καὶ νῦν οὐκ ἔστι βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τοῦ καταστρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ. 26 καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς καὶ ἔκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομὴν τῷ λαῷ Ὀλοφέρνου καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 27 κρεῖσσον γὰρ ἡμῖν γενηθῆναι αὐτοῖς εἰς διαρπαγήν· ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ ὀψόμεθα τὸν θάνατον τῶν νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν. 28 μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἁμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. 29 καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. 30 καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ὀζίας Θαρσεῖτε, ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας ἐν αἷς ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ᾿ ἡμᾶς, οὐ γὰρ ἐγκαταλείψει ἡμᾶς εἰς τέλος· 31 ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὗται καὶ μὴ ἔλθῃ ἐφ᾿ ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ῥήματα ὑμῶν. 32 καὶ ἐσκόρπισε τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ παρεμβολήν, καὶ ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐξαπέστειλε· καὶ ἦσαν ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

VIII.

Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδὶθ θυγάτηρ Μεραρὶ υἱοῦ Ὢξ υἱοῦ Ἰωσὴφ υἱοῦ Ὀζιὴλ υἱοῦ Ἐλκία υἱοῦ Ἡλιοὺ υἱοῦ Χελκίου υἱοῦ Ἐλιὰβ υἱοῦ Ναθαναὴλ υἱοῦ Σαλαμιὴλ υἱοῦ Σαρασαδαΐ υἱοῦ Ἰσραήλ. 2 καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς, τῆς φυλῆς αὐτῆς καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς, καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. 3 ἐπέστη γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βετυλούᾳ τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθαΐμ καὶ Βελαμών. 4 καὶ ἦν Ἰουδὶθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας τέσσαρας. 5 καὶ ἐποίησεν ἑαυτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτῆς σάκκον, καὶ ἦν ἐπ᾿ αὐτῆς τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. 6 καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς ἡμέρας χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς

---

22. ηθυμησεν ... om αυτων secundum ... εξελειπον 23. εβοησαν 24. μετα υιων 27. γαρ ημας γενηθηναι ... ουχ οψομεθα ... om εν οφθαλμ. ημων 29. εμμεσω ... κυριον θεον 30. οζειας ... διακαρτ. επι πεντε ... επιστρεφει 31. εαν διελθ. 32. εαυτου πολιν· παρεμβολην· ... κ. επι τους ... εξαπεστειλαν VIII. 1. ιουδειθ θυγ. μεραρει ... οζειηλ υι. ελκεια υιου ανανιου υιου γεδεων υιου ραφαϊν υιου ακιθων υι. ηλειου υι. ελιαβ υι. ναθ. υι. σα. υι. σαλασαδαι υι. ιηλ (i. e. ισραηλ, sed corr. est ιεηλ) 2. κριθων θερισμου 3. επι τους δεσμευοντας τα δραγματα ... κλινην αυτου ... βαιτυλουα ... δωθαειμ κ. βαλαμων 4. ιουδειθ ... τεσσαρες 6. ενηστευσεν ... της χηρευσεως

προσαββάτων καὶ σαββάτων καὶ προνουμηνιῶν καὶ νουμηνιῶν καὶ ἑορτῶν καὶ
7 χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραήλ. [7] καὶ ἦν καλὴ τῷ εἴδει καὶ ὡραία τῇ ὄψει σφόδρα, καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ
8 παῖδας καὶ παιδίσκας καὶ κτήνη καὶ ἀγρούς, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. [8] καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ῥῆμα πονηρόν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν ϑεὸν σφόδρα.
9 [9] καὶ ἤκουσε τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὠλιγοψύχησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων, καὶ ἤκουσε πάντας τοὺς λόγους Ἰουδὶϑ οὓς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ὀζίας, ὡς ὤμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν
10 μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυρίοις. [10] καὶ ἀποστείλασα τὴν ἅβραν αὐτῆς τὴν ἐφεστῶσαν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς ἐκάλεσεν Ὀζίαν καὶ Χαβρὶν καὶ Χαρ-
11 μὶν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. [11] καὶ ἦλϑον πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε δή μου, ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν Βετυλούᾳ, ὅτι οὐκ εὐϑὴς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐστήσατε τὸν ὅρκον ὃν ἐλαλήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ ϑεοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ εἴπατε ἐκδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχϑροῖς ἡμῶν ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπι-
12 στρέψῃ ὁ κύριος βοηϑῆσαι ἡμῖν. [12] καὶ νῦν τίνες ἐστὲ ὑμεῖς οἳ ἐπειράσατε τὸν ϑεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον, καὶ ἵστασϑε ὑπὲρ τοῦ ϑεοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν
13 ἀνϑρώπων; [13] καὶ νῦν κύριον παντοκράτορα ἐξετάζετε, καὶ οὐϑὲν ἐπιγνώσεσϑε
14 ἕως τοῦ αἰῶνος, [14] ὅτι βάϑος καρδίας ἀνϑρώπου οὐχ εὑρήσετε, καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ λήψεσϑε· καὶ πῶς τὸν ϑεὸν ὃς ἐποίησε τὰ πάντα ταῦτα ἐρευνήσετε, καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσϑε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κατανοήσετε; μηδαμῶς, ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε κύριον τὸν ϑεὸν ἡμῶν·
15 [15] ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηϑῆσαι ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς ϑέλει σκεπάσαι ἡμέραις, ἢ καὶ ὀλοϑρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ
16 προσώπου τῶν ἐχϑρῶν ἡμῶν. [16] ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνεχυράζετε τὰς βουλὰς κυρίου τοῦ ϑεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἄνϑρωπος ὁ ϑεὸς ἀπειληϑῆναι οὐδὲ ὡς υἱὸς ἀν-
17 ϑρώπου διαιτηϑῆναι. [17] διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικαλεσώμεϑα αὐτὸν εἰς βοήϑειαν ἡμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ἡμῶν ἐὰν
18 ᾖ αὐτῷ ἀρεστόν. [18] ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ἡμῶν οὐδὲ ἔστιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ οὔτε πατριὰ οὔτε δῆμος οὔτε πόλις ἐξ ἡμῶν οἳ προσκυνοῦσι ϑεοῖς χειροποιήτοις, καϑάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέ-
19 ραις, [19] ὧν χάριν ἐδόϑησαν εἰς ῥομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν,
20 καὶ ἔπεσον πτῶμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχϑρῶν ἡμῶν. [20] ἡμεῖς δὲ ἕτερον ϑεὸν οὐκ ἐπέγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅϑεν ἐλπίζομεν ὅτι οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς οὐδ'
21 ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν. [21] ὅτι ἐν τῷ ληφϑῆναι ἡμᾶς οὕτως καϑήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ προνομευϑήσεται τὰ ἅγια ἡμῶν, καὶ ζητήσει τὴν βεβήλωσιν
22 αὐτῶν ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν, [22] καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔϑνεσιν οὗ ἐὰν δουλεύσωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεϑα εἰς
23 πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον τῶν κτωμένων ἡμᾶς. [23] ὅτι οὐ κατευϑυνϑήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν ϑήσει αὐτὴν κύριος ὁ

---

6. *om και σαββατων et και νουμηνιων, ** sic: χωρις και σαββατων και προνουμηνιων προσαββατω (προσαββατω[ν] ad lineam praeced. post χωρις debebat addi) και εορτων 7. εμεινεν 9. ωλιγοψυχησεν εν τη ... ιουδειϑ παντ. τ. λογ. ους ... οζειας 10. om οζιαν και ... χαβρειμ 11. κατοικουντων βαιτυλουα ... τον ορκ. τουτον ον ... επιστρεψει κυριος βοηϑ. υμιν 12. ιστατε 14. *λογον (videtur) ... διαλημψεσϑε ... εποιησεν παντα ... ερευνησατε ... ** κατανοησατε 15. ϑελει και πασαις ημεραις ... ολεϑρευσαι 17. επικαλεσομεϑα 18. ουδε δημος 20. εγνωμεν ... ουτε απο 21. λημφϑηναι ... εκζητησει ... εκ του αιματος ημων 22. *om κ. τ. φον. τ. αδελφ. ημων (** υμων)

θεὸς ἡμῶν. [24] καὶ νῦν, ἀδελφοί, ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν ὅτι ἐξ ἡμῶν κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπεστήρικται ἐφ' ἡμῖν. [25] παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστήσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν. [26] μνήσθητε ὅσα ἐποίησε μετὰ Ἀβραάμ, καὶ ὅσα ἐπείρασε τὸν Ἰσαάκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ἰακὼβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. [27] ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἐτασμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νουθέτησιν μαστιγοῖ κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ. [28] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀζίας Πάντα ὅσα εἶπας ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. [29] ὅτι οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθόν ἐστι τὸ πλάσμα τῆς καρδίας σου. [30] ἀλλ' ὁ λαὸς ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς, καὶ ἀπαγαγεῖν ὅρκον ἐφ' ἡμᾶς ὃν οὐ παραβησόμεθα. [31] καὶ νῦν δεήθητι περὶ ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβὴς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ κύριος τὸν ὑετὸν εἰς πλήρωσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι. [32] καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδὶθ Ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. [33] ὑμεῖς στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ μετὰ τῆς ἅβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μεθ' ἃς εἴπατε παραδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν ἐπισκέψεται κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρί μου. [34] ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνήσετε τὴν πρᾶξίν μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ. [35] καὶ εἶπεν Ὀζίας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτήν Πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ κύριος ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. [36] καὶ ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

IX.

Ἰουδὶθ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ πρόςωπον, καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδιδύσκετο σάκκον· καὶ ἦν ἄρτι προσφερόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ θυμίαμα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης, καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδὶθ πρὸς κύριον καὶ εἶπε [2] Κύριε ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Συμεών, ᾧ ἔδωκας ἐν χειρὶ ῥομφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἳ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνην καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος· εἶπας γάρ Οὐχ οὕτως ἔσται· καὶ ἐποίησαν [3] ἀνθ' ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον, καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἣ ᾐδέσατο τὴν ἀπάτην αὐτῶν εἰς αἷμα, καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν· [4] καὶ ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμαλωσίαν καὶ πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν ἠγαπημένων ὑπὸ σοῦ, οἳ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου καὶ ἐβδελύξαντο μίασμα αἵματος αὐτῶν καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοηθόν· ὁ θεὸς ὁ θεὸς ὁ ἐμός, καὶ εἰςάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. [5] σὺ γὰρ ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενοήθης, καὶ ἐγενήθησαν ἃ ἐνενοήθης, [6] καὶ παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω καὶ εἶπαν Ἰδοὺ πάρεσμεν· πᾶσαι γὰρ αἱ ὁδοί σου ἕτοιμοι, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει. [7] ἰδοὺ γὰρ

---

24. επιστηρισαι 25. om παντα 26. ποιμαινοντος αυτου 28. οζειας ... εν αγαθη 30. αλλα ... δεδιψηκεν ... ηναγκασεν ημας ποιησαι ... και επηγαγεν εφ ημας ορκον 32. ιουδειθ 34. εξερευνησατε ... ου γαρ αναγγελω υμιν 35. οζειας IX. 1. ιουδειθ ... οικον του κυριου του θυμιαματος ... φωνην μεγαλην ιουδειθ 3. om αυτων sec. ... ηδεσατο την απατηθεισαν εις ... om δυνασταις και 4. θυγατερ. αυτων ... σκυλα αυτων ... om οἳ ... ο θεος θεος εμος εισακουσον μου 5. και μετεπειτα 6. αι κρισεις

Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ἵππῳ καὶ ἀναβάτῃ, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν, ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαισῷ καὶ τόξῳ
8 καὶ σφενδόνῃ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ κύριος συντρίβων πολέμους. [8] κύριος ὄνομά σοι· σὺ ῥάξον αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ἐν δυνάμει σου, καὶ κάταξον τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἅγιά σου, μιᾶναι τὸ σκήνωμα τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καὶ κατα-
9 βαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστηρίου σου. [9] βλέψον εἰς ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργήν σου εἰς κεφαλὰς αὐτῶν, δὸς ἐν χειρί μου τῆς χήρας ὃ
10 διενοήθην κράτος. [10] πάταξον δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεράποντι αὐτοῦ, θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας.
11 [11] οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία σου ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ θεός, ἐλαττόνων εἶ βοηθός, ἀντιλήπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνω-
12 σμένων σκεπαστής, ἀπηλπισμένων σωτήρ. [12] ναὶ ναὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου καὶ θεὸς κληρονομίας Ἰσραήλ, δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα τῶν ὑδάτων, βασιλεῦ πάσης κτίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου,
13 [13] καὶ δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ μώλωπα αὐτῶν, οἳ κατὰ τῆς διαθήκης σου καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου καὶ κορυφῆς Σιὼν καὶ οἴκου
14 κατασχέσεως υἱῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά. [14] καὶ ποίησον ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος σου καὶ πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν, τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ εἰ μὴ σύ.

X.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ καὶ συνετέλεσε
2 πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, [2] καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώσεως καὶ ἐκάλεσε τὴν ἅβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέ-
3 ραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς, [3] καὶ περιείλατο τὸν σάκκον ὃν ἐνεδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς, καὶ περιεκλύσατο τὸ σῶμα ὕδατι καὶ ἐχρίσατο μύρῳ παχεῖ, καὶ διέταξε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς ἐν οἷς ἐστολίζετο ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀν-
4 δρὸς αὐτῆς Μανασσῆ. [4] καὶ ἔλαβε σανδάλια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέθετο τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλλια καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ ἐνώτια καὶ πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς· καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν
5 ἀνδρῶν ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν. [5] καὶ ἔδωκε τῇ ἅβρᾳ αὐτῆς ἀσκοπυτίνην οἴνου καὶ καμψάκην ἐλαίου, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσε πάντα τὰ ἀγγεῖα αὐτῆς καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῇ.
6 [6] καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως Βετυλούα, καὶ εὕροσαν ἐφεστῶτας ἐπ' αὐτῆς Ὀζίαν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χαβρὶν καὶ Χαρμίν.
7 [7] ὡς δὲ εἶδον αὐτήν, καὶ ἦν ἠλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὴν στολὴν μεταβεβληκυῖαν αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ
8 σφόδρα, καὶ εἶπαν αὐτῇ [8] Ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δῴη σε εἰς χάριν, καὶ τελειῶσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ
9 ὕψωμα Ἱερουσαλήμ. καὶ προσεκύνησε τῷ θεῷ, [9] καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς Ἐπιτάξατε ἀνοῖξαί μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελείωσιν τῶν

---

7. om και εν γαισω 8. om και ante καταβαλειν 10. ed. Ro. invito cod. αναστεμα 11. δυναστια ... κυριος pro θεος ... αντιλημπτωρ 12. ναι ναι θεος ... βασιλευς 13. κορυφην 14. επι παντος εθνους ... ει ο θεος θεος X. 3. ον ενεδιδυσκετο ... εν αις εστολ. 4. ψελια ... εις απαντησιν 5. καψακην ... αγγια ... επεθηκεν αυτη 6. βαιτυλουα ... εφεστωτα αυτη οζειαν ... χαβρειν κ. χαρμειν 7. αυτης εθαυμασαν 8. om ο θεος alterum

λόγων ὧν ἐλαλήσατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαι αὐτῇ καθότι ἐλάλησαν. [10] καὶ ἐποίησαν οὕτως· καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδίθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς· ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη τὸ ὄρος, ἕως διῆλθε τὸν αὐλῶνα καὶ οὐκ ἔτι ἐθεώρουν αὐτήν. [11] καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθεῖαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων. [12] καὶ συνέλαβον αὐτὴν καὶ ἐπηρώτησαν Τίνων εἶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπε Θυγάτηρ εἰμὶ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. [13] κἀγὼ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον Ὀλοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα ἀληθείας, καὶ δείξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδὸν καθ' ἣν πορεύσεται καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρεινῆς, καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς. [14] ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα αὐτῆς, καὶ κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφόδρα, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν [15] Σέσωκας τὴν ψυχήν σου σπεύσασα καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν· καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσί σε ἕως παραδώσουσί σε εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. [16] ἐὰν δὲ στῇς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει. [17] καὶ ἐπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατόν, καὶ παρέζευξαν αὐτῇ καὶ τῇ ἅβρᾳ αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου. [18] καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ, διεβοήθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτὴν ὡς εἱστήκει ἔξω τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνου, ἕως προσήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. [19] καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς, καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναῖκας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλόν ἐστιν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἕνα, οἳ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν. [20] καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνῃ καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν. [21] καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνωπείῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσίου καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων. [22] καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτοῦ. [23] ὡς δὲ ἦλθε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδὶθ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου αὐτῆς· καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτὴν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ.

XI.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης Θάρσησον, γύναι, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα ἄνθρωπον ὅστις ἡρέτικε δουλεύειν βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς. [2] καὶ νῦν ὁ λαός σου ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινήν, εἰ μὴ ἐφαύλισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτούς, ἀλλ' αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἐποίησαν ταῦτα. [3] καὶ νῦν λέγε μοι τίνος ἕνεκεν ἀπέδρας ἀπ' αὐτῶν καὶ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς· ἥκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν· θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήσῃ καὶ εἰς τὸ λοιπόν· [4] οὐ γάρ ἐστιν ὃς ἀδικήσει σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει καθὰ γίνεται τοῖς δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονόσορ. [5] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδὶθ Δέξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγελῶ ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ.

---

9. καθοτι ελαλησεν 10. ιουδειθ ... om μετ αυτης ... εως ου διηλθεν ... εθεωρουσαν 13. απαγγειλαι 14. θαυμασια 15. εις χειρας 16. και ευθη σε ποιησει 18. ιστηκει 19. ** απο αυτης (* ab εθαυμαζον ad εθαυμαζον transiluerat) ... ειπαν εκαστος ... εξ αυτων υπολειπεσθαι 21. κωνωπιω 23. ιουδειθ XI. 1. ηρετισεν 2. εφαυλισεν ... αλλα αυτοι 3. ενεκα 5. ιουδειθ

[6] καὶ ἐὰν κατακολουθήσῃς τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως πρᾶγμα ποιήσει μετὰ σοῦ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἀποπεσεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. [7] ζῇ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς καὶ ζῇ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλέ σε εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι διὰ σὲ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ. [8] ἠκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου καὶ τὰ πανουργεύματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάσῃ τῇ γῇ ὅτι σὺ μόνος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ καὶ θαυμαστὸς ἐν στρατεύμασι πολέμου. [9] καὶ νῦν ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ ἐν τῇ συνεδρείᾳ σου, ἠκούσαμεν τὰ ῥήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βετυλούα, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐξελάλησε παρὰ σοί. [10] διό, δέσποτα κύριε, μὴ παρέλθῃς τὸν λόγον αὐτοῦ ἀλλὰ κατάθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἀληθής ἐστιν· οὐ γὰρ ἐκδικᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία ἐπ' αὐτοὺς ἐὰν μὴ ἁμάρτωσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν. [11] καὶ νῦν ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἔκβολος καὶ ἄπρακτος, καὶ ἐπιπεσεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἁμάρτημα ἐν ᾧ παροργιοῦσι τὸν θεὸν αὐτῶν, ὁπηνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτοπίαν. [12] ἐπεὶ γὰρ ἐξέλιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα διεστείλατο αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν διέγνωσαν δαπανῆσαι. [13] καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἁγιάσαντες τοῖς ἱερεῦσι τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλῶσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς χερσὶ καθῆκεν ἅψασθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. [14] καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ἱερουσαλήμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετοικίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν παρὰ τῆς γερουσίας. [15] καὶ ἔσται ὡς ἂν ἀναγγείλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσι, δοθήσονταί σοι εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [16] ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἀπέστειλέ με ὁ θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν αὐτά. [17] ὅτι ἡ δούλη σου θεοσεβής ἐστι, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοί, κύριέ μου, καὶ ἐξελεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα καὶ προσεύξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. [18] καὶ ἐλθοῦσα προσανοίσω σοι, ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεταί σοι ἐξ αὐτῶν. [19] καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι Ἱερουσαλήμ, καὶ θήσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν· καὶ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπέναντί σου, ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι κατὰ πρόγνωσίν μου καὶ ἀπηγγέλη μοι, καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαί σοι. [20] καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὀλοφέρνου καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ εἶπαν [21] Οὐκ ἔστι τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς γῆς καλῷ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων. [22] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης Εὖ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, τοῦ γενηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος ἐν δὲ τοῖς φαυλίσασι τὸν κύριόν μου ἀπώλειαν. [23] καὶ νῦν ἀστεία εἶ σὺ ἐν τῷ εἴδει σου καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν

---

7. ο βασιλευς πασ. τ. γ. ναβουχοδ. 8. πανουργηματα τ. ψ. σου, α και ... παση τη βασ. 9. συνεδρια ... βαιτυλουα 10. δη pro διο ... εστιν αληθης ... ημων ος κατισχυι 11. επι προσωπου αυτων και καταλαβοι ... οπηνικα εαν 12. επει παρεξελειπεν α. τα βρ. αυτων ... om εν 13. om ἃ ... ων ουδεν ταις 15. ως εαν 17. αναγγελει pro ερει 18. και εξελευση 19. οτι μοι ταυτα ελαληθη ... ανηγγελη 21. εν καλω 22. απωλεια

ποιήσης καθὰ ἐλάλησας, ὁ θεός σου ἔσται μου θεός, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καθήση, καὶ ἔση ὀνομαστὴ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

XII.

Καὶ ἐκέλευσεν εἰςαγαγεῖν αὐτὴν οὗ ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα αὐτοῦ, καὶ συνέταξε καταστρῶσαι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. [2] καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ Οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἠκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. [3] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης Ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ ὄντα μετὰ σοῦ, πόθεν ἐξοίσομέν σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γάρ ἐστι μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους σου. [4] καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ πρὸς αὐτόν Ζῇ ἡ ψυχή σου, κύριέ μου, ὅτι οὐ δαπανήσει ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ ἕως ἂν ποιήσῃ κύριος ἐν χειρί μου ἃ ἐβουλεύσατο. [5] καὶ ἠγάγοσαν αὐτὴν οἱ θεράποντες Ὀλοφέρνου εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ὕπνωσε μέχρι μεσούσης τῆς νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἑωθινὴν φυλακήν, [6] καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ὀλοφέρνην λέγουσα Ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου ἐᾶσαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν. [7] καὶ προςέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξι μὴ διακωλύειν αὐτήν· καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βετυλούα, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. [8] καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθῦναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστεμα τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. [9] καὶ εἰςπορευομένη καθαρὰ παρέμενε τῇ σκηνῇ, μέχρις οὗ προςηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἑσπέραν. [10] καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐποίησεν Ὀλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν χρῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρείαις. [11] καὶ εἶπε Βαγώᾳ τῷ εὐνούχῳ, ὃς ἦν ἐφεστηκὼς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Πεῖσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν ἥ ἐστι παρὰ σοὶ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν. [12] ἰδοὺ γὰρ αἰσχρὸν τῷ προσώπῳ ἡμῶν εἰ γυναῖκα τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὁμιλήσαντες αὐτῇ· ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγελάσεται ἡμῶν. [13] καὶ ἐξῆλθε Βαγώας ἀπὸ προσώπου Ὀλοφέρνου, καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτὴν καὶ εἶπε Μὴ ὀκνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξασθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πιέσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην οἶνον, καὶ γενηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ὡς θυγάτηρ μία τῶν υἱῶν Ἀσσοὺρ αἳ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ. [14] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδὶθ Καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστὸν σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτο ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου. [15] καὶ διαναστᾶσα ἐκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ· καὶ προςῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς καὶ ἔστρωσεν αὐτῇ κατέναντι Ὀλοφέρνου χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ ἔλαβε παρὰ Βαγώου εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν αὐτῆς εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν. [16] καὶ εἰςελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδίθ, καὶ ἐξέστη ἡ καρδία Ὀλοφέρνου ἐπ' αὐτήν, καὶ ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἦν κατεπίθυμος σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς, καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατῆσαι αὐτὴν ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδεν αὐτήν. [17] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης Πίε δὴ καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην. [18] καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ Πίομαι δή, κύριε,

---

23. ποιησεις XII. 1. αργυρ. αυτου και συνετ. κατ. αυτην ... πιειν 2. ιουδειθ ... αλλα εκ 3. εαν εκλειπη ... ποθεν εξομεν σοι δ. τα ... γενους σου 4. ιουδειθ 5. μεσουσης νυκτος ... περι την 6. εξελθ. επι προςευχ. 7. βαιτυλουα 8. κ. εως ανεβη, εδετο κυριου ... αναστημα 9. κ. ειςπ. καθα παρ. εν τη ... μεχρι ου ... τρυφην 10. εις την κλησιν 13. και πιειν μεθ υμων εις ευφρ. (sed inde ab ειν μεθ **; *om εις ευφρ.) 14. ιουδειθ ... και εσται μοι τουτο ... om μου 15. αναστασα ... om και παντι τω κοσμω ... εναντιον ... ελαβον 16. 18. ιουδειθ

ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου. 19 καὶ λαβοῦσα ἔφαγε καὶ ἔπιε κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἡτοίμασεν ἡ δούλη αὐτῆς. 20 καὶ ηὐφράνθη Ὀλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα ὅσον οὐκ ἔπιε πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη.

XIII.

Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀναλύειν· καὶ Βαγώας συνέκλεισε τὴν σκηνὴν ἔξωθεν, καὶ ἀπέκλεισε τοὺς παρεστῶτας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπῴχοντο εἰς τὰς κοίτας αὐτῶν· ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι διὰ τὸ ἐπὶ πλεῖον γεγονέναι τὸν πότον. 2 ὑπελείφθη δὲ Ἰουδὶθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ Ὀλοφέρνης προπεπτωκὼς ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ· ἦν γὰρ περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος. 3 καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ τῇ δούλῃ αὐτῆς στῆναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγώᾳ ἐλάλησε κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. 4 καὶ ἀπῆλθοσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ στᾶσα Ἰουδὶθ παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς Κύριε ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου εἰς ὕψωμα Ἱερουσαλήμ, 5 ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς κληρονομίας σου καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδευμά σου εἰς θραῦμα ἐχθρῶν οἳ ἐπανέστησαν ἡμῖν. 6 καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφερνου καθεῖλε τὸν ἀκινάκην αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, 7 καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Κραταίωσόν με ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 8 καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δὶς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῆς, καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἀπεκύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀφεῖλε τὸ κωνωπεῖον ἀπὸ τῶν στύλων· καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε, καὶ παρέδωκε τῇ ἅβρᾳ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου, 10 καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν πήραν τῶν βρωμάτων αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο ἅμα κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν. καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν ἐκύκλωσαν τὴν φάραγγα ἐκείνην, καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος Βετυλούα, καὶ ἦλθοσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς. 11 καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ μακρόθεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν Ἀνοίξατε ἀνοίξατε δὴ τὴν πύλην· μεθ' ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν ποιῆσαι ἔτι ἰσχὺν ἐν Ἰσραὴλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθὰ καὶ σήμερον ἐποίησε. 12 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως. 13 καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἐλθεῖν αὐτήν, καὶ ἤνοιξαν τὴν πύλην καὶ ὑπεδέξαντο αὐτάς, καὶ ἅψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν περιεκύκλωσαν αὐτάς. 14 ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ Αἰνεῖτε τὸν θεόν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν θεὸν ὃς οὐκ ἀπέστησε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραήλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν διὰ χειρός μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. 15 καὶ προελοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πήρας ἔδειξε καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ὀλοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ἀσσούρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνωπεῖον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. 16 καὶ ζῇ κύριος ὃς διεφύλαξέ με ἐν τῇ ὁδῷ μου ᾗ ἐπορεύθην, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν μου εἰς ἀπώ-

19. επιεν και εφαγεν 20. om πωποτε εν ημ. μια XIII. 2. ιουδειθ ... om εν τη σκηνη ... κλινην εαυτου 3. ιουδειθ 4. προσωπου αυτης ... ιουδειθ ... επιβλεψον τη 5. θραυσμα 6. ακεινακην 7. με κυριε ο 9. τον κωνωπιον 10. εθισμ. αυτων επι την προσευχην ... φαραγγαν ... βαιτυλουα 11. ιουδειθ ... Ανοιξατε δη ανοιξ. την 12. επι την πυλην 14. Αιν. τ. κυριον, αιν. αιν. τ. κυριον οτι ουκ 15. το κωνωπιον αυτου εν 16. ο κυριος

λειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἁμάρτημα μετ' ἐμοῦ εἰς μίασμα καὶ αἰσχύνην. [17] καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδόν Εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξουδενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου. [18] καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὀζίας Εὐλογητὴ σὺ θυγάτηρ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς ὃς ἔκτισε τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν γῆν, ὅς κατεύθυνέ σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἄρχοντος ἐχθρῶν ἡμῶν, [19] ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχὺν θεοῦ ἕως αἰῶνος. [20] καὶ ποιῆσαι σοι αὐτὰ ὁ θεὸς εἰς ὕψος αἰώνιον τοῦ ἐπισκέψασθαί σε ἐν ἀγαθοῖς, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξῆλθες πτώματι ἡμῶν ἐπ' εὐθεῖαν πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός Γένοιτο γένοιτο.

XIV.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδὶθ Ἀκούσατε δή μου, ἀδελφοί, καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως τοῦ τείχους ὑμῶν. [2] καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος καὶ ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήψεσθε ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ ὑμῶν καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς πόλεως, καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτούς, ὡς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδίον εἰς τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσούρ, καὶ οὐ καταβήσεσθε. [3] καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύσονται εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν καὶ ἐγεροῦσι τοὺς στρατηγοὺς τῆς δυνάμεως Ἀσσούρ, καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου, καὶ οὐχ εὑρήσουσιν αὐτόν· καὶ ἐπιπεσεῖται ἐπ' αὐτοὺς φόβος, καὶ φεύξονται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. [4] καὶ ἐπακολουθήσαντες ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ καταστρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. [5] πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν Ἀμμανίτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνῷ τὸν ἐκφαυλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς. [6] καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὀζία· ὡς δὲ ἦλθε καὶ εἶδε τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἑνὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. [7] ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέπεσε τοῖς ποσὶν Ἰουδὶθ καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτῆς καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. [8] καὶ νῦν ἀνάγγειλόν μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰουδὶθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιηκυῖα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. [9] ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα, ἠλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἔδωκε φωνὴν εὐφρόσυνον ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. [10] ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ἐπίστευσε τῷ θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [11] ἡνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὅπλα αὐτοῦ καὶ ἐξήλθοσαν κατὰ σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους. [12] οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοὺρ ὡς εἶδον αὐτούς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ στρατηγοὺς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν. [13] καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου, καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ Ἔγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ

---

17. *ειπον 18. οζειας Ευλογημενη ει συ ... (ο εκτισεν ...) om ημων 20. τω πτωματι ... om γενοιτο alterum XIV. 1. ιουδειθ 2. ηνικα εαν ... αναλημψεσθε ... εξελευσεται ... δωσεται 3. εις τας παρεμβολας 5. οικον ισραηλ 6. οζεια 7. ανελαβεν ... ιουδειθ 8. ιουδειθ 9. ευφροσυνης 10. εις τον οικον 11. δε ορθρος ανεβη, εκρεμασαν ... om ισραηλ ... σπειραν 12. επι τους στρατηγους

δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τέλος.
14 [14]καὶ εἰσῆλθε Βαγώας καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς· ὑπενοεῖτο γὰρ
15 καθεύδειν αὐτὸν μετὰ Ἰουδίθ. [15]ὡς δὲ οὐδεὶς ἐπήκουσε, διαστείλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐῤῥιμμένον νεκρόν,
16 καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφῄρητο ἀπ' αὐτοῦ. [16]καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς, καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
17 [17]καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν οὗ ἦν Ἰουδὶθ καταλύουσα, καὶ οὐχ εὗρεν αὐ-
18 τήν· καὶ ἐξεπήδησεν εἰς τὸν λαὸν κράζων [18]Ἠθέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰσχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονό-
19 σορ, ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαί, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ. [19]ὡς δὲ ἤκουσαν ταῦτα τὰ ῥήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσούρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέῤῥηξαν, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτῶν σφόδρα, καὶ ἐγένετο αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοὴ μεγάλη σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

XV.

Καὶ ὡς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέστησαν ἐπὶ τὸ γεγο-
2 νός, [2]καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἔτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον
3 ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὀρεινῆς. [3]καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ ὀρεινῇ κύκλῳ Βετυλούα καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγήν· καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
4 πᾶς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς. [4]καὶ ἀπέστειλεν Ὀζίας εἰς Βαιτομασθαὶμ καὶ Χωβαῒ καὶ Χωλὰ καὶ εἰς πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων, καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσι
5 τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν. [5]ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔκοπτον αὐτοὺς ἕως Χωβά. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλὴμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὀρεινῆς, ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλαὰδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπερεκέρασαν αὐτοὺς πληγῇ με-
6 γάλῃ, ἕως οὗ παρῆλθον Δαμασκὸν καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς. [6]οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βετυλούα ἐπέπεσαν τῇ παρεμβολῇ Ἀσσοὺρ καὶ ἐπρονόμευσαν
7 αὐτούς, καὶ ἐπλούτησαν σφόδρα. [7]οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ τῆς κοπῆς ἐκυρίευσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὀρεινῇ
8 καὶ πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἦν γὰρ πλῆθος πολὺ σφόδρα. [8]καὶ Ἰωακὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε κύριος τῷ Ἰσραήλ,
9 καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδὶθ καὶ λαλῆσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. [9]ὡς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλόγησαν αὐτὴν πάντες ὁμοθυμαδὸν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν Σὺ ὕψωμα Ἰσραήλ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραήλ, σὺ καύχημα μέγα τοῦ
10 γένους ἡμῶν. [10]ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρί σου, ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραήλ, καὶ εὐδοκῆσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ θεός· εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ
11 παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός Γένοιτο. [11]καὶ ἐλαφύρευσε πᾶς ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἔδωκαν τῇ Ἰουδὶθ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὁλκία καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ, καὶ λαβοῦσα αὐτὴ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔζευξε τὰς ἁμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν

---

13. εξολεθρευθωσιν 14. την αυλην... υπενοει... ιουδειθ 15. ουθεις υπηκουσεν διεστειλας 17. ιουδειθ... λαον και εβοησεν 19. διερρηξ. τους χιτ. αυτ. XV. 2. επεσεν 3. βετυλουα ετραπησαν 4. οζειας ε. β. και βηβαι κ. χωβαι κ. κωλα (... συντελεσμενων) ... απεχυθωσιν 5. εκοπτοντο ... εν τη γαλααδ 6. βαιτυλουα επεπεσον 7. κωμ. και αι πολεις εν 8. ιωακειμ ... ιδειν ιουδειθ 9. εισηλθαν ... υψωμα ιερουσαλημ 10. ταυτα παντα ... ευποιησας τα ... και ευδοκησεν 11. om πας ... ιουδειθ ... ολκεια ... κατασκευασματα

αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. [12] καὶ συνέδραμε πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτήν, καὶ εὐλόγησαν αὐτήν, καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν· καὶ ἔλαβε θύρσους ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκε ταῖς γυναιξὶ ταῖς μετ' αὐτῆς, [13] καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὕτη καὶ αἱ μετ' αὐτῆς· καὶ προῆλθε παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ ἠκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ ὕμνων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. [14] καὶ ἐξῆρχεν Ἰουδὶθ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραήλ, καὶ ὑπεφώνει πᾶς ὁ λαὸς τὴν αἴνεσιν ταύτην.

XVI.

Καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ Ἐξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, ᾄσατε τῷ κυρίῳ μου ἐν κυμβάλοις, ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καινόν, ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλέσασθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. [2] ὅτι θεὸς συντρίβων πολέμους κύριος, ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τῶν καταδιωκόντων με. [3] ἦλθεν Ἀσσοὺρ ἐξ ὀρέων ἀπὸ βορρᾶ, ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεως αὐτοῦ, ὧν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐνέφραξε χειμάῤῥους, καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψε βουνούς. [4] εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὅριά μου, καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὰ θηλάζοντά μου θήσειν εἰς ἔδαφος, καὶ τὰ νήπιά μου δώσειν εἰς προνομήν, καὶ τὰς παρθένους μου σκυλεῦσαι. [5] κύριος παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας. [6] οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν, οὐδὲ ὑψηλοὶ Γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ, ἀλλὰ Ἰουδὶθ θυγάτηρ Μεραρὶ ἐν κάλλει προςώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν. [7] ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρεύσεως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πονούντων ἐν Ἰσραήλ, ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ, [8] καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ, καὶ ἔλαβε στολὴν λινῆν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ. [9] τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἥρπασεν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ᾐχμαλώτισε ψυχὴν αὐτοῦ· διῆλθεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ. [10] ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς, καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐῤῥάχθησαν. [11] τότε ἠλάλαξαν οἱ ταπεινοί μου, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενοῦντές μου καὶ ἐπτοήθησαν· ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἀνετράπησαν. [12] υἱοὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτούς, καὶ ὡς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίτρωσκον αὐτούς· ἀπώλοντο ἐκ παρατάξεως κυρίου μου. [13] ὑμνήσω τῷ θεῷ μου ὕμνον καινόν. κύριε, μέγας εἶ καὶ ἔνδοξος, θαυμαστὸς ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπέρβλητος. [14] σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ κτίσις σου· ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν· ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ᾠκοδόμησε, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ σου. [15] ὄρη γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασι σαλευθήσεται, πέτραι δὲ ἀπὸ προσώπου σου ὡς κηρὸς τακήσονται· ἐπὶ δὲ τοῖς φοβουμένοις σε σὺ εὐιλατεύεις αὐτοῖς. [16] ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὁλοκαύτωμά σοι· ὁ δὲ φοβούμενος τὸν κύριον μέγας διὰ παντός. [17] οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει μου· κύριος παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, δοῦναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν, καὶ κλαύσονται ἐν αἰσθήσει ἕως αἰῶνος. [18] ὡς δὲ ἦλθοσαν εἰς Ἱερουσαλήμ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἡνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαός, ἀνήνεγκαν τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν καὶ τὰ ἑκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα. [19] καὶ ἀνέθηκεν Ἰουδὶθ πάντα τὰ σκεύη Ὀλοφέρνου ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ, καὶ

---

11. αυτα μετ αυτων 12. om αυτην και εποιησαν ... ταις μεθ αυτης 13. εστεφανωσατο ... αυτη και οι μετ ... χορια 14. *εξηρεν ... ιουδειθ ... υπερεφωνει XVI. 1. ιουδειθ ... εναρμοσασθαι ... και επικαλεισθαι 2. οτι ο θεος ... om των (4. δωσει) 6. ιουδειθ 7. *om το 9. διηλθεν ακιναχις 10. τολμην ... εταραχθησαν 12. παιδες ... om αυτους sec. 13. υμν. τω κυριω υμν. 15. ταχησεται· ετι δε ... ευειλατευσεις 17. επανισταμενοις 18. εκαθερισθη ... in f. add αυτων 19. ιουδειθ

τὸ κωνωπεῖον ὃ ἔλαβεν αὕτη ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ εἰς ἀνάθημα τῷ θεῷ
20 ἔδωκε. [20] καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ πρόσωπον τῶν
21 ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ Ἰουδὶθ μετ᾽ αὐτῶν κατέμεινεν. [21] μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ Ἰουδὶθ ἀπῆλθεν εἰς Βετυλούα καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ
22 τὸν καιρὸν αὐτῆς ἔνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. [22] καὶ πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτήν, καὶ οὐκ ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀπέθανε Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ προςετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ
23 [23] καὶ ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα, καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔτη ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφῆκε τὴν ἅβραν αὐτῆς ἐλευθέραν. καὶ ἀπέθανεν εἰς Βετυλούα, καὶ ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
24 Μανασσῆ, [24] καὶ ἐπένθησεν αὐτὴν οἶκος Ἰσραὴλ ἡμέρας ἑπτά. καὶ διεῖλε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῆ τοῦ
25 ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῖς ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. [25] καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ ἐκφοβῶν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδὶθ καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλάς.

Τέλος τῆς Ἰουδίθ.

Ε Σ Θ Η Ρ.

I.

* Ἔτους δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως τῇ μιᾷ τοῦ Νισὰν ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαΐρου τοῦ Σεμεΐου τοῦ Κισαίου ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἄνθρωπος Ἰουδαῖος οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας, θεραπεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως· ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας [5] ἧς ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ἱερουσαλὴμ μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. καὶ τοῦτο αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἰδοὺ φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμός, τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἰδοὺ δύο δράκοντες μεγάλοι, ἕτοιμοι προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν· καὶ ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ μεγάλη, καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε [10] πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος. καὶ ἰδοὺ ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, θλῖψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐταράχθη πᾶν ἔθνος δίκαιον φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν κακά, καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι, καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς

---

19. κωνωπιον ... ελαβεν εαυτη εκ τ. κ. εαυτου ... ε. αναθεμα τω κυριω εδ. 20. εις ιερουσαλημ ... ιουδειθ 21. ταυτ. τας ημερας ... om εκαστος ... κληρ. εαυτου ... ιουδειθ ... βαιτυλουα 22. μανασση 23. προβαιν. ην ... om εν ... εκατ. πεντε ετη ... βαιτυλουα 24. επενθησαν 25. ιουδειθ
Subscriptio: ιουδειθ

Inscriptio: Ax FA εσθηρ
I. 1. Ax FA om βασιλεως 2. Ax FA* νισα ... ιαιρου ... FA σεμειου ... Ax FA κεισαιου 3. Ax FA*.* εκ της φυλης ... Ax FA βενιαμειν ... εν μεσουσοις 5. ναβουχ. ο βασιλευς 7. φωναι θορυβου ... Ax FA *.* και ταραχος ... FA* δυο δρ. μεγ. δυο 8. προςηλθον ... εγενοντο αυτων φωναι μεγαλαι 10. γνοφους, θλιψ. και κακωσις, ταραχος 12. FA δικαιον παν εθνος 13. om ωσανει, FA ως αν

πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ πολύ· καὶ φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώϑησαν καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους. καὶ διεγερϑεὶς Μαρδοχαῖος [15] ὁ ἑωρακὼς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ τί ὁ ϑεὸς βεβούλευται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἤϑελεν ἐπιγνῶναι αὐτὸ ἕως τῆς νυκτός. καὶ ἡσύχασε Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαϑὰ καὶ Θάῤῥα τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλήν, ἤκουσέ τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρεύνησεν, καὶ ἔμαϑεν ὅτι ἑτοιμάζουσι [20] τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν· καὶ ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχϑησαν καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδοχαῖος ἔγραψε περὶ τῶν λόγων τούτων· καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ ϑεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. καὶ ἦν Ἀμὰν [25] Ἀμαδάϑου Βουγαῖος ἔνδοξος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐζήτησε κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως. [1] καὶ 1* ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρταξέρξου, οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἐκράτησεν. [2] ἐν αὐταῖς ταῖς 2 ἡμέραις ὅτε ἐϑρονίσϑη βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει, [3] ἐν τῷ τρίτῳ 3 ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησε τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔϑνεσι καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν. [4] καὶ μετὰ 4 ταῦτα μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ πλούτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα· [5] ὅτε δὲ 5 ἀνεπληρώϑησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς ἔϑνεσι τοῖς εὑρεϑεῖσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἓξ ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ βασιλέως, [6] κεκοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τεταμένοις ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιϑίνοις· κλῖναι χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ λιϑοστρώτου σμαραγδίτου λίϑου καὶ πιννίνου καὶ παρίνου λίϑου, καὶ στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνϑισμέναι, κύκλῳ ῥόδα πεπασμένα· [7] ποτήρια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀνϑράκινον κυλίκιον προκείμενον 7 ἀπὸ ταλάντων τρισμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδύς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν. [8] ὁ δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ προκείμενον νόμον ἐγένετο· οὕτως δὲ ἠϑέλησεν ὁ 8 βασιλεύς, καὶ ἐπέταξε τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ ϑέλημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνϑρώπων. [9] καὶ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐποίησε πότον ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς βα- 9 σιλείοις ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης. [10] ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἡδέως 10

---

14. post πολυ FA* pergit φωτος ο ηλιος, *** φως και ο ηλιος 16. βουλευεται ... ειχεν το ενυπνιον τουτο εν καρδια 17. FA* om και ante εν παντι ... ηϑελησεν αυτο επιγν. εως νυκτος ... FA* επιγνουναι (***-γνωναι) αυτον 18. FA*** ησυχαζεν ... FA* ϑαρα, *** ϑαρρας 19. ηκουσεν γαρ, FA*** (non ::) ηκουσεν δε ... τους λογισμ. αυτων 20. Ax FA εξηραυνησεν 21. Ax FA αρταξερξει 22. Ax FA* (non ***, sed rursus ::) εξηχϑησαν 25. Ax FA*** κ. εδωκεν μαρδοχαιω ... περι αυτων, FA*** (non ::) περι τουτου 26. αμαϑαδου 1. ουτος αρταξερξης ... FA*** ινδικης εως αιϑιοπιας 2. εν ταυταις ... FA*** ενεϑρονισϑη ... αρταξερξ. ο βασιλ., FA* om, FA*** ο βασιλ. αρταξ. 3. FA*** εποιησεν δοχην 4. FA* om μετα sec. ... FA* ευφρ. και του πλ. ... ημερας εκατ., FA επι ημερας εκατ. 5. Ax FA*** ημερ. του ποτου ... FA*** post πολιν add απο μεγαλου και εως μικρου ποτον (praecedens ποτον non deletur) ... om επι ... Ax FA του οικου 6. Ax FA* κεκοσμημενω ... FA corr. καρπασιοις ... FA* τεταγμενοις ... FA* κλιναι χρυσοις κ. αργυροις ... λιϑοστρωτους ... σμαραγδου και παρινου και πινινου λιϑου, FA* σαμαραγδιτου λιϑου και πινινου λιϑου, *** σμαραγδιτου και παρινου λιϑου ... στρωμνης επιφανους, FA στρωμναι επιφανεις ... διηνϑεισμενης ... και κυκλω δορα ... FA* πεπλασμενα 7. FA* ανϑρακιον κυλικινον ... FA*** και οινος 8. Ax FA*** om ουτος ... FA* om ου ... εγεινετο ... ουτως γαρ 9. αρταρξερξης

γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Ἀμὰν καὶ Βαζὰν καὶ Θαῤῥᾷ καὶ Βαραζὶ καὶ Ζαθολθᾷ καὶ Ἀβαταζᾷ καὶ Θαραβᾷ, τοῖς ἑπτὰ εὐνούχοις τοῖς διακόνοις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου, 11 εἰςαγαγεῖν τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐτόν, βασιλεύειν αὐτὴν καὶ περιθεῖναι αὐτῇ τὸ διάδημα καὶ δεῖξαι αὐτὴν τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς ἔθνεσι τὸ κάλλος αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν. 12 καὶ οὐκ εἰςήκουσεν αὐτοῦ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὠργίσθη, 13 καὶ εἶπε τοῖς φίλοις αὐτοῦ Κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν Ἀστίν, ποιήσατε οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν. 14 καὶ προςῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος καὶ Σαρσαθαῖος καὶ Μαλισεὰρ οἱ ἄρχοντες Περσῶν καὶ Μήδων οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ, 15 καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους ὡς δεῖ ποιῆσαι Ἀστὶν τῇ βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησε τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προςταχθέντα διὰ τῶν εὐνούχων. 16 καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας Οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἀστὶν ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως. 17 καὶ γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσσης, καὶ ὡς ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ. ὡς οὖν ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ, 18 οὕτω σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπ᾽ αὐτῆς τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. 19 εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προςταξάτω βασιλικὸν καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν, καὶ μὴ ἄλλως χρησάσθω, μηδὲ εἰςελθέτω ἔτι ἡ βασίλισσα πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. 20 καὶ ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὃν ἐὰν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ οὕτω πᾶσαι αἱ γυναῖκες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτῶν, ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου. 21 καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρχουσι· καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος, 22 καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν, ὥςτε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

II.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔτι ἐμνήσθη τῆς Ἀστίν, μνημονεύων οἷα ἐλάλησε καὶ ὡς κατέκρινεν αὐτήν.

---

10. ο βασιλ. γενομενος ... βαζεα, FA* μαζαν ... post βαζ. pergit και οαρεβωα και ζηβαθαθα και αβαταζα και θαβαζ τοις ... FA* om αρταξερξου 11. FA ·.· περιθειναι αυτη το διαδ. και βασιλ. αυτην και δειξαι ... Ax FA πασι τοις αρχουσιν 12. Ax FA *.* εισηκ. αυτων ... FA* om αστιν ... FA* εισελθειν, *.* ελθειν κατα το ρημα του βασιλεως το ... FA* και ωργισθη ο βασ. και ελυπηθη ... F ·.· in f. add και εξεκαυθη εν αυτω 13. Ax FA *.* ειπ. ο βασιλευς τοις ... εαυτου ... FA* ταυτα α ελαλ. 14. FA* αρκεσαος ... σαρεσθεος ... Ax FA μαλησεαρ 16. FA ·.· ο μαμουχαιος ... ητιμασεν ... FA ·.· αστιν nomini adposuit ※ 17. και διηγησατο, FA ·.· και επιδιηγησατο ... και οσα αντειπε ... FA* om ως ουν αντειπε τω βασιλει, Ax om τω βασιλει αρταξερξη 18. αυτω pro ουτω ... αι λοιπαι αι ... FA ·.· αιτινες ακουσασαι τα υπ αυτ. λεχθ. τω βασιλει ... αχθεντα ... τολμησωσιν ... FA ·.· ανδρ. εαυτων 19. FA *.* περσ. κ. μηδων ... και αλλως ... Ax FA *.* (non ::) εισελθατω ... FA* αστιν pro ετι ... η βασιλισσ. προς τον βασιλεα αρταξερξην ... ο βασιλ. δοτω 20. Ax FA *.* λογος pro νομος ... om ο υπο ... Ax FA *.* ον αν, FA* ο εαν ... βασιλεια εαυτου· οτι αληθης ... Ax FA ·.· και ουτως 21. FA* ο ευνουχος, FA corr. ο μουχεος, :: ο μαμουχεος 22. Ax FA *.* απεστ. ο βασιλευς ... εν παση τη βασιλεια εις χωραν και χωραν ... αυτοις φοβον II. 1. FA *.* ο βασιλ. αρταξερξης ... θυμου· εμνησθη γαρ της αστιν καθα εποιησεν και οσα αυτη κατεκριθη ... FA* ελαλησαν κ. ως κατεκριναν

[2] καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ζητηϑήτω τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφϑορα καλὰ τῷ εἴδει· [3] καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρϑενικὰ καλὰ τῷ εἴδει εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοϑήτωσαν τῷ εὐνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν, καὶ δοϑήτω σμῆγμα καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια· [4] καὶ ἡ γυνὴ ᾗ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν. καὶ ἤρεσε τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως. [5] καὶ ἄνϑρωπος ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαΐρου τοῦ Σεμείου τοῦ Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, [6] ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἣν ᾐχμαλώτευσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. [7] καὶ ἦν τούτῳ παῖς ϑρεπτή, ϑυγάτηρ Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἐσϑήρ· ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τῷ εἴδει. [8] καὶ ὅτε ἠκούσϑη τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχϑησαν πολλὰ κοράσια εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαΐ, καὶ ἤχϑη Ἐσϑὴρ πρὸς Γαΐ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. [9] καὶ ἤρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὗρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔσπευσε δοῦναι αὐτῇ τὸ σμῆγμα καὶ τὴν μερίδα καὶ τὰ ἑπτὰ κοράσια τὰ ὑποδεδειγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ, καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἅβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. [10] καὶ οὐχ ὑπέδειξεν Ἐσϑὴρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα· ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. [11] καϑ᾽ ἑκάστην δὲ ἡμέραν περιεπάτει ὁ Μαρδοχαῖος κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ἐπισκοπῶν τί Ἐσϑὴρ συμβήσεται. [12] οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰςελϑεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας δεκαδύο· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ϑεραπείας, μῆνας ἓξ ἀλειφομέναις ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἓξ ἐν τοῖς ἀρώμασι καὶ ἐν τοῖς σμήγμασι τῶν γυναικῶν, [13] καὶ τότε εἰςπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ, παραδώσει αὐτὴν συνειςέρχεσϑαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων. [14] δείλης εἰςπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον οὗ Γαΐ ὁ εὐνοῦχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκ ἔτι εἰςπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα ἐὰν μὴ κληϑῇ ὀνόματι. [15] ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσϑαι τὸν χρόνον Ἐσϑὴρ τῆς ϑυγατρὸς Ἀμιναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου εἰςελϑεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠϑέτησεν ὧν ἐνετείλατο ὁ εὐνοῦχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἐσϑὴρ εὑρίσκουσα

---

2. διακον. προς τον βασιλεα ... καλα αφϑορα ... FA* αφωρα καλα τω ειδιν 3. FA* om ταις ... βασιλειας, και επιδειξατωσαν ... FA*,* παντα κορασια ... FA* παρϑενια ... σμιγμα 4. FA* και γυνη 5. ιουδαιος ην ... και ονομα αυτω μαρδ. ο του ιατρου ο του σεμειου του κεισαιου, FA κ. ον. αυτω μαρδ. ο του ιαειρου του σεμεειου του κεισαιου ... Ax FA βενιαμειν 6. ον ηχμαλωτευσεν 7. Ax FA και το ονομα αυτης ... FA*,* αυτην μαρδοχαιος εαυτω ... αυτω γυναικα ... FA καλη τω ειδει et *,* add και ωραιον τη οψει σφοδρα 8. κορασια πολλα ... FA om πολλ. κορ. εις σουσ., *,* supplet τα κορασια πολλα ε. σ. 9. Ax FA αυτη δουναι ... σμιγμα ... αποδεδιγμενα 10. FA ουκ υπεδιξεν ... αυτης το γενος εσϑηρ 11. και καϑ εκ. ημεραν ... Ax FA ο μαρδοχ. περιεπατει ... Ax FA γυναικιαν ... FA*,* τι συμβ. εσϑ., Ax τι αισϑ. συμβαινει 12. και οταν η καιρος ... FA*,* οταν ανεπληρωσεν ... FA δωδεκα ... αναπληρωϑη καιρος κορασια μηνες δεκαδυο ... FA* ουτω ... FA αλιφομεναι ... αλιφομεναι σμυρινινον ελαιον ... om και εν ... FA* om των γυναικων 13. και ω αν ... pro αυτω Ax αυτην, FA *,* αυτη 14. FA* ου γαΐος ευνουχ., *,* ου γαΐ ο ευν. notato σασ super γ (?), Ax ου τε ο ευν. ... ονομαστι 15. FA* om της ϑυγ. αμ. αδ. π. μαρδοχ. (*,* μαρδοχεου) ... om της ... εν τω εισελϑειν, FA του εισελϑειν ... FA ων αυτη ενετιλατο (*,* ελεγεν) ο ευν. ο (ο addidisse vdtr *,*) φυλαξ των, Ax ων αυτη ελεγεν ο ευνουχ. των

16 χάριν παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν. [16] καὶ εἰςῆλϑεν Ἐσϑὴρ πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ὅς ἐστιν Ἀδάρ, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασι-
17 λείας αὐτοῦ. [17] καὶ ἠράσϑη ὁ βασιλεὺς Ἐσϑήρ, καὶ εὗρε χάριν παρὰ πάσας
18 τὰς παρϑένους, καὶ ἐπέϑηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυναικεῖον. [18] καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά, καὶ ὕψωσε τοὺς γάμους Ἐσϑήρ, καὶ ἄφεσιν ἐποίησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν
19 20 αὐτοῦ. [19] ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐϑεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. [20] ἡ δὲ Ἐσϑὴρ οὐχ ὑπέδειξε τὴν πατρίδα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβεῖσϑαι τὸν ϑεὸν καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καϑὼς ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ Ἐσϑὴρ
21 οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. [21] καὶ ἐλυπήϑησαν οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες ὅτι προήχϑη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖ-
22 ναι Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. [22] καὶ ἐδηλώϑη Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσή-
23 μανεν Ἐσϑήρ, καὶ αὐτὴ ἐνεφάνησε τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. [23] ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασε τοὺς δύο εὐνούχους καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ προςέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοϑήκῃ ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου ἐν ἐγκωμίῳ.

III.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἀμὰν Ἀμαδάϑου Βου-
2 γαῖον, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν καὶ ἐπρωτοβάϑρει πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ· [2] καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προςεκύνουν αὐτῷ, οὕτως γὰρ προςέταξεν ὁ βασιλεὺς
3 ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προςεκύνει αὐτῷ. [3] καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ Μαρδοχαῖε, τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως
4 λεγόμενα; [4] καϑ' ἑκάστην ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον,
5 καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι. [5] καὶ ἐπιγνοὺς Ἀμὰν
6 ὅτι οὐ προςκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐϑυμώϑη σφόδρα, [6] καὶ ἐβουλεύσατο ἀφα-
7 νίσαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν Ἰουδαίους. [7] καὶ ἐποίησε ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβαλε κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας καὶ μῆνα ἐκ μηνὸς ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεςκαιδεκάτην τοῦ μηνὸς ὅς
8 ἐστιν Ἀδάρ. [8] καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην λέγων Ὑπάρχει ἔϑνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔϑνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἔξαλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔϑνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσι, καὶ
9 οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ ἐᾶσαι αὐτούς. [9] εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω

---

15. χαριν ενωπιον των βλεπ. 16. Ax FA προς τον αρταξ. τον ... FA *.* δεκατω ... FA* αδωρ, *.* τηβηϑ 17. FA* om αυτη, *.* add post γυνεκιον (sic) ... γυναικιον 18. εφ ημερας 19. εϑεραπευσεν 20. FA* ουτω γαρ ... ο μαρδοχαιος ... FA *.* καϑ. ην παρ αυτω ... ουκ ηλλαξεν 21. FA*.* βαγαϑαν και ϑαρας οι δυο ... ο μαρδοχ. 22. μαρδοχαιω λογος ... και η βασιλισσα ενεφανισεν ... FA ενεφανισεν ... Ax FA*.* τω βασιλ. αρταξερξη 23. FA*.* ανητασεν ... om εν posterius III. 1. μετα ταυτα ... αναμ αναμαϑαδου 2. FA*.* αυλη του βασιλεως ... προςεκ. αμαν, ... επεταξεν ... FA ποιησαι ο βασιλευς ... om ου 4. Ax FA*.* ελεγον αυτω ... Ax FA*.* υπηκουσεν ... FA*.* υπεδιξαν pro υπεδειξεν ... μαρδοχ. μη υπακουοντα τοις του βασ. λογοις· υπεδειξεν γαρ 5. επεγνω ... FA* om μαρδοχαιος, *.* add post (ante?) ου ... και εϑυμωϑη αμαν σφ. 6. FA*.* εβουλευσ. αμαν 7. ετους δωδεκατου βασιλευοντος αρταξερξου ψηφισμα εποιησε κ. εβαλεν κληρους ημερας και ... FA*.* post ψηφισμα add εν τω μηνι τω πρωτω αυτος ο μην νισαν ... FA ο εστιν 8. FA*.* εϑνος εν διεσπαρμενον ... FA* βασιλεια αυτων ... τω βασιλει ου συμφερει 9. ει δοκει ουν, FA*.* ει ουν δοκει

ἀπολέσαι αὐτούς, κἀγὼ διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου
τάλαντα μύρια. [10] καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ἔδωκεν εἰς χεῖ- 10
ρας τῷ Ἀμάν, σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων. [11] καὶ 11
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς βούλει.
[12] καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ, 12
καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσι κατὰ πᾶσαν
χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χώραις, τοῖς
τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, διὰ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως.
[13] καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιαφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ 13
γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν Ἀδάρ, καὶ
διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶ τὸ ἀντίγραφον τόδε· *
Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν
εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. πολ-
λῶν ἐπάρξας ἐθνῶν καὶ πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθην, μὴ τῷ
θράσει τῆς ἐξουσίας-ἐπαιρόμενος ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἠπιότητος ἀεὶ [5]
διεξάγων, τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάντους διὰ παντὸς καταστῆσαι βίους,
τήν τε βασιλείαν ἥμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος ἀνανεώ-
σασθαί τε τὴν ποθουμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. πυθομένου δέ μου
τῶν συμβούλων πῶς ἂν ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, ὁ σωφροσύνῃ παρ' ἡμῖν
διενέγκας καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος [10]
καὶ δεύτερον τῶν βασιλειῶν γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμὰν ἐπέδειξεν ἡμῖν, ἐν
πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμῖχθαι δυσμενῆ λαόν τινα,
τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τά τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας
διηνεκῶς διατάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνο-
μένην ἀμέμπτως συναρχίαν. διειληφότες οὖν τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀν- [15]
τιπαραγωγῇ παντὶ διὰ παντὸς ἀνθρώπῳ κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζου-
σαν παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι τὰ χείριστα συντε-
λοῦν κακὰ καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν· προστετάχα-
μεν οὖν τοὺς σημαινομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμὰν τοῦ τε-
ταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ [20]

---

9. FA αυτους απολεσαι, καγω, Ax απολεσθαι, καγω ... FA*.* καγω παραστησω επι χειρας των ποιουντων τα εργα εισαγαγειν εις **10.** FA* om ο βασιλευς ... FA* om εις χειρας, *.* ante εδωκεν add ... τ. δακτυλ. αυτου εδ. εις χειρας αμαν **12.** FA*.* μηνι πρωτω αυτος ο μην νισαν και τη τρισκαιδ. ημερα αυτου ... FA εγραψεν ... και εγραφησαν ως προσεταξεν ... FA*.* πασ. χωρ. και χωραν ... απο της ινδικης ... αιθιοπ. εκατον εικοσι και επτα ... FA*.* εαυτων ... FA*.* (non :.:) ληξιν ... Ax FA δι αρταξερξου (Ax αταρξ.) **13.** FA*.* βιβλιοφορων ... αρταρξερξου ... FA*.* post ιουδαιων add απο νεανισκου ... FA ο εστιν ... FA*.* και διαρπ. και τα [1] FA* εστιν αντιγραφον [2] *αρταρξερξης [3] εικοσι και επτα [4] *om και πασης επικρ. οικ. εβουλ. μη τω θρ. τ. εξουσ. επαιρ. επιεικ. δε ... της οικουμενης [5] ** εξουσ. επιεικεστερον επαιρομενος (FA επερομενος) και μετα ... πιοτητος ... FA*.* μετα πραοτητος [6] Ax FA ακυματους [7] ηρεμον κ. πορ. αχρι [8] ποθ. παρα πασιν ... Ax FA*.* πυνθανομενου [9] FA om ὁ ... περας σωφροσυνης ο παρ [10] FA αποδειγμενος πιστι [11] Ax FA* βασιλεων ... απενεγκαμενος ... Ax FA*.* υπεδειξεν ... FA* om εν πασαις [12] FA* ανεμεμιχθε [13] Ax FA αντιτυπον ... FA* παραπεμποντες [15] Ax FA συναρχειαν ... τοδε εθνος ... FA*.* (non :.: vdtr) μον. εναντια παραγωγη [16] FA* ανθρωπων κεινουμενον, item ξενιζουσα [17] FA* παραλλασσων, Ax FA*.* παραλλαξιν ... δυσνοη ... FA* πραγματα χειραιστα [18] FA* om και ... Ax FA ευσταθιας [19] FA*.* om ουν [20] FA* παντα

καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὁλοριζὶ ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἄνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅπως οἱ πάλαι καὶ νῦν δυςμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως εἰς τὸν ᾅδην [24] κατελθόντες εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εὐσταθῆ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῖν *14 διὰ τέλους τὰ πράγματα. [14] τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν· καὶ προσετάγη πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἑτοίμους εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύ- 15 την. [15] ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς Σοῦσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο, ἐταράσσετο δὲ ἡ πόλις.

IV.

Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνοὺς τὸ συντελούμενον διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον καὶ κατεπάσατο σποδόν, καὶ ἐκπηδήσας διὰ τῆς 2 πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ Αἴρεται ἔθνος μηδὲν ἠδικηκός. [2] καὶ ἦλθεν ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἐξὸν εἰςελ- 3 θεῖν εἰς τὴν αὐλὴν σάκκον ἔχοντι καὶ σποδόν. [3] καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ οὗ ἐξετίθετο τὰ γράμματα κραυγὴ καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, σάκ- 4 κον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. [4] καὶ εἰςῆλθον αἱ ἅβραι καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασιλίσσης καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ· καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός, καὶ ἀπέστειλε στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀφελέσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον· 5 ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. [5] ἡ δὲ Ἐσθὴρ προςεκαλέσατο Ἀχραθαῖον τὸν εὐνοῦχον αὐτῆς, ὃς παρειστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλε μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου 7 τὸ ἀκριβές. [7] ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονὸς καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν ταλάντων μυρίων, ἵνα 8 ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. [8] καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἐσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἐντείλασθαι αὐτῇ εἰςελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ, μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου ὡς ἐτράφης ἐν χειρί μου, διότι Ἀμὰν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησε καθ᾽ ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι τὸν κύριον καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου. 9 10 [9] εἰςελθὼν δὲ ὁ Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. [10] εἶπε 11 δὲ Ἐσθὴρ πρὸς Ἀχραθαῖον Πορεύθητι πρὸς Μαρδοχαῖον καὶ εἰπὸν [11] ὅτι τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ γυνὴ ὃς εἰςελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ

---

[21] Ax FA ολοριζει ... ταις των εθνων μαχαις ... FA* οικτρου κ. φιδω [22] FA* om δωδεκατου [23] FA* βια βιαιως ... Ax FA*.* om εις [24] FA* αταραχον ... παρεχουσιν [25] τα προσταγματα 14. FA*.* κ. χωραν και χωραν ... προσεταγη τοις εθνεσιν πασιν 15. εν σουσοις IV. 1. Ax FA ιματ. αυτου ... FA* ερειται εθνος ... FA*.* ηδικηκος πικρα 2. αυλης pro πυλης ... FA εξον αυτω ... FA*.* εις τ. πυλην ... εχοντα 3. FA*.* χωρα και τοπω ου εξ. το προσταγμα του βασιλεως ... κοπετος ην ... και σακκον και ... FA*.* υπεστρωσαν 4. FA εισηλθοσαν ... FA* το γενος ... om τον post στολισαι ... FA*.* απ αυτου ... Ax ουκ επιθη, FA*.* ουκ επιθει 5. αχραθεον ... FA παριστηκει ... Ax FA*.* (non :.:) αυτον pro αυτη ... om το ακριβες, sed add επι την πλατειαν προς τα (* τη) βασιλεα ... FA*.* in f. add εις την πλατειαν της πολεως η εστιν κατα προσωπον της πυλης της πολεως 7. FA*.* συνπαν το γεγονος κ. τ. επαγγ. του αργυριου η. επ. α. παραστησαι ε. τ. γ. τω βασιλει ... εις γαζαν 8. FA*.* αντιγρ. γραμμα το (το erasit :.:) του δογματος το εν ... om το ante εν ... εισελθουσαν ... Ax FA*.* post λαου add και της πατριδος ... εστραφης εν χ. μου δια τι ... FA* δευτερεων ... επικαλεσαι κυριον ... Ax FA και ρυσαι 9. Ax FA* ο (Ax om ο) αχθραθαιος ελαλ. εσθηρ (FA*.* τη εσθ.) 11. παντα τα εθνη ... FA*.* post βασιλειας add και λαος επαρχιων του βασιλεως ... γιγνωσκει ... και γυνη ... την εντοτεραν

σωτηρία· πλὴν ᾧ ἐκτείνῃ ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσῆν ῥάβδον, οὗτος σωϑήσεται·
κἀγὼ οὐ κέκλημαι εἰςελϑεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὗται ἡμέραι τριάκοντα.
[12] καὶ ἀπήγγειλεν Ἀχραϑαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἐσϑήρ. [13] καὶ 12 13
εἶπε Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀχραϑαῖον Πορεύϑητι καὶ εἰπὸν αὐτῇ Ἐσϑήρ, μὴ εἴ-
πῃς σεαυτῇ, ὅτι σωϑήσῃ μόνη ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους·
[14] ὡς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ἄλλοϑεν βοήϑεια καὶ σκέπη 14
ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις. σὺ δὲ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἀπολεῖσϑε· καὶ τίς
εἶδεν εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευσας; [15] καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσϑὴρ τὸν 15
ἥκοντα πρὸς αὐτὴν πρὸς Μαρδοχαῖον λέγουσα [16] Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς 16
Ἰουδαίους τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ' ἐμοί, καὶ μὴ φάγητε μηδὲ
πίητε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν· κἀγὼ δὲ καὶ αἱ ἅβραι μου ἀσι-
τήσομεν· καὶ τότε εἰςελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν νόμον, ἐὰν καὶ
ἀπολέσϑαι με δέῃ. [17] καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ 17
Ἐσϑήρ· καὶ ἐδεήϑη κυρίου, μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα κυρίου, καὶ εἶπε *
Κύριε κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἐστι, καὶ
οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ ϑέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραήλ· ὅτι σὺ ἐποίη-
σας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πᾶν ϑαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν, καὶ
κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεταί σοι τῷ κυρίῳ· σὺ πάντα γι- [5]
νώσκεις, σὺ οἶδας κύριε ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει οὐδὲ ἐν ὑπερηφανείᾳ οὐδὲ ἐν φι-
λοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προςκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Ἀμάν, ὅτι ηὐδόκουν
φιλεῖν πέλματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ἰσραήλ, ἀλλ' ἐποίησα τοῦτο ἵνα
μὴ ϑῶ δόξαν ἀνϑρώπου ὑπεράνω δόξης ϑεοῦ· καὶ οὐ προςκυνήσω οὐδένα πλὴν
σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανείᾳ. καὶ νῦν, κύριε ὁ [10]
ϑεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ ϑεὸς Ἀβραάμ, φεῖσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν
εἰς καταφϑορὰν καὶ ἐπεϑύμησαν ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου·
μὴ ὑπερίδῃς τὴν μερίδα σου ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐπά-
κουσον τῆς δεήσεώς μου καὶ ἱλάσϑητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ στρέψον τὸ πένϑος
ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνῶμέν σου τὸ ὄνομα, κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς [15]
στόμα αἰνούντων σε, κύριε. καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξεν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι
ϑάνατος αὐτῶν ἐν ὀφϑαλμοῖς αὐτῶν. καὶ Ἐσϑὴρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ
τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι ϑανάτου κατειλημμένη, καὶ ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς
δόξης αὐτῆς ἐνεδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένϑους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερη-
φάνων ἡδυσμάτων σποδοῦ καὶ κοπριῶν ἐνέπλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· καὶ [20]

---

11. Ax FA ω εκτινει (*.* add αυτω) ... αυτος σωϑησεται· και εγω ουκ εκληρωϑην ... FA ελϑειν 12. αρχαϑαιος, FA αχϑραϑαιος 13. om προς αχραϑαιον ... FA αχϑραϑαιον ... Ax FA*.* οτι σωϑησομαι ... υπερ παν-τας 14. om ως ... FA*.* παρακουουσα παρακουσης ... αλλοϑεν δε ... οι-δεν εις τον, FA οιδεν η εις τον 15. και ειπεν εσϑηρ εξαποστειλαι παλιν τον ηκοντα προς μαρδοχ. λεγουσα ... FA* τον εικοτα 16. FA*.* εκκλ. μοι παντας τους ... FA* τους ανδρας ιουδαιους ... εφ ημερας ... και εγω δε ... FA*.* ουτως και τοτε ... om με (? fortasse με η pro με δεη) ... FA με η pro με δεη 17. FA*.* κατα παντα οσα [1] Ax FA*.* και μαρδο-χαιος (FA*.* -χαος) εδεηϑη ... FA*.* του κυριου bis [2] κυριε ϑεε· κυριε βασιλευ ... FA*.* βασ. παντοκρατωρ οτι [4] om και post ουρανον [5] FA* αντιτασσεται ... γιγνωσκεις, FA γεινωσκεις [6] Ax FA υπερηφανια [7] Ax FA ευδοκουν [8] Ax FA αλλα εποιησα [9] FA* ανϑρωπων, *.* αν-ϑρωπω ... Ax FA*.* ϑεου μου ... ουϑενα [10] Ax FA υπερηφανια ... Ax FA*.* κυριε βασιλευ ο ϑεος αβρααμ [12] απολεσϑαι [13] υπερειδης [15] υμν. το ονομα σου [16] το στομα, FA* το αιμα ... Ax FA αινουντ. σοι ... FA om κυριε ... FA εκραξεν [17] ο ϑανατος [18] κατηλιμμενη [20] Ax FA επλησεν

τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσε σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἔπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς· καὶ ἐδεῖτο κυρίου ϑεοῦ Ἰσραὴλ καὶ εἶπεν Κύριέ μου, βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος, βοήϑησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηϑὸν εἰ μὴ σέ, ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρί μου. ἐγὼ ἤκουον ἐκ γε-
[25] νετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σύ, κύριε, ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐϑνῶν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας· καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχϑρῶν ἡμῶν ἀνϑ᾽ ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς ϑεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ, κύριε· καὶ νῦν οὐχ ἱκανώϑησαν ἐν
[30] πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἔϑηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, ἐξᾶραι ὁρισμὸν στόματός σου καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ ϑυσιαστηρίου σου, καὶ ἀνοῖξαι στόμα ἐϑνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων καὶ ϑαυμασϑῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα. μὴ παραδῷς, κύριε, τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ
[35] οὖσι, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ᾽ ἡμᾶς παραδειγμάτισον. μνήσϑητι, κύριε, γνώσϑητι ἐν καιρῷ ϑλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ ϑάρσυνον, βασιλεῦ τῶν ϑεῶν καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν· δὸς λόγον εὔρυϑμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετάϑες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς,
[40] εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμονοούντων αὐτῷ· ἡμᾶς δὲ ῥῦσαι ἐν χειρί σου, καὶ βοήϑησόν μοι τῇ μόνῃ καὶ μὴ ἐχούσῃ εἰ μὴ σέ, κύριε. πάντων γνῶσιν ἔχεις, καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνόμων, καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανείας μου ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις
[45] ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Ἀμάν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν· καὶ οὐκ ηὐφράνϑη ἡ δούλη σου ἀφ᾽ ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν πλὴν ἐπὶ σοί, κύριε ὁ ϑεὸς Ἀβραάμ. ὁ ϑεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον φωνὴν ἀπηλ-
[50] πισμένων καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων, καὶ ῥῦσαί με ἐκ
* τοῦ φόβου μου.

V.

* Καὶ ἐγενήϑη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς ϑεραπείας καὶ περιεβάλλετο τὴν δόξαν αὐτῆς· καὶ γενηϑεῖσα ἐπιφανής, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην ϑεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβε τὰς δύο ἅβρας, καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδετο ὡς τρυφερευομένη, ἡ δὲ
[5] ἑτέρα ἐπηκολούϑει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς· καὶ αὐτὴ ἐρυϑριῶσα ἀκμῇ

---

[21] τοπον αγαλλ. αυτης κοσμου επληρωσεν (sed αγαλλιαμ. usque τριχ. αυτης **) [22] εδεετο [23] κυριε ο ϑεος μου ο βασιλευς, FA κυριε μου ο βασιλευς [24] εν τη χ. μου ... εγω ηκ. κυριε του πατρος μου οτι συ [25] FA εκ φυλης [27] Ax FA ελαλ. αυτοις et Ax pergit οτι ημαρτηκαμεν [29] ικανωϑ. τω πικρασμω [30] FA δουλιας ... Ax FA αλλα εϑηκαν... FA* om αυτων επι τας χειρας [32] ενφραξη στ. υμνουντων ... FA στοματα ... Ax FA ϑυσιαστηριον σου, (Ax σοι) [34] FA* post σκηπτρ. σου add κυριε [35] γελασατωσαν ... FA* βουλ. αυτου επ αυτοις [39] FA* καρδιαν αυτων εις [40] FA* συντελειαν αυτων [41] εχουση βοηϑον ει [42] a βδελυσσομαι ad βδελυσσομαι [43] transilit [44] Ax FA υπερηφανιας ... κεφαλης εν ημερα [45] FA καταμηνιαιων [47] FA επινον [48] Ax FA ευφρανϑη ... FA* om μου [49] Ax FA*.* φωνης ... FA αφηλπισμενων V. 1. [2] Ax FA ϑεραπιας κ. περιεβαλετο ... FA* και εγενηϑη επιφανης [3] παρελαβε δυο, FA παρελαβετο δυο [4] επεριδετο, FA επηριδετο [5] (FA* κουφισα ...) FA* ως ακμη, *.* εν ακμη

κάλλους αὐτῆς, καὶ τὸ πρόςωπον αὐτῆς ἱλαρὸν ὡς προςφιλές, ἡ δὲ καρδία
αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου. καὶ εἰςελϑοῦσα πάσας τὰς ϑύρας κατέ-
στη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὸς ἐκάϑητο ἐπὶ τοῦ ϑρόνου τῆς βασιλείας
αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνδεδύκει, ὅλος διὰ χρυσοῦ
καὶ λίϑων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα. καὶ ἄρας τὸ πρόςωπον αὐτοῦ [10]
πεπυρωμένον δόξῃ ἐν ἀκμῇ ϑυμοῦ ἔβλεψεν· καὶ ἔπεσεν ἡ βασίλισσα καὶ μετ-
έβαλε τὸ χρῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει, καὶ κατεπέκυψεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς
ἅβρας τῆς προπορευομένης. καὶ μετέβαλεν ὁ ϑεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως
εἰς πραΰτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ϑρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέ-
λαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη, καὶ παρεκάλει αὐτὴν [15]
λόγοις εἰρηνικοῖς καὶ εἶπεν αὐτῇ Τί ἐστιν, Ἐσϑήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου, ϑάρ-
σει, οὐ μὴ ἀποϑάνῃς· ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστίν· πρόςελϑε. [2] καὶ 2
ἄρας τὴν χρυσῆν ῥάβδον ἐπέϑηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ ἠσπάσατο
αὐτὴν καὶ εἶπε Λάλησόν μοι. καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἶδόν σε, κύριε, ὡς ἄγγελον
ϑεοῦ, καὶ ἐταράχϑη ἡ καρδία μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου ὅτι ϑαυμαστὸς
εἶ, κύριε, καὶ τὸ πρόςωπόν σου χαρίτων μεστόν. ἐν δὲ τῷ διαλέγεσϑαι αὐτὴν
ἔπεσεν ἀπὸ ἐκλύσεως· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶσα ἡ ϑεραπεία
αὐτοῦ παρεκάλει αὐτήν. [3] καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Τί ϑέλεις, Ἐσϑήρ; καὶ τί σού 3*
ἐστι τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται σοι. [4] εἶπε 4
δὲ Ἐσϑήρ Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλ-
ϑάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἀμὰν εἰς τὴν δοχὴν ἣν ποιήσω σήμερον. [5] καὶ εἶπεν ὁ 5
βασιλεύς Κατασπεύσατε Ἀμὰν ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσϑήρ· καὶ παρα-
γίνονται ἀμφότεροι εἰς τὴν δοχὴν ἣν εἶπεν Ἐσϑήρ. [6] ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν 6
ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσϑήρ Τί ἐστιν, βασίλισσα Ἐσϑήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς.
[7] καὶ εἶπε Τὸ αἴτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμα· [8] εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βα- 7 8
σιλέως, ἐλϑάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἔτι τὴν αὔριον εἰς τὴν δοχὴν ἣν ποιήσω
αὐτοῖς, καὶ αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά. [9] καὶ ἐξῆλϑεν ὁ Ἀμὰν ἀπὸ τοῦ βασιλέως 9
ὑπερχαρὴς εὐφραινόμενος· ἐν δὲ τῷ ἰδεῖν Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον

---

[6] FA προςωπ. ιλαρ. αυτης ... FA προφιλες [7] FA* om πασας ... Ax FA*.* εστη [8] FA*.* κατενωπιον [9] και την στολην, FA*.* κ. πασ. την στολ. ... Ax FA επιφανιας ... FA* ενεδεδυκει (... δια χρυσω) [10] FA* om αρας ... Ax ηρεν pro αρας [11] FA* πεπληρωμενη δοξη ... om δοξη ... Ax FA* om εβλεψεν [12] επεκυψεν επι της κεφαλης [13] FA προςπορευομενης et Ax FA*.* add αυτης ... FA* μετελαβεν [14] om αυτου post ϑρονου 2. ησπασ. την εσϑηρ ... FA* ειπον ... om φοβου ... Ax FA εκλυσεως αυτης 3. Ax FA*.* ειπεν αυτη ... FA*.* εσϑηρ η βασιλισσα 4. Ax (item FA*.* ut vdtr) ημερα μοι ... σημερον επισημος· ει ... FA om ουν ... Ax FA*.* ελϑ. (Ax ελϑετω) ο βασιλευς και αμαν 5. FA*.* τον αμαν ... FA οπως ποιησομεν ... κατασπευσατω αμαν ποιησαι ... παρεγεινοντο αμφ. επι 6. FA*.* (non :: ut vdtr) ποτω του οινου ... και ειπεν ο βασιλευς προς εσϑηρ εν τω ποτω Τι εστιν εσϑ. η βασιλισσα ... FA*.* post βασ. εσϑηρ add τι το αιτημα σου και δοϑησεται σοι και τι το αξιωμα σου εως του ημισους της βασιλειας ... Ax FA*.* εσται σοι 7. ειπ. εσϑηρ ... Ax FA αξιωμ. μου 8. FA*.* post βασιλεως (siquidem huc nota pertinere videtur) add και ο (corrige ει?) επι τον βασιλεα αγαϑον δουναι το αιτημα μου και ποιησαι το αξιωμα μου ... FA* ab αυριον ad αυριον transilit, *.* post αμαν pergit εις την δοχην ην ποιησω αυτοις την αυριον (sed τ. αυρ. :: super erasa scripsit) και (erasit :: ?) αυριον γαρ (και αυρ. γαρ etiam Ax; FA* αυρ. γαρ) 9. εξηλϑεν αμαν ... FA*.* ο αμαν εν τη ημερα εκεινη ... FA*.* ευφραιν. τη καρδια ... FA ειδιν αμαν ... om αμαν ... FA*.* τον μαρδοχαιον ... FA*.* ε. τ. αυλη του βασιλεως και ουκ ανεστη ουδε ετρομησεν απ αυτου ... εϑυμ. αμαν σφ., FA*.* εϑυμ. αμαν επι μαρδοχαον (sic) σφ.

10 ἐν τῇ αὐλῇ ἐϑυμώϑη σφόδρα. [10] καὶ εἰςελϑὼν εἰς τὰ ἴδια ἐκάλεσε τοὺς φίλους
11 καὶ Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, [11] καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ
καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέϑηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρω-
12 τεύειν καὶ ἡγεῖσϑαι τῆς βασιλείας. [12] καὶ εἶπεν Ἀμάν Οὐ κέκληκεν ἡ βασί-
λισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἀλλ᾽ ἢ ἐμέ, καὶ εἰς τὴν αὔ-
13 ριον κέκλημαι. [13] καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰου-
14 δαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. [14] καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ φίλοι
Κοπήτω σοι ξύλον πηχῶν πεντήκοντα, ὄρϑρου δὲ εἰπὸν τῷ βασιλεῖ καὶ κρε-
μασϑήτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ εἴςελϑε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ
βασιλεῖ καὶ εὐφραίνου. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμάν, καὶ ἡτοιμάσϑη τὸ ξύλον.

VI.

Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησε τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην,
καὶ εἶπε τῷ διακόνῳ αὐτοῦ εἰςφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀνα-
2 γινώσκειν αὐτῷ. [2] εὗρε δὲ τὰ γράμματα τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς
ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν
3 αὐτοὺς καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. [3] εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς
Τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποιήσαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ
4 βασιλέως Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. [4] ἐν δὲ τῷ πυνϑάνεσϑαι τὸν βασιλέα
περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμὰν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς
Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμὰν εἰςῆλϑεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ κρεμάσαι τὸν Μαρ-
5 δοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ ᾧ ἡτοίμασε. [5] καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως Ἰδοὺ
6 Ἀμὰν ἕστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Καλέσατε αὐτόν. [6] εἶπε δὲ
ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Τί ποιήσω τῷ ἀνϑρώπῳ ὃν ἐγὼ ϑέλω δοξάσαι; εἶπε
7 δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμάν Τίνα ϑέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; [7] εἶπε δὲ πρὸς
8 τὸν βασιλέα Ἄνϑρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς ϑέλει δοξάσαι, [8] ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες
τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἐφ᾽ ὃν
9 ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, [9] καὶ δότω ἑνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων
καὶ στολισάτω τὸν ἄνϑρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ, καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν
ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως λέγων Οὕτως

---

10. FA *.* praemittit και ενεκρατευσατο αμαν ... εισηλϑεν ε. τ. ιδ. και εκαλεσεν ... FA *.* αποστειλας εκαλεσεν ... σωσαραν 11. FA *.* αυτοις αμαν τ. πλ. α. και το πληϑος των υιων αυτου ... περιεϑηκ. αυτω ... εποιησ. αυτον πρωτον ηγεισϑαι 12. om ειπεν αμαν Ου κεκληκεν ... Ax FA *.* εσϑηρ η βασιλισσα ... ουϑενα ... FA *.* εις τ. δοχ. ην εποιησεν αλλ ... κεκληκεν pro κεκλημαι ... FA *.* εγω κεκλημαι μετα του βασιλεως 13. FA * επαν ιδω, *.* εν παντι χρονω οταν ιδω ... FA *.* καϑημενον εν τη αυλ. του βασιλεως 14. σωσαρα ... FA *.* κ. παντες οι φιλ. αυτου ... om σοι ... FA *.* ξυλ. υψηλον VI. 1. Ax FA τω διδασκαλω αυτου ... εισφερων ... FA *.* τα γραμματα μνημ. λογων των ... αναγιγνωσκειν ... FA *.* αναγ. αυτα ενωπιον του βασιλεως 2. FA * om τα γραφεντα, *.* supplet γραφεντα ... FA *.* περι βαγαϑαν και ϑαρρας των δυο ... ευνουχ. αυτου εν ... FA * φυλασσ. αυτον και ... φυλ. αυτ. εν τω επιβαλ. αυτους τας ... FA αρταξερξει ... FA *.* τω μαρδοχ. περι τουτου ... κ. ειπον οι εκ της διακονιας Ουκ ε. α. ουϑεν 4. FA του μαρδοχαιου ... FA *.* ιδου α. εισηλϑεν εν τη αυλη οικου του βασιλεως την εξωτεραν ειπειν τω (... κραμασαι) ... FA *.* ητοιμ. αυτω 5. κ. ειπον οι εκ της διακονιας του ... FA *.* βασιλεως προς αυτον ... FA *.* in f. add και εισηλϑεν αμαν 6. ω εγω ϑελω ... FA ειπεν δε αυτω αμαν et *.* add εν εαυτω 7. FA *.* ειπ. δε αμαν ... ειπ. δε τω βασιλει 8. ενεγκατω omissis οι παιδ. τ. βασιλεως ... FA *.* ην εν αυτη ο βασ. περ. κ. ιππ. εφ ον επ αυτον 9. FA *.* και δοϑητω διαδημα βασιλειας επι την κεφαλην αυτου και δοϑητω το ενδυμα και ο ιππος εν χειρι των φιλων του ... FA *.* στολισατωσαν ... FA * κηρυσσεται, *.* κηρυσσετωσαν

ἔσται παντὶ ἀνϑρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. [10] εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν Καλῶς ἐλάλησας· οὕτως ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ τῷ ϑεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὧν ἐλάλησας. [11] ἔλαβε δὲ Ἀμὰν τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλϑε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως καὶ ἐκήρυσσε λέγων Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνϑρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς ϑέλει δοξάσαι. [12] ἐπέστρεψε δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλήν· Ἀμὰν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς. [13] καὶ διηγήσατο Ἀμὰν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ Ζωσάρᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ φίλοι καὶ ἡ γυνή Εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἦρξαι ταπεινοῦσϑαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῇ, καὶ οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνασϑαι, ὅτι ϑεὸς ζῶν μετ᾽ αὐτοῦ. [14] ἔτι αὐτῶν λαλούντων παραγίνονται οἱ εὐνοῦχοι ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμὰν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἡτοίμασεν Ἐσϑήρ.

VII.

Εἰςῆλϑε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν συμπιεῖν τῇ βασιλίσσῃ. [2] εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσϑὴρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ Τί ἐστιν, Ἐσϑὴρ βασίλισσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου καὶ τί τὸ ἀξίωμά σου; καὶ ἔστω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. [3] καὶ ἀποκριϑεῖσα εἶπεν Εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοϑήτω ἡ ψυχὴ τῷ αἰτήματί μου, καὶ ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου. [4] ἐπράϑημεν γὰρ ἐγώ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπώλειαν καὶ διαρπαγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρήκουσα· οὐ γὰρ ἄξιος ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. [5] εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς Τίς οὗτος ὅςτις ἐτόλμησε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; [6] εἶπε δὲ Ἐσϑήρ Ἄνϑρωπος ἐχϑρὸς Ἀμὰν ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμὰν δὲ ἐταράχϑη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. [7] ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ συμποσίου εἰς τὸν κῆπον· ὁ δὲ Ἀμὰν παρῃτεῖτο τὴν βασίλισσαν, ἑώρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. [8] ἐπέστρεψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κήπου, Ἀμὰν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλίνην ἀξιῶν τὴν βασίλισσαν· εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς Ὥςτε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ

---

10. FA*.* τω αμαν Ταχεως λαβε συν το ενδυμα και τον ιππον καϑως ελαλ. ουτως ποιησον μαρδοχαιω ... ποιησομεν μαρδοχαιω τ. ιουδ. τ. ϑερ. ον ειπεν ο βασιλευς και μη ... FA*.* λογος εκ παντων ων 11. ab ιππον ad ιππον transilit 12. FA*.* αυλην του βασιλεως ... FA*.* λυπουμ. κατακεκαλυμμενος κεφαλην 13. FA διηγ. απαντα τα συμβεβηκοτα αυτω αμαν ... σωσαρα ... ειπον ... FA*.* οι φιλ. αυτου κ. η γυν. αυτου ζωσαρα ... FA*.* μαρδοχ. ου ηρξω ταπ. ... Ax FA om και post πεση ... ο ϑεος ο ζων 14. FA*.* λαλουντ. μετ αυτου π. οι ευν. του βασιλεως επισπ. αγαγειν ... FA αισϑηρ VII. 1. Ax FA συνπιειν ... FA*.* τη βασ. εσϑηρ 2. και ειπεν ο βασιλευς τη δευτερα ... FA*.* και γε τη δευτερα ... FA*.* ποτω του οινου ... εσϑ. η βασιλισσα ... FA*.* αιτημ. σ. και δοϑησεται σοι και τι ... εσται σοι ... Ax FA εως του ημισους 3. FA*.* αποκριϑ. εσϑηρ η βασιλισσα ... FA*.* βασιλεως και ει επι τον βασιλεα αγαϑον δοϑητω μοι η ψ. μου ... FA* τω αιματι μου ... Ax FA* ο λογος pro ο λαος μου 4. om και διαρπαγην ... FA δουλιαν ... FA*.* post παιδισκας add επραϑημεν 5. FA*.* ο βασιλ. αρταξερξης τη εσϑηρ τη βασιλισση ... FA τις ουτος εστιν et *.* add και ποιος εστιν ουτος ... FA ος ετολμησεν 6. FA*.* ανϑρ. επιβουλος και εχϑρος 7. FA*.* εξανεστη εν οργη αυτου ... Ax FA εκ του συμποσιου ... FA*.* κηπον τον συμφυτον· ο δε α. εξανεστη και παρ. περι της ψυχης αυτου την βασ. εσϑηρ ... Ax FA* εωρα γαρ αυτον ... FA*.* super οντα notat παρα του βασιλεως 8. απο του κηπου ... FA*.* εκ τ. κηπ. του συμφυτου εις τον οικον του ποτου του οινου ... επιπεπτ. και επεσεν ε. τ. κλ. αξ. αυτην ... FA* γυναικαν, *.* γυναικα μετ εμου ... εκβιαζη

9 ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμὰν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ. [9] εἶπε δὲ Βουγαϑὰν εἷς
τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα Ἰδοὺ καὶ ξύλον ἡτοίμασεν Ἀμὰν Μαρδοχαίῳ τῷ
λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ὤρϑωται ἐν τοῖς Ἀμὰν ξύλον πηχῶν πεν-
10 τήκοντα. εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς Σταυρωϑήτω ἐπ᾽ αὐτοῦ. [10] καὶ ἐκρεμάσϑη Ἀμὰν
ἐπὶ τοῦ ξύλου ὃ ἡτοιμάσϑη Μαρδοχαίῳ. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασε τοῦ
ϑυμοῦ.

VIII.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο Ἐσϑὴρ ὅσα
ὑπῆρχεν Ἀμὰν τῷ διαβόλῳ, καὶ Μαρδοχαῖος προσεκλήϑη ὑπὸ τοῦ βασιλέως·
2 ὑπέδειξε γὰρ Ἐσϑὴρ ὅτι ἐνοικείωται αὐτῇ. [2] ἔλαβε δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύ-
λιον ὃν ἀφείλατο Ἀμὰν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Ἐσϑὴρ
3 Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Ἀμάν. [3] καὶ προσϑεῖσα ἐλάλησε πρὸς τὸν βασι-
λέα, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἠξίου ἀφελεῖν τὴν Ἀμὰν
4 κακίαν καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς Ἰουδαίοις. [4] ἐξέτεινε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσϑὴρ τὴν
5 ῥάβδον τὴν χρυσῆν· ἐξηγέρϑη δὲ Ἐσϑὴρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ. [5] καὶ εἶπεν
Ἐσϑὴρ Εἰ δοκεῖ σοι καὶ εὗρον χάριν, πεμφϑήτω ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα
τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμάν, τὰ γραφέντα ἀπολέσϑαι τοὺς Ἰουδαίους οἵ εἰσιν
6 ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. [6] πῶς γὰρ δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου,
7 καὶ πῶς δυνήσομαι σωϑῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; [7] καὶ εἶπεν
ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσϑὴρ Εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἔδωκα καὶ ἐχαρισά-
μην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου ὅτι τὰς χεῖρας ἐπήνεγκε τοῖς Ἰου-
8 δαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; [8] γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου ὡς δοκεῖ
ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφεται τοῦ βασιλέως
ἐπιτάξαντος καὶ σφραγισϑῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντειπεῖν.
9 [9] ἐκλήϑησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ὅς ἐστι Νισάν, τρίτῃ καὶ
εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰουδαίοις ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκο-
νόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰϑιοπίας,
ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατράπαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν.
10 [10] ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἐσφραγίσϑη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐξα-
πέστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιοφόρων, [11] ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς χρῆσϑαι τοῖς

---

8. FA*.* εν τη οικια· ο λογος εξηλϑεν εκ του στοματος του βασιλεως· αμαν δε 9. FA* βουγαϑα, *.* βουγαζαν ... FA*.* εις απο των ... του βασιλεως pro πρ. τ. βασιλεα ... Ax FA*.* το ξυλον ο ητ. ... FA*.* λαλησ. αγαϑα ... (ωρϑρωτε ...) FA* om και ante ωρϑωται ... om ξυλον, FA*.* υψηλον ξυλον ... Ax FA*.* ου ητοιμασεν ... εκοπασεν ο βασιλευς VIII. 1. FA* om τω διαβολω, *.* supplet τω διαβ. των ιουδαιων ... και μαρδοχ. δε ... ενοικιωτο 2. Ax FA*.* του αμαν ... om αυτον 3. FA*.* προσϑεισ. εσϑηρ ... FA*.* ηξιου και εδεηϑη αυτου 4. και εξετεινεν ο 5. χαριν ενωπιον σου, FA*.* χαρ. ενωπιον σου και ευϑης ο λογος ενωπιον του βασιλεως και αγαϑη ειμι εν οφϑαλμοις αυτου ... Ax FA αποστρεψαι ... Ax FA*.* εξαπεσταλμενα ... FA*.* αμαν υιου αμαδαϑου βουγαιου ... απολεσαι τ. ιουδ. οσοι ... om σου 6. FA ειδιν, Ax επιδειν 7. βασ. εσϑηρ τη βασιλισση ... FA* εδωκε ... om εδωκα και ... επι του ξυλου ... FA* επηνεγκα αν τοις ... om ετι 8. Ax FA* (rursusque *.*) γραφετε και υμ. 9. FA*.* post γραμμ. add του βασιλεως εν τω καιρω εκεινω ... Ax FA νισα ... FA*.* εν τω τριτω μηνι ο (correctum ος) εστιν σιουαν ... του αυτου μηνος, FA* του δευτερου ετους ... FA*.* ενετ. μαρδοχαιος προς ιουδαιους ... FA*.* οι ησαν απο ... FA χωρ. κ. χωρ. pon. ante εκατον ... εικ. και επτα σατραπιαις, FA εικοσιεπτα σατραπειαις ... FA εαυτων λεξιν 10. και εγραφη ... FA*.* βασιλεως αρταξερξου ... Ax FA*.* εξαπεστειλεν ... Ax FA* βιβλιαφορων 11. Ax FA*.* (non *.*) χρησασϑαι

νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει, βοηϑῆσαί τε αὐτοῖς καὶ χρῆσϑαι τοῖς ἀντιδί-
κοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν ὡς βούλονται, [12] ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν 12
πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ὅς
ἐστιν Ἀδάρ. [13] ὧν ἐστὶν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα. Βασι- 13*
λεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰϑιοπίας ἑκατὸν εἰκο-
σιεπτὰ σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι χαίρειν.
πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνότερον τιμώμενοι μεῖζον
ἐφρόνησαν, καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τόν [5]
τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχα-
νᾶσϑαι· καὶ τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνϑρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ
καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγάϑων κόμποις ἐπαρϑέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος
ἀεὶ ϑεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσϑαι δίκην. πολλάκις δὲ καὶ
πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίαις τεταγμένων τῶν πιστευϑέντων χειρίζειν φίλων τὰ [10]
πράγματα παραμυϑία μετόχους αἱμάτων ἀϑῴων καταστήσασα περιέβαλε συμ-
φοραῖς ἀνηκέστοις, τῷ τῆς κακοηϑείας ψευδεῖ παραλογισμῷ παραλογισαμένων
τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον εὐγνωμοσύνην. σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦ-
τον ἐκ τῶν παλαιοτέρων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶ παρὰ πόδας
ὑμᾶς ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοι- [15]
μότητι, καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς
πᾶσιν ἀνϑρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεϑα χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ
ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντες ἀεὶ μετ' ἐπιεικεστέρας ἀπαντήσεως. ὡς
γὰρ Ἀμὰν Ἀμαδάϑου Μακεδὼν ταῖς ἀληϑείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν
αἵματος καὶ πολὺ διεστηκὼς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωϑεὶς ἡμῖν [20]
ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς πᾶν ἔϑνος φιλανϑρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀναγορεύε-
σϑαι ἡμῶν πατέρα καὶ προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ
ϑρόνου πρόσωπον διατελεῖν. οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερηφανίαν ἐπετήδευσε τῆς
ἀρχῆς στερῆσαι ἡμᾶς καὶ τοῦ πνεύματος, τόν τε ἡμέτερον σωτῆρα καὶ διὰ
παντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον καὶ τὴν ἄμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Ἐσϑὴρ [25]
σὺν παντὶ τῷ τούτων ἔϑνει πολυπλόκοις μεϑόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος

11. εν τη πολει βοηϑησαι αυτοις ... FA *.* (non ::) χρησασϑαι ... om τοις αντιδ. αυτων (αυτων om etiam FA) και ... FA *.* in f. add πασαν δυναμιν λαου και χωρας τους ϑλιβοντας αυτους νηπια και γυναικας και τα σκυλα αυτων εις προνομην 12. Ax FA om δωδεκατου, FA* om etiam ος εστ. αδ., FA *.* post μηνος add του ιβ̅ ος εστιν αδαρ 13. FA* om ὧν ... FA* om της [2] εικοσι και επτα [3] FA* σατραπαις ιδιων χωρων ... FA αρξουσι ... Ax FA *.* και σατραπαις τοις τα [4] FA* αμινον εφρονησαν ου μονον τ. υ. υμιν αιτουσιν [7] Ax FA και κατα την ευχαρ. (Ax ευκαρ.) ... FA *.* delet αντ in αντανερουντες (sic) [9] Ax FA* (rursus ::) διαλαμβανουσιν ... FA* om δικην [11] FA* παραμυϑιαν μετενους (corrige μετετιους) ... FA καταστησας [12] FA *.* κακοηϑ. τροπω ψευδει (FA* ψευδει δε) ... FA παραλογισαμενος [13] FA* ακερ. επιγνωσιν ... παραμυϑια μεταγνουσα μετα των αϑωων καταστησας· περιεβαλε συμφ. αν. των της αληϑειας ψευδει παραλογισαμενος την των επ. ακ. εγνωμοσυνην (... FA* τωουτων pro τοσουτον) [14] FA* om ως ... FA *.* παραδεδωκαμεν ... FA οσον εστιν ... (FA* παρα μερος υμιν εκζητουν ...) [15] FA* αξιας (*.* αξια) δυναστευωντο (*.* δυναστευοντων), Ax αξιοδυναστευοντων [16] FA* εις το μετα ... FA *.* και την pro εις το την, :: vdlr το την [17] Ax FA *.* ου χρωμενοι [18] FA* δει pro αει ... Ax FA μετα επιεικ. ... FA* αγανακτησεως [19] αμαϑου [21] ως pro ωστε [22] προσκυνουμενος [23] Ax FA υπερηφανιαν (ita etiam ed. rom.) ... επιτηδευσεν [24] ημας στερησαι, FA* στερεσαι υμας ... om και ante του πν. ... FA* σωτηραν ([25] FA* της βασιλεως [26] FA* τοις τουτων εϑνει)

εἰς ἀπώλειαν· διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων ᾠήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους τὴν τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετάξαι. ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμὸν Ἰουδαίους εὑρίσκομεν οὐ κακούρ-
[30] γους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ ὑψίστου μεγίστου ζῶντος θεοῦ τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ καλλίστῃ διαθέσει. καλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προςχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμὰν Ἀμαδάθου ἀποσταλεῖσι γράμμασι, διὰ τὸ αὐτὸν τὸν ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ,
[35] τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος θεοῦ διὰ τάχους ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν· τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παῤῥησίας, ἐᾶν τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν νομίμοις, καὶ συνεπισχύειν αὐτοῖς ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλίψεως ἐπιθεμένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ· ταύτην γὰρ ὁ τὰ
[40] πάντα δυναστεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς εὐφροσύνην. καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα σωτηρία ᾖ ἡμῖν καὶ τοῖς εὐνοοῦσι Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλεύουσι μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ δόρατι
[45] καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθήσεται. τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἑτοίμους τε εἶναι
* πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

(IX.)

14 [14] Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα
15 ἐπιτελεῖν· ἐξετέθη δὲ τὸ πρόςταγμα καὶ ἐν Σούσοις. [15] ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διά-
16 δημα βύσσινον πορφυροῦν· ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. [16] τοῖς δὲ Ἰου-
17 δαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη [17] κατὰ πόλιν καὶ χώραν οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ πρόςταγμα, οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα· χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη· καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν περιετέμοντο καὶ Ἰουδάϊζον διὰ

---

27. om τουτων ... Ax ωηθει, FA* ηθη ... Ax FA*.* λαβειν ... τας pro ημας ... Ax FA*.* την τε [28] om των [29] ευρ. κακ. ουκ οντας [30] FA* αναγκαιοτατους δε ... υιους υψιστου [31] FA* του κατευθυνοντας (sic) ημας τε κ. τ. πρ. η. την αγιαν εν [32] ποιησατε, FA ποιησητε [33] αμαθαδου ... Ax FA* om τον [35] FA* του παντα [36] εκτεθεντες, FA* εκτεθεντος [37] FA* αν pro εαν ... Ax FA νομοις [38] FA* om αυτοις ante αμυνωνται [39] ταυτη γαρ επι παντα, FA* ταυτη ο τα παντα [40] FA ολεθρειας ... FA*.* εις ευφροσυνην [41] om υμων εορταις ... FA* επισημον ημερας [42] σωτηρια μεν υμων και ευνοουντων τοις περσ., FA* σωτηρια υμιν και τοις ευνοουσιν περσ., :: (*.*?) των σωτηρια μεν των ευνοουντων τοις περσ. [43] των δε τουτοις επιβουλευσαντων ... FA* υμιν επιβ. (vdtr) [45] FA *.* (non ::) και μετ οργης ... om εις τον απαντ. χρονον ... FA* εχιστος, FA*.* εσχιστος, Ax αισχιστος ... FA* αυτα σταθησεται ... FA*.* αντιγρ. της επιστολης ... FA εκτιθεσθω, Ax εκτεθεισθω ... ετοιμους δε (IX.) 14. FA*.* ιππεις και επιβαται των ποριων οι μεγιστανες εξ. σπ. και διωκομενοι τα υπο ... το εκθεμα ... FA*.* in f. add τη βαρει 15. FA*.* εξελθ. εκ προσωπου του βασιλεως εστ. τ. β. στ. υακινθινην αερινην κ. στεφ. χρ. εχων ... στολισμενος ... FA ειδοντες ... FA*.* εχαρ. και ευφρανθησαν 16. οτι τοις ιουδ. ... FA*.* in f. add και αγαλλιαμα και τιμη 17. χωρ. ου εαν εξετεθη το εκθεμα, FA*.* ου αν ο λογος του βασιλεως και το εκθεμα εξετεθη (* om ου α. ε. τ. εκθ.) ... FA* om χαρα κ. ευφρ. (*.* ευφρ. κ. χαρα) τοις ιουδ. κωθ. κ. ευφρ. ... Ax (sed τοις ιουδ. usque των ιουδαιων rescr. sunt) FA*.* περιετεμνοντο ... FA* κ. ενιουδαϊζον και δια

τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. (IX.) [1] Ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τῇ τριςκαιδεκάτῃ 1
τοῦ μηνός, ὅς ἐστιν Ἀδάρ, παρῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασι-
λέως. [2] ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς 2
γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. [3] οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν καὶ οἱ 3
τύραννοι καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους· ὁ γὰρ φόβος
Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. [4] προςέπεσε γὰρ τὸ πρόςταγμα τοῦ βασιλέως ὀνο- 4
μασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. [6] καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰου- 6
δαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, [7] τόν τε Φαρσαννὲς καὶ Δελφὼν καὶ Φασγὰ [8] καὶ 7 8
Φαραδαθὰ καὶ Βαρεὰ καὶ Σαρβακὰ [9] καὶ Μαρμασιμὰ καὶ Ῥουφαῖον καὶ Ἀρ- 9
σαῖον καὶ Ζαβουθαῖον, [10] τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν Ἀμαδάθου Βουγαίου τοῦ 10
ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων, καὶ διήρπασαν [11] ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ· ἐπεδόθη τε ὁ 11
ἀριθμὸς τῷ βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. [12] εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς 12
Ἐσθήρ Ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους· ἐν
δὲ τῇ περιχώρῳ πῶς οἴει ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι καὶ ἔσται σοι; [13] καὶ 13
εἶπεν Ἐσθὴρ τῷ βασιλεῖ Δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡςαύτως τὴν αὔ-
ριον, ὥςτε τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν κρεμάσαι. [14] καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, 14
καὶ ἐξέθηκε τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμὰν κρεμάσαι.
[15] καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ τοῦ Ἀδὰρ καὶ 15
ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. [16] οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰου- 16
δαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο
ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πεντακιςχιλίους τῇ τριςκαι-
δεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. [17] καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρες- 17
καιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, καὶ ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς 18
καὶ εὐφροσύνης. [18] οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ

---

1. Ax FA*.* μηνι τριςκαιδεκατη, FA* μηνι τεσσαρεςκαιδ. ... FA* ο εστιν ... FA*.* in f. add και το δογμα αυτου ποιησαι 2. FA* εν αυτη τη ωρα, *.* εν α. τ. ημερα η ... FA*.* ανεστη κατα προςωπον αυτων (... FA* φοβουμενους) 3. FA* τιμωνται ... FA*.* in f. add εμεγαλυνετο γαρ μαρδοχαιος πορευομενος 4. FA*.* επεπεσεν ... FA ως ονομασθηναι 6. FA* om τη πολ. απεκτ. ... FA*.* απ. οι ιουδ. και απωλεσαν ... FA ανδρ. φ̄ 7. φαρσανεσταν, FA* (vdtr) φαρσαννεσταν, *.* φαρσαννεσταϊν ... FA* και αδελφων, *.* και τον δελφων ... φαγα, FA* φιαγα 8. κ. βαρδαθα κ. βαρελ κ. σαρβαχα, FA κ. φαραaθα κ. βαρ. κ. σαρβαχα 9. κ. μαρμασιμνα κ. ρουφανον κ. α. κ. ζαβουγαθα, FA κ. μαρμασιμ κ. ρουφαιον κ. αρσεον κ. ζαβουδεθαν 10. FA* αμαναδαθου βουδεου (*.* βουγεου), Ax αμαθαδου του βουγαιου ... (FA* βουδεου των τους εχθρου) ... Ax FA*.* απεκτειναν και διηρπασ. 11. Ax om τε ο, FA*.* om τε ... FA*.* in f. add τη πολει 12. om προς ... FA*.* (omisso προς?) εσθ. τη βασιλισση Απ. οι ιουδ. και εφονευσαν ... FA* om τη πολει ... FA*.* post πενταχοσ. add και τους ῑ υιους αμαν ... χωρα pro περιχωρω ... FA* αιει ... Ax FA*.* κεχρηνται ... και τι αξιοις 13. FA* χρηστε, *.* χρησασθαι ... FA*.* τη αυριον ... om δεκα ... Ax FA*.* κρεμασθηναι ... FA αμαν post κρεμασ. pon. et *.* add επι ξυλου 14. FA ουτω ... om κ. επετρ. ουτ. γενεσθαι ... FA* επεθηκεν ... FA* om της πολ. τα σωματα 15. FA*.* τη τριςκαιδεκατη ... FA* του μηνος, *.* του αδαρ μηνος ... FA*.* απεκτ. οι ιουδαιοι εν σουσοις ... ουθεν 16. συναχθεντες εαυτοις εβοηθουν ... FA*.* εβοηθ. περι της ψυχης αυτων ... FA* δυνατων pro αυτων ... FA*.* post πενταχιςχιλ. add ουδεν διηρπασαν· ουκ απεστειλαν τας χειρας αυτων, deletis postea και ουδεν διηρπασαν ... τη τριςκαιδ. του αδ. και τη τεσσαρεςκαιδεκατη του αυτου μηνος, FA τη τριςκαιδεκ. (*.* add του αυτου αδαρ) και τεσσαρεςκαιδεκατη (*.* om και τεσσ.) 17. FA αυτου του μηνος ... FA αυτην την ημεραν 18. FA οι εν σουσοις ... FA* om τη πολει ... FA συνηχθησαν (*.* add τη γ̄ και ῑ του αυτου και) omisso και

τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ καὶ ἀνεπαύσαντο· ἦγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην μετὰ
19 χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. [19] διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ
χώρᾳ τῇ ἔξω ἄγουσι τὴν τεσσαρεςκαιδεκάτην τοῦ Ἀδὰρ ἡμέραν ἀγαϑὴν μετ'
20 εὐφροσύνης, ἀποστέλλοντες μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. [20] ἔγραψε δὲ Μαρ-
δοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαπέστειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅσοι
21 ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου βασιλείᾳ τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακράν, [21] στῆσαι τὰς
ἡμέρας ταύτας ἀγαϑάς, ἄγειν τε τὴν τεσσαρεςκαιδεκάτην καὶ τὴν πεντεκαι-
22 δεκάτην τοῦ Ἀδάρ· [22] ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι
ἀπὸ τῶν ἐχϑρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα ἐν ᾧ ἐστράφη αὐτοῖς, ὃς ἦν Ἀδάρ,
ἀπὸ πένϑους εἰς χαρὰν καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαϑὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγα-
ϑὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἐξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς φίλοις καὶ
23 τοῖς πτωχοῖς. [23] καὶ προςεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι καϑὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ Μαρ-
24 δοχαῖος, [24] πῶς Ἀμὰν Ἀμαδάϑου ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτούς, καϑὼς ἔϑετο
25 ψήφισμα καὶ κλῆρον ἀφανίσαι αὐτούς, [25] καὶ ὡς εἰςῆλϑε πρὸς τὸν βασιλέα
λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον· ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰου-
δαίους κακὰ ἐπ' αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσϑη αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ.
26 [26] διὰ τοῦτο ἐπεκλήϑησαν αἱ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κλήρους, ὅτι
τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραί, διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύ-
27 της, καὶ ὅσα πεπόνϑασι διὰ ταῦτα καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο, [27] καὶ ἔστησεν·
καὶ προςεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ ἐπὶ
τοῖς προςτεϑειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρήσονται. αἱ δὲ ἡμέ-
ραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν καὶ πόλιν καὶ

---

18. τη τεσσαρεςκαιδεκατη (∵ add του αυτου) ανεπαυσαντο (∵ και ουκ ανεπαυσ., sed και ουκ delevit ∷) ... om και ante ανεπαυσ. ... FA* τη πεντεκαιδεκατη 19. Ax FA∷ δια γαρ τουτο, FA* δια τουτο, FA∵ δια τουτο ουν (vdtr) ... Ax FA om οι post ιουδαιοι ... FA ∵ διεσπαρμ. οικουντες εν ... εν τη χωρα ... FA* om τη εξω ... FA* om την ... αγ. και την ... FA* του μηνος, (∵ αδαρ super μηνος notat) ημεραν ... Ax FA μετα ευφροσ. et FA∵ add και ποτου ... FA* μεριδα ... μεριδας τοις πλησιον ... Ax FA in f. add οι δε κατοικουντες εν ταις μητροπολεσιν και την (FA τη) πεντεκαιδεκατην (FA -τη) του αδαρ ημεραν ευφροσυνης αγαϑην αγουσιν (Ax om αγουσιν) εξαποστελλοντες (FA* εξαποστελλουσιν, ∵ -οντες) μεριδα (Ax FA∵ μεριδας) τοις πλησιον 20. απεστειλεν .. Ax FA∵ ιουδ. οι εισιν 21. om τε ... FA* τη τεσσεαρεςκαιδεκατη (τεσσεαρεςκ. FA* etiam v. 19.) (∵ την τεσσ. του μηνος αδαρ) και τη πεντεκαιδεκατην (∵ και την ημεραν πεμπτην κ. δεκ.) ... om του αδαρ 22. εν ταις ημερ. αις ... FA∵ ημεραις ος (ita prorsus) ανεπαυσαντο οι ιουδαιοι (FA* om οι ιουδαιοι) εν αυταις ... FA* om απο ... Ax FA εν ω εγραφη αυτοις ... FA om απο πενϑους usque αγαϑην ημεραν ... απο οδυνης ε. χαραν· και απο πενϑ. ε. αγαϑ. ημεραν αγειν αυτας ημερας γαμων ... FA* κ. ευφροσυνην ... FA εξαποστελλοντας 23. om ὁ 24. οπως αμαν αμαϑαδου μακεδων, FA οπως ο (ο ∵ delevisse, ∷ restituisse videtur) αμαν αμαγαϑουν (∵ αμαδαϑου) ο μακεδων (∵ ο εβουγαιος sic) ... επολεμει τους ιουδαιους και ως, FA* επ. αυτοις καϑως, ∵ επ. αυτους και ως ... FA∵ ψηφισμα και εβαλεν φουρ ο εστιν κληρος απολεσαι αυτους ... απολεσαι αυτους 25. οσα επεχειρ., FA οσα τε επεχειρησαν (∵ -σεν) ... επαξαι τοις ιουδαιοις κ. επ α. εγενετο· εκρεμασϑη ... Ax FA∷ in f. add επι των ξυλων (∵ επι τοις ξυλοις) 26. om αι ημεραι αυται ... FA∵ αυται φρουριμ ... καλουνται τη διαλ. αυτων ... FA* καλουνται αι φρουραι, ∵ καλ. φουρ 27. Ax FA και ως προςεδεχοντο ... FA* σπερματι αυτου ... FA∵ επι πασιν τοις ... FA* επ αυτω ... επι τοις προτεϑιμενοις εφ εαυτων ... FA* om επιτελουμενον ... μνημοσυναι επιτελουμεναι κατα γενεαν και πατριαν κ. πολ. κ. χωραν ... FA* (sed ipse * add vdtr) om και post πολιν

πατριὰν καὶ χώραν [28] αἱ δὲ ἡμέραι αὗται τῶν Φρουραὶ ἀχθήσονται εἰς τὸν 28 ἅπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τῶν γενεῶν. [29] καὶ 29 ἔγραψεν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ Ἀμιναδὰβ καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος ὅσα ἐποίησαν τό τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουραί. [30] καὶ Μαρδοχαῖος 30 καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ᾽ ἑαυτῶν, καὶ τότε στήσαντες κατὰ τῆς ὑγιείας ἑαυτῶν καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν. [31] καὶ Ἐσθὴρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

X.

Ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης [2] καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλοῦτόν τε καὶ δόξαν τῆς βασιλείας 2 αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων Περσῶν καὶ Μήδων εἰς μνημόσυνον. [3] ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχετο τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, καὶ μέγας ἦν ἐν 3 τῇ βασιλείᾳ καὶ δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· καὶ φιλούμενος διηγεῖτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. καὶ εἶπε Μαρδοχαῖος Παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. * ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων, οὐδὲ γὰρ παρῆλθεν ἀπ᾽ αὐτῶν λόγος, ἡ μικρὰ πηγὴ ἣ ἐγένετο ποταμός, καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὕδωρ πολύ. Ἐσθήρ ἐστιν ὁ ποταμός, ἣν ἐγάμησεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐποίησε βασίλισσαν· οἱ δὲ δύο δράκοντες, ἐγώ εἰμι [5] καὶ Ἀμάν· τὰ δὲ ἔθνη τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων· τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμόν, οὗτός ἐστιν Ἰσραὴλ οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν καὶ σωθέντες. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐῤῥύσατο κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσι. διὰ τοῦτο ἐποίησε κλήρους δύο, ἕνα [10] τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ καὶ ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἦλθον οἱ δύο κλῆροι οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται ἐν μηνὶ Ἀδὰρ τῇ τεσσαρεςκαιδεκάτῃ καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ [15] εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ θεοῦ κατὰ γενεὰν εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ

---

28. του φρουραι, FA* των φρουρων, *.* των φρουριμ ... FA* αρθησονται ... om εις ... εκλειπη 29. FA* om η βασιλισσα ... FA αμιναδαν ... FA* om ο ιουδαιος ... FA οσα εποιησεν το εστερεωμα (correctum vdtr το τε στερ.) ... το στερεωμα ... των φρουραια, FA* των φρουρων, *.* τ. φρουριμ 30. FA* post μαρδοχαιος repetit haec: οσα εποιησεν το τε στερεωμα της επιστολης ... FA υγιας αυτων και (*.* add την) βουλ. αυτων ... υγιας ... βουλ. αυτων 31. Ax FA* om και ab initio X. 1. εγραψ. γαρ .. FA *.* ο βασιλ. αρταξερξης ... Ax FA τελη επι ... FA* επι της βασιλιας 2. FA* ισχ. αυτης ... FA*.* και την ανδραγαθειαν (* και ανδραγαθεια) ... FA* om ιδου, *.* ιδου ταυτα, Ax και ιδου ... εν τω βιβλιω, FA* εν βιβλω ... FA* βασιλεως 3. ο γαρ μαρδοχ., FA οτε ο μαρδ. et *.* add ο ιουδαιος ... Ax FA ηγειτο [1] FA ο μαρδοχαιος [2] Ax FA*.* εμνησθην περι [3] ουδεν παρηλθεν, FA ου γαρ παρηλθεν ... om απ ... Ax FA* πηγη (*.* add ητις) εγενετο [5] οι δε δρακοντες ... FA* εγω ημην [6] συναχθεντα [7] εστιν ο ισραηλ [8] om κυριος post εσωσε ... Ax FA ερυσατο et Ax FA*.* om seq. κυριος [10] γεγονεν τοις εθνεσιν ... om δια τουτο usque τοις εθνεσι ... FA ενα τω θεω του λαου [11] FA* αυτοι pro ουτοι, Ax om [12] Ax FA εις ωρ. και κληρον ... FA*.* (non :.:) ante πασι add εν (vdtr) ... πασιν εθνεσιν· κ. εμν. ο κυριος [15] Ax* FA* om και τη πεντεκαιδ., FA *.* supplet και τη ε̅ και ι̅ ... Ax FA του αυτου μηνος [16] FA κατα γενεας

Ἰσραήλ. ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας εἰςήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευίτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν Φρουραί, ἣν ἔφασαν εἶναι καὶ ἡρμηνευκέναι [20] Λυσίμαχον Πτολεμαίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Τέλος τῆς Ἐσθήρ.

---

[17] κλαιοπατρας [18] δωσιθεος, FA* δωσειθε (*,* δωσειθεος) ... πτολεμαιος υιος [19] των φρουραια, FA *,* των φρουριμ ... FA ερμηνευκεναι [20] Ax FA των εν ιερουσαλημ

Subscriptio: Ax FA εσθηρ

INDEX LIBRI.

TOM. I.

TOM. II.

*) Asterisco distincti sunt libri qui ecclesiis evangelicis dicuntur apocryphi. Additamenta apocrypha ad librum Esther in ipso textu libri Esther asterisco notata sunt.

Divenditis Veteris Testamenti Graeci a Tischendorfio quartum editi exemplaribus textus Graecus non sine assensu editoris gravi morbo affecti denuo typis inscriptus est. Speraverat fore ut certe Prolegomena aliquatenus recognoscere posset, quod si ei licuisset non solum aliquot commentationes historiam textus Graeci illustrantes velut Caroli Siegfriedii de Philone et textu versionis Alexandrinae translaticio (in Hilgenfeldii *Zeitschrift für wissenschaftliche Theologie* 1873) et C. L. F. Hamanni de Psalterio quadruplici Bambergensi (*Canticum Moysi* etc. 1874)*) merita cum laude commemorasset, sed etiam ipse probris Lagardianae Genesis respondisset. At aegrotus nil poterat nisi digitis monstrare quae hic illic in suo istius libri exemplari obiter adscripserat; adeo infirmus erat ut quae ei in Psalterio Lagardiano exprobrata sunt ne legere quidem unquam posset, Postquam placido animo et vultu de hac vita decesserat, ego, cui semper fidem servavit, sine detrectatione me obligavi, ut et Prolegomena quoad fieri liceret recognoscerem et scripta ad defuncti adversarium epistula pietatis potius quam defensionis partes susciperem.

*) De textu Complutensi vide librum pridem a me scriptum, nunc demum editum: *Studies on the Complutensian Polyglot. London, Bagster and Sons* (1875). 4. Pars altera exspectat prelum.

Lipsiae, typis F. A. Brockhaus.